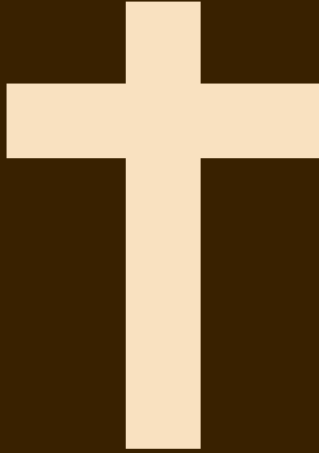

Wamey

Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New Testament+

Wamey

Wamey: Vikeröh Vikasëk Wën gö Wapëgwala (New Testament+)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wamey

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025
f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e

Contents

Wapëgwala	1
Matiye	57
Marék	97
Lik	122
San	165
Vantiyehn Vëfayik	196
Rom	236
1 Korent	254
2 Korent	271
Galasi	282
Efes	289
Filip	295
Kolos	300
1 Tesalonik	304
2 Tesalonik	308
1 Timote	311
2 Timote	316
Tit	320
Filemon	323
Vë-ebëre	325
Sak	339
1 Piyer	344
2 Piyer	350
1 San	354
2 San	359
3 San	360
Yud	361
Kayëte Wapuyala	363

Wapëgwala Wade yehëhna hnë inji kayëte

Namu vële hwëtahnëka Këris va lehnëkëfu Moÿis herëk inji kayëte. Mpëd yëbëlan bëhn wuli wakeme wahnah gë wafëhw wahnah g'imbëd gë ryaŵ gë bëhn wuli gë wakeme wanah g'imbëd g'iryaw (1446 gë 1406) ani gë naganëhnënde Këris ÿa hnë wati bëhn wafëhw wahnah (40) hna nte nkeho wula hna gë ßulunda Isërayel ÿa. Cape ndënkwëryënkŵ kayëte Wapëgwala ña Mesopotami hna ntiyak do cape kigëna ña Esipët hna.

Kayëte ña nësëd soje wapëgwala fop viÿë vi: idi duniÿa ÿi, idi ahnë, do ankeya fagant ahnë gë Wën. Kayite Wapëgwala ña gaband ile nkentik uwëh wä duniÿa li do tufahnëd ile ntidëhëni vahnë ÿa hnë bëmënkël ntëw lëw hni hna do gë Wënu ña.

Paß g'uwám vacërakëlo va (Adam, Nowe, Abëraham, Isak, Sakob, Yosef) do ile ntehnëk Wën ntinëhnëdëhëhni ÿa, pëhwëtaninëkëfu karanjin fop kayëte wanës Wënu ña njetahnin gante ntid ile ntehnëko ÿa, njonëhnihi ipëh ña fop vile ñahanëk va.

Wasapitër warar waryënkwëryënkŵ wä nësëd soje wiwëntëlah wale ye hnë wasapitër warar Wapuyala hna. Awa, wanës Wënu ña pëgwëhnahnëd do patahnëd g'uhnës urac fo.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Wënu ña, Abëraham, Sakob, Yosef, Kanan, ßulunda, wusaw, rëm/ajë, nkal.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wapëgwa hna 1-11

Abëraham 12-25

Sakob 25-36

Yosef 37-50

Wapëgwa hna wasapitër 1-11

Gante ntiko fop Wënu ña

¹ Ante pëgwëko Wën ntind viÿë ña, ambin ña g'inkal inja ntiko ten.

² Hara duniÿa ÿi ki fo nkeyarëko do ñoñ gelohna hnam. Hn'ile nkeho wënka watëwah hna umëhwëry cankaf yeho do iyir Wënu ña, le yeho had sël, cëpëko wënka watac.

³ Awa Wënu ña më ntehnëk: «Araßi humpen ha nke!» Do humpen ha nkelehn.

⁴ Wënu ña njëkëko do nënjëkawo gë hutac; më pitëndëlehnëk humpen ha g'umëhwëry uña.

⁵ Wënu ña më macëk humpen ha «fac» do mëhwëry uña «umëd». Nkeho umëd, tac gë fac; fac ryënkwëryënkŵ ÿa yeho.

⁶ Wënu ña më mbok ntehnëk: «Araßi igwac nke fagant wënka hna, pitëlahn wënka ña.»

⁷ Do koyëna nkeho. Wënu ña koyëna ntiko igwac nte fitëndëlehnëk wënka wabë gëd ña gë wabë g'ambin ña.

⁸ Wënu ña më macëk igwac tac «ambin». Nkelehn umëd, tac gë fac; fac higëna ÿa yeho.

⁹ Wënu ña më mbok ntehnëk kat: «Araßi wënka wante sëpëk ambin ñi mbarëpël sëñ ryampo fo nkehahn nkal inja!» Do koyëna nkeho.

¹⁰ Wënu ña më macëk hn'ile nkok gena wënka hna «nkal» do wënka wante varëpëlëk ña «wov». Njëkëko do nënjëkawo gë rac.

¹¹ Do Wënu ña më ntehnëk: «Araßi hnë nkal hna pëhn ile hwëhna yaryef, vile lëwëd uhnëda lëwu do gë watëh vante lëwëd wadëwel wadëwu ña dënk!» Do koyëna nkeho.

¹² Nkal inja pëhnëndanëko fop sifa vile hwëhna yaryef va le-wo-le sifa uhnëda lëwu wä ntëwëko do gë watëh vante lëwëd wadëwel wadëwu ña dënk. Wënu ña njëkëko do nënjëkawo gë rac.

¹³ Nkeho umëd, tac gë fac; fac rarëna ÿa yeho.

¹⁴ Wënu ña më mbok ntehnëk kat: «Araßi ambin hna nke wahumpen pitëndëlehnahni fac ÿa gë umëhwëry uña; do nkehahn wëdahëse vambënt va, gë wafac wä do gë wabëhn ña.

¹⁵ Araßi nke ambin hna wahumpen pëtënah nkal inja!» Do koyëna nkeho.

¹⁶ Wënu ña ntiko wahumpen wahi wasankaf: hunte ÿako naÿ ha, ulav wä yeho, soje cap ÿa, do hunte vako ha, lepera wä yeho, soje mëd uña. Ntiko fëna wahol wä.

¹⁷ Wënu ña g'ambin kwëtëko soje pëtënénd nkal inja,

¹⁸ soje fac ʒa g'umëd uja do pitëndelehn humpen ha gë umëhwëry uja. Wënu ʒa njëkëko do nënjëkawo gë rac.

¹⁹ Nkeho umëd, tac gë fac; fac hnahëna ʒa yeho.

²⁰ Wënu ʒa më mbok ntehnëk kat: «Arabi sifa viyë fop pëbëni wov hna, do wusëry ʒa nkwayëndëni g'ambin, cëpëni nkal inji!»

²¹ Wënu ʒa ntikëhniwo wulaʒ wësankaf wavë wov do gë fop sifa vile fëbëk do yasëlehnëd hnë wënka hna. Ntikëhniwo fëna sifa wusëry ʒa fop. Wënu ʒa njëkëko do nënjëkawo gë rac.

²² Wënu ʒa më ndëwakëhni ntehnëhni: «Arabi fop vile ye wënka vi nagëlëni, njaßëni, pëbëni wov hna do arabi wusëry ʒa fëna njaßëni nkal li.»

²³ Nkeho umëd, tac gë fac; fac vëryëna ʒa yeho.

²⁴ Wënu ʒa më mbok ntehnëk kat: «Arabi nkeni nkal li wasifa ʒa fop: wusaʒ, gë wulaʒ do gë fop vihawary vile yasëd nkal li! Do koyëna nkeho.»

²⁵ Koyëna ntikëhniwo Wënu ʒa wasifa wulaʒ gë wusaʒ, gë wulaʒ wuhnëmpëlah ʒa do gë fop vihawary vile yasëd nkal li. Wënu ʒa njëkëko do nënjëkawo gë rac.

²⁶ Tac Wënu ʒa më mbok ntehnëk rëkwa ʒa: «Dinëfuni vahnë mëntëlin gë fuhnë, mëntëlin ðus! Kwëhnënihëhni wuwis wavë wov ʒi, gë wusëry wavë g'ambin ʒi, do gë wusaʒ gë wulaʒ do gë fop vihawary vile yasëd nkal li.»

²⁷ Awa Wënu ʒa ntikëhni vahnë va

mëntëlin g'umë dënk;

ntikëhni asan g'asëval.

²⁸ Tac më ndëwakëhni ntehnëhni: «Nagëlëryin, yaßëryin, pëßëryin nkal li, naßëryin nkal li; kwëhnëryinëhni wuwis wavë wov ʒi, gë wusëry wavë g'ambin ʒi do gë fop vile yasëd nkal vi.»

²⁹ Ntehnëkëhniwo fëna: «Njëdamu arokëndu wanëda wante lëwëd nkal ʒi fop do gë vatëh vante lëwëd vi fop.

³⁰ Wulaʒ ʒi fop vëhni njëdaßuhëhni tokëndëni dël inji gë wusaʒ wavë nkal ʒi fop, gë wusëry ʒi fop, do gë fop vihawary vile yasëd nkal li.» Do koyëna nkeho.

³¹ Wënu ʒa njëkëko fop ile ntiko ʒa do nënjëkawo ðus gë rac. Nkeho umëd, tac gë fac; fac hwëhn mbëd gë ryaw ʒa yeho.

2

¹ Koyëna puhnako Wënu ʒa idi ambin ʒa gë ðuniya ʒi do gë fop ile yehëhna hnam ʒa.

² Ga tëkëk hnë fac hwëhn mbëd gë wahi hna, kamahnëko ðoku lëwu ʒa puk do tiwako. Awa hnë fac hwëhn mbëd gë wahi hna tiwako.

³ Më ntik fac hwëhn mbëd gë wahi rac fac ryëwayik, do nti fac ile riwahnëde, kabi hnë fac rac tiwako hnë wafoku wante ntidëho hna fop.

⁴ Koyëna ntiko Wënu ʒa ambin ʒa gë ðuniya ʒi.

Sarëdij vë Eden

Ante ntiko Ahwëhn a Wënu ʒa ambin ʒa gë ðuniya ʒi,

⁵ vatëh g'idël gelohna ten nkal li, do wanëda pëhnëlohna ten, kabi Ahwëhn a Wënu ʒa cañëtlohna ten rëv ʒa nkal li, do vahnë vëvelohna soje njamëni nkal inji.

⁶ Bare le ye had fampul sahnëdëho nkal hna do turëdëho nkal inja fop.

⁷ Ahwëhn a Wënu ʒa më nufëk nkal do ñahanëka asan*. Tac më cëlëka wasëhn hna sël paryi ʒa, uwám ʒa, do asan arac nkelehn ale yëñëd.

⁸ Tac, Ahwëhn a Wënu ʒa më pëlëk sarëdij hnë Eden hna, gë cape pëhna lav ka, do kwëta hnam asan ale ñahanëko ʒa.

⁹ Më pëhnëdanëk sifa vatëh vankwamah njëki va fop do vante hnënjëk toki. Më pëlëk fagant atëh nte yëdahnëd uwám ule wok puðina do g'atëh kawary nte yëtëdanëd ile yivëk g'ile wëk ʒa.

¹⁰ Sën watidëho hn'inkal Eden hna turënd sarëdij ʒa. Pëgw hnam, vunkaryëla vunah pitëlëko.

¹¹ Fandënkwëryënkwa fa Pison maciko: fatac rënkëko inkal Havila hna. Hn'inkal tac nkeho sanu ʒa,

¹² do sanu rac përenako ðus. Nkeho vatëh vante lifë ðatikola do fëna nkeho itaka nte yaßëka nafa ʒa.

¹³ Fakigëna fa Gihon maciko: inkal Kuc† ʒa fop tënëko.

* 2:7 2.7 Adam fëhnëtanëk nkal do fëna asan. † 2:13 2.13 Kuc vankol vaki waciko koyëna: ndampo ʒa Ecopi hna nke, kigëna ʒa Mesopotami (Irak) hna.

¹⁴ Fatarëna fa Saw maciko: fatac yaryëdëho gë cape pëhna lav g'ankol Asur ka. Do fanahëna fa Efërat maciko.

¹⁵ Awa Ahwëhn a Wënu ña më nüfëka asan a, kwëta sarëdñj Eden hna soñe njamënd do njëkand.

¹⁶ Më ntehnëka aki: «Kodu arok vatëh vambë sarëdñj vi fop.

¹⁷ Bare antë arok atëh ante yëtahnéde ile yivëk g'ile wëk ÿa, kabï hale tokëdu, cëmëdu.»

¹⁸ Tac më ntehnëk: «Cañëna asan a nke umë fo. Ndemacëfuhä linëhnëwä ale canëdëni.»

¹⁹ Inkal ña ñahanëko fop Ahwëhn a Wënu ña sifa wulaw wuyabäh do gë wusëry wä, tac njiryeryëhni asan hna soñe njëk arac bi hak macëdëhëhni. Intaw-wo wäc le macëdëhawo asan a yëd ulëwu wä.

²⁰ Arac më macëkëhni uwac fop wusaw wä, gë wusëry wä do gë wulaw wä. Bare asan a nuñalawohna arëfëlënta ale sañëdëha umë dënk.

²¹ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ndakëndanëka asan a wakwëd watëwah. Më ntihëtëka uyi ryampo do mbokarya ndil ña gante nkehawo ka.

²² Uyi rac, Ahwëhn a Wënu ña ntik asëval do njinenëhna asan a.

²³ Arac ga nuka asëval a më ntehnëk:

«Aña nkaŵ, wëliho ale ye yëc waÿëc mën a, mbahn imbahn mën a!

“Asëval” macëde,

kabï asan hna nüfik.»

²⁴ Soñe umë ye, asan a tavëdëhëhni vëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.

²⁵ Asan a g'asëvalu wëtata fo nkeniho vëhni vëhi tak, bare cëfëhnëlëhniwohna.

3

Ida sarëdñj vë Eden hna

¹ Awa, hnë fop wulaw wule ntiko Ahwëhn a Wënu ña, lën ÿa yeho ale ÿak ritëka. Tëyëkawo asëval a: «Paryi bi ntehnëk Wënu ña: “Antë aroku vatëh vambë sarëdñj vi fop!”»

² Asëval a më ntëkwaka: «Hali, kodëfun rokëfu.

³ Bare soñe atëh nte ye fagant sarëdñj ñi, Wënu ña më lehnëk: “Antë aroku do antë aÿaku; ge gena më cëmëdun!”»

⁴ Awa lën ÿa më ntehnëka asëval a: «Muk! Cëmëdiluhna!

⁵ Wënu ña nësëk umë kabï njëtëk, hale tokëdun, vinkër hun va ñesëd do nkedun had Umë dënk: njëtëdun ile yivëk g'ile wëk.»

⁶ Asëval a kamahnëko atëh ña nkwanëk njëki do tëtëka nëñ toki. Ñadëho tok nuÿahna uyët. Awa më kwëcëk do tok. Më njëdaka fëna asanu do umë fëna më tokëk.

⁷ Tañ pidëtalehnëhni vinkër va, do kamahnëlehnëni wëtata fo nkeni. Më mbahnëni yaryef atëh nte wacik anuÿ ña do palani.

⁸ Awa g'anëka ga, më nkweyëniha Ahwëhn a Wënu ña, sarëdñj hna njasëlehnëdëho. Asan a g'asëvalu umë coŵani hnë vatëh vamb sarëdñj hna soñe antë nuhni Ahwëhn a Wënu ña.

⁹ Ahwëhn a Wënu ña më macëka asan a, tëya: «Ne nkeru?»

¹⁰ Më ntëkwak: «Nkwëryakëmi, më ntakëko kabï wëtata fo yëbu. Awa më soŵabu.»

¹¹ Ahwëhn a Wënu ña më tëyëka: «Mo fëyaki wëtata fo yeru? Tokëru bi atëh nte vañëhnëmino ña?»

¹² Asan a më ntëkwak: «Asëval, ale yëdaruhoŵa yefu ÿa, umë yëdako atëh tac, do tokëbu.»

¹³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka asëval a: «Soñe ye liru iÿin?»

Më ntëkwak: «Lën ÿa tokako, do tokëbu atëh ña.»

¹⁴ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka lën ÿa:

«Kabï ntiru iÿin, arabi nkeÿi wëh.

Hnë wusaw gë wulaw wule ntik Wën hna fop,

wëjë g'idonk hu ñi rëkëdu ayasënd

do ahohnënd ivëd

hnë wafac hu hna fop.

¹⁵ Ntidëfu takëla yëbëlan hun wëjë g'asëval a,

yëbëlan vële nagëd va do gë vële hnagëdu va.

Vële nagëd asëval a nihëdënihi nkaf ñi,

do wëjê itak ñi ÿarëdühëhni.»

¹⁶ Tac Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka asëval a:
«Ntidëfu horot sankaf hnë waryonk hnag hu hna,
rëkëdu ahorotënd ahnagahnëndëhni vutah hu va.
Iña hu ña hnë asan hu hna nked,
bare umë hwëhnëdëhi.»

¹⁷ Awa tac Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka asan a: «Maŵëru wanës asëval hu ña
do tokëru atëh nte vañëhnëmino ña.

«Soñe ile lëntëru ÿi,
arabi nkal inji me.

Rëkëdu ahorotënd ðus
ahnuÿahnënd ile rokëdu ÿa
hnë wafac hu hna fop;

¹⁸ inkal iña pëhnëndanëd
wadëmpëhn do idël meh.

Do tëtëka arok
ile fëhnëd wëhaÿ hna;

¹⁹ gë ñacëñac hu ña rëkëdu ahnuÿand ile rokëdu ÿa,
hafo avoka g'inkal

nte hnufiko aÿahani ña.

Kabi inkal yeru,
do g'inkal mbokaðu.»

²⁰ Asan a Adam maciko do umë Ev macëkawo asëvalu. Umë fëhnëtanëd «Uwám»
kabi umë ye hnëm vahnë ÿa fop.

²¹ Ahwëhn a Wënu ña më ntinëhnëkëhni asan a g'asëvalu viÿi wayand do cuðahni.

²² Tac më ntehnëk: «Awa ahn'a had Fuhnë nke: njëtëk ile yivëk g'ile wëk. Tame,
tëtëka memaÿehni antë tëtëkën atëh ante yëdahnëd uwám usër wá; age tokëk, cëmëdina
muk.»

²³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntakehni sarëdij vë Eden hna, soñe njini njamëndëni
nkal nte nufiniho do ntijini ña.

²⁴ Ga ntaka ahn'a sarëdij vë Eden hna, Ahwëhn a Wënu ña më kwëtëkëhni gë pëhna
lav haryënk w sarëdij hna wamëleka wade ye vëyëka, (waseruben maciniho). Gë
sëlame hwëdëh ile wërënadëho vacape va fop, wamëleka ña ankaŵ ante yihahnëde
g'atëh ante yëdahnëd uwám usër wá njëkadëniho.

4

Kaÿe gë Abel

¹ Adam ndakëniho gë Ev, asëvalu; ndonkëko do naga facan fante waciko Kaÿe*. Awa
Ev më ntehnëk: «G'idema Ahwëhn a Wënu ña nagëbuha facan.»

² Mboko naga fëna Abel, aheryu Kaÿe. Abel aheryu wusaŵ yeho; Kaÿe, umë, ayam
yeho.

³ Awa, Kaÿe ga mbarëpëk roka le njamëko ÿa, njoko viryampo hnë virac, cënahna
Ahwëhn a Wënu ña sadëha.

⁴ Abel, fëna, njonëhnëkawo vupe vunte ryënkawo nagini hnë ntega ntëwu hna, vunte
ÿak hniryëk va, cënahnekawo Ahwëhn a Wënu ña. Ahwëhn a Wënu ña kacakawo
g'uhnatah Abel gë sadëha lëwu ÿa,

⁵ bare ñwëyëkawo Kaÿe gë sadëha lëwu per. Soñe rac Kaÿe ntavëkawo ðus; ñañënëko
yëka ÿa.

⁶ Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka: «Soñe ye ntavëki aki, do ñañënëru yëka ÿi aki?

⁷ Ge ntiru gante tëtëka ka, ñwëyëdëlihna; ge gena umë, wameh ña nke had intaw
ñañah vofëhnëki rënka hu hna. Ñad mëki, bare yaŵëry alëba umë.»

⁸ Bare Kaÿe më ntehnëka aheryu: «Cahnëfu.» Ga tëtëkëni kaÿ hna më ntoñanëka
aheryu do ndaŵa.

⁹ Awa Ahwëhn a Wënu ña më tëyëka Kaÿe: «Ne nkeha aheryu hu Abel?»

¹⁰ Ntëkwak: «Yëtëla. Ami bi yëkadëha aheryu mën a?»

¹⁰ Ahwëhn a Wënu ña më mbok ntehnëka: «Soñe ye liru iÿin? Nkwëryëdëfu wasat
aheryu hu wá nkal hna had ahnë ryekad; igwëcag tëyëd.

¹¹ Tame araði nkeyi wëh, ntayiru hn'inkal nte sek wasat aheryu hu ale ryaŵëru ÿa.

* 4:1 4.1 Kaÿe fëhnëtanëk «Inuÿa» gë Wa-ebëre ña.

¹² Soŋe umë ye, rëkëdu ayamënd dus, bare inkal iŋa bokëdina njëcfayi vetak lëwu ŵa. Awërëtalehn fo yedfu nkal li had ale layik.»

¹³ Kaŷe më ntehnëka Ahwëhn a Wënu ŋa: «Piniŋ mën iŋa ntënëk dëcët.

¹⁴ Ntafuhö dol hn'inkal përen hna, cowantadëfu ŋawët hu; Awërëtalehn fo yedëfu nkal li had ale layik. Ale-wo-le hnuďëho ŷa koď ndawö.»

¹⁵ Bare Ahwëhn a Wënu ŋa më ntëkwaka: «Hali, kabi ge ahnë ndawëki, nkwëcanëhnëderu wahwënta mbëď gë wahi (7).» Awa Ahwëhn a Wënu ŋa më ntika Kaŷe dahëse soŋe antë ndawëniha vēle hnuďëha va.

¹⁶ Awa koyëna ŋawëtakawo Kaŷe Ahwëhn a Wënu ŋa nŋi ntëď hn'inkal Nod hna, gë cape pëhna lav Eden ka.

Tere Kaŷe

¹⁷ Ga ñëlëk, Kaŷe nagënihawo g'asëvalu facan fante waciko Enok. Kaŷe pëgwëko mbëryënd inaw do më macëk naw tac uŵac aju ŵa, Enok.

¹⁸ Enok yeho rëm Irad ŷa, Irad yeho rëm Mehuyayel ŷa, Mehuyayel yeho rëm Metusayel ŷa, Metusayel yeho rëm Lemëk ŷa.

¹⁹ Lemëk vēsëval vēhi ñëlëko: aryënkwëryënkw a Ada maciko do ahigëna ŷa Sila.

²⁰ Ada Yabal nagëko, rëm vēle lëďëko hnë wasank do hwëďëďëhëhniwo wusaŵ ŵa.

²¹ Yabal kwëhna kawo fakery, Yubal maciko, umë yeho rëm fop vērëmp va do gë vēsël vētakëralu va.

²² Sila, umë fëna, nagëkawo facan fante waciko Tubal-Kaŷe. Umë ryëhwarëďëho sifa viŷë viryokunŋa va fop, waryëhwëra wavëntah gë wëyah ŵa. Tac, Sila mboko naga facëval, ahery Tubal-Kaŷe. Nama maciko.

²³ Lemëk më lehnëkëhniwo vēsëvalu:

«Ada gë Sila, nëparyino, vēsëval mën, nëparyino dus: ndawëďëfuha asan ge ndafëko, ndawëďëfuha fatah ge cërehnëko.

²⁴ Age wahwënta mbëď gë wahi nkwëcanëhnik Kaŷe, wafëhw mbëď gë wahi g'imbëď gë vēhi (77) wëcanëhnëďëfu ami.»

Set hafo Enos

²⁵ Adam ndakëniho g'asëvalu do mboko nagëniha facan. Ev, Set[†] macëkawo, kabi ntehnëďëho: «Wënu ŋa mbok njëďöwa facan fakawary nëmpëtëhnaŋöwa Abel, nte ndawëk Kaŷe ŋi.»

²⁶ Set umë fëna nagëhnikawo facan; Enos[‡] macëkawo. Hnë yamani rac pëgwëniho vahnë va cëmbëndëniha Ahwëhn a Wënu ŋa macatëndëniha Ahwëhn.

5

Pëgw Adam hafo Nowe

¹ Wëlin itëfëta soŋe vutah Adam. Hnë fac le ntikëhniwo Wën vahnë hna, ntikëhniwo mëntëlëni g'umë.

² Ntikëhniwo asan g'asëval, ndëwakëhniwo do macëhni uŵac «vahnë».

³ Ante nuŷako Adam wabëhn keme gë wafëhw warar (130) ŋa, mboko naga facan fante mëntëlëniho dus. Set macëkawo.

⁴ Tac Adam mboko nuŷa kat wabëhn wakeme mbëď gë watar (800). Nagëhnikëhniwo vucan vukaŵary gë vucëval.

⁵ Ante nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëď gë wahnah gë wafëhw warar (930), cëmëko.

⁶ Ante nuŷako Set wabëhn keme g'imbëď (105) ŋa, nagëhnikawo facan fante waciko Enos.

⁷ Tac Set mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëď gë watar g'imbëď gë waki (807). Nagëhnikëhniwo vucan vukaŵary gë vucëval.

⁸ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëď gë wahnah g'ipëhw gë waki (912), cëmëko.

⁹ Ante nuŷako Enos wabëhn wafëhw mbëď gë wahnah ŋa (90), nagëhnikawo facan fante waciko Kenan.

[†] 4:25 4.25 Set mëntëlëk g'uhnëse ile fëhnëtanëk «iyëďahn» gë Wa-ebëre ŋa.

[‡] 4:26 4.26 Enos fëhnëtanëk asan

ma vahnë.

¹⁰ Tac Enos mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë watar g'ipëhw g'imbëdëf (815). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

¹¹ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë wahnah g'imbëdëf (905), cëmëko.

¹² Ante nuŷako Kenan wabëhn wafëhw mbëdëf gë wahi ŷa (70), nagëhnikawo facan fante waciko Malalel.

¹³ Tac Kenan mboko nuŷa wabëhn wakeme imbëdëf gë watar gë wafëhw wahnah (840). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

¹⁴ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme imbëdëf gë wahnah g'ipëhw (910), cëmëko.

¹⁵ Ante nuŷako Malalel wabëhn wafëhw mbëdëf gë ryaw g'imbëdëf ŷa (65), nagëhnikawo facan fante waciko Yerëd.

¹⁶ Tac Malalel mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë watar gë wafëhw warar (830). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

¹⁷ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë watar gë wafëhw imbëdëf gë wahnah g'imbëdëf (895), cëmëko.

¹⁸ Ante nuŷako Yerëd wabëhn keme gë wafëhw mbëdëf gë ryaw gë waki ŷa (162), nagëhnikawo facan fante waciko Enok.

¹⁹ Tac Yerëd mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë watar (800). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

²⁰ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë wahnah gë wafëhw mbëdëf gë ryaw gë waki (962), cëmëko.

²¹ Ante nuŷako Enok wabëhn wafëhw mbëdëf gë ryaw g'imbëdëf ŷa (65), nagëhnikawo facan fante waciko Matusalem.

²² Tac Enok mboko nuŷa wabëhn wakeme watar (300) do gë Wënu ŷa nkeniho. Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

²³ Wabëhn wakeme watar gë wafëhw imbëdëf gë ryaw g'imbëdëf (365) nuŷako fop ka ŷa cëmat.

²⁴ Enok gë Wënu ŷa nkeniho, tac nambiko, kabi Wënu ŷa nufëkawo njohna darël lëwu.

²⁵ Ante nuŷako Matusalem wabëhn keme gë wafëhw mbëdëf gë warar g'imbëdëf gë waki ŷa (187), nagëhnikawo facan fante waciko Lemëk.

²⁶ Tac Matusalem mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë waki gë wafëhw mbëdëf gë warar gë waki (782). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

²⁷ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë wahnah gë wafëhw mbëdëf gë ryaw g'imbëdëf gë wahnah (969), cëmëko.

²⁸ Ante nuŷako Lemëk wabëhn keme gë wafëhw mbëdëf gë warar gë waki ŷa (182), nagëhnikawo facan.

²⁹ Nowe* macëkawo kabi ntehnadëho: «Aŷi kamënaŷehndëhëfu hnë wadoku fu hna, gë horot ule ŷadën korotënden ŷa kabi Ahwëhn a Wënu ŷa menëk nkal ŷa.»

³⁰ Ga ndëcëk watac, Lemëk mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë wafëhw mbëdëf gë wahnah g'imbëdëf (595). Nagëhnikëhniwo vucan vukawary gë vucëval.

³¹ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëdëf gë waki gë wafëhw mbëdëf gë wahi g'imbëdëf gë waki (777), cëmëko.

³² Ante nuŷako Nowe wabëhn wakeme mbëdëf ŷa (500) tac nagëhnikëhniwo vucan vutar: Sem gë Sam do gë Yafet.

6

Vijë Wën gë vëryag vahnë

¹ Awa vahnë va pëgwëniho njabëndëni nkal li do kwëhnanihëhniwo vëryag.

² Vijë Wën* va nuniho vëryag vahnë va nkwanëni, më tëhnanihëhni nëlënihëhni.

³ Awa Ahwëhn a Wënu ŷa më ntehnak: «Sël ntawary le yëdabuhëhni vahnë ŷa godina kwëlëkwël hnë vëhni; nkecf fac le cëmanhnëdëni. Tëk pëgw iŷi wati, vëwodina duniŷa li ile lëbik wabëhn keme gë wafëhw wahi (120).»

⁴ Hnë wati rac, nkeniho vahnë vëyihnah, vëyaŷah do hnënk rac nkoko nkal li fafo mbiŷ. Vëyihnah vërac yeho vutah viju Wën va gë vëryag vahnë va; vësan paryi yeho, vësan vëyëtik.

⁵ Ahwëhn a Wënu ŷa kamahnëko wameh vahnë ŷa g'ahawary njabëdëho nkal li. Do hnë fac hna fop, nahan dëw hni ŷa, idi wameh fo yeho.

* 5:29 5.29 Nowe mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ŷa ile fëhnëtanëk «bosëvosehn».

* 6:2 6.2 Vijë Wën: Yëtina ile pëhnëtanëk ŷa. Vahnë vëyaŷah nahađëni vahnë vëvë ambin va ye.

⁶ Ahwèhn a Wènu ña më curak soñe ile ntikèhni vahnè hn'inkal ÿi, do ntaŵary dèwù ña pèbèkawo yiwèhnah wà.

⁷ Mè ntehnèk: «Ntihètèdèfuhèhni nkal li vahnè vèle ÿahanèbu vi, vahnè vi, gè wulaw wì, gè wusaw wì, do gè wusèry wì per. Curadèfu dús soñe ile libuhèhni ÿi.»

⁸ Bare Ahwèhn a Wènu ña nènèkawo gè Nowe.

Itèfèta soñe Nowe

⁹⁻¹⁰ Wèli itèfèta soñe Nowe ña: Nowe vucan vutar kwèhnako: Sem, gè Sam do gè Yafet. Asan asatah yeho gè vèyèntaw va. Mawèhnédèhawo kwèlèkwèl Wènu ña do gè Wènu ña nkeniho.

Wènu ña ñad' pehèta Nowe

¹¹ Awa Wènu ña nuko vahnè va pèrèkaniho do wameh fo fèbèkèhniwo.

¹² Ante njèkèdèho Wènu ña ile ryècètaf duniya li ÿa, do nuko pèrèkako dècèt kabi vahnè va fop ankaw wameh ña tètèdèniho,

¹³ më ntehnèka Nowe: «Pèhnaŵu vèvehnèwèhni vahnè vi fop. Kabi soñe lèw hni ÿa pèbàhnèk wameh ña duniya li. Ha, ntihtèdèfuhèhni.

¹⁴ Diyary wèjè sisikulu gè wadèhwa wapèrèn. Bambery ntèpètèlendu vacery vajaŵah do wakoyel hnèwèdèfu pèr ña gè bambery per antè tènèkènd wènka ña.

¹⁵ Wèli gante ntidu ka: tètèka nuŷa wametèr keme gè wafèhw imbèd (150) yary ña, wametèr wafèhw wahi g'imbèd (25) yank ña, do wametèr pèhw g'imbèd (15) iyih ña.

¹⁶ Cankèdu rañ, do tavèdu igwac yèbèlan ile sankantu ÿa gè wabèv sisikulu ña yèbèlan metèr ryampo. Hn'ibèv dampo ntidu rènka ÿa. Bambery sisikulu hna watas watar lidu.

¹⁷ Do ami, cañètèryidèfu uŵac sankaf, soñe mbèvehnèhni fop vile yènèd va. Fop vile ye nkal va mbèwèdèni.

¹⁸ Bare ntidu kwètèla gè wèjè. Tènkèdun sisikulu hna, wèjè gè vijè hu, g'asèval hu do gè wèsèval vijè hu va.

¹⁹ Ndènèdèhèhni fèna san g'isèval sifa-wo-sifa hnè vile yènèd va, soñe pehèntini gè wèjè.

²⁰ San g'isèval hnè sifa wulaw hna fop, gè wusèry wà do gè wusaw wà, do gè fop vihawary vile yasèd njijèdèni ÿal hu hna soñe pehèntini.

²¹ Do wèjè, nufèry sifa ile rokède ÿa fop, afehn a. Umè røkèdun arokèndu wèjè gè wèhni.»

²² Nowe, gante ntehnèkawo Wèn ka, fop ntiko.

7

Itènk sisikulu ña

¹ Awa Ahwèhn a Wènu ña më ntehnèka Nowe: «Tènkèryin sisikulu hna, wèjè gè wèvè tere hu va, kabi wèjè fo hnuhu ye ale satèk hnè vahnè wèvè gaki vi.

² Nufèryihni wusaw gè wulaw wufacah wà, sifa-wo-sifa wusan mbèd gè wuhi (7) gè wèsèval mbèd gè wuhi (7), do g'ican dampo g'icèval dampo hnè wule wok wafacèna hna.

³ Nufèryihni fèna wasifa wusèry mbèd gè wuhi, soñe afehètahn hnènk lèw hni ÿa nkal li.

⁴ Ani gè wafac mbèd gè wahi, cañètèryidèfu rèv ÿa hnè wafac wafèhw wahnah (40) gè vumèd wafèhw wahnah (40); koyèna ntihtèdèfèfu fop vile libuho va.»

⁵ Nowe ntiko fop ile ntehnèkawo Ahwèhn a Wènu ña.

Uŵac sankaf wà

⁶ Nowe wabèhn wakeme mbèd gè ryaw (600) kwèhnako ante tèkiko uŵac sankaf hn'inkal ña.

⁷ Tènkèniho sisikulu hna gè vijù gè wèsèval hni soñe pehèni wac wà.

⁸ Fop njiniho sisikulu Nowe hna: wule ye wufacah wà, gè wule wok wafacèna wà, gè wusèry wà do gè fop vihawary vile yasèd nkal li, ⁹ wuhi wuhi, ican g'icèval; gante ntehnèkawo Wèn Nowe nti ka.

¹⁰ Ga padèk wafac mbèd gè wahi wà, uŵac sankaf wà kohnèko nkal inji.

¹¹ Bèhn le nuŷahnèko Nowe wabèhn wakeme mbèd gè ryaw ña (600), hnè lepera higèna hna, hnè fac pèhw g'imbèd gè wahi hna (17), wahayalin wale ntoñahnidèho wènka ña fop pidètako do wahatèh wale kovahnidèho wènka rèv ña pidètako dús.

¹² Rèv ÿa kovadèho hnè wafac wafèhw wahnah (40) gè vumèd wafèhw wahnah (40).

¹³ Hnè fac rac dènk, Nowe tènkèniho sisikulu hna gè vijù, Sem gè Sam gè Yafet, do gè wèsèval hni per.

¹⁴ Tënkëntiniho fëna sifa wulaŵ gë wusaŵ wã fop, gë fop vihaŵary vile yasëf nkal li, do gë sifa wusëry wã fop.

¹⁵ Njijëniho san g'isëval, hnë vile yënëf ntiko Wën va fop, tënkëntini gë Nowe sisikulu hna.

¹⁶ San g'isëval hnë sifa-wo tënkëntiniho, gante ntehnëkawo Wën Nowe ka. Tac Ahwëhn a Wënu ña më pidëk rënka ña hamëhni Nowe.

¹⁷ Uŵac sankaf wã, hnë wafac wafëhw wahnah (40) nkwënadëho nkal hna. Hnë wati rac kayëndako wãc wã, do matënd sisikulu ña kumb.

¹⁸ Wënka ña nkwënadëho g'ahaŵary, do sisikulu ña yaŋ wënka hna njidëho.

¹⁹ Wënka ña nkoko nkwënanand g'ahaŵary, hafo kohn dënk fop wahuŋ wale ñako njihn wã.

²⁰ Wënka ña kohnëko wacëmët wahuŋ wã ntëbi wametër mbëf gë waki (7).

²¹ Fop vile yënëfëho va cëmëniho: wusëry wã gë wulaŵ wã gë wusaŵ wã do gë fop vihaŵary vile yasëf nkal li, do gë vahnë va fëna.

²² Fop vile yënëf nkal va cëmëniho.

²³ Ahwëhn a Wënu ña koyëna ntihëtëkëhniwo nkal li, fop vile yënëfëho va, pëgw vahñë va hafo wulaŵ wusankaf wã, hafo fop vihaŵary vile yasëf nkal va, hafo wusëry wã. Ntuhëtëkëhniwo nkal li. Nowe fo woko do gë vële nkeniho sisikulu hna.

²⁴ Uŵac rac, wafac keme gë wafëhw imbëf (150) ntiko nkal hna ani gë pëgwahnënd guh iña.

8

¹ Mama mbiyahñëko wac rac nkal li Wënu ña dënkwlëlowohna Nowe gë fop wusaŵ gë wulaŵ wule nkeniho hnë sisikulu wã. Më cañëtik sël nkal li, do wënka ña pëgwëlehn nkuhënd.

² Wahayalin wënka ña gë wahatëh wale cahnahnidëho wënka rëv ña ndëpalehn. Rëv ña ndëmëlehn.

³ Toye toye nkuhëfëho wënka ña hnë wafac keme gë wafëhw imbëf (150) hafo

⁴ hnë fac hwëhn pëhw g'imbëf gë wahi (17), hnë lepera hwëhn imbëf gë waki hna (7), tac tëryako sisikulu ña wahuŋ wavë resiyo Ararat hna.

⁵ Wënka ña nkoko nkuhënd hafo lepera hwëhn pëhw hna (10). Hnë fac ryënkwëryënk w lepera rac hna, nuyiko ga cahnëk wacëmët wahuŋ wã.

⁶ Ga ndëcëk wafac wafëhw wahnah (40), Nowe umë pidëtëk fenetër le ntiko sisikulu hna,

⁷ do cana hëŵar g'ipër; rac më njid mbokajënd: wënka ña napëfëho nkuh nkal hna nkolehñë hnam.

⁸ Tac Nowe më canëka fah, soŋe njëkahn bi nkuhëk wënka ña nkal hna.

⁹ Bare fah ña nuyalohna hn'ile ñëwëf, kaŋi uŵac wã guhëlohna ten; awa më mbokak gë sisikulu. Nowe më njelëk wák ña, pëlahna do mbokarya ndëna.

¹⁰ Më napëk wafac mbëf gë wahi (7) tac mbok cana kat fah ña.

¹¹ Fah ña më mbokajëk g'anëka ga; faryef oliwiye fasëkah nkaŵajëko. Awa Nowe njëtëko wënka ña ñayëtak nkal hna.

¹² Më mbok napëk kat wafac mbëf gë wahi (7) do mbok cana fah ña, bare bokëlohna mbokaj.

¹³ Nowe nuŵako tac wabëhn wakeme mbëf gë ryaw gë ryampo (601). Hnë fac ryënkwëryënk w lepera ryënkwëryënk bëhn rac hna, wënka ña nkuhëko. Nowe ntihëtëko ile cankahñëko sisikulu ña, njëkëko g'ipër do nuko nkal iña cëtëko.

¹⁴ Hnë fac hwëhn wafëhw wahi g'imbëf gë wahi (27) lepera higëna hna, nkal iña fop kankëko.

¹⁵ Awa Wënu ña më ntehnëka Nowe:

¹⁶ «Cahnëryin sisikulu hna gë vijë hu gë vësëval hun vi.

¹⁷ Canëryihni fëna wulaŵ gë wusaŵ wule yerun wi fop: wusëry wi fop, gë wulaŵ do gë wusaŵ wusankaf wi do gë vutoy vi, do gë fop vile yasëf nkal vi, soŋe nagëlëni, njañëni, do pëñëni nkal li.»

¹⁸ Awa Nowe më cahnëni gë vijü, do gë vësëval hni.

¹⁹ Tac cahnëni fëna sifa-wo-sifa, wulaŵ gë wusaŵ wã fop, gë wusëry wã fop do gë fop vihaŵary vile yasëf nkal va.

²⁰ Tac Nowe më ntik hn'ile cënade sadëha soŋe Ahwëhn a Wënu ña, më nufëkëhni ryampo hnë sifa wulaŵ gë wusaŵ wufacah hna fop gë wusëry wufacah wã fop, do pëdëhni hnë hwëfëh ntinëhna Ahwëhn a Wënu ña sadëha gë wulaŵ wurac.

²¹ Ahwëhn a Wënu ña tehëkawo rehërya hnëjah sadëha rac do më ntehnak: «Tame bokëda fërëkanu nkal inji soñe vahnë va, mama nahadëni wameh fo kobëri hn'utah ntëw hni hna; bokëda ryawëwëhni muk fop vile yënëf va, gante ntibu takan ki.

²² «Gante-wo mbijëk nkal inji, təkëde nadënde, do mbarëpënde, təkëf njond huji ha, do njakënd, nkef sama do aÿank, nkef fac, do nkef umëf. Koyëna nkef kwëlëkwël.»

9

Akwëtëla gë Nowe

¹ Wënu ña ndëwanëkawo Nowe gë viju ntehnëhni: «Arafi ahnagëlu, ayaðu, afëbu nkal li.

² Tëk pëgw gaki, wulaw gë wusaw wawë nkal wi fop, gë wusëry wi, gë fop vihawary vile yasëf nkal vi, do gë wuwis wi fop rëkëf ntakëndëhni ðus gë wuhnë; njëdamuni ahwëhnuni.

³ Fop vile yënëf va kodun arokuni; gante njëdamuno wanëda gë vatëh ki, njëdamuni tame vëyin fop.

⁴ Bare antë aroku faÿar fale worryaryëk wasat kabi uwám wá wasat hna nke.

⁵ Awa tëyëdëfu uwám soñe sat ÿa: age ahnë ndawëka ahawary piniñëdëfuha; age intaw ndawëka ahnë piniñëdëfuha fëna.

⁶ «Wënu ña gante nke umë dënk ka ntika ahn'a. Soñe umë ye age ahnë ryehëtëk sat aÿentawu, ahnë ryehëtëf sat lëwu ÿa fëna.

⁷ Wuhnë, nagëlëryin, yabëryin do pëbëryin nkal li.»

⁸ Wënu ña më mbok ntehnëkëhni vëhni Nowe gë viju:

⁹ «Tame ntidëfu kwëtëla gë wuhnë, gë vutah hun va do gë vërah hni va,

¹⁰ do gë fop vile yënëf yerun gë wuhnë va: wusëry, gë wusaw, gë wulaw, fop vile sahnëntik hnë sisikulu gë wuhnë va.

¹¹ Wëlin ile fëhnabu kwëtëlin ÿa: muk uwac sankaf wá ñoñ bokëdina ndaw nkal li; bokëdina nke muk uwac sankaf soñe mbëvehn fop le ye nkal li.»

¹² Do Wënu ña më nkwënëk: «Wëlin dahëse kwëtëla nte wok puðina; libu soñe hun gë fop vile yënëf va:

¹³ car ulaw mën ña vëjar hna kwëtëbu; umë yeð dahëse le ryënkwëtehnëf akwëtëla mën nte libu soñe duniÿa ÿi.

¹⁴ Nte-wo-nte mbarëpëdëfu vëjar g'ambin do cahn car-ulaw ña,

¹⁵ awa ndënkwëtaðëfu kwëtëla nte libu soñe hun do gë fop vile yënëf nkal vi: bokëdina nke muk uwac sankaf soñe mbëvehn fop vile yënëf.

¹⁶ Ge car-law ña ambin hna nke, nudëfu do ndënkwëtehnëdëho akwëtëla nte libu wok puðina soñe ami gë fop vile yënëf nkal vi.»

¹⁷ Wënu ña më mbok ntehnëka Nowe: «Car-ulaw ña yeð dahëse akwëtëla nte libu soñe ami gë fop vile yënëf nkal vi.»

Viju Nowe

¹⁸ Viju Nowe vële sahnëko sisikulu va vëhni Sem gë Yafet do gë Sam yeho; Sam yeho rëm Kanan ÿa.

¹⁹ Hnë viju Nowe vërar vërac matini vahnë vële yabëk nkal vi fop.

²⁰ Nowe yeho ayam aryënkwëryënkwa ale fëlëko ikaÿ waresen ña.

²¹ Fac ryampo uñen resen ceko do ndëwëko, më cudëtak viÿi va fop usank hna.

²² Sam, rëm Kanan ÿa, më nuka rëmu wëtata fo do më cahnëk pëyahni vicëru.

²³ Awa Sem gë Yafet më nufëni cud cankaf, ndëceni vankus hna, tac karëcandëni ténkatëndëni usank hna do cankëniha rëm hni. Namaniho antë nuniha rëm hni wëtata fo.

²⁴ Ante ndëwëtako Nowe ña, njëtako ile ntik Sam arëkwa alëwu ÿa.

²⁵ Awa më ntehnëk:

«Arafi Kanan ndëwani wëh!

Arafi nke aramp vicëru va!»

²⁶ Tac më nkwënëk:

«Cëmbik Ahwëhn a, Wën Sem ña!

Arafi Kanan nke aramp Sem!

27 Arabi Wënu ña njankën inkal Yafet ña,
do kacande g'untënah vëhni Sem hna,
do Kanan nke aramp alëwü!»

28 Ga ndëcëk uŵac ŵa, Nowe wabëhn wakeme watar gë wafëhw imbëd' (350) mboko nuŷa kat.

29 Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme imbëd' gë wahnah gë wafëhw imbëd' (950) cëmëko.

10

Wabulunda wab nkal

1 Wëlin itëfëta soŋe vutah Nowe. Ga ndëcëk uŵac sankaf ŵa, viju Nowe, Sem gë Sam do gë Yafet, nagëhninihëhniwo vucan. Wëlin wamac wadëw hni ña:

2 Wamac ßulunda le hnagik hnë Yafet va: Gomer gë Magog gë Madayi gë Yavan gë Tubal gë Mesek do gë Tiras.

3 Wamac ßulunda le hnagik hnë Gomer va: Asëkenas gë Rifat do gë Togarëma.

4 Wamac ßulunda le hnagik hnë Yavan va: Elisa gë Tarësis gë vëvë Kit do gë vëvë Rodan.

5 Hnë vëhni matëniho vële sampëko ntëdëni hnë tëfary wov sankaf vë nkal dëw hni ña, gante nke vanësa ale-wo-le ka, gante nkeni hnënk hnë nkal dëw hni ka, vankol vantëw hni hna. Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Yafet va.

6 Wamac ßulunda le hnagik hnë Sam va: Kuc gë Misërayim gë Put do gë Kanan.

7 Wamac ßulunda le hnagik hnë Kuc va: Seba gë Havila gë Sabëta gë Ragëma do gë Sabëtëka. Wamac ßulunda le hnagik hnë Ragëma va: Saba gë Dedan.

8 Kuc yeho fëna rëm Nëmërod nte yeho aryënkwëryënk w hnë vële hwëhnako fanka nkal va.

9 Ahwëhn a Wënu ña njëdëkawo Nëmërod nke asary asankaf; soŋe më lehnande: «Aŷi, Ahwëhn a Wënu ña njëdëkawo nke asary asankaf had Nëmërod.»

10 Wahnaŵ waryënkwëryënk wawë nkal dëwu ŵa, Babel yeho gë Erëk gë Akad do gë Kalëne hnë nkal Sineyar.

11 Nëmërod matëko hnë nkal tac nji Asiri hna, do mbëry Niniv gë Rehobot-Ir gë Kela

12 do gë Resen yëbëlan Niniv gë naŵ cankaf Kela ña.

13 Misërayim yeho rëm sankaf vëvë Lud va gë vëvë Anem gë vëvë Lehab gë vëvë Nafëtu

14 gë vëvë Patëros gë vëvë Kasëlu gë hn'ile matini Wafilisëte ŵa gë vëvë Kafëtor* va.

15 Kanan yeho rëm Sidon fandënkwëryënk w fantëwu fa gë Het

16 gë Wayebus ŵa gë Wa-amor ŵa gë Wagirëgas ŵa

17 gë Wahiv ŵa gë Wa-arëk ŵa gë Wasin ŵa

18 gë Wa-arëvad ŵa gë Wasëmar ŵa do gë Wahamat ŵa. Tac hnënk vëvë Kanan va campëniho,

19 do nkal dëw hni ña Sidon pëgwëko paß Gerar hafo Gasa do gë cape Sodom gë Gomor gë Adëma do gë cape Seboyim hafo Lesa.

20 Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Sam va, fitëlëko gante nkeni hnënk do gë vanësa wadëw hni ka, hn'inkal dëw hni hna, vankol vantëw hni ña.

21 Sem fëna, acëru aryënkwëryënk w Yafet ŷa, nagëhnikëhniwo vucan. Umë yeho rëm sankaf Eber ŷa do gë fop vutah vërah vëlëwu va.

22 Wamac ßulunda le hnagik hnë Sem va: Elam gë Asur gë Arëpakësad gë Lud do gë Aram.

23 Wamac ßulunda le hnagik hnë Aram va: Us gë Hul gë Getër do gë Mas.

24 Arëpakësad yeho rëm Sela ŷa; Sela yeho rëm Eber ŷa.

25 Eber vucan vuki nuŷako: fandënkwëryënk w fa Peleg maciko, «Pitël» pëhnëtanëd', kaßi wati nte nkeho ña, ßulunda vë nkal ŷi pitëlëko; aheryu Yokëtan maciko.

26 Yokëtan yeho rëm Alëmodad ŷa gë Selef gë Hasarëmavet gë Yera gë

27 Hadoram gë Usal gë Dikëla gë

28 Obal gë Abimayel gë Saba

29 gë Ofir gë Havila do gë Yobab; vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Yokëtan hna.

30 Yëbëlan Mesa gë Sëfar resiyo hwëhn wahuñ hna ntëdëniho gë cape pëhna lav ka.

31 Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Sem hna vunte fitëlëko gante nkeni hnënk gë vanësa wadëw hni ka, hn'inkal dëw hni hna, vankol vantëw hni hna.

32 Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Nowe hna gante tëfëlëni hnagi ka inkal g'inkal. Hnë vëhni nagini fop wahnënk wale sampëk nkal wi ante ndëcëko uŵac sankaf ña.

* 10:14 10.14 Kafëtor: wac sër Tinti mbë wov Këret ŷa ye.

11*Acery yihnah Babel*

¹ Hnë yamani rac, vahnë vëvë duniya vi fop uhnës uryampo fo nësëdëniho.

² Vahnë va njasëlendëniho gë cape pëhna lav, umë nuni lañ hn'inkal Sineyar hna do ntëdëlehnnëni hnam.

³ Më ntehnëläni: «Dinëfu wasinkiri do nkulin!» Wasinkiri ña yeho wëraka wä do ile ye had gudëro yeho sima lëw hni ya.

⁴ Tac më mbok ntehnëläni: «Bëryanëfu inaw do gë cery yihnah nte yakëd ambin ñi! Koyëna nkeed vële yëtik d'us do ahnë kodina campehnëfu nkal li fop.»

⁵ Ahwëhn a Wënu ña më cëlik g'ambin soje njëk inaw nte mbëryëdëni vahnë ña g'acery ña

⁶ do më ntehnëk: «Yëkëryin! Bulunda ryampo fo nkeni do uhnës uryampo fo nësëdëni! Ge aki pëgwëni ntindëni, tame ñoñ mema'yehndëfilëhnhna ntini ile ñadëni ya.

⁷ Awa, mpa'yëmpa'yehndëfun uhnës lëw hni wä soje antë mbok nkwëryëläni!»

⁸ Koyëna, Ahwëhn a Wënu ña më campehnëkëhni cañëtëhni duniya hna fop, do tavëniho ibëry naw ña.

⁹ Soje rac macahnik inaw tac Babel*, kabi hnam mpa'yëmpa'yehnkë Ahwëhn a Wënu ña nësa vahnë vëvë duniya va fop, do hnam campehnëkëhniwo njini duniya hna fop.

Wamac vutah Sem

¹⁰ Wëlin gante naginiho vutah Sem va. Ante nu'yako wabëhn waki ga ndëcëko u'wac sankaf wä, hara Sem wabëhn keme (100) nu'yako, nagëhnikawo facan; Arëpakësad maciko.

¹¹ Tac, Sem mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme mbëd ña (500), cëmëko.

¹² Arëpakësad, ante nu'yako wabëhn wafëhw warar g'imbed ña (35), nagëhnikawo facan; Sela maciko.

¹³ Tac, Arëpakësad mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme wanah gë watar ña (403), cëmëko.

¹⁴ Sela, ante nu'yako wabëhn wafëhw warar ña (30), nagëhnikawo facan; Eber maciko.

¹⁵ Tac, Sela mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme wanah gë watar ña (403), cëmëko.

¹⁶ Ante nu'yako Eber wabëhn wafëhw warar gë wahnah ña (34), nagëhnikawo facan; Peleg maciko.

¹⁷ Tac, Eber mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme wanah gë wafëhw warar ña (430), cëmëko.

¹⁸ Ante nu'yako Peleg wabëhn wafëhw warar ña (30), nagëhnikawo facan; Rewu maciko.

¹⁹ Tac, Peleg mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme waki g'imbed gë wahnah ña (209), cëmëko.

²⁰ Rewu, ante nu'yako wabëhn wafëhw warar gë waki ña (32), nagëhnikawo facan; Serug maciko.

²¹ Tac, Rewu mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme waki g'imbed gë waki ña (207), cëmëko.

²² Serug, ante nu'yako wabëhn wafëhw warar ña (30), nagëhnikawo facan; Nahor maciko.

²³ Tac, Serug mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn wakeme waki ña (200), cëmëko.

²⁴ Nahor, ante nu'yako wabëhn wafëhw wahi g'imbed gë wahnah ña (29), nagëhnikawo facan; Tera maciko.

²⁵ Tac, Nahor mboko nu'yahni vutah vuka'wary, vucan gë vucëval, do ante nu'yako kat wabëhn keme g'ipëhw g'imbed gë wahnah ña (119) cëmëko.

²⁶ Tera, ante nu'yako wabëhn wafëhw imbëd gë wahi ña (70), nagëhnikëhniwo vucan vutar: Abëram gë Nahor do gë Aran.

Wamac vutah Tera

²⁷ Wëlin wamac vutah Tera va. Tera yeho rëm Abëram ya gë Nahor do gë Aran. Aran yeho rëm Lot ya.

* **11:9 11:9** Babel mëntëläk g'uhnës Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «igwëjëb».

²⁸ Hn'inkol nte wacik Ur hna, Aran umë ryënkwëko cëm gë rëmu hn'inkal Salëde hna, le nagiko hna.

²⁹ Abëram Sarayi nëlëko, do Nahor, Milëka aryagu Aran. Yisëka fëna Aran yeho rëmu ÿa.

³⁰ Hara, Sarayi kwëhnalohna fatah, kabi nagëdïlohna.

³¹ Tera matëko Ur vë Salëde hna, njohnaaju Abëram, gë Lot, fatah ajë Aran fa, do gë Sarayi asëvalu Abëram, soje njini hn'inkal Kanan hna, bare ga tükëni Aran hna, më ntëdëni hnam.

³² Tera wabëhn wakeme waki gë wabëhn imbëd (205) nuÿako, tac cëmëko Aran hna.

Abëraham wasapitër 12-25

12

Imac Abëram ña

¹ Awa, fac ryamupo Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka Abëram: «Tavëry nkal hu ñi, gë hnënk hu ÿi do gë tere rëmu ÿi soje ayi hn'inkal nte rufëdëmi hna.

² Ntidëfu nagi yamani sankaf hwëhn nafa hnë wëjë; ndëwadëmi, ntidëmi ahnë ale hwëhn nafa do soje hu ÿa njëdëdëfuhëhni yam wëÿentaÿ va.

³ Njëdëdëfuhëhni yam vële ryëwanëdëhi yam va, bare vële ryëwanëdëhi wëh va wëh yëdëdëfuhëhni. Soje hu ÿa ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.»

⁴⁻⁵ Awa, Abëram njiko gante ntehnëkawo Ahwëhn a Wën ka. Wabëhn wafëhw mbëd gë wahi g'imbëd (75) kwëhnako ante matëko cahn Aran ña. Më njoka asëvalu Sarayi, gë Lot, fatah aheryu fa, do gë hnapul ÿa gë vëramp vële kwëhnako hnë resiÿo Aran hna, do kahnëtahehni njindëni g'inkal Kanan.

Abëram hn'inkal Kanan hna, tac Esipët hna

⁶ Ga tükëni hn'inkal Kanan hna, Abëram më ndëcëk nkal iña hafo hnë atëh cévah mbë More, nte ye Sisem ña. Hnë yamani rac, vëvë Kanan va hnam ntëdëniho.

⁷ Ahwëhn a Wënu ña më tufëhnaka Abëram do nteha: «Iñi nkal ale hnagëde hnë wëjë yëdadëfu.» Awa Abëram më ntinëhëka Ahwëhn a Wënu ña hnam hn'ile cënade sadëha hnë hn'ile tufëhnakawo hna.

⁸ Tac, më ndëcalëk soje nji resiÿo hwëhn wahuÿ hna gë cape pëhna lav Betel ka; më ntik usank lëwu ÿa yëbëlan Betel gë Ayi; gë cape joya lav nkeho do Ayi, gë cape pëhna lav. Më mbok ntinëhëka hnam Ahwëhn a Wënu ña hn'ile cënade sadëha hawaryo do njëfadëhawo Wënu ña macatënda «Ahwëhn Wënu ña».

⁹ Tac, Abëram toye toye njidëho gë resiÿo Negev ka.

¹⁰ Hnë wati rac inte nkelehn nkal hna. Kabi inte cankaf yeho Abëram më njik Esipët soje ntëdënti hnam.

¹¹ Ante nkëhnëko tënk Esipët ña, më ntehnëka asëvalu Sarayi: «Nëpary, njëtëbu dus asëval awamah yeru.

¹² Ge vëvë Esipët va nunihi, ntehnëldëni: “Asëvalu ÿa ye”, awa ndawëdëniho do wëjë tavëdënihi.

¹³ Awa dehnëryihni ahery mën yeru, ntënëhahnëniho soje lëwu hu ÿa. Koyëna pehdëfu.»

¹⁴ Koyëna nkeho. Ante tükëko Abëram Esipët ña, vëvë Esipët va nunihawo asëvalu nkwamëko dus.

¹⁵ Vësankaf wasodafë Farawo va hnukawo më njini pëyaniha ahnaÿ a cëkwatëndëniha. Më njoyik asëval a cery Farawo hna.

¹⁶ Farawo ÿa g'untënah cankaf kacacawo Abëram, soje asëval a. Më njëdaka wape, g'uhnankal, do gë wuhni, vëramp vësëval gë vësan, wafali do gë wayonkomb.

¹⁷ Bare Ahwëhn a Wënu ña njëdakawo ures sankaf Farawo ÿa gë vëvë tere lëwu va per soje Sarayi ÿa, asëvalu Abëram.

¹⁸ Farawo ÿa më macehnëka Abëram do tëya: «Soje ye liruho aki? Soje ye woru pëyalihohna asëval hu ye?

¹⁹ Soje ye lehnëru ahery hu ye, do aravo hafo ÿandu ÿëlëwa? Tame, wëliho asëval hu; nufëryehna do ayi!»

²⁰ Farawo ÿa më ntehnëkëhni vëryokuÿ vëlëwu va ntapëhnanaha Abëram cahn Esipët hna g'asëvalu, gë Lot, do gë vëvë tere lëwu va g'ile kwëhnak ÿa fop.

13

¹ Awa Abëram më matëni Esipët hna g'asëvalu, gë Lot, do gë vëvë tere lëwu va g'ile kwëhnako ÿa fop, mbokani gë cape rëhw gë pëhna lav Kanan hnë Negev hna.

Abëram gë Lot Pitëlëdëni

² Abëram mbetako ðus. Kwëhnaکہنيو wakore wacankaf wusaw gë koryi le ryëhwarëde yabah do gë sanu.

³ Matëko Negev hna mbokand toye toye gë Betel le ndënkwëko ntëd yëbëlan Betel gë Ayi hna,

⁴ do hnam ntiko hn'ile cënađe sadëha ya. Abëram njëfadëhawo Ahwëhn a Wënu na gë kobëri ka.

⁵ Lot, nte nkeniwo na, umë fëna kwëhnaکہنيو wakore wape, g'uhnankal, gë wuhni do gë tere yabah.

⁶ Nkal ija yankëlohna soje ntëdahnëni ndampo fo, kabi wakore wusaw wulëw hni wa njaβëniwo ðus,

⁷ do kat, vëvë Kanan va do gë vëvë Perisi va hnë nkal tac ntëdëniwo. Soje umë vëhery wusaw Abëram va conkëdëniwo gë vëva Lot va.

⁸ Awa Abëram më ntehnëka Lot: «Këlam, tere ryampo fo yeyinëk. Tëfëlahna nke sonko yëbëlan fu, ma yëbëlan vëheryëherya wusaw fu va.

⁹ Yëkëry! Nkal ija fop haryënk wu nke. Pitëlënëfu. Ge g'irahahn njiru, ami g'irëhw njidëfu, do ge g'irëhw njiru, ami g'irahahn njidëfu.»

¹⁰ Awa Lot njëkalehnëko do nuko lañ Yurëdan ya hafo resiyo Sowar hna fop cëkëko ðus. Nkeho had sarëdij Ahwëhn a Wënu na le yeho Eden hna ma had inkal Esipët na. (Koyëna nkeho ani gë Ahwëhn a Wënu na nihahnënd inaw Sodom gë inaw Gomor.)

¹¹ Lot më tëhnaک lañ Yurëdan rac fop do pakëta gë cape pëhna lav; koyëna pitëlëniwo vëhni vëhi.

¹² Abëram nkal Kanan hna nkoko. Lot ðarël wahnaw Yurëdan hna njiko ntëd do nti wasank wadëwu na gë cape Sodom hna.

¹³ Hara vële lëdëko Sodom va nkeya meh ðus kwëhnaninwo, wameh wante ñak njwëyëd Ahwëhn a Wënu na ntidëniwo.

¹⁴ Ante pitëlëniwo na, Ahwëhn a Wënu na më ntehnëka Abëram: «Yëkëry vacape vanah tak: haryënk wë hamëhni do gë farëhw gë farahahn.

¹⁵ Nkal nte hnuðu ni fop njëdadëmi, wëjë gë vutah hu va ahwëhnu kwëlëkwël.

¹⁶ Njaβënëdëfuhëhni fëna vutah hu va gante njaβëk nkëréyal ki. Koðëna ndëkwini, gante nok koðëna ndëkwi nkëréyal ki.

¹⁷ Matëry, ayasëlehn nkal li caharaβ; wëjë yëdadëfu.»

¹⁸ Abëram më pakëtëk idëd dëwu na ni ntëd hnë vatëh vacëvah vambë Mamëre, ðarël Ebëron hna, do ntinëhna hnam Ahwëhn a Wënu na hn'ile cënađe wasadëha.

14*Ipehët Lot g'ipankël gë Melëkisedek*

¹⁻⁶ Wëlin itëfëta uwët sankaf vëhnañ na. Hnë wabëhn pëhw gë waki hna (12), ahnañ ale waciko Kedor-Lawomër avë Elam ya wëkëکہنيو vëhnañ vëyëntaw va, vëhni ye: Bera avë Sodom ya, gë Birësa avë Gomor ya, gë Sineyab avë Adëma ya, gë Semeber avë Seboyim ya do gë avë Bela ya, umë wacëde fëna Sowar. Bare hnë hwëhn pëhw gë watar hna (13), vërac njañënaninwo. Hnë bëhn hwëhn pëhw gë wahnah hna (14), Kedor-Lawomer gë vëhnañ vërar vële nkeniwo va, (ahnañ Amërafel avë Mesopotami ya, gë Ariyok avë Elasar ya, do gë Tidal avë Goyim ya) mëkënihëhniwo Warefayi wa hnë Asëtarot-Karënayim hna, Wasus wa hnë Ham hna, do gë Wa-emi wa hnë Save-Kiryatayim hna. Mëkënihëhniwo Wahori wa jal hni hna wahuj walëw hni Seyir hna, do tëfëlehnëhniwo hafo atëh El-Paran hna, ðarël wula hna.

⁷ Tac më mbokani gë cape En-Misëpat, umë lehnëde Kades. Më nihëni nkal Wamalesi na fop do mëkënihëhni fëna Wa-amor wale lëdëko Hasason-Tamar va.

⁸ Awa ahnañ avë Sodom ya, gë avë Gomor ya, gë avë Adëma ya, gë avë Seboyim ya do gë avë Bela ya, (umë ye Sowar), më canënihëhni wasodäde walëw hni wa soje pëhwëtani wët sankaf wa hnë lañ Sidim hna, umë ye tame Wov Wajiry na,

⁹ gë vëhnañ vëyëntaw vële nkeniwo gë Kedor-Lawomer va. Vëhnañ imbëd wëtëdëho gë vëhnañ.

¹⁰ Nkeho hnam vankëd vajabah gudëro. Ahnañ avë Sodom ya g'avë Gomor ya hn'igary dëw hni hna, më njeni hnam; vële fehëko va gë wahuj cowaniwo.

¹¹ Vële wëkëکہنيو va më nufëni fop hnapul vëvë Sodom gë Gomor va, do gë fop rokëtok le pehnaniwo ya, njilehnëni.

¹² Kabi Lot, fatah aheryu Abëram fa, Sodom hna ntëdëntiko, njoryaryënihawo fëna, gë hnapul lëwu ya fop.

¹³ Ale yaryéko mé njik péyahna Abëram Ebëre le lëdëko darël vatëh vacëvah Mamëre Hamor ya, umë yeho acëru Esëkol gë Aner; vëhni vërar tak nkwëryëlëniho gë Abëram.

¹⁴ Ga njëtak Abëram fatah aheryu fa aramp ntiyik, më mbarëpëkëhni vësan wakeme watar g'ipëhw g'imbedë gë vërar (318) vële hnagiko tere lëwu va, do tëfëlehnënihëni hafo Dan hna.

¹⁵ Abëram më pitëndëlehnëkëhniwo vësan vërac wakore wayabah do pëgwëhni vëyëw va g'umëd. Ndawëdëhëhniwo do tëfëlehnëdëhëhniwo hafo Oba, gë cape rahahn gë pëhna lav Damas ka.

¹⁶ Më mbijëk hnapul lëwu ya fop, do mbijëkawo fëna Lot gë hnapul lëwu ya, gë vëséval va do gë vëramp vëyëntaw va.

Abëram gë Melëkisedek

¹⁷ Ga mbokajëk Abëram ante mëkinihëhniwo vëhni Kedor-Lawomer do gë vëhnaw vërar vële nkeniho va, ahnaw avë Sodom ya kacakawo hnë lañ Save hna, (umë ye: Lañ Ahnaw).

¹⁸ Melëkisedek*, ahnaw Salem† do yeho asëna wasadëha Wën Hunte Sëpëk Fop na, më njojëk mburu do g'uñen.

¹⁹ Më ndëwanëka Abëram aki:

«Arabi Wën Hunte Sëpëk Fop na do lik ambin inji g'inkal inji ndëwana Abëram.

²⁰ Arabi Wën Hunte Sëpëk Fop na cëmbi kabi njëdëki imëk vëyëw hu va!»

Awa Abëram më njëdaka ihwëhn pëhw-wo hnë vile nuyajëko hn'uwët va.

²¹ Ahnaw avë Sodom ya më ntehnëka Abëram: «Bësaryewëhni vahnë vi do aworyary hnapul yi.»

²² Abëram më ntëkwaka: «Tufabuha Ahwëhn a, Wën Hunte Sëpëk Fop na do lik ambin inji g'inkal inji:

²³ lëk, ñoñ nufëda viyë vile hwëhnëru vi, wëla faÿawar ma yëba wapary. Koyëna kodila ahnës: “Mbetandanëbuha Abëram.”

²⁴ Ñoñ ñađa soñe lëmën ge gena ile tokëni vahnë mën yi do gë sah vële lapëhnajëko vi: Aner, gë Esëkol, do gë Mamëre, vëhni tebadëni.»

15

Akwëtëla Wën gë Abëram

¹ Ga ndëcëk watac, Ahwëhn a Wënu na më tufëhnaka Abëram do ntehnä: «Antë ntaki, Abëram! Keryëdëmi do njëdëdëmi ðus.»

² Bare Abëram më ntëkwak: «Ahwëhn Wën mën, soñe ye yëdëduho? Kwëhnala fatah fante lëwëd. Elyeser mbë Damas, aramp tere mën ye ale lëwëd hnapul mën ya fop.

³ Ha, kabi yëdëfalihowëhnihna vutah, ale lid' doku mën a lëwëd fop le hwëhnabu ya.»

⁴ Ahwëhn a Wënu na më ntëkwaka: «Hali, gena umë lëwëd ile hwëhnaru ya: ale hnagëru wëjë dënk lëwëd.»

⁵ Tac Ahwëhn a Wënu na më canëka Abëram hn'usank lëwu hna do ntehnä: «Yëkëry ambin ni do dëkwëry wahol wï ge kodu.» Tac më nkwënnëk: «Koyëna njabëdëni vutah hu va.»

⁶ Abëram më kwëtahnëka Ahwëhn a Wënu na do Ahwëhn a Wënu na soñe rac catahnëka gë Abëram.

⁷ Më ntehnëka: «Ahwëhn a Wënu na yeñu, ale saniki hn'inaw Ur vë nkal Salëde ya soñe yëdaÿi ahwëhn nkal nte yehahnëru ni.»

⁸ Abëram më tëyëka: «Ahwëhn Wën mën, hak njëtëdëfu paryi ami hwëhnëd?»

⁹ Ahwëhn a Wënu na më ntëkwaka: «Yonëhnëwëhni wusaw wule hwëhnak wabëhn watar: yihni le wok nagëna, g'inankal cëval, gë yënki, tac ikuh ndampo gë fëpah fëndampo.»

¹⁰ Abëram më njojëkëhni wusaw wurac. Ndawëhni do ntëpëtëlehnëhni fagant fo do kakëndëlehn ntëpëtëtel-wo g'antëpëtëtel ñëntaw na; wusëry wa fo nkoiko dëpëtëlehnëna.

¹¹ Wahuy më njijëni wusaw hna, bare Abëram ntakëhniwo.

¹² Wati nte njoðëho lav na, Abëram wakwëd ñëhnëko ðus. Awa umëhwëry mbahnah ntakah tëkëhnëlehnëhna.

¹³ Ahwëhn a Wënu na më ntehnëka hnë wakwëd wadëwu watac: «Yëtëry ðus vële hnagëde hnë hnënk hu va ntëdëdëni hn'inkal nte nkoni vëhwëhnëna; vëramp yed, do mbërehnëdëni hnë wabëhn wakeme wanah (400).

* 14:18 14:18 *Melëkisedek* fëhnëtanëk ahnaw usatah. † 14:18 14:18 *Salem* fëhnëtanëk yam. Nkol tac wacëde gaki Yerusalema.

¹⁴ Bare piniǰëdëfuhëhni vële lidëhëhni vëramp va, do cahnëdëni hnam gë hnapul yafah.

¹⁵ Bare wëjë, ntidu untaf nëjah, yam cëmëdu do mbañëderu.

¹⁶ Mbokajëd wati nte nkedëni vutah vërah hu va warëm sankaf kabi dadëwëhnhina Wa-amor ña ge waryëcëtëna wameh ña nkal li.» Koyëna ndakeryëko Abëram.

¹⁷ Ante njok lav do mëhwëryëk d'us ña, awa wura hwëdëh le sëhnëd gë ryoko hwëdëh ndëcëtaheh tañ yëbëlan wusañ wule lëpëtik hna.

¹⁸ Awa koyëna kahnëndëko Ahwëhn a Wënu ña kwëtëla ña gë Abëram do nteha: «Njëdadëfuhëhni vële hnagëde hnënk hu va inji nkal, yëbëlan le tëkwëk nkal Espipët hna hafo sën Efërat hna, sën sankaf ña.

¹⁹ Umë ye inkal Waken ña, gë Wakenis ña, gë Wakadëmon ña,

²⁰ gë Wahit ña, gë Waperis ña, gë Warefayi wä,

²¹ gë Wa-amor ña, gë Wakanan ña, gë Wagirëgas ña, do gë Wayebus wä.»

16

Hnagi Isëmayel

¹ Awa Sarayi, asëvalu Abëram, nagëd'filohna. Bare kabi kwëhna kawo aramp avë Espipët, ale waciko Agar,

² më ntehnëka Abëram: «Nuru, Ahwëhn a Wënu ña mawëna hnagu. Awa dakëryin g'aramp mën aji. Kod mpëd nagëhno'wëhni vutah.»

Abëram më mawëk wanës asëvalu ña.

³ Awa Sarayi, më nufëka aramp alëwu ña Agar, njëdahna asanu Abëram ñëla. Watac ante ndëcëko wabëhn pëhw (10) wante ntëdahnëko Abëram hn'inkal Kanan hna ntiyako.

⁴ Abëram më ndakëni gë Agar do ndonkëlehn.

Ga njëtëk ndonkëk, pëgwëlehn njafañënda Sarayi ale hwëhnëka ña.

⁵ Awa Sarayi më ntehnëka Abëram: «Wëjë ye ankaſ wayëw wante yewëdëbu ñi! Ami yëd'akina aramp mën a, bare kobëri ga njëtëk ndonkëk, njafañëdëho. Arabi Ahwëhn a Wënu ña kitinj yëbëlan wëjë g'ami!»

⁶ Abëram më ntëkwaka: «Aramp hu ña wëjë hwëhnëka! Diryehna gante ñafu ka.»

Awa Sarayi pëgwëlehn ntinda këm fo Agar afo nkary gë wula.

⁷ Mëleka Ahwëhn a Wënu ña më tëkatëka darël hnë hacëm hante ye hn'ankañ nte yid' Sur.

⁸ Më tëyëka: «Agar, aramp Sarayi, ne matiru do ne njiſu?»

Më ntëkwaka: «Sarayi ale hwëhnëko ña yaryëdëfu.»

⁹ Mëleka Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka: «Bokary g'ale hwëhnëki, do dënëneriyehna.»

¹⁰ Do më nkwenëk: «Ahwëhn a Wënu ña njëdadëhini vutah vujabah d'us. Ahnë kodina ndëkwëhni.

¹¹ Ndonkëru do facan hnagëdu. Isëmayel wacëd'ufu (umë fëhnëtanëd Wënu ña nk'wëryëd), kabi Ahwëhn a Wënu ña nuſ hañëhna hu wä.

¹² Ajë hu had fali fav fëk nkeſ. Mëtar'yëdëhëhni vahnë va fop, do vahnë va fop mëtar'yëdëniha. Minu fo ntëdëd; vësañëdina gë hnënk lëwu ña fop.»

¹³ Agar më tëyak: «Paryi bi nuſuha ale hnuſëho yi?» Do më macëka Ahwëhn a Wënu ña, ale hnësëhna kawo ña «El-Royi», (umë fëhnëtanëk Wën hunte hnuſëho).

¹⁴ Soñe rac wacande hacëm hante ye yëbëlan Kades gë Bered ña: kolomba Ber-Lahayi-Royi (umë fëhnëtanëd kolomba ale wok cëmëdina hnuſëho).

¹⁵ Agar facan nagëko, do Abëram më macëka fatah fa Isëmayel.

¹⁶ Hnë wati rac Abëram wabëhn wafëhw mbëd gë warar g'imbeſ gë ryaw (86) kwëhnako.

17

Uwac Abëram wä nëmpëtaſ Abëraham

¹ Awa ante nuñako Abëram wabëhn wafëhw imbëd gë wahnah g'imbeſ gë wanah ña (99), Ahwëhn a Wënu ña tufëhna kawo do nteha: «Ami ye Wën Hwëhn Fanka Fop ña. Gefu kwëlékwël g'ami do alind ile sañëk!

² Ntidëfu kwëtëla yëbëlan wëjë g'ami do yëd'ajini vutah vujabah d'us.»

³ Abëram më ndëkwëhnëk yëka yi nkal hna, do Wënu ña më nkok nësëhnëdëha ntehnënda:

⁴ «Cape mën ña, wëli kwëtëla nte libu gë wëjë ña: acër fulunda yabah yedfu.

⁵ Godîla awâci Abëram*, bare Abëraham macëderu, kabi ntidëmi Rëm wabulunda wayabah dus.

⁶ Vële hnagëde hnë wëjë va njabëdëni dus hafo ntini wayal; do vëhnañ nagëdeni fëna hnë wëjë.

⁷ Njawënëdëfu kwëtëla fu ña kwëlëkwël, tac vutah hu hna fëna gë vërah hni hna ge golihna: koyëna nkedëfu Wën hu do gë Wën vutah vunte hnagëde hnë hnënk hu va.

⁸ Ha, wëjë gë vutah hu vumbë acahn va njëdadëmu nkal nte yehantu gaki uhneh ñi, nkal Kanan ñi fop. Vëhni hwëhnëd kwëlëkwël do Wën hudëw hni ha yedëfu.»

⁹ Wënu ña më mbok ntehnëka Abëraham: «Cape hu ña, wëjë gë vutah hu va do gë vutah vuntëw hni va ntënëdëfu akwëtëla mën ña.

¹⁰ Wëlin akwëtëla mën nte yed yëbëlan ami gë wuhnë ña: fop vësan va tëtëka kácini.

¹¹ Háci ña yed dahëse kwëtëla nte ye yëbëlan ami gë wuhnë ña.

¹² Ge nuÿani wafac mbëd gë warar, fop vucan va kácëndeni kwëlëkwël. Kácehnëdühëni fëna fop vëramp vële hnagik ñal hu va do gë vëramp vële lawik hnë vëhneh wok vëyentina vëvë tere hu va.

¹³ Vëhni fop tëtëka kácëndeni. Umë yed dahëse vimbahn hun hna ile rufahnëd kwëtëla mën ña mbijëd kwëlëkwël.

¹⁴ Ale wode kácina ña, pitëde bulunda lëwu hna, kabi dënënenëna kwëtëla mën ña.»

¹⁵ Tac Wënu ña më mbok ntehnëka Abëraham: «Asëval hu Sarayi, bokëdila awâca Sarayi, tame wac lëwu wâ Sara† yed.

¹⁶ Njëdëdëfuha do g'umë njëdadëmina fatah facan; njëdëdëfuha dus, nked hnëm wabulunda wayabah, do nagëdeni hnë umë vëhnañ wabulunda.»

¹⁷ Abëraham më mbok ndëkwëhnëk kat yëka ña nkal hna, do pëgwëlehn ndasënd kabi ntehnadëho: «Hak kodëfu hnuÿaÿa fatah, ami ale hwëhnak wabëhn keme (100), do Sara wabëhn wafëhw mbëd gë wahnah (90) kwëhnak: hak kod nag?»

¹⁸ Abëraham më ntehnëka Wënu ña: «Iñë ryampo fo wuntadëmi: ahnaÿëna Isëmayel do afaÿa.»

¹⁹ Bare Wënu ña më ntëkwaka: «Hali, kwëtëla mën ña dida g'Isëmayel! Asëval hu, Sara, nagëhnëdëhina facan, Isak‡ macëduha do ntidëfu kwëtëla mën ña gë umë do gë vutah vuntëwu va ge umë gona. Kwëtëla nte wok puðina yed.

²⁰ Soñe Isëmayel ña fëna, nkwëryëbu ile rëyëruho ña: ndëwanëdëfuha, ntidëfuha nagëhni vutah vujabah dus. Nked acër vësankaf vankol pëhw gë vaki (12) do nked acër asankaf bulunda yabah.

²¹ Bare kwëtëla mën ña gë Isak fo kahnëndëdëfu, facan fante nagëhnëdëhina Sara, bëhn hnë iÿi wati fa.»

²² Ga puhnak Wënu ña nësël gë Abëraham ña, tavëlehna ñi.

²³ Hnë fac rac dënk, Abëraham kácehnëkawo aju Isëmayel gë fop vële hnagiko tere lëwu va do gë fop vëramp vële ntawëko va. Fop vësan vële hwëhniko tere lëwu va káciniho gante ntehnëkawo Wën ka.

²⁴⁻²⁵ Ante káciniho Abëraham g'Isëmayel, aju ña, wabëhn wafëhw mbëd gë wahnah g'imbëd gë wanah (99) kwëhnako do aju wabëhn ipëhw gë watar (13).

²⁶ Hnë fac rac fo káciniho Abëraham g'aju Isëmayel

²⁷ do gë fop vësan vëvë tere lëwu va, gë vëramp vële hnagiko ñalu ma lawiko hnë vëhneh hna.

18

Sara pëyayik nuÿadëha fatah

¹ Fac ryampo, Ahwëhn a Wënu ña tufëhnakawo Abëraham ðarël vatëh vacankaf Mamëre* hna. Hnë rënka usank lëwu hna ntafiako g'anent ga hnë wati le ñak njakëd ulav hna.

² Taj nulehnëhni vësan vërar ga kahnëni ñawët lëwu toye. Abëraham matëlehn rënka usank hna nkary kacahni do ndëkwëhn yëka ña nkal hna

³ do ntehn: «Demaryino asabu ñal mën hna.

⁴ Njonëhniðëmu wënka toye awuyëtahnu wapary ñi do ayinëgawu hnë anj tëh.

⁵ Njëdadëmu le rokéðun toye soñe avokahnu ayawu, tac ndëcalëdëfu nkañ hun ña. Koyëna cabidiluhna aki fo ñal mën hna.»

Vësan va më ntëkwani: «Cañëk! Diry wante hnësëru ñi.»

⁶ Awa Abëraham më ntëfëk mboka gë usank ñi tøkata Sara asëvalu do ntehn: «Nufëry ñap ile rëtëka ña ali vamburu vapëren vajabah.»

* 17:5 17.5 Abëram fëhnëtanëk rëm le lënënik. † 17:15 17.15 Sara fëhnëtanëk aryag ahnañ. ‡ 17:19 17.19

Isak fëhnëtanëk «ndasëk». * 18:1 18.1 Mamëre fëhnëtanëk atëh nte sëvak.

⁷ Tac më nkaryëk gë antega wusaw, më tahnika fañihni fakonah do faniryah njëdahna aryokuj alëwu. Arac më ntëfëk soje nëga.

⁸ Ga ñëhnëk faÿar fa, Abëraham më ntëdfëhnëkëhni vëhneh va gë wambël wañëhnah. Hnë wati nte tokëdëniho ña, Abëraham darël lëw hni kahnëko kuyët tëh hna.

⁹ Tac më tëyëniha: «Ne nkeha asëval hu Sara?»

Më ntëkwakëhni: «Usank hna nke.»

¹⁰ Aryampo hnë vësan vërac më ntehnëka: «Mbokajëdëfu bëhn hnë iÿi wati dënk do tëkatëdëfuhu asëval hu Sara nuÿaka facan.»

Sara rënka usank hna nkeho, hamëhni Abëraham do nkwerëko.

¹¹ Hara, Abëraham gë Sara asëvalu ntafëniho ðus, do Sara ndëcëkawo hnag ÿa.

¹² Awa, më pëgwëk ndasënd ntaÿary dëwu hna fo ntehnand: «Tame ntafëbu ðus do asan mën aÿi fëna ntafëk. Kod bi mbok përo gë asan?»

¹³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më tëyëka Abëraham: «Soje ye ndasëk Sara? Soje ye ntehnad: “Kodina nke koyëna, ntafëbu ðus soje hnagëwa fatah?”

¹⁴ Nkehëhna bi ile nkok kodina nti Ahwëhn a Wënu ña? Ge mbokajëbu bëhn hnë iÿi wati dënk tëkatëdëfu Sara nuÿaka facan.»

¹⁵ Ga natakah ña, Sara më ñjahëtak ntehn: «Dasëla.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Ha, ndasëru!»

Nkwajëla soje Sodom

¹⁶ Tac vësan va matëlehnëni paBëni Sodom. Abëraham më ntapëhnakëhni soje koyalëni.

¹⁷ Ahwëhn a Wënu ña më ntehnak: «Ñada sowëwa Abëraham ile ÿadëfu liwu ÿa

¹⁸ kabi tëfëka nke rëm ðulunda sankaf hwëhn fanka. Soje hu ÿa ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.

¹⁹ Tëhnabuha soje ntehnëhni viju gë fop vële hnagëde hnënk lëwu va tëfëka maÿëhnëni vakwëda mën va, ntindëni ile sanëk do satëk; koyëna ntinëhnëdëfuhu ile lehnëbuha ÿa.»

²⁰ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka Abëraham: «Wante ntehnëdeni ntini vëvë Sodom gë vëvë Gomor va ñayëk, wameh wadëw hni ña njabëk ðus.

²¹ Cëlëndadëfu soje fëcëtajau wante wëryëdëfu ntehnëdeni ntini ñi. Ge umë fop ntidëni, njëtëdëfu.»

²² Tac vësan vëhi hnë vërar hna kahnëtalehnëni njindëni gë cape Sodom, hara Ahwëhn a Wënu ña gë Abëraham nkonih.

²³ Abëraham më tëhaka do tëya: «Ahwëhn Wën, paryi bi mbëvehnëdëhëhni ndampo fo ale wënëk gë ale wok menëna ÿa?

²⁴ Mpëd tëkëni vësatah wafëhw imbëd (50) Sodom hna. Tavëndilihëhniha bi vëvë inji naÿ vi soje vësatah wafëhw imbëd (50) vële lëdëntik hnam wif?

²⁵ Hali, kodila ali koyëna! Kodila avëvehnëhni ndampo fo ale wënëk gë ale wok menëna, alihni ndampo fo aÿen a gë asatah a. Wëjë ale hitinjëd duniÿa fop ÿa kodila ali le wok catëna.»

²⁶ Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Ge tëkatëbuhëhni vësatah wafëhw imbëd (50) Sodom hna, soje lëw hni ÿa tavëhnëdëfuhëhni vëvë hnam va fop.»

²⁷ Abëraham më mbok ntehnëk: «Tavëhnërye ryëku hnësëhni, Ahwëhn Wën, ami ale ye ivëd gë iBëhn aÿi fo.

²⁸ Mpëd warëkëna wafëhw imbëd (50) nkojëni vahnë imbëd (5). Soje vahnë imbëd (5) vële wojëk vi mbëvehnëdë bi naÿ ñi?»

Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëk: «Bëvehnëda ge tëkatëbuhëhni vahnë wafëhw wahnah gë imbëd (45).»

²⁹ Abëraham më mbok ntehnëk kat: «Mpëd wafëhw wahnah (40) fo nkeni.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëk: «Soje vahnë wafëhw wahnah (40) vërac bëvehnëda naÿ ñi.»

³⁰ Awa Abëraham më ntehnëk: «Këlam, Ahwëhn, antë ntavi ge mbokëbu hnësu kat. Mpëd wafëhw warar (30) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwak: «Bëvehnëda naÿ ñi la vahnë wafëhw warar (30) fo rëkatëbu.»

³¹ Abëraham më mbok ntehnëk: «Ahwëhn, tavëhnërye ryëku vok hnësu. Mpëd wafëhw wahi (20) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Soje vahnë wafëhw wahi (20) vërac bëvehnëda naÿ ñi.»

³² Awa Abëraham më ntehnëka: «Këlam, Ahwëhn, antë ntavi ge mbokëbu hnësu rëkwa ÿa. Mpëd ipëhw (10) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Soñe vahnë ipëhw (10) vërac bëvehnëdã naw̃ ñi.»

³³ Ga puhnak Ahwëhn a Wënu ña nësël gë Abëraham ña njilehn do Abëraham mbokalehn gë ÿalu.

19

Inih naŵ Sodom

¹ Ante tēkēniho wamēleka waki ña, g'anēka ga, Sodom hna, Lot rēnka naŵ hna ntañako. Nundēhni tunj, matēlehn nji pankēlēni do ndēkwēhn yēka ÿa nkal hna haryēnkŵ lēŵ hni.

² Mē ntehnēkēhni: «Kēlamu, wēlawo mēn, maŵēryin asēlu ÿal mēn hna, ntinēhnēdēmū ile valēdēhu ÿa. Kodun awuyētawu wapary ña do aryaku hnam. Acahn g'acahnēfēd ga ndēcalēdun.»

Wamēleka ña më ntēkwaniha Lot: «Hali, pēr hna ndakēdēdun, ÿēŵa bulunda hna.»

³ Bare Lot ndēñanēkēhniwo dūs hafo njini gë ÿalu. Umē ntēvakēhni roka fērēn do nkulēhnēhni vamburu tokēni.

⁴ Vēryakēlohna ten, ante kwērēniho tere ÿa vēsan vēvë Sodom va; vējar gë vicēr, fop hnam nkeniho, ahnē gojēlohna.

⁵ Mē macēniha Lot do tēyēniha: «Ne nkehēhni vēsan vēle yijēk ÿal hu va anj nēka? Canihni, ñadēfun ryakēlahnēfu gë vēhni.»

⁶ Lot më cahnēk do pid rēnka ÿa kamēhni lēŵu.

⁷ Mē ntehnēkēhni: «Kēlamu, vēyēnta mēn, antē aliwu uŵi wēh!

⁸ Nēparyin: kwēhnaŵuhēhni vēryag vēhi vēyētēlēhniha vēsan ten. Njonēhni dēmuni, aliwuni gante ñadun ka. Bare antē aliwuni iñē vēyi vēsan; kabi njijēni kuyētani hn'icēn tere mēn hna.»

⁹ Bare më ntēkwaniha: «Kērēnary hn'ani! Ahneh fo yeru do aŵand aye ahitiñ ÿal fu li! Awa, ntidēru wēh ntēbini vēhni!» Mē cañētēniha Lot gë fanka do tēhalehnēni rēnka ÿa soñe tēnkēni.

¹⁰ Bare wamēleka waki ña më pidētēni rēnka ÿa pēlaniha Lot, ndohēniha ōambery do pidēni.

¹¹ Tac umē mēpēnēnihēhni vēle hwērako rēnka tere va, vējar va gë vicēr va per, do vēhnudilohna hn'ile nke rēnka tere ÿa.

¹²⁻¹³ Wamēleka waki ña më ntehnēniha Lot: «Nihēdēdun inji naŵ, kabi Ahwëhn a Wënu ña nkŵeryēk fop wameh wayaŵah wante ntini vēvë inji naŵ vi, do payikēfu hniēfu. Ge nkeni hn'ani vahnē vēhawary vēle yerun hnēnk, vutah hu ma vēyēla hu, canēryihni aŵawētēhni ani.»

¹⁴ Lot më njik pēyahni vēyēlawu, vēle hwēhnēkēhniwo vēragu va. Mē lehnēkēhniwo: «Matēryin ñap asahnu hn'ini naŵ, kabi Ahwëhn a Wënu ña nihēd!» Bare vēhni ntiyahnkēhniwo nēh nēhahnēdēfēhniwo.

¹⁵ Wakēwak ÿa, wamēleka ña ñankēdēnihawo Lot, ntehnēndēniha: «Matēry! Nufēryehna asēval hu gë vēryag hu vēhi vi, ge ñadiluhna asēmēntiwu gë vēvë inji naŵ vi ge kitijēdeni soñe wameh wante ntini ña.»

¹⁶ Kabi nkoko kwajēlehnand, wamēleka waki ña më pēlanihēhni wēbāk ña, umē g'asēvalu do gë vēryagu, canēnihēhni naŵ hna, kabi Ahwëhn a Wënu ña ñadēho pēhētēhni.

¹⁷ Ante canēnihēhni ña, mēleka ryampo më ntehnēka Lot: «Garyēry afēhēt ntaŵary hu ña! Antē ayēka hamēhni do antē ahahn wēla sēñ! Garyēry asoŵa kunj hna soñe antē asēm!»

¹⁸ Lot më ntēkwak: «Hali, Ahwëhn,

¹⁹ paryi nke, ami, aryokun hu ÿa, tēkēbu hnuŵaŵu ipaŵ hu ña do ndemaruho dūs g'ipehēt ntaŵary mēn ñi; koda yaryu hafo rēku kunj hn'ani, hara wēh ŵa tēkalohna, do sēmu.

²⁰ Nuru fañi fankol hn'ani? Nāŵēna, kodēfun yaryēfu hafo hnam soŵafu. Maŵēryanēryifu yifu soŵafu hnam-kabi fatoy fo ye-soñe feharyahnēfu walaŵary fu ŵa.»

²¹ Mēleka ÿa më ntehnēka Lot: «Awa! Mbokēdēmi ŵawēryani kat inji dēma do nihēdã fankol fante lehnēru fi.

²² Garyēryin ñap ayiwu asoŵawu hnam, kabi ñoñ koda liwu ge tēkēluhna hnam!» Soñe rac ankol tac Sowar maciko (umē fēhnētānēd «naŵēna»).

²³ Wati nte pēhni dēho lav ña, tēkēdēniho Sowar hna.

²⁴ Awa Ahwëhn a Wënu ɲa më këfik g'ambin hn'inkal Sodom hna gë Gomor hna rëv hwëdëh do gë wëraka wale fëdëf.

²⁵ Umë nihëk gë uwëh sankaf waÿi wahnaw do gë resiÿo hna fop. Fop vahnë vëvë waÿi wahnaw va cëmëniho do gë vile fëhnëko nkal va per.

²⁶ Asëvalu Lot më njëkak hamëhni, më mbacik nke had apahn wanÿiry.

²⁷ Ga pacëk kobëri fo g'acahnëfëf ga, Abëraham më njik le kahnëko haryënkW Ahwëhn a Wënu ɲa.

²⁸ Më njëkëk gë cape Sodom gë Gomor do gë resiÿo ÿa fop do më nuk ga cëhnëf hwëcic. Gë aɲan cankaf mëntëlëniho.

²⁹ Koyëna, ante mbëvehnëko Wën wahnaw wavë iÿi resiÿo ɲa, kabi dënkWëlawohna Abëraham, do pehëtëkawo Lot hn'uwëh le mbëvehnahnëko wahnaw wale ntëdahnëko wä.

Lot gë vëryagu

³⁰ Tac, Lot më matëk Sowar hna kabi ntakëkawo nko ntëf hnam, do nji ntëdëni gë vëryagu hn'ikuɲ. Hn'uhary nëwëniho gë vëhni.

³¹ Fac ryampo, fandënkWëryënkW fa më ntehnëka aheryu: «Nëpary, rëm fu ÿi biÿëdina cërëf do vësan vëhaŵary vëyena resiÿo li soɲe ndakin nuÿahnihi vutah, gante ntëdëni vahnë fop ka.

³² Pëdëfuhna uñen hafo ndëw tac ndakin nagëhnahnihi vutah nkohahn hnënk lëwü ÿa.»

³³ Hn'umëf tac, më ndëwënihi rëm hni do fandënkWëryënkW fa më njik ndakëni gë rëmu. Lot ndëwëko d'us, yëtalohna ile ntiko aryagu ÿa.

³⁴ Ga pacëk fandënkWëryënkW fa më ntehnëka aheryu: «Wëli umëf nte ryëcëk ɲi ndakëbun gë rëm mën ÿa; bokëfu ndëwënihi dol tac g'ayi aryakëgu. Kabi koyëna fo nagëhnëdëha vutah.»

³⁵ Hnë anëka tac mboko ndëwënihi rëm hni do maherya njigëlehn ndakëgëni gë rëmu. Lot mboko ndëw d'us, yëtalohna ile ntiko aryagu ÿa.

³⁶ Awa, koyëna ndonkëndëkëhniwo Lot vëryag vëhi vëlëwu va.

³⁷ FandënkWëryënkW fa facan nagëko do maca Mowab (umë fëhnëtanëf «ale watik hnë rëm»); rëm hnënk Mowab vële wok hafo dol* va ye.

³⁸ Maherya fëna më nagëka facan, do maca Ben-Ami (umë fëhnëtanëf «fatah hnënk mën»); rëm hnënk Amon vële wok hafo dol va ye.

20

¹ Abëraham matëko hnam njind gë cape resiÿo Negev; yëbëlan Kades gë Sur ndahëko, tac nji neh Gerar hna

² do hnam ntehnëdëho soɲe asëvalu Sara ÿa: «Ahery mën ye.»* Soɲe rac Abimelek, ahnaw avë Gerar ÿa nufahnëkawo Sara.

³ Bare g'umëf ga, Wënu ɲa më tufëhnaka Abimelek hnë huɖakery do ntehnä: «Soɲe asëval ale hnufëru ÿi cëmëdu, kabi ñëlik.»

⁴ Hara Abimelek nte woko vëvankëna ten ryëka gë Sara ɲa më ntëkwak: «Ahwëhn ami gë bulunda mën ÿi ñoñ dilëfuhna! Ndawëduha bi ale wok menëna?

⁵ Abëraham umë dënk lehnëko aheryu ye do Sara fëna njawënek acëru ye. Ahwëhn, toña ye do ñoñ dila wëh.»

⁶ Wënu ɲa më ntëkwaka hnë huɖakery hutac dënk: «Toña ye ñoñ dilihi wëh, njëtëbu ami fëna. Ami wok tavëlihi aÿaka do koyëna memaÿehnémi ali wëh haryënkW mën.

⁷ Tame bësarÿehna asanu aÿi asëval. Kila ye; njëfanëdëhi soɲe afehary ntawary hu ɲa. Bare ge bësalihanna, yëtëry wapacëk cëmëdu fop gë vëlëw hu per.»

⁸ Abimelek më matëk kobëri fo do macëhni vële rëhaka va pëyahni wante ndakeryëk ɲa. Vërac më ntakëkëhni d'us.

⁹ Abimelek më macehnëka Abëraham do tëya: «Soɲe ye liruhëfu aki? Ntiyënrühëfu ami gë bulunda mën ÿa uwëh ÿayah. Ntiruho ile nkok ahnë didilohna muk.

¹⁰ Ye fëlaki soɲe alihahn iÿin?»

¹¹ Abëraham më ntëkwak: «Ntehnabuho vahnë vëvë hnani vi vëlënenëdilahna Wënu ɲa do ndawëdëniho soɲe asëval mën aÿi.

¹² Do dënk toña ye ahery mën ye: rëm ryampo fo yeɓun, bare bankëlëfunahna hnëm. Soɲe rac kolahnëk nke asëval mën.

* 19:37 19:37 Hafo dol fëhnëtanëk wati ale herëk a; ndampo fo nke gë 19:38. * 20:2 20:2: Wapëgwala 12:13; 26:7

¹³ Ante canëkoŵo Wën hnë tere rëm mën hna, ntehnëbuhawo asëval mën aÿi: "Hn'ile-wo-le njidë hna, dëmarye alehn acër hu yeŵu."»

¹⁴ Ante puhnak Abëraham wanës ŋa, Abimelek më nufëkëhni wape gë wuhnankal gë wuhni gë vëramp vësëval do gë vësan, njëdahnna Abëraham mbësalehna asëvalu Sara.

¹⁵ Abimelek më mbok ntehnëka Abëraham: «Nkal mën ŋi wëjë hwëhnëk. Dëdëry hn'ile-wo-le canahnëki hna.»

¹⁶ Tac ntehnna Sara: «Nuru, njëdabuha wajëc wëli koryi acër hu: umë ye dahëse le yëtëndanëdëhëhni fop vële yerun va menëlihna iñë.»

¹⁷ Abëraham njëfakawo Wënu ŋa. Wënu ŋa njërënëkawo Abimelek gë asëvalu do gë vëryokuj vësëval vëlëwu va, do kodëniho mbok nagëni.

¹⁸ Kafi Ahwëhn a Wënu ŋa ures le nkok kodfina ndonk asëval ntihahnëkëhniho fop tere Abimelek ŋa, soje inuf asëval Abëraham ale waciko Sara ŋa.

21

Hnagi Isak

¹ Ahwëhn a Wënu ŋa ndemakawo Sara gante ntehnëkawo ka.

² Ndonkëko do nagëhna Abëraham, nte rëko ntaf ŋa, facan gante ntehnëkawo Wënu ka do

³ Abëraham më macëka Isak.

⁴ Kacehnëkawo ante nuŋako wafac imbëf gë warar ŋa (8), gante ntehnëkawo Wënu ka.

⁵ Abëraham wabëhn keme (100) nuŋako ante nagiko Isak ŋa.

⁶ Awa Sara më ntehnëk: «Wënu ŋa njëdako uhnatah le rÿasëndanëdëho*, do fop vële yëtaf hnagi Isak va ndasëtëdeni.»

⁷ Më mbok ntehnëk kat: «Mo hodëho ntehnna Abëraham hnë fac ryawŵ Sara njëwëndëdëha fatah? Bare mama cërahnëk nagëhnëbuhna facan.»

Abëraham ntadëha Agar g'aju Isëmayel

⁸ Fatah fa naÿëko do Sara tavëtehnëkawo bël inja. Hnë fac le tavëtendehö ŋa, Abëraham ambënt cankaf ntiko.

⁹ Fac ryampo, Sara nukawo aju Agar mbë Esipët, ale nagëniho gë Abëraham, ga nëhahnëdëha† Isak fatah fantewu fa.

¹⁰ Më ntehnëka Abëraham: «Daryehna asëval aramp aÿi g'aju, kafi aju asëval aramp aÿi tēfëlahna nuŋanti ntëw inja gë Isak ajë mën aÿi.»

¹¹ Wanës watac pëmpëhnahnëkawo dŵas Abëraham, kafi Isëmayel fëna aju yeho.

¹² Bare Wënu ŋa më ntehnëka: «Antë pëmpëhnahni soje ajë hu gë hnëmu. Mawëry ali fop le ntehnëdëhi Sara ŋa. Kafi gë Isak nuŋaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëdadëmini va.

¹³ Bare soje ajë aramp hu ŋi, ntidëfuha umë fëna rëm bulunda, kafi umë fëna ajë hu ye.»

¹⁴ Ga pacëk, Abëraham më matëk kobëri fo g'acahnëfëf ga, nuf vamburu gë ryëpët wënka njëdahnna Agar do koyahni umë g'aju. Njilehn nkwerëtand hnë wula vë Berëseba hna.

¹⁵ Ante puk wënka ŋa ryëpët hna, më tavëka fatah fa kuyët hnë fatëh ¹⁶ do nji ntaña cahët, hnë vëntacel keme (100) ntëbi, kafi ntehnadëho: «Nadä hnuwüwa ga cëmëf fatah mën fi.» Awa më ntañak cahët do pëgw kond.

¹⁷ Wënu ŋa nkwerëyëko kopa fatah fa do mëleka Wënu ŋa më macika Agar g'ambin do ntehnna: «Ye ga ye, Agar? Antë ntaki, kafi Wënu ŋa nkwerëyëk wako fatah fa hn'ile tavëruha hna.

¹⁸ Matëry! Nufëryehna ajë hu do yaŵënëryehna dŵas, kafi gë umë ntidëfu bulunda sankaf.»

¹⁹ Wënu ŋa më tufëka Agar kolomba. Më njik tēmpënëk ryëpët hna wënka do njëdahnna aju ciya.

²⁰ Wënu ŋa pabëkawo fatah fa. Naÿëko do wula Paran hna ntëdëko. Hnam asary g'ujwary yeho do

²¹ hnëmu asëval avë Esipët njëkëlehnëhnëkawo.

Abëraham kwëtëlëdëni gë Abimelek

²² Hnë yamani rac, Abimelek gë Pikol asankaf wasodafë walëwu ŵa, njiniho vëhni Abëraham hna do ntehnna: «Njëtëbun Wënu ŋa gë wëjë nkerun hn'ile-wo-le lidu hna.

* 21:6 21.6 Isak fëhnëtanëf «ndasëko». † 21:9 21.9 Nëhahnëdëha kod pëhnëtan nëhëdëniho ma njafanjëdëha.

²³ Awa tame, dëkënde g'uŵac Wënu ɲa tokaɗiliihohna ami, vutah mën va fëna do gë vërah vutah hni va. Kwëhnaɓuho nëf soɲe lëw hu ɲa. Wëjë fëna, kwëhnary nëf soɲe lëmën ɲa do g'inkal nte lëɗahnëru ɲi.»

²⁴ Abëraham më ntëkwak: «Ha, ntëkëɓu.»

²⁵ Tac Abëraham nuɲako fere pëyahna soɲe kolomba le nufëniho gë fanka vahnë Abimelek va.

²⁶ Abimelek më ntëkwaka: «Yëtëla bi mo lik rac. Wëjë dënk, pëyaliihoŵohna. Dol fo ɲjëtaɗëfu.»

²⁷ Abëraham më nufëkëhni wape gë wuhnankal do gë wuhni ɲjëfahna Abimelek do vëhni vëhi ntiniho kwëtëla.

²⁸ Abëraham më pitëkëhni vupe vucëval mbëɗ gë vuki.

²⁹ Abimelek më tëyëka: «Soɲe ye fitëruhëhni vunji vupe mbëɗ gë vuki?»

³⁰ Abëraham më ntëkwaka: «Maŵëry areɓahni soɲe aryënkwëtahnënd paryi ami yabëk iɲi kolomba.»

³¹ Soɲe rac macahnëɗe hnam Berëseba (umë fëhnëtanëɗ «kolomba idëk», ma «mbëɗ gë vuki»), kabi hnam ntëkëniho vëhni vëhi tak.

³² Awa koyëna kwëtëlëniho Berëseba hna. Tac, Abimelek mbokalehnëni gë Pikol asankaf wasodaɗe ɲa g'inkal Filisët.

³³ Abëraham pëlëko atëh Tamaris Berëseba hna, do cëmbëɗëhawo Wën hunte ye kwëlëkwël ha macatënda Ahwëhn a Wënu ɲa.

³⁴ Abëraham wabëhn wayaɓah ntiko hn'inkal Filisët hna.

22

Abëraham pëhwëtak cënahna Isak saɗëha

¹ Ga ndëcëk watac, Wënu ɲa ɲjëkëhnahnëkawo Abëraham. Macëkawo: «Abëraham!» do Abëraham më mëtaka: «Nëpami!»

² Wënu ɲa më ntehnëka: «Nufëryehna ajë hu Isak, ryamboli asëval hu ale ɲaɗu ɗus ɲi, ayi hn'inkal Moriya hna. Do hnam, ndawëhnëɗuhowa do afëɗa had saɗëha hn'ikuɲ nte yabëɗëmi hna.»

³ Ga pacëk, Abëraham më matëk koɓëri fo g'acahnëɗëɗ ga. Më calëk waɗëhwa ɲa soɲe saɗëha ɲa, ndiɓënda fali falëwu fa do ɲjohna aju Isak gë vëryokuɲ vëhi vëlëwu kahnëtalehn gante nkabëkawo Wën.

⁴ Hnë fac rarëna hna, Abëraham nuko ɲawët kuɲ nte ɲjihahnëɗëho ɲa.

⁵ Abëraham më ntehnëkëhni vëryokuɲ vëlëwu va: «Nëwëryin ani gë fali fi; ami g'ajë mën ayi kayëɗëfun yanɲ sëmbifuna Wënu ɲa, tac mbokajëɗëfun.»

⁶ Abëraham më ndiɓëndëka aju Isak waɗëhwa saɗëha ɲa; umë hwëɗëh ha g'icar ɲa njoko. Njilehnëni vëhni vëhi tak ndampo fo.

⁷ Isak më tëyëka rëmu Abëraham: «Apa?»

Abëraham më ntëkwaka: «Ye ye ajë mën? Nëpami.»

Isak më ntehnëka: «Kwëhnayinëk hwëɗëh ha gë waɗëhwa ɲa, bare ne nkeha fape soɲe saɗëha ɲa?»

⁸ Abëraham më ntëkwaka: «Ajë mën, Wënu ɲa ɲjëɗahnëɗëha umë dënk fape saɗëha fa.» Vëhni vëhi tak nkoniho ɲjindëni ndampo fo.

⁹ Ga tëkëni hn'ile nkabëkawo Wën hna, Abëraham më ntik hn'ile cënaɗe saɗëha hna do kwët yanɲ waɗëhwa ɲa. Tac ɲaba aju Isak, do tinda hnë waɗëhwa wante kwëtëko hn'ile cënaɗe saɗëha hna. ¹⁰ Tac nuf cary iɲa soɲe káca aju.

¹¹ Bare taɲ mëleka Ahwëhn a Wënu ɲa më macika g'ambin: «Abëraham! Abëraham!»

Abëraham më mëtaka do ntehnëka: «Ha, nëpami!»

¹² Mëleka ɲa më mbok ntehnëka: «Antë aɲaka fatah fi! Antë alihna wëh! Njëtëɓu tame ntënëɗëɗu hna Wënu ɲa, kabi ɲwëɲëryanëlihahna ajë hu, ryamboli asëval hu ɲi.»

¹³ Awa Abëraham më nuka yënki ga pëlayik wamiry ɲa hnë fasëc. Më ɲjinëhnëka gwëcëta Isak gë yënki ɲa soɲe saɗëha ɲa.

¹⁴ Abëraham më macëk ɲëwa rac: «Ahwëhn a Wënu ɲa ɲjëɗahnëɗ.» Soɲe rac wok wacahnënde ha gaki: «Hn'ikuɲ hna, Ahwëhn a Wënu ɲa ɲjëɗahnëɗ ile rëfëka ɲa.»

¹⁵ Tac mëleka Ahwëhn a Wënu ɲa më mbok macika Abëraham g'ambin higëna ɲa

¹⁶ do ntehnëka: «Wëli ile ntehnëk Ahwëhn a Wënu ɲa: ntëkëhnëmi g'uŵac mën wa dënk, kabi aki ntiru, ɲwëɲëryanëlihoŵahna ajë hu, ryamboli hu ɲa,

¹⁷ ndëwanëɗëmi do ɲjabëɗëɗëfuhëhni vutah hu va had wahol wavë g'ambin wï ma nkërëyal nte ye tëfary wov ɲi. Nufëɗëni wahnaŵ vële ɲëwëkëhni va.

¹⁸ Waɓulunda wabë nkal ɲi fop gë vëhni ndëwanëɗëni kabi maŵëhnëruho.»

¹⁹ Tac Abëraham g'aju mbokalehnëni gante nkeni vëryokuj vëlëwu do kahnëtalehnëni mëncëndëni gë Berëseba. Hnam nkoko ntëf Abëraham.

Viju Nahor

²⁰ Ga ndëcëk watac, Abëraham pëyayiko Milëka fëna nagëhnëkawo aheryu Nahor vutah vucan:

²¹ Us yeho fandënkwerëyënkwa fa, gë aheryu ya Bus, gë Kemuwel rëmu Aram,

²² gë Kesed, gë Aso, gë Pilëdas, gë Yidëlaf do gë Betuwel.

²³ Betuwel yeho rëmu Rebeka ya. Vëyi ye vutah mbëf gë vutar vunte nagëhnëkawo Milëka Nahor aheryu Abëraham va.

²⁴ Nahor kwëhnakawo asëval ahigëna. Rewuma maciko. Umë fëna nagëkëhniwo vutah: Teba, gë Gaham, gë Tahas do gë Maka.

23

Icëm Sara ja

¹ Sara, asëvalu Abëraham, wabëhn keme gë wafëhw wahi g'imbëf gë waki (127) nu'ako cëmat.

² Kiriya-Arëba hna cëmëko, dol Ebëron macëcë, hnë nkal Kanan hna. Abëraham ntiko wakwëy asëvalu ja do kodëho soje icëm dëwu ja.

³ Tac Abëraham më matëk haryënkwa asëm alëwu hna do nji ntehnëhni Wahit wa aki:

⁴ «Ahneh fo yebu yaal hun li, ale sëlëndik hnë wühnë do ryëcëlehnëf. Bare asëval mën a cëmëk. Awa gwafëryino iyag yaal hun li vañahnëwa*.»

⁵ Wahit wa më ntëkwaniha:

⁶ «Muntayiru a'aw' ahnëpafu! Wënu ja ntiki asan ahwëhn nafa fagant lëw fu. Bañëryehna asëval hu hn'iyag nte yak fërënak walëw fu li. Wëla aryampo njwëyëryanëdilihna iyag dëwu ja soje awa'ahna.»

⁷ Awa Abëraham më tëhakëhni ndëkwëhn haryënkwa lëw hni,

⁸ do ntehnëhni: «Ge paryi mawërun vañëwa asëval mën a'yi ani, tëyëndino'wa Efëron, aju Sohar,

⁹ nkwafo iyag ibë resiyo Makëpela nte ye hnë ikëf ka' dëwu ni. Dehnëryina nkwafo gante ñaf ka, tase hun. Nkehahn dëmën.»

¹⁰ Efëron hnam dënk nkentiko. Më ndekak soje ntëkwahna Abëraham nkwerëyahnëni wahit wa fop yëwa bulunda† hna ntehn:

¹¹ «Demarye, a'aw' ahnëpa'wo, gwafëdila muk ka'yi inji gë yag inji. Tase vëvë yaalënta mën vi, njëdëmi, kodu awa'na hnam asëval hu.»

¹² Kat Abëraham më mbok ndëkwëhnëk haryënkwa Wahit hna,

¹³ tac ntehna Efëron hafo fop nkwerëyëni, më lehnëko: «Këlam, nëparye! Njëdadëmi koryi soje ka'yi inji. Mawëry i'yi koryi soje holahnu vañëwa asëval mën a'yi.»

¹⁴ Efëron më ntëkwaka Abëraham:

¹⁵ «Nëparye, këlami! Ika'yi nte hodë nkwa'fi wanjëc koryi wakeme wannah fo (400), kwëhnana nafa yëbëlan lëw fu! Awa bañëryehna asëval hu!»

¹⁶ Abëraham mawëko do njëdahnëko ile nësëko Efëron ya tase vëvë yaalënta'wu va, wanjëc wakeme wanah (400) koryi vë wati rac.

¹⁷ Kobëri tac, ika'yi Efëron nte yeho hnë resiyo Makëpela favalëko gë Mamëre ja, gë iyag nte yeho hnam ja do gë fop vatëh vante yeho bambery ka'yi va

¹⁸ Abëraham hwëhnëko. Fop Wahit wale yeho hnam va wasëdë yeho.

¹⁹ Tac Abëraham më mbañëka asëvalu Sara hnam, darël Mamëre hna, më wacëcë tame Ebëron, nkal Kanan hna.

²⁰ Ika'yi inji gë yag nte yeho hnam ja golohna kwëhnëni Wahit. Abëraham hwëhnëko gë mawal dëw hni ja, soje mbañahnëdëhni vësëm vëlëwu va.

24

Isak gë Rebeka

¹ Abëraham cërëko dus. Ahwëhn a Wënu ja ndëwakawo hnë fop.

² Hnë fac ryampo, Abëraham më ntehnëka aryokuj alëwu ale yak lafëk tere ya. Umë yeho ankaf fop hnapul Abëraham ya. Umë lehnëkawo: «Kuyëtëry vák hu yi mbuf mën li*»

* 23:4 23.4 Wati rac, vësëm va hnë wakary mbañëfëniho, vambamb fakuj hna. † 23:10 23.10 Yëwa bulunda ja renka kece nkol hna nkeho. * 24:2 24.2 Kuyëtëry vák hu yi mbuf mën li fëhnëtanëk ikwëry namu wasëwif hna do rac rafahnëf ntif ile ntehnëk ja; do ge cëmëk ani gë rac vutah vuntëwu va ntifëni g'u'wac lëwu.

³ do dëkënde gë Ahwëhn a Wën le hwëhnëk ambin nji gë nkal nji, yëkëlehnëndilihahna ajë mën aji asëval avë hnë inji nkal Kanan nte lëdahnëfu nji.

⁴ Bare dëkënde alehno njiđu hnë nkal nte watahnifu hna ayëkëlehnënehna ajë mën a Isak asëval hnënk mën hna.»

⁵ Aryokuŋ a më ntëkwaka: «Ye lidëfu ge asëval a njiwëk soŋe tefe ani? Awa, tefëka bi wënceryëwa ajë hu hn'inkal nte watahniru hna?»

⁶ Abëraham më ntehnëka: «Hali, njiwëyëry d'us soŋe awëncerya ajë mën aji hatac.

⁷ Ahwëhn a, Wën le hwëhnëk ambin nja, caniko tere rëm mën hna g'inkal hnënk mën ja. Nësëhnëko do ntëkëhnëko njëdadëhëhni vutah mën va kwëhnëni inji nkal ani. Cañëtidiëha mëleka lëwu ja haryënkwa hu soŋe aholahn ayonënehna asëval ajë mën aji.

⁸ Ge asëval a mawëna tefi, awa ntihëtaf idëk nte lëkënduho nja; fare antë awëncerya muk ajë mën aji hatac.»

⁹ Awa aryokuŋ a më kuyëtëk wák lëwu ja hn'imbuf Abëraham hna do ntëkëhna ntehna ntid fop ile ntehnëka nti ja.

¹⁰ Tac, aryokuŋ a më nufëkëhni wayonkomb ipëhw (10) wuva Abëraham wa do njoyary fop ile fërënak hnë hnapul le kwëhnako Abëraham ja. Kahnëtalehn paß gë inaw nte ntëdahnëko Nahor nja, gë cape tahahn pëhna lav Mesopotami ka.

¹¹ Aryokuŋëhn Abëraham ja tëkëko d'arël hnë kolomba le woko gena naw hna, më njiñëgehnikëhni wayonkomb wa. G'anëka nkeho, hnë wati le njiñjëdëniho wësëval jëry wënka nja.

¹² Më njëfak aki: «Ahwëhn, Wënu Abëraham nte ryokuŋëhnëdëfu nji, mawëryanëhnërye fankëlefu gë ale walëkoŋa ja. Tufahnëry koyëna ipërëna nte hwëhnaru soŋe Abëraham ale ryokuŋëhnëdëfu ji.

¹³ Wëli d'arël kolomba hna nkebu do wëryag wëwë inji naw vi njiñjëdëni jëry wënka nja.

¹⁴ Dol tëyëdëfuha aryampo hnë wëhni nkury unkwahn ntëwu nja soŋe siyawu. Ge ntehnëko "Ciyary, njëdëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wi ciyantini", awa, njëtëdëfu umë jaryaryëduha aryokuŋ hu ji Isak. Koyëna njëtëdëfu ntiru gë uhwëhna nëf soŋe ale ryokuŋëhnëdëfu ja Abëraham.»

¹⁵ Ani gë puhnähënd iyëfa nja tëkëlehni Rebeka, aryagu Betuwel, unkwahn ntëwu nja nkus hna. Betuwel ajë Milëka gë Nahor yeho, aheryu Abëraham.

¹⁶ Fandag fankwamah d'us yeho; yëtëlehniwohna wësan. Cëlëndako kolomba hna, tëmpeñ unkwahn ntëwu nja do kayënda.

¹⁷ Aryokuŋ Abëraham ja më nkaryëk pankëlëni do ntehna: «Këلامي, yëdërye siyawu toye wënkahu nji.»

¹⁸ Më ntëkwaka: «Këلامي, Apa, ciyary.»

Më nkwtëndak ñap nkwahn uja do njëd'ahna ciya.

¹⁹ Ga njëd'aka ciya, më ntehnëka: «Nëryëhnëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wi ciyantini afo mërëni.»

²⁰ Më kotak ñap wënka wabë nkwahn dëwu nja kosa hna, tac nkary mbok ñëryi kat. Pëdëkëhniwo wayonkomb wa fop.

²¹ Asan a njëkëdëhawo aryag a hara ñoñ nësëna, do tëyadëho bi Ahwëhn a Wënu nja canjëndanëk uyas lëwu wa.

²² Ante puhnani wayonkomb ciya nja, asan a më canik waryif walëwu hna njëd'ahna aryag a anënk sanu le hwëhnak nafa yabah do gë wame sanu waki wante hwëhnak ule-wo-le nafa yabah fëna.

²³ Tac më tëyëka: «Aryag mo yeru? Pëyarye këلامي bi nkehëhna igwac tere rëmuh hna soŋe asëlëndahnëfu ryakëfu dol hnam gë wële lapëhnaðëho vi?»

²⁴ Aryag a më ntëkwaka: «Betuwel ye rëm mën ja, aju Milëka gë Nahor.»

²⁵ Më nkwenëk: «Lury ja gë idël inja njaßëk jal fu hna, do gë hn'ile kodun aryaku fëna.»

²⁶ Asan a më ndëkwëhnëk yëka ja nkal hna do camehna Ahwëhn a Wënu nja

²⁷ ntehn: «Camehñëmi Ahwëhn, Wën ale ryokuŋëhnëdëfu Abëraham! Tufahnëdu kwëlekëwël ipërëna hu nja do g'ikahnënda hu nja gë cape ale ryokuŋëhnëdëfu ka: hnë uwi yas Ahwëhn a Wënu nja njiyeryëko satën fo gë hnënk ale ryokuŋëhnëdëfu ka.»

²⁸ Aryag a më nkaryëk pëyah nte hnëmu hna le ryëcëtak ja.

²⁹⁻³⁰ Hara Rebeka kwëhnakawo acër ale waciko Laban. Nuko anënk nja gë wame nja hnë wák aheryu hna do nkwerëko ga tëfëtafe ile ntehnëkawo asan a. Awa më nkaryëk nji təkata asan a gë wayonkomb walëwu wa d'arël kolomba hna

³¹ do ntehna: «Yij jal fu hna, wëjë ale ndëwak Ahwëhn a Wënu nja. Soŋe ye jëwëru hnë gwac li? Pëhwëtëbu cery nja do ntinëhnëbuhëhni wayonkomb hu wi hn'ile ñëwëdëni.»

³² Awa aryokuŋ Abëraham ŷa më njik věhni Laban hna. Më nkwëtëndini wayonkomb wā ile ndibëniho ŷa do njëdāyini ile tokëdëni. Do njonëhniŋini fëna aryokuŋ Abëraham ŷa gë vēle lapëhnaŋawo va wënka nkuyëtahnëni wapary ŋa.

³³ Më njëdāyik roka, ßare më ntehnëk: «Tokëdā ge gena nësëbu le ŷadëfu hnësu ŷa.»

Laban më ntehnëka: «Awa nësëry!»

³⁴ Asan a më ntehnëk: «Aryokuŋ Abëraham yeŋu.

³⁵ Ahwëhn a Wënu ŋa mbetandanëka dūs ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa; njëdāka wape gë wuhnankal do gë wuhni, gë koryi do gë sanu gë vēryokuŋ vēsan gë vēsëval, wayonkomb gë wafali.

³⁶ Asëvalu Sara, mama ntafahnëk, nagëhnëka facan fante njëdak fop ile kwëhnaŋ ŷa.

³⁷ Ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa ntehnëko lëku: “Yëkëlehnëndilihahna ajë mën aŷi asëval avë hnë nkal Kanan nte lëdahnëbu ŋi.”

³⁸ Më lehnëkowo: “Dëkënde alehn njidū tere rëm mën hna, hnënk mën hna, soŋe ayëkëlehnëhneha ajë mën aŷi asëval.”

³⁹ Awa më rëyëbuha: “Ye lidëfu ge ŋwëyëk asëval a tëfidilohna?”

⁴⁰ Më ntëkwako: “Ahwëhn a Wënu ŋa ale rëfëdëfu kwëlëkwël ŷa, umë fayëdëha mëleka lëwu ŷa haryënk wu, ntid caŋ uyas hu wā do njonëhniđuha asëval avë hnënk mën ajë mën aŷi, avë tere rëm mën hna.

⁴¹ Ge njiru vēvë tere mën hna, ntihtëdëhi idëk nte lëkëhneruho ŋa. Wëla ñoñ nuŷajëlihna, dëwanëdila wëh.”

⁴² Ante tēkekëbu dol ðarël kolomba ŋi, aki njëfakëbu: “Ahwëhn, Wën ale ryokuŋëhnëdëfu Abëraham, ðemarye caŋaryo uyas le yidëfu wī.

⁴³ Tame kabi ðarël kolomba li nkebu, tēyëdëfuha aryag ale yijëd ŷëry wënka ŋa njëdō siyawu toye wënka wante ñëryëd nkwahn ntëwu hna.

⁴⁴ Ge ntëkwako: “Këlamī ciyary, do ñëryëhnëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wī”, awa, njëtëdëfu umë ye asëval ale ŷaryaryëdūha ajë ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa.”

⁴⁵ Ani gë fuhnahnëdu ñëryëlehna ŋa, tëkiko Rebeka, unkwahn ŋa nkus hna; më cëlëndak kolomba hna do ñëryi wënka ŋa. Më rëyëbuha: “Këlamī, yëdërye siyawu.”

⁴⁶ Më nkwëtëndak ñap nkwahn uŋa do nteho: “Ciyary, tac pëdëdëfuhëhni wayonkomb hu wī fëna.” Më siyabu do më pëdëkëhni wayonkomb wā fëna.

⁴⁷ Ga tēyëbuha bi mo hnagëka, më ntëkwako: “Betuwel ye rëm mën ŷa do Milëka gë Nahor hnagëka.” Awa më libuha nënk ŋa icëhn hna do wame ŋa wāk hna.

⁴⁸ Më ryëkwëhnëbu yëka ŷa nkal hna soŋe sëmbeŷa Ahwëhn a, Wën ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa, Abëraham; camehnëbuha soŋe ile njoko yam fo hnë aryag mbaŷ ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa. Koyëna kodëfu yonëhnëwa ajë ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa.

⁴⁹ Tame, pëyaryino ge kahnëdarun alinëhnuna ifërën ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa. Ge kodiluhna, njidëfu sën haŷary.»

⁵⁰ Laban gë Betuwel më ntëkwaniha: «Ahwëhn a Wënu ŋa fëhnaŋ koyëna. Ñoñ kodilëfuhna hnësëfu.

⁵¹ Rebeka ani nke, haryënk wu. Yoryehna nke asëval ajë ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa, gante ntehnëk Ahwëhn a Wën ka.»

⁵² Aryokuŋëhn Abëraham ŷa ga nkwëryëk waŋi wanës, më ndëkwëhnëk yëka ŷa nkal hna do camehna Ahwëhn a Wënu ŋa.

⁵³ Tac më canik waryib walëwu hna vile ryëhwarik koryi gë sanu do gë wafand njëdāhna Rebeka; më njëdākëhni fëna wabuña wakwëhn nafa sankaf vēhni acëru gë hnëmu fandag fa.

⁵⁴ Aryokuŋëhn Abëraham ŷa gë vēle lapëhnaŋawo va tokëniho do ceni, tac njilehni ndakëni.

Ga pacëk g'acahnëfëd ga, nte matëni ŋa, aryokuŋëhn Abëraham ŷa më ntehnëkëhni acëru gë hnëmu Rebeka: «Napëryino vokawu gë ale ryokuŋëhnëdëfu.»

⁵⁵ Më ntëkwaniha: «Rebeka ani nkoð ten toye, soŋe wafac ipëhw, tac koð njinti.»

⁵⁶ Aryokuŋëhn Abëraham ŷa më mbok ntehnëk: «antë avëyëhnuho, kabi Ahwëhn a Wënu ŋa caŋëdanëk nkaŵ mën ŋa. Tavëryino vokawu gë ale ryokuŋëhnëdëfu.»

⁵⁷ Më ntehnëniha: «Macënëfuna aryag aŷi do tēyina ile nahak ŷa.»

⁵⁸ Awa më macëniha Rebeka do tēyëniha: «Ñadū bi arëfëlu aŷi asan?»

Më ntëkwakëhni: «Ha, ñadëfu.»

⁵⁹ Awa më tavëniha Rebeka gë asëval ale hnihnëdëhawo ŷa† tēfëlëni gë aryokuŋëhn Abëraham ŷa do gë vēle lapëhnaŋëkawo va.

† 24:59 24.59 Asëval ale hnihnëdëhawo ŷa fëhnëtanëk ale yentiko gë Rebeka kobëri tah hna do woð g'umë hafo cëm.

⁶⁰ Më ndëwanëniha Rebeka aki: «Arabi aye, wëjë ahery fu yi, hnëm wabulunda wayaḏah. Arabi vutah hu va nuḑeni wahnaw vële yewëki va!»

⁶¹ Rebeka gë vësëval vële ryokuñëhncëḑehawo va më kayëni wayonkomb hna soñe tëfëlëni gë aryokuñëhn Abëraham ya do njini ndampo fo.

⁶² Awa hnë wati rac, Isak,aju Abëraham, matëko kolomba le waciko Lahayi-Royi hna pakëta hnë resiyo Negev hna fo.

⁶³ Hnë anëka ndampo cahnëko nji nkwërëtalehndë gë igwac, më nukëhni tan wayonkomb ga tëkidëni.

⁶⁴ Rebeka ga nuka Isak, më ntëḑak yonkomb hna

⁶⁵ do tëya aryokuñëhn Abëraham ya: «Mo ye asan ale yijëḑ pankëlin igwac li?»

Aryokuñëhn Abëraham ya më ntëkwak: «Ale ryokuñëhncëḑëfu ya ye.» Awa Rebeka cënkalehn tan yëka ya tufahnahn ntënah ntëwu ja.

⁶⁶ Aryokuñëhn Abëraham ya më tëfëtanëka Isak fop ile ntijëk ya.

⁶⁷ Tac Isak më njoka Rebeka hnë usank le yeho va Sara hnëmu ya. Isak nufëkawo ñëla do ñahnëkawo. Koyëna nduñëhako Isak aju Abëraham icëm hnëmu Sara ja.

25

Vutah Abëraham vunte nagëk Katura

¹ Abëraham ñëlëkawo asëval ahawary. Katura maciko.

² Nagëhncëkawo: Simëra gë Yokësan gë Medan gë Madiyan gë Isebak do gë Suwa.

³ Yokësan yeho rëmu Saba gë Dedan ya. Hnë viju Dedan hna naginiho wabulunda Wa-asur wa, gë Waletus wa, do gë Walewum wa.

⁴ Madiyan yeho rëm Efa ya, gë Efer, gë Hanok, gë Abida, do gë Elëda. Vëyi fop vërah vutah Katura yeho.

⁵⁻⁶ Abëraham njëḑëkëhniwo buña viju vësëvalu vëyëntaw va wati nte nkoko cëmëna ja. Tac cañëtëkëhniwo ñawëtaniha Isak, gë cape pëhna lav ka, ḑare Isak umë lëwëko hnapul rëmu ya fop.

İcëm Abëraham

⁷ Abëraham nuḑako wabëhn keme gë wafëhw imbëḑ gë wahi g'imbëḑ (175) cëmat.

⁸ Hn'untaf yaryah nëñah cëmëko nji tëkëhëhni vacërakëlo vantëwu va.

⁹ Isak gë İsemayel viju, më mbañëniha hn'uhary Makëpela hna, ule yeho hn'ikañ Efëron aju Sohar, avë bulunda Het, ḑarël Mamëre hna.

¹⁰ Abëraham hnë bulunda Het hna ntawëko kañ tac. Hnam mbañiko Abëraham ḑarël asëvalu Sara.

¹¹ Ante cëmëko Abëraham ja, Wënu ja ndëwanëkawo aju Isak. Isak ḑarël kolomba Lahayi-Royi hna ntëḑëko.

Tere İsemayel aju Abëraham

¹² Wëli itëfëta soñe tere İsemayel, aju Abëraham, ale nagënihawo gë Agar, aramp Sara avë Esipët ya.

¹³ Aki nke wamac vutah İsemayel va gante tëfëlëni hnagi ka: fandënkwëryënkwa fa Nëbayot maciko, tac fakigëna fa Kedar, gë Adëbel, gë Mibësam,

¹⁴ gë Misëma, gë Duma, gë Masa,

¹⁵ gë Hadad, gë Tema, gë Yetur, gë Nafis, do gë Kedëma.

¹⁶ Wanji ye wamac vutah pëhw gë vuki (12) vumba İsemayel va. Ale-wo-le asankaf bulunda yeho; wamac wadëw hni ja macahnëniho vankol vantëw hni va gë wëryaha walëw hni wa.

¹⁷ İsemayel wabëhn keme gë wafëhw warar g'imbëḑ gë waki (137) nuḑako ante cëmëko nji tëkëhëhni vacërakëlo vantëwu ja.

¹⁸ Vëva İsemayel va hnë resiyo le yeho yëbëlan Havila gë Sur hna ntëḑëniho. Sur ḑarël Esipët hna nkeho, gë cape Asur. Ñawëtanihëhniwo vutah Abëraham vuñëntaw va.

Sakob wasapitër 25-36

Esawu gë Sakob

¹⁹ Wëli itëfëta soñe tere Isak, aju Abëraham ya.

²⁰ Ante nuḑako Isak wabëhn wafëhw wahnah ja (40), ñëlëkawo Rebeka. Rëmu ja Betuwel yeho, avë bulunda Aram mbë Padan-Aram ja, do acëru ya Laban yeho.

²¹ Bare Rebeka nagëḑilohna; awa Isak më këlaka Ahwëhn a Wënu ja soñe asëvalu ja. Ahwëhn a Wënu ja mawëhncëkawo këla ḑëwu ja do Rebeka ndonkëko.

²² Vucëp ndonkëko, do vutah vutac peñlëḑëniho ḑonk ḑëwu hna. Awa Rebeka më ntehnak: «Ye ga fëlakö ami?» Më njik tëya Ahwëhn a Wënu ja.

²³ Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka:

«Wayal wahi yehëhna ðonk hu hna,
wabulunda waki waÿewëlah hnagëdu.

Ryampo yawëd ntëba ÿëntaw ÿa,
do fandënkwëryënkwa fa rëkëd ndokunëhnënda aheryu.»

²⁴ Ante tëkëkéko wati hnag ña, pacëkëhniwo vucëp ndonkëko.

²⁵ Avëntah had kombo ryënkwiwo nagi. Wëñahn fo nkehawo mbahn inja had acud cudak. Soje rac macahniko Esawu*.

²⁶ Tac nagëgik aheryu. Itak Esawu ña pëlako do Sakob† maciko. Isak wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw (60) kwëhnako nte naginiho ña.

Igwëcëtël Esawu g'aheryu Sakob

²⁷ Vutah va naÿëniho. Esawu asary asankaf yeho, gë fëk nkedëho kwëlëkwël; bare Sakob, asan ayamah yeho, ñawëdfilohna tere ÿa.

²⁸ Isak Esawu ñako ñand, kabi faÿar fa ñadëho ðus, bare Rebeka asëvalu umë, Sakob ñako ñand.

²⁹ Fac ryampo Sakob hnëg nëgëdëho ante mënciko Esawu g'icary ka. Mbërako do inte yokawo ðus.

³⁰ Esawu më ntehnëka Sakob: «Mbërafu ðus. Këlami, tavërye roku ile hnëgëru ÿi, ñadëfu roku ÿi roka vëntah.» (Soje rac macahnik Esawu «Edom», kabi umë fëhnëtanëk vëntah.)

³¹ Sakob më ntëkwaka: «Maÿëryanërye ten intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.»

³² Esawu më ntehnëka: «Inte ña ðaw inja nkeho. Ye ga nëfadëho intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa?»

³³ Sakob më mbok ntehnëka: «Dëkënde ten.» Awa Esawu më ntëkëk do nkwëcët koyëna intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.

³⁴ Awa Sakob më nëhëtëhnëka roka ÿa. Esawu më tokëk do ciya, tac njilehn. Koyëna njafanëko Esawu intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.

26

Isak gë Abimelek

¹ Mboko nke inte nkal hna had nte yeho hnë yamani Abëraham ña. Soje rac Isak njiko Gerar hn'ile nkeho Abimelek ahnaÿ Wafilisëte wä.

² Ahwëhn a Wënu ña më karyëtahnëka Isak do ntehna: «Antë ayi gë Espët, dëdënti hnë nkal nte rufëdëmi hna.

³ Nëwëry hnë itac. G'ami nkefe do ndëwanëdëmi, kabi wëjë gë fop vutah hu va gë vutah hni va yëdadëfu waÿi wayal. Koyëna ntidëfu ile lehnëbuhawo rëmuh Abëraham ntinëhnëdëfuhä ÿa.

⁴ Ntidëfu njaëni vutah hu va had gë wahol wavë g'ambin ki, do njëdadëfuhëhni inji nkal fop. Wabulunda wabë nkal ñi fop gë vëhni ndëwanëdëni,

⁵ kabi Abëraham maÿëhnëko wanë mën ña, gë vakwëda mën va, do gë sariya mën ÿa.»

⁶ Awa Isak ntiko ile ntehnëkawo Wënu ña, ntëdëko Gerar hna.

⁷ Vahnë vëvë hnam va tëyënihawo soje asëvalu ÿa. Më ntëkwakëhni ntehn aheryu ye: dëkëdilo hna ntehn Rebeka asëvalu ye, kabi ntakëkawo antë ndawï soje lëwu ÿa, kabi nkwa më dëcët.

⁸ Isak mbiÿëko hnam. Hnë fac ryampo Abimelek, ahnaÿ Wafilisëte ÿa, fenetër hna njëkëdëho. Më nuka Isak ga nëhandëha nëh nte rufahnëd Rebeka asëvalu ye.

⁹ Më macehnëka do ntehna: «Pacëk asëval hu ye! Awa soje ye lehnëru ahery hu ye?»

Isak më ntëkwak: «Nësébu koyëna kabi ntakëko antë ryawïwu soje lëwu.»

¹⁰ Abimelek më mbok ntehnëk: «Ye liruhëfu koyëna? Ge mbiÿakënd toyë aryampo avë bulunda mën nufakëndëha asëval hu, do koyëna menëhnakënduhëfu.»

¹¹ Tac Abimelek më mbañëhnëkëhni bulunda ÿa fop ntehnëhni: «Ge ahnë ÿakëka aÿi asan ma asëvalu ndawëdë.»

¹² Hnë bëhn rac, Isak njamëko hnë nkal tac do mbarëpëko roka yaÿah kabi Ahwëhn a Wënu ña ndëwakawo.

¹³ Uhwëhna lëwu wä nkwenadëho kwëlëkwël, do nkwenadëho beta ña.

¹⁴ Kwëhnako vantega wape gë wuhnankal do gë wuhni, gë vëryokuj vëyaÿah.

* 25:25 25.25 Esawu mëntëlek g'uhnes Wa-ebëre ile fëhnëtanëk «wëñahn fo nke». † 25:26 25.26 Sakob mëntëlek g'uhnes Wa-ebëre ile fëhnëtanëk «ale fëlad itak» ma «ale rokad».

Ikwëtël Isak gë Abimelek

Awa, Wafilisëte wä mä ñewaryëniha Isak.

¹⁵ Më mbëwëni fop wakolomba wante nkabëniho vëryokuŋ rëmu Abëraham ante nkoko cëmëna ten ɲa.

¹⁶ Tac Abimelek më ntehnëka Isak: «Njabëki dëcët fanka fa alëbëfu fuhnë; kërënyary ani.»

¹⁷ Awa Isak më kërënak hnam; ɲi ndah hnë garyëla Gerar hna do ntëf hnam.

¹⁸ Më nkëyëtehnëk wakolomba wante yabiko nte nkoko cëmëna ten rëmu Abëraham do mbëwëniho Wafilisëte nte cëmëko Abëraham ɲa. Më mbokaryëk mac wakolomba ɲa wamac wante macëko rëmu ɲa dënk.

¹⁹ Fac ryampo, vëryokuŋ Isak va nkabëniho kolomba do pëhnëniho wënka wante yalëdëho gë fanka.

²⁰ Vëhery wusaŋ Gerar va gë vëva Isak va conkëniho. Vëhni lehnëdëho: «Fuhnë hwëhnëk wënka ɲi.» Isak më macëk hacëm hatac Esek, umë fëhnëtanëf «Sonko», kabi vëhery wusaŋ va conkëniho g'umë.

²¹ Awa vëryokuŋ Isak va nkabëniho kolomba haŋary, do mboko nke kat sonko soŋe hatac fëna. Isak më macëk kolomba rac Sitëna, umë fëhnëtanëf «Gwajëtël».

²² Më matëk hnam do mbok nkabëhn kolomba rarëna; rac yojëlohna sonko. Më macëk Rehobot, umë fëhnëtanëf «Igwac Yankah». Ntehnadëho: «Tame, Ahwëhn a Wënu ɲa ɲjankënhënkëfë, soŋe mbetahnin hnë ɲi nkal.»

²³ Më matëk hnam ɲi Berëseba.

²⁴ Ahwëhn a Wënu ɲa më karyëtahneka hn'umëf nte ryaviko hna do ntehn: «Wën rëmu Abëraham ɲa yebu. Antë ntaki iñë kabi gë wëjë nkeyik do ndëwadëmi ɲjabëñdëfuhëni vutah hu va gë vutah vuntëw hni va soŋe aryokuŋëhn mën a Abëraham.»

²⁵ Isak ntiko hnam hn'ile cënadë sadëha ɲjëfadëhawo Wënu ɲa do Ahwëhn a Wënu ɲa macëdëhawo. Ntiko usank lëwu wä do vëryokuŋ vëlëwu va nkabëniho kolomba haŋary.

²⁶ Awa ahnaŋ a, Abimelek, matëko Gerar hna ɲi ɲjëkehna. Gë Ahusat, lawo lëwu ɲa, nkeniho do gë Pikol, asankaf wasodafe walëwu wä.

²⁷ Isak më tÿëkëhni: «Soŋe ye yijërun ayëkuno, wuhnë vële yëwëko do lajëko ɲal hun hna?»

²⁸ Më ntëkwaniha: «Kamahñëbun Ahwëhn a Wënu ɲa gë wëjë nkerun, do nahañun tëfëka kwëtëlin wëjë gë fuhnë, akwëtëla nte lëkik.

²⁹ Awa dëkëndifu alehn didilihëfuhna uweh, kabi diyilihna këm fo; ifërën fo linëhniru, do taviro ayi yam. Do tame, asan ale ɲjëdëk Ahwëhn a Wënu ɲa yeru.»

³⁰ Isak më ntëvakëhni. Tokëni do cenì.

³¹ Ga pacëk nëganiho do ntëkëni vëhni fop soŋe nkwëryëla ntëw hni ɲa. Më koyalëni gë Isak ɲjilehnëni yam.

³² Hnë fac rac dënk, vëryokuŋ Isak va ɲjijëniho pëyaniha Isak ntehnëni pëhnëni wënka hnë kolomba haŋary le nkabëni ɲa.

³³ Isak më macëk kolomba rac «Kolomba Idëk». Soŋe rac hafo dol inaŋ ɲa Berëseba nkok macëde —umë fëhnëtanëf «Kolomba Idëk».

Iñël Esawu

³⁴ Esawu wabëhn wafëhw wahnah (40) kwëhnako ante ñëlëkëhniwo vësëval Wahit wahi va, Yehudit, aryag Beri ɲa, do gë Basëmat, aryag Elon ɲa.

³⁵ Vësëval vërac ndëñëhniwëhniwo vëhni Isak g'asëvalu Rebeka.

27*Isak ndëwanëdëha Sakob*

¹ Awa, Isak, ante cërëko ɲa, golohna nund. Fac ryampo më macëka Esawu, aju aryënkwëryënkwalëwu ɲa, do ntehn: «Ajë mën!»

Më mëtaka: «Nëpami.»

² Isak më ntehnëka: «Nuru, ntafëbu do yëtëla bi guve cëmëdëfu.

³ Awa tame, nufëry uŋwary hu ɲa gë wëca hu ɲa ayi g'icary. Yonëhne faŋar,

⁴ do ahnëgëhno, gante ñadëfu ka, ahnëhëtëhno roku, tac ndëwanëdëmi ani gë sëmahnëndu.»

⁵ Hara Rebeka nëpadëho ile nësëhnëdëhawo Isak aju Esawu ɲa. Njind tunj umë g'icary soŋe ɲjoj faŋar fa,

⁶ Rebeka më ntehnëka Sakob aju: «Nkwëryëbuha rëmu ga ntehnëdëha acër hu Esawu:

7 “Yonëhne faÿar tac ahnëgëhno gante ñadëfu ka. Ge tokëbu, ndëwanëdëmi haryënk Awëhn a Wënu ña ani gë sëmahëndu.”

8 Awa tame, ajë mën, nëparye ðus do diry ile rëyëdëmi ÿa.

9 Yiry cery wahnankal hna do yonëhnewëhni vunankal vuki vupërën. Nëgëhnëdëfuhaha rëmu gante ñad ka.

10 Njinenëhnëduha tok, tac ndëwanëdëhi ani gë cëmahënd.

11 Sakob më ntëkwaka: «Esawu wëñahn fo nkeha mbahni ña, bare ami gelohna.

12 Ge ñakëko apa, njëtëd ñadëfu rokawä, do uweh ndëwanëdëho; gedina fëren.»

13 Hnëmu më ntëkwaka: «Ge koyëna nke, arabi wameh watac nkewo ami, ajë mën! Nëparye tunj do yinëdewëhni vunankal va.»

14 Awa Sakob njinenëhnehnëni njojëhni do njëdahn hñëmu. Rebeka më nëgëhnëka Isak roka hnëjah gante ñad ka.

15 Tac më nufëk viÿi Esawu aju aryënkwëryënk a vile ÿak wamëk, yeho tere va, do cudä Sakob, aju ahigëna ÿa.

16 Më përyëka gë wayand wuhnankal wä wëbäk ña g'igëb inja

17 do njëdahn hñëhët hnëjah gë mburu le nëgëko ÿa.

18 Më njiryeryëk vëhni rëmu hna do ntehnä: «Apa!»

Isak më ntëkwaka: «Nëpami, ajë mën; bare pëyarye bi mo yeru.»

19 Sakob më ntëkwaka rëmu: «Ami Esawu ye, ajë hu aryënkwëryënk a. Ntiÿu ile rëyëruho ÿa. Awa yij alaäna arok faÿar mën fa; tac njëdaduho dëwara hu ÿa.»

20 Isak më tëyëka: «Hak ntiru ahnuÿahni faÿar ñap aki, ajë mën?»

Sakob më ntëkwaka: «Ahwëhn a Wënu ña, Wën hu ña, yojëka nkaÿ mën hna.»

21 Isak më ntehnëka: «Tëhaj, ajë mën, ÿaki yëtahnu bi paryi ajë mën a Esawu yeru.»

22 Sakob më tëhaka rëmu; Isak më ñakëka do ntehn: «Hohna ha, va Sakob ÿa ye, bare wëbäk ña wëba Esawu ña ye.»

23 Yavëtëlawohna kabi wëbäk wadëwu ña wëñahn fo nkeho had wëba Esawu ña. Bare njëdahnënda dëwara lëwu ÿa,

24 mboko tëya kat: «Paryi bi ajë mën a Esawu yeru?»

Sakob më ntëkwaka: «Ha.»

25 Isak më mbok ntehnëk: «Nëhëtënde, ajë mën, roku faÿar hu fi do yëdäÿi dëwara mën ÿa.» Sakob më nëhëtëhnëka rëmu Isak tok, më njonëhnika uñen do ce.

26 Tac Isak më ntehnëka Sakob: «Tëhaj do awuryawo, ajë mën!»

27 Sakob më tëhak do muryahna. Isak tehëkawo viÿi vile yeho viva Esawu va, tac më ndëwanëka aju Sakob aki: «Paryi nke rehëry a ajë mën a ye! Had ikaÿ nte ndëwak Ahwëhn a Wënu ña nke.

28 «Arabi Wënu ña njëdä wawënk wale yojëd g'ambin wä,

inkal nte wufak,

roka g'uñen yabah.

29 Arabi wayalu ndokunëhnëndënihi, arabi wabulunda ndëkwëhnëhnëndënihi.

Gery asankaf vëhery hu,

Arabi ndëkwëhnëhnëndënihi!

Ale ryëwanëki uweh a, arabi umë fëna nuÿa rac!

Ale ryëwanëki ufëren a, arabi umë fëna nuÿa rac!»

30 Ante puhnak Isak dëwan Sakob ña, Sakob më cahnek do hnë wati rac dënk tëkidëho Esawu g'icary.

31 Më nëgëk, umë fëna, roka hnëjah, njinenëhna rëmu do ntehnä: «Matëry, Apa, arok faÿar fale yonëhnimi fa; tac njëdaduho dëwara hu ÿa.»

32 Isak më tëyëka: «Mo yeru?»

Më ntëkwak: «Ami, Esawu ye, ajë hu aryënkwëryënk a.»

33 Awa Isak pëmpëhnëkëwawo ðus hafo mbalënda mbahn inja fop do ntehn: «Mo ga ye, awa, ale saryëk do yonëhnekëho faÿar aÿi? Fop tokëbu arëkahmind ÿa do njëdäbuha dëwara mën ña; do nkoryaryëd dëwara rac!»

34 Esawu ga nkwëryëk wanës rëmu ña, ntavëkawo ðus, pëgwëlehn ndekand ðus do këlahna rëmu: «Apa, dëwanërye, ami fëna!»

35 Bare Isak më ntëkwaka: «Ahery hu njijakëh do tokako. Nufëk dëwara le rëfëkawo ahnuÿa ña.»

36 Esawu më ntëkwaka: «Sakob! Paryi nke uwac ule rëfëka wä kwëhna —Aroka Vahnë— kabi tokako wahwënta wahi! Ucër uña ntenëhnëko ten do tame wëli nufëk dëwara mën ña!» Esawu më nkwenëk: «Goryaryëlihna bi dëwara soje lëmën?»

³⁷ Isak më ntëkwaka: «Sakob libu asankaf hu ÿa, do njëcfabuha vëlëwu va fop nkeni vëryokuj vëlëwu. Mawëryanëbuha roka ÿa do g'uñen yabah. Ye wok soje wëjë, ajë mën?»

³⁸ Esawu më mbok tÿyëka rëmu: «Idëwara d'ampo tac fo bi hwëhnaruhu? Apa, dëwanërye ami fëna!» Do pëgwëlehn kond d'us.

³⁹ Tac rëmu më ntëkwaka aki:
«Idëd hu ña ñawëtaf nkal gufak ña,
ñawëtaf wawënk wale yojëd g'ambin wi.

⁴⁰ Duniÿa hu ÿa fop uwët g'ule fo yed,
do rëkëdu aryokujëhnënda ahery hu.
Bare afaya fo rëkëdu awëretalehnënd,
nkubëdu sug le ryibëndëferu ÿa
do ntojëdu.»

Igary Sakob

⁴¹ Esawu më ñewëka Sakob soje idëwara le ndëwanëkawo rëm hni ña. Më ntehnak:
«Apa biÿëdina cëmëd. Awa tac ndawëdëfuha ahery mën aÿi, Sakob.»

⁴² Ga njëtak Rebeka ile pëhnak Esawu ÿa, më macehnëka Sakob do ntehna: «Acër hu, Esawu, ñad nkwëcagi ndawï.

⁴³ Tame, ajë mën, nëparye d'us do diry ile lehnëdëmi ÿa: matëry ayary vëhni acër mën hna Laban, Aran hna.

⁴⁴ Nëwëry hnam, hafo acër hu njama sakahn ha.

⁴⁵ Ge njamëka do ndënkw ile liruha ÿa, awa payehneriyidëfu ayinëhneriyi. Ñada raku wuhne vëhi tak hnë fac ryampo.»

⁴⁶ Rebeka më ntehnëka Isak: «Gona nëjahno duniÿa ÿi soje vësëval Wahit ajë mën Esawu vi. Ge Sakob, umë fëna, ñëlëka aryampo hnë vësëval vëvë hn'ini nkal vi, godina tëfo wow duniÿa li!»

28

¹ Awa Isak më macëka Sakob, koyalëni do tac ndëwana tac ntehna aki: «Ñëlëdilihahna asëval avë nkal Kanan.

² Yiry Mesopotami, vëhni Betuwel rëmu hnëmuh hna. Yëkëlehnaryehna hnam asëval, aryag Laban, acëru hnëmuh.

³ Arabi Wën Hwëhn Fanka Fop ña njëdï vutah vunjabah, ayeahahn rëm wabulunda wayabah.

⁴ Arabi njëdu wëjë gë vutah hu va gante njëdëkawo Abëraham ka, soje arebahnehni inkal nte lëdantu ñi vële hwëhnëk va, inkal nte njëdakawo Wën Abëraham ñi.»

⁵ Awa Isak më cañëtëka Sakob ñi Mesopotami, vëhni Laban hna, nte yehoaju Betuwel Aran ÿa do yeho fëna acëru Rebeka ÿa, hnëmu Sakob gë Esawu.

⁶ Esawu njëtako Isak ndëwanëka Sakob do cañëtëkawo ñi njëkëlehnaja asëval Mesopotami hna. Njëtakofëna ante ndëwanëdëhawo Isak Sakob ña mbañëhnëkawo antë ñëla asëval avë inkal Kanan,

⁷ do Sakob ntënënekëhniwo vëhni rëmu gë hnëmu do njiko gë Mesopotami.

⁸ Koyëna Esawu njëtako rëmu Isak nëjëlawohna gë vësëval vëvë Kanan va.

⁹ Awa Esawu më pëhnak njëkëlehnahna asëvëval ahaÿary. Më njik vëhni Isëmayel hna,aju Abëraham, do njëkëlehnahna ñëla aryagu, ale waciko Mahalat, aheryu Nëbayot.

Hudakery Sakob

¹⁰ Hnë wati rac matëko Sakob Berëseba hna soje ñi Aran.

¹¹ Kabi njoko lav wã, më ndakëk hn'ile tëkëko hna. Do itaka nufëko nkagëtahn hnam.

¹² Umë ndakeryëk: më nuk ihëya sëbiko nkal li hafo tëk ambin hnani. Wamëleka Wënu ña kayëdëhniho cëlinëdëni. ¹³ Ahwëhn a Wënu ña umë dënk kahnekoharyënkwlëwu do ntehna: «Ahwëhn a Wënu ña yëfu, Wën rëmuh sankaf Abëraham ña do gë Wën Isak. Inkal Kanan nte ryakantunji njëdafëmi wëjë gë vutah hu va.

¹⁴ Vutah hu va njaëdëfëni had ivëd nkal ñi; duniÿa li fop ntëdëdëni: gë cape pëhna lav, g'ajoya lav, gë cape rëhw do g'irahahn. Soje lëw hu ÿa ndëwanëdëfuhëhni yam vahne vëvë duniÿa vi fop.

¹⁵ Antë aryënkwl! Gë wëjë nkeyik, keryëdëmi hn'ile-wo-le njidu hna do mbokaryidëmi hn'ini nkal. Tavëdila, ntidëfu fop ile hnësëhnëmi ÿi.»

¹⁶ Sakob më nëgak do ntehn: «Paryi nke, Ahwëhn a Wënu ña ani nke, do ami yëtëlëwohna!»

¹⁷ Më ntakëka do ntehn: «Hn'ani, yëwä Wën ye! Paryi nke cery Wënu ña ye do gë rënka ambin ña!»

¹⁸ Sakob më nëgak kobëri fo g'acahnëfëd ga, do nuf taka nte nkagëtahniko ña, cëb tac tur wagu soñe nti taka ña nke taka Wën.

¹⁹ Më macëk yëwä rac Betel, umë fëhnëtanëk «Cery Wën». Bare kobëri ña Lus macëdeho hnam.

²⁰ Tac Sakob më ntëkëk aki: «Ge Wënu ña g'ami nke, ge keryëko hn'uyas mën hna, ge njëdako ile rokëdëfu do ile liyadëfu,

²¹ do ge mbokajëfu yam fo vëhni rëm mën hna, awa Ahwëhn a Wënu ña Wën mën yed.

²² Inji taka nte sëbëbu do rurëbu wagu ñi yed yëwä le sëmbande Wënu ña; do umë rëkëdëfu yëdandu ihwëhn pëhw-wo hn'ile mawëryanëdëho Wën hna fop.»

29

¹ Sakob kahnëtakö paß gë cape pëhna lav ka.

² Fac ryampo, më nukëhni wakore watar wape gë wuhnankal yinëgadëho hnë kolomba fëk hna, kabi hnam cedëniho wënka ña. Itaka cankañ fidahnëdëho kolomba rac.

³ Ge fop mbarëpëlëniho wusañ wä, vëhery wusañ va ntihtëdëfëniho taka ña do ñëryëhnënihöni wusañ wä ciyani, tac mbokaryëni pidëni kolomba yä g'itaka ña.

⁴ Sakob më tëyëkëhni vëhery wusañ va: «Wëlawo mën, ne nkejërun?»

Më ntëkwaniha: «Aran.»

⁵ Sakob më mbok tëyëkëhni: «Njëtërunëha bi Laban, aju Nahor?»

Më ntëkwaniha: «Ha njëtëbunëha.»

⁶ Sakob mbok tëyëkëhni: «Hak nkok?»

Më ntëkwaniha: «Aki fo nkok. Wëliha aryagu Rasel ga tëkid gë wusañ wulëwu wä.»

⁷ Sakob më ntehnëk: «Lav a nkok, wati gwak wusañ ña tékëna ten. Pëdëryinëhni do avokaryuni nkwenani ryav wä.»

⁸ Vëheryëherya va më ntëkwani: «Kodilëfuhna fëdëfuni tameki ge wavarëpëlina fop. Ge padini, tac walihëtëfu taka nte fidahnik ñi do yëdafuni ciyani.»

⁹ Sakob nkoko nësëlëndëni gë vëhni tëket Rasel gë wusañ rëmu wä, kabi ahery wusañ yeho.

¹⁰ Sakob ga nuka Rasel do gë wusañ acëru Laban wä, më tëhak kolomba yä, ntihtëkëk taka ña do njëdahn wusañ acëru Laban wä wënka ña ciyani.

¹¹ Tac Sakob më muryaka Rasel kotënd uhnatah wä.

¹² Më ntehnëka: «Rëmuh mbañ mën ye, Rebeka ye hnëm mën yä.» Awa Rasel nkaryëlehn pëyahna rëmu watac.

¹³ Laban, ga njëtak ajë acëru yä hnam nke, më nkaryëk kacahna, muryaka do njohna gë tere lëwu. Sakob më tëtëtanëka fop Laban ile yeha yä.

¹⁴ Laban më ntehnëka: «Paryi nke mbañ mën yeru, sat rac fo hwëhnyayik.»

Inël Sakob gë vëryag Laban

Ante ñëwëko Sakob lepera wä fop vëhni Laban hna do ndokuñëhnëndëhawo,

¹⁵ awa Laban më ntehnëka: «Mbañ mën inja yeru. Bare gena soñe rac rëkëdëfu aryokuñëhnahndo aki fo. Pëyarye bi wayëhw rëkëdëmi sosëndi.»

¹⁶ Hara Laban vëryag vëhi kwëhnako. Aryënkwerëyënk a Leya maciko, aheryu yä Rasel.

¹⁷ Leya mëhwëryëkawo yëka yä, bare Rasel umë nkwanëko d'us.

¹⁸ Sakob ñadëhawo Rasel, më ntehnëka Laban: «Ndokuñëhnëdëmi wabëhn mbëd gë waki (7) soñe yëlahnëwä Rasel, aryag hu ahigëna yi.»

¹⁹ Laban më ntehnëka: «Yëdäyina wëjë fecëhnëko gë le yëdäbuha asan ahawäry. Gory yal mën li.»

²⁰ Awa, soñe nuñahna Rasel yä, Sakob ndokuñëhnëkawo Laban wabëhn mbëd gë waki (7). Bare waji wabëhn ntiyahnikawo had wafac fo ryëcëk, kabi ñadëhawo d'us Rasel.

²¹ Tac Sakob më ntehnëka Laban: «Wabëhn wante hnësëliko ña padëk. Yëdäryewä asëval mën a. Ñadëfu yëlëwä.»

²² Laban më macehnëkëhni fop vële ntëdëlahnëniho va do nëgehn roka sankaf soñe ñël inja.

²³ Bare g'umëd ga më nufëka aryagu Leya do njinehna Sakob, ndakëlahnëni g'umë.

²⁴ Laban aryokuñ alëwu ale waciko Silëpa nufëko njëdahnna aryagu nke aryokuñ alëwu.

²⁵ Ga pacëk Sakob kamahnëko Leya ye! Më ntehnëka Laban: «Soje ye liruho aki? Gena bi yëlahnëwa Rasel ryokujëhnëmi wabëhn mbëdëf gë waki (7)? Soje ye rokaruho?»

²⁶ Laban më ntëkwaka: «Gena namu ýal fu li ñëli aryag hara acëru ýa ñëlina ten.

²⁷ Puhnaryin ambënt ñël ña gë acëru tac njëdaderuha aheryu fëna ge mbokëru aryokujëhno wabëhn mbëdëf gë waki (7).»

²⁸ Sakob më mbëkë: puhnani gë Leya wafac imbëdëf gë wahi ambënt ñël ña, tac Laban më njëdfaka Rasel.

²⁹ Rasel, umë, Laban aryokuj ale waciko Bila njëdfakawo nke aryokuj alëwu.

³⁰ Sakob ndakëlahnëniho gë Rasel do ñadëhawo ntëbi Leya; do tac mbok ndokujëhna Laban wabëhn mbëdëf gë waki kat.

Vutah Sakob

³¹ Ahwëhn a Wënu ña ga nuk Rasel ýahniko ntëbi Leya, më ntika Leya nagënk, hara Rasel kodilohna nag.

³² Leya ndonkëko, do naga facan fante macëko Riben*. Më lehnëko: «Ahwëhn a Wënu ña nuk sëfëhnah mën wá; tame asan mën a rëkéf ñando.»

³³ Leya më mbok ndonkëk do mbok naga facan. Më mbok ntehnëk: «Ahwëhn a Wënu ña njëdfakowa facan fakawary kabi njëtak ñadëlewöhna.» Umë, Simeyo† macik.

³⁴ Leya më mbok ndonkëk kat do mbok naga facan fatarëna. Më mbok ntehnëk: «Añ'ankañ asan mën aýi pabëdëho, kabi nagëhnëbuha vucan vutar.» Soje rac macahnëkawo Sakob facan fatac Levi‡.

³⁵ Leya më mbok ndonkëk. Tac mbok naga facan do ntehn: «Añ'ankañ, njëwëdëfu icëmb Ahwëhn a Wënu ña.» Soje rac macahnik aju Yuda§. Tac teryalehn hnag ýa.

30

¹ Rasel ga njëtëk kodina nag, më ñewaryëka acëru vutah va. Më ntehnëka Sakob: «Diry hnagu, ge gena umë cëmëdëfu.»

² Sakob më ntavëka g'umë do ntehn: «Wënu ña bi yeñu, ami? Umë wëýëk antë ahnag.»

³ Rasel më ntëkwaka: «Nufëryehna Bila, ale ryokujëndëho ýi, aryaku soje nagëhni vutah; nufëdëfuhëhni. Koyëna soje lëwu ýa, nuýadëfuhëhni, ami fëna, vutah.»

⁴ Awa më njëdfaka aryokuj alëwu ýa Sakob ndakëni.

⁵ Bila ndonkëko do nagëhna Sakob facan.

⁶ Rasel më ntehnëk: «Wënu ña kitiñëk soje lëmën ýa. Nkwëryëk imunta mën ña do mawëk njëdfawowa ami fëna facan.» Soje umë macahnëkawo Dan*.

⁷ Bila, aryokujëhn Rasel ýa, mboko ndonk do mbok nagëhna facan fakigëna Sakob.

⁸ Rasel më ntehnëk: «Mëtarýëbuha ðus acër mën a do mëkëbuha.» Më macëka fatah fa Nefëтали†.

⁹ Leya, ga nuk gona nagënd, më nufëka aryokujëhn alëwu ýa, Silëpa, njëdfahna Sakob ndakëni.

¹⁰ Silëpa nagëhnëkawo Sakob facan,

¹¹ do Leya më ntehnëk: «Nkoc ña tëkik!» Do më macëka Gad‡.

¹² Silëpa mboko nagëhn facan fakigëna Sakob.

¹³ Leya mboko ntehn: «Nafa ýa tëkik, tame vësëval va kodëni ntehnëni nëfako.» Do më macëka fatah fa Aser§.

¹⁴ Fac ryampo, hnë wati ñarëp roka hna, Riben njiko kaý hna do tëkat vutah atëh nte lidëha ahnë përana ndakëntal do ndonk. Më njok njëdfahna hnëmu, Leya. Awa Rasel më ntehnëka Leya: «Këلامي, yëdërye vutah atëh ajë hu vi wëdampo.»

¹⁵ Leya më ntëkwak: «Asan ale rebëruhoña ýi gedilihna bi gwër? Mbokëru aýand areboña wadëwel atëh ajë mën ñi!»

Rasel më mbok ntehnëk: «Awa, umëd nte yejëk ñi gë wëjë ndakëdun Sakob nkwëcëtëli gë wadëwel atëh ajë hu ñi!»

¹⁶ G'anëka ga ante mëncik Sakob kaý ña, Leya më kacaka do ntehn: «G'ami ndakëlahnëdë dol: wadëwel atëh ajë mën va sosahnëbu hnuýahni.» Awa Sakob më ndakëlahnëni g'umë mëd tac.

* 29:32 29.32 Riben fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «nuk uhorot mën a». † 29:33 29.33 Simeyo fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «Igwëry». ‡ 29:34 29.34 Levi mëntëlëk gë Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «ñabi». § 29:35 29.35 Yuda mëntëlëk gë Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «cëmbi». * 30:6 30.6 Dan fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «Wënu ña kitiñëk do nuk catëbu». † 30:8 30.8 Nefëтали fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «wëtëk». ‡ 30:11 30.11 Gad fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «nkoc». § 30:13 30.13 Aser fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «mëñëko».

¹⁷ Wënu ña maŵëko imunta Leya ña. Ndonkëko do nagëhna Sakob facan fambëryëna (5).

¹⁸ Më ntehnëk: «Wënu ña cosëko kabi njëdabuha aryokuñëhn mën a asan mën a.» Do më macëka fatah fa Isakar*.

¹⁹ Leya mboko ndonk do mbok nagëhna Sakob facan fakwëhn mbëd'gë fandaw' (6).

²⁰ Më ntehnëk: «Wënu ña njëdako ßuña wamah! An'ankaŵ asan mën ayi ntënëndëdëho, kabi nagëhnëßuha vucan mbëd'gë fandaw' (6).» Do më macëka fatah fa Sabilon†.

²¹ Tac më nagëka facëval do maca Dina.

²² Awa Wënu ña më nahaka Rasel, më maŵëk imunta dëwu ña do ntihna kol nagënd.

²³ Më ndonkëk do naga facan. Më ntehnëk: «Wënu ña ntihëtëko sëfëhnah mën wā!»

²⁴ Më macëka aju Yosef‡, ntehn: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña nkwënëhnoŵa facan fakaŵary!»

Ibeta Sakob

²⁵ Ante nagiko Yosef ña, Sakob më ntehnëka Laban: «Tavërye vokawu g'inkal mën.

²⁶ Ndokuñëhnëmi ðus hnuÿahnëwëhni vëryag hu vi. Awa, yëdaryëwëhni do gë vutah mën vi yifu.»

²⁷ Laban më ntëkwaka: «Këلامي, nëparye. Ge maŵëru ðemarye, gory ani. Wamën mën ña njëtëndanëniho Ahwëhn a Wën hu wā ryëwako ile hwëhnaßu yi.

²⁸ Pëyarye ile ÿadu sosi ÿa, do cosëdëmi.»

²⁹ Sakob më ntehnëka: «Njëteru gante ndokuñëhnëmi ka do gante nke ntega hu wusaŵ soje lëmën ka.

³⁰ Hnapul toye le hwëhnaruhu rëkahnindu ÿa tame nkwënak ðus. Ahwëhn a Wënu ña ndëwaki koßëri ga tëkahnibu tere hu li. Tëkëna bi wati ÿa ryokuñahnu soje tere lëmën ÿa dënk?»

³¹ Laban më mbok tëyëka: «Ye rëfëka sosi?»

Sakob më ntëkwak: «Noñ cosëdëfilihohna. Ge maŵëru ile ÿadëmi rëyi ÿa, ani nkodëfu ryokuñëhnëndi.

³² Dol pëcëtaðëfuhëhni ðus wusaŵ wī do pitëndëlendëßuhëhni fop wape wante hwëhnað wañiñir, vutoy ma wahnaÿah, ma waßahnah do fop wuhnankal wule hwëhnað wañiñir, vutoy ma wahnaÿah: cos mën iña yed.

³³ Ge mbiÿëk toye, kodu ayët icat dëmën ña ge njëkëru cos mën ña. Fop wuhnankal wule woð wahwëhnana wëñahn wanëmpëlah ña, do fop wape wante woð ßahnëna ña, wule leyik ye.»

³⁴ Laban më ntehnëk: «Awa, maŵëbu wanës hu ñi.»

³⁵ Hnë fac rac dënk, Laban më pitëkëhni wuhnankal wule hwëhnað wañiñir wayaryah ña, ma wañiñir tëß tëß ña, vutoy ma wahnaÿah, do wape wante vahnëk do hwëhnað wëñahn wayaryah ña do kwëtëhnahnëhni wurac viju.

³⁶ Tac cañëtëhni ñawët le njasëdëni wafac warar tëkahnëdëni, soje ñawëlëni gë Sakob nte heryëdëhëhniwo wusaŵ wuÿëntaŵ Laban wā.

³⁷ Awa, Sakob më nufëk vundoko vatëh vatar wanëmpëlah do këcëk vakuß va.

³⁸ Më kwëtëk vundoko va le kosëndëni wënka wusaŵ hna. Kabi wusaŵ wā njëŵalëdëniho ge njijëni siya wënka ña.

³⁹ Wusaŵ wā njëŵalëdëniho haryënk wundoko hna do nagëdënihëhniwo vucaw' vunkwamah vunte hwëhnað wañiñir wayaryah ma wañiñir tëß tëß ña, vutoy gë wahnaÿah.

⁴⁰ Sakob pitëkëhniwo wusaŵ wulëwu wā do kwëtëni njëkëndënihëhni wusaŵ Laban wule hwëhnað wañiñir wayaryah do waßahnah ña. Koyëna ntiko ntega ntëwu ña do tavëdëfilihniwohna mbarëpëlëni gë ntega wusaŵ Laban ña.

⁴¹ Nte-wo-nte njëŵalëdëniho ña Sakob kwëtëdëho vundoko va le kosëndëni wënka hna, soje njëwalëni haryënk wundoko vutac.

⁴² Bare ge camëni wusaŵ wā, kwëtëdëlohna vundoko va: koyëna wusaŵ wusamah wā Laban hwëhnikëhniwo do wuhonah wā Sakob hwëhnikëhniwo.

⁴³ Sakob nkwënaðëhno hnapul ÿa do nke ahwëhn wusaŵ wuyaßah ðus. Kwëhnikëhniwo vëryokuj vësëval gë vësan gë wayonkomb do gë wafali.

* **30:18 30.18** Isakar mëntëlëk gë Wa-ebëre ña g'ile fëhnëtanëk «icos». † **30:20 30.20** Sabilon mëntëlëk gë Wa-ebëre ña g'ile fëhnëtanëk «dënërye». ‡ **30:24 30.24** Yosef fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «arabi nkwën».

31

Sakob matëdf vëhni Laban hna nkary

¹ Sakob njëtako viju Laban va ntehnëdëniho: «Sakob nufëk fop le kwëhnëk rëm fu ÿa do umë vetandanëka.»

² Sakob kamahnëko Laban gona njëkënda gë kobëri ka.

³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka Sakob: «Bokary hn'inkal vële hnagëki hna, darël vëvë tere hu hna, do g'ami nkede.»

⁴ Sakob më macehnëkëhni vësëvalu Rasel gë Leya, hnë wëhaÿ hna, le nkeho ntega wusaÿ wulëÿu hna.

⁵ Më ntehnëkëhni: «Kamahnëbu rëmun gona njëkëndo gë kobëri ka; bare Wën rëm mën ña gë ami nkebun kwëlëkwël.

⁶ Nurun, wuhnë dënk, ndokujëhnëbuhua rëmun gë fanka mën fa fop.

⁷ Bare, tokako nkwëcëtëdëho cos mën ña. Bare Wënu ña tavëlahna ntiwo wëh.

⁸ Ge ntehnakëndëho: “Wusaÿ wule hwëhnak wañiñir tëb tëb ña ye cos hu ña”, wusaÿ ña fop wuhwëhn tëb tëb fo nagakëndëni, do ge ntehnakëndëho: “Wusaÿ wule hwëhnak wañiñir wayaryah ña ye cos hu ña”, fop wusaÿ ña wule hwëhnak wañiñir wayaryah fo nagakëndëni.

⁹ Wënu ña nufëkëhni wusaÿ wulëÿu ña do njëdäwöwëhni.

¹⁰ «Hnë wati nte njëwälëdëniho wusaÿ ña, nubu ÿinë hnë huðakery: wusan wule yëwädëhëniwo wësëval ña wañiñir wayaryah kwëhnaniho gë tëb tëb do gë wacankaf.

¹¹ Tac, mëleka Wënu ña më macëko hnë huðakery: “Sakob!” Më wëtabu.

¹² Më ntehnëko: “Yëkëryihni: fop wusan wule yëwädëhëni wësëval ña wañiñir wayaryah kwëhnaniho gë tëb tëb do gë wacankaf; ami lik kabi nubu fop ile ntiki Laban ÿa.

¹³ Wën Betel ña yebu, hn'ile cëbëruho do rurëru wagu itaka hna, hnam ntëkëntuhoÿo. Tame, matëry, kërëraryi ñi nkal do avoka hnë nkal nte hnagahniru hna.”

¹⁴ Rasel gë Leya më ntëkwaniha: «Goryaryëlëfuhna ile lëwëdëfun tere rëm fu hna.

¹⁵ Had vëhneh pëlakëfu, kabi nkwañëkëfu do tokëk koryi lëwë fu ÿa.

¹⁶ Awa, fop hnapul le nufëhnëka Wënu rëm fu ÿi fuhnë hwëhnëk gë vutah vudëÿ fu vi. Tame diry fop le ntehnëki Wënu ña.»

¹⁷ Awa, Sakob më pëhwëtak do kayëndëhni vërahu gë vësëvalu hnë wayonkomb.

¹⁸ Më njokëhni fop wusaÿ wulëÿu ña gë hnapul le nuÿako hnë Padan-Aram ÿa. Mënc gë vëhni rëmu Isak, hn'inkal Kanan hna.

¹⁹ Hnë wati rac, Laban imëc wëñahn wusaÿ wulëÿu njiko. Kabi rëmu Rasel golohna hnam, Rasel më nuÿak fere soje ntehnak vundëhwa vunte cëmbëdëho rëmu had wamën ña.

²⁰ Sakob tokakawo Laban avë Aram ÿa, g'unji dëÿu hara koyalahna ña.

²¹ Nkaryëko, gë fop le kwëhnako ÿa. Ntëmpëtako sën sankaf ÿa, Yufërat, do nji gë cape inkal nte hwëhnak wahuÿ, do wacëde Galad.

Laban tëkadëha Sakob

²² Hnë fac rarëna hna, më pëyayik Laban Sakob nkaryëk.

²³ Më nufëkëhni vëheryu, tëfëlehna hnë uyas wafac mbëdf gë wahi (7) do tëkahna hnë wahuÿ Galad hna.

²⁴ Bare g'umëdf ga Wënu ña më tufëhnaka Laban, avë Aram ÿa, hnë huðakery do ntehnä: «Antë alehna wameh Sakob.»

²⁵ Awa Laban tëkakawo Sakob. Sakob hn'ikuÿ ndampo ntiko hnam usank lëÿu ña; Laban fëna ntintëlehni hnam ulëÿu ña hn'ikuÿ tac.

²⁶ Laban më ntehnëka Sakob: «Ye fëlaki? Soje ye rokaruho ayojëhni vëryag mën vi had vëramp uwët?

²⁷ Soje ye soÿaru ayaryi, tokaruho do pëyalihohna? Ntinëhnakëndëmi ambënt cankañ koyalahni.

²⁸ Ma wëñihna hoyalëfu vëryag mën vi gë vutah vuntëÿ hni vi! Paryi nke had intëhn ntiuru an'ankaÿ.

²⁹ Kodëfu liwu wëh ge ñadëfu; bare Wën rëmu ña më lehnëko umëdf nte ryëcëk ñi: “Antë alehna wameh Sakob!”

³⁰ Awa, nkwyëÿu njiru kabi ñankahnëkino awënc gë vëhni rëmu, bare soje ye lë lëru vundëhwa vunte sëmbëdëfu had wamën ña?»

³¹ Sakob më ntëkwaka Laban: «Njiÿu koyëna kabi ntakëkoÿo do nahadëfuho tëbëduhewëhni vëryag hu vi.

³² Tame ge nuru vundëhwa vutac hnë aryampo vëlëmën li, ahnë arac cëmëd. Tase vëlëw fu vi yëkëry fop ile ye hnë ýal mën ýi do nufëry ile hwëhnëru ýa.» Hara Sakob yëtëlohna Rasel leko vundëhwa va.

³³ Awa, Laban më njëkëlehnëk hn'usank Sakob hna gë va Leya hna do gë vëryokun vëhi va, bare nulohna. Ga cahnik hn'usank Leya hna, më tënkek hn'uva Rasel hna.

³⁴ Hara, Rasel leko vundëhwa va; hnë le tindëfëni wayonkomb ntañahn ntañahn. Laban njëkëlehnëko hn'usank hna fop hara ñoñ nuna.

³⁵ Rasel më ntehnëka rëmu: «Apa, antë ntavi ge kolëla watu haryënk wu; ures lepera fëgwëko.» Laban njëkëlehnëko bare nulohna vundëhwa va.

³⁶ Sakob më ntavëka do nirahna Laban ntehnëka: «Ye libu wëh? Mo ryawëbu soje aholahn arëfëlehnëndo aki?»

³⁷ Njëkëlehnëru hnë viyë mën hna fop. Tëkatëru bi iñë ryampo ile hwëhnëru? Tufëryihni vëlëmën vi do gë vëlëw hu vi, do tëfëka kitijënihefu.

³⁸ «Ntiñu wabëhn wafëhw wahi (20) ýal hu hna; nulihahna muk icañ hu nte hñacëk, do cemëlëwahna muk icañ hu.

³⁹ Mëncënanilinahna muk icañ nte ndawëk intaw, mbokënanëdëminawo nte-wo-nte cëmëko icañ ña. Tëyëduho wëhniwo vësayini wule ledeho wa, g'umëd ma g'anent ña.

⁴⁰ G'anent ga korotëdëfuho gulav wa do g'umëd ga gë huji ha, do kodëwöhna ryaku wakwëd.

⁴¹ Mawëbëhuo liwu wabëhn wafëhw wahi (20) ýal hu hna: ndokunëhni wabëhn pëhw gë wahnah (14) ýëlahnëwëhni vëryag hu vëhi vi, do wabëhn mbëd gë ryaw (6) soje hnuýahnëwëhni wusaw, bare wëjë, nkwëcëtëdëfuho cos mën iña. Koyëna nkeho!

⁴² Ge Wën rëm sankaf mën Abëraham, Wën hunte valendëhawo rëm mën Isak ña, ñemakëndilohna, tavakëndüho wëncu wëbák fo. Bare Wënu ña nuk horot mën wa gë ñoku lakah le libu ýa do umëd nte ryëcëk ñi niraki.»

⁴³ Laban më ntëkwaka Sakob: «Vëyi vësëval ami hwëhnëkëhni, vutah vuntëw hni vi ami hwëhnëkëhni, wuýi wusaw ami hwëhnëkëhni do fop le hnuđu ýi ami hwëhnëk. Bare, njavëtëbu tæk pëgw dol, ñoñ koda voku liwu soje vëryag mën vi ma soje vutah vunte nagëni vi.

⁴⁴ Tame yij nkwëryëli fuhnë vëhi, do tëfëka ntiyi iñë nke sede yëbëlan fu.»

⁴⁵ Awa Sakob më nufëk itaka do cëb.

⁴⁶ Tac ntehnëhni vëlëwu va mbarëpini wëraka. Më mbarëpini do ntini akova. Tac vëhni fop hnë kova tac tokëniho.

⁴⁷ Laban Yëgar Sahaduta* macëko ýëwa rac, do Sakob umë Galed† macëko.

⁴⁸ Laban më ntehnëk: «Anji kova ye dol sede lëw fu ýa wëjë g'ami.» Soje rac wacandë ýëwa ýa Galed, umë fëhnëtanëk «kova nte ye sede».

⁴⁹ Misëpa maciko fëna, umë fëhnëtanëk «ýëwa soje iyëka», kabi Laban mboko ntehn kat: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëkandëfu antë tavi ile hwëtëlik ani ýi ge gona nulënde.

⁵⁰ Ge koroteyehneruhëhni vëryag mën vi, ge ñëlëruhëhni vësëval vëhawary, diry wajira, gena ahnë ye sede ýa yëbëlan fu, bare Wënu ña dënk ye.»

⁵¹ Tac Laban më mbok ntehnëka Sakob: «Yëkëry anji kova wëraka nte hovëbu yëbëlan fu ñi, yëkëry iñi taka nte sëbik ñi.

⁵² Anja kova gë iñi taka ye wasedë walëw fu wa: tëfëlohna ryëcu anja kova yiryindu ýal hu soje liyi wëh, wëjë fëna tëfëlihna aryëci anja kova ayijënd ýal mën soje aliwo wëh.

⁵³ Arabi Wën Abëraham ña gë Wën Nahor ña, asankaf rëm mën, nke ahitiñ yëbëlan fu.»

Awa Sakob më ntëkek gë Wën hunte valehnëdëhawo rëmu Isak ña.

⁵⁴ Tac Sakob më cënak sadëha kunj hna, do macehnëhni vahné va fop roka ýa. Tokëniho do ndakëniho kunj hna.

32

¹ Ga pacëk Laban matëko koßëri fo, muryahni vëryagu gë vërah hni do ndëwanëhni. Tac mëncëlehn gë ýalu.

Ipankël Sakob gë Esawu

² Sakob ndëcalëko njind nkañ ntëwu ña, hnë wati rac wamëleka Wën më pankëlëni.

³ Ga nukëhni, Sakob më ndekak: «Kañ Wën ye!» Do hnam Mahanayim* maciko.

* **31:47 31:47** *Yëgar Sahaduta* fëhnëtanëk gë Wa-aramë ña «kova nte ye sede». † **31:47 31:47** *Galed* fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «kova nte ye sede». * **32:3 32:3** *Mahanayim* fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «wakan wasodafë waki».

⁴ Sakob më payëkëhni vahnë ndënkwahëni vëhni acëru Esawu hna, nkal Seyir hna hnë resiyo Edom hna.

⁵ Ntehnëhni aki: «Wëlin le fëyađunëha Ahwëhn mën a Esawu: “Aryokuŋ hu ŷa Sakob më lehnëk: Vëhni Laban hna nkeđuho hafo gaki.»

⁶ Kwëhnađuëhni wuhni gë wafali gë wape gë wuhnankal do gë vëryokuŋ vësan gë vësëval. Payëryiđuëhni vahnë pëyanihi, soŋe gante kodu ahacawo g'untënah.”»

⁷ Vële fayiko va më mbokajëni pëyaniha Sakob: «Pëyajëđuëha Esawu do nkejëk afankëlu, gë vësan wakeme wahnah (400) nkejëni.»

⁸ Sakob më ntakëka đus. Më pitëndëlehnëkëhni vahnë vële nkeniho va wakore waki, do gë wape ŋa gë wuhnankal wã gë wuhni wã do gë wayonkomb wã fëna.

⁹ Ntehnadëho: «Ge Esawu njijëk ndawëhni kore ryampo, kore yëntaw ŷa pehëđëni.»

¹⁰ Tac Sakob pëgwëlehn njeđand: «Wën rëm sankaf mën Abëraham, gë rëm mën Isak, Ahwëhn a Wënu ŋa ntehnëruho: “Bokary g'inkal hu, darël vëvë tere hu hna. Ntinëhnëđëmi ifëren.”

¹¹ Ahwëhn, mbađu đus soŋe hnuŷaw fop uryema ule wãwëryanëruho g'ikahnënda yabahëhu ŋi, ami aryokuŋëhn hu ŷi. Ryoko mën ŷi fo hwëhnađuho ante ndëcëđëđuho sën Yurëdan ŋi, do tame mbokajëđëđu gë waŋi wakore waki.

¹² Këlam, pehëtëryëwa Esawu, kabi ntakëko g'umë, ntakëko antë njiđ ndawëđu gë vësëval vi do gë vutah vi.

¹³ Dënkwëtary ntehnëruho: “Ntinëhnëđëmi ifëren. Vutah hu va njabëđëni had nkërëyal nte wok kodena ndëkwi.”»

¹⁴ Herac, Sakob hnam ndakëniho gë vëlëwu va. Më nufëk hnë hnapul le nuŷajëko hna soŋe mbađuahna Esawu:

¹⁵ wuhnankal wësëval wakeme waki (200) gë wusan wafëhw wahi (20), wape wacëval wakeme waki (200) gë wacan wafëhw wahi (20),

¹⁶ wayonkomb wafëhw warar (30) wale yiwëndëđ gë vutah hni per, wuhni wësëval wafëhw wahnah (40) gë wusan ipëhw (10), wafali wasëval wafëhw wahi (20) gë wasan ipëhw (10).

¹⁷ Më njeđakëhni vëryokuŋ vëlëwu va, wuhnankal wã aryampo, wape ŋa aryampo, wayonkomb wã aryampo, wuhni wã aryampo, wafali wã aryampo do ntehnëhni: «Dënkwëhën, do ŋawëtëlehnëryinëhni wakore wusađ ŋi.»

¹⁸ Tac ntehna aryënkwëryënk a: «Ge pankëlërun acër mën Esawu tëyati: “Mo hwëhnëki? Ne njiđu? Mo hwëhnëkëhni wusađ wule hëryëđu wi?”

¹⁹ Ntekwaduha: “Sakob aryokuŋëhn hu ŷa hwëhnëkëhni. Buňa njeđanahniki, wëjë, ahwëhn mën Esawu, do umë dënk nkejëk hamëhni.”»

²⁰ Më ntehnëka koyëna ahigëna ŷa fëna gë ararëna ŷa do gë fop vële hëryëđëhëniwo wusađ va: «Koyëna ntehnëđuëha Esawu ge pankëlërun,

²¹ do nkwenëđu: “Sakob aryokuŋëhn hu ŷa nkejëk kamëhni fu.”» Kabi Sakob ntehnadëho: «Njamëhnëđëđuha gë wabuňa wante ryënkwëhnëđëđu ŋi, do tac təkëđëđu haryënk wëwu. Ntiyahnekë kacadëho g'untënah.»

²² Awa wusađ wã ndënkwarëhëniho, hara Sakob, umë dënk, hnam mboko ndak umëđ nte rëkiko ŋa.

Iyol Sakob gë Wën

²³ Awa hnë umëđ tac dënk, Sakob matëndëkëhniwo hnam vësëvalu gë Bila gë Silëpa do gë vutah pëhw gë fandaw (11) vuntëwu va kegëtani garyëla Yabok ŷa, cañëtëhni.

²⁴ Ga kegëtani, cañëtëkëhniwo vëryokuŋ va gë fop le kwëhnako ŷa.

²⁵ Sakob nkolehn umë fo.

Awa tac asan më njijëk hn'umëđ tac njolëni g'umë hafo wakëwak ŷa.

²⁶ Asan arac, ga kamahnëk, mëkëđilahnna Sakob hn'iyol tac, më ndafëka cokot hna, do cokëtakawo njolatëndëni.

²⁷ Tac asan a më ntehnëka Sakob: «Tavërye yiwu, kabi pacëk.»

Sakob më ntëkwaka: «Tavëđila ayi ge gena ndëwanëruho.»

²⁸ Asan a më tëyëka: «Hak maciru?»

Më ntëkwaka: «Sakob wacifu.»

²⁹ Asan a më ntehnëka: «Godëlihna a wacënde Sakob. Wac hu wã Isërayel† yed, kabi gë Wënu ŋa njolërun do gë vahnë va, do wëjë lëbëkëhni yađ inja.»

³⁰ Sakob më tëyëka: «Këlam, pëyarye bi hak maciru.»

Asan a më ntëkwaka: «Soŋe ye rëyëđuho wac?» Awa tac asan a më ndëwanëka Sakob.

† 32:29 32:29 Isërayel mëntëlëk g'uhnëš Wa-ebëre ŋa ile fëhnëtanëk «amëtarëđëha Wënu ŋa».

³¹ Sakob më macëk jëwã rac Penuwel, umë fëhnëtanëk «yëka Wën»; kabi më lehnadëho: «Nulëbun gë Wënu ña vinkër vinal, do cëmëla.»

³² Ante pëhnik lav ña, Sakob ndëcëtako Penuwel jã. Tadëdëhawo kabi mbuf ña ntawëdëhawo.

³³ Soje umë ye, hafo dol, vëvë Isërayel va vërokëdina faÿar favë pombor fa, kabi bay hnam cërehniko Sakob.

33

Igwëryël Sakob gë Esawu

¹ Awa, Sakob njëkako do nulehna tañ Esawu tëkid gë vësan wakeme wanah va (400). Më pitëndëlehnëkëhni vutah va, ale-wo-le gë hnëmu: Leya gë Rasel do gë Bila gë Silëpa fëna.

² Më ndëkwëndëkëhni Bila gë Silëpa gë vutah vuntëw hni va, tac hamëhni lëw hni Leya gë vërahu, do Rasel gë Yosef tëkwahnini hamëhni.

³ Tac Sakob umë dënk më ndënkwareyëkëhni. Ndëkwëhnëko yëka jã nkal hna wahwënta mbëd gë wahi (7) tëkahnënd darël hn'ile nke Esawu hna.

⁴ Awa Esawu më nkaryëk kacaka, ñji muryahna do mbuca. Pëgwëlehnëni kondëni vëhni vëhi tak.

⁵ Ga nukëhni Esawu vësëval va gë vutah va, më tëyëka: «Vëhni mo ye vële lapëhnajëdëfëhi vi?»

Sakob më ntëkwak: «Vutah vunte njëdëkojëhni Wën, ami aryokujëhn hu jã ye.»

⁶ Vëryokuj vësëval va gë vutah vuntëw hni va më tëhani do ndëkwëhnëni haryënkwo Esawu.

⁷ Tac Leya gë vërahu njigëlehnëni ndëkwëhnëgëni, do Yosef gë Rasel.

⁸ Esawu më tëyëk: «Ye jãdu ali gë fop wusañ wule fankëlibun wï?»

Sakob më ntëkwak: «Ahwëhn, ñakëndëbu ahacawo g'untënah.»

⁹ Esawu më ntehnëk: «Ahery mën, kwëhnafu hnapul yabah, kwëтары ile hwëhnaru jã.»

¹⁰ Sakob më ntehnëk: «Hali, këlami ge gona ntavi g'ami, mañëry iyi buña. Ipankël gë wëjë ña nke soje lëmën had gë Wënu ña nulëbun vinkër vinal, kabi kacaruho g'untënah.

¹¹ Awa mañëry buña ile yëd'anahimi yi, Wënu ña yëdako do kwëhnafu fop le rëfëko jã.»

Sakob njawëhëko do Esawu më mañëntak.

¹² Tac, më ntehnëka: «Matëry! Njiyi lapëhnañi.»

¹³ Bare Sakob më ntëkwaka: «Njëtëru vutah va vëyañëna, do tëfëka ntiyini wajira vucaw vunte wok yëwëd bël va. Ge porosinjini njasëni ñap wëla fac ryampo fo, fop cëmëdëfëni.

¹⁴ Dënkwahëndëno; ami, njasaryëryidëfuhëhni wajira fo wusañ mën wï gë vutah vi, hafo rëkëryiwu jãl hu hna, hn'inkal Seyir* hna.»

¹⁵ Esawu më ntehnëk: «Awa tavëhnëdëmini vahne vëryampo vële rëfëlibun vi.»

Sakob më ntëkwak: «Wëla tavëlihëhniha, ahacawo g'untënah fo jãdëfu.»

¹⁶ Hnë fac rac, kahnëtako Esawu mëncënd gë Seyir.

¹⁷ Sakob umë, Sukot njiko. Hnam më mbëryehnek tere, do wakece, soje wusañ wulëwu wã. Soje rac wacande jëwã rac Sukot, umë fëhnëtanëk «wasank».

Itëk Sisem

¹⁸ Koyëna Sakob matëko Mesopotami do yam fo tëkëko hn'inaw Sisem vë Kanan hna. Darël naw hna ndahëko.

¹⁹ Më ntawëk hnë vutah Hamor, ale hahnëndëko Sisem hna, inkal nte ntihahnëko usank lëwu wã. Wanjëc keme koryi ntañahnëko.

²⁰ Hnam ntiko hn'ile cënafe sadëha do mac El Elohe Isërayel, umë fëhnëtanëk «Wën Isërayel».

34

Igwëcanëhn Dina

¹ Hnë fac ryampo Dina, aryag hni vëhni Sakob gë Leya, nehahnëkëhniwo vësëval vëvë nkal va.

² Sisemaju Hamor, asankaf Wahiv wavë resiyo wã, nukawo. Më nufëka do ntihna ndakëni forosima.

* 33:14 33.14 Seyir wacik fëna «Edom».

³ Bare ñadëhawo ðus do pêlakawo, njëkëlehnëdëho fëna nuÿa ikwëtahn Dina ña.

⁴ Awa Sisem më ntehnëka rëmu Hamor: «Yëkëlehnëdeÿa aÿi aryag, ñadëfu yëlëÿa.»

⁵ Ga njëtak Sakob Sisem cëfëhnanëka aryagu Dina, viju gë wëhaÿ nkeniho gë wusaÿ wa; ñoñ nësëlohna hafo nte mëncini ña.

⁶ Awa Hamor më njini g'aju vëhni Sakob hna soÿe nësëhna.

⁷ Hara tëko mëncini viju Sakob, do njëtanioho ile ryëcëtak ÿa. Vësan vërac pêbëkëhniwo yiwëhnah sankaf do ntavëkëhniwo ðus, kabi Sisem ntiko iñë le wok didëna muk Isérayel hna idak forosima g'aryag Sakob ÿa.

⁸ Bare Hamor më ntehnëkëhni: «Ajë mën a Sisem ñadëha ðus aÿi aryag. Këلامي, yëdëryina ñëla.

⁹ Gwëryëlënëfu: yëdaryinëfuni vëryag hun vi yëlëfuni do aÿëluni vëryag fu vi.»

¹⁰ Gë fuhnë ntëdëntëderun. Pidëtënderun resiÿo ÿi. Kodun alëdëntiwu ani alindu le valëdëhu ÿa, ahwëhnu nkal iji.

¹¹ Sisem umë dënk fëyakëhniwo vëhni rëmu gë vicëru aryag fa: «Demaryino, pêhwëtafu yëdäwu ile rëyëdunëho ÿa.

¹² Kodun arëyuno hupay hucankaf do gë wabuña wayabah. Njëdäcëmu fop le rëyëdunëho ÿa, ðanko yëlëÿa aryag aÿi tun.»

¹³ Viju Sakob më ntëkwaniha Sisem gë rëmu Hamor, bare cowëniho ile nahani ÿa kabi Sisem cëfëhnanëkawo ahery hni ÿa Dina.

¹⁴ Më ntehnënihëhni aki: «Kodilëfuhna yëdäfuna ahery fu ÿa asan ale wok kácina; usëfëhnah lëw fu yed.

¹⁵ Soÿe iñë ryampo fo wäwëhnderun: fop vësan vëvë ÿal hun va kácini gë fuhnë ki.

¹⁶ Awa, tac njëdäferunëhëhni vëryag fu va aÿëluni, do yëlëfuni vëryag hun va. Ntëdëntëdëfubun gë wuhne do koyëna bulunda ryampo fo yedën.

¹⁷ Bare ge mawëluhna aháciwu, mbidëfunëha ahery fu ÿi do njidëfun.»

¹⁸ Hamor g'aju më mawëni watac.

¹⁹ Jar ña pêhwëtalehn tan soÿe nti ile tëyiniho ÿa, kabi ñadëhawo ðus aryag Sakob ÿa. Hara umë yeho ale ÿako ntënëni tere ÿa.

²⁰ Hamor gë Sisem më njini yëÿa bulunda hna, do ntehnënihëhni aki vëvë hnam va:

²¹ «Vëÿi vësan vëhwëhn yam yëbëlan fu ye. Arabi ntëdëntini resiÿo fu li do ntindëni ile ñadëni ÿa, kabi nkal iji njankëk haryënk wulëw hni! Kodën ñëlinëhni vëryag vëlëw hni va do kodën njëdäyinëhni vëlëw fu va ñëlinëhni.

²² Mawëdëni ntëdëntini gë fuhnë do ntiyin bulunda ryampo fo ge ntiyinëk ile ñadëni ÿa, umë ye: fop vësan vëvë ÿal fu va kácini gë vëhni ka.

²³ Ge mawäyinëkëhni, njijëdëni ntëdëntini gë fuhnë; awa fop wusaÿ wulëw hni ÿa gë hnapul lëw hni ÿa fuhnë hwëhnedën.»

²⁴ Fop vële yeho hnam va mawëlehnëni wanës Hamor g'aju Sisem ña, do fop vësan vëvë naÿ va káciniho.

²⁵ Hnë fac rarëna hna, hara vësan va ntavëdëhëhniwo wahajëhn ÿa, viju Sakob vëhi, Simeÿo gë Levi, vicëru Dina va, më nufëni wasëlame walëw hni ÿa, tënkëni naÿ hna hara ahnë yëtëna do ndawënihëhni vësan va fop,

²⁶ ndawäryënëhëhniwo fëna vëhni Hamor g'aju Sisem. Ga cahnëdëni tere Sisem ÿa më njonihä Dina.

²⁷ Viju Sakob vëÿëntäw va më njijëni nteni ile kwëhmani vësëm va do nufëni fop le yeho naÿ ÿa kabi ahery hni sëfëhnanik.

²⁸ Nufënihëhniwo wusaÿ wavë naÿ ÿa fop gë wule yeho wëhaÿ ÿa.

²⁹ Njonihö fop hnapul lëw hni ÿa, gë vësëval va fop gë vutah va fop do gë fop ile yeho watere hna.

³⁰ Awa Sakob më ntehnëkëhni vëhni Simeÿo gë Levi: «Njonëhnrinëho kata. Soÿe lëw hun ÿa, vëvë Kanan vi gë vëvë Perisi vi ñewëdëniho. Nkwëryëlëdëni do mëkëdëniho gë tere mën ÿi, kabi vësan toyë fo hwëhnaÿu.»

³¹ Bare vëjar vaki va më ntëkwaniha rëm hni: «Aÿi asan tëfëlawohna ntihna ahery fu ÿi had asëval ale wafëd nkaf ntëÿu.»

35

Iboka Sakob gë Betel

¹ Fac ryampo Wënu ña më lehnëkawo Sakob: «Matëry ayi alëd Betel, hn'ile ntinëhnedëhuo sëna sadëha hna. Hnam tufëhnamino ante nkaryëduhawo acër hu Esawu ña.»

² Sakob më ntehnëkëhni vëvë tere lëwü va gë vële nkeniho va fop: «Dihëtëryin wamën wahneh wale ye ýalun wí. Pacënarýin do gwëcëtaryin viyi va.

³ Pëhwëtaryin, Betel yiden. Hn'ile cënade sadëha ýadëfu linëhnëwë Wën hunte ryemakowo hale ndëñëbuho do ryemadëhowo hn'ile-wo-le hna.»

⁴ Awa më njëdfaniha Sakob fop wamën wahneh wale kwëhnaniho wë, do gë vampebel vante mpebelaniho va. Sakob më mbañëk kuyët tësh cankaf nte ye darël Sisem ña.

⁵ Ante kahnëtaniho Sakob gë vëlëwü va, Wënu ña cëlëndëhnikëhniwo ntakah cankaf vëvë vankol vante kakëniho va, hafo ahnë dëkëlohna tëfëlehnëhni.

⁶ Sakob gë fop vële tëfëlëniho va tëkëlehnëni Lus, umë wacëde Betel, hn'inkal Kanan hna fo.

⁷ Më njik ntik hn'ile cënade sadëha hna do mac ýëwë rac «Ël-Betel*», kafi hnam tufëhnakawo Wënu ña ante nkaryëdëhawo Esawu ña.

⁸ Debora, asëval ale hnihnëdëhawo Rebeka hnëm Sakob ýa, cëmëko do mbañi darël Betel hna, kuyët hn'atësh cankaf hna; koßëri fac rac, «Atësh Wako» macëde tësh tac.

⁹ Wënu ña mboko tufëhnahna kat Sakob ante matiko Mesopotami mbokand Betel ña do ntinëhna fërën.

¹⁰ Më ntehnëka: «Wëc hu wë Sakob yeho, ßare ßokëcfeli hna awëci koyëna. Tame wëc hu wë Isëräyel yed.» Awa Wënu ña Isëräyel macëkawo.

¹¹ Më mbok ntehnëka kat: «Wën Hwëhn Fanka Fop ña yebu. Njëdädëmini vutah vunjabah, soje aye rëm sankaf nkal do gë kore wabulunda. Nkedëni vëhnaw hnë vutah hu hna.

¹² Inkal nte lehnëbuho yëdadëfuhëhni Abëraham gë Isak ña, njëdfami, do ge mbiyëk vutah hu va yëdadëfu.»

¹³ Tac Wënu ña më ñawëtak ýëwë le nësëhnahnëkawo Sakob ña.

¹⁴ Sakob më kahnëndëk hnam itaka, do tur wagu gë uñen toye, soje nkehahn taka Wën.

¹⁵ Kafi Wënu ña nësëhnëkawo hnam më macëk ýëwë rac Betel, umë fëhnëtanëk «Cery Wën».

Hnagi Besame gë icëm Rasel

¹⁶ Sakob gë tere lëwü ýa matëniho Betel hna. Nkojëkëhniwo tëkahnëni Eferata ante nagëko Rasel ña. Korotëko hnagi ýa.

¹⁷ Ante korotëdëho Rasel hnagi ña, asëval ahnagënd a më ntehnëka: «Antë ntiki, facan vok ye.»

¹⁸ Rasel cëm inja nkeho. Ante mbëvëdëho ña, më macëka fatah fa Ben-Oni, umë fëhnëtanëk «Fatah horot mën», ßare Sakob Besame macëkawo, umë fëhnëtanëk «Fatah vák rëhw».

¹⁹ Rasel cëmëko do mbañi tëfary ankawë Eferata hna, umë wacëde tame Betëlem.

²⁰ Sakob më cëßëk itaka yag hna: hafo dol nkok macënde «Itaka bë yag Rasel».

²¹ Sakob më njik kahnënd wasank wadëwu ña hnë resiyo Migëdal-Eder† hna.

²² Hnë wati nte ntëdëko Sakob hnam ña, Riben fandënkwëryënkw fantëwu fa njiko ndakëni gë Bila, asëval ale nkeniho gë rëmu ýa. Sakob njëtako do ntavëkawo dús. Hara Sakob vutah vucan pëhw gë vuki (12) nuýako:

²³ Leya nagëhnëkawo Riben fandënkwëryënkw fa
tac Simeyo gë Levi gë Yudfa gë Isakar do gë Sabilon.

²⁴ Rasel umë Yosef nagëhnëkawo gë Besame.

²⁵ Bila, ale ryokujëhnëdëhawo Rasel ýa,
Dan gë Nefëtali nagëhnëkawo.

²⁶ Silëpa ale ryokujëhnëdëhawo Leya ýa
Gad gë Aser nagëhnëkawo.

Vëyi ye viju Sakob va; Mesopotami hna naginiho.

Icëm Isak

²⁷ Sakob më njik Mamëre vëhni rëmu hna, darël Kiriya-Arëba, umë wacëde tame Ebëron. Hnam ntëdëniho Abëraham gë Isak.

²⁸ Isak wabëhn keme gë wafëhw mbëd gë warar nuýako (180)

²⁹ cëmat. Awa g'untaf yaryah tëfëlehnëkëhniwo vacërakëlowu va hn'icëm hna do viju, Esawu gë Sakob, më mbañëniha.

* 35:7 35.7 Ël-Betel fëhnëtanëk «Wën vë Betel».

† 35:21 35.21 Migëdal-Eder fëhnëtanëk ide nte fëlik njëkahnëndeni wusaw.

36

Esawu gë tere lëwu

- ¹ Wëli itëfëta soje vutah Esawu nte wáčëfë Edom.
² Esawu vësëval vëvë Kanan ñëlëko: Ada, aryagu Elon avë bulunda Wahit ÿa gë Oholibama aryagu Ana nte nagëko Sibeÿo avë bulunda Wahiv ÿa.
³ Basëmat ñëlaryëko fëna, aryagu Isëmayel do ye aheryu, Nëbayot.
⁴ Ada yeho hnëm Elifas ÿa, Basëmat yeho hnëm Rewuyel ÿa,
⁵ do Oholibama yeho hnëm Yewus gë Yalam do gë Kora ÿa. Vëÿi ye vijë Esawu vële hnagiko Kanan va.
⁶ Esawu më njokëhni vësëvalu gë vërahu do gë fop vëryokuj vëlëwu va gë wusaŵ wulëwu ŵa. Njoryaryëko fëna fop hnapul le nuÿako hn'inkal Kanan ÿa. Njini hnë resiÿo haŵary, ñaŵët aheryu Sakob.
⁷ Vëhodilohna nko ntëdëlahnëni ndampo kabi hnapul lëw hni ÿa njabëko d'us. Resiÿo le nkehahnëniho ÿa gedilohna gwër soje ndavahnëndënihëhni wusaŵ ŵa.
⁸ Soje umë, Esawu, (nte wáčëfëho Edom), njiko ntëd hnë resiÿo Seyir hwëhn wakuj hna.

Bulunda Esawu

- ⁹ Wëli itëfëta soje vërah Esawu va, rëm sankaf bulunda Wa-edom, vële lëdëko hnë resiÿo Seyir hwëhn wahuj.
¹⁰ Wëlin wamac viju Esawu va: Elifas, ale nagëko asëvalu Ada; Rewuyel ale nagëko asëvalu Basëmat.
¹¹ Viju Elifas va Teman yeho gë Omar gë Sëfo gë Gatam do gë Kënas.
¹² Elifas fëna nkeniho g'asëval a ahaŵary. Timëna maciko. Umë hnagëhnëkawo facan fakaŵary: Amalek maciko. Vëÿi ye vële nagëni vutah Esawu va do gë viju asëvalu, Ada va.
¹³ Wëli itëfëta soje viju Rewuyel va: Nahat gë Sera gë Sama do gë Misa. Vëÿi nagëk ajë hni vëhni Esawu g'asëvalu Basëmat ÿa.
¹⁴ Do fëna, Oholibama, Ana yeho rëmu ÿa do Ana tac, Sibeÿo yeho rëmu ÿa, umë hnagëhnëkawo Esawu: Yewus gë Yalam do gë Kora.

Vësankaf Edom

- ¹⁵⁻¹⁶ Wëlin wamac vësankaf vële nagëko Esawu va: wamac vësankaf Elifas ajë aryënkŵëryënkŵ Esawu gë Ada ÿa, Teman ye gë Omar gë Sëfo gë Kënas gë Gatam do gë Amalek. Edom hna ntëdëniho.
¹⁷ Wëlin wamac vësankaf Rewuyel, aju Esawu ÿa, Nahat ye gë Sera gë Sama do gë Misa. Edom hna ntëdëniho. Vërah aju Basëmat asëvalu Esawu yeho.
¹⁸ Wëlin wamac vësankaf vële nagëko Oholibama, asëvalu Esawu ÿa: Yewus yeho gë Yalam gë Kora. Vëÿi ye vësankaf vële nagëko Oholibama, aryagu Ana, asëvalu Esawu ÿa.
¹⁹ Vëÿi yeho vësankaf Wa-edom, vële nagëko Esawu va.
²⁰ Wëlin wamac viju gë vijë hni Seyir, avë bulunda Wahori ÿa, vële ryënkŵëko ntëdëni nkal tac va: Lotan yeho gë Sobal gë Sibeÿo gë Ana,
²¹ gë Dison gë Esër do gë Disan. Vëÿi yeho vësankaf Wahori ŵa, viju Seyir, hn'inkal Edom hna.
²² Viju Lotan va, Hori gë Hemam yeho. Lotan aheryu asëval a, Timëna maciko.
²³ Viju Sobal va, Alëvan yeho gë Manahat gë Ebal gë Sëfo do gë Onam.
²⁴ Viju Sibeÿo va, Aya gë Ana yeho. Ana hnuko wënka ña wula hna, ante keryëdëhëhniwo wafali rëmu, Sibeÿo ña.
²⁵ Vutah Ana va: Dison maciko facan fa, facëval fa Oholibama.
²⁶ Viju Dison va, Hemëdan yeho gë Ecëban gë Itëran do gë Këran.
²⁷ Viju Esër va, Bilëhan gë Savan gë Akan yeho.
²⁸ Viju Disan va Us gë Aran yeho.
²⁹ Awa, wëli wamac vësankaf Wahori ŵa: Lotan yeho gë Sobal gë Sibeÿo gë Ana
³⁰ gë Dison gë Esër do gë Disan. Vëÿi yeho vësankaf Wahori ŵa, gante nkeni hnënk ka hn'inkal Seyir hna.

Vëhnaŵ Edom

- ³¹ Wëlin wamac vëhnaŵ vële hnaŵëko Edom ani gë naŵahnënd ahnaŵ Isërayel hna:
³² Bela aju Bewor, avë naŵ Dinaba ÿa, ryënkŵëko naŵ.
³³ Bela ga cëmëk, Yobab aju Sera avë naŵ Bosëra ÿa hnaŵëgëko.
³⁴ Yobab ga cëmëk, Husam avë resiÿo Wateman ÿa hnaŵëgëko.

³⁵ Husam ga cëmëk, Hadad aju Bëdad nte wëkëkëhniwo bulunda Madiyan hn'inkal Mowab hna do nkol dëwu ña Avit maciko, umë hna wëgëko.

³⁶ Hadad ga cëmëk, Samëla mbë Masëreka hna wëgëko.

³⁷ Samëla ga cëmëk, Sawul mbë Rehobot nte ye tëfary sën ña hna wëgëko.

³⁸ Sawul ga cëmëk, Bal-Hanan, aju Akëbor hna wëgëko.

³⁹ Bal-Hanan, aju Akëbor, ga cëmëk, Hadar hna wëgëko; na wë dëwu ña, Pawu maciko; asëvalu Mehetabel maciko do aryagu Matëred yeho do Matëred aryagu Me-Sahab yeho.

Kat vësankaf vëvë tere Esawu

⁴⁰ Wëlin wamac vësankaf vëvë tere Esawu va, gante nkeho wahnënk walëw hni do gë walëf walëw hni ka: Timëna yeho gë Alëva gë Yetët

⁴¹ gë Oholibama gë Ela gë Pinon

⁴² gë Kënas gë Teman gë Mibësar

⁴³ gë Magëdiyel do gë Iram. Vëyi yeho vësankaf Wa-edom vële hna wëndiko ale-wo-le hnë resiyo ryampo hnë nkal dëw hni hna. Esawu yeho rëm sankaf Wa-edom wä.

Yosef wasapitër 37-50

37

Hudakery Yosef

¹ Ga cëmëk Isak, awa Sakob më ñëwëk hn'inkal Kanan hna, le ntëfëko rëmu hna.

² Wëlin itëfëta soje tere Sakob ña. Yosef wabëhn pëhw mbëf gë waki (17) kwëhnako. Wape gë wuhnankal keryëfëniho gë vicëru, wiju Bila, gë Silëpa, vësëvalu rëmu va. Yosef pëyadëhawo rëmu wameh wante ntidëniho vicëru ña.

³ Sakob ñadëhawo Yosef ntëbini wiju vëyëntaw va, kabi hn'ucër ntëwu hna nuyakawo. Më tëfehnhëneka acud gwamah dús.

⁴ Vicëru Sakob va nuniho rëm hni umë ñadëho ntëbini vëhni fop. Awa ñëwëlehnëniha do vëhodilohna mbok nësëhnëniha wajira.

⁵ Tac, hwënta ryampo, Yosef ndakeryëko. Më pëyakëhni vicëru, do vicëru më ñëwëniha g'ahawary.

⁶ Umë lehnëkëhniwo: «Nëparyin hudakery mën ha.

⁷ Fuhnë fop kañ hna nkeyinëko wañabëh ñabëfëneho. Tanñ ñabëh mën iña matëndalehn kahn; awa wañabëh hun wä njilehni kwëra do ndëkwëhn haryënk w lëwu.»

⁸ Vicëru më tëyëniha: «Paryi bi ñadu aye ahna w alëw fu do aryokunëhnënde?» Më ñëwëniha g'ahawary soje hudakery hutac do gë soje ile tëfëfadëho ña.

⁹ Yosef mboko ndakery kat më mbok tëfëtanëhnëkëhni vicëru: «Mbokëbu ryakeryu. Ulav wä gë ulepera wä do gë wahol pëhw gë ryañ (11) ryëkwëhnakëh haryënk w mën.»

¹⁰ Tëfëtanëkawo fëna hunji hudakery rëmu tase vicëru. Umë më ñañëhnhëneka do nteha: «Ye pëhnëtanëf hudakery hu hi? Tëfëkëfu bi ami gë hnëmuk do gë vicër hu ryëkwëhnëfu haryënk w hu?»

¹¹ Vicëru ñëwaryënihawo watac, bare rëmu hakili hna kwëtako hunji hudakery.

Igwaf Yosef

¹² Fac ryampo vicëru Yosef njiniho hnë resiyo Sisem hna hery wusañ rëm hni wä

¹³ do Sakob, ale waciko Isërayel fëna, më ntehnëka Yosef: «Payëfëmi ayi arëkatëhni vicër hu, wusañ wä keryëfëni hnë resiyo Sisem hna.»

Yosef më ntëkwaka: «Awa, apa.»

¹⁴ Rëmu më ntehnëka: «Yiry ayëkihni bi yam nkeni vicër hu gë wusañ wä. Tac g'ayij afëyawo.» Sakob hnë Ebëron* hna payëkawo Yosef nji.

Ga tëkëk Sisem hna,

¹⁵ më pankëlëni g'asan hara wëwac hna nkwërëtalehnëdëho Yosef. Asan arac më tëyëka: «Ye yëkëlehnëdë?»

¹⁶ Yosef më ntëkwaka: «Vicër mën va yëkëlehnëdëfu, pëyarye bi ne nkeni g'usañ wä?»

¹⁷ Asan a më ntëkwaka: «Pakëtani ani, do nkwëryëfuhëhni ga nësëfëni: “Yinëfu gë cape Dotan hadi.”»

Awa Yosef njilehn njëkëlehnëhni vicëru do nuhni Dotan hna.

¹⁸ Vicëru më nujëniha ñawët. Ani gë tëhahnëndëhni ña, më nkwëryëlëni ndawëniha.

¹⁹ Ntehnëledëniho: «Wëliho ahwëhn hudakery a nkejëk!

* 37:14 37:14 Ebëron nkol nte ye yëbëlan wahun.

²⁰ Tame dawëñefuna, do ntabina hnë hatëh hatëwah†! Do ntehnëden intaw ñaňah rokëka. Awa tac nuden bi ntiyaď hudakery hudëwu hi.»

²¹ Riben nkwëryëkëhniwo, më pëhna pehëta Yosef. Më lehnëkëhniwo: «Antë aryaŵuna!»

²² Tac më nkwënëk: «Antë arëkwehnu wafac walëwu wa; dabëryina ki fo hnë hatëh hatëwah le ye wula yi.» Nësëhnëdëhëhniwo koyëna soňe pehëtahna do mëncerya gë vëhni rëmu.

²³ Tëkënd tun Yosef le nkeniho vicëru hna, pëlalehnëniha, cudëtëniha cud gwamah nte cudako ña

²⁴ do ntabëniha hnë hatëh hatëwah. Hatëh hatac nkuhëko.

²⁵ Tac ntaňalehnëni soňe tokëni. Awa më nujënihëhni kore fulunda Wa-isëmayel hn'inkal Galad hna matiniho. Wayonkomb walëw hni wa wakoyel vatëh ndibëniho, njireryëndëni nkwaſini Esipët hna.

²⁶ Awa Yuďa më ntehnëkëhni vicëru gë vëheryu: «Ye nëfaďëhëfu ge ndaŵinëka ahery fu yi do coŵin ñas dëwu ña?»

²⁷ Nkwafinëhna Wa-isëmayel ñi fecek, antë ndaŵina: ahery fu ye, sat ryampo fo hwëhnayinëk.» Mawëhnëlehnëniha.

²⁸ Hara wëwaf vërac Madiyan matëniho. Awa, vicëru më ndanëtiniha hatëh hna. Nkwafëniha gë waňëc wafëhw wahi (20) koryi. Vëhni më njonihna Esipët.

²⁹ Ante mbokako Riben hatëh ña, tëkatëlawohna Yosef. Pëbëkawo yiwëhnaŵ wa, awa më citëk viyi vilëwu va,

³⁰ do mboka gante nkeni vëheryu ntehnëhni: «Yosef gona hatëh hna! Ye lidëfu tame?»

³¹ Awa më ndaŵëniha hotohn do nufëni acud Yosef ña, nëvëni wasat wa.

³² Tac njëďanahnëni hni hni cud gwamah ña gë waňi wanës: «Iyin hnuďun. Yëkëry đus bi acud ajë hu ña ye.»

³³ Sakob njavëtëko cud ña do ntehn: «Acud ajë mën ña ye! Intaw ñaňah lëpëtëlehnëka Yosef do rokëka!»

³⁴ Awa më citëk viyi vilëwu va, do ntiya viyi wakwëy do koko wafac wayabaŵ soňe icëm aju ña.

³⁵ Vutah vuntëwu va fop mborëďënihawo bare ñwëyëďëho bor ña fop; ntehnëďëho: «Gë wakwëy ña cëlëďëfu rëkëhëwa ajë mën a đuniŵa vësëm hna.» Do nkocho kond.

³⁶ Vëvë Madiyan va asan ale waciko Potifar nkwafëtënihawo Yosef Esipët hna. Potifar asankaf wasoďaďë Faraŵo yeho, umë yeho ankaf vëyëka Faraŵo va.

38

Yuďa gë Tamar

¹ Hnë yamani rac, Yuďa tavëkëhniwo vicëru gë vëheryu do nji Adulam, hnë ale waciko Hira.

² Hnam më nuka aryag Suwa, avë Kanan. Më ñëlëka. Ga mbanëni ryëka ya,

³ më ndonkëk do naga facan. Awa Yuďa më macëka Er.

⁴ Asëval arac mboko naga facan fakawary; më macëka Onan;

⁵ tac fakawary kat fante macëko Sela. Yuďa Kësib nkeho hnë wati nte nagiko Sela ña.

⁶ Ga nayëk Yuďa më njëkëhëka Er aju aryënkwëryënkwa a asëval. Asëval arac Tamar maciko.

⁷ Bare ile lavëďëha Ahwëhn a Wënu ña fo ntidëho, awa Ahwëhn a Wënu ña më ndaŵëka.

⁸ Awa Yuďa më ntehnëka Onan: «Dëwëryehna asëval acër hu yi, soňe ahnagëhna hna vutah.»

⁹ Bare Onan njëtëko fatah fa pëladëna had fantëwu. Soňe umë ye, ante-wo-nte ndakëďëniho g'asëval acëru ña, bac fo ndehëtëď sat lëwu ya, soňe antë nagëhna acëru fatah.

¹⁰ Watac ntavëkawo Ahwëhn a Wënu ña; më ndaŵëka umë fëna.

¹¹ Awa Yuďa më ntehnëka asëval aju ya: «Kabi cëmaryëkini vësan va, mëncëry gë vëhni rëmuŵ ayi ahnap hnam hafo ajë mën ayi Sela naŵ.» Kabi ntehnadëho: «Tëfëlahna Sela fëna cëm had vicëru vi.» Awa Tamar më mëncëk gë vëhni rëmu.

¹² Ga mbiyëk, aryagu Suwa, asëvalu Yuďa cëmëko. Ante puk wakwëy ña, Yuďa më nduňënak tac njini Timëna gë lawo lëwu ya, Hira avë Adulam ya, soňe njëkinihëhni vële wëcëďëhëhni wape ña.

† 37:20 37.20 Hatëh hatëwah fëhnëtanëk hatëh hante ranahnëďë rëv ya.

13-14 Tamar njëtako Sela naÿëk, bare yëdayilawohna ñëlëläni. Awa kabí ayëlaÿu Timëna njidëho soje mëcehnihi wape ña, më cudëta viÿi itiÿ wa, cënka yëka ÿa antë njavëti do nji ntaña rënka Enayim le ye hn'ankaw Timëna hna.

15 Yuða më nuka bare yavëtëlawohna kabí cënkako yëka ÿa. Awa më ntiyahnéka ale wafëd nkaf ntëÿu ye.

16 Yëtëlohna asëval viju ÿa ye. Awa më tëhaka do tëya: «Maÿëry tëfëli!»

Tamar më ntëkwaka: «Ye yëdaduho soje rac?»

17 Yuða më ntehnëka: «Njëðanahnidëmina fanankal famb ntega mën.»

Tamar më ntëkwak: «Maÿëbu, bare yëdarye inë hnapahnëhëndëÿa.»

18 Yuða më tëyëka: «Ye ÿadu yëdaÿi?»

Tamar më ntëkwaka: «Ile lihahnëdu viyavëta ÿi gë ryeyët lëÿu ÿi, do gë ryoko le wënkëru ÿi.» Yuða më njëðaka tëfëläëhnëni. Ga mbankëni ryëkwa ÿa, Tamar nufëko ðonk.

19 Më mëncëk gë ÿalu, nji ntihët le cënkako ÿa do mbokërya viÿi itiÿ wa.

20 Yuða më payëka lawo lëÿu Adulam njiryerya fanankal fa do mbij viÿë vile njëðahëkawo Tamar va. Bare nulawohna;

21 më tëyëkëhni vahnë vëvë Enayim va: «Ne nkeha asëval ale wafëd nkaf ntëÿu lañakëh tëfary nkaÿ ðarël ani ÿa?»

Më ntëkwaniha: «Asëval ale wafëd nkaf ntëÿu kobëri gena ani!»

22 Asan a më mbokak pëyahna Yuða: «Nujëlëwahna, do vahnë vëvë hnam va vëhni lehnëko: Asëval ale wafëd nkaf ntëÿu kobëri gena ani.»

23 Yuða më ntëkwaka: «Arabi nkoryaryëh vile yëðabuhawo vi soje antë njafënihëfu vahnë va. Gante-wo nke ka, ami njëðanahnëbuha fanankal fa, do wëjë, nujëlihanha.»

24 Ga ndécëk wadepera watar, ahnë më njijëk ntehnna Yuða: «Tamar, asëval vijë hu va, nkwaÿëk nkaf ntëÿu ña; wëliho ndonkëk tame.»

Awa Yuða më ntehnëk: «Arabi cani do pëdï hafo cëm!»

25 Hnë wati nte njiryeryëdeho ña, Tamar më payëka ahnë pëyahna ayëlaÿu: «Yëkëry iÿin. Ile lihahnëde viyavëta ÿi gë ryeyët lëÿu ÿi, do gë iÿi ryoko, asan ale ryonkëndëko ÿa hwëhnëk. Awa yavëtëry do afëyawo bi mo hwëhnëk.»

26 Yuða njavëtëko do ntehn: «Ntëñëñëk sariya ÿa ntëbo ami; ntik iÿin kabí yëðalëwahna ajë mën a Sela ñëlëläni.» Ga ndécëk watac, Yuða bokëlohna ndakëni muk gë Tamar.

27 Ante tëkëko wati hnag ña më hamahnik vucëp ndonkëko.

28 Fëndampo hnë vutac më canik vák ryampo. Ahnagënd a më pëlaka do ñaba faÿawar favëntah tac ntehn: «Fañi ryënkwiik hnagik.»

29 Bare fatah fa më mbokaryëhëk vák ÿa do aheryu ndënkwi nagi. Ahnagënd a më ntehnëk: «Ne pidëtëru hafo asahni!» Yuða më macëka fatah fa Peres, umë fëhnëtanëk «Pidët».

30 Tac cahnëgik fatah fañëntaw fa gë ÿawar yavëntah ÿa vák hna, do Yuða më macëka Sera.

39

Yosef Esipët hna

1 Awa Yosef tëkaryiko Esipët hna. Vëva Isëmayel va nkwaÿëtënihawo avë Esipët ale waciko Potifar. Potifar tac asankaf wasoðade Faraÿo ÿa yeho, ankaf vëyëka vëlëÿu va.

2 Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho, fop canjaryëðëhawo. Tere avë Esipët ale hwëhnëka hna ntëðëko.

3 Potifar kamahnëko Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho do canjaryëðëhawo fop ile ntidëho ÿa.

4 Awa Potifar nëñëkawo gë Yosef, më kwëtehnahnëka ðoku vë tere lëÿu ÿa: ankaf tere lëÿu gë hnapul ÿa fop ntikawo.

5 Do tëk pëgw hnë wati rac, soje Yosef ÿa, Ahwëhn a Wënu ña ndëwakëhniwo tere avë Esipët ÿa. Dëwara rac campëko hnë viÿë vile kwëhnako hna fop, tere hna do gë wëhaÿ per.

6 Awa Potifar taveryëkawo Yosef fop ile kwëhnako ÿa do ñoñ golohna paß, ge gena ile tokëd ÿa fo.

Yosef g'asëvalu Potifar

Awa Yosef asan awamah yeho,

7 do, ga mbiÿëk toye, asëval Potifar a ñahnëkawo më ntehnëka: «Dakëfu!»

8 Bare Yosef ñwëÿëko do ntehnna asëval a: «Ale ryokunjëhnëðëfu ÿa ñoñ tëyëðilohna tere li, fop kwëtehnahnëko ile kwëhnak ÿa.

⁹ Umë dënk, kwëhnana ucankaf ntëbo ami hnë iÿi tere: ñoñ ßaňëhnëlohna ge gena wëjë, kabi asëvalu ÿa yeru. Awa hak kodëfu liwu iňë ÿayah gë iÿi ki do liwu ile mbaňëk Wënu ña?»

¹⁰ Asëval a ndëňanëdëhawo fac-wo-fac nji ndakëni, ßare Yosef mawëlohna muk do kehafëhawo.

¹¹ Hnë fac ryampo, Yosef tënkëko cery cankaf vëhwëhn tere hna soňe nti ðoku lëwu ÿa do vëryokun ntawu va vëwlohna hnam.

¹² Asëval Potifar a më pëlanëka Yosef cud cankaf ña nteha: «ÿij ndaki!» Bare Yosef më taveryëka cud ña do nkary cahn cery hna.

¹³ Asëval a, ga nuk taveryëka cud ña do nkary cahn cery hna,

¹⁴ pëgwëlehn ndekand mëcandëhni vëryokun va ntehnëhni: «ÿëkëryin: asan mën a njonëhnikëfuna iÿi Ebëre njafanëdëfu! Njijakëh soňe ryakëfu g'am, ßare ndekakëbu ðus.

¹⁵ Nkwëryëndo tun ga mëcadëfu, më tavëk cud ntëwu ña, nkary do cahn cery li.»

¹⁶ Tac më kwëtëk cud Yosef ña ðarël lëwu hafo asanu mënci.

¹⁷ Ga mëncik asanu më tëfëtanëka watac fo: «Arap Ebëre ale yonëhniruhëfuna ÿa njijakëh ryakëfu.

¹⁸ Bare ga pëgwëbu ryekandu wëcandu, tavëlehn cud ntëwu ña nkary do cahn cery li.»

¹⁹ Ante nkwëryëko asan a wante pëyadëhawo asëvalu ña, ntavëkawo ðus.

²⁰ Më pëlayehnéka Yosef do cëdi hnë kaso hn'ile cëðahniniho vëramp ahnañ hna.

Yosef kaso hna

²¹ Bare Ahwëhn a Wënu ña g'umë nkeniho do ndemaðëhawo. Ntiko hafo asankaf vëyëka kaso ÿa kwëtahna.

²² Arac më kwëtehnañëka Yosef nke ankaf vëramp vëyëntañ va fop; umë yeho ankaf ðoku vëramp ÿa fop.

²³ Asankaf vëyëka kaso ÿa golohna paß ile kwëtehnañëkawo Yosef ÿa, kabi Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho do ntidëho canjara fop ile pëhnaðëho ÿa.

40

Hudakery vësan vëlënah vëhi va

¹ Ga mbiyëk, hnë fac ryampo vësan vëlënah vëhi vëva Farawo va iňë ntëntëniho. Asankaf vële yëðadëhawo Farawo ÿa ile ced ÿa yeho gë asankaf vëwul vamburu va.

² Farawo ÿa ntavëkawo gë vëhni

³ do cëðëhnëhni hnë kaso va vëyëka vëlëwu hna, hn'ile cëðiko Yosef hna dënk.

⁴ Asankaf vëyëka va më kwëtehnañëka Yosef paßëhni, do kaso hna taviniho hafo mbiyë.

Yosef nkabahnëd hudakery vësan vëlënah va

⁵ Hn'umëd ndampo, vësan vëlënah vëhi vëva ahnañ avë Esipët va ndakeryëniho vëhni vëhi tak kaso hna. Hudakery-wo nëmpëlëko gë yëntañ ÿa.

⁶ Ga pacëk, ante njiko Yosef njëkëhni ña, më tëkatëkëhni ga njamëni.

⁷ Më tëyëkëhni: «Soňe ye yamërun aki dol?»

⁸ Më ntëkwaniha: «Fuhnë vëhi tak ndakeryëbun, do ale hoð pëyafu ile pëhnëtanëk ÿa gena ani.»

Awa Yosef më ntehnëkëhni: «Wënu ña kod pëyawu ile pëhnëtanëk ÿa. Tëfëtanëryino ile ryakeryërun ÿa.»

⁹ Asankaf vële yëðadëhawo ahnañ ale ced ÿa më tëfëtak hudakery hudëwu ha ntehn: «Hudakery mën hna, atëh resen yekëh haryënk wën mën.

¹⁰ Atëh tac wahni warar kwëhnañëk. Nëpënd tun, pëtëlehn, tac ntëw waresen wavëntah.

¹¹ Ankëlëwa Farawo ÿa wënkakëbu. Më hwëcëbu waresen wã, háwu nkëlëwa hna, do yelëhnëwa Farawo ÿa.»

¹² Yosef më ntehnëka: «Wëli ile pëhnëtanëk hudakery hu ha: wahni warar wã wafac warar pëhnëtanëk.

¹³ Hnë wafac warar, Farawo ÿa matëndëðëhi. Mbësaðëhi ðoku hu ÿa. Tac kodu avoka yëðanda këlëwa ña gë kobëri ka.

¹⁴ Bare ge fop mbokak canjari, këlami antë aryënkwo; ðemarye ahnëséhna Farawo ÿa soňe lëmën ÿa do cano hnë iÿi kaso.

¹⁵ Kabi paryi pëyadëmu gë fanka nufijibu hn'inkal Wa-ebëre hna, do hnani ñoñ dila le rëfëka séðahnihu.»

¹⁶ Asankaf vëwul vamburu va, ga nuk ipëhnëtan nte nësëk Yosef ni tēfēlëk gē hudakery ha, mē ntehnëka: «Ami fēna ndakeryëbu. Hnë hudakery hutac, vëkankel vatar mburu ryibakëbu nkaf li.

¹⁷ Hnë ambë yan hna, sifa vamburu ya fop yekëh hnam, vante tokëd Farawo va. Do wusëry yjakëh tokëndëni kankel hna yan nkaf mën hna.»

¹⁸ Yosef mē ntehnëka: «Wëli ile pëhnëtanëk hudakery hu ha: vëkankel vatar va wafac warar pëhnëtanëk.

¹⁹ Hnë wafac warar Farawo ya matëndëdëhi: ntëpëtëderu nkaf ni, kanjëderu hn'atëh do wusëry wa njijëdëni cëhëndënihi.»

²⁰ Ga ndëcëk wafac warar, Farawo ya, ambënt fac le nagahniko ya ntidëho; mē nëgehnehnëkëhni roka sankaf fop vële nawëndëko va. Mē cëdëtehnëkëhni vësankaf vëhi va do njoyini haryënkw lëwu.

²¹ Tac mē mbësaka aryënkwëryënkw a doku lëwu ya. Do arac kol mbok njelëhnënda këlëwa na gë kobëri ka.

²² Bare ahigëna ya, kanjehna hn'atëh. Koyëna ntiyako wante pëyahneko Yosef na.

²³ Bare asankaf vële yëdadëha Farawo ya ile ced ya ndënkwëkawo Yosef.

41

Hudakery Farawo ya, Ahnawë Esipët

¹ Ga ndëcëk wabëhn waki, Farawo ya ndakeryëko: tëfary sën Nil hna kahneko.

² Awa mē nukëhni wuhni mbëd gë wuhi (7) wuhonah wuwamah ga ndanëtajëdëni sën hna, pëgwëlehnëni ndavëndëni dël bë tëfary sën na.

³ Tac wuhni wuwëh do wusamah mbëd gë wuhi (7) wuhawary ndanëtagëlehnini sën hna, njini hn'ile nkeni wuhonah wuwamah hna.

⁴ Wuhni wuwëh do wusamah wa mē tokënihëhni wuhonah wuwamah wa. Hnë wati rac, Farawo ya nëgalehn ta.

⁵ Mē mbokak ndak do mbok ndakery higëna: nuko wayënt vantimp mbëd gë waki (7) hnë uriry ryampo fo cantëko, ntëwëko dūs do nkwareko.

⁶ Tac, wayënt mbëd gë waki (7) wakawary santëgëko, wante kankëneko sël vë wula na.

⁷ Awa wayënt wakankah na mē kohnëk wadëwah wagwamah na. Hnë wati rac, Farawo ya mbok nëgalehn do kamahnëko ndakeryëk.

⁸ Pacënd tun, Farawo ya payehnelehnëhni vambilayo va fop do gë vicër vëvë Esipët va. Ga tëkini mē tëfëtanëkëhni hudakery hudëwu ha, bare ahnë yëtëlohna ile pëhnëtanëk ya.

⁹ Awa asankaf vële yëdadëhawo Farawo ya ile ced ya mē tebak wanës na ntehn: «Ahnawë, ñadëfu hnësu dol ile ryënkwëbuho ya.

¹⁰ Ante ntavëkino g'asankaf vëwul mburu va do g'ami, cëdentuhëfuno hnë kaso asankaf vëyëka vëlëw hu hna.

¹¹ Fuhnë vëhi tak ndakeryëbunëho hn'umëd tac fo, hudakery fu ha nëmpëlëko.

¹² Ajar aramp Ebëre yentiko gë fuhnë kaso hna, umë ryokujëhnëdëhawo asankaf vëyëka kaso ya. Tëfëtanëhnëbunëhawo hudakery fu ha do pëyakëfuno ale-wo-le ile pëhnëtanëk hudëwu ha.

¹³ Awa, fop gante pëyakëfuno ka ntiyako: ami, mbokaryibu doku mën hna, do ayëntaw a kanj.»

Gabahn ile pëhnëtanëk hudakery

¹⁴ Awa Farawo ya mē ntehnëk njinëhni Yosef kaso hna. Njinëhnëlehni ñap caniji kaso hna; mē karëtik, tac nkwcëti viyi va do njoyi vëhni Farawo hna.

¹⁵ Arac mē ntehnëka: «Hudakery ryakeryëbu, do ahnë kolëna nësëhno ile pëhnëtanëk ya. Bare nkweyëbu ga nësëde wëjë hudakery hunte fëyayiru ha, njëtëru ile pëhnëtanëk ya.»

¹⁶ Yosef mē ntëkwaka Farawo ya: «Gena ami, Wënu na hođ nësëhni ile pëhnëtanëk ya.»

¹⁷ Awa Farawo ya mē ntehnëka aki Yosef: «Hudakery mën hna, tëfary sën Nil hna kahnebuho.

¹⁸ Umë hnuhëhni wuhni mbëd gë wuhi wuhonah wuwamah ga ndanëtajëdëni sën hna, pëgwëlehnëni ndavëndëni dël bë tëfary sën na.

¹⁹ Tac wuhni wuwëh do wusamah mbëd gë wuhi (7) wuhawary ndanëtagëlehnini sën hna, njini hn'ile nkeni wuhonah wuwamah; camëniho dūs, kobëri nulëwëhni hna Esipët hna fop gë wurac ki.

²⁰ Awa mē kohnënihëhni wuhonah wuwamah wa.

²¹ Do ante kohnënihëhniwo ña, yëtëdelohna inë kohnëni, wëla tac nkonihio camëni gë koßëri ka. Hnë wati rac nëgabuhu.

²² «Tac më vokëßu ryakeryu: nudëfuho wayënt vantimp mbëd gë waki (7) hnë uriry ryampo fo cantëko, ntëwëko ðus do nkamëko.

²³ Tac, wayënt mbëd gë waki (7) wakawary, wante kankënek sël vë wula ña, më cantëgëk.

²⁴ Awa wayënt wakankah ña më kohnëk wadëwah wagwamah ña. Pëyabuhëhni waji fop vambilayo vi, bare wëla aryampo hnë vëhni kolëna nësëhno ile pëhnëtanëd ÿa.»

²⁵ Yosef më ntëkwaka Farawo ÿa: «Huðakery wuhi hu wï inë ryampo fo pëhnëtanëk. Wënu ña fëyaki koyëna ile ñaaf nti ÿa.

²⁶ Wuhni wuhonah mbëd gë wuhi wã (7) gë wayënt wagwamah vantimp mbëd gë waki ña (7), wabëhn mbëd gë waki (7) pëhnëtanëk. Awa huðakery huðampo fo ye.

²⁷ Wuhni wusamah mbëd gë wuhi (7) wuyëntaw wã gë wayënt mbëd gë waki (7) wante kankënek sël vë wula ña fëna, wabëhn mbëd gë waki (7) pëhnëtanëk, bare wabëhn wakwëhn inte yed.

²⁸ Awa Farawo, gante ntehnakëmi ki: Wënu ña fëyaki koyëna ile ñaaf nti ÿa.

²⁹ Wabëhn mbëd gë waki (7) wante yejëk ñi roka ÿa njivëd ðus Esipët li fop.

³⁰ Tac, nkef wabëhn mbëd gë waki (7) inte, do godëna ndënkwëtande wabëhn mbëd gë waki (7) wante njivahnëko roka ña; inte ña ñoñ tavëdina nkal li.

³¹ Soje inte ñayah tac, godëna ndënkwëtande roka le yivëko hn'inkal hna.

³² Do ge nuru ga ndakeryëru iÿi sifa huðakery hutac fo wahwënta wahi, Wënu ña fëhna do biÿëdina ntid.

³³ «Awa tame, tëhnaryehna ale hwëhna hakili, satëk do ahwëtehna hna nkal inÿi.

³⁴ Nawëndëryihni fëna vahnë. Vahnë vërac rëkëd mbarëpëndëni ivëryëna hn'ile-wole varëpik hnë wabëhn mbëd gë waki wante njivahnëd roka ñi fop.

³⁵ Mbarëpëdëni roka yabah hnë wabëhn mbëd gë waki (7) wante yejëk ñi. Pëhnëdëni g'uwaç hu hnë vandank, wahna wã hna fop.

³⁶ Koyëna vahnë va fop kwëhna dëni ile tokëdëni hnë wabëhn mbëd gë waki (7) inte hna fop. Antë inte ña përrëkan nkal inÿa.»

Yosef nkaf nkal Esipët

³⁷ Iÿi siyab Yosef, Farawo ÿa çañahnëkawo gë vësankaf vëlëwu per.

³⁸ Awa Farawo ÿa më ntehnëkëhni: «Aÿi asan pëßëka lyir Wënu ña. Koden bi nuÿayina ale lëbëka?»

³⁹ Awa më ntehnëka Yosef: «Wënu ña njëtëndanëki iÿin fop, awa ahnë kodina kwëhna hakili do cat ntëbi njëk.

⁴⁰ Wëjë yed nkaf nkal mën inÿi, do bulunda mën ÿi fop mawëndënihi. Wëla ami dënk, uwaç Farawo ÿa fo lëbahnëdëmi.»

⁴¹ Farawo ÿa më mbok ntehnëka Yosef: «Awa, tame njëdami aye nkaf nkal mën inÿi fop.»

⁴² Do Farawo ÿa më ndënëtak anënk ucankaf ntëwu ña ndënëka Yosef; më cudëka viÿi vësankaf do ñaba gëb hna wanjere sanu.

⁴³ Tac, më kayëndëka saret higëna lëwu hna ile pehnëhniko ale ÿak rëhaka ÿa, do vële ryënkwareyëkëhniwo va ndekadëniho: «Kërënyin nka wã hna!» Koyëna njëdakawo Farawo ÿa Yosef ucankaf ña Esipët hna fop.

⁴⁴ Farawo ÿa më mbok ntehnëka kat Yosef: «Farawo ÿa yeßu. Bare ge gena wëjë wawëk, ahnë yelëdina rufa ÿa ma kërëcët fary ÿa nkal li fop.»

⁴⁵ Farawo ÿa më njëdaka Yosef uwaç haßary, Tësafënat-Paneya, do njëdahnä ñëla Asënat, aryagu Potifera, asëna wasadëha avë inaw nte wacik On ña. Koßëri tac Yosef nkwayëtako nkal Esipët ña fop.

⁴⁶ Yosef wabëhn wafëhw warar (30) kwëhna ante pëgwëko ndokunëhënda Farawo ÿa. Më kërëna Farawo ÿa do nkwayëta nkal inÿa fop.

⁴⁷ Hnë wabëhn mbëd gë waki (7) uvetak hna, roka ÿa njivëdëho ðus.

⁴⁸ Yosef mbarëpëko roka yabah Esipët hna, hnë wabëhn watac. Ndanëko vankol vacankaf hna roka le varëpiko wahaÿ hna.

⁴⁹ Mbarëpëko roka yabah ðus; njaßëko ntëbi nkërëyal nte ye itëfary wov, kodëlohna mboki ndëkwi, kaßi njaßëko dëcët.

⁵⁰ Ani gë tëkahnindo inte ña, Asënat, asëvalu Yosef, vucan vuki nagëko.

⁵¹ Yosef Manase macëkawo fandënkwareyënkwa fa, kaßi umë lehnëko: «Wënu ña ndënkwehniko ambër mën ña fop do gë fop tere rëm mën ÿa.»

⁵² Eférayim macëkawo fakigëna fa, kaßi umë lehnëko: «Wënu ña njëdakowëhni vutah hn'inkal nte hayëhnañëßuhu hna.»

⁵³ Wabëhn wante njivahnëko roka Esipët ña puko.

⁵⁴ Awa pëgwëlehn wabëhn mbëf gë waki (7) inte ña, gante pëyahnëko Yosef ka. Inte ña campëko wayal hna fop, bare Esipët hna nkeho roka.

⁵⁵ Ante pëgwëniho wëvë Esipët korotëndëni inte ña, ndekandënihawo Farawo ña njëdahnï ile tokëdëni. Arac më ntëkwakëhni bulunda ña fop: «Tëyëryina Yosef do diryin ile ntehnëdëhu ña.»

⁵⁶ Ante tënkëko inte ña nkal hna fop Yosef më pidëtehnëk fop vandank va do nkwaëndëhni roka ña wëvë Esipët va. Inte ña nkoko nkwenand kat Esipët hna.

⁵⁷ Wayal hna fop, vahnë va njijëdëniho soñe daw roka wëhni Yosef hna, kabi inte ña mbërendëhëhniwo vahnë va gante-wo-gante.

42

Viju Sakob Esipët hna

¹ Ga njëtak Sakob roka wafëde Esipët hna, më ntehnëkëhni viju: «Soñe ye yëwërun ani ayëkëlëndu?»

² Njëtabu nkehëhna roka Esipët hna. Yiryin alëwajau, soñe antë cëmin inte.»

³ Awa vicëru pëhw Yosef va njilehnëni gë Esipët ntëwajëni roka ña.

⁴ Sakob tavëlawohna aheryu Yosef, Besame njinti, kabi nahadëho: «Antë nkeja iñë wëh.»

⁵ Viju Sakob va tëkëlehnëni Esipët hna gë vahnë wëhawary wële yintiko lëwa roka, kabi inte ña nkeho gante-wo-gante Kanan hna fëna.

⁶ Yosef yeho asankaf avë nkal ña fop. Umë wafëdëhëniwo roka ña vahnë va fop. Vicëru tëkëlehnï ndëkwëhëni haryënkw lëwu wayëka wa nkal hna.

⁷ Yosef nundëhni tunj vicëru, njavëtëlehnëhni, bare ndënkwehna këhniwo do ñañënahnehni tëyëhni: «Ne nkejërun?»

Më ntëkwaniha: «Kanan yejëbun, lëwa roka yijëbun.»

⁸ Koyëna njavëtëkëhniwo Yosef vicëru, bare wëhni wëyavëtëlawohna.

⁹ Awa Yosef më ndëkwëtak huðakery hunte ndakeryëko ha soñe lëw hni ha më ntehnëkëhni: «Vëyëkëtehma yerun! Njijërun soñe ayëtu ile nkok kwëhnana fanka nkal inji.»

¹⁰ Më ntëkwaniha: «Hali, Ahwëhn fu, ndëwa roka fo yijëbun.

¹¹ Fuhnë fop vutah asan aryampo fo yebun. Vahnë wësatah yebun, gelëfuhna wëyëkëtehma.»

¹² Yosef më ntëkwakëhni: «Gena toña! Njijërun soñe ayëtu hnë cape nte nkok kwëhnana fanka nkal inji.»

¹³ Më ntëkwani: «Vucan pëhw gë vuki (12) yebunëho, vutah asan aryampo fo yebun, hn'inkal Kanan hna matiþun: fatëkwa fa gë rëm fu ña nkohëni do aryampo gona.»

¹⁴ Bare më ntehnëkëhni: «Ile hnësëfu ña dihëtëda: wëyëkëtehma yerun.

¹⁵ Njëtëdëfu ge toña hnësëdun: ntëkëbu g'intawary Farawo ña, cahnëdïluhna nkal li ge gena arëkwa hun a rëkï ani.

¹⁶ Payëryina aryampo hnë wuhnë njinëhna arëkwa hun a, hara wëyëntaw va kaso hna nkodëni. Koyëna njëkëde wanës hun ña ge toña hnësëdun. Ge gena toña, g'intawary Farawo ña, wëyëkëtehma yerun.»

¹⁷ Yosef më cëdehnëkëhni vicëru wafac warar.

¹⁸ Hnë fac rarëna hna, më ntehnëkëhni: «Ami ntakëdëho gë Wënu ña. Awa, ge ñadïluhna asëmu, wëli ile lehnëdëmu aliwu ña.

¹⁹ Ge vahnë wële hnësëd toña yerun, mawëryin aryampo hnë wuhnë nko kaso li; wëyëntaw va njonëhënihëni roka ña wëvë watere hun wële njok inte va.

²⁰ Tac, yonëhni nowa arëkwa hun a. Koyëna njëtëdëfu toña hnësëdun do cëmëdïluhna.»

Vicëru Yosef mawëlehnëni ntini koyëna.

²¹ Tac ntehnëdëfëniho: «Soñe ile liyinëka ahery fu ña finiñahninëkëfu: nuyinëko yiwëhnah lëwu wa, ante këladëhëfuno ña, do nëpayilënowohna. Soñe rac yehahninëk fuhnë dënk tame hnë iyï yiwëhnah.»

²² Ribën më ntëkwakëhni: «Pëyalunohna bi: antë aliwuna iyï sifa wëh fanj fatah! Bare nëpalunowohna. Tame cosanden soñe cëm dëwu ña.»

²³ Wëyëtëlohn Yosef nkawëryëdëho wante nësëdëniho ña kabi ahnë rëkëtëlehnëdëhëniwo.

²⁴ Awa Yosef më ñawëtakëhni do kond. Tac mboka ðarël lëw hni hna pëyahni Simeyo tavëf kaso hna do ñabehna tase lëw hni.

²⁵ Yosef më ntehnëkëhni vëryokuj vëlëwu va pëbënëhnhëhni roka ya wësaku walëw hni hna, do mbokaryi koryi lëw hni ya ale-wo-le saku lëwu hna do fëna njëdayini ile valëhëdëhëhni soje uyas wã. Do koyëna ntinëhniho.

²⁶ Më ndifëndëhëhni roka ya wafali walëw hni wã njilehni.

²⁷ Ante teryaniho hn'ile ndakëdëni hna, aryampo hnë vëhni më pëtëk saku lëwu ya soje njëdahna ile tokëd fali falëwu hna, do nuko koryi lëwu ya saku hna.

²⁸ Më ndekak ntehnëhni vëyëntaw va: «Nurun! Mbësaiwu koryi mën ya! Ani nke, saku mën li!» Pëmpëhnahnekëhniwo ðus do ntakëhni. Më tëyëlëdëni: «Ye la ntikëfu aki Wënu nj?»

²⁹ Ante təkëniho Kanan vëhni rëm hni, Sakob, më pëyaniha fop ile yejëkëhni ya.

³⁰ Vëhni lehnëko: «Asan ale ye asankaf avë Esipët ya njapënanëkëfuno. Vëyëkëtehna yebun ntehnëkëfuno.

³¹ Awa, më lëkwabunëha: “Gelëfuhna vëyëkëtehna, bare vësatah yebun.

³² Pëhm gë vëhi yebunëho, vucan rëm ryampo fo; aryampo gona do fatëkwa fa gë rëm fu ya nkohëni hn'inkal Kanan hna.”

³³ «Asan arac më ntehnëkëfu: “Ge vahnë vële hnësëd toña yerun, mawëryin aryampo hnë wühnë nko hnani. Vëyëntaw va njonëhnhëhni roka ya vëvë watere hun vële njok inte va.

³⁴ Tac yonëhniowa arëkwa hun a. Njëtdëfu koyëna toña hnësëdun, do geluhna vëyëkëtehna. Awa tac mbësadëmuna aÿënta hun aÿi do tavëdëmu ayasëlehnëndu nkal li gante ñadun ka.”»

³⁵ Ante njëpëtëniho roka ya hnë wësaku walëw hni hna, ale-wo-le hnë vëhni tëkatëko fakufa koryi lëwu fa gë koryi per, do ga nuni koryi lëw hni rac, ntakëkëhniwo gë rëm hni Sakob per.

³⁶ Awa rëm hni Sakob më ntehnëkëhni: «Ñadun antë worryaryëwëhni vutah mën va: Yosef gona; Simeyo nulëwahna, do ñadun ahnufëhnuowa Besame! Ami nkef iÿin fop!»

³⁷ Riben më ntehnëka: «Kwëtehndëwa ami, mëncënanidëmina. Ge mëncënanilinahna, ndawëdëfuhëhni vijë mën vëhi vi!»

³⁸ Bare Sakob më ntëkwak: «Hali, ajë mën aÿi yidina gë wühnë. Acëru cëmëk, umë fo worryaryëfu fëmba hnëmu fa. Ge uwëh yehëka nkaw hna, cëmëdëfu ntavah soje hun ya gante cërëfu ki.»

43

Besame njodëniha vicëru Esipët

¹ Inte ña g'ahawary mbërehnëdëhëhniwo vahnë va hn'inkal Kanan hna.

² Awa tere Sakob ya, ga puhnëni roka ile ntëwajëniho vijü Esipët hna, Sakob më ntehnëkëhni: «Bokëryin ayiwu alëwaju roka toye.»

³ Yuda më ntëkwaka: «Asankaf Esipët ya nësëhnekëfuno wapacëk, bokëdëfuhna hahnëfu haryënk w lëwu ge arëkwa fu ya yintina.

⁴ Ge mawëru arava Besame yofuna, njëdëfun lëwajëfu roka ya.

⁵ Bare ge ñwëÿëryaruha, yidilëfuhna, kabi asan a më lehnëkëfuno, bokëdëfuhna hahnëfu haryënk w lëwu ge arëkwafu ya yintina.»

⁶ Sakob më ntehnëkëhni: «Soje ye lëntahnërunëho aki afëyawuna aÿi asan kwëhnarunëha ahery ale wok hnani?»

⁷ Më ntëkwaniha: «Umë rëyëkëfuno wayabah, soje lëw fu do gë soje tere fu. “Rëmun ya, nkok bi? Kwëhnarunëha bi fakery fakawary?” Ile tëyëkëfuno ya fo lëkwabunëho. Yëtëlëfunohna ntehnëdëhëfu: “Yojëna arëkwahuna.”»

⁸ Yuda më ntehnëk: «Apa, mawëry arava Besame yowã. Tëfëka yifu, ge ñadëlënëhna cëmin, wëjë, gë fuhnë do gë vutah fu va.

⁹ Kahnëdabu yewu ankap soje lëwu ya. Ami yed ale wënëka haryënk w hu duniya mën hna fop ge mëncënanilinahna.

¹⁰ Do ge biÿakëndilëfuhna ani, njikëndëbun vokajëfu wahwënta wahi.»

¹¹ Awa rëm hni më ntehnëkëhni: «Kabi koyëna nke, diryin aki: tawëryin wësaku hun hna vifërën vivë nkal dëw fu va* ayonëhnuna asan arac.

¹² Bokaryëryin koryi le rëkatërun wësaku hun hna. Mpëd ale rawëk aÿi dina mpër. Yoryin fëna koryi hawary.

¹³ Tame, yoryina ahery hun aÿi avokawu g'asankaf avë Esipët.

* **43:11** **43.11** *Vifërën vivë nkal dëw fu va* ye wakoyel gë wadëj gë vile hnëhëndëf iroka gë ðatikola ile wacik mir, do g'ile wëntëlëk gë wanëc wayimp.

¹⁴ Arabi Wën Hwëhn Fanka Fop ña ntiha kaÿëhnahna gë wuhnë do tavihni Simeÿo gë Besame awënceryiwuni. Ge ami ye, arabi wow fatah këm, ge koyëna tëfëko!»

Yosef gë vicëru

¹⁵ Awa viju Sakob va më nufëni wabuña ña gë koryi haŵary ÿa. Njilehnëni gë Besame Esipët hna do njini tufëhnani vëhni Yosef hna.

¹⁶ Yosef, ga nuka Besame gë vëhni, më ntehnëka ale yeho asankaf vëryokuÿ vëvë tere lëwu va: «Yiryeryëryihni vëÿi ÿal mën hna, ðawëhnëryehna icaw do ahnëgehna, kaÿi vëÿi g'ami tokëdëfun g'anent ga.»

¹⁷ Asan a më ntik ile ntehnëkawo Yosef ÿa, njiryeryëkëhniwo viju Sakob va tere Yosef hna.

¹⁸ Ante ntehniniho tënkëni tere ña, ntakëkëhniwo. Ntehnëlëdëniho: «Soÿe koryi ile vokaryiko hnë wasaku fu ÿa ye ante njijinëko ryënkŵeryënkŵ ña. Njodënihëfu soÿe njohahnënihëfu ntinihëfu vëramp do nufënihëhni wafali fu wï.»

¹⁹ Më tëhaniha ankaf vëryokuÿ vëvë tere Yosef va rënka tere hna,

²⁰ ntehnëniha: «Këlayiru tavëndifu, asankaf: ndënkŵëbunëho yijëfu hwënta ryampo lëwa roka ani.

²¹ Awa wamëncä ña, ga tëkëbun hn'ile ndakëdëfunëho hna pidëtëbunëho wësaku fu wä, do ale-wo-le tëkatëko koryi ÿa saku lëwu hna, gante nkeho koryi le laŵahnëbunëho roka ka dënk. Awa mbokaryibun tame,

²² do njoÿëbun koryi haŵary laŵahnëfu roka ÿa. Yëtëlëfuhna bi mo raŵëko koryi ÿa wësaku fu hna!»

²³ Bare ankaf vëryokuÿ vëvë tere Yosef va më ntëkwak: «Ñëwëryin yam, antë ntaku. Wënu hun ña ye, Wën rëmun ña, kwëtëhnëku koryi ÿi wësaku hun hna; koryi hun ÿa tebaŵuho.» Tac, tavëlehna Simeÿo.

²⁴ Asan a ndënëlehnhëni tere Yosef hna. Më njonëhnikëhni wënka nkuyëtahnhëni wapary ña do njëdäyini wafali wä ile tokëdëni.

²⁵ Më pëhwëtëni wabuña ña napatëndëniha Yosef tëki g'anent ga.

²⁶ Tëkind tuÿ Yosef tere hna, më njëdäniha wabuña wadëw hni ña, tac ndëkwëhnhëni haryënkŵ lëwu.

²⁷ Yosef më tëyëkëhni bi hak nkoni, tac më nkwënëk: «Hak nkok rëmun lafah ale hnësëhnërunëhoŵa ÿa? Nkontik bi?»

²⁸ Më ntëkwaniha nkotëni ndëkwëhnhëni haryënkŵ lëwu: «Aryokuÿëhn hu ÿa, rëm fu ÿa, nkontik do ki fo nkok.»

²⁹ Tac Yosef më nuka Besame, aheryu ÿa, aju hnëmu. Më tëyëk: «Nësëhnërunëhoŵo soÿe arëkwa hun a. Umë bi ye aÿi?» Më nkwënëk: «Arabi Wënu ña ndëwani, fatah mën!»

³⁰ Yosef njiwëhnahnëkawo ðus ante nukawo aheryu Besame ña, do wankwën ña tëmpëkawo vinkër hna. Cahnëlehn ñap do nji cery ntëwu hna soÿe ko.

³¹ Tac më nkwëñajëk do cahnëlehn. Nduñënako do ntehn nëhëti roka ÿa.

³² Yosef hnë taŵali minu nëhëtëhniko, hara vicëru g'aheryu hnë taŵali haŵary nkeniho. Vëvë Esipët vële wacehnaryiko ÿalu va fëna minëhni tokëdëniho, kaÿi vëhodilohna tokëlahnhëni gë Wa-ebëre: namu ikwëtahn dëw hni ña mbañëko.

³³ Yosef gë vicëru g'aheryu paŵëleñiho. Gante mbaÿëleñi ka cariniho, aryënkŵeryënkŵ a hafo arëkwa hna. Njëkëlëdëniho g'ufëmpëhnahnah.

³⁴ Yosef më nëhëtëhnhënkëhni hnë vanëhëta vante yeho taŵali lëwu va. Më nëhëtëhnhënkëka Besame uhnëhët ule fëbëk ntëbi wahwënta imbëd wëba vicëru ña. Do ceniho uñen yabah gë Yosef.

44

Yosef njëkëhnahnëdëhëhni vicëru

¹ Ga mbiÿëk, Yosef më ntehnëka ankaf vëryokuÿ vëvë tere lëwu va: «Pëbëñëry wësaku viÿë vahne, yëdäryihni roka yabah ile kodëni njeni. Taŵaryiry fëna koryi ÿa wësaku hni hna.

² Hnë saku ale ÿak vak hna taŵëdë koryi ÿa do ñërya mën nte ryëhwarik koryi ña fëna.» Asan a më ntik ile ntehnëkawo Yosef ÿa.

³ Ga tëk pac, tavëlehnini njini viju Sakob gë wafali walëw hni wä.

⁴ Cahnëlehnëni naŵ hna, bare vëÿawëñëlohna ten ðus ante ntehnëkawo Yosef ankaf vëryokuÿ vëvë tere lëwu va: «Tëfëlehnëryihni vëÿi vahne arëkahni. Tëyëryihni: “Nünëhnirun ufërën awa soÿe ye sosahnërun uŵeh?”

⁵ Soÿe ye lerun ñërya koryi nte cehand do cihhand ale ryokuÿëhnhëdëfu ÿa? Uŵeh sankaf ye ile lirun ÿi!”»

⁶ Asan a më tëkakëhni do ntehnëhni watac.

⁷ Më ntëkwani: «Asankaf, hak kodu alehnëfu aki? Muk kodilëfuhna lifu inë gë iji ki!

⁸ Mbokaryibun koryi le rëkatëbunëho hnë wësaku fu Kanan hna. Awa soje ye ledëfun koryi ma sanu tere ale ryokujëhnëdu ya?

⁹ Ge tëkatik anji nÿerya hnë saku aryampo hnë fuhnë, ndawï! Do fuhnë dënk nkedëfun vëramp hu.»

¹⁰ Asan a më ntëkwak: «Awa, dinëfu gante nësërun ki. Bare hnë ale tëkatëde ya, umë fo yed' aramp mën a; vëyëntaw' va afaya nkedëni.»

¹¹ Më cëlëndëni ale-wo-le ñap saku lëwu ya do pidëtëni.

¹² Asan a më njëkëk fop wësaku wa pëgw hnë va ale sërëhnëkëhni hna do tëkwahn fatoy fa. Më tëkatëk nÿerya ña hnë saku Besame hna. ¹³ Awa vicëru më cëfëhnëkëhni hafo citëni vijï vilëw hni va do mbokaryëni ndibëndënihëhni wafali wa wësaku wa tac mbokani g'inaw'.

Yuða ntëwëhnëdëha Besame

¹⁴ Awa ga tëkëni Yuða gë vicëru do gë vëheryu vëhni Yosef hna, Yosef hnam fo nkoko. Më ndëkwëhnëni wayëka wa nkal hna haryënk'w lëwu.

¹⁵ Yosef më ntehnëkëhni: «Soje ye lirun ijin? Yëtëluhna bi asan g'ami ki kwëhna bu fanka soje yëtu fop?»

¹⁶ Yuða më tëbak wanës ña ntehn: «Asankaf, ñoñ kodilëfuhna alëkwayi. Ñoñ gena ile hoc' tufahn nufëlëfuhna. Bare Wënu ña rufahnëk ile wënebun ya, awa vëramp hu yedëfun g'ale yokëh nÿerya ñi per.»

¹⁷ Yosef më ntehnëkëhni: «Hali, kodu liwu koyëna. Ale yokëh aji fo yed' aramp mën. Bare wühnë mëncëryin yam gë vëhni rëmun.»

¹⁸ Yuða më tëhaka Yosef do ntehn: «Këلامي asankaf, njëtëbu këñëlantun gë Farawo ya, bare ma wëryanërye vok hnësu kat, hara davëlihna g'ami.

¹⁹ Ante ndënkwëbunëho yijëfu ña, tÿëruhëfuno bi nkoryaryëbunëha rëm gë ahery ahawary.

²⁰ Më lëkwayiru: "Nkoryaryëbunëha rëm lafah lëw fu ya, gë ahery aryampo, ale nagëhnik'a hn'untaf ntëwu hna. Rëm fu ya umë ñak ñad d'us, kabi fatah fatac fo wok fëmba hnëmu fa; aju a yëntaw' a cëmëk."

²¹ Më lehnëruhëfu: "Yonëhni nowa hnuwa."

²² Më fëyayiru: "Fatah fa kodina ñawëtahna rëmu; ge ñawëtaka, cëmëf."

²³ Bare më lehnëruhëfu: "Ge ahery hun a tëfëlëntijina gë fuhnë bokëdilëfuhna hahnëfu haryënk'w hu."

²⁴ «Awa ga mbokabun vëhni rëm fu hna, aryokujëhn hu ya, më fëyabunëha wante lehnëruhëfu ña.

²⁵ Ga mbiyëk më ntehnëkëfu vok yijëfu lawëfu le rokëde.

²⁶ Më lehnëbunëha: "Kodilëfuhna yifu, ge gena ahery fu ya rëfëlëntik. Ge tëfëlëntina, asankaf avë nkal ya dëkwajëdilëfu hna."

²⁷ «Rëm fu ya më ntëkwakëfu: "Njëtërun d'us, asëval mën a Rasel vucan vuki fo nagëhnëko wëhni.

²⁸ Aryampo hnë vutac njik; ntiyahniko intaw' ñañah rokëka, kabi bokëla hnuwa,

²⁹ do a yandu ahnufëhnuno wa fanj fëna! Gante cërëbu ki ge wëh yejëk a, ntidunëho ntavah nte ryawëdëho."

³⁰ «Awa tame, asankaf, kodu wëncu vëhni rëm mën hna hara yolëwahna fatah fi. Ntawary rëm mën ña fatah li nke.

³¹ Cëmëf ge mëncëntina. Awa fuhnë yed' vële ryawëka g'antavah va hn'untaf ntëwu hna.

³² Do kat, pëyahnebu ami ye anka fatah fi haryënk'w rëm mën hna; ntehnëbuha: "Ge mëncëryilëwa hna, ami yed' ale lëntahnëki ya kwëlëkwël."

³³ «Këلامي, ma wëryanërye wo w' ami ryokujëhnëndi had aramp, hnëmpëtëwa fatah fi, soje mëncëntahni gë vicëru vëyëntaw' vi.

³⁴ Kodu muk vokawu gë vëhni rëm mën hara tëfëlëlëfuhna gë fatah fi. Kodu ryuñëna w' hnuwa rëm mën ya hnë horot le yad nkehna ya.»

45

Itufëhna Yosef

¹ Awa Yosef kodilohna nko nduñëna haryënk'w vële hwëhnëkawo va; më ntehnëkëhni cahñëni. Koyëna umë fo woko gë vicëru g'aheryu ante tufëhnakëhniwo bi mo nke ña.

² Bare kodëho d'us hafo vële canëko va nkwëryëdënihawo, do wakasëk watac tëkëko hafo cery inaw' Farawo hna.

³ Yosef më ntehnëkëhni vicëru g'aheryu: «Ami ye, Yosef! Rëm fu ÿa nokok bi?» Bare vëhni vëhodilohna ntëkwaniha, ntakëkëhniwo ðus g'umë.

⁴ Awa Yosef më ntehnëkëhni: «Tëhajëno.» Më tëhaniha. Yosef më mbok ntehnëkëhni: «Ami ye, Yosef, ahery hun ale wafërunëho soje yoyiwu Esipët hna.

⁵ Tame, antë pëbu yiwëhnhah do antë ahniralu kabi aki nkwaferunëho. Wënu ña ryënkwehniko ani, soje holahnu fehëtu.

⁶ Wëli, inte ña nuÿak wabëhn waki (2) nkal li do nkojëk wabëhn mbëd (5) uyam g'ifarëp gedina.

⁷ Wënu ña ryënkwehniko hn'ini nkal, ahwëhnahnuni hnënk do awontiwu; pehët cankaf ye.

⁸ «Awa gena wuhnë sañëtiko ani, Wënu ña ye. Do umë fëna liko yewu asankaf aryënkwëryënkwa le ÿak hwëhnhak nafa ava Farawo ÿa avë Esipët aÿi: ami ye nkaf acery inaw Farawo ña do ye fëna asankaf inkal Esipët ña fop.

⁹ «Tame, yiryin ñap alehnuna apa: “Ajë hu Yosef më lehnëk: Wënu ña nawëndëko hn'inkal Esipët hna fop. Yiÿ ÿal mën hna hara biÿëlihna.

¹⁰ Hnë resiÿo Gosen hna ntëdëdun gë vutah hu va, gë vërah hni, wape hu ña, wuhnankal hu wã, wuhni hu wã do fop ile hwëhnhëru ÿa. Koyëna ðarël mën nkeðu.

¹¹ Ami njëdäfëmi ile valëdëhi ÿa fop, wëjë, tere hu ÿa, do gë wusaw hu wã, soje antë nkoji iñë, kabi ani gë wabëhn mbëd (5) inte ña nkoð.”»

¹² Yosef më nkwenëk: «Do wëli: nudun wuhnë dënk, do ahery mën aÿi Besame fëna nuð, paryi nke ami Yosef hnësëhnëdëhu.

¹³ Awa yiryin afëyawuna apa fop nafa le hwëhnhabu hnë Esipët ÿa, do pëyaryina fop le hnurun ÿa. Tac yojëna ñap ani.»

¹⁴ Yosef më muryaka Besame, aheryu, pëgwëlehn kond; Besame fëna koðëho.

¹⁵ Yosef muryakëhniwo fëna vicëru kotënd ðus. Ga ndëcëk umë, vëhni fop nësëlëdëniho g'umë.

Sakob macik ñi Esipët

¹⁶ Ga njëtayik cery inaw Farawo hna vicëru g'aheryu Yosef va tëkëni Esipët hna, Farawo ÿa gë vësankaf vële rëhakawo va natëkëhniwo.

¹⁷ Farawo ÿa më ntehnëka Yosef: «Dehnëryihni vicër hu g'ahery hu ndibëndënihëhni wafali walëw hni wã do mëncëni gë Kanan,

¹⁸ soje njinëhniha rëm hni gë watere wadëw hni ña njojenihëhni ani. Hnë resiÿo le ÿak vetak hnë Esipët hna njëdädfëfuhëhni ntëdëni, do ile ÿak fërënak hnë Esipët ÿa rëkëd tokëndëni.

¹⁹ Ntehnëdühëhni fëna nufëni wasaret Esipët li njohahnihëhni vësëval hni, vutah hni do gë rëm hni.

²⁰ Tëfëlahna njahnani soje viÿë vile tavëhëdëni hnam va. Kabi, hnë resiÿo le ÿak vetak hnë Esipët hna njijëdëni ntëdëni.»

²¹ Viju Sakob va më ntini ile ntehniniho ÿa. Yosef më njëdäkëhni wasaret wã gante ntehnëkawo Farawo ka, tac gë vile valëhëdëhëhni hn'ankaw hna.

²² Më mbuñakëhni vëhni fop ale-wo-le viÿi wiwamah. Bare Besame, viÿi imbëd (5) mbuñakawo gë wanjëc koryi wakeme watar (300).

²³ Më njëdanahneko rëmu wafali pëhw (10) wale ryibëndik viÿë vifëren vivë Esipët, gë wafali ipëhw (10) wale ryibëndik roka, vamburu do gë vile rokëdë soje uyas lëwu wã.

²⁴ Yosef më ntehnëkëhni antë nkwaÿëlëhëdëni nkaÿ hna. Tac koyalëni.

²⁵ Matëlehnëni Esipët hna mëncëni gë Kanan do tëkëni vëhni rëm hni Sakob hna.

²⁶ Më pëyaniha: «Yosef cëmëna! Do umë ye asankaf Esipët ÿa fop.» Cëmëkawo mbahn iña, bare kodilohna kwëtahnëhni.

²⁷ Më tëfëtanëniha fop ile nësëko Yosef ÿa. Tac Sakob më nuk wasaret wale njëdanahneko Yosef njohahni wã. Awa nkelehn had ale sëmëko njënat.

²⁸ Do më ntehnëk: «Ha, pacëko: ajë mën a Yosef cëmëna ten. Afo yiwu hnuwã ani gë sëmahnëndu ÿa.»

46

Sakob njid Esipët

¹ Sakob kahnëtalehn gë fop ile kwëhnhëko ÿa. Ga tëkëk Berëseba, më ntinëhneka sadëha Wën rëmu Isak ÿa.

² Hn'umëd tac, Wënu ña nësëhnëkawo wati nte ndakëko wakwëd ña. Macëkawo: «Sakob! Sakob!»

Më ntëkwaka: «Mëtafu, nëpadëmi.»

³ Wënu ña më ntehnëka: «Wën rëmuñ ña yeñu. Antë ntaki ayi gë Esipët, kabi hnam, vutah vërah hu va njabëdëni hafo nkeni ñulunda sankaf.

⁴ Ami dënk lapëhnadëhi, do mbokaryidëmi fëna. Ge cëmëru, Yosef pabëd iñas hu ña.»

⁵ Awa Sakob matëlehn Berëseba hna. Viju njonihawo gë vutah hni do gë vësëval hni hnë wasaret wale njëdanahnëko Farawo ña soñe uyas wa.

⁶ Njonihëhniwo fëna wusañ wulëñ hni wa do gë fop ile kwëhnaniho hn'inkal Kanan ña do njini gë Esipët, Sakob gë tere lëwu ña fop.

⁷ Koyëna njiko Sakob gë Esipët gë vëlëwu va fop: vutahu gë vërah hni.

Tere Sakob

⁸ Wëlin wamac vutah Sakob, nte waciko Isërayel, vële yiko Esipët va: fandënkweyënkwa fa Riben yeho,

⁹ do vutah Riben va, vëhni ye: Enok gë Palu gë Hesëron do gë Karëmi.

¹⁰ Vutah Simeyo va, vëhni ye: Yemuwel gë Yamin gë Ohad gë Yakin gë Sohar do gë Sawul, aju asëval avë Kanan ña.

¹¹ Vutah Levi va, vëhni ye: Gerëson gë Kehat do gë Merari.

¹² Vutah Yuda va, vëhni ye: Er gë Onan gë Sela gë Peres do gë Sera. Er gë Onan hn'inkal Kanan hna cëmëniho. Peres vutah vuki kwëhnako: Hesëron gë Hamul.

¹³ Vutah Isakar va, vëhni ye: Tola gë Puva gë Yasub do gë Simëron.

¹⁴ Vutah Sabilon va, vëhni ye: Sered gë Elon do gë Yahëel.

¹⁵ Vëhni yeho vutah Leya gë Sakob vunte hnagiko Mesopotami gë vërah hni. Nagënihawo fëna facëval: Dina maciko. Viju gë vëryagu wafëhw warar gë vërar (33) nkeniho fop.

¹⁶ Vutah Gad va, vëhni ye: Sëfon gë Hagi gë Suni gë Esëbon gë Eri gë Arodi do gë Areli.

¹⁷ Vutah Aser va, vëhni ye: Yimëna gë Yisëva gë Yisevi gë Beriya do g'ahery hni facëval fa Sera. Beriya vucan vuki nagëko: Heber gë Malëkiyel.

¹⁸ Vuñi vutah yeho vunte nagëhnëkawo Silëpa Sakob va, aryokun asëval ale njëdakawo Laban aryagu ña Leya. Ipëhw g'imbëd gë fandañ (16) nkeniho.

¹⁹ Viju Rasel, asëvalu Sakob va, vëhni ye: Yosef gë Besame.

²⁰ Esipët hna Yosef vutah vuki nuñanihëhniwo g'asëvalu Asënat, aryagu Potifera, asëna wasadëha avë inañ On ña: Manase gë Efërayim yeho.

²¹ Vutah Besame va, vëhni ye: Bela gë Beker gë Asëbel gë Gera gë Naman gë Ehi gë Ros gë Mupim gë Hupim do gë Arëd.

²² Vëyi yeho vutah vunte nagëhnëka Rasel Sakob gë vërah hni va; vutah pëhw gë vunah (14) nkeniho.

²³ Aju Dan ña: Husim yeho.

²⁴ Viju Nefëtali va, vëhni ye: Yasiyel gë Guni gë Yeser do gë Silem.

²⁵ Vëyi yeho vutah gë vërah hni mbëd gë vuki (7) vumba Bila gë Sakob va, aryokun asëval ale njëdakawo Laban aryagu ña Rasel.

²⁶ Vëvë tere Sakob, vële yiko Esipët do nagëko umë dënk va, nkeniho vahnë wafëhw mbëd gë ryañ g'imbëd g'aryañ (66) fop ka ña. Nkentiho fëna vësëval viju va.

²⁷ Gë vutah vuki vumba Yosef vunte hnagiko Esipët va. Fop vëvë tere Sakob vële lëdëko hnë Esipët va nkeniho vahnë wafëhw imbëd gë wahi (70).

Sakob Esipët hna

²⁸ Sakob, nte wacëdeho fëna Isërayel, më payëka Yuda ndënkwañ vëhni Yosef hna soñe pëhwëtanëhnëhëndëhni itëk iña hnë resiyo Gosen hna. Ga tükëni, Sakob gë tere lëwu ña, Gosen hna,

²⁹ Yosef më kayëk saret lëwu ña do kacadha rëmu. Nunda tun rëmu, muryalehna do kodëho hafo mbiy nkot muryahna.

³⁰ Awa Sakob më ntehnëka: «Wëla sëmu tame mena, kabi mbokëmi hnuyi do cëmëlihna!»

³¹ Yosef më ntehnëkëhni vicëru, g'aheryu, do gë vëyëntañ vëvë tere rëmu va: «Njidëfu fëyaña Farawo ña, vicër mën va, g'ahery mën do gë fop tere rëm mën le yeho Kanan ña tükini.

³² Pëyadëfuha vëhwëd wusañ yerun, do njojërunëhëhni wape gë wuhnankal, gë wuhni hun wa do gë fop ile hwëhnarun ña.

³³ Ge Farawo ña macehnëku do tëyu bi ye ye ñoku hun ña,

³⁴ dëkwaryina vëhwëd wusañ yerun kobëri ante nkorunëho vutah ña hafo gaki, gante ntidëniho vacërakëlo hun ka. Koyëna mawëryanëderun alëdu hnë resiyo Gosen hna, kabi vëvë Esipët va ñewënihëhni vëhwëd wusañ va fop.»

47

¹ Awa Yosef më njik pëyahna Farawo ja ntehna: «Rëm mën ja gë vicër mën va do g'ahery mën a tëkini. Kanan matini gë wape wadëw hni ja gë wuhnankal wa gë wuhni wa do gë fop ile kwëhnani ja. Tame hnë resiyo Gosen hna nkeni.»

² Tac Yosef më nufekëhni vicëru imbëd (5) va tufa Farawo ja.

³ Arac më tëyëkëhni: «Ye ye ðoku hun ja?»

Më ntëkwaniha: «Farawo ja, vëhwëd wusaŵ yebun gë vacërakëlo fu ka.

⁴ Hn'inkal Kanan hna, inte ja njabëk ðus hafo gona ile tokëdëni wusaŵ fu wa. Soje umë yijëbun lëdëntifu ani. Mawëryanëryifu lëdëntifu hnë resiyo Gosen hna.»

⁵ Farawo ja më ntehnëka Yosef: «Kabi tame rëmu gë vicër hu do g'ahery hu njijëni ðarël hu,

⁶ inkal Esipët ni fop hnë vák hu nke. Yëdaryihni ntëdëni hn'ile ja përenak nkal Esipët hna. Kodëni ntëdëni hnë resiyo Gosen hna. Do ge kamahnëruhëhni hnë vëhni vële ja holëk ikwëd, kwëtehnahnëryihni wusaŵ mën wa ðenk.»

⁷ Yosef njokawo fëna rëmu vëhni Farawo hna tufëndëlehnëhni. Sakob nkaÿëkawo Farawo ja g'untënah,

⁸ do Farawo ja më tëyëka: «Wabëhn wayëhw hwëhнару?»

⁹ Sakob më ntëkwaka: «Wabëhn keme gë wafëhw warar ye (130) ga nkwerëtalehnahnëdëfu hn'inkal gë inkal. Wabëhn mën ja ndëcëk ñap, do korotëfu. Nujala ten wabëhn wante nujaniho vacërakëlo mën vële wërëtalehnëdëho gë ami ki va.»

¹⁰ Sakob më mbok nkaÿëka kat Farawo ja do cahn cery inaw hna.

¹¹ Awa Yosef më njëdaka rëmu gë vicëru do g'aheryu ntëdëni hnë nkal nte ja përenak Esipët ja, hnë resiyo Ramëses hna, gante ntehnëkawo Farawo ka. Më njëdäkëhni inkal nte kwëhnëdëni vëhni.

¹² Më njëdäkëhni ile rëkëd tokëdëni vëhni rëmu gë vicëru g'aheryu, ale-wo-le gante tëkwëk tere lëwu ka.

Yosef hnë wati inte hna

¹³ Inte ja njabëko hafo ile rokëde golohna inkal hna fop. Esipët hna gë Kanan hna, vahnë va camëniho ðus soje inte ja.

¹⁴ Yosef mbarëpëko fop koryi vëvë Esipët va do gë vëvë Kanan va ile ntaŵandëniho roka ja do marujehh hnë cery inaw Farawo hna.

¹⁵ Ante nkok gona koryi Esipët hna gë Kanan hna per, vëvë Esipët va më njini ntehnëniha Yosef: «Yëdaryifu ile rokëdëfun. Ñadu bi sëmëfu ayëkatëdëfu, kabi goryaryëlëfuhna koryi?»

¹⁶ Yosef më ntëkwak: «Ge goryeryëluhna koryi, yëdaryinowëhni wusaŵ hun wi, do ami, njëdadëmu ile rokëde.»

¹⁷ Awa më njojënihëhni wusaŵ wulëw hni wa njëdaniha Yosef: wafahnac wa gë wape ja gë wuhnankal wa gë wuhni wa do gë wafali wa. Yosef më njëdäkëhni roka ja. Bëhn rac njëdäkëhniwo ile tokëdëni, nkweçëtëlëni gë wusaŵ wulëw hni wa fop.

¹⁸ Bëhn le ryaviko hna, më mbokajëni ntehnëniha Yosef: «Asankaf, kodëlihna asoŵi soje afëyayi goryaryëlëfuhna koryi do wëjë hwëhnëkëhni tame wusaŵ fu wi. Ñoñ goryaryëlëfuhna le hoðeru alehni njëdaderu. Vimbahn fu vi fo woryaryëbun gë wayal fu wi.

¹⁹ Ñadu bi sëmëfu ayëkatëdëfu do ravëfu wayal fu wi? Dawëryifu gë wayal walaŵëfu wi do ayëdafu ile rokëdëfun. Nkëdëfun vëramp Farawo ja do umë hwëhnëd wayal fu wi. Ñadilëfuhna sëmëfu. Yëdaryifu wanëda holahnëfu woryaryëfu walawary fu wa do hara wayal fu wi gena fëk.»

²⁰ Yosef më ntaŵëhnëka Farawo ja fop wayal wavë Esipët wa, kabi inte ja nkwenako do avë Esipët-wo nkwaçëdëho kaÿ ðëwu ja. Koyëna, nkal Esipët ja fop Farawo ja hwëhnëko

²¹ do Yosef vëramp ntikëhniwo fop vëvë Esipët va.

²² Wayal vësëna wasadëha va fo nkoko dawëna Yosef, kabi nkeho sariya le kahnëdëko Farawo ja soje lëw hni ja. Ile ndemadëhëhniwo Farawo ja tokëdëniho, umë nkonihö vëwafahnëna wayal walëw hni wa.

²³ Yosef më ntehnëkëhni bulunda ja: «Awa, ntaŵëhnëbuhä Farawo ja wayal hun wa gë wuhnë per. Tame njëdadëmu uhnëda ule hnadëdun wëhaÿ hna.

²⁴ Bare njëdadunëha Farawo ja ivëryëna-wo hnë ile varëpërun hna. Ile wok ja wuhnë hwëhnëd. Rac rëkëdun ahnadëndu do arokëndu, wuhnë gë vutah hun va do gë vële lëdëlantun va.»

²⁵ Më ntëkwaniha: «Pehëtëdëhëfu cëm ija. Kabi kwëhnaru nëf ña gë fuhnë, mawëhun yefu vëramp Faraŵo ÿa.»

²⁶ Awa Yosef më kahnëndëk sariya le wok hafo dol: Esipët hna, ivëryëna-wo hnë ile varëpik hna Faraŵo ÿa hwëhnëk. Wayal vësëna wasadëha va fo nkoko kwëhnëna Faraŵo ÿa.

Iña tëkwa Sakob

²⁷ Bulunda Isërayel ÿa Esipët hna ntëdëniho, resiyo Gosen hna. Nuñaniho hnapul, nagëlëniho do njabëni d'us.

²⁸ Sakob ntiko wabëhn pëhw g'imbëd' gë waki (17) Esipët hna. Wabëhn keme gë wafëhw wannah g'imbëd' gë waki (147) nuñako fop ka ÿa cëmat.

²⁹ Ante nkëhnëko cëm ña, më macëkaaju Yosef do nteha: «Ge ñaduho, tufërye iña hu ña do gë kahnënda hu ña: kuyëtëry vák hu ÿi mbuf mën li, alëkëhno alehn bañëd'lihohna Esipët li.

³⁰ Ge cëmëbu, njođu iñas mën ña ayi ahwët yag vacërakëlo mën hna.»

Yosef më ntëkwak: «Ntidëfu ile rëyëruho ÿi.»

³¹ Sakob më mbok ntehnëka: «Dëkëhnërye.» Yosef më ntëkëhnëka. Awa Sakob më tënkwek do camehn.

48

Sakob ndëwadëhëhni viju Yosef

¹ Ga ndëcëk watac, më pëyayik Yosef ntehni rëmu tesëk. Më njini gë viju vëhi va, Manase gë Efërayim.

² Ante pëyayiko Sakob ntehni aju ÿa, Yosef, njijëk njëka, më njawënak mat ntaña pad dëwu hna

³ tac nteha Yosef: «Wën Hwëhn Fanka Fop ña karyëtahnëkowo Lus hna, hn'inkal Kanan hna do ndëwakowo.

⁴ Umë lehnëkowo: “Njëdadëmini vutah vujaabah soje lihahni rëm kore wabulunda. Njëdadëfuhëhni inji nkal vutah hu va kwëhnëni kwëlëkwël.”»

⁵ Sakob më nkwënk: «Vutah vuki vuntëw hu vunte hnagik Esipët yihahnëryindu ÿa, had vutah mën nkeni. Efërayim gë Manase ami hwëhnëkëhni had gante kwëhnëbuhëhni vëhni Riben gë Simeyo ki.

⁶ Bare vële vokëderu ahnagëhnihi va, wëjë wod ahwëhnëhni. Hn'inkal vicër hni hna nuñadëni sah intëw dëw hni ña.

⁷ Ante matiëbuho Mesopotami ña, hara tëk ija yeëbuho Efërata hn'inkal Kanan hna, cëmëko hnëmuh Rasel nkaŵ hna. Më vañëbuha hnam, tëfary nkaŵ hna.» Efërata wac lëwu wa tame Betëlem ye.

⁸ Hnë wati rac nukëhniwo Sakob viju Yosef va do tëy: «Vëhni mo ye wëyi?»

⁹ Yosef më ntëkwak: «Vijë mën vële njëdakowëhni Wën ani Esipët va ye.»

Rëmu më mbok ntehnëk: «Tahëndihni d'arël mën ryëwanëwëhni.»

¹⁰ Sakob cërëko d'us do golohna nund d'us. Awa Yosef më tahëndëkëhni viju. Sakob më muryakëhni do mbucëhni.

¹¹ Tac më ntehnëka Yosef: «Diyantowohna mbokëdëmi hnuyi, bare wëli Wënu ña mawëryanëko hnuwëhni wëla vutah hu va.»

¹² Awa Yosef më nufëkëhni vërahu va, wavuf rëmu hna, do ndëkwëhn yëka ÿa nkal hna.

¹³ Tac pëlahni viju wëbák ña: Efërayim, nte yeho g'irëhw lëwu ña, g'irahahn Sakob nkeho do Manase nte yeho g'irahahn lëwu ña, g'irëhw Sakob nkeho. Më mbok tahëndëkëhni kat rëm sankaf lëw hni hna.

¹⁴ Bare Sakob më nëmpëndëlehnëk wëbák ña: më tindëk vák rëhw lëwu ÿa hn'ankaf Efërayim hna mama nkehahnëko umë fante yak vak fa, do vák rahahn lëwu ÿa hn'ankaf Manase nte yeho fandënkweyënkwa fa.

¹⁵ Do wëli gante ndëwanëkawo Sakob Yosef ka:

«O Wën, wëjë ye Wën hunte cëmbëdëniho vëhni rëm mën sankaf Abëraham gë rëm mën Isak ÿa,

Wën hunte heryëdëho kobëri ga nagahniëbu,

¹⁶ mëleka le fehëtëko hnë fop wameh hna yeru fëna: tëyëdëmi aryëwanëhni vunji vutah. Arafi soje lëw hni ÿa ryënkwëtandefu ami gë rëm sankaf mën ÿa Abëraham do gë rëm mën Isak fëna!

Arafi nuñanihëhni vutah vujaabah d'us gante-wo-gante nkal li!»

¹⁷ Ga nuk Yosef rëmu hn'ankaf Efërayim hna tindëk vák rëhw lëwu ya, më pëmpëhnahnëka; më pëlak vák rëmu ya soje tindët hn'ankaf Efërayim hna do tind hnë mba Manase hna, ntehn:

¹⁸ «Hali, apa, mpaÿëmpaÿaki. Aÿi ye fandënkwëryënkwa fa. Tindëryehna umë vák rëhw hu ÿi.»

¹⁹ Bare rëmu ntwëÿëko do ntehna: «Njëtëbu, ajë mën, njëtëbu. Vutah Manase va fëna bulunda yabah yedf. Bare aheryu lëbëdëha umë do vutah vunte hnagëde hnë umë va ntidëni bulunda yabah.»

²⁰ Hnë fac rac, aki njëdakëhniwo dëwara lëwu ya: «Bulunda Isërayel ÿa, gë wamac hun na rëkëdëni ndëwahnëdëni. Rëkëd ntehnëdëni: “Arafi Wënu na kwëhna nëf soje hun ya gante kwëhnako soje Efërayim gë Manase ka!”» Sakob koyëna ndënkwendëkawo Efërayim ten tac acëru Manase.

²¹ Tac më ntehnëka Yosef: «Biÿëdina cëmëdëfu, bare Wënu na gë wuhnë nkedun do mbokaryëdëhu g'inkal vacërakëlo hun hna.

²² Wëjë yëdadëfu sah le lëbëk va vicër hu g'ahery hu ya, njëdadëmi resiÿo Sisem le rebëbuhëhni Wa-amor gë sëlame mën ÿi do gë unwary mën ñi.»

49

Wanës watëkwa Sakob

¹ Sakob macëkëhniwo viju do ntehnëhni: «Barëpëlin ñadëfu fëyaŵu ile yedëhu haryënkwa ÿa.

² «“Barëpëlin do ahnëpaŵu, vutah mën, nëparyino ami, rëmun, Isërayel.

³ Wëjë, Riben, wëjë ye ajë mën aryënkwëryënkwa a, ale ryënkwëbuho hnagu ante nkoko njafo fanka na. Wëjë lëbëkëhni vëhery hu vi untënah na gë fanka fa;

⁴ had sën le wacëk yeru.

Bare godila ale ÿak njabëk nafa ya, kabi cëfëhnanëruho aryaku pad mën hna g'asëval mën aryampo.

⁵ Simeÿo gë Levi ndanko fo nkeni: nkwyërlëni soje ntini uweh.

⁶ Bare gentandela ile pëhnani ÿi, yantëfela pankël dëw hni na.

Kabi hnë ntavah ntëw hni hna ndawënihëhni vahne do hnë nëh ntëw hni hna ntëpëtënihëhni wuhni wa vënkahn wapary na.

⁷ Arabi ntavah ntëw hni na ndëwani wëh, ntavah yapah dëcët na.

Campehnëdëfuhëhni vële hnagëde hnë vëhni va Isërayel hna, campehnëdëfuhëhni nkal hna fop.

⁸ Yuða, vicër hu gë vëhery hu njëwëdëni icëmb hu na. Cikëduhëhni vëÿew hu va arënkwendëhni forosima, do vicër hu gë vëhery hu va dënk ndëkwëhnëdëni haryënkwa hu.

⁹ Ha, ajë mën, Yuða, had fambësëhn fante rokëka intaw do vokað gë ryëka lëwu nkeru.

Paryi had vësëhn ile lañad do ryakëd nkeru. Mo hodf matëndi forosima?

¹⁰ Fanka ucankaf fa hnë tere Yuða hna nkodf. Ryoko vësankaf ya hnë vák vële hnagëde hnë umë hna nkodf, hafo tëki ale hwëhnëk paryi ya, ale maŵëhnëdëni bulunda ya.

¹¹ Hn'ikaÿ waresen hna pokëdëha fali falëwu fa, fapali fa hnë fasëc resen le ÿak yivëk hna; uñen hna ndagëd viÿi vilëwu va, cudf cankaf ntëwu na wënka waresen wavëntah hna.

¹² Uñen yabah na ntancënedëha vinkër va do wambël wayabah na njerënedëha wabeñ na.

¹³ Sabilon tëfary wov hna ntëdëd, le nke hahna wasisikulu hna. Inkal dëwu na njidf hafo Sidon.

¹⁴ Isakar fali fayawah ye,

- yëbëlan wakece le liyik wamir waki ndakëd.*
- 15 Kamahnëko yëwa fërën ye,
do nkal nëjah ye.
Awa më maŵëk ndibëndënde waryið ŵa,
ðoku vëramp maŵako.
- 16 Dan nawëndëhëhni bulunda lëwu ya
gë wahnënk wavë Isërayel wî fop.
- 17 Dan had lën vankaw nke,
had lën yañah hnë tëfary nkaŵ:
lën ya narëdëha pahnac ña hwër hna
do ale hayëka ya njod.
- 18 Ahwëhn Wën, kwëtahnëbu pehëtëdëho!
- 19 Gad, ge pëgwëniha wabandi ña,
mëtarýdëhëhni do tëfëlehnëdëhëhni.
- 20 Hn'inkal Aser hna nkamëd' ðus roka ya,
nkal dëwu hna ntëwëd' roka le ñadëni vëhnaŵ ya.
- 21 Nefëtali had incaŵ nte yaryëlend afaya nke
do hnagëdëhëhni vutah vunkwamah.
- 22 Yosef had atëh nte lëwëd'
fëhnëk hnë tëfary garyëla nke.
Wahni walëwu ŵa cëpëk kece kaŷ inja.
- 23 Vësan fëgwëka,
do lahëka gë wëca.
- 24 Bare njawënek ðus unwary ntëwu ña,
wahnil walëwu ŵa gë wëbák ña nënkalahna.
Gë fanka Wën yawah Sakob fa,
ahery vahnë, itaka Isërayel.
- 25 Arabi Wën rëmuh hunte ryemaðëhi ha,
Hwëhn Fanka le ryëwanëdëhi ya,
njëðayi rëv fërën, gë wënka wante yalëd' nkal li,
gë vutah vuyabah do gë wusaŵ wuyabah.
- 26 Wadëwara rëmuh ña ntëbëk ðus
wëla wadëwara wahuñ wale yeho kobëri wî.
Ntëbëk hnapul vukuñ vumb kobëri vi.
Arabi dëwara dëwu ña pëlahna Yosef, ale ye asankaf vicëru g'aheryu ya!
- 27 Besame had yin yañah nke.
G'acahnëfëd' ga, intaw' tokëd',
do g'anëka ga cahëlehnëd' ile wok ya.”»
- 28 Vëyi fop liko wahnënk pëhw gë wahi (12) Isërayel ŵa. Wanji ntehnëkëhniwo rëm hni, ante nësëhnëdëhëhniwo rëkwa ña. Ale-wo-le ndëwara minu ndëwanëkawo.

Iceñ Sakob

- 29 Tac Sakob më ntehnëkëhni aki: «Ge cëmëbu, kwëtëryino hn'iyag vacërakëlo mën hna, iyag nte ye hn'ikaŷ Efëron avë bulunda Het ya,
30 Makëpela hna, ðarël Mamëre hna hn'inkal Kanan hna. Abëraham ntaŵëko inji kaŷ vëhni Efëron hna soñe yag inji kwëhn umë.
31 Hnam mbañiniho g'asëvalu Sara, tac Isak fëna g'asëvalu Rebeka. Do ami dënk hnam mbañëbuha Leya.
32 Kaŷ inja gë yag nte yeho hnam ña bulunda Het hna ntaŵiko.»
33 Ga puhnak Sakob nësëhn tëkwa vërahu ña, më mbokak ndak, tac njilehn tëkëhëhni vacërakëloŵu va cëm hna.

50

Wakwëy Sakob, nte waciko fëna Isërayel

- 1 Awa, Yosef më nëñëlëk vëhni rëmu hna gë wankwën wadëwu ña do muryahna.
2 Tac ntehnëhni vëryokuñ pëhwëtëniha rëmu. Awa vërac më pëhwëtëniha Isërayel
3 wafac wafëhw wahnah (40) kabi koyëna tëfëka cuci ñas inja gë wagu wanëñah soñe antë përéka. Vëvë Esiþët va, wafac wafëhw mbëd' gë wahi (70) kwëyënihawo Sakob.
4 Ga ndëcëk wakwëy ña, Yosef më ntehnëkëhni vële rëhakawo Farawo va: «Ge ñadunëho, demaryino afëyanëhnunoŵa wanji wanës Farawo ya:

* 49:14 49.14 Yëbëlan wakece le liyik wamir waki ndakëk ma ndakëk fagant warif wahi wabëv wadëwu hna.

⁵ “Rëm mën ÿa ntëkehnëkoŵo cëmahnënd ÿa soŋe yiwu wañëŵa hn'inkal Kanan hna, hn'iyag nte ntiyako hna. Awa maŵëryanërye tame yiwu wañëŵa, tac mbokajëdëfu.”

⁶ Faraŵo ÿa maŵëryanëhnëka Yosef nji mbañehna rëmu gante ntehnëko ka.

⁷ Yosef kahnëtalehn g'ibañ rëmu; fop vësankaf va lapëhna kawo, vële ryokujëdëfo hnë cery inaŵ Faraŵo hna gë vële rëhakawo Faraŵo va do gë vicër vëvë Esipët va fop,

⁸ gë tere lëŵu ÿa fop gë fop vicëru g'aheryu do gë vëvë tere rëmu vëÿëntaŵ va. Vutah vutoty va fo raviko hnë resiÿo Gosen hna.

⁹ Vëhwëhn wasaret gë vëyaryary wafahnac lapëhna kawo; kore sankaf ðus yeho.

¹⁰ Tëkëlehnëni hn'idap nte wacëde Atad hna gë cape pëhna lav sën Yurëdan ka. Hnam më ntinëhnëniha wakwëy wacankaf Sakob do njahnadëniho ðus. Yosef koko soŋe icëm rëmu ña wafac mbëd gë wahi (7).

¹¹ Vëvë Kanan vële lëdëko hnë resiÿo rac va ga nuni wakwëy watac më ntehnëni: «Wakwëy wacankaf Esipët ye!» Soŋe rac macahnëde cape pëhna lav sën Yurëdan rac Abel-Misërayim, umë fëhnëtanëk «Wakwëy Esipët».

¹² Koyëna viju Sakob ntiniho ile ntehnëkëhniwo rëm hni ntini ÿa:

¹³ njoniho iñas dëŵu ña hn'inkal Kanan hna do kwëtëni hn'iyag bë kaÿ Makëpela ña, ðarël Mamëre hna. Abëraham ntaŵëko inji kaÿ vëhni Efëron avë bulunda Het ÿa soŋe yag inji kwëhn umë.

¹⁴ Yosef ga kwëtëk iñas rëmu ña yag hna, më mbokani gë vële lapëhna jëkëhniwo soŋe ibañ rëmu va fop gë Esipët.

Yosef gë vicëru

¹⁵ Ga ndëcëk wakwëy Sakob ña, vicëru Yosef më ntehnëni: «Tame kabi rëm fu ÿa cëmëk, Yosef kod nkwëcagëfu fop wameh wante liyinëka ña.»

¹⁶ Awa më payehneni pëyayi Yosef aki: «Ani gë cëmahnënd rëm fu ÿa, aki ntehnëkëfuno:

¹⁷ “Pëyanëndinoŵa Yosef: ‘Kaÿëhnandiÿi gë vicër hu, aravëhnëni idënt ñayah nte ntini ña, wameh wante ntinihi ña fop.’ ” Awa, maŵëry aravëhnëni ile lëntahniru ÿa, fuhnë vële sëmbëdëha Wën ryampo fo gë rëm fu ÿi.» Yosef pëgwëlehn kond ga pëyayik wañi.

¹⁸ Tac vicëru njilehnini vëhni dënk tëkatëniha, njoni haryënk w lëŵu do ntehnëniha: «Vëramp hu yeβun.»

¹⁹ Bare Yosef më ntëkwakëhni: «Antë ntaku. Gela Wën.

²⁰ Ñadunëho aliwuno wëh, bare Wënu ña nkwëcëtëk wëh ŵa g'ifërën, maŵëk pehët walaŵary vahnë vëyabah, gante nuðun dol ki.

²¹ Tame antë nkehahnahu iñë: paβëdëmu ŵuhnë gë watere hun ñi.» Gë wañi wanës wanëñah njamëneko wasakahn walëŵ hni ŵa.

Icëm Yosef

²² Koyëna Yosef gë tere rëmu ÿa Esipët hna nkonihoy. Yosef wabëhn keme g'ipëhw (110) nuÿako.

²³ Nudëhëniwo ga nagëlëdëni vutah aju Efërayim va gë vutah vërah vuntëŵ hni va. Do nufëkëhniwo kwëdëhni vutah vunte nagëko Makir aju Manase va.

²⁴ Fac ryampo Yosef më ntehnëkëhni vicëru g'aheryu: «Biÿëdina cëmëdëfu, bare pacëko Wënu ña ndemaðëhu. Matëndëdëfu Esipët li soŋe njowu hn'inkal nte ntehnëkëhniwo vëhni Abëraham gë Isak do gë Sakob njëdädëhëni hna.

²⁵ Awa gë Wënu ña ntinëhnëku rac, dëkëndino alehnuno njoryaryëdun iñas mën ña.»

²⁶ Yosef wabëhn keme g'ipëhw (110) nuÿako cëmat Esipët hna. Më sucik iñas dëŵu ña gë wagu wanëñah soŋe antë përeka, do kwëti hnë kesu itaka.

Itëfëta nte kerëk Matiye pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Matiye herëk. Matiye arëfal aryampo yeho hnë pëhw' gë vëhi hna. Sëwif yeho do ndokujëdëho had arëf ÿatëtanke wati nte macëkawo Yesu tëfa ña. Levi macëdëho fëna, aju alfe (Marëk 2.14, Lik 5.27). Ante nkeho arëf ÿatëtanke vahnë vëvë Rom ña, ßulunda wasëwif w'a aÿëw' ntinihawö. Ante macëkawo Yesu arëf alëwu apëmpëhnahnëkëhniwo vahnë vëyabah.

Anji kayëte kerik yëbëlan wabëhn wafëhw mbëd gë wahi (70) gë wabëhn keme g'ipëhw (110) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Inji kayëte kwëhnak wëntëlah yabah gë mba Marëk ña. Hnagi Yesu ÿa nësëd, yari lëwu ÿa, vantiyehn vantëwu va do vakarëña vantëwu va, ipëla ntëwu ña, icëm ntëwu yanj kërëwa hna, ipëhn dëwu ña do vakarëña vatëkwa vante njëdäkëhni vëréfal vëlëwu va. Bare nësëd' ðus soñe Inaw' ambin do soñe ile nke Yesu ahnaw'.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Yesu, Wën, arëfal, Ahwëhn, ajë ahnë, wanës, fac, ambin/nkal, Inaw'/ahnaw', sariya, toña, wafarise, wahnës waðindaryindan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Vacërakëlo Yesu gë hnagi lëwu (1-2)

Yesu gë San Ayary a, tac Yesu gë Sintani (3.1-4.11)

Ipëgw' ðoku Yesu (4.12-12.50)

Wahnës waðindaryindan (13.1-58)

Yesu nkok karanjëndëhni do njërenëndëhni vëres va (14.1-20.34)

Yesu tënkëd' Yerusalem hna (21.1-25.46)

Ipëhwëta soñe idaw' Yesu (26.75-27.66)

Ibëhn Yesu (28.1-20)

Vacërakëlo Yesu

¹ Wëlin wamac vacërakëlo Yesu Këris ale hnagiko hnënk ahnaw' ale waciko David, do David, umë dënk, hnë hnënk acërakëlo fu Abëraham hna nagiko.

² Abëraham yeho rëm Isak ÿa. Isak yeho rëm Sakob ÿa. Sakob yeho rëm Yuda gë vëheryu*.

³ Yuda yeho rëm vëhni Peres gë Sera, hnëm hni ÿa Tamar yeho.* Peres yeho rëm Hesëron ÿa. Hesëron yeho rëm Ram ÿa.

⁴ Ram yeho rëm Aminadab ÿa. Aminadab yeho rëm Nason. Nason yeho rëm Salëma.

⁵ Salëma yeho rëm Bos, hnëmu ÿa Rahab yeho.* Bos yeho rëm Obed, hnëmu ÿa Rit yeho.* Obed yeho rëm Yese

⁶ ale yeho rëm ahnaw' ale waciko David ÿa.*

David yeho rëm Salomo ÿa, hnëmu ÿa Uri ryënkwëkawo nëla.

⁷ Salomo yeho rëm Robowam ÿa. Robowam yeho rëm Abiya ÿa. Abiya yeho rëm Asa.

⁸ Asa yeho rëm Yosafat ÿa. Yosafat yeho rëm Yoram ÿa. Yoram yeho rëm Osiyas ÿa.

⁹ Osiyas yeho rëm Yotam ÿa. Yotam yeho rëm Akas ÿa. Akas yeho rëm Esekias ÿa.

¹⁰ Esekias yeho rëm Manase ÿa. Manase yeho rëm Amon ÿa. Amon yeho rëm Yosiyas ÿa.

¹¹ Yosiyas yeho rëm Yekoniya gë vëheryu va wati nte pëlayiniho njoyini vëvë Isërayel Babilon hna.

¹² Ante ndëcëk watac ña, Yekoniya yeho rëm Salatiyel. Salatiyel yeho rëm Sorobabel ÿa.

¹³ Sorobabel yeho rëm Abihud ÿa. Abihud yeho rëm Eliyakim. Eliyakim yeho rëm Asor.

¹⁴ Asor yeho rëm Sadok. Sadok yeho rëm Akim. Akim yeho rëm Eliwud.

¹⁵ Eliwud yeho rëm Eliyasar. Eliyasar yeho rëm Matan. Matan yeho rëm Sakob.

¹⁶ Sakob yeho rëm Yosef, asanu Mari, hnëm Yesu ale wacëde Këris, Arëhnayik a.

¹⁷ Umë fop kore vacërakëlo pëhw gë wahnah yeho pëgw' hnë mba Abëraham hna hafo David, pëhw gë wahnah mba David hna hafo nte njoyiniho vëvë Isërayel Babilon hna, do pëhw gë wahnah hnë iyo tac hafo mba Arëhnayik hna.

* 1:2 1.2 Yuda gë vëheryu: vëhni yeho vankaf hnënk pëhw gë wahi Isërayel ÿa. * 1:3 1.3: Wapëgwala 38.27-30

☆ 1:5 1.5: Yosuwe 2.1-24 ☆ 1:5 1.5: Rit 1.1-4.22 ☆ 1:6 1.6: 2 Samiyel 12

Hnagi Yesu Këris Arëhnayik a

¹⁸ Wëlin itëfëta soje hnagi Yesu Këris. Hnëmu ÿa, Mari, Yosef hwëhnëkawo; ðare ñëlahnënda ÿa, gë fanka Iyir Ipacah ña ndonkëko.

¹⁹ Yosef ale hwëhnëkawo ÿa, asan asatah yeho ðare ñadilohna cëfëhnaÿehna bulunda hna; awa më pëhnaq tava hara yëtayina.

²⁰ Wati nte nahadëho watac ña, mëleka Ahwëhn a më karyëtahnekëa hnë hufakery do ntehna: «Yosef, fatah fante hnagik hnë hnënk David, ntë ntaki aÿëla Mari, yëtëry gë fanka Iyir Ipacah fa ndonkëk.

²¹ Facan nagëd. Yesu† wacëduha, kabi umë fehëtëdëhëhni bulunda lëwu ÿa hnë wameh wadëw hni hna.»

²² ÿinë fop nkef ntiyahn wanës Ahwëhn wante nësehnëkawo kila Esayi ña:

²³ «Fandag fante wok yëtëna vësan va ndonkëd do facan nagëd. Emaniyel macëde, umë fëhnëtanëd: Wënu ña gë fuhnë nkentik.»*

²⁴ Yosef, ga nëgak, më ntik ile ntehnëkawo mëleka Ahwëhn ÿa: ñëlëka asëvalu Mari.

²⁵ Bare vëvankëlohna ipad g'umë afo naga aju do Yosef, Yesu macëkawo.

2*Vëyët wahol*

¹ Yesu nkol Betëlem nagiko hnë nkal Yuðe hna, wati nte nkeho Eroð ahnaw ña. Ga nagik, vëyët wahol matëniho cape pëhna lav, ñjini hafo Yerusalem.

² Ga tëkëni hnam më tëyëni: «Ne nkeha ahnaw wasëwif, ale hnagik takahn ÿa? Nubun kol nte rufahnëd nagik ña ga matik gë cape pëhna lav, do ñjijëbun sëmbëfuna.»

³ Eroð ahnaw a ga njëtak, umë pëmpëhnëkawo ðus do gë vëvë Yerusalem va fop.

⁴ Më macehnëkëhni fop vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharañ sariya va do tëyëhni: «Ne ntehnëk Vikerëh va nagëde Arëhnayik a?»

⁵ Më ntëkwaniha: «Betëlem, hnë nkal Yuðe hna nagëde. Wëlin ile kerëk kila ÿa:

⁶ «“Do wëjë Betëlem, antë ntiyahn gelihna nkol nte ñak mbak nafa bë Yuðe.”*
Kwëhnaru nafa kabi hnë wëjë cahnid asankaf ale yed had ahery bulunda mëñ ÿa, Isërayel.»

⁷ Awa Eroð më macehnëkëhni yëmëyëm fo vëyët wahol va tëyëhni pëyaniha bi iÿëhne wati cahnik ikol ña.

⁸ Tac payëhni gë Betëlem, ntehnëhni: «ÿiryin arëyalu wapacëk soje fatah fa; do ge nurunëha, yijën ayëtëndanuno soje ami fëna yiwu sëmbëntijjiwa.»

⁹ Vëyët va nëpaniho fop wanës ahnaw wa, tac ñjilehneni. Awa mbok nulehneni kol nte sahniko gë cape pëhna lav ña. Ndënkwehnëkëhniwo do ga tëkëk le nke fatah hna, tëryalehn.

¹⁰ Vëyët va, ga nuni kol ña tëryak, pëbëlehnëhni uhnatah sankaf.

¹¹ Më tënkëni tere hna do tëkatëniha fatah fa gë hnëmu, Mari. Awa më ndëkwëhnëni soje cëmbëniha fatah fa; tac më pidëtëni wakufa wadëw hni ña do njëdëniha sanu, idud*, do gë ðatikola hambah le wacik mir.

¹² Tac, Wënu ña më pëyakëhni hnë hufakery antë mbokani gë vëhni Eroð; awa më tëfëni nkañ kawary soje mëncëni gë ÿal hni.

Igary gë Esipët

¹³ Ga mëncëni vëyët va, mëleka Ahwëhn a më tufëhnaka Yosef hnë hufakery do ntehna: «Matëry, nufëryehna fatah fi gë hnëmu do garyëryin hnë nkal Esipët hna. Nëwëryin hnam hafo ge ntehnëmi avokaju kabi Eroð ñjijëd njëkëlehna fatah fi soje ndawëhna.»

¹⁴ Awa Yosef më matëk hnë umëd tac dënk, nufa fatah fa gë hnëmu, do nkaryëni Esipët.

¹⁵ Hnam ñëwëniho hafo cëm Eroð. Umë ntiyako nkehahn wante nësehnëkawo Ahwëhn Wënu ña hnë wës kila hna: «Macëbuha fatah mëñ fa soje cahñ Esipët hna.»*

Idaw vutah vumb Betëlem

¹⁶ Ante njëtëko Eroð vëyët va tokaniha, ntavëkawo ðus, më ntehnëk ndawëni fop vutah vucan va, Betëlem hna do gë vankol vante hwërëkawo va fop, fop vucan vunte hwëhnaq wabëhn waki va hafo gëd; wabëhn vutah ña, gë wati le pacënhënihawo Eroð vëyët wahol va soje icahn ikol ña canëniho.

¹⁷ Awa ntiyako wante nësëko kila le waciko Seremi ÿa:

† 1:21 1.21 Yesu fëhnëtanëk ale fehëtëd. * 1:23 1.23: Esayi 7.14 * 2:6 2.6: Mise 5.1; 2 Samiyel * 2:11 2.11 idud: ile pëdëdëni vësëna wasadëha va jëwa sëvah hna ye. * 2:15 2.15: Ose 11.11

18 «Kopa weryeđe hn'ankol Rama hna, wako do gë iyahna cankaŕ: Rasel† hwëyëdëhëhni vutah vuntëwu va; ñwëyëd' mbosëvosehni, kabi cëmëni.»*

19 Ga cëmëk Erođ, mëleka Ahwëhn a më tufëhnaka Yosef hnë huđakery, Esipët hna.

20 Do ntehna: «Matëry nufëryehna fatah fa gë hnëmu do avokawu g'inkal Isërayel, kabi vële yëkëlehnëdëho ndawëhnëniha fatah fa cëmëni.»

21 Awa Yosef më matëk, nufa fatah fa gë hnëmu do mbokani g'inkal Isërayel.

22 Bare Yosef njetako ale wacik Arëselawos hnuŕëko ucankaf rëmu Erođ ña Yuđe hna, awa më ntačkëka soje mboka hnam. Ahwëhn a më mbok nësëhnëka hnë huđakery, do njilehn hnë resiyo vë Galile hna.

23 Ntëđ hn'ankol nte wacik Nasaret. Koyëna nkeho ntiyahn wanës kila ña: «Avë Nasaret macëđe.»

3

Ikaraj vahnë iba San Ayary a

1 Hnë yamani rac, cahnëko San Ayary a hnë wula Yuđe hna do karanjëdëhëhniwo vahnë va.

2 Ntehnëdëhëhniwo: «Gwëcëtarin vankeya va: Inaw' Wënu ña tëhajëk!»

3 Soje San ya nësëdëho kila le waciko Esayi ya ante ntehnëko:

«Ahnë ryekad' wula hna: "Pëhwëtëryin nka' Ahwëhn a, dinëdina vanka' vacatah ðus!"»*

4 San viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbađëho; vampul gë wadëj tokëdëho.

5 Vahnë vëvë Yerusalem va gë vëvë Yuđe va fop do gë vëvë resiyo le kakëni vë tëfary sën Yurëdan hna fop, njidëniho yaalu hna.

6 Putadëniho wameh wante ntini ña tase vahnë fop do San njaryëdëhëhniwo sën hna.

7 San nuko wafarise gë wasaduse wayabah njijëdëniho yaalu hna soje njaryëhni; awa më ntehnëkëhni: «Wuhñë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yarya yi fo kod pëhëtu ntavah cankaŕ Wën nte yejëk ñi?

8 Diryindën viyë viferën. Koyëna tufahnëđun paryi nkwëcëtarun vankeya va!

9 Ant'ahnahandu: "Rëm sankaf fu ya, Abëraham ye", had watac gwërënked afëhëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu ña kod dënk nti wa'i wëraka vutah Abëraham!

10 Rasëhn ya pëhwëtak ños vatëh va vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëđina wadëwel wapëren ña ñosëđe do ntabi gë hwëdëh.

11 «Ami, gë wënka njaryëdëmu soje tufahnahni nkwëcëtarun vankeya hun va. Ale rëfidëho ya, umë lëbëko: catëla dënk faryëtahñëwa wapary ña. Umë, g'lyir Ipacah do gë hwëdëh njaryëdëhu.

12 Ibëryew' ña mënkwëk paryahn soje pitëndëlehnahn wañëc ña gë vaparyel va. Ndanëđ wañëc ña ndank ntëwu hna, bare vaparyel va pëđëđ hnë hwëdëh hunte wok ðipëdina muk.»

Yary Yesu ya

13 Awa Yesu matiko Galile hna nji Yurëdan vëhni San hna, soje njaryi.

14 Bare San ñwëyëdëho, ntehn: «ami rëfëka ayaryo, bare wëjë yijëk hnë yaal mën soje yaryi!»

15 Yesu më ntëkwaka: «Ma'wëry nke koyëna yi wati, kabi koyëna ntiyad' fop ile tëyëk Wënu ña.» Awa San më ma'wëk.

16 Yesu njaryënde tuñ, mëyëtak wënka hna. Hnë wati rac dënk, ambin ña pidëtalehn do nulehn Iyir Wënu ña ga cëlëndajëđ hnë umë; gë fah mëntëlëniho.

17 Tac kopa vë g'ambin nkwerëyëlehni ga ntehnëđ: «Ayi Ajë mën ale yañhëbu ðus a ye; g'umë nëñëko ðus.»

4

Sintani njëkëhnahñëdëha Yesu

1 Ga ndëcëk watac Iyir Ipacah ña më njoka Yesu gë wula soje Sintani nji njëkëhnahna menëhna.

2 Hnam, Yesu cujëko g'anent gë g'umëđ hafo wafac wafëhw wahnah (40). Awa tac më njoka inte ðus.

3 Wati rac Sintani, a'wënehn a, më tëhaka do ntehn: «Ge Aju Wën ya yeru dehnëryehna wa'i wëraka mbaca mburu.»

† 2:18 2:18 Rasel yeho asëval ayahnik awa Sakob ya awa hnë umë cahnëk Isërayel. * 2:18 2:18: Seremi 31.15

* 3:3 3:3: Esayi 40.3

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnek: "Ahnë gena roka fo valëdëha, bare mbalëdëha fëna gë fop wanës wante pëyahned' Wënu ña."»^{*}

⁵ Awa Sintani më njoka Yerusalem, nañ cëvah hna, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna

⁶ do ntehna: «Ge Aju Wën ña yeru, dëdary gëc; gena bi Vikerëh va pëyahnek: «"Wënu ña ntehnëdëhëhni wamëleka wadëwu ña njakënihi kehahnënihi ant'awëw itaka"?»^{*}

⁷ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnek fëna: "Nt'ayëkëhna hna Ahwëhna a Wën hu ña."»^{*}

⁸ Sintani më mbok njoka kat Yesu hn'ikuñ yihnah d'us, tufëka fop wahnaw' wawë d'uniña wi gë hnapul lëwu per,

⁹ do ntehna: «Njëdadëmi ñinë fop ge ndëkwëhneru haryëñwk mën soñe asëmbo.»

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëka: «Ñawëtarye Sintani! Vikerëh va më lehnëk kat: "Dëkwëhnerëyehna Ahwëhna a Wënu ña; umë fo rëfëka aryokunëhna."»^{*}

¹¹ Awa Sintani tavëlehna tañ Yesu do ñi. Awa wamëleka njilehni vëhni Yesu hna do pañëhna.

Ipëgw d'oku Yesu

¹² Ga mbiyëk toye Yesu njetako San Ayary a cëdik, awa më njik hnë Galile hna.

¹³ Nasaret hna ndëcëtao, ñi nteñd' Kaperënañum, nkol nte yeho darël lant vë Galile hna, hn'inkal Sabilon do gë Nefëtali hna.

¹⁴ Koyëna ntiyako wanës kila Esayi ña ante ntehnëko:

¹⁵ «Wuhñë vëvë inkal Sabilon gë Nefëtali, tëfary lant Galile ña gë cape ñëntaw' sën Yurëdan ka, wuhñë vëvë Galile, inkal nte njabahnëni vële wok véyena wasëwif!

¹⁶ Wuhñë vële ye hn'umëhwëry hna nuñun humpen canka! Wuhñë vële lëdëk hnë mëhwëry icëm hna, humpen ha penëdëhu!»^{*}

¹⁷ Kobëri tac, Yesu pëgwëko karañëdëhni vahnë va ntehnëdëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va: Nañ Wënu ña tëhajëk.»

Imac vërefal vëryënkwëryënk

¹⁸ Yesu lant sankaf le wacik Galile ña tëfaryëdëho, ante nukëhniwo vësan vëhi vële yeho vëfëla wuwis: Simo, nte wacëdeho Piyer, do gë aheryu Andëre. Waryey ntonëdëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

¹⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

²⁰ Tavëlehnëni tañ waryey wa tëfëlehnëdëniha.

²¹ Ante mbok njik ñawët toye ña më mbok nukëhni kat vahnë vëhi, Sak g'aheryu San; viju Sebede yeho. Kulu lëw hni hna nkeniho gë rëm hni, waryey wale pëlandeni wuwis wa pëhwëtëdëniho. Yesu më macëkëhni tëfëlehnëniha.

²² Tavëlehnëni tañ kulu ña do gë rëm hni tëfëlehnëdëniha.

²³ Yesu njasëlendëho Galile hna fop, karañëdëhniwo vahnë va vacery vacaliña wasëwif, Wanës Wakasëk wañë Nañ ambin ña pëyahnedëho do njërenëdëhniwo vahnë va fop wates wadëw hni ña gë warey walëw hni wa.

²⁴ Itëfëta soñe lëwu ña nkwëryëdeho hn'inkal Siri* hna fop do njinenëhni dëhëhniwo fop vële resëko wates wanëmpëlah ma hwëhnao wadëñah wanëmpëlah: vële pëlanio wayine, vële ntidëho hayo do gë vële reyëko, do njërenëdëhniwo.

²⁵ Kore sankaf rëfëlendëhna; Galile matidëniho gë resiyo Wahnañ Pëhw gë Yerusalem gë Yude do gë resiyo le ye gë cape ñëntaw' sën Yurëdan.

5

Uhnëfak paryi wa

¹ Ga nukëhni Yesu kore ña, më kayëk hn'ikuñ ntaña do vahnë va më njijëni darël lëwu.

² Awa pëgwëlehn karañëdëhni aki:

³ «Mbetani, vële yavëtëk mbalëkëhni uryema Wën kabi Inaw' ambin ña vëhni hwëhnek!

⁴ Mbetani vële yahnañ va, kabi Wënu ña mbosëvosehnëdëhëhni

⁵ Mbetani vële vanañ va, kabi Wën njëdadëhëhni nkal iña fop!

⁶ Mbetani vële njok inte gë wënka soñe usatah wa, kabi Wënu ña pihñëdanëdëhëhni!

⁷ Mbetani vële kayëhnañdëc gë vëyënta hni va, kabi Wënu ña kayëhnañdëcëha gë vëhni!

* **4:4 4.4:** Divëta Sariya 8.3 * **4:6 4.6:** Wahnëw 91.11-12 * **4:7 4.7:** Divëta Sariya 6.16 * **4:10 4.10:** Divëta Sariya 6.13 * **4:16 4.16:** Esayi 9.1-2 * **4:24 4.24 Siri:** Wati rac, Siri gë Galile gë Yude Rom hwëhnekëhniwo had nkal ndampo fo.

⁸ Mbetani vële pacëk vintaŵary va, kabi nuđëniha Wënu ŋa!

⁹ Mbetani vële ryemađëhëhni vahnë va nuŷani yam ŷa, kabi Wënu ŋa vërahu rëkëđ macëndëhni!

¹⁰ Mbetani vële lifë këm fo va kabi ile satëk ntidëni; Inaŵ ambin ŋa vëhni hwëhnëk!

¹¹ Mbetarun wuhñ nte njeŵëderun, mbërehñëderun, ntehnëderun sifa wanës wameh-wo va kabi ami hwëtahñërun.

¹² Tisëryiŵu, natëryiŵu, kabi icos cankađ hnapëđëhu ambin hna. Dënkŵëtarin, koyëna mbërehniniho wakila wađ kobëri ŋa fëna.»

Waŋiry gë humpen

¹³ Yesu më mbok ntehnëk: «Wuhñë ye waŋiry đuniŷa ŋa. Bare ge waŋiry ŋa gona ŋaŋ, hak kode mbokaryi ŋaŋëni? Gona kwëhna nafa; ntonjëde g'ipër, do vahnë va njasahnëđëni.

¹⁴ «Wuhñë ye humpen đuniŷa ha. Inaŵ nte vëryik yaŋ hn'ikuŋ ŋa kodena cowi.

¹⁵ Pëđëđena lampu do cowi sëñ, bare kaŋëde yaŋ pëtënhahnëhni vële ye cery va.

¹⁶ Koyëna tëtëka pëtënd humpen hun ha hnë vahnë hna, nuhahnëni ifëren le lidun ŷa do cëmbahnëniha Rëm hun le ye g'ambin ŷa.»

Nafa sariya

¹⁷ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Antë ntiyahnu itëkwehn sariya Moyis do g'ile kerëni wakila ŋa yijëbu. Yijëla soŋe rëkwehnu, bare soŋe fadënu yijëbu.

¹⁸ Toña ŷa fëyađëmu: gante-wo mbiŷëk ambin ŋi g'inkal inji, ñoñ ŋaŷëtëđena sariya hna, la fakerëh fante ŷak vak. Nkod' hafo hale padëđ fop.

¹⁹ Soŋe umë ye, ale ŷaŷëtëk facariya fante ŷak vak hnë waŋi do karaŋëhni vëŷëntaŵ va ntintini koyëna ŷa, ahñë arac yed' ale ŷak vak ŷa hnë Naŵ ambin hna. Bare ale wawëhnëk do karaŋëhni vëŷëntaŵ va, naŷëđ Naŵ ambin hna.

²⁰ Toña ŷa fëyađëmu: ge icat dëŵ hun iŋa dëbëna mba vëharanŋ sariya vi do gë wafarise wi, kodiluhna arënkü Naŵ ambin hna.»

Karaŋ soŋe ntavah

²¹ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Njëtarun ntehniniho vacërakëlo fu va: "Nt'aryaŵa ahñë wakwëhn ampër; ahñë ale-wo-le ryawëka aŷëntaŵ a, tëtëka njoyi karyënkŵ ahitin hna."»

²² Bare ami ntehnëđëmu: ge ahñë ntavëka g'aŷëntaŵu ŷa, tëtëka njoyi haryënkŵ ahitin hna; ale lehnëka aŷëntaŵu ŷa: "Fufafu yeru!" tëtëka kitiŋi Mbara Vëhitiŋ hna; ale lehnëka: "Ahnënkŵah yeru!" ahñë arac tëtëka ntabi hnë hwëđëh janáma hna.

²³ «Ge awa ñađu ayëđahna Wënu ŋa hn'ile cënađe sadëha hna, do hnam aryënkŵëtat aŷënta hu ŷa kwëhñak ile lavëka gë wëjë,

²⁴ tavëry ile ŷakëndu ayëđahn ŷa hn'ile cënađe sadëha hna, ayi ten asaŋëndaniŵu g'aŷënta hu arac; tac g'avokaj asëna sadëha hu ŷa.

²⁵ Ge hn'ile akitiŋëderun hna nkorun ayindu g'ale rakëlëku ŷa, diry fere ñap asaŋëndanu g'umë hnë wati le worun hn'ankaŵ ŷa. Ge gena umë, kod' pëlayehñëhi hnë ahitiŋ hna, do ahitiŋ a njëđahnëđëhi gë vësankaf do vëhni cëđëđënihi gë kaso.

²⁶ Toña ŷa fëyađëmi: cahnëđila hnam muk, hara cosahnëlihna đalasi le wonanëruha ŷa!

Karaŋ soŋe vësëval vësän vëhawary

²⁷ «Njëtarun fëna ntehniko: "Nt'ayëkëlehna asëval ahaŵary."»

²⁸ Bare ami ntehnëđëmu: asan ale-wo-le yëkëka asëval ale nkok ñëlëna ŷa hafo naha soŋe ndakëni, arac ndakëni g'asëval arac ntaŵary dëŵu hna.

²⁹ Awa age nkër hu ŋa ŷađ ntiyehni uŵeh, dokëтары alon ŋaŵët: ntihtëaŷi inë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ŋa fop hnë hwëđëh janáma.

³⁰ Do ge soŋe aŵ hu rëhw ŷa ñađ ntiyehni uŵeh, dëpëтары alon ŋaŵët: ntihtëaŷi inë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ŋa fop hnë hwëđëh janáma.

³¹ «Njëtarun ntehniko fëna: "Ale vambëka asëvalu ŷa tëtëka njëđahna kayëte nte rufahnëđ mbambik."»

³² Bare ami ntehnëđëmu: asan ale-wo-le vambëka asëvalu ŷa, hara pëlalëhnëlihna g'asan ahaŵary, arac liyendëha ile mbañëk Wënu ŋa ge mbok ñëli; do ale yëlëka asëval ale mbambëk asan ahaŵary ntik ndakëntal nte ye had asëval ale nkok ñëlëna ndakëđëni.

Karaŋ soŋe idëk

³³ «Njëtarun fëna ntehniniho vacërakëlo fu va: “Nt'arav ile lëkëru haryënkW Ahwëhn hna, bare diry le lëkëru ali ya.”[✠]

³⁴ Bare ami, ntehnëdëmu: nt'alëku muk! Nt'alëkahnu ambin ña, kabi hnam nke laña Wënu ña.

³⁵ Nt'alëkahnu nkal inji, kabi umë ye sëba wapary Wënu ña. Nt'alëkahnu Yerusalem, kabi inaw ahnaw asankaf a ye.

³⁶ Nt'alëkahn dënk vankaf hu vi, kabi kodila ayerëna ma avahnëna wëla imul dampo dëw hu ña.

³⁷ Ge ha ye, dehnëryin, “Ha” ge hali ye, dehnëryin “Hali”. Dëk nte-wo-nte wënërun ña gë Sintani matid.

Karañ soje igwëcag

³⁸ «Njëtarun ntehniko: “Ge inkër lokëtëruha ahnë, inkër lokëtëgëderu do ge beñ wubëruha ahnë beñ wubëgëderu.”[✠]

³⁹ Bare ami ntehnëdëmu nt'awëcaguna ale liku uweh a. Ge ahnë foryëki uham rëhw wã, yëdaryehna poryëgi rahahn wã fëna.

⁴⁰ Ge ahnë ñad njoyi hnë kitiña tebahni facud fatoy fa, taveryeryehna njoryary cankaf ña fëna.

⁴¹ Ge ahnë forosinjëdëhi ayas kilometër ryampo, yasëryin g'umë soje wakilometër waki.

⁴² Yëdaryehna ale wuntaki inë ÿa, do ant'awanja ale rëyëki inav.

Karañ soje injahn vëyëw fu

⁴³ «Njëtarun ntehniko: “Ñahnëryehna ayënta hu ÿa, do ñewëryehna ale wok ñahnëlihna ya.”[✠]

⁴⁴ Bare ami, ntehnëdëmu: ñahnëryinëhni vële yëwëku va do muntanëryinëhni vële lidëhu këm fo va.

⁴⁵ Ge koyëna ntidun, tufahnëdun vutah Rëm hun le ye g'ambin va yerun. Umë canëhniidëhëni ulav lëwu wã, vahnë wëwen va do gë vëfëren va do tëvëhnëndëhni vahnë vësatah va gë vële wok vësatëna per.

⁴⁶ Ge vële ÿahnëku fo ÿahnërun, soje ye hnapëdun icos Wën, ide-wo-de? Wëla vëyëwik va ntidëni koyëna!

⁴⁷ Ge vëyënta hun fo yaëdun, ifëren dëcët bi lirun koyëna? Wëla vële wok vëyëtëlahna Wën va ntidëni koyëna.

⁴⁸ Awa kwëhnaryin injahn padah gante kwëhnak Rëmun le ye g'ambin ki!»

6

Karañ soje iyëd vëhaÿëhnah

¹ «Ant'alindu tase vahnë ile tëyëk sariya Wënu ña, soje ahamahnaniwu; ge koyëna ntidun, nuÿadiluhna icos Rëmun le ye g'ambin ÿa.

² Awa ge njëdëdunëhëhni vëhaÿëhnah va inë, nt'aliwu ahamahnaniwu, gante nkeni vële rufëhnacl le-wo-le: ntidëni koyëna soje cëmbahnëndeni. Toña ÿa fëyadëmu: vëhni atëk nuÿani icos dëw hni ña.

³ Bare ge vák rëhw hu ÿa njëdadëhëhni vëhaÿëhnah va inë, vák rahahn hu ÿa tëfëlahna njët,

⁴ nkohahn sowik ile lidu ÿa. Ge koyëna ntidu, Wënu ña, Rëmuh ÿa, hnucl ile lidu wandëm ña do cosëdëhi.»

Karañ soje sifa iyëfa Wën

⁵ «Ge njëfadunëha Wënu ña, ant'arëfëtalahnënduni vahnë vële ÿahnëk tufëhna vi: vëhni, nëñahnëkëhni iyëfa wënkahn vacaliña hna do hnë le-wo-le rëkëde nundeni. Toña ÿa fëyadëmu: vëhni tëk nuÿani icos dëw hni ña.

⁶ Bare wëjë, ge ñadu ayëfahna Wënu ña, tënkëry cery hu hna, afid rënka ÿa do ayëfahna Rëmuh le ye yëwa sowak dënk hna; do Rëmuh le hnucl le lidu le cowaru ÿa, cosëdëhi.

⁷ «Ge njëfadun nt'arëfëtalahnënduni vële wok vëyëtëlahna Wën vi, vëÿawënkah vi vële njehëk kwëlëkwël wanës wante wok kwëhnahna nafa: ntiyahnekëhni Wënu ña maWëndëhëhni ge njabënëni wanës ña.

⁸ Nt'arëfëtalahnënduni. Wënu ña, Rëm hun ÿa tëk njët le valëku ÿa, ani g'arëyahnduna ÿa.

✠ 5:33 5.33: Soje Walevi 19.12; Vaker 30.3; Divëta Sariya 23.22-24 ✠ 5:38 5.38: Icahn 21.24; Soje Walevi 24.20; Divëta Sariya 19.21 ✠ 5:43 5.43: Soje Walevi 19.18

⁹ Wëlin gante tēfeka ayēfandu ka:

«“Rēm fu le ye g'ambin,

Arabi vahnē va fop njavētēni Wën Hupacah yeru.

¹⁰ Arabi naw̄ hu ŋa njij.

Arabi ale-wo-le ŋa nti nkal li ile ŋadu ŋa gante ntide hn'ambin ki.

¹¹ Yēdēryifu fac-wo-fac le rokēdēfun.

¹² Tavēndifu ile lēntēbun ŋa gante tavēhnēbunēhēhni, fuhnē fēna, vēle lēntahnēkēfu ki.

¹³ Do nt'aravēfu yēkēhnahnifu, bare ŋawētēndifuna Awēnehna. [Wējē hwēhnēk ucankaf uŋa gē fanka fa do gē icēmb iŋa kwēlēkwēl. Amina.]”

¹⁴ «Ha, toña ye, ge tavēntunēhēhni vēyēnta hun va wameh wante ntinihu ŋa, Rēmun le ye g'ambin ŋa fēna tavēndēhu.

¹⁵ Bare ge tavēndilunihna vēyēnta hun va, Rēmun fēna tavēndiluhna wameh wante lirun ŋa.»

Karaj soŋe suŋ

¹⁶ «Ge cuŋēdun, ant'aŋaŋēnu wayēka wā had gante ntidēni vēle hnaŋēnad ki: mbacēdēni wayēka wā soŋe vahnē va fop njētahnēni cuŋēni. Toña ŋa fēyadēmu: vēhni tēk nuŋani icos dēw̄ hni ŋa.

¹⁷ Bare wējē, ge cuŋēru, gwēñary do asirēta nkaf ŋa,

¹⁸ soŋe ntē njētēni vahnē va cuŋēru. Rēmuh le wok nuŋena ŋi umē nuŋ le liŋu wandēm ŋi do cosēdēhi.»

Hnapul ambin hna

¹⁹ «Nt'avarēpu hnapul hnē iŋi duniŋa, le pērēkanēdēni vamaŋ gē le rokēd waryēhwēra, ma le kodēni nteni vēle va.

²⁰ Bare bārēparyin hnapul ambin hna, le nkoni wayena vamaŋ ma le rokēd waryēhwēra soŋe pērēkanahnēni, do hn'ile nkoni wayena vēle ntehnēni.

²¹ Yētēryin le nke hnapul hun hna, nkeŋ iŋa hun iŋa kwēlēkwēl.»

Humpen imbahn

²² «Vinkēr va ye lampu mbahn ŋa. Ge nuŋu wapacēk mbahn hu ŋa fop kwēhnad humpen.

²³ Bare ge vinkēr va pērēnaliŋna, mbahn hu ŋa fop hn'umēhwēry nkeŋ. Awa ge humpen nte rēfakēha nke hnē wējē ŋa mēhwēry mbacak, mēhwēry tac mbahnēd dūs!

Wën ma koryi

²⁴ «Ahnē kodina njohalēhni vahnē vēhi gē ntaŋary dēwu ŋa fop: caŋēdēni g'aryampo do ŋahnēdēha; ñewēdēha aŋēntaw̄ a do njafa. Kodiluhna ayohaluna Wēnu ŋa do ayohalu fēna koryi ndampo fo.»

Ikwētahn Wën

²⁵ «Paŋare umē lehnandēmu: nt'ahnahandu ile rokēdun ma vile liyadun. Gena bi uwām yabēk gē roka do mbahn iŋi yabēk fēna gē viŋi vi?

²⁶ Yēkēryinēhni wusēry wī: wahnadēdina, wavarēpēdina fēna, waryanēdina iroka hnē vandank, bare Rēmun le ye g'ambin ŋi ndavēdēhēhni. Kas wūhnē vēle lēbēkēhni nafa wusēry wī dinēhnēdihuhna bi ntēbini vēhni dūs?

²⁷ Ge ahnē hnē wūhnē nahad uryēnah lēwu wā koŋ bi koyēna nkwēn iyary wafac walēwu wā?

²⁸ «Do ye hnahadun fēna soŋe viŋi vile liyadun? Yēkēryin gante pēhnēd wapētel wabē fēk ki: dokuŋēdina, bahnēdina wafand.

²⁹ Bare la ahnaw̄ a Salomo, g'uvetak lēwu wā fop, nuŋalohna viŋi wivamah had ufētel ryampo gē watac ki.

³⁰ Wēnu ŋa koyēna cudēdēha idēl nte ye dol ani do acahn ntonŋi gē hwēdēh. Ge umē toña ye, kas wūhnē cudēdēhu ntēbi dēl iŋi! Kwētahn hun iŋa yabēna!

³¹ Awa ntē nkehahnahnu alehnēndu: “Ye rokēden, ye sedēn, ye liyaden?”

³² Vēle wok vēyētēlahna Wën va vērad kwēlēkwēl soŋe virac fop. Bare wūhnē, Rēmun le ye g'ambin ŋa njētēk mbalēku virac fop.

³³ Awa, bēraryin iyēkēlehn Naw̄ Wēnu ŋa ten do gē ile satahnēka ŋa, tac njēdadēhu fēna le valēku ŋa fop.

³⁴ Antē nkehahnahnu soŋe acahn: acahn ŋa nkehahnahnēdēha g'umē dēnk. Ambēr nte yijēd fac-wo-fac ŋa gwēr nke soŋe fac ŋa.»

7

Nt'ahitiñehni vëjënta hu va

¹ Yesu më ntehnëk kat: «Nt'ahitiñu nkeya vëjënta hu va soje Wënu ña antë kitiñu wuhnë fëna.

² Yëtëryin ðus, Wënu ña kitiñëdëhu gante kitiñëdunëhëhni vëjënta hun ka, g'añëña nte ñañëhnahnëdunëhëhni vahnë ña ñañëhnahnëgëdëhu Wënu ña.

³ «Soje ye yëkëdu ivëd le ye hnë inkër aÿënta hu hna, do hara kamahnëlihna bërëh bële yehi hnë inkër hu hna?»

⁴ Hak kodu alehna aÿënta hu ña: “Napërye lihëti ivëd le yehi nkër hu ñi” hara bërëh yehi inkër hu hna?»

⁵ Wëjë, ale ntiyahnëk catëru alëbëhni vëjëntaŵ, dihëтары ten bërëh bële yehi inkër hu ñi tac nuðu ðus alihëtahna aÿënta hu ñi ivëd le yeha nkër dëwu ñi.

⁶ «Nt'ayëdawuni ile sëvak ña wabe, kabi ge njëdarunëhëhni cahëtanëhnëdënihu ñarënihu; nt'aloñu wanjere hun wakwëhn nafa had sanikona ña haryënk wampëhëmpëh hna, kabi ge ntonjëtunëhëhni nkëñëdëni do nihëd.»

Siyab soje wayëfa

⁷ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Tëyëryindën njëdaderun, yëkëlehnëryindën nuðu, ßankëryindën rënka ña pidëtënderun.

⁸ Paryi pëyadëmu, ale-wo-le rëyëka njëdäde, ale yëkëlehnëka nuð do pidëtëhnëde rënka ña ale vankëd a.

⁹ Nke bi hnë wuhnë ahnë ale yëdädeha fatahu itaka ge mburu tëyëka,

¹⁰ ma lën ge igis tëyëka?

¹¹ Mama mehantun, ßare viÿë vëfëren yëdäfunëhëhni vutah hun va. Do kas Rëmun le ye g'ambin ñi njëdäfëhëhni viÿë vëfëren vële rëyëdeha va!

¹² «Fop ile fadun ntinëhënihu vahnë ña, dinëhëryinëhni wuhnë fëna: irac ye ile karanjëd sariya Moyis ña gë vëkayëte wakila ña.»

Vankaw vaki va

¹³ «Tënkëryin rënka suyah hna. Vëyabah rënka yankah hna tënkëdëni do nkaw nkwankah ña tëfëdëni ßare g'ibëv njiryeryëd.

¹⁴ Rënka suyah ña g'ankaw ntakah tëfi ña g'uŵam usër njiryeryëd; vële hnuð va vëyabëna.»

Wakila vëwër

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Keharyinëhni vële wok wayena wakila paryi. Njijëdëni hnë wuhnë ntiyajëdëni had wape, ßare ßambery lëw hni wañin wayapah ye.

¹⁶ Njavëtëdunëhëhni ge nurun ile ntidëni ña. Gena bi waresen ŵa kwëcëdëna hnë wadëmpëhn do wanuñ ña fëna kwëcëdëna hnë dël imeh.

¹⁷ Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëd do atëh meh wadëwel wameh ntëwëd.

¹⁸ Atëh përen kodina ntëw wadëwel wameh, atëh meh fëna kodina ntëw wadëwel wapëren.

¹⁹ Atëh nte-wo-nte woð dëwëna wadëwel wapëren ña, ñosëde ntabi gë hwëdëh.

²⁰ Ha, koyëna dënk njavëtëdunëhëhni wakila vëwër ña ge nurun ile ntidëni ña.»

Vërfal paryi va

²¹ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Lakënde vahnë va macëdëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn” gena soje umë rënkëndahnëdëhëhni Nawë ambin hna; vële lid le ñad Rëm mën le ye g'ambin va fo rënkëd.

²² Hnë fac le kitiñëdëha Wën ðuniya hna vëyabah ntehnëdëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn, gena bi toña, g'uŵac hu ŵa pëyahnëdëfunëho wanës Wënu ña; g'uŵac hu ŵa ntadëfunëhëniho wayine ña; g'uŵac hu ŵa ntidëfunëho viÿëmpëhnahnah viyabah?”

²³ Awa ntehnëdëfuhëhni: “Kobëri yëtëluhna! Nawëtaryino, wuhnë vële wok d'idiluhna le ñad Rëm mën a!”»

Vacery vaki

²⁴ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Ale-wo-le wëryëk wanës wante hnësëdëfu takahn ñi do nti watac arac aritah ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu gë sima.

²⁵ Rëv ña tëvëk, wasën ŵa macëk, sël sankaf ña cëlëk, ßare këfëna cery tac, kabi gë sima mbëryik.

²⁶ Bare ale wëryëk wanës wante hnësëdëfu takan ñi do dil watac, arac ahnënkwha ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu g'inkal fo.

²⁷ Rëv ña tëvëk, wasën ŵa macëk, sël sankaf ña cëlëk këfëlehn cery tac do nih fop.»

Ucankaf Yesu

²⁸ Ga puñnak Yesu wante nėsėdėho ŋa, vahnė va fop pėmpėhnahnėkėhniwo gante karanėdėhėhniwo ka.

²⁹ Gelohna gė vėharan sariya vėlėw hni ka, bare g'ucankaf karanėdėhėhniwo.

8*Yesu ahwėhn ambiy njėrėnėd*

¹ Ante cėlėdėho Yesu kuŋ hna kore sankaf rėfėlehnėdėhəwo.

² Awa asan ahwėhn ambiy tėhalehn a, ndėkwėhn karyėnkw lėwu do nteha: «Ahwėhn, ge ŋadũ, kodũ ayėrėno, afacėnėlehnə.»

³ Yesu mė njelėk vək ŋa ŋaka do nteha: «Ňadėfu: Pacėry!» Tan njėrėlehn.

⁴ Tac Yesu mė ntehnėka: «Nėpary dũs: n'afėyahna ŋin la aryampo, bare yiry njėki asėna wasadėha ŋa, do canėry sadėha le kerėko Moyis canėnde ŋa. Koyėna vahnė va fop njėtėdėni pacėru.»

Yesu aryokuŋėhn kapiten njėrėnėd

⁵ Wati nte tėnkėdėho Yesu Kaperėnaŋum ŋa, Kapiten vė Rom rėhakawo soŋe muntahna ndemahna.

⁶ Mė lehnėkawo: «Ahwėhn, aryokuŋ mėn a ndakėk tere hna, kodina mat, mbėrak dũs.»

⁷ Yesu mė ntėkwaka: «Njidėfu yėrėnėwa.»

⁸ Kapiten ŋa mė ntehnėk: «Ahwėhn, catėla soŋe arėnkahn tere mėn hna. La ki fo nėsėru njėrėd.

⁹ Ami dėnk, vėle lėbėko ucankaf a wawėndėbu do kwėhna buhėhni wasodafė wale wawėndėho fėna. Ge ntehnėbuha aryampo nji, njid. Ge ntehnėbuha aŋėntaw njij, njijėd. Do ge ntehnėbuha aramp mėn a fėna nti iŋė, ntid.»

¹⁰ Yesu ga nkwėryėk wanės watac, pėmpėhnahnėkawo mė ntehnėkėhni vėle rėfėlehnėdėhəwo va: «Toŋa ŋa fėyadėmu: nulėwahna hnė bulunda vėvė Isėrayel hna ale njabėk ikwėtahn g'ayi ki.

¹¹ Paryi pėyadėmu: vahnė vėyabah matidėni vacape hna fop, ntaŋalandėni gė Abėraham gė Isak do gė Sakob Naw ambin hna soŋe ambėnt ŋa.

¹² Bare vėle rėfėkawo nkentini Naw va canėdėni g'ipėr le mbahnėk hna, hnam rėkėd kondėni do cemėlehnandėni wabėn ŋa.»

¹³ Tac Yesu mė ntehnėka kapiten ŋa: «Bokary gė ŋal hu! Arabi Wėnu ŋa ntinėhni ile hwėtahnėru ŋi!» Do aryokuŋėhn kapiten ŋa njėrėko hnė wati rac dėnk.

Yesu vėres vėyabah njėrėnėd

¹⁴ Tac Yesu njiko tere Piyer hna mė tėkatėka hnėmu asėvalu Piyer ga ndakėk; mbahn iŋa njakėkawo.

¹⁵ Umė ŋakėka vək ŋa do yak mbahn wa tavėlehna tan. Asėval a matėlehn njohala.

¹⁶ Ante nėkak ŋa, njonėhnijikėhniwo Yesu kore sankaf vahnė vėle pėlani wayine. Gė wanės wadėwu ŋa fo ntadėhėhniwo wayine ŋa do njėrėnėdėhėhniwo fėna vėres va fop.

¹⁷ Koyėna ntiyako wanės kila le waciko Esayi ŋa:

«Nufėk ile horotehnėdėhėfu ŋa;
ndibėk wates wadėw fu ŋa.»[☆]

Vėle yad tėfėlehnėndėniha Yesu

¹⁸ Ante nukėhniwo Yesu fop kore le hwėrėka ŋa mė ntehnėkėhni vėrėfal vėlėwu va ntėmpėtani gė cape ŋėntaw lant ka.

¹⁹ Hnė wati rac Aharan sariya aryampo mė tėhaka do nteha: «Aharan, tėfėlehnėdėmi hn'ile-wo-le njidu hna.»

²⁰ Yesu mė ntėkwaka: «Vuntadaŋ va kwėhnani wahatėh wale njinėgandėni do wusėry wa wahof; bare Ajė Ahn'a kwėhnana ŋėwa le njinėgad.»

²¹ Ahawary kat arac arėfal Yesu yeho, mė ntehnėgėka: «Ahwėhn, yėdėrye yiwu ten hnapu hafo Apa cėm tac do gė yiju rėfėlehnėndi.»

²² Yesu mė ntėkwaka: «Tėfe do tavėryihni vėsėm va mbaŋėnihėhni vėsėm vėlėw hni va.»

Yesu sėl tėryėd

²³ Tac Yesu mė kayėk kulu sankaf hna do vėrėfal vėlėwu va mė kayėntini.

²⁴ Taŋ sël sankaf matëlehn lant hna, cëlënd hafo wawonkëlo wënka ɲa ñand tēmp kulu ʔa. Wati rac Yesu wakwëd ndakëko.

²⁵ Awa vërëfal va më tēhaniha nēgētēniha ndekatëndēni: «Ahwēhn, pehētēryifu! Cēm iŋa yeyinēk!»

²⁶ Mē ntēkwakēhni: «Soŋe ye ntakëku? Gante mbak kwētahn hun ka!» Matëlehn, ɲañēna sël ʔa gë wawonkëlo wënka ɲa, tēryalehn fop nkelehn yamah sankaf.

²⁷ Vēhni fop pēmpēhnahnēkēhniwo më ntehnēdēni: «Mo ga ye awa aʔi asan? La sël ʔa gë wënka ɲa mawēhnēdēniha!»

Yesu njerēndēhēhni vēsan vēhwēhn wayine

²⁸ Ante tēkëko Yesu hnē nkal vēvë Gadara hna, gë cape ñiantaʔ lant ɲa, vēsan vēhi vēle pēlaniho wayine më cahnini wayag hna njiëndēni pankëlēni. Nʔayēniho dʔus, soŋe rac ahnē dēkēdilo hna mbok tēf nkaʔ tac.

²⁹ Pēgwēlehnēni ndekandēni: «Aʔjē Wēn, ye ye yēbēlan fu? Ahorotehnēfu bi yijēru ani gë tēkahnēnd wati kitij ɲa?»

³⁰ Hara kore vampēhēmpēh ryavēdēho ɲawēt toye.

³¹ Awa wayine ɲa më muntaniha Yesu aki: «Ge ñadfu alafu, cañētēryifu hnē vaŋi vampēhēmpēh!»

³² Mē ntehnēkēhni: «Yiryin!» Mē cahnēnihēhni vēsan vēhi va njini tēnkēnihēhni vampēhēmpēh va. Taŋ kore vampēhēmpēh na fop pētalehnēhni vambēŋ kuŋ hna njini ntēbani lant hna do cēmēlehnēni fop.

³³ Vēhery vampēhēmpēh va njilehnēni g'igary fo g'ankol do gë le kwētēdēni vampēhēmpēh hna pēyahni fop le nuni ʔa do g'ile yehēhni vēsan vēle pēlaniho wayine va.

³⁴ Vahnē vēvë nkol va fop cahnēniho njini pankëlēni gë Yesu. Kobēri ga nuniha kēlaniha cahn resiyo lēw hni hna.

9

Yesu ale ye vorovoro njerēndē

¹ Ga matēk hnam Yesu më kayēk kulu sankaf hna do ntēmpēta nji g'inkol ntēʔu.

² Ga tēkēk hnam vahnē më njinenēhnihiha asan ale ye vorovoro hnē yala ndakëko. Yesu ga nuk ikwētahn nte kwēhnani soŋe lēwu vēle yojēkawo va, më ntehnēka aresa: «Duñēnary, fatah mēn! Tavēhnēmi wameh hu ɲa!»

³ Awa vēharaŋ sariya vēryampo më nahadēni: «Aʔi asan Wēnu ɲa njeʔwēd!»

⁴ Yesu njētēko le nahadēni ʔa, më ntehnēkēhni: «Soŋe ye hwēhnarun viŋi vinahan vimeh?»

⁵ Lehnuwa aʔi asan: “Wameh hu ɲa tavēhnēmi”, ma: “Matēry do yasēry” ryampo bi ʔak hnēŋēk nēsi hnē waŋi?

⁶ Awa ñadēfu ayētu: Aʔjē Ahn'a kwēhnak fanka nkal li tavēhna ahnē wameh.» Tac më ntehnēka asan ale yeho vorovoro ʔa: «Matēry, nufēry yala hu ʔa awēnc gë ʔal hu!»

⁷ Asan a matëlehn nuf yala lēwu ʔa do mēnc gë ʔalu.

⁸ Kore ʔa ga nuni watac, pēmpēhnahnēkēhniwo do cēmbēdēnihaʔo Wēnu ɲa soŋe le njēdākēhni vahnē va iʔi sifa wēka.

Matiye nked arēfal Yesu

⁹ Yesu matēko hnam njind do nuhna asan ale wacik Matiye hnē biro le cosahnēde ʔatētanke hna ntañako. Mē ntehnēka: «Tēfe!» Matiye matëlehn do tēfēlehnēnda.

¹⁰ Tac, Yesu gë vërëfal vēlēwu va roka tokēlandēniho tere Matiye hna gë vërēf ʔatētanke vēyabah do gë vēwēh vēhaʔary.

¹¹ Wafarise wā ga nuni watac më ntehnēnihēhni vërëfal Yesu va: «Soŋe ye tokētēde aharan hun aʔi gë vërēf ʔatētanke vi do gë vēwēh vi?»

¹² Yesu nkwrēyēkēhniwo më ntehnēk: «Vēres va valēkēhni g'ayērēn, gena vēle wok vēresēna.

¹³ Yiryin aʔēŋawu ile pēhnētānēd waŋi wanēs Wēn: “Ipērēna ɲa fecehnēko, gena sadēha wusaw.”⁶ Yētēryin vēwēn yijēbu wācu, gena vēsatah.»

Yesu gë suŋ ʔa

¹⁴ Awa vërëfalSan Ayary a më tēhaniha Yesu do tēyēniha: «Fuhnē gë wafarise wī njehekēfu cuŋ iŋa, awa soŋe ye vërëfal hu vi vēsunēdina?»

¹⁵ Mē ntēkwakēhni: «Naharun bi vēle fayehnik ambēt va kodēni kwēhnani uyiwēhna wati le nkelahnēni g'ale ʔylēd a? Kodina nke watac! Bare wati yejēk nihētēndēniha ale ʔylēd a; awa wati rac vërëfal mēn va rēkēd cuŋjētēndēni.

¹⁶ «Ahnë kađeđina ankwëŷ pand kasëk, nte wok kwëŷana ten, hn'ipand cër; ge gena umë, ankwëŷ pand kasëk ija, ge ndagik, kwëŷađ do citëđ pand cër ija do hatëh ha njankëđ đus.

¹⁷ Tawëđena fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër*; ge gena umë waryëpët wa ténkëđ, përekađ do uñen uja ndehëtađ. Bare uñen kasëk ja hnë waryëpët wëhasëk tawëde do koyëna ñoñ përekađina.»

Iyëren ares do g'ibëhnëndan aryag asankaf

¹⁸ Wati nte nësëndëhëniwo Yesu wani ja, asankaf wasëwif rëkiko, ndëkwëhn haryënk w lëwu do nteha: «Aryag mën a cëmëk tamëki; bare yij aŷaka do matëđ.»

¹⁹ Yesu më matëni gë vërefal vëlëwu wa do tëfëlehnëniha asankaf arac.

²⁰ Awa ga njidëni, asëval ale resëko njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki, rëhakawo Yesu kamëhni do ñak wacëmët cuđ ntëwu ja

²¹ kabi ntehadëho: «Lakënde viŷi vilëwu vi fo ŷakakëndëbu, njërakëndëbu.»

²² Ante ñakëk ja Yesu më cahëtak do nteha: «Yaŷënary, aryag mën! Ikwëtahn hu ja njërenëki.» Do hnë wati rac dënk asëval a njëreko.

²³ Tac Yesu təkëko hne tere asankaf wasëwif hna. Ga nukëhni vële yëwëđ ge ahnë cëmëk wa do gë vële yahnađëho wa,

²⁴ më ntehnëk: «Cahnëryin hnani, fandag fi cëmëna, wakwëđ fo ndakëk.» Bare njafanjëđënihawo.

²⁵ Ga canënihëni kore ŷa g'ipër, Yesu tənkekëko cery hna, pëlahna fandag fa vák ŷa do matëlehn.

²⁶ Wëkasëk watac campëko resiyo hna fop.

Yesu vumëp vuki njërenëđ

²⁷ Hnë wati nte matëko Yesu hnam njind ja, vumëp vuki rëfëlendëhawo ndekatëndëni: «Hey! Ajë David, kaŷëhnahnëryiŷi gë fuhnë!»

²⁸ Ga təkëk tere hna, vumëp wa më tëhaniha do më tëyëkëhni: «Ntiyahneku bi kodëfu liwu ile rëyëđun ŷa?»

Më ntëkwaniha: «Ha, Aharaj.»

²⁹ Awa më ñakëkëhni vinkër wa do ntehn: «Arafi Wënu ja maŷëryahnu ile ŷađun ŷa kabi kwëtahnërunëho!»

³⁰ Do vinkër vidëw hni va kolëko nund. Tac më ñañënahnekëhni ntehnëhni: «Nëparyin đus, la aryampo tëfëlahna njëta wani.»

³¹ Bare njiniho nësëndëni soje Yesu ŷa hnë resiyo rac hna fop.

Yesu njërenëđëha kumim

³² Wati le cahnëđëniho vumëp ja, Yesu njonëhnijikawo kumim kabi yine fëlakawo.

³³ Yesu canënda tuŷ yine ŷa, kumim rac pëgwëlehn nësënd. Kore ŷa fop pëmpëhnahnëkëhniwo đus do nësëndëni: «Kobëri nulëfuhna ŷi sifa iñë Isërayel li!»

³⁴ Bare wafarise wa ntehnëđëniho: «Asankaf wayine ja yëdađëha aŷi asan fanka canahnëndëhni wani wayine!»

Yesu kaŷëhnahnëka gë kore ŷa

³⁵ Hnë wati rac Yesu njidëho wahnaw gë vankol hna fop; karañëđëhëniwo vahnë va vacery vacaliŷa vantëw hni hna, pëyahneđëho Wanës Wakasëk Nawë ja do njërenëđëhëniwo fop vëres gë vëreyah va.

³⁶ Kaŷëhnahnëkawo đus gë wakore wade nuđëho ja: mbëraniho do cilëtaniho; nkeniho had wape wante wok wahwëhnana ale heryëđëhëni.

³⁷ Awa më ntëhnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Barëp roka yabah yehëhna, bare vëryokuj va vëyađëna.

³⁸ Awa muntaryina ahwëhn kaŷ a nkwënihi vëhaŷary.»

10

Doku pëhw gë vëhi ŷa

¹ Ga puk watac Yesu macëkëhniwo vërefal pëhw gë vëhi vëlëwu wa do njëđahni imëk ntandënihëni wayine do njërenëndënihëni fop vëres va gë vëreyah va.

² Wëlin wamac wadëw hni ja:

aryënkwëryënk w a umë ye Simo, nte wăcëde Piyer g'aheryu Andëre gë viju Sebede, Sak gë San

³ gë Filip

* 9:17 9:17 Waryëpët wasër: namu lëw hni hna umë taŷahnëđëniho uñen ja.

gë Barëtelemi
 gë Toma
 gë Matiye arëf yätëtanke ya
 gë Sak ajë Alëfe
 gë Tade;
⁴gë Simo Ahahnëndak a
 gë Yuda Isëkariyot ale yed' aroka Yesu ya.

Ipay pëhw gë vëhi ña

⁵ Tac, Yesu payëkëhni ðoku vësan pëhw gë vëhi va, gë yi siyab: «Keharyin waresiyo wale ntëdahnëni vële wok vëyena wasëwif va do nt'arëнку la inaw' ðampo Samari hna,

⁶ bare yiryin gë cape bulunda Isërayel vëhni vële ye had vupe vunte sëvëk.

⁷ Nkaw' hna, pëyahënhni vahnë va Naw' ambin ña tëhajëk,

⁸ yërënyinëhni vëres va gë vëhwëhn ambiy' per, matëndëryinëhni vësëm va, daryinëhni wayine ña. Kifo nuñarun dawëluhna, wühnë fëna yëdahnëryin ki fo.

⁹ Nt'ayoyawu la uyëc koryi ryampo;

¹⁰ nt'ayowu kufa soñe uyas wä; la acuf akawary ma wapary wakawary, la ryoko, kabi aryokuj a njëdäde le valëdëha ya.

¹¹ «Ge tëkërun hn'inaw' ma hn'ankol, yëkëlehnëryin bi mo fëhwëtak soñe kacawu do ñëwëryin yalu hna fo hafo awatu hnam.

¹² Ge tënkërun hnë tere dehnëryin: "Arafi yam ya nke gë wühnë."

¹³ Ge vële lëdëk hnë tere rac va kacanihu, arabi dëwara hun ña cël yal hni hna, ge gwër nuñani nke. Ge gena umë, arabi idëwara hun ña mboka gë yalun.

¹⁴ Ge, hnë tere ma nkol hna fop, ñwëyik kacadeluhna ma nëpayiluhna, kërënyin hnam do bankaryin ivëd wapary hun ña.

¹⁵ Toña ya fëyadëmu: hnë fac kiti hna, vële lëdëk Sodom gë Gomor^a va vëyapënanëdëna ðus gë vëvë inji nkol ki.

¹⁶ «Nëparyin! Payëdëmu had wape wante wok wayëtëna yayah fagant wayin. Awa titënyin do ahnëñu.

¹⁷ Keharyinëhni vahnë va kabi kitiñdënihu do ntampëdënihu vacaliña vantëw' hni hna.

¹⁸ Njiryeryëderun haryënk w hne waguverëner hna gë vëhna w hna soñe lëmën, wasefe mën yedun haryënk w lëw hni, vëhni gë wabulunda wadëw hni ña.

¹⁹ Ge njiryeryirun vakitiña hna antë nkehahnahnu soñe le hnësëdun ma gante tëfëka ahnësu: wanës wante rëfëka ahnësu ña njëdädëhu Wënu ña wati rac.

²⁰ Ha, gena wühnë rëkëd ahnësëndu, bare Iyir Rëmun ña rëkëd nësënd hnë wühnë.

²¹ «Hnë wati rac, vële vankëk rëm gë hnëm njëdahnëlëdëni soñe ndawini; warëm wa koyëna ntidënihëhni vutah vuntëw' hni va do vutah va ñëwëdënihëhni vële hnagëkëhni va do ndawëhnëdënihëhni.

²² Vahnë va fop ñëwëdënihu soñe lëmën. Bare ale yawënad' hafo pu ya, Wënu ña pehëtëdëha.

²³ Ge këm fo ntidërun hn'inaw', garyëryin hn'ikawary. Toña ya fëyadëmu: nkoðun afëyahnëndu wanës Wënu ña hnë wahna w wawë Isërayel hna fop hafo Ajë Ahn'a bokaj.

²⁴ «Fakarañ fante lëbëka aharañ alëwu gena do aryokuj ale lëbëka ale ndokujëhnëd' gena.

²⁵ Cañëk ge fakarañ fa nke had aharañ alëwu ya do aryokuj a nke had ale ndokujënd a. Ge asankaf tere ya Belësebul macëde, awa vëvë tere lëwu va fëna koyëna macëdeni!»

Ale rëfëka ntakëlëntëndehna

²⁶ «Gante-wo nke ka, ntë ntaku gë vahnë va. Fop le sowik ya cowëtëde, do fop le ye sëvah ya njëtëde.

²⁷ Ile hnësëhnëdëmu g'umëd' ya, tëfëtaryin ge pacëk; ile yäkëñakënderun ya, ðekaryin yan.

²⁸ Antë ntakuni vële ryawëd' imbahn bare hara wahodina ndawëni ntawary ña; dakëryiwuna Wënu ña umë ale hoð ntab mbahn iña g'intawary iña per janama hna.

²⁹ Gena bi nkwafeðeni vuñer vuki gë uyëc koryi ryampo? Bare la fëndampo hnë vutac yojëdina nkal li hara Wënu ña Rëm hun ya yëtëna.

³⁰ Ge wühnë ye, la mul bë vankaf hun ñi ndëkwëk.

³¹ Awa ntë ntaku: wühnë lëbëkëhni nafa ya kore vuñer vuyabah!

³² «Ale-wo-le hnësëk bulunda hna ami hwëhnëka, nësëdëfu ami fëna haryënk w Rëm mën le ye g'ambin ya ami hwëhnëka ayi;

³³ Bare ale-wo-le hnësëk bulunda hna kwëhnëlëwähna, nësëdëfu ami fëna haryënkw Rëm mën le ye g'ambin ŷa kwëhnëlëwähna.»

Gena yam bare uwët

³⁴ «Ant'ahnahawu yam yiryeryibu duniya li: gena rac, uwët ye.

³⁵ Wasañëdina ajë gë rëmu, aryag gë hnëmu, asëval gë hnëm asanu;

³⁶ do vēŷew ahnë va, vēvë tere lëwu va dënk yed.

³⁷ «Awa ale ŷahnëka rëmu ma hnëmu hafo lëbiwu ami, ahnë arac gena gwër nke arëfal mën; ale ŷahnëka aju ma aryagu hafo lëbiwu, ahnë arac gena gwër soŷe lëmën ŷa.

³⁸ Ale wok maŷana tëfëndo hafo paki cëm hna kërëwa gena gwër nke arëfal mën.

³⁹ Ale ŷad ŷi duniya ŷi cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf ŷi duniya, soŷe lëmën ŷa, nkoryaryëd ntawary dëwu ŷa hafo arayen hna.»

Icos

⁴⁰ «Ale-wo-le hacaku ŷa kacako; ale-wo-le hacako ŷa kacaka ale fayiko ŷa.

⁴¹ Ale-wo-le hacaka kila Wën kabi kila ye, nuŷad icos nte kwëtëhnik kila ŷa; do ale hacaka asatah a kabi asatah ye, nuŷad icos nte kwëtëhnik asatah ŷa.

⁴² Toña ŷa fëyadëmu: ale yëdaka la wënka wayamah fo ale ŷak vak hnë vërëfal mën hna kabi arëfal mën ye nuŷad icos dëwu ŷa.»

11

Vëfayik San Amary a

¹ Ante puhnako Yesu siyab vërëfal pëhw gë vēhi vēlëwu ŷa, njiko soŷe karanëhni vahnë va do nësëhnëhni wanës Wënu ŷa vankol vambë hnam hna.

² San Amary a, nte woko le cëdiko hna, nkwëryëko le ntidëho Këris ŷa. Awa më payëkëhni vēryampo hnë vërëfal vēlëwu hna

³ tēyeryina Yesu: «Arëhnayik ale ŷad njija bi yeru ma ahaŷary rëfëkëfu hnapëfu?»

⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin afëyawuna San ile wëryëdun do g'ile hnuđun ŷa:

⁵ vumëp va nuđëni, vēle rađëd va gona tađëndëni, vēhwëhn ambiy va yër ŷa njërënëdëni, vēryëñëkah va nkwëryëdëni, vēsëm va bëhn ŷa mbëhnëndanëdëni do Wanës Wakasëk ŷa pëyadëni vēhaŷëhnah va.

⁶ Mbetak ale woc tavëna ikwëtahn dëmën ŷa!»

⁷ Ante njini vërëfal San ŷa, Yesu më nësëndëhëhni kore ŷa soŷe San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël bë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?

⁸ Awa ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viyi viwamah bi? Vële sudac viyi viwamah va vacery vēhnaŷ hna nkeni.

⁹ Awa, ye lë yirunëho ayëkiwu? Kila bi? Ha, ntehnëdëmu ntëbik dënk kila.

¹⁰ Soŷe San nësëd Vikerëh va ante ntehnëko Wënu ŷa: “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkw hu pëhwëtëhni nkaŷ ŷa.”*

¹¹ Toña ŷa fëyadëmu: koßëri nagina ale lëbëka San Amary a; bare ale ŷak mbak nafa Naw ambin hna umë lëbëka San.

¹² Koßëri wati nte pëyahnedëho San wanës Wënu ŷa hafo gaki, ale-wo-le ntid fere fop tënkahn Inaw Ambin hna; vēle varikañëk va fo hamënac soŷe tënkëni.

¹³ Wakila ŷa fop pëyahneni Naw Wënu ŷa. Sariya Moyis ŷa fëna pëyahnek. Tac San fëna pëyahnek.

¹⁴ Do ge ñadun awaŷu, San ye Eli, asan ale ntehnëniho wakila mbokajëd ŷa.

¹⁵ Nëparyin dus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

¹⁶ Yesu më mbok ntehnëk: «Mo hođëfu wëntëndëlehnëwëhni vēyi vahnë? Vutah vunte lañak le nëhëdëni mëntëlëni, vundampo ndekahnatëndënihëni vuñëntaw va:

¹⁷ “Njëwëhnrirun hnëw sampace, gawëluhna sampace! Njëwëhnrirun hnëw wakwëy, gawëluhna wakwëy!”

¹⁸ San njijëko, tokëdlohna roka fërën, cedlohna uñen do vahnë va canahnëlëliwöhna, ntehnëdëniho soŷe umë: “Yine fëlaka!”

¹⁹ Tac Ajë Ahn'a njijëk, tokëd, ced do ntehnëdëniho soŷe umë: “Yëkëryina ayi asan, roka gë use ñen fo nahađ, do lawo vërëf ŷatëtanke ye do gë vēwen!” Bare vēle rëfëk uyët va njavëtëdëni Wënu ŷa catëk.»

Vankol vante wëŷëk vēhwëtahnëdina

* 11:10 11:10: Malasi 3.1

²⁰ Awa Yesu pëgwëlehn ñañënahndëhni vahnë vëvë vankol vante ñako nti hahn vifëmpëhnahna viyabah vilëwu va, kabi hnam vëwëcëtëlohna vankeya vantëw hni va. Më ntehnëk:

²¹ «Meku wuhnë vëvë nkol mbë Korasin gë mbë Betësayida vi! Ýal hun hna ntik Wënu ña viyë vifëmpëhnahna va gena Tir gë Sidon.* Ge hnam ntikënd viyë virac, vëvë hnam vi mbiyëk ga nkwëcëtakëndëni vankeya vantëw hni va. Cudakëndëni viyi icëm do nëvakëndëni ibëhn vimbahn hna tufëhnahnëni gante njiwëhnëni ka soñe ile ntidëniho kobëri ña.

²² Soñe umë fëyadëmu, fac kiti hna vëvë Tir gë Sidon vëyapënanëhnëdëna d'us gë wuhnë ki.

²³ Wuhnë vëvë Kaperëna'um ntiyahnëku bi njihndëderun hafo ambin hn'ani? Gedina koyëna. Noyëderun hafo janáma hna. Ge vifëmpëhnahna vile liyik ýal hun va Sodom* ntikënde, na'w tac nkokënd hafo dol.

²⁴ Soñe umë fëyadëmu, fac kiti hna vahnë vëvë Sodom va vëyapënanëhnëdëna gë wuhnë ki.»

Iyinëga paryi ña

²⁵ Wati rac, Yesu ntehnëko: «Apa, Ahwëhn ambin g'inkal, camehnëmi gante njëtëndanëruhëhni vële ye had vutah ile sowëntuhëhni vëhwëhn hakili g'uyët.

²⁶ Ha, Apa, nti ru koyëna kabi irac ýadu.»

²⁷ Yesu më mbok ntehnëk: «Rëm mën ýa njëdako fop. Ahnë yëtëlohna ami, Aj'a, ge gena Rëm mën ýa. Ahnë yëtëlahna Rëm mën ýa ge gena ami, Aju ýa do vahnë vële rëhna'u rufëwëhni Rëm mën va.»

²⁸ «Yijën ýal mën hna wuhnë fop vële ntënëk idif bi do njëdadëmu ntawëla ña.

²⁹ Nufëryin sug lëmën ýa yañëdu, koyëna nu'ya'dun yam ýa soñe wala'wary hun hna dënk. Dakëla yentiwu do nta'wary iña pacëko.

³⁰ Sug le lehnëmu ahnufu ýi dakëna ndif bi do idif nte yëdadëmu ña dënëna.»

12

Yesu gë fac ntawëla

¹ Ga mbiyëk toye, Yesu gë vërfal vëlëwu va hnë wëha'ý vantimp ndëcëtadëniho fac ntawëla. Vërfal va inte yokëhniwo; pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

² Wafarise wëryampo, ga nuni watac, më ntehnëniha Yesu: «Yëkëry, vërfal hu va ile nkok ma'wëryana sariya fu hnë fac ntawëla hna ntidëni!»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karañëluhna bi ile ntiko David umë dënk gë vërfëlënta'wu va hnë fac ryampo nte njokëhniwo inte ña?»

⁴ Tënkëko cery Wën hna, nuf mburu nte kwëtëhniko Wënu ña, do tokëni umë gë vërfëlënta'wu; hara, sariya fu ýa ma'wëryanëlëhniwohna tokëni: vësëna wasadëha fo ma'wëryanëko.

⁵ Ma karañëluhna bi ile kerëko Moyis ýa: la hnë fac ntawëla hna, vësëna wasadëha ndokujëdëniho Cery Wën Cankaf hna? Koyëna vëlënenëd'ilo hna sariya ntawëla ña, bare ahnë dehnëlëhniwohna menëni?

⁶ Awa, paryi pëyadëmu: nkehëhna hnani ile lëbëk Cery Wën Cankaf ñi!

⁷ Gena bi Wënu ña lehnëk Vikerëh hna: "Ipërëna ña fecehnëko, gena sadëha wusa'w?"* Ge paryi njëtakëndun ile pëhnëtanëd' ýa, kitinjakëndilunihna vële wok vëwënenëna.

⁸ Yëtëryin, Ajë Ahn'a umë ye Ahwëhn fac ntawëla ña.»

Iyëren ale cëmëk vák

⁹ Yesu matëko hnam ñi hnë calinã ntëw hni hna.

¹⁰ Nkeho hnam asan ale cëmëko vák. Wafarise wá ñadëniho nu'yani ile pëyahnëdëni menëk Yesu pëlahni; soñe rac më tëyëniha: «Sariya fu ýa ma'wëryak bi njëreni ahnë hnë fac ntawëla?»

¹¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ge aryampo hnë wuhnë, kwëhnaka ife ryampo fo do ife rac ntëba hnë hatëh hatëwah hnë fac ntawëla hna, yidina bi ntabëtehn?»

¹² Do, ahnë ya'ëlahna bi d'us nafa ntëbi ife? Awa, sariya fu ýa ma'wëryak ntinëhni ahnë ifëren hnë fac ntawëla hna.»

¹³ Awa Yesu më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ýi.» Umë njelëk do mbokalehna fëren fo gë yënta'w ka.

¹⁴ Tac, wafarise w̄a cahn̄lehn̄ni n̄s̄elini bi hak n̄tid̄eni ndaw̄ehnah̄n̄niha Yesu.

Aryokuŋ ale t̄ehnak W̄en

¹⁵ Awa, Yesu, ga n̄j̄etak ile ñad̄eniho ntini wafarise w̄a, m̄e k̄er̄enak hnam do kore sankaf r̄ef̄elehn̄kaŋo. Nj̄er̄en̄ek̄eh̄niwo v̄eres va fop,

¹⁶ bare ñañ̄enah̄n̄ek̄eh̄niwo n̄tehn̄eh̄ni ant̄e p̄eyahn̄eni bi mo ye.

¹⁷ Koȳena nkeho n̄tiyahn wan̄es wante n̄s̄eko W̄enu ŋa hn̄e w̄es kila le w̄aciko Esayi ŋa:

¹⁸ «W̄eliho aryokuŋeh̄n m̄en ale r̄eh̄nabu ŋa, ale ŋad̄efu d̄fus.

Um̄e f̄eb̄en̄ed̄efu iyir m̄en ŋa do p̄eyad̄eh̄eh̄ni wayamani ŋa gante n̄tid̄efu ka catahn̄eni.

¹⁹ Konk̄ent̄ed̄ena g'ahn̄e, ðekad̄ina, n̄s̄ed̄ina soŋe tuf̄eh̄nah̄n.

²⁰ Pakac̄ed̄ina hn̄ile f̄egw̄ek wub̄ed̄; ðipehn̄ed̄ina lampu le wok p̄et̄ed̄ina d̄fus. Koȳena r̄ek̄ed̄ ntind hafo urumpak w̄a pu;

²¹ do wabulunda ŋi fop um̄e tamahn̄ed̄eni.»

Yesu ḡe Bel̄esebul

²² Fac ryampo, Yesu n̄jon̄eh̄nijikawo asan ale w̄ep̄eko do wok kod̄ina n̄s̄ kabi yine f̄elakawo. Yesu nj̄er̄en̄ekawo asan arac, hafo nund do n̄s̄end.

²³ Kore ŋa p̄emp̄eh̄nah̄n̄ek̄eh̄niwo do fop n̄tehn̄ed̄eniho: «Aŋi gena bi Aj̄e David ale hnap̄ed̄eho ŋa?»

²⁴ Wafarise w̄a ga nk̄w̄erȳeni, m̄e n̄tehn̄eni: «Aŋi asan n̄taðeh̄eh̄ni wayine ŋa, kabi Bel̄esebul asankaf wayine ŋa ŋad̄ad̄eh̄a fanka n̄taðend̄ah̄n̄eh̄ni!»

²⁵ Bare Yesu nj̄et̄eko nahan d̄ew̄ hni ŋa, awa m̄e n̄tehn̄ek̄eh̄ni: «Ge v̄ele vank̄ek̄ inaw̄ m̄et̄ed̄eni v̄eh̄ni fo, naw̄ tac camp̄ed̄, do ge v̄ele vank̄ek̄ ankol ma tere f̄ena m̄et̄ed̄eni, ankol tac ma tere rac camp̄ed̄.

²⁶ Do ge Sintani n̄tað le kw̄eh̄n̄ek̄ um̄e ŋa d̄enk, um̄e fo w̄et̄eryad̄; awa ucankaf nt̄ew̄u ŋa hak kod̄ nko kahn̄?

²⁷ N̄tehn̄erun n̄taðefuh̄eh̄ni wayine ŋa kabi Bel̄esebul ŋad̄ako im̄ek̄ in̄a; v̄er̄efal hun vi l̄e, mo ŋad̄ak̄eh̄ni im̄ek̄ n̄tahahn̄end̄enih̄eh̄ni? Tufahn̄ed̄eni v̄eh̄ni d̄enk kw̄eh̄naluhna toña!

²⁸ Bare ge g'Iyir W̄enu ŋa n̄taðefuh̄eh̄ni wayine ŋi, um̄e tufahn̄ed̄ Inaw̄ W̄enu ŋa t̄ek̄ik ŋal hun hna.

²⁹ «Ahn̄e kod̄ina t̄enk hn̄e tere asan ahw̄eh̄n fanka do nuf hnapul l̄ew̄u ŋa, ge ñab̄elahna ten asan arac; bare ge ñab̄eka kod̄ nuf le-wo-le tere l̄ew̄u hna.

³⁰ «Ale wok gentina ḡe ami ŋa aŋew̄ m̄en ye; do ale wok ðemad̄ilohna var̄ep̄ew̄eh̄ni vahn̄e va campehn̄ed̄eh̄eh̄ni.

³¹ Soŋe um̄e ye p̄eyad̄emu: vahn̄e va kod̄e tav̄eh̄nini soŋe wameh-wo do soŋe wayew̄ wante n̄jew̄eh̄niha W̄enu ŋa; bare ale yew̄ek̄ Iyir Ipacah in̄a tav̄eh̄ned̄ena.

³² Do f̄ena, ale-wo-le hn̄s̄ed̄ wan̄es wameh soŋe m̄en, Aj̄e Ahn'a, kod̄e tav̄eh̄ni; bare ge ahn̄e n̄s̄ek̄ wan̄es wameh soŋe Iyir Ipacah in̄a tav̄eh̄ned̄ena hn̄e d̄uniŋa v̄e gaki ŋi ḡe v̄e le yej̄ek̄ per.»

At̄eh g'ile nt̄ew̄ed̄

³³ «At̄eh p̄er̄en wad̄ew̄el wap̄er̄en nt̄ew̄ed̄ do at̄eh meh wad̄ew̄el wameh nt̄ew̄ed̄. At̄eh ŋa wad̄ew̄el wante nt̄ew̄ek̄ ŋa njav̄et̄ahn̄ede.

³⁴ Wuhn̄e wafarise w̄i, njap̄erun had wal̄en! Hak kod̄un ahn̄es̄endu viŋe viŋer̄en do hara merun? W̄es ŋa ile f̄eb̄ek̄ n̄taŋary ŋa n̄s̄ed̄.

³⁵ Ahn̄e aŋer̄en a viŋe viŋer̄en vile f̄eb̄eka n̄taŋary d̄ew̄u va can̄ed̄; ahn̄e aŋeh a viŋe viŋeh vile f̄eb̄eka n̄taŋary d̄ew̄u va can̄ed̄.

³⁶ P̄eyad̄emu: fac kiti hna, vahn̄e va njav̄et̄ed̄eni tase W̄enu ŋa fop wan̄es wakw̄eh̄n nafa k̄em wante n̄s̄ed̄eniho ŋa.

³⁷ Ȳet̄ery, ḡe wan̄es wante hn̄es̄eru ŋa kitinj̄ed̄ehi W̄enu ŋa do p̄eyahn̄ed̄ ge men̄eru ma men̄elihna.»

It̄ey dah̄ese

³⁸ Awa v̄eharan̄ sariya v̄eryampo do ḡe wafarise w̄eryampo m̄e n̄tehn̄eniha Yesu: «Aharan̄, ñad̄efun alin̄eh̄n̄efu hnufo dah̄ese f̄emp̄eh̄nah̄n.»

³⁹ Yesu m̄e nt̄ek̄wak̄eh̄ni ḡe aŋi n̄esa: «Vahn̄e v̄ele ye v̄eweh do wok v̄ehahn̄end̄ana soŋe W̄en vi, dah̄ese t̄eȳed̄eni, bare sifa dah̄ese le yehawo kila le w̄aciko Yonas* ŋi fo nuŋad̄eni.

⁴⁰ Ndampo fo nke gante ndak̄eko Yonas wafac warar hn̄id̄fonk igis cankaf ki, koȳena ndak̄ed̄ Aj̄e Ahn'a f̄ena wafac warar ðambery nkal hna tac mb̄eh̄ned̄.

⁴¹ Fac kitij hna vëvë Niniv va nkentëdëni gë vëvë gaki vi, do tufahnëdëni vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Vëvë Niniv va vëhni nkwëcëtani vankeya va ante nkwëryëniho wanës Yonas ña do nkehëhna hnani ale lëbëka Yonas bare wühnë gwëcëtaluhna vankeya va.

⁴² Do fëna, fac le kitijëdëhëhni Wënu ña vahnë va, asëval ale hnavëko hn'inkal Saba nkentëde gë vahnë vëvë gaki vi, do tufahnëdë vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Umë le tëkwik nkal hna matik nijj nëpa usery Salomo* wã do nkehëhna hnani ale lëbëka Salomo bare nëpadilunahna!

Iboka yine

⁴³ «Ge yine ntayik hnë ahnë, le nkeho cery ntëwu hna, nijj njasëlehnënd wëwac wahankah hna njëkëlehnënd hn'ile ñëwëd. Ge nuñana, ntehnad:

⁴⁴ “Mbokadëfu cery mën hn'ile matibu hna.” Awa nijj tëkata asan a had cery nte facik, fëhwëtik hafo nijj.

⁴⁵ Tañ nijj njojëhni wayine ntawu mbëd gë waki wante lëbëka wayap, nijjëni ñëwëni hnam. Tac horot ahnë arac ña ntëbëde gë kobëri ka. Do koyëna fëna nkef soje vahnë vëwëh vëvë dol vi.»

Hnëmu gë vëheryu Yesu

⁴⁶ Nkoko nësëhnëndëhni kore ña, ante tëkiniho hnëmu gë vëheryu ña. G'ipër ñëwëniho do ñadëniho nësëhnëniha.

⁴⁷ Ahnë më ntehnëka Yesu: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu pë hna ñëwëni do ñadëni nësëhnënihi.»

⁴⁸ Yesu më ntëkwaka ahnë arac: «Mo ye hnëm mën ña do gë vëhery mën va?»

⁴⁹ Tac më tufakëhni kore le yeho hnam ña do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mën ña gë vëhery mën va ani nkeni.

⁵⁰ Vële lif le ñad Wën le ye g'ambin ña vëhni ye vëhery mën va gë hnëm mën ña.»

13

Uhnës uryindaryindan soje ahnad uhnëda

¹ Fac rac, Yesu cahnëko tere hna nji ntaña tëfary lant hna soje karan vahnë.

² Kore sankaf varëpëlëko caharaß lëwu, hafo kay hnë kulu do ntaña. Kore ña tëfary lant hna kahnëniho.

³ Viyë viyabah nësëndëhëniwo gë wahnës wađindaryindan ntehnëndëhni: «Fac ryampo asan yiko hnë kañ dëwu hna ipahn uhnëda.

⁴ Ga pahnëd, wañëc wëdampo nkañ hna njoko: wusëry më njini kohnëni fop. ⁵ Wëdampo nkal kwëhn wëraça njoko le nkok yaßëna inkal. Wañëc ña pëhnëlehn tañ kabi nkal iña tëwëlohna.

⁶ Ulav wã ga njakëk pëdëlehn wayor ña: kankëlehn kabi kwëhnalohna vënkahn.

⁷ Wañëc wëdampo wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ña nañëko ndawëlehn hnëda wã.

⁸ Bare wañëc wëdampo nkal përen hna njoko do nkeho hnë watac wafë lëwëko: wëdampo wañëc keme (100) ntëwëko, wañëntaw ña wafëhw mbëd gë ryaw (60) do wakawary kat wafëhw warar (30).»

⁹ Yesu më nkwënëk: «Nëparyin ðus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soje ye nësëd Yesu gë wahnës wađindaryindan

¹⁰ Awa vëréfal va tëhalehnëniha Yesu do tëyëniha: «Soje ye hnësënduhëhni gë wahnës wađindaryindan?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Wühnë njëdayirun ayëtu viyë vivë Nañ ambin hna le soñak, bare vëhni vëyëdayina.

¹² Ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëde uyët wã, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ña tebëde la ile njëtëk ña.*

¹³ Wëlin soje ile hnësëhnandëbuhëhni gë wahnës wađindaryindan: Njëkëdëni hara vëhnudina do nkwëryëdëni hara vëyëtëdina.

¹⁴ Koyëna ile nësëko Wënu ña hnë wës kila Esayi ña ntiyad hnë vëhni: «“Nkwëryëdun ðus, bare yëtëdiluha; njëkëdun ðus, bare nudiluha.

¹⁵ Iyi bulunda kambëni vanfak va soje antë nkwëryëdëni; cijani vanëf va do ndëmëni,

* 12:42 12.42 Salomo aju David yeho, ahnañ Isërayel had rëmu. Umë vëryehneko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soje yasery ñalëwu ña (1 Vëhnañ 6; 1 Vëhnañ 5.9-14). * 13:12 13.12 Ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëde uyët wã, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ña tebëde la le njëtëk ña. Kode nkwëryi fëna: Ale hwëhnak iñë ña nkwënëhnëde, do kobëdëha; bare ale wok kwëhnanana iñë ña tebëde la le liyahnëka tëk nuña ña.

soŋe vanëf vantëw hni va antë nkwëryënd
do antë vinkër vidëw hni va nund,
wahakili walëw hni wã antë njëtënd;
më nkoni vëwëcëtađina vankeya vantëw hni va
soŋe yërenahnëwëhni.”

¹⁶ Mbetarun wuhnë kafi vinkër hun va nuđ do vanëf hun va nkwëryënd!

¹⁷ Paryi pëyađëmu: wakila wayađah gë vësatah vëhađary vëyađah va ñađëniho nuni do nkwëryëni ile hnuđun do wëryëđun yi, bare vëhnułohna do vëwëryëłohna fëna.»

Gabahn uhnës uryindaryindan ahnađ uhnëđa

¹⁸ Yesu më mbok ntehn: «Awa wuhnë, nëparyin ile pëhnëtanëk uwi hnës uryindaryindan ahnađ uhnëđa wã.

¹⁹ Vële wëryëđ ga nësëde soŋe nađ do vëyëtëna bi ye nësëđ, had tëfary nkađ nkeni le njof uhnëđa hna: Sintani njijëđ teba fop ile fahnik walađary walëw hni ya.

²⁰ Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni le njof uhnëđa hna: nkwëryëndëni wanës ŋa tuŋ ma wëđëni taŋ g'uhnatah.

²¹ Bare vëravëđina kwëhna vënkahn hnë vëhni, ikwëtahn dëw hni ŋa ñëyëđina. Awa ge ryëñah wã təkëhnikëhni ma ge mbërehnini soŋe wanës Wënu ŋa, tavëđëni taŋ kwëtahn dëw hni ŋa.

²² Vëhađary kat had hn'ile nke wađëmpëhn nkeni: nkwëryëđëni wanës ŋa, bare nahan iŋi đuniya ŋa do gë wëbal soŋe hnapul ya nda wëđ wanës ŋa, do ñoñ yojëđina ifëren hnë vëhni.

²³ Bare vëryampo had inkal përen nkeni: nkwëryëđëni wanës ŋa do njëtëđëni ile pëhnëtanëđ ya; watac yojëk ifëren hnë vëhni had vatëh vante lëwëko vëndampo keme (100), wañënta wafëhw mbëđ gë ryaw (60) do vakađary kat wafëhw warar (30).»

Uhnës uryindaryindan soŋe idël meh

²⁴ Yesu nësëhnikëhniwo uhnës uryindaryindan hađary: «Nađ ambin ŋa gë yin mëntëlëni: ahnë hnađëko uhnëđa fëren kađ dëwu hna.

²⁵ Umëđ ndampo, wati nte ndakëniho vahne fop ŋa, ale yëwëka ahwëhn kađ tac a më njijëk nađ idël meh hn'ikađ tac, njilehn.

²⁶ Ga pëhnëk uhnëđa wã do ntëw, dël meh iŋa fëna cahnëntiko.

²⁷ «Vëryokuŋ ahwëhn kađ va njilehneni ntehnëniha: “Ahwëhn, gena bi uhnëđa fëren hnađëruho kađ hu hna? Awa ne matik idël meh iŋi?”

²⁸ «Më ntëkwakëhni: “Aŋëw mën lik rac.”

²⁹ «Vëryokuŋ va më tÿëniha: “Awa, ñađu bi yifu lihëtëfu dël meh iŋi?”

²⁹ «Më ntëkwakëhni: “Hali, ge ntihëtëđun dakëna ayëcaryu uhnëđa wã.

³⁰ Tavëryin, naŷëlahnëni hafo uhac hna. Hnë wati rac, ntehnëđëfuhëhni vëhac va ntihëtëni ten dël meh ŋi do ñabëni wavap wavap soŋe pëđi, tac ndanëni roka ya ndank mën hna.”»

Uhnës uryindaryindan uýëc mutarëđ

³¹ Yesu nësëhnikëhniwo uhnës uryindaryindan hađary kat: «Nađ ambin ŋa g'uýëc atëh mutarëđ mëntëlëni, ule nufëk ahnë pahnek hnë sarëđiŋ lëwu hna.

³² Uýëc rac yak vak wañëc hna fop; bare ge pëhnëk, urac yak hnaŷëk vatëh vamb sarëđiŋ hna fop: naŷëđ hafo gwër kofahnëni wusëry wã hnë wahni walëwu hna.»

Uhnës uryindaryindan levir

³³ Yesu nësëhnikëhniwo uhnës uryindaryindan hađary: «Nađ ambin ŋa mëntëlëni gë levir le nufëk asëval nëgw gë upih yađah, tac cis fop.»

Soŋe ye nësëđ Yesu gë wahnës wađindaryindan

³⁴ Yesu gë wahnës wađindaryindan nësëndëhëniwo kore ya watac fop; nësëndilëhniwohna hara wahnës wađindaryindan gentina.

³⁵ Koyëna ntiyako wanës wante nësëko kila ya: «Gë wahnës wađindaryindan rëkëđëfu hnësëndu, do pëyahnëđëfu viyë vile so wik kođëri ante ntiyiko đuniya ŋa.»

Gabahn uhnës uryindaryindan dël meh

³⁶ Awa Yesu tavëkëhniwo kore ya nji gë tere. Vërefal vëlëwu va më tëhaniha do tÿëniha: «Gabëryifu uhnës uryindaryindan idël meh mbë kađ ŋi.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni aki: «Ale hnađëđ uhnëđa fëren wã, Aŷë Ahn'a yeho;

³⁸ kađ iŋa đuniya yi ye; uhnëđa fëren wã vële ye Nađ Wënu va ye; dël meh iŋa vëhni ye vële kwëhnëk Sintani va;

³⁹ aḡeŵ ale hnaďeď dël meh iŋa Sintani ye; uhác ŵa, wapuya đuniŷa ŋa ye; do vēhác va wamēleka ŋa ye.

⁴⁰ «Gante ntiĥēteďe idël meh do ntabi hnē hwēďēh ki, koyēna ntiďeni vēwen va wapuya đuniŷa hna.

⁴¹ Aġe Ahn'a payiďēhēhni wamēleka wadēwu ŋa, ntiĥēteďēniĥēhni Naŵ dēwu hna fop vēle sanēkēhni vēŷenta hni hn'ikwētahn va do gē fop vēle wok vēŵawēhnēďilahnna Wēnu ŋa,

⁴² do ntabēďēniĥēhni hnē hwēďēh hucankaf janáma hna; hnam rēkēď kondēni do cemēlehnandēni wabeŋ ŋa.

⁴³ Bare, vēsatah va rēkēďēni pētēndēni had lepera hnē Naŵ Rēm lēw hni hna. Nēparyin đus, ge kwēhnarun vanēf awēryahnu!»

Uhnēs uryindaryindan soŵik

⁴⁴ Yesu mē mbok ntehn: «Naŵ ambin ŋa gē hnapul le soŵik hn'ikaŷ mēntēlēni. Ge ahnē nuk hnapul rac cowēď g'ahaŵary. Natēďēha hafo nji nkwaď fop ile kwēhnaġ ŷa do mbokaj ntaŵ kaŷ tac.

⁴⁵ «Do fēna Naŵ ambin ŋa gē sanikona wamah le yēkēlehnēď awaf mēntēlēni.

⁴⁶ Ge nuk uryampo ule hwēhnaġ nafa ntēbi sanu, njiď nkwaď fop le kwēhnaġ ŷa do mbokaj ntaŵ sanikona rac.»

Uhnēs uryindaryindan waryey wale pēlahnēďeni wuwis

⁴⁷ Yesu mē mbok ntehn: «Naŵ ambin ŋa gē ŷin mēntēlēni fēna: waryeyēt loŋēďe hnē lant do fēlaďēhēhni sifa wuwis-wo.

⁴⁸ Ge pēbēni wuwis ŵa vēfēla va ndodēni gē vambēŋ lant, tac ntaŋani tahnēniĥēhni: wufērēn ŵa hnē kankel kwētēďēniĥēhni do ntonġēniĥēhni wule wok wahwēhnana nafa ŵa.

⁴⁹ Koyēna nkeď wapuya đuniŷa ŋa: wamēleka ŋa nijjēďēni pitēndēlehnēniĥēhni vēwen va gē vēsatah va.

⁵⁰ Vēwen va hnē hwēďēh hucankaf janáma hna ntonġēďēniĥēhni; hnam rēkēď kondēni do cemēlehnandēni wabeŋ ŋa.»

Uhnēs uryindaryindan hasēk gē sēr

⁵¹ Yesu tēyēkēhniwo: «Nkwēryērūn bi waŋi fop?»

Mē ntēkwaniha: «Ha».

⁵² Awa mē ntehnēkēhni: «Koyēna nkeď ge aharan sariya nke fēna arēfal Naŵ ambin ŋa. Ahnē arac mēntēlēni g'ahwēhn hnapul ale hnuďiď hnē hnapul lēwu hna vihasēk gē visēr.»

Vēvē Nasaret va vēhwētahnēlahna Yesu

⁵³ Ga puhnaġ Yesu nanta waŷi wahnēs waďindaryindan ŵa, mē njik

⁵⁴ hnē naŵ nte naŷahnēko hna. Pēgwēlehn karaŋēndēhni caliŋa mbē hnam hna do fop vēle yeho hnam va pēmpēhnahnēkēhniwo đus. Ntehnēďēniho: «Ne nufik uŵi uyēt? Hak kolahnēk ntind viŷē viďēmpēhnahnah?»

⁵⁵ Gena bi umē ye fatah afak vacery ŷa? Gena bi Mari ye hnēmu ŷa? Sak gē Yosef gē Simo do gē Yuď gena bi vēhni ye vēheryu va?

⁵⁶ Do vēheryu vēsēval va gena bi fop ŷal fu li nkeni? Ne nufik awa ŷin fop?»

⁵⁷ Do rac wemaŷēhnēkēhniwo soŋe kwētahnēniha.

Awa Yesu mē ntehnēkēhni: «Kila ntēnēnik gante-wo-gante bare gena hn'ile nagik hna do kas tere lēwu hna.»

⁵⁸ Awa Yesu toye fo ntiko hnam viďēmpēhnahnah va kabi vēhwētahnēlawohna.

14

İcēm San Ayary a

¹ Hnē yamani rac, Eroď, nte hnaŵēko Galile ŋa, nkwēryēko ga nēsēde soŋe Yesu ŷa.

² Mē ntehnēkēhni vēryokuŋ vēlēwu va: «San Ayary a ye: mbēhnik! Soŋe umē kwēhnahnēk fanka ntiĥahnēnd viŷē viďēmpēhnahnah.»

³ Eroď nēsēko koyēna kabi umē lehnēko pēlayi San, űabi, cēďi do ndaŵehna. Wēlin itēfēta icēm San Ayary a: Eroď cēďēhnahnēkawo soŋe Eroďiyad asēvalu Filip, aheryu ŷa.

⁴ Ntiko koyēna kabi nēlēkawo gē Eroďiyad do San ntehnēďēhawo: «Sariya ŷa maŵēryana aŷēla asēval ahery hu ŷa!»

⁵ Eroď űaďēho ndaŵehna San, bare nkehahnahnēkawo gē bulunda ŷa, kabi vēhni fop kila ntinihawo San.

⁶ Koyëna nkeho hafo fac le nagahniko Erođ ŷa mbok tēkik, aryagu Erodıyad nkawēđēho haryēnkwo vēle fayehniko hna. Erođ nējēkawo đus

⁷ hafo ntēkēhna ntehn njēđadēha fop le tēyēđēha ŷa.

⁸ Gē siyab hnēmu ha mē ntehnēka: «Yēđarye ankaf San Ayary a hnē fēđa mpan!»

⁹ Ahnaŵ a Erođ njamēlehn; bare soje idēk dēwu tase vēfay vēlēwu ŷa, mē ntehnēk njēđayi le tēyēk ŷa.

¹⁰ Payehnělehn ntēpētiji nkaf San ŷa kaso hna.

¹¹ Mē yojik ifēđa hna njēđayi fandag fa, do umē njēđahna hnēmu.

¹² Tac, vēřefal San va mē njini nufēni űas iŷa mbañēni; tac njilehnēni pēyaniha Yesu ile liyak ŷa.

Yesu vēsan wawuli mbēđ ndavēđ

¹³ Yesu ga nkwořyēk wanj wakasēk, mē matēni hnam gē vēřefal vēlēwu va, kayēni kulu hna, njini minēhni fo le njirēk. Bare vahnē va njētaniho, awa mē cahnēni vankol vantēw hni hna tēřelehnēniha gē wapary ŷa fo.

¹⁴ Ga cēlēk Yesu kulu hna, nutēhni kore sankaf rac, kayēhnahnēkawo đus gē vahnē vērac do pēgwēlehn njērēndēhni vēle resēko va.

¹⁵ G'anēka ga vēřefal vēlēwu va mē tēhaniha ntehnēniha: «Mēđēk do hnani fēk fo ye. Koyarihni vēyi vahnē njini vankol hna ntēwani ile tokēđēni!»

¹⁶ Mē ntēkwakēhni: «Lakēnde vēyina: yēđaryinēhni wūhnē dēnk ile tokēđēni ŷa!»

¹⁷ Mē ntehnēniha: «Bare vamburu mbēđ g'uwis wuhi fo hwēhnaŷun.»

¹⁸ Mē ntehnēkēhni: «Yinenēhnino.»

¹⁹ Tac, ntehnēhni kore ŷa ntañani dēl hna do nuf vamburu mbēđ va gē wuwis wuhi ŵa, kanjēk g'ambin do camehna Wēnu ŷa soje ŷi rokētok. Nkubēlehnēk vamburu va njēđahni vēřefal vēlēwu va, do vēhni cahēlehnēnihēhni kore ŷa.

²⁰ Ale-wo-le tokēko hafo pih. Vēřefal va vēkankel pēhw gē vaki vapēbah mbarēpēniho vankubel vante tesēniho va.

²¹ Vēle rokēko va tēkēniho vēsan wawuli mbēđ (5,000), hara vēsēval va gē vutah va vēryēkwaryina.

Yesu lant hna njasēđ

²² Paco, Yesu kayēndēlehnēhni vēřefal va kulu hna ndēnkwohnhēniha gē cape ñēntaŵ lant ka, wati nte koyadēhēniwo umē dēnk kore ŷa.

²³ Ga koyakēhni, mē kayēk hn'ikuŷ soje yēfa. Ga nēkak, minu fo nkeho hnam.

²⁴ Hnē mpēđ atac, kulu ŷa tēko ŷawēta vambēj va do wavonkēlo wēnka ŷa pankēlēđēniho kabi, gante matid, sēl paβēniho.

²⁵ Ga nkēhnēk pac, Yesu gē vēřefal vēlēwu njidēho njasēhatēnd wēnka hna.

²⁶ Ante nuniha ga njasid wēnka hna, ntakēkēhniwo đus do ndekadēniho: «Ahnēnkwēl ye!»

²⁷ Yesu mē nēsēhnēkēhni taŷ: «Yaŵēnaryin! Ami Yesu ye! Antē ntaku!»

²⁸ Awa, Piyer mē tebak wanēs ŷa do ntehna: «Ahwēhn, ge paryi wējē ye, dehnērye yiryiwu wēnka li.»

²⁹ Yesu mē ntehnēka: «Yij!» Piyer cēlēlehn kulu hna pēgw njasēnd yaŷ wēnka hna njind gē vēhni Yesu.

³⁰ Bare ga kamahnēk sēl ŷa njawēk, mē ntakēka, pēgwēlehn nkēyand wēnka hna do ndekak: «Ahwēhn, pehetērye!»

³¹ Taŷ, Yesu njelēlehn vāk ŷa, pēlahna do ntehna: «Wējē, mbaki ikwētahn! Soje ye wajēlehnaru?»

³² Tac, kayēlehnēni vēhni vēhi tak kulu hna do sēl ŷa tēryalehn.

³³ Awa vēřefal va fop ndēkwēhnhēni haryēnkwo Yesu do ntehnēniha: «Paryi nke Ajē Wēnu ŷa yeru!»

Yesu njērēndēhēhni vēres Senesaret hna

³⁴ Tēkēlehnēni hnē vambēj lant vamb nkal Senesaret hna. Ga ntēmpētani lant ŷa Yesu gē vēřefal vēlēwu va, tēnkēlehnēni hn'inkal bē resiŷo Senesaret hna.

³⁵ Vahnē vēvē hnam va njawētēnihawo Yesu do pēyahnhēniho gante-wo-gante tēkik ŷal hni hna, do njonehnijikēhniwo vēres va fop.

³⁶ Kēladēnihawo tavēhni ñakēhni wēla wacēmēt cuđ cankaf ntēwu ŷa fo do fop vēle ŷakēko va njērēniho.

15

Yesu gē wēnamu wasēwif ŵa

¹ Fac ryanko, wafarise gē vēharanŷ sariya ŵatiko Yerusalem njini tēyēniha Yesu:

² «Soje ye vëréfal hu vi nkoni vëlnënëđina wënamu wante tavëryënihëfu vacërakëlo fu nji? Vëhni vëyuhnadina wëbák ña tokahnëndëni gante nke namu fu ka.»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Ŵuhnë lë, soje ye worun dënënëluhna vakwëđa Wënu va, bare wënamu hun dënk lidun?»

⁴ Wënu ña dehnëna bi: “Dënënëryihni vëhni rëmuh gë hnëmuh”, do fëna “Ale lehneka rëmu ma hnëmu wameh a tēfëka ndaŵi”[✱]

⁵ Bare ŵuhnë, ntehnëđunëhëhni vahné va ahné kof ntehnëhni vële hnagëka va: “Ile rëfëkawo yëđawu ryemahnu ña sadëha le pehnëhnik Wënu wárunëbu.”

⁶ Awa ge aki nke vahné va gona mbalëhni ntënënenihëhni vële hnagëkëhni va. Koyëna ntihtëđun wanës Wënu ña soje namu lëw hun ñi!

⁷ Ŵuhnë vëwër! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ña soje lëw hun ña aki:

⁸ «“Iyi bulunda gë wanës nji fo ntënënenëđëniho, bare wasakahn walëw hni hna ñawëtaniho.

⁹ Icëmb dëw hni ña, kwëhnana nafa kabi gena wanës mën ña karanëđënihëhni vahné va bare wënamu wadëw hni fo ye.”»

Ile ronkënëđëha ahné

¹⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ña fop: «Nëparyin do gwëryëryin ñin:

¹¹ Gena ile rënkëđ hnë wës ahné ña ronkënëđëha, bare ile sahnid wës lëwu ña, umë ye ile ronkënëđëha ahn'a.»

¹² Awa vëréfal va më tēhaniha Yesu tēyëniha: «Njëtëru bi wafarise wã ntavëkëhni gë wëjë soje wanës wante hnësëru nji?»

¹³ Umë ntëkwakëhni: «Atëh nte-wo-nte nkok pëlëna Rëm mën le ye g'ambin ñi nkëcëde.

¹⁴ Tavëryinëhni: vumëp vunte hahëđ vumëpëntahni ye! Do ge mëp kahëđëha mëp ñëntaŵ, njođëni vëhni vëhi tak hnë hatëh.»

¹⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Gabëryifu bi ye pëhnëtanëk wanji wanës soje ronk.»

¹⁶ Yesu më ntëkwak: «Ŵuhnë fëna, gwëryëdiluhna bi ha gaki?»

¹⁷ Yëtëluhna bi le-wo-le rënkëk wës ahné ña ndëcëđ idonk dëwu hna tac cahnëđ mbahn dëwu hna?»

¹⁸ Bare ile sahnik wës ña ntaŵary hna matik, do rac ronkënëđëha ahn'a.

¹⁹ Bambery ntaŵary ahné hna matid vinahan vimeh vinte liyehnéđëhëhni ndawëndënihëhni vahné, njëkëlehnëndënihëhni vësëval vëhaŵary, do ntindëni ndakëntal nte mbañëk Wën, ntehnëndëni, mërëndëni, do nësëndëni wameh vëyënta hni.

²⁰ Wëlin ile ronkënëđëha ahné ña! Bare itok hara ñuhnalihna wëbák gante nke namu ka, umë tonkënëđilahnahna ahné.»

Asëval ale wok gena sëwif hwëtahnëka Yesu

²¹ Tac, Yesu më matëk hnam nji hnë vankol wante ye caharaŵ Tir gë Sidon hna.

²² Hné wati rac, asëval ale lëđëko hnë resiyo rac më njijëk darël lëwu. Arac bulunda vële wacëde Kanan hna kwëhnaryiko. Pëgwëlehn ndekand: «Ahwëhn Aju David, kaŵëhnahnëryiŵi g'ami! Aryag mën a yine fëlaka do mbërak d'us!»

²³ Bare Yesu la ñoñ dëkwawohna. Awa vëréfal vëlëwu va më tēhaniha ntehnëniha: «Daryehna aŵi asëval! Njankëđëhëfu tēfëlehnatëndëfu.»

²⁴ Yesu më ntëkwaka asëval a: «Ŵënu ña soje vëvë Isërayel fo payiko, vële ye had wape wante sëvëk.»

²⁵ Bare asëval a tēhakawo ndëkwëhn haryënk w lëwu do ntehn: «Ahwëhn, ñemarye!»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Yivëna nufi roka vutah va kēfëhnini vumbe vi.»

²⁷ Asëval a më ntëkwaka: «Ahwëhn, toña hwëhnaru. Bare vumbe va ile yod' toka roka vële hwëhnëkëhni hna tokëđëni.»

²⁸ Awa Yesu më ntëkwaka: «Kwëtahnëhu ña njaŵëk! Wënu ña ntiđ ile ñađu ña.» Do aryagu njërëlehn wati rac dënk.

Yesu njërënëđëhëhni vëres vëyabah

²⁹ Tac, Yesu matëko hnam nji tēfary lant Galile hna. Umë kayëk hn'ikuj do ntaña.

³⁰ Wakore wayabah më njijëni hna. Më njojënihëhni vële radëđ, vumëp, vëreyah, wakumim, gë vëres vëhaŵary vëyabah. Haryënk w Yesu kwëtëđënihëhniwo, do njërënëđëhëhniwo.

✱ 15:4 15.4: Icahn 21.27; 20.12

³¹ Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo ante nunihëhniwo wakumim ña ga nësëdëni, vëreyah va njërëniho, vële radëf va njasëdëniho g'afërën do vumëp va nudëniho g'afërën. Do pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Wën Isërayel ÿa.

Yesu ndavëdëhëhni vahnë vëyabah vële wok vëyena wasëwif

³² Tac Yesu macëkëhniwo vërëfal vëlëwu va ntehnëhni: «Kayëhnahnëkowëhni vëyi vahnë. Wëlin wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëhwëhnana ile tokëdëni. Nafa hoyawëhni g'inte fo soje antë njohëni g'ankaw.»

³³ Vërëfal va më tëyëniha: «Hnë iyi fëk, ne kodëfun hnuyafu ile ryavahnëfuni hafo pihñëni kore gë iyi ki?»

³⁴ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun?»

Umë ntëkwani: «Mbëd gë vaki, do gë vunkis.»

³⁵ Awa, më ntehnëkëhni vahnë va ntañani nkal hna.

³⁶ Tac më nufëk vamburu mbëd gë vaki va, camehnëka Wënu ña, nkubëlehnëk do njëdähni vërëfal vëlëwu va, cahëlehnënihëhni vahnë va fop.

³⁷ Ale-wo-le tokëko hafo pihñ. Vërëfal va mbarëpëniho vëkankel vapëbah mbëd gë vaki vankubel vante woko va.

³⁸ Vële rokëko va vësan wawuli wahnah yeho, hara vëryëkwaryina vësëval va gë vutah va.

³⁹ Ga koyakëhni kore ÿa, Yesu kayëko kulu hna njind gë resiyo Magadan.

16

Itëy dahëse

¹ Ga mbiyëk toye, wafarise gë wasaduse tëhanihawo Yesu soje tëndëhñëniha urënd. Tëyënihawo ntinëhñëni dahëse le rufahnëd paryi nke Wënu ña fayika.

² Bare Yesu më ntëkwakëhni aki: [«Ge ambin ña mbëntëk g'anëka ga, ntehnëdun: "Acahn tëvëdina."»

³ Do ge ambin ña mbëntëk kobëri fo g'acahnëfëd ga, ntehnëdun: "Tëvëd dol." Kodun ayëtu ile liyad ÿa ge njëkërun ambin ña, bare kodiluhna ayëtu vile liyad hnë iyi wati ÿi, bi ye pëhnëtanëd!]

⁴ * Vahnë vëvë gaki vi, vële ye vëwëh do wok vëhahnëndana soje Wën vi, dahëse tëyëdëni, bare sifa dahëse ile yehawo kila le waciko Yonas fo nuyadëni.» Tac Yesu më tavëkëhni nji.

Levir wafarise gë wasaduse

⁵ Awa Yesu kayëniho gë vërëfal vëlëwu va kulu hna, soje ndanëni gë cape ñëntañ lant ka. Ante njidëniho ña vërëfal va më kamahnëni wayoyana ile tokëdëni.

⁶ Wati rac, Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise wä do gë wasaduse wä.»

⁷ Vërëfal va pëgwëlehnëni nësëlëndëni: «Kabi yojilënëhna vamburu më nësëd aki.»

⁸ Yesu njëtëko wante nësëlëndëni ña, awa më ntehnëkëhni: «Wuhnë, mbaku kwëtahn iña! Soje ye liyahnëku pañare vamburu vante ryënkwirun nësëndëmu!

⁹ Gwëryëluhna ha gaki? Dënkwëtaçiluhna bi vamburu mbëd vante cehëlehniniho vësan wawuli mbëd va do gë fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

¹⁰ Do dënkwëtaçiluhna bi vamburu mbëd gë vaki vante cehëlehniniho vësan wawuli wahnah va do fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

¹¹ Hak nkorun gwëryantuhna nësëndiluhna soje vamburu ante ntehnakëndëmu ahehawo levir wafarise wä do gë wasaduse wä?»

¹² Awa vërëfal va nkwëryëlehnëni nësëndilëhniwohna soje levir le lihande mburu, bare ile karanëdëni wafarise do gë wasaduse ntehnëdëhëhniwo kehani.

Piyer pëyahñëd Yesu ye Arëhñayik a

¹³ Tac Yesu njiko hnë resiyo Sesare Filip hna. Më tëyëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Vahnë va, mo ntehnëni yebu, ami Ajë Ahn'a?»

¹⁴ Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhañary Eli yeru, do vëhañary kat, Seremi yeru ma kila hañary*.»

¹⁵ Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wuhnë lë, mo lehnërun yebu?»

¹⁶ Simo Piyer më ntëkwaka: «Arëhñayik a yeru, Ajë Wën paryi ÿa.»

¹⁷ Awa Yesu më ntehnëka: «Nëfaki, Simo aju San†; gena ahnë yëtëndanëki iyi toña, bare Rëm mën ile ye g'ambin ÿa ye.

* 16:4 16:4 Yonas 2.1 * 16:14 16:14 Kila hañary: kila ryampo fagant wakila wasër. † 16:17 16:17 San: Vikerëh vindampo ntehnëk «Yonas».

¹⁸ Awa, ami, ntehnéděmi, Piyer (ile fěhnětaněk “taka”) yeru, do hn'itaka tac mběryéděfu cery sali mën ŋa. La icēm iŋa kodina njawěna haryėnkw hu.

¹⁹ Njědaděmi visěděta Inaw ambini ŋa: le-wo-le wañědu nkal li mbañěde ambini hna; le-wo-le wawěryadu nkal li mawěryade ambini hna.»

²⁰ Tac Yesu mē ŋañěnahněkěhni vērěfal vėlěwu va antě pėyaniha ahně umě ye Arěhnayik a.

Yesu soje icēm dēwu ŋa nēsěd

²¹ Těk pėgw wati rac, Yesu pėgwělehn nēsěhněnděhni wapacěk vērěfal vėlěwu va ntehněnd: «Afo yiwu gě Yerusalem. Hnam, vicēr va gě vėsankaf vėsěna wasaděha va do gě vēharaŋ sariya va korotehněděního đus hafo ndawěhněniho do, fac rarěna hna, mběhněděfu.»

²² Awa Piyer mē canaryėka do pėgwělehna niranda: «Hali, Ahwěhn, Wěnu ŋa keryéděhi! Watac gedilihna muk!»

²³ Bare Yesu mē cahětak do ntehněna Piyer: «Ňawětarye, Sintani! Memaŋenduho! Nahadila had Wěnu ŋa bare had vahně.»

²⁴ Tac Yesu mē ntehněkěhni vērěfal vėlěwu va: «Ge ahně ñad tēfělehněndo, ntě nko nahand soje lěwu dēnk, afo ndib kērēwa lěwu ŋa tēfatěndo.

²⁵ Ale ŋad ŋi đuniya ŋi cēměd, bare ale wok kwětahněna nēf ŋi đuniya, soje lēmēn ŋa, nkoryaryěd ntaŋary dēwu ŋa hafo arayen hna.

²⁶ Ye hněfaděha ahně ge nuŋak đuniya ŋi fop tac cėvehn ntaŋary dēwu ŋa? Ye kod njědahn mbēsahni ntaŋary dēwu ŋa?

²⁷ Ha ntehněděmu, Ajě Ahn'a njjěd gě waměleka waděwu ŋa hně icēmb Rěmu hna. Awa ale-wo-le ile ntiděho ŋa mbēsade.

²⁸ Toña ŋa fėyaděmu: Ryampo hně vėlē ye hnani vi vėsēmědčina hara vēhnulahna Ajě Ahn'a ga njjěd had ahnaw.»

17

Ibaca Yesu ŋa

¹ Ga ndēcěk wafac mběd gě ryaw, Yesu mē njokěhni vēhni Piyer gě Sak gě San, aheryu Sak, do njiryryěhni hn'ikuŋ yihnah le nkeniho vēhni fo.

² Hnam Yesu mē mbacik tase lěw hni; yėka lěwu ŋa pětěděho had ulav do viyi vilěwu va njerěko had humpen.

³ Taŋ vērěfal vērar va nulehněnihěhni vēhni Moyis gě Eli ga nēsělědění gě Yesu.

⁴ Awa Piyer mē ntehněka Yesu: «Ahwěhn, njivěk nkeyin hnani. Ge ñadfu, ntiděfu wasank watar: ryampo wějě, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

⁵ Nkoko nēsěnd tēket aŋar ntancah cankěhni, do kopa wěryiko ŋar hna: «Ayi Ajě mēn ye ale ŋahněbu đus; g'umě natěděho. Umě rěfeka ahněpawu!»

⁶ Vērěfal va ga nkwěryěni kopa rac, ntakěkěhniwo đus ndėkwěhnělehněni wayėka wā nkal li.

⁷ Awa Yesu mē tēhakěhni, ñakěhni do ntehněhni: «Matěryin! Antě ntaku.»

⁸ Awa mē matěndani bare vēhnulawohna ahně ge gena Yesu fo.

⁹ Ante cėliděniho kuŋ ŋa Yesu mē ntehněkěhni: «Nt'afėyawuna ahně ile hnurun ŋi hafo Ajě Ahn'a mběhni vėsēm hna.»

¹⁰ Tac vērěfal va mē tēyěniha Yesu: «Soje ye ntehnědění vēharaŋ sariya vi, afo Eli njij ten?»

¹¹ Umě ntėkwakěhni: «Afo Eli njij ten soje mbokary caŋ fop.

¹² Bare ami pėyaděmu: Eli tėko njij, bare vahně va vēyavětəlawohna. Awa umě ntiniha gante ñadění ka. Koyěna korotehněděníha vahně vērəc Ajě Ahn'a fěna.»

¹³ Awa vērěfal va njětəlehněni soje San Ayary a nēsěnděhěhniwo.

Yesu njěrěněděha fatah

¹⁴ Ante təkěniho hn'ile nkeni kore hna, asan rėhakawo Yesu ndėkwěhn haryėnkw lěwu

¹⁵ do ntehně: «Aharan, kaŋěhnaněryiŋi g'ajě mēn ayi. Hayo fėlaka do njod kwělėkwěl hně hwěděh ma hně wěnka.

¹⁶ Njiryryěbuha vērěfal hu hna bare vēwėkěna njěrěněniha.»

¹⁷ Yesu mē ntėkwak: «Wuhně, vahně vēhwěhn kwětahn kēm do vērumpak yerun! Hafo guve tēfěko nko ñěwělahnin gě wuhně? Afo guve tēfěko voku ryuñěnaněhnu? Yiněnhninoŋa fatah fi ani.»

¹⁸ Mē njojěniha. Awa Yesu mē ŋañěnahněka yine ŋa do yine rac cahnělehna fatah fa, do fatah fa njěrělehn taŋ.

¹⁹ Tac vëréfal va, më cahëтарыëniha Yesu do tëyëniha: «Soje ye wobun mëkëlëfunahna lafuna ijï yine?»

²⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Kabi ikwëtahn hun ija mbak duf. Toña ya fëyadëmu: ge lakënde ikwëtahn inte vak had uyëc mutarëd fo hwëhnakëndun, ntehnakëndun inji kuj: “Pakëтары aji hnani”, do pakëtakënd. Noñ tesakëndiluhna. [

²¹ Bare g'imunta do g'icuj fo kode ntayi ji sifa yine.]»

Yesu mbok pëyahndë icëm do g'ibëhn dëwë ña

²² Fac ryampo, ante nkeniho vëréfal va fop Galile hna gë Yesu, më ntehnëkëhni: «Ajë Ahn'a njëfahnëdëniha vahnë va.

²³ Vërac ndawëhnëdëniha; bare, fac rarëna hna, mbëhnëdë.» Vëréfal va, ga nkwëryëni watac, pëbëlehnhëni yiwëhnah sankaf.

Cosahn yatëtanke Cery Wën Cankaf

²⁴ Ante tëkëniho Yesu gë vëréfal vëlëwë Kaperënaŷum ña, vële rebadëho yatëtanke Cery Wën Cankaf va tëhanihawo Piyer do ntehnëniha: «Aharan hun aji cosahnëdina bi yatëtanke Cery Wën Cankaf hna?»

²⁵ Piyer më ntëkwak: «Cosahnëdë.»

Wati nte tënkëdëho Piyer tere ña, Yesu ryënkwëko tefa wanës ña ntehn: «Ye hnaharu, Simo? Mo rëfëka cosëhni vëhnaŷ vëvë duniya vi yatëtanke ya? Vëvë watere wadëw hni va bi ma vëyëntaŷ va ye?»

²⁶ Piyer më ntëkwak: «Vëyëntaŷ va ye.»

Yesu më ntehnëka: «Awa vëvë watere vëhnaŷ va vësosahnëdina.

²⁷ Bare, ñadilëfuhna lavëndanëfuni vahnë va. Awa, yiryeyi lant hna, aloj doli ya, igis dënkwëryënk nte fëladu ña yavëndëryehna wës ya: tëkatëdu uyëc koryi le yed gwër cosahnahni yatëtanke mën ya gë lëw hu per; yoj asosahn.»

18

Mo lëbëkëhni vëyëntaŷ va

¹ Wati rac, vëréfal va tëhanihawo Yesu tëyëniha: «Mo lëbëkëhni nafa vëyëntaŷ va Nawë ambin hna?»

² Yesu më macëka fatah fatoy, kwëta fagant lëw hni

³ do ntehn: «Toña ya fëyadëmu: ge gwëcëtaluhna ayewu had vutah, tënkëdilu hna muk Nawë ambin hna.

⁴ Ale yak njabëk nafa Nawë ambin hna umë ye ale vanaŷ soje nke had fanj fatah.

⁵ Ale hacaka la fatah fëndampo gë fanj ki soje lëmën ya, kacako ami dënk.»

Vile liyendëhëhni vahnë wameh

⁶ Yesu më mbok ntehnëk: «Age ahnë ravëtehnëka ikwëtahn ija wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek soje lëwë ya ñabi bëraka do ntoji hnë igu lant.

⁷ Meka ji duniya le ravëtehnëdëhëhni vahnë ikwëtahn ija! Nkeŷ kwëlëkwël vile rëkëd tavëtehnëdëhni ikwëtahn ija, bare ale lik watac ya wëh sankaf hnapëdëha!

⁸ Awa ge vák hu ma fary hu ravëtendëhi ikwëtahn ija, dëpëтары; pecek arënk duniya le wok puđina hna gë vák ryampo ma gë fary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëdëh hunte wok dipëdina muk.

⁹ Do ge inkër hu ña ravëtendëhi ikwëtahn ija, dokëтары; pecek arënk duniya le wok puđina hna g'inkër dampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.»

Uhnës uryindaryindan soje fape fante sëvëko nute

¹⁰ Yesu më mbok ntehn: «Keharyin ayafarjuna la fëndampo hnë vuñi vutoy; ha, paryi pëyadëmu, wamëleka wadëw hni ña haryënk Rëm mën le ye g'ambin hna nkeni kwëlëkwël. [

¹¹ Yëtëryin, Ajë Ahn'a njijëk pehëtëhni vële sëvëko va.]

¹² «Ye hnahađun hnë wanji: ahnë kwëhnakëhni wape keme do ryampo hnë watac cëvat. Tavëdilhëhniha bi wañëntaŷ wë fop le keryëdëhëhni hna njihahn njëkëlehna ile sëvëk ya?»

¹³ Ge nujëka, paryi pëyadëmu natëdëha g'ife rac ntëbini wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd gë wahnah (99) wañëntaŷ wante woko wasëvëna wë.

¹⁴ Ndampo fo nke, Rëmun le ye g'ambin ji ñadina la fëndampo hnë vuñi cëv.»

Ge ayənta hu ntëntahnëki

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ayənta hu ntëntahnëki, macëryehna ayewu wühnë vëhi fo afëyahna ile ntiki ya. Ge nëpaki, pehëtëruha ayənta hu.

¹⁶ Bare, ge ɲwěyĕk ɲepadilihna, yoryehna ahnĕ aryampo ma vēhi alihahn gante nĕsĕk Vikerĕh ka: "Gĕ vahnĕ vēhi ma vērar kitinjĕde le yelĕku ŷa."*

¹⁷ Ge ɲwěyĕk ɲepadilĕhnhna vēhni fĕna, pĕyahnrĕy mbara vēle hwĕtahnrĕka va; do ge ɲwěyĕk ɲepadina mbara tac, pĕlaryina had arĕf ŷatĕtanke do gĕ vahnĕ vēhawary vēle wok vēhwĕtahnrĕna.

Ibañĕhn g'imawĕryan

¹⁸ «Toña ŷa fĕyadĕmu: le-wo-le vañĕdun nkal li mbañĕde ambin hna; le-wo-le wawĕryadun nkal li maŷĕryade ambin hna.

¹⁹ «Pĕyadĕmu fĕna, ge vēhi hnĕ wuhnrĕ nkal li maŷalĕni tĕyĕni le-wo-le ŷa hn'imunta, Rĕm mĕn le ye g'ambin ŷi ntinĕhnrĕdĕhĕhni.

²⁰ Paryi nke, hn'ile mbarĕni vahnĕ vēhi ma vērar soje wĕc mĕn, fagant lĕw hni nkedĕfu.»

Uhnĕs uryindaryindan soje aryokuj ale wok tavĕndina

²¹ Awa Piyer mĕ tĕhaka Yesu do tĕya: «Ahwĕhn, wahwĕnta wayĕhw rĕfĕka ravĕhnĕwa aŷĕnta mĕn a ge tavĕndina dĕntahn mĕn ija? Hafo wahwĕnta mbĕd gĕ wahi bi?»

²² Yesu ntĕkwakawo: «Hali, dehnĕdila hafo wahwĕnta mbĕd gĕ wahi, bare hafo ntĕbi dĕnk wahwĕnta wafĕhw mbĕd gĕ wahi wahwĕnta mbĕd gĕ wahi (70×7)

²³ Awa, wĕli uhnĕs uryindaryindan soje Inaw ambin ŷa: Fac ryampo ahnaŷ fĕhnaکو tĕyĕhni vĕryokuj vēlĕwu va koryi le navehnĕkĕhniwo.

²⁴ Umĕ ndĕnkwĕk tĕyĕka asan ale wonanĕkawo koryi yabah dŷus.

²⁵ Asan arac kwĕhnalohna ile mbĕsahnand koryi rac; awa ahnaŷ a mĕ ntehnĕk nkwaŷini g'asĕvalu gĕ vutahu do g'ile kwĕhnaک ŷa fop, cosahnahn koyĕna nav ija.

²⁶ «Awa asan a mĕ ndĕkwĕhnrĕk haryĕnkw ahnaŷ a, kĕlahna do ntehna: "Duñĕnanĕhnrĕye, cosĕdĕmi fop!"

²⁷ Ahnaŷ a mĕ kaŷĕhnañĕka: mĕ tavĕhnrĕka nav ija do tava nji.

²⁸ «Bare ga calnrĕk asan arac, pankĕlĕlehnĕni ale ndokujĕlahnrĕdĕniho do wonanĕkawo koryi toye. Paco pĕlaka nahĕka do ntehna: "Cosĕrye le wonanĕruho ŷa!"

²⁹ «Ale ndokujĕlandĕni ŷa mĕ njok haryĕnkw lĕwu do kĕlahna aki: "Duñĕnanĕhnrĕye, cosĕdĕmi!"

³⁰ «Bare aŷĕntaŷ a mĕ ɲwĕyĕk; mĕ cĕdehnrĕka hafo mbĕsahna nav ija.

³¹ Vĕryokuj vēyĕntaŷ va, ga nuni ile ryĕcĕtak ŷa, ɲiwĕhnañĕkĕhniwo dŷus mĕ njini pĕyaniha ahnaŷ a fop.

³² «Awa arac mĕ macehnrĕka asan a do ntehna: "Wĕjĕ! Aryokuj ayapah yeru! Tavĕhnĕmi nav ija fop kabi kĕlaruho ravĕhni.

³³ Tĕfakilahna bi, wĕjĕ fĕna, kaŷĕhnañĕna aryokujĕnta hu ŷi, gante kaŷĕhnañĕko gĕ wĕjĕ ki?"

³⁴ Ahnaŷ a ntavĕkawo dŷus awa mĕ njĕdahnrĕka aryokuj a ntind doku forosima hafo cosa nav ija fop.»

³⁵ Do Yesu mĕ nkwenĕk: «Koyĕna ntidĕha Rĕm mĕn le ye g'ambin ŷi ale-wo-le wok tavĕndilahna aŷĕntaŷu ŷa g'intawary fop.»

19

Ikaraj soje pitĕl g'asĕval

¹ Ga puhnaک Yesu wante nĕsĕdĕho ŷa, mĕ matĕk Galile hna nji cape ndampo mbĕ Yudĕ nte yeho gĕ cape ñĕntaŷ sĕn Yurĕdan ŷa.

² Kore sankaf rĕfĕlendĕhawo do njĕrĕnĕdĕhĕhniwo vĕres vēlĕw hni va.

³ Awa wafarise wĕryampo mĕ tĕhaniha, mĕ tĕyĕniha soje tĕndĕhnrĕniha urĕnd: «Sariya fu ŷa maŷĕryanĕka bi asan mbamba asĕvalu soje toña le-wo-le ŷa?»

⁴ Mĕ ntĕkwak: «Yĕtĕluhna bi ile nĕsĕk Vikerĕh ŷa? "Wapĕgwa hna, ale lik fop ŷa ntikĕhni asan g'asĕval",»*

⁵ tac mĕ ntehnĕk: "Soje umĕ ye asan a tavĕdĕhĕhni rĕmu gĕ hnĕmu nkeni g'asĕvalu fo, do vēhni vēhi tak aryampo fo nkedĕni."*

⁶ Koyĕna, vēwona vēhi bare ahnĕ aryampo fo ye. Awa ahnĕ antĕ pitĕndĕlehn ile mbarĕpĕlehnĕk Wĕn.»

⁷ Wafarise ŷa mĕ tĕyĕniha: «Awa soje ye ntehnĕk Moyis sariya hna, ge asan a mbambĕka asĕvalu ŷa, kerĕhna kayĕte nte rufahnĕd mbambĕka?»

⁸ Yesu më ntëkwak: «Moyis maŵëryanëku avambënduni vësëval hun kabi vankaf va kambëku. Bare wapëgwa hna gelohna koyëna.

⁹ Pëyadëmu: ge asan mbambëka hara pëlalentëhniha g'asan ahaŵary, do ñëla asëval ahaŵary, asan arac ntik le mbañëk Wënu ña.»

¹⁰ Vëréfal vëlëwu va më ntehnëniha: «Ge aki nke yëbëlan asan g'asëval, ant'avëra aÿël fecek.»

¹¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Vësan va fop vëwëkëdina maŵëni wañi wanës, vële njëdaf Wën fere va fo wëkëd.

¹² Vëyi viyabah wëmaÿendëhëhni vësan va ñëlëni: soje vëryampo, kobëri nte nagini ña nke; vëhaŵary, vëhni vahné va likëhni; do vëryampo ñwëÿëdëni soje ntihañëndëni doku Inaŵ ambin ña ye. Arañi ale hod maŵ inji karañ maŵ!»

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

¹³ Fac ryampo vahné yinenëhnikawo Yesu vutah soje tindëhni wëbák ña do ndëwahni, bare vëréfal va niranihëhniwo.

¹⁴ Awa Yesu më ntehnëk: «Tavëryinëhni vutah va njijëni ñal mën hna, nt'awëmaÿëhni! Vële ye had vëhni va hwëhnëk Naŵ ambin ña.»

¹⁵ Awa më tindëkëhni wëbák ña tac njilehn.

Ajar mbetak

¹⁶ Awa jar rëhakawo Yesu do tëya: «Aharañ, ye rëfëko liwu fërën rënkahnu uwám usër hna?»

¹⁷ Yesu më ntëkwaka: «Ye rëÿëduho soje ile fërënak? Ahnë aryampo fo ye afërën a. Ge ñadu arënk uwám usër hna maŵëhnëry vakwëda Wënu ña.»

¹⁸ Jar ña më tëyëk: «Vanjëhne?»

Yesu më ntëkwaka: «Nt'aryaŵa ahnë; nt'ayëkëlehna asëval ahaŵary; nt'ale; nt'aye sedë wamër;

¹⁹ dënëneriyihni vëhni rëmuḡ gë hnëmuḡ; ñahnëryehna aÿënta hu ña had wëjë dënk.»

²⁰ Jar ña më ntehnëka: «Maŵëhnëbu wañi vakwëda fop. Ye rëfëko voku liwu kat?»

²¹ Yesu më ntehnëka: «Ge ñadu aye afadah haryënk Wën hna, yiry awaf ile hwëhnaru ña do ayëdahni koryi ña vëhaÿëhna va; koyëna nuÿadu hnapul yaḡah ambin hna. Tac yij arëfëlehñendo.»

²² Bare jar ña, ga nkwëryëk watac, njiko ayamah fo kabi hnapul yaḡah kwëhnako.

²³ Awa Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Toña ña fëyadëmu: ntakëk avetak tënk Naŵ Ambin hna.

²⁴ Ha, paryi pëyadëmu: itënk yonkomb hnë hatëh sirehn ñak hnëḡëk g'itënk avetak Inaŵ Wën hna.»

²⁵ Vëréfal va, ga nkwëryëni wañi wanës, pëmpëhnahnëkëhniwo dús më ntehnëdëni: «Mo ye awa ale hode pehëti ña?»

²⁶ Yesu më njëkëkëhni do ntehnëhni: «Vahnë va vëhodina pehëtahni, bare Wënu ña kod nti fop.»

²⁷ Awa Piyer më ntehnëka: «Nëpary, fuhnë tavëbun fop soje arëfëlehñahñende. Awa ye hnuÿadëfun, fuhnë?»

²⁸ Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ña fëyadëmu: ge Ajë Ahn'a ntañak hnë tinki sëmbik lëwu hna duniÿa hasëk hna, wuhnë pëhw gë vëhi vële rëfëlehnikoŵo vi fëna, ntañadun hnë watinki vësanak soje ahitiḡuni wahnënk pëhw gë wahi wawë Isërayel wï.

²⁹ Do fop vële ravëd soje mën watere wadëw hni ma vicër hni, vëhery hni, warëm hni, wahnëm hni, vërah hni, wëhaÿ walëw hni, nuÿadëni ntëbi wahwënta keme do nuÿadëni sah duniÿa le wok puḡina ña.

³⁰ Bare vëyabah hnë vële ye gaki vëryënkwyënk vi, vërekwa yed do vëyabah hnë vële ye gaki vërekwa vi vëryënkwyënk yed.»

20

Uhnës uryindaryindan soje vëryokuñ hn'ikaÿ

¹ Yesu më mbok ntehnëk: «Awa, wëli ile mëntëndëlendëni Naŵ ambin ña: Fac ryampo, ahwëhn kaÿ a sahnëko kobëri fo g'acahnëfëd ga soje njëkëlehñahni vëryokuñ kaÿ waresen lëwu.

² Umë maŵalëni gë vëryokuñ va cosëhni soje doku fac ryampo, tac cañëtëlehñëhni njini ndokuñini kaÿ a.

³ «Hnë wëwati mbëd gë wahnah hna, më mbok cahnëk do mbok nuhni vëhaŵary ñëwa hna hara ñoñ vëlidilohna.

⁴ Mě ntehněkěhni: “Yiryin wuhně fěna aryokuñentiwu kaŷ mēn hna do cosēdēmu icos caŷah.”

⁵ Njilehnēni.

«Mě mbok cahněk kat lav a nkaf hna, tac hně wēwati warar g'anent hna, do mbok nti koyēna fo.

⁶ Hně wēwati mbēd' g'anēka hna kat mě mbok cahněk do mbok tēkatēhni vahně vēhaŷary kat ga ñeŷewēni ŷēwa hna. Mě tēyēkēhni: “Soŷe ye ŷēwēdun hnani fac ŷa fop ñoñ dokujēdiluha?”

⁷ «Mě ntēkwaniha: “Kaŷi ahnē nufēlēfuhna ryokuñēhnēfuna.”

«Mě ntehněkēhni: “Awa yiryin wuhně fěna aryokuñentijiwu kaŷ mēn hna.”

⁸ «G'anēka ga, ahwēhn kaŷ iŷa mě ntehnēka asankaf vēryokuñ vēlēwu va: “Macēryihni vēle ryokuñēhnēko vi asosēhni. Vēle rēkwahnik vi ryēnkwēhnahnēdu do tēkwahnēni vēryēnkwēryēnkw vi.”

⁹ «Vēle fēgwēko doku hně wēwati mbēd' g'anēka ga mě nijjēni cosini ale-wo-le soŷe doku fac ŷa.

¹⁰ Ga tēkēk icos vēle ryēnkwēko nufini doku va, ntiyahněkēhniwo cosēdēni ntēbini vērēkwa vi; bare vēhni fěna ale-wo-le soŷe doku fac ŷa fo cosiko.

¹¹ Ga tebani, mēhnađēniho

¹² ntehnēdēni: “Vēyi vēryokuñ rēkwahnik. Soŷe wati ryampo fo ndokuñēni; asosaryēlehnēhni gante cosēruhēfu, fuhně vēle ryuñēnak ambēr hn'ulav fac ŷa fop ka!”

¹³ «Bare ahwēhn kaŷ iŷa mě ntēkwaka aryampo hně vēhni: “Lawo, ñoñ dēntantihna. Maŷalakena bi sosi soŷe doku fac ŷa?”

¹⁴ Nufēry cos hu ŷa do ayi. Ami nēŷēk sosēwēhni vēle rēkwahnik vi gante cosēmi ki.

¹⁵ Kođa bi liwu gante ñađēfu ka hnapul mēn ŷa? Ma kaŷi kwēhnađu anēf soŷe rac bi ŷēŷaryēruho?”»

¹⁶ Do Yesu mě nkwēnēk: «Koyēna vērēkwa vi yed' vēryēnkwēryēnkw, do vēryēnkwēryēnkw vi yed' vērēkwa va.»

Yesu, rarēna ŷa pēyahnēd' icēm dēwu ŷa g'ibēhn iŷa

¹⁷ Yesu Yerusalem njidēho. Mě canaryēkēhniwo vērēfal pēhw gē vēhi va do ntehnēhni njasatēdēni:

¹⁸ «Nēparyin, gē Yerusalem njiden, Ajē Ahn'a njēdađeniha vēsankaf vēsēna wasađēha va do gē vēharan' sariya va do vēhni nkwyēlēdēni soŷe ndaŷēhnēniha

¹⁹ do njēdađeniha vēle wok vēyena wasēwif. Vērac njafaŷađēniha, ntampēdēniha tac pakēdēniha hně kērēwa. Do hně fac rarēna hna, mbēhnēd' vēsēm hna.»

Itēy' hnēm hni vēhni Sak gē San

²⁰ Awa asēvalu Sebede gē wiju vēhi va tēhanihawo Yesu; asēval a mě ndēkwēhněk soŷe tēya Yesu ndemahna.

²¹ Yesu mě tēyēka: «Ye ŷađu?»

Mě ntēkwaka: «Maŷēryanēryihni wijē mēn vēhi vi ntañani naŷ ucankaf hu hna aryampo g'irēhw hu, aŷēntaŷ a g'irahahn hu.»

²² Yesu mě ntehněkēhni: «Yētēluha ile rēyēdun ŷa. Kođun bi asewu ankēlēwa tēmpah horot nte ŷađēfu sewu ŷa?»

Mě ntēkwaniha: «Kodēfun.»

²³ Yesu mě ntehněkēhni: «Ha, cedun nkēlēwa mēn ŷa. Bare gena ami fēhnađ soŷe ale lañađ g'irēhw mēn ma g'irahahn mēn, Rēm mēn ŷa fēhnađ. Vēle pēhwētēhněk va njēdađ.»

²⁴ Vērēfal pēhw vēŷēntaŷ va, ga nkwyēyēni watac, ntavēkēhniwo gē wiju Sebede vēhi vērac.

²⁵ Awa Yesu mě macēkēhni vēhni fop do ntehnēhni: «Njētērun vēle ye vēsankaf đuniŷa vi ndēcētēni ucankaf ntēw hni ŷa, do vēryēndaŷ va tufahnēdēni fanka falēw hni fa.

²⁶ Bare tēfēlahna nke koyēna yēbēlan hun. Ale-wo-le ŷađ naŷ hně wuhně ŷa, tēfēka nke aryokuñēhn hun,

²⁷ do ale-wo-le ŷađ nke aryēnkwēryēnkw a, tēfēka nke aramp hun.

²⁸ Ndampo fo nke soŷe Ajē Ahn'a: yijēna soŷe ndokuñēhni, bare had aryokuñēhn vahně nijjēk do njēdađn ntaŷary dēwu ŷa pēhētahnēhni vahně vēyabaha.»

Yesu njērēnēdēhēhni vumēp vuki

²⁹ Yesu, ante cahnēdēniho gē vērēfal vēlēwu Seriko ŷa, kore sankaf rēfēlehnēdēhawo.

³⁰ Vuměp vuki laňako tēfary nkaŵ hna, mē nkwēryēni Yesu ryēcēf. Awa pēgwēlehnēni ndekandēni: «Aharan, Aju David, kaŷēhnahnēryiyi gē fuhnē!»

³¹ Kore ŷa niračfēnihēhniwo ndemēhnani, bare tac nkwēnēniho wačeka ŷa: «Aharan, Aju David, kaŷēhnahnēryiyi gē fuhnē!»

³² Yesu mē kahnēk, macēkēhni do tēyēhni: «Ye ŷačun linēhnu?»

³³ Mē ntēkwaniha: «Aharan, hnundēfu ŷačēfun.»

³⁴ Mē kaŷēhnahnēka gē vēhni do mē ñakēkēhni vinkēr va; taŷ mbokalehn nundēni, do tēfēlehnēndēniha.

21

Yesu tēnkēf Yerusalem hna

¹ Ante tēhaniho Yesu gē vēřefal vēlēwu Yerusalem ŷa, tēkēniho ankol Betēfase hna, hn'ikuŷ nte wacik Oliwiye. Awa mē payēkēhni vēřefal vēhi haryēnk w ntehnēni:

² «Yiryin hn'ankol nte ye haryēnk hun ŷi. Tēkatēlehnēdunēha fali fašēval ga pokik, do fatah fantēwu fa g'umē nkeđēni. Pētinēhni ayonēhniwunōwēhni.

³ Ge ahnē ntehnēku iñē dēkwaryina: "Ahwēhn a walēka." Tavēđerun ayojuni.»

⁴ Umē nkeđ padahn wanēs wante nēsēko kila ŷa:

⁵ «Dehnēryinēhni naŵ Siŷo* ŷa: Yēkēryina ahnaŵ hun a gē ŷal hun njijēf hara naŷēnajēđina, hnē fali fašēval kayik, hnē fapali.»*

⁶ Awa vēřefal va njiniho do ntini fop ile ntehnēkēhniwo Yesu ŷa.

⁷ Umē njojēniha fali fa gē fapali fa, tindēnihēhni vacuđ vantēw hni va, tac Yesu kaya.

⁸ Vahnē vēyabah ntanēđēniho vacuđ vantēw hni va nkaŵ hna njitēnd; vēryampo warund ntanēđēni nkaŵ hna. ⁹ Vēle ryēnkwarýēkawo do vēle rēfēđēhawo va ndekadēniho:

«Osana! Aju David, demaryifu! Arabi Ahwēhn a Wēnu ŷa njēđa ale yijēf g'uŵac lēwu ŵa! Čēmbēderu Wēn hunte sēpēk fop!»*

¹⁰ Yesu ga tēnkēk Yerusalem hna, bulunda ŷa fop ñēnkaniho. Tēyēđēniho: «Mo ga ye aŷi asan?»

¹¹ Vēle rēfēđēhawo Yesu va mē ntēkwani: «Kila le wacik Yesu ŷa ye vē nkol mbē Nasaret, mbē resiŷo Galile hna.»

Ida Vēwaf Cery Wēn Cankaf

¹² Yesu tēnkēko selele Cery Wēn Cankaf hna do ntahni fop vēle wafēđēho do lawēđēho hnam va; kēfēko watabali vēwēcēt koryi do gē watinki vēwaf wēfah va.

¹³ Tac mē ntehnēkēhni: «Vikerēh Wēn va mē lehnēk: "Acery mēn ŷa, Cery iyēfa macēde",* bare wuhñē soŵa vēle lirun!»*

¹⁴ Wati rac, vumēp gē vēle radēf řēhakawo Yesu Cery hna do njērēnēkēhniwo.

¹⁵ Vēsankaf vēsēna wasađēha va do gē vēharan sariya va, ga nuni viŷē vifēmpēhnahnah vile ntiko Yesu va, do ga nunihēhniwo fēna vutah va ndekadēniho Cery Wēn hna: «Osana, čēmbiru Aju David!» mē ntavēkēhni đus.

¹⁶ Awa mē ntehnēniha Yesu: «Nkwēryēđu bi ile nēsēđēni ŷa?»

Mē ntēkwakēhni: «Ha. Kobēri karanjēluhna bi wanj wanēs Vikerēh hna: «"Nturu hafo la vutah vutoy va gē vumbava va čēmbēndēnihi."»*

¹⁷ Tac Yesu tavēlehnēhni cahn nkol hna nji Betani le ndakēko hna.

Atēh nte wok dēwēna

¹⁸ Awa, ga pacēk g'acahnēfēđ ga, hara Yesu gē Inaŵ mbokajēđēho, mē njoka inte.

¹⁹ Mē nuk atēh nte wacik nuŷ tēfary nkaŵ hna; mē tēhak bare yaryef fo tēkatēko. Awa mē ntehnēka tēh ŷa: «Bokēđila alēw muk!» Taŷ tēh ŷa kankēlehn fop.

²⁰ Vēřefal Yesu va, ga nuni watac, pēmpēhnahnēkēhniwo. Mē tēyēniha: «Hak kankahnēk an'atēh taŷ aki?»

²¹ Mē ntēkwakēhni: «Toña ŷa fēyadēmu: ge kwēhnarun kwētahn do ge gwajēlehnadiluhna, kođun aliwu ile liđuha atēh ŷi. Kođun dēnk alehnuna inŷi kuj: "Matēry ani, ayi alēba wov hna", do rac ntiyađ.

²² Ge kwēhnarun kwētahn inŷa nuŷađun le-wo-le rēyērun hn'iyēfa hna.»

Itēy soŷe fanka Yesu

²³ Tac Yesu tēnkēko selele Cery Wēn Cankaf hna pēgwēlehn karanjēndēhni vahnē va; vēsankaf vēsēna wasađēha va gē vicēr bulunda wasēwif va mē tēhaniha tēyēniha: «Gē injēhne fanka ntidu vēŷin? Mo lehnēki alind?»

* 21:5 21.5 Bulunda Siŷo: bulunda vē Yerusalem ŷa ye. * 21:5 21.5: Sakari 9.9 * 21:9 21.9: Wahnēw 118.26

* 21:13 21.13: Esayi 56.7 * 21:13 21.13: Seremi 7.11 * 21:16 21.16: Wahnēw 8.2

²⁴ Më ntëkwakëhni: «Ami fëna tëyëdëmu inë ryampo. Dëkwaryino, tac, pëyadëmu fanka fale lihahnëdëfu vëyin va.

²⁵ Mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ma vahnë va yeho?»

Pëgwëniho nkwajëlëdëni vëhni fo ntehnëdëni: «Ge ntëkwayinëk: “Wënu ña fayikawo”, tëyëdëhëfu bi soñe ye woyinëk kwëtahnëlhënahna?»

²⁶ Bare ge ntehnëk: “Vahnë va fayikawo”, tëfëka ntakëfu gë kore yi, kabi vëhni fop kwëtahnëniho San kila yeho.»

²⁷ Awa më ntëkwaniha Yesu: «Yëtëlëfuhna.»

Awa, më ntehnëkëhni: «Pëyadiluhna, ami fëna, gë fanka fale lihahnëdëfu vëyin va.»

Uhnës uryindaryindan soñe rëm hwëhn vutah vucan vuki

²⁸ Yesu më mbok ntehnëk: «Ye hnaharun gë wañi? Nkeho asan ale hwëhnakëhniwo vutah vucan vuki. Më tëyëka fandënkwëryënkwa fa ntehna: “Ajë mën, yirye dol aryokuñi kañ hna.”

²⁹ «Më ntëkwaka: “Hali, ñada yiwu.” Bare, ga mbiyëk toye, nkwëcëtëko nahan dëwu ña do nji g'ikañ.

³⁰ «Rëm ña më mbok tëyëka koyëna fo aju aýëntaŵ a. Arac më ntëkwak: “Awa, apa, njidëfu”, bare yilohna.

³¹ «Awa tëyëdëmu: Mo lik hnë vëyi ile ñad rëm hni ña?»

Më ntëkwaniha: «Aryënkwëryënkwa ayi ye.»

Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ña fëyadëmu: vëref ýatëtanke va gë vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni va vëhni ryënkwëndëhu hnë Inaŵ Wën hna.

³² Ntehnëdëmu wañi kabi San Ayary a njijëko tufu nkaŵ catah ña do kwëtahnëlhënahna; bare vëref ýatëtanke va gë vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni va kwëtahnënihawo. Do la gante nurun watac ka gwëcëtëluhna vankeya hun va ahwëtahnahnuna.»

Uhnës uryindaryindan soñe vëyam vëyapah

³³ Yesu më mbok ntehnëk: «Nëparyin uhnës uryindaryindan haŵary: Nkeho asan ale fëlëko kañ waresen. Më keceyëk do nkaŵ hatëh ñwëyëhahnënde waresen ŵa do pël ide nte rëkëde njawahnënde kañ inja. Tac, më kwëtahnëkëhni kañ inja vëyam njilehn uyas. ³⁴ Wati nte mbarëpëde uhnëda ña, më payëkëhni vëryokuñ vëlëwu va vëyam hna soñe njëdaniha sah lëwu ña.

³⁵ «Awa vëyam va më pëlanihëhni vëryokuñ ahwëhn kañ va, ndafëniha aryampo, aýëntaŵ a ndawëniha, ararëna ña ntutëniha gë wëraka.

³⁶ Ahwëhn kañ inja më mbok payëkëhni vëhaŵary ntëbini vële ryënkwëko njini va, bare vëyam va koyëna fo mboko ntinihëhni.

³⁷ Awa më payëka aju ña dënk ntehna: “Kwëhnađëni untënah g'ajë mën ayi!”

³⁸ «Bare vëyam va, ga nuniha ajë ahwëhn kañ inja, më ntehnëlëni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndawina, tac kañ inji fuhnë hwëhnëden!”

³⁹ Awa umë pëlanihna, canëniha kañ hna ndawëlehnëniha.»

⁴⁰ Tac Yesu më tëyëkëhni: «Ge ahwëhn kañ inja mbokajëk, hak ntidëhëhni vëyi vëyam?»

⁴¹ Më ntëkwaniha: «Ndaŵehnédëhëhni idaw meh vëyi vëyam vëyapah do njëdani kañ inja vëhaŵary vële rëkëd njëdandëniha sah lëwu ña hnë wati le-wo-le mbarëpëdëni hna.»

⁴² Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Kobëri karañëluhna bi ile nësëk Vikerëh vi?

«“Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery va vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop. Ahwëhn a lik umë do nkwañëk dus njëki!”»^{*}

⁴³ Tac më nkwenëk: «Soñe rac pëyadëmu: Naŵ Wënu ña tebëderun, njëdayini ñulunda le linëdëha ñoku fëren. [

⁴⁴ Ale-wo-le yod hn'ini taka ña nihëd tañ; bare ge taka ñi ahnë njohahnëk, ñwëyëhnëdëha nke ivëd fo.]»

⁴⁵ Vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise ŵa nkwëryëniho wahnë wadindaryindan Yesu ŵa do njëtëniho vëhni ntehnëd.

⁴⁶ Awa më njëkëlehnëdëni fere pëlahnëniha, bare ntakëkëhniwo gë kore ña kabi kila ntinihawo.

22

Uhnës uryindaryindan soñe roka inë

^{*} 21:42 21.42: Wahnëw 118.22-23

1 Yesu gë wahnës wafındaryindan mboko nësëhnëndëhni vële hnëpađëhawo va ntehnatënd:

2 «Wëlin ile mëntëlëni Inaŵ ambin ɳa: Ahnaŵ Asankaf nëgehnëko roka iñël aju.

3 Më ntehnëkëhni vëryokuj vëlëwu va njini macinihëhni vële fayehnik roka va, bare vëyadılohna njijëni.

4 «Më mbok payëkëhni kat vëryokuj vëhaŵary njini ntehnënihëhni vële fayehnik va: “Wëli ile ntehnëk Ahnaŵ a: ‘Tame roka ɳa puhnayik, vacët mën wuhniryah ŵa ryawik. Yijën roka iñël ɳa. Fop puhnayik!’ ”

5 «Bare vële fayehniko va vëhnëpalëhniwohna vëfayik va; njilehnëni wëbal wadëw hni, vëryampo kaŵ dëw hni, vëhaŵary igwaf dëw hni.

6 Vëyëntaŵ va më pëlanihëhni vëryokuj Ahnaŵ a ntinihëhni këm fo do ndawënihëhni.

7 Awa Ahnaŵ a më ntavëka dus; më payëkëhni wasodađe walëwu ŵa njini ndawënihëhni vëyi vëryaŵ vahnë do pëđëni nkol dëw hni ɳa.

8 Tac më ntehnëkëhni vëryokuj vëlëwu va: “Roka iñël ɳa puhnayik, bare vële fayehnik va tëfëlëhniha tokëni.

9 Awa yiryin gë vankaŵ awaciwuni vële fankëlëđun va fop njijëni roka ɳa.”

10 Vëryokuj va më njini gë vankaŵ macinihëhni fop vële pankëlëđëniho va, vëli wëh gë vëli fëren per; koyëna acery nte rokande roka iñël ɳa pëbëlehnëni vahnë va.

11 «Ahnaw a, ga tënkëk njëkëhni vële yijëk roka va, nuka asan ale wok diyana viyi ambënt.

12 Më tëyëka: “Lawo, soɳe ye rënkiru ani viyi ambënt këm?” Bare asan a ñoñ kodilohna ntëkwa.

13 «Awa Ahnaŵ a më ntehnëkëhni vëryokuj vëlëwu va: “Ñabëryina wëbák ɳi gë wapary ɳi do aloɳuna g'ipër, gë umëhwëry. Hnam rëkëđ kond do cemëlehnand wabeñ ɳi.”»

14 Yesu më nkwënek: «Vëyabah macini, bare vëyabëna vële rëhnayik va.»

Soɳe icosahn ɳatëtanke

15 Ga mbiyëk toyë wafarise wëryampo njilehnëni mbarëläni nësëläni gante ntidëni pëlahnëniha Yesu gë wanës wadëwu ɳa dënk.

16 Më payënihëhni vërefal vëlëw hni vëryampo do gë vëryaŵ vële nkeniho gë Erođ va njini ntehnëniha Yesu: «Aharan, njëtëfun catëru. Toña ye karanëđuhëhni vahnë va nkaŵ Wënu ɳa; dakëliha gë le nahadëni vëyëntaŵ do dëbëndëlehnëđilihëhniha vahnë va.

17 Awa pëyaryifu ile hnaharu: sariya fu ɳa maŵëryak bi ma maŵëryana cosi ɳatëtanke ɳa asankaf a, Sesar?»

18 Bare Yesu njëtëko nahan meh dëw hni ɳa, më ntehnëkëhni: «Wuhnë, vëroka vahnë, soɳe ye rëndëndunëho urënd?

19 Tufëryino koryi le sosande ɳatëtanke ɳa.» Më tufëniha uyëc koryi. 20 Më tëyëkëhni: «Yëka mo g'uŵac mo liyik koryi li?»

21 Më ntëkwani: «Cesar ye.»

22 Më ntehnëkëhni: «Awa cosëryina Sesar ile kwëhnëk ɳa, do Wënu ɳa fëna ile kwëhnëk ɳa.»

23 Ga nkwëryëni inɳi dëkwa, pëmpëhnahnëlehnëkëhniwo. Tac tavëlehnëniha Yesu njilehnëni.

Soɳe ibëhn vësëm

23 Hnë fac rac fo, wasaduse wëryampo rëhakawo Yesu. (Vëhni hnësëđëho vësëm va vëvëhnëđina.) Më ntehnëniha:

24 «Aharan, gena bi Moyis nësëko: “Ge asan ɳëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëđëha asëval a soɳe nagëhnahna acëru vutah.”

25 Awa ɳal fu hna nkeniho vësan mbëđ gë vëhi vële vankëk rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah do tavarya koyëna asëvalu ɳa aheryu.

26 Ahigëna ɳa fëna koyëna nkehawo, tac ararëna ɳa do gë fop mbëđ gë vëhi va.

27 Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

28 Awa, ge vësëm va mbëhnëni, mo yeđ asan ayi asëval hnë vëyi vësan mbëđ gë vëhi vi, kabi vëhni fop ñëlënihawo?»

29 Yesu më ntëkwakëhni: «Wuhnë mpaÿëmpaÿadëhu kabi yëtëluhna Vikerëh va gë fanka Wënu ɳa.

³⁰ Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdîna nîlëlëni, bare had wamëleka nkedëni ambin hna.

³¹ Kobëri karañeluhna bi, ile ntehnëku Wën soje ibëhn vësëm ña? Umë lehnëk:

³² “Wën Abëraham ña yeβu gë Wën Isak do gë Wën Sakob.”» Yesu më nkwenëk: «Wënu ña, gena Wën vësëm, Wën vële wok vësëmëna ye.»^{*}

³³ Vële hnëpadëhawo va fop pëmpëhnahnëkëhniwo gë sifa karëña nte karañdëhëhniwo ña.

Akwëda ante ñak yabëka nafa

³⁴ Ante kamahnëniho wafarise wä Yesu ndënëkëhni wasaduse wä, mbarëniho.

³⁵ Aharaj sariya aryampo hnë vëhni ñadëho tëndëhna urënd; awa më tëhaka do tëya:

³⁶ «Aharaj, anëhne kwëda ñak hnëfak sariya hna fop?»

³⁷ Yesu më ntëkwaka: «“Ñahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu fop, g'intawary hu ña fop, gë hakili hu ña fop.”»^{*}

³⁸ Anji ye ante hnaÿëk do ñak yabëka nafa ña.

³⁹ Do wëli kigëna ña, ante këñëlahnëni gë ndënkwëryënk wä: “Ñahnëryehna aÿenta hu ña had wëjë dënk.”

⁴⁰ Sariya Moyis ña fop gë wade karañdënihëhniwo vahnë wakila ña fop hnë vanji vakwëda vaki nke.»

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Wafarise wä ga mbarëni, Yesu më tëyëkëhni:

⁴² «Ye hnaharun soje Arëhnayik a? Aju mo ye?»

Më ntëkwaniha: «Aju David ye.»

⁴³ Më tëyëkëhni: «Awa soje ye David, ante nësehnëkawo Iyir Ipacah iña, macëkawo “Ahwëhn” ntehn:

⁴⁴ «“Ahwëhn a Wënu ña umë lehnëkawo Ahwëhn mën a: yij alaña g'irëhw mën, hafo hale këfëdëfuhëhni vële ñewëki va haryënk wä hu.”»^{*}

⁴⁵ «Ge David “Ahwëhn” macëka, awa hak koñ Arëhnayik nke aju David?»

⁴⁶ Awa wafarise warac, wëla aryampo hnë vëhni kolëlohna ntëkwahna iñë do, tøk pëgw hnë fac rac, ahnë bokëlohna ndëk tëya iñë.

23

Soje vëharaj sariya va gë wafarise wä

¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni kore ña fop gë vëréfal vëlëwü va:

² «Vëharaj sariya Moyis va gë wafarise wä ye vëyabahn sariya va.

³ Awa tefëka aßawëhnuni do aliwu ile ntehnëdënihu ña fop; bare ant'alindu ile ntidëni ña, kabi vëlidina ile nësehnëdënihu ña.

⁴ Waryiβ walënah, walakah ndiβi mbarëpëdëni, do ndiβëndëdënihëhni vahnë va; bare vëhni dënk ñoñ vëlidina ndemahnënihëhni.

⁵ «Ile ntidëni ña fop, nuhahnënihëhni vahnë va ntidëni. Yëkëryin gante naÿëk ka Wanës Wënu wante ñëbadëni wayëka hna gë wahnil hna! Yëkëryin fëna gante njaryëk ka ñawar yale rëfëde wacëmët viji vilëw hni soje tufëhnahnëndëni kahnëndani soje Wënu ña! ⁶ Ñadëni daña hnë wëlaña walënah hna hn'ile tokëde roka sankaf hna do ñadëni fëna wëlaña wale rëkëde nuhahnëndëni vacaliña hna;

⁷ ñadëni nkaÿëndëni g'untënah waÿëwä ßulunda hna do macëndëni “Aharaj Asankaf”.

⁸ «Bare wühnë, ant'aliwu aßacëndewu “Aharaj Asankaf”, kabi hnënk yerun wühnë fop do Aharaj Asankaf aryampo fo hwëhnarun.

⁹ Ant'awacuna ahnë hnë wühnë “Apa”, kabi aryampo fo ye Rëmun ña, umë ye g'ambin.

¹⁰ Ant'aliwu fëna aßacëndewu “Aharaj”, kabi Aharaj aryampo fo hwëhnarun, umë ye Arëhnayik a.

¹¹ Ale ñak hnaÿëk hnë wühnë ña rëfëka nke aryokuñëhn hun a.

¹² Ale hnaÿënaka mbanëde, bare ale vanaka naÿënëde.»

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni vëharaj sariya va gë wafarise wä: «Meku wühnë, vëroka vahnë! Pidëntunëhëhni rënka Naw ambin ña vahnë va; tënkëdilu hna wühnë do tavëdiluñëhni hna tënkëni vële ñaaf va.

14 [Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Nufěnduněhěhni vēsěval vēle cěmaryěk vēsan va, vēsay, ile kwěhnani ŷa fop do fěna nřěfađun iyěfa yaryah ntehnani catěrun. Soŋe umě ye wũhně hitiŋěnde kitu le ŷak yapěk ŷa!]

15 «Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Njasělehněđun gante-wo-gante nkal li gě walant li ahnuŷahněnduna aryampo ale hwětahněku, do ge nuŷaruněha ntiduněha těfa těnk gě janáma hafo ntěbu wũhně wahwěnta wahi.

16 «Meku wũhně, vuměp vunte hahěđ vahně! Ntehněđun: “Ge ahně ntěkahněk Cery Wěn Cankaf ŋa, umě gena ňoň; bare ge sanu vē Cery Wěn Cankaf ŷi ntěkahněk, těfěka nti ile ntehněk ŷa.”

17 Nėnkwěrun do měpěrun! Sanu ŷi gě Cery Wěn Cankaf nte sěvėndaněk sanu ŋi, ye ŷak yaβěka nafa ŷa?

18 Ntehněđun fěna: “Ge ntěkahněk mahěhnu hn'ile cěnade saděha hna, umě gena tana; bare ge ile sěnahnik ŷa ntěkahněk, těfěka nti ile ntěkěk ŷa.”

19 Vuměp yerun! Ye ŷak něfak: saděha ŷa ma hn'ile cěnayik saděha hna ile sěvėndaněđěha ŷa?

20 Yětěryin iyin: ale lěkahněk hn'ile cěnade saděha hna, ntěkahněk fop vile ye hnam va.

21 Ale lěkahněk Cery Wěn Cankaf ŋa, ntěkahněk Cery Wěn Cankaf ŋa gě Wěnu ŋa per.

22 Ale lěkahněk ambin ŋa, ntěkahněk tinki Wěnu ŋa gě Wěnu ŋa per.

23 «Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Nřěfađuněha Wěnu ŋa ŷěŋa hwěhn pěhw-wo ile varěpěrun ŷa, hafo gě sifa yaryef yale-wo-yale rokěđe ŷa fop, bare mawěndiluhna ile ŷak hněfak sariya hna, gante nke usatah gě kayěhnahn do g'ikwětahn ŋa. Umě ye ile rěfakěha aliwu ŷa, hara đėnkwěluhna fěna yěđahn ŷěŋa hwěhn pěhw-wo ile varěpěđun ŷa.

24 Vuměp vunte hahěđ vahně! Tarěđun ile seđun ŷa alihětahnuna fanku, bare kohněđuněha yonkomb!

25 «Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Pěr hna vahně vēfěrėn yerun bare bambery, ulė fěběku g'ia idėb vahně. Ile lidun ŷa nke had ahně ale facěněđ haměhni fo nkělěwa ŋa gě humpān uŋa do nko tonk bambery ŷa.

26 Farise wěpah! Pacěněryin bambery ankělěwa ŋa tac pěr iŋa fěna pacěđ.

27 «Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Gě wayag wale yerėnik liyak had nkwměk pěr iŋa měntělėrun, bare bambery ŷa wayēc vēsēm fěběk do gě sifa viyėlāh-wo.

28 Koyěna nkehu wũhně fěna pěr iŋa, tufěhnađun catěrun, bare bambery ŷa vēroka vahně yerun do đėnėnėluhna sariya ŷa.

29 «Meku wũhně, vēharaŋ sariya vi gě wafarise wĩ, vēroka vahně! Mběryėnduněhěhni wakila ŋa wayag walěwėri wā, gwamėnėnduněhěhni vēle satěk va wayag walěw hni wā,

30 do ntehněđun: “Ge wati vacėrakėlo hu ŷa yentahněkėndėbuněho đemakėndilėfunihna ndawěnihěhni wakila ŋa.”

31 Koyěna, nřavětėrun wũhně đėnk vutah vēle ryawěkėhni wakila ŋa yerun.

32 Awa těfěryin soŋe afuhnawu ile pėgwėniho warėmun ŷa!

33 «Walėn yerun, pěběku wanto ŋa, hak ňađun ahehawu hara dabiluhna gě janáma fac kitu hna?

34 Soŋe umě pėyađėmu, caŋětėhniđėmuni wakila do vēyėt do gě vēharaŋ paryi. Ndawěđuněhěhni vēryampo, vēyěntaw va afakuni hně wakėrėwa, do ntampěđuněhěhni vēhawary kat vacaliŋa hun hna do rėkěđun arěfělehněnduni hně wahnaw hna fop.

35 Koyěna wũhně cosěđ Wěnu ŋa soŋe ile ndawini vahně vēle wok vēlina wěh va těk pėgw idaw Abel hna hafo vēhni Sakari hna, aju Barasi, ale ryawěrun yėbėlan ŷěwa sěvah hna g'ile cěnade saděha ŷa.

36 Toňa ŷa fěyađėmu: Wěnu ŋa piniŋěđěhěhni vahně vēvė dol va soŋe wanji fop!»

Yesu gě Yerusalem

37 Yesu mě mbok ntehněhni: «Wũhně vēvė Yerusalem vi, wũhně vēle ryawěđěhěhni wakila, ndawěđuněhěhni gě wėraka vēle payěhnikuni Wěnu va! Gante ňađėfuho đus varėpu darėl mēn had cale nte varěpěkėhni vutahu hně vampaw vantėwu, bare mawěluhna!

38 Awa wėli, Wěnu ŋa tavěđ cery hun ŋa.

39 Ha, pėyađėmu bokėđiluhna ahnuwuno hafo wati nte ntehněđun: “Arabi Ahwěhn a Wěnu ŋa nřěđa ale yijěđ g'uŷac lėwu wā!”»

24

Yesu inih Cery Wën Cankaf ɲa pëyahñeđ

¹ Yesu cahnëko Cery Wën Cankaf hna do, ante njiđëho ɲa, vëřefal vëlëwu va më tëhaniha soŋe tufahnëniha vacery vante yeho caharađ selele Cery Wën Cankaf hna.

² Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Nurun iyin fop? Toña ɲa fëyađëmu: la itaka đampo godina tinda hnani hn'iñëntaŋ; fop nihëde.»

Ile yeđ tëkahñind wapuya đuniya

³ Ga ndëcëk watac, Yesu hn'ikuŋ Oliviye hna njiko ntañako. Vëřefal vëlëwu va më tëhaniha do tëyëniha: «Guve ntiyađ wani, do ile yeđ dahëse iboka hu ɲa do gë wapuya đuniya ɲa?»

⁴ Më ntëkwakëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!

⁵ Vahnë vëyabah njiđëđëni mëcani uŋac mën ŋa do ntehnëđëni: “Arëhnayik a yeđu!” do tokađënihehni vahnë vëyabah.

⁶ Nkwëryëđun ga mëteđe darël hun do gë wakasëk soŋe wamët wabë ɲawët ɲa. Antë ntaku: watac afo ntiya, bare geđina ten wapuya iyi đuniya.

⁷ Bulunda rëkëđ mëtëndëni gë bulunda ɲëntaŋ, do ahnaŋ pëgwëđëha ahnaŋ aŋëntaŋ; nkeđ ñenka nkal hnë waresiyo wayabah, do g'inte ɲa.

⁸ Nkeđ had lav đonk hnag ryënkwëryënk.

⁹ «Hnë wati rac, vahnë va mbërehñëđënihu do ndawëđënihu. Wabulunda ɲa fop ñewëđënihu soŋe lëmën.

¹⁰ Vëyabah taveđëni kwëtahn ɲa; rëkëđ tokalëđëni do ñewëlëđëni.

¹¹ Wakila vëwër vëyabah sahnëđ do tokađënihehni vahnë vëyabah.

¹² Wameh ɲa campëđ hafo iña vahnë vëyabah godina.

¹³ Bare ale yaŋënađ hafo pu ɲa, Wënu ɲa pehetëđëha.

¹⁴ Wanës Wakasëk Naŋ iŋi pëyahñeđe đuniya li fop, wabulunda ɲa fop nkwëryëđëni. Tac tëkiđ wapuya đuniya ɲa.»

Ambër cankađ

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Fac ɲa tëkiđ hn'ile nuđun ɲëŋa sëvah hna le wacëđe “Iñë hayah đëcët ɲa” le nësëđëho kila le waciko Daniyel ɲa. Arađi ale haranëđa nkwëryë đus wani!

¹⁶ Awa vële yeđ Yuđe va tëfëđëha nkaryëni gë wahuŋ:

¹⁷ ale yeđ ɲaŋ cery ntëwu ɲa, tëfëlahna cëli njiđ nuf viyë vilëwu va ðambery ani gë nkaryahnënd;

¹⁸ do ale ye hn'ikaŋ ɲa tëfëlahna mënc gë ɲalu soŋe njoj cuđ cankađ ntëwu ɲa.

¹⁹ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëđëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac!

²⁰ Yëfaryina Wënu ɲa soŋe ant'ayaryu hnë wafac wale tëveđ gë fanka ma hnë fac ntaŋëla hna!

²¹ Hnë wati rac njađëđ đus ambër ɲa, ntëbi vante yeho koßëri nte pëgwëko đuniya hafo gaki ɲi, do bokëđina nke muk sifa mbër tac.

²² Ge Wënu ɲa pëhnañëđilohna ɲaŋët waŋi wafac, ahnë gokëndina. Bare ɲaŋëtëđ soŋe vahnë vële tëhñak va.

²³ Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, Arëhnayik a ani nke!” ma: “Hnani nke!” nt'aŋaŋu,

²⁴ kaßi vële wok vëyena vëřëhnayik paryi gë wakila paryi sahnëđ. Tëkëđ ntindëni viřëmpëhñahna visankađ gë wëdahëse wacankađ tokahnënihehni vahnë va, hafo tokaryënihehni la vële tëhñak Wën va, ge kokënd nke.

²⁵ Nëparyin! Pëyamu koßëri fo.

²⁶ «Awa ge ntehnirun: “Yëkëryin, Arëhnayik a wula hna nke!” nt'ayiwu. Ma ge ntehnirun: “Yëkëryin, hnani coŋak!” nt'aŋaŋu.

²⁷ Itëk Ajë Ahn'a nkeđ had mbilëbilëk ambin hn'ani penëlehn đuniya yi fop.

²⁸ Hnë le nke ibël hna, hnam mbarëpëlëđëni wahuy ŋa.»

Iboka Ajë Ahn'a

²⁹ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ndëcëk wafac ambër atac, ulav ŋa kuyëđ taŋ, tac lepera ŋa bokëđina ntanc, wahal ŋa njojëđ do fanka favë g'ambin fa ñenkađ.*

³⁰ «Awa, dahëse Ajë Ahn'a cahnëđ ambin hna; bulunda vahnë vëvë nkal vi fop njañnađëni, nuđëniha Ajë Ahn'a ga tëkiđ vëŋar hna mati g'ambin gë fanka do gë icëmb cankađ.

* 24:29 24:29: Esayi 13.10; 34.4

³¹ Lënkw sankaf ŷa ntënkwëde do payëdëhëhni wamëleka wadëwu ŷa hnë vacape vanah vambë nkal vi, mbarëpidënihëhni vële tëhnaq va.»

Mëntëndëlehn g'atëh anuŷ

³² «Gwëryëryin ile karanëd' anuŷ ŷi: ge tøk nëp tuŷ njëtëdun wati hasëk ŷa tëhajëk.

³³ Ndampo fo nke, ge nurun vëŷin fop, yëtëryin wati iboka Ajë Ahn'a tëhajëk, bëŷëdina ntiyaq.

³⁴ Toña ŷa fëyaðëmu: ŷi yamani dëcëdina hara diyana vëŷin fop.

³⁵ Ambin ŷi g'inkal inŷi ndëcëd, bare wanës mën ŷi dëcëdina muk.»

Ahnë yëtëna wati wapuya duniŷa ŷa

³⁶ «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyaq vëŷin ŷa, la wamëleka waf g'ambin ŷi gë Aj'a dënk vëyëtëna; Rëm ŷa fo yëtëk.

³⁷ Fac ile njihahniq Ajë Ahn'a nkeq had gë yamani rëm fu sankaf, Nowe, ka.

³⁸ Wati rac, tëkahnindo uwaq sankaf wa, vahnë va tokëdëniho do cedëniho, ñëlëledëniho do njëdahnëdënihëhniwo vëryaq hni va ñëlini, hafo fac le tënkañëko Nowe hnë sisikulu hna;

³⁹ ñoñ vëyëtalohna hafo uwaq sankaf wa tëki do njokëhniwo vëhni fop. Vahnë va koyëna mbokëd ntindëni ante njijëd Ajë Ahn'a.

⁴⁰ Wati rac, vësan vëhi yeq kay hna: njodëha aryampo do tava aŷëntaŷ a.

⁴¹ Vësëval vëhi rëkëd ndawëndëni ryëwa: njodëha aryampo do tava aŷëntaŷ a.

⁴² «Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi iyëhne fac njijëd Ahwëhn hun a.

⁴³ Yëtëryin dus waji: ge ahwëhn tere ŷa njëtakënd wati le njijëd g'umëd ga ale ŷa, ðakakëndina wakwëd do tavakëndilahna tënk tere lëwu hna.

⁴⁴ Soŷe umë ye, pëhwëtaryin wühnë fëna, kabi Ajë Ahn'a tëkid hnë wati le worun nahaluhna.»

Aryokuŷ ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

⁴⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Mo ga ye aryokuŷ ale hahnëndak do ritëk a? Umë ye ale hwëtahnëkëhni vëryokuŷëntaŷu va fop ntehni: "Yëdaryindëhni vëryokuŷënta hu vi roka ŷa hnë wati le rëfëka hna."

⁴⁶ Nëfaka aŷi aryokuŷ ge ahwëhn tere ŷa mëncik do tøkata ga ntiq doku lëwu ŷa!

⁴⁷ Toña ŷa fëyaðëmu: ahwëhn tere ŷa kwëtahnëdëha hnapul lëwu ŷa fop.

⁴⁸ Bare ge aryokuŷ aŷeh ye, ntehnëd ahwëhn tere ŷa mëncënkajëdina,

⁴⁹ do pëgwëlehn ndafëndëhni vëryokuŷëntaŷu va do tokëlahnëndëni, celahnëndëni gë vëryëw!

⁵⁰ Awa ahwëhn tere ŷa mënciq hnë fac le nkok yëtëna;

⁵¹ ndafëdëha ðaf ntavah gante ntiqëni vële hnësëd ile nkoni walidina ŷa, hn'ile kofe do cemëlehnade wabëñ hna.»

25

Uhnës uryindaryindan soŷe vëryaq pëhw

¹ Yesu më mbok ntehn: «Awa Inaw ambin ŷa g'iŷi uhnës uryindaryindan mëntëlëdëni: vëryaq pëhw nuŷëni walampu walëw hni cahnëni kacahnëniha ale ŷëlëd. ² Hnë vërac, imbëd nënkwëniho do imbëd titëni.

³ Vëhnënkwah va njonihho walampu walëw hni wa, bare vëfehna lohna wagu* ŷa.

⁴ Bare vëritah va njoyaniho walampu gë wasëleku wagu ŷa pehnani.

⁵ Awa ale ŷëlëd a ndëcäjëdëhawo; vëryaq va më njokëhni wakwëd ndakëlehnëni.

⁶ «Ante ndëcak ŷa, më wëryik waðeka: "He wühnë! Ale ŷëlëd a nkejëk! Cahnëryin ahacawuna!"

⁷ «Awa vëryaq pëhw va nëgalehnëni pëgwëni pëhwëtëndëni walampu walëw hni wa.

⁸ Vëhnënkwah va më tëyënihëhni vëritah va: "Yëdëryinëfu wagu hun ŷi, kabi walampu walëw fu wi ðipiŷa nke!"

⁹ «Vëritah va më ntëkwanihëhni: "Hali, kabi gefilëfuhna gwër fuhnë fop. Yiryin alëwaju gë vëwaf."

¹⁰ «Awa, vëhnënkwah va njilehnëni ntëwajëni wagu ŷa. Hnë wati rac tøkiko ale ŷëlëd a. Imbëd vële fëhwëtako va tënkëntëlehnëni g'umë cery nte ñëland hna cëdëlehnë rënka ŷa.

¹¹ «Ga mbiŷëk, vëryaq vëŷëntaŷ va tëkiniho do ndekandëni: "Ahwëhn, Ahwëhn, pidëtëndifu!"

* 25:3 25.3 Wagu: Kobëri ŷa wagu atëh oliv ŷa rawëdëho walampu hna.

¹² «Bare ahwëhn a më ntëkwakëhni: “Toña ya fëyadëmu, yëtëluhna.”»

¹³ Yesu, më nkwënhëk: «Awa kwëtëryin hakili, kabi yëtëluhna fac ya gë wati le mbokahnid Ajë Ahn'a.»

Uhnës uryindaryindan soje vëryokuñ vërar

¹⁴ Yesu më mbok ntehnëk: «Inaŵ Wënu ña g'iyi uhnës uryindaryindan mëntëlëni kat: asan ñad nji uyas do macëdëhëhni vëryokuñ vëlëwu va, kwëtehnanhëhni hnapul lëwu ya.

¹⁵ Aryampo wanjéc sanu wakeme mbëd njëdakawo, aÿëntaŵ a wakeme waki, ararëna ya keme, ale-wo-le ile mëkëd ndokuñahn ya. Tac njilehn g'uyas.

¹⁶ Aryokuñ ale yëdayiko wanjéc sanu wakeme mbëd ya njilehn tañ nkawafahnënd igwaf koryi rac do nuña wanjéc sanu wakeme mbëd wakaŵary.

¹⁷ Ale yëdayiko wanjéc wakeme waki ya fëna koyëna ntiko do nuña wanjéc wakeme waki wakaŵary.

¹⁸ Bare ale yëdayiko wanjéc keme ya, njiko nkab mbañ hnam koryi rac.

¹⁹ «Ga mbiyëk, ale ndokuñëhnëdëniho vëyi vëryokuñ a mënciko, më tëyëkëhni pëyaniha soje koryi le kwëtehnanhëkëhniwo ya.

²⁰ Ale yëdayiko wanjéc sanu wakeme mbëd ya, më tëhajëk do tufahn wanjéc wakeme mbëd wañëntaŵ ña ntehn: “Ahwëhn tere wanjéc wakeme mbëd yëdaruhoŵo. Nuñabu wanjéc wakeme mbëd wakaŵary: wëli.”

²¹ «Arac më ntehnëka: “Njivëk, aryokuñ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viyë viroy hna, soje umë kwëtehnanhëni viyabah va. Yij cehëli hnatah mën wäl!”

²² «Tac aryokuñ ale yëdayiko wanjéc wakeme waki ya tëhagiko do ntehn: “Ahwëhn tere, wanjéc wakeme waki yëdaruhoŵo. Nuñabu wakeme waki wañëntaŵ: wëli.”

²³ «Arac më ntehnëka: “Aryokuñ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viyë viroy hna, soje umë kwëtehnanhëni viyabah va. Yij cehëli hnatah mën wäl!”

²⁴ «Rëkwa ya, aryokuñ ale yëdayiko wanjéc keme ya më tëhagiko do ntehn: “Ahwëhn tere, njëtëbuho asan ayapah yeru: kácëdu hn'ile nkoru nadëlihna, mbarëpëdu hn'ile nkoru pahnëlihna ñoñ.

²⁵ Ntakëkoŵo gë wëjë, më yibu vañu koryi hu ya. Wëli ile hwëhnëru ya.”

²⁶ «Arac më ntëkwaka: “Aryokuñ aŵeh yeru do këmaru! Njëtëruho kacëdëfu hn'ile nkoŵu nadëla, mbarëpëdëfu hn'ile nkoŵu pahnëla ñoñ?”

²⁷ Awa tëfëkawo ahwët koryi mën ya hnë bank. Ge mëncibu kokëndeŵu wënhëniŵ ge mbidëfu.” Tac më ntehnëkëhni vële nkeniho va:

²⁸ “Tëbëryina wanjéc sanu keme ñi do ayëdawuna ale hwëhnaŵ wanjéc wëli yi.

²⁹ Koyëna nke, ale wëryëk wapacëk a nkwënhënhëde uyët wä, do kobëdëha; ßare ale wok gwëryëna ya, tēbēde la ile njëtëk ya.†

³⁰ Ge ayi fufafu ye, donjeryina g'ipër hn'umëhwëry hna, hn'ile kode do cemëlehnade wabeñ hna.”»

Ikitij tēkwa

³¹ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge Ajë Ahn'a njijëk had ahnaŵ hnë icëmb dëwu hna gë wamëleka ña fop, ntañad hnë tinki Naŵ dëwu hna.

³² Fop wabulunda waŵë nkal ñi mbarëpëlëdëni haryënkŵ lëwu do pitëndëlendëhëhni vahné va gante pitëndëlendëhëhni ahery wape g'uhnankal ki;

³³ G'irëhw lëwu kwëtëdëhëhni vësatah va, vëwen va g'irahahn.

³⁴ «Awa ahnaŵ a ntehnëdëhëhni vële yed g'irëhw lëwu va: “Yijën, wühnë vële ndëwanëk Rëm mën vi! Kwëhnëryin Naŵ nte pëhwëtëhnëkuno kobëri ante ntidëho ðuniya ña!

³⁵ Ndëwanirun kabi njokowo inte ña do njëdarunëhoŵo roku; njokowo wënka ña do njëdarunëhoŵo siyaŵ; ahneh yebuho do kacarunëhowo ÿal hun hna;

³⁶ ñas fo yebuho do cudërunëhoŵo; tesëbuho do paŵërunëhoŵo; cëdibuho do njijëdunëho ayëkiwuno.”

³⁷ «Awa vësatah va tëyëdëniha: “Ahwëhn, guve nuyiruhu ga njoki inte do ayëdayi arok, ma ga njoki wënka do ayëdayi asiya?

³⁸ Guve nuyiruhu ga nkeru ahneh do ahacayi watere fu hna, ma ga nkeru ñas fo do asudí?

³⁹ Guve nuyiruhu ga tesëru, ma ga cëdiru, do yiryibun ayëkiji?”

† 25:29 25.29 Ale wëryëk wapacëk a nkwënhënhëde uyët wä, do kobëdëha; ßare ale wok gwëryëna ya tēbēde la ile njëtëk ya. Kode nkwëryi fëna: Ale hwëhnaŵ inë ya nkwënhënhëde, do kobëdëha; ßare ale wok kwëhnana inë ya tēbēde la ile liyahnëka tēk nuña ya.

⁴⁰ «Ahnaw̄ a ntëkwadëhëhni: “Toña ÿa fëyadëmu: ante-wo-nte ntinëhnerunëha aÿënta mën wëla ale ÿak vak ÿa, ami linëhnerun.”

⁴¹ «Tac ahnaŵ a ntehnëdëhëhni wële yedëha g'irahahn va: “Naŵëtaryino, wuhne wële ndëwanëk Wën wëh vi! Yiryin gë hwëdëh hunte wok dipëdëna muk, hunte pëdëhnik Sintani gë wamëleka wadëwu ña!

⁴² Njokowo inte ña do yëd'alunohna roku; njokowo wënka ña do yëd'alunohna siyaw̄;

⁴³ ahneh yeŵuho do kacalunoŵohna; ñas fo yeŵuho do cudëlunoŵohna; tesëŵuho do cëdëbuho do paŵëlunoŵohna.”

⁴⁴ «Awa wëhni fëna tëyëdëniha ahnaŵ a: “Ahwëhn, guve nuyiruhö ga njoki inte, njoki wënka, nkeruhö ahneh, nkeruhö ñas fo, tesëruho, ma cëdëruho do nkoyiruhö demayilihna?”

⁴⁵ «Ahnaw̄ a ntëkwadëhëhni: “Toña ÿa fëyadëmu: ante-wo-nte nkorunëho dinëhnëlunahna aÿënta mën wëla ale ÿak vak a, dinëhnëlunohna ami fëna.”

⁴⁶ «Koyëna njidun gë horot le wok pudëna hara wësatah va gë duniÿa le wok pudëna njidëni.»

26

Ipëhwëta soŵe idaw̄ Yesu

¹ Ante puhnako Yesu karan̄ wërëfal wëlëwu va wan̄i fop ña, më ntehnëkëhni:

² «Njëtërun wafac wahi wojëk nkehahn ambënt Pak ña. Wati rac, Ajë Ahn'a njëdahnëde soŵe paki hnë kërëwa.»

³ Awa wësankaf wësëna wasadëha va gë vicër bulunda wasëwif va, tere Kayif asankaf wësëna wasadëha hna mbarëniho;

⁴ më maŵalëni pëlanihö Yesu yëm-yëm fo do ndawëhnëniha.

⁵ Më ntehnëni: «Kodëlënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena umë bulunda ÿa dakëna ñañënani.»

Asëval rurëdëha Yesu datikola

⁶ Yesu Betani nkeho, tere Simo* ale hwëhnako mbiÿ ña.

⁷ Asëval më tëhaka gë sëleku datikola hambah ntaŵi: umë turëka datikola rac Yesu nkaf li wati nte ntañaniho hn'ile tokëde roka hna.

⁸ Wërëfal va ga nuni watac, ntawëkëhniwo më ntehnëni: «Soŵe ye përekanëk iÿi datikola?»

⁹ Kokënde nkwaŵi gë koryi yabaŵ njëdäyini koryi ÿa wëhaÿëhnah va!

¹⁰ Yesu njëtëko koyëna nësëdëni më ntehnëkëhni: «Soŵe ye ryëñanërunëha aÿi asëval? Ile ntinëhneko iÿi njivëk.

¹¹ Nkelandun kwëlëkwël wëhaÿëhnah va; bare ami, gelandelënëhna kwëlëkwël.

¹² Turëk iÿi datikola mbahn mën li pëhwëtanëhnahno ibaŵ ña.

¹³ Toña ÿa fëyadëmu: hn'ile-wo-le pëyahnëde Wanës Wakasëk ña duniÿa li fop, tëfëtafe ile ntik asëval aÿi fëna do ndënkwëtafe.»

Yudä njëdahnëdëha Yesu

¹⁴ Awa aryampo wërëfal Pëhw gë Vëhi, ale wäciko Yudä Isëkariyot, njiko wësankaf wësëna wasadëha hna

¹⁵ do ntehnëni: «Ye sosëdunëho ge njëdamuna Yesu?» Awa wërëc më ndëkwëni wan̄ëc wafëhw warar koryi.

¹⁶ Tëk pëgw wati rac Yudä pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdahnëhni Yesu fa.

Yesu nëgehned roka Pak ÿa

¹⁷ Hnë fac ryënkwëryënkw ambënt mburu kwëhn lewir këm hna, wërëfal va tëyënihawö Yesu: «Ne ñadü yifu afëhwëtanëhni roka Pak ÿa?»

¹⁸ Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin naŵ hna hnë wëhni ahod alehnuna: “Ahwëhn a më lehnëk: Wati mën ÿa tëkëk; ÿal hu hna ntidëfun Pak ÿa gë wërëfal mën va.”»

¹⁹ Wërëfal va më ntini ile ntehnëkëhniwo Yesu ÿa do pëhwëtani soŵe roka ÿa.

Yesu pëyahnëd tokafe

²⁰ Ga nëkak, Yesu gë wërëfal Pëhw gë Vëhi va ntañaniho. ²¹ Wati nte tokëdëniho ña, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhne tokadëho.»

²² Wërëfal va njamëlehnëni pëgwëlehnëni ntehnëdëniha aryampo aryampo: «Ahwëhn, ami bi ye?»

²³ Yesu më ntëkwakëhni: «Ale labëländëbun mburu nëhëta ÿa, umë rokadëho.

* 26:6 26.6 Simo kwëhnako mbiÿ bare njërëniko.

²⁴ Ajë Ahn'a cëmëcf, gante nësëk Vikerëh soje lëwu ka; bare horot sankaf nuɣad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi fecekëndëho asan arac!»

²⁵ Yuda, ale rokadëha ɣa, më teɣak wanës ɳa do tëya Yesu: «Aharan Asankaf, ami bi ye?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

Roka Ahwëhn a

²⁶ Wati roka hna, Yesu nufëko mburu ɳa do, ga camehnëka Wënu ɳa, më nkubëlehnëk njeɣahni vëréfal vëlëwu va, ntehnëhni: «Nufëryin aroku iɣin, mbahn mën iɳa ye.»

²⁷ Tac mbok nuf nkëlëwä uñen waresen ɳa do, ga mbok camehna Wënu ɳa, më mbok njeɣakëhni ntehnëhni: «Ceryin, wühne fop,

²⁸ kabi uñi ñen sat mën ye, sat mën ile ɣabahnik kwëtëla gë Wënu ɳa do ryehëtik soje vahnë vëyabah tavëhnahnini wameh ɳa.

²⁹ Pëyadëmu: tëk pëgw gaki, bokëɗa sewu uñen waresen hafo hale ceɗen uñen kasëk mbë Naw Rëm mën hna.»

³⁰ Njëwëlehnëni wahnëw ambënt ɳa. Tac njilehnëni hn'ikuɳ nte wacik Oliviye hna.

Yesu pëyahned Piyer njahëtaɗëha

³¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Hnë uñi mëcf dënk tavëɗfunëho wühne fop, had gante kerik ka:

«"Ndawëɗëfuhä aheryëheryä ɣa, do wape ɳa campëɗëni."»

³² Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

³³ Piyer më teɣak wanës ɳa ntehna: «Lakënde ntehnë vëyëntaw vi fop tavënihi, ami tavëɗila muk.»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Toña ɣa fëyadëmi: hnë uñi mëcf dënk, ani gë tarahnënd cale ɳa, ntehnëdu wahwënta warar yëtëliho.»

³⁵ Piyer më ntehnëka: «Dehnëɗa muk yëtëlihna, wëla ntehnë tëfëka cëmëlahni gë wëjë.» Do vëréfal vëyëntaw va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane† hna njëɣad

³⁶ Awa Yesu gë vëréfal vëlëwu va më tëkëni ile macik Setësemane hna do më ntehnëkëhni: «Dañaryin ani yiwu yëfaju hnani.»

³⁷ Tac më njokëhni vëhni Piyer gë wiju vëhi Sebede. Pëgwëlehn njëtand ikaɣëhnahn g'ufëmpëhnahnah wä.

³⁸ Awa më ntehnëkëhni: «Ntaɣary mën iɳa pëbëka yiwëhnah sankaf dūs hafo yewu had ale sëmëk. Njëwëryin ani do ðuñënarinyin ant'aryaku wakwëɗ.»

³⁹ Tac më njik ɳawët toye, njok nkal li kobalehn do njëfa aki: «Apa, ge koɗ nke ɳawëtënde antë tëkëhne iɣi horot. Bare ant'ali ile ɣadëfu ami, diry ile ɣadü wëjë ɣa.»

⁴⁰ Më mbokajëk ile nkeni vëréfal vërar hna do tëkatëhni ga ndakëni wakwëɗ. Më ntehnëka Piyer: «Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara ðakëlihna?»

⁴¹ Nt'aryaku wakwëɗ, njëfaryin soje gante koɗun ayawënahnu ge njëkëhnahnëderun. Paryi nke, ahnë ñaɗ ntind yivah yabah, bare mbahn iɳa kwëhnana fanka.»

⁴² Më mbok ɳawëtak higëna ɣa do mbok njëfa aki: «Apa, ge iɣi horot koɗena ntihëti hara gelohna, arabi iña hu ɳa ntiya!»

⁴³ Më mbok mbokajëk kat gë vëréfal vëlëwu mbok tëkatëlehnëhni ga ndakëni wakwëɗ. Vëhodilohna mbok ɳesëni.

⁴⁴ Yesu më tavëkëhni, ɳawëtak do mbok njëfa rarëna ɣa tëfëtatënd wanës watac fo.

⁴⁵ Tac më mbok mbokajëk ðarël vëlëwu hna ntehnëhni: «Nkorun aryaku do ayinëgandu? Yëkëryin, wati ɣa tëkëk do Ajë Ahn'a njëɗadëniha wëwen va.

⁴⁶ Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëɗahnëɗëho ɣa tëhajëɗëho.»

Ipëla Yesu ɳa

⁴⁷ Yesu nkoko nësënd ante tëkiko Yuda ɳa, aryampo yeho hnë vëréfal Pëhw gë Vëhi vëlëwu hna. Kore vahnë vële wënkëko wasërame do gë waryoko nkejëniho. Vësankaf vësëna wasadëha gë vicër ðulunda wasëwif wä fayikëhniwo.

⁴⁸ Yuda, ale yëɗadëhëhni Yesu ɣa, nkabëkëhniwo kore rac ile ntid ɣa ntehn: «Asan ale vucëɗëfu ɣa, umë ye Yesu ɳa. Pëларыina.»

⁴⁹ Yuda tëhalehna taɳ Yesu ntehna: «Aharan, nkaɣëmi!» Tac mbucëlehna.

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Lawo, ile yijëru ali ɣa diry ñap.» Awa vëyëntaw va nëñlëhnëlehnëniha Yesu pëlanaha.

☆ 26:31 26:31: Sakari 13.7 † 26:35 26:36 Setësemane: sarëɗiɳ le ye hnë kuɳ nte wacik Oliviye ɳa ye; umë fëhnëtanëk njwëyehna wadëwel atëh oliv.

⁵¹ Aryampo hnë vële nkelahnëniho Yesu va, më ndorik sëlame lëwu ÿa, tawëka aryokuj asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ña.

⁵² Awa Yesu më ntehnëka: «Bokaryëry afëhw sëlame hu ÿi uval lëwu hna, kabi vële hnufad sëlame va fop, gë sëlame ndawëdeni.

⁵³ Yëtëlihna bi kokëndëbu wac wã Apa nijj ndemawo do tan njëdanahnekëndëhowëhni wakore pëhw gë waki wamëleka[‡] ña?

⁵⁴ Bare ge koyëna nkekënd, hak nkehahnakënd le nësëk vikerëh ÿa? Më lehnëk iÿin koyëna tëfëka nke.»

⁵⁵ Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ÿa: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno, afëlawuno had bandi yëbu? Fac-wo-fac ntañadëfuho Cery Wën Cankaf hna soñe harañëndëwëhni vahnë va, bare pëlalunowohna.

⁵⁶ Bare wanj fop tëkik soñe ntiyahn wanës Vikerëh wakila ña.» Awa vërëfal va tavëlehnëniha nkaryëni.

Yesu haryënk w kitij a cankaf hna

⁵⁷ Vële fëlakawo Yesu va njolehnëniha vëhni Kayif, asëna wasadëha asankaf hna, hn'ile mbarëniho vëharan sariya do gë vicër hna.

⁵⁸ Piyer tëfëlendëhawo Yesu ñawët, hafo selele tere asëna wasadëha hna. Tënkëko selele tere hna do ntañanti gë vëyëka va njëkahn bi hak puƒ.

⁵⁹ Vësankaf vësëna wasadëha va gë Mbara Vëhitij va fop njëkëlehnëdëniho fere, wëla nke wamër, soñe ndawëhnanhëniha Yesu.

⁶⁰ Bare vëhnuÿalohna, mama mërahnënihawo vahnë vëyaƒah.

Bare vahnë vëhi yijëko

⁶¹ do ntehnëni: «Aÿi asan më lehnëk: “Kodëfu hnihu Cery Wën Cankaf ñi do vokaryu vëryu hnë wafac warar.”»

⁶² Asëna wasadëha asankaf a më matëk do tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi vëyi vahnë ÿi?»

⁶³ Bare Yesu ndemëhnako.

Awa asëna wasadëha asankaf a më ntehnëka: «Tëyëdëmi alëkëhnëfu g'uƒac Wën paryi ÿa, bi Arëhnayik a yeru, Aju Wënu ña?»

⁶⁴ Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk. Bare pëyadëmu wühnë fop tëk pëgw do nuƒunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; do nuƒunëha fëna ga nijjëƒ vëñar vamb g'ambin hna.»

⁶⁵ Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk viÿi vilëwu va do ntehn: «Njëwëka Wënu ña! Gona mbalëfu wasedë! Nkwëryërun gante njëwëka Wën ka.

⁶⁶ Ye hnaharun?»

Umë ntëkwaniha: «Menëk, tëfëka ndaw'i.»

⁶⁷ Awa më tëpahnëniha yëka li do nkwëyëniha. Vëryampo poryëdënihawo

⁶⁸ ntehnatëndëniha: «Yëtëry, wëjë Arëhnayik a, pëyaryifu bi mo ryafëki!»

Piyer ntehnëƒ yëtëlahna Yesu

⁶⁹ Hnë wati rac Piyer pëh hna ntañako selele hna. Asëval aryokuj më tëhaka ntehn: «Wëjë fëna, gë Yesu nkentiruhö, asan avë Galile ÿa.»

⁷⁰ Bare njahëtako tase vahnë fop ntehn: «Yëtëla bi ye ÿaƒu ahnës.»

⁷¹ Tac njilehn gë cape rënka selele. Aryokuj aÿëntaƒ asëval më mbok nuka do ntehnëhni vële yeho hnam va: «Aÿi gë Yesu mbë Nasaret nkentiko.»

⁷² Piyer më mbok njahëtak ntehn: «Lëk, yëtëlewahna aÿi asan.»

⁷³ Ga mbijëk toye, vële yeho hnam va më tëhaniha Piyer ntehnëniha: «Paryi nke, wëjë fëna gë vëyi nkentiruhö: nësa hu ñi rufarëƒ le nkejëru hna.»

⁷⁴ Awa Piyer pëgwëlehn ntëkënd: «Arafi Wënu ña kwëƒo age mëredëfu! Lëk yëtëlewahna aÿi asan!»

Wati rac dënk, tarëlehn cale ña,

⁷⁵ Piyer ndënkwëtahehn ile ntehnëkawo Yesu ÿa: «Tarahnënd cale ña, ntehnëƒu wahwënta warar yëtëliho hna.» Awa cahnëlehn kond ƒus.

27

Yesu njodë vëhni Pilat

¹ Kobëri fo g'acahnëƒëƒ ga, fop vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër ƒulunda wasëwif va pëhnanio ndampo fo ndawëhnanhëniha Yesu.

² Më ñabëhnëniha, njonihä, njëƒaniha Pilat, guverëner ÿa.

[‡] 26:53 26:53 Wakore wapëhw gë waki wamëleka: kore-wo-kore wamëleka wawuli mbëƒ gë ryaw yeho.

İcēm Yuḏa

³ Yuḏa, ale rokakawo Yesu ŷa, nuko nkweyēlēni soŋe ndawēhnēniha Yesu. Awa curako ḏus ile ntik ŷa, tac mēncēnanēlehnēni vēsankaf vēsēna wasaḏēha va gē vicēr va wanjēc wafēhw warar koryi ŷa.

⁴ Mē ntehnēkēhni: «Ntifu iweh soŋe ile yēḏahnēbuha ndawī ale wok dina ñoñ!»

⁵ Bare mē ntēkwaniha: «Gena wadēw fu, wadēw hu fo ye!»

⁶ Yuḏa mē ntonjēc koryi ŷa Cery Wēn Cankaf hna canēlehn; tac mē njik kēŋak soŋe ndēwa.

⁷ Vēsankaf vēsēna va mē mbarēpēni koryi ŷa do ntehnēni: «Sariya fu ŷa maŷēryana kwētēlehnini iŷi koryi gē hnapul Cery Wēnu ŋa, kaŷi sat laŷahnik.»

⁸ Ga maŷalēni, mē ntaŷahnēni koryi rac kaŷ aŷahan ŋa soŋe ntini wayag vēhneh.

⁹ Soŋe rac macahnēde kaŷ tac «Kaŷ wasat» hafo iŷi wati.

¹⁰ Koyēna ntiyako wanēs kila ile wāciko Seremi ŷa: «Mē nufēni wanjēc wafēhw warar koryi ŷa —koryi ile maŷalēniho vēvē Isērayel cosahnēni soŋe lēwu—

¹¹ canēni ntaŷahnēni kaŷ aŷahan ŋa, gante ntehnēkawo Ahwēhn ka.»*

Pilat tēyēḏēha Yesu

¹² Yesu haryēnkw guverēner hna kahnēk. Arac tēyēḏēha: «Ahnaŷ wasēwif ŷa bi yeru?»

¹³ Yesu mē ntēkwaka: «Wējē hnēsēk.»

¹⁴ Tac vēsankaf vēsēna wasaḏēha va gē vicēr va, ante nēsēḏēniho ile ntik ŷa, Yesu ñoñ dēkwaloŋna.

¹⁵ Awa Pilat mē ntehnēka: «Gwēryēḏila bi wante ntehnēḏēnihi ŋi fop?»

¹⁶ Bare Yesu la ñoñ dēkwaloŋna, afo guverēner ŷa pēmpēnahna ḏus.

Pilat njēḏahnēḏēha Yesu soŋe paki hnē kērēwa

¹⁷ Hn'ambēt Pak-wo, guverēner ŷa njehēkawo tava aramp aryampo, ale ñaḏēni bulunda ŷa.

¹⁸ Hara wati rac, ale wāciko [Yesu] Barabas sēḏiko hnam.

¹⁹ Awa Pilat mē tēyēkēhni bulunda le varēlēko hnam ŷa: «Mo ŷaḏun ravēhnuna: Yesu Barabas bi ma Yesu nte wācēde Arēhnayik a?»

²⁰ Pilat njētēko ḏus g'iñewāry njēḏayikawo Yesu.

²¹ Wati nte nkeho Pilat kiŷiŋa hna, asēvalu mē payehnik aki: «Nt'ayentahni wēḃa aŷi asan ale wok ñoñ dina ŷi, kaŷi hnē uŋi mēḏ korotakēḃu hnē hudakery soŋe lēwu ŷa.»

²² Bare vēsankaf vēsēna wasaḏēha va gē vicēr va mē cēnkwenihēhni kore ŷa tēyēni tavi Barabas do Yesu ndawī.

²³ Guverēner ŷa mē mbok tebak wanēs ŋa soŋe tēyēhni: «Mo ŷaḏun hnē vēŷi vēhi ravēhnuna?»

²⁴ Mē ntēkwani: «Barabas ŷaḏēfun.»

²⁵ Pilat mē tēyēkēhni: «Awa hak ntidēfuha Yesu nte wācēde Arēhnayik a?»

²⁶ Mē ntēkwani vēhni fop: «Pakehnēryena hnē kērēwa!»

²⁷ Pilat mē mbok tēyēkēhni: «Iŷēhne wēh ntik?»

²⁸ Bare pēgwēlehnēni mbok ndekandēni gē fanka: «Pakehnēryena hnē kērēwa!»

²⁹ Pilat ga nuk ñoñ mēkēḏina, bare ŋaŷēna ŋa nkwenāḏēho, mē nufēk wēnka, ŋuhna tase vahne fop do ntehn: «Gena ami yeḏ ankaḏ icēm aŷi asan! Wadēw hun ye!»

³⁰ Kore ŷa fop mē ntēkwani: «Arabi wameh soŋe cēm ḏēwu ŋa nkefu fuhnē gē vutah vuntēw fu va!»

³¹ Awa Pilat mē tavēka Barabas do ntampehna Yesu tac njēḏahnēlehnna paki hnē kērēwa.

Wasoḏaḏe ŷa njafanēḏēniha Yesu

³² Wasoḏaḏe Pilat ŷa mē njonihna Yesu vēhni guverēner hna do wasoḏaḏe ŷa fop kwērēnihaŷo.

³³ Mē cuḏētēniha viŷi vilēwu va do cuḏētēniha acuḏ cankaḏ mbēntah.

³⁴ Tac mē mbahnēhnēniha apēnkwa kwēhn wadēmpēhn, pēnkwelehnēniha do mēnkwendēniha fandoko vāk rēhw hna. Tac ndēkwēhnēndēni haryēnkwa lēwu njafanēḏēniha ntehnēndēniha: «Nkaŷiru, Ahnaŷ Wasēwif!»

³⁵ Do tēpahndēniha do nufēni fandoko fa ntankahnēndēniha.

³⁶ Ante puhnani yafaŋ ḏēwu ŋa, mē cuḏētēniha cuḏ mbēntah ŋa, mbokaryēniha viŷi vilēwu va do njonihna soŋe pakēniha hnē kērēwa.

Yesu, pakēde hnē kērēwa

* 27:10 27:10: Sakari 11.12-13; Seremi 32.6-9

³² Ante cahněděního naŵ hna, mě pankělěni g'asan avě Siren ale ŵaciko Simo; wasodafě ŵa mě porosiŵěniha ndib kěřěwa Yesu ŷa.

³³ Mě tēkēni hn'ile macik Golēgota hna, umě fěhnětaněd «Hēloyoy».

³⁴ Hnam, mě njědaniha Yesu uŵen ŵaŵah; ga njěkěk maŵēlohna ce.

³⁵ Pakělehněniha kěřěwa do njělěniho wanjěl njětahněni bi mo hwěhněd viŷi vilěŵu va. ³⁶ Tac ntaŵalehněni hnam njěkanděniha.

³⁷ Mě pakēni yaŵ nkaf ntěŵu hna vikerěh vinte fěyahněd soŵe ile pakahnik ŷa: «Aŷi Yesu ye, ahnaŵ wasēwif ŵa.»

³⁸ Awa wabandi waki pakělehniniho gě Yesu, aryampo g'irěhw do aŷěntaŵ a g'irahahn.

³⁹ Věle ryēcěděho cape tac va nkělēnkělafěniho do njewěnděniha Yesu.

⁴⁰ Ntehněděníhawo: «Wějě ale lehněko kodu ahnih Cery Wěn Cankaf ŵa do avokary avěry hně wafac warar, pehětary wějě dēnk, ge Ajě Wěnu ŵa yeru, cělěry kěřěwa hna!»

⁴¹ Vēsankaf vēsěna wasaděha va fěna gě vēharan sariya va do gě vicēr va njafanjěděníhawo ntehněnděniha:

⁴² «Pehětěkěhni vahně vēhaŵary, b̄are kodina pehěta umě dēnk! Ge paryi ahnaŵ Isērayel ŷa ye arabi cěli tame kěřěwa hna tac kwětahnědēfuněha.

⁴³ Wěnu ŵa kwětahněk do pěyahněk: “Ami ye Ajě Wěnu ŵa.” Awa yěkēnēfu, ge Wěnu ŵa ŵaděha, pehěta tame!»

⁴⁴ Wabandi wante pakělehniniho ŵa, vēhni fěna koyěna njewěděníhawo.

Icēm Yesu

⁴⁵ Lav a nkaf hna nkeho, mēhwěryělehn fop nkal ŵa hafo hně wēwati warar g'anent ga.

⁴⁶ Darěl hně wēwati warar hna, Yesu ndekako gě fanka: «Eli, Eli, lēma sabakětani?» Umě fěhnětaněd: «Wěn mēn, Wěn mēn, soŵe ye ravěruho?»

⁴⁷ Věryampo hně věle yeho hnam va nkwěryěnihawo mě ndekani ntehněni: «Eli macəd!»

⁴⁸ Aryampo hně vēhni nkaryělehn nuf ankwěŷ koy hn'uŵen ŵaŵah. Tac, cob hn'usēmēt ryoko do njelěhna Yesu soŵe ce.

⁴⁹ Bare vēŷěntaŵ va mě ntehněni: «Napěryin, nuđen ge Eli njijěd pehěta!»

⁵⁰ Yesu mě mbok ndekak gě fanka cēmělehn.

⁵¹ Wati rac, ipand dēndah* nte fokiko b̄ambery Cery Wěn Cankaf ŵa citako fagant pēgŵ yaŵ afo gěd. Nkal iŵa ŵēnkalehn, wēraka ŵa nihěko fagant,

⁵² wayag ŵa pidětalehn do věle hwětahněk vēyabah njēnēniho.

⁵³ Ga mběhněk Yesu cahnělehněni wayag hna do tēnkēni Yerusalem hna, hn'inaw cěvah hna; hnam vahně vēyabah nunihěniwo.

⁵⁴ Asankaf wasodafě wavě Rom ŵa gě wasodafě wale yěkaděhawo Yesu ŷa per, nuniho gante ŵēnkak nkal ka do g'ile liyako ŷa fop; awa ntakělehněni đus, ntehnělehněni: «Paryi nke, aŷi Ajě Wěn ŷa yeho!»

⁵⁵ Vēsěval vēyabah yentiko hnam do yěkěděhawo ŵawět: kobēri Galile tēfělehninihawo Yesu ndokuněhněnděniha.

⁵⁶ Hně vēhni, nkentiniho hnam: Mari mbě Magēdala gě Mari hněmu Sak gě Yosef, do gě hnēm hni viŷu Sebede.

Ikwět Yesu hn'iyag

⁵⁷ Ante nēkako ŵa, asan avetak avě inaw Arimasi tēkiko. Yosef maciko do arēfal Yesu yeho, umě fěna.

⁵⁸ Njiko tēya Pilat iŵas Yesu ŵa. Awa Pilat mě ntehněkěhni vahně va njědaniha.

⁵⁹ Arac mě nufěk pěryěka g'iyarěh kasěk

⁶⁰ do nŷi nděna hn'iyag đewu nte nkabehněko hn'itaka. Tac mě kěryiŵětěk taka konah pidahn rēnka ŷa njlehn.

⁶¹ Mari mbě Magēdala gě Mari ŵěntaŵ ŵa hnam nkentiniho; haryēnkŵ yag hna ntaŵaniho.

Věyěka yag

⁶² Ga pacěk, hně fac le rěfeka ile fěhwětahnědē ntaŵěla ŵa, vēsankaf vēsěna wasaděha va gě wafarise ŵa njiniho ndampo fo vēhni Pilat hna

⁶³ do ntehněniha: «Ahwěhn nkal, ndēnkŵětabun, ale rokaděhěniwo vahn'aŷi mě lehněko, ante nkoko cēměna ŵa: “Hně wafac warar mběhnědēfu.”

* 27:51 27:51 *Ipand dēndah*: Pand fokiko fagant Cery Wěn Cankaf hna pitēndělehnahni Cery Wěnu ŵa vacape vaki, hn'ile cěvak hna gě hn'ile ŵak cěvak đus hna. Icahn 26.31-35; 40.21.

⁶⁴ Awa, mawëryin ahwëtehna hnu iyag iñi hafo hnë wafac warar hna. Ge gena umë, vëréfal vëlëwu va njijëdëni nteni ñas iña tac pëyahñëni ßulunda hna: “Mbëhnëk vësëm hna.” Wati rac, wamër watëkwa ñi lëbëdëha wadënkwëryënkwa ña.»

⁶⁵ Pilat më ntehnëkëhni: «Wëlihëhni wasodafë wä soñe njëkandëhni. Yiryin do diryin njëkande yag iña gante cañahnëku ka.»

⁶⁶ Njilehñëni njëkandëni yag iña: më mbëryëni taka nte fidahniko rënka ña kahnëndëlehnënihëhni vëyëka va.

28

Ibëhn Yesu

¹ Ante ndëcëk fac ntawëla ña, gë dimasi ÿa wakëwak fo, Mari mbë Magëdala gë Mari ñëntaß ña njiniho njëkini yag iña.

² Nkal iña ñënkalehn tañ gë fanka: mëleka Ahwëhn a cëlëlehni g'ambin, njij këryinët taka cankaf iña cape ndampo ntañalehn yañ.

³ Had ambin wilëbilëk nkeho do cud cankaf jah d'us cudako.

⁴ Vëyëka va ntakëkëhniwo mbalëndëni ki fo; had vësëm nkeniwo.

⁵ Mëleka ÿa më ntehnëkëhni vësëval va: «Antë ntaku, njëtëbu Yesu yëkëlendun, ale fakiko kërëwa hna.

⁶ Gena hnani, Wënu ña mbëhnëndanëka gante nësëko ka. Yijën ayëku hn'ile kwëtiko hna.

⁷ Yiryin ñap afëyawuni vëréfal vëlëwu va: “Mbëhnëndanik, tame njid napëhëndu Galile hna; hnam nudunëha.” Umë ÿakëndëbu fëyaßu.»

⁸ Matëlehnëni ñap yag hna ga ntakah do g'uhnatah sankaf, nkaryëni pëyanihëhni vëréfal Yesu va wakasëk watac.

⁹ Yesu njilehn pankëlëni do ntehnëhni: «Nkaÿëmu!» Tëhalehnëniha, pëlaniha wapary ñi cëmbatëndëniha.

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Antë ntaku. Yiryin afëyawuni vëÿënta mën va njini Galile hna: hnam nudëniho.»

Itëfëta vëyëka iyag va

¹¹ Wati nte njidëniho ña, wasodafë wëryampo wale yëkadëho yag ña mbokajëniho naß hna pëyanihëhni vësankaf vësëna wasadëha va fop ile liyak ÿa.

¹² Vësankaf vësëna wasadëha va më mbarëni gë vicër va: ga nkwëryëlëni më njëdanihëhni wasodafë wä koryi yabah

¹³ do ntehnënihëhni: «Pëyahnedun, vëréfal vëlëwu va yijëk g'umëd ga, hnë wati nte ndakërunëho wakwëd ña, nteni iñas iña.

¹⁴ Do ge guverëner ÿa njëtak njëtëbun gante nësëndëbunëha ka do ntidëfun fere hara ñoñ diluhna.»

¹⁵ Wasodafë wä më tebani koryi ÿa do ntini gante nkabini ka. Koyëna, campëko wanji wanës wasëwif hna, hafo hnë fac vë dol ÿi.

Yesu tufëhnadëhëhni vëréfal vëlëwu va

¹⁶ Vëréfal pëhw g'aryaw va njilehñëni gë Galile, hn'ikuñ nte nkabëkëhniwo Yesu hna.

¹⁷ Ante nunihawo ña, cëmbënihawo; ßare vëryampo hnë vëhni nkwajëlehnadëniho.

¹⁸ Yesu tëhakëhniwo do ntehnëhni: «Ucankaf ña fop njëdäyibu ambin hna do gë nkal li.

¹⁹ Awa yiryin hnë vahnë vëvë nkal vi fop do aliwuni vëréfal mën; yaryëryinëhni g'uwaç Rëm, g'Ajë do g'Iyir Ipacah iña,

²⁰ do karañëryinëhni mawëhñëni fop ile lehnëmu ÿa. Do yëtëryin: gë wuhnë nkentëdëbu fac-wo-fac hafo wapuya duniÿa hna.»

Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Marëk herëk. Marëk (wacëde fëna San Marëk, Vantiyehn 12.12, 25), alintërawu Barë nabas yeho, umë lapëhnadëhëhniwo afayik Pol gë Piyer wadoku wadëw hni hna. (Njëki Vëvë Kolos 4.1; 1 Piyer 5, 13; Vantiyehn 13.5; 13; 15.36-41; Filemon 24). Mpëd ndampo Pol ñwëwëko nufa Marëk wati ryampo nte njidëho doku ßare ikonjëlen ña ntiyako do Marëk anjiko njëka Pol ante cëdfiko ña hnë nkal Rom hna (1 Piyer 5.13).

Kayëte Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu ña ye inte ñak lëkwëk ña hnë vëkayëte vahnah hna vante hnësëd pañare uwám Yesu. Anji kayëte kerik mpëdara yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (55 gë 75) ga ndëcëk hnagi Yesu ña, Rom hna. Vële wok wáyena wasëwif herëhnik. Soñe umë Marëk gabahnëk wënamu warya w wasëwif wá. Nësëd vantiyehn Yesu va. Tëfëta mpëdara pëhw g'imbëd gë warar (18) ma ntëbi hnë vifëmpëhnahnah Yesu hna wale rufahnëd Aju Wënu ña ye.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ñi kayëte: vëréfal, wanës, Ahwëhn, Piyer, yine, fanka, sadëha, wasariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pëhwëta doku Yesu (1.1-13)

Yesu njërenëdëhëhni vëres do nësëd gë wahnës wadindaryindan (1.14-8.30)

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña pëgwëk pëyahñënd (8.31-10.52)

Yesu tënkëd Yerusalem hna (11.1-13.37)

icëm do g'ibëhn Yesu ña (14.1-16.20)

Karaj San Ayary

¹ Ani pëgwëk Wanës Wakasëk wante hnësëd soñe Yesu Këris, Ajë Wënu ña.

² Aki pëgwëk gante nësëd hnë kayëte kila Esayi hna:

«Wënu ña më lehnëk soñe Arëhnayik a: “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënk wu pëhwëtëhni nka w ña.”*

³ Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:

pëhwëtëryin nka w Ahwëhn a, dinëndina vanka w vacatah dús!»*

⁴ Awa, koyëna San Ayary a njiko wula hna ðarël sën Yurëdan hna; njaryëdëhëhniwo vahnë va ntehnatëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va do ayaryiwu; Wënu ña tavëhnahnun wameh hun ña.»

⁵ Vële lëdëk resiyo vë Yude va do gë vëvë inaw Yerusalem va fop njidëniho vëhni San hna; putadëniho tase ßulunda hna wameh wante ntini ña do San njaryëdëhëhniwo hnë sën Yurëdan hna.

⁶ Umë viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbadëho sah hna; vampul tokëdëho do gë wadëj.

⁷ Pëyadëhëhniwo kore ña: «Ale rëfidëho ña umë lëbëko; catëla dënk fëtahnu viyëba wapary wadëwu ña.

⁸ Ami, hnë wënka njaryëdëmu, ßare umë, g'Iyir Ipacah Wënu ña njaryëdëhu.»

Yary ña g'iyëkëhnahn menëhn Yesu ña

⁹ Hara, hnë wati rac, Yesu Nasaret matiko, ankol ambë resiyo Galile hna do San njaryëkawo sën hna.

¹⁰ Ante mëyëtaðëho Yesu wënka ña, nuko tarj ambin ña ga pidëtað do Iyir Ipacah ña cëlëlehni hnë umë; gë fah mëntëléniho.

¹¹ Tac kopa vë g'ambin nkweyëlehni ga ntehnëd: «Ajë mën ale ñadëfu dús a yeru; gë wëjë nëjëko dús.»

¹² Ga ndëcëk watac, Iyir ña më cañëtëka tarj Yesu wula hna.

¹³ Wafac wafëhw wahnah ñëwëko wula hna, do njëkëhnahnëkawo Sintani menëhna hnam. Gë wulaw wá nkelahnëniho do wamëleka ña pañënihawo.

Vëréfal vëryënkweyënk w Yesu va

¹⁴ Ante pëlayiko San ña, Yesu njiko Galile. Karajëdëhëhniwo vahnë va Wanës Wakasëk Wënu ña.

¹⁵ Ntehnëdëho: «Wati ÿa tëkëk, Naw Wënu ña tëhajëk; gwëcëtaryin vankeya hun va do kwëtahnëryin Wanës Wakasëk ña!»

¹⁶ Fac ryampo, Yesu tëfary lant sankaf Galile hna njasëdëho ante nukëhniwo vëfëla wuwis vëhi ña, Simo g'aheryu Andëre. Waryeyët ntonëdëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

¹⁷ Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

¹⁸ Tavëlehnëni tan waryey waheheya uwis wä tëfëlehnëndëniha.

¹⁹ Yesu më mbok njik ñawët toye do më mbok nukëhni kat vëhni Sak g'aheryu San, viju Sebede vële yeho kulu lëw hni hna. Waryey walëw hni wä pëhwëtëdëniho.

²⁰ Nundëhni tun macëlehnëhni; tavëlehnëniha rëm hni, Sebede, kulu hna gë vëryokun va, do tëfëlehnëniha Yesu.

Asan ale nkeni gë yine

²¹ Yesu gë vërfäl vëlwü va njiniho naw Kaperënaÿum hna. Fac ntawëla wasëwif hna, Yesu tënkëko caliña hna do pëgw karañëdëhni vahnë va.

²² Vële hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante karañëdëhëhniwo ka, kabi gelohna gante karañëdënihëhni vëharan sariya ka; umë, g'ucankaf karañëdëhëhniwo.

²³ Hnë wati rac dënk asan ale pëlako yine tënkëko caliña ntëw hni hna do ndekako:

²⁴ «Ye ye yëbëlan fu, Yesu mbë Nasaret? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtebu ñus ale yeru ÿa: Afacah ale payik Wën ÿa yeru!»

²⁵ Yesu më ñañënahneka yine ÿa ntehna: «Demëhnary do cahnëryehna aÿi asan!»

²⁶ Yine ÿa më ñënkëka asan ale gë fanka do më cahnëka ndekatënd ñus.

²⁷ Vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo ñus do tëyëlëndëniho: «Ye ga ye inji karañ kasëk nte yëdahnik g'ucankaf ñi? Aÿi asan wëla wayine ña ntehnëdëhëhni ntini inë do mawëndëniha!»

²⁸ Awa, pëgwiko tan nësënde soñe Yesu ÿa resiÿo Galile hna fop.

Yesu njërëndëhëhni vëres vëyabah

²⁹ Ante cahnëniho caliña hna Yesu njiniho gë Simo gë Andëre tere lëw hni hna do Sak gë San fëna njintiniho.

³⁰ Hara, hnëmu asëvalu Simo ndakëko, kabi mbahn inji njakëkawo; ga tëkëk Yesu, më pëyaniha soñe lëwu ÿa.

³¹ Yesu më tëhaka, pëlaka vák ÿi, matëndëlehna. Yak mbahn wä tavëlehna do pëgwëlehn nëhëtëhnëndëhni.

³² G'anëka ga, ga njok lav a, vahnë va njinenëhniidënihawo Yesu vële resëko va fop do gë vële pëlanio wayine.

³³ Vahnë vëvë naw va fop haryënk wërenka tere hna mbarëpëleniho.

³⁴ Yesu njërënkëhniwo vëyabah vële resëko sifa wates wanëmpëlah do ntakëhniwo fëna wayine wayabah. Tavëlehniohna wayine ña nësëni, kabi vëhni njëtëniho bi mo nke.

Yesu nkwayëtaďëho Galile hna

³⁵ Wakëwak fo, Yesu matëko cahn naw hna, nji ñëw hn'ile njirëk, do hnam njëfaďëho.

³⁶ Simo gë vërfëlëntawü njilehnëni njëkëlehniniha;

³⁷ ga nuniha, më ntehnëniha: «Vahnë va fop njëkëlehnëdënihi.»

³⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Yinëfu sën hawary, hnë vankol vamb ñarël vi. Tëfëko fëyahnu hnam fëna Wanës Wakasëk ña, kabi soñe umë yijëbu.»

³⁹ Do njilehnëni hnë Galile hna fop; pëyaďëhëhniwo Wanës Wakasëk ña vacaliña vamb resiÿo va do ntaďëhëhniwo wayine ña.

Yesu njërëndëhëhna ahwëhn mbiÿ

⁴⁰ Ahwëhn mbiÿ ña më njijëk haryënkw Yesu ndëkwëhnek do muntahna ntehna: «Ge ñaďu, koďu ayërëno, afacënëlehno.»

⁴¹ Yesu më kaÿëhnahnëka g'umë; më njelëk vák ÿa, ñaka do ntehna: «Ñaďëfu: Pacëry!»

⁴² Tan, ambiÿ ña tavëlehna do pacënëlehni.

⁴³ Awa, Yesu më ñañënahneka, cañëta, ntehna:

⁴⁴ «Nëpary ñus, ant'afëyahna ahnë waji; yiry njëki asëna wasaďëha ÿa, do canëry saďëha le kerëk Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëdëni pacëru.»

⁴⁵ Asan a njiko, ñare pëgwëko pëyahnënd ile-wo-le hna ile yeha ÿa. Soñe rac Yesu koďilohna mbok tënk wahnaw hna gante ñaď ka; hnë wëwac wayirah hna ñëwëdëho. Do vahnë va njijëdëniho ÿalu hna matindëni gante-wo-gante.

2

Yesu asan ale ye vorovoro njërënd

¹ Ga ndëcëk wafac, Yesu më mbok njik Kaperënaŷum, do njëtayiko tere hna nke.
² Kore vahnë varëpëlëko hnam, hafo golohna igwac wëla për hna rënka tere hna. Yesu Wanës Wakasëk ña pëyađëhëhniwo.

³ Vësan tëkëlehnini, njonëhniniha Yesu ale ye vorovoro ndibini vësan vëhna.

⁴ Bare wahodilohna tufëniha Yesu, vahnë va pëbëniho. Awa më kayëni tējëtëni ile rējahnik cery ña ñay hn'ile nkeho Yesu hna; më cëlëndëniha ale yeho vorovoro ryakëko uway hna hatëh hante ntiniho hna. ⁵ Ga nuk Yesu kwëtahn vëyi vësan ña, më ntehnëka ale ye vorovoro ŷa: «Ajë mën, wameh hu ña tavëhniru.»

⁶ Awa vëharan sariya vëryampo, vële lañako hnam va, nahadëniho:

⁷ «Soñe ye nësëđ ayi asan aki? Wënu ña njewëđ! Mo hod tavëhn wameh? Wënu ña fo hod!»

⁸ Yesu njëtëko tañ itoñan dëw hni ña, më ntehnëkëhni: «Soñe ye hnahađun aki?»

⁹ Ge ntehnëbu: “Wameh hu ña tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry, ahnuf uway hu wa, ayas?” ryampo bi ŷak hnëjëk nësi hnë wañi?

¹⁰ Bare ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhna fanka tavëhna ahnë wameh đuniŷa li.» Awa Yesu më ntehnëka ale ye vorovoro ŷa:

¹¹ «Ami ntehnëđëmi, matëry, nufëry uway hu wã awënc!»

¹² Matëlehn tañ, nuf uway lëwu wã, cahnëlehn tase vahnë va fop. Soñe umë, pëmpëhnahnëkëhniwo đus; umë cëmbëđëniha Wënu ña ntehnëndëni: «Kobëri nulëfuhna g'iŷin ki!»

Yesu macëđëha Levi

¹³ Yesu gë tëfary lant sankaf Galile ka mboko nji. Vahnë vëyabah yihahnidëhawo do karanjëđëhëhniwo.

¹⁴ Ga ndëcëđ, më nuka Levi, aju Alëfe, ga ntañak biro hn'ile cosahnëđe ŷatëtanke hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!» Levi matëlehn, tëfa.

¹⁵ Tac Yesu tokëko roka tere Levi hna. Vëřëf ŷatëtanke vëyabah gë vëwen tokëlandëniho do gë vëřëfal vëlëwu va, kabi njabëniho sifa vahnë vërac hnë vële rëfalëđëhawo hna.

¹⁶ Vëharan sariya vële yentiko gë wafarise va nunihawo Yesu ga tokëlandëni gë vëyi vahnë fop, më tējënihehni vëřëfal vëlëwu va: «Soñe ye tokëlahnëđëni gë vëřëf ŷatëtanke do gë vëwen vi?»

¹⁷ Yesu nkwëryëkëhniwo, më ntehnëkëhni: «Vële wok vëresëna va balëlēhniha g'ayëren, vëres va valëkëhni. Yijëla wacëwëhni vële satëk, bare vëwen yijëbu wacu.»

Yesu nësëđ soñe suñ ŷa

¹⁸ Fac ryampo, vëřëfalSan Ayary va gë wafarise wã cuñëniho. Awa vahnë më njijëni tējëniha Yesu: «Soñe ye cuñëđëni vëřëfal San Ayary vi gë wafarise wï, do vëřëfal hu vi vësuñëđina?»

¹⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ntiyahneku bi vëfay iñël va kodëni cuñëni wati nte nkelahnëni g'ale ŷëlëđ a? Kodina nke koyëna! Wahodina cuñëni ge g'ale ŷëlëđ a nkolahnëni.

²⁰ Bare wati yejëk ile nufëhnandeniha ale ŷëlëđ a; fac rac cuñëđëni.

²¹ «Ahnë kađëđina ankwëŷ pand kasëk, nte wok kwëŷana ten, hn'ipand cër; ge gena më, ankwëŷ pand kasëk iña, ge ndagik, kwëŷad do citëđ pand cër iña do hatëh ha njankëđ đus.

²² Ahnë tawëđina fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër; ge gena umë, uñen uña ténkenëđ waryëpët wã: uñen uña ndehëtađ, waryëpët wã fëna pëřëkađ. Uñen kasëk uña hnë waryëpët wëhasëk tawëđe!»

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla ña

²³ Hnë fac ntawëla ndampo, Yesu wëhaŷ ndëcëtađëniho gë vëřëfal vëlëwu va. Ga njasëđëni, vëřëfal vëlëwu va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

²⁴ Wafarise wale yeho hnam wã, më tējëniha Yesu: «Yëkëry, soñe ye ntidëni vëřëfal hu vi ile nkok mawëryana sariya fu ŷa ntiyi hnë fac ntawëla hna?»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Kobëri karanjëluhna bi ile ntiko David hnë fac ryampo ante mbalëkëhniwo do inte yokëhniwo, umë dënk gë vëřëfëlēntawu va?

²⁶ Tënkëko cery Wën hna do tok mburu nte kwëtëhniko Wënu ña. Abiyary yeho asëna wasađëha asankaf a wati rac. Sariya fu ŷa vësëna wasađëha va fo mawëryanëko tokëni vamburu vatac, bare David nufëko do njëđahni fëna vëřëfëlēntawu va.»

²⁷ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ntawëla ña soje ahn'a liyik; ahn'a diyina soje ntawëla.

²⁸ Soje umë, Ajë Ahn'a dënk ye Ahwëhn wëla fac ntawëla ña.»

3

Yesu ahnë njërënc' hnë fac ntawëla

¹ Fac ryampo, Yesu mboko tënk caliña hna. Asan ale cëmëko vák yeho hnam.

² Wafarise wá njëkëdënihawo dus Yesu bi njërënc'dëha hnë fac ntawëla hna, kabi ñadëniho nuñani ile pëyahndëni menëk pëlahni.

³ Yesu më ntehnëka asan ale cëmëko vák ÿa: «Matëry, ahahn fagant.»

⁴ Tac më tÿëkëhni: «Ye ntehnëk sariya fu ÿa? Ntiyi ufërën hnë fac ntawëla hna ma uweh? Afëhëta ahnë icëm ma aryaŵa?» Wañadilohna ntëkwani.

⁵ Yesu njëkëkëhniwo vëhni fop ga ntavah do njiwëhnahnëkawo fëna kabi ñwëÿëni vëhwëtahnëdëfina. Awa më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ÿi.» Njelëlehni do vák ÿa mbokalehna fërën fo.

⁶ Wafarise wá cahnëlehnëni caliña hna njini mbarëni gë wëlawo ahnaŵ wá Erodc' soje nësëlëni bi hak kodëni ndawëhnahnëniha Yesu.

Kore yaŵah yihahnidëha Yesu

⁷ Yesu gë vëréfal vëlëwü va njiniho gë cape lant Galile ka do kore sankaf rëfëlehnëkaŵo. Vahnë vërac Galile gë Yucë matiniho,

⁸ do gë Yerusalem, gë resiyo Idumeya, gë resiyo ile ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka do gë caharaŵ Tir gë Sidon. Wakore watac vëhni Yesu njijëniho, kabi njëtaniho ile ntid' ÿa.

⁹ Awa Yesu më tÿëkëhni vëréfal vëlëwü va njonëhnihi kulu kay hnam kabi kore ÿa peñëlëdëniho caharaŵ lëwu:

¹⁰ njërënc'këhniwo vahnë vëyaŵah, awa vëres va fop cëñëlëdëniho soje ñakëniha vëhni fëna.

¹¹ Do ge vële pëlani wayine va nunihawo, ndëkwëhnëdëni haryënk w lëwu do ndekandëni: «Ajë Wënu ña yeru!»

¹² Bare Yesu ñañëhahnëdëhëhniwo ntehnëndëhni ntë pëyahñëni bi mo nke.

Yesu tëhnadëhëhni Pëhw gë Vëhi va

¹³ Yesu kayëko hn'ikuñ, macëkëhni vële tëhnako njijëni le nkeho hna do njiniho.

¹⁴ Koyëna tahnëkëhniwo Pëhw gë Vëhi va [do macëhni vëfayik] soje tëfëlëndëni g'umë do payëndëhni pëyahñëndëni Wanës Wakasëk ña,

¹⁵ do g'imëk ntandënihëhni wayine ña.

¹⁶ Wëlihëhni Pëhw gë Vëhi va: Simo nte macëko Yesu Piyer;

¹⁷ gë Sak, g'aheryu San, vëhni vëhi tak viju Sebede yeho. Yesu Bowanerëges macëkëhniwo. Umë fëhnëtanëd' «vësan vële mëntëlëni g'ufarat»;

¹⁸ Andëre, gë Filip, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Toma, gë Sak aju Alëfe, gë Tade, gë Simo ale hahnëndak soje nkal dëw hni ña Kanan,

¹⁹ do gë Yuda Isëkariyot, ale yed' aroka Yesu ÿa.

Yesu, vëvë tere lëwu va ÿad' nufëniha

²⁰ Tac Yesu më mbokak gë tere. Umë gë vëréfal vëlëwü va wahodilohna tokëni roka ÿa kabi hnam fëna vahnë vëyaŵah varëlëko.

²¹ Vëvë tere lëwu va, ga njëtani watac, kahnëtalehnëni soje ñi nufiniha, kabi ntehnëdëniho: «Cenaka!»

Yesu gë Belësebul

²² Vëharañ sariya vële wátiko Yerusalem va ntehnëdëniho: «Asankaf yine le wácik Belësebul ÿa fëlaka!» do kat: «Iñi yine yëd'adëha fanka canahnëndëhni wañi wayine!»

²³ Awa Yesu më macëkëhni nësëhnëkëhni g'ini mëntëndëlehn: «Sintani hak kod' cëna umë dënk?»

²⁴ Ge vële vankëk inaw' mëtëdëni vëhni fo, naw' tac godina kahn;

²⁵ do ge vële vankëk tere mëtëdëni vëhni fo tere rac godina kahn.

²⁶ Awa ge Sintani mëtëryad' umë fo, ge ucankaf ntëwu ña gona mbank, godina nko kahn, tëkwëd.

²⁷ Ahnë kodfina tënk hnë tere asan ahwëhn fanka do nuf hnapul lëwu ÿa, ge ñabëlahna ten asan ahwëhn fanka arac; ge ñabëka, kod' nuf le-wo-le ÿa tere lëwu hna.

²⁸ Toña ÿa fëyadëmu: vahnë va, kodë tavëhnihi wameh wadëw hni ña fop gë wayëw wante njewëdëniha Wënu ña fop.

²⁹ Bare ale yewëdëha Iyir Ipacah inja tavëhndëfena muk, uwi wëh dihëtëdëfena.»

³⁰ Yesu nësëhnëkëhniwo koyëna kabi vëhni lehnëdëho: «Gë yine nkeni.»

Hnëmu Yesu gë vëheryu

³¹ Hnëmu Yesu gë vëheryu təkēlehnini; ñëwëni pëh hna do payëniha ahnë macehna.

³² Vahnë vëyabah lañako caharab Yesu, më ntehnik: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu pëh hna nkeni, macëdënihi.»

³³ Yesu më ntëkwakëhni: «Mo ye hnëm mëh ÿa do gë vëhery mëh va?»

³⁴ Tac më njëkëkëhni vële lañako caharab lëwu va do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mëh ÿa gë vëhery mëh va ani nkeni.

³⁵ Vële lid ile ñad Wënu ña vëhni ye hnëm mëh ÿa gë vëhery mëh va.»

4

Uhnës uryindaryindan soje ahnad uhnëda wa

¹ Yesu mboko pëgw karajëndëhni tëfary lant Galile hna. Kayëko hnë kulu ile yeho lant hna, ntaña kabi kore sankaf varëpëlëko caharab lëwu. Darël wënka hna ñëwëniho ² do Yesu gë wahnës wađindaryindan karajëndëhniwo viyë viyabah; hn'ikaraj dëwu hna ntehnëdëhëniwo:

³ «Nëparyin! Fac ryampo asan yiko ipahn uhnëda kaÿ dëwu hna.

⁴ Wati nte pahnëdëho wañec ña, wëdampo nkaÿ hna njoko: wusëry wa më nijjeni kohneni.

⁵ Wëdampo wëraka njoko ile nkok yaßëna nkal. Wañec ña pëhnëlehn taj kabi nkal inja tëwëlohna.

⁶ Ulav wa, ga njakëk, më kankënëk wayor ña, kabi vënkahn va yaßëlawohna.

⁷ Wañec wëdampo hnë wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ña më nayëk do ndaÿ uhnëda wa, ñoñ dëwëlohna.

⁸ Bare wañec wëdampo nkal përen hna njoko; pëhnëko, naÿ do ntëw: wëdampo wañec wafëhw warar (30), wakawary wafëhw imbëd g'iryaw (60), do wakawary kat keme (100).»

⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Nëparyin d'us, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soje ye nësëf Yesu gë wahnës wađindaryindan

¹⁰ Vële rëfëlehnëdëhawo kwëlëkwël va do gë vëfayik pëhw gë vëhi va, ga nkeni vëhni fo gë Yesu, më tëyëniha soje wahnës wađindaryindan wa.

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Nuÿarun w'uhnë uyët ile soÿiko, hnësëf soje Naw Wënu ña, bare vëyëntaÿ vi had uhnës uryindaryindan fo nkwëryëdëni,

¹² do koyëna:

«“Kod njëkëni d'us, bare hara wahnudina paryi, kod nkwëryëni d'us bare hara ñoñ wayëtëna paryi, ge gena umë mbokajakëndëni gë Wën do Wënu ña tavëhnakëndëhëni wameh wadëw hni ña!”»

Yesu uhnës uryindaryindan ahnad uhnëda wa nkabahnëd

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile ye uwi uhnës uryindaryindan? Awa hak kodun ayëtu wahnës wađindaryindan waÿëntaÿ wa fop?

¹⁴ Ayam a wanës Wënu ña pahnëd.

¹⁵ Vëryampo had nkaÿ nkeni le njođ wanës hna: ge tək nkwëryëni, Sintani tëkid teßëhni wanës wante fahnik hnë vëhni ña.

¹⁶ Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëdëni wanës ña do g'uhnatah maÿadëni.

¹⁷ Bare waravëdina kwëhna vënkahn hnë vëhni, toye fo kwëtahnëdëni. Ge ryëñah wa təkëhnikëhni ma ge mbërehnini soje wanës Wënu ña, tavëdëni taj kwëtahn inja.

¹⁸ Vëryampo kat nkeni had uhnëda ule yod wadëmpëhn, umë ye vële wëryëd wanës,

¹⁹ bare wëbal yi duniÿa ña, ifora hnapul ña, do g'iña ile-wo-le ña tënkëdëhëhni, ndawëdëni wanës ña do ñoñ dëwëdëfina.

²⁰ Bare vëryampo, hn'inkal përen hna teßadëni wanës ña: nkwëryëdëni wanës ña, kwëtahnëdëni do nkeni had ile lëwëd, wëdampo wafëhw warar (30), waÿëntaÿ wafëhw mbëd gë ryaw (60), do wakawary kat keme (100).»

Uhnës uryindaryindan lampu

²¹ Tac Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Ahnë pëdëd bi lampu tac koß g'ancëhn ma kuyët hn'ipad? Gena bi kañëde yañ?

²² Ile soÿik ÿa fop tufahnëde, do ile soÿiko hn'umëhwëry ña fop njođe humpen hna.

²³ Nëparyin ðus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

²⁴ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Kwëtahnëryin nëf ile wëryëðfun ýa! Wënu ña ñañëndëhu g'añëña nte ýañahnëðfun w'uhnë ðënk ña do nkwenëðëhu kat.

²⁵ Kafi ale hwëhnaç ýa nkwenënde; bare ale wok kwëhnana ýa tebede wëla toye ile liyahnëka tëk nuýa ýa.»

Uhnës uryindaryindan uyëc ule fëhnëd umë fo

²⁶ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Wëlin g'ile mëntëlëni Inaw Wënu ña: asan fahnëd uhnëða kaý dëwu hna,

²⁷ tac fac-wo-fac ndakënd g'umëd ga, matënd g'acahnëfëd ga. Wañëc ña pëhnëd do naý hara yëtëna g'ante pëhnahnëk hafo naý ka.

²⁸ Nkal iña, umë ðënk fëhnëndanëd uhnëða w'a: wayor ña ten, tac uyat w'a, do tëkwahn idaf wañëc ña.

²⁹ Puhnand tun wañëc ña daf ña, asan a pëgwëlehn ndokuñënd g'ikáca dëwu ña, kafi wati uhác w'a rëkëk.»

Uhnës uryindaryindan uyëc mutarëd

³⁰ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ye hoðen mëntëndëlehnin Inaw Wënu ña? Gë iyëhne uhnës uryindaryindan kodën nkabahnin?

³¹ G'uyëc atëh mutarëd mëntëlëni; ge pahnik, uyëc rac ye ule ýak vak w'a waðë ðuniýa li fop,

³² bare ge nadik naýëd hafo ntëb wanëða wante ye sarëðin ña fop. Cantëd wahnî wahnayah hafo wusëry w'a kodëni kofëndëni cën dëwu hna.»

³³ Koyëna karanëðëhëhniwo Yesu g'iýi sifa wahnës waðindaryindan; gante kodëni nkweýëni ka nësëhnëðëhëhniwo.

³⁴ Nësëhnëðilëhniwohna hara gena gë uhnës uryindaryindan; bare ante nkeniho gë wërëfal wëlëwu wa fo, wahnës waðindaryindan w'a fop nkabëkëhniwo.

Yesu teryëd sël sankaf

³⁵ Hnë fac rac ga nëkak, Yesu më ntehnëkëhni wërëfal wëlëwu va: «Danëtanëfu gë cape ñëntaw lant hadi.»

³⁶ Më koyanihëhni kore ýa; wërëfal va më njonihî Yesu hnë kulu le nkehahnëko hna. (Awa, kafi Yesu hnë kulu tëko nke, më koyanihëhni kore ýa do pëgwëni ndanëtanëni.) Wakulu wakawary tefëlëniho.

³⁷ Tac sël sankaf pëgwëlehn cëlënd ðus, wawonkëlo wënka ña njohandëho kulu ýa, hafo pëgw tëmpënd hnam wënka ña.

³⁸ Yesu hawëhni kulu hna ndakëko wakwëd. Awa wërëfal wëlëwu va më nëgëtëniha ndekatëndëni: «Aharan, cëm iña yeyinëk: kwëtahnëlihëfuhna bi nëf?»

³⁹ Yesu, nëgalehn, ñañënahna sël ýa do ntehna lant ýa: «Nëwëry yam! Demëhnary!» Sël ýa teryalehn do njamëlehn fop.

⁴⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Soñe ye ntakëku aki? Soñe ye worun kwëhnaluhna kwëtahn?»

⁴¹ Bare wërëfal va ntakëkëhniwo ðus, më ntehnëkëhni: «Mo ga ye awa aýi asan? Wëla sël ýa gë wawonkëlo wënka ña mawëhnëðëniha!»

5

Yesu asan ale pëlani wayine njërëned

¹ Tëkëlehnëni gë cape ñëntaw lant Galile ka, hn'inkal bulunda Gerasen hna.

² Ga cëlëk Yesu kulu hna, asan cahnëlehnî wayag hna, njijënd pankëlëni. Asan arac yine fëlakawo

³ do wayag hna ntëðëko. Ahnë kodilohna mbok ñaba, wëla gë vankënca;

⁴ ñabëðëho kwëlëkwël wapary ña gë wame waryëhwëra do wëbák ña gë vankënca, bare nkubëðëho waryëhwëra w'a do mbëkëtëðëho vankënca va. Ahnë mëkëðilawohna terya.

⁵ Ndekadëho wayag hna do gë wahun wale yeho tëfary lant hna g'umëd gë g'anent hara teryëðina, do cërehnadëho gë wëraka w'a.

⁶ Më nuka Yesu ñawët; awa më nkaryëk nji ndëkwëhn haryënkw lëwu,

⁷ do ndeka gë fanka: «Ye ye yëbëlan fu, Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Pop? Këlamî g'uwaç Wënu ña antë aliwo uwëh!»

⁸ Asan a nësëko rac kafi Yesu tëko ntehna yine ýa: «Cahnëryehna aýi asan!»

⁹ Tac më teryëka: «Hak maciru?»

Yine ýa më ntëkwaka: «Wac mën w'a "Ñabëðfun" ye, kafi vëyabah yebun.»

¹⁰ Do më këlaka antë canëhni nkal hna.

¹¹ Kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdëho hnam, ðarël kuŋ hna.

¹² Wayne ŋa më këlaniha Yesu ntehnëni: «Cañëtëryifu rënkëfuni vanj vampëhëmpëh!» ¹³ Yesu më maŵëryanëkëhni. Awa wayine ŋa cahnëlehnëniha asan a do ŋjini tënkënihëhni vampëhëmpëh va. Hara kore vatac nkëhnëko tëkëni wawuli wahi (2,000) vampëhëmpëh. Nënëlēlehnëni vampamb kuŋ hna ŋjini ntëbani lant hna do cëmëlehnëni fop.

¹⁴ Vësan vële heryëdëhëhniwo vampëhëmpëh va, nkaryëlehnëni nji pëyahneni watac naŵ hna do gë wëhaŷ hna. Vahnë va njilehnini njëkëni ile liyak ŷa.

¹⁵ Tëkëlehnini hn'ile nkeho Yesu hna do nuniha asan ale pëlanio kore wayine ŷa: ntañako, ntiyako viyi do hakili ŷa mbokakawo fëren fo. Ntakëlehnëni.

¹⁶ Vële yantiko fop va më tēfëtanënihëhni ile yeha asan ale pëlanio wayine ŷa gë kore vampëhëmpëh ŷa.

¹⁷ Awa, pëgwëlehnëni këlandëniha Yesu cahn resiyo lëw hni hna.

¹⁸ Wati nte kayëdëho Yesu kulu ŋa asan ale yërenik a më tēyëka maŵëryana tēfëlënti g'umë.

¹⁹ Bare Yesu maŵëryanëlawohna, më lehnëkawo: «Bokary gë bulunda hu, do afëyah fop ifëren ile ntinëhëni Ahwëhn a kaŋi kayëhnahnëka gë wëjë.»

²⁰ Awa asan a njilehn pëgw pëyahënd hnë Wahnaŵ Pëhw hna fop ile ntinëhëkawo Yesu ŷa; do fop vële wëryëdëhawo va pëbëkëhniwo fëmpëhnahnah ŵa.

Aryagu Yayërus g'asëval ale ŷakëd' viyi Yesu va

²¹ Yesu mbokako gë kulu ŷa gë cape ñëntaŵ lant ka. Ga tëkëk hnam, kore sankaf varëpëlëko caharaŋ lëw; ante nkeho tēfary wënka ŋa,

²² tëkëlehn asankaf caliŋa ale ŵaciko Yayërus. Më nuka Yesu, ndëkwëhnelehn haryënk w lëw

²³ do këlahna ðus ntehna: «Këлами, fandag mën fa cëm iŋa nke. Yij arinda wëbák ŋi afëhëtahna!»

²⁴ Yesu njilehnëni g'umë.

Kore sankaf lapëhnakawo do peñëdënihawo vacape va fop.

²⁵ Hara asëval yentiko hnam ale njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki.

²⁶ Njiko hnë vëyehñ vëyaŋah, yehna ŋa mbërehnëkawo ðus, fop canëko koryi lëw ŷa, bare ñoñ ðemalawohna; nuko nkwenanda res ŵa.

²⁷ Nkwëryëko ga nësëde soŋe Yesu ŷa. Awa më njijëk kamëhni lëw kore hna ñak cuŋ Yesu ŋa.

²⁸ Ntehnadëho: «Wëla cuŋ ntëw ŋa fo ŷakakëndëbu njërakëndëbu.»

²⁹ Ga ñakëk, sat ŷa teryalehna taŋ do njëtalehn njërek res lëw ŵa.

³⁰ Wati rac dënk, Yesu njëtalehn fanka sahnëka. Më cahëtak gë kore tēyëhni: «Mo ŷakëk cuŋ mën ŋa?»

³¹ Vërefal vëlëw va më ntëkwaniha: «Nuru kore ŷa peñëdënihi gante-wo-gante, do arëyënd: mo ŷakëko?»

³² Bare Yesu njëkëkëhniwo caharaŋ lëw, nuhahna ale lik watac a.

³³ Asëval a mbalëdëho ntakah ŋa kaŋi njëtëko ile yehawo ŷa; awa më njijëk ndëkwëhn haryënk w Yesu do pëyahna toña ŷa fop.

³⁴ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ŋa njërenëki. Yiryeyi gë yam do ures hu ŵa bokanidilihna.»

³⁵ Koyëna nkoko nësënd Yesu tēketëni vëfayik matini gë tere Yayërus do ntehnëniha: «Aryag hu gona. Bokawo avërehna Aharan a.»

³⁶ Bare Yesu kwëtahnëlohna nëf wanës wadëw hni ŋa më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tuŋ.»

³⁷ Maŵëryanëlawohna ahnë ntapëhnahna gë tere Yayërus ge gena Piyer, do Sak g'aheryu San.

³⁸ Tëkëlehnëni tere hna, Yesu nkwëryëko wëñaŵ wayaŋah, vëryampo koðëniho, vëyëntaŵ va ndekadëniho.

³⁹ Më tënkëk tere hna do ntehnëni: «Soŋe ye ŷawërun aki? Fandag fi cëmëna, wakwëd fo ndakëk.»

⁴⁰ Bare njafanëdënihawo.

Awa më canëkëhni vëhni fop, nkoni rëmu fandag fa gë hnëmu do gë vërefal vërar vëlëw va do tënkëni cery nte nkehahnëko fandag hna.

⁴¹ Më pëlaka vák ŷa do ntehna: «Talita Kum!» (Umë fëhnëtanëd: «Ntehnëdëmi: Fandag, matëry!»)

⁴² Fandag fa matëlehn taŋ, pëgwëlehn njasënd (kaŋi wabëhn 12 kwëhnako). Wati nte nuniho cëmëna ŋa, pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

⁴³ Bare Yesu më njañenahnëkëhni ntehnëhni antë pëyaniha ahnë; tac më ntehnëkëhni: «Yëđaryina ile tokëđ.»

6

Vahnë vëvë Nasaret va vëhwëtahněđilahna Yesu

¹ Yesu matëko hnam nji hn'ankol nte naŷahnëko hna; vëřëfal vëlëwu va ntapëhnanihawo.

² Hnë fac ntawëla hna pëgwëlehn karanjëndëhni calija hna; vahnë vëyařah hnëpađëhawo do pëmpëhnahnëkëhniwo đus.

Ntehnëđëniho: «Ne ñëŋak iŷin? Ye ga ye yasery ule kwëhñak wï, do hak kolahnëk ntind uwi fëmpëhnahnah?»

³ Gena bi umë ye ali vacery va, aju Mari, acëru Sak, Yose, Yud, do gë Simo? Vëheryu vësëval va vëlëđëntina bi ani gë fuhnë?» Vëlënënelawohna.

⁴ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante, ßare gena nkol nte naŷahnëk hna, hnëk lëwu ŷa vëlënëněđilahna, gë vëvë tere lëwu va per.»

⁵ Yesu kolëlohna nti hnam wëla fëmpëhnahnah ryampo, ge gena vëřes vëryampo fo tindëko wëßak ŋa do njerëhni.

⁶ Do pëmpëhnahnëkawo kabi vahnë vëvë nkol tac vi vëhwëtahněna.

Yesu payëkëhniwo vëřayik pëhw gë vëhi va vëhi vëhi

Tac Yesu njiko karanjëndëhni vankol vamb caharaß hna fop.

⁷ Më macëkëhni Pëhw gë Vëhi va payëkëhni vëhi vëhi. Njëđakëhniwo fanka g'ucankaf ntandënihëhni wayine ŋa

⁸ do ntehnëkëhniwo aki: «Ant'ayoyawu ñoñ ge njiđun, ge gena ryoko ryampo; ant'ayoyawu ile rokëđun, kufa, koryi wakufa hun hna.

⁹ Përyaryin wapary, ßare ant'ayoyawu acud kawary.»

¹⁰ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Ge tëkerun hn'inaw, ñëwëryin hnë tere ile hacanderun hu hafo hale matëđun hnam.

¹¹ Ge vahnë vëvë naŷ va nŷwëyëni vëhacadiluhna ma vëhnëpađiluhna, cahnëryin hnam do avankatëndu ivëđ vë wapary hun ŷa: umë njëtëđëni vëlina fëřen do Wënu ŋa nëŋëlahna gë vëhni.»

¹² Pëhw gë Vëhi va më njini karanjëndënihëhni vahnë va soŋe nkwëcëtani vankeya vantëw hni va.

¹³ Ntađënihëhniwo wayine wayařah do njerëněđënihëhniwo vëřes vëyařah turatëndënihëhni wagu ŋa vankaf hna.

Icëm San Aary a

¹⁴ Ahnaŷ a Erođ Antipas nkwëryëko ga nësëde soŋe Yesu ŷa, kabi wac lëwu wã campëko gante-wo-gante. Vëryampo ntehnëđëniho: «San Aary a vëhnik! Soŋe umë kwëhnahnëk fanka ntihahnëđ viyë vifëmpëhnahnah.»

¹⁵ Vëhaŷary ntehnëđëniho: «Kila Eli ye.»

Vëhaŷary kat ntehnëđëniho: «Kila le wëntëlëk gë wabë koßëri ŋa ye.»

¹⁶ Erođ, ga nkwëryëk wante rëfëtađëho ŋa fop, më ntehnak: «San Aary a ye! Ntëpëtehnëßuha nkaf ŋa ßare mbëhnik!»

¹⁷ Erođ pëlayehnëkawo San, ñabi, do cëđëlehn soŋe Erodiyad. Erođ ñëlëkawo mama nkehahnëko asëval aheryu Filip

¹⁸ do San ntehnëđëhawo Erođ: «Sariya ŷa maŷëryana aŷëla asëval ahery hu ŷa!»

¹⁹ Soŋe rac Erodiyad ntavëkawo đus gë San do ñađëho ndawëhna, ßare kodilohna

²⁰ kabi Erođ ntakëkawo g'umë; njëtëko asan asatah do asëvah ye do keryëđëhawo. Ge nëpađëhawo, nëŋandëhawo igwëry wanës wadëwu ŋa ßare yëtëlohna ile ntid.

²¹ Bare hnë fac le ntihandëho ambënt fac ile nagahniko ŷa, Erodiyad nuŷako fere fafëřen ndawëhnahna San. Fac rac Erođ ambënt cankaf ntiko, payehnëkëhniwo vësankaf vëvë ucankaf ntëwu ŋa, vësankaf wasođade wã, do gë vëvë karyënkw Galile va.

²² Aryagu Erodiyad tënkëko hn'ile nkeniwo hna do nkaŷëhnëhni; Erođ gë vële macehnëko va per nëŋëkëhniwo gë fandag fa.

Awa Erođ më ntehnëka fandag fa: «Tëyërye ile-wo-le ŷađu ŷa, njëđadëmi.»

²³ Njiko dënk hafo ntëkëhna aki: «Lëk njëđadëmi lakënde ntehni cape ndampo inaw mën inji rëyëruho.»

²⁴ Fandag fa më cahnëk nji tëyehna hnëmu: «Ye rëfëko rëyu?»

Hnëmu më ntëkwaka: «Nkaf San Aary a.»

²⁵ Fandag fa ntëfëlehn mboka gante nkeni ahnaŵ gë vële macehnëko ka ntehna: «Ñadëfu ayëdaŵo tameki nkaf San Ayary a hn'ifëda mpan!»

²⁶ Ahnaŵ a njamëlehnëko; bare kodilohna njwëyëryana, kabi ntëkëko tase vële macehnëko va.

²⁷ Payëlehna taŋ sofađe lëŵu ryampo ntehna: «Yoj nkaf San Ayary a.» Sodađe ŷa njilehn kaso hna ntëpëtehma San nkaf ŋa.

²⁸ Tac njoj hn'ifëda njëdahna fandag fa, do fatac njëdaga hnëmu.

²⁹ Vëréfal San va, ante njëtani watac ŋa, më njini nufëni ñas iŋa kwëtëni hn'iyag.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd (5,000)

³⁰ Vëfayik va, ga mbokajëni vëhni Yesu hna, më pëyaniha fop ile ntijëniho do karajinihëhniwo vahnë va.

³¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Njijën, njiyin hn'ile njirëk soŋe ayinëgawu toye.» Kabi njaβëniho vahnë vële yijëdëho do yidëho va; Yesu gë vëréfal vëlëŵu va wëla roka vëhodilohna tokëni.

³² Awa më njini gë kulu hn'ile njirëk hna.

³³ Bare vahnë vëyabah nunihëhniwo ga njidëni do njëtëniho gante njidëni ka; më matëni vankol hna fop, nkaryëni gë wapary fo hafo ndënkwehënihëhni vëhni Yesu gë vëréfal vëlëŵu va hnë ŷëwa le njihandëniho hna.

³⁴ Ante cëlëko Yesu kulu hna do nutëhni kore sankaf vahnë vërac, kaŷëhnahnëkawo ðus gë vahnë vërac, kabi had kore wape wante wok wahwëhnana ahekery mëntëlëniho. Pëgwëlehn karajëndëhni viŷë viyabah.

³⁵ G'anëka ga vëréfal va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Tëk mëd do hnani fëk fo ye.

³⁶ Koyaryihni vëŷi vahnë njini gë vankol vante ye caharaβ vi ntëwajëni ile tokëdëni.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni wuhnë dënk ile tokëdëni ŷa!»

Më tëyëniha: «Ñadu bi yifu sanëfu koryi yaβah laŷahnifu vamburu yëdafuni tokëni?»

³⁸ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnrnun? Yiryin ayëku.»

Umë njëkëni do ntehnëniha: «Vamburu mbëd g'uwis wuhi.»

³⁹ Awa Yesu më ntehnëkëhni dañëndëryinëhni vahnë va kore kore.

⁴⁰ Vahnë va më ntañani keme keme do gë wafëhw imbëd, wafëhw imbëd.

⁴¹ Tac Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi ŵa, kaŋëk g'ambin do camehna Wënu ŋa soŋe iŷi rokëtok. Më nkubëlehnëk vamburu va njëdahni vëréfal va cahëlehnënihëhni vahnë va do cahëlehnënihëhni fëna wuwis wuhi ŵa vëhni fop.

⁴² Ale-wo-le tokëko hafo pihn.

⁴³ Vëréfal va njonihho vankubel vamburu va g'uwis wule tesëniho ŵa pëb vëkankel pëhw gë vaki.

⁴⁴ Hnë vële rokëko hna vësan wawuli mbëd (5,000)* yeho.

Yesu yaŋ wënka hna njasëd

⁴⁵ Tac Yesu kayëndëlehnëhni vëréfal vëlëŵu va kulu hna ndënkwahëhniha gë cape ñëntaŵ lant mbë ankol Betësayida ŋa. Hnë wati rac koyadëhëhniwo ðulunda ŷa umë dënk.

⁴⁶ Ante koyakëhniŵo ŋa, Yesu njiko hn'ikuŋ soŋe njëfa.

⁴⁷ Ga nëkak, kulu ŷa fagant lant hna nkeho, do Yesu umë fo woko nkal hna.

⁴⁸ Më nuk vëréfal vëlëŵu va mbëraniho yiryery kulu ŋa ðus, kabi sël ŷa pankëlëdëniho; awa g'ankëhn fac ŋa, më njid gante nkeni njasëhatënd yaŋ wënka hna, do ñadëho ndëcëhni.

⁴⁹ Ante nunihawo ga njasid yaŋ wënka hna, ntiyahnekëhniwo ahnënkweŵl ye do më ndekadëni.

⁵⁰ Vëhni fop nudënihawo do ntakëkëhniwo.

Bare wati rac taŋ, Yesu më lehnëkëhniwo: «Yaŷënyarin! Ami Yesu ye; antë ntaku!»

⁵¹ Tac kayëlehn kulu hna, ðarël lëŵ hni, do sël ŷa tëryalehn. Vëréfal va pëmpëhnahnëlehnëhni ðus,

⁵² kabi ñoñ vëwëryëlohna ile ryëcëtako ante cahëlehnëko Yesu vamburu va: wahakili walëŵ hni ŵa kodilohna njët rac, ntëbëkëhniwo.

Yesu njërëndëhëhni vahnë va Senesaret hna

⁵³ Ga ntëmpëtani lant ŷa Yesu gë vëréfal vëlëŵu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiŷo Senesaret hna.

⁵⁴ Kulu hna cëlëdëniho, njavëtatëniha taŋ va Yesu.

* **6:44 6.44** *Vësan wawuli mbëd*: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

⁵⁵ Vahnë va nkaryiniho nkal hna fop do njinenëhnicënihawo vëres hnë wayala, le-wo-le nkewëryëniho nke hna.

⁵⁶ Hn'ile-wo-le njicëho Yesu hna, wahnaŵ hna ma vankol hna, vahnë va njonëhnhëdënihaŵo vëres vëlëw hni va kwëtëndënihëhni wayëŵa ßulunda hna do këladënihaŵo tavëhni ñakëhni wëla wacëmët cud cankaŵ ntëŵu űa fo; fop vële űakëko va njëreniho.

7

Namu vacërakëlo

¹ Wafarise gë vëharaj sariya vëryampo Yerusalem matiniho njijëni kwëreniha Yesu.

² Kamahnëniho vërefal vëryampo Yesu va gë wëbák wante wok pacëna tokëdëniho roka űa, (më lehnëde wayuhnana gante maŵëryak namu ka).

³ Kabi wafarise űa gë wasëwif wayëntaŵ űa fop ntënëneniho wënamu wante tavëryënihëhniŵo vacërakëlo va: vërokëdïlohna hara wayuhnana wëbák űa hafo pacëhni

⁴ do ge matiniho gë saha, vërokëdïna hara vëfacënana ten. Ntënëneniho ðus fëna wënamu wakaŵary, gante tëfëka ndagi vanëhëta, wapoti, do gë vapeya ka [do gë wafad űa].

⁵ Awa wafarise űa gë vëharaj sariya va më tëyëniha Yesu: «Soűe ye nkoni vërefal hu vi vëlënënedïna wënamu vacërakëlo fu va, tokëdëni gë wëbák wante wok pacëna?»

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë vële hnësëd ile nkoni vëlidïna yerun! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu űa soűe lëw hun űa. Aki kerëko:

«'Wënu űa më lehnëk: 'Ïyi ßulunda gë wanës űi fo ntënënedëniho,

ßare wasakahn walëw hni hna űaŵëtaniho.

⁷ Icëmb nte cëmbëdëniho űa kwëhnana nafa,

kabi ile karaűëdënihëhni vahnë űa,

gena ikaraű mën,

ßare ile karaűëni vahnë fo ye. '»

⁸ Tavërun vakwëda Wënu va alënënahnu wënamu wante kahnëndëni vahnë.»

⁹ Tac më nkwenëk: «Kolërun ðus aravu vakwëda Wënu va ahahnëndahnu namu lëw hun dënk!

¹⁰ Wëlin ile űadëfu hnësu űa: Moyis më lehnëko: "Dënëneriyihni vëhni rëmuh gë hnëmuh",* do fëna, "Ale lehnëka rëmu ma hnëmu wameh a tëfëka ndaŵi."*

¹¹ Bare űuhnë, karaűëdunëhëhni vahnë va: ge ahnë ntehnëka rëmu ma hnëmu: "Ile-wo-le wëkakëdëbu yëdäyi űa 'korëban' ye." Umë fëhnëtanëd: "Ile fehnik ntinëhna Wën sadëha."

¹² Koyëna tavëtentunëhëhni ntini ile ntehnëk sariya Wënu űa, alënëna rëmuh gë hnëmuh;

¹³ ntihëtëdun ile karaűëd wanës Wënu űa gë namu le haraűëdunëhëhni űi. Do ntidun viyë vihaŵary viyaßah vile wëntëlëk gë virac ki.»

Viyë vile lidëha ahnë ale wok pacëna

¹⁴ Tac Yesu më mbok macëkëhni kore űa do ntehnëhni: «Nëparyino űuhnë fop, do awëryu:

¹⁵ iñë le tokëd ahnë* kodïna tonkëna haryënkW Wën hna. Bare ile hoð tonkëna űa, umë ye ile sahnëd hnë umë űa.

¹⁶ [Nëparyin ðus ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!]

¹⁷ Ante tavëkëhniwo kore tënk tere űa, vërefal vëlëwu va tëyënihawo bi ye pëhnëtanëd wanës wadëwu űi.

¹⁸ Awa më ntëkwakëhni: «űuhnë fëna, gwëryëdïluhna bi? Gwëryëdïluhna bi fop ile tokëd ahnë kodïna tonkëna haryënkW Wën hna

¹⁹ kabi umë tënkëdïna ntaŵary dëwu hna, ðonk dëwu hna tënkëd tac cahnëd mbahn dëwu hna?» (Gë wanj wanës pëyahnedëho Yesu kode toki ile-wo-le űa.)

²⁰ Umë mbok ntehnëk: «Ile sahnëd hnë ahnë űa umë ronkënëdëha.

²¹ Kabi ßambery ntaŵary ahnë hna matid vinahan vimeh vinte liyehnedëhëhni vahnë ndakëndëni hara vëyëlëlena, ule, uryaŵ ahnë.

²² Njëkëlehnëdëni ndakëntal meh vësan ma vësëval vële űëlëk do űëlik, iña le nkok kwëhnëna, njapënanand, tokand vahnë, kwëhna nkeya meh, iñëwary, ntehnëndëhni wameh vëyëntaŵ, naűënanand, do nënkW.

* 7:7 7:7: Esayi 29.13 * 7:10 7:10: Icahn 20.12 * 7:10 7:10: Icahn 21.17 * 7:15 7:15 Le tokëd ahnë: Viyë viyaßah vañik wok tokëdëna wasëwif hna. (Soűe Walevi 11)

²³ Viÿë viwëh fop bambery ahnë hna cahniđ do umë ronkëndëđëha.»

Ikwëtahn aséval ale wok gena sëwif

²⁴ Yesu matëko hnam nji resiyo Tir hna. Tënkëko le ñadëho ñëw hna do ñadilohna njëti hnam nke, bare kodilohna cowä.

²⁵ Aséval ale hwëhna kawo fandag fante pëlako yine wëryëko ga nësëde soje Yesu, njilehni taj hn'ile nkeho hna ndëkwëhn haryënk w lëwu.

²⁶ Aséval arac gelohna sëwif, hnë Fenisi mbë Siri hna nagiko. Muntadëhawo Yesu ntana yine ÿa aryagu hna.

²⁷ Yesu më ntehnëka: «Tavëryihni tokëni ten vutah vi† hafo pihñëni, kabi yivëna nufi roka vutah ÿa këfëhnini vumbe vi‡.»

²⁸ Aséval a më ntëkwaka: «Bare, Aharan, la vumbe vi tokëđëni ile këfëđëni vutah ÿa.»

²⁹ Awa Yesu më ntehnëka: «Ha, toña hwëh naru. Soje inji dëkwa, kodu awënc gë ÿal hu: yine ÿa cahñëka aryag hu.»

³⁰ Mëncëlehn nji tëkata aryagu ga ndakëk hn'ipad: yine ÿa cahñëkawo.

Yesu kumim njërenëđ

³¹ Tac Yesu matëlehn resiyo Tir hna, tëf Sidon mboka gë cape lant Galile, tëfëlehn hnë resiyo Wahnaŵ Pëhw hna.

³² Më njinenëhnijika asan kumim soje tinda wëbák ña.

³³ Awa Yesu më pitaryëka umë fo, ñawëtarya kore ÿa; më ndënëka watufa ña aryëñëkaha vanëf hna do cëkëna wák ÿa gë wato ña ñakahna ryëw ÿa.

³⁴ Tac më kanëk g'ambin, njënëk bë sankaf do ntehna asan a: «Efata», umë fëhnëtanëđ: «Pidëтары!»

³⁵ Pidëtalëhna asan a vanëf va, ryëw ÿa fëna pëtalëhna do pëgwëlehn catëñënd wanës ña.

³⁶ Yesu ntehnëkëhniwo antë pëyahñëni; bare ante-wo-nte mbañëhnëđëhëhniwo ña, vahnë va atac rëkëđëniho campehnëñëni g'ahawary wanës ña.

³⁷ Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët; ntehnëđëniho: «Ile ntid ÿa fop canëk dus! Vëryëñëkah va dënk nkwëryëñëñëđëhëni do nësëñëñëđëhëni vēle wok vēhōdina nësëni va!»

8

Yesu vahnë wawuli wahnah ndavëđ

¹ Hnë wati rac kore yabah voko mbarëpëlëni, do ñoñ golohna ile tokëđëni. Yesu më macëkëhni vēřëfal vēlëwu va ntehnëhni:

² «Kaÿëhnahnëkoŵëhni vēÿi vahnë, kabi wëli wafac warar yelahnëñun do ñoñ vēworyaryëna ile tokëđëni.

³ Ge koyabuhëhni mëncëni hara ñoñ vērokëna, mbërahëđëni nkaŵ hna, kabi vēyabah hnë vēhni ñawët matini.»

⁴ Vëřëfal vēlëwu va më ntëkwaniha: «Ne kodën nuÿanëhñinëhni ile tokëđëni hafo pihñëni, hnë ÿi fëk?»

⁵ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëh narun?»

Më ntëkwaniha: «Mbëđ gë vaki.»

⁶ Awa më ntehnëkëhni kore ÿa ntañani nkal hna. Tac më nufëk vamburu mbëđ gë vaki va, camehnëka Wënu ña, nkubëlehnëk njëđahni vēřëfal vēlëwu va do vēhni, cahëlehnëñihëhni vahnë va fop.

⁷ Kwëhnanihëhni fëna li vunkis toye. Yesu camehnëka Wënu ña soje vutac do ntehnëhni vēřëfal vēlëwu va cahëlehnaryëñihëhni.

⁸ Ale-wo-le tokëko afo pihñ. Vëřëfal va njoniho vankubel vante tesëniho va vēkankel mbëđ gë vaki vapëbah.

⁹ Hara vēle rokëko va tëkëniho wawuli wahnah. Tac Yesu më koyakëhni mëncëni,

¹⁰ kayëlehn taj kulu hna njini gë vēřëfal vēlëwu va resiyo Dalëmanuta hna.

Wafarise ŵa dahëse fëmpëhnahnah tëyëđëni

¹¹ Wafarise tëkëlehnëni do pëgwëni nkwañëñëñëni gë Yesu kabi menëhñëniha njëkëhnahnëđëniho. Umë tëyëñiha tufahn gë dahëse fëmpëhnahnah g'ambin matik.

¹² Yesu më njënëk bë sankaf do ntehn: «Soje ye tëyëđëni vahnë vēvë gaki vi dahëse ile fëmpëhnahnëk? Toña ÿa fëyadëmu: wëla dahëse ryampo wayëđadëna!»

¹³ Tac tavëlehnëhni do kay kulu hna nji gë cape ñëntaŵ mbë lant ña.

† 7:27 7.27 Vutah vi fëhnëtanëk wasëwif wä. Vumbe va fëhnëtanëk vēle wok vēyëna wasëwif. ‡ 7:27 7.27 Vumbe vi fëhnëtanëk vēle wok vēyëna wasëwif.

Levir wafarise wã do gë va Erod

- ¹⁴ Vëréfal va ndënkwëniho njeni vamburu, ndampo fo kwëhnaniho kulu hna.
- ¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise wã do gë va Erod ÿa.»
- ¹⁶ Vëréfal va pëgwëlehnëni nkwa-jëlëndëni vëhni fo kabi ntiyahnëkëhniwo ile nkoni vëhwëhnana vamburu ÿa ntehnëdëhëhniwo koyëna Yesu.
- ¹⁷ Yesu njëtëko ile nkwa-jëlëndëni ÿa, më ntehnëkëhni: «Soje ye wajëlëdun kabi kwëhnaluhna vamburu? Nudiluhna bi ten? Gwëryëdilu-hna bi ten? Ndëpaku bi wahakili wi?»
- ¹⁸ Kwëhnarun vinkër, nudiluhna bi? Kwëhnarun vanëf, gwëryëdilu-hna bi? Dënkwëta diluhna bi
- ¹⁹ ante nkubëlehnëbuhu vamburu mbëd soje vahnë wawuli mbëd ña vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»
- Më ntëkwaniha: «Pëhw gë vaki.»
- ²⁰ Mboko tëyëhni: «Do nte nkubëlehnëbuhu vamburu mbëd gë vaki soje vahnë wawuli wahnah ña, vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»
- Më ntëkwani: «Mbëd gë vaki.»
- ²¹ Awa Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Do ha gaki gwëryëdilu-hna?»

Yesu njërëndëfëha mëp Betësayida hna

- ²² Yesu gë vëréfal vëlëwu va tékëniho Betësayida hna; hnam, më njonëhni-jika mëp do këlayi ñaka.
- ²³ Yesu më pëlaka mëp uña vák yi kaha cahnarya nkol hna. Tac më tëpahnéka vinkër va, tinda wëbák ña do tëya: «Kodu bi ahnu iñë?»
- ²⁴ Mëp uña më matëndëk nkaf ña, njëk, do ntehn: «Vahnë hnu-dëfu, had vatëh nudëfuhëhni, bare njasëdëni.»
- ²⁵ Yesu më tindëka wëbák ña kat mëp uña vinkër hna; arac më njesëk dús: njërëniko, nudëho wapacëk ile-wo-le ÿa.
- ²⁶ Awa Yesu më koyaka mënc gë ÿalu do ntehn: «Antë arënk tameki nkol hna.»

Piyer pëyahned Yesu ye Arëhnayik a

- ²⁷ Tac Yesu gë vëréfal vëlëwu va njilehnëni gë vankol vante rëhak Sesare Filip hna. Nkaw hna Yesu më tëyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yëbu?»
- ²⁸ Më ntëkwaniha: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhawary Eli yeru, do vëhawary kat, aryampo wakila hna yeru.»
- ²⁹ Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wuhnë lë, mo lehnërun yëbu?»
- Piyer më ntëkwaka: «Wëjë, Këris, Arëhnayik a yeru.»
- ³⁰ Awa, Yesu më ñañënahëkëhni antë pëyaniha ahnë.

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña pëyahned

- ³¹ Tac Yesu pëgwëlehnë karajëndëhni aki vëréfal vëlëwu va: «Ajë Ahn'a afo korot dús; vicër bulunda va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va ñwëyëdëniha; ndawëhnëniha do fac rarëna hna mbëhnëd.»
- ³² Watac wapacëk pëyadëhëhniwo. Awa Piyer më canaryëka pëgwëlehnë niranda.
- ³³ Yesu më cahëtak, njëkëhni vëréfal vëlëwu va fop do ñañënahna Piyer ntehn: «[Jawëtarye, Sintani, kabi nahadila had Wënu ña, bare had vahnë.»
- ³⁴ Tac Yesu më macëkëhni kore ÿa gë vëréfal vëlëwu va ntehnëhni: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo, antë nko nahand soje lëwu dënk, afo ndib kërëwa lëwu ÿa tëfatëndo.»
- ³⁵ Ale ÿad iyi duniya cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iyi duniya nkoryaryëd ntawary dëwu ña, soje lëmen do gë Wanës Wakasëk ña, ntawary dëwu ña nkod hafo arayan hna.
- ³⁶ Ye nëfadëha ahn'a ge umë hwëhnëk duniya yi fop, tac cëvehn ntawary dëwu ña?»
- ³⁷ Ye kod njëdahn mbësahni ntawary dëwu ña?»
- ³⁸ Ge ahnë cëfëhnëka g'ami do gë wanës mënc ña haryënk wahnë vëvë dol vi, vële wok vësatëna do wok vawëtahnëlahna Wën vi, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'umë, ge njijëk hn'idanc Rëm hna do gë wamëleka wapacah ña.»

9

- ¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu; vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuna Naw Wënu ña ga njijëk gë fanka.»

Ibaca Yesu ña

- ² Ga ndëcëk wafac mbëd gë ryaw, Yesu më njokëhni vëhni Piyer, Sak do gë San do njiryeryëhni hn'ikuñ yihnah hn'ile nkeniho vëhni fo. Yesu më mbacik tase lëw hni;

³ viji vilëwu va njerëko dŭs had humpen, hnë duniya li ahnë gena ale hod njerën iñë koyëna.

⁴ Vërfäl vërar va nulehnënihëhni tanj Eli* gë Moyis ga nësëlëdëni gë Yesu.

⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Aharan, njivëk nkeyin ani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

⁶ Yëtëlohna ile nësëf, kabï umë gë vërfëlëntaŭu va ntakëkëhniŭo dëcët.

⁷ Anar njilehni cankëhni g'icën dëwu ŋa, do nkŭëryëlehnëni kopa ŋar hna ntehn: «Ayi Ajë mën ye ale ŷahnëbu dŭs. Umë rëfëka ahnëpawu!»

⁸ Vërfäl va njëkëlehnëni tanj caharaŭ lëw hni, bare golohna nundëniha ahnë, Yesu fo wontiko gë vëhni.

⁹ Ante cëlidëniho kuŋ ŋa, Yesu më ntehnëkëhni antë pëyaniha ahnë ile nuni ŷa hafo Ajë Ahn'a mbëhn hnë vësëm hna.

¹⁰ Maŷëniho wanës watac, bare tëyëlëdëniho: «Ye pëhnëtanëf "iëbëhn hnë vësëm"?»

¹¹ Tac më tëyëniha Yesu: «Soŋe ye ntehnëdëni vëharan sariya vi, Eli yijëf ten?»

¹² Umë ntëkwakëhni: «Eli rëfëka nijj ten mbokahn canj fop. Bare, ge toña ye, soŋe ye pëyahned Vikerëh va fëna Ajë Ahn'a korotëf dŭs do ntide g'iñëw?»

¹³ Bare ami pëyađëmu: Eli tëko nijj, do vahnë va ntinihawo gante ñadëni ka, gante pëyahnek vikerëh soŋe lëwu ka.»

Yesu njërenëdëha fatah fante pëlak yine

¹⁴ Ga tëkëni hn'ile nkeniho vërfäl vëyëntaŭ hna, nunihëniho kore yabah dŭs ga kwërënihëhni do vëharan sariya va conkëdëniho.

¹⁵ Vahnë va nundëniha tuŋ Yesu, pëmpëhnahnëlehnëhni, nkaryëlehnëni nkaŷëniha.

¹⁶ Yesu më tëyëkëhni: «Ye sonkëdun gë vëyi?»

¹⁷ Asan aryampo kore hna më ntëkwaka: «Aharan, njinenëhnimina ajë mën a, kabï yine fëlaka, umë wëmaŷëndëha kodina nës.

¹⁸ Iyi yine këfëdëha hn'ile-wo-le hna, iguhnun rëkëf cahnënda wës li, cemëlehnand wabeŋ nj, do mbahn inji kankëdëha. Tëyëbuhëhni vërfäl hu vi ntaniha iyi yine, bare vëwëkëlahna.»

¹⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Vahnë vëhwëhn kwëtahn këm yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu? Yinenëhninoŷa fatah fi.»

²⁰ Awa më njinenëhnijika. Yine ŷa nunda tuŋ Yesu, më ñënkëka fatah fa gë fanka; fatac njolehn këryijëtand do guhnun iŋa cahnidëhawo wës hna.

²¹ Yesu më tëyëka rëm fatah fa: «Kobëri guve pëgwëka?»

Më ntëkwak: «Kobëri nte nkoko fatoy fo ŋa pëgwëkawo.

²² Wati ryaw yine ŷa cañëtëdëhawo hnë hwëdëh ma hnë wënka soŋe ndaŷa. Kayëhnandiŷi gë fuhnë ayij aryemafu, ge kodu!»

²³ Yesu më ntëkwaka: «Ge kodëfu? Fop kod nke soŋe ale hwëtahnëka.»

²⁴ Rëm fatah fa ndekalehn tanj: «Kwëtahnëbu, bare demarye, kabï kwëtahn iŋa nkojëko!»

²⁵ Yesu nuko kore ŷa nkaryidëniho ŷal hni hna. Më ŋañënahnëka yine ŷa ntehn: «Yine ile wëmaŷëhnëf vahnë nësëni do nkŭëryëni, ntehnëdëmi: cahnëryehna faŋi fatah do nt'avoka vokanehna muk!»

²⁶ Yine ŷa më ndekak do ñënka fatah fa gë fanka, cahnëlehna tanj. Fatah fa njamëlehn had cëmëk, do vahnë vëyabah ntehnëdëniho: «Cëmëk.»

²⁷ Bare Yesu më pëlaka väk ŷa, matëndëka fatah fa do fatah fa kahnëlehn.

²⁸ Ante tënkëko Yesu tere hna, nketëni gë vërfäl vëlëwu va fo, më tëyëniha: «Soŋe ye wobun mëkëlëfunahna lafuna iyi yine?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «G'iyëfa fo kode ntayini iyi sifa wayine.»

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ŋa mbok pëyahned kat

³⁰ Më matëni hnam tëfëni Galile. Yesu ñadilohna njëti hn'ile nkeho hna.

³¹ Vërfäl vëlëwu va karañëdëho aki: «Ajë Ahn'a njëdadëniha vahnë va, vërac ndawëhnëdëniha; do ge ntik wafac warar mbëhnëf vësëm hna.»

³² Bare vërfäl va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëk wanës watac do ntakëkëhniho soŋe tëyëniha.

Mo lëbëkëhni vëyëntaŭ

³³ Tëkëlehnëni Kaperënaŷum hna. Ante tënkëniho tere hna, Yesu më tëyëkëhni vërfäl vëlëwu va: «Ye wajëlekëndun nkaŷ hna?»

* 9:4 9.4 Eli: kila yeho hnë Vikerëh Vicër hna. (2 Vëhnaŷ 2)

³⁴ Bare vëlëkwalohna, kabi nkaŵ hna nkwajëliniho njëtahneni bi mo lëbëkëhni vëyëntaŵ va.

³⁵ Awa Yesu më ntañiak, macëkëhni Pëhw gë Vëhi va do ntehnëhni: «Ge ahnë ñad nke aryënkwëryënkwa, tëfëka nke arëkwa vahné fop do aryokunjëhn vahné fop.»

³⁶ Tac më nufëka fatah fatoy kahnëndëka fagant lëw hni; muryaka do ntehnëhni:

³⁷ «Ale hacaka g'uŵac mën wa fatah gë fanji ki, kacako ami dënk; do ale hacako ya, gena ami fo kacak, bare kacaka fëna ale fayiko ya.»

Ale wok ñewëlohna ya ndemađëho

³⁸ San më ntehnëka Yesu: «Aharan, nubunëhawo asan ale ladëhëhniwo wayine g'uŵac lëw hu wa, do ñadëfunëho ravëtehnëfuna, kabi gentina gë fuhné.»

³⁹ Bare Yesu më ntëkwaka: «Nt'aravëtehnuna, kabi ahnë kodina nti dahëse fëmpëhnhnah g'uŵac mën wa tac nës tan wameh mën.

⁴⁰ Ale wok ñewëlēfuhna ya ndemađëhëfu.

⁴¹ Do ale yëđadëhu asiyawu wënka kabi Arëhnayik a hwëhnëku, toña ya fëyadëmu: nuŵad cos dëwü ña.»

Vële liyendëhëhni vahné wameh

⁴² «Bare ge ahnë ravëtehnëka kwëtahn inja wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek bëraka gëb li tac ntabi hnë wov.

⁴³ Ge vák hu yi liyehnéđëhi uŵeh, dëpëтары; pecek arënk ðuniya le wok pudina hna g'ivák iryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëđëh hunte wok ðipëđina.

⁴⁴ [Hnam, “vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha ðipëđina muk.”]

⁴⁵ Ge fary hu ya liyehnéđëhi uŵeh, dëpëтары; pecek arënk ðuniya le wok pudina hna g'ifary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma.

⁴⁶ [Hnam, “vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha ðipëđina muk.”]

⁴⁷ Do ge inkër hu ña liyehnéđëhi uŵeh, dokëтары; pecek arënk Naŵ Wën hna g'inkër ðampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.

⁴⁸ Hnam,

«“vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha ðipëđina muk.”

⁴⁹ Kabi, ale-wo-le hwëđëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. †

⁵⁰ «Wanjiry ña inë fëren ye; bare ge gona ñañ, hak kode mbokaryi ñañeni? Kwëhnaryin wanjiry hnë wühné dënk do ayewu yam gë vëyënta hun va.»

10

Yesu soje inël do g'ibëmba ña nësëđ

¹ Yesu matëko hnam nji hn'inkal Yuđe hna, nte ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka. Kore vahné va më mbok mbarëleni kat darël lëwu do pëgwëlehn karanjëndëhni, gante njehëka ka.

² Wafarise wëryampo më tëhaniha soje tëndëhnëniha urënd. Tëyënihawo: «Sariya fu ya maŵëryanëka bi asan mbamba asëval alëwu?»

³ Yesu më ntëkwakëhni g'inja tëy: «Ye ntehnëkuno Moyis alindu?»

⁴ Më ntehnëni: «Moyis maŵëryanëka asan a ker kayëte nte rufahnëđ mbambëka asëval alëwu ya.»

⁵ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Moyis kerëhnëku aña kwëđa kabi vankaf va kambëku.

⁶ Vikerëh va më lehnëk, wapëgwa hna, ante ntiko Wën fop ña: “Ntikëhni asan g'asëval.”*

⁷ “Soje umë ye, asan a tavëđëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo,

⁸ do vëhni vëhi tak aryampo fo nkeđëni.”* Koyëna, vëwona vëhi bare ahnë aryampo fo ye.

⁹ Awa ahnë antë pitëndëlehn ile mbarëpëlehnëk Wën ya.»

¹⁰ Ga mbokani gë tere, vërefal va më tëyëniha Yesu soje watac.

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ge ahnë mbambëka asëvalu do ñëla ahaŵary, ntik ile mbañëk Wënu ña,

¹² do age Asëval a tavëka asanu ñëla asan ahaŵary ntik ile mbañëk Wënu ña.»

† 9:49 9.49 Kabi, ale-wo-le hwëđëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. Vahnë véyabah nahadëni hwëđëh fëhnëtanëk kitin. * 10:6 10.6 Wapëgwala 1.27 * 10:8 10.8 Wapëgwala 2.24

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

¹³ Vahnë yinenëhnikawo Yesu vutah soje tindëhni wëbák wadëwu ña ndëwahni, bare vëréfal vëlëwu va niranihëhniwo.

¹⁴ Yesu, ga nuk watac, më ntavëka do ntehnëhni vëréfal va: «Tavëryinëhni vutah va njijëni ýal mën hna! Ant'awëmayëhnuni, kabi Naw' Wënu ña vële ye had vëhni va hwëhnëk.»

¹⁵ Toña ýa fëyadëmu: ale wok mañëlahna Wënu ña had gante mañëhnëdëhëhni fatah rëmu gé hnëmu ka tënkëdëfina muk Naw' Wën hna.»

¹⁶ Tac, më muryakëhni vutah va, tindëhni wëbák wadëwu ña ale-wo-le ndëwanëhni.

Asan avetak gé Yesu

¹⁷ Wati nte ñadëho nji Yesu ña, asan më nkaryëk ndënkwëhn do tëya: «Aharaj afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

¹⁸ Yesu më ntëkwaka: «Soje ye wácëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ña fo.»

¹⁹ Njëtëru bi vakwëda va: «Ant'aryawá ahnë, ant'ayëkëlehna asëval ahawáry; ant'ale; ant'aye sedë wamër; ant'avorahna ahnë ahnufahn ile kwëhnak ýa; dënënyëryihni vëhni rëmuh gé hnëmuh.»

²⁰ Asan a më ntëkwaka: «Aharaj, vani vakwëda fop mañëhnëbu kobëri utah mën hna.»

²¹ Yesu më njëkëka g'ijahn do ntehna: «Inë ryamop wojëki: yiryeyi awaf fop ile hwëhnaru ýa do ayëdahn koryi ýa vëhañëhna va, koyëna nuñadü hnapul yafah ambin hna. Tac yij arëfëlehñëndo ami fo.»

²² Asan a, ga nkawëryëk watac, mbacëlehn yëka ýa do njilehn ayamah fo kabi hnapul yafah kwëhnako.

²³ Yesu më njëkëkëhni vëréfal vëlëwu vële hwërëkawo va do ntehn: «Ntakëk vëvetak tënkëni Naw' Wën hna!»

²⁴ Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo gé wanës watac, bare Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Wëlawo mën, ntakëk dús tënk Naw' Wën hna!»

²⁵ Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn, ýak hnëñëk g'itënk avetak Inaw' Wën hna.»

²⁶ Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo g'ahawáry, do tëyëlédëniho: «Mo ye awa ale hode pehëti ýa?»

²⁷ Yesu më njëkëkëhni do ntehnëhni: «Vahnë va vëhodëna, bare Wënu ña kod, kabi Wënu ña kod nti fop.»

²⁸ Awa Piyer më ntehnëka: «Nëpary, fuhnë tavëbun fop soje arëfëlehñënde.»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Toña ýa fëyadëmu: ge ahnë tavëk fop soje lëmën gé soje Wanës Wakasëk ña tere lëwu ýa, ma vëheryu, vicëru, hnëmu, rëmu, vërahu, wëhañ walëwu,

³⁰ awa ahnë arac nuñad wahwënta keme ntëbi ile kwëhnako hnë ýi duniya: watere, vëhery, vicër, wahnëm, warëm, vutah do gé wëhañ, gé horot fëna; nuñad duniya ile wok pudina wati le yejëk ýi.

³¹ Bare vahnë vëyabah hnë vële ye gaki vëryënkawëryënkwi vi vërëkwa yed, do vële ye gaki vërëkwa vi yed vëryënkawëryënkwi.»

Yesu rarëna ýa pëyahñëd icëm g'ibëhn dëwu ña

³² Yesu ndënkawëryëkëhniwo vëréfal vëlëwu va njindëni Yerusalem. Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo, do vële lapëhnadëhëhniwo va ntakëkëhniwo. Yesu më mbok canaryëkëhni vëréfal Pëhw gé Vëhi vëlëwu va pëgwëlehn nësëhnëndëhni, ile ýad nkehna hara bëýëna ýa.

³³ Më lehnëkëhniwo: «Nëparyin, gé Yerusalem njiden, ile njëdadeniha Ajë Ahn'a vësankaf vësëna wasadëha va gé vëharaj sariya va. Cëfëdëniha soje ndawë do njëdahnëdëniha hnë vële wok vëyena wasëwif.

³⁴ Vërac njafanëdëniha, tëpandëniha, ntampëhnëdëniha do ndawëhnëniha. Ge ntik wafac warar mbëhnëd vësëm hna.»

Itëy vutah Sebede va

³⁵ Awa, Sak gé San, viju Sebede, më njijëni vëhni Yesu hna, tëyëniha: «Aharaj, ñadëfun alinëhñëfu ile rëyëderu ýa.»

³⁶ Yesu më tëyëkëhni: «Ye ýadun linëhnu?»

³⁷ Më ntëkwaniha: «Mañëryanëryifu yefu ñarël hu ante nkedu hn'inaw le nawëdu hna, aryampo g'irëhw ayëntaw a g'irahahn.»

³⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëtëluhna ile rëyëdun ýi. Kodun bi asewu nkëlëwa tëmpah horot le ýadëfu sewu ýi, ma ayaryiwu yary horot ile ýadëfu yaryiwu ýi?»

³⁹ Më ntëkwaniha: «Kodëfun.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, cedun nkëlëwa nte ýadëfu sewu ñi do njaryëderun yary ile ýadëfu yaryiwu ýi.

⁴⁰ Bare gena ami rêhnađ ale rêfëka ntaña g'irëhw mën ma g'irahahn mën; waýi waýëwa, vële pëhwëtëhnëk Wën va hwëhnëk.»

⁴¹ Vëréfal pëhw vëýëntaŵ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë viju Sebede.

⁴² Awa Yesu më macëkëhni vëhni fop ntehnëhni: «Njëtërun, vële huđe had vësankaf đuniya vi, ndëcëtëni ucankaf ntëw hni ña, do vëryëndah va tufahnëđëni fanka falëw hni fa.

⁴³ Bare gedina koyëna yëbëlan hun. Ale-wo-le ýad naý hnë wuhnë ýa, tëfëka nke aryokunëhn hun,

⁴⁴ do ge ahnë ñađ nke aryënkwëryënkw hnë wuhnë, tëfëka nke aramp vahnë fop.

⁴⁵ Kađi Ajë Ahn'a yijëna umë dënk soje ndokunëhni, bare had aryokunëhn vahnë njiđëk do njëđahn ntaŵary dëwu ña pehëtahnëhni vahnë vëyabah.»

Yesu njërëñëđëha mëp uña Barëtime

⁴⁶ Yesu gë vëréfal vëlëwu va tøkëlehnëni Seriko hna. Tac, ante cahnëđëniho naŵ hna gë kore sankaf, mëp, nte wacik Barëtemi, aju Timawus, lañaako tëfary nkaŵ hna muntand.

⁴⁷ Ga nkwëryëk Yesu mbë Nasaret ryëcëđ, pëgwëlehn ndekand: «Yesu, Aju David, kaýëhnahnëryiyi g'ami!»

⁴⁸ Vëyabah nirađënihawo ndemëhna, bare umë nkwënëko đeka ña: «Aju David kaýëhnahnëryiyi g'ami!»

⁴⁹ Yesu kahnëlehn do ntehn: «Macëryina.»

Macëlehnëniha mëp uña ntehnëniha: «Yaŵëñary, matëry, macëđëhi.»

⁵⁰ Awa mëp uña ntonjëlehn cuđ cankaf ntëwu ña, ntonja kahn do ñji gante nke Yesu.

⁵¹ Yesu më tëyëka: «Ye ýađu linëhnu?»

Mëp uña më ntëkwaka: «Ahwëhn, voka hnundu ýađëfu.»

⁵² Yesu më ntehnëka: «Yiryeyi, kwëtahn hu ña njërëñëki.» Tañ mbokalehn nund, tëfëlehnëlehma Yesu nkaŵ hna.

11

Yesu tënëkëđ Yerusalem hna

¹ Ante njidëniho Yesu gë vëréfal vëlëwu Yerusalem ña tøkëniho kun nte wacik Oliviye, đarëł vankol Betëfase gë Betani hna. Yesu më payëkëhni vëréfal vëhi haryënk ntehnëhni:

² «Yiryin hn'ankol nte ye haryënkw hun ñi. Ge tøkërun tun, tëkatëđunëha fapali ga pokik, fante woyik kayina ten, pëtina, ayोजना.

³ Ge ahnë tëyëku: "Soje ye lidun rac", dehnëryina: "Ahwëhn a valëka, bare mbokaryidëha hara bëýëna."»

⁴ Awa njilehnëni tëkatëniha fapali pëh hna, nkaŵ hna, ga pokik hnë rënka tere. Pëtëlehnëniha.

⁵ Vëryampo hnë vële yeho hnam va më tëyënihëhni: «Ye lidun aki? Soje ye fëtërunëha fanj fapali?»

⁶ Më ntëkwanihëhni ile ntehnëkëhniwo Yesu ýa, do tavëlehnini njini.

⁷ Njonëhnëniha fapali fa Yesu; tindëniha vacuđ vantëw hni va fapali fa, tac Yesu kaya.

⁸ Vahnë vëyabah ntañëđëniho vacuđ vantëw hni va nkaŵ hna njiñënd do vëryampo, yaryef yale nkubiniho fëk ýa ntañëndënihawo.

⁹ Vële tëfëlëniho va fop ndekadëniho:

«Osana! Wën, đëmaryifu!

Arabi Wënu ña njëđa ale yijëđ g'uŵac Ahwëhn a!»^{*}

¹⁰ Arabi Wënu ña njëđa naŵ nte yejëk ñi, naŵ David rëm fu ýa!

Demaryifu, Wën Hunte Sëpëk Fop! Osana!»

¹¹ Yesu tøkëko Yerusalem hna do ñji selele Cery Wën Cankaf hna. Ga njëkëk hn'ile-wo-le hna toye caharađ lëwu, njilehnëni Betani gë Pëhw gë Vëhi va, kađi tëko mëđ.

Anuý nte wok dëwëna

¹² Ga pacëk, wati nte cahnëđëniho Betani ña, Yesu inte yokawo.

¹³ Më nuk ñawët anuý nte hnëpëko, njilehn njëk bi tëkatëđ ga ntëwëk; bare ga tøkëk yaryef fo tëkatëko, kađi tøkëlohna ten wati nte ntëwahnëđ wanuý ña.

^{*} 11:9 11.9: Wahnëw 118.25,26

¹⁴ Awa Yesu më ntehnëk anuÿ ña: «Bokëdila alëw muk!» Vërëfal vëlëwu va nkwëryëniho wanës watac.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

¹⁵ Awa tëkëlehnëni Yerusalem hna. Yesu tënkëko selele Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn ntandëhni vële wafëdëho do lawëdëho va; këfëko watabali vëwëcët koryi do gë watinki vëwaf wëfah va,

¹⁶ do wëla aryampo tavëlawohna njo ñoñ Cery Wën Cankaf hna.

¹⁷ Tac më karajëkëhni aki: «Gena bi vikerëh hna Wënu ña më lehnëk: «“Cery mën ña, Cery iyëfa soje ßulunda fop macëde”?»»

Do nkwënëko: «Bare wühnë sofa vële lirun!»

¹⁸ Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharaj sariya va njëtaniho watac do njëkëlehnadëniho fere ndawëhnahnëniha Yesu; bare ntakëkëhniwo g'umë kabi kore ÿa fop nëñahnëkëhniwo gante karajëdëhëhniwo ka.

¹⁹ Ga nëkak Yesu gë vërëfal vëlëwu va cahënëniho naw hna.

Yesu gë anuÿ kankah

²⁰ Ga pacëk kobëri fo, ante ndëcëdëniho nkaŵ ña, nuniho anuÿ ña kankëko fop hafo vënkahn hna.

²¹ Piyer më ndënkwëtak ile liyako ÿa më ntehnëka Yesu: «Aharaj, yëkëry anuÿ nte ryëwanëruho antë mbok tok ahnë muk ña, kankëk fop.»

²² Awa Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Kwëtahnerÿina Wënu ña!

²³ Toña ÿa fëyadëmu, ge ahnë ntehnëka inÿi kuñ: “Matëry ani ayi alëba wow hna”, ge gwajëlehnadëni ntaŵary dëwu hna, bare kwëtahn ile nësëd ÿa ntiyaď, awa watac ntiyaryëdëha.

²⁴ Soje umë, lehnandëmu; ge muntadun soje arëyu iñë, kwëtahnerÿin paryi nuÿadun do irac njëfadërun.

²⁵ Ge muntadun, hara ahnë lavëkuna, tavëhnerÿina, do tavëhnahn Rëmun ile ye g'ambin ÿi fëna ile wënërun ÿa.

²⁶ [Bare ge tavëhnëdëfilunëhniha vëÿëntaŵ va, Rëmun ile ye g'ambin ÿi fëna tavëhnëdëfiluhna wameh hun ña.»]

Ne matik fanka Yesu fa

²⁷ Yesu gë vërëfal vëlëwu va mboko mbokani gë Yerusalem. Wati nte njasëlehnëdëho Yesu selele Cery Wën Cankaf hna, vësankaf vësëna wasadëha va, vëharaj sariya va gë vicër va më tëhaniha.

²⁸ Tëÿëniha: «Gë fanka iyëhne ntidu vëÿin? Mo lehnëki alind?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Iñë ryampo fo rëyëdëmu; ge ntëkwarunëho, awa pëyadëmu fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.

³⁰ Mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ye ma vahnë va ye? Dëkwaryino.»

³¹ Pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo ntehnëndëni: «Ge ntëkwayinëk: “Wënu ña fayikawo”, tëÿëdëhëfu bi soje ye woyinëk kwëtahnilënahna?

³² Bare ge ntëkwayinëk: “Vahnë va fayikawo...”» Ntakëkëhniwo gë kore ÿa, kabi vahnë va fop nahaniho San kila paryi yeho.

³³ Awa më ntëkwaniha Yesu: «Yëtëlëfuhna.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ami fëna pëyadëfiluhna sifa fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.»

12

Uhnës uryindaryindan soje vëyam vëyapah

¹ Tac Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni gë wahnës wađindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko kaÿ waresen, do kece, tac mbëry ile rëkëde ñwëÿëhnahnënde waresen wa do pël idë nte rëkëde njawahnënde kaÿ inÿa. Tac, kwëtehahnëkëhni vëyam njilehn uyas.

² Wati ßarëp hna, më payëka aryokun a alëwu aryampo nji vëyam hna njëdajëniha sah lëwu wa hn'ile mbarëpëni hna.

³ Bare vëyam va më pëlanaha aryokun a, ndafëniha, ntalehniha wëbák fo.

⁴ Awa ahwëhn kaÿ a më payëka aryokun ahaŵary; arac më ndafëniha nkaf hna do njewëniha.

⁵ Ahwëhn kaÿ a më mbok payëka kat ahaŵary; arac, më ndawëniha. Do koyëna ntinihëhniwo vëhaŵary vëyabah: ndafënihëhni vëryampo, vëÿëntaŵ va ndawënihëhni.

⁶ «Ahwëhn kaÿ a asan aryampo fo nkoryaryëko: aju ale ñad ðus a yeho. Më payëka aju rëkwa ÿa gë vëyam kabi ntehnëko: “Ntënenëdëniha ajë mën aÿi.”

⁷ «Bare vëyam va më ntehnëläni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndawina, tac fuhnë hwëhnëden kaÿ inji!”

⁸ Më pëlanihä aju ahwëhn kaÿ injä, ndawëniha do canëniha kaÿ hna.»

⁹ Awa Yesu më tÿëkëhni: «Hak ntidëhëhni ahwëhn kaÿ inji? Njijëd umë dënk ndawëhni vëyam vi do kwëtehnañhëni vëyam vëhawäry.

¹⁰ Karañëluhna bi wañi wanës Wënu?

«“Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.

¹¹ Ahwëhn a lik umë do nkwa mëk ðus njëki!”»

¹² Vësankaf wasëwif va njëkëlehnañëniho fere pëlahnëniha Yesu, kabi wañi wanës vëhni ntehnëdëho. Bare ntakëkëhniwo gë kore ÿa; awa më tavëniha njilehni.

ÿatatanke Sesar

¹³ Wafarise wëryampo gë wëlawo Eroð wä fayiko vëhni Yesu hna nji pëläjëniha gë wanës wadëwu ña dënk.

¹⁴ Më njijëni ntehnëniha: «Aharaj, njëtëbun toña ÿa hnësëdu; kwëtahnelihna nëf ile nke ahnë do dënëndëfila ahnë kabi aryëndah ye, bare njasa nte ñad Wënu ña harajëduhëhni. Pëyaryifu, sariya fu ÿa ma wëryak bi ma ma wëryana cosi ÿatëtanke ÿa asankaf a, Sesar? Tëfëkëfu bi sosëfuna?»

¹⁵ Bare Yesu njëtëko cowëni ile nahani paryi ÿa; më ntehnëkëhni: «Soñe ye rëndëndunëho urënd? Yonëhnino uÿëc koryi, ñadëfu hnuwu.»

¹⁶ Më njëdaniha. Awa, Yesu më tÿëkëhni: «Yëka mo g'u wac mo liyik koryi li?»

Më ntëkwaniha: «Sesar ye.»

¹⁷ Më ntehnëkëhni: «Bësaryina Sesar ile kwëhnëk ÿa do Wënu ña ile kwëhnëk ÿa.»

Idëkwa dëwu ña pëmpëhnëkëhniwo ðus.

Itëy soñe ibëhn vësëm ña

¹⁸ Wasaduse njilehni vëhni Yesu hna. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdëni.) Më tÿëniha aki:

¹⁹ «Aharaj, Moyis njëdäkëfu an'akwëda: “Ge asan ÿëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soñe nagëhnañna acëru vutah.”

²⁰ Awa, nkeho hwënta ryampo, vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

²¹ Ahigëna ÿa ñëlëgëkawo asëval arac, do cëmëg hara tavëna vutah umë fëna. Koyëna nkehawo ararëna ÿa fëna,

²² do mbëd gë vëhi va fop ñëlënihawo asëval a rac do cëmëni hara vëravëhna vutah. Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

²³ Hnë wati bëhn hna, ge matëni vësëm va, mo hwëhnëdëha awa asëval aÿi? Kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo!»

²⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Mpaÿëmpaÿadëhu, do njëtërun bi soñe ye ye? Kabi yëtëluhna vikerëh va do yëtëluhna fëna fanka Wënu ña.

²⁵ Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdëni ñëlëläni, had wamëleka waß g'ambin ki nkeçëni.

²⁶ Bare soñe vële vëhnëd va, koßëri karañëluhna bi kayëte nte kerëk Moyis nte hnësëd soñe fatëh fante ÿagëdëho fa? Wënu ña më lehnëkawo Moyis: “Wën Abëraham ña yeßu, Wën Isak, do gë Wën Sakob.”»

²⁷ Yesu më nkwenëk: «Wënu ña Wën vële wok vësëmëna ye, gena Wën vësëm; mpaÿëmpaÿaku ðus.»

Akwëda Wën nte ÿak hnëfak

²⁸ Aharaj sariya wëryëkëhniwo ga nkwa jëlëdëni. Njëtëko toña ÿa ntëkwakëhniwo Yesu wasaduse wä; më tëhaka do tÿëa: «Anëhne kwëda Wën ÿak hnëfak?»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Wëli akwëda nte ÿak hnëfak ña: “Nëpary, Isërayel, Ahwëhn a Wën fu, umë fo ye Ahwëhn.

³⁰ Ñahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu fop, g'intawäry hu ña fop, gë hakili ÿa fop, do gë fanka hu fa fop.”»

³¹ Do wëli kigëna ña: “Ñahnëryehna had wëjë dënk.”» Gena vakwëda vante ÿak hnëfak lëbëka wañi.»

³² Awa aharaj sariya ya më ntehnëka Yesu: «Njivëk d'us, Aharaj. Ile lëkwaru ya toña ye: Ahwëhn a fo ye Wënu ña, Wënu hukawary gena, ge gena umë.

³³ Awa ale-wo-le tëfëka ñahna Wënu ña gë sakahn lëwu fop, gë hakili lëwu fop, do gë fanka falëwu fop; do tëfëka ñahna ayëntawu ya had umë dënk. Umë njivëk d'us ntëbi sifa wasadëha wale-wo-le canëhnëde Wënu ña do gë wësa[w] ule ndawëhnëdehëhni wi.»

³⁴ Yesu njëtëko gë hakili ntëkwako; awa më ntehnëka: «[Ja]wëtalihna Naw Wënu ña.» Ga ndëcëk watac ahnë dëkëlohna mbok tëya iñë.

Arëhnayik a gë David

³⁵ Yesu karajëdëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna më tëyëk inji tëy: «Hak kođ ntehnëni vëharaj sariya vi Arëhnayik a Aju David ye?

³⁶ Kabi David umë dënk lehnëko ante pëbëkawo Iyir Ipacah inji:

«"Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a:

Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële yewëki va haryënk w hu."

³⁷ David umë dënk "Ahwëhn" macëdëha: awa hak kođ nke Arëhnayik a fënaaju David?»

Wanira soje vëharaj sariya

Kore yabah hnëpadëhawo Yesu g'uhnatah.

³⁸ Wëlin ile karajëdëhëhniwo ya: «Keharyinëhni vëharaj sariya vi, vëhni vële nëgahnëk gwërëtalehn gë vacud' vajaryah do yađ nka'yëndeni g'untënah wayëwa bulunda hna;

³⁹ tëhnađëni wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëde roka sankaf hna.

⁴⁰ Fop tebëdënihëhni vësëval vële cëmaryëk vësan va ile kwëhnani ya, do tañ njëfadëni iyëfa yaryah kamahnahnini. Gë wayap kitiñëdëni ntëbini vahnë vëyëntaw' vi fop.»

Uyëdahn ule canëk asëval ale cëmaryëk asan

⁴¹ Yesu ñarël hn'ile kwëtëde uyëdahn vë Cery Wën Cankaf hna ntañako, do njëkëdëho bi hak kwëtëdëni vahnë va koryi ya. Vëvetak vëyabah koryi yabah kwëtëdëniho.

⁴² Asëval aha'yëhnañ ale cëmaryëk asan më tëkik do kwët vujëc vuki vunte wok yabëlahna nafa.

⁴³ Awa Yesu më macëkëhni vërëfal vëlëwu va do ntehnëhni: «Toña ya fëyadëmu, aji asëval aha'yëhnañ, uyëdahn lëwu ule kwëtëk wa yabëk ntëbi va vëyëntaw' wi fop.

⁴⁴ Kabi vëyëntaw' vi fop koryi ule wok balëlëhniñna kwëtëni; bare umë, hn'uhayëhnañ lëwu hna, njëdahnëk le kwëhnañ ya fop, ile rëfakëha kwëta soje lëwu ya dënk.»

13

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ña pëyahnëd'

¹ Ante cahnëdëho Yesu Cery Wën Cankaf ña, aryampo vërëfal vëlëwu hna më ntehnëka: «Aharaj, yëkëry! Wëraka wasankaf wa nkwamëk ka! Acery ña na'yëk d'us!»

² Yesu më ntëkwaka: «Gena nuđu bi vani vacery vacankaf? Wëla itaka ñampo gođina tinda hn'iñëntaw'; fop nihëde.»

Ambër g'uryënah

³ Yesu hn'ikuñ Oliviyë hna ntañako, pabat gë Acery Wën Cankaf. Piyer, gë Sak, gë San, do gë Andëre fo nkeniho, më tëyëniha:

⁴ «Pëyaryifu bi guve ntiyađ watac do ye yeđ dahëse le rufahnëd' ante ntiyahnëd' vëyin fop ña.»

⁵ Awa Yesu pëgwëlehn ntehnëndëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!

⁶ Vahnë vëyabah njijëdëni mëceni uwaç mën wa do ntehnëndëni vërëhnayik ye! Tokadënihëhni vahnë vëyabah.

⁷ Ge nkwëryëdun ga nësëde soje wamët nkal g'inkal ñarël hun do gë wakasëk soje wamët wabë ñawët ña, antë ntaku; watac afo ntiya, bare geđina ten wapuya yi ñuniya ña.

⁸ Bulunda rëkëd' mëtëndëni gë bulunda yëntaw', do ahnañ pëgwëdëha ahnañ ayëntaw'; nkeđ iñënka nkal hnë waresiyo wayabah, do g'inte ña. Nkeđ had lav idonk hnag ryënkwerëyënk w.

⁹ «Bare wuhnë, diryin wajira! Kabi vahnë va njiryeryëdëniho Mbara Vëhitinj hna; ndafëderun vacaliña hna. Njiryeryëderun haryënk w hnë waguverëner hna gë vëhnañ hna soje lëmën, waseđe mën yeđun haryënk w lëw hni.

¹⁰ Afo Wanës Wakasëk ña pëyayini wabulunda ña fop ten.

¹¹ Age pëlayirun soñe ayiryeryiwu vakitiña hna, antë nkehahnahnu ile rëfëka ahnësu; nësëryin wanës wante njëdafëhu Wën wati rac ña, kabi gedina wuhnë rëkëf ahnësendu ßare Iyir Ipacah iña rëkëf nësënd.

¹² «Vële vankëk rëm gë hnëm njëdafnhëledëni soñe ndawini, do warëm wã fëna koyëna ntidënihëhni vutah vuntëw hni va; vutah va ñewëdënihëhni vële hnagëkëhni va do ndawëhnëdënihëhni.

¹³ Vahnë va fop ñewëdënihu soñe lëmën. ßare ale yawënad hafo pu ña, Wënu ña pehëtëdëha.»

Iñë hayah dëcët

¹⁴ «Ge nuðun ile wacëde “Iñë hayah dëcët ña*”, hn'ile nkok tëfëlahna nke hna (arabi ale harañëda nkwëry wañi!), awa vële yed Yude va tëfëdëha nkaryëni gë wahuñ;

¹⁵ ale yed yañ cery ntëwu hna, ge cëlik, tëfëlahna tënk soñe nuf iñë ßambery;

¹⁶ do ale ye hn'ikañ hna tëfëlahna mënc gë ñalu soñe njoj cud cankaf ntëwu ña.

¹⁷ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëdëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac!

¹⁸ Muntaryina Wënu ña antë tëki hnë wafac wale tëvëd gë fanka hna!

¹⁹ Kabi hnë wafac warac, mbër ña njabëd ðus ntëbi vambër vante yedëho kobëri wapëgwa ðuniya vi, ante ntiko Wën fop ña, hafo gaki, do bokëdina nke sifa rac muk.

²⁰ Ge ñaÿëtakëndina Ahwëhn a Wënu ña wañi wafac ahnë gokëndina, ßare ñaÿëtëk soñe vahnë vële tëhnaq pehëtëni va.

²¹ Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, ale tëhnaq Wën ña ani nke, Arëhnayik a!” ma: “Yëkëryina, hnani nke!” nt'ahwëtahnu.

²² Kabi, vërhënyayik gë wakila vële wok wayena paryi cahnëdëni; rëkëf ntindëni vifëmpëhnahg gë wëdahëse tokahnënihëhni vële tëhnaq Wën va ge kokënd nke.

²³ Awa wuhnë, diryin wajira! Pëyamu fop kobëri fo.»

Ajë Ahn'a nijjëd

²⁴ «Tac, ge ndëcëk wafac ambër warac,

«lav wã kuyëd,

lepera wã bokëdina ntanc,

²⁵ wahl wã njojëd,

do wëfanka wale ye g'ambin wã ñënkað.”

²⁶ «Awa nude Ajë Ahn'a, ga tëkid vëñar hna, gë fanka do gë icëmb cankaf.

²⁷ Payëdëhëhni wamëleka wadëwu ña mbarëpinihëhni vële tëhnaq va vacape vanah vamb nkal vi.»

Ile karañëd anuñ

²⁸ «Nkwëryëryin le karañëd anuñ ñi: ge tëk nëp tuñ njëtëdun wati hasëk ña tëhajëk.

²⁹ Ndampo fo nke, ge nurun vëyin fop ga tëkid, wati ña tëhajëk, ntiyað.

³⁰ Toña ña fëyaðëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëdina fop hara diyana vëyin fop.

³¹ Ambin ñi g'inkal iñi goðina, ßare wanës mëñ ñi nkoð kwëlëkwël.»

Wënu ña fo yëtëk wati nte mbokajëd Yesu

³² «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyað vëyin ña, wëla wamëleka wab g'ambin ñi gë Aj'a dënk; Rëm ña fo yëtëk.

³³ Diryin wajira! Nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve tëkid wati ña.

³⁴ Nkeð had asan yik uyas: ge matëk tere hna, taveryëdëhëhni fop vëryokuñ vëlëwu va, njëdafëha ale-wo-le ðoku minu ile rëkëf ndokuñënd do ntehna ayëka rënka ña nt'ahnama.

³⁵ Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve mëncid Ahwëhn tere ña: mpëd g'anëka ga nkeð, ma gandëcak ga, ma tara cale ña, ma g'acahnëfëd ga.

³⁶ Antë mënci hnë wati le worun nahaluhna do nijj tëkatu ga namarun.

³⁷ Ile hnësëhnëdëmu ani ñi, hnësëhnëdëfuhëhni vahnë va fop: ant'ahnamawu!»

14

Iceñ do g'ibëhn Yesu ña

Vësankaf va njëkëlehnëdëni pëlanuha Yesu

* 13:14 13.14 Iñë hayah dëcët ña: Yesu nësëd panjare iñë ile yijëd tonkën Cery Wën Cankaf ña. (Daniyel 9.26-27)

¹ Awa wafac wahi wojëko nkehahn ambënt Pak ña do g'ambënt nte rokande mburu kwëhn levir këm ña. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharaj sariya va njëkëlendëniho tokaniha Yesu pëlanaha hara bulunda ña wayëtëna, ndawëhnëniha.

² Ntehnëlëdëniho: «Kodëlënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena më bulunda ña dakëna ñañëni.»

Asëval rurëdëha Yesu datikola

³ Yesu Betani nkeho, tere Simo ale hwëhnako mbiy ña. Wati nte tokëdëniho roka ña, asëval tënëkëhni gë sëleku* datikola hambah ntawï le lihahnik narëd† paryi. Më podëtëk do tura Yesu nkaf hna.

⁴ Awa vëryampo hnë vële yentiko hnam va më ntavëkëhni dus, pëgwëlehnëni nësëlehnandëni vëhni fo: «Soje ye përekanëk iji datikola?

⁵ Kokënde nkwaï gë koryi yabah dus tac njëdini koryi ña vëhaÿëhnah va!» Awa më ñañënahñëniha asëval a.

⁶ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Tavëryina yam. Soje ye ryëñanërunëha? Ile ntinëhëko yi njivëk.

⁷ Nkelahnëdun kwëlëkwël vëhaÿëhnah va do wati-wo-wati ñadun ña kodun alinëhnuni ifërën; bare ami, gelahnëdëlënëhna kwëlëkwël.

⁸ Ntik ile mëkëk ña: kobëri fo turëko datikola ña mbahn li pëhwëtanëhnahno ifañ ña.

⁹ Toña ña fëyadëmu: hn'ile-wo-le pëyahnedë Wanës Wakasëk ña duniya li fop, tëfëtafë fëna ile ntik aÿi asëval do ndënkwëtafë.»

Yuda pëhna njëdahna Yesu

¹⁰ Awa Yuda Isëkariyot, aryampo vëréfal Pëhw gë Vëhi hna, njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va gante tëfëka njëdahni Yesu ka.

¹¹ Vëhni, nëjëkëhniwo dus ante nkweyëniho watac ña, më ntehnëniha cosëdëniha koryi. Yuda pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdahñëni Yesu fa.

Yesu pëhwëtaÿëhnëd roka Pak

¹² Fac ryënkweyënkwe ambënt mburu kwëhn levir këm hna, hnë fac ile ndawahnëdëni vupe soje roka Pak ña, vëréfal va më tëyëniha Yesu: «Ne ñadu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ña?»

¹³ Më payëkëhni vëhi ntehnëni: «Yiryin naw hna, nudunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina.

¹⁴ Hn'ile tënëkëd hna, dehnëryina ahwëhn tere ña: “Aharaj a tëyëdëhi: ‘Ne nke acery ante rokandëbun roka Pak ña gë vëréfal mën va?’ ”

¹⁵ Tufëdëhu cery cankaf yarj etas hna nte fëhwëtik g'ile valëdëhu ña fop. Hnam pëhwëtafë soje roka ña.»

¹⁶ Vëréfal va njilehnëni g'inaw; tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka, pëhwëtani soje roka ña.

¹⁷ G'anëka ga Yesu gë Pëhw gë Vëhi va təkëlehnëni.

¹⁸ Wati nte tokëdëniho roka tabali hna, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ña fëyadëmu: aryampo hnë wühnë, ale rokëlandëbun, tokadëho.»

¹⁹ Vëréfal va fop njamëlehnëni, pëgwëlehnëni tëyëndëniha aryampo aryampo: «Ami bi ye?»

²⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Aryampo ye hnë wühnë Pëhw gë Vëhi vi, ale labëlandëbun mburu ña hnëhët li.

²¹ Ajë Ahn'a cëmëd, gante nësëk vikerëh soje lëwu ka; bare horot sankaf nuÿad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagï feceko asan arac!»

Roka Ahwëhn a

²² Wati roka hna Yesu më nufëk mburu ña, do më nkubëlehnëk njëdahni vëréfal vëlëwu va, ntehnëni: «Tokëryin, mbahn mën ña ye.»

²³ Më mbok nufëk nkëlëwa uñen waresen ña, camehna Wënu ña, do njëdahni ceni vëhni fop.

²⁴ Yesu më ntehnëkëhni: «Sat mën le ñabahnik kwëtëla gë Wënu ña ye do ryehëtik soje vahnë vëyabah.

²⁵ Toña ña fëyadëmu: bokëda sewu muk uñen waresen hafo fac le sahandëbu ñen kasëk Naw Wën hna.»

²⁶ Njëwëlehnëni wahnëw ambënt ña tac njilehnëni hn'ikuñ nte wacik Oliviyi ña.

* **14:3 14.3 Sëleku:** g'itaka nte hwëhnak nafa do wacik alëbatër ña ntiyik. † **14:3 14.3 Narëd:** atëh ye, nkahn ntëwu ña lidë datikola ile hambëk ntawï.

Yesu pëyahned Piyer njahëta dëha yëtëlahna

27 Yesu më ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Wuhne fop tavëdunëho kabi karanjêde vikerëh hna:

«“Ndawëdëfuha aheryëherya, do wape ña campëdëni.”»

28 Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

29 Piyer më ntehnëka: «Lakënde tavënihi vëyëntaw vi fop, ami tavëdila.»

30 Awa Yesu më ntëkwaka: «Toña ña fëyadëmi: dol, hnë unji mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña wahwënta wahi, njahëta du wahwënta warar yëtëlihohna.»

31 Bare Piyer më njawënëko g'ahawary wanës wadëwu ña ntehn: «Yahëta da muk, wëla ntehni tëtëka sëmëntiwu gë wëjê.» Vërefal vëyëntaw va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane hna njëfad

32 Yesu gë vërefal vëlëwu va tëtëkëhnëni hn'ile macik Setësemane, më ntehnëkëhni: «Dañaryin ani hafo yiwu wuntaju.»

33 Tac më njokëhni Piyer, gë Sak, do gë San. Pëgwëlehn njëtand yiwëhnhah g'ufëmpëhnhahna.

34 Më ntehnëkëhni: «Ntawary mën inja pëbëka yiwëhnhah sankaf d'us hafo yewu had ale sëmëk; ñëwëryin ani do d'ufënyaryin ant aryaku wakwëd.»

35 Yesu më njik ñawët toye, njok nkal li kobalehn do njëfa aki arabi Wënu ña ñawëtëhna, ge kod nke, iji wati horot.

36 Ntehnëdëho: «Apa, Rëm mën, kodu ali ile-wo-le ña; ñawëtënde antë tëtëkëhne iji horot. Bare ant'ali ile ñadëfu ami, diry ile ñadu wëjê ña.»

37 Tac më mbokajëk hnë vërefal vërar hna do nji tëtëkatëhni ga ndakëni wakwëd. Më ntehnëka Piyer: «Simo, ndakëru? Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara d'akëlihna?»

38 Ant'ahnamawu do njëfaryin soje gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnahnedëferun. Ahnë ñad ntind yivah yabah, bare mbahn inja kwëhnana fanka.»

39 Umë mbok ñawëtak mbok njëfa gante ndënkwakëh njëfa ka.

40 Tac më mbok mbokajëk vërefal hna do mbok tëtëkatëhni ga ndakëni wakwëd; wahodilohna mbok ñesëni. Do wayëtëlohna ile ntëkwadëniha.

41 Ante mbokajëk rarëna ña, më ntehnëkëhni: «Nkorun aryaku do njinëgadun? Puk! Wati ña tëtëk. Yëkëryin, Ajë Ahn'a njëdadëniha wëwen va.

42 Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëdahnëdëho ña tëtëhajëdëho!»

Ipëla Yesu

43 Yesu nkoko nësënd antë tëtëkiko taj Yuða ña, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna. Gë kore vële yoko yiwëta, wasëlame gë waryoko nkeniho. Vësankaf vësëna wasadëha va fayikëhniwo gë vëharan sariya va do gë vicër va.

44 Yuða, ale yëdahnëdëhawo Yesu ña, nkabëkëhniwo kore rac dahëse ile ntid ña: «Asan ale vucëdëfu ña, umë ye. Pëlaryina, ayowuna, do ayëkanduna d'us.»

45 Yuða tëkind tunj, tëtëhalehna Yesu do nkaña: «Aharan!» Tac mbucëlehna.

46 Awa vële nkejëniho va nëñëlëhnëhnëniha Yesu pëlanihna.

47 Aryampo hnë vële nkeniho gë Yesu va më pëhwëtëk sëlame lëwu ña, do taña aryokuñ asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ña.

48 Yesu më tëtëkëhni: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëtëfakëha ayinëhniwuno afëlawuno had bandi yebu?»

49 Fac-wo-fac nkelandenëho do karanjëdëfuhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, pëlalunowohna. Bare ntiyañ nkehahn ile nësëk vikerëh va.»

50 Awa vërefal va fop tavëlehnëniha nkaryëni.

51 Jar rëfëlendëhawo Yesu, pand fo kurako. Njawëriko pëlayi,

52 bare tavëko pand inja nkaryëlehn ñas fo.

Yesu Mbara Vëhitij hna

53 Më njonihna Yesu gë tere asëna wasadëha asankaf a. Hnam mbarëlëniho fop vësankaf vësëna wasadëha va, vicër va do gë vëharan sariya va.

54 Piyer ñawët tëtëdëhawo Yesu, tëtëkëlehn selele tere asëna wasadëha asankaf hna. Hnam, gë vëyëka va ntañantiko njerantëdëho hwëdëh hna.

55 Vësankaf vësëna va gë vëhitij vëvë Mbara Vëhitij va fop njëkëlehnëdëniho cedëya meh nte ndawëhnahnedëniha Yesu, bare vëhnuyalohna.

56 Vahnë vëyabah mërahnedënihawo, bare wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

57 Awa vëryampo më matëni mërahnenihna aki:

⁵⁸ «Nkwëryëbunëhawo ga nësëd: "Nihëdëfu ña Cery Wën Cankaf nte mbëryëni vahnë ñi, do wokaryu vëryu kawary hnë wafac warar ante wođ gena đoku vahnë."»

⁵⁹ Bare wëla hnë watac, wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

⁶⁰ Awa asëna wasadëha asankaf a më matëk tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi wëyi vahnë?»

⁶¹ Yesu ñoñ dëkwadilohna.

Asëna wasadëha asankaf a më mbok tëyëka: «Arëhnayik a bi yeru, Ajë Wën hunte sëmbëdëfun hi?»

⁶² Yesu më ntëkwaka: «Umë yeđu, wühnë fop nuđunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; nuđunëha fëna ga njijëd vëjar vamb g'ambin hna.»

⁶³ Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk wiyi vilëwu wa do ntehn: «Gona mbalëfu gë wasedfe!

⁶⁴ Nkwëryërun wayew wante njewik Wënu ña. Hak ntehnërun?»

Vëhni fop ntehnëlehnëni menëk, tëfëka ndawï.

⁶⁵ Vëryampo hnë vëhni pëgwëlehnëni tëpahndënihi Yesu, cankënihi yëka yi nkwëyatëndënihi do ntehnëdënihi: «Yëtëry, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki!» Vëyëka wa nufëlehnënihi Yesu poryëndënihi.

Piyer njahëtađëha Yesu

⁶⁶ Piyer gëđ selele hna nkoko ante tëkiko asëval aryokuñ awa asëna wasadëha asankaf a.

⁶⁷ Nukawo Piyer ga njerantëde, më njëkëka đus, do ntehn: «Wëjë fëna gë Yesu nkentirihu, asan awë Nasaret ayi.»

⁶⁸ Bare Piyer nambëhnakawo Yesu ntehn: «Yëtëla bi ye řađu ahnës, gwëryëđa.» Tac më matëk selele hna nji rënka hna do icala tarëlehn.

⁶⁹ Bare aryokuñ a më mbok nuka do mbok ntehn tase vële yeho hnam va: «Ayi asan, aryampo hnë vëhni ye!»

⁷⁰ Piyer mboko nambëhnahna kat.

Ga mbiyëk toye, vële yeho hnam va më ntehnënihi Piyer: «Paryi nke, aryampo hnë vëhni yeru, kabi wëjë fëna awë resiyo Galile yeru.»

⁷¹ Awa Piyer ndekalehn: «Arafi Wënu ña ntiwo wëh ge mërëdëfu! Lëk, yëtëlewahna asan ale lehnëdun ayi.»

⁷² Wati rac dënk, cale ña tarëlehn higëna řa, Piyer ndënkwëtalehn ile ntehnëkawo Yesu řa: «Tarahnënd cale ña wahwënta wahi, njahëtađëho wahwënta warar yëtëliohna.» Awa pëgwëlehn kond đus.

15

Yesu vëhni Pilat guverëner vë Rom hna

¹ Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vicër va, gë vëharan sariya va, do gë vëvë Mbara Vëhitiñ va fop, mbarëniho kobëri fo g'acahnëfëđ ga soñe nkwajëlëni. Më ñabehnënihi Yesu, njiryeryënihi njëđanihi Pilat.

² Arac më tëyëka: «Ahnaw wasëwif wã bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

³ Vësankaf vësëna wasadëha va wiyë viyabah mërahnëdënihawo.

⁴ Awa Pilat më mbok tëyëka: «Ñoñ dëkwadila bi? Nkwëryëđu wante pëyahnëdëni soñe lëw hu ña!»

⁵ Bare Yesu ñoñ golohna ntëkwand, hafo Pilat pëmpëhnahna.

⁶ Hn'ambënt Pak-wo, Pilat tavëdëhawo aramp aryampo, ale tëyëni ñulunda řa.

⁷ Hara asan, ale wacik Barabas, sëđaryiko kaso hna gë vële ryawëkawo ahn'a ante ñañënanihoh soñe nkwëcëtihi vësankaf ña.

⁸ Kore řa njilehnëni vëhni Pilat hna do pëgwëni vëhni fop tëyëndënihi ile rëk mawëryanëdëhëhni hn'ambënt Pak hna.

⁹ Pilat më ntëkwakëhni: «Ñadun bi ravëhnuna ahnaw wasëwif ayi?»

¹⁰ Kabi Pilat njëtëko đus, g'iñëwary njinenëhninihawo Yesu vësankaf vësëna wasadëha vi.

¹¹ Bare vësankaf vësëna va peñëdënihehniwo kore řa ntehnëni: «Tavëndifuna Barabas.»

¹² Pilat më mbok tëyëkëhni kat kore řa: «Ye řadun liwuwa ale wacëdun Ahnaw Wasëwif ayi?»

¹³ Më ntëkwanihi ndekatëndëni: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

¹⁴ Pilat më tëyëkëhni: «Awa iyëhne wëh ntik?»

Bare mboko ndekani đus g'ahawary: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

¹⁵ Pilat ñadëho nëghehñehni bulunda ÿa, më tavëka Barabas; ga ntampëniha Yesu, më njëđakëhni wasodafe wa pakëniha hnë kërëwa.

Wasodafe wa njafanjëdëniha Yesu

¹⁶ Wasodafe wa më njonihä Yesu famberÿ tere guverëner hna, do macënihëhni wasodafe ntahni wa fop.

¹⁷ Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn*, pënkwelehnëniha.

¹⁸ Tac pëgwëlehnëni njafanjëdëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnaÿ Wasëwif!»

¹⁹ Ntänkëdënihawo, tēpahñëndëniha do ndëkwëhñëndëni haryënk w lëwu.

²⁰ Ante puhñani yafaj dëwu ña, më cudëtëniha cud mbëntah ña, mbokaryëniha viÿi vilëwu va do njonihä soje pakëniha hnë kërëwa.

Yesu pakëde hnë kërëwa

²¹ Hara asan, ale wacik Simo, avë Siren†, wëncidëho kaÿ. Rëm hni vëhni Alekësandër do gë Rufus yeho. Cape tac ndëcëdëho do wasodafe wa më porosiñëniha ndib kërëwa Yesu ÿa.

²² Më njiryeryëniha Yesu hn'ile macik Golëgota; umë fëhnëtanëđ «Kuñ Hëloyoy».

²³ Ñadëniho njëđaniha uñen nte hnaÿëlehnik gë datikola ile wacik mir, bare Yesu më ñwëÿëk.

²⁴ Tac pakëlehnëniha hnë kërëwa do pitëndëlehnëniho viÿi vilëwu va do njëlëniho wanjël njëtahñëni bi mo hwëhñëđ.

²⁵ Cahnëfëđ fo woko ante pakënihawo ña.

²⁶ Aki keriko do pakiko yanj lëwu njëtahñënde soje ile ndaÿahnik ÿa: «Ahnaÿ Wasëwif wa».

²⁷ Wabandi waki fëna pakaryiniho hnam đarël Yesu, aryampo g'irëhw, aÿëntaÿ a g'irahahn.

²⁸ [Koyëna ntiyako Vikerëh vinte fëyahnëko: «Had vëwen va ntiryaryiko.»]

²⁹ Vële ryëcëđ va nkëleñkëladëniho njewatëndëniha, ntehnëndëni: «Hey! Wëjë ale lehnëko kodu ahñih Cery Wën Cankaf ña do avokary avëry hnë wafac warar,

³⁰ pehëtary wëjë dënk, cëli kërëwa hna!»

³¹ Vësankaf vësëna wasadëha va fëna gë vëharanj sariya va njafanjëdënihawo ntehnëndëni: «Pehëtëkëhni vahñë vëhaÿary bare kodina pehëta umë dënk!

³² Arabi Arëhñayik a, ahnaÿ Isërayel a, cël tameki kërëwa hna! Ge nuñun rac, awa kwëtahnëđëfunëha.» Vële pakëlehnëniho gë Yesu va fëna njewëdënihawo.

Icëm Yesu ña

³³ Lav a nkaf li nkeho, kuyëlehn nkal hna fop hafo hnë wëwati warar g'anent hna.

³⁴ Wati rarëna hna Yesu më ndekak gë fanka: «Eloyi, Eloyi, lëma sabakëtani?» Umë fëhnëtanëđ: «Wën mën, Wën mën, soje ye ravëruho?»*

³⁵ Vëryampo hnë vële yeho hnam va, ga nkwëryëni, më ntehnëni: «Nëparyin, Eli macëđ!»

³⁶ Aryampo hnë vëhni më nkaryëk koy ankwëÿ hn'uñen ñañah do cob hnë ryoko, tac njëlëhñëlehnä Yesu soje ce do ntehnëhni vële nkeni va: «Napëryin, nuđen ge Eli njijëđ cëlënda kërëwa li!»

³⁷ Tac Yesu më ndekak gë fanka cëmëlehn.

³⁸ Ipand đëndah, inte fokiko haryënk w ÿëwa le ÿak sëvak Cery Wën Cankaf hna, citako fagant pëgw yanj hafo gëđ.

³⁹ Kapiten vë Rom, le hahnëko haryënk w Yesu ÿa, nuko gante cëmëko ka më ntehnëk: «Paryi nke, aÿi asan Ajë Wën yeho!»

⁴⁰ Vësëval vëryampo yeho hnam, vëhni fënali ñaÿët njëkëdënihawo. Hnë vërac, nkentiniho vëhni Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak toyë do gë Yose.

⁴¹ Tëfëlehnëđënihawo Yesu ante nkeniho Galile ña do ndokunjëhñëđënihawo. Nkentiniho fëna hnam vësëval vëyañah vëhaÿary vële njijëniho gë Yesu Yerusalem hna.

Yesu kwëtëde hn'iyag

⁴²⁻⁴³ G'anëka ga, Yosef mbë Arimasi tëkiko. Umë ahitiñ yentiko ale lënënik Mbara Kitiña hna, do itëk Naÿ Wënu ña napëntëđëfo umë fëna. Fac pëhwëta ntawëla ña yeho, bëÿëđilohna fac ntawëla ña pëgwëđëho. Soje rac ndëkahnëko Yosef nji tëya Pilat iñas Yesu ña.

* **15:17 15:17** Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn: Vëntah ÿa soje inaÿ ña ye, apënk wadëmpëhn ña wëntëlek g'apënk ahnaÿ a. † **15:21 15:21** Siren: nkol ye hnë nkal nte wacik gaki Libi. ✱ **15:34 15:34**: Wahñëw 22.2

⁴⁴ Pilat pëmpëhnahnëkawo ante njëtako Yesu tëk cëm ɲa. Më macehnëka kapiten ɲa tëya bi paryi nke.

⁴⁵ Ga pëyahnek, kapiten ɲa, paryi nke, Pilat më mawëryanëka Yosef nuf ñas iɲa.

⁴⁶ Yosef më ntawëk yarëh, cëlëndëk ñas iɲa kërëwa hna, përyëk hnë yarëh do ndën hn'iyag nte yabiko hn'ikuɲ. Tac këryiɲët bëraka piɖahn rënka yag iɲa.

⁴⁷ Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Yose njëkëdëniho bi ne ndënëde ñas Yesu ɲa.

16

Ibëhn Yesu

¹ Ga ndëcëko fac ntawëla ɲa, Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak më ntawëni datikola soɲe nji ntini ñas Yesu ɲa.

² Gë dimasi ɲa kobëri fo, ante pëhnëk lav ɲa, njilehnëni yag hna.

³ Ntehnëlädëniho vëhni fo: «Mo yiɖ këryiɲëtëhnëfu taka nte piɖahnik rënka yag ɲi?»

⁴ Bare ante tëkëniho ɲa nuniho taka cankaf iɲa këryiɲëtiko cape ndampo.

⁵ Awa tënkëlehnëni yag hna do më nuniha ajar ga ntañak hnam g'irëhw; viyi vile yerëko had ambin wilëbilëk ntiyako. Vësëval va më pëmpëhnahnëkëhni,

⁶ bare jar ɲa më ntehnëkëhni: «Antë pëmpëhnahnu; Yesu mbë Nasaret yëkëlehnëdun, ale fakiko ɲa; Wënu ɲa mbëhnëndanëka, gena hnani. Yëkëryin, wëli hn'ile kwëtiko hna.

⁷ Tame yiryin afëyawuna Piyer gë vërëfal vëyëntaw va: "Njid napëhëndu Galile hna; hnam nuɖunëha, gante ntehnëkuno ka."»

⁸ Awa vësëval va cahnlëhnëni g'igary fo ɲawëtani yag iɲa, kabi mbalëdëniho ntaƙah ɲa. Do ñoñ wafëyalawohna ahnë, kabi ntakekëhniwo.

Yesu tufëhnadëha Mari mbë Magëdala

⁹ [Ga mbëhnëk, kobëri fo g'acahnëfëd ga gë dimasi ɲa, Yesu vëhni Mari mbë Magëdala hna tufëhnako ten, ale ntanëhnëko wayine mbëf gë waki ɲa.

¹⁰ Umë njik pëyakëhni vële nkeniho gë Yesu va. Hara vahnë vërac njëwëhnëniho do kodëniho.

¹¹ Bare ga nkwëryëniha ga nësëf: «Yesu mbëhnëk, nubuha!» vëhwëtahnëlawohna.

Yesu tufëhnadë hnë vërëfal vëhi

¹² Tac, vërëfal vëhi yiɖëho gë vunkol vutoy. Yesu më mbok tufëhnaƙ g'ankeya nte nkok yavëtëdëna ten.

¹³ Vërëfal vëhi va më mbokani pëyanihëhni vëyëntaw va, bare vëhni fëna vëhwëtahnëlähniwohna.

Yesu tufëhnadë hnë vërëfal pëhw g'aryaw hna

¹⁴ Tac, ga ndëcëk watac fop, Yesu më mbok tufëhnaƙ kat vërëfal pëhw g'aryaw hna wati ante tokëdëniho roka ɲa; ɲañënahnkëhniwo soɲe ile nkoni vëhwëtahnëna ɲa do g'ikamb vankaf vantëw hni ɲa, kabi vëwawëhnlëliwohna vële hnukawo ga mbëhnëk va.

¹⁵ Më ntehnëkëhni: «Yiryin ðuniɲa li fop afëyawuni vahnë va Wanës Wakasëk ɲa.

¹⁶ Ale-wo-le hwëtahnëf do njaryi ɲa pehëtëde; bare ale wod kwëtahnëna ɲa cëdëde.

¹⁷ Wëlin dahëse ile njavëtahnëdëni vële hwëtahnëk va: ntaɖënihëhni wayine ɲa guwac mën wä; nësëdëni vanësa wakawary;

¹⁸ ge pëlädënihëhni walën ma ge cëdëni wanto wante ryawëf ñoñ didilëhniha; tindëdënihëhni wëbäk ɲa vëres va do vërac njërdëni.»

Yesu mbokadë d'arël Wën hna

¹⁹ Ante nësëhnëdëhëhniwo koyëna ɲa, Ahwëhn a Yesu nufiko nkal li njoyi g'ambin do ntaña g'irëhw Wën.

²⁰ Vërëfal va campëlehnëni gante-wo-gante soɲe pëyahneni Wanës Wakasëk ɲa. Ahwëhn a ndemadëhëhniwo hnë ðoku rac gë wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntiɖëniho ɲa do tufahnëdëho wanës ɲa toña ye.]

Itëfëta nte kerëk Lik pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Lik herëk. Inji «Tëfëta pañare Yesu» fo ye inte kerëk ale wok gena sëwif. Lik ayeñh yeho, lawo Pol (Vëvë Kolos 4.14). Kerëhnëdëha Tewofil soñe uwám Yesu, kolahn kwëtahn karanj nte karanjiko ña. Lik mbok kerëhna kat Tewofil soñe wayas Pol do nagi mbara vële hwëtahnëka Yesu va hnë ikayëte le wacik Vantiyehn Vëfayik va.

Kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'iryaw gë wahnah gë wafëhw imbëd gë warar g'imbëd (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ña. Inji kayëte Itëfëta pañare Yesu njëdahnëd fop wayab ntëbi wale yehëhna hnë kayëte Marëk hna. Age Marëk tufahnëdëha Yesu had «Ajë Wën» Lik tufahnëdëha had «Ajë Ahnë». Pëgwëhnahnëk pëyahñënd nagi San Ayary a, alintërañu Yesu, do puhahnëd gë kayënda Yesu ambin hna ante mbëhnëk ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ñi kayëte: Yesu, Aju ahnë, toña, Naw Wënu ña, wayine, wameh, koryi.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Soñe ye kerëk Lik inji kayëte (1.1-1.4)

Hnagi San Ayary a do gë Yesu (1.5-2.52)

Ikaranj San Ayary a (3.1-20)

Yaryi Yesu ña, do le njëkëhnahnëdëha Sintani Yesu (3.21-4.13)

Yesu Galile pëgwëd foku lëwu ña (4.14-9.50)

Yesu cahnëk nkol Galile soñe nji Yerusalem (9.51-19.27)

Itënk Yesu Yerusalem ña (19.28-23.25)

Icëm g'ibëhn Yesu ña (23.26-24.53)

Pidëta wanës pañare Yesu

¹ Ayeñta mën Alënah Tewofil, vahnë vëyabah njëkëlehnëni njëtëni do kerëni ile ye toña ña fop hn'ile ryëcëtako fagant fu ña.

² Kobëri wapëgwa hna vële yeho wasede wañi fop va hwëtahnahniko pëyahñëni wanës Wënu ña do awa vëhni fëyakëfu fop ile liyako ña.

³ Soñe umë ye, Alënah Tewofil, ante njëkëlehnëñu wapacëk ami fëna, cañahnëko herëhni wañi fop ile liyako kobëri wapëgwa hna hafo hn'ile puko hna,

⁴ aholahn ahwëtahn karanj inte haranjiruhò ña.

Ipëyahñ hnagi San Ayary a

⁵ Wati ante nkeho Erođ ahnañ Yuđe ña, nkeho hnam asëna wasadëha ale waciko Sakari. Hnë kore vësëna vëva Abiya* hna kwëhnaryiko. Asëvalu, Elisabet maciko. Umë fëna hnënk asëna asankaf ale waciko Aron hna kwëhnaryiko.

⁶ Catëniho vëhni vëhi tak haryënk Wën hna, mawëhnëniho sariya ña gë fop ile tëyëk Ahwëhn a.

⁷ Vëhwëhnalawohna fatah, kafi Elisabet nagëdïlohna do tëko ntafëni vëhni vëhi tak.

⁸ Fac ryampo, Sakari foku vësëna wasadëha ña ntidëho Cery Wën Cankaf hna, kafi agwën kore lëwu ña yeho.

⁹ Ntiniho gante nke namu vësëna wasadëha ka soñe tëhnahni ahnë do tëhnayiko Sakari tënk yëwa sëvah Ahwëhn hna nji pëd duf inja.

¹⁰ Wati nte pëdëde duf inja, fop bulunda ña g'ipër njëfadëniho.

¹¹ Mëleka Ahwëhn a cahnahnikawo Sakari: gë farëhw hn'ile cënade sadëha hn'ile pëdëde duf inja ñëwëko.

¹² Sakari ga nuka, ntađëlehna ntañary inja do ntaka duf.

¹³ Bare mëleka ña më ntehnëka: «Antë ntaki, Sakari; Wënu ña nkwëryëk wayëfa hu wä. Elisabet, asëval hu, nagëhnëdëhina fatah facan fante wacëdu San.

¹⁴ Natëdëhi duf soñe lëwu ña; njabëdëni fëna vële natëntëde va kafi nagik.

¹⁵ Aryokuñëhn Ahwëhn asankaf yed. Cedina muk ile ryëwëñëd. Kobëri đonk hnëmu hna pëbëdëha Iyir Ipacah inja.

¹⁶ Mbokaryidëhëhni vutah Isërayel va Ahwëhn hna Wën hudëw hni ha.

¹⁷ Umë ryënkwëhñidëha Ahwëhn a. Gë Iyir inte yëdakawo fanka kila Eli fa njijëd soñe konjëlehnëni warëm wä gë vutah vuntëw hni va do vële wok vëlnëñëdïlahna

* **1:5 1.5** Abiya: Wati Sakari ña nkeniho vësëna wasadëha wakore 24 gë vëva Abiya va per, ankwëcëtëlëdëhniho Cery Wën hna soñe foku ña (1 Tëfëta 24).

Wën va mbokaryini kwëhnani hakili satah. Karañdëhëhni bulunda le fëhwëtaf itëk Ahwëhn a.»

¹⁸ Awa Sakari më tëyëka mëleka ÿa: «Hak njetëdëfu wari toña ye? Ntafëbu do asëval mën aÿi fëna ntafëk!»

¹⁹ Mëleka ÿa më ntëkwaka: «Ami, Gabëriyel yebu, ale hahnëd haryënk Wën hna soje ryokunëhnëdëwa; payiko yiju yonëhniÿi wari wanës wakasëk wapërën.

²⁰ Ile hnësëbu ÿi ntiyađ ge wati ÿa tëkëk. Bare mawëlihna; soje rac kodila avok ahnës hafo hale ntiyađ watac.» Mëleka ÿa koyëna nësëhnëkawo Sakari.

²¹ Hnë wati rac, kore ÿa napëdënihawo Sakari do pëmpëhnahnëkëhniwo, kabi mbiÿëhëdëho bambery ÿëwa sëvah hna.

²² Ga cahnik, kodilohna nësëhnëhni do vahnë va njëtëniho inë le watik gë Wën nuk ÿëwa sëvah hna. Tëk pëgw fac rac, kodilohna mbok nës, aki fo ndëkwandëhëhniwo.

²³ Tac ga puk wafac wale rëfëkawo Sakari ndokur hnë Cery Wën Cankaf hna, më mëncëk gë ÿalu.

²⁴ Ga ndëcëk watac fop, Elisabet, asëvalu ndonkëko do hnë wadepëra mbëd cahndëlohna tere hna. Ntehnadëho:

²⁵ «Wëlin ile ntinëhëko Ahwëhn a! Mawëk ntihëto ile sëfëhnëdëhowo tase vahnë fop ÿa.»

Ipëyahh hnagi Yesu ÿa

²⁶ Hn'ulepera hwëhn mbëd gë ryaw hn'idonk Elisabet hna, Wënu ña payëkawo mëleka Gabëriyel gë resiyö vë Galile, hn'ankol nte wacëde Nasaret hna,

²⁷ hn'aryag ale woko yëtëna vësan; Mari maciko. Asan ale wacik Yosef hwëhnëkawo do yentiko hnë hnënk Ahnaw David.

²⁸ Mëleka ÿa tënkëko ÿalu hna do ntehnä: «Natëryiyi Mari! Ahwëhn a ñađ ntinëhni inë fërën, gë wëjë nkerun.»

²⁹ Mari pëmpëhnahnëkawo đus wanës mëleka ñi; më tëyak bi ye pëhnëtanëk iÿi simpaÿi.

³⁰ Awa mëleka ÿa më ntehnëka: «Antë ntaki Mari, kabi Wënu ña ñađëhi.

³¹ Ndonkëđu do ahnaga facan fante wacëđu Yesu.

³² Ale hwëhnak nafa yed' do rëkëde macënde Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop. Ahwëhn a Wënu ña ntidëha ahnaw asankaf gante ntikawo David rëmu sankaf ka,

³³ do umë yed' ahnaw vutah Isërayel va kwëlëkwël, ucankaf ntëwu ña puđina.»

³⁴ Mari më ntëyëka mëleka ÿa: «Hak lë kod nke watac, kabi yëtëla vësan?»

³⁵ Mëleka ÿa më ntëkwaka: «Iyir Ipacah inä njijëd hnë wëjë do fanka Wën Hunte Sëpëk Fop ña cankëdëhi had icën. Soje rac macahnëde fatah fapacah fante hnagëđu fa, Ajë Wën.

³⁶ Elisabet mbaÿëhu, umë fëna, facan nagëd mama ntafahnëk; umë ale lehnëdëho nagëdina ÿa, lepera hwëhn mbëd gë ryaw wa nkehahnëk.

³⁷ Yëtëry, ñoñ gena ile nok kodina nti Wënu ña.»

³⁸ Awa Mari më ntehnëk: «Aryokunëhn Ahwëhn a yebu; arađi fop nkewo gante nësëru ki.» Awa mëleka ÿa njilehn.

Mari vëhni Elisabet

³⁹ Hnë wafac warac, Mari pëhwëtalehn g'uÿankahnah ñi hn'ankol nte ye hnë wahur hnë resiyö Yude hna. ⁴⁰ Ante tëkëko hnam ña, tënkëko tere Sakari hna do nkaÿa Elisabet.

⁴¹ Wati nte nkwëryëko arac simpaÿi Mari ha, fatah fa ñënkakawo hn'idonk hna gë fanka. Wati rac dënk, Elisabet pëbëlehna Iyir Ipacah inä

⁴² do ndeka gë fanka: «Wënu ña ntinëhëki viÿë viferën ntëbini vësëval va fop do ntinëhëka fëna fatah fante hnagëđu fa!

⁴³ Mo ga yebu ami, nehahnidëho hnëmu Ahwëhn mën aki?

⁴⁴ Ante nkwëryëbu simpaÿi hu ha, fatah fa ñënkak uhntatah đonk mën hna.

⁴⁵ Mbetaru kabi kwëtahnëruha Ahwëhn a ntid' ile pëyaki ÿa!»

Hnëw Mari ÿa

⁴⁶ Awa Mari më ntehnëk:

«Ntawary mën inä fop nayëndëdëha Ahwëhn a,

⁴⁷ sakahn mën ha pëbëka uhntatah soje Wënu ña, afehët mën a;

⁴⁸ kabi ndënkwëtake, ami ale wok kwëhnala nafa ÿi.

Tëk pëgw gaki, vahnë vëvë đuniÿa vi fop rëkëd macëndëniho ale ñađ Wën,

⁴⁹ kabi Wënu ña, Ayawah a, ntinëhëko viÿë vi fëmpëhnahnah visankaf.

Wac lëwu wa ÿak lënënik đus.

50 Kaÿëhnandëha gë vanjeh vayabah vante lënenëdëha gë antakah va.

51 Ntik doku sankaf gë fanka vák lëwu ÿa:

Campehnëkëhni vële hnaÿënad va.

52 Këfëkëhni vësankaf va ucankaf ntëw hni hna,
do matëndëdëhëhni vële vanaf va.

53 Njëdäkëhni vetak sankaf vële njoko inte va,
do ntahni vëvetak va wëbák fo.

54 Njijëk ndemahni bulunda Isërayel ÿa, vëryokuÿ vëlëwu va:

dënkwëna tufa Abëraham gë vutah vuntëwu va, kaÿëhnahn dëwu ña

55 kwëlëkwël, gante ntehnëkëhniwo vacërakëlo fu ka.»

56 Mari koyëna puhnako hnëw lëwu ÿa. Umë vëhni Elisabet hna ñëwëko ile rëkëk wadepera watar, tac mëncëk gë ÿalu.

Hnagi San ÿa

57 Wati nte nagand Elisabet ña tëkëko, më nagëka facan.

58 Koyëna vësaryëntawu gë hnënk lëwu ÿa njëtaniho Ahwëhn a kaÿëhnahnëka d'us g'umë, awa më natëntikëhni vëhni fëna.

59 Hnë fac hwëhn mbëd gë warar hna, më njijëni soje kácehnëniha fatah fa gante nkeho namu lëw hni ka; Sakari ñadëniho macëniha vahnë va, wac rëmu wä.

60 Hnëmu më ntehnëk: «Hali, San macëde.»

61 Vahnë va më ntehnëniha: «Bare, kwëhnalihahna la aryampo hnënk hu hna ale wacik koyëna!»

62 Awa më ndëkwänëniha rëm ÿa tëyëniha bi hak ñad maci fatah fantëwu fa.

63 Sakari më tëyëk inë ile herande do umë kerëk: «Wac lëwu ÿa San ye.» Vëhni fop pëmpëhnahnëlehnëhni.

64 Tarj Sakari kolëlehn mbok nësënd, pëgwëlehn ndekand, cëmbënda Wënu ña.

65 Awa vësaryëntawu va fop pëmpëhnahnëkëhniwo, do fop hn'ankol nte ye hnë wahuÿ hnë resiyo Yufë hna tëfëtafëho watac.

66 Fop vële wëryëko ga tëfëtafë watac va nahadëniho do tëyadëniho: «Awa ye ga nked fanj fatah?» Nuniho fanka Ahwëhn fa g'umë nkeniho.

Hnëw Sakari

67 Hnë wati rac, Sakari, rëmu fatah fa, pëbëkawo Iyir Ipacah ña, pëgwëlehn nësënd wanës Wën ntehnënd:

68 «Arafi Ahwëhn a Wën bulunda vëvë Isërayel va cëmbi,

kafi njijëk pabëhni bulunda lëwu ÿa do pëhwëtëk fop soje pehëtëhni:

69 Canëhnikëfuna Afëhët ahwëhn fanka, hnë hnënk David aryokuÿ alëwu hna,

70 wakila ña mbijëk ga pëyahneniho watac,

71 më lehnëko pehëtëdëhëfu hnë vële ÿad ntinihëfu wameh va do gë hn'imëk vële ÿewëkëfu va fop.

72 Koyëna tufahnëk dol kaÿëhnahn nte kwëhnako soje vacërakëlo fu ña do dënkwëna kwëtëla nte ntiko gë vëhni ña.

73 Ha, ntik ile ntëkëhnëkawo rëm fu ÿa Abëraham:

74 ñawëtëdëhëfu hnë vële ÿewëkëfu hna kolahnin ndokuÿëhnëndëna ntakah këm,

75 nkehahnin vahnë vële ÿahnëka do catin haryënk w lëwu hnë wafac d'uniÿa lëw fu hna fop.»

76 «Do wëjë, fatah mën, kila Wën Hunte Sëpëk Fop yefu:

ndënkwëhnëd'uha Ahwëhn a afëhwëtëhnëhënda nka w ña.

77 Do koyëna njëtëndanëd'uhëhni bulunda lëwu ÿa njijëd pehëtëhni g'itavëhn wameh wadëw hni ña.

78 Toña ye, Wënu ña Ahwëhn fu ÿa kaÿëhnahnëdëha d'us:

Nke had lav ule fëhni d' do penifu g'ambin,

79 soje penahnëhni vële ye hnë umëhwëry do gë hnë icën icëm hna,

yasaryahnëfu hn'anka w yam hna.» Sakari koyëna puhnako wanës wadëwu ña.

80 Fatah fa naÿëdëho do hakili lëwu ÿa nkwënadëho. Hnë wula ntëdëko hafo hale pëgwëko doku lëwu ÿa hnë bulunda vahnë vëvë Isërayel hna.

2

Hnagi Yesu ÿa

¹ Hnë wati rac, Sesar Ogis, Ahwëhn Nkal a, ntehnëko kerini vahnë vëvë nkal va fop.

² Vaker watac yeho vandëkwëryënk w va do wati rac Kiriniyus yeho guverëner vë Siri ÿa.

³ Vahnë va fop njidëniho keraryini, ale-wo-ale nkol ntëwu hna.

⁴ Awa Yosef, umë fëna, matëko nkol Nasaret nte ye hnë resiyo Galile hna, soje nji hn'ankol Betëlem nte ye hnë resiyo Yuđe hna, hn'ile nagiko ahnaw a David, kabi hnënk David hna nkentiko.

⁵ Njokawo Mari, ale kwëhnëko ya, keraryijini njidëniho, do Mari g'idonk nkeho.

⁶ Wati nte nkeniho Betëlem na, fac hnag ya tëkëlehni.

⁷ Më nagëka facan, fatah fandënkwerÿenkwa fantëwu fa yeho. Më përyëka gë yarëh do ntana hn'ile kwëtëndeni wusaw uryav* hna, kabi vëhnuyalohna igwac cery vëhneh hna.

Mëleka ya gë vëhery wape va

⁸ Hnë resiyo rac dënk, nkeniho vëhery wape vële ryakëdëho gë wëhaÿ soje njëkandënihëni wape wadëw hni na.

⁹ Mëleka Ahwëhn a më karyëtahnikëhni tan do icëmb Ahwëhn a kwërëlehnëni gë humpen hucankaf. Vëhery wape va më ntakekëhni d'us.

¹⁰ Awa mëleka ya më ntehnëkëhni: «Antë ntaku! Wanës wakasëk wapërën yinënëhniđëmu wante hnatëcfëhëni fop ßulunda yi.

¹¹ Hn'unji mëcf, hn'ankol David hna, nagëhnirunëha Afëhët; Arëhnyayik a ye, Ahwëhn a.

¹² Do wëli dahëse ile yavëtahnëđunëha ya: tëkatëđunëha fatah ga përyik g'iyarëh do ntani hn'ile kwëtëndeni wusaw uryav hna.»

¹³ Ga nësëk watac, kore wamëleka wakawary wante watik g'ambin karyëtajëniho fëna tan, cëmbëndëniha Wënu na ntehnëndëni:

¹⁴ «Cëmbënëfuna Wën Hunte Sëpëk Fop, do vële ñađ va araßi nuşani yam ya đuniya li!»

Vëhery wape va Betëlem hna

¹⁵ Ante mbokani wamëleka g'ambin na, vëhery wape va më ntehnëni: «Awa yinëfu tamëki hafo Betëlem hna: afo nuyin ile liyak hnam ya, ile njëtëdanëkëfu Ahwëhn ayi.»

¹⁶ Njilehnëni ñap tëkatëniha Mari gë Yosef, do gë fatah fatoy fa ga ndakëk hn'ile kwëtëndeni wusaw ryav hna.

¹⁷ Ga nuniha, më tëfëtani ile ntehnëkëhniwo mëleka ya soje fañi fatah fatoy fa.

¹⁸ Fop vële wëryëkëhniwo vëhery wape va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës wante nësëđëniho na.

¹⁹ Bare ge Mari ye, wañi fop hakili hna kwëtadëho do nahadëho.

²⁰ Tac vëhery wape va mbokalehnëni gë wëhaÿ naşënëhatëndëniha Wënu na do cëmbëndëniha soje ile nkwerÿëni do nuni ya fop; fop gante nësëhnëkëhniwo mëleka ka nkeho.

Icëh Yesu Cery Wën Cankaf hna

²¹ Ante nuşako fatah fa wafac mbëcf gë warar na, fac ile kácahnëde ya yeho; hnë fac rac maciko Yesu, wac ile nkabahnëko mëleka hara hnëmu donkëna ten ya.

²² Wati ile rëfëkawo ntini Mari gë Yosef sadëha pacëna na rëkiko, gante ntehnëk sariya Moyis ka. Awa më njini Yerusalem Cery Wën Cankaf hna do njonihä fatah fa cëhnhä Ahwëhn a,

²³ kabi keriko fëna sariya Ahwëhn hna: «Facan fandënkwerÿenkwa fante wo hnagik fa Ahwëhn a sahëdeha.»*

²⁴ Tëfëkawo fëna canëni sadëha le tëyëk sariya Ahwëhn a: «Walagi wahi ma vupah vuki†.»

Ipankël gë Simeyo

²⁵ Yerusalem hna nkeho asan ale waciko Simeyo. Asan arac catëko do ntënëncëđëhawo Wënu na do napëđëhawo ale rëfëkawo njij pehëtëhni vëvë Isërayel va. Iyir Ipacah ina g'umë nkeniho

²⁶ do njëtëdanëkëwawo cëmëđina hara nulahna Arëhnyayik ale payiđ Ahwëhn a Wënu na.

²⁷ Awa Simeyo, Iyir Ipacah ina hnësëndëhawo, njiko Cery Wën Cankaf hna. Wati rac dënk vële hnagëka Yesu va njiryejënihawo soje ntini ile tëyëk sariya soje lëwu ya.

²⁸ Simeyo, ga nuka, njakëkawo do camehna Wënu na ntehn:

²⁹ «Tame, Ahwëhn, ntiru ile hnësënhëruhoşo ya:

* 2:7 2.7 Hn'ile kwëtëndeni wusaw uryav: Wusaw wa gë vahnë va cery ndampo fo ndakahnëđëniho. * 2:23 2.23: Icahn 13.2,12,15 † 2:24 2.24 Walagi wahi ma vupah vuki: soje sadëha ya fape fakwëhn bëhn rëyik, ßare vëhayëhnah va, vupah vuki tëyini. (Soje Walevi 12)

Awa kodu arava aryokunëhn hu ya cëm yam.

³⁰ Nubuha gë vinkër mën vi dënk afehët ale fayiru ya,

³¹ umë ye ale fëhwëtëru soje wabulunda ya fop:

³² humpen hunte lid ayëti wahnënk duniya li fop ye do umë yed icëmb vëvë Isërayel, bulunda hu ya.»

³³ Vële hnagëka Yesu va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës wante nësëdëho Simeyo soje lëwu ja.

³⁴ Simeyo ndëwakëhniwo tac ntehn Mari, hnëmu Yesu: «Wënu ja tëhnaka fatah hu fi, këfahnëhni vëyabah do matëndëni vëryampo hnë Isërayel hna. Dahëse Wën yed, bare vahnë va njwëyëhnëdëniha.

³⁵ Koyëna njëtëde vinahan vicowak hnë vahnë vëyabah. Do wëjë, Mari, horot ja cëhëdëhi ntaŵary inji had sëlame.»

Ipankël gë Ana

³⁶ Nkeho fëna kila asëval; Ana maciko. Rëmu Fanuwel maciko do hnë hnënk Aser hna nkentiko. Ana ntafëko d'us. Wabëhn mbëd gë waki ntilahnëniho g'asan ale yëlëkawo hn'undag ntëwu hna tac asanu cëmëko.

³⁷ Asan këm fo nkoko hafo nuya wabëhn wafëhw imbëd gë warar gë wahnah (84). Cahnëd'lohna Cery Wën Cankaf hna do ntiyadëho sali Wënu ja g'umëd gë g'anent: cujëdëho do njëfadëho.

³⁸ Hnë wati rac dënk tëhantikëhniwo do pëgwëlehn camehnënda Wënu ja. Do nësëndëhniwo soje fatah fa fop vële hnapëdëho ipëh Yerusalem va.

Imënc gë Nasaret ja

³⁹ Vële hnagëka Yesu va, ga puhnani idi ile tëyëk sariya Ahwëhn a, më mëncëni gë Galile nkol ntëw hni hna, Nasaret.

⁴⁰ Yesu najëdëho do njawëdëho, usery lëwu ya nkwënadëho do Wënu ja tafahnëdëho iña dëwu ja.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

⁴¹ Bëhn-wo-bëhn vële hnagëka Yesu va njidëniho Yerusalem soje ambënt Pak ja.

⁴² Ante nuŵako Yesu wabëhn pëhw gë waki ja, më njoryaryëniha gante nke namu ambënt tac ka.

⁴³ Ante puk ambënt ja, mëncëdëniho, bare Yesu Yerusalem hna nkoko do rëmu gë hnëmu vëyëtëlohna.

⁴⁴ Ntiyahnëkëhniwo gë vëréfal hni nkentiko do fac ya fop njasëniho. Awa pëgwëlehnëni njëkëlehnëndëniha hnë wahnënk walëw hni hna do gë wëlawo walëw hni hna,

⁴⁵ bare vëhnuhawohna. Mbokalehnëni gë Yerusalem nkotëni njëkëlehnëhëndëniha.

⁴⁶ Hnë fac rarëna hna, më nuniha Cery Wën Cankaf hna. Fagant vëharaj sariya hna ntañako, nëpadëhëniwo do tëyëdëhëniwo.

⁴⁷ Fop vële wëryëdëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante kwëhnako hakili ka do wante ntëkwadëho ja.

⁴⁸ Vëhni, rëmu gë hnëmu, ante nuniha ja, pëmpëhnahnëkëhniwo d'us. Hnëmu më ntehnëka: «Ajë mën, soje ye liruhefu aki? Rëmu g'ami ndëñakëbun d'us ayëkëlehnatënde.»

⁴⁹ Më ntëkwakëhni: «Soje ye ga yëkëlehnëd'ünëho? Yëtëluhna bi tëfëko yewu cery Rëm mën hna?»

⁵⁰ Bare vëyëtëlohna ile ntehnëdëhëniwo ya.

⁵¹ Yesu mëncëntëlehn gë Nasaret do nkoko ntënëndëhni. Wante liyak nj fop, hnëmu hakili hna kwëtako.

⁵² Awa Yesu hakili ja nkwënadëhawo, najëdëho do nkeya ntëwu ja nëjahnëkawo Wënu ja gë vahnë va.

3

Ikaraj San Ayary

¹ Awa hnë bëhn le nuŵahnëko Tiber wabëhn pëhw g'imbëd (15) ga nkehahnëko Ahnaw fop vankal vante kwëhnëko Rom va, Pos Pilat yeho guverëner vë Yude ja, Erof hnawëko hnë resiyo Galile hna do aheryu, ale waciko Filip ja, umë hnawëndiko hnë resiyo Iture hna gë Tëraconitis hna, Lisaniyas yeho guverëner vë Abilen ja,

‡ 2:49 2.49 Cery Rëm mën hna: kod pëhnëtan fëna: «doku Rëm mën hna».

² do Anas gë Kayif yeho vësankaf vësëna wasadëha va. Hnë wati rac nuŷako San,aju Sakari, wanës Wënu ɲa wula hna.

³ Tac ndapëko inkal bë sën sankaf Yurëdan hna fop ntehnatëndëhni vahnë va: «Gwëcëtarin vankeya va, ayariwu do Wënu ɲa tavëndëhu wameh hun ɲa.»

⁴ Koyëna ntiyako ile kerëko kila ile waciko Esayi Ƴa kayëte ntëwu hna:

«Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:

“Pëhwëtëryin nkaŵ Ahwëhn a,
dinëndina vankaŵ vacatah dūs!

⁵ Vankëd va gë wahuj ŵa fop këñëndëlehnëde;

vankaŵ vatumpak va catënëde,

vankaŵ vapërëkak va fop pëhwëtëde.

⁶ Do vahnë va fop nudëni ipëh inte watik hnë Wën.”[✠]»

⁷ Kore vahnë yijëko vëhni San hna soje njaryëhni. Ntehnëdëhëhniwo: «Wuhñë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yaryi Ƴi fo kođ pehëtu ntavah cankaŵ Wën nte yejëk ɲi.

⁸ Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëd; diryindën viyë vifëren arufahnahnu nkwëcëtarun vankeya va! Ant’ahnahandu: “Rëm sankaf fu Ƴa, Abëraham ye”, had watac nkwërënked afëhëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu ɲa kođ dënk nti waƳi wëraka vutah Abëraham!

⁹ Rasëhn Ƴa pëhwëtak ɲos vatëh va kobëri vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëdina wadëwel wapëren ɲa ɲosëde do ntabi gë hwëdëh.»

¹⁰ Vahnë va tÿyëdënihawo: «Ye rëfëkëfu lifu?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale hwëhñak vacuđ vaki tëfëka njeđa ndampo ale wok kwëhnana do ale hwëhñak rokëtok tëfëka cëhahn.»

¹² Vëređ Ƴatëtanke fëna njijëniho njaryaryini. Më tÿyëniha: «Aharan, fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

¹³ Më ntëkwakëhni: «Ant’asosehnuni vahnë va ntëbi ile lehnirun arëyuni Ƴa.»

¹⁴ Wasodafë fëna tÿyëntinihawo: «Fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

Më ntëkwakëhni: «Ant’ahnufu koryi ahñë gë fanka ma gë wamërahñ, bare cosë hun iɲa nkewu gwër.»

¹⁵ Bulunda Ƴa napëdënihawo Arëhnayik a: ale-wo-le tÿyadëho bi San ye?

¹⁶ Awa San më ntehnëkëhni vëhni fop: «Ami, gë wënka njaryëdëmu; bare ale yejëk a umë lëbëko: catëla dënk fëtahnu viyëba wapary wadëwu ɲa. Umë, g’Iyir Ipacah do gë hwëdëh* njaryëdëhu.

¹⁷ Vák hna mënkëwëk bëryeŵ iɲa pitëndëlehnahn waɲëc ɲa gë vaparyel va. Ndanëd waɲëc ɲa ndank ntëwu hna, bare vaparyel va pëdëd hnë hwëdëh† hunte wok dipëdina muk.»

¹⁸ San nkabëdëhëhniwo bulunda Ƴa wayabah wakaŵary do pëyadëhëhniwo Wanës Wakasëk ɲa.

¹⁹ Hnë wati rac, San nirakawo fëna Erođ ale hnaŵëko Galile Ƴa, kabi Erođ asëval acëru Ƴa ñëlëko —Erodiyađ maciko— do kabi ntiko fëna viwëh viyabah vihawary.

²⁰ Tac Erođ mboko nti wëh haŵary kat: cëdëhnëkawo San.

Yary Yesu Ƴa

²¹ San, ga njaryëkëhni vahnë va fop, njaryëkawo Yesu fëna. Tac, wati nte njëfadëho Yesu ɲa, ambin ɲa pidëtakò,

²² Iyir Ipacah iɲa cëlelehni hnë umë; gë fah mëntëlëniho. Tac kopa vë g’ambin nkwëryëlehni ga ntehnëd: «Ajë mën ale Ƴadëfu dūs a yeru; gë wëjë nëɲëko dūs.»

Vacërakëlo Yesu va

²³ Yesu mpëd tëkëkawo wabëhn wafëhw warar (30) ante pëgwëko doku lëwu ɲa. Vahnë va fatah Yosef ntinihawo, ale nagëko Heli Ƴa,

²⁴ Heli nte nagëko Matat, Matat nte nagëko Levi, Levi nte nagëko Melëki, Melëki nte nagëko Yanayi, Yanayi nte nagëko Yosef,

²⁵ Yosef nte nagëko Matatias, Matatias nte nagëko Amos, Amos nte nagëko Nawum, Nawum nte nagëko Hesëli, Hesëli nte nagëko Nagayi,

²⁶ Nagayi nte nagëko Mat, Mat nte nagëko Matatias, Matatias nte nagëko Semeyin, Semeyin nte nagëko Yosek, Yosek nte nagëko Yoda,

✠ **3:6 3:6:** Esayi 40.3-5 * **3:16 3:16** *Gë Iyir Ipacah do gë hwëdëh:* kode nkwëryi fëhnëtanëk viyë vëhi vëhnëmpëlah ma iñë ryampo fo. † **3:17 3:17** *Pëdëd hnë hwëdëh hunte wok dipëdina muk:* Iyir paɲare hwëdëh ha nësëd hn’ile ntënkëdëni vële wok vësatëna va.

²⁷ Yoda nte nagëko Yowanan, Yowanan nte nagëko Resa, Resa nte nagëko Sorobabel, Sorobabel nte nagëko Salatiyel, Salatiyel nte nagëko Neri,

²⁸ Neri nte nagëko Melëki, Melëki nte nagëko Adi, Adi nte nagëko Kosam, Kosam nte nagëko Elëmadam, Elëmadam nte nagëko Er,

²⁹ Er nte nagëko Yesu, Yesu nte nagëko Eliyeser, Eliyeser nte nagëko Yorim, Yorim nte nagëko Matat, Matat nte nagëko Levi,

³⁰ Levi nte nagëko Simeyo, Simeyo nte nagëko Yuca, Yuca nte nagëko Yosef, Yosef nte nagëko Yonam, Yonam nte nagëko Eliyakim,

³¹ Eliyakim nte nagëko Meleya, Meleya nte nagëko Mena, Mena nte nagëko Matata, Matata nte nagëko Natan, Natan nte nagëko David,

³² David nte nagëko Yese, Yese nte nagëko Yobed, Yobed nte nagëko Bos, Bos nte nagëko Sala, Sala nte nagëko Nason,

³³ Nason nte nagëko Aminadab, Aminadab nte nagëko Adëmin, Adëmin nte nagëko Arëni, Arëni nte nagëko Hesëron, Hesëron nte nagëko Peres, Peres nte nagëko Yuca,

³⁴ Yuca nte nagëko Sakob, Sakob nte nagëko Isak, Isak nte nagëko Abëraham, Abëraham nte nagëko Tara, Tara nte nagëko Nakor,

³⁵ Nakor nte nagëko Seruk, Seruk nte nagëko Ragawo, Ragawo nte nagëko Falek, Falek nte nagëko Eber, Eber nte nagëko Sala,

³⁶ Sala nte nagëko Kayënam, Kayënam nte nagëko Arafakad, Arafakad nte nagëko Sem, Sem nte nagëko Nowe, Nowe nte nagëko Lamek,

³⁷ Lamek nte nagëko Matusala, Matusala nte nagëko Enok, Enok nte nagëko Yarët, Yarët nte nagëko Malëlel, Malëlel nte nagëko Kayënam,

³⁸ Kayënam nte nagëko Enos, Enos nte nagëko Set, Set nte nagëko Adam, ajë Wënu na.

4

Iyëkëhnahn Yesu

¹ Yesu g'Iyir Ipacah pëbah mbokajëdëho gë sën, le wacik Yurëdan ka, njolehna Yir inja wula hna.

² Hnam njëkëhnahnëdëhawo Sintani menehna. Ñoñ tokëdïlohna hnë wafac wafëhw wahnah. Ga ndëcëc, umë njoka inte d'us.

³ Awa, Sintani më ntehnëka: «Ge paryi Ajë Wën yeru, dehnëryehna inji taka mbaca mburu.»

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnëk, «Ahnë gena roka fo valëdëha ñëwahn d'uniya li.»»

⁵ Tac Sintani më mbok njoka hn'ile ñak njihnëk, tufëka fop wahnaŵ wavë d'uniya wi hwënta ryampo fo.

⁶ Tac ntehna: «Njëdadëmi fop ucankaf gë hnapul gë icëmb waŵi wahnaŵ fop. Iyin fop nuyaŵu do kodëfu yëdaŵa ale ya'dëfu.

⁷ Age ndëkwëhnëru haryënk wën soje asëmbo, fop wëjë hwëhnëd.»

⁸ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: «Dëkwëhnëhnëryehna Ahwëhn a Wënu na do umë fo rëfëka aryokunëhnëd.»»

⁹ Tac Sintani më njoka Yerusalem, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna do ntehna: «Age Ajë Wënu na yeru, dëdary gëd,

¹⁰ kabi Vikerëh va pëyahnëk:

«Wënu na ntehnëdëhëhni wamëleka wadëwu na keryëndënihi.»

¹¹ «Tac: «Njakëndënihi wëbäk wadëw hni hna kehahnënihi ant'awëw taka.»»

¹² Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: «Ant'ayëkëhnahna Ahwëhn a Wën hu na.»»

¹³ Sintani, ga puhnak yëkëhnahn menehna Yesu na fop, naŵëtalehna hafo nkawë kawary.

Yesu Galile pëgwëd' d'oku lëwu ya

¹⁴ Yesu mbokako Galile. Iyir Ipacah inja njëdadëhawo fanka ntihahn fop ile ntidëho ya. Koyëna wac lëwu wa campëko vankol hna fop.

¹⁵ Karañëdëhëhniwo vahnë va vacaliña wasëwif hna do vahnë va fop cëkwaryëdënihawo.

Yesu pëyahnëd Wanës Wakasëk na

¹⁶ Fac ryampo, Yesu më njik nkol nte waciko Nasaret hn'ile kwëdiko hna. Fac ntawëla wasëwif hna, më tënkëk calija hna gante njuhëka ka. Matëko karanj Vikerëh va.

¹⁷ Umë njëdfayik kayëte nte kerëko kila le waciko Esayi. Pidëtëk do tëkat hn'ile kerik:

¹⁸ «Iyir Ahwëhn a hnë ami nke,

umë rëhnako*,
soje yonëhnëwëhni vëhaÿëhna va
Wanës Wakasëk ña;

payiko fëyaÿwëhni vëramp va tavëdëni,
vumëp va nudëni,

vële vërehnik va nkedëni afaya lëw hni,

¹⁹ péyadëmu bëhn le pehëtahnëdëhëhni Ahwëhn a fulunda lëwu ÿa tëkik.»*

²⁰ Ga puhnak karanj ña, Yesu më pidëk Vikerëh va mbësahna ale hwëtëda do ntaña. Fop vële yeho calija va ntañënihawo.

²¹ Pëgwëlehn ntehnëdëhni: «Dol vikerëh vinte haranjëbu vi ntiyak wati le hnëpadunëho ÿi dënk.»

²² Vahnë va fop nësëdëniho wanës wapërën Yesu do pëmpëhnahnëkëhniwo d'us wanës wabënak wade nësëdëho ña do ntehnëdëniho: «Bare aÿi gena bi aju Yosef?»

²³ Yesu më ntehnëkëhni: «Pacahnëko ndënkwëtëhnëdunëho ile nësëdëni vëyabah: «Ayërën, yërënyary wëjë dënk.» Ntehnëdunëho fëna: “Njëtabun fop ile liru Kaperënaÿum ÿa. Diry gë rac ki ani fëna hnë nkol ntëw hu li dënk kabi ani naÿëru.”»

²⁴ Tac më nkwënëk: «Toña ÿa fëyadëmu: wëla kila ryampo dënëndëfena nkol nte nayahnëk.

²⁵ Paryi péyadëmu, yamani kila le waciko Eli ÿa, njabëniho vësëval vële cëmaryëko vësan Isërayel hna. Wati rac nkoko gona tëvënd hnë wabëhn watar gë fagant bëhn do inte cankaf yeho nkal hna fop.

²⁶ Bare Wënu ña payëlawohna Eli wëla hnë aryampo hnë vësëval wasëwif vërac, bare hnë aryampo fo payëkawo ale lëdëko Sarëpëta hnë nkol cankaf mbë Sidon hna.*

²⁷ Nkeniho, yamani kila Elise ÿa fëna vëhwëhn vambiÿ vëyabah Isërayel hna. Bare wëla aryampo hnë vërac hna yërënilohna ge gena avë Siri ale waciko Naman ÿa.*»

²⁸ Ga nkwëryëni watac, vële yeho calija va pëbëlehnëkëhniwo ntavah.

²⁹ Matëlehnëni canëniha nkol hna njonihya ÿan vampamb kuñ nte vëryahniko nkol ña soje cañëtëniha njo gëd.

³⁰ Bare Yesu më ndécëk fagant lëw hni nji nkaÿ ntëwu.

Yesu asan ahwëhn yine njërënëd

³¹ Yesu cëlëndako Kaperënaÿum, nkol mbë Galile. Vahnë karanjêdëho fac ntawëla hna ³² do pëmpëhnahnëkëhniwo gante karanjêdëhëhniwo ka, kabi g'ucankaf nësëdëho.

³³ Calija hna nkeho ale pëlako yine wëh. Umë ndekak gë fanka ntehn:

³⁴ «Yesu vë Nasaret, ye ye yëbëlan fu? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtëbu d'us bi mo yeru: Afacah ale payik Wënu ña yeru!»

³⁵ Yesu më ñañëahnëka ntehna: «Demëhnary do cahnëryehna aÿi asan.» Awa, yine ÿa këfëlehna asan a tase vahnë fop, cahnëlehna hara dilahna wëh.

³⁶ Vële hnuco umë va fop ñayëkëhniwo do ntehnëdëni: «Iÿëhne sifa wanës ye ye waji?» Ntehnëdëhëhni wayine ña g'ucankaf do gë fanka: «Cahnëryehna!» do cahnëd.

³⁷ Koyëna wac Yesu ÿa campëko caharañ vankol hna fop.

Yesu vëres vëyabah njërënëd

³⁸ Tac Yesu cahnëko calija hna nji tere asan ale waciko Simo. Awa hnëmu asëvalu Simo tesëko, mbahn ñni njakëkawo d'us. Umë muntaniha Yesu ndemahna.

³⁹ Më njik cëpëka ñañëahnna res w'a do res w'a cahnëlehna. Wati rac dënk matëlehn asëval a pëgw nëhëtëhëndëni.

⁴⁰ Wati le njodëho lav w'a, fop vële hwëhnakëhniwo vëres, sifa wates wanëmpëlah, njinenëhnijikëhniwo Yesu, tindëdëhëhniwo wëbák wadëwu ña vëhni fop soje njërëahnëhni do njërëniho.

⁴¹ Wayne fëna sahnëdëhëhniwo vëyabah ndekatëndëni: «Ajë Wën yeru». Bare Yesu ñañëahnëdëhëhniwo soje ndemëhnani kabi njëtëniho vëhni umë ye Arëhnayik a.

Yesu karanjêdëhëhni vacalija wasëwif hna

⁴² Wakëwak fo Yesu cahnëko nji hn'ile njirëk. Kore ÿa njëkëlehnëdënihawo. Ga nuniha ñadëniho nkonti gë vëhni, antë nji tavëhni.

* **4:18 4:18** Umë rëhnako: Esayi pañare Arëhnayik a nësëdëho; Yesu ntehnëdëho ani umë dënk ye Këris ÿa, Arëhnayik a. * **4:19 4:19**: Esayi 61.1-2 * **4:26 4:26**: 1 Vëhnaÿ 17.8-16 * **4:27 4:27**: 2 Vëhnaÿ 5.1-14

⁴³ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Vankol vañentaŵ hna fëna tēfëko fëyahnu Wanës WakasëkNaŵ Wënu ŋa; soje umë payiko.»

⁴⁴ Pëyadëhëhniwo fëna vacaliŋa vamb vankol wasëwif hna.

5

Vërefal vëryënkwëryënkw Yesu

¹ Fac ryampo, Yesu kahnëko vambamb lant sankaf Senesaret hna do peñlëdëdëniho kore ŋa caharab lëwu soje nëpani wanës Wënu ŋa.

² Umë nuk wakulu waki tëfary hna. Vëfëla wuwis va cëlëniho ndagëndëni waryey wale pëlahnëdëni uwis.

³ Kayëlehn hnë kulu ryampo le kwëhnëko Simo, më tëyëka ŋawëta vambëŋ va toye. Yesu ntañalehn kulu hna pëgw karanjëndëhni kore ŋa.

⁴ Ga puhnak wanës ŋa, më ntehnëka Simo: «Njiryeryery kulu ŋi hn'ile ñak tëwëk wënkä ŋi toye. Tac wëjë gë vërefal hu vi alabu waryey wï afëlahnnuni wuwis.»

⁵ Simo më ntëkwaka: «Asankaf, ga mbër nkwayankëtahehnëkëfu, ñoñ pëlalëfuhna. Bare, kabi ntehnëruho labu, ntabëdëfu.»

⁶ Ntabëlehnëni, pëlanihëhni wuwis wuyabah hafo waryey wä pëgw mbëkëtant. ⁷ Më njelanihëhni vërefal hni vëvë kulu yëntaŵ va njijëni ndemanihëhni. Vëhni më njijëni do pëbëneniho wakulu waki tak wuwis wä hafo ñand tëmpani.

⁸ Simo Piyer, ga nuk watac, umë ndëkwëhnëk karyënkw Yesu do ntehna: «Ahwëhn, ŋawëtarye kabi asan aŵen yeŋu.»

⁹ Simo gë vële nkeniho va, fop pëmpëhnahnëkëhniwo do ntakëni, kabi pëlanihëhniwo wuwis uyabah urac.

¹⁰ Koyëna nkehëhniwo fëna Sak gë San, viju Sebede vële mbankëniho doku Simo va. Yesu më ntehnëka Simo: «Antë ntaki. Tëk pëgw ŋi wati vahnë rëkëfu afëland.»

¹¹ Mbokaryëlehnëni wakulu ŋa vambëŋ hna, tavëlehnëni fop tefëlehnëndëniha.

Yesu ahwëhn ambiŷ njërëñëd

¹² Ante nkeho Yesu hn'ankol ndanko, njijëko asan ale yeho mbiŷ fo. Arac, ga nuka Yesu, më ndëkwëhnëk karyënkw lëwu yëka ŋi nkal li do muntahna ntehna: «Ahwëhn, ge ñadu kodu ayërëno, afacënëleho.»

¹³ Yesu më njelëk vák ŋa ñaka do ntëkwahna: «Ñadëfu: Pacëry!» Wati rac dënk mbiŷ dëwu ŋa ntavëka.

¹⁴ Yesu më ntehnëka: «Antë afëyahna ahnë waŋi, bare yiry njëki asëna wasadëha ŋa do canëry sadëha soje yërën hu ŋa ile kerëko Moyis ntinde ŋa. Koyëna vahnë va njëtëdëni pacëru.»

¹⁵ Mama ntehnëkawo asan a antë pëyahn, wac lëwu wä campëdëho g'ahawary, bulunda varëpëlëdëho nkwyëndëniha do njërëñëndëni wates wadëw hni.

¹⁶ Bare Yesu umë pitadëho hn'ile njihnëk njëfand.

Yesu ahwëhn vorovoro njërëñëd

¹⁷ Fac ryampo, Yesu karanjëndëhëhniwo vahnë. Wafarise gë vëharan sariya Moyis va lañantiko hnam. Fop vunkol vumb Galile, Yuđe do g'inaw Yerusalem matiniho. Fanka Wën fa gë Yesu nkeho, njërënahnhëni vëres.

¹⁸ Tac vësan rëkiko vële ryibika hnë yala ares ale yeho vorovoro. Ñadëniho ndënëniha, kwëtëniha haryënkw Yesu

¹⁹ Bare vëhnuŷalohna fere; vahnë va pëbëniho. Awa umë kayëni yaŋ cery hna ntihtëni vile rëjahnik va, do cëlëndëniha gë yala per tase vahnë fop haryënkw Yesu.

²⁰ Ga nuk Yesu kwëtahn dëw hni ŋa më ntehnëka ares a: «Lawo, wameh hu ŋa tavëhniru.»

²¹ Vëharan sariya Moyis va gë wafarise wä më nahadëni ntehnëndëni: «Mo ga dënk ye aŷi asan ale yewëdëha Wënu ŋa? Mo hod tavëhn wameh ŋa? Wënu ŋa fo hod!»

²² Bare Yesu njëtëko vinahan vidëw hni va, më ntehnëkëhni: «Soje ye hnahadun koyëna?»

²³ Ge ntehnëfu: «Wameh hu ŋa tavëhniru», ma ge ntehnëfu, «Matëry do yasëry?» ryampo bi ŷak hnëŋëk nësi hnë waŋi?

²⁴ Bare ñadëfu ayëtu Ajë Ahn'a kwëhnak fanka tavëhn wameh duniŷa li.» Awa më ntehnëka ares a: «Ami ntehnëdëmi, matëry, ahnuf yala hu ŷi, aŵënc gë ŷal hu.»

²⁵ Matëlehn taŋ asan a tase vahnë fop, nuf yala le ndakahnakëh ŷa, mënc cëmbëhatënda Wënu ŋa.

²⁶ Kore ŷa fop pëmpëhnahnëkëhniwo më cëmbëdëniha Wënu ŋa. Ntakëhni do nësëlëndëni: «Nuŋun dol viŷë vile nkok nahadëna ahnë.»

Yesu macëdëha Levi tëfa

²⁷ Ga ndëcëk rac, Yesu cahněko më nuka arëf ýatëtanke, ale waciko Levi, laña lëwu hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!»

²⁸ Levi matëlehn, tav fop, tëfëlehna.

²⁹ Tac Levi më ntëvaka lëv sankaf tere lëwu hna. Vëref ýatëtanke vëyabah gë vëhawary ntañalahnëniho rok roka ýa.

³⁰ Wafarise wã gë vëharan sariya va mëhnadëniho soje rac. Më ntehnëdënihehni vërefal Yesu va: «Soje ye rokëlahnëdun, selahnëdun gë vëref ýatëtanke do gë vëwen vi?»

³¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Vële wok vëresëna va ßalëlehnihna g'ayërën; vëres va mbalëk.

³² Yijëla wacëwëhni vësatah; mac vëwen yijëbu soje nkwëcëtahni vankeya vantëw hni va.»

Yesu soje suj nësëd

³³ Tac wafarise wã ntehnënihawo Yesu: «VërefalSan Ayary a gë vëlëw fu va cujëdëni kwëlëkwël do njëfadëni, ßare vërefal hu vi vëhni tokëdëni do cedëni kwëlëkwël.»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Kodena cujëndanini vëfay inël va antë tokëni wati nte nkelahnëni g'ale ýëlëk a;

³⁵ wati yejëk ile nufëhnahnëdeniha ale ýëlëd a: wafac warac cujëdëni vërefal mën va.»

³⁶ Tac Yesu më mëntëndëlehnëk: «Ahnë citëdina cud kasëk pëhwëtahn cud cër. Ge gena umë përekanëd kasëk ña do citel ña tëfëlandina g'icër ña.

³⁷ Ahnë tawëdina ñen kasëk ña hnë waryëpët wasër*; ge gena umë, ñen kasëk ña përekanëd waryëpët wale wok gona talënd wã; ñen ña ténkenëd do waryëpët wã përekað.

³⁸ Bare tëfëka tawï ñen kasëk hnë waryëpët wahasëk.

³⁹ Ale sek uñen ucër ñadina kasëk. Ntehnëd ucër unj gwërënkeha.»

6

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla

¹ Hnë fac ntawëla hna Yesu gë vërefal vëlëwu va ndëcëtaðëniho wëhaý wale lafëk vantimp. Vërefal va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va, ñwëýehni wëßak wadëw hni hna, cemëni wanëc ña.

² Wafarise wëryampo wale yeho hnam wã më ntehnënihehni: «Soje ye lidun le nokk mawëryana sariya fu ýa ntiyi hnë fac ntawëla hna?»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karanëluhna bi ile ntiko David fac ryampo ante njokëhniwo into, umë gë vërefëlëntawu va?

⁴ Gena bi ténkëko cery Wën hna, nuf mburu ante kwëtëhniko Wënu ña, tok do njëðahni vërefëlëntawu va? Hara sariya fu ýa, vësëna wasadëha fo mawëryanëko tokëni.»

⁵ Yesu mboko nkwën kat: «Ajë Ahn'a umë ye ahwëhn fac ntawëla ýa.»

Yesu ale cëmëk vák njërënëd

⁶ Fac ntawëla kawary, Yesu ténkëko calinã hna karanjëndëhni vahnë va. Nkeho hnam asan ale cëmëko vák rëhw ýi.

⁷ Vëharan sariya va gë wafarise wã njëkëdënihawo Yesu bi njërënëdëha ahnë hnë fac ntawëla hna nuýahnëni ile pëyahnedëni menëk pëlahni.

⁸ Bare njëtëko vinahan vidëw hni va. Më ntehnëka asan ale cëmëko vák ýa: «Matëry, ahahn fagant.» Asan a matëlehn Kahn.

⁹ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Tëyëdëmu: Ye ntehnëk sariya fu ýa? Ntiyi ufërën fac ntawëla ma uwëh? Afëhëta ahnë icëm ma aryaawa?»

¹⁰ Më njëkëkëhni fop tac ntehna asan a: «Yeli vák hu ýi.» Më njelëk do vák ýa mbokalehna fërën fo.

¹¹ Awa vëharan sariya va gë wafarise wã ntavëkëhniwo dus soje rac. Më nkwajëlëdëni bi hak tëfëka ntiniha Yesu.

Yesu tëhnadëhëhni vëfayik pëhw gë vëhi

¹² Wati rac Yesu kayëko hn'ikuñ njëfahna Wënu ña; mëd unja fop njëfako.

¹³ Ga pacëk, më macëkëhni vërefal vëlëwu va tëhnaKëhni pëhw gë vëhi do macëhni vëfayik.

* 5:37 5:37 Waryëpët wasër: namu lëw hni hna umë tawahnëdëniho uñen ña.

¹⁴ Vëhni ye: Simo, ale macëko Piyer, g'aheryu Andëre, ale nkeni rëm gë hnëm; Sak gë San; Filip gë Barëtelemi;

¹⁵ Matiye gë Toma; Sakaju Alëfe gë Simo nte wacëdëho Ahahnëndak a;

¹⁶ Yudaaju Sak gë Yuda Isëkariyot, ale yed' aroka Yesu ya.

Yesu karajëdëhëhni do njërëndëdëhëhni vahnë

¹⁷ Yesu më cëlini kuḡ hna gë vërëfal vëlëwu va do tëryani hnë igwac inte këñëlahnëk nkal iḡa. Nkeniho hnam kore sankaf vërëfal vëlëwu. Nkentinio fëna hnam vahnë vëyabah vëhaḡary: vahnë vëvë vankol Yerusalem gë vankol Yude hna fop, gë wahnaw wawë tëfary wov wa, Tir gë Sidon.

¹⁸ Nëpaniha njijëniho do njërënhni wates wadëw hni. Njërënhëhniwo fëna vële pëlanio wayine.

¹⁹ Vahnë va fop ñadëniho ñakëniha, kabifanka sahnëdëhaḡo njërëndëdëhëhniwo fop.

Uyivah ma uweh

²⁰ Yesu njëkëhëniwo vërëfal vëlëwu va do ntehn:

Mbetarun wuhnë vële haḡëhnëk

kabif Inaw Wënu ḡa wuhnë hwëhnëk!

²¹ Mbetarun wuhnë vële njok inte gaki vi,

kabifac yëjëk pihnedun d'us.

Mbetarun vële hod' gaki vi

kabifac yëjëk ndasëdun.

²² Mbetarun ge vahnë va ñewëniho, ge ntaḡëniho, njewëdëniho, ntehnëdëniho merun kabif kwëtahnërunëha Ajë Ahn'a.

²³ Natëryiwo ge vahnë va aki ntidëniho kabif icos sankaf hnapëdëhu ambin hna. Vacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëniwo wakila Wënu ḡa.

²⁴ Meku wuhnë vële vetak vi

kabif rëkërun ahnuḡawu hnëḡah hun ya.

²⁵ Meku wuhnë vële fihnëk gaki vi

kabifinte ḡa njodëhu.

Meku wuhnë vële ryasëd' gaki vi

kabifuyiwëhna hna nkedun do kodun.

²⁶ Meku wuhnë ge vahnë va fop wapëren hun nësëdëni,

kabifacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëniwo vëwër vële wëcadëho wakila va.

Iḡa vële yewëkëfu

²⁷ Yesu mbok nës kat: «Wuhnë vële wëryëdëho vi, lehnëdëfu: ḡahnëryinëhni vële wok vëyadiluhna va, dinëhnëryinëhni ufëren vële yewëku va.

²⁸ Dëwanëhnëryinëhni ufëren vële ryëwanëhnëdëhu uweh va do ayëfanëhnënduni vële lidëhu uweh va.

²⁹ Ge ahnë njewëki tavëryehna mbok njewi hara gwëcagëlihaḡa; ge ahnë tebëki cud cankaḡ ḡa tavëryehna njoryary fatoy fa fëna.

³⁰ Yëdaryehna ale-wo-le wuntaki iḡë, do ge ahnë nufëhnëki iḡë ile hwëhnëru, ant'aryëḡana.

³¹ Dinëhnëryinëhni vahnë va ile yaḡun ntinëhnëniho ya.

³² «Ge vële yaḡnëku fo yaḡnërun mo sëkwaryëdëhu? Wëla vëwën va ḡahnënihëhni vële yaḡnëkëhni va.

³³ Fëna ge vële linëhnëdëhu fëren fo linëhnëdun fëren, mo sëkwaryëdëhu? Vëwën va fëna ntidëni koyëna.

³⁴ Ge navehnëdunëhëhni vële liyahnëku mbësadëniho va fo, soḡe ye hnapëdun icëkwary? Vëwën va fëna navehnëdënihëhni vëwën ntaḡni soḡe mbësanihëhni ile navehnënihëhni ya fo.

³⁵ Bare ant'aliwo koyëna. ḡahnëryinëhni vële yewëku va, dinëhnëryinëhni fëren do ahnavehnëdu hara nahaluhna avësaiyü. Koyëna cos hun ḡa njaḡëd do tufahnëdun vutah Wën Hunte Sëpëk Fop yerun. Përenak umë dënk gë vahnë vële wok vësamëhnëdina muk va.

³⁶ Yabëryiwo ipërena gante njaḡëka Rëmun përen aki.

Ant'ahitiḡuni vëyënta hun

³⁷ «Ant'ahitiḡu nkeya aḡënta hun do kitijëdëluhna wuhnë fëna; ant'ahoyawuna aḡënta hun do koyadëluhna wuhnë fëna; tavëhnëryinëhni vëyënta hun va do tavëhnëderun wuhnë fëna.

³⁸ Yédahnëryin do njëdëderun wùhnë fëna; tawëhnëderun ñañëh nte soryik do ñënkëlehni ndehëtand ki fo; ga ñëja ante ñañëhnahnëdunëhëhni vahnë ña ñañëhahnëderun wùhnë dënk.»

³⁹ Yesu mboko mëntëndëlehñëhni: «Umëp kodina kaha mëp ntawu hara vëyona hnë hatëh vëhni vëhi tak.

⁴⁰ Fakarañ fante lëbëka aharañ alëwu gena; bare fakarañ fante harañëk hafo puhna had aharañ alëwu nkef.

⁴¹ «Soje ye yëkëdu ivëd le ye inkër aÿënta hu do hara kamantihna bërëh bële yehi nkër hu hna?

⁴² Wëjë, ale wok nudila bërëh bële yehi nkër hu hna, hak kodu alehna aÿënta hu ya: “Aÿënta mën, napërye lihëti ivëd le yehi nkër li?” Wëjë, ale ntiyahnëk catëru alëbëhni vëÿënta, dihetary ten bërëh bële yehi nkër hu hna tac nuđu dús alihëtahn ivëd le ye nkër aÿënta hu yi.

Atëh g'ile ntëwëd

⁴³ «Atëh përen dëwëdina viwëh, atëh meh fëna dëwëdina vifërën.

⁴⁴ Atëh-wo-tëh njavëtëtëde gë vantëwël vantëwu va: kwëcëdëna wanuÿ hnë idël imeh, kwëcëdëna fëna waresen hnë wadëmpëhn.

⁴⁵ Ahnë afërën ifërën nësëd kabi umë fëbëka ntawary dëwu hna; ahnë awëh uwëh nësëd kabi umë fëbëka ntawary dëwu hna. Kabi wës ale-wo-le ile fëbëk ntawary dëwu ya nësëd.

Vacery vaki

⁴⁶ «Soje ye wacëdunëho: “Ahwëhn, Ahwëhn”, do didiluhna ile lehnëdëmu ya?

⁴⁷ Ale-wo-le yijëk ÿal mën a do nëpa wanës mën ña nti ile hnësëdëfu ya,

⁴⁸ had ale vëryëk cery njawah nke: nkabëd hafo tëwën dús tac pëgwëlehn bëry ña. Ge tëkik uwac wënka sën ña përekanëdilahna, kabi bëry yawah mbëryik.

⁴⁹ Bare ale-wo-le hnëpañ wanës mën ña do didina ile hnësëdëfu ya had ale vëryëk cery nte wok njawëna nke. Ga macëk wënka sën ña hafo cery tac njod taj: përekalehn fop.»

7

Yesu njërënëdëha aryokuñëh asankaf wasodafe wavë Rom

¹ Ga puhnak Yesu ile ñadëho nës ÿa fop tase bulunda hna, më njik nkol nte wacik Kaperënaÿum.

² Nkeho hnam kapiten wasodafe wavë Rom ale hwëhñakawo aryokuñ ale ñadëho dús. Aryokuñ arac tesëko hafo ñand cëm.

³ Kapiten ÿa nkweyëko wëba Yesu ña, më payëkëhni vicër wasëwif njini tëÿëniha njij njërëna ares alëwu yi.

⁴ Vicër va, ga tëkëni ñarël Yesu, më muntadëniha ndemahni ntehnatëndëniha: «Aÿi asan tëfëka aryemahna!

⁵ Ñahnëkëhni bulunda fu ÿa do umë vëryëhñëk cery calina fu ñi.»

⁶ Yesu më tëfëlëni gë vëhni. Ga nkëhñëk tëkëni tere hna, Kapiten ÿa më payikëhni wëlawoÿu ntehnëniha Yesu: «Ahwëhn, ant'avërehñaj, tëfëlohna arënk tere mën hna.

⁷ Soje umë wofu mawëhñëla fëna hacaryi yi ami dënk. Wëla ki fo nësëru aryokuñ mën aÿi njërëd.

⁸ Ami dënk, vële lëbëko ucankaf va wawëhñëdëfu do kwëhnañuhëhni wasodafe wale wawëhñëdëho fëna. Njëtëbu rac kabi ge ntehnëbuha aryampo: “Yiryey!” njid; ge ntehnëbuha aÿënta: “Yij!” njijëd; do ge ntehnëbuha aryokuñ mën a: “Diry aki!” ntid. Awa wëjë, aki fo nësëdu!»

⁹ Yesu, ga nkweyëk watac, më pëmpëhñahnëka gë kapiten ÿa. Më cahëtak gë kore le rëfëdëhawo ÿa, ntehnëhni: «Paryi pëyadëmu: kobëri nula iÿi sifa kwëtahn wëla hnë aryampo wasëwif hna.»

¹⁰ Vële payiko kapiten va, ga mbokani gë tere, tëkatënihawo aryokuñ a njërëk.

Yesu matëndëdëha aju asëval ale cëmaryëk asan

¹¹ Yesu më mbok njik nkol nte wacik Nayin do vëréfal vëléwu va gë vahnë vëyañah vëhaÿary tëfëlëdëniho.

¹² Wati nte tëkëdëho nkol ña njiryeryëdeho asëm iba: facan fatac fo kwëhñako hnëmu. Asëval, ale cëmaryëk asan, hnagëkawo. Vahnë vëyañah vëvë nkol va tëfëlëniho.

¹³ Yesu, ga nuka asëval arac, më kayëhñahnëka dús g'umë, më ntehnëka: «Bok aho!»

¹⁴ Yesu më tëhak ñak pad nte njohahnik asëm a; vële yoka va kahnëlehnëni. Më ntehnëka asëm a: «Jar, ntehnëdëmi, matëry!»

¹⁵ Asëm a matëlehn ntaña, pëgw nësënd. Tac Yesu më mbësaka hnëmu.

¹⁶ Vahnë va fop ntakëkëhniwo; umë cëmbëdëniha Wënu ña ntehnatëndëni: «Kila sankaf rëkik ñal fu li! Wënu ña njijëk ndemahni bulunda lëwu ña.»

¹⁷ Hnë nkal Yude hna fop gë wayal wayëntaŵ wavë caharaß ŵa nësëdëho ile ntiko Yesu ña.

Vëfay San Ayary a

¹⁸ VëréfalSan va më tëtëtanëniha fop ile ryëcëtaŵo ña

¹⁹ do San më macëkëhni vëhi hnë vëhni. Payëkëhni g'Ahwëhn tëyëniha: «Arëhnyayik Wën ale yijëd ña bi yeru ma ahawary hnapëdëfun?»

²⁰ Ga təkëni vëhni Yesu hna, më ntehnëniha: «San Ayary a fayikëfu arëyi: “Arëhnyayik ale yijëd ña bi yeru ma ahawary hnapëdëfun?”»

²¹ Wati rac dënk, Yesu njërëncëdëhëniwo vëres vëyabab wates wadëw hni do ntandëhni wayine, mëpëtëndëhni vumëp vëyabab.

²² Tac më ntëkwakëhni vëfay San va: «Yiryin afëyawuna San ile hnurun do wëryërun ña: vumëp va nuđëni, vëreyah va njasëdëni, vëhwëhn mbiy va njërëni, vëryëngënkah va nkwüryëdëni, vësëm va mbëhnëni, Wanës Wakasëk ña pëyadëni vëhayëhna va.

²³ Nëfaka ale wođ tavëna ikwëtahn dëmën ña!»

²⁴ Ga mbokani vëfay va, Yesu më nësëndëhëni kore ña soñe San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël mbë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?»

²⁵ Awa, ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viyi viwamah bi? Vële sudaf viwamah va do njabëk hnapul, cery naŵ asankaf hna nkeni.

²⁶ Awa, kila bi yirunëho ayëkiwu? Ha, ntehnëdëmu ntëbik dënk kila.

²⁷ Kafi soñe San nësëd Vikerëh va ante ntehnëko Wënu ña:

«“Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkwa hu pëhwëtëhni nkaw ña.”»

²⁸ Yesu më mbok ntehnëk: «Pëyadëmu, kobëri nagina ale lëbëka San. Bare ha gaki ale ñak mbak nafa Naŵ Wën hna lëbëka.»

²⁹ Bulunda ña fop gë vëréf yatëtanke va nëpadënihawo San do mawëniho njaryëhni kafi njavëtëniho Wënu ña catëk.

³⁰ Bare wafarise ŵa gë vëharan sariya va ñwëyëniho ile ñadëho Wën ntini ña: ñwëyëniho vëwëcëtëdëfina vankeya vantëw hni va do ñwëyëniho fëna yaryëdëlëhniha San.

³¹ Yesu më nkwenëk: «Mo hodëfu wëntëndëlehnëwëhni vëyi vahnë?»

³² Vutah vunte lañak hn'ile nëhëdëni mëntëlëni, vundampo ndekahnatëndënihëhni vuñëntaŵ va:

«“Njëwëhnirun hnëw sampace, gawëluhna sampace! Njëwëhnirun hnëw wakwëy, gawëluhna wakwëy!”

³³ «Nësëdëfu koyëna kafi San njijëko, tokëd'ilohna roka fërën, ced'ilohna uñen, ntehnëdunëho: “Yine fëlaka!”

³⁴ Tac Ajë Ahn'a njijëk, tokëd, ceđ do ntehnërun: “Yëkëryina ayi asan; use gë rok roka fo nahad, lawo vëréf yatëtanke ye do gë vëwen!”

³⁵ Bare vële rëfëk uyët va njavëtëdëni Wënu ña catëk.»

Yesu hnë tere Simo farise hna

³⁶ Farise ryampo wacëkawo Yesu nji tokëni roka tere lëwu hna. Yesu njik ñalu hna do ntañako roka ña.

³⁷ Ankol tac asëval yeho ale yavëtiko liko wameh wayabab. Ante njëtako Yesu tere farise hna tokëntëdëho roka umë njojëk sëleku d'atikola hambah ntaŵi.

³⁸ Njijëk ñëw kamëhni wapary Yesu; kond cëkënatëndä wapary Yesu ña gë wankwën wadëwu ña; tac pëhwëcëka g'imul dëwu ña, mbucëdëha wapary ña do tura d'atikola ña.

³⁹ Ale wacëkawo Yesu roka ña, ga nuk watac, nahako: «Ge paryi kila yekënd ayi asan njëtakënd, bi mo ye ayi asëval ale ñakëdëha do ile nke ña: asëval ale yavëtiko liko wameh wayabab ye.»

⁴⁰ Awa Yesu ntehnëlehma farise ña: «Simo, inë ñadëmi lehni.» Simo më ntëkwaka: «Aharan, nësëry.»

⁴¹ Awa, Yesu më ntehnëka: «Vësan vëhi yeho vële wonanëkawo koryi ale hnavehnand. Aryampo wawuli mbëd nkonanëkaŵo. Añënta ŵa wakeme mbëd.»

⁴² Bare vëhnuyalohna ile mbësadëniha. Më tavëhnëkëhni vëhni vëhi tak nav ija. Aÿëhne ÿahnëdëha d'us vëyi vahné vëhi vële ravëhnik vi?»

⁴³ Simo më ntëkwak: «Ntiyahnéko, ale ravëhnik koryi yabah, aÿi ye.» Yesu më ntehnëka: «Toña hwëhnaru.»

⁴⁴ Tac më cahëtak g'asëval do ntehna Simo: «Nuruha aÿi asëval? Tënkëbu tere hu hna yëd'alihohna wënka wuyëtahnu wapary ñi; bare umë nkuyëtëko gë wankwën wadëwu ña do pëhwëco g'imul dëwu ña.

⁴⁵ Kacalihohna avuco; bare kobëri ga ténkahnekëbu umë tëryëna ßuc wapary mën.

⁴⁶ Ñoñ turëlihohna nkaŵ li; bare umë turëko datikola hambahë ntaŵi wapary li.

⁴⁷ Soje umë pëyađëmi: wameh wayabah wante ntiko ña ntavëhnik. Bare ale ravëhnik toye fo, toye fo tufahnëd' iña ña.»

⁴⁸ Awa, Yesu më ntehnëka asëval a: «Wameh hu ña tavëhniru.»

⁴⁹ Vële tokëlahnédëniho Yesu va më nahadëni: «Mo ga ye aÿi asan ndëkënak dënk tavëhn wameh?»

⁵⁰ Tac, Yesu më ntehnëka asëval a: «Kwëtahn hu ña pëhëtëki, arabi ayi yam!»

8

Vële lapëhnadëhawo Yesu

¹ Ga mbiÿëk toye Yesu njiđëho wahnaw hna gë vankol hna. Pëyahnédëho gante-wo-gante Wanës Wakasëk ña Wënu ña hnaŵëk. Gë pëhw gë vëhi va nkeniho.

² Nkentiniohni fënali vësëval vële lanëhnikëhniwo wayine do njërëni wates wadëw hni: Mari nte waciko Mari avë nkol Magëdala (ale lanëhnikëhniwo wayine mbëd gë waki);

³ aryampo, Sanë maciko (Asanu, Susa maciko; umë yeho asankaf vëryokuñ vëvë tere Erođ va); aÿëntaŵ a, Susan maciko, do gë vësëval viyabah vëhawary vële yëd'ahnëdëho hnapul lëw hni ndemahnëniha Yesu gë vërëfal vëlwëwu.

Uhnës uryindaryindan ayam ale fahnëd' uhnëd'a

⁴ Kore yabah yijëdëho vëhni Yesu hna, matindëni vankol hna fop. Më nantëhnëkëhni uwi uhnës uryindaryindan:

⁵ «Ayam yeho. Ayam arac njiko ipahn uhnëd'a kaÿ dëwu hna. Wati le pahnëdëho ÿa wañëc wëd'ampo fagant nkaŵ hna njoko. Nkëñiko do wusëry ŵa kohnëniho fop.

⁶ Wëd'ampo, nkal kwëhn wëraka njoko. Ante pëhnëko ña kankëlehnëko kabi wëraka yeho gëd, cëkëlohna d'us.

⁷ Wëd'ampo, fagant wadëmpëhn njoko do gë wadëmpëhn ña pëhnëlahnéniho. Umë ryawëkawo.

⁸ Wëd'ampo, nkal përen hna njoko. Wañëc ña pëhnëlehn ule-wo-le, ntëwëko d'us.»

Tac Yesu më nkwenëk gë fanka: «Nëparyin d'us, ge kwëhnaru vanëf awëryahnu!»

Soje ile nësëd' Yesu gë uhnës uryindaryindan

⁹ Vërëfal va më tëyëniha Yesu bi ye nësëd'?

¹⁰ Më ntëkwakëhni: «Maŵëryanirun ayëtu visowik Inaw Wën va, bare vëyëntaŵ vi wahnës wad'indaryindan wi fo nkwëryëdëni.

«Kod njëkëni hara vëhnuđina, kod nkwëryëni, bare hara vëyëtëna ile hnësik.»*

Yesu nkabahnëd' uhnës uryindaryindan ÿa

¹¹ «Wëlin ile nësëd' uwi uhnës uryindaryindan ÿa: Uhnëd'a ŵa, umë ye wanës Wënu ña.

¹² Vëryampo, had fagant nkaŵ nkeni hn'ile njod' wañëc: nkwëryëdëni, bare Sintani nijjëd' tebëhni wanës ña walaŵary walëw hni hna soje antë kwëtahnëni do pëhëtini.

¹³ Vëryampo, had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëdëni wanës ña do g'uhnatah maŵadëni. Bare vëhwëtadëna hafo mbiÿ kabi vëravëdëna wanës ña kwëhna vënkahn walaŵary walëw hni hna. Ge wadënah ña tükik tavëdëni.

¹⁴ Uhnëd'a ule yod' wadëmpëhn hna, umë ye vële wëryëd' wanës do ravëhëd' g'ankaŵ tëfahnëni wëbal wadëw hni, uvetak do hnënah ntaŵary iÿi duniÿa. Umë dëwëdëna.

¹⁵ Uhnëd'a ule yod' nkal përen ña umë ye vële hnëpad' wanës do hwëtad' ntaŵary pacah, nte hamënad' kwëlëkwël hafo ntëw d'us.»

Uhnës uryindaryindan soje lampu

¹⁶ Yesu nkwenëko: «Ahnë pëdëdëna lampu tac kob ma kuyët hn'ipad. Ge pëdik kanjëde yañ pëtënhahnëhni vële rënkid va.

¹⁷ Ile-wo-le sowik ÿa nuđë, ile-wo-le sowik ÿa njëtëdë do kwëtëdë humpen hna.

¹⁸ Pëcëtareyin dūs gante nëpadun wanës ki! Kabi ale hwëhnaçk ÿa nkwenënde, bare ale wok kwëhnana ÿa tebëde wëla toye ile liyahnëka tëk nuÿa ÿa.»

Hnëmu Yesu gë vëheryu

¹⁹ Hnëmu Yesu gë vëheryu njijëniho njëkëniha, bare vëholëlohna tëhaniha kabi vahnë va njabëniho.

²⁰ Më pëyayik Yesu: «Hnëmuh gë vëhery hu, pë hna nkeni. Nacëni nunihi.»

²¹ Bare Yesu më ntëkwakëhni: «Vële wëryëd wanës Wënu va do lid ile tëyëk ÿa vëhni ye hnëm mën ÿa gë vëhery mën va.»

Yesu tëryëd sël sankaf

²² Fac ryampo, Yesu gë vëréfal vëlëwu va kayëniho hnë kulu sankaf do ntehnëhni: «Danëtanëfu gë cape nëntaŵ lant hadi.» Njilehni.

²³ Ga njidëni, Yesu ndakëko wakwëd. Pëgwëlehn cëlënd sël hwëhn fanka hafo nënkëd lant ÿa. Wënka ña tëmpëlehn kulu hna hafo ñand nkëya.

²⁴ Vëréfal va tëhalehnihi Yesu nëgëtëniha ntehnëni: «Aharan, Aharan, cëm inja yeyinëk!»

Yesu nëgalehn, ñaënahna wënka ña gë sël ÿa do gë wavonkëlo wënka ña. Sël ÿa tëryalehn, njamëlehn fop.

²⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Ne nke ikwëtahn hun ña?»

Vëhni ntakëkëhniwo, pëmpëhnahnëkëhniwo, ntehnëländëni: «Mo ye awa aÿi asan? Wëla sël ÿa gë wënka ña ntehnëdëhëni ile ñad ntini do maŵëhnëdëniha!»

Yesu njërëndëha asan ale nkeni gë wayine

²⁶ Yesu gë vëréfal vëlëwu va tëkëlehnëni nkal bulunda Gerasen hna, nte ye cape nëntaŵ lant pabëlëni gë Galile.

²⁷ Yesu, ga cëlëk kulu hna, Asan avë naŵ tac yijëdëho pankëlëni. Asan arac gë wayine nkeniho. Mbijëlahnëniho diyadilohna viÿi do dëdëlohna hnë tere, bare hnë wayag ntëdëko.

²⁸ Ga nuka Yesu, umë ndekak ndëkwëhnëlehn karyënk wëlëwu ntehn: «Ye ye yëbëlan fu Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Muntami, nt'aliwo wëh!»

²⁹ Asan a nësëk watac kabi Yesu ntehnëkawo yine ÿa cahna. Yine rac pëladëhawo kwëlëkwël asan arac; ñabëdeho wëbák ñi gë wapary ñi gë vankënca antë ñi, bare mbëkëtëdëho viÿëba va do yine ÿa yodëhawo gante njirëk.

³⁰ Yesu më tëyëka: «Hak maciru?»

Yine ÿa më ntëkwaka: «Wac mën wä “Njabëbun” ye.» Nësëko koyëna kabi wayine wayabah fëlakawo asan arac.

³¹ Wayine watac muntadënihawo Yesu antë cañëtëhni ga nkëd hatëh hatëŵah.

³² Awa, kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdëho hnam vambamb kuÿ hna. Wayine ña më muntaniha Yesu maŵëryanëhni tënkënihëhni vampëhëmpëh vatac. Më maŵëryanëkëhni.

³³ Wayine ña cahnëlehnëniha asan a njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va cëpëtalehnëni kuÿ hna njini ntëbani lant hna cëmëlehnëni fop.

³⁴ Vëhery vampëhëmpëh va, ga nuni ile ryëcëtake ÿa, ntakëlehnëhni më nkaryëni pëyahnini watac gë vankol do gë wëhaÿ.

³⁵ Vahnë va njijëniho njëkëni ile ryëcëtake ÿa. Ga tëkini darël Yesu më tëkatëniha asan ale cahnëni wayine ña: haryënk Yesu ntañako, ntiyako viÿë do hakili ÿa mbokakawo fëren fop. Ntakëlehnëhni taÿ.

³⁶ Vële hnuko ile ryëcëtake ÿa fop më pëyanihëhni vëÿëntaŵ va gante njërënik asan ka.

³⁷ Tac vëvë vankol va fop më ntehnëniha Yesu cahn nkol ntëŵ hni hna, kabi ntakëkëhni dūs.

Yesu më kayëk kulu hna ñand ñi.

³⁸ Ale cahnëniho wayine ña më muntaka tava tëfëlënti gë vëhni bare Yesu më payëka ntehn:

³⁹ «Bokary gë ÿal hu do afëyahn fop ile ntinëhëni Wënu ña.» Awa asan a njilehn do pëyahn naŵ hna fop ile ntinëhënkawo Yesu ÿa.

Aryagu Yayërus g'asëval ale ÿakëd viÿi Yesu

⁴⁰ Ga mbokak Yesu gë cape nëntaŵ mbë lant ña, vahnë va fop napëdënihawo, do ga tëkik kacanihawo.

⁴¹ Wati rac tëkiko asan ale waciko Yayërus. Asankaf caliÿa ÿa yeho. Ndëkwëhnëko karyënk Yesu do këlahna ñi ÿalu.

⁴² Fatah facéval fëndampo fo kwëhnako, wabëhn pêhw gë waki kwëhnako. Tesëko d'us hafo ñand cëm.

Wati nte njiđëho Yesu ña kore ña peñëledfëniho caharañ lëwü.

⁴³ Nkeho hnam aséval ale njiđëho sat kobëri hnë wabëhn pêhw gë waki. Canëko fop ile kwëhnako ña véyehn hna, bare wëla aryampo kolëlohna njërëna.

⁴⁴ Umë téhaka Yesu kamëhni, ñak sëmët cud' ntëwu ña. Tëryalehna tañ yi sat ña.

⁴⁵ Yesu më tÿyëk: «Mo ñakëko?»

Njahëtalehñeni fop, Piyer më ntehnëka: «Aharan, fop ñakëdënihi. Kore ña kwërënihi do peñëledfëni vacape va fop.»

⁴⁶ Bare Yesu më ntehnëk: «Ahnë ñakëko wakwëhn ampër njërahn, kabi njëtabu fanka sahnëko.»

⁴⁷ Aséval a, ga njëtëk kodfina co'wa, më njijëk mbalatënd ndëkwëhn karyënk'w Yesu. Më pëyahnëk tase vahnë fop soñe ile ñakahnëka ña do gante njërëk tañ ka.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ña njërëni. Arabi ayi gë yam.»

⁴⁹ Wati nte nësëdëho Yesu watac ña, ahnë rëkiko mati gë tere asankaf calina ña ntehna: «Yayërus, aryag hu cëmëk. Bokawo avërehna Aharan a.»

⁵⁰ Yesu, ga nkwëryëk, më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tañ, do njërëd.»

⁵¹ Ga tëkëni tere hna Yesu, Piyer, San, gë Sak, do rëmu gë hnëmu fandag fa fo mawëko tënkëni.

⁵² Vahnë va fop kodfëniho njahandëni soñe fandag fa. Awa, Yesu më ntehnëk: «Mboka howu, cëmëna, wakwëd' fo ndakëk.»

⁵³ Bare njafanëdënihawo, kabi njëtëniho cëmëk.

⁵⁴ Yesu më pëlaka fandag fa vák yi do maca: «Fandag, matëry!»

⁵⁵ Njënëlehn tañ matëlehn. Yesu më ntehnëkëhni rëmu gë hnëmu: «Yëdaryina ile tokëd.»

⁵⁶ Pëmpëhnahnëkëhniwo d'us vëhni. Bare Yesu më ntehnëkëhni antë pëyahnëni watac.

9

Yesu payëdëhëhni vëréfal pêhw gë vëhi va

¹ Yesu mbarëkëhniwo vëréfal pêhw gë vëhi va njëd'akëhni fanka g'ucankaf ida wayine fop do g'iyërën vëres.

² Tac payëkëhni pëyahnëni Wënu ña hna'wëk do njërëndënihëhni vëres.

³ Më ntehnëkëhni: «Ge njiđun ant'ayowu ñoñ: ryoko, kufa, rokëtok, koryi, do ant'ayowu viyi vile hnëmpëtahnëd'un.

⁴ Ge tëkërun hnë tere, ñëwëryin hnam fo hafo hale ndëcalëd'un nkol kawary.

⁵ Ge dëvayiluhna hnë nkol tac, dëcalëryin avankatëndu ivëd wapary hun ña. Umë njëtëdëni vëlinahna fërën do Wënu ña nëjëlaha gë vëhni.»

⁶ Vëréfal va njilehñeni, tëfëni nkol g'ankol, pëyahnëni Wanës Wakasëk ña do njërëndënihëhni vëres gante-wo-gante.

Erod' tÿyad' bi mo ye Yesu

⁷ Wati rac, Erod', asankaf avë Galile ña, ga nkwëryëk wanës wante ryëcëtañ ña fop, yëtëlohna ile nahad', kabi vëryampo ntehnëdëniho: «San Ayary a vëhnik.»

⁸ Vëhawary ntehnëdëniho: «Eli vokajëk*.» Vëhawary kat ntehnëdëniho: «Aryampo wakila wabë kobëri ña vëhnik.»

⁹ Erod' nahadëho watac, më ntehnëk: «Bare San ami dënk lëpëtëhnëka nkaf ña. Mo ye asan ale lid' iyï sifa viyë vifërën vile hnësëde vi?» do njëkëlendëho nuhna Yesu, njëtëlëni.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd'

¹⁰ Vëfayik va mbokajëniho do pëyaniha Yesu ile ntijëni ña fop. Më njokëhni, gë cape nkol nte wacik Betësayida. Vëhni fo yeho hnam.

¹¹ Bare vahnë va njëtaniho hn'ile nkeni hna më tëfalëlehnënihëhni. Yesu kacakëhniwo nësëhnëndëhni soñe ucankaf Naw' Wënu ña do njërëndëhëhniwo vële ñadëho va.

¹² G'anëka ga vëréfal pêhw gë vëhi va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Koyaryihni kore yi njini gë vankol vamb caharañ hëdi kodfëni njëkëlehnani ile tokëdëni gë hn'ile ndakëdëni kabi hnë fëk nkeyinëk.»

¹³ Bare Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni wüuhnë dënk ile tokëdëni ña!»

* **9:8 9:8** *Eli vokajëk* Eli cëmëna muk. Wënu ña kajëndëka g'ambin. Mbokajëd' pëyahn soñe Arëhna'ayik a. (2 Vëhna'w 2.11; Malasi 3.23)

Më ntëkwani: «Vamburu mbëd' fo hwëhna bun g'uwis wuhi. Afo ge nji bun lawëhnifuni yi kore fop?»

¹⁴ Mpëd wawuli mbëd' nkeniho hnam vësan va†.

Yesu më ntehnëkëhni vëréfal va: «Dehnëryinëhni ntañani kore kore, wafëhw imbëd' (50), wafëhw imbëd' (50).»

¹⁵ Vëréfal va mawëlehnëni ntañëndënihëhni vahnë va fop.

¹⁶ Yesu më nufëk vamburu mbëd' va g'uwis wuhi wã. Kanjék g'ambin, camehna Wënu ña soñe iyi rokëtok. Tac, nkubëlehnëk do njëd'ahni vëréfal va, cahëlehnënihëhni bulunda ya.

¹⁷ Ale-wo-le tokëko hafo pihn; tac vëkankel pëhw gë vaki mbarëpëniho vamburu vante woko va g'uwis wã.

Piyer pëyahnéd' Yesu ye arëhna yik a

¹⁸ Fac ryampo Yesu cahët njëfadëho. Vëréfal vëlëwu va hnam nkentiniho. Më tëyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yebu?»

¹⁹ Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnëd' San Aary a yeru, vëhawary Eli yeru, do vëhawary kat, kila vë kobëri ile vëhnik vësëm hna yeru.»

²⁰ Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wuhnë lë mo lehnërun yebu?»

Piyer më ntëkwaka: «Këris ya yeru, Arëhna yik Wën ña.»

²¹ Yesu më ñañëhna ntehnëkëhni ntehnëhni: «Ant'afëyawuna ñoñ ahnë.»

²² Më nkwenëk: «Ajë Ahn'a afo korot d'us; vicër va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va ñwëyëdëniha. Ndañëhniha, do fac rarëna hna mbëhnëd' vësëm hna.»

Hak tëfëd'e Yesu?

²³ Tac Yesu më ntehnëkëhni fop: «Ge ahnë ñad' tëfëlehnëndo antë nko nahand soñe lëwu dënk, afo ndib kërëwa lëwu ya fac-wo-fac tëfatëdo.

²⁴ Ale ya'd iyi d'uniya yi cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iyi d'uniya, soñe lëmën ya, nkoryaryëd' ntañary dëwu ña hafo arayan hna.

²⁵ Ye nëfadëha ahnë ge nu'yak d'uniya yi fop tac cëvehn ntañary dëwu ña?

²⁶ Ge ahnë cëfëhnëka g'amí, gë wanës mën ña, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'ahnë arac, ge mbokajëk g'idanc dëwu ña fop gë hn'idanc Rëm hna do g'idanc wamëleka wadëwu hna.

²⁷ Toña fëyadëmu: Vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëd'ina hara vëhnuhna hna Naw Wënu ña.»

Piyer gë San do gë Sak nu'dëniha Yesu g'idanc Wënu ña

²⁸ Wafac mbëd' ge wahi ryëcëko ga nësëk watac, Yesu kayëdëho hn'ikuñ soñe njëfa. Umë njokëhni vëhni Piyer, gë San do gë Sak.

²⁹ Wati ante njëfadëho Yesu ña, yëka lëwu ya mbaciko, do viyi vilëwu va njerëko had ambin wilëbilëk.

³⁰ Vësan vëhi nësëlëdëniho g'umë. Wakila wabë kobëri ña yeho, Moyis gë Eli.

³¹ Idanc Wënu ña penëkëhniwo. Gë Yesu nësëlëdëniho gante puhna'd' doku lëwu ya cëmahnënd' Yerusalem hna.

³² Piyer gë vëréfëläntawu wakwëd' yokëhniwo d'us. Ga tisëkëhni, nuniho idanc Yesu ña do gë vësan vëhi vële nkeniho va.

³³ Wati ante ñadëniho pitëlëni Yesu gë vësan vërac va, Piyer më ntehnëka: «Aharan, njivëk nkeyin hnani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.» Bare Piyer aki fo nësarëdëho. Yëtëlohna ile nësëd'.

³⁴ Wati ante nësëdëho Piyer koyëna ña, anjar njilehni cankëhni. Ante ténkëdëniho ñar ña vëréfal Yesu va ntakëkëhniwo d'us,

³⁵ do nkwëryëlehnëni kopa ñar hna ntehn: «Ayi Ajë mën ye ale yahnëbu d'us; umë rëhna bu. Umë rëfëka ahnëpawu!»

³⁶ Wanës ña, ga teryak, Yesu fo woko nunde. Vëréfal va ndemëhniho do, hnë wafac warac, ahnë vëfëyalawohna ile nuniho ya.

Yesu njërëndëha fatah fante pëlak yine

³⁷ Ga pacëk cëlëniho kuñ hna do kore sankaf hacakawo Yesu.

³⁸ Kore hna, asan ryekadëho: «Aharan, këlami, yërënyehna ajë mën ayi; umë fo hwëhna bu!

³⁹ Kwëlëkwël, yine fëladëha do ndekayehndëha tan, ñënkëdëha gë fanka, iguhnuhn rëkëd' cahnënda wës li. Mbërendëha d'us do tavënkadilahna.

† 9:14 9.14 Wawuli mbëd' nkeniho hnam vësan va: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

⁴⁰ Tëyëbuhëhni vërfäl hu va ntaniha iÿi yine, bare vëwëkëlahna.»

⁴¹ Yesu më ntehnëk: «Wuhñë vahnë vëhwëhn kwëtahn këm do vërupak yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu?» Tac më ntehnëka asan arac: «Yinenëhniñoŵa ajë hu ani!»

⁴² Wati ante tëhajëdëho fatah ña, yine ÿa këfëkawo ñënkëlehn gë fanka. Bare Yesu ñañëhahnëkawo yine ÿa, njërëlehn fatah fa do mbësahna rëmu.

⁴³ Vahnë va fop pëmpëhahnëkëhniwo. Ntehnëdëniho: «Paryi nke Wënu ña naÿëk!»

Yesu pëyahñëd' cëm dëwü ña

Ante nkonihò nësëndëni ile ntidëho Yesu ÿa fop, më ntehnëkëhni vërfäl vëlëwü va:
⁴⁴ «Nëparyin dús aryënkwëtahnëndu ile ÿadëmu lehu ÿi. Ajë Ahn'a njëdadëniha vahnë va do ntidëniha gante ñadëni ka.»

⁴⁵ Bare vërfäl va vëyëtëlohna ile nësëdëho ÿa, pacënëhñëliwohna, vëhñulohna ile nësëdëho. Vëryëkëlohna fëna tëyëniha: «Ye ÿadu ahñës?»

Mo ye ale ñak njabëk nafa

⁴⁶ Vërfäl va nkŵajëlëdëniho njëtahnëni bi mo lëbëkëhni vëÿëntaŵ va?

⁴⁷ Yesu njëtëko nahan dëw hni ña. Umë macëka fatah kahnëndëka ðarël lëwü

⁴⁸ do më ntehnëkëhni: «Ale hacaka fatah gë fañi ki soñe lëmën, kacako ami dënk; do ale hacako kacaka fëna ale fayiko ÿa. Koyëna ale ñak mbak nafa hnë wuhñë ÿa, umë ye ale lëbëku dús ÿa.»

Ale wok ñëwëluhna wuhñë ÿa ndemaðëhu

⁴⁹ Awa, San më tebak wanës ña ntehn: «Aharan, nuñunëhawo asan ale laðëhëhniwo wayine g'uŵac hu, njëkëhñahnëbunëho ravëtehnëfuna, kañi gentina gë fuhñë.»

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Ant'aravëtehnuna kañi ale wok ñëwëluhna ÿa ndemaðëhu.»

Ankol mbë nkal Samari wëÿëko kacafilahna Yesu

⁵¹ Tac kahnëndako Yesu nji Yerusalem kañi wati ile rëfëkawo ntihëti duniÿa li ÿa, mboka g'ambin ña, rëhajëko.

⁵² Më payëkëhni vahnë karyënkŵ lëwü. Vërac më njini tëkëni hn'ankol ndampo ambë Samari soñe pëhwëtani tëk dëwü ña.

⁵³ Bare vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna[‡] kañi Yerusalem njidëho.

⁵⁴ San, gë Sak, vërfäl Yesu va, ga nuni koyëna nke, më ntehnëniha: «Ahwëhn, ge ñadu, ntehnëdëfuna hwaðëd ha cëli g'ambin pëdëhni hafo mbëvëni vëÿi vahnë!»

⁵⁵ Bare Yesu më cahëtanëkëhni ñañëhahnëkëhni ntehnëhni: «[Yëtëluhna bi inëhne yir yëdadëhu iÿi sifa nahan! Ajë Ahn'a yijëna ryaw vahnë, pëhët dëw hni njijëk.】

⁵⁶ Njilehñëni hn'ankol kawärya.

Vële fëhñak tëfëlehnëndëniha Yesu

⁵⁷ Ante njidëniho ña, asan aryampo lehnëkawo Yesu: «Tëfëlehnëndëmi hn'ile-wo-le njidü hna.»

⁵⁸ Yesu më ntehnëka: «Vuntadaŵ va kwëhñani wahatëh wale njinëgahnëndëni do wusëry ŵa kwëhñani wahof, bare Ajë Ahn'a kwëhñana hn'ile njinëgad.»

⁵⁹ Yesu më ntehnëka aÿëntaŵ: «Tëfe.»

Bare asan a më ntëkwak: «Ahwëhn, yëdërye yiwu ten hnapu hafo Apa cëm tac do gë yijü rëfëlehnëndi.»

⁶⁰ Yesu më ntëkwaka: «Tavëryihni vësëm va mbañënihëhni vësëm vëlëw hni va! Bare wëjë, yiry afëyahñ Naw Wënu ña!»

⁶¹ Ahawäry kat më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, tëfëdëmi bare yëdërye ten yiwu tere mën hna rëyëwëhni hafo maŵëni rëfëlehnëndi.»

⁶² Yesu më ntëkwaka: «Ale ryokuñëd had asan ale yaryëd yary ntañat inë kamëhni, arac mëkëdina ndokuñ doku fërën soñe Naw Wënu ña, kwëhñana yëŵa hnam.»

10

Yesu payëdëhëhni vësan 72 pëyahñëni Wënu ña hñawëk

¹ Ga ndëcëk wafac, Ahwëhn a më mbok tahnëkëhni vërfäl wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72).^{*} Payëkëhni vëhi vëhi karyënkŵ lëwü, vankol hna fop gë hn'ile tëfëka nji umë hna dënk.

[‡] 9:53 9:53 *Vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna:* Vëvë Samari va kwëhñaniho hn'ile cënadëni wasadëha walëw hni ŵa do vëwawëliŵohna vëvë Yerusalem va gë Cery Cankaf Wën ntëw hni ña. ^{*} 10:1 10:1 *Wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi:* Vikerëh vindaŵ ntehnëk wafëhw imbëd gë wahi (70) do viñëntaŵ va wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72).

² Më ntehnékèhni: «Barëp roka yabah yehèhna, bare vëryokuj va vëyabëna. Muntaryina ahwèhn kaÿ a nkwènihni vèhàwary.

³ Yiryin! Payëdëmu had vupe vunte wok wëyëtëna ÿayah fagant waÿin.

⁴ Ant'ayowu koryi, kufa viÿi hun, wapary wante hnëmpëtahnëdun. Ant'ahahnu nkaw hna simpaÿi vahnë.

⁵ «Ge ténkërun hna tere dehnëryin ten: “Araÿi yam ÿa nke hnë ÿi tere.”

⁶ Ge ahwèhn yam nke hnë tere rac dëwan hun inÿa nuÿad; ge gena më yam ÿa gë ÿal hun mbokajëd.

⁷ Ge ahnë kacaku, ñëwëryin tere rac tokëryin, ceryin ile yëdayirun ÿa, kabi aryokuj tëfëka cosi. Ant'aryapu watere.

⁸ «Nkol nte-wo-nte rëkahnëdun ña kacatënihu vëvë nkol tac va, tokëryin ile-wo-le njëdanihu ÿa.

⁹ Yërëneriyinëhni vëres vële yehèhna hnam va do dehnëryinëhni vëhni fop: “Tame Naw Wënu ña tēhajëku!”

¹⁰ Bare ge tēkërun hn'ankol njwëyatëni vëvë hnam va vëhacadiluhna, njiryin gë wayëwa walëw hni alehnuni vahnë va fop:

¹¹ “Cawëhnëderun wëla ivëd wëÿal hun ile ÿëmakëfu wapary fu ñi pitëlahnin. Yëtëryin dūs: Naw Wënu ña tēhajëk.”

¹² Paryi pëyadëmu: Fac kiti hna vëvë Sodom* vi vëyapënanëhnëdëna dūs gë vëvë inÿi nkol ki.

Wahnaw wale wëÿëd wahwëtahnëdina

¹³ «Meku wuhnë vëvë nkol mbë Korasin gë mbë Betësayida vi! ÿal hun hna ntik Wënu ña viÿë vifëmpëhnahnna va dina Tir gë Sidon. Ge hnam ntikënd viÿë virac, vëvë hnam vi mbiÿëk ga nkwëcëtakëndëni vankeya vantëw hni va. Cudakëndëni viÿi icëm do nëvakëndëni ibëhn vimbahn hna tufahnahnëni gante njiwëhnëni ka soÿe ile ntidëniho kobëri ña.

¹⁴ Soÿe umë ye fac kiti hna, vëvë Tir gë Sidon vëyapënanëhnëdëna dūs gë wuhnë ki. Piniñ hun inÿa yawëd ntëbi dëw hni ña.

¹⁵ Wuhnë vëvë Kaperënaÿum ntiyahnëku bi njihnëderun hafo ambin hn'ani? Gedina koyëna. Ñoyëderun hafo janama hna.»

¹⁶ Yesu më mbok ntehnékèhni vëréfal vëlëwu va: «Ale hnëpaku nëpako, ale wëÿëku njwëÿeko, ale wëÿëko njwëÿëka ale fayiko ÿa fëna.»

Vësan wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va (72) mbokajëdëni

¹⁷ Vëréfal wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va mbokajëniho g'uhnatah fëbah. Umë ntehnëniha Yesu: «Ahwèhn, wëla wayine ña ma wëhnëdënihefu ge ntehnëdëfunëhëni g'uÿwac hu!»

¹⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Ha, ante mëkërunëhëniwo wayine ña nkeho had Sintani hnuďëfuho yojëd g'ambin had kol vëkëtak.

¹⁹ Nëparyin: njëdamu imëk ayëñënduni walën gë wafawëry do awëkuna Sintani; ñoñ gena ile hoď ntiwu wëh.

²⁰ Bare antë natu ile ma wëhnëdënihu wayine ñi. Ile herik wamac hun ambin hna ñi rëfëka natu dūs.»

Yesu ntik njëti rëmu

²¹ Wati rac dënk Iyir Ipacah inÿa pëbënëkawo Yesu uhnatah më ndekak: «Apa, Ahwèhn ambin g'inkal, camehnëni gante njëtëndanëruhëhni vële ye had vutah ile so wëhnëruhëhni vëhwèhn hakili g'uyët. Ha, Apa, nti ru koyëna kabi irac ÿadü.»

²² Tac Yesu më ntehnékèhni vahnë va: «Rëm mën ÿa njëdëko fop. Ahnë yëtëlahna Aj'a, ge gena Rëm ÿa. Ahnë yëtëlahna Rëm mën ÿa ge gena ami, Aju ÿa do gë vahnë vële rëhnabu rufëwuhni Rëm mën va.»

²³ Tac Yesu më cahëtak gë vëréfal vëlëwu ka do më ntehnékèhni vëhni fo: «Mbetarun wuhnë vële hnuď ile hnuďun ÿi!»

²⁴ Kabi paryi pëyadëmu, wakila wayabah gë vëhna wë yëyabah wavë kobëri wë ñadëniho nuni do nkwëryëni ile hnuďun do wëryëdun ÿi, bare vëhnulohna do vëwëryëlohna fëna.»

Ñahnëryina Wënu ña do gë vëÿënta hun va

²⁵ Asan ale yëtëk dūs sariya matëlehn ntehna Yesu, tëndëhna urënd: «Aharan, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ye herik sariya fu hna? Hak nkwëryëdu?»

* 10:12 10:12: Wapëgwala 19.24-28

²⁷ Asan a më ntëkwaka: «Ŋahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ŋa gë sakahn hu ŋa fop, g'intawary hu fop, gë fanka hu fa fop, do gë hakili hu ŋa fop do ŋahnëryehna aŷënta hu had wëjë dënk.»[✠]

²⁸ Yesu më ntehnëka: «Toña lëkwaru. Diry watac tënkëdu arayen hna.»

Uhnës uryindaryindan soŋe avë nkal Samari ale hwëhnak nŷ

²⁹ Bare aharan sariya ŋa ñadëho tufahn catëk. Më tëyëka Yesu: «Mo lë ye aŷënta mën a?»

³⁰ Yesu më ntëkwaka gë uhnës uryindaryindan, ntehnëka: «Nkeho asan ale wātiko naŵ bë Yerusalem cëlëndand g'ankol mbë Seriko. Më kasëniha vële tebëniha fop ile njoko ŋa gë wëyi vële ntiyako va, ndafëniha had cëm, tavëlehnëniha, njini.

³¹ Hara, nkehëhna asëna wasadëha wasëwif ale sëlëndagidëho nkaŵ tac, më cahnahëka. Ga nuka asan ale sërehnik a, më ndarëka njilehn.

³² Ahnë ahaŵary ale ryokunjëdëho hnë Acery Wën Cankaf hna fëna tëfëgëlehn nkaŵ tac. Ga nugëka, ndarëgëlehn nji, umë fëna.

³³ Avë nkal Samari, vële ñëwëni wasëwif, tëfëgëlehn umë fëna nkaŵ tac hafo tëki ale sërehnik hna. Bare nunda tuŋ kayëhnahnëlehn dūs g'umë.

³⁴ Më tēhaka, njehneka gë vëlo hn'ile cërehnikëhna tēmpëlehn. Tac kayëndëka fali falëwu hna njohna cery vëhneh hna, hn'ile njiko njehna dūs.

³⁵ Fac le rëfiko ŋa më canëk koryi†, njëdahn ahwëhn cery a ntehnëka: «Paŷëryehna aŷi asan. Ile-wo-le wënëdu ayehnahna ŋa mbokajëdëfu vësaŷi ami dënk.»

³⁶ Awa, Yesu më tëyëka asan a: «Hnë wëyi vërar mo liyahneki ye aŷënta ale ryafika ŷi?»

³⁷ Asan a më ntëkwak: «Ale haŷëhnahnëka ŷi ye.»

Yesu më ntehnëka: «Yirye wëjë fëna ali koyëna!»

Yesu vëhni Mari gë Marët

³⁸ Yesu nkok njind gë vërfal vëlëwu va, tēkatëni hnë nkol. Asëval, ale wacik Marët, hacakawo tere lëwu hna.

³⁹ Mari maciko aheryu ŋa. Mari ntañako darël Yesu nēpanda wante nēsëd ŋa.

⁴⁰ Bare Marët njabëkawo doku ŋa. Më njik darël vëhni Yesu hna ntehnëka: «Ahwëhn, gehahnahnëlihna bi ahery mën a taveryëko doku ŋa fop; dehnëryehna ndemaŵo!»

⁴¹ Yesu më ntëkwak: «Marët, Marët, ndëñëru do njabëki nahan inä,

⁴² bare ryampo fo ye ile rëfëka ŋa. Mari rac tēhna do tavëtehnëdëna muk.»

11

Yesu ñañëndëdëhëhni iyëfa vërfal vëlëwu va

¹ Fac ryampo calinjëdëho Yesu sën. Ga puhnak arëfal aryampo alëwu më ntehnëka: «Ahwëhn, ñañëndëryifu gante njëfade, had gante ñañëndëkëhni San Ayary a vërfal vëlëwu ki.»

² Yesu më ntehnëkëhni: «Ge njëfadun, dehnëryin: “Apa, arabi vahnë va fop njavëtëni Wën husëvah yeru; arabi naŵ hu ŋa njij.

³ Yëdëryifu fac-wo-fac ile rokëdëfun.

⁴ Tavëhnëryifu ile wënëbun ŋa kabi tavëhnëdëfunëhëhni fop vële lëntahnëdëhëfu va. Ant'awaw aravëfu yëkëhnahnifu gë wameh.”»

⁵ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Mpëd aryampo hnë wühnë hwëhnaka lawo do nji g'andëcak ga ntehnëka: “Lawo, ñëgëhnërye ile rokëde.

⁶ Lawo mën yid' uyas sabik tameki tere mën hna do ñoñ kwëhnala ile yëdadëfuha tok.”

⁷ «Ntiyahnëki bi lawo hu ŋa ntëkwajëdëhi bambery cery hna: “Tavërye yam! Tëkëbu fidu rënkä ŋa. Ami gë vutah mën va ndakëbun. Koda watu yëdaŷi ile rokëde.”»

⁸ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Pëyadëmu, wëla matëna njëdahnä soŋe ile nkeni lawo ŷi, matëd njëdahnä fop ile valëka ŋa kabi ñadina cëfëhna*.

⁹ «Awa, umë lehnahnëdëmu ami: Tëyëryindën njëdaderun, yëkëlehnëryindën nudun, bankëryindën rënkä ŋa pidëtëhnëderun.

¹⁰ Paryi pëyadëmu, ale-wo-le rëyëka njëdäde, ale yëkëlehnëka nud do pidëtëhnëde rënkä ŋa ale vankëd a.

¹¹ Naharyin ge aryampo hnë wühnë hwëhnaka fatah muntata igis, lën bi njëdadëha?

¹² Ma ge inih muntaka, fawëry bi njëdadëha?

✠ **10:27 10:27:** Divëta Sariya 6.5; Soŋe Walevi 19.18 † **10:35 10:35** Koryi: cos soŋe doku wafac wahi ye. * **11:8 11.8** Kabi ñadina cëfëhna: Kode nkwëryi usëfëhnah asan aŷëntaw ŋa ye.

13 Mama wuhñé mehahnërun bare vijë vifërën yëfadunëhëhni vutah hun va do kas Rëm ile ye g'ambin yi njëfadëhëhni Iyir Ipacah ija vële rëyëdëha va!» Koyëna karanjëkëhniwo Yesu vërfäl vëlëwu va iyëfa ña.

Yesu ma Belësebul?

14 Fac ryampo Yesu yine ntaďëho hn'asan. Yine rac lidëhawo asan a kodina nës. Ga ntaka yine ya ahñë arac, asan a pëgwëlehn nësënd do kore ya pëmpëhnahnëkëhniwo.

15 Bare vëryampo kore hna ntehnëdëniho: «Asankaf wayine, ale wacik Belësebul, yëfadëha imëk ntahnëdëhni waji wayine!»

16 Vëryampo ñadëniho njëkëhnahnëniha: më tëyëniha tufahn dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah ile rufahnëd paryi nke Wënu ña fayika.

17 Bare Yesu njëtëko nahan dëw hni ña. Më ntehnëkëhni: «Ge vële vankëk inawë mëtëdëni vëhni fo, nawë tac campëd, do ge vële vankëk tere fëna mëtëdëni, tere rac campëd.

18 Awa, ge Sintani mëtëdëni g'ucankaf ntëwu ña hak kođ nko kahn ucankaf tac? Tëkwëd! Hara ntehnërun fëna g'imëk Belësebul ntaďëfuhëhni wayine ñi.

19 Ge Belësebul yëdako imëk ija, awa, vahnë hun vële lantëdëhëhni wayine ñi, mo yëdäkëhni imëk ntahnëdënihëni? Tufahnëdëni vëhni dënk kwëhnaluhna toña!

20 Ge paryi g'imëk Wënu ña ntaďëfuhëhni wayine ñi, paryi nke fëna Inawë Wënu ña tëkik ýal hun hna.

21 «Ge asan, ale njabëk imëk gë viwëta, njëkad tere lëwu ya, hnapul lëwu ya ahñë nufëdina.

22 Bare ge ale lëbëka fanka rëkik, do mëka, awa tebëdëha viwëta vile tamahnëko va do cahahnëd ile nufëhñëka ýa fop.

23 «Ale wok gentina gë ami ýa ayëw mën ye; do ale wok dëmadilohna varëpëwëhni vahnë ýa campehnëdëhëhni.»

Iboka wayine

24 Yesu mboko nës: «Ge yine ntaýik hnë ahñë, hn'ile nkeho cery ntëwu hna, njid njasëlehnënd wëwac wahankah hna njëkëlehnand hn'ile ñëwëd. Ge nuýana, ntehnad: «Awa mbokadëfu cery mën hn'ile matibu hna»,

25 do ge tëkatëka asan a had cery nte facënik, fëhwëtik hafo njiv.

26 Njid njojëhni wayine ntawu mbëd gë wahi wante lëbëka wayap, njijëni ñëwëni hnam. Tac horot ahñë arac ýa ntëbëde gë kobëri ka.»

Ndëwanini vële hnëpad wanës Wën

27 Ante nësëdëho Yesu watac ña, asëval aryampo më ndekajëk bambery kore hna ntehna: «Asëval ale ryonkëki do yiwëndëki ýa ndëwanik!»

28 Yesu më ntëkwaka: «Tëfakëha ahñës: “Ndëwanini vële hnëpad wanës Wënu ña do ntindëni watac va.”»

Yesu ntëkwadëhëhni vële rëyëdëha dahëse

29 Vahnë vëyabab yijëdëho caharaß Yesu, më ntehnëdëhëhni: «Vahnë vëvë gaki vi meni. Dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah tëyëdëni bare vëhnuýadina. Sifa dahëse ile yehawo kila ile waciko Yonas ýi fo nuýadëni.

30 Yonas yeho dahëse† vëvë nkol Niniv* va do Ajë Ahn'a yegëd dahëse soje vahnë vëvë gaki vi.

31 Do fëna, fac ile kitiñdëhëhni Wënu ña vahnë va, asëval ale hnawëko hn'inkal Saba nkentëde gë vahnë vëvë gaki vi, do tufahnëd vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Umë hn'ile tëkwik nkal hna matik njij nëpa usery Salomo wã‡ do nkehëhna hnani ale lëbëka Salomo bare nëpadilunahna!

32 Fac kitiñ hna vëvë Niniv va nkentëdëni gë vëvë gaki vi, do tufahnëdëhni vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Vëvë Niniv va vëhni nkwëcëtan vankeya va ante nkwëryëniho wanës Yonas ña do nkehëhna hnani ale lëbëka Yonas bare wuhñë gwëcëtaluhna vankeya va.»

Humpen Wën r'imbahn hna

33 Yesu mboko nës: «Ahnë pëdëdina lampu soje cow ma kob g'ancëhn. Yañ kanëde pëtënhahnëhni vële rënkid va.

34 Vinkër hu va ye lampu mbahn hu ña. Ge nudu wapacëk mbahn hu ña fop kwëhnađ humpen. Bare ge nudila wapacëk mbahn hu ña hn'umëhwëry nkeđ.

† 11:30 11:30 Yonas yeho dahëse: Dahëse Yonas ýa ye wafac warar wale ntik đonk gis hna, rac wëntëlëk gë wafac warar wale ntid Yesu yag hna. * 11:30 11:30: Yonas 3.3-5 ‡ 11:31 11:31 Salomo aju David yeho, ahnaß Isërayel had rëmu. Umë vëryehñëko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soje yasery ýalëwu (1 Vëhnaß 5.9-14; 6; 10.1-10).

³⁵ Awa nahary dus ayëtahn humpen hunte hwëhnaru ñi bi gena umëhwëry.

³⁶ Ge mbahn hu ña fop kwëhnak humpen, kwëhnana cape nte wëhwëryëka, had gë lampu peniru fop nkedëhi.»

Yesu ñaënandëhëhni wafarise wã gë vëharan sariya

³⁷ Ga puhnak Yesu wanës ña, farise ryampo më macëka ñi tokëni roka tere lëwu hna. Yesu ténkëko tere hna ntañalehn hn'ile tokëde hna.

³⁸ Farise ýa pëmpëhnahnëkawo g'umë ante kamahnëko pacënana wëbák ña gante nke namu lëw hni ka do ntañat roka ýa.

³⁹ Awa, më ntehnëka Ahwëhn a Yesu: «Wühnë wafarise wí, pacënëdun kamëhni ankëlëwa ña gë mpan ña ñare ñambery walawary hun hna ule gë li wameh fo fëbëku.

⁴⁰ Nënkwërun! Gena bi Wënu ña lik kamëhni gë ñambery per?

⁴¹ Yëdaryinëhni vëhayëhnah va uyivah ule ye ñambery vanëhëta hun va fop, tac pacëdun fop.

⁴² «Meku wühnë wafarise wí! Njëdafunëha Wënu ña ýëña hwëhn pëhw-wo ile varëpërun ýa, hafo gë sifa yaryef yale-wo-yale rokëde do gë vihnëga sifa-wo, ñare kwëtahnëluhna nëf icat g'íña Wënu ña: umë ye ile rëfakëha aliwu ýa, hara dënkwëluhna fëna yëdahn ýëña hwëhn pëhw-wo ile varëpërun ýa.

⁴³ «Meku wühnë wafarise wí! Wëlaña wale hnuhanderun ýadun vacaliña hna do ñadun ayaýiwu g'untënah waýëwa ñulunda hna.

⁴⁴ «Meku wühnë! Had wayag wale yasandë do wok kamahnëdëna nkerun!»

⁴⁵ Aharan sariya aryampo më ntehnëka Yesu: «Aharan, gante nësëdu ki njewëduhëfu fuhnë fëna!»

⁴⁶ Yesu më ntëkwaka: «Meku wühnë fëna, vëharan sariya vi! Njahëndëhnëdunëhëhni vahnë va lënah, do wëla rufa ýi yeladiluhna aryemahnuni díb ñi.

⁴⁷ «Meku wühnë! Mbëryëdun nkwam wayag wakila wante ndawëniho vicër hun ña!

⁴⁸ Koyëna tufahnëdun njëtërun do canahnëku ile ntini ýa. Ha, vicër hun va ndawënihëhni wakila ña do wühnë avëryu wayag walëw hni wá!

⁴⁹ Soñe umë ntehnëhni Wënu ña g'uyët lëwu wa: “Payëdëfuhëhni wakila ña gë wëfëyahn wanës mën va. Ndawëdënihëhni vëryaw, vëýëntaw va mbërehndënihëhni.”

⁵⁰ Kobëri wapëgwa duniya hna ndawënihëhni wakila wayabah do vahnë wëvë gaki vi kitinjëf Wënu ña had vëhni dënk ryawëkëhni vahnë wërac.

⁵¹ Abel yeho ale ryënkwiko ndawí ýa hafo arëkwa ýa, Sakari. Umë selele Cery Wën Cankaf hna ndawiko yëbëlan hn'ile cënadë sadëha hna gë Cery Wën Cankaf ña hn'ile ñak cëvak hna.* Ha, péyadëmu Wënu ña kitinjëdëhëhni vahnë wëvë gaki vi soñe wanj fop!

⁵² «Meku dus wühnë, vëharan sariya vi! Nkëdërun nkañ nte njëtande Wënu ña. Tondadiluhna wühnë dënk nkañ tac, do memaýehndëdunëhëhni wële ýad tondani va, wëhodina ndëcëni!»

⁵³ Ga cahnëk Yesu tere hna, vëharan sariya va gë wafarise wã ntavëkëhniwo dus g'umë, më tëyëdëniha wayabah.

⁵⁴ Warënd tëndëhnëdënihawo, ñadëniho nës iñë ile kodëni ntehnëni ntëntëk gena toña nuýahnëni ile nësëdëni menëk pëlahnëniha.

12

Wanira soñe nkeya meh

¹ Wati rac vahnë wawuli wayabah hwëraho caharab Yesu. Aki fo nkëñlëdëniho kabi njañëniho dus. Yesu më pëgwëk ntehnëdëhëhni ten wëréfal wëléwu va: «Keharyin levirwafarise ýa: namu lëw hni ýa, nës ile nkoni wëlidina ye.

² Péyadëmu, ile-wo-le sowik ýa nudë do ile sévak ýa njëtëde.

³ Ile-wo-le hnësëdun g'umëd ýa, nkwëryëde ge pacëk do ile-wo-le ýakëýakëhnërunëha ahnë hn'acery pidik hna ndekadë ñulunda hna.

Ale rëfëka ntakuna

⁴ «Ntehnëdëmu wühnë, wëlawo mën: antë ntakuni wële ryawëd mbahn do hara wëhodina ntini ile lëbëk umë.

⁵ Péyadëmuna ale rëfëka ntakuna ýa: dakëryiwuna Wënu ña, umë ale ye ge ndawëk mbahn kod ntabu gë janama. Ha, toña hnësëhnëdëmu, umë rëfëka ntakuna!

§ 11:44 11.44 Had wayag wale yasandë: Age yag ña diyina dahëse ayasahnat yëtëru ma yëtëlihna, sariya Moyis ýa ntehnëk tonkëru. (Vaker 19) * 11:51 11.51: Wapëgwala 4.8; 2 Itëfëta 24.20-22

⁶ Gena bi nkwaŋɛdeni vuñer mbɛd gɛ koryi toye fo? Bare Wɛnu ŋa dɛnkwɛlahna wɛla fɛndampo hnɛ vutac.

⁷ Wɛla mul bɛ vankaf hun ŋi ndɛkwɛk. Nɔñ antɛ ntaku: wuhnɛ lɛbɛkɛhni nafa ŋa kore vuñer vujabah!

Imaŋa ma iŋwɛȳ Yesu

⁸ «Pɛyadɛmu, ale-wo-le hnɛsɛk ɓulunda hna ami hwɛhnɛka, ami Ajɛ Ahn'a fɛna nɛsɛdɛfu karyɛnkɔ wamɛleka Wɛn hna, ami hwɛhnɛka ayi;

⁹ bare ge ahnɛ nɛsɛk ɓulunda hna kwɛhnɛlɛwahna, ami, Ajɛ Ahn'a fɛna nɛsɛdɛfu karyɛnkɔ wamɛleka hna, kwɛhnɛlɛwahna.

¹⁰ Ale-wo-le hnɛsɛd wanɛs wameh soŋe ami, Ajɛ Ahn'a, kodɛ tavɛhni; bare ge Iyir Ipacah iŋa nɛwɛk mahwɛhnu kodɛna tavɛhni.

¹¹ «Ge njiŋyeryirun soŋe ahitiŋiwu vacaliŋa wasɛwif hna, ma vɛsankaf hna, antɛ nkehahnahnu g'ile lɛkwaɗun,

¹² kaɓi Iyir Ipacah iŋa karaŋɛdɛhu hnɛ wati le rɛfɛka hna ile hnɛsɛɗun ŋa.»

Uhnɛs uryindaryindan soŋe avetak ahnɛnkɔwah

¹³ Hnɛ wati rac dɛnk, nkeho ɓulunda hna ale lehnɛkawo Yesu: «Aharanɔ, dehnɛryehna acɛr mɛn a caho ile lɛwɛɓun ŋa.»

¹⁴ Yesu mɛ ntɛkwaka: «Lawo, ami bi hwɛtik ahitiŋ hun ma asahɛlehnɛhun?»

¹⁵ Tac mɛ ntehnɛkɛhni fop: «Gasery, keharyin ayɛkɛlehnɛndu kantɛm njaɓu viyɛ kaɓi uwam ahnɛ gena hn'ile kwɛhna hna, lakɛnde mbeta ɗus.»

¹⁶ Yesu tɛfɛtanɛlehnɛhni iyi uhnɛs uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Kwɛhna wɛhaɣ wale lɛwɛko ɗus wantimp.

¹⁷ Nahadɛho do tɛyadɛho: “Bi ye lidɛfu? Kwɛhnala igwac ryanahnu wantimp mɛn vi fop.”

¹⁸ «Mɛ ntehnɛk: “Awa, wɛli ile lidɛfu ŋa; ntihtɛdɛfu vandank mɛn vi tac vokaryu liwu vante hnaɣɛk ɗus. Hnam kwɛtɛdɛfu wantimp mɛn va gɛ vile hwɛhnabu va fop.

¹⁹ Tac ntehnɛdɛfuha ntaɣary mɛn iŋa: ‘Ntaɣary mɛn, kwɛtaru ani hnapul yaɓah soŋe wabɛhn wayaɓah; yinɛgary, tokɛry, cery do nɛhɛry!’ ”

²⁰ «Bare Wɛnu ŋa mɛ ntehnɛka: “Ahnɛnkɔwah! Uŋi mɛd dɛnk mbidɛ ntaɣary hu ŋi. Awa, mo lɛwɛd? Gena bi, hnapul ile varɛpɛru yi, ahnɛ ahaɣary rokɛd?»

²¹ Yesu mɛ nkɛnɛk: «Koyɛna nkeɗɛha ale varɛpɛd hnapul soŋe umɛ fo ŋa do betana viyɛ Wɛn hna.»

Ikwɛtahn Wɛn

²² Tac Yesu umɛ ntehnɛkɛhni vɛrɛfal vɛlɛwu va: «Soŋe umɛ lehnahndɛmu: Ant'ahnahandu ile rokɛɗun ma viyi vile liyaɗun.

²³ Gena bi uwam yaɓɛk gɛ roka do mbahn iŋa yaɓɛk fɛna gɛ viyi fo?

²⁴ Yɛkɛryinɛhni wusɛry wi: wahnadɛɗina, wavarɛpɛɗina fɛna, wafɛhnadina, wahwɛhnana vandank, bare Wɛnu ŋa ndavɛdɛhɛhni. Kas wuhnɛ vɛle lɛbɛkɛhni nafa wusɛry wi dinɛndiluhna bi ntɛbini vɛhni ɗus?

²⁵ Ge ahnɛ hnɛ wuhnɛ nahad uryɛŋah lɛwu wa kod bi koyɛna nkwɛn iyary wafac walɛwu wa?

²⁶ Ge kodiluhna aliwu wɛla viyɛ viroy virac soŋe ye ryɛŋɛɗun viyɛntaɣ hna?

²⁷ «Yɛkɛryin gante pɛhnɛd wapɛtel waɓɛ fɛk ki: dokunɛɗina do ɓahnɛɗina wafand. Bare wɛla ahnaɣ a Salomo, g'uvetak lɛwu wa fop, nuɣalohna viyi viwamah had ufɛtel ryampo gɛ watac ki.

²⁸ Wɛnu ŋa koyɛna cudɛɗɛha idɛl nte ye dol ani do acahn ntonɔ gɛ hwɛdɛh. Ge umɛ toŋa ye, kas wuhnɛ cudɛɗɛhu ntɛbi dɛl iŋi! Ikwɛtahn hun iŋa yaɓɛna!

²⁹ Ant'avɛrandu soŋe ile rokɛɗun g'ile sɛɗun fo do ant'aryɛnu.

³⁰ Yin fop vɛle wok vɛyɛtɛlahna Wɛn va vɛrad kwɛlɛkwɛl soŋe rac. Bare wuhnɛ kwɛhnarunɛha rɛm ile yɛtɛk mbalɛku.

³¹ Yɛkɛlehnɛryin Naw ɗɛwu ŋa tac njɛɗadɛhu fɛna ile valɛku ŋa fop.»

Uvetak uvɛ g'ambin

³² «Antɛ ntaku, wuhnɛ fakore fatoy wape! Rɛmun hnatah lɛwu ye njɛɗawu Naw iŋa.

³³ Gwafɛryin ile hwɛhnarun ŋa ayɛɗawuni vɛhaɣɛhna va koryi ŋa. Age ntirun koyɛna mbarɛpaɗun hnapul ile wok pɛrɛkadina, had ɗarɛl Wɛn hna kwɛtarun mbin hna. Hnam pudina. Vɛle va vɛhodina tɛkɛnɛni, do vamaɣ va wahodina pɛrɛkanɛni.

³⁴ Hn'ile nke hnapul hun hna, nkeɗ iŋa hun iŋa kwɛlɛkwɛl.

Ipɛhwɛta kaca Ajɛ Wɛn

³⁵ «Kɛbɛnaryin do afɛɗu walampu hun wa kwɛlɛkwɛl.

³⁶ Tëfëka ayewu had ale hnapëdëha ale ndokunënd ge mëncik iñël do ge tëkik mbankat rënka ÿa pidëtëhna tanj.

³⁷ Mbetani vëryokun vële tëkatëd ale ndokunëhnëdëni ÿa hara vëryakëna wakwëd! Toña fëyadëmu: ahwëhn tere arac pëhwëtaf soje nëhëtëhnëhni, ntehnëdëhëhni ntañani hn'ile tokëde hna do nëhëtëhnëhni umë dënk roka ÿa tokëni.

³⁸ Age fagant hn'umëd hna ma kob gë fac mëncik do njij tëkatëhni vëryakëna wakwëd vërac, mbetani!

³⁹ Yëtëryin d'us wañi: ge ahwëhn tere ÿa njetakënd wati le njijëd ale ÿa, tavakëndilahna tënk tere lëwu hna.

⁴⁰ Pëhwëtaryin wühnë fëna, kabí Ajë Ahn'a tëkid hnë wati ile worun nahaluhna.»

Aryokun ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

⁴¹ Piyer më tëyëka Yesu: «Ahwëhn, fuhnë fo bi hnantanëhnëru iyi uhnës uryindaryindan ma vahnë vi fop ye?»

⁴² Ahwëhn a më ntëkwaka: «Mo ga ye aryokun, ale hahnëndak do ritëka? Ahwëhn a kwëtehnañdëha vëryokun vëyëntaw va fop, yëfahnëhni sah lëw hni roka wati ile rëfëka ÿa.

⁴³ Mbetak ayi aryokun ge ahwëhn tere ÿa mëncik do təkata ga ntid doku lëwu ÿa!

⁴⁴ Toña ÿa fëyadëmu: ahwëhn tere ÿa kwëtehnañdëha hnapul lëwu ÿa fop.

⁴⁵ Bare ge aryokun arac a ntehnaf ahwëhn tere ÿa mëncënkajëdina, do pëgwëlehn ndafëdëhni vëryokun va vësan gë vësëval per, tokënd do cend hafo ndëwënd njakaryëdëha!

⁴⁶ Awa, ahwëhn tere ÿa mëncid hnë fac ile nkok yëkadilahna aryokun arac, wati le nkok yëtëna, ndafëdëha daf ntavah do gante ntideni vële wok vëwëtañlaha Wën ka ntidëha.

⁴⁷ «Aryokun ale yëtëk ile ñad ahwëhn tere ÿa do pëhwëtana nti rac ndafëde d'us.

⁴⁸ Do ale wok yëtëna ile ñad ahwëhn tere ÿa do nti ile rëfëka ndafahni, toye fo ndafëde. Ge ahnë yabah nuÿak, yabah tëyëde; ale hwëtehnañnik yabah tëyëde ntëbi wayëntaw wa.

Yesu yiryeyëna yam bare pitëndëlehn njojëk

⁴⁹ «Njijëbu d'uniÿa li soje yondu hwëdëh hnani. Ñankahnëko pëla tanj!

⁵⁰ Wënu ña ñad njaryehno* do ndëñëbu d'us ani gë nkehahnënd ÿa!

⁵¹ Ntiyahñëku bi njijëbu d'uniÿa li soje yaju yam? Hali, pëyadëmu pitëndëlehn yijëbu.

⁵² Pëgw dol, ge vahnë mbëd mbankëni tere, vërar va takëlëdëhëhni gë vëhi va, do vëhi va takëlëdëhëhni gë vërar va.

⁵³ Rëm ÿa vësanëdina g'aju do aj'a vësanëdina gë rëmu; hnëm ÿa vësanëdina g'aryagu do aryag a vësanëdina gë hnëmu; hnëm jar ña vësanëdina g'asëval aju do asëval a gë hnëm asanu.»

Diryin sanah ÿa wati ile rëfëka

⁵⁴ Yesu nkok nësëhnëdëni kore ÿa, ge nuni ambin ña ga mbahnik, ntehnëdëni tanj tëvëd, gë paryi tëvëd.

⁵⁵ Ge nuni sël le watif gë cape rëhw gë pëhna lav ka ga cëlëd ntehnëdëni njakëd, gë paryi njakëd.

⁵⁶ «Wühnë vële wok ñadiluhna toña! Mëkëdun awëryu ile liyad nkal li gë g'ambin; awa soje ye ye gwëryëdiluhna wati ile ye gaki yi?

⁵⁷ «Soje ye pitëndëlehnëdëdiluhna wühnë dënk ile satëk?

⁵⁸ Age takëlëku g'ahnë njiryeryatëndi hn'ahitiñ hna diry fere awëryëlu nkañ hna. Age gena umë njodëhi hn'ahitiñ hna do ahiti ña njëfahnëdëhi asëdi.

⁵⁹ Tac pëyadëmu ge koyëna nkehu cahnëdiluhna hnam ge gena cosahnërun nav inja hafo pu.»

13

Nafa gwëcët vankeya

¹ Wati rac, vahnë yijëko tëfëtanëhnëniha Yesu gante ndawëhnëkëhniwo Pilat, asankaf nkal, vëvë nkal Galile ka wati nte cënadëniho sadëha Wënu ña.

² Yesu më ntëkwakëhni: «Naharun bi vëyi ndawini aki kabí vëhni lidëho wameh wacankaf ntëbini vëyëntaw vi fop?

* **12:50 12:50** Wënu ña ñad njaryehno: Yesu gena soje yary nësëd, bare panjare ile rëfëka nti nësëd.

³ Pëyađëmu, gena koyëna! Do ge gwëcëtaluhna vankeya va fop, cëmëđun gë vëhni ki.

⁴ Vahnë pëhw g'imbëđ gë vërar vële njohahnëko cery jihnah Silowe hna do cëmëlehnëni, ntiyahnëku bi vëhni lidëho wameh ntëbini vëyëntaŵ vëvë Yerusalem vi fop?

⁵ Pëyađëmu, gena koyëna do, ge gwëcëtaluhna vankeya va gë vëhni ki, cëmëđun fop.»

Anuŷ ante wok dëwëđina

⁶ Tac Yesu më hnantanëhnëkëhni iŷi uhnës uryindaryindan: «Anuŷ yeho hnë sarëđinj. Asan ale hnađëko atëh tac ŷa njijëko kwëc, bare tëkatëlohna ga ntëwëk.

⁷ Awa më ntehnëka aryokuŷ a lëwu ŷa: “Nuru! Wabëhn watar ye ga pëlahnëbu anj anuŷ do dëwëđina. Awa, ŷosëry! Nula nafa ile kwëhnak hn'ani.”

⁸ «Aryokuŷ a më ntëkwaka: “Tavëry hnëwël fo; nkabëđëfu caharađ dëp inji do hovu ile wufëđëha.

⁹ Mpëd ntëwëđ bëhn. Ge dëwëna, ŷosëđëfu.”»

Yesu njërëñëđëha asëval ares fac ntawëla hna

¹⁰ Hnë fac ntawëla Yesu karaŷëđëhëhniwo vahnë hnë calija wasëwif hna.

¹¹ Asëval ares yentiko hnam, yine huyëkawo. Hnë wabëhn pëhw g'imbëđ gë watar kodilohna catëna.

¹² Yesu, ga nuka asëval arac, më macëka njij do ntehna: «Asëval, ntihëtik urey hu ŵa.»

¹³ Ante nësëđëho ŷa tindëkawo wëbák ŷa asëval a matëndalehn tanj, pëgw cëmbënda Wënu ŷa!

¹⁴ Bare asankaf calija ŷa ntawëkawo đus gë Yesu kabi fac ntawëla njërëñëkawo ahnë. Më ntehnëkëhni kore ŷa: «Wafac mbëđ gë ryaw ye wale rëfëka ndokujahni ŵa; yijën ayëreniwo wafac warac hara gena fac ntawëla!»

¹⁵ Bare Ahwëhn a më ntëkwaka: «Ŵuhnë vële wok didiluhna ile lehnëđunëhëhni vëyëntaŵ ntini, ale-wo-le pokëtëđiluhna bi ryahni lëwu ma fali njohna pëđehna wënka wëla hnë fac ntawëla hna?

¹⁶ Gena bi koßëri wabëhn pëhw g'imbëđ gë warar, aŷi asëval, ale yentik hnënk Abëraham, pëlak Sintani? Tëfëlahna bi ntihëti ures lëwu ŵa hnë fac ntawëla?»

¹⁷ Ante nësëđëho Yesu watac ŷa vëyëw vëlëwu va cëfëhnëlehnëkëhniwo. Bare vëyëntaŵ vëvë kore va fop natëkëhniwo gë doku wamah ile ntidëho ŷa.

Ile mëntëndëlehnahnëđëni Inaw Wënu ŷa

¹⁸ Tac Yesu më ntehnëk: «Ye mëntëlëni Naw Wënu ŷa? Ye hođëfu wëntëndëlehnëwëhni?»

¹⁹ Uyëc tëh mutarëđ* mëntëlëni, ule pahnek asan hnë sarëđinj lëwu: pëhnëđ, naŷ, nke had ankëhn, wusëry ŵa kođ kofëni hnam.

²⁰ «Ye hođëfu voku wëntëlehnëwëhni Naw Wënu ŷa?»

²¹ Nke had levir ile nufëk asëval nëgw gë farin fayabah, tac cis fop.»

Mo rënkëđ Naw Wën hna

²² Yesu Yerusalem nkoko njind karaŷëhatëñëhni vahnë va vankol vacankaf hna gë vatoy hna per.

²³ Ahnë më tëyëka: «Ahwëhn, njabëđëni bi vële fehëtëde va?»

Yesu më ntehnëkëhni fop:

²⁴ «Kamënarinyin arëнку rënka suyah hna; pëyađëmu, vëyabah njëkëlehnëđëni tënkëni hnë rënka rac bare vëhodina.

²⁵ Age ahwëhn tere ŷa cëđëk rënka ŷa, awotu g'ipër, tëkëđun avankëndu alehnatëndu: “Ahwëhn, pidëtëndifu!”

«Bare ntëkwadëhu: “Yëtëla bi vëhni mo yerun!”

²⁶ «Awa ntehnëđunëha: “Gena bi tokëlahninëk do celahninëk? Karaŷëruhëhni vahnë va wëwac vankol fu hna.”

²⁷ «Mbokëđ ntehnu fëna: “Yëtëla bi ne nkejërun. Tavëryino, ŵuhnë vële wok vësatëna vi, wëñëđ vi fop!”

²⁸ «Hnam rëkëđ kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ŷa, ge nurunëhëhni vëhni Abëraham gë Isak, Sakob do gë wakila ŷa fop Naw Wën hna aravatewu ŵuhnë g'ipër!

²⁹ Matidëni vahnë va vacape vanah tak. Ntañadëni laña lëw hni hna Naw Wën hna soŷe ambënt ŷa.

* **13:19 13:19** *Mutarëđ*: Ile wacik mutarëđ ŷa wanëc atëh nte rokëde ye do fehëk wirëk. Wanëc wadëwu ŷa nëhnëmëk đus bare dëp dëwu ŷa naŷëk đus.

³⁰ Vële ye gaki vërëkwa vi yedf vëryënkwëryënkwa va do vëryampo hnë vële ye vëryënkwëryënkwa vi yedf vërëkwa.»

Yesu tēfēka cēm Yerusalem hna

³¹ Wati rac dënk wafarise wëryampo tēhanihawo Yesu ntehnëniha: «Yiryeyi, ñawëtary ani; Erodf ñad ndawī.»

³² Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin alehnëhnunoŵa aŷi, avora vahnë ye hadf yin: “Dol g'acahn wayine lađëfu do yërënedëwëhni vahnë, fac rarëna hna puhnađëfu doku mën ŷa.”

³³ Bare dol, g'acahn do gë yini tēfëko ryëcalu kabi kila ŷa Yerusalem rēfëka nji soŋe ndawī.

³⁴ «Wūhnë vëvë Yerusalem vi, wūhnë vële ryawëdëhëhni wakila do ryawëdëhëhni gë wëraka vële payik Wën ŷal hun va! Gante ñadëfuho đus varëpu darël mën had cale nte varëpëkëhni vutahu vampaŵ vantëwu, bare maŵëluhna.

³⁵ Awa wëli Wënu ña tavëdf cery hun ña: pëyadëmu bokëdiluha ahnuwuno hafo wati nte ntehnëdfun: “Arabi Wënu ña njëda ale yijëdf g'uŵac Ahwëhn a!”»

14

Yesu njërënedëha ares hnë fac ntaŵëla hna

¹ Hnë fac ntaŵëla hna Yesu njiko hnë tere asankaf wafarise rok roka. Vële yeho hnam va njëkëdënihawo Yesu gë hakili.

² Asan ale cënkëk mbahn inji fop hahnëko haryënkwa lëwu.

³ Yesu më tëyëkëhni vēharan sariya va gë wafarise ŵa: «Sariya fu ŷa maŵëryak bi, ma mbañëk bi njërëni ahnë fac ntaŵëla hna?»

⁴ Bare vëlëkwalohna. Yesu më ñakëka njërënelehna aresa do ntehnëlehna mënc.

⁵ Tac më ntehnëkëhni: «Ge aryampo hnë wūhnë ntëbaryëka aju ma ryahni hnë kolomba, dabëtidiŵlahna bi taŋ wëlakënde nke fac ntaŵëla?»

⁶ Vëholëlohna ntëkwani wanës watac fëna.

Yesu niradëhëhni vahnë va soŋe vilaña

⁷ Yesu kamahnëko vēhneh va tēhnađëni wëlaña wale ŷak hnëfak ŵa. Awa më nësëhnëkëhni wanji:

⁸ «Age ahnë macehnëk rok roka ambënt cankaŵ, ant'ayi alaña ile ŷak hnëfak. Kod nke ale lëbëki ntënah fayehnaryik.

⁹ Ale ŵacehnëku wūhnë ŷa kod njij ntehni: “Yëdfaryehna aŷi iŷi laña.” Awa, g'usëfëhnaŵ fo matëdfu ayi alaña hafo laña rëkwa hna.

¹⁰ Age ahnë macehnëki, yirye alaña laña rëkwa hna. Koyëna ge tëkik ale ŵacehnëki ŷa, mpëd kod ntehni: “Lawo, yij alaña laña hnëfak li.” Untënah hu ña yedf koyëna tase vële lañalahnërun va fop.

¹¹ Pëyadëmu, ale-wo-le hnaŷënaka mbanëde, do ale vanaka naŷënëde.»

Yesu niradëhëhni vahnë va macënihëhni vēhaŷëhnaŵ rok roka

¹² Tac Yesu më ntehnëka ale ŵacëkëhniwo ŷa: «Age macehnëdfu roka vē g'anent ma vē g'anëka, ant'aŵacëhni wëlawo hu ma vēhery hu, hnënk hu ma vēsaryënt hu vēvetak, kabi kod macëgënihi vēhni fëna do cosënihi ile yëdfaruhëhniwo ŷa.

¹³ Bare ge macehnëdfu roka ambënt, macëryihni vēhaŷëhnaŵ, vële nkojëk iñë ryampo mbahn hna, vële rađëdf do gë vumëp.

¹⁴ Koyëna nëfadëhi, kabi vēhođina mbësanihi. Wënu ña vēsadëhi ntëbi ile yëdfaruhëhni ŷa ante mbëhnëdëni vële satëk va.»

Wanës vële ŵacehnik roka sankaf ambënt

¹⁵ Ga nkweyëni watac aryampo hnë vële ntañalahnëniho hna më ntehnëka Yesu: «Mbëtak ale hnuŷad laña Naw Wën hna!»

¹⁶ Yesu më ntëkwaka gë iŷi uhnës uryindaryindan: «Asan ŵacehnëkëhniwo vahnë vēyaŵah roka ambënt cankaŵ.

¹⁷ Ga puhnayik roka ŷa më payëka aryokuŋ a macihni vēfay va: “Yijën, puhnayik.”

¹⁸ «Bare vēfay va fop muntađëniho tavëhnini, vēhođina njini roka. Asan a aryampo më ntehnëka aryokuŋ a: “Kaŷ laŵëbu takan, umë ñadëfu yëkiwu; muntami tavënde.”

¹⁹ «Aŷëntaŵ më ntehnëka: “Waper wuhni mbëdf laŵëbu, vēhni yidëfu yëkëhnaŵ; muntami tavënde.”

²⁰ «Ahaŵary kat më ntehnëk: “Takan ñëlëbu, umë woŵu kodfa yihahnu.”

²¹ «Aryokuŋ a më mbokak g'ale ndokuŋënd pëyahna fop wade ntëkwajik ña. Awa ahwëhn tere ŷa ntaŵëkawo đus ntehnëlehna aryokuŋ alëwu ŷa: “Yiryeyi ñap wayëŵa

hna gë vankaŵ vambë nkol vi, ayojèhni vèhaŷèhnhah va gë vèle ye vorovoro va, vumëp va do gë vèle radëf va.”

²² «Ga mbiŷèk toye, aryokuj a më njijèk ntehna ahwèhn tere ŷa: “Ntiŷu ile lehnakuho ŷa bare ha gaki nkok vilaña va.”

²³ «Ahwèhn tere ŷa më mbok ntehnëka aryokuj a lèŷu ŷa: “Yiryeyi vankaŵ vèhaŷ hna gë fop haryènkŵ wakece ŷa do ali fere ayojèhni vèle fankèlédun va fop njijèni, pèbahn tere mèn ŷi.

²⁴ Toña ŷa fèyadëmu, wèla aryampo hnè vèle ryènkŵakèbu wacu vi tokèdina roka mèn ŷi!”»

Ale ŷad nke arëfal Yesu tavëd fop

²⁵ Yesu nkoko njind do kore yabah rëfèdèhawo. Më cahètak ntehnèhni fop:

²⁶ «Ale yijëd ŷal mèn, ami rëfëka ŷahno ntèbi rëmu, hnëmu, asëvalu, vutahu, vèheryu, vicëru, ntèbi umë dènk. Ge gena umë, kodina nke arëfal mèn.

²⁷ Ale wok maŵana téfèndo hafo paki cëm hnè kërëwa hna kodina nke arëfal mèn.

²⁸ «Ge aryampo hnè wuhnë ñad mbëry cery cankaf njihnah dañađina bi njèk ten koryi lèŷu ŷa bi gwër puhnanđ doku ŷa!

²⁹ Ge aki fo pëgwèk mëkëna puhna vèle hnuđ va tèkëđ ndasèhnëdëniha.

³⁰ «Ntehnëde: “Aŷi asan pëgwèk mbëryënd bare mëkëna puhna doku ŷa!”

³¹ Ndampo fo nke ge ahnaŵ njinëhniđëha ahnaŵantawu uwët, kwèhnatèhni vësan wawuli pèhw (10,000) do aŷëntaŵ a nijjatënd gë vësan wawuli wafèhw wahi (20,000). Dañađina bi ten njèk bi kod mètëni?

³² Ge kodina, payëdèhèhni vahnë ahnaŵantawu hna, wati ante nkok ŷaŵèk ŷa, nkŵeryèlëni antè mètëni.»

³³ Awa, më ntehnëk Yesu: «Koyëna nke: wèla aryampo hnè wuhnë kodina nke arëfal mèn ge maŵëna tav ile kwèhnaŵ ŷa fop.

³⁴ «Wanjiry ŷa iñë fërën ye, bare ge gona ŷaň, hak kodë mbokaryi ŷaňëni; nkufahni nkal inji ma uhnëda ŵa?

³⁵ Nafa goryaryëđina wanjiry wante wok gona ŷaň; canëde. Nèparyin đus ge kwèhnarun vanëf awèryahnu!»

15

Ife ile sèvëko hnuyk

¹ Vërëf ŷatëtanke gë vahné vèwèh vèhaŵary tēhadënihawo Yesu soŷe nēpaniha.

² Wafarise ŵa gë vèharaj sariya va umë mëhnađëni ntehnëdëni: «Aŷi asan maŵèk kacahni vèli wameh do tokèlahnëdëni gë vèhni!»

³ Awa Yesu më nēsèhnèkèhni aki:

⁴ «Hnè wuhnë, ge ahnë kwèhnaŵkèhni wape keme do cèvaryata ryampo, tavèdilihna bi wañëntaŵ ŷa fop hn'ile keryèdèhèhni hna njihahn njèkèlehna ile sèvëk ŷa hafo nuja?

⁵ Do ge nujëka natidèha, ndafidèha vankus hna mënceryeh.

⁶ Age tèkèk tere lèŷu hna macèdèhèhni wèlawoŵu ŵa gë vèsaryëntaŵu va fop do ntehnèhni: “Yijën nēhin kabi nujèbuha ife mèn ile sèvëko ŷa!”

⁷ Paryi pèyadëmu, ambin hna fëna koyëna dènk nkeđ: ge ali wameh aryampo fo nkŵecètak vankeya va, uhnatah ŵa njaβëđ đus hn'ambin hna ntèbini vèsatah vèyabah vèle nkok ñalëna gwècèt vankeya vantèŵ hni.»

Ujèc koryi ule sèvëko hnuyk

⁸ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge asëval hwèhnaŵ wanjèc koryi ipèhw, cèvaryata uryampo, pèdëđina bi lampu ŷa, pahèc cery ŷa do njèhër wajira fo hafo nu?

⁹ Do ge nuk, macèdèhèhni wèlawoŵu ŵa gë vèsaryëntaŵu va ntehnèhni: “Nèhènéfu kabi nuŷu ujèc koryi ule hnambèŷuho ŵa!”

¹⁰ Toña ŷa fèyadëmu, ge aŷen aryampo fo nkŵecètak vankeya vameh vantèŵu va wamèleka Wènu ŷa natèdèhèhni đus.»

Rëm le hnuka fatah fantèŵu fante sèvëko

¹¹ Yesu më mbok ntehnëk: «Asan hwèhnaŵkèhniwo vutah vucan vuki.

¹² Fatoy fa më ntehnëka rëmu: “Apa, yèđarye hnapul ile lèŵ đëfu ŷa.” Awa rëm ŷa më cahèlehnikèhni vutahu hnapul lèŷu ŷa.

¹³ «Hnè wafac toye, fatah fatoy fa më nkŵafèk ile ceharyiko ŷa, njilehn hn'inkal ŷaŵah đus gë koryi lèŷu ŷa fop. Umë njik tokèk koryi lèŷu ŷa hnam hafo puh.

¹⁴ Ga puhnikèk koryi ŷa, inte cankaf yeho nkal tac, pëgwèlehn njèkèlehnanđ ile rëfëka ŷa.

¹⁵ Njilehn ndokujëhnënda asan avë nkal tac. Asan arac, umë njoka gë wëhaÿ walëwë njëkandëhni vampëhëmpëh*.

¹⁶ Fatah fa ñadëho dús pihñënantì wëla g'uryav vampëhëmpëh wã fo, bare ahnë yëdadilawohna.

¹⁷ «Awa ndënkwëtahehn ntehnna: “Vëryokuj Apa va fop tokëdëni gante ñadëni ka bare ami, inte ÿad ndawë ani!”

¹⁸ Mbokadëfu gë vëhni Apa lehnëwã: ‘Apa, ntëntahnëbuha Wënu ña do ntëntahnëmi wëjë fëna.

¹⁹ Gona tëfo yewu fatah hu. Pëlarye had aryampo gë vëryokuj hu ki.’”

²⁰ Kahnëtahehn mbokand gë vëhni rëmu. Fatah fa nkoço ñawë tëkahn tere hna nujata rëmu ÿa ga njijëd, umë kayëhnahnëka dús g'aju do nkary kacahna g'uhnatah.

²¹ «Tac fatah fa më ntehnëka rëmu: “Apa, ntëntahnëbuha Wënu ña do ntëntahnëmi wëjë fëna. Gona tëfo yewu fatah hu.”

²² «Bare rëmu më ntekhëni taÿ vëryokuj vëlëwu va: “Dëfëryin ayoju acud ante ÿak wamëk ña asuduna ajë mën aÿi, diriyina nënk fëmbak hna†, do afaryuna wapary.

²³ Yojëna fañihni fante ÿak hniryëkëfa aryawuna; tokinëhna ntihahnina ambënt.

²⁴ Aÿi ajë mën had ale sëmëk nkeho do tame mbëhnik, cëvëko do nuëbuha.” Pëgwëlehnëni ambënt ña.

²⁵ «Wati rac, fatah fandënkwëryënk wã asan arac fa g'ikaÿ nkeho. Ga mëncid tëhat tere ÿa, umë nkawëryëkëhni vahné ga nkawëdëni.

²⁶ Më macëka aryokuj aryampo tëya bi ye ye tere hna.

²⁷ Aryokuj a më ntëkwaka: “Ahery hu wëncik, rëmu h më ndawëhnëka fañihni fante hniryëk fa, kabi yam fo mëncik.”

²⁸ «Ntavëlehna fatah fandënkwëryënk wã fa do ñwëÿëko tënkëdëna tere hna. Rëmu më cahnik muntahna tënk.

²⁹ Bare umë ntëkwaka: “Nëpary, Apa, wabëhn wayabah ye kobëri ga ndokujëhnahnëdëmi, hara gwajëhnëlihna wëla uhnës ryampo. Bare wëla fanankal yëdalihoëwãhna lihahnëfuna ambënt gë wëlawo mën wã.

³⁰ Aÿi ajë hu ale wëncik aÿi, umë gë wësëval tokëni koryi hu ÿa fop bare umë ryawëhnëruha fañihni faniryah fa alinëhnahna ambënt!”

³¹ «Rëmu më ntëkwaka: “Fatah mën, wëjë g'amì nkelahnik kwëlëkwël, do fop ile hwëhnëbu ÿa wëjë hwëhnëk.

³² Tëfëka natëfu ntiyin ambënt kabi aÿi ahery hu, ale wëncik aÿi, had ale sëmëk nkeho, mbëhnaryëkoëwa, cëvëko do nuyik.”»

16

Aryokuj ale ritëk

¹ Tac Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Ahwëhn hnapul yabah yeho. Asan arac hwëhnakawo aryokuj ale kwëtahnëko dus. Fac ryampo umë njijik pëyayik: “Aryokuj hu ÿa përkandëf hnapul hu ÿa fop.”

² Asan a më macëka aryokuj a ntehnna: “Awa, ye wëryëdëfu hnësëdë soÿe hu? Pëyarye gante ndokujahnëru hnapul mën ka: kodila awo aye aryokuj mën.”

³ «Aryokuj a më ntehnak: “Ale ryokujëhnëdëfu ÿa daña nkeho. Hak ga ntiyadëfu? Age ntehnëbu yiwu yam, kwëhnala fanka. Age ntehnëbu fëna yiwu wunta, cëfëndëho.

⁴ Njëtëbu ile lidëfu ÿa wëla layiwu doku li nuÿadëfu hn'ile ñëwëdëfu!”

⁵ «Umë macëkëhni aryampo aryampo fop vële hnavëkawo ale ndokujënd va. Më ntehnëka aryënkwëryënk wã a: “Wayëhw wonanëruha ale ryokujëhnëdëfu aÿi?”»

⁶ «Asan a më ntëkwak: “Wabidë keme (100) wacankaf wagu wonanëbuha.”»
«Aryokuj a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ña. Dañary ñap aher wafëhw imbëd (50).”»

⁷ «Më mbok ntehnëka ahawary: “Wëjë lë, wayëhw wonanëruha?”»

«Më ntëkwak: “Wësaku keme (100) vantimp.”»

«Aryokuj a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ña; kerëry wafëhw mbëd gë warar (80).”» Koyëna ntikëhniwo fop.

⁸ «Awa, ahwëhn hnapul a, ga nuko gante kamënako ka, nësëko wapëren soÿe warit aÿi aryokuj a mama tokahnëkawo. Toña ÿa fëyadëmu, vële fabëk wëÿi ÿi duniÿa vi fo ÿak ritëk yëbëlan lëw hni ntëbënihëhni vëvë hnë humpen Wën vi. Vëvë hnë humpen Wën vi vëyëtëna gante nkedëni gë iÿi duniÿa.»

* 15:15 15.15 Vampëhëmpëh: Vampëhëmpëh va wafacëna haryënk wã wësëwif wã. † 15:22 15.22 Diriyina anënk fëmbak hna: Anënk ña rufahnëdëha fatah fa tere hna nkentahnik.

⁹ «Ami ntehnédëmu: Yëcfahnëryindën iyi hnapul vë duniya ile rokad gante tëfëka ka. Koyëna, ge puraryëku. Wënu na kacadëhu tere lëwu hna do nujadunëhëni wëlawo.

¹⁰ «Ale facënak viyë vile yak vak hna pacënad visankaf hna fëna; ale ronkënak viyë vile yak vak hna tonkënad visankaf hna fëna.

¹¹ Awa, ge pacënaluhna hnë hnapul vë duniya li, Wënu na kwëtehahnëdëhu bi hnapul paryi ya?

¹² Do ge pacënaluhna hnapul vëyëntaŵ hna Wënu na njëfadëhu bi hnapul ile hwëhnërun paryi ya?

¹³ «Ahnë kodina njohalëhni vahnë vëhi gë ntaŵary dëwu na fop: canjëdëni g'aryampo do njahnëdëha; ñewëdëha aÿëntaŵ a do njafa. Kodiluhna ayohaluna Wënu na do ayohalu fëna kori ndampo fo.»

¹⁴ Wafarise, wale wëryëko wanj wanës fop na, njafanjëdënihawo Yesu, kabi kori ya yeho lawo lëw hni ya.

¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Wuhne ntiyaɸun had vësatah tase vahnë hna, bare Wënu na njëtëk ile ye ntaŵary hun hna. Toña ya fëyadëmu, ile naÿënëni vahnë ya Wënu na ñadina rac.

¹⁶ «Sariya Moyis ya gë wëkayëte wakila va kwëhnako fanka hafo ante tëkiko San Ayary a do kobëri tac, pëyahniko Wanës Wakasëk itëk Naŵ Wënu na do ale-wo-le ntif fere fop tënkahn.

¹⁷ Dehnëla sariya ya goryeryëna fanka. Ambin ni g'inkal ini yancëk nambi gë fakerëh fëndampo fatiy famb sariya cëwëdina muk.

¹⁸ «Sariya ya tufahnëd, ale vambëka asëvalu do ñëla ahaŵary ntik ile mbañëk Wënu na, do ale yëlëka asëval ale mbambëka asan ahaŵary ntik ile mbañëk Wënu na.»

Uhnës uryindaryindan soje Lasar g'asan avetak

¹⁹ Awa Yesu nantanëhnëkëhniwo iyi uhnës uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Asan arac viyi viwamah ntiyaɸëho vilakah ntaŵi do tokëdëho had ambënt ye tere lëwu hna fac-wo-fac.

²⁰ Asan ahaÿëhnah yeho fëna, Lasar maciko. Rënka tere avetak hna ntanëdëho, wahajëhn fo nkehawo mbahn ini fop.

²¹ Vacawel ile tokëdëho avetak va ñadëho dus tok; bare ñoñ yëfadëlohna. Ile yak siyamëk ya waɸe na fo yijëdëho ndaÿëndëniha wahajëhn wä.

²² «Awa, fac ryampo ahaÿëhnah a cëmëko do wamëleka na më njonihä darël vëhni Abëraham hna. Tac avetak a fëna cëmëko, më mbañik,

²³ janäma hna ntabiko, hnam korotëdëho dus. Ga njëkalend më nuka naŵët Abëraham gë Lasar ga kakëni.

²⁴ Avetak a pëgwëlehn ndekand: “Apa Abëraham, kaÿëhnahëryiÿi g'ami! Payehna Lasar koyi wëla sëmët irufa lëwu yi fo wënka hna nijj njamënahno ryëw yi, korotëdëfu dus hnë huji hwëdëh.”

²⁵ Bare Abëraham më ntëkwaka: “Fatah mën, dënkwëtary fop ile yaɸuho ya nuÿaruho ante nkoruho cëmëlihna na, bare Lasar mbër na nuÿako umë. Tame, ani mbosëvosehnëde wako wadëwu hna, hara wëjë mbër na yehahnëru.

²⁶ Do fëna hatëh hacankaf yehëhna yëbëlan fu soje vële yaɸ njiryini va vëhodina, do kodena ndaniji fëna hatëh hi njihahniji hn'ile nkebun li.”

²⁷ «Avetak a umë ntehnëka: “Apa, këlam, payëryehna awa Lasar tere apa hna.

²⁸ Vukery imbëd hwëhnabu hnam. Nji njëtëdanëhni soje antë nijjëni vëhni fëna hnë iÿi yëwa hwëhn mbër.”

²⁹ «Abëraham më ntëkwaka: “Vikerëh Moyis gë wakila na ye ile yëtëdanëdëhëhni vëhery hu va: arabi nëpanihëhni do mawëhnëndënihëhni!”

³⁰ «Avetak a më ntehnëk: “Umë gedina gwër, Apa Abëraham. Bare ge ahnë mbëhnëk vësëm hna nji tëkatëhni, nkwcëtaɸëni vankeya va.”

³¹ «Bare Abëraham më ntëkwaka: “Vëhnëpana vikerëh Moyis va wakila na; gena ge ahnë vëhnëk vësëm hna mawëhnëdëni.”»

17

Wameh g'itavëhn

¹ Yesu më lenëkëhniwo vëréfal vëlëwu va: «Nkeɸ kwëlëkwël ile rëkéɸ ntiyehndëhni vahnë va wameh. Bare meka ale liyehneka aÿëntaŵu wameh!

² Soje sifa ahnë arac pecek nkwakï bëraka gëb li tac ntabi hnë wov, ani gë ntiyehnnënda ahnë wameh lakënde fatah Wën fëndampo fo.»

³ Yesu më mbok ntehnëk: «Keharyin dus!

«Ge aÿenta hu nténtahnëki niraryehna; ge mawëk nténtëk do nkwcëta vankeya va tavëhnëryehna.

⁴ Lakënde nténtahni wahwënta mbëcf gë wahi fac hna do nte-wo-nte ña mbokaj ntehni: “Tavëhnërye, nténtëfë”, tavëhnëryehna.»

Fanka ikwëtahn

⁵ Tac vëfayik va ntehnënihawo Ahwëhn a: «Gwënéry ikwëtahn dëw fu ña!»

⁶ Ahwëhn a më ntëkwakëhni: «Ge kwëhnarun ikwëtahn nte vak had uyëc mutarëd, kodun alehnuna an'atëh, “Gécary ani ayi afëla wov hna”, do mawëndëhu.»

Aryokuj ale lid d'oku lëwu

⁷ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ahnë hnë wühnë kwëhnaka aramp ale yamëf wëhaÿ ma heryëdëhëhni wusaÿ, gena bi dehnëdïlahna ge mëncik: “Yij alaña arok roka ña.”

⁸ Bare ntehnëdëha: “Ge pëhwëtaru ahnëgëhno roku do sewu, tac g'arok g'ase, wëjë fëna.”

⁹ Tëfëlahna camehni aramp arac kabi d'oku lëwu ña fo ntik.

¹⁰ Koyëna nke soje hun ña fëna, ge ntirun fop ile ntehnëku Wënn ña, dehnëryin: “Vëryokuj fo yëbun vële wok wëwonëhnanina iñë. Doku lëw fu ña fo libun.”»

Yesu vëhwëhn mbiÿ pëhw njërëncf

¹¹ Ante nkoko njind Yesu Yerusalem ña, yëbëlan resiÿo Samari gë Galile tëfëko.

¹² Ante ntënkëcfëho ankol ña tëhanihawo vëhwëhn ambiÿ ipëhw. Umë kahnéni ñawët

¹³ pëgwëlehnëni këlandëniha ndekandëni: «Yesu, Asankaf, kaÿëhnahnëryiÿi gë fuhnë!»

¹⁴ Yesu, ga nukëhni, më ntehnëkëhni: «Yïryin njëkënihu wësëna wasadëha va.*» Wati nte njidëniho ña, njërëniho.

¹⁵ Aryampo hnë vëhni, ga nuk njërëk, mbokajëko ndekajatënd icëmb Wënnu ña.

¹⁶ Ga tëkik darël Yesu, ndënkwehnëlehn haryënk wëwu yëka ñi nkal li, do camehnënda. Asan arac avë Samari yeho.

¹⁷ Yesu më ntehnëka: «Gena bi pëhw ña fop yërënik? Ne nkehëhni mbëcf gë vëhna h vëÿëntaÿ va?»

¹⁸ Vëhna hana bi mbokajëni camehnëniha Wënnu ña? Ahneh ale wok gena sëwif, aÿi fo vokajëk?»

¹⁹ Tac Yesu më ntehnëka asan a: «Matëry, ayi; kwëtahnëhu ña njërëneki.»

Naÿ Wënnu ña rëk tëki

²⁰ Fac ryampo wafarise ña tëyënihawo Yesu bi guve tëkid Naÿ Wënnu ña. Umë ntëkwakëhni: «Naÿ Wënnu ña yijëdina had iñë ile hnuce.

²¹ Dehnëdëna: “Ani nke”, ma “Hnani nke”, ami pëyadëmu, Naÿ Wënnu ña hnë wühnë tëk nke lakënde nudiluhna.»

²² Tac më ntehnëni vërëfal va: «Wati yejëk ile përedëhu ahnuÿuna Ajë Ahn'a wëla fac ryampo fo, bare nudilunahna.

²³ Ntehnëdërun: “Ani nke!” ma “Hnani nke!” Ant'awawu, ant'arëfuni.

²⁴ Yëtëryin, fac Ajë Ahn'a, ge tëkik, nkecf had mbilëbilik ambin hn'ani penëlehn duniÿa ñi fop.

²⁵ Bare afo korot ten d'us, do vahnë vëvë dol vi ñwëÿëdëniha.

²⁶ «Wafac wale njihahni cf Ajë Ahn'a nkecf had gë yamani rëm fu sankaf, Nowe, ka.

²⁷ Vahnë va tokëdëniho, cedëniho, ñëlëledëniho, do njëdahnëdënihehniho vëryag hni va ñëlini, hafo fac hn'ile tënkahnëko Nowe sisikulu hna. Awa ñac sankaf yijëko nkal hna ndawëhni fop.*

²⁸ «Nkeho fëna had yamani Lot ña: vahnë va tokëdëniho, cedëniho, ntaÿëdëniho do nkwa fëdëniho, njamëdëniho do mbëryëdëniho watere,

²⁹ hafo fac hn'ile cahëko Lot Sodom hna: Wënnu ña tëviko g'ambin rëv hwëdëh do gë wëraka hwëdëh ndawëkëhniho vahnë va fop†.

³⁰ «Koyëna nkecf fac le tufëhna cf Ajë Ahn'a: vahnë va d'oku lëw hni fo ntidëni, vëfëhwëta dina ikaca mënn.

³¹ «Fac rac ale yed' karyënk cery ntëwu ña, antë tënk bambery nuf viÿë vilëwu; do ale ye hn'ikaÿ dëwu ña fëna antë mënc gë ñalu.

³² Ndënkweÿaryin ile yehawo asëval Lot ña‡.

* **17:14 17:14** Yïryin njëkënihu wësëna wasadëha va fëhnëtanëk wësëna wasadëha va nunihëhni do pëyahnehni vëhwëhn mbiÿ va njërëni. (Soje Walevi 14) * **17:27 17:27** Wapëgwala 6.9; 7.24 † **17:29 17:29** Ndawëkëhniwo vahnë va fop afo tere Lot ña. (Wapëgwala 19.29) ‡ **17:32 17:32** Asëval Lot ña mbacik nke had apahn wanjiry. (Wapëgwala 19.26)

³³ Ale ýad iýi d'uniýa ýa céméd, bare ale wok kwětahnëna nêf iýi d'uniýa ýa pehëtaď umê dënk.

³⁴ Pëyaďëmu, hnë umëď tac vahnë vëhi ryakëď hn'ipad ndampo fo; nufëde aryampo do tavi aýëntaŵ a.

³⁵ Vësëval vëhi rëkëď ndawëndëni ryëŵa ndampo fo; nufëde aryampo do tavi aýëntaŵ a.

³⁶ [Vësan vëhi yed hn'ikaý; nufëde aryampo do tavi aýëntaŵ a.]

³⁷ Vërëfal va më tëyëniha: «Ahwëhn, ne nkeď watac?»

Yesu më ntëkwakëhni: «Hn'ile nkeď waýas hna mbarëpëlëďëni wahuy ŵa.»

18

Uhnës uryindaryindan soje ahitiŵ ayapah

¹ Yesu më mbok nësëhnëkëhni kat vërëfal vëlëŵu va tufahnëhni tëfëkëhni njëfandëni kwëlëkwël hara vësilëtana:

² «Nkeho hn'ankol ndampo ahitiŵ ale woko dakëďilahna gë Wënu ŷa do dënënéďilëhniwohna vahnë va.

³ Nkeho fëna hn'ankol tac asëval ale cëmaryëko asan. Asëval arac njidëho kwëlëkwël ahitiŵ hna ntehnënda kitiŵëhni g'ale nkelëkëhni ŷa.

⁴ «Ahitiŵ a ŷwëýëďëho kwëlëkwël, tac më ntehnak: “Dakëďilohna gë Wënu ŷa do dënënéďëwëhnihna vahnë va,

⁵ bare kabi aýi asëval mbërehnëko, kitiŵëďëfuhëhni, soje antë mbok njij njankëndo gë wanës.”»

⁶ Tac Ahwëhn a më mbok ntehnëk: «Nëparyin wante nësëk ahitiŵ ayapah arac!

⁷ Awa, Wënu ŷa lë gwëcanëďilohna bi vële kwëhnëk va age muntadëniha g'umëď gë g'anent? Demankëďilohna bi?

⁸ Pëyaďëmu, nkwečanëďëhëhni wati le rëfëka ŷa. Bare ge Ajë Ahn'a mbokajëk tëkatëďëhëhni bi vële hwëtahnëka nkal li?»

Farise gë arëf ýatëtanke

⁹ Yesu mboko nanta iýi uhnës uryindaryindan soje vële ntiyahnëk satëk do yafëkëhni vëýëntaŵ va fop:

¹⁰ «Nkeho farise g'arëf ýatëtanke. Vësan vërac tënkëniho Cery Wën Cankaf hna imunta.

¹¹ Farise ŷa më kahnëk muntad cahët minu fo ntehnënd: “Wën, camehnëmi gante nkoĸu gela gë vëýëntaŵ ki, vële led vëýi vahnë, ŵek do yëkëlehnëď vësëval vëhawary; ha, camehnëmi gante nkoĸu gela g'aýi arëf ýatëtanke ki.

¹² Cunëďëfu wahwënta wahi wafac mbëď gë wahi hna, do njëďahnëďëfu Cery Wën Cankaf hna hwëhn pëhw hn'ile-wo-le hnuýafu hna.”

¹³ «Arëf ýatëtanke ŷa, umë, kamëhni kahnëko ŷawët mbankatënd sakahnëha do ďëkëďilohna kaŵ g'ambin ntehnënd: “Wën, kaýëhnahnëryiýi g'ami, aravëhno kabi aŵen yëbu.”»

¹⁴ Yesu më mbok ntehnëk: «Paryi pëyaďëmu, Wënu ŷa arëf ýatëtanke ýi, ntehnëko satëk, gena farise ýi. Ale-wo-le hnaýënaka mbanëde bare ale vanaka naýënéde.»

Naŵ Wënu ŷa vële ye had vutah hwëhnëk

¹⁵ Vahnë yinenëhnikawo Yesu wëla vutah vutoy va tindëhni wëbák wadëŵu ŷa ndëwahni. Vërëfal va, ga nuni rac, më niranihëhni.

¹⁶ Bare Yesu më tahëndakëhni vutah va do ntehn: «Tavëryinëhni njijëni vutah va, ant'aŵëmaýëhnuni, kabi Naŵ Wënu ŷa vële ye had vëhni va hwëhnëk.

¹⁷ Toŷa ŷa fëyaďëmu, ale wok maŵëhnëlahna Wënu ŷa had gante maŵëndëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëďina muk Naŵ Wën hna.»

Asan avetak gë Yesu

¹⁸ Hnë wati rac, asankaf wasëwif rëyëkawo Yesu: «Aharaj afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

¹⁹ Yesu më ntëkwaka: «Soje ye wácëďuho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ŷa fo.

²⁰ Soje ile rëyëru ýi, gena njëtëru bi vakwëďa va? “Ant'aryawä ahnë; ant'ayëkëlehma asëval ahawary; ant'ale; ant'aye sede wamër; dënënéryihni rëmuĸ gë hnëmuĸ.”»

²¹ Asan a më ntëkwaka: «Vanj vakwëďa fop maŵëhnëbëu kobëri utah mën hna.»

²² Yesu, ga nkŵëryëk wanës watac, më ntehnëka: «Awa, iñë ryampo wojëki: yiry awaf fop ile hwëhnaru ŷa do ayëďahni koryi ŷa vëhaýëhnah va, koyëna nuýadū hnapul yabah ambin hna. Tac yij arëfëlehnëndo ami fo.»

²³ Bare asan a, ga nkwëryëk wante ntehnëka Yesu ña, njamëlehnëko kabi mbetako ðus.

²⁴ Yesu, ga nuka gante njamëk ka, më ntehnëk: «Ntakëk vëvetak tënkeni Naw Wën hna!

²⁵ Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn ÿak hnëpëk g'itënk avetak Inaw Wën hna.»

²⁶ Vële hnëpadëhawa va më ntehnëni: «Mo ye awa ale hode pehëti ÿa?»

²⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë va vëhodina, bare Wënu ña kod.»

²⁸ Awa, Piyer më ntehnëka Yesu: «Nëpary, tavëbun ile hwëhnaabun ÿa fop soje arëfëlehnënde.»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmu: ge ahnë tavëk tere lëwu, asëvalu, vëheryu, do vicëru, rëmu gë hnëmu gë vutahu soje Naw Wënu ña,

³⁰ nuÿad ntëbi ile kwëhnako kobëri ÿa do nuÿad ðuniÿa ile wok puðina wati ile yejëk ÿi.»

Rarëna ÿa pëyahned Yesu cëm dëwu ña

³¹ Yesu canaryëkëhniwo vërfal pëhw gë vëhi va do ntehnëhni: «Nëparyin, gë Yerusalem njiðen. Hnam ntiyad fop ile kerëni wakila soje Ajë Ahn'a.

³² Njëðahnëðëniha vële wok vëyena wasëwif, njafanëðëniha, njewëðëniha, tëpahnëðëniha,

³³ ntampëðëniha, tac ndawëðëniha; do fac rarëna hna mbëhnëð.»

³⁴ Bare ñoñ vëyëtëlohna ile nësëð; cowiniho ile ye wanës watac ÿa do wanës Yesu watac ntëbëkëhniwo.

Yesu umëp njërëned

³⁵ Ante tëhadëho Yesu nkol Seriko ña, umëp lañako wuntadëho ðarël nkañ hna.

³⁶ Ga nkwëryëk wëñañ kore le ryëcëðëho umë tëyëk bi ye ye.

³⁷ Më pëyayik: «Yesu vë Nasaret ryëcëð.»

³⁸ Awa, më ndekak: «Yesu, Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'amil!»

³⁹ Vële ryënkwëko va më niraniha ndemëhna, bare tac nkwënëk wafeka ña: «Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'amil!»

⁴⁰ Yesu kahnëko, më ntehnëk njinenëhniÿihna umëp uja. Ga tëkaryijik, Yesu më tëyëka:

⁴¹ «Ye ÿadu linëhni?»

Umë ntëkwak: «Ahwëhn, vok hnundu ÿadëfu.»

⁴² Yesu më ntehnëka: «Arafi avoka ahnund; kwëtahn hu ña pehëtëki*.»

⁴³ Tan, mbokalehn nund do tëfëlehnënda Yesu cëmbatënda Wënu ña. Kore ÿa fop nuniho watac do cëmbëntëdenihawo Wënu ña.

19

Yesu gë Yase

¹ Yesu tënkëko Seriko hna do ndëcëðëho nkol hna.

² Asan ale wacik Yase yeho hnam. Asankaf vërfë ÿatëtanke yeho do mbetako ðus.

³ Naðëho nuhna ale wacëde Yesu ÿa bare kodilohna kabi yiñnëlohna do vahnë va njabëniho haryënk wëwu.

⁴ Awa, umë nkaryëk karyënk wë gë nkañ ante tëfëð Yesu, kay hnë tëh soje nuhna.

⁵ Ga tëkëk Yesu bay hnam më kañaka do ntehna: «Cëli ñap, Yase: dol ÿal hu hna njinëgadëfu.»

⁶ Yase cëlëlehni ñap njohna Yesu g'uhnatah gë tere lëwu.

⁷ Ga nuni watac, fop ntavëkëhniwo, më ñakëñakëðëni nësëndëni wëba Yesu: «Tere ale lid wameh cëlahnëk aÿi asan.»

⁸ Ga tëkëni tere hna, Yase kahnëko haryënk wë Ahwëhn a ntehna: «Nëpary, Ahwëhn, njëdadëfuhëhni cape ndampo hnapul mën ÿa vëhayëhna va, do ge nufëhnëbuha ahnë koryi ðëcët, mbësadëfuha wahwënta wahnah g'ile hnufëhnëbuha ÿa.»

⁹ Yesu më ntehnëk: «Dol Wënu ña pehëtëkëhni vëvë iÿi tere vi, paryi nke, aÿi asan fëna fatah Abëraham ye.

¹⁰ Pëyadëmu, Ajë Ahn'a njijëk njëkëlehnëhni do pehëtëhni vële sëvëko va.»

Vëryokuñ pëhw vële hwëtëhnanhik koryi

¹¹ Yesu më mbok nantanëkëhni uhnës uryindaryindan soje vële wëryëko takan wanës watac va kabi tëhako Yerusalem do ntiyahnekëhniwo vahnë va tameki tëkid Naw Wënu ña.

* **18:42 18:42** Kwëtahn hu ña pehëtëki: Kode nkwëryi fëna kwëtahn hu ña njërëneki.

¹² Wëlin ile nësëko ÿa: «Asan yeho ale hnagiko hnë tere lënah, nji hn'inkal ñaʼah, soje nji naʼwëndi; tac do wawokaj.

¹³ Njihahnënd ÿa umë macëkëhni vëryokuñ ipëhw vëlëwu va, njëdakëhni ale-wo-le uÿec sanu hwëhn nafa* yabah do ntehnëhni: “Dokuñandin iÿi hnapul hafo vokaju.”

¹⁴ «Ñewënihawo ðus asan arac; umë payënihëhni vëfay kamëhni lëwu pëyahneni: “Ñadilëfunahna aÿi asan naʼwëhnëfu nkal fu li.”

¹⁵ «Bare rëkëk naʼwëndi. Tac më mbokajëk nkal dëwu hna do macehnëhni vëryokuñ vëlëwu vële njëdako koryi va: ñadëho njët bi hak ndokuñahnëni ale-wo-le.

¹⁶ «Aryënkwëryënkwa a më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uÿec sanu ule yëdaruhowö wä nagëk wanjëc pëhw.”

¹⁷ Ahnaʼw a më ntehnëka: “Njivëk, aryokuñ afërën yeru; kabi pacënaru viÿë viroy hna, ntidëmi asankaf hnë vankol ipëhw.”

¹⁸ «Ahigëna ÿa më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uÿec sanu hu wä wanjëc imbëd nagëk.”

¹⁹ «Ahnaʼw më ntehnëka: “Awa, wëjë asankaf vankol imbëd lidëmi.”

²⁰ «Aryokuñ ahaʼwary më njijëk ntehn: “Ahwëhn, wëli uÿec sanu hu wä; hnë fankwëÿ ipand kwëtëbuho.

²¹ Ntakëkoʼwo gë wëjë kabi njapëru: nufëdëu ile woru kwëtëlihna do kacëdëu ile woru nadëlihna.”

²² «Ahnaʼw a më ntehnëka: “Aryokuñ aʼwëh yeru, wante hnësëru ñi hwëdandëmi. Ntehnëru njëtëruho njapëbu, nufëdëu ile wobu kwëtëla do kwëcëdëu ile wobu nadëla.

²³ Awa, ge koyëna nke, soje ye woru kwëtëlihna koryi mën ÿa hnë bank? Ge mëncibu kokëdëbu wënhëniwu ge mbidëfu.”

²⁴ «Tac më ntehnëkëhni vële yeho hnam va fop: “Tëbëryina ayëdawuna ale hwëhnak wanjëc sanu pëhw aÿi.”

²⁵ «Umë ntëkwaniha: “Ahwëhn, umë njabëka, tëk kwëhna wanjëc ipëhw!”

²⁶ «Toña ÿa fëyadëmu, ale hwëhnak ÿa nkwënënde, bare ale wok kwëhnana ÿa, tëbëde wëla ile liyahneka rëkëk nuÿa ÿa.

²⁷ Awa, soje vële wok wëyadëfina yenëhnëwëhni ahnaʼw vi yojënëhni ani aryawuni tase mën.»

Itënk Yesu Yerusalem

²⁸ Ga nësëk koyëna, Yesu kahnëtakö ndënkwëhnëhni vahnë va nkaʼw hna njindëni Yerusalem.

²⁹ Ante tëhako nkol Betëfase gë nkol Betani, ðarël Kuñ Oliviye hna, umë payëkëhni vërëfal vëhi haryënkwa,

³⁰ më lehnëkëhniwu: «ÿiryin hn'ankol ante ye haryënkwa ñi. Age tëkërun tëkatëdunëha, ga pokik, fapali fante wok kobëri kayina. Pëtina ayojuna ani.»

³¹ Age ahnë tëyëku bi soje ye fëtëdunëha, dehnëryina Ahwëhn a valëka.

³² Vërëfal va njilehneni do tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwu Yesu ka.

³³ Wati ante pëtëdënihawo fapali ña vële hwëhnëka va më tëyënihëhni: «Soje ye fëtëdunëha fapali fi?»

³⁴ Umë ntëkwani: «Ahwëhn a valëka.»

³⁵ Tac më njonëhnëniha fapali fa Yesu, tindëniha vacuñ vantëw hni va kayëndëlehnëniha hnam Yesu,

³⁶ kore ÿa ntanëdënihawo Yesu vacuñ vantëw hni va nkaʼw hna njitënd.

³⁷ Ante tëhadëniho Yerusalem ña, gë cape cëpëta Kuñ Oliviye ña, kore vërëfal ÿa fop pëbëkëhniwu uhnatah wä, pëgwëlehnëni ndekandëni cëmbëndëniha Wënu ña kabi viÿë vifëmpëhnahnah viyabah nunihö.

³⁸ Ntehnëdëniho: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëda ale yijëd naʼw g'uʼwac lëwu wä! Arabi yam ÿa nke hn'ambin hna do Wën Hunte Sëpëk Fop ña cëmbi!«*

³⁹ Wafarise wëryampo yentiko kore hna më ntehnëniha Yesu: «Aharan, dehnëryihni vërëfal hu vi ndemëhnani.»

⁴⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyadëmu, ge ndemëhnani, wëraka wi ndekac cëmb mën inja!»

Yesu Yerusalem konëhnëd

⁴¹ Yesu, ante tëhako nut naʼw Yerusalem ña, konëhnëdëhawo, ⁴² ntehnatënd: «Yerusalem, kayëhnahnëko gë wëjë. Age njëtakëndu ile lidu ahnuÿahn yam ÿa, wëla dol fo, njivakëndëhi. Bare umë tame cowëru!

* 19:13 19.13 Uÿec sanu hwëhn nafa këñëlahnëk gë cos soje wafac keme (100). ✪ 19:38 19.38: Wahnëw 118.26

⁴³ Wafac yenëhniki vëÿeŵ hu va mbëryëdëni hëya kece hu hna tënkëhnahnënihi. Kwërëdënihi caharaß do ñayëdënihi vacape va fop.

⁴⁴ Mbëvendënihi fop, wëjë gë bulunda lëŵ hu ÿa, vëravëndilihna wëla itaka ðampo nko tinda hnë ÿëntaŵ. ÿin fop nkeð kabï yavëtëlihna wati ile nijjëk Wënu ndemaÿi ÿa!»

Yesu ntaðëhëhni vëwaf va Cery Wën Cankaf hna

⁴⁵ Yesu tënkëko selele Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn ntandëhni vëwaf vële yeho hnam va†.

⁴⁶ Ntehnëdëhëhniwo: «Vikerëh Wënu va më lek: “Cery mën ña Cery iyëfa macëde.”* Bare wühnë, soŵa vële lirun!«

⁴⁷ Yesu karañëdëhëhniwo fac-wo-fac Cery Wën Cankaf hna. Vësankaf vësëna wasaðëha va, gë vëharañ sariya va do gë vëvë karyënkŵ bulunda va fop njëkëlehnëdëniho ndawëhnëniha.

⁴⁸ Bare vëÿëtëlohna bi hak ntidëni pëlahnëniha, kabï bulunda ÿa fop nkok nëpanda kwëlëkwël, umë fo ndilaniho.

20

Ne matik ucankaf Yesu ñi

¹ Fac ryampo, Yesu karañëdëhëhniwo bulunda ÿa Cery Wën Cankaf hna do pëÿadëhëhniwo Wanës Wakasëk ña. Vësankaf vësëna wasaðëha va gë vëharañ sariya va do gë vicër va tëhanihawo

² do tëÿëniha: «Pëÿaryifu, bi g'iyëhne fanka ntidu vëÿin, mo lehnëki alind?»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Ami fëna tëÿëdëmu iñë ryampo. Pëÿaryino,

⁴ mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ye ma bi vahnë va fayikawo?»

⁵ Bare pëgwëniho nkwaÿëlëndëni vëhni fo ntehnëlëndëni, ge ntëkwayinëka Wënu ña fayikawo, tëÿëdëhëfu, soje ye woyinëk kwëtahnëlahna?

⁶ Ge ntehninëk, vahnë va fayikawo, bulunda ÿa fop ntutëdënihëfu gë wëraka soje ndawënihëfu, kabï kwëtahnëni San kila yeho.

⁷ Awa më ntëkwaniha: «ÿëtëlëfuhna bi mo fayikawo njaryënd.»

⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Awa njivëk, ami fëna pëÿadiluhna fanka fale lihandëbu vëÿin va.»

Uhnës uryindaryindan soje vëÿam vëÿapah

⁹ Tac, Yesu pëgwëlehn nantanëhnëdëhni bulunda ÿa uhnës uryindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko ikaÿ waresen do kwëtëhnahnëhni vëÿam njilehn uyas ule viÿëd.

¹⁰ Ante tëkëk wati ile kwëcëde waresen ña, më payëka aryokuj hnë vëÿam hna soje njëdaniha sah lëŵu ÿa hnë waresen wale mbarëpëni hna. Bare vëÿam va ndafënihaŵo ale fayiko ÿa ntalehnëniha wëßäk fo.

¹¹ Ahwëhn kaÿ a mboko paya ahaŵary kat, bare vëÿam va mbok ndafëniha umë fëna, njeÿëniha ntalehnëniha wëßäk fo.

¹² Mboko paya kat aryokuj ararëna alëŵu ÿa; arac më cërehnëniha do canëniha g'ipër.

¹³ «Awa ahwëhn kaÿ a më ntehnak: “Ye rëfëko liwu? Payëdëfuha ajë mën ale ÿahnëbu ðus aÿi: ntiyahnéko umë ntënëdëniha.”

¹⁴ «Aju njiko hnam, bare vëÿam va, ga nuniha, ntehnëlëdëniho vëhni fo: “Wëliho ale lëwëd ikaÿ inï. Dawëñëfuna, kwëhnahnin.”

¹⁵ Tac canëlehnëniha kaÿ hna do ndawëniha. Awa tëÿëdëmu: Ye ntidëhëhni ahwëhn kaÿ ña vëÿam va?

¹⁶ Pëÿadëmu njijëd ndawëhni vëÿi vëÿam do njëdahnï kaÿ inï vëhaŵary.»

Vahnë va, ga nkweÿyëni wanës watac, më ntehnëni: «Araßi Wënu ña antë maŵ wañi muk!»

¹⁷ Bare Yesu ntañjëkëhniwo do ntehnëhni: «Ye pëhnëtanëk wañi wanës waßë vikerëh ñi: “Itaka inte cañëtaniho vëÿëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëŵu ña fop”»

¹⁸ Ale-wo-le yod hn'ñi taka ÿa nihëd do ge taka ñi ahnë njohahnëk, ivëd fo ntidëha.»

Soje ÿatëtanke ile cosëde Sesar ÿa

† 19:45 19.45 Vëwaf vële yeho hnam va: Tëfëlahna nkehni vëwaf Cery Wën Cankaf hna. * 19:46 19.46: Esayi 56.7

✧ 19:46 19.46: Seremi 7.11 ✧ 20:17 20.17: Wahnëw 118.22

¹⁹ Vëharan sariya va gë vësankaf vësëna wasadëha va njëkëlehnëdëniho pëlaniha Yesu hnë wati rac dënk, kabi njëtëniho soje lëw hni nantahnëko iyï uhnës uryindaryindan, bare ntakëkëniwo gë bulunda ya.

²⁰ Pëgwëlehnëni njëkandëniha Yesu. Soje watac, cañëtëlehnënihehni vahnë vële liyako had vëfëren ye. Vahnë vërac ñadëniho pëlaniha Yesu hn'urënd gë wanës wadëwu ña, nuyahñëni fere njëdanahnëniha gë vësankaf.

²¹ Më ntehnëniha aki: «Aharan, njëtëbun ile hnësëdu do haranëdu ya canëk; Kwëtahnëliha nëf ile nke ahnë, bare toña ya fo haranëduhëni vahnë va.

²² Awa pëyaryifu, sariya fu ya fuhnë wasëwif mawëryak bi ma mawëryana cosi yatëtanke ya asankaf a, Sesar?»

²³ Bare Yesu njavëtëko urënd lëw hni wã më ntehnëkëhni:

²⁴ «Tufëryino yëc kori.» Ga tufëniha, awa më tëyëkëhni yëka mo g'uwac mo liyik kori li?

Më ntëkwaniha: «Sesar.»

²⁵ Më ntehnëkëhni: «Awa bësaryina Sesar ile kwëhnëk ya, do Wënu ña ile kwëhnëk ya.»

²⁶ Vëhofilohna pëlaniha hnë wanës wante ntëkwadëho tase bulunda ña. Pëmpëhnahnëkëniwo dus ndemëhnahehni.

Itëy soje ibëhn vësëm

²⁷ Vahnë vëvë Saduse rëhakawo Yesu. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdëfina.)

²⁸ Aki ntehnënihawo: «Aharan, Moyis njëdäkëfu an'akwëda: "Age asan yëlëk, do cëm hara kwëhnana vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soje nagëhnahna acëru vutah."

²⁹ Awa, nkeho hwënta ryampo vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

³⁰ Ahigëna ya ñëlëgëkawo asëval a do cëm umë fëna hara tavëna vutah,

³¹ tac ararëna ya. Koyëna nkehëniwo mbëd gë vëhi va fop, cëmëniho hara vëravëlëliha vutah.

³² Tac, asëval a fëna cëmëgëlehn.

³³ Awa, mo hwëhnëdëha asëval ayi hnë fac ile mbëhnahnëdëni vësëm hna kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo?»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Vësan gë vësëval iyï duniya vi ñëlëledëni;

³⁵ bare vësan gë vësëval vële hitinjik catëni tëfëka mbëhnëni vësëm hna do nkentini duniya ile yejëk. Hnam vëyëlëledëfina.

³⁶ Vëhodëfina mbok cëmëni: gë wamëleka ki nkedëni. Ibëhn inte mbëhnëdëni ña rufahnëd vutah Wën paryi ye.

³⁷ Moyis pëyahñëk wapacëk vësëm va mbëhnëdëni. Hnë vikerëh vinte hnësëndëhawo Ahwëhn a haryënkwa fatëh fante yagëd hna, Moyis macëkawo "Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob."

³⁸ Awa, Wënu ña gena Wën vësëm. Wën vële wok vësëmëna ye, kabi vutah vuntëwu va fop mbëhnëdëni.»

³⁹ Awa, vëharan sariya vëryampo më tëbani wanës ña do ntehnëniha: «Toña hnësëru, Aharan.»

⁴⁰ Do vëryëkëdëflohna mbok tëyëniha wakawary.

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Hak kodë ntehni Arëhnayik a Aju David ye?

⁴² David hnësëk Kayëtë Wahnëw hna:

«Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a: Yij alaña g'irëhw mën,

⁴³ hafo hale këfëdëfuhëhni vële yëwëki va haryënkwa hu.*

⁴⁴ Awa, age David "Ahwëhn" macëdëha, hak kodë Arëhnayik a fëna nke aju David?»

Antë ntinde had vëharan sariya ki

⁴⁵ Ante nëpadënihawo Yesu kore ña, ntehnëkëniwo vërefal vëlëwu va:

⁴⁶ «Keharyinëhni vëharan sariya vi. Vëhni nëjahñëkëhni gwërëtahehni gë vacud vajaryah do yad nkañëndeni g'untënah wañëwa bulunda hna; tëhnađëni wëlaña wale rëkëdë nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëdë roka sankaf hna.

⁴⁷ Tëbëdënihehni vësëval vële cëmeryëk vësan va fop ile kwëhnani ya, do tan munta yaryah muntađëni, ntehnahni vahnë vëfëren ye. Soje umë, Wënu ña kwëdëdëfëhni ntëbini vëyëntaw vi fop.»

* 20:43 20:43: Wahnëw 110.1

21

Ile njédahnéd aséval ahaýèhnah

¹ Yesu njèkèko caharab lèwu do nukèhniwo vèvetak hwètédèho uyédahn lèw hni hn'ile kwètédèho Cery Wèn Cankaf hna.

² Nukawo fèna aséval, ale cèmaryèk asan, ahaýèhnah dus, ga kwètéd vujèc vuki koryi vunte wok yabèlahna nafa.

³ Yesu mè ntehnèk: «Toña ýa fèyadèmu: ile kwètèk aséval aýi yabèk ntèbini vèyèntaw vi fop,

⁴ kabí vèyèntaw vi fop njédahnèni koryi ile wok balèlèhniha, bare umè, hn'uhayèhnah lèwu hna, njédahnèk le kwèhna ýa fop ile rëfèkawo kwèta soje lèwu ýa dènk.»

Yesu ipèrèkan Cery Wèn Cankaf na pèyahnéd

⁵ Tac vèryampo nèsédèniho soje Cery Wèn Cankaf na ntehnèdèni: «Nkwamèk, gè wèraka wawamah walèwu wí gè vile wamènahnik vi!»

⁶ Yesu mè ntèkwakèhni: «Pèyadèmu, ile hnuðun ýi, wafac yejèk le nkoð gona ani wèla itaka ðampo tinda hn'inëntaw; fop nihède.»

⁷ Mè tàyèniha: «Aharan, awa guve ntiyað watac? Ye yeð dahèse ile rufahnéd ante tèkid vèyin na?»

⁸ Yesu mè ntèkwakèhni: «Kwètèryin hakili, ant'awawu arokayiwu. Vahnè véyabah njijédèni mècani uðac mèn do ntehnèdèni vèrèhnyak ye do wati ýa tèkik, bare ant'arèfuni.

⁹ Ge nkwèryèðun ga nèsède soje wamèt nkal g'inkal, gè inkal inte ýañènak, antè ntaku; afo watac tèki ten, bare gedfina tameki wapuya ýi duniya.»

¹⁰ Tac mè nkwènèk: «Bulunda rëkéð mètèndèni gè bulunda ýèntaw, do ahnað pègwèðèha ahnað ayèntaw;

¹¹ nkeð inènka nkal hnè waresiyo wayabah, do g'inte na. Nkeð fèna viyè viyayah ambin hna do vahnè va takèðèhèni dus.

¹² «Bare tèkahnind warí fop, pèladerun, korotehnèderun, njédahnèderun soje ahitiñiwu vacaliya hna do cèðèderun. Wati rac njiryeryèderun hnè vèhnað do gè waguverèner soje lèmén.

¹³ Awa wati rac nkeðun waseðe mèn.

¹⁴ Kwètèryin watac vankaf hna: ant'afèhwètawu ile rëfèka ahnèsu,

¹⁵ kabí ami dènk njédadèmu hakili, véle ýewèku va, vèhoðfina nkwajèni.

¹⁶ Wèla véle hnaðèku va dènk tokaðènihu vèhitij hna gè véle vankèrun tere, wahnènk hun do gè wèlawo hun, vèryampo hnè wuhnè ndawèdèni.

¹⁷ Vahnè va fop nkwèðènihu soje lèmén.

¹⁸ Bare wèla imul ndampo ibè nkaf hun cèwèðfina.»

¹⁹ Ya wènarýin: koyèna pèhètèðun nta wary hun inja.

Yesu inih Yerusalem na pèyahnéd

²⁰ Yesu mè nkwènèk ntehn: «Ante nuðun Yerusalem ga kwèrèdèni wasoðaðe na, njètèðun, wati rac, biyèðfina nihède.

²¹ Awa, véle yeð Yuðe va tèfèka nkaryèni gè wahuñ, véle yeð ðambery Yerusalem va tèfèka na wètani, do véle yeð wèhaý va tèfèlahna mèncini g'ankol.

²² Wafac wale korotehnèdèhèni Wènu na vahnè va yeð, ile ntiyað fop ile nèsèk Vikerèh ýa.

²³ Mekèhni vèséval véryonkah va gè véle yèwèndèdèhèni vutah vuntèw hni vahnè wafac warac! Horot sankaf yeð hn'inji nkal kabí ntavah Wènu na cèlid hnè bulunda rac.

²⁴ Gè sèlame ndawèdèni, vèramp njodeni wayal hna fop. Vahnè véle wok véyena wasèwif wa nihèdèni Yerusalem hafo ante puð wati le mawèryanani ýa.»

Itèk Ajè Ahn'a

²⁵ «Ulav hna, ulepera hna do gè wahal hna nuðe wèdahèse gè viyè vífèmpèhnahna do nkal li wahnènk wí fop mpaýèmpaýadèhèni do pèmpèhnahnédèhèni dus soje wèna w gè fanka wawonkèlo wènka ni.

²⁶ Wati rac vahnè va cèmèðèni ntakah ge nahani iyayah ile ýað ntiya nkal ýa. Pèyadèmu, Wènu na nënkèð fop ile ye g'ambin ýa.

²⁷ Tac nuðe Ajè Ahn'a ga tèkid hn'anar, gè fanka do gè icèmb cankap.

²⁸ Ge vèyin pègwèk ntiyañ, matèndaryin do ahanu, kabí pèhèt hun inja tèhajèk.»

Imèntèndèlehn anuý na

²⁹ Tac Yesu më njëdfahnëk inji mëntëndelehn: «Yëkëryin anuÿ inji gë vatëh vañëntaŵ vi fop:

³⁰ ge nurun ga pëgwëk nëpënd, njëtëdfun wati hasëk ŷa tëhajëk.

³¹ Ndampo fo nke, ge nurun vēÿin fop ga tëkid, yëtëryin Naw Wënu ŷa tëhajëk.

³² «Toña ŷa fëyadëmu: vahnë vēvē gaki vi vēsëmëdfina fop hara diyana vēÿin fop.

³³ Ambin ŷi g'inkal inji godina, bare wanës mën ŷi nkođ kwëlëkwël.»

Ajë Ahn'a ante nkodë napëdfena ŷa tëkid

³⁴ «Diryin wajira: ant'afabu li vambënt fo, g'uryëw, ma ahnahandu soŷe wadënah ŷi đuniÿa; ge gena umë, fac ile njihahniđ Ajë Ahnë nanëtëdfëhu,

³⁵ had urënd: pëyadëmu, pëladëhëhni fop vēle lëdfëk nkal vi.

³⁶ Ant'ahnamawu! Yëfaryindën kwëlëkwël! Koyëna nuÿadun fanka ayawënahnu hnë fop ile rëkid hna do aholu arufëhnawu haryënkw Ajë Ahnë hna.»

³⁷ G'anent ga, Yesu karanëdfëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, do g'anëka ga, hn'ikuŷ nte wacik Oliviyë hna njidëho ndakind.

³⁸ Do đulunda ŷa fop kobëri fo g'acahnëfëđ ga njijëdfëniho Cery Wën Cankaf hna soŷe nëpandëniha.

22

Yudfa pëhñak njëdfahna Yesu

¹ Ambënt mburu kwëhn levir këm, ante wacaryik Pak ŷa fëna, tëhajëko.

² Vësankaf vësëna wasadëha va gë vēharan sariya va njëkëlendëniho ndawëhñëniha Yesu, bare ntakëkëhniwo gë đulunda ŷa antë nãñëni.

Yudfa pëhwëtak njëdfahna Yesu

³ Awa Sintani tënkëkawo Yudfa, nte wacëdfëho Isëkariyot ŷa, ale yentiko hnë vērëfal Pëhw gë Vëhi hna.

⁴ Yudfa njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vēvē karyënkw Cery Wën Cankaf va gante tëfëka njëdfahni Yesu ka.

⁵ Nënëkëhniwo đus do më ntehnëniha cosëdfëniha koryi.

⁶ Yudfa mawëlehn do pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdfahnëhni Yesu hara đulunda ŷa vēyëtana.

Yesu nëgehnëđ roka Pak ŷa

⁷ Tëkiko wati ambënt mburu kwëhn levir këm ŷa do hale ndawëdfëni vupe soŷe roka Pak ŷa.

⁸ Awa Yesu më payëkëhni Piyer gë San ntehnëhni: «Yiryin afëhwëtanëhñëhëndunëfu roka Pak ŷa.»

⁹ Më ntëkwaniha: «Ne ñadu fëhwëtafu?»

¹⁰ Më ntëkwakëhni: «Nëparyin: ge tëkërun naw hna, nuđunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina hafo tere hn'ile tënkëđ hna.

¹¹ Ntehnëđunëha ale hwëhñëk tere ŷa: "Aharan a tëyëdfëhi: 'Ne nke cery nte rokahnëdfëfun roka Pak ŷa gë vērëfal mën va?' "

¹² Tufëdfëhu cery cankaŷ yan etas hna g'ile valëdfëhu ŷa fop. Hnam pëhwëtađun soŷe roka ŷa.»

¹³ Awa njilehñëni, tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka do pëhwëtani soŷe roka ŷa.

Roka Ahwëhn a

¹⁴ Wati ŷa, ga tëkëk, Yesu gë vēfayik vēlëwë va mbarëpëlëniho soŷe roka ŷa.

¹⁵ Më ntehnëkëhni: «Ñadëfuho đus tokëlahni ŷi roka Pak gë wuhnë ani gë horotahñëdu ŷa!

¹⁶ Toña ŷa fëyadëmu dol, bokëđa roku muk iÿi roka hafo hale padëđ nafa iÿi roka ŷa Naw Wën hna.»

¹⁷ Awa, më nufëk nkëlëwa uñen, camehñëka Wënu ŷa do ntehnëhni: «Nufëryin anj nkëlëwa, asehëlu wuhnë fop.

¹⁸ Pëyadëmu, tëk pëgw iÿi wati, bokëđa sewu uñen waresen hafo tëki Inaw Wënu ŷa.»

¹⁹ Tac më mbok nufëk mburu, camehñëka Wënu ŷa, do më nkubëlehnëk njëdfahni ntehnëhni: «Iÿin mbahn mën ŷa ye nte yëdfahnik soŷe hun ŷa. Diryindën aki, aryënkwëtahñënduno.»

²⁰ Ga tokëni, Yesu më mbok njëđakëhni anji nkëlëwa ñen, do ntehnëhni: «Anji nkëlëwa ñen sat mën ile ryehëtëde soje lëw hun ŷa ye do ŷabahník kwëtëla kasëk nte ntík Wën bulunda lëwu ŷa.

²¹ Bare nëparyin: ale rokadëho ŷa ani nke, tokëländëbun!

²² Ajë Ahn'a cëmëđ gante pëhnaċ Wën ka bare ale rokadëha ŷa korotëđ dus!»

²³ Awa pëgwëlehnëni tÿëläëndëni bi mo ye hnë vëhni ale ŷad nti rac a.

Mo ye ale lëbëkëhni nafa hnë vëřëfal hna

²⁴ Tac vëřëfal va pëgwëlehnëni nkwaĵëlëndëni njëtahnëni bi mo ye ale lëbëkëhni nafa vëŷëntaŷ va.

²⁵ Awa, Yesu më ntehnëkëhni: «Vëhnaŷ vëvë đuniŷa vi ndëcëtëni canċaf ntëŷ hni ŷa, do vële hwëhnaċ fanka ucankaf va mëcađëni “vëli fëřën”.

²⁶ Bare wuhñë, ant'aliwu had vëhni! Ale ŷak hnaŷëk a tëfëka nke had umë ŷak vak hnë wuhñë, do ale ryokuñëhñëđëhëhni vëŷëntaŷ va nke had aryokuñ.

²⁷ Awa mo ye ale ñak nĵabëk nafa ŷa? Ale rokëđ roka ŷi gë ale hnëhëtëđ aŷi? Gena bi ale rokëđ roka ŷi? Ha, bare ami had ale hnëhëtëđ nkebu fagant lëw hun!

²⁸ Wuhñë, g'ami nkentirunëho kwëlëkwël hn'uryëñah mën hna fop,

²⁹ do gante njëđako ucankaf řëm mën ki, koyëna njëđadëmu ami fëna:

³⁰ tëkëđëna tokënden do celahnënden Naw hna, do ntañadun hnë watinki vësankaf soje ahitiñuni wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel wi.»

Yesu pëŷahnëđ Piyer njahëtađëha

³¹ Yesu më ntehnëka Simo Piyer: «Simo, Simo, nëpary: Sintani këlaka Wënu ŷa maŷëryana kolahn paryi gante paryëde pitëndëlehnahni vantimp gë vaparyel ki.

³² Bare ami, muntanëmi, soje antë ntiñëtaŷi kwëtahn iña kwëlëkwël. Do wëjë, ge mbokajëru gë ŷal mën yaŷëñëryihni vëŷënta hu va.»

³³ Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, pëhwëtafu wëlakënde ntehnë sëđaryiwu gë wëjë do sëmëntiwu gë wëjë.»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Pëyadëmi, Piyer, hnë unji mëđ dënk, ani gë tarahnënd cale ŷa, njahëtađu wahwënta warar yëtëlihoyna.»

³⁵ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Ante payëmuno koryi këm, kufa këm, wapary wante hnëpëtandun këm ŷa, iñë bi wojëkuno?»

Më ntëkwani: «Ñoñ gojëlëfunohna.»

³⁶ Awa më ntehnëkëhni: «Bare tame, ale hwëhnaċ koryi tëfëka nuf, ale hwëhnaċ kufa tëfëka nuf, do ale wok kwëhnana sëlame tëfëka nkwaċ cuđ canċaf ntëwu ŷa ntëwahn rŷampo.

³⁷ Pëyadëmu, afo ntiya ile nësëk Vikerëh soje lëmën ŷa. Më lehnëk: “Aŷën ntiraryëñiha vahnë va.” Ha, soje lëmën ŷa biŷëđina, fop padëđ.»

³⁸ Vëřëfal va më ntehnëniha: «Ahwëhn, wëli wasëlame wahi.» Yesu më ntëkwakëhni: «Gwëř nke.»

Yesu njëfad hn'ikuñ Oliviyë

³⁹ Yesu më cahnëk do nji hn'ikuñ nte ŷacik Oliviyë hna, gante njehëka ka. Vëřëfal vëlëwu va më ntapëhñaniha.

⁴⁰ Ga təkëni hnam, më ntehnëkëhni: «Yëfaryin kwëlëkwël soje gante kođun ayawënahnu ge njëkëhnahñëđërun.»

⁴¹ Tac më ñawëtakëhni toye, ndëkwëhñëk do njëfa aki:

⁴² «Apa, ge ñadu, ñawëtënde antë tëkëhne iŷi horot. Bare ant'ali ile ŷadëfu, diry ile ŷadu wëjë ŷa.»

⁴³ Awa mëleka vë g'ambin ŷa cëlëlehnë njiñ njawënaŷëhna.

⁴⁴ Yesu nkwenëko njëfa ŷa g'ahawary kabi njiwëhñëko đus hafo ñacëñac ntëw ŷa nke had sat yatëđ.

⁴⁵ Ante puhnaċ njëfa ŷa, më matëk, mboka gë vëřëfal vëlëwu do nji tëkatëhni ga ndakëni wakwëđ, kabi njiwëhñahñëkëhniwo đëcët g'umë.

⁴⁶ Më ntehnëkëhni: «Hak kođun aryaku wakwëđ? Matëryin ayëfawu soje gante kođun ayawëñawu ge njëkëhnahñëđërun.»

Ipëla Yesu ŷa

⁴⁷ Nkoko nësënd tëketëni kore vahnë. Yuđa aryampo vëřëfal Pëhw gë Vëhi hna rÿënkwarÿikëhniwo. Më tëhaka Yesu soje mbuca.

⁴⁸ Bare Yesu më ntehnëka: «Yuđa, gante mbucëde ale hnëñëlërun bi tokađuha Ajë Ahn'a?»

⁴⁹ Vële tëfëläniho Yesu va, ga nuni ile ŷad ntiya ŷa, më tÿëñiñiha: «Ahwëhn, rawahnëfu bi wasëlame fu wi?»

⁵⁰ Do aryampo hnë vëhni taŵëlehna aryokuj asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf tëhw ñi.

⁵¹ Bare Yesu më ntehnëk: «Tavëryin! Gwër nke.» Do më ñakëka asan arac nëf ña njërënëlehna.

⁵² Tac Yesu më ntehnëkëhni vësankaf vësëna va, vësankaf vëyëka Cery Wën Cankaf va, do gë vicër vële yijëko pëlanih va: «Gë wasëlame do gë waryoko bi téfakëha ayinëhniwuno, afëlawuno had bandi yëbu?»

⁵³ Fac-wo-fac Cery Wën Cankaf hna nkelahnëcënëho do yëkëlehnëluhna afëlawuno, bare iÿi wati wuhñë hwëhnëk gë fanka umëhwëry fa, Sintani hwëhnëk.»

Piyer njahëtaďëha Yesu

⁵⁴ Awa pëlalehnëniha Yesu njiryeryëniha ndënëniha tere asëna wasadëha asankaf hna. Piyer ñawët tëfëdëhëhniwo.

⁵⁵ Hwëdëh fëdiko fagant selele hna, Piyer ntañantëlehni gë vële yeradëho hnam va.

⁵⁶ Aséval aryokuj më nuka Piyer ga ntañantik ďarël hwëdëh hna; më ntañëka do ntehna: «Asan ale lañak aÿi gë Yesu nkentiko!»

⁵⁷ Bare Piyer njahëtako ntehna: «Hali, yëtëlëwähna.»

⁵⁸ Ga mbiÿëk toye, ahñë ahaŵary më nuka do ntehn: «Wëjë fëna, arëfal Yesu yentiru!» Bare Piyer më ntëkwaka asan arac: «Hali, gena toña.»

⁵⁹ Ga mbok mbiÿ, ahaŵary kat më mbok ntehnëgëk: «Lëk, aÿi asan gë Yesu nkentiko, kabi umë fëna avë Galile ye.»

⁶⁰ Bare Piyer më ntëkwak: «Yëtëla bi ye ŷaďu ahñës, wëjë.» Ani gë patahnënd wanës ña dënk tarëlehn cale ña.

⁶¹ Ahwëhn a Yesu më cahëtak ntañëka Piyer. Awa Piyer ndënkwëtahehn ile ntehnëkawo Ahwëhn a: «Tarahñënd cale ña unji mëď njahëtaďu wahwënta warar yëtëliho.»

⁶² Awa Piyer cahnëlehn kond đus.

Yesu njewëďe do ndafi

⁶³ Vësan vële yëkadëhawo Yesu va pëgwëniho njafañëndëniha do ndafëndëniha.

⁶⁴ Më cankëniha yëka ŷi do tëyëniha: «Awa, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki?»

⁶⁵ Nkonihni njewëndëniha wakaŵary wayaňah menahnëniha wac.

Yesu haryënk wëhitij vësankaf hna

⁶⁶ Ga pacëk, vicër vëvë bulunda wasëwif va, vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharaj sariya va mbarëniho. Më ntehnëni njoji Yesu Mbara Vëhitij vëlëw hni hna,

⁶⁷ do, ga tëkaryijik, më tëyëniha: «Arëhnayik a bi yeru? Pëyaryifu!»

Yesu më ntëkwakëhni: «Ge pëyamu njëtëbu mawëndilunohna,

⁶⁸ do ge tëyëmu iñë, dëkwadilunohna.

⁶⁹ Bare, yëtëryin, tëk pëgw gaki Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop.»

⁷⁰ Vëhni fop ntehnëlehnëniha: «Awa wëjë ye Aju Wënu ña?»

Më ntëkwakëhni: «Wuhñë dënk hnësëk umë yëbu.»

⁷¹ Awa më ntehnëni: «Gona mbalëfu sede: nkwëryinëk fuhnë dënk wanës wadëwu ña!»

23

Yesu haryënk wëhitij vësankaf hna

¹ Tac matëlehnëni vëhni fop njiryeryëniha Yesu vëhni guverëner ile waciko Pilat ŷa. ² Hnam, pëgwëlehnëni mërahnëndëniha ntehnëndëni: «Tëkatëbunëha aÿi asan ga përekanëdëhëhni bulunda lëw fu ŷa: më lehnëkëhni antë cosëniha ahnaŵ a, Sesar, ŷatëtanke ŷa do umë lehnëk fëna umë dënk ye Arëhnayik a, ahnaŵ a.»

³ Awa Pilat më tëyëka: «Ahnaw wasëwif wa bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

⁴ Awa Pilat më ntehnëkëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë kore ŷa: «Nula wëh ile ntik aÿi asan.»

⁵ Bare më njawëni wänës wadëw hni ña ntehnëni: «Përekanëdëhëhni bulunda ŷa gante kodëni ñaňënahñëni g'ikaraj dëwu ña. Hñë resiŷo Galile hna pëgwik, ndapëlehnëni Yude ŷi fop, tame njijëk hafo Yerusalem li.»

Yesu haryënk wëhitij vësankaf hna

⁶ Pilat, ga nkwëryëk wanës watac, më tëyëk: «Aÿi asan avë Galile bi ye?»

⁷ Ntëkwanihawo, ha, Yesu avë Galile ye. Resiŷo rac Eroď hnaŵëko. Awa kabi Eroď Yerusalem hna nkeho hnë wafac warac, Pilat më ntehnëk njiryeryi Yesu ŷalu hna.

⁸ Erof natékawo d'us ante nukawo Yesu na kabi nkwéryédèho ga nésède soje lèwu ya do mbiyèk ante ñadèho nuhna na, ntiyahnekawo nudèha ga ntid dahèse fèmpèhnahnah.

⁹ Tèyèkawo wayabàh, bare Yesu dèkwadilawohna ñoñ.

¹⁰ Vèsankaf vèsèna wasadèha va gè vèharan sariya va hnam nkeniho mèrandènihawo Yesu g'inañèna.

¹¹ Tac Erof gè wasodafe walèwu wa nèhandènihawo njafanätèndèniha Yesu. Mè cudèniha viyi viferèn had ahnaŵ do Erof mbokaryèhnèkawo gè vèhni Pilat.

¹² Erof gè Pilat vèhnèjèlèlohna kobèri na, bare fac rac, lawo nkeniho.

Yesu mbokaryède haryènkwa Pilat

¹³ Pilat mè mbarèkèhni vèsankaf vèsèna wasadèha va, vèsankaf vèhitij va do gè bulunda ya,

¹⁴ do ntehnèhni: «Njinenèhnirunèhoŵa ayi asan alehnuno bulunda ya pèrèkanèd. Tèyèbuha tase lèw hun do ñoñ nula nkeya meh ante lehnèrun ntik na.

¹⁵ Erof fèna ñoñ nuna ile menèk, kabi mbokènanikèfuna. Awa pacèk, ayi asan ñoñ dina ile rèfèka ndawahni.

¹⁶ Ntampendèbuha tac ravèlehnèwa.» [

¹⁷ Hn'ambènt Pak-wo, gante nkeho namu lèw hni ka, Pilat tètèkawo tavèhnèhni aramp aryampo.]

¹⁸ Bare pègwèlehnèni ndekandèni vèhni fop ndampo fo: «Daŵèhnèdèhn ayi asan! Tavèhnèryifuna Barabas!»

¹⁹ Barabas tac, hnè vahnè vèle yañènako hna nkentiko hafo dawì ahnè. Soje rac cèdahniko.

²⁰ Kabi Pilat ñadèho tava Yesu, mè mbok tèyèkèhni kat.

²¹ Bare vahnè va ndekadèniho: «Pakèryehna hnè kèrèwa, pakèryehna hnè kèrèwa!»

²² Pilat mè mbok tebak wanès na rarèna ya do ntehnèhni: «Ayi asan, uweh hwèhn ye ntik? Ñoñ nula hnè umè ile rèfèka ndawahni. Ntampehnèdèfuhu tac do gè ravèwa.»

²³ Bare nkonihò ndekandèni gè fanka Yesu paki hnè kèrèwa, do wafèka wadèw hni na mèkèkawo Pilat:

²⁴ mè pèhnaq maŵèhnèhni ile tèyèdèni ya.

²⁵ Mè tavèka asan ale tèyèdèniho ya, ale sèdiko soje ryaw ahnè ante nañènanihò na, do njèdahnì wasodafe wa Yesu soje ntiniha gante ñadèni ka.

Yesu pakède hnè kèrèwa

²⁶ Ante njiryeryèdènihawo Yesu na, pankèlèniho gè Simo, asan avè Siren. Wehaŵ mèncidèho. Wasodafe wa mè pèlaniha ndibèndèniha kèrèwa ya tefaryinda Yesu kamèhni.

²⁷ Kore sankaf rèfèdèhawo Yesu, gè vèsèval vèle hodèho do yahnadèho soje lèwu ya.

²⁸ Mè cahètahnèkèhni do ntehnèhni: «Vèsèval vèvè Yerusalem, antè ahonèhnuno! Koryin soje lèwun gè vutah hun

²⁹ kabi wati yejèk ile lehnède: "Mbetani vèsèval vèle wok vèhnagèdina va, wok kobèri vèhnagèna do wok kobèri vèyèwèndèna va!"

³⁰ Awa vahnè va rèkèd ntehnèndèni wahuŵ wì: "Yohahninèfu!" Do gè vukuŵ vi: "Còwèryinèfu!"*

³¹ Pèyadèmu, ge aki ntiyik atèh cèkah na, hak lè ntide kankah na?»

³² Njoryaryinihèhniwo fèna vèsan vèhi, vèwen, soje ndawaryini gè Yesu.

³³ Ante tèkèniho hn'ile macic «Kuŵ Hèloyoy» hna wasodafe wa pakènihawo Yesu kèrèwa hna do pakaryènihèhniwo fèna wabandi waki, aryampo g'irèhw lèwu, aŷèntaŵ a g'irahahn.

³⁴ Awa Yesu mè ntehnèk: «Apa, tavèhnèryihni, kabi vèyètèna ile ntidèni.» Tac wasodafe wa njèlèniho wanjèl njètahnèni bi mo hwèhnèd cud Yesu na.

³⁵ Bulunda ya hnam nkenihò njèkèndènihawo. Vèsankaf wasèwif va njafanèdènihawo ntehnèndèni: «Pèhètèkèhni vahnè vèhawary; ge paryi ale tèhnaq Wèn ya ye, pèhèta umè dènk!»

³⁶ Wasodafe wa fèna njafanèdènihawo, tèhadènihawo njèlèhnèndèniha uñen nañah ³⁷ do ntehnèdènihawo: «Ge paryi ahnaŵ wasèwif ya yèru pèhètary wèjè dènk!»

³⁸ Awa yaj lèwu ya, iyin heriko: «Ayi ye Ahnaŵ Wasèwif wa.»

³⁹ Aŵen aryampo ale fakaryiko ya mè njeŵèka ntehna: «Gelihna bi Arèhnayik a? Pèhètary wèjè dènk do afèhètaryèfu!»

⁴⁰ Bare aŷentaŵ a më ɲaŋnahnēka ntehna: «Dakēlinahna dēnk bi Wēnu ɲa wējē ale sēmēd hnē kērēwa ndampo fo g'umē?»

⁴¹ Fuhñē iŷin caŋkēfu, kabi ile liyik ŷa sosikēfu, bare umē ñoñ dina wēh.»

⁴² Tac më nkwēñēk: «Yesu, dēnkwētarye ante nkedu ahnaŵ ɲa.»

⁴³ Yesu më ntēkwaka: «Toña ŷa fēyađēmi: dol g'ami nkede arayen hna.»

Icēm Yesu ɲa

⁴⁴⁻⁴⁵ Nkēhnēko tēk lav a nkaf li do kuyēko taɲ: kuyēko nkal hna fop hafo hnē wēwati warar g'anent hna. Wati rac dēnk, ipand dēndah, inte fokiko haryēnk wēwa le ŷak sēvak Cery Wēn Cankaf hna, citako fagant*.

⁴⁶ Yesu më ndekak gē fanka: «Apa, kwētehnanēmi ntaŵary mēn iɲa.» Ante nēsēk waji ɲa, cēmēlehn.

⁴⁷ Kapiten le yeho hnam ŷa, ga nuk ile liyak ŷa, më cēmbēka Wēnu ɲa do ntehn: «Paryi nke, aŷi asan catēko!»

⁴⁸ Kore le yijēko nɲantini ile ye ŷa, nuniho ile liyako ŷa. Awa mbokalehnēni gē ŷal hni g'uyiwēhnah sankaf.

⁴⁹ Wēlawo Yesu ŵa fop, gē vēsēval vēle lapēhnajēkawo koβēri Galile va, ɲaŵēt ñēwēniho nŷekatēndēni ile ryēcētađ ŷa.

Yesu kwētēde hn'iyag

⁵⁰⁻⁵¹ Asan ale ŵaciko Yosef yeho hnam. Avē nkol wasēwif nte ŵacik Arimasi yeho. Ahitiɲ yentiko umē fēna, kitiɲa wasēwif cankaf hna. Pērēnako do catēko do napēdēho Naŵ Wēnu ɲa. Maŵēlohna ile pēhnaniho vēhitiɲ do ntiniho ŷa.

⁵² Njiko vēhni Pilat hna do tēya iñas Yesu ɲa.

⁵³ Tac më cēlēndēk ñas iɲa kērēwa hna, pēryēk hn'iyarēh do ndēn hn'iyag nte yabiko hn'ikuɲ, iyag kasēk.

⁵⁴ Arayima yeho do fac ntaŵēla ɲa pēgw ɲa nkeho.

⁵⁵ Vēsēval vēle lapēhnajēkawo Yesu koβēri Galile va nɲintiniho gē Yosef, do nŷekēniho yag iɲa nuniho gante kwētiko iñas Yesu ka.

⁵⁶ Tac mbokalehnēni g'ankol pēhwētēni wagu gē datikola soɲe ñas iɲa. Fac ntaŵēla hna, më nɲinēgani gante ntehnēk sariya Moyis ka.

24

Ibēhn Yesu

¹ Gē dimasi ŷa wakēwak fo vēsēval va g'iyag nŷiryeryēdēniho wagu wante liyik datikola ile pēhwētēniho ŷa.

² Umē tēkatēni taka cankaf ɲa kēryiñētiko cape ndampo yag iɲa piđētako.

³ Tēnkēlehnēni, bare vērēkatēlohna iñas Ahwēhn a Yesu.

⁴ Vēyētēlohna ile nahadēni. Paco tēkēlehnini vēsan vēhi vēle liyako wiŷi vile yerēko had ambin wilēbilēk.

⁵ Vēsēval va ntaŷkēhniwo më ndēkwēhnēni wayēka ŵa nkal hna. Vēsan va më ntehnēnihehni: «Soɲe ye yēkēlehnēdunēha hnē vēsēm ale wok cēmēna?»

⁶ Gena ani, mbēhnēk. Dēnkwētaryin ile nēsēhnēkuno ante nkoko hnē resiŷo Galile hna:

⁷ afo Ajē Ahn'a nŷēdayiniha vēwēn va, paki hnē kērēwa do fac rarēna hna mbēhnēd.»

⁸ Tac ndēnkwētēlehnēni wanēs Yesu ɲa.

⁹ Vēsēval va cahnēlehnēni yag hna nɲini pēyanihēhni watac fop vērēfal pēhw g'aryaw ŷa gē vēŷentaŵ va.

¹⁰ Mari mbē Magēdala yeho gē Yowana do gē Mari, hnēmu Sak do vēsēval vēhaŵary vēle nɲiniho va fop tēfētānēnihehniwo watac vēfayik va.

¹¹ Vērac ntiyahnekēhniwo vēsēval vi ki fo nēsārēdēni, do vēhwētahnēliwohna.

¹² Bare Piyer matēko nkary g'iyag. Ga tēkēk më nkuryak, bare ñoñ nulohna ge gena ile pēryahniko ñas ɲa fo woko hnam. Tac mēncēlehn gē ŷalu afēmpēhnahna fo soɲe ile liyak ŷa.

Vērēfal vēhi va nkaŵ Emawus hna

¹³ Fac rac dēnk, vērēfal vēhi yidēho hn'ankol nte ŵacik Emawus. Soɲe wawati wahi yasēdu arēkarēnd hnam ge matēru Yerusalem.

¹⁴ Soɲe wade ryēcētak ɲa fop nēsēlēdēniho.

¹⁵ Wati nte nēsēlēdēniho do nkawajēlēndēniho ɲa Yesu më tēhajēkēhni tēfēlētik gē vēhni.

* 23:44-45 23.44-45 Citako fagant fēhnētanēk citako pēgw yan hafo gēd.

16 Nudënihawo, bare inë wëmaÿendëhëhniwo njavëtëniha.

17 Yesu më tëyëkëhni: «Ye wajëlëdun ayasatëndu?»

Umë kahnëni do njamëlehnëni g'uhajëhnah w'a.

18 Aryampo hnë vëhni, Këlewopas maciko, më ntëkwaka: «Wëjë fo bi ye ale yijëk Yerusalem li do wok yëtëna ile liyak ÿa hnë waÿi wafac?»

19 Yesu më tëyëkëhni: «Ye liyak?»

Umë ntëkwaniha: «Ile yeha Yesu mbë Nasaret ÿa liyak. Kila hwëhn fanka yeho: ntik viÿë fifëmpëhnahnah do wanës wadëwu ña kwëhnako fanka haryënk Wën hna gë bulunda ÿa fop.

20 Vësankaf vësëna wasadëha fu va gë vëvë karyënk w bulunda va njëdahnëniha soje kitiñi ndawï do pakëniha hnë kërëwa.

21 Fuhnë kwëtahnëbunëho umë ye ale rëfëkawo pehëtëhni vëvë Isërayel va hnë vële ÿewëkëhni hna, do kat gë watac fop, dol nke fac rarëna ÿa ga cëmahnëk.

22 Bare g'umë fop nkeni vësëval vëryampo vëvë kore fu va fëmpëhnahnëndanëkëfu d'us. Wakëwak ÿa dol njikëni yag hna

23 bare vërëkatëna ñas dëwu ña. Më mbokajëni pëyahneni wamëleka sankëtahnakëhëhni do pëyanihëhni mbëhnëk.

24 Vërëfëlënta fu vëryampo njikëni yag hna do tëkatëni fop gante nësakëni vësëval ka, do vëhni fëna vëhnuna ñas Yesu ña.»

25 Awa Yesu më ntekëhni: «E wuhnë, vële wok kwëhnaluhna hakili, do wasakahn hun w'a yancëna kwëtahn ile pëyahneni wakila ña!

26 Tëfëlawohna bi korot aki Arëhnyak a tënkahnënd icëmb dëwu hna?»

27 Tac më nkabëkëhni ile herik Vikerëh vipacah hna fop soje lëwu ÿa, pëgw vëkayëte Moyis hna do gë vëkayëte wakila wañëntaw hna fop.

28 Ante tëhaniho nkol nte njihahnëdëhëniho ña, Yesu më ntik had ñad ndëcal.

29 Bare njwëÿeryanihawo ntehnëniha: «Gontëryi gë fuhnë! Lav a yo ña nke.» Awa tënkëntëlehnëni nkol hna nkonti gë vëhni.

30 Ga kwërani hn'ile tokëde roka hna, Yesu nufëk mburu ña, camehna Wënu ña, tac nkubëlehnëk, njëdahnë. 31 Awa ile wëmaÿendëhëhniwo njavëtëniha Yesu ÿa ntihtëniho njavëtëlehnëniha taj, bare njavëtëndëniha taj nambëlehnëniha.

32 Umë ntehnëni: «Gena bi njamakëhëfu sakahn fu w'a ante nësëhnakëndëhëfu nka w' hna do pacënhnatëndëfu Vikerëh va?»

33 Matëlehnëni taj mbokani Yerusalem. Më tëkatënihëhni vërëfal pëhw g'aryaw va ga mbarëni gë vërëfëlënta hni va,

34 ntehnënihëhniwo vërëfal vëhi va: «Paryi nke Ahwëhn a mbëhnëk! Simo nuka!»

35 Do vëhni fëna më tëfëtanëhnihëhni ile yekëhëhni nka w' ÿa do gante njavëtahnënihawo Yesu ka wati nte nkubëlehnëdëho mburu ña.

Itufëhna Yesu

36 Nkonihho nësëndëni tëket taj Yesu fagant lëw hni do ntehnëhni: «Arabi yam ÿa nke gë wuhnë!»

37 Umë mbalëni do ntakëhni d'us: ntiyahnekëhniwo yine nuni.

38 Yesu më tëyëkëhni: «Soje ye valërun? Soje ye wajëlehnadun?»

39 Yëkëryin wëbák mën ñi* gë wapary mën ñi: paryi ami ye! Ñakëryino ayëku: yine kwëhnana imbahn gë waÿëc, bare ami kwëhnafu, nurun!»

40 Ante nësëhnëkëhni watac ña, më tufëkëhni wëbák ña gë wapary wadëwu ña.

41 Vërëfal va natëkëhniwo do pëmpëhnahnëhni d'us, vëwëkëlohna ten kwëtahnëni. Awa Yesu më tëyëkëhni: «Kwëhnarun bi hnani ile rokëde?»

42 Më njëdaniha nkubel igis ôëlik.

43 Më tebaka do cema tase lëw hni.

44 Tac mbok ntehnëhni: «Gena bi, ante nkolahninëko ña, pëyadëmuno: ile herik soje mën sariya Moyis hna, vëkayëte wakila hna do gë Wahnëw hna, watac fop tëfëkawo ntiya.»

45 Awa Yesu më pidëtëkëhni wahakili w'a nkwëryahnëni Vikerëh vipacah va.

46 Do më ntehnëkëhni: «Wëlin ile herik ÿa: Arëhnyak a tëfëka korot, tac fac rarëna hna mbëhnëd,

47 do tëfëka karañini vahnë va g'u w'ac lëwu w'a d'uniÿa li fop, pëgw Yerusalem: ntehnëdëni vahnë va nkwëcëtanani vankeya va do soje Wënu ña tavëhnahnëhni wameh ña.

48 Wasede soje watac fop yerun.

* 24:39 24:39 Yëkëryin wëbák mën ñi: Usër vapakel va ye.

⁴⁹ Do ami njëđanahnidëmu ile ntehnëk rëm mën njëđahnëđ ýa, Iyir Ipacah ija ye. Awa goryin naw li hafo pëbënu fanka lëwu fa.»

Ikay Yesu ɲa

⁵⁰ Tac Yesu më cahnaryëkëhni vërëfal va naw hna, njiryeryëhni darël Betani. Hnam umë njelëk wëbák ɲa g'ambin do ndëwakëhni.

⁵¹ Wati nte ndëwanëđëhëhniwo ɲa, pitël ija pitëlëđëniho gë vëhni kay g'ambin darël Wën hna.

⁵² Vëhni, cëmbënihawo do mbokalehnëni Yerusalem, vëhnatah fo.

⁵³ Hnam, Cery Wën Cankaf hna nkeđëniho kwëlëkwël do cëmbëndëniha Wënu ɲa.

Itëfëta nte kerëk San paṅare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ṅa tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Afayik San herëk. San gë Sak vërah Sebede yeho. Vëfëla waṅis yeho ante macëkëhniwo Yesu tëfëniha ṅa (Matiye 4.21). «Ale ṅahnëk Yesu ṅa» San macik (13.23; 20.2; 21.7, 20).

Itëfëta nte kerëk San paṅare Yesu ṅa mpëdara Efes hna kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë wahnah gë keme g'ipëhw (90-110) ga ndëcëk hnagi Yesu ṅa. Inji kayëte fo wok kwëhnana wahnës wadindaryindan. Doku Yesu hnë Yude hna tëfëtaḍ hara gena Galile hna had gante tëfëtani waṅëntaḍ ka. Tufahnëdëhniha Yesu had Ajë Wën, wanës ṅa, humpen vë ḍuniṅa, mburu uwám, rënka soṅe wape, aheryëherya afërën, nkaḍ ṅa, toṅa ṅa do uwám wá, do ale vëhnëndanëdëhëhni vësëm. Hwënta mbëd gë wahi hn'inji kayëte Yesu pëyahneḍ «AMI YE». Iṅin ryënkwëtehnëḍ Vikerëh Ulëm 3.14 hn'ile ntehnad Wën «YAWE», umë fëhnëtanëḍ «AMI YE».

Iṅi yëb 20.31 nke soṅe ile kerahnëk inji kayëte: «Bare ile yehëhna ṅi, kerik soṅe ahwëtahnahnu Yesu ye Arëhnayik a, Aju Wën ṅa, do ge kwëtahnërunëha, nuṅaḍun sël ntaḍary, uwám paryi wá, g'uḍac lëwu wá.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: wasëwif, wanës, wënka, uwám, humpen, Ami ye.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Yesu, Wanës Wën (1.1-18)

Ucedëya San Ayary (1.19-34)

Yesu tëhnakëhni vëréf vëlëwu vëryënkwëryënk (1.35-51)

Yesu karanjëdëhëhni do njerënedëhëhni vahnë (2.1-11.57)

Itëk Yesu Yerusalem do icëm dëwu (12.1-19.42)

Ibëhn Yesu (20.1-10)

Yesu cahnahnekëhni vëréfal vëlëwu (20.11-21.25)

Yesu, Wanës Wën

¹ Wapëgwa hna, ale ye Wanës ṅa tëko nke. Gë Wënu ṅa nkeniho, do Wënu ṅa yeho umë dënk.

² Ha, umë wapëgwa hna gë Wënu ṅa nkeniho.

³ Wënu ṅa g'umë ntik le-wo-le ṅa; ñoñ diyina hnë vile liyik hna fop hamëhni lëwu.

⁴ Hnë umë nkeho uwám paryi wá, uwám urac yeho humpen vahnë ṅa.

⁵ Humpen ha pëtëḍ hn'umëhwëry hna, do mëhwëry ṅa dïpehnëlahna.

⁶ Cahnëko asan ale payiko Wënu ṅa, San Ayary a maciko.

⁷ Njijëko soṅe nke seḍe humpen ha, do gë cedëya ntëwu ṅa vahnë va fop nkëwëryahnëni do kwëtahnahnëni.

⁸ Gena umë dënk yeho humpen ha, bare nke seḍe humpen payijiko.

⁹ Huṅi humpen yeho humpen paryi ha, hunte yijëḍ ḍuniṅa li pena ale-wo-le ṅa.

¹⁰ Umë, hnë ḍuniṅa li tëko nke, do g'umë ntiyiko ḍuniṅa ṅi, bare ḍuniṅa ṅi yavëtëlahna.

¹¹ Njijëk hnë bulunda lëwu hna, bare bulunda lëwu ṅa vëhacalahna.

¹² Bare ale-wo-le hacaka do hwëtahnëka ṅa njëḍaka imëk nke fatah Wën.

¹³ Gena ile nagini hn'ifonk asëval, ma g'iṅa ahnë ṅi, bare kabi Wënu ṅa likëhni nkeni vërahu.

¹⁴ Wanës ṅa mbacako ahnë do gë fuhnë ntëḍëntiko. Ipërëna ṅa njabëkawo gë toṅa ṅa. Njavëtëḍun inaṅ dëwu ṅa, inaṅ nte nuṅak kabi Ajë Ryamboli Rëm ṅa ye.

¹⁵ San cedëya ntëwu hna pëyahnekë bulunda hna: «Wëliho ale hnësëndëmuno ante ntehnëḍëfuho: ale rëfidëho ṅa ndënkwëhniko kabi rëko nke yehahnëndu ami ṅa.»

¹⁶ Nuṅaḍun fop hn'iyab kaṅëhnahn dëwu hna viṅë vifërën do vifërën kat.

¹⁷ Ha, Wënu ṅa vëhni Moyis tëfaryëk njëḍafu sariya ṅa, do kaṅëhnahn ṅa gë toṅa fadah ṅa vëhni Yesu Këris padënek Wënu ṅa.

¹⁸ Wëla aryampo nulahn Wënu ṅa, ge gena Ajë Ryamboli, ale ye Wënu ṅa fëna. Umë ye ḍarël Rëm hna do njëtëndanëkëfuna.

Ucedëya San Ayary

¹⁹ Vësankaf wasëwif va Yerusalem hna payinihëhniwo vësëna wasaḍëha va, gë Walevi wá, soṅe njini tëyëniha San bi mo nke. Wëlin cedëya ntëwu ṅa.

²⁰ Më ntëkwakëhni tase vahnë fop hara ñoñ cowëlëhniwohna: «Gela Arëhnayik a.»

²¹ Më mbok tëyëniha: «Awa mo yeru? Eli bi yeru?»

Më ntëkwakëhni: «Hali, gela Eli.»

Më mbok tëyëniha: «Kila ÿa bi yeru?»

Më mbok ntëkwakëhni: «Hali.»

²² Awa më tëyëniha: «Mo lë yeru? Afo yifu hnësëhnëfuni vële fayikëfu va iñë. Wëjë, mo yeru lehnëru?»

²³ Më ntëkwak: «Ami ye “ale nësahnëd kila le wacik Esayi ryekad wula hna: ‘dinëhñeryina vankaw vacatah dus Ahwëhn a!’»²⁴»

²⁴ Nkentiho wafarise hnë vële fayiko vëhni San va.

²⁵ Më mbok tëyëniha kat: «Ge gelihna Arëhnayik a, Eli, ma Kila ÿa, awa soje ye yaryëduhëhni vahnë va?»

²⁶ Më ntëkwakëhni: «Ami, gë wënka njaryëdëfu, bare nkehëhna hnë wuhnë ale worun yëtëluhna nafa lëwu ÿa.

²⁷ Umë rëfidëho, bare catëla dënk fëtahnu vijëba wapary wadëwu va.»

²⁸ Watac fop Betani le ye darël sën Yurëdan hna ntiyako, hn'ile njaryëdëhëhniwo San vahnë hna.

Yesu, Fape Wën

²⁹ Ga pacëk, San më nuka Yesu ga njijëd gë ÿalu, më ntehnëk: «Wëliho Fape Wën fante lihëtëd wameh duniya fa.

³⁰ Soje lëwu ÿa hnësëndëmuno ante ntehnëdëfuhu: “Asan rëfidëho, umë lëbëko kabi umë yeho rëkahnindu ÿa.”

³¹ Ami fëna yëtëlëwohna, bare ge njijëbu yaryëndu gë wënka, soje liwu njëtëniha ßulunda Isërayel ÿa ye.»

³² San më mbok ntehnëk kat: «Nußu Iyir Wënu ña ga cëlid g'ambin had fah njij ntëd hnë umë.

³³ Yëtëlëwohna ten bi mo ye, bare Wënu ña sañëtiko yaryëndu gë wënka, umë lehnëkowo: “Nuðu Iyir iña ga cëlid do njij hnë asan; umë rëkëd njaryënd g'Iyir Ipacah iña.”

³⁴ San më nkwenëk: «Nußu rac do sedë yeßu: ayi asan Aju Wënu ña ye.»

Vëréfal vëryënkwëryënkw Yesu

³⁵ Ga pacëk, San hnam fo nkoko, gë vëhi hnë vëréfal vëlëwu va.

³⁶ Më nuka Yesu ga ndëcëd, më ntehnëk:

«Wëliho Fape Wën fa!»

³⁷ Vëréfal vëhi va, ga nkwëryëni wanës San watac, më tëtëlehnëniha Yesu.

³⁸ Umë më cahëtak do nuhni ga tëtëlehnëdëniha, më ntehnëkëhni: «Ye ÿadun?»

Më ntëkwani: «Rabi, (umë fëhnëtanëd Aharaj), ne ntëdëru?»

³⁹ Më ntëkwakëhni: «Yijën, nuðu.» Awa njilehnëni do nuni hn'ile ntëdëk hna. Nkëhnëko tæk wawati wahnah g'anent do g'umë ñëwëlahnëniho hn'ile wojëko hnë fac ÿa.

⁴⁰ Aryampo hnë vëréfal vëhi San vërac, Andëre yeho, aheryu Simo Piyer.

⁴¹ Më njik ten vëhni acëru Simo hna do ntehnë: «Nußunëha Arëhnayik a.» Umë ye fëna Këris ÿa.

⁴² Do njolehna hn'ile nke Yesu hna. Yesu më njëkëka gë yasery do ntehnë: «Simo aju San yeru. Awa Sefas rëkëdëru awacënde.» Umë fëhnëtanëd «Piyer» gë wanës wagërek ña. (Umë ye «Itaka».)

Filip gë Natanayel

⁴³ Ga pacëk, Yesu pëhnako nji Galile. Më nuka asan ale waciko Filip do ntehnë: «Tëfe!»

⁴⁴ Awa Filip tac nkol ndampo fo nkeniho gë vëhni Andëre gë Piyer. Betësayida maciko.

⁴⁵ Filip, umë fëna, më njik tækata asan ale waciko Natanayel do ntehnë: «Nußunëha ale ntehnëdëho Moyis hnë kayëte sariya hna, do wakila ña fëna pëyahneni soje lëwu ÿa. Yesu ye, aju Yosef, mbë nkol Nasaret ña.»

⁴⁶ Natanayel më ntëkwaka: «Mbë Nasaret? Iñë fërën kod bi mati Nasaret?»

Filip më ntëkwaka: «Yij, nuðu wëjë dënk.»

⁴⁷ Yesu, ga nuka Natanayel ga njijëd, më ntehnëk: «Wëliho avë Isërayel paryi ÿa, asan ahwëhn wamër këm ye.»

⁴⁸ Natanayel më tëyëka: «Hak njëtahneruho?»

Yesu më ntëkwaka: «Ani gë macahnëndi Filip ÿa, ante nkeku kuyët anuÿ ña, nukëmi.»

⁴⁹ Awa Natanayel më ntëkwaka: «Wëjë, Aharan, wëjë ye Aju Wënu ña, ahnaŵ vëvë Isërayel va!»

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Ile lehnëmi nukëmi kuyët anuŷ ñi bi hwëtahnantuho? Nuɖu viŷë viŷëmpëhnahnah ntëbi viŷë!»

⁵¹ Do më nkwenëk: «Toña ŷa fëyaɖëmu: nuɖun ambin ña ga piɖëtak do wamëleka Wënu ña ga kayëndëni do cëlindëni gë fere Ajë Ahn'a!»

2

Iñël nte yeho Kana

¹ Fac rarëna hna, ambënt iñël yeho nkol Kana, resiŷo Galile hna. Hnëmu Yesu hnam nkentiko.

² Yesu fëna payehnaryiniho iñël tac gë vëréfal vëlëwu va do njintiniho.

³ Hara uñen uña pëgwëko pund. Awa, hnëmu Yesu më ntehnëka: «Vëworyaryëna uñen.»

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Asëval, ye ye yëbëlan fu? Wati mën ile lihandëbu iñë ŷa tékëna ten.»

⁵ Awa hnëmu më ntehnëkëhni vëryokuŷ vële yeho hnam va: «Diryin fop ile ntehnëɖëhu ŷa.»

⁶ Nkeho hnam vunkwahn wëraka mbëɖ g'undaŵ vunte taŵahnëɖëniho wasëwif ŵa wënka, wante ñuhnandëni gante nke namu lëw hni ka. Koɖëho taŵ yëbëlan walitër wafëhw imbëɖ gë warar (80) ma keme gë wafëhw wahi (120).

⁷ Yesu më ntehnëkëhni vëryokuŷ va: «Tëmpënëryin hnë vuŷi vunkwahn wënka.» Do më taŵëni hafo wafiŵ hna.

⁸ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Tame ñëryëryin, ayinehnuna ale sahëlanda.»

Më ntini koyëna.

⁹ Arac më njëkëk do wëli wënka ña mbacako uñen. Yëtëlohna bi ne matik uñi ñen, hara vëryokuŷ va njëtëniho, kabi vëhni ŷiryëko wënka ña. Taŷ më macehnëka ale ŷëlëɖëho ŷa

¹⁰ do ntehnëka: «Vahnë va fop uñen nte ŷak fërënak ña cehelehnëɖëni ten, do ge vahnë va ndëwëni, tac do gë yëɖayini unte wok përenana ðus ña. Bare wëjë, kwëtëru unte ŷak fërënak ña hafo iŷi wati! Caŷëk!»

¹¹ Koyëna ntiko Yesu dahëse fëmpëhnahnah ryënkweyënkwe ŷa. Watac Kana mbë Galile hna ntiyako. Koyëna tufahnëko inaŷ ðëwu ña do vëréfal vëlëwu va kwëtahnënihawo g'ahaŵary.

¹² Ga ndëcëk watac, Yesu më njini Kaperënaŷum gë hnëmu, gë vëheryu, do gë vëréfal vëlëwu va, bare wafac fo ñëwëlahnëniho hnam.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

¹³ Wati le ntihandëni wasëwif ambënt Pak ña rëhajëko do Yesu më njik gë Yerusalem.

¹⁴ Tëkatëkëhniwo selele Cery Wën Cankaf hna vëwaf wuhni, gë wape, gë wëfah do gë vëwëcët koryi vële ryokuŷɖëho watabali wadëw hni hna.

¹⁵ Awa Yesu më nufëk ryeyët, nti wus, do ntahni fop selele Cery Wën Cankaf hna, gë wape ña, do gë wuhni ŵa, do pat watabali vëwëcët koryi va hafo koryi ŷa campëlehn.

¹⁶ Tac ntehnëhni vëwaf wëfah va: «Dihëtëryin iŷin fop ani! Cery Rëm mën ña ye. Bok aliwu cery vëwaf!»

¹⁷ Awa vëréfal va ndënkwëtalehni waŷi wanës Vikerëh: «Iña inte hwëhnabu soŷe Cery hu ña, E Wën, iña tac nke hnë ami përekanëɖëho gante përekanëɖëha uñen ahnë ka.»⁵¹

¹⁸ Awa vësankaf wasëwif va më tëyëniha Yesu: «Iŷëhne dahëse fëmpëhnahnah hoɖu ali arufahnëfu kwëhnaru fanka alihahnënd aki?»

¹⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Këfëryin aña Cery Wën, do hnë wafac warar, mbokaryëɖëfu wätëndu.»

²⁰ Më ntehnëniha: «Wabëhn wafëhw wahnah g'imbeɖ g'iryaw (46) vëryëbun an'acery, bare wëjë hnë wafac warar mbëryëɖu?»

²¹ Bare «Cery Wën», nte nësëɖëho Yesu ña, imbahn ðëwu ña ðenk yeho.

²² Ga mbiŷëk, ante matëko Yesu vësëm hna, vëréfal vëlëwu va ndënkwëtaniho nësëko watac, do kwëtahnëniho Vikerëh va do gë wanës wante nësëko Yesu ña.

Yesu njëtëk ðus walawary vahnë

²³ Ante nkeho Yesu Yerusalem ña, hnë wati ambënt Pak hna, vahnë vëyaabah kwëtahnënihawo kabi nuniho wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntidëho ña.

²⁴ Bare Yesu pacahnëlawohna gë vëhni, kabi njëtëkëhniwo ðus vahnë va fop.

²⁵ Ahnë kodilohna njëtëndana iñë ile nkok yëtëna kabi njëtëko ile yehëhna vintawary vahnë ña.

3

Yesu gë Nikodem

¹ Hnë wafac warac, nkeho hnam asan ale waciko Nikodem; asankaf wasëwif yeho do farise yeho.

² Asan arac yiko hn'umëd ndampo tøkata Yesu do ntehna: «Aharan, njëtëbun Wënu ña fayiki ayij aharanëfu kabi ahnë kodina nti wëdahëse wapëmpëhnahnah gë wante lifu ki ge Wënu ña gena gë umë.»

³ Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmi: ahnë kodina nu Naw Wënu ña ge nagina g'ahawary.»

⁴ Nikodem më tÿëka: «Hak kodë nagi ahnë g'ahawary ge tøk cër? Kod bi mboka ðonk hnëmu hna do mbok nagi higëna?»

⁵ Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmi: ahnë kodina ténk Naw Wën hna ge nagina hnë wënka do hn'Iyir Ipacah hna.

⁶ Ale nagëk ahnë, ahnë ye. Ale hnagik hn'Iyir Ipacah hna, iyir ye.

⁷ Awa antë pëmpëhnahni ge ntehnëmi: "Tëfëku ahnagiwu g'ahawary wuhnë fop."

⁸ Sël ÿa cëlëd cape nte ñad hna, nkwëryëdu wëñaw wadëwu ña, bare yëtëdila bi ne matid, ma bi ne njid. Koyëna nke soje fop vële hnagëde hn'Iyir Ipacah va.»

⁹ Nikodem më mbok tÿëk: «Hak kod nke watac?»

¹⁰ Yesu më ntëkwaka: «Wëjë ye ale haranëdëhëhni ðulunda Isërayel ÿa, do yëtëlihna waji?»

¹¹ Toña ÿa fëyadëmi: ile yëtëbun hnësëdëfun. Ha, wasefe ile hnuhun yebun, bare ma wëdilihna ucedeya ntëw fu ña.

¹² Ge nësëndëmu viyë vile ye nkal vi do kwëtandiluhna hak kodun ahwëtahnu ge nësëdëfu viyë vile ye g'ambin va?

¹³ Ahnë kayëna g'ambin. Ami fo, Ajë Ahn'a, sëlik hatac!

¹⁴ Hnë wula hna, Moyis pakëkawo yan hnë rëh lën ryëhwëra ÿa.* Do koyëna njelëd Ajë Ahn'a fëna

¹⁵ soje fop vële hwëtahnëdëha va tënkëni tan hnë uwám ule wok puðina hna.

¹⁶ «Ha, Wënu ña ñahnëkëhni ðus vahnë vëvë ðuniya hafo njëdahnah had sadëha Ajë rymboli lëwu yi, ðanko vële hwëtahnëdëha va antë tënkëni muk janáma bare nuñani tan uwám ule wok puðina.

¹⁷ Wënu ña payilahnah Aju ðuniya li soje piniñëhni vahnë vëvë ðuniya vi, bare payika soje pëhëtimi g'umë.

¹⁸ Ale hwëtahnëka Aju Wënu ña piniñëfëna; bare ale wok kwëtahnëlahna ÿa tøk kitiñi piniñëde, kabi kwëtahnëlahna rymboli Wënu ña.

¹⁹ Do wëli soje ile piniñand Wënu ña: humpen ha njijëk ðuniya li, bare vahnë va umëhwëry fecehnëkëhni, kabi vankeya vantëw hni va yivëna.

²⁰ Ale lif wameh a ñëwëk humpen ha do ñawëtak, kabi ntakëka antë nuyi nkeya meh ntëwu ña.

²¹ Bare ale wawëhnëk toña ÿa, umë njijëd humpen hna, nuhahni wapacëk nkeya përen ntëwu nte ntid gë fanka Wënu fa.»

Yesu gë San

²² Ga ndëcëk wafac, Yesu gë vëréfal vëlëwu va matëniho naw Yerusalem hna njini njasëlehnëni resiyo Yude hna; wafac fo ñëwëlahnëniho hnam gë vëhni do njaryëdëhëhniwo vahnë va.

²³ San, umë fëna, Enon hna njaryëdëhëhniwo, ðarël Salim hna. Hnam njabëko wënka ña, do vahnë vëyabah njijëdëniho njaryëndeni.

²⁴ Wati rac, San cëdlohna ten.

²⁵ Awa vëréfal San vëryampo pëgwëlehnëni conkëndëni gë sëwif ryampo soje namu ipacëna ña.

²⁶ Njilehnëni tëkatëniha San do ntehnëniha: «Aharan, ndënkwëtaðuha bi asan ale yerunëho gë cape ñëntaw sën Yurëdan ka, ale yenëhnëruho sedë ÿa? Tame njaryëd do vahnë va fop gë ÿalu njidëni!»

²⁷ San më ntëkwakëhni: «Wënu ña fo hoð nti nke koyëna soje ahnë.

* 3:14 3:14: Vaker 21.19

²⁸ Wasefe yerun wúhně dĕnk soŋe ile hněsĕďĕfuho ŷa: “Gela Arĕhnyayik a, bare payijiĭbu haryĕnkw lĕwu.”

²⁹ «Asĕval ale yĕlika, asanu ŷa hwĕhĕnĕka. Ge lawo asan a ye, umĕ kahnĕď ěarĕl lĕwu do nĕpanda; kopa lĕwu ŷa natĕndanĕďĕha đus. Koyĕna nke uhnatah lĕmĕn wā soŋe Yesu ŷa: padĕko!

³⁰ Umĕ rĕfĕka nkwenĕnda nafa ŷa, do ami ŋaŷĕtando.»

Ale watik g'ambin

³¹ «Ale watik g'ambin a, umĕ sĕpĕkĕhni vahnĕ va fop. Ale ye đuniŷa li, đuniŷa ŷi hwĕhĕnĕka do vĕŷi vĕvĕ đuniŷa vi nĕsĕď. Bare umĕ, ale watik g'ambin a, umĕ sĕpĕkĕhni vahnĕ vĕvĕ đuniŷa vi fop.

³² Sede ile nkwerĕyĕk g'ile nuk ye, bare ahnĕ mawĕďđina ěeďeya ntĕwu ŋa.

³³ Ge ahnĕ wawĕk ěeďeya ntĕwu ŋa, tufahnĕď mawĕk Wĕnu ŋa toŋa nĕsĕď.

³⁴ Paryi nke, ale payik Wĕnu ŋa wanĕs Wĕnu ŋa dĕnk nĕsĕď, kabi Wĕnu ŋa pĕbĕnĕďĕha đus Iyir đĕwu ŋa.

³⁵ Rĕm ŷa ŋaďĕha Aju ŷa do nĕďaďĕha fanka fayabah hnĕ ile-wo-le hna.

³⁶ Ale hwĕtahĕnĕka Ajĕ Ahn'a tĕk tĕnk uwām ule wok puďina hna: ale wĕŷĕk kwĕtandilahnā ŷa tĕnkĕďđina, Wĕnu ŋa nkoď ntava g'umĕ.»

4

Yesu g'asĕval avĕ Samari ŷa

¹ Wafarise wā nkwerĕyĕniho, ga nĕsĕďe Yesu ntidĕhĕhniwo vahnĕ va vĕrĕfal do nŷaryĕďĕhĕhniwo ntĕbi San.

² (Bare ile ye toŋa ŷa, Yesu umĕ dĕnk yaryĕďilohna; vĕrĕfal vĕlĕwu va yaryĕďĕhĕhniwo.) Ante nķetako Yesu watac ŋa,

³ mĕ matĕk Yude hna do mboka Galile.

⁴ Awa tĕfĕkawo tĕf resiŷo Samari hna.

⁵ Mĕ tĕkĕk ěarĕl hnĕ fankol fante wacik Sikar nte wok ŋawĕlĕna g'ikaŷ nte nķĕďakawo Sakob aju Yosef ŋa.

⁶ Hnam nkeho kolomba Sakob ŷa. Yesu, mbĕrako uyas wā, mĕ ntaŋak tĕfary kolomba hna. Lav a nkĕhnĕko tĕk nkaf hna.

⁷⁻⁸ Wati nte ntaŋako hnam ŋa, asĕval avĕ Samari mĕ nŷijĕk ŷĕry wĕnka. (Hara vĕrĕfal Yesu va g'inaw nŷiniho ntĕwajĕni ile tokĕďĕni.) Awa, Yesu mĕ ntehnĕka: «ŷĕďĕrye siyaw.»

⁹ Asĕval a mĕ ntehnĕka Yesu: «Bare wĕjĕ, sĕwif yeru do ami, avĕ Samari yeĕu! Hak ndĕkĕru awa arĕyo asiya?» Ntehnĕkawo koyĕna kabi wasĕwif wā kehadĕnihĕhniwo vĕvĕ Samari va.

¹⁰ Yesu mĕ ntĕkwaka: «Ge nķetakĕndu ile ŋaď nķĕďi Wĕnu ŋa, do bi mo ye ale wuntadĕhi wĕnka ciya ŷi, wĕjĕ wuntakĕndĕha do nķĕďakĕndĕhi wĕnka wante yĕďand sĕl ntaŷary paryi ŋa.»

¹¹ Asĕval a mĕ ntĕkwak: «Bare wĕjĕ, kwĕhnalihnā ŷiryā do kolomba ŷi tĕwĕk! Ne nĕryidĭtu wĕnka hu ŋi?

¹² Ntiyahĕni bi wĕjĕ lĕbĕka rĕm fu ŷa Sakob? Umĕ yabĕhnĕkĕfu iŷi kolomba; cek umĕ dĕnk. Vĕrahu do gĕ wasaw wulĕwu wā fĕna ceni.»

¹³ Yesu mĕ mbok ntehnĕka: «Ale sed wanķi wĕnka ŷa mbokĕď nŷohna kat,

¹⁴ bare ale sek wĕnka wante yĕďaďĕfuha ŋa bokĕďđina nŷohna muk kabi wĕnka wante yĕďaďĕfuha ŋa mbacaď hnĕ umĕ hayalin hante wok tĕryaďđina, yalĕď do yodĕha hafu uwām ule wok puďina muk.»

¹⁵ Asĕval a mĕ ntehnĕka: «Awa, yĕďĕrye wĕnka watac soŋe antĕ mbok nŷoŷo do antĕ voku yiju hnani ŷĕry wĕnka.»

¹⁶ Yesu mĕ ntehnĕka: «ŷinĕndehna asan hu.»

¹⁷ Asĕval a mĕ ntĕkwaka: «Ňĕlila.»

Do Yesu mĕ ntehnĕka: «Ha, ile hnĕsĕru ŷi, koyĕna nke:

¹⁸ vĕsan imbĕď ŷĕlĕkino, do asan ale yerun gaki ŷi gena asan hu. Toŋa ŷa hnĕsĕru.»

¹⁹ Asĕval a mĕ ntehnĕka: «Njavĕtĕĕbu kila yeru.

²⁰ Pĕyarye: mo hwĕhĕnak toŋa? Warĕm fu wā hn'inķi kuŋ ěĕmbĕďĕnihawo Wĕnu ŋa, bare wúhnĕ, wasĕwif wĭ, wúhnĕ lehnĕk Yerusalem tĕfĕka ěĕmbi.»

²¹ Yesu mĕ ntĕkwaka: «Kwĕtahĕnĕrye, wati yejĕk, ge ěĕmbĕďe Rĕm ŷa, kwĕhnaďđina nafa ěĕmbi hn'inķi kuŋ ma Yerusalem.

²² Wúhnĕ, ntehnĕrun Wĕnu ŋa sĕmbĕďun bare yĕtĕlunahna. Fúhnĕ, nķĕtĕbunĕha, kabi Afehĕt a hnĕ đulunda wasĕwif hna nkejĕk.

²³ Bare wati yejêk, do têk têki, hn'ile rëkëd cëmbëndëniha vësëmb paryi va Rëm ÿa g'Iyir iña do gë toña ÿa. Rëm ÿa, vahnë vële sëmbëdëha koyëna va njëkëlehnëd.

²⁴ Wënu ña iyir ye do vële sëmbëdëha va tëtëka cëmbëndëniha g'Iyir iña do gë toña ÿa.»

²⁵ Asëval a më ntehnëka: «Njëtëbu, Arëhnayik, ale wãcëde Këris ÿa, nijjêd. Ge nijjêk, nkabëdëhëfu fop.»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ami dënk ye.»

²⁷ Wati rac, vëréfal va mbokalehnini. Pëmpëhnahnëkëhniwo dús ante nunihawo Yesu ga nësëlëdëni g'asëval a. Bare wëla aryampo hnë vëhni dëkëlohna tëya bi ye ñad ma bi soje ye nësëlëdëni g'asëval aji.

²⁸ Awa asëval a tavëlehn hnam unkwahn uña, mboka g'ankol, do pëgwëlehn pëyahnénd:

²⁹ «Yijën ayëkuna asan ale fëyako fop ile libu ÿa. Mpëd kod nke Arëhnayik a?»

³⁰ Awa, vahnë va cahnélehnëni naŵ hna njini hn'ile nkeho Yesu hna.

³¹ Hnë wati rac vëréfal va ndëñanënihawo Yesu, ntehnëndëniha: «Aharaj, tokëry iñë!»

³² Bare më ntëkwakëhni: «Kwëhnaŵu roka ile worun yëtëluhna.»

³³ Awa vëréfal va tÿëlëdëniho bi ahnë yonëhnikia ile tokëd.

³⁴ Yesu më ntehnëkëhni: «Roka mën ÿa, liwu iña ale fayiko ÿa ye do ryokuju hafo fadënu ile kwëtehnahnëko ÿa.»

³⁵ Gena bi ntehnëdun: “Ani gë wadepera wahnah barëp roka ÿa yed?” Awa ami ntehnëdëmu, yëkëryinëhni dús vahnë va caharab lëwun: had kaŷ dafah tëk nkeni do napëdëni mbarëpini!

³⁶ Ale varëpëda nuŷad tame icos dëŵu ña do mbarëpëdëhëhni vahnë va soje uwám ule wok pudina ÿa; koyëna, ale hnadëd a g'ale varëpëd a natëdëhëhni ndampo fo.

³⁷ Waŷi wanës, toña ye: “Ahnë nadëd, ahaŵary mbarëp.”

³⁸ Payëmu avarëpu hn'ikaŷ nte worun dokunëluhna. Vëhaŵary ryokunëk do wuhné hnuŷak nafa doku lëw hni ÿa.»

³⁹ Vëvë Samari vëyabah kwëtahnënihawo Yesu kabi asëval a pëyakëhniwo: «Ile libu ÿa fop pëyako.»

⁴⁰ Soje umë ye, ante tëtëkëniho vëvë Samari va hn'ile nkeho Yesu hna, muntanihawo nkonti gë vëhni, do wafac wahi ntintiko hnam.

⁴¹ Soje wante nësëndëhëhniwo umë dënk ña, vële hwëtahnëka va nkwënanio iyab iña;

⁴² do ntehnënihawo asëval a: «Kwëtahnëbun, gena soje ile hnësëhneruhëfu yi fo, bare kabi nkweyëbunëha fuhnë dënk do njëtëbun tame paryi nke Afëhët duniŷa ÿa ye.»

Yesu njërëndëha aju asankaf

⁴³ Ga ntik wafac wahi warac hnam, Yesu më mbokak gë Galile.

⁴⁴ Umë dënk hnësëko: «Kila dënëndëfena hn'inkal nte nagahnik hna.»

⁴⁵ Bare wati nte tëtëkë Galile ña, vahnë va fop kacanihawo, kabi vëhni fëna njintiniho ambënt Pak ña gë Yerusalem, do nunio fop viŷëmpëhnahnah vile ntiko hn'ambënt tac va.

⁴⁶ Yesu mbokalehn tëf Kana vë Galile hna, hn'ile mbacëko wënka uñen hna. Hara, nkeho hnam asankaf ale tesaryëko aju ÿa dús Kaperënaŷum hna.

⁴⁷ Ga njëtak asan arac Yesu matiko Yudë hna mboka Galile, më njik hn'ile nkeho hna do këlahna nji njërënhna aju, ale ŷadëho cëm a.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Wuhné, ñwëyëdun kwëtahnëdilu hna ge nuluhna wëdahëse gë viŷëmpëhnahnah!»

⁴⁹ Bare asankaf a më ntëkwaka: «Ahwëhn, yij ñap ani gë cëmahnënd fatah mën fa.»

⁵⁰ Yesu më ntehnëka: «Mëncëry gë ŷal hu, ajë hu njërëk.» Asan arac më kwëtahnëk wanës Yesu ña do mëncëlehn.

⁵¹ Hn'ankaŵ mënc hna, vëryokun vëlëwü va nijjêdëniho pankëlëni do pëyaniha: «Ajë hu njërëk!»

⁵² Më tÿëkëhni bi iŷëhne wati pecekawo. Më ntëkwaniha: «Yëhno nke hnë wati ryampo g'anent hna tavëkawo ures huji ha.»

⁵³ Awa Rëm ÿa kamahnëko aju njërëko hnë wati le ntehnahnëkawo Yesu hna dënk: «Ajë hu njërëk». Kobëri tac kwëtahnënihawo Yesu, umë gë vëvë tere lëwü va fop.

⁵⁴ Dahëse fëmpëhnahnah rac yeho higëna ile ntiko Yesu ÿa, ante matëko Yudë mboka Galile ña.

5

Yesu njërëncëfëha ale ye vorovoro

¹ Ga ndécék watac, Yesu njiko Yerusalem soje njanti ambënt wasëwif ña.

² Hara, hn'inaw tac, darël rënka le wacëdeho Rënka Wape ña, nkeho kosa le hwëhnako vinder vicankaf imbëd; Betësata macëdeho gë wanës Wa-ebëre ña.

³ Kuyët vinder vitac, kore vëres ryakëko hnam: vumëp, gë vële radëf, do gë vële ye vorovoro. [Wënka ña napëdëniho ñënka:

⁴ mëleka ryampo Ahwëhn a lëbadëho hnë pisin rac wati wati do ñënkëdëho wënka ña. Wënka ña, ge ñënkako, ale-wo-le ryënkwëdëho ntëba ña, njërëdëho ures lëwu wã gante-wo-gante tesëko ka.]

⁵ Nkëntiko hnam asan ale resëko kobëri wabëhn wafëhw warar g'imbëd gë warar (38).

⁶ Yesu nukawo ga ndakëk; njëtëko mbiyëk ga nkeho koyëna, më tëyëka: «Ñadu bi ayërëni?»

⁷ Aresa më ntëkwaka: «Aharan, ge pëgwëk ñënkand wënka ña, kwëhnala ale labëdëho. Wati nte rëkëdëfu yawërëndu yiwu ña, ahaŵary ryënkwendëho ntëba.»

⁸ Yesu më ntehnëka: «Awa, matëry, ahnuf uway hu wã ayas.»

⁹ Hnë wati rac tan, asan a njërënélehni. Më nufëk way lëwu wã njasënd. Watac hnë fac ntawëla ntiyako.

¹⁰ Awa wësankaf wasëwif va më ntehnëniha asan ale yërëniko takan ña: «Ntawëla ña ye, tëfëlahna ayo uway hu wã.»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale yërëniko ña më lehnëko hnufu uway mën wã do yasu.»

¹² Awa më tëyëniha: «Mo lehnëki koyëna?»

¹³ Bare asan ale yërëniko ña yëtëlohna bi mo yërëniko, do kodilohna tufahna kabi Yesu tënkëkëhniwo kore ile yeho hnam ña.

¹⁴ Ga mbiyëk toye, Yesu më nuka asan a Cery Wën Cankaf hna, më ntehnëka: «Wëlin njërëniro. Tame diry hakili ant'avoka wën, soje ant'ahnuya ures ule lëbëk ule yërëniro wã.»

¹⁵ Tac asan a më njik pëyakëhni wësankaf wasëwif va Yesu yërëniko.

¹⁶ Awa wësankaf wasëwif va pëgwëlehnëni nësëdëni wameh soje Yesu kabi hnë fac ntawëla njërënkawo ahnë.

¹⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Rëm mën ña doku hna nke hafo gaki, ami fëna tëfëko yewu doku hna.»

¹⁸ Soje wanës watac kat, wësankaf wasëwif va njëkélehnëdëniho g'ahaŵary fere fale ndawëhnahnëniha Yesu. Gena soje ile ntik ile mbañëk sariya lëw hni yi fo, bare mboko ntehn kat Wënu ña ye Rëmu paryi ña do koyëna këñëdëlehnadëho gë Wënu ña.

Ucankaf Aju Wën

¹⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni wësankaf wasëwif va: «Toña ña fëyadëmu: Aj'a ñoñ kodina nti umë fo; ile nuđ ntiđ Rëmu ña fo kod nti. Ile-wo-le ntiđ Rëm ña, Aj'a fëna ntiđ,

²⁰ kabi Rëm ña ñadëha Aju ña do tufëdëha fop ile ntiđ umë dënk ña. Tufëdëha nti wadoku wanaŵah wante worun kobëri nuluhna do pëmpëhnahnëdëhu wuhñë fop.

²¹ Gante mbëhnëndanëdëhëhni Rëm wësëm ki, koyëna Aju, umë fëna, mbëhnëndanëdëhëhni vële ñad va.

²² Do kat, gena Rëm ña hitijëdëhëhni vahnë va; Aju ña njëdak ucankaf kitij ña fop,

²³ soje vahnë va fop ntënenahnëndëniha Aju gante ntënenëdëniha Rëm ka. Ale wok dënenëlahna Aj'a, dënenëlahna Rëm le fayika ña.

²⁴ «Toña ña fëyadëmu: ale hnëpad wanës mën ña, do kwëtahna ale fayiko ña, tək nuŷa iŷi wati uwám usër wã do Wënu ña kitijëdilahna; gona hn'ankaw ante yod hnë icëm ña bare hn'ankaw nte yod ambin hna nke.

²⁵ Toña ña fëyadëmu: Wati yejëk, do tək tëki hnani, ile nkwëryëdëni wësëm va, kopa Aju Wënu ña, do fop vële wëryëdëha va hn'ankaw nte yod uwám usër hna nkeni.

²⁶ Ndampo fo nke, gante nke Rëm hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ki, koyëna njëdaka Aju fëna nke hayalin uwám rac.

²⁷ Do kabi Ajë Ahn'a ye, njëdaka fanka kitijahnëndëhni vahnë va fop.

²⁸ «Antë pëmpëhnahu: wati yejëk ile nkwëryëdëni fop wësëm va kopa Ajë Ahn'a

²⁹ do mbëhnëdëni: vële lik fërën va mbëhnëdëni soje tënkëni hnë uwám usër hna, bare vële lik wameh va mbëhnëdëni soje cëdini janama hna.

³⁰ Soje lëmën ña ñoñ kodã liwu ami dënk; gante nkabëko Rëm ka fo kitijëdëhëfu, do kiti mën ña catëk, kabi yëkélehnëdã liwu ile yadëfu ami dënk, bare liwu ile ñad Rëm mën le fayiko ña.»

Wasede soje Yesu

³¹ Yesu më mbok ntehnék: «Ge ami fo rëkakënd hnësandu soje lëmën ÿa, wanës mën ña kwëhna buha se ðe ha wary ale hnësëndëho, Rëm mën ÿa ye, do paryi pëya ðemü wanës wa ðëwu ña toña ye.

³² Bare kwëhna buha se ðe ha wary ale hnësëndëho, Rëm mën ÿa ye, do paryi pëya ðemü wanës wa ðëwu ña toña ye.

³³ «Payërunëhëhni vahnë njeni pëcëtajëni vëhni San hna do nësëhnëkëhniwo ile ye toña ÿa.

³⁴ Toña ye, ami, balëlohna g'ahnë nkenëhno se ðe, bare nësë ðëfu watac soje wühnë, afëhëtahniwu.

³⁵ Ha, San paryi had lampu fë ðik nkeho pëtënah; do wühnë, wëwati toye fo wawërunëho natu hnë humpen hu ðëwu hna.

³⁶ «Do ami, kwëhna buha se ðe le lëbëka nafa San: umë ye liwu ile ntehnëko Rëm mën liwu hafo pad ÿa ye. Ha, ile li ðëfu ÿi rufahnë ð wapacëk Rëm ÿa fayiko.

³⁷ Do kat, Rëm mën le fayiko ÿi ðënk, nkenëhnëko se ðe. Bare ko bëri gwëryëluhna kopa lëwu ÿa, ma ahnuwu yëka lëwu ÿa.

³⁸ Kwëtahnë lunahna ale payik ÿa; umë rufahnë ð wanës wa ðëwu ña gena hnë wühnë.

³⁹ Karajë ðun gë hakili Vikerëh va, kabi ntiyahnéku nu ya ðun hnam uwám ule wok pu ðina. Hara, vitac ye vinte hnësë ð soje mën va!

⁴⁰ Bare wëli: ña ðiluhna ayiju ÿal mën hna. Awa nu ya ðiluhna uwám ule wok pu ðina wá.

⁴¹ «Yëkëlehnëla cëkwaryëniho vahnë.

⁴² Ha, njëtëmu: kwëhna lu hna iña Wënu ña.

⁴³ G'u wac Rëm mën wá njijëbu, do kaca ðiluhna. Bare ge aha wary yijëk g'u wac lëwu wá ðënk, kaca ðunëha!

⁴⁴ Ña ðun asëkwaryëlëndu, do yëkëlehnë ðiluhna icëkwary inte watik hnë Wën hu ðampo hna. Awa, hak lë ko ðun ahwëtahnuno?

⁴⁵ «Antë ntiyahnu ami fëyahnë ð ile wënerun haryënk w Rëm mën hna; Moyis hwëtahnërun bare umë fëyahnë ð.

⁴⁶ Ge paryi kwëtahnakëndunëhawo, kwëtahnakëndunëho ami fëna, kabi soje lëmën ÿa nësëk hnë kayëte ntëwu hna.

⁴⁷ Ge kwëtahnëlu hna ile kerëk ÿa, awa hak ko ðun ahwëtahnü wanës mën ña?»

6*Yesu ndavë ðëhëhni vësan wawuli mbë ð (5,000)*

¹ Ga ndëcëk watac, Yesu më ndanëk gë cape ñënta w lant Galile ka, (lant rac wacë ðe fëna Tiberiyad).

² Kore yabah rëfëlendëhawo, kabi nuniho wëdahëse wapëmpëhnahnah wante nti ðëho njërenahnë ðëhni vëres ña.

³ Soje rac njihahnëniho Yesu gë vëréfal vëlëwu va kayëni hn'iku, ntañani hnam.

⁴ Pak ÿa, ambënt wasëwif ña, tëhajëko.

⁵ Yesu njëkalehnëko cahara ð lëwu do nuhni kore ya bah ga njijë ðëni ÿalu hna. Awa më tëyëka Filip: «Ne ko ðen nta w ij in vamburu vajahah soje ndavahninëhni vëyi vahnë fop?»

⁶ Tëyëkawo koyëna soje njëkëhnahna Filip, bare, toña ÿa, tëko njët ile nti ð ÿa.

⁷ Filip më ntëkwaka: «Wëla gë koryi yabah ðcëcët, ge ðilëfuhna gwër nta wahnin vamburu vante ko ð ale-wo-le nu ya fantëpëtél fatoy.»

⁸ Arëfal aha wary, Andëre, aheryu Simo Piyer, më ntehnëka:

⁹ «Fatah facan yehëhna ani fante hwëhna vamburu mbë ð g'u wis wuhi. Bare yega nëfa ðëhëhni kore yabah gë i yi ki?»

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëk: «Dehnëryinëhni vahnë vi fop ntañani.» ðël iña njabëko hnam do kore ÿa ntañalehnëni nkal hna. Vësan vële yeho hnam va nkëhnëko tëkëni wawuli mbë ð (5,000).

¹¹ Awa Yesu më nufëk vamburu va, camehna Wënu ña, tac cahëlehnëhni vële lañako nkal va. Një ðakëhniwo fëna wuwis wá, gante ña ðëni ka.

¹² Ga tokëni hafo pihnék, Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Barëpëryin vankubel vante wok va, soje antë përéka ñoñ.»

¹³ Më mbarëpëni pëb vëkankel pëhw gë vaki vankubel vamburu mbë ð vante rokiko va.

¹⁴ Ante nuniho vëyi vahnë dahëse fëmpëhnahnah rac ile ntiko Yesu ÿi, më ntehnëni: «Paryi nke, a yi asan ye kila ile rëfëkawo njij ðuni ya ÿa!»

¹⁵ Bare Yesu njëtako njijëdëni nufëniha forosima soje ntiniha ahnaŵ, awa më mbok pitak kat umë fo nji g'ikun.

Yesu yaŋ wënka hna njasëd

¹⁶ Ante nëkak ŋa, vërëfal Yesu va më cëpëtani gë lant.

¹⁷ Kayëni hnë kulu pëgwëlehnëni ndanëtanëni gë cape Kaperënaŷum. Tëko mëd do Yesu tëkalëhniwohna ten.

¹⁸ Sël sankaf pëgwëlehn cëlënd, do lant ŷa nënkađëho đus.

¹⁹ Vërëfal va tëko njini ile rëkëk soje wakilo mbëd ma mbëd gë ryaw (5 ma 6) uyas ante nunihawo Yesu ga njasëd yaŋ wënka hna tëhatënd kulu lëw hni ŷa. Ntakëlehnëni,

²⁰ bare Yesu më ntehnëkëhni: «Ami, Yesu ye, antë ntaku!»

²¹ Awa, ñađëniho kayëndëniha kulu hna, bare, hnë wati rac dënk, ñakëlehnëni nkal iŋa gë cape nte njidëniho ka.

Kore ŷa njëkëlehnëdëniha Yesu

²² Ga pacëk, kore le woko gë cape ñëntaŵ lant ŋa njëtëniho kulu ryampo fo yeho hnam do Yesu tëfëlëntilohna gë vërëfal vëlëwu va, bare vërac vëhni fo yiko.

²³ Tac wakulu wakaŵary wătiko hn'inaŵ Tiberiyad hna, tëkini đarël hn'ile camehnëkawo Ahwëhn a Wënu ŋa soje rokëtok ile ndavahninihëhniwo kore ŷa.

²⁴ Ante njëtëniho vahnë va Yesu gë vërëfal vëlëwu va vëwolahna hnam ŋa, kayëlehnëni hnë wakulu watac njini Kaperënaŷum, njëkëlehniniha Yesu.

Roka ile fihñëdanëd do yod hafo uwám usër

²⁵ Vahnë va, ga tëkatëniha Yesu gë cape ñëntaŵ lant ka, më tëyëniha: «Aharan, guve njijëru ani?»

²⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ŷa fëyađëmu: ge njëkëlehnëdunëho, gena kabi nkwerëyëru ile pëhnëtanëd wëdahëse wapëmpëhnahnah wadëmëni ŋi, bare kabi tokërun mburu do pihñërun, soje umë yëkëlehnahnëdunëho.

²⁷ Antë aryokujëndu soje rokëtok ile fërëkađ, bare soje rokëtok ile viyëd, fihñëdanëd do yod hafo uwám usër hna. Rac, ami, Ajë Ahn'a njëdađëmu, kabi ami yenëhnëka Wënu ŋa Rëm ŷa.»

²⁸ Amboko tëyëniha: «Awa ye rëfëkëfu lifu ryokujahnëfu wadoku wante ñađ Wënu ŋa?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Doku ile ñađ Wën aliwu ŷa, umë ye: ahwëtahnuna ale payik ŷa.»

³⁰ Më tëyëniha: «Iyëhne dahëse fëmpëhnahnah hođu arufëfu soje ahwëtahnahni? Iyëhne doku lifu tasefu?»

³¹ Wati nte ndëcëtađëniho vacërakëlo fu va wula hna, tokëniho man ŷa, gante nësëd Vikerëh ki: njëdađëhëniwo tokëni roka ile wătiko g'ambin ŷa.»*

³² Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ŷa fëyađëmu: gena Moyis yëdađëhuno roka vë g'ambin ŷa; Rëm mën ŷa yëdađëhu ile ye roka vë g'ambin paryi ŷa.

³³ Paryi nke, roka ile wătik Wën ŷa, ale sëlif g'ambin a ye do pihñëdanëd do njod hafo ambin hna.»

³⁴ Awa më ntehnëniha: «Aharan, yëđaryindëfu kwëlëkwël roka rac.»

³⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Ami ye roka ile fihñëdanëd do yod hafo ambin hna. Ale yijëk ŷal mën a inte yodilahna, ale hwëtahnëko ŷa wënka yodilahna muk.

³⁶ Bare tëkëmu fëyawu, wëla gante nurunëho ami gë wëdahëse wapëmpëhnahnah wante lifu ki, kwëtahnëdifuluhna.

³⁷ Fop vële njëdađëhoŵëhni Rëm va njijëdëni ŷal mën hna, do dađëwahna muk ale yijëd ŷal mën a.

³⁸ Yëtëryin ge cëlibu g'ambin, gena liwu ile hnëŋëko, bare ryokuju ile ñađ ale fayiko ŷa ye.

³⁹ Wëlin ile ñađ ale fayiko ŷa: heryëwëhni fop vële njëdađëhoŵëhni va do wëla aryampo antë cëv, do vëhnëdanëwëhni fac rëkwa hna.

⁴⁰ Ha, umë ye iña Rëm mën ŋa: fop vële yavëtëdëho ami, Aju ŷa, do kwëtahnëniho va, nuŷani uwám ule wok puđina, do ami, mbëhnëdanëdëfuhëhni hnë fac rëkwa hna.»

⁴¹ Awa wasëwif wä ñakëñakëdëniho soje Yesu ŷa, kabi ntehnëko: «Ami ye roka ile sëlif g'ambin ŷa*.»

⁴² Ntehnëdëniho: «Gena bi Yesu aju Yosef ye? Njëtëbunëhëhni đus rëmu gë hnëmu! Hak lë kođ ntehn g'ambin cëlik?»

* 6:31 6.31: Icahn 16.4; Wahnëw 78.24 * 6:41 6.41 Roka le sëlif g'ambin ŷa: Ile wëntëndëlehnik g'ile wacik Man ŷa ye. (Icahn 16)

- 43 Yesu më ntëkwakëhni: «Tavëryin ñakëñak aki.
- 44 Ahnë kodina njij hnë ÿal mën ge Rëm ale fayiko ÿa yiryejelahna, do ale-wo-le yijëk ÿalë mën a, mbëhnëndanëdëfuhä fac rëkwa hna.
- 45 Vikerëh wakila hna kodun aharañu ÿin: “Wënu ña karanëdëhëhni vëhni fop.”*
Ahnë ale-wo-le hnëpaka Rëm ÿa do maŵa karanë dëŵu ña njijëd ÿal mën hna.
- 46 Wëla ahnë aryampo nulahna Rëm ÿa ge gena ale wätik Wën hna, umë nuka.
- 47 Toña ÿa fëyaçëmu: ale hwëtahnëk a nuÿaç uwám ule wok puçina.
- 48 «Roka ile fihñëñëd do yod hafo uwám usër hna yebu.
- 49 Vacërakëlo hun va tokëniho man ÿa wula hna bare rac memaÿehñëlhënhna cëmëni.
- 50 Bare wëli roka ile sëlik g'ambin ÿa, ge ahnë tokëk cëmëdina.
- 51 Ami ye roka ile yëñëd, ile sëlik g'ambin ÿa: ge ahnë tokëk roka rac, cëmëdina muk. Roka ile yëdahnëdëfuhä soñe vahnë va pihñëni do njohni hafo uwám usër hna, mbahn mën inä dënk ye.»
- 52 Soñe wanës watac, wasëwif wä nkawajëdëfëniho duf, ntehnëndëni: «Aÿi asan, hak kod njëdäfu mbahn dëŵu ña tokin?»
- 53 Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyaçëmu: ge tokëluhna imbahn Ajë Ahn'a do ge celuhna sat lëŵu ÿa, pihñëdiluha do yodiluhna hafo uwám usër hna.
- 54 Ale rokëk mbahn mën inä do sek sat mën ÿa pihñëd do ami, mbëhnëndanëdëfuhä fac rëkwa hna.
- 55 Ha, mbahn mën inä pihñëndanëd paryi do sat mën ÿa mërëndanëd paryi.
- 56 Ale rokëk mbahn mën do sek sat mën ÿa hnë ami nkod, do ami, hnë umë nkodëfu.
- 57 Rëm le fayiko ÿa, umë ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ÿa. Njëdäçëho sël rac, vële ryavik g'imbahn mën va, vëhni fëna, koyëna nuÿaçëni sël ntaŵary paryi ña.
- 58 Awa ami ye roka ile sëlik g'ambin ÿa. Gena ndampo gë ile tokëni vacërakëlo hun ÿi; vëhni, cëmëni; bare ale rokëd iÿi roka ÿa nuÿaç uwám ule wok puçina.»
- 59 Koyëna nësëko Yesu ante karanëdëhëhniwo vahnë hnë caliña mbë Kaperënaÿum ña.
- Wanës wante yëdahnëd uwám ule wok puçina*
- 60 Ante nkweÿyënihawo Yesu ña, vëyabah vërëfal vëlëŵu hna më ntehnëni: «Wañi wanës ntaçëk nëpayi! Mo hoç maŵ?»
- 61 Yesu njëtëko vërëfal vëlëŵu va mëhnäçëniho soñe wanës watac. Soñe umë ntehnahnëkëhniwo: «Wañi wanës ntaçëku bi?
- 62 Ye lë hnahaçun awa ge nurunëha Ajë Ahn'a ga kayëd hn'ile nkeho kobëri hna?
- 63 Iyir Wënu ña ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi wä; ahn'a umë fo ñoñ mëkëdina nti tënkahn uwám usër hna. Wanës wante hnësëhnëmu ñi Iyir hna matik do yëdahnëd sël ntaŵary rac.
- 64 Bare vëryampo hnë wuhnë vëhwëtahnëna.» Paryi nke, Yesu njëtëkëhniwo kobëri wapëgwa hna vële wok vëhwëtahnëna va do njëtëkawo fëna ale rokäçëha ÿa.
- 65 Më nkweñëk: «Wëlin soñe umë lehnandëmu ahnë kodina njij ÿal mën hna ge Rëm ÿa yëdäloŵahna.»
- 66 Soñe rac, vërëfal vëlëŵu vëyabah pitaniho do wawolohna tëfëndëniha.
- 67 Awa Yesu më cahëtak gë cape Pëhw gë Vëhi va, do tëyëhni: «Wuhnë lë, ñäçiluhna bi ayintiwu gë vëÿi?»
- 68 Simo Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, vëhni mo njidëfun? Kwëhnaru wanës wante yëdahnëd uwám ule wok puçina.
- 69 Fuhnë, hnë wëjë kwëtëbun kwëtahnëfu ña fop do njëtëbun Asëvah a yeru, ale payik Wënu ña.»
- 70 Yesu më ntëkwakëhni: «Gena bi ami rëhnaku, wuhnë Pëhw gë Vëhi vi fop? Bare aryampo hnë wuhnë, aryokuj Sintani ye!»
- 71 Wanës watac, soñe Yuda nësëdëho, aju Simo Isëkariyot, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna, ale rokäçëha ÿa.

7

Yesu, vëheryu vëhwëtahnëlahna

1 Ante ndëçëk watac ña, Yesu njasëlendëho karanëdëhni vahnë va Galile hna; ñäçilohna njasëlehnënd Yude hna, kaçi vësankaf wasëwif va njëkëlendëniho ndawëhnëniha.

2 Hara ambënt wasëwif ante wäçik Wasank ña tëhajëko.*

³ Awa vèheryu më ñankëdëniha nji: «Soŋe ye yidifa Yude? Koyëna hnam fëna vërfäl hu va nuhahnëni wadoku wapërën wante lidu ŋa.

⁴ Ge ahnë ñaď njëti, coŋaďina ntütënd doku lëwu ŋa. Kabi ntidu viyë vihnaŋah gë vëyi ki, diry nuni vahnë va fop.»

⁵ Vèheryu nësëdëniho koyëna kabi vëhni fëna vëhwëtahnëlawohna.

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Wati mën ŋa təkëna ten. Bare wuhnë, wati-wo-wati njivëk.

⁷ Duniŋa ŋi kwëhnana toña ñëwu; bare ami, ñëwëko kabi pëyahnedëfu ile ntid ŋa mek.

⁸ Yiryin, wuhnë, g'ambënt; ami, yidä ten kabi wati mën ŋa təkina.»

⁹ Ante ntehnëkëhniwo koyëna ŋa, umë, Galile hna nkoko ten.

¹⁰ Bare ante njiniho vèheryu g'ambënt ŋa, njiko umë fëna, bare tufëhnalohna hnë ahnë.

¹¹ Hnë wati ambënt hna, vësankaf wasëwif va njëkëlehnëdënihawo do tÿëdëniho: «Awa, ne nkeha asan arac?»

¹² Kore hna vëryampo nkwajëlëdëniho d'us soŋe lëwu ŋa.

Vëryampo ntehnëdëniho: «Ale lid fërën ye.»

Vëyëntaŋ va ntehnëdëniho: «Hali, vahnë va tokaď.»

¹³ Bare, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va, ahnë dëkëd'lohna nës hafo nkwëryi soŋe lëwu ŋa.

¹⁴ Yesu ténkëko Cery Wën Cankaf hna fagant wafac ambënt hna do karaŋëdëhëhniwo vahnë va.

¹⁵ Wasëwif ŋa pëmpëhnahnëkëhniwo do tÿëdëniho: «Hak njëtahnëk aki Vikerëh vi, do koßëri karaŋëna?»

¹⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Fop ile haraŋëdëfuhëhni vahnë ŋi gena karaŋ mën; hnë ale fayiko hna matik fop.

¹⁷ Ale hahnëdak nti ile ñaď Wënu ŋa njëtëď ge ile haraŋëdëfuhëhni vahnë ŋa Wën hna matid, ma ge hakili mën hna dënk matid.

¹⁸ Ale hnësëď soŋe ŋac lëwu ŋa, naŋëna nkaf ntëwu njëkëlehnëď. Bare ge ahnë njëkëlehnëď naŋën uŋac ale fayika ŋa, ahnë asatah ye, do wamër gena hnë umë.

¹⁹ Moyis njëďaku sariya ŋa, bare wëla aryampo hnë wuhnë didina ile ntehnëk ŋa! Soŋe ye yëkëlehnëďun aryaŋuno?»

²⁰ Kore ŋa më ntëkwaniha: «Yine hwëhnaru! Mo yëkëlehnëď ndaŋi?»

²¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Iñë ryampo fo libu do wëli wuhnë fop pëmpëhnahnëku!

²² Moyis ntehnëku ahácënduni vutah vucan va (paryi nke, gena umë fëgwëko, bare warëm fu vëryënkwëryënkŋ va fëgwëhnahnëko) do kácëďunëha ahnë wëla hnë fac ntaŋëla.

²³ Awa, ge kácik fatah facan hnë fac ntaŋëla hna, menëďina sariya Moyis ŋa, soŋe ye ntaŋëku g'ami kabi ahnë yërënebu fop hnë fac ntaŋëla?

²⁴ Tavëryin kitiŋ ile worun yëtëluhna. Kitiŋëryindën gante nke toña ka.»

Yesu bi ye Arëhnayik a

²⁵ Awa, vëryampo vëvë Yerusalem va nësëdëniho soŋe Yesu ŋa: «Gena bi aŋi yëkëlehnakënde ndaŋëhni?

²⁶ Yëkëryina: tase vahnë fop nësëď do ñoñ dehnëďena! Mpëď, paryi njavëtëniha vësankaf fu vi umë ye Arëhnayik a.

²⁷ Bare Arëhnayik a, ge nijjëď, ahnë yëtëďina bi ne nkejëk; do aŋi asan, njëtëfün hn'ile nkejëk hna.»

²⁸ Awa Yesu, ante karaŋëdëhëhniwo vahnë va hnë selele Cery Wën Cankaf hna, më ndekak: «Paryi bi njëtërunëho do njëtërun bi ne matibu? Gena ami fëhnaŋ yiju. Ale satëk fayiko bare yëtëluhna.

²⁹ Ami, njëtëbuha, kabi ŋalu hna matibu, do umë fayiko.»

³⁰ Awa, soŋe wanës watac, vëyabah ñaďëniho pëlanaha, bare ahnë pëlalawohna, kabi wati lëwu ŋa təkëlohna ten.

³¹ Bare vahnë vëyabah bulunda hna kwëtahnënihawo. Ntehnëdëniho: «Ge Arëhnayik a təkik, ntid bi wëdahëse wafëmpëhnahnah ntëbi wante tək ntik aŋi asan ŋi?»

Vëyëka fayëde pëlaŋëniha Yesu

³² Wafarise ŋa nkwëryëniho ile ñakëñakëdëniho kore soŋe Yesu ŋa. Awa vësankaf vësëna wasaďëha va gë wafarise ŋa më payënihëhni vëyëka Cery Wën Cankaf va njini pëlaŋëniha.

³³ Yesu më ntehnëk: «Nkolahnëďen ten toye. Tac mbokadëfu hn'ale fayiko hna.

³⁴ Wati rac rëkëdun ayëkëlehnduno bare nudilunohna; kabi kodiluhna ayiwu wuhñë hn'ile nkedëfu ami hna.»

³⁵ Wasëwif wale hnëpadëhawo va më tëyëlëdëni: «Ne ga ñad nji hn'ile nkodën nuyilënahna hna? Wasëwif wale sampëk hnë vële wok vëyena wasëwif hna bi ñad nji? Mpëd ñad nji karajëhni vële wok vëyena wasëwif va fëna?»

³⁶ Ye ga pëhnëtanëf waji wanës: "Njëkëlehndunëho do nudilunohna, kabi kodiluhna ayiwu wuhñë hn'ile nkedëfu ami hna"?"

Wënka wante yëdahnëd sël ntawary, uwám paryi ña

³⁷ Fac le ñak hwëhñak nafa ambënt hna yeho fac rëkwa ña. Fac rac, Yesu më kahnëk haryënkw kore ña, do ndeka: «Ge ahñë njoka wënka, nji ñal mën hna do ciya.

³⁸ Ge ahñë kwëtahnëko, ahñë arac nked gante nësëk Vikerëh ka: "Wënka wayabah wante njëdahnëd sël ntawary, uwám paryi ña njalid hnë umë."»

³⁹ (Yesu soñe Iyir nte nuñadëni vële hwëtahnëka va nësëdëho. Wati rac, Yir ña yëdahnlohna ten, kabi Yesu matëndilohna ten hafo tæk laña hnëfak lëwu hna.)

Nahan kore ña nëmpëlëko soñe Yesu

⁴⁰ Kore hna, vëyabah hnë vële wëryëko wanës watac va ntehnëdëniho: «Paryi nke, aji asan ye kila le hnapëdëho ña!»

⁴¹ Vëryampo ntehnëdëniho: «Arëhñayik a ye!»

Bare, vëryampo më ntëkwani: «Arëhñayik a kod bi mati Galile»

⁴² Gena bi Vikerëh va ntehnëk Arëhñayik a avë hnënk Ahnañ David yëf do Betëlem nagëde, ankol David hna dënk?»

⁴³ Koyëna bulunda ña nahan dëw hni ña nëmpëlëko g'ahawary soñe Yesu ña.

⁴⁴ Vëryampo hnë vëhni ñadëniho pëlayi, bare ahñë dëkëlohna pëlahna.

Vësankaf wasëwif va vëhwëtanhëlahna Yesu

⁴⁵ Vëyëka Cery Wën Cankaf va mbokalehnini g'ante nkeni vësankaf vësëna wasadëha gë wafarise ka. Vërac më tëyënihëhni: «Soñe ye worun yojëlunahna Yesu?»

⁴⁶ Më ntëkwani: «Kobëri ahñë nësëna g'umë ki!»

⁴⁷ Wafarise wä më ntëkwani: «Ye! Mañwërun wuhñë fëna arokayiwu?»

⁴⁸ Kobëri bi nurunëha asankaf aryampo ma farise aryampo ale hwëtahnëka?»

⁴⁹ Hali! Vahnë vële wok vëyëtëna sariya Moyis va fo hwëtahnëka. Vëhni, vëryëwanina!»

⁵⁰ Nikodem yeho farise aryampo ale yentiko hnam ña. Biñëna dñus umë yiko vëhni Yesu hna. Umë ntehnëkëhni vëyëntaw va:

⁵¹ «Awa, sariya fu ña mañwëryak bi tame kitiñi ahñë ndawï hara gwëryina ten do hara yëtina uwëh ule ntik wä?»

⁵² Më ntëkwaniha: «Avë Galile bi yeru, wëjë fëna? Yëkëry Vikerëh va do nudu wëla kila ryampo matidina muk Galile.»

⁵³ [Tac, pitëlëlehñëni ale-wo-le mënc gë ñalu.

8

Yesu g'asëval ale nanjëtëlehñini g'asan

¹ Yesu njiko hn'ikuñ inte wacik Oliviyë.

² Ga pacëk, wakëwak fo, mbokako selele Cery Wën Cankaf hna do vahnë va fop tëhanihawo; awa më ntañak do karajëdëhëhniwo.

³ Tanj, vëharañ sariya va gë wafarise wä tækaryëlehñiniha asëval ale nanjëtëlehñiniho g'asan. Kwëtëniha haryënkw vahnë fop.

⁴ Më ntehnëniha Yesu: «Aharan, aji asëval g'asan nanjëtëlehñini hnë wati nte ndakakëndëni ña dënk.

⁵ Hara, sariya hna, Moyis më lehnëkëfu ntutini gë wëraka hafo cëmëni iji sifa vësëval. Wëjë lë, ye ye kiti hu ña hnë waji?»

⁶ (Hn'ini tëy, urënd tëndëhñëdënihawo, nuñahnëni ile ntehnëdëni menëk.)

Yesu dëkwalohna, tënkweko do pëgw kerënd g'irufa ña nkal hna.

⁷ Kabi nkonihoyëtëdëniha, awa Yesu më matëndak do ntehnëhni: «Ale wok kobëri menëna hnë wuhñë ña ndënkw ntuta.»

⁸ Tac më mbok tënkwek do mbok kerënd kat nkal hna.

⁹ Ga nkweyëni wanës watac, njilehñëni aryampo aryampo, vicër va ryënkweko ten. Tavëlehñëniha Yesu g'asëval a fo hnam.

¹⁰ Awa Yesu më matëndak do ntehna: «Awa ne nkehëhni vële yojakëhi va? Ahñë gena bi ale hitiñëki hafo cëm hna?»

¹¹ Asëval a më ntëkwak: «Aharan, ahñë gena ale hitiñëko.»

Awa Yesu më ntehnëka: «Ami fëna kitiñëdilihna. Yiry, do ant'avoka wën.»]

Yesu, humpen ðuniya ha

¹² Yesu mboko nës kat kore hna: «Ami ye humpen ðuniya ha. Ale rëfëdëho ya yasëdina hn'umëhwëry: nuyað humpen hunte ryënëf uwám usër hna.»

¹³ Soje rac wafarise wa më ntehnëniha: «Wëjë dënk hnësað; wanës hu ña kwëhnana nafa.»

¹⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Ha, ami dënk hnësað: ßare wanës mën ña kwëhna nafa, kabi ami njëtëfëbu hn'ile matibu hna do hn'ile njidëfu hna, ßare wuhnë yëtëluhna hn'ile matibu hna gë hn'ile njidëfu hna.

¹⁵ Wuhnë, ile hnuðun fo hitiñëdun; ami, kitiñëda ahnë.

¹⁶ Bare, ge kitiñëdëhëfu, kiti mën ya catëf, kabi gena ami fo hitiñëf, Rëm ale fayiko ya g'ami nkebun.

¹⁷ Kerina bi sariya hun hna, ge waseðe wahi nësëni wanës watac fo, wanës watac toña ye?

¹⁸ Awa ami, ami dënk ye seðe mën ya, do Rëm ale fayiko ya fëna nkenëhnëko seðe.»

¹⁹ Wasëwif wa më tÿëniha: «Ne nkeha rëmuð ya?»

Yesu më ntëkwak: «Paryi yëtëluhna do paryi yëtëluhna Rëm mën ya fëna. Ge njëtakëndunëho, njëtakëndunëha Rëm mën ya fëna.»

²⁰ Yesu, ante karanjëdëhëniwo hnë selele Cery Wën Cankaf hna nësëko koyëna ðarël hn'ile kwëtëdeho wayëf hna. Ahnë yëkëhnahnelohna pëlahna, kabi wati lëwu ya tékëlohna ten.

Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna

²¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Njidëfu do njëkëlehnëdunëho, ßare gë wameh hun ña cëmëdun. Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna.»

²² Wasëwif wa më ntehnëni: «Ndëwa bi ñað, kabi ntehnëf: “Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna?”»

²³ Yesu më ntehnëkëhni: «Wuhnë wëvë gëf yerun, ßare ami avë g'ambin ye. Iyi ðuniya hwëhnëku, ßare ami kwëhnëlohna iyi ðuniya.

²⁴ Soje umë lehnahëmu: “Gë wameh hun ña cëmëdun.” Ha, ge kwëtahnëluhna “Ami ye*» gë wameh hun ña cëmëdun.»

²⁵ Awa më tÿëniha: «Mo yeru?»

Yesu më ntëkwakëhni: «Kwëlëkwël pëyaðëmuno kobëri wapëgwa hna.

²⁶ Soje hun ya, njabëk vile hokëndëbu hnësu hitiñahnu. Ale fayiko ya ahwëhn toña ye, do ile fëyaðëmna hnë ðuniya yi yalu hna ñëñajëbu.»

²⁷ Wëwëryëdilihna Yesu soje Rëm ya nësëndëhëniwo.

²⁸ Awa më mbok ntehnëkëhni: «Ge njëlërunëha Ajë Ahn'a, njavëtëdun “Ale ye ya ye»u, njavëtëdun ñoñ diða g'ufer mën: ile karanjëko Rëm ya fo hnësedëfu.

²⁹ Ha, ale fayiko ya g'ami nkebun; tavëlohna ami fo, kabi ile ñað ya lidëfu kwëlëkwël.»

³⁰ Wati nte nësëdëho Yesu aki ña yëyaðah kwëtahnënihawo.

Abëraham gë Yesu

³¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni wasëwif wale lehnëko kwëtahnëniha va: «Ge mawëhnëdun fac-wo-fac wanës mën ña koyëna tufahnëdun wërëfal mën paryi yerun.

³² Koyëna njëtakëndun toña ya do toña ya ntikëndëhu vahnë vële ye afaya.»

³³ Më ntëkwaniha: «Fuhnë, Abëraham hwëhnëkëfu, kobëri gelëfuhna muk wëramp ahnë. Hak kodu alehn: “Nkekëndun afaya?”»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ya fëyaðëmu: Ale-wo-ale lid wameh a, aramp wameh ye.

³⁵ Hara aramp geðina kwëlëkwël avë tere, ßare aju ahwëhn tere ya avë tere kwëlëkwël ye.

³⁶ Ge Aju Wën ya lik ayewu afaya, awa paryi nke afaya yedun.

³⁷ Njëtëfëbu hnënk yerun gë Abëraham. Bare soje ile yëkëlehnëdun aryaawuno yi, umë rufahnëf njwëyërun wanës mën ña.

³⁸ Ami, ile hnuðu vëhni Rëm mën ya hnësedëfu. Do wuhnë, ile wëryërun rëm hun hna lidun.»

³⁹ Më ntëkwaniha: «Fuhnë, rëm fu ya, Abëraham ye.»

Yesu ntehnëkëhniwo: «Ge paryi vutah Abëraham yekëndun, ile ntidëho ya rëkakëndun alindu.

* **8:24 8.24** *Ami ye:* Gë Wa-ebëre ña Yawe wac Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14) * **8:24 8.24:** Icahn 3.14-15

⁴⁰ Bare mama pëyahnému toña ile yëñajëbu Wën ya, njëkëlehnëdun aryaŵuno. Abëraham ñoñ dina ile wëntëlëk gë iyin ki!

⁴¹ Wuhnë, ile ntid rëmun ya dënk lidun.»

Më ntëkwaniha: «Gelëfuhna vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni. Rëm ryampo fo hwëhnabun: Wënu ña ye!»

⁴² Yesu më ntehnëkëhni: «Ge paryi Wënu ña yekënd Rëm hun ya, rëkakëndun aýanduno, kabi Wën hna matibu do soje lëwu ya yijëbu hnë fagant hun hna. Yijëla soje lëmën dënk, umë fayiko.

⁴³ Soje ye ye gwëryëdiluhna ile lehnëdëmu ña? Umë ye kabi mëkëdiluhna ahnëpawu wanës mën ña.

⁴⁴ Rëmun ya, Sintani ye, do ile ñad ña lidun. Kobëri wapëgwa hna aryaŵ vahnë ye: kahnëdina muk hnë toña, kabi toña gena hnë umë. Ge mërëd, g'anësa ntëwu ña rëkëd nësënd, kabi awër ye, paryi nke umë ye rëm wamër ya.

⁴⁵ Bare ami, toña ya hnësëdëfu. Soje umë ye kwëtahndëfilunohna.

⁴⁶ Mo hnë wuhnë hođ tufahn menëbu inë ryampo? Ge nësëdëfu toña ña, soje ye kwëtahndëfilunohna?

⁴⁷ Ge Wënu ña hwëhnëku nëpadun wanës wadëwu ña. Ge nëpadiluhna, kabi kwëhnëluhna ye.»

⁴⁸ Wasëwif wã më tëyëniha Yesu: «Kwëhnalëfuhna bi toña lehnëfu avë Samari yeru do gë yine nkerun?»

⁴⁹ Yesu më ntëkwak: «Gelëfuhna gë yine. Rëm mën ya lënënëdëfu, bare wuhnë, ñwëyërun dënënëdëfilunohna.

⁵⁰ Ami, yëkëlehnëla icëmb soje lëmën dënk. Ahawary yëkëlehnëdëho do umë hitijëd gante cañëk ka.

⁵¹ Toña ya fëyađëmu: ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.»

⁵² Wasëwif wã më ntehnëniha: «Tame, pacëkëfu gë yine nkerun. Abëraham cëmëk, wakila ña fëna, do wëjë, alehn: “Ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.”

⁵³ Wëjë bi lëbëka Rëm ya, Abëraham, nte sëmëk? Do cëmëni fop wakila ña fëna! Mo liyahñëki yeru?»

⁵⁴ Yesu më ntëkwak: «Ge ami dënk rëkakënd sëmbandu, icëmb mën inja kwëhnaëndina nafa. Ale sëmbedëho ña, Rëm mën ña ye, umë dënk lehnëdun ye Wën hun ña.

⁵⁵ Yëtëluhna, bare ami njëtëbuha. Ge ntehnakëndëbu yëtëlewahna, awër yekëndëbu, had wuhnë. Bare njëtëbuha do ntenënëdëfu wanës wadëwu ña.

⁵⁶ Abëraham, Rëm sankaf hun ña, natëkawo dus kabi njëtëko tëkidëfu. Nuko fac lëmën ña do natëkawo.»

⁵⁷ Awa wasëwif wã më mbokëni ntehnëniha: «Kwëhnalihna ten wabëhn wafëhw imbëd (50) do alehn nuruha Abëraham!»

⁵⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ña fëyađëmu: ani gë nagahnënde Abëraham ña, “Ami Ye†.”»

⁵⁹ Ga nkwëryëni watac, mbankëpëdëniho wëraka ntutahnëniha, bare Yesu më coŵak do cahñëlehn selele Cery Wën Cankaf hna.

9

Yesu g'asan ale hnagiko mëp

¹ Awa, hn'ankaŵ hna, Yesu nukawo asan ale hnagiko mëp. ² Vërëfal vëlëwu va më tëyëniha aki: «Aharaj, soje ye nagik ayi asan mëp? Soje wameh wadëwu ña dënk bi ye ma wameh vële hnagëka ña ye?»

³ Yesu më ntëkwak: «Gena soje wameh wadëwu ña, gena fëna wëba vële hnagëka ña; mëpëk soje vahnë va fop nuhahnëni ile mëkëd nti Wënu ña.

⁴ Tëfëkëfu ntiyin wafoku ale fayiko ña ante nkok mëdëna ten ñi. Mëd uña tëhajëk, hn'ile nkođ kolëna ahnë mbok ndokuj.

⁵ Wati nte yedëfu d'uniya yi fop, humpen d'uniya ha yëbu.»

⁶ Ga nësëk watac, Yesu më tëpëk nkal hna do nëgw nkal inja gë wato wadëwu ña, do mbërya inkal tac mëp uña vinkër hna.

⁷ Tac ntehna: «Yiryeyi awëñaj pisin le wacëde Silowe ña.» Uwi wac «Ale Fayik» pëhnëtanëd. Umëp uña njilehn nkweñaj, do mëpëtake mbokajatënd!

⁸ Vësaryëntaŵu gë vële hnuđëhawo kwëlëkwël ga muntad va më ntehnëni: «Gena bi ayi asan lañadëho kwëlëkwël muntand?»

† 8:58 8.58 *Ami Ye*: Gë Wa-ebëre ña Yawe wac Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14)

⁹ Vëryampo ntehnëdëniho: «Umë dënk ye.»

Vëhawary më nkwayëni: «Ale mëntëlëni fo ye.»

Bare umë, më ntehnëk: «Paryi, ami dënk ye.»

¹⁰ Awa më tëyik: «Hak ntiru ahnuhahnënd?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Asan ale wacik Yesu ÿa sëkënakëh toyë nkal inji, mbëryo vinkër li do ntehno: “Yiryeyi Silowe hna awëñaj.” Më yibu, wëñaju do, tanj hnulehnu wapacëk!»

¹² Më tëyëniha: «Ne nkeha Yesu tac?»

Më ntëkwakëhni: «Yëtëla.»

Asan ale wëpëtik a gë wafarise wä

¹³ Më njonihä asan ale wëpëko ÿa gë wafarise.

¹⁴ Hara, hnë fac ntawëla cëkëneko Yesu nkal injä mëpëtahna vinkër va.

¹⁵ Awa wafarise wä më tëyëniha vëhni fëna, hak kolahnëk nund. Më ntehnëkëhni: «Nkal cëkah liyibuho vinkër li, më wëñabu, do tame nudëfu.»

¹⁶ Wafarise wëryampo më ntehnëni: «Ale lik iÿin ÿa matina Wën hna, kabï dënëndëdina ntawëla ña.»

Bare vëhawary më ntëkwani: «Hak kod ahnë awën nti iÿi sifa wëdahëse wafëmpëhnahnah?» Wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

¹⁷ Awa më mbok tëyëniha kat ale wëpëko ÿa: «Wëjë lë, ye hnësëru sojë lëwu ÿa kabï vinkër hu va mëpëtëk?»

Më ntëkwakëhni: «Kila ye.»

¹⁸ Bare, wasëwif wä ñwëÿëniho kwëtahnëni paryi aÿi asan mëpëko do tame nud. Sojë rac macahnënihöniwo vële hnagëka va.

¹⁹ Më tëyënihöhni: «Aÿi asan paryi bi ajë hun ye? Umëp bi nagik paryi? Ge toña ye, hak ntik awa nuhahnëd tame?»

²⁰ Vële hnagëka va më ntëkwani: «Njëtëbun ajë fu ÿa ye do mëp nagik.

²¹ Bare yëtëlëfuhna bi ye liyak nuhahnëd tame do yëtëlëfuhna fëna bi mo wëpëtëka. Tëyëryina: naÿëk, kod ntëkwa umë dënk!»

²² Vële hnagëka asan va nësëniho koyëna kabï ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va: njëtëniho vëhni tëko pëhnani ntanihöhni calinjä hna fop vële hwëtahnëd Yesu ye Arëhnayik a.

²³ Sojë rac ntëkwahnëniho vële hnagëka mëp va: «Tëyëryina umë dënk, naÿëk, kod ntëkwa!»

²⁴ Awa wafarise wä më mbok macehnëniha kat asan ale wëpëko ÿa do ntehnëniha: «Dënënyehna Wënu ña ahnës toña ÿa. Njëtëbun fuhnë asan arac awën ye.»

²⁵ Më ntëkwak: «Yëtëla bi awën ye ma halï. Bare njëtëbu inë ryampo: mëpëbuho do tame nudëfu.»

²⁶ Më mbokëni tëyëniha: «Ye ntiki? Hak njërënëki?»

²⁷ Më ntëkwakëhni: «Nësëhnëmu, bare nëpalunohna. Sojë ye ÿadun avok awëryuno kat? Ñadun bi mpëd, wuhnë fëna, ayentiwu vërëfal aÿi asan?»

²⁸ Awa pëgwëlnëni njewëndëniha do ntehnëni: «Wëjë, arëfal aÿi asan yeru! Fuhnë, vërëfal Moyis yëbun.

²⁹ Njëtëbun Wënu ña nësëhnëkawo Moyis, bare aÿi asan, yëtëlëfuhna dënk bi ne matik!»

³⁰ Asan a më ntëkwakëhni: «Umë fëmpëhnahnah ye: njërënëko do yëtëluhna, wuhnë, hn'ile matik hna!

³¹ Fuhnë fop, njëtinëk Wënu ña nëpadilëhniha vëwën va, bare ge ahnë ntënëndëdëha do nti ile ñad ÿa, nëpadëha.

³² Kofëri gwëryina ga nësëde ahnë mëpëtëka ale hnagik mëp.

³³ Aÿi asan, ge matekëndina Wën hna, ñoñ kokëndina nti.»

³⁴ Umë ntëkwaniha: «Wameh fo yeru kofëri nte nagiru ña do aÿand aharañëfu!» Ntalehnëniha calinjä hna.

Imëp paryi

³⁵ Yesu njëtako ntaniha asan a, më njëkëlehnëka do tëya: «Kwëtahnëruha bi Ajë Ahn'a?»

³⁶ Asan a më ntëkwaka: «Aharan, pëyarye bi mo ye sojë holahnu hwëtahnuwä.»

³⁷ Yesu më ntehnëka: «Nudüha gë vinkër hu vi. Umë dënk hnësëndëhi iÿi wati.»

³⁸ Asan a më ntehnëka: «Ahwëhn, kwëtahnëmi.» Ndëkwëhnëlehn haryënkwa Yesu do cëmba.

³⁹ Tac Yesu më ntehnëk: «Sojë tufahn ale-wo-le ile nke ÿa yijëbu hnë iÿi duniÿa. Koyëna vële wok vëhnuđina va nuhahnëni do vële hnuđ va nkeni had vumëp.»

⁴⁰ Wafarise, wale yeho darël lêwu wã, nkwëryëniho wanës wadëwu ña do më tëyëniha: «Awa, vumëp bi yëbun, fuhnë fëna?»

⁴¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ge vumëp yekëndun, dehnakëndena menërun. Bare wëli: ntehnërun nuðun. Soñe rac wameh hun ña hnë wuhnë nkok.»

10

Wape ña g'aheryëherya ÿa

¹ Yesu mboko ntehn kat: «Toña ÿa fëyadëmu: ge kwëhnaru kece wape do ge ahnë kayëk cape ndampo tënkëna hnë rënka hna, ahnë arac ale ye do bandi.

² Ale rënkëk rënka ÿa, umë ye aheryëherya wape ña.

³ Ayëka kece ÿa pidëtëhnëdëha aheryëherya ÿa rënka ÿa do wape ña nëpadëni kopa lêwu ÿa. Macëdëhëhni wape wadëwu ña ile-wo-le wãc lêwu wã do canëhni.

⁴ Ge canëkëhni fop wante kwëhnëk ña, gë vëhni rëkéð njasëntënde do tëfëlëdëni, kabï njetëni kopa lêwu ÿa.

⁵ Muk warëfëlëndilahna ale nkoni wayëtëna; nkaryëdëniha ñawët, kabï wayëtëna kopa lêwu ÿa.»

⁶ Yesu unji mëntëndëlehn nësëhnëkëhniwo vahnë va fop, bare vëyëtëlohna ile nësëdëho ÿa.

Yesu, aheryëherya afërën a

⁷ Awa më mbok ntehnëk: «Toña ÿa fëyadëmu: ami ye rënka kece wape ña.

⁸ Fop vële ryënkwëhnikowo vi vële ye do wabandi do wape ña wahnëpalëhniha.

⁹ Ami ye rënka ÿa. Ale rëfëk ÿal mën tënkahn ÿa pehetëde. Koyëna kod tënkënd do cahñënd gante ñad ka, do nuÿad ile tokëf.

¹⁰ Ale ÿa, ule fo nijjëf, idaw do përekan. Ami, nijjëbu soñe nuÿahnëni vahnë va sël ntawary, uwám paryi wã, do njabëhni.

¹¹ «Ami, aheryëherya afërën a yëbu. Aheryëherya afërën a pëhwëtak njëdahnu ntawary dëwu ña soñe wape wadëwu ña.

¹² Ale sosëde koryi soñe keryahnënd herya do kwëhnëliha umë dënk wape ña, umë gena aheryëherya paryi: ge nuka ÿin ÿa, ga nijjëf, tavëdëhëhni nkary. Awa ÿin ÿa tënkëdëhëhni wape ña pëlahni wëdampo do wañëntaw ña campëdëni.

¹³ Aji asan, koyëna ntid kabï cosik ntihahn ðoku rac do nafa wahwëhnana wape mën ña soñe lêwu.

¹⁴ «Ami, aheryëherya afërën a yëbu. Njetëbuhëhni wape mën ña do wape mën ña njetëniho,

¹⁵ had gante njetëko Rëm ki do njetëbuha Rëm ki. Njëdahnedëfu ntawary mën ña soñe wape mën ña.

¹⁶ Kwëhnabuhëhni kat wape wakawary wante wok wayentina kece li. Tëfëko watac fëna yojëwëhni; nëpadëni kopa mën ÿa, do koyëna kore ryampo fo nkedëni g'aheryëherya aryampo fo.

¹⁷ Ge Rëm ÿa ñahnëdëho, kabï njëdahnedëfu ntawary mën inja ye. Njëdahnedëfu bare mbidëfu fëna.

¹⁸ Ahnë kodina nufëhno ntawary inji, bare g'uhnatah njëdahnedëfu. Mëkéðëfu yëdahnu do mëkéðëfu viwu kat. Umë ye ile ntehnëko Rëm mën liwu ÿa.»

¹⁹ Nahan wasëwif wã mboko nëmpël kat soñe wanës watac.

²⁰ Vëyabah hnë vëhni ntehnëdënihawo: «Gë yine nkeni! Cenaka! Soñe ye hnëpadunëha?»

²¹ Vëryampo më ntëkwani: «Ale nkeni gë yine nësëdina aki; yine kod bi mëpëta ahnë?»

Yesu ñwëÿik

²² Wati huji yeho do ntideho Yerusalem hna ambënt nte ryënkwëtahnëdeho ante pëhwëtiko Cery Wën Cankaf ña.

²³ Yesu nkentiko do nder cankaf nte wãcic Salomo* hna njasëlehnëdëho.

²⁴ Awa wasëwif wã më kwërëniha do ntehnëniha: «Hafo guve ntihëtëdühëfu hn'ufëmpëhnañah hna? Ge Arëhnyayik a yeru pacënëhnyëyifu.»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Tëkëmu fëyawu, bare kwëtahnëluhna. Nurun wadokou wante lidëfu g'uwãc Rëm mën ña; watac ye sedë mën ÿa.

²⁶ Bare kwëtahnëdëluhna kabï gentiluhna kore wape mën hna.

²⁷ Wape mën ña nëpadëni kopa mën ÿa; njetëbuhëhni do tëfëlehnëdëniho.

* **10:23 10:23** Salomo aju David yeho, ahnaw Isërayer had rëmu. Umë vëryehneko Cery Wën Cankaf ña do njetiko soñe yasery ÿalëwu. (1 Vëhnaw 6; 1 Vëhnaw 5.9-14)

²⁸ Njêdadêfuhêhni uwám ule wok puđina ŷa: wasêvêđina muk do ahnê kođina tebowêhni.

²⁹ Rêm mên ale yêđakowêhni ŷa hnaŷêk lëbêk fop, do ahnê kođina nufêhni gë fanka hnê umê.

³⁰ Ami gë Rêm ŷa, aryampo fo yebun.»

³¹ Tac fëna kat, wasêwif wá, ga nkwëryëni watac, më mbok nufani wëraka ndawáhnëniha.

³² Awa Yesu më ntehnêkêhni: «Ntiŷu tase hun viŷë viferën viyaŷah gë fanka Rêm ŷa, soŷe iŷêhne hnê watac ŷađun aryaŷahnuno gë wëraka?»

³³ Wasêwif wá më ntëkwaniha: «Gena inê fêrën ile liru ŷađeru aryaŷahni, ÷are kabí Wënu ŷa yewêđu. Wêjê ahnê fo yeru, do aŷand aliya Wën!»

³⁴ Yesu më ntëkwakêhni: «Kerina bi Vikerêh hun hna: Ami, Ahwêhn a, ntehnêđëmu: “Wamën yerun”?»

³⁵ Njêtinêk kôđena ntiŷeti hn'ile nêsik Vikerêh Wënu hna. Awa Vikerêh hun hna Wënu ŷa “wamën” macêkêhni vële ntehnêđ va.

³⁶ Do ami, Rêm ŷa têhnako paye đuniŷa li. Awa hak kođun alehnu Wënu ŷa yewêđëđu ge pëyahneđu Aju Wënu ŷa yebu?

³⁷ Ge dida đoku Rêm mên ŷa, ant'ahwêtahuno.

³⁸ Bare ge ntiđëđu, wëla kwêtahnelunohna, maŷëryin ahwêtahnu wëla wafoku mên ŷi fo. Koyëna njavêđëđun, pëgw dol hafo kwëlêkwël, Rêm ŷa hnê ami nke do ami hnê umê nkeđu.»

³⁹ Soŷe rac, vësankaf wasêwif va mboko njêkêlehnêndëni pëlanaha, ÷are pehêkêhniwo.

⁴⁰ Ga ndêcêk watac, Yesu më mbok njik gë cape ñentaŷ mbë sën Yurëdan ka, hn'ile pëgwêko njaryënd San hna dënk. Hnam ñêŷêko.

⁴¹ Vahnê vëyaŷah njijëniho ŷalu hna. Ntehnêđëniho: «San wëla dahëse fëmpëhnahnah ryampo dilohna, ÷are fop ile nêsêđëho soŷe aŷi asan ŷa toña ye.»

⁴² Do vëyaŷah hnam kwêtahnenihawo Yesu.

11

İcëm Lasar

¹⁻² Hn'ankol Betani hna ntêđëniho Mari g'aheryu Marët, do g'ahery hni Lasar. (Mari yeho aséval ale rurêkawo Ahwêhn a đatikola ŷa wapary hna do pëhwëca g'imul dëwu ŷa.) Awa Lasar, aheryu, tesêko.

³ Vëséval vëhi vërac më payëniha ahnê nji ntehana Yesu: «Ahwêhn, lawo hu ale ŷaru aŷand a, tesêk.»

⁴ Yesu, ga njêtak watac, më ntehnêk: «Uŷi res gena đaw inŷi fo ndawêđëđaha, umê cëmbahnêde Wënu ŷa fëna, tufahnêđ inaŷ dëwu ŷa do koyëna tufahnêde inaŷ Ajë Wën ŷa fëna.»

⁵ Hara Yesu ñadêhawo Marët, gë Mari, do g'ahery hni Lasar.

⁶ Bare ante njêtako Lasar tesêk ŷa, wafac wahi mboko ñêŷ hn'ile nkeho hna.

⁷ Tac më ntehnêkêhni vërëfal vëlëwu va: «Bokanëfu gë Yuđe.»

⁸ Vërëfal va më ntëkwaniha: «Aharan, biŷëna ga njêkêlehnêđënihino vëvë Yuđe va ndawënihi gë wëraka, do tame ñađu avoka hatac?»

⁹ Yesu më ntehnêkêhni: «Gena bi wëwati pëhw gë wahi ye facë hna? Ge ahnê njasêđ g'anent, gëwêđina, kabí nuđ wapacêk gë humpen đuniŷa hi.

¹⁰ Bare ge g'umêđ ga njasêđ, nkêwêđ, kabí humpen gena hnê ahnê arac.»

¹¹ Ante nêsêk watac ŷa, Yesu më nkwënêk: «Lawo ŷa Lasar wakwêđ ndakêk, ÷are njidëđu hnêgêtëwa.»

¹² Vërëfal va më ntëkwani: «Ahwêhn, ge ndakêk, yër inŷa njêrêđ.»

¹³ Yesu Lasar cëmêk ñadêho nês, ÷are vërëfal va ntiyahnekêhniwo ryak wakwêđ paryi nêsêđ.

¹⁴ Awa Yesu më nêsëhnêkêhni wapacêk: «Lasar cëmêk,

¹⁵ do natêko soŷe hun ŷa kabí gelëwöhna hnam g'umë wati rac. Koyëna kwêtahn hun ŷa njawêđ. Awa tame yinëfu ŷalu hna.»

¹⁶ Tac Toma, ale wacêde Asêp a, më ntehnêkêhni vërëfal vëŷëntaŷ va: «Yinëfu, fuhnê fëna, soŷe cëmëntinëfu g'umê!»

Yesu, ibêhn inŷa gë sël ntaŷary, uwám paryi

¹⁷ Ante tékêko Yesu ŷa, njêtêko Lasar nuŷak wafac wahnah yag hna.

¹⁸ Yëbëlan Betani gë Yerusalem tëkëlohna uyas wakilo watar,

¹⁹ do wasëwif wayabäh nijjëniho vëhni Marët gë Mari hna soje simpaÿ icëm ahery hni ña.

²⁰ Marët, ga njëtak Yesu nkejëk, më njik pankëlëni, ßare Mari tere hna nkoko.

²¹ Marët më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, ge hnani nkekënduho ahery mën a cëmakëndina.

²² Bare njëtëbu wëla gaki Wënu ña mawëryanëdëhi fop ile rëyëduha ÿa.»

²³ Yesu më ntehnëka: «Ahery hu matëd cëm hna.»

²⁴ Marët më ntëkwaka: «Njëtëbu ðus, mbëhnëd fac rëkwa hna, ante rëkëd mbëhnëndëni fop vësëm ña.»

²⁵ Yesu më ntehnëka: «Ami dënk ye ibëhn ña do sël ntawary, uwám paryi wã. Ale hwëtahnëko ÿa mbëhnëd wëla cëm.

²⁶ Do ale-wo-le hwëhnak sël ntawary, uwám paryi wã do kwëtahno gofina cëm hna. Kwëtahnëru bi wanji?»

²⁷ Marët më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, kwëtahnëbu Arëhnayik a yeru, Ajë Wën, ale rëfëkawo nijj ðuniÿa hna.»

Yesu kod

²⁸ Marët, ga nësëk watac, njilehn macehna aheryu Mari, canarya ntehnëka: «Aharaj a ani nke, do macëdëhi.»

²⁹ Mari, ga nkwëryëk watac, matëlehn nkary gë vëhni Yesu.

³⁰ Hara tënkëlohna ten nkol hna: hn'ile pankëlëniho gë Marët hna nkoko.

³¹ Vële nkeniho gë Mari tere hna, yijëko simpaÿ icëm va, nunihawo ga matëk cahñ nkary. Më tëfëlehnëniha, ntiyahnekëhniwo g'iyaj njid wako ña.

³² Mari tëkëko hn'ile nkeho Yesu hna. Nunda tun, njolehn haryënk w lëwu do ntehnëka: «Ahwëhn, ge ani nkekëndu ahery mën a cëmakëndina.»

³³ Ga nukëhni Yesu kodëniho gë vële nijjëniho va, njakëkawo sakahnëha ðus.

³⁴ Më tëyëkëhni: «Ne kwëtërunëha?»

Më ntëkwaniha: «Ahwëhn, yij, nuðu.»

³⁵ Yesu pëgwëlehn kond.

³⁶ Awa vahnë va ntehnëlehnëni: «Yëkëryin gante ñadëhawo ka!»

³⁷ Vëryampo hnë vëhni ntehnëdëniho: «Umë ale wëpëtëkëhni vumëp, kokëndina bi memaÿehn icëm Lasar ña?»

İbëhn Lasar

³⁸ Yesu mboko njaka sakahnëha ðus. Më njik yag hna. Hara iyag nte yabiko hn'itaka yeho, rënka ÿa taka konah fidahniko. ³⁹ Yesu ntehnëko: «Dihëtëryin taka ñi.»

Awa Marët, acëru asëm a, më ntehnëka: «Ahwëhn, tëfëka tehënd tame, kabi tëkëk wafac wahnah ga kwëtahniko ani.»

⁴⁰ Yesu më ntëkwaka: «Dehnëliha bi ge kwëtahnëru nuðu inaÿ Wënu ña?»

⁴¹ Awa ntihtëlehnika taka ña. Yesu më kañëk g'ambin, do ntehnëka: «Apa, camehnëmi kabi nëpaðuho.

⁴² Ami, njëtëbu nëpaðuho kwëlëkwël, ßare soje vële hwërëko vi hnësandëbu aki, kwëtahnëni wëjë fayiko.»

⁴³ Ante nësëk watac ña, më ndekak gë fanka: «Lasar, cahni!»

⁴⁴ Awa asëma cahnelehnika yag hna. Wapary ña gë wëbák ña përyiko, yëka ÿa tëmpiko. Yesu më ntehnëkëhni vële yeho hnam va: «Përyëtëryina do aravuna ñi.»

İpëhwëta dawëhn Yesu ña

⁴⁵ Ga nuni ile ntiko Yesu ÿa, vëyabäh hnë vële yijëko vëhni Mari va kwëtahnënihawo.

⁴⁶ Bare vëryampo hnë vëhni njiniho pëyanihëhni wafarise wã ile ntiko Yesu ÿa.

⁴⁷ Awa vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã mbarënihëhniwo Mbara Vëhitij va do ntehnënihëhni: «Ye lidën? Aÿi asan vifëmpëhnahnah viyabäh ntid.

⁴⁸ Ge tavinëka ntind aki, vahnë va fop umë kwëtahnëdëni. Awa vëvë Rom va njijëdëni nihëni Cery Wën Cankaf fu ñi gë bulunda fu ÿi!»

⁴⁹ Aryampo hnë vëhni, ale waciko Kayif, do yeho asëna asankaf a bëhn rac, më tebak wanës ña ntehnëhni: «Noñ gwëryëd'ihna!

⁵⁰ Ye fecek: cëm ahnë aryampo soje bulunda ÿi fop ma tavi nihi bulunda ÿi fop?»

⁵¹ Hara ile nësëdëho ÿa matid'lohna hnë umë; ßare kabi umë yeho asëna wasadëha asankaf a bëhn rac, umë nësehnahnëkawo Wënu ña ntehnë Yesu tëfëka cëm soje bulunda lëwu ÿa.

⁵² Do gena soje bulunda lëwu ÿi fo tëfëkawo cëm, ßare soje mbarëpahnini fëna fop vutah Wën vunte sampëk ðuniÿa vi nkeni bulunda ryampo fo.

⁵³ Awa, kobëri hnë fac rac pëhnaniho vësankaf wasëwif va ndawëhnëniha Yesu.

⁵⁴ Soñe rac tavahnëko Yesu yasëlehn bulunda wasëwif hna, nji hnë resiyo yëntaw vë wula hna, hn'ankol nte waciko Efërayim. Hnam nïwëniho gë vërefal vëlëwu va.

⁵⁵ Wati ambënt Pak ña tējajëko. Soñe rac, vahnë vëyabah vëvë vankol vambë caharab va njidëniho Yerusalem soñe pacënajëni tëkahnënd mbënt tac.

⁵⁶ Awa njëkëlehnëdënihawo Yesu do tējëlëdëniho vëhni fo, selele Cery Wën Cankaf hna: «Paryi nke gena bi yijëdina ambënt ñi? Ye hnaharun?»

⁵⁷ Nësëdëniho koyëna kabï vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã ntehnëniho gë ahnë njëtëk hn'ile nke Yesu hna, tëfëka pëyahni soñe pëlayi.

12

Datikola ile turëdëha Mari Yesu wapary

¹ Wafac mbëd gë ryampo wojëko tëkahnind Pak ña. Yesu njiko Betani hn'ile ntëdëko Lasar hna, ale mbëhnëndanëko ña.

² Hnam, më ntëvayik. Marët ryokunëdëho ile ntëvayiko ña. Lasar gë vële tokëlahnëdëniho Yesu va nkentiko.

³ Awa Mari më nufëk sëleku datikola hambah ntawi, ile lihahnik narëd* paryi, më turëka Yesu wapary hna, tac pëhwëca g'imul dëwu ña. Cery ña fop datikola rac fo rehëdëho.

⁴ Yuda Isëkariyot, aryampo vërefal Yesu hna, ale rokadëha ña, më ntehnëk:

⁵ «Soñe ye woyinëk gwafilënëhna iyi datikola gë koryi yabah do njëdayini koryi rac vëhaÿëhna va?»

⁶ Gena bi kabï kwëtahnëkëhni nëf vëhaÿëhna va nësëdëho koyëna, bare kabï ale yeho. Umë wãrunëdëho hwëta koryi ña do nufadëho ile hwëtëdëho hnam ña.

⁷ Yesu më ntehnëk: «Tavëryina yam! Kwëtëhnëko iyi datikola pëhwëtanëhna soñe fac ile vañandëfu ña.

⁸ Nkelandun kwëlëkwël vëhaÿëhna va; bare ami, gelandelënëhna kwëlëkwël.»

⁹ Ga njëtayik Yesu Betani hna nkeho, wasëwif wayabah njiniho njëkiniha do njëkiniha fëna Lasar nte mbëhnëndanëko ña.

¹⁰ Awa vësankaf vësëna wasadëha va më pëhnani ndawëhnëniha Lasar fëna, gë Yesu ka,

¹¹ kabï, soñe lëwu ña, wasëwif wayabah tavënihëhni vëhni do kwëtahnëniha Yesu.

Itëk Yesu Yerusalem

¹² Ga pacëk, kore yabah yeho Yerusalem hna soñe ambënt Pak ña. Më yëtayik Yesu nkejëk.

¹³ Awa vahnë va më nufëni yaryef vapëmb kacaniha do ndekandëni:

«Osana! Cëmbik Wën!

Arabi Wënu ña njëda ale yijëd g'uŵac Ahwëhn a!

Arabi Wënu ña njëda ahnaŵ Isërayel a!»*

¹⁴ Yesu fapali tëkatëko, më kayëka, gante pëyahnik Vikerëh ka:

¹⁵ «Antë ntaki, naŵ Siyo, kabï ahnaŵ hu ña nkejëk yan fapali.»*

¹⁶ Hnë wati rac, vërefal vëlëwu va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëd wañi wanës; bare ante tufahnëko Yesu inaÿ dëwu ña, më ndënkwëtani vëyin keriko soñe lëwu ña do ntinëhniko ile heriko ña.

¹⁷ Fop vële nkeniho gë Yesu ante macëkawo Lasar cahni yag hna, mbëhnëndana ña, tëfëtaçdëniho ile nuniho ña.

¹⁸ Soñe rac njijëdëniho kore ña ñalu hna, kabï dahëse fëmpëhnahna rac ntiko.

¹⁹ Awa wafarise ŵa më ntehnëdëni: «Nurun, ñoñ mëkëdëlënëhna: vahnë va fop umë fo tëfëlehnëdëni!»

Wagërek wëdampo Yesu njëkëlehnëdëniho

²⁰ Hnë vële yijëko Yerusalem soñe cëmbëniha Wën hn'ambënt hna, nkentiniho fëna vële wok vëyena wasëwif.

²¹ Vërac më tëhaniha Filip, nte yeho avë nkol Betësayida mbë resiyo Galile, do tējëniha: «Nadëfun hnufuna Yesu.»

²² Filip më njik pëyahna Andëre, tac vëhni vëhi tak njilehnëni pëyaniha Yesu.

²³ Umë, më ntehnëk: «Wati ña tëkëk le tënkëd Ajë Ahn'a hn'inaÿ dëwu hna.

* 12:3 12.3 Narëd: Atëh ye, nkahn ntëwu ña lifë datikola ile hambëk ntawi. * 12:13 12.13: Wahnëw 118.25-26

✧ 12:15 12.15: Sakari 9.9

²⁴ Toña ŷa fëyadëmu: uÿëc antimp ule hnadik ŵa ge cëmëna, ÿëc ryampo fo wocf, ßare ge cëmëk, ntëwëd waÿëc wayabah.

²⁵ Ale ŷad iÿi ðuniÿa ŷi cëmëd, ßare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi ðuniÿa ŷa nkoryaryëd ntaŵary dëwu ŷa hafo uwám usër hna.

²⁶ Ge ahnë kahnëndak ndokunÿëhnëndo, arabi tëfëndo. Hn'ile nkedëfu hna, aryokun mën a fëna hnam nked. Do ge ahnë ndokunÿëhnëdëho, Rëm mën ŷa ntënëdëha.»

Wanës Yesu paÿare icëm dëwu ŷa

²⁷ Yesu më mbok nkwenëk: «Tame hn'ile nkebu li, ndëñëbu; yëtëla ile hnahadëfu. Lehnu bi: Apa, pehetërye hnë iÿi wati horot? Bare soÿe iÿi wati yijëbu.

²⁸ Apa, tufahnëry inaÿ hu ŷa.»

Awa, kopa nkwëryëlehni mati g'ambin: «Tëkëbu rufahnu icëmb mën inÿa do mbokëdëfu rufahnu kat.»

²⁹ Vahnë vële yeho hnam va, do wëryëko kopa va, vëryampo ntehnëdëniho farat lëhak.

Vëhawary ntehnëdëniho mëleka hnësëhnëka takan.

³⁰ Yesu më ntehnëkëhni: «Gena soÿe lëmën nësëk iÿi kopa, ßare soÿe lëw hun ye.

³¹ Tame nke wati ile kitiŷande iÿi ðuniÿa ŷa. Ha, tame ntaðe Sintani, ale wëkëk iÿi ðuniÿa ŷa.

³² Do ami, ge njelibu vahnë va fop tëhadëniho.»

³³ Gë wanës watac, tufahnëdëho Yesu sifa cëm nte ñad cëm ŷa.

³⁴ Vahnë va më ntëkwaniha: «Sariya ŷa karaŷëkëfu Arëhnayik a cëmëdina. Awa, hak kodu alehn Ajë Ahn'a njelëde? Mo ye aÿi Ajë Ahnë?»

³⁵ Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Humpen ha gë wuhnë nkoc ten, soÿe wëwati toye: yasëryin wati nte kwëhnarun humpen ha, soÿe antë umëhwëry ŷa memaÿehnu; ale yasëd hn'umëhwëry hna yëtëna hn'ile njid.

³⁶ Awa kwëtahnëryin humpen ha wati nte kwëhnarun ŷa, ayegahnu wuhnë dënk vutah humpen.»

Ante nësëko watac ŷa, Yesu njiko, coŵakëhniwo.

Hamb vankaf wasëwif soÿe Yesu

³⁷ Yesu ntiko wëdahëse wayabah tase lëw hni, ßare vahnë va vëhwëtahnëlawohna.

³⁸ Koyëna ntiyaðëho wanës kila le waciko Esayi ŷa ante nësëko:

«Ahwëhn, mo hwëtahnëk wanës fu ŷa?

Mo tufëk Ahwëhn a fanka falëwu fa?»*

³⁹ Esayi mboko pëyahn kat, soÿe vële wok vëhwëtahnëdëna va, ntehn:

⁴⁰ «Wënu ŷa mëpëndanëkëhni, antë nundëni;

pidëkëhni wahakili ŵa, antë nkwëryëndëni walawary walëw hni hna;

soÿe rac vëhoðina cahëtani gë ŷalu do kodina njërenëhni.»*

⁴¹ Soÿe Yesu ŷa nësëko Esayi kabi nuko inaÿ dëwu ŷa.

⁴² Wëla hnë wësankaf wasëwif hna dënk, vëyabah kwëtahnënihawo Yesu; ßare vëryëkëdiloohna tufahnëni, kabi ntakëkëhniwo gë wafarise ŵa antë ntanihëhni calinÿa hna.

⁴³ Paryi nke cëkwary vahnë fecehnëkëhniwo gë cëkwary mba Wënu ŷa.

Kitiŷ gë wanës Yesu ŷa

⁴⁴ Yesu ndekako: «Ge ahnë kwëtahnëko, gena ami fo kwëtahnëk, ßare kwëtahnëka ale fayiko ŷa fëna.

⁴⁵ Ge ahnë nuko, nuka ale fayiko ŷa fëna.

⁴⁶ Ami had humpen njijëbu ðuniÿa li, soÿe ale-wo-le hwëtahnëko ŷa antë nko hn'umëhwëry hna.

⁴⁷ «Ge ahnë nkwëryëk wanës mën ŷa do dil ile hnësëbu ŷa, gena ami hitiŷëdëha, kabi gena had ahitiŷ vahnë labëwëhni hnë janama yijëbu, fehëtëwëhni yijëbu.

⁴⁸ Awa ale wëÿëko do yafëk wanës mën ŷa tëk nuÿahna ahitiŷ alëwu ŷa: waŷi wanës wante hnësëdëfu ŷi dënk ye; kitiŷëdëha ntaba janama fac rëkwa hna.

⁴⁹ Yëtëryin, gena fër mën hnësëbu: Rëm, le fayiko ŷa, umë dënk yëðako ile rëfëko hnësu do haraŷëwëhni vahnë ŷa.

⁵⁰ Do njëtëbu ðus: ikaraŷ vahnë nte kwëtahnëkëho Rëm ŷa ryenëd uwám usër hna. Awa ile hnësëdëfu ŷi, ile ntehnëko Rëm mën ŷa fo ye.»

13

Gwëyët wakwër vërëfal Yesu

¹ Fac rëkwa ÿa yeho tëkahnind fac ambënt Pak ña. Yesu njëtëko wati ile matëd ðuniÿa mboka gë vëhni Rëmu ÿa tëkëk. Ñadëhëhniwo vëlëwu va vële ye ðuniÿa vi do ñadëhëhni hafo hn'ile tëkwëk hna.

² Yesu gë vërëfal vëlëwu va roka Pak ÿa tokëdëniho. Sintani tëko tënka Yuða, aju Simo Isëkariyot, soje tokahna Yesu do njëdahnna.

³ Yesu njëtëko Rëm ÿa fop njëdäka, ÿalu hna matiko do hnam mbokad.

⁴ Më matëk hn'ile tokëdëniho hna, cudëta cud cankaf ña do nuf ipand pala. ⁵ Tac kota wënka hn'ancëhn, pëgwëlehn gwëyëtëndëhni vërëfal vëlëwu va wakwër ña, do pëhwëcëndëhni g'ipand nte palako ña.

⁶ Ga tëkëk vëhni Simo Piyer hna, më ntehnëka: «Ahwëhn, wëjë bi ÿad awëyëto ami wakwër ñi?»

⁷ Yesu më ntëkwaka: «Ile lidëfu ÿa, nkwëryëdila gaki, bare ge mbiÿëk toye nkwëryëdu.»

⁸ Piyer më ntëkwaka: «Hali! gwëyëtëdilihohna muk!»

Yesu më ntehnëka: «Ge gwëyëtëlihna godila arëfal mën.»

⁹ Simo Piyer më ntehnëka: «Awa, Ahwëhn, ant'awëyëto wakwër ñi fo, bare wëbäk ñi g'ankaf per!»

¹⁰ Yesu më ntehnëka: «Ale yaryak a pacëka mbahn inja fop, wakwër ñi fo gwëyëtaf. Wuhnë, pacërun bare gena wuhnë fop.»

¹¹ Hara Yesu njëtëkawo ðus ale rokadëha ÿa. Soje rac ntehnahnëko: «Gena wuhnë fop facëk.»

¹² Ga puhnakëhni gwëyët wakwër ña, Yesu më mbokëryak cud ntëwu ña, mboka ntaña. Awa më ntehnëkëhni: «Njëterun bi ile limu ÿi?»

¹³ Macëdunëho "Aharan" do "Ahwëhn", do toña hwëhnarun, kabi umë yeðu.

¹⁴ Awa, ge ami, Ahwëhn a do gë Aharan a, gwëyëtëmu wakwër ña, wuhnë fëna tëfëku awëyëtëlu.

¹⁵ Dahëse yëdämu alihahnëndu wuhnë fënali gante ntinëhëmu ki.

¹⁶ Toña ÿa fëyadëmu: aryokun dëbëlahna ale ndokunënda do ale fayik dëbëlahna ale fayëka ÿa.

¹⁷ Tame njëterun wanji; nëfadëhu ge ntirun koyëna.

¹⁸ «Gena wuhnë fop lehnëdëfu; njëtëbuhëhni ðus vële rëhnaðu va. Bare afo wanji wanës Vikerëh ntiya: "Ale sehëlébun mburu mën ña ñeŵëko tame."*

¹⁹ «Pëyadëmu watac tame, ani gë tëkahnind, koyëna ahwëtahnahnu ge tëkik "ale ye ÿa yeðu".

²⁰ Toña ÿa fëyadëmu: ale-wo-le hacaka ale fayëbu ÿa kacako ami fëna; do ale-wo-le hacako ÿa, kacaka ale fayiko ÿa fëna.»

Ipëyahn toka Yesu

²¹ Ga nësëk watac, Yesu ndëñëko më ntehnëk: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhnë tokadëho.»

²² Vërëfal va më njëkëlëni, hara vëyëtëna wëla toye ale ntehnëd ÿa.

²³ Arëfal ale ñadëho Yesu ðus ÿa ðarël lëwu ntañako hn'ile tokëdëniho hna.

²⁴ Simo Piyer më ndëkwanëka arëfal arac tëya Yesu bi soje mo nësëd.

²⁵ Awa arëfal a më tankaf gë cape Yesu do tëya: «Ahwëhn, mo ye?»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Koyëdëfu mburu ñi nëhët li: ale yëdädëfu ÿa, umë ye.» Awa Yesu më nufëk mburu ña, koyëk, do njëdahnna Yuða, aju Simo Isëkariyot.

²⁷ Teband tun Yuða mburu ña, Sintani tënkëlehna.

Awa Yesu më ntehnëka: «Ile ÿadu ali ÿa, diry ñap!»

²⁸ Wëla aryampo hnë vële ntañalahnëniho va yëtëlohna bi soje ye ntehnëka koyëna.

²⁹ Kabi Yuða hwëtëdëho koryi ÿa, vëryampo ntiyahnëkëhniwo Yesu ñi ntaŵi ile valëdëhëhni soje mbënt ña ntehnëdëha, ma ñi njëdahnna inë vëhaÿëhna va.

³⁰ Awa Yuða më tebak mburu ña cahñëlehn tan. Mëdëko.

Akwëd a kasëk

³¹ Ante cahñëk Yuða ña, Yesu më ntehnëk: «Tame Ajë Ahn'a tufahnëd inaÿ dëwu ña do inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë

³² [Ge inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë] awa Wënu ña tufahnëd inaÿ Ajë Ahn'a hnë umë, do ntid umë, biÿëdina.

* 13:18 13:18: Wahnëw 41.9

³³ «Vutah mën, wëwati toye fo wolahnëden. Rëkëdun ayëkëlehnënduno, bare ntehnëdëmu tame ile lehnëbuhëhni vësankaf wasëwif va: kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna.

³⁴ «Njëdädëmu akwëda kasëk: ñahnëlëryin. Afo aÿahnëlu gante ñahnëmu ki.

³⁵ Ge ñahnëlërun, awa vahnë va fop njëtëdëni vëréfal mën yerun.»

³⁶ Simo Piyer më tÿëka: «Ahwëhn, ne njidü?»

Yesu më ntëkwaka: «Kodila arëfo tame hn'ile njidëfu hna, bare tëfëduho hnam fac ryaŵ.»

³⁷ Piyer më ntehnëka: «Ahwëhn, soÿe ye ye koda rëfi tame? Pëhwëtabu sëmu soÿe lëw hu ÿa!»

³⁸ Yesu më ntëkwaka: «Paryi bi pëhwëtaru asëm soÿe lëmën ÿa? Awa ami, pëyadëmi toña ÿa: hnë uÿi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña, ñahëtadu wahwënta warar yëtëlihohna.»

14

Yesu, nkaŵ nte yihande gë Rëm

¹ Tac Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwü va: «Antë aryënu. Kwëtahnëryina Wënu ña do kwëtahnëryino ami fëna.

² Hnë tere Rëm mën hna, vacery va njabëk d'us do njidëfu fëhwëtëhnu hn'ile ntëdëdun hna. Ge gekëndina toña, nësëhnakëndiluhna koyëna.

³ Do ge njiü fëhwëtëhniwu ÿëwa ÿa, mbokajëdëfu yowu, ayentahniwü wühnë fëna hn'ile nkefu hna.

⁴ Njëtërun nkaŵ nte yid' hn'ile njidëfu hna.»

⁵ Toma më ntehnëka: «Ahwëhn, yëtëléfuhna hn'ile njidü hna. Hak kodëfun yëtëfu nkaŵ ña?»

⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ami ye nkaŵ ña, toña ÿa do gë hayalin sël ntaŵary, uwám paryi wä. Kodëna tëki Rëm hna, ge gena hnë ami tëfik.

⁷ Ge njëtërunëho njëtërunëha Rëm mën ÿa fëna. Yëtëryin tëkërun ayëtuna, do nurunëha fëna.»

⁸ Filip më ntehnëka: «Ahwëhn, tufëryifuna Rëm ÿa do gwër nkedëhëfu.»

⁹ Yesu më ntëkwaka: «Mbiÿëk ga nkelahninëk gë wühnë do yëtëlihohna ten, Filip? Ale hnuko ÿa, nuka Rëm ÿa. Awa soÿe ye lehnëdu: “Tufëryifuna Rëm ÿa?”

¹⁰ Kwëtahnëlihna bi Rëm ÿa g'amü aryampo yebun? Wanës wante hnësëhnëdëmu wühnë ñi matidina hnë ami. Rëm ÿa lëdëk hnë ami umë dënk lid' wadoku wadëwu ña.

¹¹ Kwëtahnëryino ge ntehnëdëmu: Rëm ÿa gë ami aryampo fo yebun. Ma, ge ntakehnëku, awa kwëtahnëryin wëla soÿe le hnurun wadoku mën ñi fo.

¹² Toña ÿa fëyadëmu: ale hwëtahnëko ÿa, umë fëna ntid' viÿë vifëmpëhnahnah gë vile lidëfu ki. Ntid' dënk wante ÿak hnaÿëk, kabi gë Rëm ka njidëfu.

¹³ Do ntidëfu fop ile rëyëdun g'uŵac mën ÿa, soÿe nuhahni inaÿ Rëm ña Aju hna.

¹⁴ Ge tÿërunëho inë g'uŵac mën wä, ntidëfu.

Ipëyahn itëk Iyir Ipacah

¹⁵ «Ge ñadunëho ntënëndun vakwëda mën va.

¹⁶ Tëyëdëfuhna Rëm ÿa do njëdanahnidëhuna ahawäry njij ndemawu, soÿe nkehahn kwëlëkwël gë wühnë.

¹⁷ Umë ye ale rufahnëd' Iyir toña ña. Duniÿa ÿi kodina kacahna, kabi kodina nuhna ma njëta. Bare wühnë, njëtërunëha kabi gë umë aryampo yerun do hnë wühnë nked' kwëlëkwël.

¹⁸ Tavëdiluhna wühnë fo had vukëryëm; mbokajëdëfu d'arël hun.

¹⁹ Biÿëdina duniÿa ÿi bokëdina nuwo, bare wühnë, mbokëdun ahnuwuno, kabi mbëhnëdëfu do wühnë mbëhnëdun.

²⁰ Fac rac, njëtëdun Rëm ÿa g'amü aryampo fo yebun, wühnë gë ami aryampo fo yeyinëk fëna.

²¹ Ale yawënëk vakwëda mën va do ntind' ile nësëk ÿa, umë ye ale ÿadëho ÿa. Rëm mën ÿa ñahnëdëha ale ÿahnëdëho ÿa; ñahnëdëfuhna ami fëna do tufëhnaëdëfuhna.»

²² Yud' (gena Yuða Isëkariyot) më tÿëka: «Ahwëhn, soÿe ye rufëhnaëdëfuhna fuhne fo hara gena duniÿa ÿi?»

²³ Yesu më ntëkwaka: «Ale ÿadëho ÿa ntënënd' ile hnësëdëfu ÿa. Rëm mën ÿa ñahnëdëha; do njëjëdëfun lëdëfu ÿalu hna.

²⁴ Ale wok ñadilohna ÿa dënëndëdina wanës mën ña. Ile wëryëdun hnësëdëfu ÿi matidina ÿalë mën, bare Rëm mën le fayiko hna matid'.

²⁵ «Wati nte nkolahninëk ten ñi pëyamu waji.

²⁶ Tac Iyir Ipacah nte payid Rëm g'uwac mën ña, yijed ndemawu. Karañedëhu fop do ndënkwëtendëhu fop ile hnësëhnëdëmu yi.

²⁷ Yam ña ravëhnëdëmu, yam mën ña yëdädëmu. Gena gante njëdahnëd duniya ki njëdädëmu. Antë aryëñu, antë ntaku.

²⁸ «Nkwëryërunëho ga pëyamu: “Njidëfu, bare mbokajëdëfu ñalun hna.” Ge ñahnërunëho, natëdëfu soje ile yëtërun Rëm hna njidëfu, kabi Rëm ña hnaÿëk ntëbo ami.

²⁹ Gaki pëyadëmu, ani gë tëkahnind vëyin, soje ge tëkik ahwëtahhannuno.

³⁰ Bokëda hnësëhnu yabah, kabi ale wëkëk iyï duniya ña nkejëk. Kwëhnana fanka g'ami,

³¹ bare afo duniya ña njët ñadëfuha Rëm ña do gante ntehnëko rëm mën ka ntidëfu. Matëryin, njiyin!»

15

Yesu, atëh resen paryi

¹ Yesu mboko ntehn: «Ami ye atëh resen paryi ña do Rëm mën ña ye ayam a.

² Ntihatëd hni le-wo-le ye hnë ami wok dëwëdina ña, do hni le-wo-le lëwëd ña parëde pacëhahn ntëwahn g'ahawary.

³ Wühne, tëkërun afacu had hni le farik: karan nte haranjëmu ña facënëku.

⁴ Goryin hnë ami, gante nkefu hnë wühne ki. Hni atëh kodina ntëw umë fo, ge gona tëh hna. Ndampo fo nke, kodiluhna alëwu ge goluhna hnë ami.

⁵ «Ami ye atëh ña, wühne ye wahnï wä. Ale wok kwëlëkwël hnë ami, do wowu kwëlëkwël hnë umë, ntëwëd dus. Hamëhni mën ñoñ kodiluhna aliwu fëren.

⁶ Ale wok gena hnë ami kwëlëkwël ña canëde g'ipër, had hni lihëtik, do kankëd; sifa warac mbarëpëde ntabi gë hwëdëh, do ñagëd.

⁷ Ge hnë ami nkorun kwëlëkwël do wanës mën ña nko hnë wühne, tëyëryin ile ñadun ña do ntidëfu.

⁸ Ge ntëwërun dus tufahnëdun vërëfal mën paryi va yerun. Rac ye ile rufahnëd inaÿ Rëm mën ña.

⁹ «Gante ñahnëdëho Rëm mën ka, koyëna ñahnëdëmu ami fëna. Goryin inahn mën hna.

¹⁰ Ge mawërun vakwëda mën va, inahn mën hna nkorun, gante mawëfu ami vakwëda Rëm mën ki do nkofo hn'inahn dëwu ki.

¹¹ Pëyamu waji hnatah mën wä nkehahn hnë wühne do hnatah hun wä padahn.

¹² Wëlin kwëda mën ña: ñahnëlëryin gante ñahnëmu ki.

¹³ Inahn nte ñak hnaÿëk ante kod tufahn ahnë ña, umë ye, cëm soje wëlawo walëwu wä.

¹⁴ Wëlawo mën yerun ge ntidun ile lehnëmu ña.

¹⁵ Bokëda wacu vëryokujëhn mën, kabi aryokuj a yëtëna ile ntid ale ndokujëhnëda. Tame, lawo wacëdëmu, soje umë ye njëtëdanëmu fop ile yëñajëfu vëhni Rëm mën ña.

¹⁶ Gena wühne rëhnako, ami rëhnaku; payëmu ayiwu aliwu viyë vifëren, viyë vile vëÿëd. Awa, Rëm ña ntinëndëhu fop ile rëyëdunëha g'uwac mën wä.

¹⁷ Ha, ile lehnëdëmu ña, aÿahnëlu ye.»

Duniya, aÿëw Yesu gë vëlëwu

¹⁸ Yesu më mbok nkwenëk: «Ge duniya yi ñewëku yëtëryin ami ndënkwëk ñewëk.

¹⁹ Ge duniya yi hwëhnakëndëhu, ñahnakëndëhu kabi umë hwëhnëku. Bare tëhnamu do canëmu duniya hna, do gona kwëhnu duniya yi. Soje umë ñewahnëku duniya yi.

²⁰ Ndënkwëtañun bi ile lehnëmuno ña: “Aryokuj dëbëlahna ale ndokujëhnëda.” Ge vahne va korotehñëho, koroteyehnëdënihu wühne fëna; ge mawëni wanës mën ña, mawëdëni wanës hun ña fëna.

²¹ Soje lëmën korotehñandënihu koyëna, kabi vëyëtëlahna ale fayiko ña.

²² Ge yijakënda do ge nësëhnakëndëwëhniha vëlehnakëndëna menëni. Bare gena koyëna. Awa tëfëka mawani wëh le ntini ña.

²³ Ale ñewëko ña, ñewëka Rëm mën ña fëna.

²⁴ Vëlehnakëndëna menëni ge dikënda tase lëw hni wadoku wante nkok kobëri ahnë ahawary dina. Bare gena koyëna. Awa, wëla gante nuni doku mën ki, ñewënihëfu, ami gë Rëm mën ña.

²⁵ Bare watac tēkid ntiyahn wanēs wante herik Vikerēh vidēw hni ŋa: “Nēwēniho toña kēm fo.”[✧]

²⁶ «Ale rēfēka ndemawu ŋa njiċēd: Iyir nte rufahnēd toña ŋa ye. Rēm mēn hna matid, cañētēhniċēmuna do njiċēd nkenēhno seċe.

²⁷ Do wūhnē fēna, nkenēhniċēdunēho seċe, kabi g'ami nkentirunēho kobēri wapēgwa hna.»

16

¹ «Pēyamu watac soċe antē aravu kwētahn hun ŋa.

² Ntaderun vacaliņa hna. Do dēnk, wati yejēk vēle rywāwēdēhu va ntiyahnēdēhēhni Wēnu ŋa ndokuņēhniċēni koyēna.

³ Ntidēni viyē virac kabi vēyētēlahna Rēm ŋa, vēyētēlohna ami fēna.

⁴ Pēyamu waņi soċe, ge wati ŋa tēkēk, aryēnkwētahnū pēyamuno.»

Doku Iyir Ipacah ŋa

Yesu mē mbok nkwēnēk: «Pēyalunohna waņi kobēri wapēgwa hna, kabi nkolahninēko.

⁵ Tame yiņa yebu ċarēl hnē ale fayikoŋo hna do wēla aryampo hnē wūhnē tēyēlohna hn'ile njiċēfu hna.

⁶ Uyiwēhnah wā pēbēlehnēku kabi koyēna nēsēhnēmu.

⁷ Toña ŋa fēyadēmu: yiwu fecēk soċe lēw hun. Ge yila, ale rēfēka fayiw njiċēd ndemawu ŋa yijēdina, bare ge njiċu payidēfuhā.

⁸ Iyir Ipacah ŋa njetēndanēdēhēhni vahnē vēvē iyi ċuniyā vi toña ŋa soċe wameh ŋa, soċe ile satēk ŋa do soċe ikitiņ Wēnu ŋa.

⁹ Soċe wameh ŋa tufēdēhēhni vēhwētahnēlohna;

¹⁰ soċe satah ŋa tufēdēhēhni yiņa yebu gē Rēm ka, do bokēdīluhna ahnuwuno;

¹¹ soċe kitiņ ŋa tufēdēhēhni ale wēkēk iyi ċuniyā ŋa tēk kitiņi.

¹² «Nkoryaryēfu viyē viyabaĥ vile rēfēka hnēsēhnu, bare mēkēdīluhna awēryu gaki.

¹³ Ge njiċēk Iyir toña ŋa, karaņēdēhu ayētu toña ŋa fop. Gena g'uŋac lēwu rēkēd nēsēhnēndu, bare fop ile nkwyēyēd ŋa rēkēd nēsēnd do pēyadēhu ile rēfēka ntiyā ŋa.

¹⁴ Nuŋad uyēt ule hwēhnaŋu wā do pēyadēhu koyēna tufahnēd inaŋ mēn iņa.

¹⁵ Fop ile kwēhnaċ Rēm mēn ŋa kwēhnētību. Soċe umē lehnahnēbu Iyir iņa nuŋad uyēt ule hwēhnaŋu, ami ŋa, do pēyadēhu.»

Uyiwēhnah wā mbacaf hnatah

¹⁶ Yesu mē mbok nkwēnēk: «Ani gē wēwati toye bokēdīluhna ahnuwuno, tac kat wēwati toye mbokēdun ahnuwuno.»

¹⁷ Awa vērēfal vēlēwu vēryampo ntehnēlēdēniho: «Ye ga ye waņi wanēs? Ntehnēdēhēfu ani gē wēwati toye bokēdīlēfuhna hnufuna, tac kat wēwati toye mbokēdēfun hnufuna do ntehnēk fēna kabi Rēm hna njiċē ye.

¹⁸ Ye ga ye iyiņ “ani gē wēwati toye” ile nēsēd yi? Yētēlēfuhna bi ye ŋad nēs.»

¹⁹ Yesu mē njetak tēyēniha ŋadēni. Awa mē ntehnēkēhni: «Pēyamu: ani gē wēwati toye bokēdīluhna ahnuwuno, tac kat wēwati toye mbokēdun ahnuwuno. Soċe watac bi rēyēlēdun?

²⁰ Toña ŋa fēyadēmu: rēkēdun ahondu do ayahnandu hara ċuniyā yi hnatah hna nkeċ. Uyiwēhnah hna nkeċun, bare uyiwēhnah lēwun wā mbacaf hnatah.

²¹ Ge asēval nagēċ, uyiwēhnah hna nkeċ kabi wati horot lēwu ŋa rēkik ŋalu hna, bare ge fatah fa nagik, ndēnkwēċ horot ŋa kabi natēdēha soċe ile nagik fatah hnē ċuniyā yi.

²² Ndampo fo nke, tame uyiwēhnah hna nkerun, wūhnē fēna; bare mbokēden nulin, awa wati rac ntaŋary hun ŋa pēbēdēha hnatah rac ahnē koċina ntiĥētu.

²³ Ge tēkik fac rac, bokēdīluhna arēyuno iñē. Toña ŋa fēyadēmu: Rēm ŋa njetadēhu fop ile rēyēdunēha g'uŋac mēn wā.

²⁴ Hafo iyi wati, ŋoñ tēyēluhna ten g'uŋac mēn. Tēyēryindēn do nuŋadun, do koyēna hnatah hun wā padēċ.»

Yesu, awēk ċuniyā yi

²⁵ Yesu mē mbok nkwēnēk: «Gē wahnēs waċindaryindan nēsēhnēmu waņi fop. Wati yejēk hn'ile nkoċēmu bokēla hnēsēhnu aki, bare nēsēhnēdēmu wapacēk soċe Rēm mēn ŋa.

²⁶ Fac rac, g'uŋac mēn wā tēyēdunēha Rēm mēn ŋa ile walēdēhu ŋa do njetadēhu; dehnēdīluhna ami rēfēka wūntanēhnuna Rēm ŋa soċe lēwun.

²⁷ Rēm ŷa umē dēnk ñadēhu kabi ñadunēho do kwētahnērun ŷalu hna matibu.

²⁸ Ha, Rēm hna matibu do rēkiwu ðuniŷa li. Tame matēðefu ðuniŷa li do vokawu Rēm hna.»

²⁹ Awa vērēfal vėlēwu va mē ntehnēniha: «Wēli, tame pacēnēdu wanēs ŷa, nēsēðiliya gē wahnēs waðindaryindan.

³⁰ Tame njetēbun njetēru fop do ðalēlihna ahnap ahnēsēhni. Soŷe umē hwētahnahnēbun gē Wēn matiru.»

³¹ Yesu mē tēyēkēhni: «Kwētahnērun tame?»

³² Yētēryin, tametame ki campēðun wūhnē fop, ale-wo-le mbokad gē ŷalu do ami fo ravēðun. Bare, gela ami fo paryi, kabi Rēm mēn ŷa g'ami nkebun.

³³ «Nēsēhnēmu waji fop soŷe ge hnē ami nkorun, ahnuŷawu yam ŷa. Korotēðun ðuniŷa li, bare yawēnaryin! Mēkēbu ðuniŷa ŷi!»

17

Imunta Yesu soŷe vērēfal vėlēwu va

¹ Ante nēsēk Yesu koyēna ŷa, mē kaŷkēk g'ambin do ntehn: «Rēm, wati ŷa tēkēk. Tufahnēry inaŷ Ajē hu ŷa, soŷe umē fēna tufahnahn inaŷ hu ŷa.

² Njēðaruha ucankaf hnē wahnē vēvē ðuniŷa hna fop, soŷe njēðahni uwām ule wok puðina vēle hwētehnañēruha va.

³ Ye ga ye uwām ule wok puðina? Umē ye ayēti wējē ale ye wējē fo Wēn paryi, do yētīwu ami, Yesu Kēris, nte fayiru ŷi.

⁴ Tufahnēfu naŷ hu ŷa nkal li, g'ipadēn ðoku ile yēðaruhowo liwu ŷa.

⁵ Awa tame, Apa, tufahnēry inaŷ inte hwēhnañuho ðarēl hu ani gē ntihañnēnde ðuniŷa ŷi.

⁶ «Antibu njetēnihi vēle hnufēru hnē ðuniŷa do ahwētehnañuñwēhni va. Wējē hwēhnēkēhni; ami kwētehnañēruhowēhni, do mawēni wanēs hu ŷa.

⁷ Njetēni tame fop ile yēðaruho ŷa ŷal hu hna matik,

⁸ kabi pēyabuhēhni wanēs wante yēðaruho ŷa do kacani. Njavētēni paryi nke, ŷal hu hna matibu do kwētahnēni payiruhō.

⁹ «Soŷe lēw hni wuntadēmi. Muntadila soŷe ðuniŷa ŷi, bare soŷe vēle hwētehnañēruhowēhni va, kabi wējē hwēhnēkēhni.

¹⁰ Fop ile hwēhnañu ŷa wējē hwēhnēk do fop ile hwēhñaru ŷa ami hwēhnēk; do inaŷ mēn ŷa hnē vankeya vapērēn vantēw hni hna tufēhnað.

¹¹ Tame tavēðefu ðuniŷa ŷi, bare vēhni, ðuniŷa hna nkoðēni; ami, gē ŷal hu njiryidēfu. Apa facah, keryēryihni gē fanka wac hu ile yēðaruho ŷi, nkehahnēni aryampo fo gante nkeyik wējē g'ami ki.

¹² Kobēri ante nkebuñēho gē vēhni ŷa, keryēðēfuhēhniwo gē fanka, wac hu ile yēðaruho ŷa. Keryēbuhēhni do wēla aryampo hnē vēhni cēvēna ge gena ale rēfēkawo cēv, soŷe ntiyahn Vikerēh va.

¹³ «Tame gē ŷal hu njiryidēfu. Nēsēðefu vēŷin wati nte nkobu ðuniŷa ŷi, kwēhnañēni hnē vēhni dēnk hnatah mēn wā, hnatah fadah.

¹⁴ Pēyabuhēhni wanēs hu ŷa, do ðuniŷa ŷa ñēwēkēhni kabi gena umē hwēhnēkēhni, gante nkok kwēhnēlohna ami ki.

¹⁵ Muntadila alihētēhni ðuniŷa li, bare aheryēndēhni hnē viŷē Sintani hna.

¹⁶ ðuniŷa ŷi kwēhnēlēhniha, gante nkok kwēhnēlohna ami ðuniŷa ki.

¹⁷ Diry ahwēhnēhni wējē fo, gē toña ŷa; wanēs hu ŷa ye toña ŷa.

¹⁸ Payēbuhēhni ðuniŷa hna gante payiruhō hnē ðuniŷa ki.

¹⁹ Njēðēmi nkaf mēn ŷa soŷe lēw hni ŷa, njēðahnahnēni vēhni fēna vankaf vantēw hni va hnē wējē fo gē toña ŷa.

²⁰ «Gena vēhni fo wuntanēhñēðefu, bare fēna vēle hwētahnēñēðō ami hnē wanēs wante pēyahnēðēni hna.

²¹ Apa, muntadēfu soŷe fop nkehahnēni ndampo fo, nkentahnini gē fuhnē, gante nkeru wējē hnē ami do ami nkebu hnē wējē ki soŷe njētahn ðuniŷa ŷi payiruhō.

²² Njēðabuhēhni inaŷ nte yēðaruho ŷa, nkehahnēni aryampo fo gante nkeyik wējē g'ami aryampo ki.

²³ Hnē vēhni hna nkebu, hnē ami nkeru. Koyēna paryi nkeðēni aryampo fo, soŷe njavētahn ðuniŷa ŷi payiruhō do ñaðuhēhni gante ñaðuhō ki.

²⁴ «Apa, njēðaruhowēhni do ñaðēfu nkeni hn'ile nkeðēfu hna, nuhahnēni inaŷ mēn iña. Njēðaruho inaŷ iña kabi, ntihañnēnde ten ðuniŷa ŷi, ñaðuhōwo.

²⁵ «Apa satah, ðuniŷa ŷi yētēlihna, bare ami njetēmi do vēŷi njavētēni payiruhō.

²⁶ Ntibu njētēnihi, vēhni, do ntidēfu kat njētēnihi g'ahawāry, soje inahn nte hwēhnaru soje lēmēn ņi nkehahn hnē vēhni do yehahnu ami fēna hnē vēhni.»

18

Ipēla Yesu

¹ Ante puhnak munta koyēna ņa, Yesu njilehnēni gē vērēfal vēlēwu va gē cape ņēntaŵ nkēd garyēla wēnka Sedēron ka. Tēnkēlehnēni hnē sarēdīŋ ile yeho hnam ņa.

² Hara Yuda, ale rokadēha ņa, njētēko dūs sarēdīŋ rac, kabi Yesu gē vērēfal vēlēwu va njidēniho hnam wati wati.

³ Awa Yuda ndēnkwarjēlehnēni kore wasodade wā gē vēyēka Cery Wēn Cankaf va, vēle njēdanihawo vēsankaf vēsēna wasadēha va do gē wafarise wā, do tēkēni hnē sarēdīŋ rac. Vēsan vērac, wiwēta njoyaniho gē walampu do gē ile pētehahnēdēniho.

⁴ Yesu, umē ale yētēko fop ile rēfēka nkehna ņa, mē kacakēhni do tēyēhni: «Mo yēkēlehnēdun?»

⁵ Mē ntēkwaniha: «Yesu mbē Nasaret.»

Yesu mē ntehnekēhni: «Ami ye*.» Fagant lēw hni kahnēko Yuda, ale rokadēha ņa.

⁶ Hnē wati nte ntehnekēhniwo Yesu: «Ami ye», karēcalehnēni njoni nkal hna.

⁷ Yesu mē mbok tēyēkēhni kat: «Mo yēkēlehnēdun?»

Mē mbok ntēkwani: «Yesu mbē Nasaret.»

⁸ Yesu mē ntēkwakēhni: «Pēyamu, ami ye. Kabi ami yinēhnirun, tavēryinēhni vēyēntaŵ vi njini.»

⁹ (Koyēna ntiyako wanēs wante nēsēko ņa: «Rēm, wēla aryampo cēvarylēlowahna vēle hwētehahnēruhoŵēhni hna.»)

¹⁰ Wati rac Simo Piyer sēlame kwēhnako, pēhwētēlehn, taŵahna dēpēt nēf tēhw ņa aryokuj asēna wasadēha asankaf a. Aryokuj arac, Malēkus maciko.

¹¹ Awa Yesu mē ntehnekē Piyer: «Bokaryēry afēhw sēlame hu ņi. Tēfēlohna bi sewu nkēlēwa tēmpah horot nte ņaryaryēdēho Rēm mēn ņa?»*

Yesu haryēnkwa Anas

¹² Awa kore wasodade wā gē asankaf a lēw hni ņa do gē vēyēka vēsankaf wasēwif va pēlalehnēniha Yesu ņabēniha

¹³ do njiryryēniha ten vēhni Anas hna, ayēlaŵu Kayif, ale yeho asēna wasadēha asankaf a hnē bēhn rac.

¹⁴ Hara, Kayif tac yabēkēhniwo vēsankaf wasēwif va pecek soje lēw hni, cēm asan aryampo soje bulunda ņi fop.

Iyahēta Piyer

¹⁵ Simo Piyer gē arēfal aŷēntaŵ tēfēlendēnihawo Yesu. Arēfal aŷēntaŵ arac njētēlēniho gē asēna wasadēha asankaf a, do tēnkētiko ndampo fo gē Yesu selele vē bambery tere asēna wasadēha asankaf hna.

¹⁶ Piyer, umē, pēr nkoko, darēl rēnka hna. Awa arēfal aŷēntaŵ a, ale njētēlēniho g'asēna ņa, mē cahnik nēsēhna asēval ale yēkadēho rēnka ņa, do ndēna Piyer.

¹⁷ Awa asēval ale yēkadēho rēnka ņa mē ntehnekē Piyer: «Gelihna bi, wējē fēna, arēfal aŷi asan?»

Mē ntēkwaka: «Hali, gela.»

¹⁸ Hara vēryokuj va gē vēyēka va pēdēniho hwēdēh njerahnēndēni kabi huji ha njoko. Piyer fēna hnam njerantēdeho.

Itēy Asēna asankaf a

¹⁹ Awa asēna wasadēha asankaf a mē tēyēka Yesu soje vērēfal vēlēwu va gē karanj inte karanjēdēhēniho vahnē ņa.

²⁰ Yesu mē ntēkwaka: «Hnē tase vahnē fop nēsēdēfuhō. Kwēlēkwēl karanjēdēfuhēniho vahnē va vacaliŋa hna do gē selele Cery Wēn Cankaf hna, hn'ile mbarēpēlēdēniho vahnē fop hna. Cowēla muk wanēs mēn ņa.

²¹ Soje ye rēyēduho? Tēyēryihni vēle hnēpadēhowo va gante nēsēndēbuhēniho ka. Vēhni, njētēni dūs ile hnēsēndēbuhēniho ņa.»

²² Ga nēsēk watac, aryampo hnē vēyēka vēle hahnēko darēl lēwu va mē poryēka do ntehna: «Aki bi ntēkwaduha asēna wasadēha asankaf a?»

²³ Yesu mē ntēkwaka: «Ge kēm fo nēsēbu, tufahnēry. Bare ge ile hnēsēbu ņa toŋa ye, soje ye ryafēduho?»

* 18:5 18.5 Ami ye: gē Wa-ebēre ņa Yawe wac Wēn ye le fēhnētānek «ami ye». (Icahn 3.14) ✪ 18:11 18.11: Marēk 14.36; Lik 22.42

²⁴ Tac Anas më njëdfahnëka, hara nkok ñabi, njoyi vëhni Kayif hna, asëna wasadëha asankaf a.

Iyahëta kigëna Piyer

²⁵ Hnë wati rac, Simo Piyer hwëdëh hna noko njerantënde. Awa ahnë më tëyëka: «Gelihna bi, wëjë fëna, aryampo hnë vërëfal aji asan vi?»

Piyer mboko njahëta ntehn: «Hali, gela.»

²⁶ Aryokuj ava asëna wasadëha asankaf, ale nkeniho hnënk g'asan ale ntëpëtëko Piyer nëf ña, më tëyëka: «Nukila bi g'aji asan sarëdij hna?»

²⁷ Piyer më mbok njahëtak kat do tañ pëgwëlehn tarënd cale.

Yesu haryënkw Pilat

²⁸ Tac më nufik Yesu vëhni Kayif hna njiryeryi tere guverëner ale waciko Pilat ya. Kobëri fo nkeho g'acahnëfëd ga. Vële yokawo va vërënkëlohna vëhni dënk cery nañ hna, soje antë tonkënëni kabï ñadëniho tokëntini roka Pak ya.

²⁹ Soje rac cahnahëko Pilat tëkatëhni për hna do tëyëhni: «Iyëhne wëh lehnërun ntik aji asan?»

³⁰ Më ntëkwaniha: «Ge dikëndina wëh yinenëhnekëndelihahna.»

³¹ Awa Pilat më ntehnëkëhni: «Nufëryina ahitijun a wuhne dënk gante nke sariya hun ka.»

Bare më ntëkwani: «Kwëhnalëfuhna fanka hitijëfuna ahnë ndawï.»

³² Ile nësëni vësankaf wasëwif yi, umë lik wanës wante nësëko Yesu soje sifa cëm nte rëfëka cëm ña ntiyaf.

³³ Awa Pilat më mbokak tënk cery hna do ntehnëko njoji Yesu, tëya: «Ahnaw wasëwif wa bi yeru?»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Wëjë dënk bi hnahak wante hnësëru ñi, ma vahnë hnësëhniko soje lëmën ya?»

³⁵ Pilat më ntëkwak: «Sëwif bi yëbu, ami? Bulunde hu ya dënk gë vësankaf vësëna wasadëha va yiryëjëki jal mën li. Ye liru?»

³⁶ Yesu më ntëkwaka: «Inaw mën ija kwëhnina hnë iyi duniya. Ge hnë iyi duniya kwëhna kënde, vëryokuj mën va mëtëntakëndeni mema yehnahënëni antë yëdahniiwu hnë vësankaf wasëwif. Bare hali, paryi nke Inaw mën ija gena hnani.»

³⁷ Pilat më ntehnëka: «Awa paryi ahnaw bi yeru?»

Yesu më ntëkwak: «Wëjë hnësëk: ahnaw yëbu! Nagibu do njijëbu duniya li soje yenëhnëwa toña ya sefe. Ale kwëhnek toña ya nëpad ile hnësëdëfu ya.»

³⁸ Pilat më tëyëka «Ye ga ye toña ya?»

Kitiy Yesu

Pilat, ga nësëk wani, më mbok cahnek kat tëkatëhni wasëwif wa për hna do ntehnëhni: «Ñoñ nula ile rëfëka ndawëhni aji asan.»

³⁹ Gante nke namu hun ka, tavëndëmuna aramp aryampo hn'ambënt Pak-wo. Awa ñadun bi ravëhnuna ahnaw wasëwif aji?»

⁴⁰ Më ntëkwaniha ndekatëndëni: «Hali! Gena umë! Barabas yadëfun!» Hara, Barabas tac bandi yeho.

19

¹ Awa Pilat më ntehnëk njoyi Yesu do ntampi.

² Wasodafe wa më mbahnëni apënk wahnënkët wakwëhn wadëmpëhn do pënkwëniha; cudënihawo fëna cud cankaf mbëntah.

³ Tëhadënihawo ntehnëndëniha: «Nka yiru, Ahnaw Wasëwif!» Do poryëdënihawo.

⁴ Pilat mboko cahn kat do ntehnëhni vësankaf wasëwif va: «Awa, canëhni dëmuna, ayëtahnu ñoñ nula ile ntik rëfëka ndawahni aji asan.»

⁵ Awa Yesu më cahnik, nkoryaryat apënk wadëmpëhn ña do g'acud mbëntah ña. Pilat më ntehnëkëhni: «Wëliho asan a!»

⁶ Ga nuniha, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëyëka Cery Wën Cankaf va pëgwëlehnëni ndekandëni ntehnëndëni: «Pakehnëryehna hnë kërëwa! Pakehnëryehna hnë kërëwa!»

Pilat më ntehnëkëhni: «Nufëryina wuhne dënk afakuna hnë kërëwa. Ami, ñoñ nula ile menëk kofe ndawahni.»

⁷ Vësankaf wasëwif va më ntëkwaniha: «Kwëhna bun sariya, do gante nke sariya rac ka, tëfëka cëm, kabï Ajë Wën ntik nkaf ntëwu ña.»

⁸ Wanës watac ntakënakawo dūs Pilat.

⁹ Mě mbokak tēnk cery hna do tēya Yesu: «Avě ne yeru?» Bare Yesu ñoñ dēkwalahohna.

¹⁰ Awa Pilat mě ntehnēka: «Ami wěyēru dēkwadilihohna? Yētēlihna bi nkwēhna bu fanka soje ravi ma fakehni hně kērēwa?»

¹¹ Yesu mě ntēkwaka: «Wēla fanka kwēhna kēndila hně ami ge Wēnu ŋa ma wēryanakēndilihna. Soje umě ye, asan ale yēdahnēko ŋal hu ŋa wēnēk dūs gē wējē.»

¹² Tēk pēgw hně wati rac, Pilat njēkēlehnadēho fere tawahna Yesu, bare wēsankaf wasēwif va ndekadēniho g'ahaŋary: «Ge tavēruha aŋi asan, gelihna lawo Sesar! Ale-wo-le liyak ahnaŋ a, aŋew Sesar ye!»

¹³ Pilat, ga nkwēryēk watac, mě ntehnēk cani Yesu g'ipēr, do umě ntaña tinki kitiŋa hna, hně ile macēde «Yēwa Wēraka», (umě wācēde «Gabata» gē wanēs Wa-ebēre ŋa).

¹⁴ Fac le fēhwētande ambēt Pak ŋa yeho, fagant anent ŋa.

Pilat mě ntehnēkēhni wasēwif wā: «Wēliho ahnaŋ hun a!»

¹⁵ Bare pēgwēlehnēni ndekandēni: «Araŋi cēm! Araŋi cēm! Pakehnēryehna hně kērēwa!»

Pilat mě ntehnēkēhni: «Ahnaŋ hun a ye: tēfēko bi fakehnēwa hně kērēwa?»

Wēsankaf wēsēna wasadēha va mě ntēkwani: «Kwēhna lēfunahna ahnaŋ ahaŋary ge gena Sesar.»

¹⁶ Awa Pilat mě njēdfakēhni Yesu soje paki hně kērēwa.

Ipak Yesu hně kērēwa

Awa mě nufēniha Yesu.

¹⁷ Ndiŋbēndik kērēwa lēwu ŋa dēnk, cahnary naŋ hna njiryery hně yēwa hn'ile macēde «Kun Hēloyoy». «Golēgota» macēdeho fēna gē wanēs Wa-ebēre ŋa.

¹⁸ Hnam pakēnihawo hně kērēwa umě gē vēhi wēyēntaŋ, aryampo g'irēhw, aŋēntaŋ a g'irahahn do kērēwa Yesu ŋa yeho fagant.

¹⁹ Pilat ntehnēko fēnali keru do paki kērēwa Yesu hna; aki keriko: «Yesu mbē Nasaret, ahnaŋ wasēwif.»

²⁰ Gē wanēs Wa-ebēre, gē walaten, do gē wagērek keriko, do kaŋi hn'ile pakiko Yesu hna darēl naŋ hna nkeho, wasēwif wayabāh karanēniho.

²¹ Awa wēsankaf wēsēna wasadēha wasēwif wā mě ntehnēniha Pilat: «Tēfēlahna aher ahnaŋ wasēwif. Tēfēka aher aŋi asan mě lehnēk, ahnaŋ wasēwif ŋa ye.»

²² Pilat mě ntēkwak: «Ile herēbu ŋa wod keru.»

²³ Ante pakēniha wasodade wā Yesu kērēwa hna, mě nufēni viŋi vilēwu va cahēlehnēni wēsah wahnah, saŋ ryampo ale-wo-le hně vēhni. Cuŋ ŋa fo woko. Kwēhna lohna tēfē do nkaf ndampo fo vahniko pēgw yaŋ hafo gēf.

²⁴ Wasodade wā ntehnēlēniho: «Antē citin aŋi cuŋ, bare yēlēnēfu wanjēl njētahnin bi mo hwēhnēf.»

Koyēna ntiyako wanēs Vikerēh vinte hnēsēko:

«Cehēlēni viŋi mēn va

do njēlēni wanjēl njētahnēni bi mo hwēhnēf cuŋ mēn ŋa.»*

Koyēna dēnk ntiniho wasodade wā.

²⁵ Darēl kērēwa Yesu hna kahnēko hnēmu, g'aheryu hnēmu, gē Mari asēvalu Kēlopas do gē Mari mbē Magēdala.

²⁶ Ga nuka hnēmu do, darēl lēwu, arēfal ale ŋahnēko dūs ŋa, Yesu mě ntehnēka hnēmu: «Asēval, wēliho aŋē hu ŋa.»

²⁷ Tac mě ntehnēka arēfal a: «Wēliho hnēmuh ŋa.» Tēk pēgw hně wati rac, arēfal a njolehna hnēmu Yesu gē ŋalu.

Icēm Yesu

²⁸ Yesu njētēko tame fop ile payijiko ntiya padēk do nkehahn ile nēsēko Vikerēh ŋa mě ntehnēk: «Wēnka yoko.»

²⁹ Darēl hnam nkeho peya tēmpah uñen ŋaŋah. Wasodade wā mě koyēni ankwēy, cobēni ryoko atēh nte wācik isop do njelēhnēniha ce.

³⁰ Tac Yesu, ga mbucēk uñen ŋa, mě ntehnēk: «Fop padēk!» Tac, tēnkwēlehn do cēm.

Icēh waji Yesu

³¹ Kaŋi fac ile fēhwētande fac ntaŋwēla ŋa yeho, do kat ntaŋwēla tac yabēkawo nafa ŋa, wēsankaf wasēwif va wēyadilohna ŋas iŋa nko kērēwa hna hně fac ntaŋwēla hna. Awa

* 19:24 19:24: Wahnēw 22.19

mě njini muntaniha Pilat nkubehněhni wahohněnk wā* vēle fakiko va do ntihēthēn waŷas wā.

³² Awa wasodafē wā mē nkubēniha aryēnkwēryēnkw ale pakēlehniniho gē Yesu ŷa, tac ahigēna ŷa.

³³ Ga tēkēhnhēniha Yesu, tēkatēnihawo ga tēk cēm, awa vēwubēlawohna wahwēr wā.

³⁴ Bare sodafē ryampo mē cēhēka wajiy ŷa gē sori lēwu ŷa, do cahnělehna sat gē wēnka.

³⁵ Ale hnēsēk waji ŷa, nukēhniwo gē vinkēr vidēwu va dēnk, do wanēs wadēwu ŷa toña ye. Njētēk wapacēk toña ye do nēsēf soņe, wūhnē fēna, ahwētahnahnuna Yesu.

³⁶ Awa ile liyak ŷi gante nēsēko Vikerēh ka nke: «Wēla ŷēc ryampo gubēdēna.»*

³⁷ Do kat, Vikerēh vikawāry mē lehnēk: «Nude ale sēhika.»*

Idēn Yesu hn'iyag

³⁸ Ga ndēcēk watac, Yosef, nte yeho avē nkol Arimasi, njiko tēya Pilat mawēryana nuf ŷas Yesu ŷa. Arēfal Yesu yeho, umē fēna, bare cowēko kabi ntakēkawo gē vēsankaf wasēwif ŷa. Pilat mē mawēryanēka. Awa Yosef mē njik nuf ŷas Yesu ŷa.

³⁹ Nikodem fēna njiko. Hara umē yiko hwēnta ryampo vēhni Yesu hna g'umēd. Awa njoko ile rēkēk wakilo wafēhw warar datikola mir ile hnawēlehniko gē fatēh alowes†.

⁴⁰ Vēhni vēhi nufēlehnēni ŷas Yesu ŷa, pēryēni gē viŷi vile fēryande iņas, ntini wagu datikola ŷa, gante nke namu wasēwif ka.

⁴¹ Hn'ile pakiko Yesu hna, sarēdīn yeho hnam, do hnē sarēdīn rac nkeho hnam iyag kasēk nte woyiko kobēri kwētahnina iņas.

⁴² Kabi anēka nte pēhwētandēni wasēwif fac ntawēla ŷa yeho, do kabi ŷawēlohna, mē ndēnēni iņas Yesu ŷa hnam.

20

Ibēhn Yesu

¹ Wakēwak fo gē dimasi ŷa, ante nkoko mēhwēry ŷa, Mari mbē Magēdala njiko yag hna. Mē nuk taka nte fidahniko rēnka yag iņa pidētiko.

² Awa mē nkaryēk nji tēkatēhni Simo Piyer gē arēfal aŷēntaw a, ale ŷako ŷahn Yesu dūs ŷa, do pēyahni: «Iņas Ahwēhn a nufik yag hna do yētēlēfuhna bi ne kwētik.»

³ Awa Piyer g'arēfal aŷēntaw a mē njini g'iyag.

⁴ Vēhni vēhi tak nkaryēdēniho, bare arēfal aŷēntaw a ndēcēkawo Piyer do ndēnk w tēk yag hna.

⁵ Bare tēnkēlohna. Mēkēko do nkuryako. Nuko ile fēryahniko ŷas ŷa fo woko hnam.

⁶ Simo Piyer, nte rēfidēhawo ŷa, tēkēgiko, tēnkēlehn taŷ yag hna. Nuko fēnali ile fēryahniko ŷas ŷa,

⁷ do g'ile tēmpahniko nkaf Yesu ŷa. Gelohna ndampo fo gē ile fēryahniko iņas ŷa, bare minu pēŷiko.

⁸ Awa, arēfal aŷēntaw, ale ryēnkwēko tēk ŷa, mē tēnkēgēk. Nuko do kwētahnēko.

⁹ Hafo hnē wati rac vērēfal va vēwēryēlohna ten Yesu tēfēka mbēhn vēsēm hna, gante pēyahnhēko Vikerēh ka.

¹⁰ Awa vērēfal vēhi va mbokalehnēni hn'ile cēlēniho hna.

Itufēhna Yesu vēhni Mari mbē Magēdala

¹¹ Hnē wati rac, Mari pēr hna kahnēko đarēl yag hna, do kodēho. Gē wako wadēwu ŷa, mē mēkēk, nkurya yag iņa

¹² do nukēhniwo wamēleka waki wante liyak viŷi viyah, ga ntañani hn'ile kwētiko ŷas Yesu hna, aryampo hn'ile nkeho nkaf hna do ŷēntaw ŷa gē wakwēr.

¹³ Mē tēyēniha: «Asēval, soņe ye hođu?»

Mē ntēkwakēhni: «Ahwēhn mēn a nufik, do yētēla bi ne kwētik.»

¹⁴ Ante nēsēk koyēna ŷa, mē njēkak do nulehna Yesu ga kahnēk hnam, bare yētēlohna umē ye.

¹⁵ Yesu mē tēyēka: «Asēval, ye hođu? Mo yēkēlehnēdu?»

Mē ntiyahnhēka bi ayam sarēdīn ŷa ye; mē ntehnēka: «Ge wējē hnufēka, pēyarye bi ne kwētēruha, soņe yiwu vijēwa.»

¹⁶ Yesu mē macēka: «Mari!»

Mari mē cahētak gē cape ntēwu do ndeka gē wanēs Wa-ebēre ŷa: «Raboni!» Umē fēhnētānēd «Aharan».

* 19:31 19:31 Nkubehněhni wahohněnk wā soņe cēmēni ŷap. * 19:36 19:36: Icahn 12:46; Vaker 9:12; Wahnēw 34:20 † 19:37 19:37: Sakari 12:10 † 19:39 19:39 Datikola mir le hnawēlehniko gē fatēh alowes: Mir gē alowes vile hnawēpēlehnik nke had datikola le fēhwētahnēde waŷas.

¹⁷ Yesu më ntehnëka: «Bokawo afêlawo, kabi bokala hayu ten gë vëhni Rëm mën ka. Yiryei afëyanëhnowëhni vëyënta mën va: gë vëhni Rëm mën kayêdëfu, ale ye Rëmun fëna; gë vëhni Wën mën, ale ye Wën hun fëna.»

¹⁸ Awa Mari mbë Magëdala njilehn vërëfal hna do pëyahni: «Nubuha Ahwëhn a!» Pëyakëhniwo fëna ile ntehnëkawo ya.

Itufëhna Yesu vërëfal vëlëwu

¹⁹ Hnë dimasi rac dënk, g'anëka ga, vërëfal va hnë cery nkeniwo do cëdëniwo warënkä wä, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va. Yesu më njijëk fagant lëw hni do ntehnëhni: «Arabi yam ya nke gë wuhne!»

²⁰ Ante nësëk koyëna na, më tufëkëhni wëbäk wadëwu wante pakiko na gë wajiy na. Vërëfal va më pëbëkëhni hnatah kabi nudëniha Ahwëhn a.

²¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Arabi yam ya nke gë wuhne! Gante payiko Rëm ki, payëdëmu ami fëna.»

²² Ante nësëk watac na, më cëlëkëhni do ntehnëhni: «Mawëryina Iyir Ipacah na.

²³ Vahnë vële ravëndun wameh wadëw hni va, tavëhnëdëni, do vële wëyëndun tavëhn va vëravëhnëdëna.»

Yesu gë Toma

²⁴ Aryampo hnë vërëfal pëhw gë vëhi hna gentilohna gë vëhni ante njijëko Yesu na. Toma yeho, umë wacëdëho fënali Asëp.

²⁵ Vërëfal vëyëntaw va më ntehnëniha: «Nubunëha Ahwëhn a.»

Toma më ntëkwakëhni: «Ge nula vapakel wapont va wëbäk wadëwu hna, do ge ñakëla g'irufa mën yi hn'ile nkeho wapont hna do vák mën yi wajiy wante cëhiko hna, mawëda muk.»

²⁶ Ga ndëcëk wafac mbëd gë warar, vërëfal Yesu va mboko nkeni cery hna. Fac rac, Toma gë vëhni nkentiko. Warënkä wä mboko cëdëni bare Yesu më njijëk kahn fagant lëw hni, do ntehnëhni: «Arabi yam ya nke gë wuhne!»

²⁷ Tac më ntehnëka Toma: «Ñakërye gë rufa hu yi ani, yëkëry wëbäk mën ni; yeli vák hu yi ayak wajiy mën ni. Tavëry gwaj na do ahwëtahno!»

²⁸ Toma më ntëkwaka: «Ahwëhn mën yeru do Wën mën!»

²⁹ Yesu më ntehnëka: «Kabi nuruho soje rac hwëtahneru? Mbetani vële hwëtahnef hara vëhnuuna va!»

Soje ile herik anj kayëte

³⁰ Yesu mboko ntë, tase vërëfal vëlëwu hna, wëdahëse wapëmpëhnahnah wakawäry wayabäh wante wok tëtëtayina hnë anj kayëte.

³¹ Bare ile yehëhna yi, kerik soje ahwëtahnahnu Yesu ye Arëhnayik a, Aju Wënu na, do ge kwëtahnërunëha, nuyañun sël ntawäry, uwám pary wä, g'uwac lëwu wä.

21

Itufëhna Yesu hnë vërëfal mbëd gë vëhi

¹ Ga ndëcëk rac, Yesu mboko tufëhnahni vërëfal vëlëwu va, tëfary lant Tiberiyad hna. Wëlin gante tufëhnakëhniwo ka:

² ndampo fo nkeniwo, vëhni: Simo Piyer, gë Toma nte wacëdëho Asëp a, Natanayel mbë Kana vë Galile, Viju Sebede, do gë vërëfal vëhi vëyëntaw va.

³ Simo Piyer më ntehnëkëhni: «Gë fëla wuwis njidëfu.»

Më ntëkwaniha: «Fuhnë fëna, njintëdebun.» Awa njilehnëni kayëni kulu hna, bare ñoñ vëfëlalohna umëd tac.

⁴ Ante pëgwëko pacënd na, tükiko Yesu, tëfary wënka hna kahnëko. Bare vërëfal va vëyëtëlohna umë ye.

⁵ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Vërah mën, pëlarunëhëhni bi wuwis?»

Më ntëkwaniha: «Hali.»

⁶ Më ntehnëkëhni: «Dabëryin waryey wi gë cape rëhw kulu hadi do pëladunëhëhni.» Awa ntabëhneni waryey wä, do vëhodilohna ntabëtini, kabi wuwis wä pëbëniho.

⁷ Awa arëfal ale nahnedëho Yesu d'us ya më ntehnëka Simo Piyer: «Ahwëhn a ye!» Ga nkwëryëk wanës watac, «Ahwëhn a ye», Piyer më mbokëryak cudä cud' nte cudëtako na do ntëba wënka hna.

⁸ Vërëfal vëyëntaw va më kegëtani ndotëndëni waryey wafëbah wuwis wä: vëyawëlohna vambëñ va, soje wametër keme fo ñawëtaniho.

⁹ Tëkëndëni tunj vambëñ hna, më nuni hwëdëh g'uwis ga mbëlëdëni do gë vamburu.

¹⁰ Yesu më ntehnëkëhni: «Yojëhëni wuryampo hnë wuwis wule fëlarun takan wi.»

¹¹ Simo Piyer kayëlehn kulu hna ndoj waryey wã nkal hna. Wuwis wusankaf wule fëbëko wã, keme gë wafëhw imbëd do gë warar (153) nkeniho do, mama njabahnëniho dus, waryey wã bëkëtalohna.

¹² Yesu më ntehnëkëhni: «Yijën tokin.» Wëla arëfal aryampo dëkëlohna tëya: «Mo yeru?» Njëtëniho Ahwëhn a ye.

¹³ Yesu më tëhak, nuf mburu ña do cahëlehnëhni, tac wuwis wã fëna.

¹⁴ Rarëna ña tufëhnakëhniwo Yesu vërëfal vëlëwu va, kobëri ga mbëhnahnëko.

Yesu gë Piyer

¹⁵ Ga puhnani tok ña, Yesu më tëyëka Simo Piyer: «Simo, aju San, ñahnëruho bi alëbëhni vëyi?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru, ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni vupe mën va.»

¹⁶ Tac më mbok tëyëka higëna ña: «Simo, aju San, ñahnëruho bi?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Pabëryihni wape mën ña.»

¹⁷ Yesu më mbok tëyëka rarëna ña: «Simo, aju San, ñahnëruho bi?»

Piyer ñamëlehn kabi rarëna ña tëyëkawo Yesu bi ñahnëka. Më ntëkwaka: «Ahwëhn, njëtëru fop; njëtëru ñahnëmi!»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni wape mën ña.»

¹⁸ «Toña ña fëyadëmi: ante nkoruho jar ña, wëjë dënk yëbadëho ryil ña do njiduhu hn'ile ñaduhu hna, bare ge ntafëru, njelëdu wëbák ñi, ahawary yabëdëhi do njiryeryëdëhi hn'ile nkoru ñadila ayi hna.»

¹⁹ (Hara, gë wanës watac, Yesu tufahnëdëho sifa cëm nte cëmëd Piyer tufahnahn inaÿ Wënu ña.) Ante nësëk watac ña më kwënëk: «Tëfe!»

Yesu g'arëfal ale ñahnëko dus

²⁰ Piyer më cahëtak do nuhna arëfal ale ñako ñahn Yesu dus ña; hamëhni tëfidëhëhniwo. Arëfal arac rankako gë cape Yesu ante tokëdëniho roka ña do tëya: «Ahwëhn, mo ye ale rokadëhi ña?»

²¹ Piyer nukawo, më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, aÿi lë, ye yedëha?»

²² Yesu më ntëkwaka: «Ge ñadä cëm hafo vokaju, ye yentahniki? Wëjë, tëfe!»

²³ Awa wanës watac campëlehn hnë vëhery vële hwëtahnëk hna; ntehnëdëho, arëfal arac cëmëdina. Bare Yesu dehnëlohna cëmëdina, umë lehnëko ge ñadina cëm hafo mbokaj, ye yentahnika?

²⁴ Arëfal arac dënk hnësëk had sedë do herëk watac. Njëtëbun cedëya dëwu ña toña ye.

²⁵ Yesu mboko nti viyabah vihawary. Ge kerakënde fop, ntiyahnëko tëkëlakëndina duniya li vëkayëte vante herakënde va.

Vantiyehn Vëfayik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk kayëte Itëfëta nte kerëk Lik paŋare Yesu ŋa ye ale herëk Vantiyehn Vëfayik ŋa. Gante nke ka namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va aye hna Lik herëk inji kayëte.

Mpëd kayëte Vantiyehn kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahnah gë wabëhn wafëhw imbëd gë warar g'imbëd (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ŋa, ante ndëcëko wëyas Pol ŋa. Njëtinëk Lik arëfëlënta Pol yeho wati wëyas walëwu wa bare gena kwëlékwël nkelahnëniho. Njëtinëk rac kabi, kas fagant kayëte hna, rëkëk ntehnënd «fuhnë» hnë vikerëh vidëwu hna.

Age Itëfëta nte kerëk Lik ŋa nësahnëd soŋe uwám Yesu gëd hnani, Vantiyehn Vëfayik ŋa nësëd vile rëfidëha va, doku vëfayik soŋe ntëdahnëni mbara vële hwëtahnëk va gante-wo-gante fagant bulunda wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif. Age wapëtala kayëte Lik ŋa ntehnëk Ajë Wënu ŋa kërënakëhni, rëk pëgw wapëgwala Vantiyehn ŋa Iyir Pacah inja njëdahnik ntapëhnahni.

Wëlin yëb ryampo, 1.8, ile hnëfak: «Bare yëtëryin iyin: Iyir Ipacah inja cëlid hnë wühnë do nuŋadun fanka falëwu fa do wasefë mën yeŋun Yerusalem hna, Yuŋe hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik ðuniŋa hna.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Pol, wasëwif, Ahwëhn, Iyir Ipacah, vëfayik, kulu, Rom, mbara vële hwëtahnëk, Wanës Wakasëk.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wafac warëkwa Yesu Këris nkal li (1.1-11)

Inap gë iyij Iyir Ipacah (1.12-2.13)

Ipëyahn Wanës Wakasëk Yerusalem hna (2.14-8.3)

Ipëyahn Wanës Wakasëk hnë vankol Yuŋe gë Samari hna (8.4-12.25)

Ipëyahn Wanës Wakasëk gante-wo-gante nkal li (13.1-21.16)

Apëlaniha Afayik Pol Yerusalem hna soŋe cëdëniha (21.17-23.22)

Njoniha Pol Sesare hna (23.23-26.32)

Njoniha Pol Rom hna (27.1-28.31)

Iyir Ipacah nte njëdahnëd Wënu ŋa

¹ Aÿënta mën Tewofil, kayëte ndënkwëryënk wën hna nësëbuho fop ile pëgwëko ntind Yesu do karaŋëndëhëni vahné ŋa

² hafo hnë fac le nufiko nji g'ambin ŋa. Ani gë kayahnënd ŋa, umë nkabëkëhni gë fanka Iyir Ipacah ŋa vële tëhnako had vëfayik va ile rëfëka ntini ŋa.

³ Vëhni, ante mbëhnëko ŋa, Yesu tufëhnakëhniwo do tufëkëhniwo yaŋah njëtahnëni paryi nke mbëhnëk. Hnë wafac wafëhw wahnah tufëhnakëhniwo do nësëhnëhni soŋe Inaw Wënu ŋa.

⁴ Fac ryampo, wati nte mbarëniho ŋa, më ntehnëkëhni: «Ant'aÿawëtawu Yerusalem; napëryin ile ntehnëko Rëm njëdadhë ŋa, umë ye uyëd ule fëyamuno wä.

⁵ San gë wënka njaryëdëho, bare wühnë, ani gë wafac toye, g'Iyir Ipacah inja njaryëderun.»

Kayënda Yesu

⁶ Ante mbarëniho vëfayik va gë Yesu, më tëyëniha: «Ahwëhn, iyï wati bi mbësadhëhni naw inja bulunda Isërayel ŋa?»

⁷ Më ntëkwakëhni: «Rëm ŋa fo yëtëk ante ntiyaŋ vëyin ŋa; wühnë maŋëryaniluhna ayëtu wati ma yamani ile ntiyahnëd ŋa.

⁸ Bare yëtëryin iyin: Iyir Ipacah inja cëlid hnë wühnë do nuŋadun fanka falëwu fa do wasefë mën yeŋun Yerusalem hna, Yuŋe hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik ðuniŋa hna.»

⁹ Yesu, ga nësëk watac, nufiko g'ambin, do njëkëdënihawo vëhni fop; tac anjar cankëlehna hafo nambëniha.

¹⁰ Nkoniho ntaŋëniha Yesu g'ambin wati nte njaŋëtahëdëho ŋa, tëketëni vësan vëhi vële sudak viŋi viyah haryënk w lëw hni do ntehnënihëhni:

¹¹ «Vësan vëvë Galile, soŋe ye yëwërun aki ayëkëndu ambin ŋi? Asan ale wacëdun Yesu ŋa, hnuŋëhnirunëha nji g'ambin do koyëna mbokajëd.»

Ahnëmpët Yuŋa

¹² Awa vëfayik va matëlehnëni Kuṇ Oliviyë hna mbokani Yerusalem. Yëbëlan Kuṇ Oliviyë ṇa gë Yerusalem tëkëko kilo uyas gë toye.

¹³ Tëkëndëni tuṇ, kayëlehnëni yaṇ etas hna, hnë cery ante rëkëniho nkehahnëndëni ṇa. Wëlin wamac vële yeho hnam va: Piyer, gë San, gë Sak, gë Andëre, gë Filip, gë Toma, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Sak aju Alëfe, gë Simo nte wacëdëho Ahahnëndak, do gë Yuda aju Sak.

¹⁴ Mawalëniho mbarëlëndëni kwëlëkwël soṇe yëfa gë Mari hnëmu Yesu, gë vësëval vëryampo, do gë vëheryu Yesu.

¹⁵ Fac ryampo, ante mbarëdëniho ṇa, Piyer matëko tase vële hwëtahnëk hna vële rëkëko mpëd keme gë wafëhw wahi (120), do ntehnëhni:

¹⁶ «Vëyënta mën, ile fëyahnik Vikerëh hna, watac tëfëkawo ntiya. Iyir Ipacah ṇa pëyahnik kobëri fo wës David hna soṇe Yuda nte ryënkwarëkëhniwo vële fëlaka Yesu va.

¹⁷ Ayi asan, aryampo hnë fuhnë yentiko, do doku rac fo hwëtahnahninëkëfuno.

¹⁸ «Kaṽ laṽahniko koryi ile cosiko soṇe iyëdahn Yesu ṇa. Hnam njoko, hafo tënka dɔnk ṇi, cahnëlehna wabëy ṇa.

¹⁹ Vahnë vële lëdëk Yerusalem va fop njëtaniho watac: soṇe umë wëcahnik ṇi kaṽ gë wanës wadëw hni ṇa: “Akëlëdama.” Umë fëhnëtanëd: “Ikaṽ Wasat.”»

²⁰ Piyer më mbok ntehnëk: «Wëlin ile herik Kayëte Wahnëw hna soṇe Yuda ṽa: «“Araḃi tere lëwu ṽa tavi, ahnë antë ntëdahn kwëlëkwël.”»

Mbok keru fëna:

“Araḃi ahaṽary nuf doku lëwu ile njëdäkawo Wënu ṇa.”*

²¹ Tëfëka tëhnayina aryampo hnë vële lapëhnaðëhëfuno gante-wo-gante, ante njasëlehëdëneho gë Yesu Ahwëhn a,

²² kobëri ante njaryëkëwawo San Yesu hafo ante nufëhninëkëfuna nji g'ambin. Asan a rac nkentëde koyëna sedë gë fuhnë, ifëhn dëwu ṇa.»

²³ Awa, ga nësëk watac Piyer më tahnënihëhni vësan vëhi: Matiyas, gë Yosef, nte wacëdëho Barësabas, (wëcako fëna Yusëtis).

²⁴ Awa vële hwëtahnëk va më njëfani aki: «Wëjë, Ahwëhn, njëtëru iṇa vahnë ṇa fop; tufëryifuna bi mo rëhnaru hnë vëyi vësan vëhi

²⁵ Soṇe nke afayik nëmpëta Yuda nte yik gë yëwa ile rëfëka.»

²⁶ Tac njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo yed. Awa, më tufahnëk Matiyas ye. Nkwënëlehnëniha vëfayik pëhw g'aryaw hna.

2

Itëk Iyir Ipacah ṇa hnë fac Pantëkot

¹ Ga tëkik fac Pantëkot ṽa, vële hwëtahnëk va sën ryampo fo mbarëlëniho.

² Taṇ wëñaṽ matëlehi g'ambin. Nkeho had wëñaṽ sël hwëhn fanka, do pëbëlehn hnë tere le ntaḥahnëniho hna.

³ Wati rac dënk, nulehnëni waryëw wale wëntëlëk gë humpen hwëdëh. Pitëlelehn tindahni ale-wo-le nkaf hna vëhni fop. ⁴ Pëbëlehnëhni taṇ vëhni fop Iyir Ipacah ṇa, pëgwëlehnëni nësëndëni vanësa vakawary, ale-wo-le gante njëdadhawo Iyir Ipacah nësënd ka.

⁵ Hara, wati rac, wasëwif wale wätiko duniya ṽi fop, Yerusalem hna nkeniho; ntënëdënihawo Wënu ṇa.

⁶ Ga nkwëryik wëñaṽ watac, më mbarëpëlëni. Pëmpëhnahnëkëhniwo dus vëhni fop, kafi ale-wo-le hnë vëhni nkwëryëdëhëhniwo ga nësëdëni wanës wadëwu ṇa dënk.

⁷ Pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët do ntehnëdëniho: «Vëyi vahnë vële hnësëd vi, vëyena bi fop vëvë Galile?»

⁸ Awa, hak kolahnëbun wëryëndëfuni, ga nësëdëni ale-wo-le wanës wante yëwëbun ṇa?

⁹ Vëryampo hnë fuhnë Parët matiniho, gë Medi, gë Elam; nkeniho vële lëdëko Mesopotami, do gë vëvë Yude, gë Kapados, gë Pon, do gë Asi;

¹⁰ gë vëvë Fërisi, gë vëvë Pampëfli, gë Espët, do gë waresiyo Libi ile ye d'arël ankol Siren; do gë vële wätik Rom,

¹¹ gë vëvë Këret, do gë vëvë Araḃi; vëryampo wasëwif naginiho, do vëryampo caliṇëniho caliṇa wasëwif. Nkwëryëdëfunëhëhni fuhnë fop, ale-wo-le gë nësa ntëwu ṇa, ga nësëdëni soṇe wadoku wapëren wade ntid Wënu ṇa!»

¹² Vëhni fop pëmpëhnahnëkëhniwo dus do vëyëtëlohna ile nahadëni; ntehnëdëniho vëhni fop: «Ye ga ye iṽin?»

¹³ Bare vëryampo njafañdëñihëhniwo vële hwëtahnek va ntehnëndëni: «Vëyi uñen ndëwëni!»

Ile nësëhnëkëhni Piyer kore ya

¹⁴ Awa Piyer gë vëfayik pëhw g'aryaw va kahnëniho do ndekahnëhni kore ya: «Nëparyino ðus, vëyënta mën wasëwif do gë fop wühne vële ye Yerusalem vi: gwëryëryin ile ryëcëtað ya.

¹⁵ Nahadun vëyi ndëwëni bare vëryëwëna! Cahnëfëd fo wok do sëwif cedfina muk iyï wati!

¹⁶ Iyin hawary ye, ile nësëko kila ile waciko Sowel ya:

¹⁷ «Wënu ña më lehnëko: "Wëlin ile rëkid ya:

wafac warëkwa hna:

campehnëdëfu Iyir mën inja vahnë hna fop;

vijë hun gë vëryag hun va nësëdëni wanës Wënu ña had wakila,

tufëdëfuhëhni vëjar hun va

do gë vicër va vijë gë huðakery.

¹⁸ Ha, campehnëdëfu Iyir mën inja vëryokuñ mën hna, vësan gë vësëval,

hnë wafac warac, do rëkëd

nësëndëni wanës Wënu ña had wakila.

¹⁹ Ntëdëfu vijë vifëmpëhnahnah yan, ambin hna,

do gë wëdahëse hnani gëd nkal li:

umë yed wasat gë hwëdëh do gë vëjar hwëcic,

²⁰ do ulav wa kuyëd

do ulepera wa mbëntëd had wasat.

Umë fop nkeð tëkahnind fac Ahwëhn a,

fac sankaf ryëwayik hn'ile mbokahnid rac.

²¹ Do pehëtëdëhëhni fop vële wëcadëha va."*

²² «Nëparyin ðus, vahnë vëva Isërayel, ile yadëmu hnësëhnu ya: Yesu mbë Nasaret, gante njëtërun ki Wënu ña ntüyehndëhawo vijë vifëmpëhnahnah tase hun, gë wëdahëse do gë vile nkok nahana ahnë. Tufëku umë fayika.

²³ Umë Wënu ña njëðakuna gante pëhnako ka, gante kahnëndëko kobëri ka. Do wühne njëðarunëha vële wok vëlënënëna Sariya Moyis va pakëniha hnë kërëwa aryawuna.

²⁴ Bare Wënu ña mbëhnëndanëka, pehëtëka cëm hna, tufahnëk icëm inja kodina pëlahna hn'ucankaf ntëwu hna.

²⁵ David nësëko soje Ahwëhn a:

«"Nudëfuhawo kwëlëkwël Ahwëhn a haryënk w mën,

g'irëhw mën nke soje wowu hahnëndañ.

²⁶ Soje umë pëðahnëka ntañary mën inji urisah

do wës mën ya uhnatah njëwëd,

wëla mbahn mën inji ikwëtahn hna njinëgad;

²⁷ Njëtëbu tavëðilohna ðuniya vësëm hna,

tavëðilihna aryokuñ hu yëlu yag hna.

²⁸ Njëtëndanëruho ankaw nte yid

gë ðuniya le wok puðina.

Igelahn gë wëjë ña natëdëho ðus."*

²⁹ Piyer më mbok ntehnëkëhni: «Vëyënta mën, paryi nke David nësëko koyëna bare njëtënik wapacëk cëmëk do mbañik. Iyag dëwu ña hafo dol ñal fu li nkok.

³⁰ Awa, paryi nke kila yeho do njëtëko Wënu ña ntëkëhnëkaw nteha aryampo hnë vutah vuntëwu hna nëmpëtëdëha ucankaf ña.*

³¹ Koyëna David kobëri fo njëtëko soje ibëhn Këris ña, do umë nësëdëho, ante ntehnëdëho Wënu ña tavëðilahnna ðuniya vësëm hna, do tavëðina mbahn dëwu ña nkël.*

³² Wanës wadëwu ña soje iyin nësëd Yesu, ale mbëhnëndanëk Wënu ña, do fuhnë fop wasedë yeyinëk.

³³ Tac nufik soje nji ntaña laña hnëfak hna g'irëhw Wën. Do tame, gante ntehnëko Wën Rëm ya, nuñak hnë umë Iyir Ipacah inja do campehnëk hnë fuhnë. Umë ye ile hnuðun do wëryëdun iyï wati yi.

³⁴ Awa David, umë kayëna g'ambin had Yesu. Do kat më lehnëk:

«"Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a:

* 2:21 2.21: Sowel 3.1-5 * 2:28 2.28: Wahnëw 16.8-11 * 2:30 2.30: Wahnëw 132.11 * 2:31 2.31: Wahnëw 16.10

‘Yij alaña g'irëhw mën

³⁵ hafo hale këfëdëfuhëhni vële yëwëki va haryënkwa hu.' **

³⁶ «Awa wëli ile rëfëka njëtëni wapacëk fop ßulunda Isërayel ya: ayi Yesu nte fakërun kërëwa ni, Wënu na ntika Ahwëhn gë Arëhnayik.»

³⁷ Wanës wadëwu na ntavëkëhniwo ðus vële wëryëkawo va. Umë tëyëniha Piyer gë vëfayik vëyëntaw va: «Vëyënta fu, ye rëfëka lifu?»

³⁸ Piyer më ntëkwakëhni: «Gwëcëtaryin vankeya hun va do ayaryiwu ale-wo-le g'u'wac Yesu Këris wa, tavëhnahnu Wënu na wameh hun na. Awa njëfadëhuna Iyir Ipacah na.

³⁹ Yëtëryin, inji Iyir Ipacah ni nte ntehnëk Wënu na njëfadëhuna w'uhnë hwëhnëk gë vutah hun va, do vële wok vëyena wasëwif va: umë ye fop vële macëd' Ahwëhn a Wën fu na.»

⁴⁰ Piyer mboko nësëhnëhni wanës waka'wary wayabah soje ma'wehnahnëhni do kamëna'yëhnahnëhni, ntehnëdëhëhniwo: «Ma'wëryin ipëh inja, pitaryinëhni vahnë vëwën vëvë gaki vi!»

⁴¹ Awa vahnë vëyabah hnë vëhni ma'wëniho wanës Piyer na do ntiniho njaryini. Do hnë fac rac tëkëniho vahnë wawuli warar vële wënako kore vahnë vële hwëtahnëk hna.

Ankeya vële hwëtahnëk

⁴² Koßëri tac, paßëniho nëpa wanës wante karanjëdënihëhniwo vëfayik na, do nkeni ndampo fo vëhni fop, tokëdëniho ndampo fo do njëfadëniho ndampo fo.

⁴³ Idak Wënu na pëßëkawo ale-wo-le, kaßi ntiyëhnëkëhni vëfayik va wëdahëse wayabah gë vijë vifëmpëhnahnah viyabah.

⁴⁴ Fop vële hwëtahnëk va ndampo fo nkeniho do cahëlëdëniho fop ile kwëhnaniho ya.

⁴⁵ Wëla watere wadëw hni na nkwa'fëdëniho do gë ile kwëhnani ya do cahëlëdëniho koryi ya vëhni fop, ale-wo-le gante mbalëka ka.

⁴⁶ Fac-wo-fac, mbarëlëdëniho selege Cery Wën Cankaf hna, do gë watere hna soje gubëlehn mburu na g'uhnatah do g'intawary pacah.

⁴⁷ Tëfëta'fëniho ifërën ile ntidëho Wënu ya do vëvë Yerusalem va fop ñadënihëhniwo. Awa Ahwëhn a kwënëdëhëhniwo fac-wo-fac vële pehetëdëho va.

3

Iyërën ale wok kodina njas

¹ Fac ryampo, Piyer gë SanCery Wën Cankaf hna njidëniho soje iyëfa ßë wati rarëna g'anent hna.

² Nkeho asan ale cëmëko wakwër koßëri nte nagiko na yiryeryëdëho hnë rënka le wacik «Wamah» hna. Fac-wo-fac njodëho hnam soje muntandëhni vële rënkëd' Cery Wën Cankaf va.

³ Ante nukëhniwo Piyer gë San ga nkëhnëni tënkëni Cery Wën Cankaf hna, më muntakëhni koryi.

⁴ Vëfayik vëhi va më nta'jëniha do Piyer më ntehnëka: «Yëkëryifu.»

⁵ Asan a më njëkëkëhni wapacëk kaßi ntiyahnëkawo nu'jad iñë hnë vëhni.

⁶ Piyer më ntehnëka: «Wëla ðalasi kwëhnala, ßare ile hodëfu liwu ya ntinëndëmi: g'u'wac Yesu Këris mbë Nasaret na, matëry ayas!»

⁷ Tac ta'j më pëlaka vák rëhw yi ndemahna mat. Ta'j, wakwër na njawëlehna,

⁸ umë ntonak kahn do pëgwëlehn njasënd. Tac tënkëntëlehni gë vëhni Cery Wën Cankaf hna: njasëdëho ntonatënd uhnatah wa do cëmbëdëhawo Wënu na.

⁹ Kore ya fop nunihawo koyëna ga njasëd' njëwatënd icëmb Wënu na.

¹⁰ Njavëtiko paryi umë la'ñadëho «Rënka Wamah» Cery Wën Cankaf hna kwëlëkwël muntand. Ga nuyik ile yehawo ya, vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo ðus do vëyëtëlohna ile nahadëni.

Wanës Piyer na Cery Wën Cankaf hna

¹¹ Vahnë va nuniho asan a tavëdëlëhniwohna vëhni Piyer gë San. Soje umë nkaryëniho kwërënihëhni nder cankaf nte wacik Salomo* hna do pëmpëhnahnëkëhniwo.

* 2:35 2:35: Wahnëw 110.1 * 3:11 3:11 Salomo aju David yeho, ahna'w Isërayel had rëmu. Umë vëryëhnëko Cery Wën Cankaf na do njëtiko soje yasery yalëwu (1 Vëhna'w 6; 1 Vëhna'w 5.9-14).

¹² Ga nuk Piyer watac, më ntehnëkëhni: «Vahnë vëva Isërayel, soje ye pëmpëhnahnëku g'ini yërën? Soje ye lanjërünëhëfu? Wëjë lehnëk imëk dëw fu dënk ma usatah lëw fu kahnahnëk njasënd aji asan?

¹³ Wën Abëraham, gë Wën Isak, gë Wën Sakob, Wën vacërakëlo fu va fop tufahnëk nafa sankaf aryokunj alëwu ja Yesu. Njëdahnërunëha vëhni Pilat hna. Umë ñadëho tava hare wuhnë njwëjërünëho.

¹⁴ Wuhnë njwëjërünëha Afacah, Asatah a. Pecehnu arëyu aŵawëryahniwu tavi ale ryawëka ahnë bare wuhnë njwëjërünëho.

¹⁵ Koyëna ndawërunëha ale yëdahnëdëho uwám wá duniya li. Bare Wënu ja matëndëka vësëm hna do wasede yeñun.

¹⁶ Kabi kwëtahnëbunëha Yesu, fanka wac lëwu wá njawënenëka asan ale hnuñun do yëtërun aji. Ha, soje kwëtahn inte hwëhnañun gë Yesu ni njërahnëk aji asan gante nuñun wuhnë fop ki.

¹⁷ «Tame, vëyënta mën, njëtëbu ñus wuhnë gë vësankaf hun vi yëtëluhna ile pëhnëtanëd ile lirunëha Yesu yi.

¹⁸ Bare Wënu ja ntik koyëna ile nësëniho wakila ja fop kobëri ja. Umë ye: Arëhnyayik, ale ntehnëko payidëha ja, korotëd.

¹⁹ Awa tame gwëcëtarayin vankeya va asahëtauw gë cape Wën pëhwëcëhnañnu wameh ja.

²⁰ Koyëna Ahwëhn a Wënu ja mawëryanëdëhu ayinëgawu, do mbokëd cañëtëhniwuna Yesu, ale tëhnako kobëri ja soje lëw hun ja.

²¹ Yesu g'ambin ñëwëd ten hafo wati le mbokajëd nkwëcët fop, hafo mboka canj, gante nësëko Wën ka hnë wawës wakila wacëvah wabë kobëri ka.

²² Koyëna Moyis më lehnëko: «Ahwëhn a Wën hun ja cañëtëhniñdëhuna kila g'ami ki. Avë bulunda hun yed. Ge tëkik afo ahnëpawuna fop ile ntehnëdëhu ja.

²³ Ale wëjëd mawëhna iji kila ja ndawëde do cani bulunda Wën hna kwëlëkwël.»*

²⁴ «Ha, wakila wante hnësëdëho, kobëri Samiyel ja, vëhni fop pëyahñëni wati le yehahninëk dol yi.

²⁵ Vutah wakila watac va yerun do nkentahnirun akwëtëla nte kwëtëleniho Wënu gë vacërakëlo hun va ante ntehnëkawo Abëraham: «Hnë ale hnagik hnënk lëw hu njëdëdëfuhëhni wabulunda wabë nkal ni fop.»*

²⁶ Soje hun ten Wënu ja canika Aryokunj alëwu ja, payika ndemañu aravu wuhnë fop vankeya vameh hun va.»

4

Piyer gë San haryënk wëhitiñ hna

¹ Wati nte nësëhñëdëniñhëniwo Piyer gë San koyëna kore ja, tëkiniho vësëna wasadëha vëryampo, tëfëlini g'asankaf vële yëkad Cery Wën Cankaf va do gë wasaduse wá.

² Ntavëkëhniwo ñus gë vëfayik vëhi va soje ile karanjëdëniñhëniwo bulunda do pëyahñëhñëdëniho vësëm va mbëhnëdëni kabi Yesu mbëhnëk.

³ Awa më pëlanihëhni cëdehnëniñhëni hafo ge pacëk, kabi tëko mëd.

⁴ Bare hnë vële wëryëko wanës vëfayik va, vëyabah kwëtahnëniho, do iyañ vële hwëtahnëk na nkëhnëko tëkëni vahnë wawuli mbëd.

⁵ Ga pacëk vësankaf wasëwif va, gë vicër bulunda va do gë vëharan sariya va mbarëniho Yerusalem hna.

⁶ Nkeniho hnam Anas, asëna wasadëha asankaf a, gë Kayif, gë San, g'Alekësandër do gë fop vësëna wasadëha viyëntaw vële nkeni hnënk g'asëna wasadëha asankaf a.

⁷ Umë cëdëtijini vëhni, Piyer gë San, kahnëdëniñhëni haryënk wbara ntëw hni hna do tëyëniñhëni: «Gë iyëhne fanka, umë ye, g'uŵac mo ntihantun ijin?»

⁸ Awa Piyer, pëbëkawo Iyir Ipacah ija, më ntëkwakëhni: «Vësankaf do gë vicër bulunda,

⁹ dol tëyëdeñun soje ufërën ule linëhñëbunëha asan ale woko kodilohna njas, umë ye, gante njërenik ka.

¹⁰ Awa, yëtëryin wuhnë fop, arabi bulunda Isërayel yi fop njëtëni: g'uŵac Yesu Këris mbë Nasaret nantibun ijin. Yesu nte fakehnerun ja do Wënu ja mbëhnëdënanëka vësëm hna, soje lëwu kahnahnëk aji asan, ani haryënk w hun, g'imbahn kenderj.

¹¹ Yesu ye

«itaka inte cañëtaniho vëvëry cery ja

do ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.”*

¹² Hnë umë fo nke ipëh ña. Duniya li fop, Wënu ña koßëri canëtëlahna ahnë ahaŵary ale hoðen tëfin pehëtahninëfu.»

¹³ Vëhitij vësankaf va pëmpëhnahnëkëhniwo ðus, kabi nunihëhniwo vëhni Piyer gë San g'ikwëtahn nësëðëniho do njëtaniho fëna vëhni ðënk vësan vëhwëhn uyët këm fo ye; do njavëtënihëhniwo taj vërëfal Yesu yeho koßëri ña.

¹⁴ Kabi nunihawo asan ale yërëniko ña, ga kahnëk ðarël lëw hni, ñoñ vëhwëhnalohna ile nësëðëni.

¹⁵ Awa më ntehnënihëhni cahnëni Mbara Vëhitij hna do pëgwëlehnëni nkwa-jëlëndëni vëhni fo:

¹⁶ «Hak nticënëhëhni vëyi vësan? Vëvë Yerusalem vi fop njëtëni wapacëk vëhni lik viyë vifëmpëhnahnah vi do kodëlënëhna nkwa-jin.

¹⁷ Karañ ðëw hni ñi tëfëlahna camp g'ahaŵary ðulunda hna. Tëfëka mbañëhniñëhni antë mbok nësëhniñëhni vahnë soje Yesu.»

¹⁸ Tac më mbok macënihëhni Piyer gë San do mbañëhniñëhni antë mbok nësëni ma karañënihëhni vahnë soje Yesu.

¹⁹ Bare më ntëkwani: «Yëkëryin wühnë ðënk: cañëk bi haryënk Wën hna aŵawëhniwo, hara gena ŵawëhñëfuna umë.

²⁰ Ge fuhnë ye kodilëfuhna ravëfu inëš ile hnuubun do wëryëbun ña.»

²¹ Ga mbok ñañëhniñëhni kat vëfayik va, tavëlehnënihëhni; vëhnuyalohna fere ntihahnënihëhni wameh, kabi ðulunda ña fop cëmbëðënihawo Wënu ña soje ile njërënik asan a.

²² Asan arac kwëhnako ile lëbik wabëhn wafëhw wahnah.

Iyëfa vële hwëtahnëk

²³ Piyer gë San, tavëndëni tunj, njilehnëni taj gë vële hwëtahnëk vëyëntaŵ pëyanihëhni fop ile ntehnënihëhni vësankaf vësëna wasaðëha va gë vicër vëyëntaŵ ðulunda ña.

²⁴ Ga nëpanihëhni, vëhni fop, pëgwëlehnëni njëfandëniha aki Wënu ña: «Ahwëhn, wëjë lik ambin ñi, g'inkal ñi, gë wov yi, do gë fop ile yehëhna hnam ña.

²⁵ Gë fere Iyir Ipacah ña njëðaruha acërakëlo fu David, aryokuñëhn hu ña, nës: «“Soje ye ntavëkëhni aki wyal wi?

Soje ye nkwa-jëlëðëni ntini wabulunda ñi ile wok kodina nke?

²⁶ Vëhnaŵ vëvë nkal vi pëhwëtani wët ŵa.

Ha, vëvë haryënk Wënu, aryokuñ hu asëvah ña. Arëhna-yik alëwu ña.”

²⁷ Paryi nke, hn'iji naŵ, Eroð gë Pos Pilat nkweyëläni gë vële wok vëyena wasëwif va do gë ðulunda Isërayel ña, këfëniha aryokuñ asëvah alëw hu ña Yesu, ale rëhnaŵ ña.

²⁸ Bare ile ntini yi fop, gena haŵary ile fëhnaŵ wëjë ðënk koßëri ña fo ntini.

²⁹ Tame, Ahwëhn, nëpary gante ñañëhniñëhniñëhni ka, do njëðaryihni, vëryokuñ hu va, pëyahñëni wanëš hu ña g'ikwëtahn pëbah.

³⁰ Tufahnëry fanka hu fa gë fere wëðahëse wapëmpëhnahnah njërëhniñëhni vahnë va g'uŵac Yesu, aryokuñ hu asëvah ña.»

³¹ Ga puhnani iyëfa ña, pëgwëlehn ñënkand hn'ile mbarëniho hna. Pëðëlehnëhni vëhni fop Iyir Ipacah ña do pëgwëni pëyahñëndëni wanëš Wënu ña g'ikwëtahn.

Idemal vële hwëtahnëk

³² Fop vële hwëtahnëko va nkweyëläniho g'intaŵary do g'inahan pacah, nkeni ndampo fo. Cehëlëðëniho fop ile kwëhnani ña do ahnë dehnëðilohna ile kwëhna-k ña umë fo hwëhñëk.

³³ Vëfayik va pëyahñëðëniho iðëhn Ahwëhn a Yesu gë fanka sankaf do Wënu ña njëðadëhëhniwo fop ile valëðëhëhniwo ña.

³⁴ Hnë vëhni fop ahnë gojëlawohna inëš, kabi vële hwëhna-k wëhaŵ ma watere va nkwa-fëðëniho wati wati, do njojëndëni koryi ña

³⁵ njëðandënihëhni vëfayik va: vëhni, cehëlendënihëhniwo vëhni fop do ale-wo-le, gante mbalëka ka, nuyaðëho.

³⁶ Nkeho hnam asan ale ŵaciko Yosef. Avë hnënk Levi yeho do Sipër hna nagiko. Vëfayik va Barënas macënihëhniwo, umë fëhnëtanëð «asan ale hamëna-yëhñëð».

³⁷ Asan arac hwëhna-k kaŵ nte nkwa-fëko do njo koryi ña, njëðahni vëfayik va, soje vële mbalëð va.

5

Wamër Ananiyas gë Safira

¹ Nkeho fëna asan ale waciko Ananiyas. Nkwëryëlëniho g'asëvalu, Safira, nkwafëni kaÿ nte kwëhnaniho ña.

² Naÿëtëko koryi ÿa tac nji njëd'ahni vëfayik va ile wok ÿa, do asëvalu njëtëko.

³ Awa Piyer më ntehnëka: «Ananiyas, soÿe ye wawëru Sintani tënki hafo pëb ntaÿary hu hna? Mërehnëruha Iyir Ipacah iña, naÿëtëru koryi ile wafahnëru kaÿ dëw hu ña!

⁴ Awafahnënd ÿa wëjë hwëhnëko kaÿ iñi, do nte nkwafëru ña fëna gena bi wëjë hwëhnëko koryi ÿi? Hak kolëru ahnaha hafo ali koyëna? Gena vahnë wërehnëru, Wënu ña wërehnëru.»

⁵ Ananiyas, ga nkwëryëk watac, njok cëmëlehn tañ. Fop vële yëtako watac va ntakëkëhniwo d'us.

⁶ Vëjar njilehnini përyëni iñas ña tac njoni mbañëni.

⁷ Ga ndëcëk wëwati warar, asëvalu Ananiyas təkëlehn, hara yëtëna ile liyak hnam ÿa.

⁸ Piyer më tëyëka: «Pëyarye, kaÿ nte wafërun ña, koryi lëwu ÿi aki bi nke?»

Më ntëkwaka: «Ha, aki nke.»

⁹ Awa Piyer më ntehnëka: «Hak kolahnërun awërehnuna Iyir Ahwëhn a aki? Nëpary: vële yikëh mbañiniha asan hu va təkini rënka li do njidëni mbañinihi, wëjë fëna.»

¹⁰ Wati rac dënk njolehn haryënk'w Piyer cëmëlehn tañ. Vëjar va təkëlehnini təkätëniha ga cëmëk; njolehnëniha mbañëniha ðarël hn'ile mbañëniha asanu hna.

¹¹ Watac njonëhnikëhniwo ntakah cankaf vële hwëtahnëk va fop gë vahnë vëhawary vële yëtako va.

Vifëmpëhnhannah viyabah vile ntidëni vëfayik

¹² Vëfayik va ntidëniho viyë vifëmpëhnhannah gë wëdahëse wayabah bulunda hna. Vële hwëtahnëk va fop njehëkëhniwo ðarël nder Salomo * mbë Cery Wën Cankaf hna.

¹³ Ahnë ahaÿary dëkëd'lohna naÿahni; do vahnë va fop ntënëndëfënihëhniwo d'us.

¹⁴ Hnë watac fop vële hwëtahnëdëha Ahwëhn va nkwënadëniho kwëlëkwël, vësan gë vësëval.

¹⁵ Njiniho hafo canëndënihëhni vëres va vankaÿ hna: hnë wëgway kwëtëdënihëhniwo ma hnë wafad, soÿe, ge Piyer ndëcëd, wëla cën dëwu ña fo kod cankëhni.

¹⁶ Vahnë vëyabah fëna nkaryaryëdënihëhniwo vëres do gë vële mbërehnëni wayine vëvë vankol vante kakëniho gë Yerusalem va. Do fop njerëndëfëniho.

Vëfayik va mbërehnëdëni

¹⁷ Asëna wasadëha asankaf a gë wasaduse waÿëntaÿ wä fop ñëwaryënihëhniwo vëfayik va ile ntidëniho ÿa. Awa umë pëhnani ntinihëhni iñë.

¹⁸ Më matëni pëlanihëhni vëfayik va do cëdehnënihëhni kaso bulunda hna.

¹⁹ Bare g'umëd ga, mëleka Ahwëhn a më pidëtëk warënka kaso wä, canëkëhni do ntehnëhni:

²⁰ «Yiryin Cery Wën Cankaf hna afëyawuni bulunda ÿa wanës wante yod uwäm usër hna.»

²¹ Vëfayik va mawëhnelehnëniha: kobëri fo g'acahnëfëd ga, njilehnëni Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehnëni karañëdënihëhni vahnë va.

Awa, asëna wasadëha asankaf a do gë vële nkeniho va më macënihëhni Mbara Vëhitiñ vicër bulunda wasëwif va soÿe kitiñënihëhni. Tac më payehñëni njinëhni vëfayik va, gë kaso njojini.

²² Bare vëyëka va ga təkëni kaso hna, vërëkatëlëhniwohna hnam. Umë mbokani pëyahñëni:

²³ «Tëkatëbun warënka kaso wä ga nkok pidi d'us vëyëka va ale-wo-le yëwa lëwu hna haryënk'w warënka hna, bare ga pidëtëbun, ahnë təkätëlëfunahna ðambery!»

²⁴ Ante nkwëryëniho watac ña, asankaf vëyëka Cery Wën Cankaf ña gë vësankaf vësëna wasadëha va vëyëtëlohna ile nahadëni do tëyëlëdëniho bi ye likëhni vëfayik va.

²⁵ Hnë wati rac, təkëlehni ahnë pëyahni: «Vësan vële sëdehnërunëho va selele Cery Wën Cankaf hna nkeni do bulunda ÿa karañëdëni.»

²⁶ Awa, vësankaf vëyëka va njilehnëni gë vësan vërac mbokaryinihëhni vëfayik va. Bare vëyañënalohna, kañi ntakëkëhniwo gë bulunda ÿa antë ntutënihëhni gë wëraka.

* 5:12 5:12 Salomo aju David yeho, ahnaÿ Isërayer had rëmu. Umë vëryehñëko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soÿe yasery ÿalëwu. (1 Vëhnaÿ 6; 1 Vëhnaÿ 5.9-14)

²⁷ Ga mbokaryinihëhni, umë njonihëhni Mbara Vëhitij hna gë vësëna wasadëha hna. Asankaf vësëna wasadëha ya

²⁸ më ntehnëkëhni: «Mbañëhnirun karañ vahnë g'uwac aji asan ña. Bare wëli pëbënerunëhëhni vahnë vëvë Yerusalem vi ikarañ hun inji wahakili walëw hni hna, do ntehnërun fuhnë ryawëka aji asan.»

²⁹ Awa Piyer gë vëfayik vëyëntaw va më ntehnëni: «Wënu ña rëfëka mawëhni, gena vahnë.

³⁰ Wën warëm fu ña mbëhnëndanëka Yesu nte fakërun hnë kërëwa soje aryawuna.

³¹ Umë matëndëk Wënu ña soje ntaña g'irëhw lëwu had asankaf do afehët, njëdahnëhni vahnë vëva Isérayel va nkwëcëtëni vankeya vantëw hni va do nuñahnëni itavëhn wameh wadëw hni ña.

³² Do fuhnë, wasede warac yebun, g'Iyir Ipacah nte njëdakëhni Wën vële wawëhnëdëha va.»

³³ Mbara Vëhitij va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo had tënkëhni wasakahn wã, do ñadëniho ndawëhnënihëhni vëfayik va.

³⁴ Bare aryampo hnë vëhni, farise ale waciko Gamaliyel, tebako wanës ña. Aharan sariya ale ntënëniho ñulunda ya fop yeho. Matëko tase vahnë fop tëy canini ten toye vëfayik va.

³⁵ Tac më ntehnëkëhni vële mbarëniho va: «Vëva Isérayel, diryin wajira ile yadun aliwuni vëyi vësan vi.

³⁶ Dënkwëtaryin: fiyëna nuyinëkawo asan ale waciko Teyudas, pëlako nkaf ntëwu ña had aryëndah; tëkëniho vahnë wakeme wahnah vële rëfëdëhawo va, bare ndawiko, do fop vële rëfëdëhawo va campëniho do golohna nkwëryënde ga nësëde soje lëw hni.

³⁷ Umë, ga ndëcëc, wati vaker hna, Yuda avë Galile ya cahniko. Umë fëna vahnë vëyabah tëfëdënihawo fare ndawiko umë fëna do fop vële rëfëdëhawo va campëhniho.

³⁸ Awa tame, wëli ile hnahañu ya: antë awo afañu wëfa vëyi vësan do tavëryinëhni njini. Ge ile ntidëni yi gë ile ñadëni yi nahan dëw hni dënk matik përekañ.

³⁹ Bare ge paryi Wën hna matik kodiluhna awëmañehnni, ant'aliwu hafo awëtaryuna Wënu ña!»

Mbara Vëhitij va mawëlehnëni wanës Gamaliyel ña.

⁴⁰ Macëlehnënihëhni vëfayik va, ndafëhnënihëhni tac ntehnënihëhni antë mbok nësëni g'uwac Yesu, tavëlehnënihëhni.

⁴¹ Vëfayik va cahñëlehnëni hnam g'uhnatah sankaf kabi Wënu ña catahnëkawo gë vëhni korotëni soje wac Yesu wã.

⁴² Pëgw hnë fac rac, selele Cery Wën Cankaf hna do watere hna, nkonihò karañëndënihëhni vahnë va do pëyahnëndëni Wanës Wakasëk Arëhnayik a, Yesu.

6

Vësan mbëd gë vëhi vële rëkëd ndemandënihëhni vëfayik

¹ Hnë wati rac, nkwënadëniho vële hwëtahnëk va yañ ña. Nkenihò hnë vëhni wasëwif wale hnagiko Isérayel hna, Wa-ebëre nësëdëniho, do wëryampo hnë wayal wahawary matiniho, Wagërek nësëdëniho. Vële hnësëd Wagërek va mëhnadëniho soje vële hnësëd Wa-ebëre va, ntehnëndëniho vërac vësañëlendilohna rokëtok ya gante canëk fac-wo-fac ka soje vësëval vëvë kore lëw hni vële cëmaryëk vësan va.

² Awa vëfayik pëhw gë vëhi va më mbarënihëhni vële hwëtahnëk va fop ntehnënihëhni: «Canëna soje lëw fu ravëfu pëyahn wanës Wënu ña fabahnëfu cahëlehn ile rokëde.

³ Awa tame, vëyënta fu, tëhnaryinëhni hnë wuhnë vësan mbëd gë vëhi, vële pëbëk Iyir Ipacah, gë yasery, do hwëtahnëk. Kwëtëhnahñëdëfunëhëhni iyï doku.

⁴ Koyëna fuhnë kodëfun wo hahnëndafu iyëfa ña gë ikarañ vahnë wanës Wënu ña.»

⁵ Vële hwëtahnëk va fop mañëniho watac. Më tëhnanihëhni vëhni: Ecen, asan ale hwëtahnëkawo ñus Wënu ña do pëbëko Iyir Ipacah, gë Filip, gë Përokor, gë Nikanor, gë Timon, gë Parëmenas, do gë Nikola mbë Antiyos nte salinjëko kobëri ña sali wasëwif.

⁶ Më tufinihëhni vëfayik va soje njëfanëhnënihëhni do tindënihëhni wëbák ña alewo-le vëhni fop.

⁷ Wanës Wënu ña campëdëho kwëlëkwël g'ahawary do iyañ vële hwëtahnëk va nkwënadëho ñus Yerusalem hna. Do wëla vësëna wasadëha vëyabah kwëtahnënihawo Yesu do mañëhñëniha.

⁸ Ecen, Wënu ña njëdëkawo ðus do pëbënëkawo fanka falëwu fa, ntidëho wëdahëse gë vifëmpëhnahnah visankaf bulunda hna.

⁹ Bare vësan vëryampo pëgwëlehnëni nkwajëtehnëndëniha. Vësan vërac vëvë cery caliña nte wacëde «Cery Caliña mba Vëramp vële Ravik» yeho. Ani matiniho: Siren, gë Alekësandëri, gë Silisi, do gë Asi. Nkwajëlëdëfëniho gë Ecen,

¹⁰ bare vëhodilohna tufahnëni gena toña wanës wacatah wadëwu wante nësëndanëdëhawo Iyir Ipacah iña.

¹¹ Soje rac, më cosënihëhni vahné ntehnëni nkwëryëniha ga nësëd wanës wante yewëdëha Moyis gë Wënu ña.

¹² Koyëna ntavëndanënihëhniwo bulunda ña, gë vicër bulunda va, do gë vëharan sariya va. Tac më nëñlëhnhëniha Ecen pëlanaha, njonaha Mbara Vëhitiñ hna.

¹³ Njoryaryënihëhniwo fëna wasëde vëwër va më ntehnëni: «Ayi asan tëryëdëfina nës wameh soje Cery Cëvah Cankaf Wënu ntëw fu ña gë Sariya Moyis ña.

¹⁴ Nkwëryëbunëha, ga ntehnëd, Yesu mbë Nasaret ñi nihëd Cery Wën Cankaf ña do nkwëcëtëd wënamu wante njëdäkëfu Moyis ña.»

¹⁵ Fop vële yeho hnam va ntañënihawo Ecen kabi nunihawo yëka ña had yëka mëleka nkehawo.

7

Wanës Ecen

¹ Asëna wasadëha asankaf a më tëyëka Ecen: «Toña bi ye ile hnësëde soje hu yi?»

² Awa më ntëkwaka: «Warëm mën gë vëyënta mën, nëparyino: Wën Hnañah ña karyëtahnëkawo rëm fu ña Abëraham ante nkeho Mesopotami hna ani gë njihahnënd ntëd Aran hna.

³ Më lehnëkawo: “Tavëry nkal hu ñi, gë hnënk hu yi do ayi hn'inkal nte rufëdëfimi hna.”[☆]

⁴ Koyëna tavëko Abëraham nkal Kalëde ña nji ntëd Aran hna. Tac ante cëmëko rëmu ña, Wënu ña më pakëtika hnë nkal nte yehahnërun gaki ñi.

⁵ Wënu ña ñoñ yëdëlawohna Abëraham kwëhn umë hnam, wëla fënkwaç fatoy yëdëlawohna. Bare më lehnëkawo njëdadëha nkal iña do vërahu kwëhnëdëni ge cëmëk. Hara wati rac, Abëraham kwëhnalëhniwohna ten vutah.

⁶ Wënu ña më lehnëkawo vutah vuntëwu va hnë nkal nte wok gena dëw hni ntëdëfëni, hn'ile nkedëni vëramp do ntidëni këm fo hnë wabëhn wakeme wahnah (400).

⁷ Wënu ña nkwenëko piniñëdëhëhni bulunda ile lidëhëhni vëramp ña. Ge ndëcëk watac, cahnédëni hn'inkal tac do njijëni ani dënk, hn'ini nkal, cëmbëndëniho.[☆]

⁸ Tac Wënu ña kwëtëlëniho gë Abëraham do njëdahna namu háci ña nke dahëse kwëtëla ntëw hni ña. Awa Abëraham nagëhnikawo facan, Isak maciko, do kácëkawo ante nuñako wafac mbëd gë warar ña. Isak fëna koyëna kácëkawo aju Sakob, do Sakob fëna kácëkëhniwo viju, vële yeho warëm pëhw gë wahi waryënkwëryënk wä.

⁹ «Viju Sakob, vërac ñëwëry, fëlakëhniwo më nkwañëniha ahery hni Yosef, soje ñi had aramp hn'inkal Esipët hna. Bare Wënu ña g'umë nkeniho.

¹⁰ Ntühëtëkawo mbër ntëwu ña fop do njëdakawo yasery hafo Farawo ña, ahnañ Esipët, nëña ðus g'umë. Arac më ntika guverëner Esipët hna do gë tere ucankaf hna fop.

¹¹ «Tac tëkëlehni inte cankaf Esipët hna fop gë nkal Kanan ña. Ambër cankaf yeho. Warëm fu wä ñoñ vëwolohna nuñandëni ile tokëdëni.

¹² Sakob njëtako nkehëhna Esipët hna ile rokëde, do ryënkwëryënk wä ña më payëkëhni viju, warëm fu wä.

¹³ Ga njini higëna ña, Yosef më ntik njavëtëniha vicëru do Farawo ña njëtako vicëru va ye.

¹⁴ Tac Yosef më payehnekë njinëhni rëmu Sakob gë tere lëwu ña fop. Vahnë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (75) nkeniho.

¹⁵ Awa Sakob gë tere lëwu ña njilehnëni gë Esipët; hnam cëmëniho umë gë warëm fu wañënta wä.

¹⁶ Sisem hna njiryeryiko wañas walëw hni wä, kwëtini hn'iyag inte ntawëko Abëraham gë koryi hnë viju Hamor.

¹⁷ «Bulunda fu ña njabëniho do nkwenadëniho kwëlëkwël Esipët hna hafo tëhaj wati le ntihand Wënu ña ile nësëhnëkawo Abëraham ña.

¹⁸ Awa, ahnañ ale wok yëtëlawohna Yosef nañëgëko Esipët hna.

¹⁹ Ahnaŵ arac tokadëhëhniwo bulunda fu ŷa do këm fo ntidëhëhniwo vacërakëlo fu va porosiŷatëndëhni tavëndënihëhni vutah vunul va cëmëndëni.

²⁰ «Hnë yamani rac nagiko Moyis. Fatah fankwamah yeho, do Wënu ŷa ŷahnëkawo. ŷalu hna njëwëndiko hnë wadepera watar.

²¹ Tac më njëbik hnë kankel do ntabi hnë garyëla. Awa aryagu Faraŵo ŷa hnufakawo do kwëdëkawo had fatah fantëwu.

²² Koyëna nënjako Moyis fop uyët vëvë Esipët va do kwëhnako fanka hnë ile nësëdëho do ntidëho ŷa.

²³ «Ga nuŷak wabëhn wafëhw wahnah, Moyis pëhnako nji njëkihni vëŷëntaŵu vële nkeni hnënk va, viju Isërayel.

²⁴ Wati rac nukawo avë Esipët ga ntidëha këm fo avë Isërayel. Awa më ntëwëhnëka mbaŷ ntëwu ŷa, ndaŵa avë Esipët ŷa.

²⁵ Ntiyahnekawo nkwëryëdëni wahnënk walëwu wï, gë umë pehëtëdëhëhni Wënu ŷa, bare vëwëryëlohna.

²⁶ Ga pacëk, Moyis tëkatëkëhniwo vële nkeni hnënk va ga mëtëdëni do ñadëho konjëlehnëhni. Më ntehnëkëhni: “Wëlawa mën, hnënk yerun! Awa soŷe ye lilëdun këm fo aki?”

²⁷ «Bare ale lidëhawo aŷëntaŵu këm fo ŷa më cañëtaka Moyis ntehnë: “Ye yentahniki? Mo liki asankaf do ahitiŷ alëw fu?”

²⁸ Aryaŵo bi ŷaŷu, gante ndawëruha ŷëhno avë Esipët ki?”

²⁹ Moyis ga nkwëryëk wanës watac, më nkaryëk nji ntëd hn'inkal Madiyan hna; hnam nuŷakëhniwo vutah vucan vuki.

³⁰ «Ga ndëcëk wabëhn wafëhw wahnah, mëleka haryëtahnëkawo Moyis wula hna, fagant humpen fatëh fante ŷagëdëhohna ðarël kuŷ nte wacik Sinayi hna.

³¹ Moyis pëmpëhnahnëkawo ga nuk hwëdëh ha fatëh hna koyëna. Bare tëhadëho soŷe pëcëta wapacëk, më nkwëryëk kopa Ahwëhn a ga ntehnëdëha:

³² “Wën vacërakëlo hu ŷa yeŷu, Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob.” Moyis mbalëdëho, dëkëdëlohna njihn yëka ŷa.

³³ «Awa Ahwëhn a më ntehnëka: “Paryëtëry wapary nji, kabi hn'ile kahnëru hna cëvak.

³⁴ Nuŷu ambër bulunda mën ŷa Esipët hna, nkwëryëŷu wako g'inëm dëw hni ŷa do cëlibu, fehëtëwëhni. Tame, yij: payëdëmi gë Esipët.”*

³⁵ «Moyis tac dënk ye nte nŷwëyëniho ntehnëniha: “Mo liki asankaf do ahitiŷ?” Umë payëka Wënu ŷa had asankaf, afehët bulunda g'idëma mëleka le sahnëhnikawo humpen fatëh hna.

³⁶ Umë sanikëhni Esipët hna. Ntiko wëdahëse gë vifëmpëhnahnah hn'inkal tac, nte ntëmpëtadëniho Wov Vëntah hna, do gë hnë wabëhn wafëhw wahnah wula hna.

³⁷ «Moyis tac dënk lehnëkëhni viju Isërayel: “Wënu ŷa canëhnëdëhuna kila had ami avë bulunda hun.”

³⁸ Do fëna, ante mbarëlëdëniho bulunda Isërayel wula ŷa, umë hahnëdëho yëbëlan vacërakëlo fu va gë mëleka le hnësëhnëdëhawo hn'ikuŷ Sinayi ŷa. Hnam nuŷajëdëho wanës Wën wante yëdahnëd uwäm usër soŷe njij pëyafu.

³⁹ «Bare vacërakëlo fu va vëŷadëlohna maŷëhnëniha; më cañëtaniha do pëhnani mbokani Esipët.

⁴⁰ Umë ntehnëniha Aron: “Dinëhnëryifu wamën wante ryënkwarëhëdëfu, kabi yëtëlëfuhna bi ye fëlaka anji Moyis nte sanikëfu Esipët nji.”

⁴¹ Awa më ndëhwarëni wën le mëntëlëni gë fañihni, ntinëhnëniha sadëha, do më ntini ambënt nëŷah soŷe ile ntini vëhni dënk ŷa.

⁴² Bare Wënu ŷa niŷahnëkëhniwo do tavëhni cëmbëndëni wahol wale ye g'ambin wï. Gante kerik kayëte wakila ki:

«“O bulunda va Isërayel,

Gena ami sënahnërun sadëha wusaŵ

gë wasadëha waŷëntaŵ hnë wabëhn wafëhw wahnah wula hna.

⁴³ Hali, ndibëdunëho gante-wo-gante

usank wën ile wacëdëho Molok ŵa

do gë wën hun ile liyarun wëntëlah

g'ikol nte wacëde Refan ŷa.

Ntiyarunëho wani wamën wühnë dënk aŵuntahnëndu.

Soŷe umë fakëtandëmu hafo Babilon.”

⁴⁴ «Wula hna warëm fu wã kwëhnaniho usank ule ryënkwëtehnedëho kwëtëla nte ntiniho Wënu ña gë vëhni ña. Usank rac ntiko Moyis gante ntehnëkawo Wën ka. Sifa ule tufëkawo wã ntiko.

⁴⁵ Urac, tebalëdëniho warëm fu wã. Vëhni gë Yosuwe njonihho hnë nkal nte nkehahnëniho ßulunda vële wok vëyëtëlahna Wën, vële ntaq Wën haryënkw lëw hni va. Hnam nkoko afo David nke ahnaw.

⁴⁶ Arac nuÿako idema Wënu ña kabi Wënu ña ñadëhawo. Awa David tëyëkawo mawëryana nëmpët usank wã gë nte vëryik nte rëkéde cëmbahnënde, umë Wënu Sakob ña.

⁴⁷ Bare Cery tac Salomo* vëryehnéko.

⁴⁸ «Bare, ile ye toña ÿa, Wën Hunte Sëpëk Fop ña dëdëdëfina hn'acery nte mbëryëni vahnë. Wëlin ile pëyahnék kila ÿa:

⁴⁹ «“Wënu ña Ahwëhn a ntehnëk: ‘Ambin ña ye tinki naw mën ña,

nkal inji ye hn'ile yinëgehahnëdëfufu wapary mën ña.

Iÿëhne sifa Cery hodun avëryëhnuno?

Añëhne cape kodëfu ÿëwu?

⁵⁰ Gena bi ami lik vëÿin fop? ”

⁵¹ «Wuhnë vahnë vële kambëk vankaf vi, Wënu ña macëdëhu ßare pidërun wasakahh hun† wã gë vanëf hun va, ñwëÿëdunëha kwëlëkwël Iyir Ipacah inja! Had vacërakëlo hun va nkerun!

⁵² Nkehëhna bi kila ile nkoni vëvërehnëna? Ndawënihëhni vële fëyahnedëho itëk Yesu, Asatah a. Do wuhnë, tame, nkwaferunëha do aryawehnuna.

⁵³ Toña ye, nuÿarun sariya Wën ÿa gë wamëleka ña, ßare mawëhnëluhna muk!»

Icem Ecen

⁵⁴ Vëhitij vësankaf wasëwif va, ga nkwëryëni wanës watac, cenakëhniwo ntavah ña soqe Ecen afo cemëlehnandëni aki fo wabeñ ña.

⁵⁵ Bare umë, pëßëkawo Iyir Ipacah inja, më kanëk g'ambin do nu humpen inaÿ Wënu ña, do Yesu g'irëhw Wën kahnëko.

⁵⁶ Awa më ntehnëk: «Nëparyin: nudëfu ambin ñi pidëtak do Ajë Ahn'a g'irëhw Wën kahnëk.»

⁵⁷ Vële wëryëko wanës watac va, më ndekani dufu ciñalehnëni vanëf va, më nëñëlhëniha vëhni fop.

⁵⁸ Canëniha naw hna do ntutëndëniha gë wëraka soqe ndawëniha. Vële wërahnékawo Ecen va, jar nte wacik Sol kwëtehnanhëniho viÿi vilëw hni va.

⁵⁹ Wati nte ntutëdënihawo ña, Ecen njëfako ntehn: «Ahwëhn Yesu, kwëtehnanhëni ntawary mën inja!» ⁶⁰ Tac njolehn ndëkwëhn do ndeka rëkwa ÿa gë fanka fop: «Ahwëhn, tavëhnëryihni uwi wëh!» Ga nësëk koyëna cëmëlehn.

8

Ikorotehn vële hwëtahnëka Yesu

¹⁻² Sol nëñëkawo idaw Ecen ña. Nkenihho hnam vësan vële hahnëndako soqe Wën mbañënihawo do konëhnëdënihawo dufu.

Fac rac dënk pëgwiniho koroteyehnéndëni dufu vële hwëtahnëka Yesu va Yerusaleh hna. Vëhni fop campëniho vankol vambë Yude gë Samari hna, vëfayik va fo woko hnam.

³ Sol, umë njawëredëho mbëvehnéhni vële hwëtahnëk va; njidëho tere-wo-tere canëndëhni, vësan gë vësëval, cëdëndëhni.

Doku Filip Samari hna

⁴ Vële sampehniko va ndapëniho wayal hna pëyahnéndëni Wanës Wakasëk ña.

⁵ Filip njiko naw cankaf Samari hna pëgwëlehn nësëhnëndëhni soqe Arëhnyayik a vahnë vëvë hnam va.

⁶ Bulunda ÿa fop nëpadënihawo Filip gë yasery kabi nkwëryëniho ga nësëde vifëmpëhnah vile ntidëho va do nuniho:

⁷ vëyabab vële nkenihho gë wayine va cahnénihëhniwo ndekatëndëni dufu; do vëreyah gë vële ye vorovoro vëyabab njërëniho.

⁸ Koyëna, naw inja hnë uhnatah sankaf nkeho.

* 7:47 7.47 Salomo aju David yeho, ahnaw Isërayel had rëmu. Umë vëryehnéko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soqe yasery ÿalëwu (1 Vëhnaw 6; 1 Vëhnaw 5.9-14). † 7:51 7.51 Pidërun wasakahh hun: Wagërek hna ntehnik vintawary hun va kácina. Rac fëhnëtanëk vëyentaryahnina ßulunda Wën hna.

⁹ Hara, asan ale wacik Simo lëdëntiko hn'ankol tac do mbilayo kavëla ntidëho. Pëmpëhnahnëndanëdëhëhniwo bulunda Samari ya do naÿenadëho.

¹⁰ Fop bulunda ya, vutoy gë vënaÿah per, nëpadënihawo pary. Ntehnëdëho: «Aÿi asan fanka Wën fa dënk ye, fale wacëde "Fanka Fahnaÿah.»»

¹¹ Mbiÿëko ga pëmpëhnahnëndanëkëhniwo gë mbilayo kavëla lëwu ya, soÿe umë nëpadënihawo pary.

¹² Bare ante pëyakhëniwo Filip Wanës Wakasëk soÿe Naw Wënu ña do gë soÿe Yesu Këris ya, kwëtahnëniho do njaryiniho vësan gë vësëval per.

¹³ Simo umë dënk më lehnëko kwëtahnëk do njaryiko. Kobëri tac, ñawëdilawohna Filip kabi pëmpëhnahnëkawo ðus viÿëmpëhnahnah gë wëdahëse wade nudëho ña.

¹⁴ Ante njëtaniho, vëfayik va Yerusalem hna, vëvë Samari va mawëni wanës Wënu ña, më payënihëni ÿal hni hna Piyer gë San.

¹⁵ Vëhni ga tëkëni Samari hna, umë muntanënihëhni vële hwëtahnëk va nuÿahnëni Iyir Ipacah iña

¹⁶ kabi Iyir Ipacah iña cëlëlohna ten wëla hnë aryampo hnë vëhni; g'uÿac Ahwëhn a Yesu fo njaryiniho.

¹⁷ Awa Piyer gë San më tindënihëhni wëbák ña nuÿalehnëni Iyir Ipacah iña.

¹⁸ Simo ga nuk vële hwëtahnëk va njëdayini Iyir Ipacah iña ante tindënihëhni vëfayik wëbák ña, më ñad njëdahnï koryi vëhni Piyer gë San

¹⁹ ntehnëhni: «Maÿëryanëryino ami fëna iñi mëk, soÿe ale-wo-le rindëdëfu wëbák ña nuÿahn Iyir Ipacah iña.»

²⁰ Bare Piyer më ntëkwaka: «Araÿi mbëvehni koryi hu ÿi gë wëjë per, kabi naharu uyëd Wënu ña kodë ntaÿi!

²¹ Tëfëlihna wëla toye alinti ðoku le lidëfun ÿi, kabi ntaÿary hu ña catëna haryënk Wën hna.

²² Tavëry iña hu meh iñi do muntaryehna Ahwëhn a soÿe, ge kod nke, tavëhnahni iña meh nte hwëhnaru ntaÿary hu ñi.

²³ Ha, tavëry kabi nudëfu njapëru do aramp wameh yeru.»

²⁴ Awa Simo më ntehnëkëhni vëhni Piyer gë San: «Muntanëryinoÿa Ahwëhn a wuhnë dënk soÿe antë nkewo iñë hnë wante hnësërun ñi fop.»

²⁵ Vëfayik vëhi va, ga puhnani nës ile njëtëniho soÿe Ahwëhn a Yesu do pëyahnëni wanës wadëÿu ña, mbokalehnëni Yerusalem. Nkaw hna pëyahnëhëdëniho vankol Samari vayaÿah Wanës Wakasëk ña.

Filip gë asan avë Ecopi

²⁶ Fac ryampo mëleka Ahwëhn lehnëkawo Filip: «Yiryeyi g'ankaw yirah nte watëk Yerusalem yid Gasa ñi.»

²⁷ Awa Filip njilehn tañ. Nkaw ntëwu hna, nulehna asan. Asan arac alënënik avë Ecopi yeho, ale hwëtahnahniko hnapul Kandas ya, ahnaÿ asëval avë Ecopi ya. Soÿe icëmb Wënu ña njiko Yerusalem hna ²⁸ do gë ÿalu mëncëdëho. Saret lëwu hna ntañako do kayëte nte kerëko kila le waciko Esayi ña karanjëdëho.

²⁹ Iyir Ipacah iña më ntehnëka Filip: «Yiryeyi arëka iÿi saret.»

³⁰ Filip më nkaryëk, tëhahna, do nkwëryëdëho avë Ecopi ÿa kayëte kila Esayi ña karanjëdëho. Umë tëyëka: «Nkwëryëdu bi ile haranjëdu ÿi?»

³¹ Asan a më ntëkwak: «Hak kodëfu wëryu, ge ahnë pacënëhnedëfilohna?» Do umë ntehnëka Filip kayënti saret hna ntañ d'arël lëwu.

³² Hara viñi Vikerëh karanjëdëho:

«Nkeho had ife

ile yiryeryëde gante ndawëde,

ndemëhnako had fape fante wok kodina nës haryënk

ale wëcëdëha imul,

umë fëna ñoñ nësëna.

³³ Cëfëhnanik do nuÿana satah.

Ahnë kodina nës soÿe vutah vuntëwu va

kabi kobëri fo ntihëtik ðuniÿa li.»

³⁴ Avë Ecopi ÿa më tëyëka Filip: «Këlamï, pëyarye bi soÿe mo nësëd kila ÿi aki? Soÿe lëwu ÿa dënk bi, ma ahnë ahawary ye?»

³⁵ Awa Filip më tebak wanës ña, pëgw hnë Vikerëh vitac dënk, më nësëhneka Wanës Wakasëk wëba Yesu ña.

³⁶ Nkonïho njindëni tëkëlehnëni hn'ile nke wënkä. Awa avë Ecopi ÿa më ntehnëk: «Wëlin wënkä; ye wëmaÿehnedëf yaryiwu?»

³⁷ [Filip më ntëkwaka: «Ge kwëtahnëru gë intawary fu ña fop, koderu ayaryi.» Awa asan a më ntehnëka: «Kwëtahnëbu Yesu Këris Aju Wënu ña ye.»]

³⁸ Tac Filip më kahnëndehnek saret ña cëlëlehnëni g'umë wënka hna do njarya.

³⁹ Ga ndanini wënka hna, Iyir Ahwëhn a nufëlehna Filip. Asan a golohna nunda, ßare noko njind nkaŵ ntëwu ña g'uhnotah.

⁴⁰ Filip umë nulehn hnë nkol Asot hna nkeho, tac më tefëk naŵ g'inaŵ, pëyahnehënd gante-wo-gante Wanës Wakasëk ña, hafo wati nte tükëko hn'inaŵ Sesare hna.

9

Sol kwëtahnëka Yesu

¹ Hnë wati rac, Sol nahan dëwu ña fop idafw vile hwëtahnëkawo Ahwëhn a fo yeho. Njiko asëna wasadëha asankaf hna

² do tëya vëkayëte vante tufahned njëtahni hnë vacaliña vambë Damas hna bi mo nke. Koyëna, ge tëkatëkëhni hnam vësan ma vësëval vële rëfëd Nkaŵ Ahwëhn a, vëkayëte vatac wawëryanëdëhewo pëlahni do njiryeryëhni Yerusalem.

³ Awa gë Damas njidëho do tëko tëha naŵ tac ante penëkawo tañ caharaß humpen hunte watiko g'ambin ña. ⁴ Njolehn do nkwëryëlehn kopa ga ntehnëdëha: «Sol, Sol, soñe ye vërehneduho?»

⁵ Sol më tëyëka: «Ahwëhn, mo yeru?»

Më ntëkwaka: «Ami, Yesu, nte vërehnedu ña ye.

⁶ Tame matëry, tënkëry naŵ hna, do hnam pëyaderu ile rëfëka ali ña.»

⁷ Vële tëfëleñiho Sol va vëhodilohna mbok ñënkani do vëhodilohna fëna nësëni iñë. Nkwëryëdëniho d'us kopa ña, ßare vëhnuclawohna ahnë.

⁸ Sol matëlehn, ñes d'us, ßare golohna nund. Awa më pëlayik vák ña kahi tëkaryi gë Damas.

⁹ Hnë wafac warar mëpëko, do tokëdilohna, cedilohna fëna.

¹⁰ Hara, Damas hna nkeho ale hwëtahnëk do wacëdëho Ananiyas. Ahwëhn a karyëtahnëkawo do ntehnë: «Ananiyas!»

Umë ntëkwaka: «Ahwëhn, ani nkebu.»

¹¹ Ahwëhn a më ntehnëka: «Yiryeyi tameki kalu ile wacëde Kalu Satah, do tere Yuda hna. Tëyalëryehna asan avë nkol Tarës ale wacëde Sol ña. Iyi wati dënk iyëfa njëfad

¹² do, hn'ikaryëtahn, nukawo asan ale wacëde Ananiyas tënkëko tere hna do tinda wëbák ña mëpëtahna.»

¹³ Ananiyas më ntehnëk: «Ahwëhn, vahnë vëyabah nësëhnëniho soñe ayi asan do pëyaniho fop wameh wante ntikëhni vahnë hu va Yerusalem hna.

¹⁴ Do njijëk hn'ani gë fanka vësankaf vësëna wasadëha va soñe pëlahni fop vële ramahnëki va.»

¹⁵ Bare Ahwëhn a më ntehnëka: «Yiryeyi, kabi tëhnaabuha ayi asan nke aryokuñëhn mën, do ntidëfuha ayëtëndan uwac mën hnë vële wok vëyena wasëwif hna gë vëhnaŵ vëlëw hni hna, do gë hnë vahnë vëva Isërayel hna fëna.

¹⁶ Tufëdëfuha ami dënk fop ile rëfëka korot soñe mën ña.»

¹⁷ Awa Ananiyas njilehn. Ga tükëk, tënkëko tere hna, tinda wëbák ña Sol do ntehnë: «Aÿënta mën Sol, Ahwëhn a Yesu haryëtahnëkino nkaŵ nte rëfiruho hna, payiko soñe aholahn avoka hnund g'ahawary do pëbahni Iyir Ipacah ña.»

¹⁸ Tañ, ile ye had vakuß wuwis njolehna vinkër Sol hna do kolëlehn mbok nund g'ahawary. Awa matëlehn do njarya.

¹⁹ Tac tokëk do fanka fa mbokalehna.

Sol gë vahnë vëvë Damas

Sol wafac ñëwëntiko gë vële hwëtahnëk va Damas hna.

²⁰ Pëgwëlehn karañëndëhni caliña wasëwif hna pëyahnehënd Yesu Aju Wënu ña ye.

²¹ Fop vële hnëpadëhewo va pëmpëhnahnëkëhniwo do tëyëdëniho: «Gena bi ayi asan horotëhnëdëhëhniwo Yerusalem hna vële ramahnëka Yesu va? Do yijëna bi ani wakwëhnampër soñe pëlahni do njiryeryëhni hnë vësankaf vësëna wasadëha hna?»

²² Bare Sol nkwënadëhewo fanka fa karañ dëwu hna do wasëwif wale lëdëko Damas wa vëyëtëlohna bi ye nahadëni ante tufëdëhëhniwo wapacëk Yesu ye Arëhnayik a.

²³ Ga mbijëk Sol hnam, wasëwif wa më pëhnani ndampo fo ndawëhnëniha,

²⁴ bare pëyayiko wante pëhnalëniha ña. Njëkadëho warënka naŵ hna g'umëd gë g'ant, soñe kolahni ndawï.

²⁵ Umëd ndampo, vële hwëtahnëk karañëdëho va hnë kankel njëbënihawo, njonih, cëlëndëniha hamëhni kece sankaf ile heceyahniko tenda hna.

Sol Yerusalem hna

²⁶ Ga tëkëk Yerusalem hna Sol njëkëhnahnëko mbarëlänti gë vërëfal va, bare fop ntakëkëhniwo g'umë, kabi vëhwëtahnëlohna bi paryi gë vëhni nkentik.

²⁷ Awa Barë nabas më nufëka njoka vëfayik hna. Umë tëfëtanëhnëkëhni gante nukawo Sol Ahwëhn ka nkaŵ Damas hna do gante nësëhnëkawo Ahwëhn ka. Pëyakëhniwo fëna gante karanjëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Yesu ŵa Damas hna g'ikwëtahn cankaf.

²⁸ Kobëri tac, Sol gë vëhni nkentiko, njasëlehnëdëho Yerusalem hna gante ñađ ka do karanjëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Ahwëhn a g'ikwëtahn.

²⁹ Nësëhnëdëhëhniwo fëna wasëwif wale hnësëđ wanës wagërek ña do nkwajëlëdëniho gë vëhni, bare vëhni fëna njëkëlehnëdëniho ndawëniha.

³⁰ Ante njëtani vële hwëtahnëk ña më njonihha hafo hn'ankol Sesare hna do, hnam, më cañëtëniha nji hn'ankol Tarës hna.

³¹ Awa fop vële hwëtahnëk vëvë Yufë, Galile, do gë Samari hna yam nkenihho, nañëdëniho hnë kwëtahn hna; ankaŵ Ahwëhn ña tëfëdëniho, do nkwënadëniho, g'ídëma Iyir Ipacah inja.

Iyërën Ene

³² Hnë wafac warac Piyer njasëlendëho nkal hna fop. Hnë fac ryampo cabëko hnë vële hwëtahnëkawo Yesu do lëdëko hn'ankol Lida hna.

³³ Umë tëkatëka asan ale ŵacik Ene. Vorovoro nkeho: matëlohna hn'ipad dëŵu hna kobëri wabëhn mbëđ gë watar.

³⁴ Piyer më ntehnëka: «Ene, Yesu Këris njërëñëki! Matëry afëhwëtë ipad hu ñi.» Ene matëlehn tañ.

³⁵ Fop vële lëdëko Lida va gë vëvë lañ Saron va nunihawo do kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

Ibëhn Dorëka

³⁶ Asëval ale hwëtahnëk yeho nkol nte ŵacik Yafa. Tabita maciko. Uŵi ŵac «Dorëka» ye gë wanës wagërek ña, (umë lehnëde «incaw»). Uli fërën fo pabëko g'uryema vëhañëhna.

³⁷ Wati rac tesëko cëmëlehn. Ga njaryik ñas inja, më kwëtik hnë cery mbë yañ etas hna.

³⁸ Vële hwëtahnëk vëvë Yafa va njëtaniho Piyer Lida hna nke, ñarël lëŵ hni. Më cañëtënihëhni vësan vëhi, payënihëhni aki: «Këlayiru, yij ŷal fuhn'a hara biñëlihna.»

³⁹ Awa Piyer tëfëläntëlehnë gë vëhni. Ga tëkëni, më njiryeryik cery nte ye yañ etas hna. Vële cëmeryëk vësan va fop tëhanihawo kotëndëni; tufëdënihawo vacuđ gë viyi vihawary vile ntüđëho Dorëka ante nkoloko cëmëna ña.

⁴⁰ Piyer më canëkëhni vahnë va fop. Më ndëkwëhnëk do njëfa. Tac cahëtak gë cape iñas do ntehn: «Tabita, matëry!» Umë ñesëk. Ga nuka Piyer, matëlehn ntaña.

⁴¹ Piyer më pëlaka vák ŷa ndemaka mat. Macëlehnëhni tañ vësëval vële cëmeryëk vësan va gë vële hwëtahnëk vëhawary, tufëkëhni ga njënek.

⁴² Njëtayiko naŵ Yafa hna fop do vëyabah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

⁴³ Piyer mbiñëko Yafa hna; hnë tere avál ale ŵaciko Simo hna nkeho.

10*Piyer vëhni Korëney hna*

¹ Nkeho, Sesare hna, asan ale ŵaciko Korëney; kapiten yeho hnë kañ wasođafë wavë Rom le ŵacëdëho «Kañ vëvë Itali».

² Kahnëndako icëmb Wënu ña, do ntakëdëhawo umë gë vëvë tere lëŵu va fop. Ndemadëhëhniwo đus vëhañëhna vëvë bulunda wasëwif va, do njëfadëhawo Wënu ña kwëlëkwël.

³ Fac ryampo, ga carëtak lav a, ikaryëtahn nuñako: mëleka Wën nuko wapacëk ga ténkëd tere lëŵu hna do ntehn: «Korëney!»

⁴ Korëney ntañëkawo mbalatënd do tëya: «Nëpadëmi, ye ye?»

Mëleka ŷa më ntehnëka: «Wënu ña nkwëryëk iyëfa hu ña do maŵëhnëki. Nuk fëna ile ryemaduhëhni vëhañëhna va.

⁵ Awa tame payëryihni vahnë Yafa njini njojëniha ale ŵacik Simo Piyer ŷa.

⁶ Hnë tere avál ale ŵacik Simo hna nke, ale lëdëk tëfary wov hna.»

⁷ Ga njik mëleka le hnësëhnakëndëha ŷa, Korëney më macëkëhni tañ vëhi vëryokun vëlëŵu hna do gë sođafë ryampo ale ryokunëhnëdëhawo. Arac fëna ahahnëndak soñe Wën yeho.

⁸ Umë pëyakëhni fop ile ryecëtak takan ya, tac payëlehnëhni gë Yafa.

⁹ Ga pacëk, ante nkëhnëko tøk lav a nkaf hna, njidëniho do tëhaniho Yafa. Hnë wati rac Piyer kayëko yan teras cery hna soje iyëfa. ¹⁰ Umë njoka inte do ñadëho tok. Wati nte nêgëhnëdëho roka na, më nuk inë hn'ikaryëtahn.

¹¹ Umë nuk ambin na ga pidëtak, do inë sëlëndajdëfëho nkal li, nkeho had ipand yankah nte fërëtik do pëlayi vacape vanah tak.

¹² Hn'ipand tac, sifa wulaw gë wusaw yeho hnam, gë vile huhad nkal li, do gë wusëry.

¹³ Më nkwëryëk kopa ga ntehnëdëha: «Matëry, Piyer, dawëryihni do asemëhni!»

¹⁴ Bare Piyer më ntëkwak: «Muk! Ahwëhn, kobëri tokëla ile mbañëk sariya fu ya ma wok pacëna.»

¹⁵ Kopa ya më mbok ntehnëka kat: «Ant'alehn pacëna ile pëyahnëk Wën pacëk ya.»

¹⁶ Wahwënta warar ntiyako koyëna, tac pand inä mbokalehn g'ambin.

¹⁷ Piyer pëmpëhnahnëkawo do tëyadëho bi ye pëhnëtanëd inë ile nuk yi. Hnë wati rac, vële payiko Korëney va tëyalëdëniho tere Simo ya, do tëkëlehnëni rënkä hna.

¹⁸ Umë mëcalëni tëyëni: «Ani bi nke asan ale wacëde Simo Piyer ya?»

¹⁹ Wati nte nkoko Piyer nahand soje inë ile nuk ya, Iyir Ipacah inä më ntehnëka: «Nëpary, vësan vërar tëyalëdëhi.

²⁰ Cëlëry, ayiwu tame gë vëhni hara gwajëlehnalihna, kabï ami fayikëhni.»

²¹ Awa Piyer më cëlëk nji hn'ile nkeni vësan hna do ntehnëhni: «Ami ye ale yëkëlehnëduna. Soje ye yijërun?»

²² Umë ntëkwaniha: «Kapiten ale wacik Korëney ya fayikëfu. Asan asatah ye, ale lakëdëha Wënu na do wasëwif wä fop nahnëniha. Mëleka Wën lehnëka macehni ayi tere lëwu hna soje nëpa ile lehnëduha ya.»

²³ Awa Piyer më ndënkëhni ndakëntini hnam.

Ga pacëk, kahnëtantëlehnï gë vëhni do vëryampo hnë vële hwëtahnëk vëvë Yafa va ntapëhnanihawo.

²⁴ Ga mbok pac kat, tëkëlehnëni Sesare hna. Korëney napëdëhëhniwo; payëhnëkëhniwo vahnë vëlëwu va do gë wëlawowu wa njijëni.

²⁵ Wati nte nkëhnëko tøk Piyer tere na, Korëney kacakawo, ndëkwëhn nkaÿa g'icëmb.

²⁶ Bare Piyer matëndëkawo ntehna: «Matëry! Ahnë fo yeÿu, ami fëna.»

²⁷ Tac, ante nkonihö nësëlëndëni gë Korëney ténkatëndëni tere hna, Piyer tëkatëkëhniwo hnam vahnë vëyaÿah ga mbarëni.

²⁸ Umë ntehnëkëhni: «Njëtërun sariya wasëwif ya ma wëryanëlahna sëwif njind hnë tere ale wok gena sëwif ma nkeni lawo. Bare ami, Wënu na nkwëryëndanëko tëfëlahna kehayï ahnë, ntiyi ale wok pacëna.

²⁹ Soje umë ye, ante macirunëho nji, njijëbu hara nahalenta. Awa ñakëndëfu yëtu bi ye wacëhnirunëho.»

³⁰ Korëney më ntëkwaka: «Nuÿak wafac wahnah, gë iÿi wati ki dënk, ÿal mën hna nkebuho, iyëfa ibë g'anent na, yëfadëfuhö. Tan, asan ale liyak viÿi vilancah kahnëlehn haryënk wën

³¹ do nteho: «Korëney, Wënu na nkwëryëk iyëfa hu na do kwëtahnëk hakili idëma nte ryemaduhëhni vëhaÿëhnhah nji.

³² Awa payëryihni vahnë Yafa njini njojëniha Simo Piyer. Hnë tere aväl ale wacik Simo nke, ale lëdëk tëfary wov hna.»

³³ Payëlehnëryibuhëhni vahnë do camehnëmi gante ma wëru ayij ki. Tame, haryënk w Wën hna nkebun soje ahnëpayi fop ile ntehnëki Ahwëhn afëyafu ya.»

Wanës Piyer hnë tere Korëney hna

³⁴ Awa Piyer më tëbak wanës na ntehn: «Tame nkwëryëbu dūs: Wënu na dëbëndëlehnëlehnihna vahnë va,

³⁵ bare, hn'inkal-wo-nkal hna, ale-wo-le lakëdëha g'umë do lid usatah a, Wënu na nëjahnëdëha g'ahnë arac.

³⁶ Njëtërun Wënu na nësëhnëkëhniwo ßulunda Isërayel ya soje pëyahnëhni yam lëwu le hnuÿade gë Yesu Këris, nte ye Ahwëhn vahnë fop na.

³⁷ Ga ndëcëk ante ntehnëdëhëhniwo San vahnë ntini njaryini na njëtërun ile liyako pëgw Galile hna ten hafo Yuÿe hna fop.

³⁸ Tac njëtërunëha fëna Yesu mbë Nasaret do gante njëdaka Wënu na Iyir Ipacah, pëbëneka fanka. Umë njasëlehnëk hna ntitënd ufërën do, kabï Wënu na gë umë nkenihö, njërëndëhëhniwo vële mbërehnëdëho Sintani.

³⁹ «Wasede ile ntik fop Yerusalem hna do gë ile wojëk hn'inkal wasëwif wã yebun. Vëhni, hnë kërëwa pakëniha, ndawëniha.

⁴⁰ Bare Wënu ña mbëhnëndanëka fac rarëna hna; do ntik tufëhna.

⁴¹ Gena haryënkwa bulunda hna fop tufëhnako, bare haryënkwa fuhnë, wasede wale tëhnako Wënu ña umë dënk kobëri ña do tokëlahnëbun celahnëbun g'umë ante mbëhnëndanëkawa Wën vësëm ña.

⁴² Ntehnëkëfu harañëfuni bulunda ña do fëyahñëfu umë ye ale tëhnak Wën kitinjëhni vësëm gë vële wok vësëmëna va.

⁴³ Soñe lëwu ña nësëni wakila ña fop. Ntehnëni ale-wo-le hwëtahnëdëha ña nuñad soñe lëwu ña itavëhn wameh wadëwu ña.»

Vële wok vëyena wasëwif hnuñad Iyir Ipacah

⁴⁴ Ante nësëdëho Piyer watac ña, Iyir Ipacah inja cëlëlehni hnë vële hnëpadëho wanës wadëwu hna fop.

⁴⁵ Wasëwif wale hwëtahnëko lapëhnakawo Piyer, ga nuni njëdayini Iyir Ipacah inja vële wok vëyena wasëwif va fëna, pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

⁴⁶ Nkwëryëdënihëhniwo ga nësëdëni vanësa vante wok yëtina do cëmbëdënihawo Wënu ña.

Awa Piyer më ntehnëk:

⁴⁷ «Hak kode njwëyi vëyaryëdëna hnë wënka vële hnuñak Iyir Ipacah inja had gë fuhnë ki?»

⁴⁸ Tac më ntehnëk njaryini g'uñac Yesu Këris wã. Më tëyëniha Piyer ñëwënti gë vëhni wafac toye.

11

Itëfëta Piyer Yerusalem hna

¹ Vëfayik va gë vële hwëtahnëk vële yeho hnë resiyo Yude va njëtaniho vëryampo hnë vële wok vëyena wasëwif va kwëtahnëni wanës Wënu ña.

² Awa mbokajënd tunj Piyer Yerusalem hna, wasëwif wale hwëtahnëkawo Yesu va niraðënihawo

³ ntehnëdëni: «Tënkëru hnë vële wok vëyena wasëwif do tokëntiru gë vëhni!»

⁴ Awa Piyer pëgwëlehn tëfëtanëhnëdëhni ile ryëcëtako ña, ryampo, ryampo, ntehnëhni:

⁵ «Wati nte nkebuho Yafa ña, iyëfa mbë g'anent yëfadëfuho hnutu inë hn'ikaryëtahn ga cëlëndajëdë g'ambin: ile ye had ipand yankah inte fërëtik pëlayi vacape vanah nkeho, cëlëndajëdëho yijënd ðarël mën.

⁶ Njëkëdëfuho wapacëk ile yeho hn'ipand tac ña, umë hnuhubëhni wusañ, gë wulawñ, gë wule huhad nkal li do gë wusëry.

⁷ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnëdëho: “Matëry, Piyer, ðawëryihni do asemëhni!”

⁸ «Bare më lëkwaðu: “Muk, Ahwëhn! Kobëri tokëla ile mbañëk sariya fu ña ma wok pacëna.”

⁹ «Kopa ña më mbok ntehniko g'ambin: “Antë alehn pacëna ile pëyahñëk Wën pacëk ña.”

¹⁰ Watac wahwënta warar ntiyako koyëna, tac fop mbokalehn g'ambin.

¹¹ «Hara, hnë wati rac dënk vësan vërar rëkiko tere ile yehahnëbuho hna: Sesare matiniho do hnë ñal mën hna payijiniho.

¹² Iyir Ipacah inja më ntehnëko rëfëlefu gë vëhni hara gwajëlehñala. Vëyënta mën imbëd g'aryawñ vële yojëbu hnani vi ntapëhnanihowo Sesare hna do tënkëbunëho gë vëhni per tere Korëney hna.

¹³ Arac tëfëtanëkëfuno gante nukawo mëleka ile rënkëko tere lëwu ña do lehnëkawo: “Payëryihni vahñë Yafa hna soñe njojëniha Simo nte wacëde Piyer.

¹⁴ Pëyadëhi wanës wante fehëtëdëhu wëjë gë vëvë tere hu va fop.”

¹⁵ «Awa pëgwëbuho hnësëhnëdëwëhni ante cëlëko Iyir Ipacah inja hnë vëhni gante cëlëko ten hnë fuhnë ka.

¹⁶ Ryënkwëtalehnu wañi wanës Ahwëhn: “San gë wënka njaryëdëho, bare wuhnë, g'Iyir Ipacah inja njaryëderun.”

¹⁷ Awa Wënu ña koyëna njëdëkëhni Iyir Ipacah inja gante njëdëkëfu ante kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu Këris. Mo lë yebu, ami, wëñahnu ile ntik Wënu ña?»

¹⁸ Ante nkwëryëniho wañi wanës ña, fop ndemëhnalehnëniho do cëmbëndëniha Wënu ña ntehnëdëni: «Awa paryi nke Wënu ña njëðakëhni vële wok vëyena wasëwif imëk nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do nuñani itënk uwám usër hna.»

Mbara vële hwëtahnëk vë Antiyos

¹⁹ Vële hwëtahnëkawo Yesu va fop mbërehniniho ante ndawïko Ecen ña do umë forosñehñenkëhniwo campëni. Vëryampo hnë vëhni njiniho hafo Fenisi, Sipër, do gë Antiyos, ßare wasëwif fo karajëdëniho wanës Wënu ña.

²⁰ Vëryampo vëvë Sipër do gë Siren va njiniho Antiyos hn'ile karajëdënihëhniwo Wanës Wakasëk ña soje Ahwëhn a Yesu vële wok vëyena wasëwif.

²¹ Fanka Ahwëhn fa gë vëhni nkeho. Afo kore yabah kwëtahnëniho do mawëni tëfëndëniha Ahwëhn a.

²² Awa vëvë mbara vële hwëtahnëka Yesu vë Yerusalem va njëtaniho wanj wakasëk do payëniha Barë nabas nji Antiyos hna.

²³ Ga təkək nut gante njëdëkëhniwo ka Wënu ña vële hwëtahnëk va, natëkawo do kamënañehñekëhniwo fop vële hwëtahnëk va nko kahnëndanëhñëniha Ahwëhn a g'ikwëtahn yañah.

²⁴ Barë nabas asan a fërën yeho, pëbëkawo Iyir Ipacah iña do g'ikwëtahn iña hnë wati rac vahnë vëyabah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

²⁵ Tac Barë nabas njilehn hn'ankol Tarës njëkëlehneha Sol.

²⁶ Ga nujëka, umë njojëka Antiyos. Umë ntini bëhn ña fop hnë cery sali vë hnam hna, do karajënihëhni vahnë vëyabah. Antiyos hna maciniho vële hwëtahnëk va ryënkwëryënk wä Vahnë Këris.

²⁷ Hnë wafac warac, wakila matëniho Yerusalem njini Antiyos.

²⁸ Aryampo hnë vëhni Agabus maciko. Iyir Ipacah iña hnësendëhawo ntehn biñëdëna inte cankañ yed' d'uniña hna fop. (Nkelehn, hnë wati nte nkeho Këlod ahnañ a.)

²⁹ Awa vële hwëtahnëk vëvë Antiyos va pëhnalehñëni ale-wo-le hnë vëhni njëdahn ile mëkëd' ña njëdahnini ndemahnini vële hwëtahnëk vëvë resiyo Yude va*.

³⁰ Umë ntiniho do njëdanihëhni uyed' rac Barë nabas gë Sol njinenëhñënihëhni vicër va soje vële hwëtahnëk Yude va.

12*Icëm Sak do ipëla Piyer*

¹ Hnë wati rac, ahnañ ale waciko Erof Agëripa ña këm fo ntidëhëhniwo vëryampo vëvë cery sali vë Yerusalem va.

² Umë ndawëhnëka gë sëlame Sak, aheryu San.

³ Nuko watac nëñkëhniwo wasëwif wä, awa hnë wati ambënt mburu kwëhn levir këm hna, më pëlayehñëka Piyer fëna.

⁴ Ga pëlayik Piyer më cëdëhnëka, do kwëtehñahñëhni wakore wahnah wasodafë wahnah wahnah nëmpëtëlëndëni njëkandëniha. Nađëho tufahna ßulunda hna ge ndëcëk ambënt Pak ña.

⁵ Awa Piyer kaso hna kwëtiko, ßare vëvë cery sali va muntadënihawo Wënu ña kwëlëkwël soje lëwu ña.

Itav Piyer

⁶ Hara umëd' nte pëhnahñëko Erof, ge pacëk, njohna Piyer kitiñi tase ßulunda ña, Piyer gë vankënca ñabëlehñiniho gë wasodafë wahi. Yëbëlan lëw hni ndakëko wakwëd' do vëyëka vëhi vëyëntañ va ale-wo-le ñëwä lëwu hna nkeho haryënk w rënka kaso hna.

⁷ Tanj, mëleka Ahwëhn karyëtahnëka kaso hna gë humpen hucankaf. Mëleka ña më ñakëka Piyer wabëv hna, nëgëta do ntehna: «Matëry ñap!» Awa vankënca va njolehn wëbäk wadëwu hna.

⁸ Tac mëleka ña më ntehnëka: «Ñëbary ryl hu ña do afërya wapary hu ña.» Piyer më mañëhnëka do mëleka ña më nkwëñëk: «Cudary cud' cankañ hu ñi do arëfe.»

⁹ Piyer më tëfëlehñëdëha hara yëtëna toña ye fop ile ntidëho mëleka ña: ntiyahñëkawo hufakerye.

¹⁰ Umë ndëcënihëhni vëyëka vëryënk wëryënk wä va, tac vëhigëna va do təkëlehñëni haryënk w rënka waryëhwëra ile pabëlëni inañ ña. Rënka rac pidëtalehn umë fo haryënk w lëw hni. Cahnëlehñëni tondani ankañ, do tanj mëleka ña tavëleha.

¹¹ Awa Piyer më njavëtëk ile liyak ña do ntehn: «Tame, njëtëbu d'us toña ye: Ahwëhn a payika mëleka lëwu ña, pëhëto hn'imëk Erof hna do gë fop wameh wante ñakëndëni ntiniho ßulunda wasëwif wä.»

¹² Ga njavëtëk watac, më njik tere Mari, hnëmu San nte wacëdë fëna Marëk hna. Vahnë vëyabah varëko hnam soje iyëfanëhn dëwu.

¹³ Më mbankëk rënka ña do aryokuñ ale waciko Rod më njijëk do tëya bi mo ye hnam.

* 11:29 11.29 Vële hwëtahnëk vëvë resiyo Yude va wasëwif wä ye.

¹⁴ Më njavëtëk hohna lëwu ha do, hnatah lëwu hna, tavëlehn pidëtëna, nkary ßambery pëyah: «Piyer ye! Për hna nke!»

¹⁵ Umë ntehnëniha: «Cenaki!» Bare njawënëko paryi toña ye. Awa më ntehnëni: «Mëleka lëwu ya rëfëka nke.»

¹⁶ Piyer nkoko mbankënd. Ga pidëtëni rënka ya, nutëniha, pëmpëhnahnëkëhniwo.

¹⁷ Umë ndëkwanëkëhni gë vák yi ndemëhnani do tëfëtanëhni gante canika Ahwëhn a hnë kaso ka. Umë mbok ntehnëk kat: «Pëyaryina Sak gë vëyënta fu vëyëntaw va.» Tac më cahnëk nji sëh hawary.

¹⁸ Ga pacëk, uryënah sankaf yeho wasoðafë hna; tÿëlëdëniho bi ne nke Piyer.

¹⁹ Eroð ntehnëko njëkëlehni, ßare nuyilohna. Umë tÿëyhnëkëhni vëyëka va do, kabï vëyëtëna hn'ile nke Piyer hna, më ntehnëk ndawïni. Tac, Eroð më matëk Yude hna nji Sesare, hnam ñëwëko toye.

Ïcëm Eroð Agëripa

²⁰ Hara Eroð ntavëkawo ðus gë vëvë Tir gë Sidon va. Vërac më mawalëni soje njijëni nësëlëni. Nuñaniho ten nkeni lawo gë Bëlasëtis, asankaf vëryokuñ vëvë tere ahnañ va; tac më njini muntaniha Eroð mbokani nkeni yam kabï ile tokëdëni vankol vantëw hni ya fop nkal dëwu hna matëdëho.

²¹ Hnë fac le cëbëniho hna, Eroð më ntiyak viyi ucankaf va, ntaña tinki nañ dëwu hna do nësëhnëhni ßulunda ya fop.

²² Bulunda ya cëmbëdënihawo, ndekatëndëni: «Had wën nësëd, gena had ahnë!»

²³ Bare, wati rac dënk, mëleka Ahwëhn a tesëndanëkawo Eroð, kabï ßësalawohna Wënu ña untënah ntëwu ña. Awa më tokëniha vandur cëmëlehn.

²⁴ Hara wanës Wënu ña campëdëho g'ahawary nkal hna.

²⁵ Barë nabas gë Sol, ante puhnaniho ðoku lëw hni Yerusalem ña, mbokaniho do njoryeryënihawo San nte wacëdeho fëna Marëk.

13

Barë nabas gë Sol tëhnayini soje payini

¹ Hnë cery sali vë Antiyos hna, nkeniho wakila gë vëharan wanës Wënu ña: Barë nabas, gë Simeyo nte wacëdeho Avahnah, gë Lusiyus mbë Siren, gë Manaÿe arëfëlënta kobëri hn'utah Eroð Antipas, do gë Sol.

² Fac ryampo, wati nte cëmbëdënihawo Ahwëhn a do cuñëdëniho, Iyir Ipacah ña më ntehnëkëhni: «Pitëryinëhni tame Barë nabas gë Sol soje ðoku ile wacëbuhëhni ya.»

³ Awa ga cuñëni do njëfa, umë tindënihëhni wëbák ña tavëlehnënihëhni njini gë ðoku rac.

Barë nabas gë Sol Sipër hna

⁴ Koyëna payëkëhniwo Iyir Ipacah ña Barë nabas gë Sol; më njini ten Selusi hna. Hnam kayëniho sisikulu njini tinti mbë wov nte wacik Sipër.

⁵ Ga tÿkëni Salamin hna, pëgwëlehnëni pëyahndëni wanës Wënu ña vacaliña wasëwif hna. San-Marëk fëna gë vëhni nkenitiko do ndemaðëhëniwo.

⁶ Koyëna ndëcëtaniho tinti mbë wov ña fop hafo nañ Pafos hna. Hnam, më tÿkatëniha sëwif le waciko Bar-Yesu. Ali mbilayo kavëla yeho do kila ntiyako.

⁷ Guverëner tinti ya Serëgiyus Polus maciko do Bar-Yesu lawo lëwu yeho. Guverëner ya asan aritah yeho. Arac më macehnëkëhni Barë nabas gë Sol, kabï ñaðëho nkwëry wanës Wënu ña.

⁸ Bare ambilayo Elimas, (macik koyëna kabï Elimas fëhnëtanëk ambilayo gë Wagërek ña) kasëkëhniwo memaÿëhnahna guverëner ya antë kwëtahn wanës Wënu ña.

⁹ Awa Sol, Pol macëdeho fëna, pëbëkawo Iyir Ipacah ña, umë ntañëka

¹⁰ do ntehna: «Aroka vahné! Afëbah wamër! Fatah Sintani! Ale ÿewëk fop ile satëk! Guve tavëðu mpaÿëmpaÿëhn toña ya soje antë tÿfëniha Ahwëhn a?»

¹¹ Tame, nëpary: Ahwëhn a ndafëdëhi, mëpëðu do ßokëdëla ahnu humpen ulav ha hafo mbiÿ toye.»

Wati rac tañ, vinkër Elimas va mëhwëryëlehn, nkelehn hn'umëd mbahnah do cahëtalehnëdëho gante-wo-gante, njëkëlehnanda ale hahëdëha.

¹² Guverëner ya, ga nuk ile liyak ya, kwëtahnëlehnëkawo Ahwëhn a Yesu; pëmpëhnahnëkawo ðus ikaran nte karanjiko soje lëwu ña.

Ïkaranj bë hn'ankol Antiyos mbë Pisidi

¹³ Ga ndëcëni hnam, Pol gë vërfëlëntawu kayëlehnëni hnë sisikulu Pafos hna njini Perëg vë Pampëfili hna. Hnam San-Marëk tavëkëhniwo do mboka Yerusalem.

¹⁴ Bare vëhni, më matëni Perëg hna njini Antiyos mbë Pisidi hna. Hnam, hnë fac ntawëla hna, më tënkëni caliņa wasëwif hna ntafiani.

¹⁵ Ga karanjık Sariya Moyis ya gë vëkayëte wakila va, vësankaf caliņa va më payehnek ntehnini: «Vëyënta fu, ge kwëhnarun inë ile hnësëdun mbara li soje ahamënaÿehnahnu, kodun ahnësu tame.»

¹⁶ Awa Pol më matëk, ndëkwanëkëhni ndemëhnani do ntehn: «Bulunda vëva Isërayel do gë fop wuhnë vële lakëdëhu gë Wën vi, nëparyino!

¹⁷ Wën bulunda vëva Isërayel na tëhnaëhni vacërakëlo fu vi njabënëkëhniwo wati nte nkonihō hn'uhneh Espët hna, tac canikëhni hn'iji nkal gë fanka falëwu fa.

¹⁸ Hnë wabëhn wafëhw wahnah nduñënanëkëhniwo wula hna.

¹⁹ Tac, mbëvehnëkëhniwo wahnënk mbëd gë wahi wavë Kanan wã do njëdahn nkal dëw hni na bulunda lëwu ya kwëhneni.

²⁰ Wanji fop mbiyëko le rëkëk wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw imbëd (450) nuÿahnëndëni nkal tac.

«Ga ndëcëk watac, më njëdakhëni vësankaf vacërakëlo fu va hafo yamani kila ale waciko Samiyel na.

²¹ Awa, bulunda ya më tëyëni njëdäyiniha ahnaw do Wënu na më njëdakhëni Sol,aju Kis, avë hnënk Besame. Arac wabëhn wafëhw wahnah nawëko hnë vëhni.

²² Wënu na, ga ntihtëka Sol, më ntika David ahnaw. Më ntehnëk soje lëwu ya: «Nuÿuha David,aju Yese: aji asan ale hnëjahnëkowa dus ye; ntid fop ile ÿadëfu ya.»

²³ «Hnë vutah David hna njëdakhëni Wënu na bulunda vëva Isërayel va Afehët, gante nësëhnëkëhniwo ka, do afehët arac Yesu ye.

²⁴ Ani gë njihahnind Yesu ya, San ntehnëdëhëniwo fop bulunda vëva Isërayel va nkwcëcëtani vankeya vantëw hni va do njaryini.

²⁵ Wati nte nkëhnëko pu doku San na, ntehnëdëho: «Mo hnaharun yeÿu? Gela ale hnapeëdun a. Biyëdina umë rëfidëho soje lëwu ya catëla dënk faryëtahnéwa wapary na.»

²⁶ «Vëyënta mën, wuhnë vutah Abëraham do wuhnë fop vële lakëdëhu gë Wën vi: soje lëw fu cañëtik Wënu na wanji wanës ipëh.

²⁷ Vahnë vëvë Yerusalem va gë vësankaf vëlëw hni va vëyavëtëlawohna bi mo ye Yesu do vëwëryëlohna wanës wakila wade haraëde ntawëla-wo-ntawëla na. Bare ante ndawëhnënihawo Yesu na wanës watac ntiyako:

²⁸ tëyënihawo Pilat ndawëhna mama nkonihō vëhnuÿana toña ile ndawëhnanëdëniha.

²⁹ Ga ntini fop ile nësëko Vikerëh soje lëwu ya, umë cëlëndëniha kërëwa hna kwëtëniha hn'iyag.

³⁰ Bare Wënu na mbëhnëndanëka vësëm hna.

³¹ Tac, hnë wafac wayabah, Yesu tufëhnaëhniwo vële lapëhnajëkawo kobëri Galile hafo Yerusalem va do ye tame wasede walëwu haryënk w bulunda vëva Isërayel hna.

³² «Fuhnë dënk, Wanës Wakasëk watac yonëhnijirun: ile ntehnëko Wënu na ntinëhnëdëhëni vacërakëlo fu ya,

³³ ntinëhnëkëfu tame fuhnë, vutah vuntëw hni va; umë ye ile mbëhnëndanëka Yesu vësëm yi. Kerik hnë Kayëte Wahnëw higëna hna nësëk soje rac ntehn:

«“Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu yeÿu.”»

³⁴ Wënu na nësëko mbëhnëndanëdëha vësëm hna do nkal tokëdilahna muk. Koyëna nësëko:

«“Toña hnësëhnëdëmu, njëdadëmu ami dënk, vëyi viferën vile vëyëd gante ntehnëÿuhawo David ka.”»

³⁵ Umë mbok ntehnëk kat hn'ikerëh kaÿary:

“Tavëdilihahna aryokuj hu, nkël yag hna.”»

³⁶ Gena soje David nësëko. Umë, ndokunëko doku ile kwëtëhnahnëkawo Wënu na hafo puhna, tac cëmëko do ñarël warëmu hna mbañiko do nkëlëko.

³⁷ Bare soje ale mbëhnëndanëko Wën ya, arac gëlëna.

³⁸ «Awa, vëyënta mën, tëfëka ayëtu: Yesu ntik ile rëfëka aravëhnañiwu wameh hun na gante pëyahnëdëfun ki.

³⁹ Koyëna, ale-wo-le hwëtahnëka ya tavëhnëde wameh na. Itëf Sariya Moyis ya kodilohna nti rac.

⁴⁰ Awa, keharyin: antë nkewu ile kerëni wakila na:

41 «“Yëkëryin, wùhnë vële pëbëk iyaf, pëmpëhnahnëryiwo do cëmëryin! Nudun ntidëfu wati fu li doku ile worun kwëtahnakëndiluhna ge ahnë nësëhnakëndëhu!”»

Koyëna nësëko Pol.

42 Ante cahnëdëniho Barënasabas gë Pol caliña hna, ntehniniho mbokajëni ntawëla nte ryavid hna mbok nësëni soje watac fo kat.

43 Ga pitëlëni mbarëla hna, wasëwif wayabab gë vële salijëntik caliña wasëwif va tefëlehnënihëhniwo vëhni, Pol gë Barënasabas. Vëhni, nësëhnëdënihëhniwo do kamënaÿehnedënihëhniwo nko kahnëndanëniha Wënu ña g'idëma dëwu ña.

44 Ntawëla nte ryaviko ña, vahnë vëvë naŵ va fop mbarëlëniho nëpa wanës Ahwëhn ña.

45 Wasëwif wëryampo, ga nunihëhni iÿi kore, pëbëkëhniwo inëwary; umë nkwajëniha Pol do njewëniha.

46 Pol gë Barënasabas më ntehnënihëhni g'ikwëtahn: «Tëfëkawo ahnësëhniwo wanës Wënu ña wùhnë ten. Bare kabi ñwëÿërun, tufahnërun koyëna tefëluhna ahnuÿawu uwám usër wá. Tame njidëfun gë vële wok vëyëna wasëwif.

47 Wëlin gante ntehnëkëfuno Ahwëhn ka:

«“Ntimi humpen wayal wí, ayohahn Wanës Wakasëk ña soje pehëtahnini vahnë va hafo hn'ile tëkwik duniÿa hna!”»

48 Vële wok vëyëna wasëwif va, ga nkwëryëni wani wanësë, natëkëhniwo, pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Ahwëhn a soje wanës wadëwu ña. Fop vële rëfëka ténkëni uwám usër hna kwëtahnëlehnëni.

49 Wanës Ahwëhn a campëdëho hnë resiÿo rac fop.

50 Bare wasëwif wëryampo cënkwenihëhniwo vësëval vële lënënik vële salijëko caliña wasëwif, rëfëdëho wanës Wënu va, do gë vëvë karyënkwa naŵ va. Njonëhnihëhni vëhni, Pol gë Barënasabas, uryëñah sankaf do ntalehnënihëhni ÿal hni hna.

51 Vësan vëhi va mbankanio ivëd wapary wadëw hni ña tufahnëhni vëwawëna, njilehnëni Ikonijum.

52 Bare ge vëvë Antiyos vële hwëtahnëk va ye, pëbëkëhniwo uhnatah do g'Iyir Ipacah iña.

14

Pol gë Barënasabas Ikonijum hna

1 Ikonijum hna fëna, Pol gë Barënasabas ténkëniho caliña wasëwif hna do nësëniho wanës wapacah hafo wasëwif wayabab gë vële wok vëyëna wasëwif kwëtahnënihawo Yesu.

2 Bare wasëwif wale wëÿëko vëhwëtahnëdina va cënkwëdënihëhniwo vële wok vëyëna wasëwif nahanëhnëdënihëhni uweh fo vële hwëtahnëk va.

3 Pol gë Barënasabas mbiÿëniho Ikonijum hna. Njawëniho wanës wadëw hni ña, pëbëkëhniwo ikwëtahn iña Ahwëhn hna. Ahwëhn a njëdadëhëhniwo imëk ntindëni vifëmpëhnahnah do gë wëdahëse do koyëna njawënedëniho toña ile karañëdënihëhniwo vahnë soje ifërën ile ntinëhnëdëhëhni Wën vahnë vëlëwu va.

4 Vahnë vëvë naŵ va, nahan dëw hni ña nëmpëlëko: vëryampo gë wasëwif wá nkenio, vëÿëntaŵ va gë vëfayik va.

5 Wasëwif wá gë vële wok vëyëna wasëwif va, do gë vësankaf vëlëw hni va, pëhwëtaniho ntinihëhni këm fo vëhni Pol gë Barënasabas do ndawënihëhni gë wëraka.

6 Bare vëhni, njëtandëni tuñ nkaryëlehnëni gë cape Lisëtër gë Derëb, hnë resiÿo Likawoni hna, do gë caharab lëwu ÿa.

7 Hnam fëna pëgwëlehnëni pëyahnëdëni Wanës Wakasëk ña.

Pol gë Barënasabas Lisëtër hna

8 Nkeho asan Lisëtër hna. Asan arac kwëlëkwël ntañadëho, kabi vorovoro nkehawo wakwër ñi; koyëna nagiko, koßëri yasëlohna.

9 Ante nësëdëho Pol ña, nëpadëho. Pol ntañëkawo do nuko kwëhna ikwëtahn njërënahni*.

10 Awa umë ndekahnëka: «Matëry, kahnëry!» Asan a ntonalehn, kahn, pëgw njasënd.

11 Kore ÿa, ga nuni ile ntiko Pol ÿa, umë ndekani gë wanës wabë nkal Likawoni ña: «Wamën ña mbacani vahnë do cëlini ÿal fu li!»

* 13:41 13:41: Abakuk 1.5 * 13:47 13:47: Esayi 49.6 * 14:9 14:9 Do nuko kwëhna ikwëtahn njërënahni: Koçë nkwëryi njërënahni ma pehëtahni.

¹² Umë macëniha Barë nabas «Sus†» do Pol «Herëmes», kafi Pol yeho ahnës wanës ya.

¹³ Asëna ava Sus ya, njojëkëhniwo wuhni wule hayëtik haryënk w rënka naŵ hna hn'ile nkeho calija ntëwu hna: ñadëniho gë kore ya cënanëhnënihehni sadëha vëhni Pol gë Barë nabas.

¹⁴ Bare ante njëtaniho vëfayik vëhi va, citëniho viyi vilëw hni va tufahnahnëni vëyadina koyëna do ntëfëni gë kore ndekahatëndëni:

¹⁵ «Wëlawo fu, tëfëluhna aliwu koyëna. Vahnë fo yeβun, had wuhne. Wanës Wakasëk ña yonëhni jirun, aravëtehniwo fop waŵi waravahn wahwëhn nafa këm wale sëmbëdun wi do asahëtauw gë Wën paryi ka, hunte lik ambin ñi, g'inkal ñi, wow yi gë fop ile yehëhna hnam ya.

¹⁶ Wati le ryëcëk ya, tavëkëhniwo wawal wi fop tëfëndëni vankaw vantëw hni va dënk.

¹⁷ Bare, tufahnëdëho kwëlekëw g'ipërëna nte ntidëho ña. Njëdadëhu rëv ya do njëdadëhu ibarëp roka yabah, maŵëryanëdëhu ile rokëdun do pëbëndëdëhu walawary hun wa uhnatah.»

¹⁸ Wëlakënde ga nësëdëniho aki vëfayik va ntakaryëkëhniwo tavëtehnihehni kore ya cënahndëw hni sadëha ña.

¹⁹ Hnë wati rac dënk wasëwif watico Antiyos mbë Pisidi g'inaŵ Ikoniyum, cënkwenihëhniwo kore ya ntutëniha Pol gë wëraka soje ndawëniha. Ntiyahnekëhniwo cëmëk awa më kuhëniha canëniha naŵ hna.

²⁰ Bare ante kwërënihawo vële hwëtahnëk ña, matëko do mbokanti g'inaŵ. Ga pacëk më njini gë Barë nabas Derëb.

İboka Antiyos mbë Siri ña

²¹ Pol gë Barë nabas pëyahneniho Wanës Wakasëk ña Derëb hna. Hnam vëyabah kwëtahnënihawo Yesu. Tac mbokani Lisëtër, Ikoniyum do gë Antiyos mbë Pisidi hna.

²² Njawnëni wasakahn vële hwëtahnëk va, kamënaŵehnihehni nkoni njawnëni kwëtahn ña do ntehnëdënihehniwo: «Tëfëkëfu mbërayin ñus tënkahnin Naŵ ambin hna.»

²³ Hnë cery sali-wo, tahnënihehniwo vicër, do ga cujëni do njëfani, më kwëtahnëniha Ahwëhn a, umë ale kwëtahnëni ya.

²⁴ Tac më ndëcëni resiyö Pisidi hna, njini resiyö Pampëfli.

²⁵ Umë pëyahneni wanës Wënu ña inaw Perég hna, tac njilhehni inaw Atali.

²⁶ Hnam më kayëni sisikulu njini Antiyos mbë Siri, hn'inaŵ nte kwëtiniho hnë wëbäk Wën soje iyi doku ile puhnani tamëki yi.

²⁷ Ga tükëni Antiyos hna, umë mbarënihehni vëvë cery sali va fop tëtëtanënihehni ile ntiyahnekëhni Wënu ña fop, do gante pidëtëni rënka ikwëtahn ña soje vële wok vëyena wasëwif va, vëhni fëna kwëtahnahnëni.

²⁸ Pol gë Barë nabas nëwëniho afo mbiy hnë vële hwëtahnëk vëvë Antiyos hna.

15

Nkwajëla soje háci ya

¹ Wati nte nkoniho Pol gë Barë nabas Antiyos hna vësan wätëko Yuđe tükini hnam do pëgwëlehni karanëndënihehni vële hwëtahnëk va ntehnëndëni: «Kodëluhna afëhëtiwo age káciluhna gante ntehnëk Sariya Moyis ka.»

² Pol gë Barë nabas nkwajëleniho ñus gë vëhni soje watac. Awa umë pëhnani Pol gë Barë nabas do gë vahnë vëhawary vëvë Antiyos va njini Yerusalem tëyënihehni vëfayik va gë vicër va soje watac.

³ Awa cery sali ya më payëkëhni njini. Më tëfëni hn'inkal Fenisi do gë Samari, tëtëtahëndëni gante kwëtahnëniha vële wok vëyena wasëwif va Ahwëhn a. Wakasëk watac natëdëhëniwo ñus vële hwëtahnëk va fop.

⁴ Ante tükëni Yerusalem ña, vëvë cery sali va hacakëhniwo, gë vëfayik va do gë vicër va, do më tëtëtanënihehni fop ile ntiyahnekëhniwo Wënu ña.

⁵ Bare, wafarise wëryampo wale hwëtahnëntikawo Yesu va më ntehnënihehni afo kácini vële hwëtahnëk do wok vëyena wasëwif va do ntehnëni ntënëni Sariya Moyis ya fop.

⁶ Vëfayik va gë vicër va mbarëniho gwajëlëni soje watac.

⁷ Ga gwajëlëni hafo mbiy, Piyer më matëk tehn: «Vëyënta mën, njëtërun mbiyëk ga tëhnako Wënu ña fagant hun soje fëyawëhni Wanës Wakasëk ña vële wok vëyena wasëwif va, nkwëryahnëni do kwëtahnëni.

† 14:12 14.12 Sus gë Herëmes: Wamac waki hnë wamën Wagërek hna ye.

⁸ Do Wënu ña, umë ale yëtëk iña vahnë ña, tufahnëk mawëkëhni vële wok vëyena wasëwif va kabi njëdakëhni Iyir Ipacah iña gante njëdakëfu fuhnë ki.

⁹ Dëbëndëlehnëlfuhna vëhni gë fuhnë: vëhni fëna pacënak wasakahn walëw hni wã kabi kwëtahnëni.

¹⁰ Awa tame, soñe ye fëgwëdunëha Wënu ña g'ile yadun aryibënduni vële hwëtahnëk va? Idiñ nte woyinëk mëkilënhna ndiñin ye, fuhnë gë warëm fu per!

¹¹ Gena bi fuhnë, kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu, umë dënk, lik pehëtahninëfu? Awa, koyëna pehëtini vëhni fëna.»

¹² Awa, mbara ña fop ndemëhnaniho; Barënasas gë Pol fo nëpadëniho ante tëtëfadëniho vi fëmpëhnahnah gë wëdahëse wante ntiyehnekëhniwo Wën hnë vële wok vëyena wasëwif hna.

¹³ Ga puhnani wanës ña, Sak më tebak ntehn: «Vëyënta mën, nëparyino!

¹⁴ Simo Piyer tëtëtak gante paßëkëhniwo Wënu ña ryënkwerëyënk wã vëhni Korëney hna vële wok vëyena wasëwif va tëhnahn ßulunda ile kwëhnëk.

¹⁵ Do wanës wakila ña tëtëlëk g'ile liyak yi, gante kerik ki:

¹⁶ «Awa Ahwëhn a më lehnëk: "Ge ndëcëk umë mbokajëdëfu soñe vokaryu usank David ule yok wï, matëndëdëfu vanihel vi do mbokaryëdëfu hahnëdu.

¹⁷ Awa fop vële wok vëyena wasëwif va njëkëlnëniha Ahwëhn a; ha, fop woyal wale wacëßu hwëhnëwëhni wã. Ami Ahwëhn a dënk hnësëk watac;

¹⁸ mbiyëk ga njëtëndanëßuhëhni vahnë va vëyin."»

¹⁹ Sak më nkwenëk: «Soñe umë ye ntiyahnëko tëtëka tavin bërehn vële wok vëyena wasëwif hwëtahnëka Wën vi.

²⁰ Kerëhnëñëfuni ntehninëhni antë tokëni faÿar sadëha, do asan g'asëval antë ndakëni ge vëyëläläna, do fëna ant'aroku faÿar ile wok kácina soñe cahna sat yã do ant'asewu sat.

²¹ G'iji karañ gwër nked kabi, koßëri wati warëm fu yã, nkeniho vële harañëdëhëhniwo vahnë Sariya Moyis yã ankol-wo-nkol do hafo dol karañëde vacaliña hna hnë fac ntawëla-wo.»

Kayëte nte njëdanahnini vële wok vëyena wasëwif

²² Awa vëfayik va gë vicër va do gë vëvë cery sali va fop, pëhnaniho tëhnanihëhni vëryampo hnë vëhni do payënihëhni njintini Antiyos gë vëhni Pol gë Barënasas. Umë tëhnanihëhni vëhni Yuða, nte wacëdeho Barësabas fëna, gë Silas. Vëhni vëhi cery sali hna fop ntëñëniho.

²³ Umë ntehnënihëhni njiryeryëyin anji kayëte:

«Vëyënta fu, wuhnë vële wok geluhna wasëwif do lëdëk nkol Antiyos, do gë waresiyo Siri gë Silisi va, fuhnë, vëfayik va gë vicër va, nkaÿirun.

²⁴ «Njëtabun vahnë vële watëryik yal fu li mpaÿëmpaÿëhñëniho do pëmpëhnayëhñëniho gë wanës wadëw hni ña. Bare ñoñ payëryilëfuhniha nësëhñëniho soñe watac.

²⁵ Soñe umë, fëhnahnëßun fuhnë fop rëhnafuni vahnë vële fayëryidëfun njiryini. Wëlawo fu wã, Barënasas gë Pol, nkeryidëni.

²⁶ Vële wafëk walawary walëw hni soñe ðoku Ahwëhn fu yã Yesu Këris.

²⁷ Awa payëryilbunëhëhni vëhni Yuða gë Silas nësëhñëniho vëhni dënk ile herëßun hn'aji kayëte hna.

²⁸ Iyir Ipacah iña gë fuhnë dënk pëhnabun ant'awëniwo dïß kaÿary ge gena vëyin vile hwëhnak nafa vi:

²⁹ ant'aroku faÿar sadëha; ant'asewu sat, ant'aroku faÿar ile wok kácina soñe cahna sat yã; asan g'asëval antë ndakëni ge vëyëläläna. Ge keharun vëyin fop cañëk. Arabi yam yã nke hnë wuhnë!»

³⁰ Tavëlehnini vële fayik va njini gë Antiyos. Ga tükëni mbarëpënihëhniwo ßulunda vële hwëtahnëk va njëdanihëhni kayëte tac.

³¹ Karañiko kayëte ña do vahnë va fop natëkëhniwo gë ikamënaÿëhn inte kerëhniniho ña.

³² Yuða gë Silas, vële yeho wakila vëhni dënk, nësëhñënihëhniwo ðus vële hwëtahnëk va soñe kamënaÿëhnahnënihëhni do njawëñënihëhni kwëtahn hna.

³³ Njëwëniho wafac hnam, tac vëyënta hni va më ndëwanëhñënihëhni nkaÿ përen, mbokahnëni gë vële fayëkëhniwo.

³⁴ [Wati kahnëta hna Silas pëhnako nko hnam.]

³⁵ Pol gë Barënasas woko Antiyos do karañëdënihëhniwo gë vahnë vëyabah vëhaÿary do pëyahnëdëniho wanës Ahwëhn ña.

Ipitël Pol gë Barënas

³⁶ Ga mbijëk, Pol më ntehnëka Barënas: «Bokafu njëkihni vëyënta fu va hnë wahnaw wale fëyahnahnik wanës Ahwëhn hna fop, njëkihni bi hak nkeni.»

³⁷ Barënas ñadëho njoryeryëniha San nte wacëdeho Marëk;

³⁸ ßare Pol cajahnelawohna, kabi Marëk tavëkëhniwo Pampëfli hna do golohna ntapëhnandëhni doku lëw hni hna.

³⁹ Nkwajëlëniho hafo pëmpëlëhni, më pitëlëni. Barënas më njoka Marëk kayëni hnë sisikulu njini Sipër.

⁴⁰ Pol, umë, më tëhnaka Silas do ga kwëtehahnënihëhni vële hwëtahnëk Antiyos va hnë wëßak Ahwëhn hna, njilehnëni.

⁴¹ Umë tëfëni Siri gë Silisi do njawënehnehëndënihëhni kwëtahn ija vële hwëtahnëk va.

16*Pol gë Silas do gë Timote*

¹ Pol tëkëko fëna Derëb hna tac Lisëtër hna. Hnam nkeho asan ale hwëtahnëk macënde Timote; hnëmu fëna kwëtahnëko. Umë sëwif yeho, ßare rëmu gërek yeho.

² Vële hwëtahnëk vëvë Lisëtër gë Ikoniyum va wapërën wayabah nësëdëniho soje Timote ya.

³ Pol ñadëho Timote ntapëhnahna. Awa më njoka. Umë kácehnëka, soje wasëwif wale yeho waresiyo warac wa, kabi fop njëtëniho rëmu gelohna sëwif.

⁴ Hnë vankol vante njihahnëdëniho hna fop, pëyadëhëniwo vële hwëtahnëk va ile pëhwëtani ntini vëfayik gë vicër vëvë Yerusalem va do ntehnëdënihëniwo mawëhnëni watac.

⁵ Awa vële hwëtahnëk va njawëdëniho kwëtahn hna do nkwënadëniho yabi ña fac-wo-fac.

Ikaryëtahn Pol Tërowas hna

⁶ Pol gë Silas ñadëniho pëyahneni wanës Wënu ña hn'inkal Asi hna, ßare Iyir Ipacah ña mawëryanëlëhniwohna. Awa ndëcëtalehnëni yëbëlan Fërisi gë Galasi.

⁷ Ga tëkëni darël Misi hna, umë përekëhni njini Bitini, ßare Iyir Yesu ña mawëryanëlëhniwohna.

⁸ Awa, më ndëcëni Misi njini inaw Tërowas.

⁹ Gumëd ga, Pol ikaryëtahn nuÿako: më nuka avë Masedëwan ga kahnëk. Më muntadëha aki: «Cabëry Masedëwan, yij aryemafu!»

¹⁰ Tañ ga ndëcë umë, më yëkëlehnëbun yifu gë Masedëwan, kabi pacëkëfuno Wënu ña wacëkëfuno yonëhnëfuni Wanës Wakasëk ña vëvë hnam va.

Ikwëtahn Lidi

¹¹ Kayëbunëho sisikulu Tërowas hna yilehnëfu satën fo gë Tinti Samotëras ka. Tac ga pacëk, më yibun Neyapolis.

¹² Ga matëbun hnam më yibun Filip, nkol resiyo ile yeho ryënkwëryënkw vë Masedëwan, ile tampëk Rom. Wafac wayabah libunëho hn'inaw itac.

¹³ Hnë fac ntawëla hna, më sahnëbun naw hna yifu tëfary sën hna hn'ile nahabunëho nudëfun hn'ile calinjëdëni wasëwif hna. Ntañabunëho do nësëhnëdëfunëhëhniwo vësëval vële varëko hnam va.

¹⁴ Aryampo hnë vësëval vërac Lidi maciko. Asëval ale ntakëdëho gë Wën yeho. Hn'inaw Tiyatir matiko. Awaf wafand wavëntah* yeho. Asëval arac nëpadëhëfuno do Ahwëhn a pidëtëdëho sakahn hadëwu ha kolahn nkwëry do kwëtahn wanës Pol ña.

¹⁵ Njaryiko, gë vëvë tere lëwu va per. Tac më ntehnëkëfu aki: «Age paryi njavëtërun kwëtahnëbuhä Ahwëhn a, yijën asëlu yal mën hna.» Do porosinjëdëhëfuno wawëfu.

Pol gë Silas hnë kaso vë Filip hna

¹⁶ Fac ryampo gante calinjëde mbokëbunëho yindëfu, asëval aryokuñ më kacakëfu. Gë yine ile hnësendëhawo ile wok tëkina nkeniho do nuÿandënihawo koryi yabah vële ndokuñëhnëdëho va gë wanës watac.

¹⁷ Pëgwëlehn tëfëlehnëndëfu, fuhnë gë Pol, ndekatënd: «Vëyi vësan, vëryokuñëhn Wën Hunte Sëpëk Fop va ye! Ankaw nte yod'g'ipeh ña pëyadënihu!»

¹⁸ Wafac ntidëho koyëna. Awa Pol, ga cilëtak, më cahëtak nteha yine ya: «G'uÿac Yesu Këris wa cahnëryehna aji asëval!» Do yine ya cahnëlehna tañ.

* **16:14 16:14** *Wafand wavëntah:* Pand bëntah ña kambëk ntawi; vëntah ya dahëse inaw ña ye. Gë watëvavu ña «pourpre» ma «violet» macik.

19 Vële ndokunëhñëdëho va, ga nuni gona nuŷahnëndëniha koryi, umë pëlanihëhni vëhni Pol gë Silas kuhënihëhni njirvyënihëhni waŷëwa ßulunda hna haryënk wësankaf naŷ hna.

20 Më ntehnëni: «Vëŷi vësan mpaŷëmpaŷëhñëni naŷ fu ŋa. Wasëwif ye

21 do wënamu wakasëk karañëdëhñëhni vahnë va, do fuhnë vële kwëhñëk Rom vi maŷëryanilënëfuhna maŷin ma tëfin.»

22 Bulunda ŷa fëna ñadëniho ndafënihëhni. Awa, vëhitij va më ntihtëhñënihëhni viŷi va vëhni Pol gë Silas do ntehnëni ntampini.

23 Ga ntampënihëhni ðus, umë cëdënihëhni do ntehnëniha ayëka ŷa njëkandëhni ðus.

24 Ga tëk ntehnëniha koyëna tunj, ayëka ŷa më cëdëkëhni hn'acery mbë conk kaso ŋa do më nŷecëkëhni wakwër ŋa hnë waðëhwa.

25 Ga ndëcak ga, Pol gë Silas njëfadëniho do njëŷëdëniho cëmbahnëniha Wënu ŋa do vëramp vëŷëntaŷ va nëpadënihëhniwo. 26 Pëgwëlehn ñënkand ðus nkal iji, do ñënkënd fëna kaso ŷa hafo wafida ŷa fop piðëtalehn do fop vankëncä vëramp va pëtalehñëhni.

27 Ayëka ŷa më nëgak do, ga nuk warëncä kaso ŷa piðëtak, umë pëhwëtëk sëlame lëŷu ŷa ñand ndëwa, kabï ntiyahñëkawo vëramp va nkaryëni.

28 Bare Pol më ndekak gë fanka falëŷu fa fop: «Ant'aliya lavah! Fuhnë fop hnani nkefun!»

29 Awa ayëka ŷa më tëŷëk humpen, ntëfëk bambery kaso hna mbalatënd ntakah ŋa, do nji ndëkwëhn haryënk wëhni Pol gë Silas.

30 Tac më canëkëhni do tëŷëhni: «Vësan, ye rëfëka liwu fehëtahniŷu?»

31 Umë ntëkwaniha: «Kwëtahnëryehna Ahwëhn a Yesu do pehëtëderu, gë tere hu ŷa per.»

32 Tac umë pëyaniha wanës Ahwëhn a, umë gë vële yeho tere va fop.

33 Awa g'umëd ga wati rac dënk ayëka ŷa njirvyëlehnëhni ndagëhni wasër ŷa. Tac njaryëlehni tanj umë gë vële kwëhñëk va fop.

34 Tac më njokëhni vëhni Pol gë Silas gë ŷalu njëdahnï ile tokëdëni. Aŷi asan gë tere lëŷu ŷa fop pëbëkëhniwo uhnatah soŋe ile kwëtahnëniha Wënu ŋa.

35 Ga pacëk, vëhitij va payënihëhniwo vahnë ntehnëniha ayëka ŷa tavëhni.

36 Ayëka ŷa më njijëk pëyahna Pol: «Vëhitij va payehñini ravu. Awa koðun asahnu ayiwu yam.»

37 Bare Pol më ntehnëkëhni vële fayijiko va: «Fuhnë vële kwëhñëk Rom va ndafëhñënihëfu ßulunda hna hara wahitjëlëfuhna do tac cëdëhñënihëfu! Do tame ñandëni canënihëfu yëmëŷem? Watac geðina. Arabi njijëni vëhni dënk canënihëfu!»

38 Vële fayijiko va më njini pëyanihëhni waŋi wanës vëhitij va. Vëhni ntakëkëhniwo ante njëtaniho Pol gë Silas Rom kwëhñini ŋa.

39 Awa umë njijëni muntani tavëhñënihëhni do më canënihëhni kaso hna këlatëndënihëhni cahñëni naŷ hna.

40 Ga rëk cahñëni kaso hna, Pol gë Silas më njini vëhni Lidi hna soŋe nunihëhni vëŷënta hni va do kamënaŷëhñënihëhni, tac njilehñëni.

17

Pol gë Silas Tesalonik hna

1 Ante ndëcëniho Amëfipolis gë Apoloni ŋa, Pol gë Silas tëkëniho Tesalonik. Hnam kwëhñaniho wasëwif ŷa caliŋa.

2 Pol njiko caliŋa hna, gante njeheka ka. Hnë vantawëla vatar mbarëdëniho nkwaŷëlëdëni soŋe Vikerëh Wënu va gë vële yeho hnam va;

3 nkabëdëhëhniwo do tufëdëhëhniwo Arëhnayik a tëfëka korot do mbëhñëndani vësëm hna. Ntehnëdëhëhniwo: «Yesu nte fëŷadëmu ŋi ye Arëhnayik a.»

4 Vëryampo hnë vële hnëpadëho hna maŷëniho wanës ŋa nkentëlehnini gë Pol gë Silas. Koyëna nkeho fëna hnë vële wok vëyena wasëwif vëŷaŷah, do lakëdëhëhniwo gë Wën ŋa, do gë vësëval vëŷaŷah vële hwëhñak nafa hn'inawŷ hna.

5 Bare wasëwif ŷa ñëwaryënihëhniwo rac. Awa më mbarëpënihëhni wafufafu wale yeho vankawŷ hna, matëndënihëhni wasëwif wëryampo do ñënkëni naŷ ija. Njilehñëni tere Yason hna njëkëlehnënihëhni vëhni Pol gë Silas soŋe njonihëhni haryënk wëhni ßulunda hna.

6 Bare kabï vërëkatëlëhñihna umë njonihä Yason gë vële hwëtahnëk vëryampo haryënk wësankaf vëvë naŷ hna pëgwëlehnëni ndekandëni: «Vëŷi vësan ñënkëni ðuniŷa ŷa fop, do tame tëkini hnani!»

⁷ Anji Yason hacakëhni ýalu hna! Vëyi vahnë fop nkwajëni sariya asankaf a, Sesar; ntehnëdëni nkehëhna ahnaŵ ahawary ale wacik Yesu.»

⁸ Wanji wanës mpaýëmpaýehnekëhniwo kore ýa gë vësankaf vëvë naŵ va.

⁹ Yason gë vëýëntaŵ va tëfëkëhniwo cosënihëhni vësankaf va ani gë tavahnëndeni ýa.

Pol gë Silas Bere hna

¹⁰ Mëdënd tunj vële hwëtahnëk va ndëcëtënihëhniwo vëhni Pol gë Silas njini Bere. Ga tëkëni, njilehnëni calija wasëwif hna.

¹¹ Wasëwif wavë hnam ŵa hwëhnako nëf ntëbini wavë Tesalonik ŵa; tebaniho wanës Wënu ña g'imaŵa përen. Fac-wo-fac, kahnëndaniho ikarañ Vikerëh va njëkahnëni bi ile karañdëhëhniwo Pol ýa catëk.

¹² Hnë vahnë vërac wasëwif wayabah kwëtahnëniho, do hnë vële wok vëyena wasëwif vësëval vëryampo vële lënënik kwëtahnëniho fëna do gë vësän vëryampo.

¹³ Bare ante njëtaniho wasëwif wavë Tesalonik ŵa Pol mboko pëyahñënd wanës Wënu ña Bere hna, vëhni fëna njiniho hn'inaw tac cënkwendënihëhni do mpaýëmpaýehñëndënihëhni bulunda ýa.

¹⁴ Vële hwëtahnëk va më cañëtëniha tañ Pol gë vëýëntaŵ njini gë cape wov; bare Silas gë Timote nkolehnëni Bere hna.

¹⁵ Vële lapëhnakawo Pol va njireryënihawo hnë sisikulu hafo Aten hna. Tac mbokalehnëni gë Bere g'ipay Pol íba vëhni Silas gë Timote; pëyanihëhni tëfëlehnëniha ñap.

Pol Aten hna

¹⁶ Wati nte napëdëhëhniwo Pol vëhni Silas gë Timote hnë Aten hna, nuko ile lavëkawo ðus sakahn hadëwu hna: nkol ña waravahn fo fëbëko.

¹⁷ Nkwajëlëdëniho gë wasëwif ŵa do gë vële wok vëyena wasëwif lakëdëhëhniwo gë Wënu ña hnë calija hna, do fac-wo-fac hnë vëýëŵa bulunda hna, gë fop vële pankëlëdëniho va.

¹⁸ Vëhwëhn uyët vëryampo vële wacëde Wa-epikuren gë Wasëtowisen* pëgwëlehnëni vëhni fëna nkwajëlëndëni g'umë. Vëryampo tëýëdëniho: «Ye ñad nës aji aýawënkah?» Vëýëntaŵ va më ntehnëni: «Ntiyak had soje wamënu wale wok yëtílënhëna pëyahñëd». Nësëniho koyëna kabi Pol soje Yesu ýa pëyahñëdëho do fëna soje íbëhn vësëm ña.

¹⁹ Umë njonihä karýënkŵ ýëŵa ile wacëde Arewopas hna do ntehnëniha: «Nësëhnëryifu soje inji karañ kasëk.

²⁰ Nkwëryëndanëruhëfu ile wobun yëtëlëfuhna do ñadëfun ðus yëtëfu bi ye ye umë.»

²¹ Tëýëdënihawo Pol koyëna kabi fop vëvë Aten va gë vëhnek vële lëdëntik hnam va fop nës gë nëpa wakasëk watëkwa watac ña fo paßëniho.

²² Awa, Pol më matëk haryënkŵ vahnë vële yeho hnë Arewopas hna do ntehn: «Vëvë Aten, nkwëryëbu vële lënënek ðus waravahn yerun. ²³ Ante ndapëbuho nkol hun ñi yëkatëndu waravahn wasëvah hun wi, nubuho hnë ryampo ga kerik aki: “Wën le wok yëtina.” Awa, Wën le sëmbedun hara yëtëluhna ýa, umë ye ale yijëbu fëyaŵuna ýi.

²⁴ «Uñi Wën, umë ye ale lik ðuniya ýi gë ile yehëhna hnam ýa fop do umë ye Ahwëhn ambin inji g'inkal inji. Umë, wëla acery ndampo nte mbëryëni vahnë gedilahnä gwër ntëdahn gante-wo-gante naýëk ka.

²⁵ Umë yëcadëhëhni vahnë va fop wayën ŵa do g'ile valëdëhëhni ýa; balëlahna vahnë paßëniha ntinëhñëndëniha ile-wo-le ýa.

²⁶ Hnë ahñë aryampo fo ntik waßulunda ña fop do kwëtëkëhni hnë nkal li fop. Umë ðenk fëhnako watac kobëri ña: tëkwëndëlehnëk wayal ŵa do gë wëwati wale rëfëkawo ntëdëni hnam ŵa.

²⁷ Wënu ña ntik rac soje njëkëlehnahnëniha vahnë va. Wëla ntehnä ntakaryëkëhni soje njëkëlehnëniha, mpëd nudëniha. Toña-toña ýa Wënu ña ñawëtalahnä ahñë hnë fuhnë.

²⁸ Ha, “Umë lik njënëdën, ñënkanden do nkeyin.” Do fëna had gante nësëni vëýëw vëryampo ki: “Paryi nke vutah vuntëwu va yebun.”

²⁹ «Awa, kabi vutah vuntëwu va yeyinëk, tëfëlahna nahayin Wënu ña mëntëlëni gë ravahn sanu, koryi ma taka, nte ntik ahñë gante nahak ka.

* **17:18 17.18** *Wa-epikuren ña gë Wasëtowisen* ña: Wa-epikuren ña ntiyahnekëhniwo ñoñ gena hafo ðuniya ýi, Wën gelohna. Tëfëka natëfu ðuniya ýi fo. Wasëtowisen ña, soje vëhni, itëf nahahn nte lik ðuniya ýi fecehnekëhni. Noñ bayëmpaýehñëdëlihna hnë toña rac. Ntaŵary ðuniya ýi yeho wën hudëw hni ha. Tëfëkawo ntini fop ile satëk ýa. Wakore waki tak vëhwëtahnëlohna íbëhn vësëm ña.

³⁰ Bare Wënu ña dëkwëna wati le nkonioh vëyëtëna vahnë gante ntënëndëfëniha ka, tame macëdëhëhni fop, hnë ile-wo-le hna, nkwëcëtani vankeya vantëw hni va.

³¹ Kahnëndëk fac ile kitijahnëdëhëhni g'ale tēhnaka vahnë va fop g'usatah. Aki tufëkëhni vahnë va fop ale ye ahitiñ arac a: mbëhnëndënanëka vësëm hna!»

³² Ante nkwëryëniha Pol ga nësëk soñe iBëhn vësëm ña, vëryampo njafañdëfënihawo do vëyëntaw va ntehnëdëniho: «Nëpaferu ahnësëhnëfu soñe wanj nkañ kawary.»

³³ Awa cahnëko Pol hnam nji.

³⁴ Vëryampo hnë vëhni kwëtahnënihawo do tēfëniha: hnë vëhni, nkeho Denis, (alënah yentiko umë fëna Arewopasit hna), g'asëval ale waciko Damaris, do gë vëhawary kat.

18

Pol Korent hna

¹ Ga ndëcëk umë, Pol matëko Aten hna do nji Korent hna.

² Hnam pankëlëniho sëwif le wacik Akilas; Pon nagiko, bare Rom hna ntëdëko hn'inkal Itali hna, do hnam matiniho takan g'asëvalu Përisil, kabi Këlod Sesar, asankaf a lehnëko wasëwif wä fop cahnëni hnam. Pol më njik hn'ile nkeni Akilas g'asëvalu hna do,

³ kabi vëhni vërar tak wasank wafand ntidëniho awa umë ñëwëntik ñal hni hna do ndampo fo ndokunëdëniho.

⁴ Fac ntawëla-wo Pol tebadëho wanës ña caliña wasëwif hna nkwajëlëntëdëho do njawërëdëho wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif mawëni wadëwu ña.

⁵ Ga tēkini Silas gë Timote matini Masedëwan hna, Pol pëyahn wanës Wënu ña fo pabëko; tufëdëhëhniwo wapacëk wasëwif wä Yesu ye Arëhnayik a.

⁶ Bare wasëwif wä ñwëyëhnënihawo do njewëndëniha. Më cawëk ivëd ile ye viyi vilëwu va tufahnahnëhni vëwawëna do ntehn: «Ile ñad nkewu ña wuhñë dënk ñak; ami gentahnla. Tëk pëgw yi wati hnë vële wok vëyena wasëwif hna njidëfu.»

⁷ Më matëk hnam njilehn hnë tere ale wacik Titiyus Yusëtis. Arac ntakëdëhawo gë Wënu ña do tere lëwu ña darël caliña wasëwif hna nkeho.

⁸ Bare Kërisëpus, asankaf caliña ña, kwëtahnënihawo Ahwëhn a umë gë vëvë tere lëwu va fop. Vëvë Korent vëyabah fëna kwëtahnëniho ante nëpanihawo Pol ña, mawëniho njaryini.

⁹ Hnë umëd ndampo Ahwëhn a nësëhnëkawo umë dënk Pol hn'itufëhna, më lehnëkawo: «Antë ntaki, gory ahnësënd, antë aryemëhna!

¹⁰ Yëtëry g'ami nkeyik. Ahnë kodina ntiyi uwëh. Bulunda yabah ile hwëhnëbu yehëhna hnë aji nkol.»

¹¹ Bëhn ryampo gë fagant bëhn ñëwëko Pol Korent hna karanatëndëhni vahnë va wanës Wënu ña.

¹² Wati nte nkeho Galiño guverëner Akayi ña, wasëwif wä nkwëryëlëniho pëlanaha Pol njonihä kitijä hna.

¹³ Ntehnëni aki: «Ayi asan njëkëlehnëd mawehnëhni vahnë va cëmbëndëniha Wënu ña g'ankeya nte hnëmpëlëk gë Sariya Moyis ña.»

¹⁴ Pol dëkwa ña pëhwëtafëho ante ntehnëkëhniwo Galiño wasëwif wä: «Wuhñë wasëwif wi, nëpariño! Ge ile mbañëk sariya Rom ntikënd ma men inë ile rëfëka kwëdahni, nëpakëndëfu wanës wadëw hun ña.

¹⁵ Bare kabi soñe nkwajëla wanës gë wamac soñe ikwëtahn hun do gë wënamu hun ye, watac wadëw hun fo ye; ñada yewu ahitiñ wanji!»

¹⁶ Tac më ntakëhni kitijä hna.

¹⁷ Awa vahnë va fop pëlalehnëniha Sosëten, Asankaf caliña ña, ndafëndëniha haryënkw kitijä hna, bare Galiño ñoñ dehnëlëhniwohna.

Pol mbokad gë Antiyos

¹⁸ Ga ndëcëk watac Pol Korent hna nkoko afo mbiy. Tac më tavëkëhni vële hwëtahnëk va kayëlehn hnë sisikulu nji Siri, umë gë Përisil do gë Akilas. Matahnënd vampamb wov vë Sankëre hna, Pol kuntëciko nkaf ña, kabi ile kwëtëlëniho gë Wënu ña ntiyako.

¹⁹ Ga tēkëni Efes hna, Pol më tavëkëhni vële tēfëlëniho va, nji tēnk caliña hna, nkwajëlëndëni gë wasëwif wä.

²⁰ Tëyënihawo ñëw hnam hafo mbiy, bare umë ñadilohna.

²¹ Umë koyakëhni ntehnëhni mbokajëd ge Wënu ña mawëk. Awa, matëlehn Efes hna, kay sisikulu, nji.

²² Ante tēkëko Sesare hna, Yerusalem njiko ten nkañihni vëvë cery sali va, tac njilehn Antiyos vë Siri.

²³ Mbiyëko hnam, tac më mbokak tëfëhëk nkol ga nkol resiyo Galasi hna do gë Fërisi hna, kamënaÿehnehëndëhni vële hwëtahnëk va.

Apolos Efes hna do gë Korent hna

²⁴ Sëwif ale wacik Apolos, ale hnagik Alekësandëri, rëkiko Efes hna. Hnë wati rac, asan aholah wanës do yëtëko Vikerëh yeho.

²⁵ Karañiko nkaŵ Ahwëhn a, do kahnëndako ðus, pëyahnedëho do karañedëhëhniwo vahnë va g'usatah soñe Yesu ÿa. Bare yarya San ÿa fo njëtëko.

²⁶ Pëgwëlehn nësënd g'ikwëtahn caliña wasëwif hna. Përisil gë Akilas, ga nkwëryëniha, umë njonihä gë ÿal hni pacënehëniha ikarañ nkaŵ Wënu ña.

²⁷ Tac Apolos ñadëho nji Akayi. Vële hwëtahnëk va më kamënaÿehnehëniha ðus do kerëhnehëni vële hwëtahnëk vëvë Korent va kacaniha g'untënah. Ante tëkëko hnam ña kwëhnanëkëhniwo nafa hnë vële ndemako Wën kwëtahnëniha va.

²⁸ Tase ðulunda ÿa fop nësëhnedëhëhniwo gë toña facah wasëwif wale wajëtehnëdëhëhwo va tufatëndëhni gë Vikerëh va Yesu ye Arëhnyayik a.

19

Pol Efes hna

¹ Wati nte nkeho Apolos Korent ña, Pol më tëfëk resiyo hwëhn wahuj hna do tëk Efes. Hnam tëkatëkëhniwo vële hwëtahnëk vëryampo.

² Më tëyëkëhni: «Ante kwëtahnërunëho ña nuÿarunëho bi Iyir Ipacah iña?»

Më ntëkwaniha: «Kobëri gwëryëlëfuhna ga nësëde soñe Iyir Ipacah.»

³ Pol më mbok tëyëkëhni: «Iÿëhne sifa yarya yaryirun awa?»

Më ntëkwaniha: «Yarya San ÿa.»

⁴ Pol më mbok ntehnëkëhni kat: «San njaryëkëhni vële wawëko nkwëcëtani vankeya vantëw hni va ntehnatëndëhni ðulunda Isërayel ÿa kwëtahnëniha Yesu, ale rëfidëha ÿa.»

⁵ Ante nkwëryëniho wanës watac ña njaryiniho g'uŵac Ahwëhn a Yesu.

⁶ Pol tindëkëhniwo wëbäk ña, Iyir Ipacah iña cëlëlehnï hnë vëhni. Pëgwëlehnëni tan nësëndëni vanësa vakaŵary do pëyahnedëni wanës Wënu ña.

⁷ Vahnë vërac tëkëniho ipëhw gë vëhi.

⁸ Pol njidëho caliña wasëwif hna kwëlëkwël do hnë wadepera watar, nësëdëho g'ikwëtahn, pëyahnatënd Inaŵ Wënu ña do njawëredëho maŵehnehni vële hnëpadëhëhwo va.

⁹ Bare vëryampo ñoñ vëÿadilohna nkwëryëni do njwëyëniho vëhwëtahnëdëna, wameh fo nësëdëniho soñe nkaŵ Ahwëhn a tase vahnë fop. Awa Pol më tavëkëhni nji, më njokëhni vële hwëtahnëk va do fac-wo-fac nkwajëlëdëniho gë vëhni hnë cery cankañ nte nkwajëlahnedëniho Tiranus gë ðulunda ÿa.

¹⁰ Watac wabëhn waki mbiyëko, hafo fop wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif lëdëko hnë resiyo rac ÿa kolëni nkwëryëni wanës Ahwëhn a.

Vutah vucan vumba Seva va

¹¹ Hnë wati rac Wënu ña ntiyehnedëhëhwo Pol viÿëmpëhnahnah vile nkok nahana ahnë.

¹² Koyëna nufëdeho wakantika gë wafand vunte ÿakëdëhëhwo va njonëhnehëndëni vëres. Vërac njëredëniho do wayine ña cahnëdënihëhniwo vahnë va.

¹³ Nkeniho fëna wasëwif wëryampo njidëniho waÿëŵa hna fop soñe ntandënihëhni wayine vahnë hna. Fac ryampo njawëreniho fëna ntanihëhni g'uŵac Ahwëhn a Yesu. Ntehnëdënihëhniwo: «G'uŵac Yesu, nte pëyahnedë Pol ña, ntehnëderun: cahnëryin!»

¹⁴ Vutah imbëdë gë vuki vumba Seva va, asankaf vësëna wasadëha wasëwif ÿa, lidëho koyëna.

¹⁵ Bare, ga nësëni koyëna, yine ÿa më ntëkwakëhni: «Yesu? Njëtëbuha. Pol, njëtëbu bi mo ye. Bare wuhnë, vëhni mo yerun?»

¹⁶ Asan ale pëlako yine ÿa ntojanëlehnëhni do mëkëkëhniwo vëhni fop, mbërehnehëhni ðus, cahnëlehnëni nkaryëni hnë tere rac viÿi këm fo do cërehnehëhniwo ðus.

¹⁷ Fop vële lëdëk Efes va njëtaniho watac. Wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per ntakëkëhniwo do uŵac Ahwëhn a Yesu naÿëdëho.

¹⁸ Vëyabah hnë vële hwëtahnëko hna njijëdëniho putandëni tase vahnë fop wameh wante ntidëniho ña.

¹⁹ Vahnë vëyabah vële hwëhnako mbilayo njojëniho vëkayëte uyët mbilayo vantëw hni va, kovëni do pëdëni tase vahnë fop. Vëkayëte vatac hnapul yaŵah yeho.

²⁰ Koyëna tufahnëdëho Ahwëhn a fanka falëwu fa. Wanës wadëwu ña campëdëho g'ahawary do hn'ile-wo-le tëkëko hna ntidëho doku lëwu ña.

Inañëna bulunda vë Efes

²¹ Ante ndëcëko watac ña, Iyir Ipacah inja pëhnaÿehnekawo Pol tëf Masedëwan gë Akayi nji Yerusalem. Ntehnëdëho: «Ge tëkëbu hnam afo yiwu Rom.»

²² Umë payëkëhni Masedëwan Timote gë Erasët, vësan vëhi vële ryemadëhawo va, bare umë dënk resiyo Asi hna nkoko hafo mbiÿ.

²³ Hnë wati rac uryëñah sankaf yeho Efes hna soñe Nkaw Ahwëhn a.

²⁴ Aryëhwar koryi ale wacik Demetëriyus, ryëhwarëdëho vucery koryi vunte wëntëlëk gë cery wënu cankaf mba wënu wagërek ile waciko Arëtemis* do vëryokuñ vëlëwu va nuÿadëñiho hnapul yabah.

²⁵ Fac ryampo Demetëriyus mbarëkëhniwo vëryokuñ vëlëwu va fop gë vëryëhwarëntawu va, do ntehnëhni: «Vëÿënta mën, njëtërun iÿi doku hnuÿahnëden hnapul yabah.

²⁶ Bare nurun ma nkwëryërun ile ryëcëtað ña: aÿi asan, Pol, pëyahned wamën wante ntidëni vahnë gena Wën paryi do mëkëd mawëhnëhni watac vahnë vëyabah ani Efes li do resiyo Asi hna fop.

²⁷ ñayah wañi wanës wadëwu ñi gena doku fu ñi fo përekanëd bare fëna këfëd cery wën cankaf mba Arëtemis, wën hucankaf fu ña. Koyëna kihned ntënah ale cëmbëdëni Asi hafo duniya ñi fop.»

²⁸ Ante nkwëryëni watac ña ntavëlehnëkëhniwo tañ, pëgwëlehnëni ndekandëni: «Arëtemis mbë Efes naÿëk!»

²⁹ Ankol ña fop ñënkalehn. Vahnë va njolehnënihëhni Gayiyus gë Arisëtarëk, vësan vëhi vëvë Masedëwan vële tëfëlëniho Pol uyas va, ntëfaryini gë mbara ntëw hni.

³⁰ Pol ñadëho nji bulunda hna bare vële hwëtahnëk va vëwawëlohna.

³¹ Vëryampo hnë vësan kaf vëvë resiyo Asi hna fëna, wëlawo walëwu wa, payehniho këlaniha antë nji mbara hna.

³² Wati rac bulunda ña vëwlohna nëpalëndëni. Ale-wo-le hawary ndekantëdëho do vëyabah hnë vëhni vëÿëtëlohna dënk bi soñe ye varëlik.

³³ Wasëwif wëryampo hnë vëvë bulunda hna payënihawo haryënk w bulunda hna ale waciko Alekësandër soñe nkabahn ile liyak ña. Arac më njelak vák ña: ñadëho nësëhnëhni bulunda ña.

³⁴ Bare ante njavëtënihawo bulunda ña sëwif ye, vëhni fop ndekadëniho ndampo fo, uhnësë rac fo, ile yëhnëko tëk wawati wahi: «Arëtemis mbë Efes naÿëk!»

³⁵ Ga mbiÿëk asankaf ahigëna ña ndemëhnaÿehnekëhniwo bulunda ña do ntehn: «Vëvë Efes, mo wok yëtëna duniya li nkol Efes ñi ye ante yëkad cery wën Arëtemis ñi gë taka cëvah nte mëntëlëni sëlik g'ambin ñi?»

³⁶ Ahnë kodina nkaw. Awa tëfëka aryemëhnawu do ant'aliwu inë hara nahaluhna.

³⁷ Njojërunëhëhni vëÿi vësan hnani, bare ñoñ vëlina ile wëk cery wën cankaf fu hna do vëvëwëlahna fëna wën fu ña.

³⁸ Ge Demetëriyus gë vële ndokuñëlahnedëni va kwëhnani ile pëyahnedëni menëk ahnë, awa soñe rac nkehëhna vakitiña gë vëhitiñ per; hnam tëfëka pëyahneni.

³⁹ Do ge kwëhnarun wanës wakaawary wante rëÿëdun pëhwëtëden tase bulunda hna gë vële yëtëk sariya lëw fu va.

⁴⁰ Ge diyilënëhna wajira ntehnëdenëhëfu ñañënayinëk soñe ile liyak dol ñi kabi kwëhnaÿilënëhna toña soñe anji mbarëla, kodëlënëhna nësin ile liyehnekëfu rac ña.» Ante nësëko wañi wanës ña më ntehnëkëhni bulunda ña campëni.

20

Pol Masedëwan hna do gë Gëres hna

¹ Ante puko ñañëna ña, Pol mbarëkëhniwo vële hwëtahnëk va kamënaÿehnehni. Tac koyahni kahnëtalehn nji Masedëwan.

² Ga tëkëk hnam ndëcëtao resiyo rac, nësëhnëkëhniwo ðus vële hwëtahnëk va, kamënaÿehnahnehni do tëkëlehn Gëres,

³ do wadepëra watar ñëwëko hnam. Wati nte ñadëho kay sisikulu nji Siri ña, njëtako wasëwif wa wëh ñadëni ntiniha. Awa më pëhna mboka gë cape Masedëwan.

⁴ Vëÿi vësan tëfëlëniho: Sopater aju Pirus avë naw Bere, Arisëtarëk gë Sëkundus vëvë Tesalonik, Gayiyus mbë Derëb, Timote, do Tisik gë Tërofim vëvë resiyo Asi.

⁵ Vëhni ryënkwëhëko Tërowas hna napëhëdënihëfuno.

* 19:24 19:24 Arëtemis: Wac wën asëval wagërek hwëhn yahey ña ye.

⁶ Fuhnë, hnam nkoḃunëho hafo ndëc ambënt mburu kwëhn levir këm ña. Tac më hayëḃun sisikulu Filip hna, yifu hnë wafac imbëd rëfëlehnëfuni gë Tërowas hn'ile njiḃunëho lifu wafac mbëd gë wahi.

Pol ahnë mbëhnëndanëd Tëroyas hna

⁷ Samëdi g'anëka mbarëpëlëḃunëho soṇe wubëlehnëfu mburu ña.* Pol nësëndëhëhniwo vële hwëtahnëk va hafo fagant mëhwëry hna kabï tëfëkawo nji ge pacëk.

⁸ Cery nte ye cëmët mbëryëh hna mbarëḃunëho. Walampu wayabah fëdiko hnam.

⁹ Ajar nte waciko Utikus lañako fenetër hna. Nëhnëlehn wakwëd kabï wanës Pol ña njarëko. Paco ndëtajëk etas rarëna hna njoj gëd. Vahnë më cëlëni matëndëniha ßare cëmëko.

¹⁰ Pol umë fëna më cëlëk nji muryahna do ntehn: «Ant'avalu, cëmëna!»

¹¹ Tac më vokabun yan, do Pol nkubëlehn mburu ña, rokëfu do mbok pëgwëlehn nësëhnëdëfu hafo lav a pëhni, njilehn.

¹² Jar ña afërën fo mënceryiko do watac njamënëko wasakahn vahnë fop.

Pol matëd Tëroyas hna nji Mile

¹³ Ante nkëhnëḃunëho hahnëtafu ña Pol më lehnëkëfuno hayëfu sisikulu yifu Asos hn'ile tëfëkawo hnuḃëhëfuna hna kabï umë gë wapary ñadëho njas hafo hnam.

¹⁴ Ga tëkëhëkëfu Asos hna më yobunëha sisikulu hna yifu Mitilen.

¹⁵ Hnam, më vokëḃun ryëcalëfu do rëkëfu ga pacëk haryënkwi Kiyu. Fac le voko tëki kat ña vok rëkëlehnëfu Samos, ga mbok pac Mile hna tëkëḃunëho.

¹⁶ Pol pëhnao ndar Efes, soṇe antë mbiy hnë resiyo Asi hna; ñankahnëkawo nji Yerusalem hna nñanti ambënt nte wacik Pantëkot ña.

¹⁷ Mile hna payëkëhniwo Pol vahnë njini Efes macinihëhni vicër cery sali va njijëni.

¹⁸ Ante tëkini ña Pol më ntehnëkëhni: «Njëterun gante nkeho nkeya mën ña wati le yelahniëko hna fop, tëk pëgw fac le rëkahnëḃuho resiyo Asi ña.

¹⁹ Dokuyëhnëḃuha Ahwëhn a hara naÿënala mama korotehnëniho wasëwif wã hafo howu dënk.

²⁰ Njëterun fëna ñoñ cowëluhna, pëyamu do karanjëmu fop ile hwëhna nafa soṇe hun ña, tase vahnë fop do gë watere hun hna fëna.

²¹ Ntehnëdëfuhëhniwo fëna kwëlékwël wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif tëfëka nkwcëtani vankeya vantëw hni va do kwëtahnëniha Ahwëhn fu ña Yesu.

²² «Tame wëli Yerusalem yidëfu kabï Iyir Ipacah ña forosinjëdëho, ßare yëtëla bi ye yid nkewo hnam.

²³ Ile pëyako Iyir Ipacah ña hnë vankol hna fop, umë fo yëtëḃu: mbëradëfu do cëdëdëḃu.

²⁴ Ami, mena ge cëmëḃu ma woḃu hnë ðuniya li. Fuhnawu ðoku le kwëtahnëhëko Ahwëhn a Yesu yi ñadëfu: umë ye fëyahnu Wanës Wakasëk ña Wënu ña pehëtëkëfu ipërëna dëwu ña.

²⁵ «Njijëḃuho fagant hun fop fëyahñëdu Inaw Wënu ña, ßare tame njëtëḃu ßokëdilu hna ahnuwuno.

²⁶ Soṇe umë fëyahñëdëmu dol karanjëmu fop ile holëḃu ña; ge ahnë ñwëyëk, umë yëtëk.

²⁷ Pëyamu fop ile ntehnëk Wën ntide ña; ñoñ cowëluhna.

²⁸ Keryaryin vankaf hun va, wuhnë dënk do gë fop vahnë vëvë cery sali vi, wuhnë vële ntik Iyir Ipacah vëhery had vëhery wape. Dënkwëtaryin, Aju Wënu ña soṇe lëw hni ña ndehëtëk sat lëwu ña.

²⁹ Njëtëḃu, ge gola hnani, vahnë vëyapah va njijëdëni ñal hun li, do kaÿëhnahnëdëlëhni hna.

³⁰ Nkedëni vële wätëk hnë wuhnë dënk, nësëndëni wamër, nuÿahnënihëhni vële rëkëd tëfëlehnëdënihëhni.

³¹ Titënarayin ðus! Dënkwëtaryin, hnë wabëhn watar, g'umëd gë g'anent, nkabëdëfëmo ale-wo-le hnë wuhnë, wëla gë wankwën ña.

³² «Tame Wënu ña hwëtahnëhëmu soṇe wanës wadëwu ña ntihahn ðoku lëwu ña hnë wuhnë ndemaḃëhu le-wo-le ña. Kwëhna fanka naÿënahnu kwëtahn hna do maḃëryahnu fop hnapul ile kwëhni fop vële kwëhnek va.

³³ Naḃëwöhna koryi ma viyi vahnë vëhawary.

³⁴ Njëterun wuhnë dënk ñacëṇac ntëmën ña hnuÿahnëdëfunëho ile valëdëhëfuno ña, ami gë vëréfal mën vi.

* 20:7 20.7: Vantiyehn 2.42

³⁵ Tufëdëmuno kwëlékwël, aki tëfëka aryokunëndu aryemahnuni vëhaÿëhnah va. Dënkwëtaryin ile nësëko Ahwëhn a Yesu umë dënk: “Ile yëdahnëdu ÿa yabëka nafa gë ile hnuÿadu.”»

³⁶ Ante puhnak Pol wanës ña, umë ndëkwëhnëk njëfani gë vëhni fop.

³⁷ Awa vëhni fop pëgwëlehnëni kondëni, muryalehnëniha mbucëndëniha.

³⁸ Ile hoyehnkëhniwo ðus ÿa umë ye ile ntehnëkëhniwo bokëdina nuniha. Tac ntapëhnaniha hafo sisikulu hna.

21

Pol Yerusalem hna

¹ Pitëlëbunëho gë vële hwëtahnëk vëvë Efes va hayëlehnëfu sisikulu satënafu Kos; ga pacëk rëkëlehnëfu Rod, tac hafo Patara.

² Wati nte cëlëbunëho hnam ña, tëkatëbunëhawo sisikulu le yidëho Fenis. Hayëlehnëfu rac yifu.

³ Umë hnuβun Tinti Sipër ña ñawët g'irahahn, ryëcëlehnëfu rëfëfu gë cape Siri, rëkëlehnëfu Tir; hnam tëfëkawo cëlëndi ile ndibëko sisikulu ÿa.

⁴ Tëkatëbunëhëhniwo hnam vële hwëtahnëk do umë yëwëbun wafac imbëd gë wahi gë vëhni. Iyir Ipacah ña hnësehnëkëhniwo vahnë vërac; më ntehnëniha Pol antë nji Yerusalem.

⁵ Bare pund tun wafac imbëd gë wahi warac, ryëcalëlehnëfu nkaŵ ntëw fu ña. Vëhni fop, vësan gë vësëval gë vutah, më ntapëhnanihëfu hafo sahnëfu nkol ña. Tac më ryëkwëhnëbun tëfary wov hna yëfafuna Wënu ña.

⁶ Ante koyalëbun ña, më hayëbun sisikulu hna do vële hwëtahnëk va mbokalehnëni gë ÿal hni.

⁷ Ga mbokëbun wätëfu Tir hna gë sisikulu ÿa yilehnëfu Pëtolemayis, ÿaÿëfuni vëÿënta fu va hn'inaw tac lifu fac ryampo gë vëhni.

⁸ Ga pacëk ryëcalëlehnëfu rëkëfu inaw Sesare hna, sëlëfu tere Filip*, hnë ale harañdëhëhniwo vahnë wanës Wën hna, umë yentiko hnë vësan mbëd gë vëhi vële rëhnayiko Yerusalem va.

⁹ Kwëhnakëhniwo vëryag vëhnah vële woko vëÿëlina. Pëyahnedëniho wante nësëhnedëhëhniwo Wënu ña had wakila.

¹⁰ Wafac wayabah libunëho hnam tëket asan ale waciko Agabus, mati Yude. Umë fëna had kila pëyahnedëho ile nësëhnedëhawo Wënu ña.

¹¹ Umë njijëk hn'ile nkeβun hna, nuf ryil Pol ÿa ñëba wapary ñi gë wëbák ñi do ntehn: «Wëlin ile ntehnëk Iyir Ipacah ña: “Asan ale hwëhnëk iÿi ryil ÿa, aki ñabëdëniha wasëwif wa Yerusalem hna, tac njëdahnëniha hnë vële wok vëyena wasëwif.”»

¹² Ante nkwyëbunëho watac, fuhnë gë vële yebunëho hnam va, më hëlabunëha Pol antë nji Yerusalem.

¹³ Bare umë ntëkwakëfu: «Soje ye hoðun do yëkëlehnëdun awoyehnnuno? Ami, pëhwëtabu ÿabiwu, do sëmu Yerusalem hna soje Ahwëhn a Yesu.»

¹⁴ Kabi kodilëfuhna woyehnéfuhna më ravëbunëha do lehnëfu: «Awa arabi iña Ahwëhn a ntiya.»

¹⁵ Ga ntibun wafac hnam, më fëhwëtabun hahnëtalehnëfu yifu Yerusalem.

¹⁶ Vahnë vële hwëtahnëk vëvë inaw Sesare va më ntapëhnanihëfu. Hnë ale wacik Mënason avë Sipër njonihëfuno, ÿaluhna tëfëkawo sëlëfu. Asan arac, gë vële ryënkwëko kwëtahnëniha Ahwëhn va nkentiko.

Mbara Yerusalem ña

¹⁷ Ante tëkëbunëho Yerusalem ña vëÿënta fu va kacanihëfuno g'uhnatah.

¹⁸ Ga pacëk, Pol gë fuhnë më yibun vëhni Sak hna. Hnam mbarëniho fop vëvë haryënk wery sali va.

¹⁹ Pol nkayëkëhniwo umë tëfëtanëkëhni fop, ryampo ryampo, ile ntiko Wënu ña hnë doku lëwu vële wok vëyena wasëwif hna.

²⁰ Vëvë haryënk wery va ga nkwyëni watac, umë njëwëdëni icëmb Wënu ña do ntehnëdëniha Pol: «Aÿënta fu, nuru wasëwif wayabah kwëtahnëniha Yesu do g'ucatah tëfëdëni Sariya Moyis ÿa.

²¹ Wëlin wade hnësëde soje lëw hu ÿa: karanëduhëhni fop wasëwif wale lëdëk hnë vële wok vëyena wasëwif hna, soje tavëni Sariya Moyis ÿa do antë kacehnënihëhni vutah hni va do antë mbok tëfëni namu wasëwif wa.

²² Awa ye rëfëka ntiyin? Pacëk njëtafëni njjëru ani.

²³ Soŋe umë, diry ile lehnëderu ŷa. Vësan vëhnah yentik gë fuhnë, kwëryëhnëniha Wënu ŋa inë.

²⁴ Yoryihni, afacënjaju do asosahn soŋe kwëtëla ntëw hni ŋa. Tac, ndirini vankaf va had dahëse puhnani kwëtëla tac. Koyëna vahnë va fop nudëni wante hnësëde soŋe hu ŋa wamër fo ye, do nkoru ahwëtahn, wëjë dënk, Sariya Moyis ŷa.

²⁵ Bare soŋe vële wok vëyena wasëwif do hwëtahnëk va kerëhnëbunëhëhni, fëyafuni wanës wante hahnëndëbun ŋa: Tëfëlahna tokëni faŷar sadëha, wasat, do fëna faŷar ile wok kácina soŋe cahna sat ŷa, do asan g'asëval ntë ndakëni ge vëyëllëläna.»

²⁶ Ga pacëk Pol më njokëhni vësan vërac njini soŋe pacënajëni vëhni fop. Hnë wati rac më ténkëni selege Cery Wën Cankaf hna, pëyahnéni fac le puhand pacëna ŋa, gë fac le cënanëhnande sadëha ale-wo-le hnë vëhni ŷa.

Ipëla Pol ŋa

²⁷ Ante ñadëho pu wafac imbëd' gë wahi wale sënande sadëha pacëna ŋa, wasëwif wale wátiko hnë resiyo Asi më nuniha Pol Cery Wën Cankaf hna. Umë ntavédanënihëhni kore ŷa fop pëlalehnëniha,

²⁸ ndekatëndëni: «Vëva Isërayel! Demaryinëfu! Wëliho ale harañëdëhëhni vahnë fop gante-wo-gante ile wok tëfëläna gë bulunda lëw fu ŷa, gë sariya lëw fu ŷa. Ndenikëhni dënk vële wok vëyena wasëwif Cery Wën Cankaf hna, do tonkënek iyï yëwa sëvah!»

²⁹ Nësëdëniho koyëna kabi Tërofim mbë Efes nuniho ga tëfëläni gë Pol naŵ hna do ntiyahnekëhniwo bi ndënëka Cery Wën Cankaf hna.

³⁰ Naŵ ija ñënkalehn fop do vahnë va nkaryini gante-wo-gante. Më pëlanaha Pol, kuhëniha, canëniha Cery Wën Cankaf hna, pidëlehni tan warënka wä.

³¹ Wati nte ñadëniho ndawëniha Pol ŋa, pëyayiko asankaf wasodafë wavë Rom wä, fop vëvë Yerusalem va ñënkani.

³² Mbarëpëlehniho tan wasodafë wä gë vësan kaf vëlëw hni va nkaryëni gë kore. Vahnë va nundëniha tunj asankaf wasodafë wä gë wasodafë walëwu wä tavëlehniha gona ndafëndëniha Pol.

³³ Awa asankaf wasodafë ŷa më tëhaka, pëlaka do ntehn ñabi gë vankëncä vaki, tac më tëyëk bi hak macic do bi ye ntik.

³⁴ Bare kore ŷa wanës wanëmpëlah ndekadëniho hafo asankaf wasodafë ŷa kolëloha njët ile ye toña soŋe wadëka wanëmpëlah watac. Umë ntehnëk njoyi Pol gë kaŋ wasodafë.

³⁵ Ga tëkëk Pol rënka cery nte hwëhnako rënka le hayëde ŷa, wasodafë wä njihñënihawo, kabi kore ŷa ñañënananiho,

³⁶ Ñadëniho ntonjanëniha ndekatëndëni: «Daŵëryiyi!»

Inësa Pol ŋa

³⁷ Wati nte ñadëho ndëni Pol hnë kaŋ hna, më ntehnëka asankaf wasodafë wä: «Kodëfu bi lehni inë?»

Më ntëkwaka: «Kolëru wanës wagërek ŋa!

³⁸ Awa wëjë gelihna bi avë Esipët ale ŷañënaŷehnekëhniwo vahnë do njohni biyëna gë lañ? Vëryaw vahnë, vësan wawuli wahnah yeho.»

³⁹ Pol më ntëkwaka: «Sëwif yëbu. Tarës hnagëbu, Silisi hna. Inaŵ dënah d'us ye. Këlamu maŵëryanërye hnësëhnëwëhni bulunda yi.»

⁴⁰ Asankaf wasodafë ŷa më maŵëryanëka. Awa më kahnëk rënka kaŋ hna do njelahni bulunda ŷa. Ndemëhnalehnëni tan, umë ntehnëkëhni gë Wa-ebëre ŋa, wanës wasëwif ŋa:

22

¹ «Vëyënta mën, nëparyin wanës wante ŷadëfu hnësu tame ayëtahnu dila inë wëh.»

² Ga nkëwëryëni Pol wanës wadëw hni ŋa nësëndëhëhni, ndemëhnaniho ntëbi nte njelakëhniwo ŋa. Më ntehnëkëhni:

³ «Sëwif yëbu. Tarës hnagëbu Silisi hna, bare Yerusalem li naŷëbu. Gamaliyel yeho aharaŋ mën a. Karaŋëkowo afo yëtu d'us sariya le njëdakëhniwo Wënu ŋa vacërakëlo fu va do kahnëndaŷuho soŋe Wënu ŋa had gante nkerun wühnë fop dol ki.

⁴ Mbërehnëbuhëhniwo vahnë vële rëfëdëho anj Nkaŵ Ahwëhn va hafo ryawëwëhni. Pëlayehnébuhëhni vësan gë vësëval do sëdehnëwëhni kaso hna.

⁵ Asëna wasadëha asankaf aŷi gë fop kore vëvë haryënkwi vi kodëni nkenëhnëniho sede. Kerëhnënihowo vëkayëte yinenëhnëwëhni vëyënta fu wasëwif wale lëdëk Damas do njibuho fëljajëwëhni vële rëfëdëho Nkaŵ Ahwëhn va ŷabiwëhni, wënceryiwëhni Yerusalem li soŋe kwëdini vëhni fop.»

Pol pëyahneđ gante macëka Ahwëhn ka

⁶ «Ante njidëfuho do tëhabuho Damas ña, lav a nkëhnëko tëk nkaf li, matëlehni tañ humpen hucankaf g'ambin njij cëpo penëlehno.

⁷ Yolehnu nkal hna, wëryëlehnu kopa ga macëdëho: “Sol, Sol!” do më tëyëko: “Soñe ye vërehnëduho?”

⁸ «Më rëyëbuha: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Awa më ntehnëko: “Ami, Yesu mbë Nasaret, nte vërehnëdu ña ye.”

⁹ Vële rëfëlëbunëho va nuniho humpen ha, bare wawëryëlohna kopa le hnësëhnëdëhowo ña.

¹⁰ «Më rëyëbuha: “Ahwëhn ye rëfëko liwu?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Matëry ayi gë Damas. Hnam pëyaderu ile rëfëka ali ña fop!”

¹¹ Bare golëwohna hnundu: humpen hutac mëpënëkowo. Awa vëréfal mën va më pëlaniho vák yi kahëniho hafo rëkéfu Damas hna.

¹² «Ale wacik Ananiyas yeho hnam. Asan arac ntakëdëhawo gë Wënu ña do Sariya Moyis ña tëfëdëho. Ipërëna dëwu fo nësëdëniho wasëwif wale lëdëko hnam va fop.

¹³ Umë njijëk tëkatëko, kahnëk ðarël mën do nteho: “Aÿënta mën, Sol, bokary ahnund!” Wati rac dënk hnulehnëwa Ananiyas hafo pac.

¹⁴ «Awa më ntehnëko: “Wën warëm fu ña mbiyëk ga tëhnaki soñe njëtëndani ile ñad ña, ahnuhahna ale satëk a do awëryahnënd kopa lëwu ña.

¹⁵ Sede lëwu ña yeđu haryënk wahnë hna fop, soñe afëyahneñni ile hnuru do wëryëru.

¹⁶ Tame, ye hnapëdu? Matëry, ahwëtahna Ahwëhn a, diry ayaryi do afacëni wameh hu ña.”

¹⁷ «Tac, umë vokajëbu Yerusalem li. Fac ryampo, ante njëfadëfuho Cery Wën Cankaf hna, më hnuëbuha Ahwëhn a hn'ikaryëtahn.

¹⁸ Më ntehnëko: “Cahnëry ñap Yerusalem li, kabi vële lëdëk hn'ani vi vëwawëdëna wante hnësëdu soñe mën ñi.”

¹⁹ «Umë lëkwaëbuha: “Bare Ahwëhn, njëtëni njidëfuho caliña-wo-caliña soñe sëdëhnëwëhni do ryafëhnëwëhni vële hwëtahnëkino va.

²⁰ Do ante ndawëdëho sedë lëw hu ña, Ecen, hnam nkentiëbuho ami dënk. Cañahnëkowo rac do ami yëkadëwo vëyi vële ryawëdëhawo gë wëraka va.”

²¹ «Awa Ahwëhn a më ntehnëko: “Yiry, kabi cañëtëdëmi ñawët, hnë vële wok vëyena wasëwif!”»

Pol gë Kumanda vë Rom

²² Kore ña nëpadënihawo Pol hafo ante nësëko watac ña. Tac pëgwëlehneñni ndekandëni: «Dihëtëryina ðuniña li ayi asan! Dawëryina! Tëfëlahna nkonti ðuniña li!»

²³ Nañënanihho, do citëni viyi vilëw hni va, ntoñëndëni nkal ija*.

²⁴ Awa asankaf wasođade ña më ntehnëkëhni: «Dënëryina Pol kañ hna do alampuna, nësahn forosima; ñadëfu yëtu bi soñe ye ndekadëni bulunda yi aki soñe lëwu.»

²⁵ Ante ñabëdëho ña, Pol tëyëkawo asankaf wasođade ale yeho hnam ña: «Kodun bi alampuna ale kwëhnëk Rom ale worun kitiñëluhna ten?»

²⁶ Asankaf wasođade ña, ga nkwyëk watac, më njik pëyaka kumanda ña: «Njëtëru bi ile ñadu ali ña? Ayi asan ale kwëhnëk Rom ye.»

²⁷ Kumanda ña njilehn tañ vëhni Pol hna do tëya: «Pëyarye, paryi bi ale kwëhnëk Rom yeru?»

Pol më ntëkwaka: «Ha.»

²⁸ Kumanda ña më ntehnëka: «Ami cosahnëbu yañah yehahnu ale kwëhnëk Rom.»

Pol më ntëkwaka: «Ami, nagaryibu.»

²⁹ Vële ñadëho ntampëniha Pol nësahn va tavëlehneñniha tañ. Kumanda ña ntakëkawo ðus ante njëtëko ale kwëhnëk Rom ñabehnëk gë vankëna.

Pol haryënk wëhitiñ vësankaf wasëwif

³⁰ Pacënd tañ, Kumanda ña ñadëho njët facëk soñe wante ntehnëdëniha Pol wasëwif ñi. Awa, më pëtehnëka do macehnëhni vësankaf vësëna wasađëha va do gë Mbara Vëhitiñ va fop, tac canehna tase vahnë fop.

* 22:23 22:23 Citëni viyi vilëw hni va, ntoñëndëni nkal ija: Namu le rufahnëd ntavah ntëw hni ña ye.

23

¹ Pol më ntañkëhni Mbara Vëhitij va do ntehnëhni: «Vëyënta mën, gë hakili risah njasaryëbu haryënkW Wënu ña do ñoñ gena ile hnrandedu hafo fac vë dol yi.»

² Hnë wati rac asëna wasadëha asankaf a Ananiyas më ntehnëkëhni vële kakëniho Pol va: «Dafëryina wës li!»

³ Awa Pol më ntehnëk: «Wëjë ndafëd Wënu ña, wëjë ale wëntëlëk gë mir le yerënik yi! Ntañaru ahitiño gante nësëk sariya ka, bare ntidu ile ñwëyëk sariya ña: ntehnëru ryafiwu.»

⁴ Vële yeho darël Pol va më ntehnëniha: «Njëteru bi njewëruha asëna wasadëha asankaf ava Wënu ña?»

⁵ Pol më ntëkwakëhni: «Vëyënta mën, yëtaka asëna wasadëha sankaf ye. Toña ye, kerik kayëte Wën hna: “Yewëdilihahna ale ye asankaf bulunda hu ña.”»

⁶ Pol njëtëko vële yeho Mbara Vëhitij va fop vëryampo wasaduse yeho, vëyëntañ va wafarise. Soje umë ndekahnëko bulunda hna: «Vëyënta mën, Farise yebu do wafarise ye warëm mën wa do soje ikwëtahn fu vësëm va mbëhnëdëni hitiñandedu.»

⁷ Ante nësëko watac ña, nkwajëla cankaf yeho yëbëlan wafarise wa gë wasaduse wa, do mbarëla ña pitëlëko nke wakore waki.

⁸ Koyëna nkeho kabi wasaduse wa vëhni lehnëko vësëm va vëvëhnëdëna, do wamëleka gë wayine wayena, bare wafarise wa vëhni kwëtahnëniho watac fop.

⁹ Nkelehn sonko sankaf kore hna. Vëharan sariya vëryampo hnë wafarise hna, matëniho konkëndëni dus, ndekandëni: «Ñoñ nulëfuhna ile ntëntëk ayi asan. Kod nke mpëd mëleka ma iyir hnësëhnëka.»

¹⁰ Sonko ña njakëko hafo Kumanda ña ntaka antë citëlëniha Pol fagant lëw hni. Awa më ntehnëkëhni wasodafë walëwu wa canëniha Pol fagant lëw hni mbokaryëniha gë kanj.

¹¹ Ga mëdëk, Ahwëhn a njiko vëhni Pol hna ntehna: «Antë ntaki! Sedë mën yeru ani Yerusalem li, ayenëhno fëna Rom hna.»

Pol urënd tëndënde

¹² Ga pacëk wasëwif wëryampo më nkwëryëlëni; ntëkëni haryënkW Wën antë mbok tokëni do cenì hafo ndawëniha Pol.

¹³ Vële wëryëlëko watac va ntëbinihò vahnë wafëhw wahnah.

¹⁴ Më njini vësankaf vësëna wasadëha hna do gë vicër hna ntehnënihëhni: «Ntëkëbun bokëdülëfuhna rokëfu ma sefu inë afo ryawëfuna Pol.

¹⁵ Awa wühnë, gwëryëlëryina gë Mbara Vëhitij va, tëyëryina tame Kumanda yi mbok njonëhniwuna Pol, alehnuna ñadun afëcëtawu soje lëwu ña. Ge fuhnë ye pëhwëtabun ryawëfuna tëkahnind ani ña.»

¹⁶ Bare aju acëru asëval Pol umë nkwëryëk ga nësëde watac. Awa, më njik kanj hna pëyahna Pol.

¹⁷ Awa Pol më macëka asankaf wasodafë ryampo ntehna: «Yoryehna anj jar Kumanda hna kabi inë hwëhn nafa ñad payahna.»

¹⁸ Arac më njoka jar ña gë Kumanda do ntehna: «Pol, ale sëdika lehnëko yonëhniñina anj jar; inë ñad pëyañi.»

¹⁹ Kumanda ña më pëlaka jar ña vák yi canaryëka do tëya: «Ye ñadu afëyawo?»

²⁰ Jar ña më ntëkwaka: «Wasëwif wa nkwëryëlëni tëyënihi ayonëhniñni Pol achan Mbara Vëhitij hna. Ntehnëdëni ñadëni pëcëtani soje lëwu ña wapacëk.

²¹ Bare antë alëkwahni. Ntëbini vësan wafëhw wahnah vële fëhwëtak ndawëniha va. Ntëkëni ñoñ vërokëdëna, vësedëna ge gena ndawëniha. Tame fop pëhwëtani; ma wëhu ña fo napëdëni.»

²² Awa Kumanda ña më ntehnëka jar ña: «Antë afëyahna wëla aryampo wante fëyaruhò ñi.» Tac tavëlehna mboka.

Pol Sesare hna

²³ Kumanda ña më macëkëhni tanj wa-ofisiye waki walëwu do ntehnëhni: «Barëpëryinëhni wasodafë wakeme waki, gë wasodafë wahwëhn wafahnac wafëhw mbëd gë wahi do gë wakeme waki vëhwëhn viwëta. Pëhwëtani njini Sesare; kahnëta ña wëwati imbëd gë wahnah g'umëd ga ye.

²⁴ Pëhwëtanëhniyina Pol fëna wafahnac, ayowuna yam fo vëhni guverëner Felikës hna.»

²⁵ Tac më kerëhnëka Guverëner ña anj kayëte:

²⁶ «Asankaf alënah Felikës, ami, Këlod Lisiyas yañëryidëhi.

²⁷ «Asan ale yëdënanhëryidëmina ayi wasëwif wa fëlakawo do ñadëniho ndawëniha. Awa më rëkiñu gë wasodafë mën wa lëcëbuha, kabi njëtabuho ale kwëhnëk Rom ye.

²⁸ Ñadëfuho yëtu bi soŋe ye ndëñanëniha wasëwif wã, awa umë yobuha Mbara Vëhitij ntëw hni hna.

²⁹ Awa tëkatëbuhu pëlanaha kabi dënënedina sariya lëw hni ÿa, ñoñ gena ile hode ndawãhni ma cëdãhni.

³⁰ Bare takan pëyayibu wasëwif wëryampo pëhwëtani soŋe ndawëniha. Umë yëdãhneriyidëmina hara napëla mbiy, do njëtandanëbuhëhni wasëwif wã ÿal hu hna tëfëka pëyahnëni ile lavëkëhni g'umë ÿa.»

³¹ Wasodafe wã umë njiryeryëniha Pol g'umëd fo gë Antipatëris gante ntehniniho ka.

³² Ga pacëk, mbokalehnëni gë kaŋ lëw hni, tavënihëhni vëhwëhn wafahnac va fo tëkaryëniha hafo vëhni Felikës hna.

³³ Ante tëkëni Sesare ña, vëhwëhn wafahnac va më njëcfaniha Felikës kayëte ña do njëdãhnëniha Pol.

³⁴ Guverëner ÿa, ga karanëk kayëte ña, umë tëyëka Pol bi avë resiyo ÿëhne ye. Më ntëkwaka: «Avë Silisi yëbu».

³⁵ Awa Felikës më ntehnëka: «Nkwëryëdëmi ge tëkini vële yelëku va.» Tac më ntehnëk kwëti Pol cery cankaf Erođ hna, do njëkande.

24

Pol haryënkwa Guverëner Felikës

¹ Ante ndëcëko wafac imbëd ña, asëna wasadëha asankaf, ale waciko Ananiyas ÿa, tëkëniho Sesare hna gë vicër do gë ale hnësëhnëdëhëhniwo vahnë ale waciko Terëtuyus, soŋe pëyaniha guverëner ÿa ile ntik Pol ÿa.

² Pol macijiko do Terëtuyus pëgwëlehn pëyahnënd: «Alënah Felikës, ucankaf hu ña njonëhnikëfu yam hnëŋah do hwëhna hakili hu ÿa gwëcëtëk viyë viyabah nkal li.

³ Camehniru g'intawary pacah soŋe fop vile hnuyadëfun kwëlëkwël va, hn'ile-wo-le hna.

⁴ Soŋe ant'avëyëhni hnani ÿa, muntadëmi awwã g'ipërëna hu ña ahnëpa fu toye.

⁵ «Tëkatëbun ayi asan alakah d'us ye. Tënkëndëlehnëdëhëhni wasëwif wavë duniya yi fop, do fëna asankaf vërëfal Yesu mbë Nasaret ye.

⁶ Ñadëho dënk nti ile sëvak Cery Wën Cankaf hna, awa tac pëlabunëhawo.

⁷ [Ñadëfunëho hitinjëfuna gë sariya lëw fu ÿa, bare Kumanda ÿa, Lisiyas, më njijëk tebëfuna gë fanka.

⁸ Tac më ntehnëkëfu ÿal hu hna tëfëka yijëfu afëyayi ile ntikëfu ÿa.] Ge tëyëruha, njëtëdu wëjë dënk wante hnësëbun ñi fop toña ye.»

⁹ Wasëwif wã njawëneniho ile nësëko ÿa ntehnëni: «Ha, ile nësëk yi fop toña ye.»

Idëkwa Pol ña

¹⁰ Awa Guverëner ÿa më ndëkwanëka Pol teba wanës ña. Tebalehn ntehn: «Njëtëbu wabëhn wayabah ye kobëri ga kitijahnëdëfuhëhni vahnë va nkal li. Soŋe umë hnësändëbu g'ikwëtahn haryënkwa lëw hu.

¹¹ Kodu ayëkëlehn wëjë dënk, dëbëna wafac pëhw gë wahi ga njihahniyu Yerusalem soŋe icëmb Wënu ña.

¹² Do ahnë nulohna ga conkëntëdëfu Cery Wën Cankaf hna ma ga matëndëdëfuhëhni vahnë ntini sonko vacalija hna, do gë hn'inaw hna.

¹³ Do fëna vëyi vahnë ñoñ vëhwëhnana ile tufahnëdëni toña ye wanës wadëw hni ñi.

¹⁴ Bare waŋi ye toña ÿa: Wën warëm fu ña ryokunëhnëdëbu rëfatëndu Ankaŋ Ahwëhn a, nte ntehnëni gena catah ña; kwëtahnëbu ile-wo-le herik vëkayëte Sariya hna do gë vëmba wakila hna.

¹⁵ Inji kwëtahn hwëhnaŋu, vëhni fëna kwëtahn tac dënk kwëhnani, vëhni fop, vëli wameh gë vësatah per mbëhnëndanëdëni.

¹⁶ Soŋe umë ye hn'ile-wo-le nkebu hna njawërdëfu liwu kwëlëkwël ile satëk haryënkwa Wën hna do gë vahnë hna.

¹⁷ «Ga mbiyëk wabëhn wayabah yijëla Yerusalem, umë vokajëbu yonëhniwëhni uryema koryi wasëwif wale hwëtahnëk wã do sanëhnëwa Wën mën ña sadëha.

¹⁸ Umë lidëfuho ante tëkatënihoŋo selele Cery Wën Cankaf ña ante puhnadëfuho pacëna ña; gelëfunohna gë kore, matëndëlëwöohna fëna sonko.

¹⁹ Bare wasëwif wëryampo wavë resiyo Asi wã hnam nkontiniho. Vëhni rëfakëha kahnëni haryënkwa hu pëyahnëni ile libu ÿa, ge nke ile lavëkëhni g'ami.

²⁰ Ma hnë vële ye hnani vi, ge nuko iñë wëh ile libu ante njoyibuho Mbara Vëhitij vëlëw hni hna, pëyahn.

²¹ Kabi ntehnëbuhu vahnë va mbëhnëdëni, soŋe rac hitijahnëdëfunëho dol!»

²² Felikës njëtëko dus Ankaŵ Ahwëhn a. Awa, umë karacëk kiti ŷa nkaŵ kawāry ntehn: «Kitinjëdëmu ge Lisiyas nijjêk.»

²³ Umë ntehnëka ofisiye le hwëtehnahtnikawo Pol ŷa tëtëka njëkanda, bare ant'awëmaŷehna dus, do ant'awëmaŷehnehni vëlëwu va nijjëni ndemaniha.

Pol haryënkŵ vëhni Felikës gë Dërusi

²⁴ Ga ndëcëk wafac, Felikës tëkiniho g'asëvalu Dërusi, ale yeho sëwif ŷa. Umë payehnéko njinëhni Pol do nëpakawo nës soje ikwëtahn Yesu Këris ŷa.

²⁵ Bare Pol, umë pëgwëk nësënd gante tëtëka nke ahnë nëŷahna Wënu ŷa g'umë, awënk nkaf hu ŷa do gë kiti vahnë nte yejêk ŷa. Awa Felikës ntakëlehna taŷ, më ntehnëka: «Tame gwër nke, soje dol ŷa! Ante njivëmadëho ŷa mbokëdëmi waci.»

²⁶ Felikës ntiyahnékawo fëna Pol njëdadëha koryi. Soje umë macehnahnëdëhawo wati-wati nësëlëndëni.

²⁷ Wabëhn waki ryëcëko koyëna, tac Felikës, Porësiyus Fesëtus, hnëmpëtëkawo, bare kabi Felikës, ñadëho wasëwif ŷa nëŷëhni g'umë, umë tavëka Pol kaso hna.

25

Pol haryënkŵ Fesëtus

¹ Awa Fesëtus tëkëko hnë resiŷo Sesare, hn'ile nawëd hna, do wafac warar fo ntiko matëlehn hnam nji Yerusalem.

² Hnam vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër wasëwif va nijjëniho pëyaniha ile ntik Pol ŷa.

³ Tac këladënihawo maŷëhnëhni njoyi Pol Yerusalem. Ñadëniho koyëna kabi wasëwif wëryampo pëhwëtaniho ndawëniha Pol nkaŵ hna ge njiryeryëde gë Yerusalem.

⁴ Fesëtus më ntëkwakëhni: «Pol Sesare hna cëdik, do biŷëdëfina ami dënk mbokadëfu hnam.»

⁵ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Arafi vësankaf hun va nijjëni rëfëlëfu g'ami yifu gë Sesare. Njidëni pëyahnëni age inë wëh ntik aŷi asan!»

⁶ Fesëtus mpëd wafac imbëd' gë warar ma ipëhw ñëwëko Yerusalem hna, tac më mbokaf gë Sesare. Ga pacëk umë njik ntaña kitija hna soje kitija Pol do ntehn njoji.

⁷ Ga tëkik Pol, wasëwif wale wätiko Yerusalem ŷa kwërenihawo do nësëni wanës wanayah wayabah, bare ñoñ vëhwëhnalohna ile rufahnëd wanës wadëw hni ŷa toña ye.

⁸ Awa Pol, më lehnëko: «Ñoñ ŷwëŷëhnëla sariya wasëwif, do dila wameh Cery Wën Cankaf hna, do dëntahnëlëwähna fëna asankaf a Sesar.»

⁹ Bare Fesëtus ñadëho wasëwif ŷa nëŷëhni g'umë. Soje rac tëyahnékawo Pol: «Ñadufu bi aŷi Yerusalem ahitiŷi hnam?»

¹⁰ Pol më ntëkwaka: «Haryënkŵ kitija Sesar hna kahnëbu do haryënkŵ hnaŷi kitija tëtëko hitinjwu. Njëtëru dus wëjê dënk ñoñ dilëwëhmihna ßulunda wasëwif wëi.

¹¹ Ge menëbu, ge ntibu ile rëfëko ryawahniwu, ŷwëŷëda icëm inji. Bare ge wante nësëdëni vëŷi ŷa kwëhnana nkaf, ahnë kwëhnana fanka njëdahno hnë vëhni ndawëniho. Mëcabuha Sesar kitinjëfu!»

¹² Ga nësëk koyëna, Fesëtus më nulëni gë vëyab vëlëwu va, tac më ntëkwaka Pol ntehn: «Sesar wëcaru kitinj, awa njidufu kitinju Rom hna.»

Pol haryënkŵ vëhni Agëripa hna do gë Berenis

¹³ Ga mbiŷëk wafac toye, ahnaŷ a Agëripa g'acëru asëval ale waciko Berenis nijjëniho Sesare, nkaŷiniha Fesëtus.

¹⁴ Kabi wafac wayabah ñadëniho ntini hnam Fesëtus më tëtëka ahnaŷ a soje Pol ŷa, ntehn: «Felikës asan aryampo ale sëdik taveryëkowa.

¹⁵ Ante njibuho Yerusalem ŷa, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëvë karyënkŵ ßulunda wasëwif va, nijjëniho pëyaniho ile ntik ŷa do muntaniho hitinjëwa ndawëi.

¹⁶ «Bare umë lëkwabuëhni: “Namu vë Rom ŷa mbañëk yëdahni ale sëdik hara nësana soje lëwu ŷa haryënkŵ vële sëdehnëka va.”

¹⁷ Awa tëfëlibunëho gë vëhni. Ntibuho ñap ga pacëk, më lañabu kitija hna, do fayehnu njoji asan arac.

¹⁸ Vële sëdehnëkawo va tëkiniho bare ñoñ vëhnësëlohna, wëla uryampo wanayah wante hnahaŷuho ntik ŷa.

¹⁹ Soje ikwëtahn wasëwif nkwaŷëlëdëniho g'umë do gë soje ale wacëde Yesu. Asan arac cëmëk, bare Pol umë lehnëk mbëhnëk.

²⁰ Kabi kodëwohna hitinju isifa wanës më rëyëbuha Pol bi ñad' nji Yerusalem. Hnam kodë kitinj.

²¹ Bare Pol pecehnëka mëcahna Sesar kitija umë. Soje umë lehnahnëbu tavi kaso hna do njëkande hafo ante kodëfu yëdahnëwa gë vëhni Sesar ka.»

²² Awa Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Ami dënk ñakëndëbu wëryëwa aji asan.»

Fesëtus më ntëkwaka: «Acahn nk>wëryëduha.»

²³ Ga pacëk, kore yabah hacakëhniwo g'untënah Agëripa gë Berenis. Tënkëlahnëniho gë vësankaf wasodafe wa do gë vële yak yëtik bulunda va bambery cery cankaf hn'ile nk>wajëlëdëni asankaf gë vahnë ña. Awa Fesëtus më ntehnëk njoji Pol. ²⁴ Ga təkaryijik Fesëtus më ntehnëk: «Ahnaŵ Agëripa gë wuhnë vële yentik ani vi fop, wëliho soje aji asan njihahniniho bulunda wasëwif wa fop pëyaniho Yerusalem hna do gë hnani, ndekatëndëni: “Aji asan tëfëlahna nkonti d'uniya li: tëfëka ndawi.”

²⁵ Bare ami, ñoñ nula ile ntik hodë ndawähni. Bare kabi umë dënk wëcaka Sesar, pëhnaŵ yëdanahnëwa nji kitija Rom hna.

²⁶ Ñoñ nula ile hodëfu herëhnëwa Sesar soje lëwu ya. Umë wacehnañibuha karyënk>w hun, do dënk haryënk>wëhu wëjë, ahnaŵ Agëripa, soje tëyi bi wanëhne wameh ntik wante herëndëbuha Sesar.

²⁷ Ntiŵu koyëna kabi ntiyahnëko, njëdanahnihna Sesar do pëyahni ile cëdahnik ya, kwëhnana nkaf.»

26

Inësa Pol ña

¹ Agëripa më ntehnëka Pol: «Tebary wanës ña ahnësa soje lëw hu ya.»

Awa Pol më ntëkwak g'ivak lëwu ya do nësa soje lëwu ya ntehn:

² «Ahnaŵ Agëripa, dol natëko gante kolëbu hnësawu haryënk>w lëw hu soje fop wanës wante nësëni wasëwif nta mën ña,

³ kabi njëtëru d'us fop namu lëw hni ya do gë nk>wajëla ntëw hni ña fop. Soje umë muntadëmi ahnëpawo g'iduñëna.

⁴ «Wasëwif wa fop njëtëni njasa mën ña kobëri utah mën hna; njëtëni gante nkebuho ka kobëri wapëgwa hna, fagant bulunda lëmën hna do gë Yerusalem hna.

⁵ Mbiyëk ga njëtëniho do kodëni nkeni wasede mën, ge paryi ñadëni, gë vële yak satëk, réfëd namu wasëwif wapacëk va nkentibu: vëhni ye wafarise wa.

⁶ Do tame njojiŵu hnë kitija, kabi kwëtahnëbu Wënu ña ntid ile nësëhnëkëhniwo vacërakëlo fu va.

⁷ Wahnënk ipëhw gë wahi Isërayel wa kwëtahnëni nudëni ga ntiyak watac, do soje rac ndokujëhnëdëniha kwëlékwëlé Wënu ña, g'umëd gë g'anent. Ha, ahnaŵ Agëripa, soje ikwëtahn tac pëlahnëniho wasëwif wa!

⁸ Wuhnë wasëwif wi, soje ye worun kwëtahnëluhna Wënu ña mbëhnëndanëdëhëhni vësëm va?

⁹ «Ami dënk nahabuho wëtaryu gë wafere wa fop uŵac Yesu mbë Nasaret ña.

¹⁰ Umë liŵuho Yerusalem hna: vësankaf vësëna wasadëha va yëdakowo fanka farac do cëdëbuhëhniwo vahnë Wën vëyabah; do ge ndawëdëniho canahnëdëhowo.

¹¹ Ndapëdëfuho vacaliŵa va vërehnëdëwëhni do yawërëndu ravëtehñëwëhni ikwëtahn dëw hni ña forosima. Ntawëdëhowo gë vëhni afo yindu vërehnindëwëhni vankol vakawary hna.

Gante kwëtahnëka Pol Ahwëhn a

¹² «Koyëna fac ryampo Damas yidëfuho, gë fanka fale njëdanihowo vësankaf vësëna wasadëha va.

¹³ Ahnaŵ Agëripa, lav a nkëhnëko tək nkaf li, ante njidëfuho ña, do nuŵuho humpen ga matik g'ambin. Humpen hutac ntëbëko lav wi. Umë nijjëk penëkëfu gë vële réfëlëbunëho va.

¹⁴ Njobunëho fuhnë fop do wëryëlehnu kopa ga ntehnëdëho gë wanës Wa-ebëre: “Sol, Sol, soje ye vërehnëduho? Cërehnadu wëjë had yiñni ile hasëd ryoko ile keryande.”

¹⁵ «Umë rëyëbu: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Ami, Yesu, nte vërehnëdu ña ye.

¹⁶ Matëry ahahn; tufëhnami soje aye aryokujëhn mën, ayehahn sedë mën, pëyaduhëhni vahnë va gante nuruho dol ka do le yadëmi rufi ya fëna.

¹⁷ Keryëdëmi gë wasëwif wa do gë vële wok vëyena wasëwif hnë doku le fayëdëmi hna.

¹⁸ Payëdëmi ayi ayesëhnëdëhni, ntihtëdëfuhëhni umëhwëry hna, mbokaryëdëfuhëhni gë humpen do ntihtëdëfuhëhni hnë imëk Sintani hna soje avokaryëhni gë Wën. Ge kwëtahnëniho ami, nuŵadëni itavëhn wameh wadëw hni ña do gë yëwa hnë vahnë vële hwëtahnëka Wën hna.”

¹⁹ «Ahnaw Agëripa, ñwëyëcfa wanj wanës wante watik g'ambin ñi.

²⁰ Pëgw Damas, Yerusalem, Yude hna fop hafo vëvë wayal wayëntaw va pëyabuñehni tëfëka nkwëcëtani vankeya vantëw hni va, mbokani gë Wën do tufahnëni paryi nke nkwëcëtani.

²¹ Soje umë pëlahnëniho wasëwif wï Cery Wën Cankaf hna do ñadëniho ndawëniho.

²² Bare hafo dol Wënu ña ndemađëho kwëlekweł do hnani nkebu soje yëtëdanëwëhni cedëya mën ña vahnë fop, vële hwëhñak nafa gë vële wok vëhwëhnana per. Ñoñ nësëcfa hařary ge gena ile nësëcđëniho tëkid hnë vëkayëte wakila gë Moyis řa fo ye. Umë ye:

²³ afo Arëhñayik a korot; umë yeđ ale ryënkweđ mbëhn vësëm hna do tufëđëhëhni nkař ipëh inja gë humpen hudëwu ha wasëwif wä do gë vële wok vëyena wasëwif.»

Pol ñad Agëripa kwëtahn

²⁴ Pol nko nësand ante ndekako Fesëtus ntehn: «Cenaki, Pol! Karañëru hafo cënaři!»

²⁵ Pol më ntëkwaka ntehna: «Alënah Fesëtus, cenalohna. Wanës toña do gë hakili fëren hnësëcđëfu.

²⁶ Ahnaw Agëripa njetëk wanj fop, soje umë hnësandëbu g'ikwëtahn tase lëwu. Pacëko njetëk wanj fop kabi wanj diyana hn'ile nkok nuyina.

²⁷ Ahnaw Agëripa, kwëtahnëru bi wanës wakila ña? Ha, njetëbu kwëtahnëru.»

²⁸ Agëripa më ntëkwaka Pol: «Ge nkoru ahnësëhnëndo ntiyahñëko biřëđina kwëtahnëcđëfuha Yesu.»

²⁹ Pol më ntëkwaka: «Arabi nkekënd, mbiřëk biřëna! Wëjë, gë wuhnë vële hnëpadëho dol vi, ndëwadëfu g'icfema Wënu ña ayewu fop g'ami ki, bare hara vankëncä këm!»

³⁰ Wati rac ahnaw a, gë Guverëner řa, gë Berenis do gë fop vële yentiko hnam va matëlehnëni.

³¹ Cahnëcđëniho nësëlehatëndëni: «Aři asan ñoñ dina ile rëfëka ndawahni ma cëdahni.»

³² Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Aři asan kokënde tavi age mëcäkëndilahna Sesar.»

27

Uyas Pol

¹ Ga pëhñayik hayëndifu hnë sisikulu yiryeryifu Itali, umë nufik Pol gë vësëcđik vëhawary, kwëtehnañkëhni ofisiye kore wasođade Sesar Ogusët, ale wacik Yuliyus fëna.

² Arisëtarëk avë Tesalonik mbë Masedëwan yentiko gë fuhnë. Më hayëbun hnë sisikulu le hwëhniko hnë nkol mbë Adëramit do řadëho tëf wahnaw resiyö Asi hna, yilehnëfu.

³ Ga pacëk më rëkëbun Sidon. Yuliyus, g'ufacah ntařary dëwu ña, më tavëka Pol ñi, njękihni wëlawo walëwu wä nuřahni ile valëka.

⁴ Ga matëbun hnam, umë yibun fagant wov hna. Kabi pankëlëcđëfunëho gë sël řa, yilehnëfu gë cape Tinti Sipër.

⁵ Më rëfëbun darël Silisi gë Pampëfli rëkëlehnëfu Mir, resiyö Lisi hna.

⁶ Hnam ofisiye wasođade řa më nuk sisikulu le hwëhniko Alekësandëri ga njiđ Itali do më kayëndëkëfu.

⁷ Hnë wafac wayařbah njiđëfunëho wajira fo, do g'ambër cankař tëkëbunëho darël hn'ankol nte wacik Kënid. Hnë wati rac sël řa memařëhñëkëfuno yifu karyënkw, awa më rëfëbun Salëmone mbë Tinti Këret do ryëcalëfu gë cape inte hākëđëhëfuno sël řa.

⁸ G'ambër cankař ndëcëbunëho hnam rëkëlehnëfu, le macëcfe «Hahna Fëren», nte kakëni g'ankol Lase ña.

⁹ Bare mbiřëbunëho đus nkař hna do pëgwëko ntakënd uyas fu wä, kabi fac le suñahnëcfe řa* tëko ndëc. Soje umë nkabëkëhniwo Pol ntehn:

¹⁰ «Vëyënta mën, kamahnëbu uwi yas kata fo yeđ karyënkw: sisikulu ři g'ile ndiřëk per pëřëkađ, do fëna fuhnë dënk koden cëmin hnam.»

¹¹ Bare gena Pol kwëtahnëko ofisiye řa. Ayaryary sisikulu řa g'ahwëhn sisikulu řa yeho.

* 27:9 27.9 Fac le suñahnëcfe řa: Gë sepëtambër řa ma okëtobër řa nkeđ. Ge ndëcëk rac, uyas wä ntakënd.

¹² Kabi sêla rac yivêlohna g'alu ga, vëyabah vëvê sisikulu va pêhnaniho njini hafo sêla, hnê Tinti Kêret hna, ile waciko Fenikês, ge kodëni. Hnam kodëniho cowani sêl ya do ndëcëtëni alu ya.

Sêl sankaf ya wov hna

¹³ Sêl pëgwêlehn cêlënd wajira fo, do ntiyahnekêhniwo kodëni ntini gante pêhwêtaniho ka. Awa mê matëndëni waryêhwëra wale hahnëndande sisikulu ya do kahñëtalehnëni nko têtëndëni wov le ye Tinti Kêret ya.

¹⁴ Bare biyëna sêl hwêhn fanka sankaf le wacêde «Erakilona†», pëgwêlehn cêlënd gë fanka do

¹⁵ njoryaryêlehn sisikulu ya. Kodilohna mbok nji pankêlatëndëni gë sêl ya awa umê ravêbun njofo.

¹⁶ Mê rêfêbun gë wov fatinti fatoy fante wacik Koda hna. Tinti rac hakêkêfuno toye sêl ya. Hnam g'ambêr cankafe mêkêbunêho ryojêfu fakulu fatoy fante fehande fa hafo hayëndëfu sisikulu hna.

¹⁷ Ga kayëndëni sisikulu hna vëryokuñ vëvê sisikulu va umê ntampayëni ñabëni waryeyët caharab sisikulu ya. Tac kabi ntakekêhniwo antê poha hnê nkêrëyal bê wov Siyêrêt‡ hna, mê cêlëndëni ryêhwa sankaf le yaÿëtêd iyanc sisikulu ya do tavëni sêl ya njohni.

¹⁸ Ga pacêk, kabi nko mbêrehnëndëfu sêl rac, vëryokuñ va mê pëgwëni ntonjëndëni gë wov ile ndifêko sisikulu ya.

¹⁹ Fac rarëna hna umê mbokëni ntonjëni gë wov, vëhni dënk, viyê vile yaryaryande sisikulu ya.

²⁰ Hnê wafac wayabah golohna nunde ulav wa gë wahol wa per, do sêl ya nko cêlënd gë fanka hafo golêfunohna hwêtahnëfu pehêdëfun.

²¹ Vêle yeho sisikulu va mbiyêkêhniwo rok roka ya. Awa Pol mê matêk haryênkw lëw hni ntehn: «Vëÿenta mën, têtêkawo ahnêpawuno, do antê kahñëtayin Kêret hna hafo njijin nuÿayin iÿi kata.

²² Tame muntadëmu aÿabu wasakahn hun wa: wëla aryampo hnê wuhñê cëmëdina; sisikulu iÿi fo fêrêkad.

²³ Gumêd ga mèleka Wën hunte hwêhnêko, do ryokuñêhnêdëfuha, njijkêh

²⁴ pëyawo: “Antê ntaki, Pol! Afo arêk haryênkw Sesar, do soje lëw hu Wënu ña pehêtaryêdêhëni vële rêfêlêrun vi fop.”

²⁵ Awa vëÿenta mën, ñabëryin wasakahn wa! Kwêtahnêbuha Wënu ña: gante pëyako ki, fop nked.

²⁶ Bare hnê têtary Tinti têtêka pohayin.»

²⁷ Fac hwêhn pêhw gë wahnah ya yeho ga njohandêhëfuno sêl ya wov Mediterane hna. Fagant g'umêd ga, vëryokuñ vëvê sisikulu va ntiyahnekêhniwo vambêj rêhabun.

²⁸ Umê ntonjëni ryeyët le yañande itêw wov ña; mê têtakatëni têt iña wametêr wafêhw warar g'imbed gë wahi ye. Ante mbokêbun yifu ñawët toye ña, mê mbok ntonjëni do têtakatëniho wametêr wafêhw wahi g'imbed gë warar ye hnam.

²⁹ Ntakekêhniwo antê sisikulu ya nkêw wëraka, mê ntonjëni kamêhni waryêhwëra wahnah wale hahnëndande sisikulu wa do ñankahnêkêhniwo pac ñap.

³⁰ Hnê wati rac vëryokuñ vëvê sisikulu va njêkêlëndëniho gante pehandëni; umê cêlëndëni fakulu fa gë wënka, ntini had waryêhwëra wa ñad cêlëndëni haryênkw sisikulu hna hara gante pehahnêdëni njêkêlêhnêdëni.

³¹ Bare Pol mê ntehnêka ofisiye wasodade ya gë wasodade walêwu wa: «Ge vëÿi vësan vëwontina sisikulu li. Wënu ña pehêtêdêlihna.»

³² Awa wasodade wa mê ntêpëtëni ryeyët ile fokahniko fakulu ya tavêlehnëni nji.

³³ Pacêlohna ten, muntatêhni Pol vëhni fop tokëni iñê. Mê ntehnêkêhni: «Dol nke wafac pêhw gë wahnah ga nkerun hn'ufêmpêhnahnah sisikulu li, do ñoñ tokêdiluhna.

³⁴ Awa ami kamênayêhnêdëmu aroku, ge ñadiluna asëmu. Yëtëryin, wëla ahnê aryampo hnê wuhñê cêvêdiluhna imul d'ampo.»

³⁵ Ga nêsêko watac, mê nufêk mburu, camehnêka Wënu ña tase vahnê fop, tac nkubêlehnêk do tok.

³⁶ Awa vëhni fop njawênantêlehnini do pëgwêlehnëni tokëntëndëni.

³⁷ Vahnê wakeme waki gë wafêhw imbed gë wahi g'imbed g'aryaw (276) yebunêho fop sisikulu hna.

³⁸ Ante tokêbunêho hafo fiñêfu ña, mê ntonjëni roka ya gë wov ñaÿêtahnëni idif sisikulu ña.

† 27:14 27.14 Erakilona: Rêv sankaf le watif gë cape pêhna lav wacik koyëna. ‡ 27:17 27.17 Siyêrêt: Umê wacêde iÿi wati Libi.

Ipërëka sisikulu ña

³⁹ Ikëf vambëj nuđëniho ante pačëko ña, ßare wëla aryampo hnë vëryokunj vëvë sisikulu va yavëtëlohna hn'ile nkebunëho hna. Umë pëhnani pohëni sisikulu ña hnam ge kodëni.

⁴⁰ Awa më pëtëni waryëhwëra wale hahnëndahnëde sisikulu ña tavëni wov hna; wati rac dënk pëtëlehnëni warzeyët wale ýabahniko wadëhwa wade satënandeho sisikulu ña. Tac matëndëni ipand inte yiryeryëd karyënkw soje sël ña peña, paßëni g'itëfary.

⁴¹ Bare sisikulu ña më ñjik pohak hnë yëbëlan wavënkwehn nkërëyal, teryalehn hnam. Ankaf sisikulu ña më pohak ðus nkërëyal hna, kodilohna mbok ñënkëlehna, tac wavonkëlo wënka, wahwëhn fanka ña, më nihëk sisikulu ña kamëhni.

⁴² Watac ga ntiyak, wasođade wa ñađëniho ndawënihëhni vësëdëk va, soje ahnë antë peh ge ndëfad wënka hna.

⁴³ Bare ofisiye ña ñađëho pehëta Pol awa më tavëtehnëkëhni ile ñađëniho ntini ña; më ntehnëkëhni vële holëk wënka va ntëbani ndëfani ndanëni.

⁴⁴ Tac vëýëntaw va pëlani vacal ma vanihel sisikulu va, tëfënihëhni. Koyëna ndanëniho vëhni fop yam fo hara ahnë cëmëna.

28*Hnë Tinti Malët hna*

¹ Ante ndanëbunëho fuhnë fop yam fo ña, më fëyayibun Tinti rac Malët macik.

² Vële lëdëk hnam va më kacanihëfu g'untënah cankaf; pëdëhnënihëfu hwëdëh hucankaf, kacahnënihëfu, kabi tëvëdëho do huji ha njoko.

³ Pol më mbarëpik kore wadëhwa, ntab hwëdëh hna, ßare lën më cahnik yakah hna ñarëka vák li, nkolehna hnam.

⁴ Vëvë Tinti rac va, ante nuniha lën ña ga ntasad vák Pol hna, më ntehnëlëdëni: «Aýi asan lëk aryaw vahnë ye. Pehik wov hna, ßare Wënu ña ma wëna nkonti ðuniña li.»

⁵ Bare Pol më cëlëvëta lën ña hwëdëh hna do davëdílawohna añar ña wëla toye.

⁶ Ntiyahnkëhniwo nuđëniha tamëki ga matëka vák ña ma njod cëmëlehn tañ, ßare ante napëniho hafo mbiý ña, nuniho ñoñ dilahna. Awa më nkwëcëtëni vinahan vidëw hni va, ntehnëni Pol wën ye.

⁷ Wëhaý yeho ðarël hnam wale kwëhnëko asankaf Tinti ale waciko Pibëliyus. Më ntëvakëfu lëv sankaf hnë wafac warar.

⁸ Hara rëmu pad hna nkeho: ures yak mbahn tesëko do ðonk yaryaryëdëhawo fëna. Pol më ñjik njëka do tindëka wëßák ña, njëfanëka, njërënehëna.

⁹ Ga ndëcëk umë vëres vëýëntaw vëvë Tinti va fop njijëdëniho do vëhni fëna njërënkëhniwo.

¹⁰ Umë njëdanihëfu untënah cankaf do, ante tëkëko wati ile vokahnëdëfun gë wov ña, njëdanihëfuno ile valëkëfuno soje uyas wa fop.

Tëkëdëni Rom hna

¹¹ Ga nuýabun wadepera watar hnam, më hayëbun sisikulu ile hwëhniko Alekësandëri hna, ile wacëdeho «Diyosëkur*», ile yeho hnë Tinti wati wëh hna fop.

¹² Rëkëbun Sirakis do ñëwëbunëho hnam wafac warar.

¹³ Tac vok ryëcalëlehnëfu rëkëfu hn'inaw Regiyo. Ga pacëk, sël pëgwëlehn cëlënd, do hnë wafac wahi rëkëlehnëfu hnë sëla Pusol hna.

¹⁴ Vële hwëtahnëk rëkatëbunëho hn'inaw tac. Umë tëyënihëfu ýëwëfu gë vëhni soje wafac mbëd gë wahi. Tac ryëcalëlehnëfu gë wapary fo gë Rom ka.

¹⁵ Vële hwëtahnëk vëvë Rom va njëtaniho njijëbun, vëhni njijëdëniho hafo Saha Apiyus hna do hn'ile macëde Vacery Vatar hna kacanihëfuno. Pol nundëhni tañ, më camehnëka Wënu ña do ñab g'ahawary sakahnë hadëwu ha.

¹⁶ Ante tëkëbun Rom ña, më ma wëryanik Pol ntëd hn'acery minu fo gë sođade ryampo njëkanda.

Ikaraj Pol Rom hna

¹⁷ Ante ntiniho wafac warar ña Pol më payëhnëkëhni vësankaf wasëwif wavë Rom wa njijëni ýalu hna. Ga mbarëni më ntehnëkëhni: «Vëýënta mën, mama nkoßu dila wëh bulunda fu hna, do dila fëna ile hnëmpëlëk gë namu warëm fu ña, pëlayiwohu Yerusalem hna do yëdahnüwu hnë wasođade Rom.

¹⁸ Vahnë vërac, ante pëcëtanihowo ña, ñađëniho tavëniho kabi ñoñ vëhnu lohna ile rëfëka ndawahnëniho.

* 28:11 28.11 *Diyosëkur*: Vëhi hnë wawën vëvë Gëres ye; vësëp vële heryidëhëhni vëyas hnë wënka wacik koyëna.

¹⁹ Bare kabi wasëwif wã ñwëyëni, më wëcahnëbuha Sesar. Bare dila rac kabi ñadëfu lehnëwëhni wameh bulunda mën ya.

²⁰ Soñe umë rëyahñëmu ayiju nulin do hnësëhnu; kabi soñe ale napëdëniho bulunda vëva Isërayel do rëkik tame ya yabahniwu gë vankëncã.»

²¹ Wasëwif wã më ntëkwaniha: «Wëla kayëte nte watik Yuçe soñe lëw hu nuyalëfuhna do la aryampo bulunda lëw fu ya matina hatac nijj pëyafu soñe lëw hu ile wok yivëna.

²² Bare ñadëfun ahnësëhñëfu wëjë dënk ile hnaharu ya, kabi njëtëbun gante-wogante nkeni vahnë vële hnësëd wameh soñe Nkañ nte rëfëdu ñi.»

²³ Awa më kahnëndëni fac ile mbokëd mbarahnëni gë Pol ya. Fac rac njabiniho ntëbi haryënkwëryënkw tëkatëniha hn'ile ntëdëko hna. Kobëri g'acahnëfëd ga hafo g'anëka ga karajëdëhëniwo. Gë Sariya Moyis ya do gë Vëkayëte wakila ña nësëhñëdëhëniwo Naw Wënu ña do koyëna njawërëdëho kwëtahnëniha Yesu.

²⁴ Bare vëryampo fo wawëko wante nësëdëho ña, vëyëntañ va ñwëyëniho vëhwëtahnëdina.

²⁵ Wati nte pitëlëdëniho ña, vëwëryëlëlohna yëbëlan lëw hni. Awa Pol më ntehnëkëhni: «Iyir Ipacah ña toña nësëhñëkëhniwo vacërakëlo hun va hnë wës kila ale waciko Esayi hna ante ntehnëdëho:

²⁶ «“Yiryeyi alehnëhni iji bulunda:

Koçun awëryu çus bare hara ñoñ yëtëluhna paryi;

koçun ayëku çus, bare hara nuluhna paryi.

²⁷ Paryi nke iji bulunda kambëkëhni vankaf va.

Ciñani vanëf va

do ndëmëni soñe antë vinkër vidëw hni va nu,

antë vanëf vantëw hni va nkwëry.

Ge gena umë nijjakëndëni gë yal mën do tavëhñakëndëbuhëhni yërënëwëhni fëna!”»

²⁸ Pol më mbok ntehnëk: «Tëfëka ayëtu iñë ryampo: kabi koyëna nke, tame vële wok vëyena wasëwif va pëyayini wakasëk ipeh nte watik gë Wënu ña. Vëhni, nëpadëni wanës watac.»

²⁹ [Ga nësëk Pol watac, wasëwif wã kahnëtalehnëni nkwajëlëhatëndëni.]

³⁰ Wabëhn waki ntiko Pol cery nte cosahnëdëho nkehahn hna. Kacadëhëniwo vële yijëdëho njëkëniha va fop.

³¹ Pëyahñëdëho Naw Wënu ña do karajëhñëdëhëniho soñe Ahwëhn a Yesu Këris g'ikwëtahn yabah do hara mema'yehna.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Rom Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëk anji kayëte ante nkeho Korent hna wati yas rarëna doku lëwu ÿa yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'imbëd g'iryawë gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (56 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Nahan nte ÿak nëfak ña tufahnëk hn'inji kayëte Këris ye ale yijëk njëfahni ipeh ña vahnë va fop, wasëwif wä gë vële wok vëyena wasëwif. Nkabahnëd wapacëk Wënu ña ye Wën ve duniÿa fop. Fop meninëk do kodënëhna tëkënin icëmb Wënu ña. Fop mbalëkëfuna afëhët a do paß gë Këris fo Wënu ña catahnëka gë fuhnë.

Pol nësëd fëna pañare ßulunda lëwu, wasëwif wä, do hak nudëhëhni Wënu ña. Wëlin yëb ryampo ile hnëfak: 1.16, 17 «Cëfëhnëd ilohna fëyahnu Wanës Wakasëk ña: fanka Wën fale pehëtahndëfëhëhni fop vële hwëtahnëd va ye, wasëwif wä ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna. G'ikwëtahn ña do soñe ikwëtahn ña Wanës Wakasëk ña tufahnëd usatah Wënu ña: gante kerik ka: "Ale satëk g'ikwëtahn nkoð kwëlëkwël."»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ipeh, ikwëtahn, mbahn, wameh, asatah/ usatah, wasëwif, Ahwëhn Yesu, sariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-17)

Vahnë va fop menëni (1.18-3.20)

Ikwëtahn Këris satënëdëha ahnë (3.21-5.21)

Iceñ pañare wameh do uwám gë Iyir Ipacah (6.1-8.39)

Vëva Isërayel gë Wanës Wakasëk (9.1-11.36)

Ankeya kasëk gë Këris ÿa (12.1-15.13)

Doku Pol (15.14-33)

Simpaÿi rëkwa (16.1-27)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, aryokuñëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu anji kayëte. Wënu ña macëko yewu afayik alëwu, tëhnako soñe fëyahndëdu Wanës Wakasëk wadëwu ña.

² Wañi ye wante ntehnëko Wën njëfahnëd kobëri ña. Watac pëyahndëfëniho wakila wadëwu ña hnë Vikerëh Vipacah hna.

³ Soñe Aju ÿa nësëd: g'ankeya ntëwu ahnë ña, hnë hnënk Ahnaw a David nagiko;

⁴ ßare gë cape Iyir Ipacah, tufahnik gë fanka, ante mbëhnëndanik vësëm hna, Aju Wënu ye, Ahwëhn fu Yesu Këris.

⁵ Gë umë nuÿabu uyëd yewu afayik soñe untënah Këris ña, yohahnëwëhni vahnë vëvë waya vi fop* kwëtahnëniha do mawëhnëniha.

⁶ Hnë vërac nkentirun wühnë fëna, wühnë vële macëk Wën kwëhnaryu Yesu Këris.

⁷ Wühnë vële ye Rom vi herëhnëryidëfu, wühnë vële ñad Wën do macëk ayewu vëlëwu. Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa.

Pol ñad nji Rom

⁸ Ani gë fop, camehnëdëfëfuha Wënu ña, gë wac Yesu Këris, soñe wühnë fop, kañi nësëde soñe kwëtahn hun ña duniÿa li fop.

⁹⁻¹⁰ Wënu ña njëtëk toña hnësëdëfu, umë ale ryokuñëhnëdëfu g'intawary fop pëyahñ Wanës Wakasëk ña soñe Aju ÿa. Njëtëk nahadëfu soñe hun ÿa kwëlëkwël ante-wo-nte njëfadëfu ña. Tëyëdëfëfuha Wënu ña, ge mawëk, ndemawo fere yihahnëryiwu tame ÿal hun hna.

¹¹ Paryi pëyadëmu përeko dñs nulin, soñe yonëhnëryiwu uyëd ryampo uva Iyir Ipacah inja nkwënahñ yaw kwëtahn hun inja.

¹² Ile ÿadëfu hnësu ÿa, umë ye: nkelahnin më hoñen ndemalënden hn'ikwëtahn fu hna.

¹³ Vëÿënta mën, ñadëfu ayëtu, pëhnañbuho wahwënta wayaßah yiryiwu yëkiwu, ßare memako ha gaki. Ñadëfu doku mën ÿa kwëhna nafa ÿalun hna fëna, gante kwëhnak nafa hnë vële wok vëyena wasëwif vëÿënta wë ki.

¹⁴ Tëfëko yiwu forosima hnë vële-wo-vële, vële hnëgak gë vële wok vëhnëgana, vële njaßëk uyët gë vële nkok yaßëna.

* 15 1.5 Vahnë vëvë waya vi fop fëhnëtanëd vële wok vëyena wasëwif.

¹⁵ Soŋe rac hwëhnahnëbu inji ña cankaf yonëhnëryiwu Wanës Wakasëk ña, wühnë vele lëdëk Rom vi fëna.

Fanka Wanës Wakasëk

¹⁶ Cëfëhnëdïlohna fëyahnu Wanës Wakasëk ña: fanka Wën fale pehëtahnedëfëhëhni fop vele hwëtahnedëf va ye, wasëwif wä ten, tac vele wok vëyena wasëwif va fëna.

¹⁷ G'ikwëtahn ña do soŋe ikwëtahn ña Wanës Wakasëk ña tufahnedë usatah Wënu ña: gante kerik ka: «Ale satëk g'ikwëtahn nkoď kwëlëkwël.»*

Vahnë va fop menëni

¹⁸ Paryi nke, ntavah Wënu ña cëlahnëña cëlahnidëhu soŋe vahnë vele wënëk va do vele nënkwahnëk g'umë. Gë vankeya vantëw hni va, memaŋehnëni toña ŷa nti ile rëfëka ŷa.

¹⁹ Vëhni, ile koď njët ahnë hnë Wënu ña pacëkëhni kabï Wënu ña tufëkëhni.

²⁰ Kabï, kobëri ga ntihahnëk Wënu ña duniya ŷi, vankeya vantëwu vante wok nuđena va: umë ye fanka falëwu fale wok puđina muk fa do gë nkeya cankaf ntëwu ña. Viŷë virac nuđe dus gë wađoku wante ntik ña. Awa vahnë va vëhwëhnađina toña le maŵëhnëđeni soŋe ile ntini ŷa.

²¹ Njëtëniha Wënu ña, bare vëlänenëdïlahna do vësahmënedïlahna gante tëfëka soŋe lëwu ka. Vinahan vidëw hni va goryeryëđina nafa, do hakili lëw hni hnënkwah ŷa hn'umëhwëry hna ntabik.

²² Ntiyahnekëhni kwëhnani uyët bare g'ahawary nënkwëđeni:

²³ pakëteni humpen icëmb Wën hunte wok cëmëđina ña, nëmpëteni gë waravahn vahnë vele sëmëđ gë wusëry gë wule yasëđ do gë vile huhađ.

²⁴ Soŋe rac tavahnëkëhni Wënu ña hnë viŷë vironkah hna, gante ñađ walawary walëw hni ka, koyëna ntilëđeni vimbahn vidëw hni va usëfëhna.

²⁵ Nkwëcëteni toña soŋe Wënu ña gë wamër: umë ye ile ntik Wënu ña cëmbëđeni do ndokuŋëhnëđeni tavatëniha ale lika dënk, umë rëfëka cëmbënde kwëlëkwël! Amina.

²⁶ Soŋe rac tavahnëkëhni Wënu ña hnë iña nte sëfëhnëk hna. Vësëval vëläw hni va nkwëcëteni ndakëntal nte sanjëk ña: gë vësëvalëntahni ndakëđeni, ndakëntal nte wok tëfëlahna nke.

²⁷ Vësan va fëna koyëna ntiđeni. Gona ndakëndëni gë vësëval, gë vësan ntahni ñalëđeni dus. Vësan va ntilëđeni viŷë visëfëhnađ do koyëna, nuŷađeni hnë vëhni dënk icos nte njojëk nkeya meh ntëw hni ña.

²⁸ Kabï nŵëyëni vëyavëtëdïlahna Wënu ña, umë tavëkëhni hn'inahan meh tac, soŋe ntihahnëndëni ile wok tëfëlahna ntiyi.

²⁹ Mbahnëkëhni wasakahn wä do sifa rumpak fop fëbëkëhni, iwëh, iña le-wo-le, gë wayap, iñewary ñađeni ryaw vahnë, conk gë vahnë, titahn vahnë, inëw vahnë,

³⁰ do menëländëni wamac; ñewëniha Wënu ña, nŵewëđeni, naŷënađeni, bëntađeni, nuŷađeni wafere wä fop soŋe ntihahnëni wameh ña; vëwawëhnëdïlëhniha vele hnagëkëhni.

³¹ Vëhwëhnana hakili, vëliđina ile nësëhnëdënihëhni vahnë ŷa, njapëni do kaŷëhnahnëdïlëhniha gë vëŷëntaŵ va.

³² Njëtëni dus kiti Wënu ña: vele liđ koyëna va tëfëka cëmëni. Bare nkoni ntindëni koyëna do, kat, maŵëndënihëhni fëna vele fabëk rac fo va.

2

Kiti Wën

¹ Wëjë ale hitiŋëdëhëhni vëŷëntaŵ vi, gante-wo nkeru ka, kwëhnađila toña le wäwënderu. Ge kitiŋëdühëhni vëŷëntaŵ va do alitënd gë vëhni ka, wëjë dënk sëdađ.

² Ha, njëtëbun Wënu ña gë toña ŷa kitiŋëdëhëhni vele liđ iŷi sifa viŷë va.

³ Ntiyahnekï bi pehëdu kiti Wënu ña, wëjë ale hitiŋëdëhëhni vëŷëntaŵ soŋe vile liđu wëjë fëna va?

⁴ Njaferu bi ipërëna cankaf Wënu ña, umë ale ryuñënanëhnëdëhi do nkok yancëna ntava dus? Yëtëliha bi, Wënu ña tufëdëhi përena dëwu ña do umë njodëhi awëcët vankeya hu va?

⁵ Bare kambëki nkaf ña, ñađila awëcëta. Soŋe rac mbarëpađu ipiniŋ nte ŷak hnaŷëk hafo hnë fac le tufand Wënu ña ntavah ntëwu ña do gë kitiŋ catah dëwu ña

⁶ do cosëđëha ale-wo-le soŋe ile ntik ŷa.

⁷ Njëdađëhëhni duniya le wok puđina vele yëkëlehnëđ kwëlëkwël ntindëni ufëren va do yëkëlehnëđ koyëna icëmb iña, ntënah uña do gë le wok gëläđina.

* 1:17 1:17: Abakuk 2.4

⁸ Bare Wënu ña tufëdëhëhni ntavah cankaf ntëwu ña vële fabëk soñe lëw hni fo, wëyëk toña do maŵëhnëni ile wok catëna ÿa.

⁹ Icos vële lid wameh va umë ye uwëh gë uryëñah ŵa, wasëwif ŵa ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna.

¹⁰ Bare icos vële lid fërën va umë ye icëmb ñja, ntënah uña do gë yam ÿa, wasëwif ŵa ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna,

¹¹ kabi vahnë va fop këñëlahnëni haryënkW Wën hna.

¹² Ha, fop vële lid wameh hara vëhwëhnana sariya Moyis ÿa fëna cëmëdëni, wëla vëhwëhnana sariya rac. Do fëna vële hwëhna sariya Moyis do ntini wameh va gë sariya rac kitijëdëni.

¹³ Kabi gena vële nëñahnëk nëpa sariya Moyis ÿa ntehnëd Wënu ña catëni, bare vële lid ile nësëk sariya va ye.

¹⁴ Ge vële wok vëyena wasëwif, vëhwëhnana sariya Moyis ÿa, ntidëni tañ ile ntehnëk sariya rac ÿa, nke had ñambery lëw hni nkehëhni, mama nkoni vëhwëhna hëna.

¹⁵ Tufahnëdëni waðoku wante tëyëk sariya ña walawary walëw hni hna kerik. Wahakili walëw hni ŵa sefe watac ye, do vinahan vidëw hni va ntehnëdëhëhni wëli menërun ma wëli njivënerun.

¹⁶ Wañi fop nude ðus hnë fac le kitijëdëhëhni Wën vahnë gë Yesu Këris fop ile soŵak hnë vëhni ÿa gante nësëk Wanës Wakasëk wante fëyahnëdëfu ki.

Wasëwif ŵa gë sariya Moyis

¹⁷ Awa, wëjë ale wacik sëwif, ikwëtahn hu ña hnë sariya Moyis hna nke do mbëntađu Wënu ña hwëhneki;

¹⁸ njëtëru ile ñad ÿa do sariya ÿa karanjeki itëhna nte fërënak ÿa;

¹⁹ ntiyahneki ahah vumëp yeru, humpen vële ye hn'umëhwëry hna,

²⁰ aharañ vële rumpak do ayëtëndan vële wok vëyëtëna, kabi sariya ÿa tufëki wapacëk uyët ŵa gë toña ÿa.

²¹ Awa wëjë ale haranjëdëhëhni vëyëntaŵ, karëñaðila bi wëjë dënk? Ntehnëduhëhni vëyëntaŵ va antë nteni, soñe ye ledu?

²² Wëjë ale wëyëryanëdëhëhni vahnë va antë njëkëlehnënihëhni vësëval vële yëlik, soñe ye lidu rac? Wëjë ale yewëk wamën wamër, soñe ye ledu le ye vacery wantëw hni ÿa?

²³ Wëjë ale vëntađ kabi kwëhna sariya ÿa, njafanjëduha Wënu ña gante nkoru didila ile ntehnëk sariya lëwu ka!

²⁴ Vikerëh va pëyahneki wapacëk: «Soñe hun ÿa njeŵahnëdëni wac Wënu ña vële wok vëyena wasëwif va.»*

²⁵ Ge maŵëhnëru sariya ÿa, háci ÿa kwëhna nafa; bare ge maŵëhnëli hna sariya ÿa, had kácili hna nke.

²⁶ Do ge asan ale wok kácina maŵëhnëk sariya ÿa, Wënu ña didilahnna bi had ale hácik?

²⁷ Asan ale wok kácina mbahn dëwu, bare ge maŵëhnëk sariya ÿa, kitijëdëhi menëru, wëjë ale hácik do hwëhna sariya le herik ÿa bare wok maŵëhnëli hna.

²⁸ Gena ile huude lidëha ahnë nke sëwif paryi, do gena fëna háci le kácik mbahn yi ye háci paryi ÿa.

²⁹ Bare, ile lidëha ahnë nke sëwif paryi ÿa, ile yeha ñambery ÿa ye, ale hácik ntaŵary dëwu ña, háci le ntid Iyir Wënu ña, gena háci va sariya herik. Sëwif paryi nuŵađina cëmb dëwu ña hnë vahnë, bare Wën hna nuŵađ.

3

Vahnë va fop menëni haryënkW Wën hna

¹ Awa, ye kwëhna sëwif ile nkoni vëhwëhnana vëyëntaŵ va? Ye nëfađ háci ÿa?

² Ige sëwif ña njabëka hnëfak ŵa ðus. Ule ŷak hwëhna nafa ÿa, umë ye Wënu ña vëhni kwëtëhna hëko wanës waðëwu ña.

³ Bare ge wasëwif wëryampo vëhahnëndana, umë memaŷëhnëdëha bi Wënu ña nko kahnënda?

⁴ Muk! Tëfëka njëti Wënu ña gë toña ntid le-wo-le ÿa, wëla ntehni vahnë va fop vëwër ye, gante nësëk vikerëh ki:

«Soñe njavëti catëru hnë wanës hu hna, do toña hwëhnađu ge kitijëdëru.»*

⁵ Bare ge ntiden ile rumpak do umë tufahnëd Wënu ña catëk, ye rëfëka nësin? Wënu ña tumpak bi ge piniñëdëhëfu? (Anësa vahnë ña hnësëdëfu.)

⁶ Muk! Ge Wënu ña tumpakënd, hak kokënd kitij ðuniya yi?

⁷ Bare ge gë wamër mën ña cahnëf ðus toña Wënu ña tufahnahni cëmb dëwu ña, awa soje ye wofu hitinjwu menëbu?

⁸ Soje ye kodelënëhna ntehnin: «Dinëfu uweh cahnahni ufërën hnam»? Nkeni dënk vële wërahnedëhëfu, ntehnëndëni koyëna karanjedenëhëhni vahnë va. Bare vële hnësëf watac vi tëfëkëhni kitijini menëni.

Ale satëk gena

⁹ Awa ye rëfëkëfu nësin? Fuhnë wasëwif wï, ntëbinëkëhni bi vahnë vëyëntaw vi? Muk! Tëk tufahni wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif va fop imëk wameh hna nkeni.

¹⁰ Kerik wanës Wën hna:

«Ahnë asatah gena, wëla aryampo dënk;

¹¹ wëla aryampo kwëhnahna hakili,
ma ale yëkëlehnëdëha Wënu ña.

¹² Fop tavëni nkaŵ përen ña,
ndampo fo nufëni nkeya meh.

Ahnë didina fëren,
wëla aryampo dënk gena!»

¹³ «Wahohna walëw hni wä had wayag wale fidëtik nke,
waryëw walëw hni wä tokandënihëhni vahnë va.»

«Ile sahnëf wawës walëw hni wä had wanto lën nke.»

¹⁴ «Dëwan wëh fo fëbëk wawës walëw hni hna gë wanës wagunkah.»

¹⁵ «Nkaryëdëni ñap soje ndawënihëhni vahnë;

¹⁶ hn'ile-wo-le ndëcëtani hna fop përekanëdëni do yiwëhna fo tavëdëni hnam.

¹⁷ Vëyëtëna nkaŵ yam.»

¹⁸ «Dakëfilëhni hna gë Wënu ña.»*

¹⁹ Awa njëtinek fop ile nësëf sariya yi, soje vële rëfëka mawëhneni sariya rac va nësëf. Nke koyëna soje ahnë antë kwëhna toña le mawëhnedë, do vahnë vëvë ðuniya vi fop njavëtini menëni haryënk Wën hna.

²⁰ Ahnë gena ale ntehnëf Wënu ña catëk soje ile mawëhnek sariya ya; gë sariya ya njëtëndanëde wameh ña.

Ikwëtahn satënëdëha ahnë

²¹ Bare tame, usatah Wënu ña tufëhnak hara gena gë sariya ya. Sariya Moyis ya, umë dënk, gë wanës wakila ña pacënëk watac.

²² Usatah Wënu ña aki tufëhnak: catahnëdëha gë vahnë va soje ikwëtahn dëw hni Yesu Këris ña. Ntinëhnëdëhëhni vahnë vële hwëtahnëka Këris va fop, kaŵi vahnë va fop hëñëlahnek haryënk Wën hna:

²³ paryi nke, fop menëni do vëhodina tëkënëni icëmb Wënu ña.

²⁴ Bare Wënu ña, hn'ipërëna dëwu hna, catahnëdëha gë vëhni, uyëf ule njëdëkëhni ye gë fere ipëh nte njojëk Yesu Këris ña.

²⁵ Wënu ña cahnëka Këris ya sadëha soje lëw fu pehëtahnëfu wameh fu ña. Ndehëtëk sat lëwu ya soje ipëh fop vële hwëtahnëf sadëha rac va. Wënu ña ntiko rac soje tufahnëf catëko kobëri ña, ante nduënanëkëhniwo vahnë va wameh wante ntidëniho.

²⁶ Ntiko rac fëna soje tufahn icat dëwu ña hnë iyi wati, soje nko cat do catënëhni vële hwëtahnëdëha Yesu va.

²⁷ Nkok bi awa ile hofë mboki naŷënahni? Iyëhne sariya wëmaŷëhnekëfu naŷënayin? Sariya le rëyëf ntiyin inë ya bi ye? Hali le rëyëf ikwëtahn ña ye.

²⁸ Kwëtahnëbun ahn'a soje ikwëtahn dëwu ña catënahnik haryënk Wën hna, gena kaŵi ntif ile ntehnëk sariya ya.

²⁹ Ma, Wënu ña Wën wasëwif fo bi ye? Gena bi fëna Wën vële wok vëyena wasëwif? Ha, Wën vële wok vëyena wasëwif ye fëna,

³⁰ kaŵi Wën huŵampo fo ye. Umë satënëdëhëhni vële hácic va g'ikwëtahn dëw hni ña do gë vële wok vëhácina va fëna g'ikwëtahn dëw hni ña.

³¹ Awa, umë pëhnëtanëf bi, g'ikwëtahn inja ntihëtëden nafa sariya ya? Muk, gena koyëna! Njëdadënëha sariya ya nafa lëwu ya fop.

4

Gante kwëtahnëkawo Abëraham Wën

* 3:18 3:18: Wahnëw 36:2

¹ Tame, ye rëfëka nësin soje Abëraham ÿa, rëm sankaf fu ÿa? Ye nuÿak gë fanka lëwu fa fo?

² Ge ntehnik Wënu ña catahnëka soje ile ntik ÿa, awa kwëhñak ile kođ naÿënahñ, ßare kođina haryëñkw Wën hna.

³ Vikerëh wa më lehnëk: «Abëraham më kwëtahnëka Wënu ña do Wënu ña soje rac catahnëka g'Abëraham.»*

⁴ Ale ryokunëđ nuÿađ icos; icos tac gena ile njëđik aki fo: ile rëfëka ye.

⁵ Ge ahñë ðokunëđina ßare kwëtahnata Wën hunte lidëhëhni wëwen catëni va, hutac ntehnëđ catëk kabi kwëtahnëka.

⁶ David koyëna ðenk njëwëk soje uhnëfak ahñë ale ntehnëk Wën satëk hara yëkëna ðoku lëwu:

⁷ «Mbetani vële ravëhnik

ile ntëntëni ÿa

do sankëhnik wameh va!

⁸ Mbetak ale nkok ðëkwëhñëna Ahwëhñ a

wameh wadëwu ña!»*

⁹ Uwí hnëfak vële hácik va fo bi hwëhñëk ma gë vële wok vëhácina per kwëhñëni? Takan nësinëk: Wënu ña catahnëka g'Abëraham soje ikwëtahn dëwu ña.

¹⁰ Bare guve ntehnëko Wënu ña catëk? Ante káciko ña bi nke ma ante nkoyiko kácina ña nkeho? Gena ante káciko ña, ßare kácilohna ten!

¹¹ Kácahnënde ÿa Wënu ña catahnëkawo gë Abëraham kabi kwëtahnëkawo. Tac Wënu ña njëđakawo dahëse ile yeho háci ÿa soje tufahnahn catahnëka g'umë. Koyëna Abëraham yeho rëm fop vële hwëtahnëka Wën hara vëhácina soje Wënu ña catahnahna gë vëhni fëna.

¹² Rëm vële hácik yeho fëna. Dehnëla vële hácik mbahn dëw hni fo, ßare vële rëfëđ kwëtahn nte kwëhñako rëm fu Abëraham ña: umë, kwëtahnëkawo Wënu ña ani gë kácahnënde.

Ile ntehnëk Wënu njëđahnëđ

¹³ Wënu ña më lehnëkawo Abëraham gë vële hnagëlëđ hnë vutah vuntëwu va vëhni lëwëđ ðuniÿa ÿi. Bare Wënu ña dehnëlohna rac kabi Abëraham ma wëhñëko sariya ÿa. Ntehnëko kabi Wënu ña catahnëkawo g'Abëraham soje ikwëtahn dëwu ña.

¹⁴ Ge vële wawëhñëk sariya fo huÿakënd inji ntëw, awa kwëtahn ija kwëhñana nafa do ile ntehnëko Wën njëđahnëđ ÿa gokëndina.

¹⁵ Sariya ÿa ntavah Wënu ña njojëđ; hn'ile nkok gena sariya idënt geđina.

¹⁶ Koyëna, ile ntehnëk Wën njëđahnëđ ÿa kwëtahn fo njojëđ nkehahn uyëđ Wënu ña do pacëk vutah Abëraham va fop nuÿađëni, gena soje vële wawëhñëk sariya fo ßare fëna vële hwëtahnëđ gante kwëtahnëk Abëraham ka. Abëraham ye rëm fu ÿa fuhnë fop.

¹⁷ Gante pëyahñëk Vikerëh ka: «Ntimi Rëm wabulunda wayaßah.»* Rëm fu ye haryëñkw hnë Wën hunte kwëtahnëk ha, Wën hunte vëhñëndanëđëhëhni wësëm va do lid nke ile wok gena ÿa.

¹⁸ Abëraham, hnë wati le noko tëfëlahna kwëtahnëhna, kwëtahnëko. Umë nkehahnëk koyëna rëm wabulunda wayaßah, gante ntehnëkawo Wën ka: «Vutah hu va njabëđëni.»*

¹⁹ Ikwëtahn Abëraham ña ñaÿëtađilohna mama nkëhñëko tëka wabëhñ keme do pacëkawo mbahn dëwu ña ntafëko ðus do Sara, asëvalu, nagëđilohna.

²⁰ Nkoko kwëtahn do dilohna vinahan viki ile ntehnëkawo Wën kobëri ña; ikwëtahn dëwu ña njawëñëđëhawo do cëmbëđëhawo Wënu ña.

²¹ Pacëkawo ðus Wënu ña kođ nti ile ntehnëka ÿa.

²² Soje rac Wënu ña catahnëka g'Abëraham.

²³ Bare wañi wanëš Wën «catahnëka g'Abëraham», gena soje lëwu fo herik.

²⁴ Kerik fëna soje lëw fu fuhnë vële rëfëka ntehninëfu catinëk, fuhnë vële hwëtahninëka Wën hunte wátëndëka hnë wësëm hna Yesu Ahwëhñ fu ÿa.

²⁵ Wënu ña njëđahnëka cëm soje wameh fu ña do matëndëka soje catin haryëñkw lëwu.

5

Ige yam gë Wën

* 4:3 4:3: Wapëgwala 15.6; Vëvë Galasi 3.6

* 4:8 4:8: Wahnëw 32.1-2

* 4:17 4:17: Wapëgwala 17.5

* 4:18

4:18: Wapëgwala 15.5

¹ Koyëna Wënu ña g'ikwëtahn fu ña catahnëka gë fuhnë do nkeyinëk yam gë Wënu ña g'ile ntinëhnëkëfu Ahwëhn fu ña Yesu Këris.

² Soñe lëwu ña rëkahninëk, g'ikwëtahn inja, hn'ipërëna Wën le yehahninëk tame ñi. Do ile hnatëkëfu ña ikwëtahn nuña sah icëmb Wënu ña ye.

³ Do kat, natëdëhëfu wëla uryëñah fu hna, kabi njëtëbun ryëñah wã iduñëna nagëd, ⁴ iduñëna ña ikahnënda ña nagëd do ikahnënda ña ikwëtahn nagëd.

⁵ Inji kwëtahn tokadilëfuhna, kabi Wënu ña campehnëk d'us iña dëwu ña wasakahna fu hna gë Iyir Ipacah inte njëd'akëfu ña.

⁶ Nurun, ante nkoyinëko kwëhnayilënëhna ten fanka ña, Këris ña cëmëhnëkëhni wëwen va hnë wati le ñadëho Wën hna.

⁷ Ntakëk ahnë mañ cëm soñe ahnë asatah. Mpëd ahnë njawënakënd cëm soñe ahnë afërën.

⁸ Bare Wënu ña tufëkëfu ñahnëkëfu: Këris ña cëmëk soñe lëw fu hara wëwen woyinëko.

⁹ Ge Wënu ña catahnëka gë fuhnë gë sat Këris ña hak nkođ pehëtëlëfuhna, gë umë fëna, ntavah Wënu ña?

¹⁰ Vëyëw Wën yeyinëko bare g'icëm Yesu ña ntikëfu wëlawo walëwu. Awa ge wëlawo walëwu yeyinëk, hak nkođ pehëtëlëfuhna g'uwám Aju ña.

¹¹ Do kat: natëkëfu gë Wënu ña kabi Ahwëhn fu ña Yesu Këris konjëndëlehnëkëfu tame gë Wënu ña.

Adam gë Yesu Këris

¹² Soñe ahnë aryampo fo ténkahnik wameh ña d'uniya li, umë ye Adam, do wameh ña yojëk cëm inja. Do cëm inja campëk hnë vahnë hna fop, kabi fop menëni.

¹³ Ani gë Wënu ña njëtëdanahnënda sariya ña Moyis, wameh ña tëko nke d'uniya li. Bare, kabi sariya gelohna ten, Wënu ña dëkwëlohnna wameh ña.

¹⁴ Bare, kobëri yamani Adam hna hafo va Moyis hna, icëm inja nawëko, wëla hnë vële woko wëwënëlohnna had Adam, umë ale wëyëko dënënëd'ina wanës Wënu ña. Adam yeho icën ale rëfëkawo njij a.

¹⁵ Bare nëmpëlëk ile ntiko Adam ña gë uyëd Wënu ña. Ge uñeh ahnë aryampo arac ntik cëmëni vahnë vëyabah, do kas përenna Wën njabëd dëcët soñe vahnë vëyabah, gë uyëd ule watik hn'ipërëna ahnë aryampo ña, umë ye Yesu Këris.

¹⁶ Do uyëd Wënu ña mëntëlëna gë uñeh ahnë aryampo wã. Ikitij rëfëk uñeh ryampo do ikitij tac yod g'icëd vahnë; bare uyëd Wënu ña rëfika wameh wayabah do uyëd rac yod gë usatah.

¹⁷ Bare, ge cëm inja nawëk kabi ahnë aryampo fo lik uñeh ryampo, awa do kas vële hnuñad ipërëna yabah gë uyëd usatah wã, soñe Yesu Këris ña fo nawändëni.

¹⁸ Awa, uñeh ahnë aryampo yokëhni g'icëd vahnë fop. Ndampo fo nke fëna, d'oku satah ahnë aryampo yokëhni g'usatah vahnë fop, do kwëhnahnëni uwám paryil.

¹⁹ Koyëna, ahnë aryampo fo wëyëko dënënëd'ilahna Wënu ña, do kore sankaf vahnë nkeni wëwen. Ndampo fo nke, ahnë aryampo fo lënëhëka Wënu ña do kore vahnë vëyabah catënëdëni.

²⁰ Sariya ña tëkiko soñe nkwënahna wameh ña. Tëk pëgw wati rac wameh ña nkwenako, bare ipërëna Wënu ña nkwenako dëcët.

²¹ Koyëna wameh ña nawëko do njiryeryëd'ëhëniwo vahnë va g'icëm. Ndampo fo nke, ipërëna Wënu ña nawëk soñe catënahnhëni vahnë va do njiryeryëhni g'uwám usër g'ikwëtahn Yesu Këris, Ahwëhn fu ña.

6

Had vële sëmëk pañare wameh

¹ Awa tame, ye rëfëka nësin? Tëfëka bi nkoyin wameh hna nkwenahn d'us ipërëna Wënu ña?

² Muk! Gena koyëna! Nkeyinëk had vële sëmëk pañare wameh ña, awa hak kodën nkoyin wameh hna?

³ Yëtëluhna bi, fuhnë vële yaryik soñe nkentinëfu gë Yesu Këris vi fop, cëmëntinëkëfu g'umë?

⁴ Awa gë yarya ña mbañaryinëkëfu g'umë nkentahninëfu cëm dëwu hna, soñe fuhnë fëna naginëfu g'ahawary had gante mbëhnëndaniko Këris gë fanka fasëmbik Rëm ka.

⁵ Ge aki nkentinëkëfu g'umë g'icëm nte wëntëlëk gë dëwu ña, nkentëdënenëhëfu fëna g'umë g'ibëhn nte wëntëlëk gë dëwu ña.

⁶ Yëtënefu d'us wañi: ahnë ale yeyinëko kobëri ña pakaryik kërëwa hna gë Këris, soñe iña meh mbahn ña antë goryery fanka hnë fuhnë do hara goyilënëhna vëramp wameh,

⁷ kabi ale sëmëka pehëtik, gona aramp wameh ña.

⁸ Ge cëmëlahninëk gë Këris ÿa, awa kwëtahninëk mbëhnëdën fëna g'umë.

⁹ Njëtinëk ðus Këris ÿa mbëhnëk do bokëdina cëm: cëm inja goryeryëna fanka g'umë.

¹⁰ Ante cëmëko ña, do icëm dëwu ña pitëndëlehnikëhni gë wameh ña, hwënta ryampo fo pulehn; bare tame ante mbëhnëk ñi, soje Wënu ña nkef kwëlëkwël.

¹¹ Koyëna nke, wuhnë fëna, hnë ige hun gë Yesu Këris hna, diryin vankaf hun va had vële sëmëk panjare wameh ña do tame vëhnëk soje Wënu ña.

¹² Awa antë wameh ña nko kwëhna fanka vimbahn hun vinte sëmëf hna, njohahnu infa meh dëwu hna.

¹³ Antë awo ahwëtehna hnu viyë vimbahn hun va hnë ðoku wameh hna had ile lihande ile rumpak. Bare yëdëhnaryin wuhnë dënk Wën hna had vahnë vële vëhnëk do ahwëtehna hnu viyë vimbahn hun va had vile ryokuñjande inë fëren.

¹⁴ Wameh ña kodina mbok ntiwu inë, kabi gena sariya ÿa wok hna wëk hnë fuhnë bare ipërëna Wën ye.

Hnë ðokuñjahn satah

¹⁵ Awa, tame lë, ye rëfëka nësin? Ntidën bi wameh kabi gena sariya ÿa wok hna wëk hnë fuhnë bare ipërëna Wënu ña ye? Muk! Gena koyëna!

¹⁶ Njëtërun ðus: ge ndokuñjahnëdunëha ahnë had vëramp soje a wawëhna hnu, vëramp ale ryokuñjahnëdun a yerun —umë ye wameh wante yod g'icëm ña, ma imawëhn nte yod g'usatah?

¹⁷ Camehnëryina Wënu ña! Wuhnë vële yeho kobëri ña vëramp wameh, tame karan nte haranjirunëho ña hwëhnëku do wawëntun gë walawary hun wa fop.

¹⁸ Pehëtirun wameh hna do tame vëramp usatah yerun.

¹⁹ Nësëdëfu gë anësa vahnë soje ikihn vahnë nte watik hnë mbahn hna. Kobëri ña, viyë vimbahn hun va ronkah gë ñwëyëhn Wën hwëtehna hnrërunëho soje nke vëramp vëlew hni. Koyëna nke tame fëna, dihañëryidën viyë vimbahn hun va had vëramp ðoku ile satëk nte yodëhu gë fop ile ñad Wën.

²⁰ Ante nkerunëho vëramp wameh ña, soje satah wa afaya yerunëho.

²¹ Awa iyëhne nafa hnu yaran? Ñoñ, ge gena sëfëhna. Paryi nke, g'icëm njiryeryëderunëho.

²² Bare tame, pehëtirun wameh hna do vëramp Wën yerun; koyëna nafa ile yodëhu gë fop ile ñad Wën ÿa kwëhna ðun do watëkwa hna tënkëdun uwam usër hna.

²³ Ha, icos nte cosahnëf wameh ña icëm inja ye; bare uyëf ule mawëryad Wën aki fo ÿa, uwam usër wa ye gë ige gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa.

7

Ige gë Këris g'inëh mëntëlek

¹ Vëyënta mën, njëtërun ðus ile yadëmu hnësëhnu ÿa, kabi njëtërun sariya ÿa: sariya ÿa, hnë wati nte nkok cëmëna ahnë ña fo kwëhna fanka fa g'umë.

² Nke had asëval ale yëlik, gë sariya ÿa mbarëlehni g'asanu wati nte nkok cëmëna asanu ña. Bare ge asanu cëmëk, ntihëtik sariya ile varëlehnikëhniwo ÿa.

³ Awa ge asëval nkeni g'asan ahawary hara asanu cëmëna, ntehnëde menëk; bare ge asanu cëmëk, sariya ÿa gona yëbëlan lëw hni. Kod nke asëval asan ahawary hara ñoñ menëna.

⁴ Awa vëyënta mën, koyëna nke soje hun ÿa fëna: g'ige hun gë Këris ña, wuhnë fëna cëmëtirun soje sariya ÿa, pitëlerun: goryeryëna fanka hnë wuhnë. Koyëna kwëhna hnu ahawary, ale vëhnëdanik ÿa, kwëhna hni nafa soje Wënu ña.

⁵ Ante nko te tëfënden ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ña, ante nënkëdëho sariya ña, do fop ile lidëneho ÿa g'icëm njodëhëfuno.

⁶ Bare tame, ntihëtëbun sariya ÿa, kabi cëmëbun gë ile sëdëkëfuno ÿa. Awa kodëfun ryokuñjahnëfuna Wënu ña hn'inaw kasëk Iyir Ipacak hna, hara gena hn'inaw cër sariya herik.

Sariya ÿa gë wameh ña

⁷ Awa tame, ye rëfëka nësin? Sariya ÿa bi ye wameh ña? Muk! Gena koyëna! Bare umë yëtëndanëko ile ye wameh ÿa. Yëtakënda infa meh inja ge sariya ÿa dehnakëdina: «Antë ahwëhna infa meh.»*

⁸ Wameh ña, gë fere vakwëda va, ntik hnë ami sifa infa meh-wo. Kabi, ge sariya ÿa gekëdina, wameh ña inë sëmah yekënd.

* 7:7 7:7: Icahn 20.17; Divëta Sariya 5.21

⁹ Kobëri ña, ante nkoiko gena sariya ña, nkeya përen yebuho; bare ante nkwëryëbu vakwëda ña, wameh ña nagiko hn'ami,

¹⁰ do ami cëmëbuho. Koyëna, soje lëmën, akwëda, nte rëfëkawo nti antë sëmu ña, g'icëm njiryeryëkowo.

¹¹ Wameh ña, gë fere vakwëda va, tokakowo, do mëk ndawõ.

¹² Koyëna sariya ña pacëk do vakwëda vantëwu va pacëk, catëk do përenak.

¹³ Awa, iñë fëren kod' bi nke ankaf icëm mën? Muk! 'Bare wameh ña iñë fëren nufëk ndawãhno koyëna tufëhnað wameh paryi ye; gë fere vakwëda va wameh ña nkwënaf me ña dëcët.

Wameh ña wëkëka ahn'a

¹⁴ Njëtëbun sariya ña Wënu hna matik, bare ami, nkeya mën ña hn'ikihn vahnë mbahn hna matik, nkebu had aramp ale wawëhned wameh.

¹⁵ Yëtëla ile lidëfu yi: dida le ñadëfu liwu ña, bare ile yewëbu ña lidëfu.

¹⁶ Ge ntibu le wobu ñada ña, njavëtëdëfu gë watac sariya ña përenak.

¹⁷ Awa gena ami lid' koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña liyehnedëho.

¹⁸ Njëtëbu ifëren ña gena hn'ami, ñadëfu lehu hn'ikihn mbahn mën hna. Iña di ifëren ña hnë ami nke, bare fanka fale lihahnedëfu fa gena hnë ami.

¹⁹ Dida ifëren ile ñadëfu bare wëh ile wobu ñada lidëfu.

²⁰ Ge ntibu ile wobu ñada ña awa gena ami wok lid' koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña ye.

²¹ Kamahnëbu iyin: ante-wo-nte ñadëfu liwu fëren ña, wëh yijëd hakili mën hna.

²² Gë ntawary fop ñadëfu sariya Wënu ña.

²³ Bare njëtëbu nkehëhna sariya hawary hnë vijë imbahn mën hna ile wëtarjëd sariya ile ñad' hakili mën ña. Sariya rac liko aramp sariya wameh ile ye hnë ami ña.

²⁴ Meko dus! Mo fehëtëdëho g'iji mbahn nte yiryeryëdëho g'icëm?

²⁵ Arabi Wënu ña cëmbi gë Yesu Këris Ahwëhn fu ña! Koyëna gë hakili mën ña hnë doku sariya Wën hna nkebu, bare g'ikihn mbahn mën ña, sariya wameh ña wawëhnedëfu.

8

Fanka Iyir Wën le wëkëk wameh

¹ Awa tame, vële nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris va vëhitiñëdëna hafo piniñini.

² Kabi ge ahnë nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris, sariya lëwu ña, Iyir Ipacah nte yëdand uwám paryi wa ye. Sariya rac pehëtëkëfu hnë sariya wameh do gë cëm hna.

³ Sariya Moyis ña kodilohna nti rac soje ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ña. Bare Wënu ña kolëko nti: payikawo Aju hn'imbahn nte mëntëlëniho g'iba vëwen va soje pehëtëhni wameh ña. Koyëna Wënu ña kitinëk wameh wante ye hn'ikihn vahnë nte watik hnë mbahn.

⁴ Ntik koyëna soje icat nte tëyëk sariya ña padahn hnë fuhnë; gena ikihn vahnë nte watik hnë mbahn woyinëk rëfinëk bare Iyir Ipacah ña ye.

⁵ Vële rëfëd ikihn vahnë nte watik hnë mbahn va, vahnë vërac umë fo nahadëni, bare vële rëfëk Iyir Ipacah va ile ñad' Yir ña nahadëni.

⁶ Ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ña icëm iña ye; bare Iyir Ipacah iña uwám paryi gë yam ye.

⁷ Ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ña ñewëka Wën; tëfëna sariya Wënu ña, kodina rac.

⁸ Wënu ña kodina nëñahna gë vële ye hn'ikihn vahnë nte watik hnë mbahn dëw hni hna.

⁹ Bare wuhnë, geluhna hn'ikihn tac; hnë Iyir pacah hna nkerun kabi Iyir Wën ña hnë wuhnë nke. Ale wok kwëhnana Iyir Këris ña ahnë rac Këris ña kwëhnelahna.

¹⁰ Bare ge Këris ña hnë wuhnë nke, paryi nke, vimbahn hun va cëmëk soje wameh ña, bare kabi Wënu ña catahnëka gë wuhnë, Iyir ña uwám paryi njëdadëhu.

¹¹ Ge Iyir Wën, ale vëhnëndanëka Yesu ña, hnë wuhnë nke, arac njëdad' fëna vimbahn hun vinte sëmëd vi uwám paryi, g'Iyir dëwu nte ye hnë wuhnë nj.

¹² Soje rac ye, vëyënta mën, kwëhnayinëk inav, bare gena inav ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ña hwëhnayinëk, nkehahnin gante ñad' ka.

¹³ Ge ikihn vahnë nte watik hnë mbahn rëfëdun cëmëdun, bare ge, g'Iyir Ipacah iña, vankeya vameh mbahn hun va cëmëk, nuñadun uwám paryi wã.

¹⁴ Fop vële njasaryëd' g'Iyir Wënu va vutah Wën ye.

¹⁵ Iyir nte hnuɣarun ɲa gena iyir nte lidëhu vëramp do mbok pëbënu ntakah; bare Iyir Ipacah nte lidëhu vutah Wën va ye. Do gé Iyir tac holinek ndekahnëdena Wënu ɲa: «Apa, Rëm!»*

¹⁶ Iyir Wënu ɲa umë dënk gé iyir fu ɲa nkeni waseɗe, pëyahneni vutah Wën yeyinëk.

¹⁷ Ge vutah Wën yeyinëk, awa ntëwëntëdehnëhëfu gé Këris ɣa; ge korotëntinëkëfu g'umë, nkentëdenëhëfu fëna g'umë hn'icëmb dëwu hna.

İcëmb nte yejëk

¹⁸ Pacëko horot lëw fu dol wï koɗena mëntëndëlehnini gé icëmb nte ñaɗ tufëfu Wënu ɲi.

¹⁹ Vile ntik Wën duniya vi fop ñankahnëkëhni Wënu ɲa tufahnëhni vutah vuntëwu va.

²⁰ İyi duniya porosinëk njët uryëñah sankaf. Gena umë ɣaɗ watac; bare ale forosinëka ɣa ye. Bare nkoço ikwëtahn:

²¹ ikwëtahn tac, umë ye Wënu ɲa fehëtëɗ duniya ɣi dënk hnë imëk nte yëlënëɗ do lika aramp hna. Koyëna iyi duniya nuɣantëɗe sah iɣe afaya nte sëmbik mba vutah Wën.

²² Njëtëbun d'us, ha gaki vile liyik va fop nkoni njemëndëni do korotëndëni had asëval ale hnagëɗ.

²³ Bare gena ile liyik ɣi fo: fuhnë vële rëk hnuɣayinëk Iyir Ipacah had sah ryënkwëryënk wuyëɗ va Wën vi fëna, njemëɗen ñambery lëw fu napatëndena Wënu ɲa pehët vimbahn fu va fop, ntilehnëfu vutah vuntëwu.

²⁴ G'inap tac pehëtinëkëfu, bare nu ile hnapeɗen ɣa gona inap; mo woɗ napënd ile nuɗ ɣa?

²⁵ Bare ge napëɗen ile wok nudelënëhna ɣa, g'ıduñëna napëɗen.

²⁶ Ndampo fo nke, Iyir Ipacah ɲa fëna ndemaɗëhëfu, kabı kwëhnayilënëhna fanka. Kollilënëhna iyëfa gante tëfëka ka; bare Iyir ɲa umë dënk njëfanëɗëhëfuna Wënu ɲa g'ikëla nte nkoc koɗina nës wëla wës ryampo.

²⁷ Do Wënu ɲa, umë ale hnuɗ vintawary va, njëtëk ile tëyëɗ Yir ɣa. Iyir Ipacah ɲa, g'inahan nte mbankëni gé Wënu ɲa, njëfanëɗëhëhni vutah Wën va.

²⁸ Njëtëbun fëna Wënu ɲa ntıɗ fop soɲe ufërën vële ɣahnëɗëha va, vële wacık gante nke pëhna dëwu ka.

²⁹ Vële njëtëko kobëri va, tëko pëhna mbacëhni nkeni had Aju, soɲe Aju arac nke fatah fandënkwëryënk hnë hnënk yabah.

³⁰ Vële pëhnanëhnëk koyëna va, macëkëhni fëna kwëhnëhni umë; vële macëk koyëna va pëyahnek fëna catëni; vële pëyahnek catëni va, njëɗakëhni fëna sah icëmb dëwu ɲa.

Naɣ inahn Wën

³¹ Ye hoɗe mboki nësi? Ge Wënu ɲa fuhnë nkenëhnëk mo hoɗ ntıfu inë?

³² Wëla Aju ɣa dënk nɣwëɣëryalahna njëɗahnëka soɲe fuhnë fop, awa hak nkoc yëɗalëfuhna fop?

³³ Mo ryëkëɗ njohni hnë kitiɲa vële tëhnak Wën va? Ahnë gena! Wënu ɲa satëhnëɗ.

³⁴ Mo hoɗ kitiɲëhni hafo piniɲëhni? Ahnë gena! Yesu Këris ɣa cëmëk, tac kat, mbëhnëk! G'irëhw Wën nke do njëfanëɗëhëfu.

³⁵ Mo hoɗ ntihëtëfu hn'inahn Këris hna? Weh wã bi ye? Ma uryëñah wã? Ma horot ile ntıɗënihëfu vahne ɣa? Ma inte ɲa? Ma haɣëhnah wã? Ma ɣayah ɣa? Ma sëlame ɣa?

³⁶ İle nësëk Vikerëh ɣa nkeɗëhëfu:

«Soɲe lëw hu ɣa, Ahwëhn, hnë fac hna fop njëkëlehnëɗebun ryawıfu.

Had wape wante ryawëɗe ntinihëfu.»*

³⁷ Bare gé vile yeɗëhëfu vi fop, fuhnë wëkëk imëk cankaɗ ɲa g'ale ɣahnëkëfu ɣa.

³⁸ Pacëko d'us ñoñ gena ile hoɗ ntihëtëfu hn'inahn dëwu hna: sëminëk cëmilënëhna, gena wamëleka ɲa ma vële nawëk va, gena ile ye gaki ɣi ma ile yejëk ɣa, gena wëfanka wã,

³⁹ gena ile ye yaɲ ɣa ma ile ye gëɗ ɣa, wëla ñoñ gena hnë ile ntik Wën hna fop, ñoñ gena ile hoɗ ntihëtëfu hn'inahn nte nkenëhnëkëfu Wën hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ɲa.

9

Bulunda le tëhnak Wën

¹ Këris ya hwëhnëko, mërëda. Ile hnësëdëfu yi toña ye. Hakili mën, le nkwerÿelëni g'Iyir Ipacah ñi, yenëhnëko sedë toña hnësëdëfu:

² umë ye yiwëhñah sankaf fëbëko sakahn mën li do gë horot le wok puđina.

³ Ge ntehnakënde ge pitëlëbun gë Këris do ndëwano wëh, soñe rac pehëtëdeni vële yebun hnënk va, awa ntikëndëbu koyëna!

⁴ Hnënk mën rac, ßulunda Isërayel ya ye: vëhni ntik Wënu ña vutahu, tufëkëhni naÿ dëwu ña, vëhni hwëhnëk vakwëtëla va, gë sariya ya, gë icëmb paryi ña do gë ile ntehnëk njëdadëhëhni ya.

⁵ Vëhni, hnë warëm wasankaf hna matini, Abëraham gë Isak gë Sakob, do hnë vëhni nagik Këris ya g'ankeya ntëwu ahnë, umë ale ye Wën Hunte Sëpëk Fop ale sëmbik kwëlëkwël. Amina!

⁶ Dehnëla wanës Wënu ña diyana. Gena vële hnagik Isërayel va fop ye ßulunda Isërayel paryi;

⁷ do gena kabi hnë hnënk Abëraham hna nagini nkehahnëni fop vutah Abëraham paryi. Wënu ña më lehnëkawo Abëraham: «Gë Isak nuÿaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëdadëmini va.»*

⁸ Umë fëhnëtanëd: gena vutah vunte hnagik hnë iña ahnë va ye vutah Wën paryi. Vunte ntehnëko Wën njëdadëhëhni va fo ye vuntëwu paryi.

⁹ Wëlin gante ntehnëkawo Wën ka: «Mbokajëdëfu bëhn hnë iÿi wati dënk do tëkatëdëfuha asëval hu Sara nuÿaka facan.»*

¹⁰ Do kat: Rebeka fëna vucëp vuki nagëko, rëm sankaf fu ya Isak yeho rëm hni ya.

¹¹⁻¹² Wënu ña pëyakawo Rebeka: «Fandënkwerÿënkwa fa ndokuñëhnëdëha aheryu.»* Ha, pëyakawo hara vutah va vëhnagilohna ten do vëlilohna ten ufërën ma uwëh. Umë ye soñe ile pëhnako Wënu ña nkehahn gante nke itëhna dëwu ka: gena gë wadëko ahnë bare gë Wënu ña, ale wacëdëhëhni vahnë ya.

¹³ Gante nësëk Vikerëh ka: «Sakob ÿahnëdëfuho, bare Esawu ñewëßuhawo.»*

¹⁴ Awa ye rëfëka nësin? Wënu ña catëna bi? Muk!

¹⁵ Kabi umë lehnëkawo Moyis: «Kayëhnahnëdëhoŵa ale fërëko do fërënanëŵa ale fërëko.»*

¹⁶ Awa itëhna Wënu ña gena hnë ile ñad ahnë ma hnë ile ntid, bare Wën hna nke, umë ale haÿëhnahnëdëha ya.

¹⁷ Vikerëh hna Wënu ña më lehnëka Farawo ya, Ahnaŵ Esipët ya: «Ntimi Farawo ya rufahnahnu fanka mën fa hnë wëjë do soñe ŵac mën ŵa njëtëndanini nkal li fop.»*

¹⁸ Koyëna nke, Wënu ña kayëhnahnëdëha g'ale ñad-wo, do kambën ankap ale ñad-wo.

Ntavah ña g'ikayëhnahn Wën

¹⁹ Ntehnëdëbu mpëd: «Wënu ña soñe ye nirađëhëhni vahnë va? Ahnë kodina ñwëÿ ile ñad ya.»

²⁰ Bare, mo yeru awa wëjë, awëÿahn ile ntik Wën ya? Inë ile liyik ya tëyëdëha bi ale lika ya: «Soñe ye liruho aki?»

²¹ Aÿahan a kodina bi ñahan, hnë ntil ndampo, peya ndampo soñe wëbal wadënah ña, kigëna ña ante ryokunahndë fac-wo-fac?

²² «Awa, ndampo fo nke: Wënu ña, ante ñadëho tufahn ntavah ntëwu ña do njëtëndanëhni vahnë va fanka falëwu fa, nduñënanëhnëkëhniwo ðus ten vële rëfëkawo nuÿani ntavah ntëwu do mbëvëni va.

²³ Ntiko koyëna soñe njëtëndanëhni uvetak sankaf cëmb dëwu ña vële ye had vapeya ikayëhnahn dëwu, pëhwëtanëhnëkëhni kobëri ña icëmb tac,

²⁴ wëla fuhnë vële macëk Wën hnë wasëwif gë vële wok vëyëna wasëwif hna fëna.

²⁵ Wënu ña pëyahnëk watac hnë kayëte kila ale waciko Ose:

«Bulunda ile woko gena lëmën ya, macëdëfu “Bulunda lëmën.”*»

Bulunda ile woßuho ñahnëda ya, macëdëfuhëhni “Bulunda ile ÿahnëdëfu.”

²⁶ Do hn'ile ntehniniho:

“Geluhna ßulunda mën”,

hnam dënk rëkëde macëdeni vutah vumba Wën paryi ya.»*

²⁷ Kila ale waciko Esayi ya fëna pëyahnëko soñe ßulunda Isërayel ya:

«Wëla vahnë vëva Isërayel va njabëni hafo ntëbëni nkërëyal bë tëfary wov ñi, vëryampo fo fehëtëde hnë vëhni.

²⁸ Kabi ile nësëk Ahwëhn a ntid fop nkal li do ñap.»*

²⁹ Esayi nësëko fëna kobëri ña:

* 9:7 9.7: Wapëgwala 21.12 * 9:9 9.9: Wapëgwala 18.10 * 9:11-12 9.11-12: Wapëgwala 25.23 * 9:13 9.13: Malasi 1.2-3 * 9:15 9.15: Esekuyel 33.19 * 9:17 9.17: Icahn 9.16 * 9:25 9.25: Ose 2.25 * 9:26 9.26: Ose 2.1 * 9:28 9.28: Esayi 22.23

«Ge Wën Ahwëhn Fanka ÿa tavëhna këndilëfuhina vutah vundampo,
had Sodom gë Gomor mëntëlakënden.»

Vëva Isërayel gë Wanës Wakasëk

³⁰ Awa, ye rëfëka nësin? Vële wok vëyena wasëwif, do woko vëyëkëlehnëna icat haryënk Wën va, nuÿani cat tac, nte wëatik hn'ikwëtahn ña ye.

³¹ Bare ßulunda Isërayel ÿa njëkëlehnëdëniho ma wëhënnëni sariya ÿa soje catënhni do vëhnuÿalona.

³² Soje ye nkoni vëhnuÿana? Kabi vëyëkëlehnëna g'ikwëtahn ña, gë waðoku waðëw hni njëkëlehnëni. Nkëwëni taka nte hëfëd.

³³ Umë nësëk Wënu ña hnë viji Vikerëh:

«Yëkëryin, kwëtëbu hn'inaw Siÿo hna taka nte wëwëde,
taka nte hëfëd.

Bare ale hwëtahnëka

yëtëdina hna muk usëfëhna.»

10

¹ Vëyënta mën, ile ÿabu ÿandu nta wary mën hna umë ye vëva Isërayel va pehëtini, do umë rëyëdëfuha Wënu ña wayëfa mën hna.

² Kodëfu yenëhnëwëhni sede waji: vële hahnëndak ðus soje Wën ye, bare kahnënda dëw hni ña gena g'uyët.

³ Vëyëtëna icat nte wëatik Wën hna do icat dëw hni ña dënk njëkëlehnani. Koyëna, vërefëna anka w' icat Wënu ña.

⁴ Këris ÿa tëkaryëk hn'ile tëkwëk hna sariya Moyis ÿa, soje rac ye ale-wo-le hwëtahnëka Wën ÿa catahnëdëha g'umë.

Ipehët Wën soje vahnë fop

⁵ Wëlin ile kerëk Moyis soje icat inte wëatid hnë sariya ña: «Ale lik ile ntehnëk sariya ÿa nuÿad uwám paryi wa.»*

⁶ Bare wëli ile hnësik soje icat nte wëatid hn'ikwëtahn ña: «Ant'alehna: “Mo hayëd g'ambin?”» (umë ye, soje cëlëndehna Këris ÿa).

⁷ «Ant'alehna fëna: “Mo sëlëd ðuniÿa vë gëd hna?”» (umë ye, soje matëndehna Këris ÿa vësëm hna).

⁸ Wëlin ile nësëk Vikerëh va: «Wanës Wënu ña ðarël hu nke, wës hu hna gë nta wary hu hna.»* Wanës watac wëba kwëtahn ña ye; umë hara jëdëfunëhëhni vahnë va.

⁹ Ge nësëru gë wës hu ÿa Yesu ye Ahwëhn a, do ahwëtahnu nta wary hun hna Wënu ña mbëhnëndanëka, pehëtëderu.

¹⁰ G'intawary kwëtahnëde do Wënu ña catahnëdëha; gë wës ÿa pëyahne ðe ikwëtahn ña do Wënu ña pehëtëd.

¹¹ Vikerëh va më lehnëk: «Ale-wo-le hwëtahnëka ÿa yëtëdina hna muk usëfëhna.»*

¹² Kabi wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif fop këñëlahnëni Wën hna: Ahwëhn aryampo fo kwëhnani vëhni fop, njëdäcëhëhni viÿë viferën vilëwu va fop vële wëcadëha va.

¹³ Vikerëh va më lehnëk: «Ale-wo-le wëcadëha Ahwëhn a pehëtëde.»*

¹⁴ Bare hak mëcadëniha ge vëhwëtahnëlahna? Do hak kod kwëtahnëniha ge vëwëryëna soje lëwu? Do hak nk wëryëdëni soje lëwu ge ahnë gena ale fëyadëhëhni?

¹⁵ Do hak nkedëni vële fëyahne ð ge vahnë vëfayina? Do fëna ntehnëk Vikerëh hna: «Nkwamëni njëkini ga njijëdëni vële yojëd Wanës Wakasëk ña!»*

¹⁶ Bare fop vëwawëna Wanës Wakasëk ña. Umë nësëk kila Esayi ntehnëk: «Ahwëhn, mo hwëtahnëk Wanës Wakasëk wante fëyahne ðëfun ña?»*

¹⁷ Awa, ikwëtahn ña hnë Wanës Wakasëk wante wëryëde hna matid, do waji wëba Këris ña ye.

¹⁸ Awa tëyëdëfu: Wasëwif w'a vëwëryëna bi waji wanës wakasëk? Nkwëryëni dënk! Vikerëh va pëyahne:

«Hohna lëw hni ÿa nk wëryëde nkal hna fop,

do wanës waðëw hni ña njik hafo hn'ile tëkwik ðuniÿa hna.»*

¹⁹ Mbokëbu rëyëndu kat: Bulunda Isërayel ÿa vëwëryëlohna ðus bi? Awa wëli ile ntehnëko ten Moyis ÿa:

«Wënu ña më lehnëk: “Nti ðëmu aÿëwaryuni vële wok vëyena yamani paryi va,

* 10:5 10:5: Soje Walevi 18.5 * 10:8 10:8: Divëta Sariya 30.12-14 * 10:11 10:11: Esayi 28.16 * 10:13 10:13: Sowel 3.5 * 10:15 10:15: Esayi 52.7 * 10:16 10:16: Esayi 53.1 * 10:18 10:18: Wahnëw 19.5

ntidëmu ntavu gë yamani le wok kwëhnana hakili ÿa.»[✧]

²⁰ Do Esayi pëyahneko wanës Wënu ña:

«Vële woko vëyëkëlendilohna va hnuko,
tufëhnaŋu hnë vële woko vërëyalëdïlohna.»[✧]

²¹ Bare soje bulunda Isërayel ÿa, Wënu ña më lehnëk:

«Fac-wo-fac njelabu wëbák mën ña
soje hacawëhni bulunda le wëyëhnëk do wajëk ÿi.»[✧]

11

Wënu ña dalëlihna bulunda Isërayel

¹ Awa tëyëdëfu: Wënu ña ntakëhni bi bulunda lëwu ÿa? Muk! Gena koyëna! Ami dënk avë bulunda Isërayel yëbu, fatah Abëraham do hnë hnënk Besame nkontibu.

² Wënu ña dalëlihna bulunda lëwu le tëhnako koßëri ña. Dënkwëtaryin ile nësëk Vikerëh ÿa hn'ile mëhnaðëho Eli haryënk Wën hna soje Isërayel:

³ «Ahwëhn, ndawënihëhni wakila hu ña do mbëvehnëni hn'ile cënaðe wasaðëha hu wä: ami fo wok do njëkëlehnëdëni ndawëniho.»

⁴ Do ye ntëkwakawo Wënu ña? «Pehnaŋuhëhni vësan wawuli mbëd gë wahi (7,000) vële wok vëyëkwëhnëna haryënk Wën le waciko Bal.»[✧]

⁵ Tame, koyëna dënk nke, nkoni vahnë toyë vële tëhnak Wënu ña g'ipërëna dëwu ña.

⁶ Ge g'ipërëna dëwu ña tëhnakëhni awa gena soje waðoku; ge gena umë përeña Wënu ña gekëndina ipërëna paryi.

⁷ Awa ye pëhnëtanëd? Ile njëkëlehnëdëniho bulunda Isërayel ÿa vëhnuÿana; vële tëhnako Wënu va fo hnuÿako. Vëyëntaŵ va kambëniho vankaf va,

⁸ gante pëyahne Vikerëh ki:

«Hafu iÿi wati, Wënu ña pidëkëhni wahakili wä;
puvëkëhni vinkër va antë nundëni
do vanëf va antë nkwerëndëni.»[✧]

⁹ David fëna nësëk:

«Arabi roka lëw hni ÿa nke urënd lëw hni, ile hoð këfëhni do nuÿani ile rëfëkëhni ÿa.

¹⁰ Arabi mëpëni, antë mbok nuni. Arabi kuyani kwëlëkwël.»[✧]

¹¹ Awa tëyëdëfu: Ante nkëwëniho wasëwif ña soje njoni kwëlëkwël bi yeho? Muk! Gena koyëna! Bare soje ile ntëntëni ÿa nuÿahnëni vële wok vëyëna wasëwif va ipëh ña. Koyëna bulunda wasëwif ÿa ñëwaryënihëhniwo.

¹² Idënt dëw hni ña njojëk nafa sankaf soje duniÿa ÿi fop, do iyo dëw hni ña mbetandanëkëhni vële wok vëyëna wasëwif va. Awa ante padëf imat wasëwif soje ipëh dëw hni ña tac njaðëf dëcët nafa ÿa!

Ipëh vële wok vëyëna wasëwif

¹³ Wuhnë vële wok geluhna wasëwif vi lehnëdëfu tame: afayik vële wok vëyëna wasëwif ÿa yëbu, do njawëñëbu iÿi doku mën.

¹⁴ Mpëd kabi koyëna ntidëfu ñëwaryëdëniho vële yëbun hnënk vi pehahnëni vëryampo.

¹⁵ Wënu ña antë ntakëhniwo wasëwif ña njojëkëhniwo vahnë vëvë duniÿa vi nëjëlëni. Awa ge Wënu ña mbokaryikëhni wasëwif wä, gedina bi had vësëm vëhnëk?

¹⁶ Ge sah ryënkwerënk mburu ña Wënu ña yëdayik, fop ile wok ÿa fëna pacëk. Ge vënkahn atëh ña Wënu ña yëdayik, wahni wä fëna pacëk.

¹⁷ Bulunda Isërayel ÿa had oliviye nte fëlik ante lëpëtik wahni wëryampo nke. Wëjë, had oliviye mbë fëk nkeru, do cokiru hnë wahni wale wok hn'atëh nte fëlik hna. Tame nuÿantëderu uryav ule wätid hnë vënkahn atëh nte fëlik hna.

¹⁸ Awa antë ahnaÿëna haryënk wahni wale lëpëtik hna. Do ge ñaðu ahnaÿëna, dënkwëtary gena wëjë ryiðëk vënkahn vi, umë ryiðëki!

¹⁹ Ntehnëdu: wahni warac ntëpëtik soje sokahniwu ami hn'ile nkeho hna.

²⁰ Toña ye! Ntëpëtini kabi vëhwëtahnëna; do wëjë, soje kwëtahn hu ña sokahniru hnam. Umë antë nti hafo ahnaÿënan! Bare tēfëka ntaki dūs.

²¹ Kabi ge Wënu ña tavëna wahni wavë tëh pëlik wä, tavëdïlhna wëla wëjë.

²² Awa nahary soje ipërëna gë wayap Wënu ña: njapëk gë cape vële yok do përeña gë wëjë. Bare hafo awo hnë përeña dëwu hna, ge gena umë wëjë fëna ntëpëtëderu had hni.

✧ 10:19 10:19: Divëta Sariya 32.21 ✧ 10:20 10:20: Esayi 65.1 ✧ 10:21 10:21: Esayi 65.2 ✧ 11:4 11:4: 1 Vëhnaŵ 19.10,18 ✧ 11:8 11:8: Divëta Sariya 29.3 ✧ 11:10 11:10: Divëta Sariya 29.3; Esayi 6.10; 29.10

²³ Bare ge fac ryampo wasëwif wã mawëni kwëtahnëni, Wënu ña mbokaryëdëhëhni hn'ile nkeniho hna kabi kod.

²⁴ Wëjë hn'atëh mbë fëk nte woyik pëlina ntëpëtijiru. Wëla tëfëlëna, cokiru hn'atëh nte fëlik; do kas wahni paryi wëva atëh pëlik va cokëde hn'atëh nte ntëpëtahniko hna.

Bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni

²⁵ Vëjënta mën, ñadëfu ayëtu ile sowiko kobëri ÿa, soje antë ntiyahnu vahnë vële hwëhnaq uyët yerun: vëryampo hnë bulunda Isërayel hna kambëkëhni vankaf va. Umë mbiyëd hafo fop vële rëfëka matini hnë wabulunda wañëntaw va njiëni hnë Wën hna.

²⁶ Koyëna bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni, gante nësëk Vikerëh ka:
«Afehët a Siyo matid,

ntihëtëd ile ntëntëni hnënk Sakob ÿa.

²⁷ Wëlin kwëtëla nte hwëtëlëdëfun gë vëhni ña,
ge ntihtëbëbu wameh wadëw hni ña.»^{*}

²⁸ Kabi wasëwif wã ñwëjëni Wanës Wakasëk ña, më nkehahnëni vëjëw Wën do umë njonëhniku, wuhnë vële wok geluhna wasëwif, nafa; bare soje itëhna vahnë Wën, nkok ñandëhni ha gaki soje vacërakëlo vëlëw hni va.

²⁹ Wënu ña biðina muk ile njëdahnëk ÿa do tavëdilëhnhina fëna vële macëk va.

³⁰ Kobëri ña, mawëhnlunawohna Wënu ña; bare tame kajëhna hëka gë wuhnë, kabi wasëwif wã vëwawëhnlawohna.

³¹ Ndampo fo nke, tame wasëwif wã vëwawëhnhëna soje Wënu ña kajëhna hna gë wuhnë; koyëna vëhni fëna kodëni nuñani tame ikajëhna hna Wënu ña.

³² Wënu ña ntikëhni vahnë va fop vëramp ijwëjëhndëw soje tufahnëhni vëhni fop kajëhna hndëw ña.

Wënu ña najëk

³³ Wënu ña najëk ðus! Yasery lëwu ÿa g'inahan dëwu ña uvetak ye do tëwëk ðus!
Ahnë kodina njët ile pëhnaq ÿa ma ile ñad nti ÿa.

³⁴ Gante nësëk Vikerëh ki:

«Mo yëtëk nahan Ahwëhna a?
Mo hoð nke ayab alëwu?»

³⁵ «Mo ryënkwek yëdëka Wënu ña inë,
cosahna soje uyëd rac?»^{*}

³⁶ Fop hnë umë matid, soje lëwu nkehahnëk le-wo-le ÿa do fop umë hwëhnhëk. Arabi cëmbënde kwëlëkwël! Amina.

12

Ankeya kasëk gë Këris ÿa

¹ Awa, vëjënta mën, kabi aki tufahnëk Wënu ña ipërëna dëwu ña soje lëw fu ÿa, awa muntadëmu iyin: yëdaryina mbahn hun ña had sadëha (le woyik ðawina), facah, le hnëjëdëha. Umë yeð ðokuñ Wën përen nte ryokuñëhndëhna ña.

² Ant'arëfu vankeya iyi ðuniya ñi; tavëryina Wënu ña mbacëndu g'igwëcët wahakili hun. Koyëna kodun ayëtu ile ñad ÿa: ile fërënak, ile hnëjahnëka, gë ile wok gojëlahna inë.

³ G'uyëd fërën le njëdëko Wënu ñi, ntehnëdëmu wuhnë fop: ant'afëlawu vankaf hun va ntëbi ile yerun ÿa. Bare ale-wo-le arabi kiña umë ðënk gante nke ka, gante nke sah lëwu ikwëtahn nte njëdëka Wën ka.

⁴ Ale-wo-le hnë fuhnë, hn'imbahn ndampo hna kwëhnaq vijë viyabah, bare vijë virac vëvankëna ðoku.

⁵ Ndampo fo nke, fuhnë vële yabinëk vi, mbahn ndampo liyinëk g'ige bëmënkël gë Këris ña, do ndampo fo nkeyinëk had vijë vile ye hn'imbahn ndampo.

⁶ Do Wënu ña njëdëkëfu ale-wo-ale ile wok mëntëlëna gë va ajëntawu. Ge aryampo hnë fuhnë uyëd pëyahna wanës Wën nuñak, tëfëka nti gante nke ikwëtahn ka.

⁷ Ge ahañary uyëd ðoku kwëhnaq, tëfëka ndokuñ. Ale hnuñak uyëd karan vahnë, tëfëka karanjëhni vahnë va.

⁸ Ale hnuñak uyëd kamënañëhna vahnë, tëfëka kamënañëhnhëni. Ale yëdahnëd hnapul lëwu, tëfëka njëdahn g'intawary pacëk. Ale ye haryënkwa a, tëfëka kamëna. Ale ryemadëhëhni vëhañëhnaq va, tëfëka nti g'uhnatah.

⁹ Ina hun ña tëfëka nke paryi. Nwëryin weh wã, pañëryin ile yivëk.

¹⁰ Nahnëlëryin g'intawary fop had vële hwëtahnëka Wën. ðënkweyryin alënhëni viyëntaw va.

¹¹ Dokuñëhnëryina Ahwëhn a g'iyoh hara yambëluhna, do gë hnatah ntaŵary fop.

¹² Natëryiwu soje ile napëdun ŷa; yaŵënyarin horot hna; goryin aŵuntanduna Wënu na kwëlëkwël.

¹³ Demaryinëhni vēŷenta hun hn'ikwëtahn hna wëbal wadëw hni hna; araŷi nëjahnu kaca vēhneh ŷa.

¹⁴ Dëwanëhnëryindënëhni vēle vērehëdëhu va; dëwanëhnëryindënëhni fërën hara gena uŵeh.

¹⁵ Natëntëryiwu gë vēle natëk va; kontëryin gë vēle hoŵ va.

¹⁶ Gwëryëlëryin yëbëlan hun. Ant'ahnayënanandu, bare ñaryin imaw vundoku vutoy va. Antë ntiyahnu vahnë vēle hwëhnak uyët yerun.

¹⁷ Ant'awëcaguna ale liku wëh. Kamënyarin alindu fërën ile sajhnekëhni vahnë fop.

¹⁸ Yëkëlehnëryin awëryëlu gë vahnë va fop hafo hn'ile tëkwëk fanka hun hna.

¹⁹ Vëŷenta mën vēle ŷahnëbu, ant'awëcagëndu, bare tavëryina Wënu na nkwëcanëhnu gë ntavah ntëwu ŷa. Kabi Vikerëh hna Ahwëhn a Wënu ŷa më lehnëk: «Ami hwëhnëk igwëcan ŷa! Ami sosëd.»^{*}

²⁰ Bare:

«Age ale ŷewëki ŷa inte yoka, yëdaryehna tok;
ge wënka yoka, yëdaryehna ciya;

kabi ge koyëna ntidu, nkeŵ had waŷehn hwëdëh
varëpëru nkaf ntëwu hna.»^{*}

²¹ Antë aŵaw mëki uŵeh wä. Bare gery ale wëkëk uŵeh wä g'ufërën wä.

13

Imawëhn vēsankaf vēvë nkal

¹ Ale-wo-le tëfëka maŵëhnëhni vēsankaf vēvë nkal va, kabi ucankaf-wo gë Wën matik; Wënu ŷa yëdäcëhëhni cankaf nte naŵëni ŷi.

² Awa, ge ahnë nŷewëd maŵëhnëhni vēsankaf va, ile kahnëndëk Wënu ŷa nŷewëhnek do kitijëde.

³ Vële lid fërën va dakëdëlëhniha gë vēhitij, vēwen va ntakëdëhëhni. Age ñadu antë ntakini vēsankaf va, awa diry ifërën do cëkwaryëdënihi.

⁴ Vësankaf va doku Wën ntidëni soje hnëfak lëw hu wä. Bare ge uŵeh liru, tëfëka ntaki, kabi gena aki fo nkeni vēsankaf: kwëhnani fanka soje kwëdëniha ale lik wëh. Doku Wën ntidëni tufahnahnëni ntavah ntëwu ŷa soje ale lid wëh a.

⁵ Soje umë ye tëfëka maŵëhnini vēsankaf va, gena kehahni ntavah Wënu ŷa fo bare fëna nkehahn wahakili hun wä yam.

⁶ Soje rac ye fëna sosahnëdun ŷatëtanke, kabi vēle sosëde vi, doku Wënu ŷa ntidëni koyëna.

⁷ Cosëryina ale-wo-le ile hwëhnanërunëha ŷa: ŷatëtanke ŷa gë kayëte nkwafa ŷa ale rëfëka asosuna ŷa, maŵëhnëryina ale rëfëka aŵawëhnuhna do dënëhëryina dus ale rëfëka alënëhna ŷa.

Ijahñ vēŷentaŵ

⁸ Antë ahwëhnanuna ahnë inav, ge gena inav ñahnël nte rëfëka ahwëhnawu yëbëlan hun ŷa. Ale ŷahnëdëhëhni vēŷentaŵ va maŵëhnëk sariya ŷa fop.

⁹ Njëtërun vakwëda va: «Ant'aryaŵa ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahaŵary; ant'ale; ant'ahwëhna iña meh»^{*}, gë vañentaŵ va fop. Vatac hn'anja kwëda mbarëlëk: «Ijahñeryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.»^{*}

¹⁰ Ale ŷahnëdëha aŷëntaŵu ŷa didilahn wëh; awa jahñ ŷa ye imawëhn sariya ŷa fop.

Pëhwëta itëk Këris

¹¹ Njavëtërun wati le yehahninëk ŷi: wati le hnëgahnëdun ŷa tëkëk, kabi wati nte kwëtahninëkawo Këris takan ŷa, ipëh iña nkoko ñaw, bare tame tēhadën inji pëh.

¹² Umëd ŷa dëc iña nke, fac ŷa tēhajëk. Tavënëfu viŷë vile lidë hnë mëhwëry va do cudänëfu viwëta vile wëtande hnë humpen.

¹³ Kwëhnanëfu nkeya përen, gante canëk g'anent ka. Kehanëfu tok dëcët do ice uñen dëcët; ðak gë ale-wo-ale do antë kwëhnayin nkeya cëfëhñah; antë conkënden do antë ñëwaryëndenëhni vēŷenta fu.

^{*} 12:19 12:19: Divëta Sariya 32.35 ^{*} 12:20 12:20: Divëta Sariya 32.35 ^{*} 13:9 13:9: Icahn 20.13-17; Divëta Sariya 5.17-21; Matiye 19.18 ^{*} 13:9 13:9: Soje Walevi 19.18

¹⁴ Bare cudaryina Yesu Këris, do antë ahwëtu vinahan hun va fop hn'ikihn vahnë nte w'atik hnë mbahn hna.

14

Antë ahitiya aÿënta hu

¹ Kacaryina ale wok yawëna dus kwëtahn dëwu ña, do antë awajëlëndu soje nahan dëwu ña.

² Aryampo ntiyahneka kod tok le-wo-le ña, bare aÿëntaŵ, ale wok kwëhnana kwëtahn yaŵah a, tokëdina faÿar.

³ Ale rokëd le-wo-le ña tëfëlahna njafa ale wok tokëdina ña. Do ale wok tokëdina le-wo-le ña antë kitiña ale rokëd a, kabi Wënu ña kakaca umë fëna.

⁴ Mo yeru, wëjë, ahitiyahna aryokuj ahnë ahaŵary? Ge kahnëndak ma ge kahnëndana, umë hayu ale ndokuñëhneđa ye. Do nkod kahnënda kabi Ahwëhn a kod ndemahna nko kahnënda.

⁵ Aryampo nahad, wafac wëryampo ñak yabëka nafa ña gë waÿëntaŵ ŵa. Aÿëntaŵ a nahad, fop ndampo fo nke. Ale-wo-le tëfëka njët wapacëk do njawën ile nahad ña.

⁶ Ale fitëndëlehnëk wafac a, ahnë arac Ahwëhn a ntinëhnëk. Ale rokëd le-wo-le ña, arac fëna Ahwëhn a ntinëhnëd, kabi camehnëdëha Wënu ña soje rokëtok lëwu ña. Ale wok tokëdina le-wo-le ña, umë fëna soje Ahwëhn a ntid, do umë fëna Wënu ña camehnëd.

⁷ Wëla aryampo hnë fuhnë gena duniya li soje lëwu dënk do wëla aryampo cëmëdina soje lëwu dënk.

⁸ Ge nkeyinëk duniya li, soje Ahwëhn a yeyinëk, do ge cëmëden, soje Ahwëhn a sëmëden. Koyëna, cëminëk ma cëmilënëhna, Ahwëhn a hwëhnëkëfu.

⁹ Paryi nke, Këris ña cëmëk do mbëhnëk vësëm hna soje nkehahn Ahwëhn vësëm gë vële wok vësëmëna.

¹⁰ Bare wëjë, soje ye hitiñëduha aÿënta hu ña? Do soje ye yafëruha? Yidëlenëhna bi fuhnë fop kitiña Wën hna?

¹¹ Kabi kerik:
«Ami, Ahwëhn paryi ña, ntëkëbu,
vahnë va fop ndëkwëhnëdëni haryënk wën
do fop pëyahneďëni Wën yeŵu.»*

¹² Koyëna, ale-wo-le hnë fuhnë njid nësëhna Wënu ña umë dënk fop ile ntik ña.

Antë aliyehna aÿënta hu uwëh

¹³ Awa tavënefu kitiñëlënden. Keharyin dus ant'ayëdu inë hn'ankaw aÿënta hun hna ile kod nkëw ma ntiyehna wameh.

¹⁴ Njëtëbu, ñoñ gena ile wañik soje toki, ñoñ tonkëna; Ahwëhn a Yesu njëtëdanëko wapacëk. Bare ge ahnë nahak ntehn iyin mbañik, awa mbañik soje lëwu.

¹⁵ Age ndëñehnantuha aÿënta hu ña ile rokëdu, golihna arëf inahn ña. Ant'ayonëhneha iŵëv soje le rokëde ale cëmëhnëk Këris ña!

¹⁶ Ile sajahneku wuhnë ña tëfëlahna njonëhnihi vëÿëntaŵ va nësahnëdëni wameh.

¹⁷ Inaw Wënu ña gena hnë ile rokëde gë ile sedë; hnë icat gë yam do g'uhnatah hna nke ile hnuÿade hnë ige g'Iyir Ipacah ña.

¹⁸ Ale ryokuñëhneka aki Këris ña, Wënu ña nëñëdëha g'umë do vahnë va cëkwaryëdëniha.

¹⁹ Awa yëkëlehnënefu ile yojëd yam do ile ryemadëhëfu fuhnë fop naÿin kwëtahn hna.

²⁰ Antë përekanin doku Wënu ña soje ile rokëde. Paryi nke ñoñ bañina, bare yivëna toki inë ge njoyendëha ahnë hnë wameh.

²¹ Ile yivëk ña, umë ye ant'asem faÿar do ant'ase uñen do arav fop ile hoď njoyehna aÿënta hu ña.

²² Age kwëtahnëru wañi, kwëtary wëjë dënk haryënk wën hna. Nëfaka ale wok kitiñađina menëk hnë ile-wo-le ntid hna!

²³ Ale hwëhnak vinahan viki soje ile tokëd ña, ntik wëh, kabi didina gante nke kwëtahn dëwu ka. Do ge diyilënëhna fop gante nke kwëtahn ka, wameh liđen.

15

Yëkëlehn ile hnëñëkëhni vëÿëntaŵ

* 14:11 14:11: Esayi 49:18; 45:23

¹ Fuhnë vële yaŵinëk hn'ikwëtahn va, tēfēkēfu nduñēnanēhninēhni vële wok vëyaŵëna va, do antē njēkēlehnēnden ile hnēñēkēfu.

² Afo ale-wo-le hnë fuhnë njēkēlehnēnd ile hnēñēdēha aŷēntaŵu ŷa soŷe hnëfak lëŵu ŵa, soŷe ndemahna naŷ hn'ikwëtahn hna.

³ Kabi, wëla Këris ŷa yēkēlehnēlohna ile hnēñēdēha umë dënk. Gante ntehnëk Vikerëh ka: «Wayëŵ vële yewëdēhi va ami njohahnëk.»^{*}

⁴ Fop ile heriko kobëri ŷa, karanahninëfu heriko, soŷe njēdafu kamëna do g'iyawëna, kwëhnahnin kwëtahn.

⁵ Arabi Wënu ŷa, umë ale yēdahnëd kamëna do g'iyawëna ŷa, njēdu ahwëhnawu nahan ndampo fo gë itëf ankeya Yesu Këris ŷa.

⁶ Koyëna, fop ndampo fo gë hohna ryampo fo, cëmbëdunëha Wënu ŷa, Rëm Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris.

Wanës Wakasëk soŷe wabulunda fop

⁷ Awa, kacalëryin, gante kacaku Këris ka, soŷe icëmb Wënu ŷa.

⁸ Paryi pëyađëmu, Këris ŷa njijëko soŷe nke aryokuñëhn wasëwif njawahn ile ntehnëko Wën ntinēhnēdēhëhni vacërakëlo vëlëw hni ŷa do tufahn koyëna Wënu ŷa kahnëndak.

⁹ Njijëk fëna soŷe vële wok vëyena wasëwif va cëmbëniha Wënu ŷa soŷe ikaŷëhnahn dëŵu ŷa, gante pëyahnek Vikerëh ka:

«Soŷe umë sëmbandëmi vële wok wasëwif hna,
do njëwëdëfu untënah ŵac hu ŷa.»^{*}

¹⁰ Pëyahnek fëna:

«Wabulunda, natëryiŵu gë bulunda ile tēhnaK Wënu ŷa!»^{*}

¹¹ Do kat:

«Cëmbëryina Ahwëhn a, ŵuhnë wabulunda ŷi fop,
arabi wabulunda ŷa fop cëmbëniha!»^{*}

¹² Kila Esayi fëna umë lehnëk:

«Ale hnagëde hnë hnënk Yese njijëd,
umë matëd soŷe nke asankaf wabulunda ŷi,
do wabulunda ŷi umë kwëtahnëdëni.»^{*}

¹³ Arabi Wënu ŷa, umë ale yēdahnëd ikwëtahn iŷa, pëbënu uhnatah do gë yam g'ikwëtahn nte hwëtahnërunëha ŷa. Koyëna Iyir Ipacah iŷa pëbëñëdëhu dëcët ikwëtahn iŷa gë fanka falëŵu fa.

Doku Pol

¹⁴ Vëŷënta mën, ami dënk pacëko ŵuhnë përenarun dus. Njëtërun fop ile rëfëka njëti ŷa do mëkëdun ayabëlëndu.

¹⁵ Kerëhnëmu anj kayëte catën fo soŷe ryënkwëtehnahnu viŷë viyaŷah vile rëkërun aŷëñawu va. Kerëbu koyëna kabi Wënu ŷa, g'ipërëna dëŵu ŷa, njëdako

¹⁶ yewu aryokuñëhn Yesu Këris soŷe wabulunda wale wok vëyena wasëwif ŷa. Doku vësëna wasadëha lidëfu, ipëyahh Wanës Wakasëk Wënu ŷa. Do koyëna wabulunda wante wok vëyena wasëwif va nkedëni sadëha ile hnëñahnëka Wën do pacënek Iyir Ipacah iŷa.

¹⁷ Kabi gë Yesu Këris nkeŷun, kodëfu hnaŷënaŵ gë doku ile linëndëbuha Wën ŷa.

¹⁸ Ge ndëkëdëfu hnësu iñë, umë ye soŷe ile ntik Yesu Këris gë ami njohahnihni vële wok vëyena wasëwif ntëñëñëdëniha Wënu ŷa. Ntik rac gë wanës mën ŷa do gë ile lidëfu ŷa,

¹⁹ gë fanka viŷë viŷëmpëhnahnah do gë wëdahëse, gë fanka Iyir Wënu ŷa. Koyëna, pëyahnebu Wanës Wakasëk Këris ŷa, gante-wo-gante pëgw Yerusalem hafo resiŷo Iiri hna.

²⁰ Ufër mën sankaf ŵa, umë yeho kwëlëkwël fëyahnu Wanës Wakasëk ŷa ile nkok yëtina ten uŵac Këris hna fo. Ñadëŵohna fuhnawu iŷëry cery nte pëgwëk ahnë ahawary.

²¹ Gante nësëk Vikerëh ka ntibu:

«Vële woko vëyëtana soŷe lëŵu va njëtađëni,
do vële woko kobëri vëwëryëna ga nësëd va
nkwëryëdëni.»^{*}

Pol ñad ŷi Rom

^{*} 15:3 15.3: Wahnëŵ 69.9 ^{*} 15:9 15.9: 2 Samiyel 22.50; Wahnëŵ 18.50 ^{*} 15:10 15.10: Divëta Sariya 32.43

^{*} 15:11 15.11: Wahnëŵ 117.1 ^{*} 15:12 15.12: Esayi 11.10 ^{*} 15:21 15.21: Esayi 52.15

²² Doku rac wemaŷehnedēho kwēlēkwēl yiryiwu ŷalun hna.

²³ Bare tame, goryaryēla doku hnē wāŷi waresiyo. Hnē wabēhn wayabah, űadēfuho yiryiwu yēkiwu

²⁴ do űadēfu liwu rac ge njidēfu gē Esēpañ. űadēfu hnuwu ge ndēcēdēfu do aryemawuno yihahnu hn'ini nkal, ge tēkēbu hnuŷawu uhnatah soŷe űēwēlahn gē wūhnē űa ten.

²⁵ Bare Yerusalem yidēfu ten soŷe ryokuŷehñewēhni vahnē vēle macēd Wēn vēlēwu wa, vēle yehēhna hnam ŷa.

²⁶ Kabi, vēle hwētahnēk vēvē Masedēwan va gē vēvē Akayi va pēhnani mbarēni koryi soŷe vēhaŷēhñah vēle hwētahnēk Yerusalem va.

²⁷ Vēhni fo fēhnak ndemanihēhni, bare, toña toña ŷa, inav inte kwēhnanēhñehñehniwo ye. Age wasēwif wā mbankēni gē vēle wok vēyena wasēwif va uyēd Wēnu űa, awa, vēle wok vēyena wasēwif va fēna tēfēkēhni mbankēni hnapul lēw hni vē duniŷa ŷa gē wasēwif wā.

²⁸ Age puhnaŷu iŷi doku do ge nŷēdahnēbu ile varēpik ŷa, cabēryidēfu gē ŷalun ge njidēfu gē Esēpañ.

²⁹ Do nŷētēbu ge nŷiryibu ŷal hun hna, gē fop idēwa Kēris tēkēryidēfu.

³⁰ Bare wēli ile hēladēmu ŷa, vēŷēnta mēn, g'uŷac Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris g'inahn inte nŷēdahnēd Iyir Ipacah iŷa: mētētēryin g'ami, ayēfanduna Wēnu űa soŷe lēmēn ŷa.

³¹ Yēfanēhñeryino fehu hnē vahnē vēvē Yude vēle wok vēhwētahnēna vi; do idema inte yinenēhñēdēfuhēhni vahnē vēle macēd Wēn vēlēwu vēvē Yerusalem va kacani g'uhnatah.

³² Koyēna, ge Wēnu űa maŷēk, kokēndēbu yiju ŷalun hna g'uhnatah do yinēgawu hnē wūhnē toye.

³³ Arabi Wēnu űa, ale yēdahnēd yam a, nke gē wūhnē fop. Amina.

16

Pol nkaŷēdēhēhni wēlawo walēwu

¹ Kwētehñahnēmuna Febe, aŷēnta fu asēval ale ryokuŷēd hnē cery sali vē Senkēre ŷa.

² Kacaryina g'uŷac Ahwēhn a had gante kacade ale kwēhnēk Ahwēhn a, do demaryina hnē le-wo-le mbalēdēha gē wūhnē hna. Kabi ndemakēhni umē dēnk vahnē vēyabah do ndemako ami dēnk.

³ Gaŷeryinēhni vēhni Pērisēka gē Akilas, vērēfal mēn hnē doku Yesu Kēris hna.

⁴ Vēhni vēhi, nkwaŷēniho vintawāry vidēw hni va soŷe lēmēn. Gena ami fo rēfēka samehnēwēhni bare fēna fop vacery sali vēle wok vēyena wasēwif vi.

⁵ Gaŷeryinēhni fēna vēle varēlēd soŷe icēmb Wēn tere lēw hni va. Gaŷeryina fēna lawo mēn Epayinet, umē ale ryēnkwēk hwētahnēka Kēris ŷa Asi hna.

⁶ Gaŷeryina Mari, umē ale ryokuŷēhñēku dūs.

⁷ Gaŷeryinēhni vēhni Andēronikus gē Yuniyas, vēhni vēle ye wahnēnk mēn do sēdēlehñibunēho. Vēle yētik hnē vēfayik ye do vēhni ryēnkwēk hwētahnēka Kēris ŷa g'ami.

⁸ Gaŷeryina Ampēliyatus, ale ŷahnēbu hnē Ahwēhn hna.

⁹ Gaŷeryina Irēbe, aryokuŷēnta fu hnē doku Kēris hna, do gē lawo mēn Sētakis.

¹⁰ Gaŷeryina Apeles, umē ale rufahnēk wēdahēse soŷe ikwētahn dēwu Kēris űa. Gaŷeryinēhni vahnē vēvē tere Arisētobul va.

¹¹ Gaŷeryina Erodifo, mbaŷ mēn űa. Gaŷeryinēhni vahnē vēvē tere Narēsis vēle hwētahnēka Ahwēhn va.

¹² Gaŷeryina Tērifēn gē Tērifos, vēsēval vēle ryokuŷēhñēdēha dūs Ahwēhn va, do galēnah mēn a Perēsis, asēval ahaŷary ale ryokuŷēhñēka kat Ahwēhn a dūs.

¹³ Gaŷeryina Rufus, ale tēhnak Ahwēhn, gē hnēmu ale ye fēna had hnēm mēn.

¹⁴ Gaŷeryina Asinkērit gē Fēlegon gē Erēmes gē Patērobas gē Erēmas do gē vēŷēnta mēn vēle nkeni va.

¹⁵ Gaŷeryina Filolog gē Yuli gē Nere g'aheryu asēvalu gē Olimpas do gē fop vēle hwētahnēk nkeni gē vēhni va.

¹⁶ Gaŷēlērēyin g'inahn nte rufande vēŷēnta hna. Fop vacery sali Kēris űa nkaŷēdēhnihu.

Siyab rēkwa

¹⁷ Vēŷēnta mēn, kēladēmu, keharyinēhni vēle űwēŷēk ikaraŷ inte haraŷirun űa do koyēna fitēndēlehñēdēhēhni vēle hwētahnēk va kore kore do rēndēndēhēhni watēnd. űawētaryinēhni,

¹⁸ kaŋi iŋi sifa vahnë vëryokuŋëhnëdñlahna Këris Ahwëhn fu ŋa, bare inte dëw hni ndokuŋëhnëdñeni! Gë wanës wanëŋah do wapëren wadëw hni ŋa, tokadënihëhni vahnë vële wok vëritëna va.

¹⁹ Wuhnë, vahnë va fop njetani soŋe imawëhn hun Ahwëhn ŋa. Awa, nëŋëko gë wuhnë, bare ñadëfu ayewu vëyët soŋe idi fëren wã, do ant'ayewu vëyët soŋe wameh ŋa.

²⁰ Wën hunte yëdahnëd yam ŋa biyëdina wëyëhnëdëha Sintani kuyët wapary hun hna! Arabi ipërena Ahwëhn fu ŋa Yesu Këris nke gë wuhnë.

²¹ Timote, arëfëlënta mën doku ŋa, nkaŋëdëhu, gë vambaŋ mën va Lusiyus gë Yason do gë Sosipatëros.

²² (Do ami, Terëtiyus, ale herëhnëdëha Pol anj kayëte, nkaŋëryidëmu g'uwac Ahwëhn a.)

²³ Gayiyus nkaŋëku. Ami, Pol, ŋalu hna nkebu do hnam mbarëlëdëni vële hwëtahnëk va fop. Erasët, ahwët koryi naw ŋa, gë ayënta fu ŋa, Karëtus, nkaŋënihu.

²⁴ [Arabi ipërena Ahwëhn fu ŋa Yesu Këris nke gë wuhnë fop. Amina.]

Icëmb tëkwa

²⁵ Cëmbëryina Wënu ŋa! Umë hwëhnak fanka ŋawëhnu kwëtahn hna, gë Wanës Wakasëk wante haranëdëfuhëhni vahnë ŋa g'ipëyahn soŋe Yesu Këris ŋa. Umë tëfëlëk g'ile yëtëdanëd wante kahnëndëk Wën, sowiko kwëlëkwël kobëri ŋa.

²⁶ Bare tame, cowëtik gë vëkayëte wakila va gante nke iña Wënu ile ye kwëlëkwël ka. Umë fop soŋe vahnë va kwëtahnahnëniha Yesu do maŋwëhnëdëniha ye. Do koyëna njonëhniëhni uyët rac wabulunda waßë duniŋa ŋi fop.

²⁷ Cëmbëryina Wënu ŋa, umë ale hwëhnak yasery ŋa fop! Umë hwëhnëk kwëlëkwël icëmb iŋa g'uŋac Yesu Këris wã! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol vëvë cery sali mbë Korent na kerëhnëk inji kayëte hnë uyas lëwü rarëna hna hnë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah ma hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (54 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ya. Apëyahnek Wanës Wakasëk na nkol tac hafo vahnë va kwëtahnëni. Wabhëhn imbëd ryëcëk ani gë kerahnënd inji kayëte (Vantiyehn 18.1-8).

Korent nkol nte hwëhna nafa yeho wati afayik Pol na. Nkol nkwafo gwaf yeho nte ye gë cape wov le wacik Mëditerane Akayi hna, nte kwëhnëko Rom. Tënk g'icahn vahnë vëhnëmpëlah na njabëko. Umë liyëhnëk bulunda le hwëhna ikwëtahn nëmpëlah. Vinji vinahan vinëmpëlah fop vërendëhëhniwo vële hwëtahnëka Yesu va. Kerëhnëniha Pol gë warëy bi ye rëfëka tëfëni fagant wënamu wante hwëkëkëhni na. Pol pëyayiko fëna wafëmpëhna hna wahawary soje uwam cery sali na. Soje waji fop nësëd hnë inji kayëte.

Wëlin wanës wadaŵ wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Këris, Ahwëhn, vahnë, wanës, mbahn, yir, asëval, uyët, nafa, duniya, asan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaŵi g'icëmb (1.1-9)

Ipitël vële hwëtahnëk (1.10-4.21)

Ankeya meh hnë cery sali (5.1-6.11)

Ikwëhna ankeya nte ñad Ahwëhn (6.12-11.34)

Vile njëdahnëd Iyir Ipacah (12.1-14.40)

Ibëhn Yesu Këris gë vësëm va (15.1-58)

Idëma soje vële hwëtahnëk (16.1-4)

Pol ñad nji uyas (16.5-12)

Wanira gë simpaŵi (16.13-24)

Simpaŵi

¹ Ami Pol, Wënu na, g'ina dëwü na, macëko yewu afayik Yesu Këris ya. Ami gë Sosëten aÿënta fu ya,

² herëhnëryidëhu, wühnë bulunda va Wën, le lëdëk Korent vi, wühnë vële kwëhnëk Wën g'ikwëtahn hun Yesu Këris na do wacik ayewu vëfacah do gë fop vële ye gante-wogante yëfad g'uŵac Ahwëhn fu ya, umë ye Yesu Këris, ale ye Ahwëhn hni do ye Ahwëhn fu fëna.

³ Arabi Wënu na Rëm fu ya g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ya.

Ifërën le hnuÿade hnë ibëmënkël fu gë Këris

⁴ Camehnëdëfëhu kwëlëkwël Wën mën na soje ifërën ile njëdaku hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris na.

⁵ Hnë ibëmënkël hun g'umë na Wënu na njëdaku fop uvetak ŵa, uvë fop le hnësëdun ya do gë uvë uyët ŵa fop.

⁶ Nësëhnirun paŵare Këris ya, do watac kwëhna vënkahn hnë wühnë.

⁷ Awa tame uyëd va Wën wëla uryampo gojëluna, wühnë vële hnapëd g'uÿankahnna iboka Ahwëhn fu na Yesu Këris hn'ile tufahnëd fop icëmb dëwü na.

⁸ Umë yawëndëdëhu hafo watëkwa hna, soje antë aworyaru inë ile rumpak hnë fac le mbokajëd hna.

⁹ Wënu na, ale wacëku ayelahnu g'aju Yesu Këris Ahwëhn fu ya, kahnëndak soje ile nësëk ya.

Ipitël vële hwëtahnëk

¹⁰ Vëÿënta mën, këlamu g'uŵac Ahwëhn fu ya Yesu Këris: maŵalëryin, wühnë fop, antë afitëlu vukore vukore; gwëryëlëryin, ahwëhnawu hakili ryampo fo gë nahan ndampo fo.

¹¹ Vëÿënta mën, nësëbu waji kabi vahnë vëvë tere Këlowe fëyako wühnë conkëdun yëbëlan hun.

¹² Gena bi hnë wühnë aryampo ntehnëk: «Ami, arëfal Pol yeŵu»; aÿëntaŵ: «Ami, arëfal Apolos yeŵu»; ahaŵary: «Ami, arëfal Piyer yeŵu»; do ahaŵary kat: «Ami, arëfal Këris ya yeŵu»?

¹³ Ntiyahnekü bi Këris ya pitëlëk? Pol bi sëmëk kërëwa hna soje hun ya? G'uŵac Pol ŵa bi njaryirun?

14 Camehnëbuha Wënu ña kabi ahnë yaryëla hnë wuhnë ge gena Kërisëpus gë Gayiyus.

15 Koyëna ahnë kodina ntehn g'uŵac mën njaryik.

16 Toña ye, njaryëbuhëhni fëna vëvë tere Sëtefanas va, bare dehnëla njaryëbuha ahnë ahawäry.

17 Këris ña payëlohna yaryëndu vahnë: ipëyahn Wanës Wakasëk payëko, do yëkëlehnëdëwohna hnuŷawu wuhnë gë wanës wanëñah, kabi ñadëwohna lihëtu nafa icëm Këris kërëwa hna.

Këris tufahnëd yasery gë fanka Wën fa

18 Paryi nke, pëyahn icëm Këris hnë kërëwa hna wanës wanënkawah ntini vële rëfëk nkaw ibëv va. Bare soje fuhnë vële rëfëk nkaw ipëh va, fanka Wën fa tufahnëd.

19 Wënu ña më lehnëk wanës wadëwu hna:

«Mbëvandëbu yasery vële hwëhna yasery iŷi duniŷa vi do kwëtahnëda nëf hakili vële hwëhna hakili va.»*

20 Awa, ye kodëni mbok nësëni vële hwëhna yasery va gë vëharan sariya va gë vëholah wanës vële ye duniŷa vi? Wënu ña tufahnëna bi yasery iŷi duniŷa ŷi wacënak ye?

21 Vahnë va, gë yasery ña lëw hni ña fop vëyavëtëna Wën kwëhna fop yasery ña. Soje rac, Wënu ña hnëgahnëkawo soje pëhëtëhni vële hwëtahnëk wanës wadëwu wante fëyahnëdëfun do ye wacënak soje vëyëntaw ña.

22 Wasëwif ŵa tufini viŷë viŷëmpëhnaahn tëyëdëni do vële wok vëyena wasëwif va yasery njëkëlehnëdëni.

23 Bare fuhnë, Këris ña cëmëk hnë kërëwa hna fëyahnëden: soje wasëwif ŵa wanës wante wok vëhodina kwëtahnëhni muk ye do vële wok vëyena wasëwif va ntiyahnëkëhni wacënak ye.

24 Bare soje vële macëk Wën va, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per, Këris ña tufahnëd fanka Wën fa gë yasery Wënu ña.

25 Ile pëhwëtak Wën pëhëtahnëhni vahnë do ye wacënek soje vëryampo, yasery le lëbëk yasery vahnë vi ye; ha, ikihn Wënu ña yak yawëk gë fanka vahnë va.

26 Vëyënta mën, naharyin bi sifa ahnë mo yerunëho ante macëkuno Wënu ña: vëyabëlohna hnë wuhnë vële hwëhna yasery, vële hwëhna fanka ma vële hnagik hnë watere wadëhna.

27 Wënu ña, ile fëlayik hnë duniŷa had ucënëk ña, umë tëhna mpaŷëmpaŷëhnaahnëhni vële hwëhna yasery va; do ile fëlayik hnë duniŷa hihnek ña umë tëhna Wënu ña mpaŷëmpaŷëhnaahnëhni vële hwëhna fanka va;

28 tëhnaahnëhni vële wok vëhwëhna, yafik ma fëlayik hnë duniŷa had ile wok kwëhna nafa ña soje përekanahn ile liyik hwëhna nafa ña.

29 Wënu ña ntik koyëna soje ahnë antë kol naŷënant haryënk w lëwu.

30 Gë Këris ña tufëkëfu Wënu ña yasery yalëwu ña: g'umë catënëkëfu, umë lidëhëfu nkëyin vëfacah do pëhëtëdëhëfu wamëh hna fop.

31 Do koyëna nke, ntiyahn wanës vikerëh ña: «Age ahnë ñad naŷëna, arabi naŷëna soje ile ntinëhnëka Ahwëhna a.»*

2

Wanës soje ipak Këris

1 Vëyënta mën, ante njryibuho ñal hun soje fëyawu toña soŷik Wënu ña, njryilëwohna gë wanës wadakah nkëwëryi ma g'uyët iŷi duniŷa.

2 Pëhnaŷuho antë yëtëndanu inë ge gena Yesu Këris, do g'ile ntinëhnëku g'icëm dëwu hnë kërëwa hna.

3 Soje umë ye, ami, gë fanka këm njryibuho do mbalëdëfuho ntakah ña.

4 Gante karanëdëmunso soje awëcëtahnu vinahan va gelohna wanës waceryah vahnë bare fanka Iyir Ipacah fa rufëhna dëho wapacëk hnë wante hnësdëmunso hna,

5 soje ikwëtahn hun ña antë kaya hnë yasery vahnë, bare hnë fanka Wën hna.

Usery ule watik hnë Wën

6 Awa, ile haranëdëfuhëhni vahnë ña usery ye soje vële wëryëk d'us viŷë Wën va. Bare gena yasery iŷi duniŷa ŷi, uva vëhwëhna fanka hnavëk gaki vi do vëvëd vi.

7 Fuhnë, usery Wën ule cowëhni vahnë va fëyahnëdëfun. Nkehahnënd duniŷa ŷi Wënu ña tëko pëhna ile ntid soje nkëntinëfu hnë icëmb dëwu hna.

⁸ Wëla fanka ryampo vē iji đuniya yētēna umē. Ge njetakēndēni, vēfakehnakēndilahna Ahwēhn icēmb a.

⁹ Vikerēh va mē lehnēk:

«Ile nkok nuna inkēr

gē ile nkok gwēryēna vanēf

do gē ile nkok nahana ahnē,

irac Wēnu ņa vēle ņahnēdēha va ntinēhnēk.»*

¹⁰ Bare Wēnu ņa njetēndanēkēfu gē Iyir Ipacah iņa.

Iyir Ipacah iņa njetēk fop, wēla ile pēhnak Wēn ņak soŭik đus ņa.

¹¹ Mo hođ njet fop soņe ahnē, ge gena iyir dēwu ņa fo? Ndampo fo nke, Iyir Wēnu ņa fo yētēd fop soņe Wēnu ņa.

¹² Fuhnē, iyir nte nuņayinēk ņa gena ibē iji đuniya, bare Wēn hna matik, njetahnin ile njetēkēfu Wēn g'ipērēna dēwu ņa.

¹³ Ile haraņēdenēhēhni vahnē va matina hnē yasery vahnē, bare gante karaņēdēhēfu Iyir Wēn ka haraņēdenēhēhni vēle hwēhnak Iyir tac va.

¹⁴ Ale wok kwēhnana Iyir Wēnu ņa, maŭēđina ile űatik g'Iyir Wēn: wanēnkwah ye soņe umē, kođina njet watac, kabi g'Iyir ņa fo kođe njavēti usery Wēnu ņa.

¹⁵ Ahnē ale hwēhnak Iyir Wēnu ņa kođ kitir fop, bare umē, ahnē kođina kitiņa.

¹⁶ Vikerēh va mē lehnēk:

«Nke bi ahnē ale yētēk inahan Ahwēhn Wēnu ņa? Nke bi ale hođ nkabahn iņē?»*

Bare fuhnē njetinēk inahan dēwu ņa kabi kwēhnayinēk iba Kēris ņa.

3

Věryokunēhn Wēn

¹ Věyēnta mēn, ami mēkēla hnēsēhnu had vahnē vēle hwēhnak Iyir Wēnu ņa yerun bare nēsēhnēmu had vēle ye hn'ikihn vahnē nte űatik hnē mbahn, had vēle wok ten vunul hn'ikwētahn dēw hni Kēris hna.

² Ikaraj inte haraņēmu ņa had wambēl yēđamu asewu nke, gena roka paryi, kabi mēkēđilunohna awēryu ikaraj dakah. Do ha gaki mēkēđiluhna,

³ kabi hn'ikihn vahnē nte űatik hnē mbahn hna worun arēfēndu. Nēwary yehēhna yēbēlan hun do konkēđun. Awa tufahnēđiluhna vahnē vēvē iji đuniya yerun, ankeya vahnē fo hwēhnarun.

⁴ Age aryampo hnē wūhnē ntehnēk: «Arēfal Pol yeđu» do aŷēntaű: «Arēfal Apolos yeđu», didiluhna bi sifa ahnē-wo?

⁵ Mo ga ye Apolos? Do mo ye Pol? Věryokunēhn Ahwēhn a fo yeđu, vēle lik hafo ahwētahnuna umē. Ale-wo-le hnē fuhnē đoku ile njetēfaka Ahwēhn a fo ntid:

⁶ Ami, pēlēđu atēh ņa, Apolos umē rurēk, bare Wēnu ņa hnēpēndanēk.

⁷ Ale fēlēđ ņa gē ale rurēđa vēhni vēyena ņoű. Wēnu ņa ye fop, umē ale hnēpēndanēka.

⁸ Ale fēlēk ņa gē ale rurēđ a kēűēlahnēni do Wēnu ņa cosēđēha ale-wo-le soņe đoku ile ntik ņa.

⁹ Věryokunēhn Wēn yeđu do wūhnē ye ikaŷ Wēnu ņa.

Cery Wēnu ņa yerun fēna.

¹⁰ Gē uyēđ ule njetēfeko Wēnu ņa, ndokunēđu had avēry vacery aholah đus. Ntibu sah ryēnkűeryēnkű ņa do ahaűary matēnd. Bare afo ale-wo-le nti wajira gante mběryēđ ka!

¹¹ Ahnē kođina nti sah ryēnkűeryēnkű haűary ge gena ile rēk ye ņa, umē ye Yesu Kēris dēnk.

¹² Věryampo sanu mběryandēni hnē sah ryēnkűeryēnkű rac ma koryi ma kat wēraka wahwēhn nafa; vēryampo gē wađēhwa mběryēđēni ma idēl ma kat gē lury.

¹³ Bare đoku ale-wo-le ņa nuđe wapacēk hnē fac kiti hna. Fac rac Wēnu ņa gē hwēđēh tufahnēđ gante nke đoku ale-wo-le ņa.

¹⁴ Ge ahnē mběryēk ile nkok kođina pērēkan hwēđēh ha, ahnē arac nuűađ icos.

¹⁵ Bare, ale ņagaryēk đoku ņa, ahnē arac nuűađina icos; umē dēnk pehetēđe, bare had hwēđēh hna dēnk ndēcetak.

¹⁶ Yētēluhna bi, Acery Wēn Cankaf ņa yerun do Iyir Wēnu ņa hnē wūhnē ntēđēk?

¹⁷ Awa, ge ahnē pērēkanēk Acery Wēnu ņa, Wēnu ņa pērēkanēđēha ahnē arac kabi Cery Wēnu ņa cėvak. Do wūhnē ye Acery tac.

¹⁸ Antë ahnë toka umë dënk: ge aryampo hnë wuhnë ntiyahnëka ahwëhn yasery ye duniya li, arabi maŵa antë nteni nënkwëk soje Yesu ya. Ge koyëna nke nuƵad usery paryi.

¹⁹ Paryi nke, yasery vahnë vëvë iyi duniya vi wanënkwah ye haryënk Wën hna. Vikerëh va pëyahnek: «Wënu na pëladëhëhni vëseryah va gë titëna dëw hni na.»^{*}

²⁰ Më lehnëk fëna: «Ahwëhn a njëtëk inahan vëseryah va, njëtëk kwëhnana nafa.»^{*}

²¹ Awa, ahnë tëfëlahna naÿënanand soje vahnë kabi wuhnë hwëhnëk fop:

²² nke Pol ma Apolos ma Piyer* ma duniya yi ma ige duniya li ma icëm ija ma ile ye gaki yi ma ile yejëk yi, fop wuhnë hwëhnëk;

²³ do wuhnë Këris ya hwëhnëku do Këris ya Wënu na hwëhnëka.

4

Vëfayik Këris

¹ Awa, pëларынëfu, ami g'Apolos, had vëryokunëhn Këris, vële hwëtëhnahnëk watoña wacowik Wën soje karanini vahnë.

² Ale kwëtëhnahnëk Këris iñë, ahnë arac tufahn ikahnënda fo yaƵe.

³ Soje lëmën ya, tana gena ge wuhnë pëcëtaɖunëho ma ge vëhaŵary pëcëtaɖëniho. Do fëna pëcëtaɖa nkaf mën na.

⁴ Ntiyahnëko ile hnrirandëbu gena, bare umë tufahnëɖina catëbu. Ahwëhn a fëcëtaɖëho bi catëbu.

⁵ Soje umë ye, antë ñankahnu ahnësu ile nkeni vëÿënta hun; napëryin Ahwëhn a tëki. Ha, Ahwëhn a, umë dënk sanëɖ humpen hna le sowik hn'umëhwëry hna do njëtëndanëɖ fop ile ye hnë wasakahn vahnë ya. Awa, Wënu na cëkwaryëɖëha ale-wo-le gante nke ile rëfëka ka.

⁶ Vëÿënta mën, ge nësëbu soje Apolos gë ami ya, ahnëgahnu ye, aÿëjahnu hnë fuhnë: ge ñëcëtëɖiluhna vile herik wanës Wën hna awa wëla aryampo hnë wuhnë bëntaɖina soje aryampo do mbana aÿëntaŵ a.

⁷ Wëjë, ye hoɖu alëbëhni vëÿëntaŵ va? Ile hwëhnaru yi fop gena bi Wënu na yëɖaki? Kabi aki nke, soje ye hnaÿënaɖu had yëɖilihna?

⁸ Ntiyahnëku tëkërun ahnuÿawu fop ile yaɖun ya, tëkërun avetawu, vëhnaŵ yerun hara fuhnë gelëfuhna. Ge paryi nkekëndun vëhnaŵ awa fuhnë fëna naŵëntakëndëbun gë wuhnë!

⁹ Ntiyahnëko Wënu na fuhnë vëfayik vi ntik vërëkwa va, had vële hitinjik soje ndaŵini nkeɖun. Ha, had vële yafanëɖe haryënk wamëleka gë vahnë fop hna.

¹⁰ Fuhnë pëlayibun had nënkwëbun soje Këris ya, bare wuhnë pëlarun vankaf hun va had vëseryah va fop soje Këris ya; yaŵëlëfuhna, bare wuhnë njawërun; ntënërirun, bare fuhnë njafibun!

¹¹ Hafo gaki, nkoɖun horotëndëfu inte na gë iyo wënka na, nkwehnalëfuhna viji, këm fo ntideɖun, ki fo njasëlëndëbun do

¹² ndokunëɖëɖun ðus hnuÿahnëfu ile rokëɖëɖun ya. Age ahnë njeŵëkëfu, ifërën ryëwanëhnëɖëɖun; age ahnë koroteyehnéɖëhëfu, nduñënaɖëɖun;

¹³ age ahnë mehnëɖëhëfu, g'untënah ntëkwadëɖun. Hafo gaki vahnë va pëlanihëfu had iñë hayah, ile sanik hnë iyi duniya.

¹⁴ Gena soje sëfëhnanu herëndidëmu aki, bare soje yabahnu ye, kabi vutah mën vunte ÿahnëbu ðus yerun.

¹⁵ Hnë ibëmënkël hun gë Këris hna, wëla ntehnakënde vahnë hafo wawuli pëhw (10,000) hwëhnakëndun vële haranëɖëhu, rëm ryampo fo hwëhnaru: ami ye rëm hun ya kabi njonëhni mu Wanës Wakasëh na, wante lik ayewu gë Yesu Këris.

¹⁶ Awa, këlamu tëfëryin nkeya mën na.

¹⁷ Do soje rac fayëryidëfuha Timote, fatah mën fante ÿahnik do hahnëndak soje Ahwëhn a. Age tëkërik ndënkwehneɖëhu ankeya mën nte rëfandëbuha Yesu Këris. Umë haranëɖëfuhëhniwo vahnë gante-wo-gante hnë vacery sali hna fop.

¹⁸ Vëryampo hnë wuhnë naÿënaɖëni, nahadëni yiriyida soje yëkiwu.

¹⁹ Biÿëɖina njryidëfu, ge Ahwëhn a maŵëk. Awa wati rac gena wanës vëÿi vële hnaÿënaɖ ni fo yëtëɖëfu bare bi kwëhnani fëna fanka Iyir Ipacah ija!

²⁰ Ha, toña ye, ge ahnë hnë Inaŵ Wënu hna nke, ahn'a rac tufahnëɖina gë wanës fo, bare gë fanka tufahnëɖ.

²¹ Awa, ye fecehnëku? Yiriyiwu gë wagus ma gë intaŵary ipëbah iña do gë iyamah bi?

* 3:19 3:19: Soɖ 5.13 ✪ 3:20 3:20: Wahnëw 94.11 * 3:22 3:22 Piyer: Sefas kerik hnë Wagërek hna.

5

Ankeya meh hnë cery sali

¹ Nkwëryëde gante-wo-gante, nke ÿal hun hna ale lid wameh wanayah d'us. Wëla hnë vële wok vëyëtëlahna Wën paryi va gena ale lid koyëna. Ha, nkwëryëbu aryampo hnë wuhnë gé asëval rëmu ÿa ndakëdëni!

² Do nkorun ahnaÿënanu! Tëfakëhu ayewu hnë uyiwëhnhah sankaf do ntayi fagant hun ahnë arac!

³ Ami, imbahn mën inja ñawëtaku bare iyir mën ña gé wuhnë nkentik. Do tëkëbu hitinjëwa menëk ale lik koyëna ÿa had hnam nkentiÿu.

⁴ Age mbarëlerun, gé wuhnë nkentëdëfëbu g'iyir mën inja do Ahwëhn fu ÿa Yesu tufëdëhëfu fanka falëwu fa. G'uwac Ahwëhn fu ÿa Yesu

⁵ daryina aÿi asan nji tëfëlehnënda Sintani hafo tav ikihn vahnë nte watik hnë mbahn hna soje pehëtahni hnë fac le mbokajëf Ahwëhn hna.

⁶ Inaÿëna hun nji caÿëna wëtoye! Njëtërun d'us: «Levir toye, matëndëd farin fa fop.»

⁷ Awa, pacënarinyin! Tavëryin viÿë viwëh vile lidunëho kobëri va do awëcëtauwu ayewu vahnë vëhasëk had farin fale wok kwëhnana levir. Ile ye toña ÿa, tëkëruna ayewu. Këris ÿa, fape sali Pak fu ÿa, njëdahniko had sadëha,

⁸ awa dinëfu ambënt ña gé vamburu vante wok kwëhnana levir: genëfu vahnë vëhwëhn toña gé walawary wafacah. Nkwëcëtenëfu vankeya va; antë nko ntinden wëh ma ndakëntal nte nkok ñadina Wën.

⁹ Hnë kayëte mën dënkweyënkwe hna keryëhnëryidëmuno ant'ahwëhnalu hayu gé vëhwëhn nkeya meh va.

¹⁰ Age nësëbu wanj nësëla afitëlu gé fop vële hwëhnhak nkeya meh hnë iÿi duniÿa vi: gé vahnë vële lid ndakëntal meh gé fop vële nkok gedina viÿë gwër gé fop vële va do gé fop vële sëmbëd wamën wamër. Age gena umë ndakëha asahnu duniÿa li!

¹¹ Ile ÿadëfuho lehnu ÿa umë ye: vahnë vële lid ndakëntal meh, ma vële nkok gedina viÿë gwër, ma vële sëmbëd wamën wamër, ma vële yewëd vële ryëwëd, ma vële led. Tëfëluhna dënk avanku wëla roka sifa vahnë vërac.

¹² Ami bi hitinjëdëhëhni vële wok vëhwëtahnëlahna Yesu Këris va? Hali gena koyëna! Bare vële vankërun cery sali va, wuhnë rëfëka ayëkalëndu soje fërën cery sali ña.

¹³ Vële wok vëhwëtahnëlahna Yesu va, vëhni Wënu ña hitinjëdëhëhni. Awa had gante kerik wanës Wën ka: «Daryina awën a fagant hun.»^{*}

6

Sonko yëbëlan vële hwëtahnëk

¹ Age aryampo hnë wuhnë takëlëkëhni g'ale mbankëni ikwëtahn, hak koë ndëk tëya ale wok yëtëna sariya Wën kitiñëhni hara gena aÿëntaÿu ale mbankëni ikwëtahn?

² Yëtëluhna bi vële vankëk ikwëtahn va kitiñëdënihëhni duniÿa ÿi fop? Awa ge wuhnë rëfëka ahitiñu duniÿa ÿi, soje ye ye kodiluhna ahitiñu viÿë viroy va vële ye yëbëlan hun va?

³ Yëtëluhna bi kitiñëdënenëhëhni wamëleka ña do kas viÿë vivë iÿi duniÿa vi!

⁴ Awa age kwëhnharun ile hitinjëdëdun yëbëlan hun soje viÿë vivë iÿi duniÿa va, soje ye rëyëdunëhëhni vahnë vële wok vëyëtëna wëba Këris ña nkeni vëhitiñ yëbëlan hun?

⁵ Wante hnësëdëfu ñi tëfakëha cëfëhnu. Gena bi hnë wuhnë wëla ahnë aryampo ahwëhn usery ale hod kitiñ yëbëlan vële hwëtahnëk?

⁶ Tëyëdëfu, cañëk bi vële vankëk ikwëtahn kitiñëlëndëni g'aÿëntaÿu, do kat haryënkwe hnë vëhitiñ vële nkoni vëvankëna ikwëtahn?

⁷ Wëla kitiñël yëbëlan hun ña dënk, tufahnëd fop përëkak yëbëlan hun. Soje ye ye pecehnëd'iluhna aryuñëhawu wameh wante lifërun? Soje ye ye pecehnëd'iluhna aravuni vahnë va nteni ile hwëhnhërun ÿa?

⁸ Bare wuhnë dënk lid wëh do led, do vële vankërun ikwëtahn va dënk lidun koyëna!

⁹ Njëtërun wapacëk vële lid wameh va vëhnuÿadina ÿëwa hnë Inaw Wën hna. Antë mpaÿëmpaÿawu: gé vahnë vële lid ndakëntal meh gé fop vële sëmbëd wamën wamër gé vësan vëyëlah ma vësëval vëyëlik vële yëkëlehnëdëhëhni vëhawary, gé vële ryakëd gé vësanëntahni ma vësëvalëntahni dënk

¹⁰ gé vële va, gé vële ÿad dëcët hnapul, gé vële sef dëcët uñen, gé vële yewëdëhëhni vëÿëntaÿu, do gé wabandi, vëÿi vahnë vëhnuÿadina ÿëwa hn'Inaw Wën hna!

^{*} 5:13 5.13: Divëta Sariya 17.7

¹¹ Wëlin aki nkeniho vëryampo hnë wùhnë kobëri ña. Bare, kabi g'Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nkerun, Iyir Wënu fu ña njaryëku wameh ña, ntik kwëhnu Wënu ña, do Wënu ña catahnëka gë wùhnë.

Ikwëhna ankeya nte ñaaf Ahwëhn

¹² Vëryampo ntehnëdëni: Fop mawëryayik. Ha, bare gena fop hwëhnak nafa soje ahn'a. Ha, toña ye fop mawëryayik bare ñwëyëbu yewu aramp sifa ile-wo-le.

¹³ Ntehnëdun fëna: «Roka ÿa soje idonk ña ye do idonk inja soje roka ÿa ye.» Ha, toña ye do Wënu ña tëkwehnëd inji donk gë iyi roka hnë fac ryampo. Bare mbahn ahnë ña diyina soje ntind ndakëntal nte nkok ñaafina Wënu ña: vimbahn fu va Ahwëhn a hwëhnëk do umë ye Ahwëhn vimbahn fu va.

¹⁴ Wënu ña mbëhnëndanëka Ahwëhn a do mbëhnëndanëdëhëfu fëna gë fanka falëwu fa.

¹⁵ Yëtëluhna bi vimbahn hun va nke had imbahn Këris ña? Awa, nufëdëfu bi inë ryampo hn'imbahn Këris hna soje liwu hn'imbahn aséval ale wafëd nkaf ntëwu? Muk, gedina koyëna!

¹⁶ Yëtëluhna bi asan ale ryakëk g'aséval ale wafëd nkaf ntëwu ña vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni? Ha, Vikerëh va më lehnëk: «Vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»*

¹⁷ Ndampo fo nke, ale nkeni gë Ahwëhn a aryampo fo nkeni gë umë.

¹⁸ Garyëryindën ndakëntal nël këm! Wameh wakawary wante-wo ntik ahnë ña bëvehnëdilahna. Bare ndakëntal nte wok ñaafina Wën umë mbëvehnëd mbahn inja dënk.

¹⁹ Yëtëluhna bi mbahn hun ña ye cery Iyir Ipacah? Wënu ña njëdakuna do hnë ale-wo-le nke. Koyëna gena wùhnë hwëhnëk vankaf hun va.

²⁰ Wënu ña yabah cosahnëk ntawëtahnu. Awa kwëhnaryin ankeya nte ñaaf Ahwëhn ña!

7

Soje inë

¹ Tame, ntëkwaðëfu wante herëhnëryirunëhowo ña: Ha, përenak soje asan a antë ndakëni g'aséval.

² Bare soje kehahni ankeya nte nkok ñaafina Wënu ña, asan-wo pecek kwëhnahna aséval ale nkeni gë umë fo, aséval-wo fëna kwëhnahna asanu.

³ Asan a tëfëlahna ñwëya uryak asévalu, do aséval a fëna tëfëlahna ñwëya uryak asanu.

⁴ Aséval a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñaaf ka: mbahn dëwu ña, asanu hwëhnëk. Ndampo fo nke, asan a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñaaf ka: mbahn dëwu ña, asévalu hwëhnëk.

⁵ Antë awëyëländu, ge gena nkwëryëlërun soje asuju ayëfahnuna Wënu ña dus. Bare tëfëlahna mbij dus, ge gena umë dakëna aresawu; Sintani kod njëkëhnahnu ntiyehnu ile mbañëk Wënu ña.

⁶ Wante hnësëhnëmu ñi, dehnëluhna aliwu forosima, bare ge ñaafun kofun aliwu.

⁷ Ñakëndëbu dus vësan va fop nkeni vëséval këm, g'ami ki; bare ale-wo-le uyëd minu nuyak Wën hna, aryampo kod nko aséval këm, ayëntaw a kod nël.

⁸ Awa, vële wok vëyëläna va do gë vëséval vële cëmaryëk vësan va ntehnëdëfuhëhni: antë ayëlälu fecek soje hun ÿa, g'ami ki.

⁹ Bare ge kodiluhna aryuñëwawu, nëlëläryin; kabi ayëlälu fecek g'ile ñaaf ndawu ipërel.

¹⁰ Awa, soje vële yëlälek va, Ahwëhn a hnësëhnëdëhëhni, gena ami: aséval a tëfëlahna mbëmba.

¹¹ Bare ge mbëmbak, antë mbok nëli. Age ñaaf nëli tëfëka mbokalëni g'asanu. Do asan a fëna tëfëlahna mbamba asévalu.

¹² Tame, ge ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka aséval ale wok kwëtahnëhna, do ge aséval arac ñaaf nkolahnëni g'umë, tëfëlahna mbamba. Wanji, ami dënk hnësëk, gena Ahwëhn a.

¹³ Do ge aséval ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka asan ale wok kwëtahnëlahna do ge asan arac ñaaf nkolahnëni, awa aséval a tëfëlahna mbëmba.

¹⁴ Nësëdëfu wanji kabi asan ale wok kwëtahnëlahna Yesu ÿa, soje asévalu ale hwëtahnëka ÿa tëhahnëka Wënu ña. Ndampo fo nke, aséval ale wok kwëtahnëlahna

Yesu ŷa, soŷe asanu ale hwětahnëka ŷa tëhahnëka Wënu ŷa. Ge gena umë, vutah hun va nkekëndëni had vële ronkëk, hara ile ye toŷa ŷa tëhahnëniha Wënu ŷa.

¹⁵ Bare, ge ale wok kwětahnëlahna Yesu ŷa ñad pitëlëni g'ale ñëlëlëni ŷa, kod nji. Wati rac, ale hwětahnëka Yesu ŷa, asan a ma asëval a, ñoŷ gona ile ŷabëlehnëkëhni; Wënu ŷa ñad nkeyin yam.

¹⁶ Wëjë asëval ale hwětahnëka Yesu ŷa, yëtëlina ge kodu afehëta asan hu. Do wëjë asan ale hwětahnëka Yesu ŷa, yëtëlihna ge kodu afehëta asëval hu.

Imawë ile njëdahnëk Ahwëhn

¹⁷ Awa, ahnë antë njëkëlehn nkwcët ile njëdaka Ahwëhn a, gante nkeho ka ante macëkawo Wënu ŷa. Umë ye ile lehnëdëfuhëhni vacery sali va fop.

¹⁸ Age asan ale rëk hácik macëk Wënu ŷa, nko koyëna. Age ahaŷary ale wok kácihna macëk Wënu ŷa, nkonti koyëna.

¹⁹ Háciru ma kácilihna umë kwëhnana nafa. Ihwëhn nafa ŷa, umë ye mawëhn Wënu ŷa.

²⁰ Ha, ale-wo-le tëfëka nko gante nkeho ka ante macëkawo Wënu ŷa.

²¹ Aramp bi yeruho ante macëkino Wënu ŷa? Antë nkehahnahni soŷe rac; bare ge nuŷaru rëna ayehahn afaya, antë ntënti.

²² Yëtëryin, aramp ale macëk Ahwëhn a afaya paryi nke kabi Ahwëhn a pehëtëka. Ndampo fo nke, ale yeho afaya do macëk Këris ŷa, aramp Këris paryi ye.

²³ Wënu ŷa gë yabah ntawëtëku. Awa antë ayewu vëramp vahné.

²⁴ Ha, vëŷënta mën, ale-wo-le tëfëka nko haryënk Wënu ŷa gë hn'ile nkeho hna ante macëkawo ŷa.

Soŷe vële wok vëŷëlëläna

²⁵ Awa, soŷe vële wok vëŷëlëläna va, ile ŷadëfu hnësu ŷi gena Ahwëhn a lehnëko hnësu, bare nahan mën ŷa yëdäcëtu. Ahwëhn a kaŷëhnahnëka g'ami: ntiko ale hođe kwëtahni.

²⁶ Soŷe wahorot wavë gaki wï, wëli ile hnahaŷu ŷa: nëfak soŷe ale-wo-le nko gante nke ka.

²⁷ Nëlëru bi? Awa antë ayëkëlehn afitëlu. Nëlëlihna bi? Awa antë ayëkëlehn asëval.

²⁸ Bare ge ñëlëru, gena wëh; do ge aryag ñëlik, gena wëh. Bare vële ŷëlëläk va wahorot kwëhnađëni đuniŷa lëw hni hna, do ami ñadëfu wëmaŷehnu antë nkewu.

²⁹ Vëŷënta mën, wëli ile ŷadëfu hnësu ŷa: wëwati toye fo wojëkëfu; tëk pëgw iŷi wati, vële ŷëlëk va tëfëkëhni nkeni had vëŷëlëläna,

³⁰ vële hođ va nkeni had vëŷiwëhnëna, vële ryasëd va nkeni had natëlëhni hna, do fëna vële lawëd va nkeni had gena vëhni hwëhnëk ile ntawëni ŷa.

³¹ Vële ŷad dëcët viŷë iŷi đuniŷa vi tëfëkëhni nkeni had vële wok gona ñandëni, kabi viŷë iŷi đuniŷa ŷi ndëcëd.

³² Nësëbu vëŷin kabi ñakëndëbu ant'ahwëtu nahan dëcët. Ale wok ñëlëna ŷa, viŷë Ahwëhn va nahađ, nëŷa Ahwëhn a njëkëlehnëd.

³³ Bare ale ŷëlëk ŷa, viŷë đuniŷa va nahađ, nëŷa asëvalu njëkëlehnëd,

³⁴ do koyëna cahëlehnik yëbëlan wëhayu wahi. Asëval ale wok ñëlëna ŷa ma aryag ale wok yëtëlina vësan nahađ viŷë Ahwëhn va. Arac ñad nke ava Ahwëhn a hn'ile ntid do nahađ hna fop; bare ale yëlika viŷë đuniŷa va pađëd, nëŷa asanu njëkëlehnëd.

³⁵ Soŷe ufërën hun lehnëdëmu warji, gena soŷe wëmaŷehnahnu; ñadëfu arëhnawu ile fecek ŷa, alihahnu ile ñad Ahwëhn a fo.

³⁶ Tame, ge jar ñankahnëka dëcët gë aryag ale kwëhnëk a, ntiyahnnëka kodfina mbok nduñëna, awa tëfëka nti gante ñad ka; tëfëka ñëla. Age koyëna ntik gena wëh.

³⁷ Bare ge jar ŷa pëhnaŷ wapacëk sakahn lëwu hna soŷe antë ñëla, do kahnënda hnë rac, hara porosiŷ iña do mëk nduñëna, jar tac fëna ntid fërën.

³⁸ Koyëna ale ŷëlëka aryag ale kwëhnëk ŷa ntik fërën, bare ale wok tëkëna njëta asëval ŷa, umë lik le ŷak sanjëk ŷa.

³⁹ Ge asëval a ñëlik kodfina pitëlëni g'asanu hnë đuniŷa lëw hni hna fop; bare ge asanu cëmëk, kod ñëlëläni g'ale ñad a, bare gë ale hwětahnëka Ahwëhn a fo.

⁴⁰ Bare, ge gante nke ka nkok, natëdëha đus. Koyëna nahaŷu, do ntiyahnnëko kwëhnaŷu, ami fëna, Iyir Wënu ŷa.

¹ Yëkëñëfu tame soje faɣar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi: soje watac, toña ye, gante nësëdun ka, fuhnë fop kwëhnayinëk uyët. Uyët rac lidëha ahn'a kumand. Bare iña ɲa ɲjawëñëd ikwëtahn ahnë!

² Ge ahnë ntiyahñëka padëka uyët, ahnë arac tëtëka njët nkojëka yabah.

³ Bare ge ahnë Wënu ɲa ɲahnëd, Wënu ɲa njëtëdëha ahnë arac do gwërënkedëha.

⁴ Awa, soje itok faɣar fale sënahnik sadëha wën le wok gena paryi ɣa: Njëtinëk d'us wën ule wok gena paryi ɣa kwëhnana nafa d'uniɣa li; ha, Wën huɗampo fo ye, hukawãry gena.

⁵ Paryi nke, vëryampo ntehnëdëni nkeni wamën ambin hna do gë nkal li. Toña ye cape ntëw hni nkeni wamën wayabah do gë vëhwëhn vëyabah.

⁶ Bare soje lëw fu ɣa, Wën huɗampo fo ye, Rëm ale lik ile-wo-le ɣa do soje ntiden ile hnëñdëdëha umë ɣa yeyinëk; do fëna Ahwëhn aryampo fo yehëhna, umë ye Yesu Këris, gë umë nke ile-wo-le ɣa ha, soje ile ntik ɣa yehahñinëk.

⁷ Bare gena vahnë fop yëtëk iyi toña! Vëryampo njehëkëhniwo njëfa wën ile wok gena paryi ɣa do hafo gaki, ge tokëni faɣar sadëha wamën watac, do ntiyahñëdëhëhni faɣar farac tonkëñdëdëhëhni haryënk Wën hna ka bi imëk uyët ulëw hni wã yabëna.

⁸ Gena ile rokëdë ɣa lid Wënu ɲa nëɲahna gë fuhnë: age tokinëk ma tokilënëhna umë ɲayëtëdëna ma gwënëdëna nafa lëw fu haryënk Wën hna.

⁹ Bare, fop ile lidun ɣa, diryin wajira, antë ige afaya hun nte lihahnëdun viyë ɲa, antë ntiyehñëhni uwëh vële mbak ikwëtahn va.

¹⁰ Age ale mbak ikwëtahn hnuki, wëjë ale yëtëk toña ɣa, ga tokëdu ile sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi ɣa, përdëlahna bi tok umë fëna?

¹¹ Koyëna uyët hu wã mbëvehnëdëha ale mbak ikwëtahn ayi, umë ale cëmëhnëk Këris ɣa!

¹² Ge aki menëdun soje vëyënta hun va awayëmpayehñënduni soje ikwëtahn nte vakëhni ɲa, Këris ɣa dënk horotehnëdun gë wameh hun ɲa.

¹³ Soje umë ye, ge soje le rokëdëdu faɣar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi ɣa ntiyehñëdëha ayënta mën wameh, bokëdã roku muk faɣar farac, soje antë liyehñëwã wameh.

9

Pol yëkëlehnëdëna ile rëfëka Afayik

¹ Tëyëdëmu: Gela bi afaya, koda bi liwu ile ɣadëfu ɣa? Gela bi afayik? Nulëwahna bi Yesu Ahwëhn fu ɣa? Gena bi soje doku mën ɣa wawëhnërunëha Ahwëhn a.

² Wëla ɲwëyëni vëryampo vëyavëtëdëloha afayik, wuhnë mëmë mawërunëho. Imañ hun Ahwëhn ɲa rufahnëd afayik paryi yëbu.

³ Wëlin gante ntëkwadëfuhëhni ka vële fërëkanëd wac mën va:

⁴ tëtëlëfuhna bi ile rokëdëfun do sedëfun soje doku fu yi?

⁵ Tëtëlëfuhna bi hwëhnafuna aséval ale hwëtahnëka Këris ɣa ntapëhnandëfu, had gante ntideni vëfayik vëyëntaw gë vëvë tere Ahwëhn do gë Piyer fëna ki?

⁶ Hnë vëfayik hna fop ami gë Barë nabas fo bi rëfëkëfu ryokunëfu doku hawãry hnuñahñëfu ile rokëdëfun ɣa?

⁷ Mo lopëdë codadë do cosand umë dënk? Mo fëlëd atëh hara tokëdëna? Do mo heryëdëhëhni wusañ hara cedëna wambël wadëw hni ɲa?

⁸ Ile ntideni vahnë kantëm ɣa hnësëhnëmu soje wëryëndanahnu ile lehnëdëmu ɣa, do sariya Moyis ɣa fëna nësëd watac.

⁹ Kabi kerik hnë sariya rac: «Ge yihni ɣa ndokunëd ant'arëmpuna wës ɣa soje antë tokënd roka ɣa.»* Wënu ɲa wuhni wí fo bi kwëtahnëk anëf?

¹⁰ Gena bi soje fuhnë nësëk? Ha, soje lëw fu herik wanj wanës. Ale yamëd a g'ale varëpëd a ndokunëdëni ka bi njëtëni nuñadëni sah lëw hni ɣa. ¹¹ Nadëbun hnë wuhnë ifërën Iyir Ipacah ɲa, awa ge mbarëpañun viryampo hnë ile hwëhnërun hnë d'uniɣa li, ndëcëtëbun bi ile sanëk ɣa?

¹² Ge vëryampo tëtëkëhni nuñani hnë le hwëhnërun yi, do kas fuhnë tëtëkëfu lëbëfuni vëhni! Bare dilëfuhna koyëna. Nduñënadëfun fop, soje antë nti vahnë va ɲwëyëni Wanës Wakasëk Këris ɲa.

¹³ Njëtërun wapacëk vële ryokunëd Cery Wën Cankaf va, Cery Wën Cankaf ɲa ryavëdëhëhni; ha, vële sënad wasadëha hn'ile cënadë sadëha hna nuñadëni sah lëw hni ɣa hnë sadëha rac.

¹⁴ Ndampo fo nke, Ahwëhn a nësëk soje vële fëyahñëd Wanës Wakasëk ɲa nuñahñëndëni ipëyahn tac ile tokëdëni ɣa.

* 9:9 9:9: Divëta Sariya 25.4

¹⁵ Bare ami, ñoñ yëkëlehnëla hnë watac fop, do kerëda soje ile rëfëko rac; sëmu fecehnëko gë liwu watac! Ahnë dihëtëdfilohna ile hnaÿenayendëho ÿa.

¹⁶ Ami, gena soje hnaÿenahnëndu fëyahnedëfu Wanës Wakasëk ñi, Wënu ña liyendëho: meko ge pëyahñëla watac.

¹⁷ Ge ami dënk rëhna kënd iÿi ðoku, tëfakëho hwëhnaÿ icos; bare gena ufër mën ryoğunjëdëfu, ile kwëtehnañëko Wënu ña fo lidëfu.

¹⁸ Awa ye lë ye icos mën ña? Yëdahnëndu aki fo Wanës Wakasëk ña ye, hara tëyëla yëdayiwu le rëfëka njëdäyi ale fëyahnedëf.

¹⁹ Mama nkebu afaya, bare aramp vahnë fop liyaßu, soje fehëtahñëwëhni vahnë vëyabaß ðus ge koß nke.

²⁰ Had sëwif nkentibu wasëwif hna, soje fehëtahñëwëhni; had vële tampëko sariya Moyis va yentibu hnë aramp sariya hna, mama nkoßu gentila aramp sariya, soje fehëtahñëwëhni.

²¹ Ndampo fo nke fëna, had vële wok vëhwëhnana sariya Moyis va nkentibuho hnë vële wok vëhwëhnana sariya ÿa, soje fehëtahñëwëhni. Umë dehnina kwëhnala sariya Wënu ña, kwëhnaßu kaßi sariya Këris ÿa rampëko.

²² Had vële mbak ikwëtah nkentibu ge gë vëhni nkentibu, soje fehëtahñëwëhni. Nkeßu ile-wo-le hnë vahnë hna fop. Gë wafere wä fop njëkëlehnëñdëfu soje fehëtahñëwëhni vëryampo.

²³ Do umë fop soje Wanës Wakasëk ña lidëfu, soje hnuÿantahniwu sah mën nafa lëwu ÿa.

²⁴ Yëtëluhna bi vële lobëlëd va, vëhni fop nkaryëdëni ntobëla hna, bare aryampo fo ye ale hnufëd ile lobëlahnëde ÿa? Awa garyëryin ðus soje ahnufahnu.

²⁵ Fop vële lobëlëd va ñwëyëdëni viÿë viyabaß soje mëkahnëni ndënkwanihëhni vëÿëntaß va. Vëhni ntidëni koyëna soje nuÿahnëni ðuña. Buña rac biÿëdëna; bare fuhnë, ntidën soje nuÿahnin ile wok pußina muk.

²⁶ Soje umë ye, ami nkaryëdëfu yëkatëndu wapacëk gante paßëßu. Had awëy nkebu, gwëyëda ðac fo.

²⁷ Ndokuñjëdëfu ðus mbahn mën iñi hafo wëku mbahn mën iñi, soje antë saniwu ami dënk ale fëyahnedëf Wanës Wakasëk ña.

10

Itëfëta vacërakëlo fu vinte harañëdëhëfu

¹ Vëÿënta mën, ñadëfu ayëtu ile yehëhniwo vacërakëlo fu hnë yamani Moyis hna. Vëhni fop kuyët ñar nte yiryeryëdëhëhniwo hna nkeniho do ntëmpëtaniho Wov Vëntah ÿa.*

² Koyëna, vëhni fop tëfëniho ñar ña do ntëmpëtaniho wov hna do umë yeho yarya lëw hni soje igelahn dëw hni gë Moyis ña.

³ Vëhni fop tokëniho roka ile njëdahniko Wën g'ambin ÿa,

⁴ do cenihö wënka wante njëdahniko Wën; ha hn'itaka nte njëdahniko Wën hunte lapëhnafehëhniwo ha cedëniho. Itaka tac Këris ÿa yeho.

⁵ Bare Wënu ña nëñëlawohna gë vëhni do njodëniho cëmëndëni gante-wo-gante wula hna afo nkoni vëhi fo hnë vële wätiko Esipët va.*

⁶ Wanji tëfëka njëtëndanëfu soje antë tëfëlehnënden iña meh had gë inte tëfëlehnëdëniho vëhni ki.

⁷ Ant'asëmbëndu ile wok gena wën paryi, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ki. Vikerëh va nësëk: «Bulunda ÿa ntañaniho soje tokëni do cen, tac matëlehnëni soje nëhëni.»*

⁸ Antë ntinden fëna ndakëntal nte ñewëk Wënu ña, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac vahnë wawuli wafëhw wahi gë warar (23,000) njonihö cëmëlehnëni hnë fac ryampo fo.*

⁹ Antë pëgwina Ahwëhn a had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac walën ÿarëkëhniwo cëmëlehnëni.*

¹⁰ Ant'awëhnandu had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac mëleka icëm ña mbëvehñëkëhniwo.

¹¹ Vëÿin nkehëhniwo vacërakëlo fu va do kerik soje kolin njëtin, fuhnë vële rëhayinëk wapuya ðuniÿa vi.

¹² Awa, ale liyahñëka ñjawëk hn'ikwëtah hna nti wajira soje antë njo.

* 10:1 10:1: Icahn 13.21-22 * 10:5 10:5 Vaker 14.29-33 * 10:7 10:7 Icahn 32.1-6 * 10:8 10:8: Vaker 25.1-18
* 10:9 10:9: Vaker 21.6

¹³ Fop wadēñah wante yedēhu ņa rac yedēhēhni vēyēntaŵ va fēna. Wēnu ņa kahnēndak, tavēdiluhna aryēñehniwu ntēbi ile worun mēkdiluhna aryuñenawu. Ge ndēñērun, Wēnu ņa njēfadēhu fanka fa aholahnu aryuñenawu hafo pu.

¹⁴ Soñe umē, wēlawo mēn wale yāhnēbu dūs, garyēryin waravahn wamēn wale wok gena paryi!

¹⁵ Nēsēndēmu had vēle hwēhnak hakili; yēkēryin wūhnē dēnk wante hnēsēhnēmu ņi.

¹⁶ Ankēlēwa nte ryēwayik nte sēmbandenēha Wēnu ņa, gena bi, ge cehanden uñen uña, ndēnkwētendēhēfu sat Kēris ile ryehētik soñe lēw fu yā do rac mbarēpēdēhēfu gē umē? Gena bi, ge tokēden mburu ņa ndēnkwētehnēdēhēfu imbahn Kēris nte wubēlehnik soñe lēw fu yā, do rac mbarēpēdēhēfu gē umē?

¹⁷ Mburu ndampo fo yehēhna. Awa, fuhnē vēle yafinēk vi, imbahn ndampo fo yeyinēk, kabi hnē mburu ndampo tac fo kwēhnantinēkēfu sah.

¹⁸ Yēkēryinēhni bulunda Isērayel yi: vēle rokēd fañar sadēha va vēvarēpēlēdina bi gē Wēn hunte linēhnik sadēha rac?

¹⁹ Ye pēhnētanēd wanēs mēn ņi? Pēhnētanēd bi fañar fale sēnahnik sadēha wēn ile wok gena paryi fi gē ravahn lēwu yi kwēhnak nafa?

²⁰ Hali! Nēsēbu koyēna kabi wasadēha warac wayine sēnanēnde, gena Wēn do ñadā avarēpēlu gē wayine.

²¹ Kodiluhna asehahnu nkēlēwa Ahwēhn ņa do asehahnu fēna nkēlēwa wayine ņa; kodiluhna aroku ile varēpēlendēhu g'Ahwēhn a aroku fēna ile varēpēlehnēdēhu gē wayine ņa.

²² Ma inēwary Ahwēhn ņa bi yaden matēndin? Fuhnē bi lēbinēka fanka fa?

Ntiyi fop soñe tufahnahni inaŷ Wēn

²³ Vēryampo ntehnēdēni: «Fop maŵeryayik.» Ha, bare gena fop hwēhnak nafa soñe ahn'a. Fop maŵeryayik, bare gena fop yawēnēd ikwētahn vahnē.

²⁴ Ahnē antē njēkēlehn nafa lēwu, bare njēkēlehn nafa vēyēntaŵ va.

²⁵ Kodun aroku fop ile wafēde saha hna, hara tēyēlehnaluhna;

²⁶ Vikerēh va mē lehnēk: «nkal iñi gē ile yehēhna hnam yā fop Ahwēhn a hwēhnēk».*
²⁷ Awa, ge ale wok kwētahnēlahna Yesu wācēku roka yalu hna do aŵaŵu ayiwu, tokēryin fop ile yēdaderun yā, hara tēyēlehnaluhna.

²⁸ Bare ge ahnē ntehnēku: «Fañar fale sēnahnik wamēn wale wok gena paryi ye», ant'aroku, soñe ale fēyaku yā nēwahna yam hakili yā.

²⁹ Nēsēda wañi soñe wūhnē, bare soñe ale yētēndanēdēhu yā hnēsēdēfu. Didā hnē ige afaya mēn ile kođ ahaŵary nēwahnēndo.

³⁰ Age camehnēbuha Wēnu ņa soñe ile rokēdēfu yā, tokēda tase ahnē ale hođ nēwo soñe rac.

³¹ Awa, ge tokēdun ma cedun ma ge ntidun ile-wo-le yā, diryin fop soñe arufahnahnu inaŷ Wēnu ņa.

³² Ant'aliwu ile hēfēdēha ahnē wameh hna, nke sēwif ma ale wok gena sēwif ma avē cery sali Wēn.

³³ Diryin g'ami ki: njawērēdēfu soñe vahnē va fop nēñahnēhni g'ami hnē ile lidēfu hna fop; yēkēlehnēda nafa mēn dēnk, bare nafa vahnē fop yēkēlehnēdēfu, soñe pēhētahnini.

11

1 Tēfētalahnēryino, gante tēfētalahnēdēfuha ami dēnk Kēris ki.

Asan g'asēval hnē Cery Sali

2 Cēkwaryēmu soñe ile ryēnkwētadunēho hnē ile-wo-le yi, do ile yawēnērun wante harañēmu ņi.

3 Awa, ñadēfu ayētu iñin: Kēris yā ye asankaf vēsan fop yā, asan a ye asankaf asēvalu yā, do Wēnu ņa ye asankaf Kēris yā.

4 Awa age asan njēfad ma nēsēhnēndēhni vahnē wanēs Wēn hara cēnkak nkaf ņa, arac Kēris, asankaf alēwu yā, kihnēndē.

5 Do age asēval a njēfad ma hnēsēhnēdēhēhni vahnē wanēs Wēn hara cēnkana nkaf ņa, arac asanu yā kihnēndē. Had ale huntēcik nkaf ņa nked.

6 Age asēval cēnkadina nkaf ņa, awa karēti! Bare cēfēhnēdēha soñe karēti ma kuntēcī. Awa, vēsēval va tēfēkēhni cēnkandēni.

* 10:26 10:26: Wahnēw 24.1; 50.12; 89.12; Divēta Sariya 10.14

⁷ Asan a, umë tēfēlahna cēnkand nkaf ŋa kabi umë gē Wēnu ŋa mēntēlēni, tufahnēd icēmb Wēnu ŋa. Bare asēval a, hnē umë tufēhnađ icēmb asanu ŋa.

⁸ Njētērun gena asan a hnufik asēval hna, bare asēval a hnufik asan hna.

⁹ Do Wēnu ŋa gena asan a ntiko soŋe asēval a bare asēval a ntiko soŋe asan a.

¹⁰ Soŋe umë ye, asēval a tēfēka cēnkand soŋe tufahn hn'ucankaf asanu hna nke, do soŋe wamēleka wante yēkēd ŋa.

¹¹ Bare haryēnkW Ahwēhn hna, asēval a kodina nke asan kēm do asan a fēna kodina nke asēval kēm.

¹² Ha, asēval, g'imbahn asan ŋa ntika Wēnu ŋa, do asan a, asēval hnagēdēha do umë fop gē Wēn matik.

¹³ Yēkēryin wūhnē: caŋēk bi soŋe asēval nke cēnkan kēm ge njēfađēha Wēnu ŋa hn'ile ntide sali hna?

¹⁴ Do fēna, gena bi, vahnē va fop anjētēni asan tēfēlahna tav nkaf ntēwu ŋa imul hafo njaɓa dūs.

¹⁵ Bare age soŋe asēval a ye, uhnatah ye age njaɓēka, kabi Wēnu ŋa njēdaka asēval imul yaryah soŋe nke acēnkan ntēwu.

¹⁶ Bare age ahnē nađ nkwaјēlenti soŋe waŋi, ntēkwadēfunēha kwēhnalēfuhna namu hawary soŋe rac, vacery sali Wēn va fop fēna wahwēhnana!

Roka Ahwēhn a

¹⁷ Tame nađēmu hnēsēhnu wakawary wante wodēmu cēkwaryēdiluha. Paryi nke, wahambar hun wa yiryeryēdiluha haryēnkW, bare hamēhni njiryeryēdēhu.

¹⁸ RyēnkWeryēnkW ŋa ten, nkWeryēɓu age mbarērun, gweryēlēdiluha yēbēlan hun, do ntuyahnēko wēdampo toŋa ye.

¹⁹ Afo nke watac yēbēlan hun njavētahnini vēle hahnēndak paryi va.

²⁰ Awa age mbarērun fop, wēla ntuyahnu Roka Ahwēhn a rokēdun, gena umë,

²¹ kabi age tokēdun, nēhētađun aravuni vēyēntaŋ va, umë lid afo vēryampo nko njohni inte ŋa, vēyēntaŋ va pihnēni do ndēwēni.

²² Kwēhnaluhna bi watere hn'ile tokēdun do ceđun? Soŋe ye yafaŋēdun Cery Sali Wēnu ŋi? Soŋe ye yađun asēfēhnanuni vēle wok vēhwēhnana inē vi? Ye hnapēdun hnēsēhnu? Tēfēka bi sēkwaryu? Hali, hnē waŋi cēkwaryēdiluha muk!

²³ Awa, ikaraŋ inte hnuyajēɓu Ahwēhn hna yētēndanēmu: Ahwēhn a Yesu, hn'umēd unte njēfahniko hna, nufēko mburu,

²⁴ camehnēka Wēnu ŋa, umë nkubēlehnēk do ntehn: «Iyin mbahn mēn inte yēfahnēdēfu soŋe hun ŋa ye. Diryindēn aki aryēnkWētahnēnduno.»

²⁵ Ga puhnani roka ŋa, Ahwēhn a umë nufēk nkēlēwa ŋen waresen ŋa do ntehn: «Anji nkēlēwa uŋen ye dahēse akwētēla kasēk mba Wēn nte ŋabik gē sat mēn ile ryehētēde soŋe hun. Ante-wo-nte ceđun g'ankēlēwa tac ŋa, diryindēn aki aryēnkWētahnēnduno.»

²⁶ Ante-wo-nte tokēdun anji mburu do ceđun g'anji nkēlēwa ŋa, icēm Ahwēhn ŋa fēyahnedun koyēna, hafo mbokaj.

²⁷ Soŋe umë ye, ale rokēd mburu Ahwēhn a ma seđ g'ankēlēwa ntēwu hara dēnēnēna ŋa, ahnē arac menēk soŋe imbahn do gē sat Ahwēhn a.

²⁸ Awa ale-wo-le hnē wūhnē tēfēka pēcēta nkaf ntēwu ŋa ten ani gē tokahnēnd anji mburu ma cehahnēnd anji nkēlēwa;

²⁹ kabi age ahnē tokēk do ce, hara yavētēna imbahn Ahwēhn ŋa ye, ahnē arac ntavah Wēn njēkēlehnad.

³⁰ Soŋe umë ye vēyabah hnē wūhnē tesēni do vēhwēhnana fanka, do vēyabah cēmēni.

³¹ Bare age pēcētađen vankaf fu va, Wēnu ŋa kitijēdiluha.

³² Bare age Ahwēhn a kitijēdēhēfu do kwēdēndēfu, soŋe antē cēdīnēfu gē dūniya ŋi ye.

³³ Awa, vēyēnta mēn, age mbarēlērūn soŋe roka ŋa, napēlērūn.

³⁴ Age ahnē inte ŋa dūs njoka, ŋalu hna tēfēka tok njintahnēnde ga mbara. Koyēna, age mbarērun, Wēnu ŋa kitijēdiluha.

Soŋe wante wojēk ŋa, age njijēɓu pēhwētēdēfu ami dēnk.

12

Vile njēfahnēd Iyir Ipacah

¹ Tame vēyēnta mēn, soŋe vile njēfahnēd Iyir Ipacah inja yađēfu hnēsēhnu ayētu ile ye toŋa ŋa soŋe virac.

² Njētērun, ante nkorunēho yētēlunahna Yesu ten ŋa, cēmbēdunēho wamēn wante wok gena paryi, do wok kodina dēnk nēs, hara kodiluha ayawēnawu.

³ Soje umë lehnanđemu: Ale hnësëđ g'Iyir Wënu ƚa kođina ndëwana Yesu wëh, do ge ahnë gena g'Iyir Ipacah iƚa kođina ntehn Yesu ye Ahwëhn a.

⁴ Awa, vile yëđahnëđe va nëmpëlëk, bare Iyir Ipacah ƚa fo yëđahnëđ.

⁵ Uyëđ ule ryonkuƚahnëđehh wā nëmpëlëk, bare Ahwëhn arac fo ryokuƚëhnëđe.

⁶ Wënu ƚa vile ntıđ va nëmpëlëk, bare Wën hutac fo liđ virac fop hnë vahnë hna fop.

⁷ Ale-wo-le nuƚađ uyëđ wā tufahnahn Iyir Ipacah ƚa hnë umë nke, soje ifërën vahnë fop.

⁸ Iyir ƚa njëđadëha aryampo nësënd gë hakili, do ayëntaw Iyir tac fo njëđadëha nësënd gante nke ile njëtëk ƚa.

⁹ Iyir tac fo njëđadëha ahawary ikwëtahn yaƚah đus, Iyir đampo tac njëđadëha ayëntaw njërënëndëhni vëres.

¹⁰ Njëđadëha ayëntaw kat ntind viyë vifëmpëhnahnah, ahawary kol nësënd wanës Wënu ƚa, ahawary kat kol njavëtënd ile watik hn'Iyir Ipacah tac dënk ƚa gë ile wok matina hnam ƚa, ahawary kol nësënd vanësa vante wok yëtina do ayëntaw kol tëkëtënd vanësa vatac.

¹¹ Wanj fop, đoku Iyir đampo tac fo ye; njëđadëha gante ñađ ka ale-wo-le uyëđ minu.

Viyë viyabah hn'imbahn ndampo

¹² Awa, Këris ƚa gë imbahn nte hwëhnak viyë viyabah mëntëleni. Viyë virac fop, mama njabahnek, hn'imbahn ndampo fo nke.

¹³ Ha, fuhnë fop njaryinëkëfu soje nkeyin mbahn ndampo fo g'Iyir Ipacah ndanko: nke sëwif gë ale wok gena sëwif ma aramp gë ale wok gena aramp. Wënu ƚa njëđakëfu Iyir ndampo tac.

¹⁴ Imbahn iƚa gena iñë ryampo fo kwëhnak, viyabah ye.

¹⁵ Age ifary ƚa ntehnakënd: «Kabi gela vāk, gentila mbahn hna», awa, soje umë gentina bi imbahn hna?

¹⁶ Do age nëf ƚa ntehnakënd: «Kabi gela inkër, gentila hn'imbahn», awa, soje umë gentina bi mbahn hna?

¹⁷ Age imbahn iƚa fop inkër fo yekënd, hak kokënd nkwëryënd? Do ge anëf fo yekënd, hak kokënd tehënda viyë va?

¹⁸ Bare gena koyëna: mbahn ƚa kwëhnak viyë viyabah va do Wënu ƚa ntik ile-wo-le ƚa gante ñađ ka.

¹⁹ Vāk ƚa fo gena imbahn!

²⁰ Awa mbahn ndampo fo ye bare viyë viyabah yehëhna.

²¹ Inkër iƚa kođina ntehna vāk ƚa: «Balëlohna gë wëjë», do nkaf ƚa fëna kođina ntehnëhni wapary ƚa: «Balëlohna gë wuhñë!»

²² Wëla viyë vivë mbahn vile wok kwëhnana fanka va, kwëhnak nafa;

²³ do vile wëk va, virac lënëndëđn tëbi vëyëntaw va. Vile wok tëfëlahna nuyi va ƚak fabinëk đus,

²⁴ hara viwamah va balëlahna umë fop. Wënu ƚa ntik mbahn iƚa soje ntënëni viyë vëwëh va.

²⁵ Koyëna, viyë vëvë mbahn va ndemalëđ, pitëłëđina.

²⁶ Age iñë ryampo korotëđ, viyëntaw va fop rëkëđ korotëntëndeni; age iñë ryampo cëmbik, viyëntaw va fop natëntëđehëhni.

²⁷ Wuhnë, cery sali ƚa, imbahn Këris ƚa yerun, do ale-wo-le hnë wuhñë iñë ryampo ye hnë mbahn tac.

²⁸ Koyëna nke cery sali hna, Wënu ƚa vëfayik va ntik vëryënkwëryënk, vëhigëna va vële nësëđ wanës Wën do vërarëna va vëharaj vahnë; tac, nkeni vële liđ vifëmpëhnahnah, gë vële hođ njërënëndënihëhni vëres, gë vële ryemadëhëhni vahnë do gë iđe asankaf do kat hnësëđ vanësa vante wok yëtina.

²⁹ Fop vëyena vëfayik, fop vëyena vële nësëđ wanës Wënu. Fop vëharajëđilëhni hna vahnë, fop vëliđina viyë vifëmpëhnahnah.

³⁰ Fop vëhwëhnana uyëđ soje njërënëndënihëhni vahnë, fop vëhnësëđina vanësa vante wok yëtina, do fop vëhodina tëkëtëni vanësa vatac.

³¹ Awa, yëkëlehñeryin ahwëhnawu vile njëđahnëđ Iyir Ipacah iƚa vile ƚak nafa va.

Tame tufëđëmu gante ntıđe ka viyë vile liđun va soje përenahn fop.

13

Iƚahn ƚa

¹ Age nësëbu vanësa vahnë ƚa do gë wëba wamëleka ƚa dënk, hara ƚahnëłëwëhni hna vëyënta mën va, wanës mën ƚa wanësa warali fo ye.

² Age nuŷabu uyêd soŷe hnësëndu wanës Wën do yëtu fop ile soŷik ŷa do hwëhnaŷ fop uyët wä, do age kwëhnaŷu ikwëtahn cankaf holahnu wëku fakëtu wahuŷ wï, hara ŷahnëdëwëhnhina wëŷënta mën va, ñoñ gela.

³ Age njëdabuhëhni hnapul mën ŷa fop wëhaŷëhnaŷ va do yëdahnü mbahn mën inŷa pëdï hafo sëmu hara ŷahnëdëwëhnhina wëŷënta mën va, umë ñoñ nëfadilohna.

⁴ Ale ŷahnëdëhëhni wëŷëntaŷ va nduñënad do pacëdëha ntaŷary inŷa. Nëwaryëdina, naŷënadina do kumadina fëna.

⁵ Ale ŷahnëdëhëhni wëŷëntaŷ va didina inë ile sëfëhnëk, njëkëlehnëdina nafa lëwu, dawëdilahna ñap do dënkwëtadina uwëh ile ntiyiko.

⁶ Natëdilahna age ntiđe ile rumpak, bare natëdëha age ntiđe ile satëk.

⁷ Ale ŷahnëdëhëhni wëŷëntaŷ va tavëhnëd fop do kwëtahnëd fop do ntiyahnëdëha fop canjêd do nduñënad fop.

⁸ Inŷahn ŷa tëkwëdina muk. Fac ryampo uyêd wanës Wën wante nësëdëni wahnë ndëcëd, do uyêd wanësa wante wok yëtina tëkwëd, do gë uyêd uyët wä ndëcëd.

⁹ Tame, uyët fu wä padëna do wanës Wën wante nësëden padëna;

¹⁰ awa age tëkik fac ile padëd fop ŷa, ile wok padëna ŷa godina.

¹¹ Ante nkoŷuho fatah ŷa, had fatah nësëdëfuho do had fatah nahadëfuho do toña fatah hwëhnaŷuho; bare tame naŷëbu, tavëbu fop ankeya wutah ŷa.

¹² Dol nudelënëhna wapacëk wiŷë va, had hn'anjëka nihah nuđen, bare wati yejëk, nuđen wapacëk. Hnë iŷi wati, yëtëla fop, bare wati yejëk, njëtëdëfuhä Wënu ŷa wapacëk had gante njëtëko Wën ki.

¹³ Awa wiŷë virar vi yed kwëlëkwël: ikwëtahn gë itamahn do gë inŷahn; bare inŷahn ŷa ye ile ŷak nëfak ŷa.

14

Soŷe wanës wante wok yëtina

¹ Awa yëkëlehnëryin ayewu wële ŷahnëdëhëhni wëŷëntaŷ. Yëkëlehnëryin fëna ile njëdahnëd Iyir Ipacah ŷa, do pecendiwu uyêd ahnësëndu wanës Wën.

² Ale hnësëd wanësa wante wok yëtina gena wahnë nësënd bare Wënu ŷa ye. Ahnë gwëryëhnëdilahna; Iyir Ipacah ŷa tëkëd pëyahñënd wiŷë vile soŷik.

³ Bare ale hnësëd wanës Wënu ŷa, wahnë va nësënd soŷe njawahn hn'ikwëtahn dëw hni hna, soŷe nirahni do mbosëvosehñëhni.

⁴ Ale hnësëd wanësa wante wok yëtina va umë fo yawënad, bare ale hnësëd wanës Wënu ŷa njawëñëd ikwëtahn wëwë cery sali ŷa fop.

⁵ Ndëwadëfu aholu ahnësëndu wühñë fop wanësa wante wok yëtina, bare ile ŷabu ŷandu dūs ŷa umë ye aholu ahnësëndu wanës Wënu ŷa. Ale hnësëd wanës Wënu ŷa ŷak yabëka nafa ŷa gë ale holëk wanësa wante wok yëtina va, afo ge ahñë kod tëkët wante nësëd ŷa soŷe njawahn ikwëtahn wëwë cery sali va.

⁶ Awa tame, wëŷënta mën, age njijëbu ŷal hun hna do nësëhnëndu wanësa wante wok yëtina fo, ye hnëfandanëdëmu age gwëryëdanëdiluhna toña soŷik ile njëtëndanëk Wën ma gwënëda uyët hun wä ma nësëda wanës Wën ma kat karanjëdiluhna inë?

⁷ Koyëna nke fëna soŷe vile yawande va, gante nke takëralu ma itëmp ki: age këm fo tëmpëde itëmp inŷa, hak kodë njëti gante tëfëka nkawï?

⁸ Do age lënkwi ŷa kwëhnana kopa facah, mo yëtëd soŷe ile lënkwi ŷa?

⁹ Wuhñë fëna, age nësëdiluhna wanës wante wëryëde, hak kodë njëti wante hnësëdun ŷa? Sël fo yed wanës hun ŷa!

¹⁰ Pacëk wanës wayabah wanëmpëlah yehëhna duniŷa li, do ule-wo-le wä nke ile pëhnëtanëd.

¹¹ Awa, age gwëryëda wanës ale hnësëhnëdëho ŷa, ahneh ale hnësëhnëdëho ŷa yebu, do umë ahneh mën ye. Gwëryëdilëfuhna.

¹² Soŷe umë ye, kabï ñadun dūs uyêd Iyir Ipacah ŷa, yëkëlehnëryin ten njabu uyêd ule ŷawëñëd cery sali ŷa fop.

¹³ Soŷe umë ye, ale hnësëd wanësa wante wok yëtina ŷa tëfëka munta uyêd soŷe kol tëkëtëhni wante nësëd ŷa.

¹⁴ Age gë wanësa wante wok yëtina njëfadëfu, ntaŷary mën ŷa njëfad, bare hakili mën ŷa yojëdina ñoñ.

¹⁵ Awa, hak ntiđe? Gë ntaŷary mën inŷa njëfadëfu, bare njëfadëfu fëna gë hakili mën ŷa; njëwëdëfu gë ntaŷary mën inŷa, bare njëwëdëfu fëna gë hakili mën ŷa.

¹⁶ Age camehnëduha Wënu ŷa ntaŷary hu hna fo, ale yintik do wok yëtëna wanës watac, yëtëna ile hnësëdu ŷa. Awa, hak kod ntëkwand «Amina» iyëfa camehn hu ŷa?

¹⁷ Wëla ntehni, iyëfa camehn hu ŷa përenak dūs, yawëñëna ikwëtahn ahñë arac.

¹⁸ Camehnëbuha Wënu ña soñe ile nësëdëfu vanësa vante wok yëtina, nësëdëfu lëbu wuhnë fop.

¹⁹ Bare, hnë mbarëla vële hwëtahnëka Yesu hna, pecehnëko hnësu wanës imbëd wante hođe nkwëry soñe harañahnëwëhni vëhawary, gë ile hnësëbu wanës wawuli wante wok yëtina.

²⁰ Vëyënta mën, ant'anahandu had vutah. Age soñe wameh ña ye, geryin had vunul, bare soñe viyë viyëntaŵ va fop geryin vicër.

²¹ Wëlin ile nësëk Vikerëh ya:

«Ahwëhn a më lehnëk, gë viyë vahnë vële hnësëd uwi hnës uhneh ñadëfu hnësëhnëwëhni iji ßulunda, gë wës ahneh ñadëfu hnësëhnëwëhni, bare vëhnëpadilohna.»*

²² Ndanko fo nke, age ahnë nësëd vanësa vante wok yëtina, umë dahëse ye soñe vële wok vëhwëtahnëna va kabi Wënu ña yëtëdanëdëlëhni hna inë; bare umë kwëhnana nafa soñe vële hwëtahnëk va. Do age ahnë nësëd wanës Wënu ña, dahëse soñe vële hwëtahnëk ye kabi Wënu ña njetëdanëdëhëhni inë, bare umë kwëhnana nafa soñe vële wok vëhwëtahnëna va.

²³ Tac age wuhnë vële hwëtahnëk va mbarërun, do wuhnë fop afëgwëlehu ahnësëdu vanësa vante wok yëtina, do age vëhawary vële wok vëhwëtahnëna rëkëk hn'ile nkerun hna, vëlehnëdëlëhni hna bi wuhnë cenaku?

²⁴ Bare ge wuhnë fop wanës Wën nësëdun hn'imbarëla hna do tëtëk ahaŵary ale wok kwëtahnëna ten, awa, fop wante nkwëryëd ña pacënëndëha umë aŵen ye, pëcëtađ nkaf ntëwu ña,

²⁵ do njetëd ile soŵik sakahn lëwu hna, awa, ndëkwëhnëd yëka ya nkal hna do cëmbëdëha Wënu ña ntehn: «Ha, paryi nke, Wënu ña fagant hun nke!»

Ile yed hnë mbarëla

²⁶ Awa, vëyënta mën, age mbarërun ye rëfëku aliwu? Ale-wo-le tëtëka nti ile njetëka Iyir Pacah ña: age iyëw ye njëw, age ikarañ vëyëntaŵ va ye karañëhni, age iyëtëdan inë ye njetëdan, age inës vanësa vante wok yëtina ye nës, age kat itëkët vëyëntaŵ va wante hnësëde ña ye tëtëkëhni. Arabi umë fop ntiyi soñe njaŵahnëni vahnë hn'ikwëtahn hna.

²⁷ Age vahnë ñadëni nësëni vanësa vante wok yëtina, vëhi, ma antë ntëbini vërar, kodëni nësëni aryampo aryampo do nke ale rëkëtëd wante nësëdëni ña.

²⁸ Age ale hođ tëtëk gena, ndemëhnani, antë nësëni: nësëhnëniha Wënu ña wahakili walëw hni hna fo.

²⁹ Age vële nësëndëhëhni vahnë wanës Wën va ye, vëhi ma vërar nësëni do vëyëntaŵ va pëcëtani wante nësëdëni ña.

³⁰ Bare ge Wënu ña nësehnëka ahnë ahaŵary, ale hnësakënda tëtëka ndemëhna.

³¹ Ha, wuhnë fop kodun ahnësëdu wanës Wën, bare aryampo aryampo, soñe vahnë va fop ñëñahnëni do nirayini.

³² Vële hnësëd wanës Wën va tëtëkëhni keryani soñe antë ndëcëtëni wanës ña.

³³ Koyëna nke kabi Wënu ña ñadina ge vahnë va vëlënëndëdina ile tantëk ya; umë yam ñad.

Ha, koyëna ntide hnë fop vacery sali hna.

³⁴ Soñe vësëval va, tëtëlëhni hna ñawëndëni hnë vëmbarëla hna: vëŵawëryanana ñawëndëni; tëtëkëhni ntënëni hëhni vëyëntaŵ va, gante nësëk sariya Wën ka.

³⁵ Ge mbalëkëhni soñe pacënëhni inë tëyëni hëhni vësan hni watere hna. Cañëna asëval ñawënd hnë mbarëla hna.

³⁶ Hnë mbarëla hun hna bi matik wanës Wënu ña? Hnë wuhnë fo bi tëtëkëk?

³⁷ Ge ntiyahnëka ahnë nësëd wanës Wën, ntiyahnëka kwëhna Iyir Ipacah inja, tëtëka njet ile herëndëmu yi Ahwëhn hna matik soñe aŵawëhnu.

³⁸ Ge ahnë paßëna, Wënu ña fëna paßëdilahna ahnë arac.

³⁹ Awa, vëyënta mën, yëkëlehnëryin ten ahnësëdu wanës Wën do nt'avañëhnuni vahnë va soñe antë nësëndëni vanësa vante wok yëtina.

⁴⁰ Bare fop tëtëka ntiyi cañ gante tëtëka ka.

15

Ibëhn Yesu Këris

1 Vëyënta mën, ndënkwëtehnëdëmu Wanës Wakasëk wante fëyamu ñi. Nëparun g'uhnatah do yawënërun.

* 14:21 14:21: Esayi 28.11-12

² Gë wanj pehetëderun, ge njawënerun gante pëyamu ki; ge gena umë kwëtahn hun na sël fo ye.

³ Tëfëtanëmu ile hnuŷabu ami dënk ŷa, ihwëhn nafa ryënkwëryënkwa ŷa: Këris ŷa cëmëk soŋe wameh fu na, gante pëyahniko Vikerëh ka.

⁴ Kwëtiko hn'iyag do mbëhnëndaniko hnë fac rarëna hna, gante pëyahniko Vikerëh ka.

⁵ Piyer* ndënkwëko karyëtahn, tac vëfayik pëhw gë vëhi va fop.

⁶ Tac, ntëbi vahnë wakeme mbëd (500) karyëtahnëkëhniwo ndampo fo. Vëyabah hnë vërac nkoni, vëryampo fo sëmëk.

⁷ Tac, karyëtahnëkawo Sak fëna, do kat vëfayik va fop.

⁸ Karyëtahnëkëhniwo vëhni fop, tac, ga mbiŷëk, karyëtahnëgëkoŋo ami ale ye had fatah fante hnagik hnë wati le nokok tëkëlahna.

⁹ Ha, ami ŷak vak vëfayik hna. Tëfëlohna dënk wäcindewu afayik, kabi korotehnëbu cery sali Wënu ŷa.

¹⁰ Bare, Wënu na, g'ufërën lëwu wä, njëdëko yewu afayik, do tavëlohna nafa këm. Ndokuŋëbu dus ntëbini vëfayik vëŷëntaw vi fop; bare gena ami dënk ryokuŋëk, ufërën Wën ale ye hnë ami ŷa ye.

¹¹ Awa, nke ami ma vëhawary, ile fëyahnedëfun ŷa Wanës Wakasëk na ye do watac ye wante hwëtahnërun na.

Ibëhn vësëm

¹² Age pëyahnedëfun Këris ŷa mbëhnëk awa hak kod ahnë hnë wühnë ntehn vësëm va vëvëhnëdëna?

¹³ Ge vësëm va vëvëhnëdëna, awa Këris ŷa fëna bëhnëna;

¹⁴ do ge Këris ŷa bëhnëna, Wanës Wakasëk wante fëyahnebu do kwëtahnërun na kwëhnana nafa.

¹⁵ Do kat, ile fëyahnedëfun soŋe Wënu na wamër ye kabi pëyahnedëfun mbëhnëndanëka Këris ŷa hara bëhnëndanëlahna ge vësëm va vëvëhnëdëna.

¹⁶ Ha, ge vësëm va vëvëhnëdëna, awa Këris ŷa fëna bëhnëna.

¹⁷ Do ge Këris ŷa bëhnëna, kwëtahn hun na kwëhnana nafa, do gë wameh hun na nkorun.

¹⁸ Do fëna vële hwëtahnëka Këris do sëmëk va mbëvëni kwëlëkwël.

¹⁹ Ge soŋe iji duniŷa ŷi fo hwëtahnëkëkwëtahn fu na hnë bëmënkël fu gë Këris hna, awa fuhnë yeyinëk vële yëkëde had vële ŷak haŷëhnëk duniŷa li.

²⁰ Bare gena koyëna, Këris ŷa mbëhnëk! Umë ryënkwëk vëhnëk hnë vële sëmëk hna, soŋe vësëm vëŷëntaw va fëna mbëhnëntahnini.

²¹ Ahnë ryampo fo yojëk icëm iŋa, do ahnë ryampo fo yojëk ibëhn iŋa.

²² Ha, vahnë va fop cëmëdëni kabi Adam ye rëm sankaf lëw hni ŷa, do vahnë vële kwëhnëk Këris va fop mbëhnëdëni.

²³ Bare ale-wo-le, ge tëkëk wati lëwu ŷa, mbëhnëd: Këris ŷa ryënkwëk vëhnëk, tac ge mbokajëk vële kwëhnëk va mbëhnëdëni.

²⁴ Tac wapuya duniŷa na rëkid, do Këris ŷa tëkwehnëdëhëhni fop wayine wante hnawëk duniŷa ni do wëkëkëhni vahnë va gë fanka. Awa tac mbësahna ucankaf na Wënu na Rëm ŷa.

²⁵ Ha, afo Këris ŷa naw hafo hale këfëdëhëhni Wën vëŷëw vëlëwu va fop kuyët wakwer wadëwu hna.

²⁶ Icëm iŋa ye aŷëw arëkwa ale rëkwehnëde ŷa.

²⁷ Ha, Wënu na fop kwëtëkëhni gëd wakwer Këris hna.* Pacëk ge ntehnik «fop», gena soŋe Wënu na hnësëde, umë ale yëdaka fop Këris ŷa.

²⁸ Ha, Wënu na yëdadëha Aju ŷa ucankaf na fop. Ge Aju ŷa njëdayik ucankaf na, awa umë dënk hn'ucankaf Rëmu hna nked. Koyëna, Wënu na fo yed ahnaw hnë fop.

²⁹ Ge ibëhn gekëndina, awa vële yaryëde soŋe vësëm va, ye hnëfadëhëhni? Ge ibëhn gekëndina, awa soŋe ye njaryëdëni soŋe lëw hni?

³⁰ Do fuhnë dënk soŋe ye wafëden nte-wo-nte na walawary walëw fu wä?

³¹ Vëŷënta mën, paryi nke fac-wo-fac pabëlëdëfun icëm iŋa: paryi nke fëna natëko soŋe ile ntik hnë wühnë Yesu Këris Ahwëhn fu ŷa.

³² Efes hna, mëtëbun gë vahnë vële ye wulaw paryi. Ge soŋe watoña vahnë fo yekënd, ye hnëfakëndëho? Ge vësëm va vëvëhnëdëna, awa tokënëfu do ceyin, kabi acahn cëmëden.*

³³ Kwëtëryin hakili: vërëfal vëwëh va përekanëdënihëhni vahnë vëfërën va.

* 15:5 15.5 Piyer: Sefas kerik hnë Wagërek hna. ✧ 15:27 15.27: Wahnëw 8.6 ✧ 15:32 15.32: Esayi 22.13

³⁴ Bokanëryin vinahan vipëren hun va do ant'avok awënu! Nkeni hnë wuhnë vële wok vëyëtëna Wënu ña. Nësëdëfu wanji do tëfakëha cëfëhnu.

Imbahn vële vëhnëk

³⁵ Bare ahnë kod tëy: «Hak mbëhnëdëni vësëm va? Iyëhne sifa mbahn kwëhnadëni?»

³⁶ Gante nënkwëru ka! Ile hnadëru ña kodina pëhn ge cëmëna ten.

³⁷ Do ye hnadëfu? Nadëdila atëh nte fëhniđ ña, uyëc fo hnadëfu, mpëd uyëc antimp ma uyëc hnëda hawary.

³⁸ Tac, Wënu ña njëdadëha uyëc wã imbahn nte ñad ña; uyëc le-wo-le wã, mbahn dëwu ña kwëhnađ.

³⁹ Imbahn mëntëlëna g'iñëntaŵ: imbahn ahnë ña soje ahnë ye, ifa wulaw ña soje wulaw ye, ifa wusëry ña soje wusëry ye do ifa wuwis ña soje wuwis ye.

⁴⁰ Nkehëhna fëna viyë g'ambin vi do gë nkal vi; humpen viyë vimbë ambin va nëmpëlëk gë vimbë nkal vi.

⁴¹ Humpen ulav wã gë ulepera wã do gë wahol wã nëmpëlëk; la hnë wahol hna dënk, wahumpen walëw hni wã nëmpëlëk.

⁴² Koyëna, ge vësëm va mbëhnëni, mbahn dëw hni ña mëntëlëdina g'inte kwëhnaniho ña. Age mbahn ña mbañik, had uhnëda ile nadik, nkëlëd, bare ge mbëhnëk, kodina mbok nkël.

⁴³ Age mbahn ña mbañik gwamëna, bare ge mbëhnëk gwamëk. Ge mbahn ña mbañik kwëhnana fanka, bare ge mbëhnëk njañëka fanka.

⁴⁴ Ge mbahn ña mbañik, mbahn ahnë fo ye, bare ge mbëhnëk, imbahn kwëhn Iyir Ipacah ye. Ha, ge mbahn ahnë nke, nke fëna mbahn kwëhn Iyir Ipacah.

⁴⁵ Vikerëh wanë Wënu ña më lehnëk: «Adam, ahnë aryënkwëryënk w a, ale yëdayik njënënd yeho.» Bare Yesu, nte ye Adam tëkwa ña, ale yëdanëd iyir nte yënëndanëd vëyëntaŵ ye.

⁴⁶ Imbahn kwëhn iyir ña dënkwidina, ifa ahnë ña fo ryënkwid, tac imbahn kwëhn iyir ña do njigi.

⁴⁷ Wënu ña g'inkal ñi ñahanëkawo ahnë aryënkwëryënk w a bare ahigëna ña g'ambin matik.

⁴⁸ Vahnë vëvë nkal vi gë ale ñahanëko Wën g'inkal ña mëntëlëni, do vahnë vële yid g'ambin va gë ale watik g'ambin mëntëlëdëni.

⁴⁹ Do ndampo fo nke gante mëntëlëk imbahn fu g'ifa ale ñahanik g'inkal ki, koyëna fëna mëntëlëd imbahn fu ña g'ifa ale watik g'ambin ka ge mbëhninëk.

⁵⁰ Vëyënta mën, wëli wante hnësëhnëdëmu ña: vimbahn fu vimbë nkal vi kodina nkenti Naw Wënu hna; ile yëlëd ña kodina nkenti hnë ile wok gëlëdina hna.

⁵¹ Njëtëndanëdëmu ile sowik: cëmëdelënëhna fop, bare fuhnë fop nëmpëtëdenëhëfu;

⁵² umë ñap ntiyađ, hnë soje aryëm ayesëlehn tañ fo, ge nkweyrik idënk w tëkwa hna. Ge ntënkwik, vësëm va mbëhnëdëni soje antë mbok cëmëni do fuhnë fop nëmpëtëdenëhëfu.

⁵³ Imbahn nte yëlëd ña tëfëka mbaci ile wok gëlëdina, imbahn nte sëmëd ña tëfëka nëmpëti g'ile wok cëmëdina.

⁵⁴ Ge imbahn nte yëlëd ña nëmpëti g'inte wok gëlëdina ña, imbahn nte sëmëd ña nëmpëti g'inte wok cëmëdina, awa tac ntiyađ wanë wante herik ña: «Icëm ña mbëvehnik; Wënu ña mëkëka.»[✧]

⁵⁵ «Icëm, ne nke imëk hu ña?

Icëm, ne nke rovahn ile rohahnëdu ña?»[✧]

⁵⁶ Rovahn icëm ña, wameh ña ye, do fanka wameh ña, sariya ña ye.

⁵⁷ Cëmbënëfuna Wënu ña, umë ale yëdadëhëfu imëk hnë wameh g'icëm hna g'Ahwëhn fu ña Yesu Këris.

⁵⁸ Awa, vëyënta mën vële ñahnëbu, yañënyin, ant'aholiwu ayënkëlehniwu, kahnëndaryin dūs kwëlëkwël hnë wađoku Ahwëhn hna. Njëtërun ambër nte yedëhu hnë wađoku Ahwëhn ña geđina muk nafa këm.

16

Koryi soje cery sali mbë Yerusalem

¹ Tame, soje koryi ile varëpëde soje vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va: diryindën wuhnë fëna had gante nkabëbuhëhni vëvë vacery sali wavë Galasi ki.

² Hně dimasi-wo, ale-wo-le hně wuhně pit ýalu hna ile mēkēd ýa; antě hnapiwu rēkiwu mbarēpahni.

³ Koyēna, ge tēkibu, payēdēfuhēhni vēle rēhnarun va njiryryēni koryi ile varēpērūn ýa gē Yerusalem gē kayēte nte rufahnēd vēhni mo nkeni.

⁴ Age ami rēfēka yintiwu fēna, tēfēlēdēfun gē vēhni.

Ile ñad nti Pol

⁵ Njidēfu Masedēwan, ge ndēcēbu hnam njiryidēfu gē ýal hun.

⁶ Nēwēdēfu ýal hun hna mpēd hně wati huji hna fop. Koyēna, ge yija yeβu, kođun aryemawuno soņe ryēcalu nkol kawāry.

⁷ Aņa nkaŵ, ñađa ryēcalu aki fo, pēhnaβu mbiyēlahnin gē wuhně, ge Ahwēhn a maŵēk.

⁸ Bare Efes li nkodēfu hafo ambēnt Pantēkot űa tēki,

⁹ kabi ifiđa fiđetak đus đoku mēn hna, bare vēyēw va njaβēni fēna đus.

¹⁰ Ge Timote nehahnēryiku, kwētēryin hakili antě memahna hně wuhně. Đoku Ahwēhn ýa ndokujēd, had ami.

¹¹ Awa, ahně antě njafaņa. Arabi mbokaj gē yam ýal mēn li. Napēdēfuhēhni umě gē vēyēntaŵ va.

¹² Awa tame, ge soņe aýēnta fu Apolos ye, kamēnaýehněβuha đus njiryini gē vēyēnta fu va ýal hun hna, bare maŵēna la toye njiryi gaki; njiryid gē njivēmaka.

Watēkwa

¹³ Kwētēryin hakili: yaŵēnēryin ikwētahn Kēris űa, kamēnaryin do yaŵēryin.

¹⁴ Diryindēn le-wo-le ýa g'įhahn.

¹⁵ Njētērun tere Sētefanas ýa yeho vēryēnkŵeryēnkŵ Akayi* hna vēle hwētahnēko va, do ndokujēndēnihēhniwo đus vēle hwētahnēk va. Awa, njēfadēmu, vēyēnta mēn:

¹⁶ maŵēndinēhni viyē vahně do gē fop vēle mbēralandēni đoku rac va.

¹⁷ Natēko gante njijēni vēhni Sētefanas gē Forētunatus do gē Akayikus ki kabi ndemaniho ile wojēkowo rēfēkawo alinēhnuno ýa,

¹⁸ do njawēnaýehněniho gante njawēnaýehněnihu wuhně dēnk ki. Awa dēnēnēryinēhni sifa vēyi vahně.

¹⁹ Vēvē vacery salı wawē Asi† va nkaýēnihu. Akilas gē Pērisēka do gē vēle varēlēf ýal hni va nkaýēnihu g'uŵac Ahwēhn a.

²⁰ Fop vēyēnta fu vēle ye ani va nkaýēnihu. Gaýēlēryin g'įhahn nte rufande vēyēnta hna.

²¹ Ami Pol herēk iyi simpaýi gē vāk mēn yi dēnk.

²² Ale-wo-le wok ñađilahna Ahwēhn a, ndēwani uŵeh. Ahwēhn, yij!

²³ Arabi idēwa Ahwēhn fu ýa Yesu nke gē wuhně.

²⁴ űahnēmu wuhně fop g'uŵac Yesu Kēris ŵa.

* **16:15 16:15** Akayi: Resiyo nte nkehahnēk nkol Korent űa ye. † **16:19 16:19** Asi: Gena nkal cankaŵ nte ŵacik iyi wati koyēna űi bare resiyo vē hnam ye.

Kayëte kigëna nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol cery sali mbë Korent na kerëhnëk inji kayëte kigëna, wati nte nkeho Masedëwan hna hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbed ma hnë bëhn wafëhw mbëd g'imbed gë ryaŵ (55 gë 56) ga ndëcëk hnagi Yesu ya.

Pol pëmpëhnahnëkawo nkwëryëla ntëwu na gë vële hwëtahnëk vëvë Korent va antë nko nëfa. Atufahnëd hnatah lëwu wa soje imawëhn ntëw hni na. Nësëd soje wameh wante kitinjëk kayëte ndënkwëryënkw ntëwu hna do g'idëkwa catah ntëw hni na; nkabahnëk soje ile nkok yina njëkihni ya; kamënaÿehnedëhëhni vëvë Korent va mbarëni koryi ndemahnënihëhni vëvë cery sali mbë Yerusalem na hnë uhorot lëw hni hna; Pol nkwëryëk vëryampo hnë vëhni vëwawëna soje ile ntiyak had afayik do tëfëka pacëna.

Pol nësëd hnë inji kayëte soje yas rarëna lëwu ile ñad njihahn njëkihni vëvë Korent va (12.14; 13.1).

Wëlin wanës wadaŵ wakwëhn nafa hn'inji kayëte: doku, Pol, wanës, fanka, toña, ikwëtahn, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi gë cëmb (1.1-11)

Pol nkwëcëtëk ile ñadëho nti ya (1.12-2.17)

Soje kwëtëla kasëk (3.1-7.1)

Uhnatah Pol (7.2-16)

Uhwëhna nëf (8.1-9.15)

Idëkwa Pol soje vële hnëwëdëha (10.1-11.15)

Horot ile yehaŵo Pol ya (11.16-12.21)

Siyab rëkwa Pol (13.1-14)

¹ Ami Pol, afayik Yesu Këris ya yehahnëbu kabi Wënu na ÿak koyëna. Gë aÿënta fu ya, Timote, nkebon. Kerëhnëryiderun wuhne vëvë cery sali Wën nte ye Korent ni do gë fop vële hwëtahnëka Yesu hn'inkal Akayi va fop.

² Arabi Wënu na, Rëm fu ya g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ya!

Pol camehnëdëha Wënu na

³ Cëmbënefuna Wënu na, Rëm Ahwëhn fu ya Yesu Këris, Rëm fu le fëbëka kayëhnahn na, ale hamënaÿehnedëhëfu kwëlëkwël!

⁴ Kamënaÿehnedëhëfu hnë horot fu hna fop soje mëkin fuhnë fëna kamënaÿehninëhni fop horot hna, njëdayinëhni ikamëna nte hnuÿayinëk fuhnë dënk hnë Wën hna.

⁵ Do gante korotëntëderun dús wahorot Këris wa, koyëna fëna Këris njëdadëhëfu ikamënaÿehn yabah.

⁶ Age korotëdëfun, soje ahnuÿahnu ikamënaÿehn na ye do gë ipëh ina; ge kamënaÿehniëfun, soje ahnuÿahnu ikamënaÿehn nte yawënaÿehnedëhu ye gante korotërun gë fuhnë ki.

⁷ Ikwëtahn fu soje hun na njawëk. Ha, njëtëfun gante nkentëderun hnë horot lëw fu ka, nuÿantëderun fëna kamënaÿehn nte hnuÿadëfun hna.

⁸ Ha, vëÿënta fu, ñadëfun ayëtu horot sankaf ile ryuënaëfun hn'inkal Asi hna: horot fu ya ntënëkëfuno dús, ntëbëkëfuno fanka, ntiyahnëkëfuno dënk cëmëdëfun.

⁹ Ha, ntiyahnëkëfuno idaw fu na fëhnayik. Nkeho koyëna soje antë hwëtahn fu vankaf fu va dënk, bare Wën hunte wätëndëdëhëhni vësëm na fo hwëtahnëbunëho.

¹⁰ Umë fehëtëkëfu inji cëm do mbokëd pehëtëfu kat; ha, pacëkëfu nkoð pehëtëndëfu.

¹¹ Wuhnë fëna ndemaëdunëhëfu fac-wo-fac g'iyëfa hun na. Koyëna, nuÿadëfun Wën hna ufërënak lëwu wa soje iyëfa nte njëfanëhnënihëfu vahne vëyabah na do vëyabah camehnëdëniha Wënu na soje ufërënak ule njëdakëfu ya.

Pol nkwëcëtëk ile ñadëho nti ya

¹² Wëlin ile hnatëdanëkëfu ya: vinahan fu va ntañak soje ile yasëbun duniya li, do kas hnë wuhne. Njasëbun gë ipacëna do gë toña nte wätik hnë Wën; gena gë uyët vahne, bare g'ipërëna Wënu na nke.

13-14 Vile yaderun afeyayiwu ya umë herëhnëryiderun, gena ihaŵary. Gaki nkwëryërun wëdampo do ntiyahnëko ile wëryëdun padëf fac ryampo. Koyëna natëdëhu gë fuhnë had gante natëdëhëfu gë wuhnë ki hnë fac Ahwëhn a Yesu.

15 Kwëtahnëbuho watac do soje umë ñadëfuho yiryiwu wahwënta wahi yal hun hna, soje natu g'ahaŵary.

16 Ñadëfuho rëfëryiwu yal hun hna age njidëfu gë Masedëwan, tac ge matibu hnam, yalun hna ñadëfuho vokaju. Tac ge matëbu yalun hna ñadëfuho aryemawuno fere yiwu Yude.

17 Ante pëhnaŵuho watac ña, ntiyahnëkuno bi wakihnah ye? Wante fëhnaëfu ña nahan wahnë fo bi ye, vële nësëd: bi «ha» bi «hali» ndampo fo?

18 Wënu ña umë dënk njëtëk wapacëk: wante hnësënderun ña gena «Ha» do «Hali» ndampo fo.

19 Aju Wënu ña, Yesu Këris, ale fëyahnëbun ami gë Silas do gë Timote yalun ya yijëlohna soje ntehn «Ha» do «Hali» ndampo fo. Wadëwu ña, «Ha» fo yeho.

20 Yesu ye «Ha» fop wante nësëko Wënu ña ntiëf. Awa ge muntacën gë wac Yesu ntehnëden «Amina», cëmbahnina Wënu ña.

21 Do Wënu ña umë dënk yawënedëhëfu gë wuhnë, hnë bëmënkël fu gë Këris hna. Wënu ña, umë dënk rëhnaëfu,

22 iyavëta lëwu yëdäkäfu, Iyir Ipacah, nte kwëtëk ña vintaŵary fu hna, nke dahëse ile rufëdëhëfu paryi nuyaëden viyë vile ñad njëdäfu va.

23 Awa age nurun ga nkobu bokala gë Korent kaŵi kaŵëhnahnëko gë wuhnë ye. Arabi sëmu ge mërëdëfu! Wënu ña ye sedë ntaŵary mën ña.

24 Yëkëlehnëléfuhna yefu vësankaf hun, alehniwu gante ntiëdun kwëtahn hun ña. Ikwëtahn hun ña njawëk! Bare ñadëfun ryokunjëntifu soje uhnatah hun wä.

2

1 Soje umë ye, pëhnaŵu antë vokaryiwu gë yal hun, antë voku yiwëhnëndanu.

2 Age njiwëhnëndanëmu, mo yëdädeho uhnatah wä? Vële yiwëhnëndanëbu va bi?

3 Soje ile herëhnahnëmuno koyëna ya: ñadëwohna, ge tükëryibu, njiwëhnëndanëniho vële rëfäkäha njëdäniho uhnatah wä. Pacëko: ge natëko, wuhnë fëna natëdëhu fop.

4 Yëtëryin, gë wako mën ña kerëhnëmuno, sakahn mën ha pëbëkawo yiwëhnah g'ufëmpëhnahnah. Keryëhnëluhna soje yiwëhnëndanu, ntiëbu rufahnu iña cankaŵ d'us nte hwëhnaŵu soje hun ña.

Itavëhn awën

5 Age ahnë likawo aÿëntaŵu lavah, gena ami ntiko, kodë ntehni wuhnë fop ntiko. Gena soje yäyëndanu hnësëhnëmu watac, toña ya dënk ye.

6 Soje ahnë arac, ikwëf vëyëntaŵu va gwër nkedëha.

7 Tame tëfëku aravëhnuna do ahamënaÿëhnuna, soje antë pëba uyiwëhnah sankaf d'ëcët.

8 Awa tëyëdëmu, tufëryina ñadunëha.

9 Wëlin soje ile herëhnahnëmuno: ñadëfuho yëkëhnahnu soje yëtu bi maŵëhnëdun fop wante lehnëderun ña.

10 Ge tavëntunëha ahnë, tavëndëbuha ami fëna. Do ami, ge tavëhnëbu —ge nke iñë ile rëfäka ravëhnu— soje hun ya ravahnëdëfu haryënkw Këris hna,

11 soje antë Sintani nuya rënka ile tokandëhëfu. Njëtinëk d'us vinahan vidëwu va.

Pol Tërowas hna

12 Ante tükëbuho Tërowas soje fëyahnu Wanës WakasëkKëris ña, Ahwëhn a pidëtëhnëkowo nkaŵ soje lihahnu.

13 Bare ndëñëbuho d'us, kaŵi tükatëlëŵaŵohna hnam Tit, arëfëlënta mën a. Soje rac koyabuhëhniwo vëwë Tërowas va yilehnu Masedëwan hna.

14 Arabi cëmbi Wënu ña! Mëkëden fop kaŵi gë Këris nkeyinëk kwëlëkwël. Paŵ gë fuhnë Wënu ña njëtëdanëdëha Këris hn'ile-wo-le hna, had d'atikola ile rehëf gante-wo-gante.

15 Ha, tehëden had d'atikola hnëñah Këris ya soje icëmb Wënu ña fagant vële rëfëk nkaŵ nte yiryeryëf g'ipeh ka do gë vële rëfëk nkaŵ nte yiryeryëf g'icëm ka.

16 Soje vëryaŵ, rehërya icëm ye ile yiryeryëf g'icëm; vëyëntaŵ va, rehërya uwám ye ule yiryeryëf g'uŵám usër. Awa mo rëfäka nti yi sifa d'oku?

17 Fuhnë gelëfuhna had vëyabah vële wafëd wanës Wën ki. Hali! Wënu ña fayikëfu awa toña hnësëdëfun tase lëwu hnë ibëmënkël fu gë Këris.

3

Soŋe kwëtëla kasëk

¹ Awa, ntiyahnëku bi itufëhna vokëbun rufëhnandëfu gë watac? Mbalëkëfu bi, had gë vëyëntaw ki, vëkayëte vante yëtahndëfunëhëfu fuhnë gë vëyëntaw?

² Wuhnë dënk ye kayëte ntëw fu tac nte herik hnë wasakahn fu hna, nte kodëni vahnë va fop njëtëni do karanjëni.

³ Ha, pacëk kayëte nte kerëk Këris ŋa yerun do hnë doku lëw fu hna ntihahnëk watac. Gena gë ihera kerik bare gë Iyir Wën hunte wok cëmëdina nke; kerina hnë wëraka, bare hnë wasakahn vahnë hna kerik.*

⁴ Pacahnëkëfu waji haryënkW Wën hna, soŋe Këris ŋa.

⁵ Diyahnëlëfuhna kodëfun lifu inë fuhnë fo, bare g'idema Wënu ŋa wëkahnëbun lifu ile lidëfun ŋi.

⁶ Umë wëkahnëbun yefu vële hnësëd soŋe kwëtëla kasëk ŋa. Kwëtëla tac, matina Sariya Moyis ŋa, bare hn'Iyir Ipacah hna matik. Sariya Moyis ŋa g'icëm njiyeryëd, bare Iyir Ipacah ŋa uwám wa njëdahnëd.*

⁷ Hnë wati Sariya Moyis hna Wënu ŋa tufahnëdëho untënah ntëwu ŋa g'untancah canka. Yëka Moyis ŋa ntancëdëho d'us afo vëva Isërayel va vëhodilohna ntajëniha, bare untancah tac mbiyëdilohna. Ge paryi sariya ŋa kwëhnako untënah ŋi mama nkehahnëko doku lëwu ŋa iyiryery vahnë g'icëm,

⁸ do kas untënah d'oku Iyir ŋa kwëhnadina rëkwëlehna!

⁹ Ha, ge d'oku sariya le yojëd ntavah Wënu ŋa kwëhnak untënah ŋa awa untënah nte kwëhnak d'oku Iyir nte satënëd ŋa lëbëk d'us.

¹⁰ Do haryënkW hnë inji danc ntënah canka, danc ntënah sariya ŋa goryeryëna nafa.

¹¹ Ge vëyi vërac vile wok biyëna va njabëkawo d'us ntënah ŋa, awa vile viyëd va lëbëka ntënah ŋa.

¹² Awa kabi ikwëtahn hwëhnayinëk hnë d'oku Iyir Ipacah li, gë afaya sankaf nësëden.

¹³ Didëlënëhna had Moyis, umë ale sënkadëho yëka ŋa memayëhnahnëhni vëva Isërayel va antë nuni yëka lancah lëwu ŋa lakënde lancah rac biyëdina.

¹⁴ Ntidëniho koyëna kabi wahakili vëva Isërayel va pidako, do cënkac tac nkok hafo dol ge karanjëdëni Vikerëh Vicër na. Ante ma wëhnëdëhnëha Këris ŋa fo ntihëtaf anji cënkac.

¹⁵ Ha, gë dol nte-wo-nte karanjëdëni vëva Isërayel vëkayëte Moyis va, inë sankëd wahakili walëw hni wa.

¹⁶ Bare ge ahnë gwëcëtak tëfa Ahwëhn a ntihëtëhnëde cënkac ŋa.

¹⁷ Awa, Ahwëhn a, umë hwëhnak Iyir ŋa; do hn'ile nke Iyir Ahwëhn hna, hnam nke ige afaya ŋa.

¹⁸ Do fuhnë fop, kabi wayëka fu wa cankëtak, nuden do tufahnëden hnë vankeya fu hna untënah Ahwëhn ŋa. Awa Iyir Ahwëhn a vacëdëhëfu, ntidëhëfu nkeyin gante nke umë ka, g'untënah nte wënad kwëlëkwël.

4

Hnapul vë g'ambin hnë vapeya intil

¹ Awa, yambëdilëfuhna kabi Wënu ŋa, g'ika yëhnahn dëwu ŋa, kwëtëhnahnëkëfu iyi d'oku.

² Tavëbun vankeya vacëfëhnah vante so waryëdëfunëho, inë gena ile lidëfun rokahnëfuni vahnë do tumpëdilëfuhna wanës Wënu ŋa; bare toña ŋa yëtëdanëdëfun wapacëk do koyëna njëkëlehnëdëfun hnuŋafu ikwëtahn vahnë va fop haryënkW Wën hna.

³ Ge Wanës Wakasëk wante fëyahnëdëfun ŋi cënkak hnë vëryampo, hnë vële rëfëk nka w nte yiryeryëd g'icëm ka fo nke koyëna.

⁴ Vëhni vëhwëtahnëna kabi Sintani, wën iyi d'uniŋa, mëpëdanëk wahakili walëw hni wa. Koyëna vëhodina nuni humpen Wanës Wakasëk wante rufahnëd ntënah Këris ŋa, ale ye awëntëlënta Wënu ŋa.

⁵ Gena soŋe lëw fu dënk fëyahnëdëfunëhëhni vahnë va, bare soŋe Yesu Këris Ahwëhn a ye; ge fuhnë ye, gelëfuhna Ahwëhn a, vëryokunëhn hun fo yebun soŋe Yesu ŋa.

⁶ Wënu ŋa më lehnëko: «Arabi humpen ha ntanc fagant hn'umëhwëry hna!» Do umë dënk lancëdanëk humpen hudëwu ha hnë wasakahn walëw fu hna, soŋe njëtahnin untënah ntëwu nte lancëd hnë yëka Këris hna.

⁷ Bare iji hnapul, hnë vapeya intil nke, umë fëhnëtahned fuhnë ye, gante njëtande iji fanka sankaf ile lëbëk fop matina ýal fu, bare hnë Wënu hna dënk matik.

⁸ Ndënehniþun gante-wo-gante, bare ñwëyehnedelëfuhna; mpaýëmpaýendebun ðus, bare cilëtadilëfuhna;

⁹ koroteyehnedebun, bare Wënu ña tavëdilëfuhna; këfëdebun, bare mëkëdelëfuna ryawifu.

¹⁰ Kwëlëkwël njoyinëk hnë vimbahn fu hna icëm Yesu ña, soje uwám lëwu wã tufëhnahn fëna hnë vimbahn fu hna.

¹¹ Pabëlëdëfun icëm ña kwëlëkwël soje Yesu ýa, soje nuhahni uwám Yesu wã hnë vimbahn vidëw fu vinte rëfëka cëm va.

¹² Koyëna icëm inja hnë fuhnë ndokunëd, bare uwám wã hnë wuhnë ndokunëd.

¹³ Vikerëh hna kerik: «Kwëtahnëbu, soje umë hnësahnëbu.»* Fuhnë fëna sifa ikwëtahn tac hwëhnaþun do soje rac hnësëdëfun.

¹⁴ Ha, njëtëþun Wënu hunte vëhnëndanëka Ahwëhn a Yesu mbëhnëndanëdëhëfu fuhnë fëna gë Yesu do kwëtëdëhëfu gë wuhnë ðarël lëwu.

¹⁵ Fop ile horotëdëfun ýa, soje nafa hun ye, soje ipërëna Wënu ña nkoð campënd vahné hna, do koyëna icamehn nte camehnëde Wënu ña nkwënað soje icëmb dëwu ña.

Icëmb nte yejëk ña puðina

¹⁶ Soje umë ye yambëdilëfuhna. Wëla imbahn fu ña përekand toye toye, ntawary fu ña fac-wo-fac kasëkad.

¹⁷ Horot fu vë gaki ýi kihnek ge mëntëndëlehni gë icëmb nte hnuýaden ña, kabi horot rac hnuýahnëden inji cëmb yaþah nte wok puðina.

¹⁸ Awa, fuhnë yëkëlehnedilëfuhna ile huude, ile wok nuðena yëkëlehnedëfun, kabi ile hode nuyi ýa ðiyëðina ðus, bare ile wok nuðena ýa nkoð kwëlëkwël.

5

¹ Imbahn nte hwëhnayinëk nkal li, had usank ule fërëkað fac ryaw ýe. Bare njëtinëk, ambin hna, kwëhnayinëk acery nte wof kwëlëkwël. Wënu ña lik, gena vahné.

² Do tame, ñëmëden, kabi ñankahnëkéfu cuðayin mbahn ambin ña, nte yeð cery fu ña.

³ Koyëna lakënde pitëlin g'imbahn fu ña ðuniya li tëkatëdelënéfuhna ñas fo kabi cuðayinëk mbahn mbë g'ambin ña.

⁴ Ha, mpëd ante ýëwahninëk hn'usank hna, ñëmëden had idib dënah ryibinëk. Gena kabi ñaden cuðëtayin imbahn fu ñi bare pecehnëkéfu cuðayin mbë ambin ña, soje mbahn nte wok cëmëðina ña kohn mbahn nte sëmëd ña.

⁵ Wënu ña dënk ye ale fëhwëtaryëkéfu soje rac. Njëðakëfu Iyir Ipacah inja had sah ryënkwëryënkw hnë viyë vile kwëtëhnëkéfu hna.

⁶ Koyëna, pëbëkéfu kwëlëkwël ikwëtahn ña. Njëtëþun ge hn'imbahn hna nkoþun lëdëfu, tëhayilënëhna idëd Ahwëhn hna.

⁷ Ha, g'ikwëtahn ña njasëdëfun, gena gë inu.

⁸ Pëbëkéfu ikwëtahn ña do pecehnëkéfu ravëfu inji mbahn do yifu lëdëfu ðarël Ahwëhn a.

⁹ Bare ile ýaðëfun ryënkwëryënkw ýa umë ye, nëjhahna gë fuhnë wofu hnë inji mbahn ma ravëfu.

¹⁰ Fac yeð fuhnë fop tëfëka kahnin kitiña Këris hna soje kitiñ fu. Koyëna ale-wo-le nuýað icos ile ndokunëk ýa hnë ðuniya lëwu hna nkal li, nke ifërën ma iwëh.

Doku ikonjëndëleh

¹¹ Idak gë Ahwëhn a vintawary fu hna nke, soje rac njëkëlehnedë mawëhnëniha vahné va. Wënu ña njëtëkéfu wapacëk, do ntiyahnéko wuhnë fëna, hnë walawary hun hna, njëtërunëho wapacëk.

¹² Ñadilëfuhna nke had itufëhna vokëþun rufëhnandëfu, bare ñaderun ayëðayiwu ile hoðun asamehnahnëndunëfu, aholahnu alëkwanduni vële naýënaryëd hnë ile huude fo hara gena ile ye ntawary hna.

¹³ Ge had cenakëfu nkeþun, soje Wënu ña ye; bare ge gë hakili ntiþun, soje hun ýa ye.

¹⁴ Injahn Këris ña liyëhnëdëhëfu, kabi pacëkéfu wanji: Këris cëmëk soje fuhnë fop, awa koyëna, fuhnë fop cëmëntinëkéfu gë umë.

* 4:13 4:13: Wahnëw 116.10

¹⁵ Cëmëk soje fuhnë fop, koyëna godelënëhna njëkëlehnënden hnëḡah lëw fu fo, bare rëkéde njëkëlehnënden hnëḡah ale sëmëk soje lëw fu ḡa do vēhnëk vēsëm hna.

¹⁶ Soje umë ye gona njëkënde ahnë gante njëkëdëḡa duniḡa ki. Wëla kobëri ḡa njëkëḡunëḡa Këris ḡa gante njëkëka duniḡa ki, tame gona njëkënde koyëna.

¹⁷ Awa, ge ahn'a gë Këris ḡa nkeni, ahnë ahasëk ye: vantiḡa vacër va ntihëtik, vantiḡa vakasëk va ye.

¹⁸ Umë fop Wënu hna matid, umë ale honjëndëlehnëkëḡu gë umë g'uryema Këris wā do hwëtehnahnëkëḡu doku ikonjëndëlehn ḡa.

¹⁹ Ha, Wënu ḡa honjëndëlehnëkëḡni vahnë va g'umë hn'ibëmënkël fu gë Këris, tavëhnëkëḡni wameh wadëw hni ḡa. Do payëkëḡu soje pëyahnin konjëndëlehn tac.

²⁰ Awa gë wac Këris ḡa payibun do g'uryema Wënu ḡa nësëdëḡfun had umë dënk wacëdëḡu. Awa, këlayirun g'u wac Këris ḡa, mawëryin ahonjëndëlehnihu gë Wënu ḡa.

²¹ Këris kwëhnalohna wameh, bare ntibëko wameh fu ḡa soje fuhnë vēle yeyinëk g'umë va, Wënu ḡa catahna gë fuhnë.

6

¹ Këladërun, fuhnë vēle ryokunëhnëdëḡa Wën gë wuhnë, antë ahnëhahnu uyëd ule hnuḡarun gë Wënu ḡa.

² Wënu ḡa më lehnëk:

«Hnë wati le rëhnaḡu hna, mawëḡu uyëḡa hu wā,

hnë fac peh hna, njijëḡu ryemaḡi.»^{*}

Awa tame, wëli wati ile mawahnëd Wën iyëḡa vahnë ḡa; wëli fac peh ḡa.

³ Nādilëḡuhna lifu iḡë le hoḡ menëhna ahnë hn'ikwëtahn dëwū hna soje antë kwëhna ile nëwëdëḡëḡu hnë doku lëw fu hna.

⁴ Bare, fuhnë nādëḡfun ruḡëḡafu hnë ile-wo-le hna had vēryokunëhn Wën paryi. Koyëna duḡëḡafëḡfun g'ikamëna cankaḡ wāhorot wā, wadëḡah ḡa do wëwati wahambah wā;

⁵ vandaf va, icëd iḡa, iḡaḡëna vahnë ḡa; wadoku wadakah ḡa, wānk wakwëd ḡa do roka ḡa;

⁶ G'usataḡ wā njasëdëḡfun, g'uyët wā, g'iduḡëna ḡa, do g'ipërëna ḡa. Iyir Ipacah ḡa gë fuhnë nkentik, iḡahn fu ḡa paryi nke,

⁷ pëyahnédëḡfun toḡa ḡa do Wënu ḡa njëdādëḡëḡu fanka soje doku rac. Iwëta fu ḡa idi ile satëk ḡa ye.

⁸ Vahnë va ntënëndëḡniḡëḡu, viḡë cëḡëhnanëdëḡniḡëḡu; vēyëntaw ntehnëdëḡniḡëḡni vahnë wanës wapërën soje fu ḡa, viḡë wameh. Pëlanihëḡu vēwër, bare toḡa ḡa hnësëdëḡfun;

⁹ had vēle nkoni vēyëtëna pëlanihëḡu, bare njetëḡniḡëḡu dūs; had vēle lakurëk pëlanihëḡu, bare wëli, uwām hna fo nkobun; koroteyehn koroteyehnëdëḡniḡëḡu, bare vēhodina ndawëḡniḡëḡu;

¹⁰ njiwëhnëndanëdëḡniḡëḡu, bare vēhnataḡ fo yëḡun kwëlëkwël; kaḡëhnëḡun bare mbëtëdanëdëḡfunëḡëḡni vahnë vēyabah; ḡoḡ kwëhnalëḡuhna, bare kwëhnaḡun ile-wo-le ḡa.

¹¹ Wuhnë vēyënta fu vēvë Korent, pacënanirun, pidëtëhnirun wasakahn fu wā.

¹² Tufirun iḡa fu ḡa fop, bare wuhnë tufëlunëḡuhna iḡa hun ḡa.

¹³ Nësëhnëdëḡu had vutah mën: pidëtëhnëryinëḡu, wuhnë fëna, wasakahn hun wā!

Itëhna ale rëḡëka aḡëlëlu

¹⁴ Antë avanku kwëtëla gë vēle wok vēhwëtahnëlahna Këris va. Ye koḡ mbankëni vēsataḡ va gë vēle wok vēlënëḡëna saryiḡa Wënu ḡa? Hak koḡ humpen ha mbankëni gë umëhwëry ḡa?

¹⁵ Këris ḡa koḡ bi canḡëni gë Sintani? Ale hwëtahnëka Këris ḡa koḡ bi tëḡëlëndëni gë ale wok kwëtahnëlahna ḡa?

¹⁶ Ye mbankëni Cery Wën Cankaf ḡa gë wamën wamër ḡa? Fuhnë, acery Wënu paryi ḡa yeyinëk gante nësëk Wën ka:

«Hnë vēhni ntëdëdëḡu do gë vēhni rëkëdëḡu yasëntëndewu,

Wën lëw hni ḡa yedëḡu do vēhni ḡulunda mën nkedëni.»^{*}

¹⁷ Soje umë ntehnëk Ahwëhn a:

«Cahnëryinëḡni vēle wok vēyëtëloḡna vi do aḡawëtawuni.

Antë aḡaku ile ronkëk haryëḡkw mën do ami, kacadëḡu.»^{*}

¹⁸ «Rëm hun yedëḡu, do wuhnë vēdun mën yedun, nësëḡu ami, Ahwëhn Fanka Fop.»^{*}

^{*} 6:2 6.2: Esayi 49.8 ^{*} 6:16 6.16: Soje Walevi 26.12; Esekijel 37.27 ^{*} 6:17 6.17: Esayi 52.11; Esekijel 20.34,41

^{*} 6:18 6.18: 2 Samijel 7.14; 8.4

7

¹ Wêlawo mên véle ýahnêbu dus, wanj fop Wênu ña fuhnê ntehnêk ntinêhnêd. Awa pacënanêfu fop ile ronkênêd mbahn ña do gë ntaŵary ña. Dënênênêfuna Wênu ña do genêfu had umê dênk gante-wo ka.

Uhnatah Pol

² Pidêtêhnêryinêfu wasakahn hun wã. Ahnê dëntahnêlêfunahna, ahnê dawêlêfuhna, ahnê tokalêfunahna, ahnê nufêhnêlêfuhna ile kwêhnêk.

³ Nêsêla wanj soje sêdãhnu. Rêkêbu hnêsu: hnê wasakahnu fu hna nkerun kwêlêkwêl lakênde sêmêfu.

⁴ Ikwêtahn cankaŵ hwêhnaŵu soje hun ýa, naýênadêfu dus soje hun ýa. Wêla hnê horot fu hna pëbêko ikamënaýehn ña do kobêko hnatah wã.

⁵ Kobêri ante têkêbunêho Masedêwan hna, wêla toye yinêgalêfunohna. Sifa wađêñah ña fop fankêlêbunêho: vankwajêla caharaŵ fu, gë vantakah wasakahn fu hna.

⁶ Bare Wên hunte hamënaýehnêdêhêhni véle silêtak va, kamënaýehnêkêfuno g'itêk Tit ña.

⁷ Do gena itêk dêwu ñi fo likêfu koyëna, bare ikamënaýehn nte njêdãkêfu ñi fëna natëndanêkêfu. Pëyakêfu gante ñankahnêku soje avok ahnuwuno. Pëyakêfu soje uyiwêhnaŵ lëwun wã, do ikahnênda hun soje mên a do soje umê ye uhnatah mên wã nkwenak dus.

⁸ Ha, lakênde ge njiwêhnêndanêmu gë kayête nte herêhnimuno ña, curala soje rac. Curabuho kobêri ña kabî kamahnêbuho njiwêhnêndanêmunô fambêd gë kayête tac,

⁹ bare tame, hn'uhnatah hna nkebu. Gena uyiwêhnaŵ hun wî hnatëndanêko, bare kabî uyiwêhnaŵ rac lik avacu vankeya hun va. Wênu ña ýadêho koyëna, do aki fuhnê ñoñ diyiluhna wêh.

¹⁰ Uyiwêhnaŵ ule ñad Wênu ña lid mbacëni vahnê va vankeya vantêw hni va soje Wênu ña kol pehêtahnêni do curadêlênêhna soje yiwêhnaŵ rac. Bare uyiwêhnaŵ vé đuniya ýi, ile wok didina vahnê va mbacëni vankeya va, icêm njojêd.

¹¹ Yekêryin uyiwêhnaŵ ule ñad Wênu ña ile nagêhnêku ýa: gante ñankahnêkuno asahnu hn'uwêh rac hna, tÿêrunêho aravêhniwu kabî cilêtarunêho wêh rac, ntaêkêkuno gë ntavah Wênu ña, g'ufêr sankaf ña ñankahnêkuno ahnuwuno, g'ikahnênda soje mên a, do canêrunêha aŵen a! Hnê wanj, tufahnêrun gentahnîluhna.

¹² Awa ge kerêhnêmu, gena soje ale lik wêh, gena fëna soje ale liyik a, bare soje ayêtahnu wapacêk haryênkw Wên hna ikahnênda nte hwêhnarunêho soje lëw fu ýa ye.

¹³ Rac ye ile hamënaýehnêkêfu ýa.

Do fëna, uhnatah ule kwêhnako Tit wã, kabî wuhnê fop tisëndanêrunêha, natêkêfu g'ahawary.

¹⁴ Anî gë njihahnêryind Tit ýal hun hna naýënaŵuho dus haryênkw lëwu soje hun ýa do cêfêhnanêlunohna. Kwêlêkwêl toña hnêsêhnêdêrunêho do wante hnêsêbunêho soje hun ýa haryênkw Tit hna tufêhnak toña ye fëna.

¹⁵ Do koyëna iña dêwu soje hun ña nkwenadêho ante ndênkwêtadêho imawêhn nte wãwêhnêrunêhawô wuhnê fop ña, gë gante kacarunêhawô g'untênah do gë ntaakah ka.

¹⁶ Natêko kabî kodêmu hwêtahnu g'afêren.

8

Uhwêhna nêf

¹ Vëyênta fu, ñadêfun ayêtëndaniwu gante tufahnêk Wên ipêrëna dêwu hnê vacery sali wavê Masedêwan hna.

² Wađêñah wayafah dus yehêhni véle hwêtahnêk va bare uhnatah lëw hni sankaf wã njabêko. Do njêdahnêniho g'uhwêhna nêf cankaŵ, mama kaýêhnahnêniho đcêcê.

³ Sede yeŵu, vêhni njêdahnêni ile kodêni njêdahnêni ýa, hafo đcêcê, mama nkobunêho tÿêlêfunihna iñê.

⁴ Muntanihêfu dus g'idêñan cankaŵ untênah soje ndemantinihêhni véle hwêtahnêk vëvê Yerusalêm va.

⁵ Ntini ntêbi dênk gante nahabunêho ka: njêdêhnani vêhni dênk ten Ahwêhn hna, tac gë fuhnê, gante ñad Wên ka.

⁶ Soje rac ye muntabunêha Tit mbokary ýal hun hna, soje puhna đoku ile pëgwêko ýa.

⁷ Njabêku ile-wo-le ýa: kwêtahnêrun, kolêrun wanês, njêtêrun viyê Wên va do kêbënarun kwêlêkwêl soje aryokuñu. Do iña nte rufirunêho ña fêbêku. Awa, soje đoku rac tufêhnaryin fëna njabêku nêf ña dus.

⁸ Porosiñeluhna aliwu watac, bare ikahnënda nte kwëhnani vëÿëntaŵ ña yëtëndanëdëmu soje arufahnu, gë vëhni ka, toña iña hun ña.

⁹ Njëtërun ipërëna Ahwëhn fu ña Yesu Këris: mbetako, bare soje hun ÿa, ahaÿëhnah ntiyako, soje ahnuÿahnu fop hafo pad.

¹⁰ Nahan mën ña hnësëhnëdëmu hnë waji: ÿanko wuhnë ryënkweko aÿandu alinëhni vëvë Yerusalem vële hwëtahnëk va do fëna wuhnë ryënkwek linëhnëkëhni.

¹¹ Awa, tēfëka afuhnawu tame, g'iña përen, nte hwëhnarunëho ante pëhnarunëho aliwu ña dënk, gante mēkëdun ka.

¹² Age njëdahnëde gante mēkëde ka g'iña ña Wënu ña maŵëd. Tëyëna ile wok mēkëdëna.

¹³ Gena ahaÿëhnëndaÿehniwu wuhnë tac avetaÿehnni vëhaŵary, bare soje ahëñëlahnu wuhnë fop ye.

¹⁴ Dol ÿi, koɗun ahnufo ile yaβëku ÿi soje mbalëtahnëni vëhaŵary. Ge fac ryampo wuhnë fëna nkojëku iñë, vële njaβëd va ndemagëdënihu. Koyëna fop këñëlahnëdun.

¹⁵ Had gante kerik hnë Vikerëh Wënu ka: «Ale vankëtëko ðus ÿa nuÿalohna ðëcët. Ale vankëtëko toye ÿa ñoñ gojëladowhna.»*

Tit gë vërfëlëntaŵu

¹⁶ Arabi cëmbi Wënu ña, umë ale lik hnë ntaŵary Tit hna ikahnënda soje hun g'idëmën ka.

¹⁷ Ante tēÿëbunëhawo njiriyi njëkiwu ÿal hun hna, Tit maŵëko. Toña toña ÿa umë dënk rëko pëhna njiriyi g'uhnatah sankaf.

¹⁸ Payëbunëha gë aÿënta fu ale hwëhnak uŵac fëren hnë vële hwëtahnëk hna fop soje ðoku fëren lëwu ipëyahn Wanës Wakasëk ña.

¹⁹ Vële hwëtahnëk va dënk rahnéka njinti gë fuhnë soje yoryifu Yerusalem hna idema nte varëpik ña soje icëmb Ahwëhn ña. Koyëna, tufahnëdëfun ikahnënda fu ña.

²⁰ Ntidëfun gante nkoðëfun gwëryahnëd'ilëfuhna wanës wameh soje iÿi koryi yaβah ile hwëtahnahniβun ÿi.

²¹ Njëkëlehnëdëfun soje lifu ufëren gena haryënk Wën hna fo bare haryënk vahnë va fëna.

²² Gë vëhni payaryëbunëha Tit. Umë fëna ahahnëndak ye. Rac huðëfun kwëlëkwël hnë fop wante ntid ña. Do kat, kwëtahnëku ðus, sojë rac ikahnënda dëwu ña nkwenak.

²³ Tit, umë, arëfëlënta mën a ye do g'umë ndokunjëdëfun fagant hun. Vëhaŵaryi vi, vëhni cañëtini vëvë vacery sali va ntini ðoku rac soje icëmb Këris ña.

²⁴ Tufëryinëhni ñadunëhëni ðus, njëtahnëni vëvë vacery sali va toña hwëhnaβun soje wapëren wante hnësëhnëdërun ñi.

9

Wënu ña ñadëha ale yëdahnëd g'uhnatah

¹ Bërakëndëwohna herëhnu soje uryema ule njëdanahnëdëni vële hwëtahnëka Këris vëvë Yerusalem va.

² Njëtëbu ikahnënda përen hun ña. Wapëren fo hnësëdëfu soje hun ÿa hnë vëvë Masedëwan hna. Ntehnëbuhëhni: «Vële hwëtahnëk vëvë Akayi va kobëri ÿanko Kahnëndani njëdahnëni.» Ikahnënda cankaf hun yënkëkëhni vëyaβah hnë vëhni.

³ Cañëtëryibuhëhni vëÿënta fu vi soje ndemanihu ahëbënahnu gante nësëbu ka. Koyëna nudëni ile hnaÿënahnébu soje hun ÿa do watac gelohna nafa këm.

⁴ Ñadilëfuhna rëfëlëryifu gë vëvë Masedëwan va arëkatiwu hara pëhwëtaluhna, wati rac ikwëtahn nte hwëhnaβun soje hun ña usëfëhna fu yed, nësëdëna dënk usëfëhna hun ŵa.

⁵ Soje rac hnahahnëbu tēfëka tēyini vëÿënta fu vi ndënkwëryini gë ÿal hun soje paβëndani uyëd ule lehnërunëho yëdahnëdun ŵa. Koyëna uyëd ŵa këbënyayik do njëtëde ile yëdahnëk gë uhwëhna nëf ye gena g'ufëredël.

⁶ Wuhnë dënk njëtërun waji: ale hnaðëk toye fo ÿa toye fo mbarëpëd do ale hnaðëk yaβah ÿa yaβah mbarëpëd.

⁷ Ale-wo-le tēfëka njëdahn ile pëhna hñ'intaŵary dëwu hna, hara curana ma nti g'ufëredël. Wënu ña ñahnëdëha ale yëdahnëd g'uhnatah.

⁸ Wënu ña kwëhnak fanka soje njëdäwu fop wasifa viÿë vi fëren va, ahwëhnaβun kwëlëkwël fop ile valëku ÿa hafo kobu soje alihannu vantiyeh.

⁹ Akerik:

«Njëdadëhëhni g'uhwëhna nëf vëhaÿëhna va,

* 8:15 8.15: Icahn 16.18

ipërëna dëwu ña mbiyëd kwëlëkwël.»*

¹⁰ Wënu hunte yëdafëhëhni uhnëda vële hnadëd va do gë roka ile tokëdëni vahnë va, njëdafëhu wuhnë fëna ile valëku ÿa do nkwënëd soje ipërëna hun ña ntëw had atëh.
¹¹ Wënu ña mbetëndanëdëhu hnë le-wo-le hna soje aholahnu arufahnëndu kwëlëkwël uhwëhna nëf hun ña; koyëna vëyabah camehnëdëniha Wënu ña soje uyëd hun ule nuyadëni hnë fuhnë wï.

¹² Uwi yëd ntid viyë vëhi: ndemadunëhëhni vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va, njëdafunëhëhni ile wojëkëhni ÿa, do camehnëdëniha Wënu ña g'intawary fop.

¹³ Wati nte nudëni uyëd sankaf ule yëdarunëhëhni cëmbëdëniha Wënu ña soje imawëhn hun Wanës Wakasëk wëba Këris ña nte rufahnërun g'uhwëhna nëf hun wä soje lëw hni gë vahnë fop.

¹⁴ Do njëfadëniha g'ïña cankafe soje ipërëna cankafe nte njëdëku Wënu ña.

¹⁵ Arabi cëmbi Wënu ña soje uyëd lëwu wï ule wok kodëna ñañi!

10

Idëkwa Pol soje vële hnëwëdëha

¹ Ami Pol —ale lehnëde aryëm yëbu ge haryënkwa hun nkebu, bare ge ñawëtamu ñoñ cowëda ile yadëfu hnësu ÿa— këladëmu g'iyam do gë ipërëna Këris ña,

² Muntadëmu ant'ahnësehnuno gë wayap ge haryënkwa hun nkebu! Njapënanëdëfuhëhni vële lehnëd njasa duniya yasëden.

³ Paryi nke vahnë fo yeyinëk, bare gante mëtëdëfun ka gena had gante mëtëdëni vahnë.

⁴ Viwëta vile wëtanden va gena viva vahnë, bare fanka falëw fu fa Wën hna matik soje mbëvehnahn fop vile yawënad haryënkwa Wën va. Mbëvehnëdëfun vinahan vimeh va,

⁵ gë fop ile wëmayëhnëd vahnë va njëtëniha Wënu ña. Ñadëfun wëcëtëfu wahakili vahnë va soje mawëhnahnëniha Këris ÿa.

⁶ Wati nte padëd imawëhn hun ña, tac këbënadëfun finijëfu fop injwëyëhn ña.

⁷ Yëkëryin viyë vi gante nke ka. Ge nke ale pacëk Këris hwëhnëka, tëfëka njët wapacëk waji: Këris hwëhnëkëfu fuhnë fëna g'umë ki!

⁸ Ahwëhn a njëdakëfu imëk ña soje ayawënahniwu hn'ikwëtahn hun hna, gena soje afërëkaniwu. Soje rac ye cëfëhnëdëlohna naÿënañ.

⁹ Ñada ntiya had ñadëmu lakënawu gë wante herëndidëmu ñi.

¹⁰ Vëryampo ntehnëdëni: «Waji wanës Pol ntënëk do njawëk, bare ge fagant lëw fu nke, kihnëk do wante nësëd ña kwëhnana nafa.»

¹¹ Arabi vële hnësëd aki va njëtëni wapacëk iÿin: gante nkefun hnë wanës wante herëndiderun ñawët ki, koyëna nkedëfun fëna hn'ile lidëfun hna ge təkëryibun ÿal hun hna.

¹² Dëkëdëfuhna hëhëndëlehnafu ma dënk wëntëndëlehnafu gë vahnë vële ÿak hnaÿënad vëhni dënk vi. Añëña ntiyadëni vëhni dënk nëjahnëni do mëntëndëlehna gë vëhni dënk. Vëyi vahnë wahwëhnana hakili.

¹³ Bare fuhnë, naÿënadilëfuhna hafo ryëcëtëfu rëkwëlehna ÿa; doku ile njëdakëfu Wënu ña hnaÿënanëdëbun, dëcëtëdëfuhna rëkwëlehna dëwu ÿa, do doku rac yokëfu hafo ÿal hun hna.

¹⁴ Ge yiryekëndilëfuhna ÿal hun hna, vëryampo kokënd ntehnëhni ndëcëtëbun virëkwëlehna va soje ile hnaÿënderun ÿa. Bare njëtërun dënk fuhnë ryënkwëko rëkëryifu ÿal hun hna gë Wanës Wakasëk wëba Këris.

¹⁵ Dëcëtëdëfuhna rëkwëlehna fu ÿa: naÿënadilëfuhna soje wadoku vëhaÿary. Bare ñadëfun ikwëtahn hun ña nkwëna, do koyëna ikaÿ dokuña fu ña nkwënad g'ahawary, hnë wuhnë, bare hara dëcëtëlëfuhna hn'ile kahnëndëhni bun rëryëfu hna.

¹⁶ Wati rac kodëfun fëyahnéfu Wanës Wakasëk ña hnë waresiyo wale ye yankwët ÿal hun hna. Ñadilëfuhna ryokunjëfu ile pëgwëni vëÿëntaw do hnaÿënahndëfu wadoku wante ntini ña.

¹⁷ Age ahnë ñad naÿëna, arabi naÿëna soje ile ntinëhëka Ahwëhn a.*

¹⁸ Mo rëfëka naÿëna? Gena ale sëkwaryëd nkaf ntëwu ña, bare ale cëkwaryëd Ahwëhn a ye.

11

Pol gë vëfayik vëwër va

¹ Arabi aryuñenanəhnuno toye hnəsəhnu had asenak. Ha, nduñenanəryino!

² Inəwary cankak inte watik hnə Wən hwəhnaɓu soŋe hun ɣa. Asan aryampo fo yəkəhnmuna, umə ye Kəris, do ñadəfu rəkaryu hnə umə had aryag afacah ale wok yətəna ten asan.

³ Bare ntaəkəo vinahan vipərən hun va pərəkani, do cabətehnirun soŋe ant'awoŋu aɣahnuna Kəris ɣa g'intaŋary fop, had gante tokakawo lən Ev ka gə warit waləwu ɰa.

⁴ Ge ahnə njiyək pəyandu wəɓa Yesu haŋary hara gena soŋe Yesu nte fəyayirun, wəɓa iyir kaŋary nte hnəmpələk gə nte hnuɣarun ɳi, do wəɓa Wanəs Wakasək wakaŋary wante hnəmpələk gə wante hnəsəhnirun ɳi, nduñənahndəfun dəs watac.

⁵ Bare vēle lirun had wəfayik wəsankaf vi ntiyahnekə ŋoñ wələbəlogna.

⁶ Koɗ nke koləla dəs wanəs ɳa, bare ge uyət Wənu ɳa ye, kwəhnaɓu. Tufədərunəho wapacək kwələkwəl, hnə fop ile lidəfunəho hna.

⁷ Ntəntəbu bi kabi mbanabu ami dənək soŋe lənəhnu wūhnə ante njətəndanəɗəmuno Wanəs Wakasək Wənu ɳa hara təyəluhna asosuno inə?

⁸ Mawəɓu hnapul wəvə hnə vacery sali wakaŋary soŋe wəɓal mən ɳa, soŋe holahnu ryokuŋəhnu wūhnə.

⁹ Do hnə wati nte nkeɓuho hnə wūhnə ɳa, ŋoñ təyəlunohna nte mbaləkowo ɳa, kabi wəyənta mən vēle wətko Masedəwan va njonəhninihowo fop ile walədəhowo ɣa. Nwəyədəfuhu kwələkwəl soŋe yewu idib hun do nkoɓu wəyəndu.

¹⁰ Hnə Akayi li fop ahnə koɗina ntihet ile nayəhnañdəfu yi. Gə toña Kəris ile ye hnə ami ɣa, koɗəfu lehnu toña ye.

¹¹ Soŋe ye lidəfu waŋi? Kabi ɳahnədəlulhna bi ye? Hali, Wənu ɳa njətək ɳahnədəmu!

¹² Ile lidəfu ɣa nkoɗəfu lindu soŋe vēle ɳahnəd hnənda nayəhnañdəndəni hənələlahnəfu gə fuhnə, vahnə wərac antə nuɣani.

¹³ Vahnə wərac ntiyani had wəfayik Kəris hara wəwər ye, wəryokuŋ wəroka vahnə fo.

¹⁴ Do umə gena ile fəmpəhnañək, kabi Sintani umə dənək ntiyako mələka humpen.

¹⁵ Awa ge wəryokuŋ wələwu va ntiyani had vahnə wəsatah, umə gena fəmpəhnañah. Bare wapuya wadəw hni ɳa meɗ had gante tēfeka doku ləw hni ka.

Horot ile yehawo Pol

¹⁶ Mbokəmu rəfətanəhnəndu: antə ahnə ntiyahna asenak yəbu. Ma awa, ge had ale cenak yəkibu, mawəryin koyəna nkebu soŋe holahnu hnaɣənahnu toye, ami fəna.

¹⁷ Wante hnəsədəfu ɳi, gena wante watik hnə Ahwəhn hna, bare had senək nəsədəfu. Bare pacəko kwəhnaɓu ile hodəfu hnaɣənahnu.

¹⁸ Awa kabi wəyabəh wadəw hni ɳa nayəhnañdəni, ami fəna nayəhnañtədəbu.

¹⁹ Wūhnə vēle ɳak ritək vi nduñenanəhndəfunəhəhni dəs wəsənək va!

²⁰ Nduñənaɗun alindewu had wəramp, arokandewu, arokəhndewu hnapul hun ɣa, do nɣafəndənihu do ndafəndənihu wayəka hna.

²¹ Tavəndinəfu ge kwəhnañləfunohna fanka ile lihanderun koyəna!

Bare, ile-wo-le ndəkəkə ahnə nayəhnañ, ndəkədəfu ami fəna. Nurun, tame nəsədəfu had senək.

²² Wa-ebəre ye? Ami fəna, Ebəre yəbu. Wəva Isərayel ye? Ami fəna, awa Isərayel yəbu. Vəle hnagik hnə hnənək Abərahəm ye? Ami fəna, hnə hnənək Abərahəm nagibu.

²³ Wəryokuŋəhn Kəris ye? (Wələn mbokədəfu hnəsə had senək paryi!) Ami ye aryokuŋəhn Kəris ale ləbəkəhni wəhni ɣa. Ndukuŋəbu ləbəkəhni wəhni, cədiɓuho ləbəkəhni wəhni, ndafibuhu ləbəkəhni wəhni do nkwaɗədəfuhu ntaŋary mən ɳa kwələkwəl ləbəkəhni wəhni.

²⁴ Wasəwif wə ntaɗpənihu wahwənta mbəd (5) nte-wo-nte ɳa wantamp wafəhw warar g'imbəd gə wahnah (39) va fop.

²⁵ Wahwənta warar (3) wəvə Rom va ndafəniho dəs, hwənta ryampo ntutibuho gə wəraکا; wahwənta warar (3) pərəkaryəkowo wasiskulu wə hnə wov hna do hwənta ryampo ntiɓu anent gə uməd ndampo wənka hna.

²⁶ Hnə yasələhn mən yabəh hna, pankələdəfunəho wati-wo-wati waɳayah hnə wasən hna, gə wabandi ɳa, gə hnənək mən wasəwif ɳa, gə vēle wok wəyena wasəwif va, gə watenda ɳa, gə vankor vacankaf va, gə wawov wə, do gə hnə wəyənta mən wamər hna.

²⁷ Ntiɓu wadoku wadakah dəs do nkwanakədəhowo dəs wakwəd ɳa. Njodəhowo inte ɳa gə wənka per do wahwənta wə cujədəfuhu fərəɗel. Njodəhowo huji do nuɣadəwohna wiɣi vile sənkaɗəfu.

²⁸ Do nkwenədəfu hnə watac uryəñah mən soŋe vēle hwətahnək va fop. Umə hnahaɗəfu fac-wo-fac.

²⁹ Ge ahnə nambək fanka, ami fəna njətaɗəfu kwəhnañala fanka. Ge ahnə tavək ikwətahn ɳa, umə njakənədəho sakahnəha dəs, ami.

³⁰ Ge tëfëko hnaÿënaŵ, gë inamb fanka mën ña naÿënađëfu.

³¹ Wën, Rëm Ahwëhn fu Yesu, umë ale sëmbëde kwëlëkwël ÿa, njëtëk mërëđa.

³² Ante nkebuho hnë Damas hna, guverëner ava ahnaŵ ale waciko Aretas ÿa, kwëtëkëhni viyëka warënka tenda hna njëkande soje pëlahno.

³³ Bare hnë kankel njëbiŵuho do saniwu hnë fenetër mir le heceko tenda hna, do pehëbuhawo.*

12

Hudakery Pol g'ulëmpëhn

¹ Awa afo hnaÿënaŵu, mama nkok kwëhnana nafa. Ha, ñađëfu hnësu soje vile nuÿëhnëko Ahwëhn a hnë hudakery, visoŵik vile njëtëndanëko hnë ntaŵary mën.

² Njëtëbuha asan ale yeho arëfal Këris, tëkëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), kobëri ga kayëndëka Wënu ña hafo hnë yaŋ hn'ambin hna. Bi g'imbahn dëwu per ma mbahn këm nkeho? Ye yëtëbu? Wënu ña fo yëtëk.

³ Njëtëbu aÿi asan kayëndiko hn'ile nkeho Wën hna bare yëtëla bi g'imbahn dëwu ña per nkeho ma hali. Wënu ña fo yëtëk. Hnam ambin hna, aÿi asan nkwëryëko wanës wante soŵiko kobëry, ile nkok ahnë tëfëlahna tëfëta.

⁵ Naÿëndëfu iÿi sifa ahnë, bare ge soje lëmën ÿa dënk ye naÿënaryëđa ñoñ, ge gena ikihn mën ña.

⁶ Ge ñakëndëbuho hnaÿënaŵ gekënda senëk, kabi toña ÿa fo hnësakëndëbu. Bare kehađëfu hnaÿënaŵ soje ahnë antë kwëtahno ntëbi ile nuđ lidëfu ÿa ma nkwëryëđ wante haraŋëđëfuhëhni vahnë va.

⁷ Awa, soje antë vēntaŵ soje viÿë visoŵak vifëmpëhnahnah vile njëtëndanëko Ahwëhn va, wëmak sankaf njëđako had ulëmpëhn hnë mbahn mën hna, afayik Sintani dënk ye, memaÿëhnahno antë vēntaŵ.

⁸ Muntabuha Ahwëhn a wahwënta warar ntihtëhno iÿi wëmak.

⁹ Më ntehëko: «Kwëlëkwël, ufërën mën ŵa gwër nkedëhi: hn'uhinah hu hna tufëhnađ wapacëk fanka mën fa.» Awa kabi koyëna nke tame mbëntađëfu g'intawary fop soje kihm mën ñi, danko fanka Këris fa ntëđahn hnë ami.

¹⁰ Awa, soje rac ye natëko gë kihm mën ñi gë wayëŵ ña gë wađëñah ña gë wahorotehn ŵa do gë vifëmpëhnahnah va, waŋi nkeho kabi maŵëhnëbuha Këris ÿa. Ge kihnëbu, hnë wati rac njawëđëfu.

Pol pëmpëhnahnëka soje vēvë Korent

¹¹ Nësëbu had senëk, bare ŵuhnë forosinjëko. Wuhnë rëfëkawo asëkwaryuno kabi ñoñ vēlëbëlohna vēle lirun vēfayik vēsankaf hun vi, lakënde gela ñoñ.

¹² Ante nkebuho fagant hun ña ntiŵuho g'icfuñëna cankaŵ sifa wëdahëse do gë vifëmpëhnahnah fop wante rufahnëđ wapacëk afayik yebu.

¹³ Ye linëhnëbuhëhni vacery sali vēñëtaŵ va wobu dinëhnëluhna ŵuhnë, ge gena ile wobuho gela idib hun? Tavëhnëryino idëntahn tac nte lëntahnëmu!

¹⁴ Wëlin pëhwëtabu hnehëryiwu ÿal hun hna rarëna ÿa, do ñađa yewu idib hun. Gena koryi hun ÿađëfu, ŵuhnë ye! Gena fatah fa hwëtëhnëđëhëhni koryi vēle hnagëka va, bare vēle hnagëkëhni vutah va rëfëkëhni kwëtëhnëndënihëhni koryi vutah vuntëŵ hni va.

¹⁵ Ge ami ye, njëđahnëđëfu g'intawary pacah fop ile hwëhnaŵu ÿa, do njëđëhnađëfu ami dënk soje vintaŵary hun va. Ge ŷabu ŷahnu, ŵuhnë ñayëtëđun bi iña hun soje mën ÿa?

¹⁶ Njëtërun dënk, ami geluŵohna idib hun. Bare mpëd nkeni vēle lehnëđ tokamu, tëndëhnëmu gë wamër mën ña!

¹⁷ Yëkëryinëhni vēle fayiŵuho va, tokëhnëmu bi hnapul hun ÿa bëb hn'aryampo hnë vahnë vērac?

¹⁸ Muntabuha Tit njiryi gë ŷalun do payëryiŵuha aÿënta fu aryampo g'umë. Tit tokëhnëku bi hnapul? Ami g'umë tëfëlëryilëfuhna bi hn'ankaw ndampo g'ikahnënda ndampo?

¹⁹ Mpëd ntiyahnëku, hnë wati le haraŋëđerunëho li fop, toña lëŵ fu ÿa fo bi yëkëndëbunëho haryënkŵ hun? Haryënkŵ Wën hna nësëđëfun had vēle vēmënkëlek gë Këris do umë fop soje ayawënahniwu ikwëtahn hun hna lidëfun, ŵuhnë vēle ŷahnëbun đus.

* 11:33 11:33: Vantiyehn 9.23-25

²⁰ Ntakéko yiryiwu rëkatu gante nkobu ñađa do rëkëryiwu gante nkorun ñađiluhna ka. Ntakéko antë yiwu rëkatu sonko gë ñewaryël gë vantavah va gë ipitël vukore vukore gë inëwël gë inaŷënalahn do gë nkwërëla këm.

²¹ Ha, ntakéko ge mbokëbu yiryiwu, Wënu mën ña cëfëhnëndano haryënkw hun do hnuŷawu hnë vëyabah ile yiŷëhnëndanëdëho kabi nkoni menëndëni gë kobëri ka, vëravëna ronkah lëw hni gë ndakëntal nte ñewëk Wënu ña do gë itëf viwëh vile ñađ imbahn dëw hni.

13

Siyab rëkwa Pol

¹ Rarëna ŷa ŷađëfu hnehëryiwu gë ŷal hun. Kerik: «Gë vahnë vëhi ma vërar kitiŷëde ile yelëku ŷa.»^{*}

² Ante nehëryibuho higëna ña nirabuhëhniwo vële lidëho wameh kobëri va. Do tame, gola ŷal hun hna, bare mbokëbu hnësëhnëryindu: ge mbokëbu yiryiwu, kaŷëhnahnëdiloŷna gë vëhni do gë vëŷëntaŷ va fop.

³ Ge ñađun ile rufahnëd Këris ŷa hnësëd bëb hn'ami, nuŷađun. Këris ŷa gena fanka këm gë cape hun, bare tufahnëd fanka falëwu fa hnë wuhnë.

⁴ Paryi nke, ante pakiko kërëwa hna, tufahnëloŷna fanka, bare mbëhnëk gë fanka Wën fa. Do fuhnë fëna fanka këm yebun had gante nkeho umë ka. Bare nufun ga kwëhnaŷun fëna fanka Wën fa.

⁵ Yëkaryin wuhnë dënk, pëcëтарыin bi ikwëtahn ña nke hnë wuhnë. Pacëk bi Yesu Këris hnë wuhnë nke? Mpëd ñoñ gena ile rufahnëd rac.

⁶ Bare ntiyahnéko, pacëk, hnë fuhnë nke.

⁷ Muntadëfunëha Wënu ña soŷe antë aliwu inë wëh. Gena soŷe rufahnënfëfu d'oku fu ŷa hnë wuhnë padëk bare alihahnu ifërën ye, wëla nteŷni nësëde fuhnë dilëfuhna d'oku fërën.

⁸ Ñoñ mëkëdilëfuhna lifu ile hnëmpëlëk gë toña ŷa, ge gena yiryeryëfu haryënkw.

⁹ Natëdëhëfu nte-wo-nte nkobun kwëhnalëfuhna fanka ña do hara wuhnë njawërun. Do muntadëfun ahahnëndawu hafo le tëkwëk hna.

¹⁰ Kerëndidëmu ante nkok ñawëlinëk ñi kabi ñađa yaŷëhawu ge tëkëryibu hnë wuhnë. Ahwëhn a nŷëdako ucankaf ña soŷe yaŷënahnu ikwëtahn hun ña gena soŷe vëvehnahnu.

¹¹ Awa tame, vëŷënta mën, geryin uhnatah hna. Yëkëlehnëryin ahahnëndawu, kamënaŷëhnëlëryindën do gwëryëlëryin. Geryin hnë yam hna, do Wën inä ña gë yam ŷa gë wuhnë nkeđ.

¹² Gaŷëlëryindën gë inahn inte rufande vëŷënta hna. Fop vële hwëtahnëka Wën va nkaŷëryidënihu.

¹³ Arabi Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanu. Arabi Wënu ña pëbënu g'inahn dëwu ña do Iyir Ipacah ña nti avëmënkëlu wuhnë fop.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Galasi Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol herëhnëkëhni vacery sali vante ye Galasi va inji kayëte yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (48 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ya. Pol njihahnëko vankol Galasi va soje karanëhni Wanës Wakasëk na. Ntik rac fagant vële ye wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif do vëyabah kwëtahnëniha Yesu.

Ante kërënak Pol na, biyëna dënk vëryampo nijjëni pëyanihëhni vële hwëtahnëk va tëfëka kacini had gante tëyëk sariya Moyis soje Wënu na mawëhni. Ga nkwëryëk Pol ga nësëde watac kerëk anji kayëte. Nësëd gë wanës wayawah soje pacënhënhëni vëvë Galasi va afo ikwëtahn ntëw hni Yesu na hoëd pehëtëhni. Ntehnëkëhni Wënu na mawëko Abëraham cat haryënk w lëwu ani gë kacahnënde ya. Afo ikwëtahn na hoëd ntihna ahnë asatah haryënk Wënu na, do rac hoëd njiriyera ahnë a nuja uwam ule hnëjëdëha Wënu na.

Wëlin wanës wakëhn nafa hn' inji kayëte: Sariya Moyis gë Wanës Wakasëk, vëfaya gë vëramp, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-5)

Paryi Pol afayik ye do ile nësëk ya toña ye (1.6-2.21)

Sariya ma ikwëtahn (3.1-4.7)

Uryënah Pol soje vëvë Galasi (4.8-20)

Soje Agar gë Sara (4.21-31)

Igo afaya (5.1-15)

Imbahn gë Iyir (5.16-6.10);

Wanës watëkwa (6.11-18).

Simpayi

¹⁻² Ami Pol herëhnëryidëhu anji kayëte, wuhne vëvë vacery sali vambë Galasi vi. Yesu Këris gë Wën Rëm le vëhnëndanëka vësëm ya rëhnako, matina hnë vahnë, gena gë fere ahnë liko afayik. Nka'yëryidërun, ami gë vëyënta mën vële yebun ani vi fop:

³ Arabi Wënu na, Rëm fu ya g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ya!

⁴ Ahwëhn a njëdahnëk ntawary dëwu na soje cosahnahn inav wameh fu na. Koyëna ntihtëkëfë hnë imëk meh iyi duniya vë gaki yi, gante ñadëho Wën Rëm fu ka.

⁵ Arabi cëmbënde Wënu na kwëlëkwël! Amina.

Wanës Wakasëk wëdampo fo

⁶ Ami pëmpëhnahnëko soje gante njancërun aravuna Wën ki! Macëku gë ipërëna Këris na, bare wuhne, tavërun Wanës Wakasëk wadëwu na, waka'wary hnëpa'fun.

⁷ Do ile ye toña ya, umë ye waka'wary gena. Vahnë fo yad nkwëcëtëni Wanës Wakasëk Këris na do wa'yëmpa'yëhnëdëhu.

⁸ Awa ge ahnë yijëk pëyahndë Wanës Wakasëk wante hnëmpëlëk gë wante fëyayirun ni, wëla nke aryampo hnë fuhnë vëfayik hna ma wëla nke dënk mëleka ile watik g'ambin, arabi ndëwani wëh!

⁹ Tëkëmu fëya'wu do mbokëbu rëfëtanëhnëndu tame: ge ahnë pëyadëhu Wanës Wakasëk wanëmpëläh gë wante wawërun ni, arabi ndëwani wëh!

¹⁰ Tame ma'wëhnëniho vahnë bi yëkëlehnëdëfu? Ma Wënu na yadëfu ma'wëhno? Vahnë bi yëkëlehnëdëfu nëjahnëhni g'ami? Ge vahnë rëkakëdëfu yëkëlehnëndu ha gaki, nëjahnëhni g'ami, gekënda aryokunëhn Këris ya.

Wënu na tëhnaka Pol nke afayik

¹¹ Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu wapacëk: Wanës Wakasëk wante hnësëhnëdëmuno na matina hnë vahnë.

¹² Gena ahnë yëdako ma haranëko, bare Yesu Këris yëtëndanëko.

¹³ Nkwëryërun ga nësëde gante nkeho nkeya mën na ante nko'buho hnë ikwëtahn wasëwif na. Njëtërun gante koroteyhnëdëfuho d'us cery sali Wënu ya do njëkëlehnëdëfuho rëkwehnu ka.

¹⁴ Hnë wati rac, ntëbëbuhëhniwo hnë ikwëtahn wasëwif hna vëjarënta mën wasëwif vëyabah. Ha, njawënhëbuho namu warëm fu wa.

¹⁵ Bare Wënu ña tëhnaƙowo ƙoƙëri nte nƙoƙuho naƙila ña do, g'ipërëna dëwü ña, macëko soƙe ryokunjëhnëndëwä. Do ante tëkëko wati ña,

¹⁶ nënjëƙawo njetëndanowa Aju soƙe yiwu fëyawëhni wële wok wëyena wasëwif va. Awa, hnë wati rac wëla aryampo tëyëlëwawohna nƙabo ile rëfëko liwu ña.

¹⁷ Wëla Yerusalem hna dënk yilëwöohna soƙe nƙulëfu wële ryënkwëko nkeni wëfayik va. Bare tañ njiƙuho Arabi hna, tac vokaƙ Damas.

¹⁸ Tac, ante ndëcëko wabëhn watar ña, njiƙu Yerusalem soƙe yëtëlëfu gë Piyer, do wafac ipëhw g'imbëd fëwëlahnëbunëho.

¹⁹ Hnë wati rac nulëwaƙohna afayik ahaƙary; Sak fo nubuho, aheryu Ahwëhn a.

²⁰ Ile herëndëmu yi toña ye, gena wamër. Wënu ña seƙe ye.

²¹ Ga matëƙu hnam umë yiƙu hnë waresiyo Siri do Silisi hna.

²² Hnë wati rac fop wëwë vacery sali vambë Yude va wëyëtëlowohna.

²³ Wanës ña fo nƙwëryëdëniho ga nësëde: «Ale horoteyehnëdëhëfuno ña, fëyahned tame ikwëtahn nte njawërdëho tëkwehn ña»,

²⁴ do cëmbëdënihawo Wënu ña soƙe lëmën ña.

2

Pol gë wëfayik wëjëntaƙ va

¹ Tac, ga ndëcëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), më vokaƙu Yerusalem gë Barënas; njobunëhawo Tit fëna.

² Mbokaƙunëho ƙabi Wënu ña yëtëdanëƙowo yiwu. Hnam, hnë humbar hunte varëbunëho fuhnë fo, nësëhnëbuhëhniwo wële fëlayik had wësankaf cery sali va Wanës Wakasëƙ wante fëyaƙëfuhëhni wële wok wëyena wasëwif va. Naƙëwöohna ƙoku ile liƙu ƙoƙëri ña hafo dol yi nke nafa ƙëm.

³ Tit, nte yeƙunëho ña, mama nƙeho gërek, porosiñilohna dënk soƙe ƙáci.

⁴ Nƙwajëla soƙe háci ña nƙeho ƙabi wële wok wëhwëtahnëna paryi rënkëko fagant fu. Njijëniho njëƙëtehnani njetahnëni gante ntidëni ntihëtahnëni ige afaya fu ƙa nte hnuƙaƙun hnë ibëmënkël fu gë Yesu Ƙëris ña; naƙëniho mbok ntinihëfu wëramp sariya.

⁵ Bare maƙwëntëfuniwohna wëyi vahnë, wëla wati ryampo, soƙe nƙo ayawënhënahniwo toña Wanës Wakasëƙ ña.

⁶ Age wële fëlayik had wësankaf cery sali va ye, ile nkeniho ña ƙwëhnana nafa soƙe lëmën ƙabi Wënu ña yëƙëdina ile nke ahnë. Wëyi vahnë wëwënhënelohna ñoñ ile haranjëdëfuhëhni vahnë.

⁷ Nuni Wënu ña payëƙowo yiwu fëyaƙëhni Wanës Wakasëƙ ña wële wok wëyena wasëwif va, gante payëƙawo Piyer pëyahni wasëwif ƙa.

⁸ Ale liƙa Piyer afayik wasëwif, umë liƙo ami fëna afayik wële wok wëyena wasëwif.

⁹ Sak gë Piyer do gë San, wële fëlayik had wësankaf cery sali va, njawëtëni ƙoku ile ƙwëtehnahnëko Wën ña; më njelëhnënihëfu wëbák ña fëlalëfu ami gë Barënas tufahnahnëni nƙehahn dahëse maƙal yëbëlan fu. Ƙoyëna, maƙalëbunëho fuhnë fop soƙe fuhnë yiƙu gë wële wok wëyena wasëwif, wëhni njini gë wasëwif.

¹⁰ Inë ryampo fo ye ile tëyënihëfuno ña: umë ye ryënkwëtandëfuni wëhaƙëhna wëwë cery sali lëw hni va, do ami fëna umë ñankahnëƙowo lindu.

Pol niraƙëha Piyer

¹¹ Bare ante tëkëko Piyer Antiyoƙ ña, niraƙuhawo satën fo, ƙabi ntëntëdëho.

¹² Ani gë tëƙahnëndëni wële payëko Sak va, wële yaƙwënhëƙ namu háci va, Piyer gë wële wok wëyena wasëwif va tokëlahnëdëniho; bare ga tëƙëni wëracc, pëgwëko pitandëhni, goloƙa tokëlahnëndëni, ƙabi ntaƙëƙawo.

¹³ Wasëwif waƙëntaƙ wale hwëtahnëƙawo Yesu ƙa tëfaryënihawo Piyer hnë nƙeya meh ntëwü hna, hafo Barënas fëna tëfënti nƙeya tac!

¹⁴ Bare ga nuƙu wërëfëna toña ile ƙarajëd Wanës Wakasëƙ ña, niraƙuhawo Piyer tase vahnë fop lehnëwä: «Ge wëjë ale ye sëwif ña, nufëru nƙeya wële wok wëyena wasëwif va, awa hak ƙoƙu aforosiñëndëhni wële wok wëyena wasëwif va nufëni nƙeya wasëwif?»

¹⁵ Fuhnë, wasëwif hnaginëƙëfu, geyilënhëna wële wok wëyena wasëwif, geyilënhëna wëwën.

¹⁶ Njëtinëƙ wapaƙëƙ, Wënu ña dehnëdilahna ahnë catëƙ ƙabi maƙwëhnhëƙ sariya Moysi, bare ntehnëdëha catëƙ ƙabi ƙwëtahnëƙa Yesu Ƙëris. Fuhnë fëna gë ikwëtahn Yesu Ƙëris ña njawëtinihëfu catinëƙ gena g'imawëhn sariya Moysi. Toña ye, Wënu ña dehnëdilahna wëla aryampo catëƙ ƙabi maƙwëhnhëƙ sariya Moysi ña.

¹⁷ Bare ge ƙwëtahnëƙa Yesu Ƙëris soƙe ntehnënihëfu catinëƙ, do njawëtate wëwën yeyinëƙ had wële wok wëyena wasëwif va, umë ntehnëde bi Ƙëris ña liyëhnëdëhëfu wameh? Muk!

¹⁸ Age mbokanëbu sariya Moyis le ravëbu ya, ntiyađëfu ale wok tēfëna sariya.

¹⁹ Toña ye sariya ya njonëhniko icëm. Cëmëbu soje lëwu. Do tame ntidëfu fop ile hnëñëdëha Wënu ja. Gë Këris ya cëmëlahnëbun kërëwa hna.

²⁰ Nkoibu yënëdu, bare gena ami wok yënëd, Këris ya yënëd hnë ami. Tame, nkeya mën mba vahné ja, ankeya kwëhn g'ikwëtahh Ajë Wënu ja ye, umë ale yahnëko do yëdahnëk ntaŵary dëwu ja soje lëmën.

²¹ Dihëtëda nafa ile ntinëhnëkëfu Wënu ja. Toña ye, ge sariya ya satënëd, awa icëm Këris ja kwëhnana nafa!

3

Sariya ma ikwëtahh

¹ Wuhnë vëvë Galasi vi, nambërun hakili! Mo ga havëku? Tufëmu wapacëk Yesu Këris pakiko hnë kërëwa hna!

² Uwi rëy fo yađëfu alëkwawuno: g'imawëhn sariya ja bi nuŵarun Iyir Wënu ja ma g'ikwëtahh Wanës Wakasëk ja nke?

³ Hak kođun ahnambu hakili aki? G'iyir Wënu ja pëgwërunëho; tame ñađun bi afuhnawu gë wëfanka hun wa dënk?

⁴ Ile hnurun do yëtërun yi fop, kwëhnana bi nafa? Diyahnëlohna koyëna nke!

⁵ Gena bi Wënu ja njëdaku Iyir ja do ntid hnë wuhnë viyë vifëmpëhnahna? Soje ile wawëndun sariya ya bi ntid virac, ma kabi Wanës Wakasëk ja hwëtahhërun?

Ahnë catëdina gë sariya

⁶ Yëkëryina Abëraham: «Më kwëtahhëka Ahwëhn a Wënu ja do Ahwëhn a Wënu ja soje rac catahnëka g'Abëraham.»*

⁷ Awa, tēfëka ayëtu iyin: vële hwëtahhëka Wën va fo ye vëva Abëraham va.

⁸ Do fëna Vikerëh va mbiyëk ga nësëk, Wënu ja catahnëdëha gë vële wok vëyena wasëwif va soje ikwëtahh dëw hni ja. Soje umë ye, pëyahnik Vikerëh hna Wënu ja ntehnëkawo Abëraham koßëri fo: «Soje hu ya ndëwadëfuhëhni wafulunda ja fop.»*

⁹ Awa, vële hwëtahhëk va, Wënu ja ndëwadëhëhni had gë Abëraham ale hwëtahhëko ka.

¹⁰ Fop vële ntiyahhëk sariya ya catënëdëhëhni va hn'idëwan meh Wënu ja nkeni, kabi kerik hnë Vikerëh hna: «Meka ale wok tēfëdina kwëlëkwël fop ile herik kayëte sariya hna.»*

¹¹ Do tēk pac, sariya ya catënëdina ahnë haryënk Wën hna. Vikerëh va nësëk: «Ale satëk g'ikwëtahh nkođ kwëlëkwël.»*

¹² Bare sariya ja nëmpëlëk g'ikwëtahh ija. Vikerëh va më lehnëk: «Ale lik ile ntehnëk sariya ja, nuŵađ uwam paryi wa.»*

¹³ Këris ya cosahnëk soje pehëtahhëfu hn'idëwan meh Wën nte njojëk sariya ja; maŵëk nke idëwan meh Wën nte rëfëkawo nuŵayin ja. Vikerëh va pëyahnëd: «alewo-le hanjëde hn'atëh* hna ale ryëwanik wëh ye.»

¹⁴ Rac nke koyëna soje vële wok vëyena wasëwif va nuŵantahnini gë Yesu Këris idëwan përen nte ntehniko Abëraham njëdäde ja. Awa g'ikwëtahh ja, nuŵađen Iyir Ipacah nte ntehnëk Wën njëdahnëd ja.

Sariya gë ile ntehnëk Wën njëdadëha Abëraham

¹⁵ Vëyënta mën, yëkënefu ile ryëcëtađ hnë duniya li: ge ahnë a kahnëndëk akwëtëla soje wadëwu ja gante canjëk ka, ahnë kođina nkwađ watac ma nkwen iñë.

¹⁶ Awa, Wënu ja ntehnëko ntinëhnëdëha Abëraham viyë vifëren do gë ale hnagëde hnë umë ya.* Vikerëh va dehnëna: «gë vële hnagëde hnë umë va», had wëjë lehnëk vahné vëyabah ye, bare «ale hnagëde hnë wëjë», umë fëhnëtanëd aryampo fo ye: umë ye Këris ja.

¹⁷ Awa, ile hnësëhnëdëmu ya, umë ye: Wënu ja gë Abëraham kahnëndëko akwëtëla ntëwu ja ten, tac, ante nuŵako kwëtëla ja wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw warar ja (430), tēkiko sariya Moyis ja. Bare wëla toye kođina ñayët nafa akwëtëla ja do ntihtë ile ntehnëkawo Wën Abëraham ja.

¹⁸ Ge gë sariya ja nuŵađe dëw ja, awa gođina gë ile ntehnëkawo Wën Abëraham ja. Bare gena koyëna. Soje akwëtëla ja njëdëka Wënu ja Abëraham dëw ja.

* 3:6 3:6: Wapëgwala 15.16 * 3:8 3:8: Wapëgwala 12.3; 18.18; 22.18 * 3:10 3:10: Divëta Sariya 27.26 * 3:11 3:11: Abakuk 2.4 * 3:12 3:12: Soje Walevi 18.5 * 3:13 3:13 *Alewo-le hanjëde hn'atëh*: Mëntëndëlehnik gë kërëwa ja. (Divëta Sariya 21.22-23) * 3:16 3:16: Wapëgwala 12.7

¹⁹ Awa, ye yeho doku sariya Moyis ŷa? Nkwëniko soŷe vankeya vameh vahnë hafo tëki ale hnagëde hnë hnënk Abëraham ŷa. Soŷe lëwu ŷa ntiko Wënu ŷa ile ntehnëkawo Abëraham ŷa. Iŷi sariya, wamëleka yëtëndanëkawo Moyis do umë yeho ahnësëhn vahnë ŷa.

²⁰ Bare ante kwëtëlëdëniho Wënu ŷa gë Abëraham ŷa, Wënu ŷa ßalëlawohna gë ahnësëhn; paryi nke Wënu ŷa, umë fo hahnëdëko.

²¹ Tame, sariya Moyis ŷa nkwaŷëk bi ile ntehnëka Wën Abëraham ŷa? Muk! Ge sariya ile kahnëndëk Wën gë Moyis ŷa kokënd njëdahn vahnë va uwám paryi wá, awa ahn'a ntehnëdë sariya ŷa kod' catëna.

²² Bare gena rac. Vikerëh va tufahnëd' d'uniŷa ŷi fop hnë imëk wameh hna nke soŷe Wënu ŷa ntihahn ifërën ile ntehnëkawo Abëraham ntinëhnëd'ëhëhni vële hwëtahnëka va soŷe ikwëtahn dëw hni Yesu Këris ŷa.

²³ Ani gë tëkahnindo Këris ŷa, umë ale rëfëko kwëtahnin, sariya ŷa likëfuno vëramp, hafo hale njëtëndaninëkëfu ikwëtahn tac.

²⁴ Koyëna sariya ŷa yeho had ayëka fu ŷa hn'inkaw' nte faßarëkëfu Këris hna, catënahninëfu g'ikwëtahn.

²⁵ Tame, Këris tëkik, tëfëka kwëtahnina; goyilënëhna hn'iyëka sariya hna.

²⁶ Fop vutah Wën yerun soŷe ikwëtahn hun Yesu Këris ŷa.

²⁷ Wuhnë fop njaryirun tufahnahni gë Këris ŷa nkerun, umë sudarun.

²⁸ Tame wuhnë fop aryampo yerun hn'ibëmënkël gë Këris. Soŷe umë ye sëwif ma ale wok gena sëwif gona, aramp ma ale ye afaya gona, asan ma asëval gona.

²⁹ Do ge Këris ŷa hwëhnëku, awa vëva Abëraham va yerun do nuŷadun idëw ŷa gante ntehnëk Wën ka.

4

Vutah Wën

¹ Awa, ile hnësëhnëdëmu ŷa, umë ye: ge ale rëfëka ntëw ŷa fatah fo wok, umë vëhnëmpëlëna gë aramp, mama nkehahnëk umë ale hwëhnëk fop ŷa.

² Tëfëka mawëhnëhni vële wënkëka umë gë vilëwu va hafo tëk wati ile kahnëndëk rëmu ŷa.

³ Koyëna nke soŷe lëw fu ŷa fëna. Kobëri ŷa had vutah nkeyinëko, wënamu wavë d'uniŷa wí likëfuno vëramp.

⁴ Bare ante tëkëko wati le kahnëndëk Wën ŷa, payikawo Aju: naga asëval, do mawëko nke hnë imëk sariya Moyis hna.

⁵ Njijëko soŷe pehëtëhni vële tampëko sariya va, do kolahnin nkeyin vutah Wën.

⁶ Soŷe tufahnahn vutah vuntëwu yerun, Wënu ŷa cañetik Iyir Aju ŷa walawary walëw fu hna, Iyir nte ryekayehnéd'ëhëfu: «Apa! Rëm mën!»

⁷ Koyëna, ale-wo-le hnë wuhnë gona aramp, bare fatah Wën ye; do kabi vutah vuntëwu yerun, Wënu ŷa njëdadëhu idëw nte wárunjik soŷe vutah vuntëwu va.

Uryënah Pol soŷe vëvë Galasi

⁸ Kobëri ŷa, yëtëlnawohna Wënu ŷa do vëramp wamën wale wok gena wamën paryi yerunëho.

⁹ Bare tame njëtërunëha Wënu ŷa, do Wënu ŷa yëtëku ntëbu d'us. Awa, hak kodun avoku awawëhnëndu wënamu wale wok kwëhnana imëk gë nafa? Vëramp vëlëw hni bi ŷadun avokawu?

¹⁰ Ntënënerun d'us wafac wëryampo gë wadepera wëdampo gë wëwati wëryampo do gë wabëhn wëdampo!*

¹¹ Nkehahnahnéko antë ambër mën ŷa nke nafa këm soŷe lëw hun ŷa!

¹² Vëŷënta mën, këlamu geryin afaya had ami; gena bi gwëcëtafu yewu had wuhnë, vële wok geluhna hnë sariya hna? Kobëri ŷa ñoñ diluhna ile lavëko.

¹³ Njëtërun, soŷe ile resëbuho ŷa wohahnëbuho ŷal hun hna tac fëyawu Wahnës Wakasëk ŷa ryënkwëryënk w' ŷa.

¹⁴ Imbahn mën ŷa gwamëlohna njëki, bare kehalunohna, kayahnëluhna fëna g'ami. Bare kacarunëhowo had mëleka Wën ma had Yesu Këris dënk.

¹⁵ Natëkuno d'us! Kodëfu hnësëhnu uŷi cedfeya: ge kokëndunëho alokëtaŷu vinkër hun vi ayëdawuno, ntikëndunëho. Ye lë fë laku tame?

¹⁶ Aŷëw hun bi yebu kabi toña ŷa fëyadëmu?

¹⁷ Vahnë vële waŷëmpaŷendëhu vi ñadëni d'us nuŷanihu, bare iña dëw hni ŷa yivëna. Pitëndëlehnënihëfu ñadëni soŷe ayehahnu gë vëhni.

* 4:10 4.10 Pol nësëd' soŷe viyë vile ntidëniho wasëwif wá do vile wok tëfëlahna mawëni vëvë Galasi va.

¹⁸ Njivëk iña dūs ŋa ge fērēnak ŷađu. Do iña tac nte hwēhnarunēho nte nkelahninēko ŋa tēfēka aworyeru kwēlēkwēl.

¹⁹ Vutah mēn, mbokēbu horotēndu g'ahaŵary soje hun ŷa, had asēval hnagēd, hafo pac padēku nkeya Kēris ŋa.

²⁰ Ŋakēndēbu dūs nkelahnin hnē iŷi wati soje hnēsēhnu nēsa njamah. Pēmpēhnahnēko dūs soje hun ŷa.

Soje Agar gē Sara

²¹ Pēyaryino, wūhnē vēle pecehnēk ayewu hnē imēk sariya Moyis vi, gwērēyēdfluhna bi ile kerēk Moyis ŷa?

²² Hnē kayēte wanēs Wēn hna kerik: «Abēraham vucan vuki nuŷako: fēndampo gē Agar nte yeho aramp ŋa, fēñēntaŵ fa gē Sara nte yeho asēvalu ŷa.»

²³ Fandēnkwēryēnkŵ fa hnē iña asan g'asēval nagiko, bare fakigēna fa soje ile nēsēko Wēnu ŋa nagahniko.

²⁴ Watac nke ile pēhnētānēd: vēŷi vēsēval vēhi, had vakwētēla vaki nkeniho. Agar ye had kwētēla mbē Kuŋ Sinayi ŋa, hn'ile njēdākawo Wēnu ŋa sariya ŷa Moyis. Umē hnagēdēhēhni vēramp va.

²⁵ Agar ye Ikuŋ Sinayi nte ye Arabi ŋa. Do fēna umē fēhnētānēd inaw ŷerusalem bē tame ŋi. Umē aramp ye gē vēle lēdēk hnam va had gante nke Agar gē vutah vuntēwu va.

²⁶ Bare Yerusalem vē g'ambin ŷa gena aramp do umē ye hnēm fu ŷa.

²⁷ Vikerēh va pēyahned:

«Natēryiŷi, wējē asēval ale wok kwēhnalihahna fatah! Dekary uhnatah ŵa, wējē ale wok yētēlihna ulav donk hnag!

Wējē ale ravik a, vutah hu va yaβēd dūs ntēbini vutah asēval ale hwēhnaka asan.»

²⁸ Do wūhnē, vēŷēnta mēn, vutah Wēn yentirun had Isak, gante ntehnēkawo Wēnu ŋa Abēraham ka.

²⁹ Awa fante hnagiko hnē ŋahnēl asan gē asēval, kēm fo ntidēhawo fante hnagiko gē Iyir Wēnu ŋa, do koyēna nkok ha gaki.†

³⁰ Awa, ye ntehnēk Vikerēh va? Mē lehnēk: «Daryehna asēval aramp aŷi g'aju, kabi aju asēval aramp aŷi tēfēlahna nuŷanti idēw ajē asēval ale wok gena aramp aŷi.»‡

³¹ Awa, vēŷēnta mēn, fuhnē geŷilēnēhna vutah asēval aramp, vutah asēval ale ye afaya ŷa yeyinēk.

5

Igo afaya

¹ Soje ige afaya ŋa pehētēkēfu Kēris ŷa. Awa, yaŵēnaryin! Antē aŵaŵu avokawu aŷabiwu gē vankēnca utamp!

² Nēparyino! Ami, Pol, ntehnēdēmu: ge hāci ŷa hwētahnērūn, awa Kēris ŷa bokēdīna kwēhna nafa soje hun.

³ Do mbokēdēfu hnēsēhnu wapacēk: asan ale-wo-le ŷad kāci, sariya ŷa fop rēfēka ntēnēn.

⁴ Wūhnē vēle yēkēlehnēd asatu haryēnkŵ Wēn hna gē sariya ŷa, pitēlērūn gē Kēris ŷa; goryaryēluhna ile njēdākuno Wēn hnē Kēris ŷa.

⁵ Bare fuhnē, Wēnu ŋa hwētahnēbun ntid sat fu haryēnkŵ lēwu; napēdēfun rac gē idema Iyir Ipacah iŋa.

⁶ Ale ye hnē bēmēnkēl gē Yesu Kēris hna, kācik kācina umē kwēhnana nafa! Ihwēhn nafa ŷa, umē ye: ikwētahn nte rufahnik g'īnal ŋa ye.

⁷ Gwēr kahnetarunēho! Awa mo yēdēhnēku nkaŵ ŋa soje memaŷehnahnu arēfu toña ŷa?

⁸ Ile porosinjēdēnihu vahnē ŷi matina hnē Wēn le rēhnaku hna!

⁹ Ntehnēdē: «Levir toye matēndēd fop ile hnēgwik ŷa!»*[†]

¹⁰ Ami, Ahwēhn a njēdako ikwētahn soje hun ŷa: pacēko nahađun gē ami ki. Awa ale-wo-le waŷēmpaŷendēhu ŷa, piniŋēde, gante-wo nke ka.

¹¹ Do ami, vēŷēnta mēn, tēfēka kācini catahnēni bi wobu haraŋēndēwēhni vahnē va? Ge koyēna nkekēnd, gokēnda horotehnēndewu? Wati rac vahnē va davakēndilēhnhina g'ami kabi rēkakēndēwohna fēyahndēndu Kēris ŷa cēmēk kērēwa hna.

¹² Vēle waŷēmpaŷendēhu soje hāci va araβi ntēpētani fop vēhni dēnk!

† 4:29 4:29 Awa fante hnagiko hnē ŋahnēl asan gē asēval, kēm fo ntidēhawo fante hnagiko gē Iyir Wēnu ŋa, do koyēna nkok ha gaki. Soje ile ryēcetak fagant Isēmayel gē Isak rēfētayik ani. (Wapēgwala 21.9) ‡ 4:30 4:30 Yēkēryin iŷi yēb Wapēgwala. 21.10 * 5:9 5:9: Matiye 13.33

¹³ Wuhnë, vëyënta mën, macirun soje ayewu afaya, bare inji ge afaya, antë njëdaŵu fere alihahnëdu ile ñađ ikihn vahnë nte watik mbahn hna! Geryin vëryokunjëhnël gë iña ɲa.

¹⁴ Sariya Moyis ɲa fop hn'anji kwëđa fo pankëlëk: «!Jahnëryehna aýënta hu ɲa had wëjë dënk.»^{*}

¹⁵ Bare ge ɲarëlëđun do asemëlëndu, awa kwëtëryin hakili, ge gena umë mbëvehnëlëđun.

Imbahn gë Iyir

¹⁶ Awa wëli ile lehnëđëmu ɲa: tavëryina Iyir Ipacah iña njasary duniya hun ɲa, koyëna, tëfëđiluhna ile ñađ ikihn vahnë nte watik mbahn hna.

¹⁷ Viña vitac wëtëđ g'ile ñađ Iyir Ipacah iña, do Iyir Ipacah iña mëtëđëni g'imbahh iña; ñëwëlëni dús, soje umë ye kodiluhna aliwu ile ɲađun ɲa.

¹⁸ Bare ge Iyir Ipacah ɲa yasaryëđëhu, goluhna hnë imëk sariya hna.

¹⁹ Tëk nunde dús ile ntiyehnéđëhëfu ikihn vahnë nte watik mbahn hna: ndakëntal nte ñëwëk Wën gë nkeya kayak do gë tonkah,

²⁰ icëmb ile wok gena wën paryi, gë akavëla, gë iñëw vëyënta hni, gë wasonko, gë iñëwary, gë iyap, gë iña dëb vëyëntaw, gë icënkwendëlehn do pitëndëlehn vahnë;

²¹ iña ile kwëhnëni vahnë, use uñen dëcët, itok dëcët do viyë vihawary vile wëntëlëk gë viyë ki. Awa tame kwëtëryin hakili soje waɲi gante nësëhnëmuno kobëri ka: vële lid koyëna va vëhnuɲadina jëŵa Inaw Wën hna.

²² Bare wëli ile nagëđ Iyir Ipacah ɲa ahnë hna: iña ɲa ye, gë uhnatah ŵa, gë yam ɲa, gë đuiñëna ɲa, gë iguk ntaŵary ɲa, gë ikwëhna nëf ɲa do gë ikwëtahn ɲa,

²³ ipërëna ɲa do gë ipëla nkaf ɲa. Sariya ɲa ñëwëlëhni hna vële ye aki va!

²⁴ Vële kwëhnëk Yesu Këris va pakëni kërëwa hna fop ikihn vahnë nte watik mbahn hna gë fop viña vidëwu va.

²⁵ Age gë Iyir Ipacah ɲa njënëđën, maŵënëfu njasaryëndëfu.

²⁶ Antë naýënanenden soje viyë vile wok kwëhnana nafa! Antë conkënden! Antë iñëwary nke yëbëlan fu!

6

Idemal

¹ Vëyënta mën, ge ahnë pëlayik ga ntëntëđ, wuhnë vële njasaryëđ Iyir Wën va bokaryëryina hn'ankaw përen hna; bare tëfëka nke gë wanës wanëɲah. Kwëtëryin dús hakili, antë aŵawu yëkëhnahn ɲa wuhnë fëna.

² Demalëryindën wuhnë fop: do koyëna, maŵëhnëđun sariyaKëris ɲa.^{*}

³ Age ahnë ntiyahnéka iñë nke, awa gel iñë, nkaf ntëwu ɲa dënk tokak!

⁴ Arabi ale-wo-le pëcëta wapacëk gante ntid ka đoku ile kwëtëhnahnëka Wënu ɲa. Ge nëɲahnëka gë watac, awa tëfëka nëɲahna minu fo, hara mëntëndëlehnëna g'ile ntidëni vëyëntaw va.

⁵ Ha, ale-wo-le sah lëwu ɲa rëfëka nti.

⁶ Arabi ale haraɲëđe wanës Wënu ɲa caha ale haraɲëđëha ɲa fop ifërën ile kwëhnak ɲa.

⁷ Antë arokayiwu: Wënu ɲa yafajëđëna. Ahn'a ile nađëk ɲa mbarëpëđ.

⁸ Ale hnađëk soje natëndan ile hihnek mbahn đëwu hna, ahnë arac icëm iña mbarëpëđ; bare ale hnađëk soje hnatah Iyir Ipacah ɲa, ahnë arac uwám sër ŵa mbarëpëđ.

⁹ Dindëñëfu ufërën hara cilëtayilënëhna; kabi ge cilëtayilënëhna, mbarëpëđën ge wati ɲa təkëk.

¹⁰ Awa, hnë wafac wale wokëfu duniya li, đokunjëñëfu soje ufërën vahnë fop, do kas soje vële vankinëk kwëtahn va.

Wanës watëkwa

¹¹ Tame, yëkëryin viɲi viker vicankaf, gë wëbák mën ɲa dënk kerëhnëryidëmu!

¹² Vële forosiñëđëhu aháciwu va, vahnë vërac ñađëni naýënanëndëni háci hun ɲa. Iryampo le ñađëni ɲa, umë ye: kehahnëni antë korotehnini soje ikaraɲ vahnë icëm Këriskërëwa hna.

¹³ Vële forosiñëđëhu aháciwu va vëŵawëhnëna vëhni dënk sariya Moyis ɲa! Naýënanëndëni fo ñađëni aháciwu.

¹⁴ Ge ami ye, icēm Ahwēhn fu Yesu Kēris kērēwa hna fo hnaŷēnahnēdfu; kabi, rac liko had viŷē vivē d'uniŷa vi cēmēk soŷe lēmēn, do ami fēna, had cēmēbu soŷe viŷē vi d'uniŷa vi.

¹⁵ Háciru kácilihna umē fop kwēhnana nafa! Ihwēhn nafa ŷa, umē ye arabi Wēnu ŷa ntifu g'ahawāry.

¹⁶ Soŷe Isērayel ŷa, bulunda Wēn ŷa gē fop vēŷēntaŷ va, ŷuhnē vēle rēfēd iŷi siyab va, arabi Wēnu ŷa maŷēryanēhnu yam ŷa gē kaŷēhnahn dēŷu ŷa.

¹⁷ Tame, antē ahnē mbok njonēhne ryēñah, kabi vandag vante hnuŷaŷu soŷe Yesu va yeho mbahn hna.

¹⁸ Vēŷēnta mēn, arabi ipērēna Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris nke gē ŷuhnē! Amina.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Efes Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol hërëhnëkëhni anji kayëte vële hwëtahnëk hnë nkol Efes hna. Bare vikerëh vicër vindaw hn'inji kayëte nësëna soje Efes. Mpëd umë yak kayëte ni cahini vëvë vacery sali vajabah vamb nkal Asi Toy va fop. Anjiko Efes hna wati nte njasëdëho nkaŵ ntëwu kigëna ja (Vantiyehn 18-20) do wati nte mbokako rarëna ja añëwëko hnam wabëhn watar. Akerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ja) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ja).

Pol kerëk anji kayëte gante ndënkwëtehnahnëdëhëhni nële hwëtahnëk va bi vëhni mo yeyinëk paß gë Këris. Fop kayëte ni nësëd ibëmënkël fu gë Këris ja do karanjëdëhëfu ibank nte rëfëka kwëhnalin gë umë. Iyir Ipacah ja ryemadëhëfu njahnëlënden do maŵëhnëlënden: ten wäsëwif wa gë vële wok vëyena wäsëwif, tac yëbëlan fop vële hwëtahnëk hnë cery sali va, yëbëlan vësëval gë vësän hni, vutah gë warëm hni do gë vëramp gë vële hwëhnëkëhni.

Pol nësëd soje doku Sintani ale yëkëlehnëd tavëtehnëni vahné va inji bëmëkël. Akaranjëdëhëfu hak mëтарыëden iyi wët hn'ile njëdadëhëfu Wën wivëta: toña, usatah, fanka pëyahh Wanës Wakasëk, ikwëtahn, ipëh. Antëhnëdëhëfu njëfayin wati-wo-wati.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: uyas, ile sowiko, fanka.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ibëmënkël wäsëwif gë vële wok vëyena wäsëwif Këris hna (1.3-3.21)

Ibëmënkël bulunda vële hwëtahnëk hna (4.1-6.9)

Ibëmënkël vële hwëtahnëk

Wët ikwëtahn (6.10-20)

Simpaÿi rëkwa (6.21-24)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ja yak koyëna, kerëhnëdëmu wuhné vëfacah do vële hahnëndahnëka Yesu Këris:

² Arabi Wënu ja, Rëm fu ja g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ja!

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ja Yesu Këris! G'ibëmënkël fu gë Këris ja ndëwak vintaŵary vidëw fu va gë fop wadëwara wadëwu wade watik mbin hna.

⁴ Ani gë ntihahnënd duniya ja Wënu ja rëko tëhnafu, g'ibank fu gë Këris, danko nkehahnin vëfacah do vële wok vëhwëhnana dahëse wëh haryënkw lëwu.

Hnë injahn hna,

⁵ rëko tëhnafu nkeyin vërahu gë fere ibank fu gë Yesu Këris. Rac ye ile ñadëho Wënu ja do pëhnako nti

⁶ danko cëmbinëhna soje ipërëna camah dëwu nte njëdëkëfu aki fo hn'ibëmënkël fu g'Aju aÿahnik a!

⁷ Hn'ibëmënkël fu hna gë umë, gë sat lëwu ja pehëtinëkëfu, tavëhëninëkëfu wameh fu ja. Aki Wënu ja tufahnëk had gante naÿëk ipërëna dëwu ka.

⁸ Njëdëkëfu dus ipërëna tac do ntik rac gë fop yasery do hakili fërën.

⁹ Ha, njëtëdanëkëfu ile ñadëho ja, ile sowiko ja, ile pëhnako, hnë përeña dëwu hna, nti hnë Këris hna.

¹⁰ Ile pëhnako ja ntiyehnéd ge wati ja padëk: rac ye ñarëp hnë asankaf aryampo fo, Këris, fop vile yehëhna mbin hna do nkal hna.

¹¹ Hnë ibëmënkël fu hna gë umë, nuÿabun lëw fu ja, gante pëhnako Wën ka. Rëkëd ntind fop kabi pëhnako do ñak koyëna

¹² danko icëmb ntëwu ja njëwi soje fuhnë vële ryënkwëk hwëtahnëka Këris va.

¹³ Wuhné fëna, ante nkwëryërun wanës toña ja, Wanës Wakasëk wante fehëtëku ja, kwëtahnërunëha. Hnë ibëmënkël hun hna gë umë, wuhné fëna njëdayirun iyavëta ile ntëhnëkuno njëdadëhu ja, iyavëta rac ye Iyir Ipacah ja.

¹⁴ Umë ye sah ryënkwëryënkw hnë idëw nte hnapëden hafo nuÿayin fop ile ntehnëko Wënu ja njëdadëhëfu. Iÿin fop soje icëmb ntëwu ja njëwi ye.

Iyëfa Pol soje vëvë Efes

¹⁵ Soŋe rac ye, ami fëna, kobëri ga nkweyëŋu ga nësëde soŋe ikwëtahn hun ŋa hnë Ahwëhn fu Yesu do iŋahn hun vēfacah fop ŋa,

¹⁶ camehnëdëfuha kwëlëkwël Wënu ŋa soŋe hun ŋa. Anahadëmu wayëfa mën hna.

¹⁷ Tëyëdëfuha Wën Ahwëhn fu Yesu Këris ŋa, Rëm le hwëhnëk icëmb ŋa, njëdaŋu iyir yasery g'itufëhnahn nte yëtëndanëdëhuna Wënu ŋa.

¹⁸ Tëyëdëfuha ntancën wahakili hun ŋa gë humpen Iyir Ipacah ŋa, soŋe ayëtu itama nte njëdaku imac ntëŋu ŋa, g'uvetak icëmb ntëŋ dëŋu ŋa, antëŋ nte cahëdëhu gë vēfacah vēyëntaŋ va,

¹⁹ do gë fanka samah lëŋu soŋe fuhnë vēle hwëtahnëk va. Fanka farac ye fale

²⁰ vokaryika Këris fagant vēsëm do ntañënda farëhw lëŋu hnë mbin hna,

²¹ cëpëk inaw ŋa fop, cankaŋ, fanka, gë fop uŋëka do fop wamac wale hođe maci hnë iŋi duniŋa bare fëna duniŋa ile yejëk ŋi.

²² Ha, Wënu ŋa hwëtëk fop hnë wakwër Këris hna. Umë ale sëpëk fop, Wënu ŋa njëdahnëka nke nkaf Cery Sali ŋa.

²³ Vële hwëtahnëk va ye mbahn Këris ŋa, do Këris hnë vēhni ntëdëk; padënkëhni fop, umë ale fadëned fop.

2

Uwám ule njëdahnëd Këris

¹ Do wuhnë, kobëri ŋa maŋwëhnëluhnahna Wënu ŋa, walaŋary hun ŋa cëmëko soŋe wameh hun

² wante yasahnëdunëho kobëri ŋa. Atëfëtalahnëdun vantiyehn vahnë vēle ye duniŋa li. Amawëhnëdunëhawo asankaf wafanka waweh wale ye ambin. Aŋi asankaf ye iyir meh ale ryokunëd aki hnë vēle wok vēŋawëhnëdilahna Wën va.

³ Fuhnë fop nkeyinëko had vēhni, ankentinëkëfuno gante ñad ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ka, antidenëho gante ñad vimbahn fu ka do wahakili walëŋ fu ka. Soŋe ile yeyinëko ŋa, akëbënayehninëkëfuno korotin kitin Wënu ŋa had vēyëntaŋ va.

⁴ Bare Wënu ŋa, soŋe ikaŋyëhnahn cankaŋ ntëŋu ŋa g'iŋahn cankaŋ nte ŋahnëkëfu,

⁵ fuhnë vēle sëmëko gë wadënt wadëŋ fu ŋa, njëdäkëfu uwám ŋa gë Këris ŋa — ipërëna Wënu ŋa fehëtëku.

⁶ Hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris hna, mbëhnëndehnekëfu ndampo fo do ntañëndëkëfu mbin hna.

⁷ Koyëna ntik d'anko tufëhni vahnë vēvë cahn va ipërëna camah g'uhnëfak ule kwëhnahnëkëfu hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris.

⁸ Kabi, g'ipërëna Wënu ŋa pehëtirun, gë fere ikwëtahn hun. Rac matina hnë wuhnë, uyëd Wënu ŋa ye.

⁹ Rac matina hnë vantiyehn, d'anko ahnë antë kumanënd.

¹⁰ Ha, umë yahanëkëfu; hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris, antikëfu d'anko ntihahnin vantiyehn vapërën vante këbënanëhnëkëfuno kobëri ŋa Wënu ŋa, d'anko njasënden koyëna.

Fop mbëmënkëlinëk gë Këris

¹¹ Soŋe rac, dënkweŋaryin waŋi: kobëri ŋa, wuhnë vēle wok geluhna wasëwif hnagihna; wasëwif ŋa macëdënihu vēle wok «vēhácina» vēhni mëcadëni vēhácik soŋe ile ntik wák ahnë mbahn dëŋ hni hna.

¹² Hnë wati rac ŋawërunëhawo Këris, gentahnilunohna gë bulunda Isërayel ŋa, vēhneh yerunëho hnë vakwëtëla gë Wënu ŋa, nkerunëho duniŋa li gë itamahm këm do gë Wën këm.

¹³ Bare gaki, soŋe bëmënkël hun gë Yesu Këris ŋa, wuhnë vēle yeho kobëri ŋa ŋawët, sat Këris ŋa pañëndajëku.

¹⁴ Ha, umë dënk ye yam lëŋ fu ŋa: mbëmënkëndëlehnëkëhni wasëwif gë vēle wok vēyëna wasëwif. Apërëkanëk kece ile fitëndëlehnëkëhniwo ŋa: kece rac ye iñewël. Gë sadëha mbahn dëŋu ŋa

¹⁵ sariya ŋa g'ile tëyëk ŋa gë vakwëda vantëŋu va goryaryëlohna nafa. Antik aki gante kod' ntihahn hnë umë wasëwif ŋa do vēle wok vēyëna wasëwif, ahnë hasëk aryampo fo, do koyëna nti yam ŋa,

¹⁶ do konjëndëlehnëhni gë Wënu ŋa vēhni vēhitak hnë mbahn ndampo fo, g'icëm ntëŋu kërëwa hna do koyëna ndaw ñewël ŋa.

¹⁷ Anjijëk pëyawu yam ŋa wuhnë vēle ŋawëko va gë vēle rëhako va per.

¹⁸ Kabi, hnë bëmënkël fu g'umë hna, fuhnë fop, wasëwif gë vēle wok vēyëna wasëwif, kodën pëŋayinëhna Rëm ŋa, hnë Yir ndampo fo.

¹⁹ Aki, goluhna vëhneh ma vële ryecalëd; bare nkentahnirun hnë bulunda vëfacah hna, wuhnë ye tere Wënu ña.

²⁰ Nkerun cery yëryik do vëfayik va gë wakila ña ye sah ryënkwëryënkw yã, do Yesu Këris umë dënk taka ndënkwëryënkw ye.

²¹ Hnë umë cery ña fop njawënad do matëndad nke cery pacah hnë Ahwëhn.

²² Hn'ibëmënkël hun hna g'umë, wuhnë fëna, nkerun ndampo fo cery nte yëryëde soje ayewu yëwa Yir Wënu ña.

3

Doku Pol pab gë vële wok vëyena wasëwif

¹ Soje rac njëfadëfuha Wënu ña, ami Pol, ale sëdik kabi doku Yesu Këris yã lidëfu, danko ryemahnu wuhnë vële wok geluhna wasëwif.

² Akwëtahnebu paryi nkwëryërun doku ile kwëtehahnëko Wënu ña liwu, hnë fërenak lëwu hna, gante kođ ntinëhnahnu ile ñad yã.

³ Ha, Wënu ña pidëtëko vinkër va soje njëtëndano ile ñad nti sowik yã, had gante kerëhnëmu ki gë wanës wante wok yabëna.

⁴ Age karanërun rac, kođun ahamahnu hafo bi ne njëtëbu ile sowiko do ntik Wënu ña Këris hna.

⁵ Kobëri ña, Wënu ña tufëliwöhna vahnë va iyin ile sowiko. Bare gaki antik Iyir ña tufëhni vëfayik vëfacah vëlëwu va do gë wakila wadëwu ña.

⁶ Wëli ile pëhnëtanëk vijë vile sowiko va: gë fere Wanës Wakasëk ña, vële wok vëyena wasëwif va kwëhnani antëw ndampo fo gë wasëwif wã, nkeni mbahn ndampo fo do nkentahnini ndampo fo hnë ile ntehnëko ntinëhnëdëhëhni hn'ibëmënkël ntëw hni gë Yesu Këris hna.

⁷ Wënu ña, hnë ufërenak lëwu hna, g'antiyehn fanka falëwu fa, njëdako yewu aryokuñëhn Wanës Wakasëk.

⁸ Ami, ale yak vak hnë fop vëfacah hna, nuɣabu untënah fëyaɣuhni vële wok vëyena wasëwif va uvetak va Këris le wok puđina

⁹ do yëtëdanëwëhni vahnë va fop gante ntiyëhnëd Wënu ña vijë vile pëhnako nti do sowiko kobëri kantëm hnë umë, ale liko fop vile ye va.

¹⁰ Do ntik rac, danko, gë fere cery sali ña, fop vële hwëhnak cankafo do wëka ambin hna mëk njëtëni usery Wën gë fop wasifa walëwu wa.

¹¹ Hnë vëyin fop tëfëk nahan mbë kantëm ntëwu nte ntiyëhnëk hnë Yesu Këris Ahwëhn fu yã.

¹² Hn'ibëmënkël fu gë Këris, gë fere ikwëtahn fu hnë umë, kođen pëgayinëhna Wënu ña g'idëkëna fop.

¹³ Soje waɣi fop, muntadëmu, antë aresaɣu wahorot wale horotëdëfu soje hun; umë ye icëmb hun ña.

Uyëfa soje vëvë Efes

¹⁴ Soje rac ye andëkwëhnëdëfu haryënk Wën Rëm,

¹⁵ ale yëdahnëk wac watere wabë g'ambin gë nkal.

¹⁶ Ha, atëyëdëfuha njawënu gë fanka mbery hun hna gë fere Iyir ntëwu ña, had gante naɣëk uvetak icëmb ntëwu ña.

¹⁷ Koyëna, Këris ntëdëk hnë wasakahn hun hna gë fere ikwëtahn ña, afëlu vënkahn hun va do ayëru fop uwám hun wã hn'ijahn hna,

¹⁸ akwëhnadfun aki fanka awëryahnu, gë fop vëfacah va, ile ye iyank, iyáry, iyihn do itëw ijahn Këris ña.

¹⁹ Ha, ayëtu ijahn Këris ña nte ryëcëtađ fop uyët, danko ayewu vëfadah had gante padëk Wën ka.

²⁰ Wënu ña, gë fanka falëwu fale ryokuñëd hnë fuhnë, kođ nti ntëbi vile ryëyëdënenha va ma vile hnahaden va,

²¹ icëmb ña nke gë umë hnë cery sali do hnë Yesu Këris hna, soje walape wã fop, dol do gë kantëm. Amina.

4

Imac bëmënkël hnë cery sali

¹ Soje fop vëyin dënk, ami, ale sëdik kabi doku Ahwëhn a lidëfu, ankaɣëtađëmu: yasëryin had gante macëku Wën ayasëndu.

² Geryin vële wok vëhumadina, vënëɣah do vëryuñënak; mënkwlëryërin ijahn hna.

³ Kamënarinyin aworyeru bëmënkël nte watik Yir hna gë fere yam yã.

⁴ Mbahn ndampo fo do gë Yir ndampo fo yehëhna, do fëna Wënu ña macëku ahwëhnawu tama ndampo fo;

⁵ Ahwëhn aryampo fo, ikwëtahn ndampo fo, yaryi ryampo fo;

⁶ Wën hu ðampo fo do Rëm fop, ale sêpëk fop, fagant fop do hnë fop.

⁷ Ale-wo-ale nuŷak ipërëna Wënu ña had gante yëfahnëk Këris ka.

⁸ Soje umë ye ntehnik Vikerëh hna:

«Kayëk yañ,

anjokëhni wëfëlayik,

njëfakëhni wayëf vahnë va.»^{*}

⁹ «Kayëk», ye pëhnëtanëk, ge gena cëlik fëna hafo gëd nkal li?

¹⁰ Ale sëlik ÿa, ye ale hayëk cëmët fop vambin vi, ðanko pëbënahh fop.

¹¹ Do wayëf wale njëfakëhni vahnë va ye: wëfayik, wakila, wëfëyahn Wanës Wakasëk, wëharanjo do wële herydëhëhni wële hwëtahnëk,

¹² ðanko këbënahhinëhni wëfacah va gante ntihañdëni ðoku soje njawënahhëni mbahn Këris ña,

¹³ hafo mëkin tékënin bëmënkël kwëtahn hna fop ndampo fo do hnë uyët Ajë Wënu ña, untaf hn'ikwëtahn, do inaŷ padah Këris.

¹⁴ Aki gofëhëhna had vutah, vunte mpaloyëf wawonkëlo wënka do vile këryëf sël fop wasifa karëña, vunte tokani vahnë va soje cëwëhnhëhni hn'idënt.

¹⁵ Bare, ge nësëbun toña ÿa g'itufahn ñahnël ña, anayëden hnë fop ðanko mëntëlahhin gë Këris, ale ye nkaf cery sali nte ye mbahn dëwü.

¹⁶ Hnë umë, mbahn ña fop kahnëk do mbëmënkëlëk ðus g'uryema wasokël wale njëfayik. Aki ge cape-wo-cape nke gante tëfëka ka, mbahn inja fop naŷëf do njawënañ hnë inahh hna.

Uwám hasëk hnë Këris

¹⁷ Wëlin doliyi ile lehnëmu do muntamu gë fanka wac Ahwëhn: antë avok ayasu had gante njasëdëni wële wok wëyena wasëwif: vinahan vidëw hni va kwëhnana nafa.

¹⁸ Vinahan umëhwëryah kwëhnani, do wëhneh nkeni hnë uwám Wën hna, kabi wahakili walëw hni wä piðak do kambëkëhni vankaf.

¹⁹ Vintawary vidëw hni va nke had wëbák wadëndah, ndakëdëni gë ale-wo-ale do njëdëhnani sifa fop vantiyehh vameh.

²⁰ Bare wühne, gena aki ñëjarun ayëtuna Këris,

²¹ ge paryi nke nkwëryërun ga nësëde wadëwu, do karanjirun ikaranj nte rëfëlëk gë toña nte ye hnë Yesu:

²² ha, kobëri ña, pëbëkuno wiña toka nte fërëkahnëdëhu, bare, ile yerunëho kobëri ÿa, tëfëka asudëtawu had wiyi visër.

²³ Afo wahakili hun wä gë wasakahn hun wä nkwëcëta,

²⁴ do ayewu vahnë wëhasëk had gante cudarun wiyi vihasëk ki. Ahnë ahasëk arac Wënu ña ñahanëka mëntëläni g'umë hn'usatah gë hn'ufacah ule watik toña hna.

²⁵ Soje rac, cudëtaryin wamër ña: ale-wo-ale nësëhnënda toña ÿa ayëntaw ÿa, kabi mbahn ndampo fo yentahninëkëfu.

²⁶ Ntavëku bi? Antë aliwu wameh; ntavah hun ña tëfëka njam ani gë njohan lav wä^{*}

²⁷ soje antë ayëfawuna Sintani ÿa fere fale mëkahnëdëhu.

²⁸ Arabi ale ÿa antë mbok nte; ðokunjëf gë wëbák wadëwu ña dënk soje nuŷahn ile njëfädëha ale ye hnë uval hna.

²⁹ Antë cahn hnë wës hun wanës wameh, nësëryin wante ryemadëhëhni wëyëntaw wëbal wadëw hni hna, soje ntihañh ufërën hnë wële hnëpadëhu va.

³⁰ Antë ayëwëhnehnuuna Iyir Ipacah nte njëfaku Wënu ña had yavëta ile rufahnëf pehëtëderun Fac Fëhëta hna.

³¹ Antë ahwëtawu hnë wasakahn hun wameh wante liyirun ña. Antë ntawëndu, njabu sakahn, ayewëndu; wëyin fop tëfëka asudëtawu, gë fop wasifa wayap.

³² Tufëhnaryin wëyivah ale-wo-ale gë ayëntaw, kwëhnaryin ntawary përen; tavëhnëlëryindën, had gante tavëhnekü Wën hnë Këris.

5

Umëhwëry do Humpen

¹ Ha, tëfëtalahnëryina Wënu ña, kabi vutah vunte ÿahnik yerun;

² yasëryin g'inahh had gante ñahnëkëfu Këris ka do umë dënk njëdëhna soje fu, had uyëf do sadëha ile hwëhnañ icëv nte nëjädëha Wënu ña.

^{*} 4:8 4:8: Wahnëw 68.18 ^{*} 4:26 4:26: Wahnëw 4.4

³ Wënu ña hwëhnëku, tēfëlahna dënk nkwëryi ga nēsēde viyē vëryampo fagant hun: ndakëntal meh ña, fop ile wok pacëna, uval dēcēt.

⁴ Tēfëlahna fëna nkwëryi wanēs wante sēfëhmayehndēdëhu, wanēs wanënkawah, ma wanēs watonkah. Wañi fop kwëhnana yēwa ñal hun hna. Bare tēfëka awëryëhniwu icamehn Wën.

⁵ Nkwëryëryin ðus: vële lid ndakëntal meh va, ma vële lid vironkah va, ma vële mbalëk dēcēt va —vëhni, ñahnënihëhni wamën wamër— vëhni vëhnuñantēdëfena ntëw Inaw Këris do Wënu ña.

⁶ Ahnë antë tokawu gë wanēs wante wok kwëhnana nafa: watac ye wante yojëd ntavah Wënu ña hnë vële wok vëwawëhndëdilahna va.

⁷ Antë ayentahniwu gë vëhni.

⁸ Kobëri ña umëhwëry yerunëho; tame hn'ibëmënkël hun gë Ahwëhn humpen yerun. Yasëryin had vutah humpen;

⁹ do vantëwël humpen ha ye: ufërën, usatah, gë toña.

¹⁰ Kamënaryin ayëtu ile hnëjëdëha Ahwëhn a.

¹¹ Vantëwël umëhwëry kwëhnana nafa; antë ayentahniwu; tufahnëryin.

¹² Wante ntidëni cowaryëdëni ñi cëfëhnëk nësi;

¹³ Bare fop vile rufahnik gë humpen ha cowëtak,

¹⁴ kafi fop vile sowëtik va humpen ye. Soje umë ye ntehnik:

«Nëgary, wëjë ale ryakëk,
matëry fagant vësëm,

do Këris ntancënëdëhi.»

¹⁵ Yasëryin wajira gë vankeya hun va; antë ayewu vële wok vëseryëna bare geryin vëseryah;

¹⁶ Balëtahnëryin mpëd nte njëdaku Wënu ña, kafi wafac wale yehahninëk wi mek.

¹⁷ Awa, antë ayewu vële hnambëk hakili, bare kamënaryin ayëtu ðus ile ñaryaryëdëhëfu Ahwëhn a.

¹⁸ Antë aryëwu, umë yodëhu ayegahnu vëyeyar, bare geryin vële pëbëk Iyir Ipacah ña.

¹⁹ Kamënañehnlëryin gë wahnëw wale watik hnë Vikerëh hna, wahnëw sali wasëvah, wahnëw wale njëdaku Iyir ña; yëwëhnlëryina do cëmbëryina Ahwëhn a gë fop ntawary hun ña.

²⁰ Camehnëryina Wënu ña Rëm ña wati-wo-wati do soje ile-wo-ile gë wac Ahwëhn fu Yesu Këris.

Nkwëryëla mbë tere

²¹ Mañwëhnlëryin ale-wo-ale, wuhne vële lënëneka Këris va.

²² Vësëval, mañwëhnlëryinëhni vësan hun had gante mañwëhnlëryinëhna Ahwëhn ka.

²³ Ha, asan a ye asankaf asëval a, had gante nke Këris asankaf cery sali, umë ale fehëtëd cery sali nte ye mbahn ntëwu.

²⁴ Had gante cery sali ña mañwëhndëdëha Këris ka, vësëval va fëna mañwëhndëdëhni vësan hni va hnë fop.

²⁵ Vësan, ñahnëryinëhni vësëval hun va had gante ñahnëk Këris cery sali ka do njëdëhnak umë dënk soje lëwu;

²⁶ añaak aki pacëna gë wënka do gë wanēs nkehahn afacah;

²⁷ añaak aki njoj cery sali ña haryënk w lëwu hnë igwam dëwu hna fop: nte wok kwëhnana dahëse wëh, nte wok kwëyana, nte wok kwëhnana ile wëntëlëk gë virac. Añaak cery sali ña pac hara kwëhnana ile keyande.

²⁸ Asan a aki tēfëka ñahna asëvalu ña, had gante ñahnëk mbahn ntëwu ña dënk. Ale ñahnëka asëvalu ña, ñëhnak umë dënk.

²⁹ Ahnë gena ale ñewëk mbahn ntëwu ña, bare ndavëdëha, do pëladëha, had gante ntid Këris cery sali ka

³⁰ kafi mbahn ntëwu yentahninëkëfu.

³¹ «Soje umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»*

³² Hnë wanēs watac cowak toña sankaf: ntehnëfu wañi nēsëd soje Këris do gë cery sali ña.

³³ Gante-wo ka, ale-wo-ale hnë wuhne ñahna asëvalu had umë dënk, do asëval a ntënëna asanu.

* 5:31 5.31: Wapëgwala 2.24

6

Vutah gë warëm hni do gë wahnëm hni

¹ Vutah, mawëhnëryinëhni warëmun gë wahnëmun hn'ibëmënkël g'Ahwëhn, kabi watac satëk.

²⁻³ «Dënëneriyihni rëmuh gë hnëmuh gante nuÿandu uhnatah do wafac waÿaryah nkal li.»^{*} Rac ye akwëda ndënkwëryënkw nte lehnëkëfu ale wawëhnëk nuÿad ufërën.^{*}

⁴ Wuhnë, warëm, antë alavëbehnuni vutah hun, bare kwëdëryinëhni hn'usatah do hn'uhnira le watik hnë Ahwëhn hna.

Vëramp gë vële hwëhnëkëhni

⁵ Vëramp, mawëhnëryinëhni vële hwëhnëku nkal li g'untënah do g'ibal, gë ntawëryah pacah, had Këris ryokujëhnëdun;

⁶ Dokujëryin, hara gena had vële yëkëlehnëdëf vahnë va nëjëhni gë vëhni ma kabi njëkadërun, bare had vëramp Këris, vële lid gë vintawëryah vidëw hni ile ñad Wënu ña.

⁷ Dokujëhnëryinëhni gë ntawëryah përen, had Ahwëhn a dënk ryokujëhnëdun, gena vahnë.

⁸ Njëtërun ale-wo-ale lik ufërën, Ahwëhn a mbësadëha, nke aramp ma gena aramp.

⁹ Do wuhnë, vëhwëhn hni, diryënëhni koyëna vële ryokujëhnëdëhu va. Tavëryin dakëna: njëtërun, ale hwëhnëku ÿa, wuhnë gë vëhni, mbin hna nke do dëbëndëlehnëlihna vahnë va.

Wët Ikwëtahn

¹⁰ Sojë fuhnahnu, yëkëlehnëryin fanka hun fa hnë fanka ÿaawah Ahwëhn hna.

¹¹ Cudaryin viwëta Wënu ña sojë aholu ayawënewu hnë warënd Sintani hna.

¹² Kabi gena vahnë wëtaryëden, bare wafanka wayir waweh hnë mbin hna, gë vësankaf, gë wafanka do gë vële hwëhnëk duniÿa wëhwëryah.

¹³ Sojë umë ye, tëfëka asudawu viwëta Wënu wa fop, dënk awëkawu hnë fac ile njihahnid wëh hna do, age puhnarun rac, awowu ahahnëdau.

¹⁴ Kahnëndaryin, ñëbaryin toña ÿa had ryl sah li, cudaryin usatah wë had cud mëta wët nte huvëd sakahn;

¹⁵ do përyaryin had wapary iña afëyahnu Wanës Wakasëk yam ÿa.

¹⁶ Nufëryin kwëlëkwël kaka ikwëtahn ña, umë ryemađëhu aryipehnu fop wëca wante pëdëk Sintani.

¹⁷ Nuÿaryin ipëh Wënu ña nte ye had apënkwyëhwëra do wanës Wënu ña had sëlame le njëdahnëk Iyir Ipacah iña.

¹⁸ Tëyëryina Wënu ña hnë wayëfa hun hna. Ha, yëfaryindën wati-wo-wati, gë uryema Iyir iña. Antë ahnamawu do kahnëndaryin kwëlëkwël. Yëfaryin sojë bulunda Wënu ña fop,

¹⁹ sojë ami fënali: arabi wanës ña nke hnë wës mën sojë fëyahnu hara dakëlohna hn'ile sowik hnë Wanës Wakasëk hna.

²⁰ Acëdëbu kabi ale fëyahned Wanës Wakasëk wac Wën hna yebu. Yëfaryin dënk wëku fëyahnu Wanës Wakasëk ña, hara dakëlohna, gante tëfëka ka.

Simpaÿi rëkwa

²¹ Ñadëfu ayëtu wuhnë fëna, ile fabiko ÿa do ile lidëfu ÿa; Tisik, aÿënta fu ale ÿahnik, aryokujëhn Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdëhu fop.

²² Sojë umë fayëryidëfuha pëyawu bi hak nkoëun do mbosëvosehnu.

²³ Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa do Ahwëhn fu Yesu Këris njëdanihëhni fop vëÿënta fu va yam ÿa do g'ijahn, gë kwëtahn ña.

²⁴ Arabi Wënu ña ndëwahni fop vële ÿahnëka Ahwëhn fu Yesu Këris va g'ijahn nte wok cëmëdina!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Filip Wade yehëhna hnë inji kayëte

Filip nkol nte hwëhnak nafa mbë Masedëwan ye. Afayik Pol njiko hnam wati nte njasëdëho nkaw ntëwu kigëna ña. Apëyahnek Wanës Wakasëk ña nkol tac hafo vahnë va kwëtahnëni do cery sali ña ntiyak. Njëkëryin Kayëte Vantiyehn Vefayik hna 16.11-40.

Pol, gë Timote darël lëwu, kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk vëvë Filip va wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ña) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ña). Vahnë vëvë nkol Filip va mbarëniho wayëd do njëdaniha aryampo hnë vëhni, Epafërodi, soje njëdaniha Pol. Awa, Pol kerëhnëkëhni soje camehnëhni do kamënaÿehnehni. Apacëhnëhnekëhni gante nke ka do natëka hnë Këris hna mama nkehahnëk hnë kaso. Añad kamëÿehnehni tëfëtalahnëniha Këris do natëhni hnë fop.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïji kayëte: itama, nahan, ikwëtahn, uhnatah, Këris, uhorot.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi, Icamehn gë iyëfa (1.1-11)

Soje ye natëka Pol mama cëdahnik (1.12-30)

Geryin had Këris (2.1-18)

Vëhni mo ye Timote gë Epafërodi (2.19-30)

Usatah paryi wã Wën hna matik (3.1-4.1)

Wanira watëkwa (4.2-9)

Pol camehnëdëhëhni vëvë Filip va (4.10-20)

Simpaÿi rëkwa (4.21-23)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, gë Timote, vëryokujëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu, wühnë fop vëfacah Yesu Këris vële ye hnë nkol nte wacik Filip ña, vëvë haryënkwa hnë cery sali do gë vëyohal va:

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ña g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ña!

Iyëfa Pol soje vëvë Filip

³ Camehnëdëfuhä Wënu ña nte-wo-nte nahadëmu ña.

⁴ Fop wawati wale yëfanëhnëdëmu wã wühnë fop, ntidëfu kwëlëkwël g'uhnatah,

⁵ kabi ndënkwëtaðëfu cape nte hnuferun ña hnë pëyahh Wanës Wakasëk hna kobëri fac ryënkwëryënkwa hna hafo iÿi wati;

⁶ apacahnëko dënk, ale fëgwëk hnë wühnë anji ntiyen nëfak tëfalëd gante padënëd fac ile njihahnid Yesu Këris ña.

⁷ Catanëko gante kwëhnahnëbu vinahan vitac soje hun ki, kabi kwëtamu ntawary mën li. Wühnë fop nkentahnirun hnë ufërën Wën hna g'amï dënk lakënde yewu kaso hna ma lëkwanduwëhni vële ñewëd Wanës Wakasëk ña, tufëdëfuhëhni wañi wanës toña ye.

⁸ Ha, Wënu ña ye sedë mën: ñahnëmu ðus wühnë fop g'injahn nte watik hnë Yesu Këris ña.

⁹ Wëlin uyëfa mën wã: Arabi injahn hun ña naÿ gë hawary pëba uyët do gë hakili, ¹⁰ gante kodun ahëncëtëlehna hnu ile fecëk ña. Aki pacëdun do kwëhnadiluhna ile heyanderun soje fac ile njihahnid Këris ña,

¹¹ do pëfu vantëwël usatah ule watik hnë Yesu Këris, soje icëmb do wahnëw Wënu ña.

Pol kaso hna do iÿi haryënkwa Wanës Wakasëk

¹² Vëyënta mën, ñadëfu ayëtü ile rëkiko ña ñaÿëtëna iÿi haryënkwa Wanës Wakasëk ña bare ankwenëk.

¹³ Koyëna fop vële yëkadëho hnë tere asankaf hna, do hn'ile-wo-le hna, njëtëni acëdibu soje ile ryokujëhnëdëfuhä Këris ña.

¹⁴ Vëyabah fagant vëyënta fu va, gante nudëniho kaso ka, nuÿani tama hnë Ahwëhn hna: tac nkwenakëhni kamëna soje pëyahnehni wanës Wënu ña hara dakëlëlihna.

¹⁵ Toña ye vëryampo fagant lëw hni pëyahnëdëniha Këris ÿa g'iñëwary do gë dobël, bare vëryampo pëyahnëdëniha Këris ÿa gë nahan përen.

¹⁶ Vëhni, ile ntidëni ÿa, hn'ijahn hna matid, njëtëni nkebu ani soje rufahnu Wanës Wakasëk ña toña ye,

¹⁷ vëyëntaŵ wa pëyahnëdëniha Këris ÿa gë hakili dobël, vinahan vindëw hni va pacëna; nahadëni nkwenëhniho idën vankëna mën va.

¹⁸ Mena! Vinahan vidëw hni va kod' cat ma tumpa, gante-wo ka Këris ÿa pëyahnik, do natëko. Nkod' natëndo fëna,

¹⁹ kabi njëtëbu wapuyalahna pehëdëfu, gë wayëfa hun wã do gë uryema Iyir mba Yesu Këris ña.

²⁰ Napëdëfu dús do pacahnëko ñoñ cëfëhnëdëlohma, bare g'itama fop, dol had kwëlëkwël, uwám mën hna ma cëm mën hna tufahnëdëfu inaŷ Këris ña mbahn mën hna.

²¹ Soje mën a, uwám wã Këris ye do cëm hna nuñadëfu ntëbi.

²² Bare ge nkoŷu duniŷa li kodëfu liwu doku ile yëfanëd' vantëwël vapëren. Yëtëla ile rëhnadëfu.

²³ Andoŷibu vacape vaki: ñadëfu hërënaŵu iŷi uwám soje yefu gë Këris, do rac fecekëndëho dús;

²⁴ bare soje hun ÿa, apecek woŵu mbahn hna.

²⁵ Kabi apacahnëko rac, njëtëbu nkodëfu. Nkontëdëfu gë wühnë fop ayihahnu haryënk do ahwëtahnu g'uhnatah.

²⁶ Aki boka mën ña fagant hun lid' nëŷu g'ahaŵary gë Yesu Këris soje mën.

²⁷ Gante-wo nke ka, yasëryin gante tëyëk Wanës Wakasëk woŷa Këris ka. Koyëna, age njiryibu yëkiwu ma ge yiryila wëryu nkorun ahahnëndawu hnë iyir ndampo fo, do mëтарыëdun ndampo fo gë ntaŵary tac fo soje ikwëtahn nte watik hnë Wanës Wakasëk. ²⁸ Antë aravu vëwëтары hun ntakënanihu hnë ñoñ: nkehnëhëdëhëhni dahëse ile rufahnëd' mbëvëdëni, g'ile rufahnëd' wühnë pehëtëderun; do watac matid hnë Wën hna.

²⁹ Soje Këris ÿa, njëdaku wühnë gena bi ahwëtahnuna fo bare fëna ahorotu soje lëwu.

³⁰ Ha, dolëma, had gante njëtërun ki, nkentahnirun uwët rac ule hnurunëho wëтарыëdëfuhu kobëri ña do wobu wëtahnëndu wi.

2

Geryin had Yesu

¹ Ibëmënkël hun gë Këris ña kamënaŷëhnëdëhu bi? Ijahn dëwu ña njawënëdëhu bi? Nkentahnirun bi g'Iyir Ipacah ña? Kwëhnarun bi wasakahn wafëren do kayëhnahnëdëhu bi gë vëyëntaŵ va?

² Ge paryi nke, awa padënëryin uhnatah mën wã: kwëhnaryin nkwëryëla përen, kwëhnaryin ijahn ndampo fo, ntaŵary ndampo fo, nahan ndampo fo.

³ Antë aliwu iñë gë hakili dobël ma gë bëntary; bare diryin gë bana, pëларыinëhni vëyënta hun va had vële lëbëku.

⁴ Ale-wo-ale antë njëka umë fo bare njëkëhni vëyëntaŵ va fëna.

⁵ Kwëhnaryin nahan fagant hun gë mba Yesu Këris ka:

⁶ Ile nke Wënu ña Yesu Këris rac nke, yëkëlehnëna nko këñëlahnëni gë Wënu ña.

⁷ Bare, akoŷahnëk umë dënk hnë fop vële kwëhnako va do nufëk ankeya aryokun.

Antiyak ahnë, njavëtik had ahnë;

⁸ umë dënk vanak, mawëhnëka Wënu ña hafo cëm, cëm kërëwa hna.

⁹ Soje umë ye Wënu ña kayëndëka yan' yëŵa yihnah dús do njëdãhna uwac ule lëbëk fop wamac

¹⁰ danko, gë wac Yesu ÿa, fop waho wã ndëkwëhn, mbin hna, nkal li do gë gëd' nkal li,

¹¹ do fop waryëw wã nës

Yesu Këris ye Ahwëhn a; koyëna cëmbëde Wënu ña Rëm ÿa.

Dancëryin had humpen duniŷa li

¹² Aki, vëyahnik mën, wühnë vële wawëhnëk kwëlëkwël tase mën, gwënëryin hamëhni mën; dokunëryin g'untakah do g'untënah soje ayasaryu g'afëren ipëh hun ña.

¹³ Ha, Wënu ña lid' hnë wühnë mbalu do aliwu ile nëpëdfëha ÿa.

¹⁴ Diryin fop hara ñakëñakëluhna, hara gwajëlëluhna,

¹⁵ soñe antë ahwëhnawu ile heyanderun do antë ayentahniwü hnë wameh, vutah Wën vunte wok vëhwëhnana dahëse wëh fagant bulunda vëwen do vërumpak. Antancërun fagant lëw hni had wahayalin humpen hnë duniÿa li,

¹⁶ wühnë vële hwëhnak Wanës uwám va. Ge koyëna ntirun, toña hwëhnadëfu sëkwawu hnë fac ile mbokahnid Këris, kabi d'okujëla do korotëla aki fo.

¹⁷ Do lakënde sat mën ÿa tëfëka ndehëti ntapëhnahn ikwëtahn hun ña had sadëha ile sënandunëha Wënu ña, umë ye d'oku ikwëtahn hun ña, natëko do nkoɔ natëndo ndampo fo gë wühnë.

¹⁸ Koyëna fëna wühnë, nëñjeryiwu do natëryiwu ndampo fo g'ami.

Timote gë Epafërodi

¹⁹ Atamabu hnë Ahwëhn fu Yesu, payëryidëfuha biÿëdfina Timote, gante kamënaÿehnahndëfëho ami fëna wakasëk wante wëryëdfëfu soñe hun ña.

²⁰ Umë fo ye ale yëbun nahan ndampo do ale ryëñëk paryi soñe hun.

²¹ Vëÿëntaw va fop wadëw hni fo nudëni, gena wëba Yesu Këris ña.

²² Bare umë, njëtërun tufëhnak ahahnëndak: andokujëk g'ami had fatah d'arël rëmu soñe Wanës Wakasëk ña.

²³ Awa, umë hnahaɔu fayëryiwa ge nuɔu wapacëk.

²⁴ Pacahnëko Ahwëhn hna ami fëna njiryidëfu biÿëdfina ÿal hun hna.

²⁵ Bare ntiyahnëko tëfëka fayëgëryiwa Epafërodi aÿënta mën, arëfëlënta mën hnë d'oku do hnë wët, ale fayirun ÿa soñe ndokujëhnëndo kabi hnë uval hna nkeɔu.

²⁶ Përeka mbok hnuwu wühnë fop do ndëñëko kabi njëtarun ures lëwu wä.

²⁷ Toña ye atesëko, do pëjako g'icëm; bare Wënu ña kayëhnahnëka g'umë, do gena g'umë fo, bare gë ami fëna, soñe antë nkwenawo ÿiwëhnah.

²⁸ Awa payëryidëfuha g'uñakahnah yaɔah soñe natahnu ge nurunëha do ñaÿëtawo ÿiwëhnah wä.

²⁹ Yotoyenëryina hnë Ahwëhn hna g'uhnatah padah; dënënëryinëhni iÿi sifa vahné,

³⁰ kabi soñe d'oku Këris ÿa ñadëho cëmahn; këbëhnako njëdfahn uwám lëwu wä soñe nëmpëtü hnë d'oku ile worun kodiluhna alinëhnuno wühnë dënk.

3

Usatah paryi va Wën

¹ Fuhnahnü, vëÿënta mën, natëryiwu soñe bëmënkël hun gë Ahwëhn a. Memadilohna vok herëhnëryiwu ile rëkëɔu herëhnu ÿa, soñe hun ÿa umë fecëk kabi keryëdfëhu.

² Keharyinëhni vële lid' wameh ña, wañi wabe, vële fërekhahndëf mbahn va gë háci!

³ Ha, fuhnë yeyinëk vëhácik paryi, fuhnë vële sëmbedëfa Wënu ña g'uryema Iyir ntëwu ña, ambetaɔen soñe Yesu Këris do kwëtälënëhna tama ntëw fu ña hnë vantiyehn mbahn.

⁴ Paryi nke, ami, kwëhnaɔu toña ramahnu hnë vantiyehn mbahn mën hna fëna; ge ahné haɔaryi ntiyanëka koɔf tama hnë vantiyehn mbahn hna, ami, kwëhnaɔu toña lëbëwa:

⁵ kácibu hnë fac hwëhn mbëdf gë warar hna, avë hnënk Isërayel yeɔu, avë ncëma Besame yeɔu, Ebëre yeɔu, nagëniho Wa-ebëre; sariya hna, Farise yeɔuho;

⁶ kahnénda cankaɔ mën hna, ale vërehndëfëho cery sali yeɔuho; hnë uwám usatah ule rëkatëdf sariya hna, ale wok kwëhnana ile keyande yeɔuho.

⁷ Antiyahnëkowo nuÿabu, bare gaki, soñe Këris ÿa, tëkatëɔu inamb ye.

⁸ Ntëbi rac, tëkatëɔu fop had inamb d'arël ile ÿak nëfak, rac ye iyët Yesu Këris ña, Ahwëhn mën a. Soñe lëwu ÿa, maɔwëɔu nambu fop do tëkatëɔu fop had ronk, d'anko hnuÿawuwa Këris ÿa

⁹ do rëkatiwu hnë iɔëmënkël gë Këris. Usatah ule hwëhnaɔu karyënk Wën hna matina hnë ile libuho ami dënk kabi ntënëñëɔu sariya ÿa, bare hn'ikwëtahn Këris hna matik. Usatah urac Wën hna matik gë fere ikwëtahn ña.

¹⁰ Ha, fop ile ÿadëfu ÿa, yëtëwa Këris ÿa ye, gë fanka iɔëhn dëwu ña, gë gentahn hnë wahorot walëwu hna, do yewu had umë hnë cëm ntëwu hna,

¹¹ aki koɔdfëfu ramahnu nkentëdfëfu fagant vëvëhn.

Igaryëhn ile rëfëka tëkënin

¹² Dehnëla tëkëñëɔu iÿin fop ma padëɔu, bare atëfëlehnëdfëfu fëlaɔu irac, kabi soñe rac ye Yesu Këris pëlako ami dënk. Age Yesu Këris pëlako, soñe rëfëlehnahnu hafo fëlaɔu ami dënk ile fadëk.

¹³ Vëyënta mën, nahala tëkënbëbu. Bare ryampo fo ye ile lidëfu ÿa: ndënkwëdëfu ile ye kamëhni ÿa do hamënwawu rëkënu ile ye haryënkw mën ÿa,

¹⁴ do nkaryëdëfu cape g'ile yëkëlehnëdëfu ka soje hnuÿahnu cos nte macaryëdëhëfu Wënu ña hnë Yesu Këris tebayin yañ.

¹⁵ Age nkeyinëk vahnë wëlafah kwëtahn hna, inji nahan rëfëka kwëhnayin; do ge vëryampo hnë wuhnë nahadun minëmin, Wënu ña pacënhëdëhu fëna soje rac.

¹⁶ Gante-wo ka, hnë yëb ile tëkinëk hna, yasënefu hnë nkeya tac fo.

¹⁷ Vëyënta mën, tëfëtalahnëryino, wuhnë fop. Pëcëtarinëhni vële rëfëtalahnëk nkeya ntëw fu ña.

¹⁸ Anëshënhëdëmu kantëm, ßare gaki mbokëdëfu hnësu gë wako: nkeni vëyabah vële liyad vëyëw kërëwa Këris g'ile pëhnëtanëk ÿa.

¹⁹ Wapuyala wadëw hni ña, ißëv inja ye, wën hudëw hni ha ðonk dëw hni ña ye, mbëntaryëdëni ile rëfëka cëfhënayehnehni ÿa, vëhni vële hwëhnak hnë vintawary vidëw hni hna viÿë vëvë nkal.

²⁰ Bare, vëvë nañ ambin yeyinëk, do napëcëneha afëhët avë hnam, Ahwëhn a Yesu Këris.

²¹ Umë vacëd vimbahn vikaÿëhnah vidëw fu soje mëntëndëlehnahn gë mbahn cëmbik ntëwu ña. Antid rac gë fere fanka fale wëkëdahnëdëha fëna kwët fop hnë cankaf ntëwu hna.

4

¹ Vëyënta mën, wuhnë vële ÿahnëbu ðus, ñadëfu vok hnuw! Uhnatah mën wã do ipënkw imëk mën ña yerun! Vëyahnik mën, koyëna tëfëka ahahnëndawu hn'ibëmënkël hun gë Ahwëhn a.

Wanira watëkwa

² Këladëfuhu Evodi, do këladëfuhu Sintik nkwëryëlëni ðus hn'ibëmënkël dëw hni gë Ahwëhn a.

³ Do wëjë, arëfëlënta paryi, tëyëdëmi, yij aryemahni nkwëryëlëni vëyi vësëval, kafi gë ami ndokuñëlahnëbun soje Wanës Wakasëk ña, ndampo fo gë Këlema do fop vëryokuñëntal mën va, vële herik wac hnë kayëte uwám* hna.

⁴ Natëryiwu hn'ibëmënkël hun g'Ahwëhn a wati-wo-wati; ndivëtaçëfu, natëryiwu.

⁵ Arafi vahnë va fop njavëtëni iguk sakahn hun ña. Ahwëhn a pëñajëk.

⁶ Antë pëmpëhnahnu ñoñ; ßare, gante-wo ka, gë wayëfa wã, g'ikëla ña do gë camëhn Wënu ña, yëtëndanëryina fop Wënu ña.

⁷ Do yam Wënu ña, nte lëbëk fop ile koñ njët hakili, keryehned vintawary hun do vinahan hun hn'ibëmënkël hun gë Yesu Këris.

⁸ Ile wojëk ÿa, vëyënta mën, wëlin ile rëfëka afaßëndahnu ÿa: fop ile ye toña ÿa, fop ile rëfëka ntënëni ÿa, ile satëk ÿa, ile facëk ÿa, ile rëfëka ñahni ÿa, ile rëfëka cëmbi ÿa. Ha, ge nke inë ile hnëfak do ge nke inë ile rëfëka cëkwëni vahnë naharyin rac.

⁹ Ndiryin fop ile ÿëñarun ÿal mën hna, hnuÿarun ÿal mën hna, wëryërun ÿal mën hna, hnurun ÿal mën hna, do Wën le yëdäçëhu yam ÿa nkeç gë wuhnë.

Icämëhn Pol vëvë nkol Filip

¹⁰ Anuÿabu uhnatah cankaf hn'ibëmënkël mën gë Ahwëhn a kafi tame mbokërun afabuno. Ha, ñadunëho afabuno ßare kwëhnalunohna fere arufuno. ¹¹ Gena uval hnësendëho; hali, ñëñabu ÿëwu uhnatah hna hwëhnaßu ma kwëhnala.

¹² Njëtëbu gante nkodëfu hnë uval hna ma yaß hna. Hnë fop do gante-wo-gante, ñëñabu yewu afihnah ma ale njok inte, yewu ale njabëk ma ale mbalëk.

¹³ Mëkëdëfu fop hn'ibëmënkël mën gë Këris umë ale yëdäçëho fanka falëwu fa.

¹⁴ Bare canjëndanërun ayentahniwü cape uhoret mën wí.

¹⁵ Wuhnë vëvë nkol Filip, njëtërun, ante kërënaßu Masedëwan hna, hnë mpëd nte pëgwëbu fëyahnëndu Wanës Wakasëk ña, cery sali-wo ðemalohna gë wayëd, ge gena wuhnë fo,

¹⁶ wuhnë vële yëdanahnikowo, ntëb hwënta ryampo, ile valëkowo ÿa wati nte nkebuho Tesalonik hna dënk.

¹⁷ Gena bi wayëd yëkëlehnëdëfu hnuÿawu; ßare njëkëlehnëdëfu Wënu ña ndëwawu g'ahawary soje uyëd hun wã.

¹⁸ Yëtëryin nuÿabu fop vële yëdanahnëryirunëho va do hnë yaß hna nkebu; apëßëko, kobëri ga teßabu uyëd ule yëdäjërunëha Epafërodi wã, sadëha ile mañëk Wënu ña do nëñjëdëha ÿa, had datikola ile nëñjëka rehërya.

* 4:3 4.3 *Kayëte uwám*: Rac ye hn'ile kerini wamac vële hnuÿad uwám usër wã.

¹⁹ Wën mën ña kwëhñak uvetak samah. Hnë Yesu Këris hna ntihëtëd waƒal hun ña.

²⁰ Cëmbënëfuna Wënu ña Rëm fu ÿa dol do gë kantëm! Amina.

Simpaÿi rëkwa

²¹ Gaÿëryinëhni vēfacah hnë Yesu Këris va. Vëÿënta fu vēle ye g'ami va gaÿënihu.

²² Fop vēfacah va gaÿënihu, kas vēvē tere Sesar va.

²³ Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris ña nke gë vintaŵary hun va!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Kolos Wade yehëhna hnë inji kayëte

Nkol nte wacëde Kolos ña ñawëlëna g'ankol Efes ña hnë Asi Toy hna (nte wacëde iyi wati Turëki). Afayik Pol kerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ña) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ña). Yina nkol Kolos (Vëvë Kolos 2.1) ßare ale hwëtahnëk yeho hnam macënde Èpafëras (Vëvë Kolos 4.12). Umë sampëhnëk Wanës Wakasëk ña do fëgwëk Cery Sali ña hnam (Vëvë Kolos 1.7). Ga ndëcëk wabëhn kore Epafëras njiko njëkehna Pol kaso hna pëyahna vëharan wamër va Cery Sali hna nkeni. Ankabahnëdëni tëfi vile wok tëfëläna toki, tëfi ntawëla ña, háci ña, gë vantiyehn ikwëtahn kawary g'icëmb wamëleka gante nëñahnëdëha Wënu ña gë vëhni. (Vëvë Kolos 2.16-18). Pol kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk ye Kolos va tufahnëni soñe ye mehahnëk viņi vinahan: Këris ye fop ile valëkëfu ña! Fop vile ñad nkwenä hnë vile ntik Këris kërëwa va wamër ye. Këris ntik fop ile rëfëka ña soñe ipëh fu ña g'icëm ntëwu do g'ibëhn ntëwu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïñi kayëte: fop, ile soñik ña, yasery, bëmënkël fu hnë Yesu.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpañi (1.1-2)

Pol camehnëdëha Wënu ña do njëfanëhnëdëhëhni vëvë Kolos va (1.3-14)

Ahnë gë antiyehn Këris (1.15-23)

Uwët afayik Pol (1.24-2.19)

Uwám hasëk gë Këris (2.20-3.17)

Vankeya soñe watere (3.18-4.6)

Simpañi rëkwa (4.7-18).

Simpañi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris ña kabi Wënu ña ñak koyëna, do gë Timote, aýënta fu, herëhnëdëhu,

² wuhné vëýenta fu vëvë Kolos va, vëfacah do vëhahnëndak hn'ibëmënkël fu gë Këris hna: Arabi Wënu ña Rëm fu ña ndëwañu do njëdäwu yam ña.

Iyëfa Pol soñe vëvë Kolos

³ Acamehnëdenëha kwëlëkwël Wënu ña, Rëm Ahwëhn fu Yesu Këris ña, hnë wayëfa fu soñe hun ña,

⁴ kabi nkwerýëbun ga nësëde ikwëtahn hun Yesu Këris ña do g'ïñahn hun fop vëfacah va.

⁵⁻⁶ Ante tékëk ñal hun wanës toña, Wanës Wakasëk, wati ryënkwerýënkwa ña, njëtarun Wënu ña kwëtëk hn'ambin hna ile ramahnërun ña; ikwëtahn hun ña do ñahn hun ña hn'itama tac matik. Ha, hnë duniña li fop wanj Wanës Wakasëk kwëhnak wadëwël do wok sampëd. Koyëna ntid fagant hun kobëri fac le wëryërun do yëtërun ipërëna Wënu ña gë toña lëwu ña fop.

⁷ Epafëras, lawo lëw fu do aryokuñental aýahnik fu, umë ale haranëku, andokunëhnëdëhu had aryokuñëhn Këris ahahnëndak.

⁸ Njëtëndanëkëfu ñahn nte njëdaku Iyir Ipacah ña.

⁹ Wëlin soñe ye, cape lëw fu ña, kobëri fac le wëryëbun pañare hun ña, tavëlëfuhna iyëfan hun ña. Tëyëdëfunëha Wënu ña ñanko pëbahnu uyët ile ñad ña gë fere fop useryah wa do gë hakili nte njëdaku Iyir ntëwu ña.

¹⁰ Koyëna kodun ayasu had gante tëfëka njasënd aryokuñëhn Ahwëhn ka do aliwu fop vële hnëñëdëha va. Alëwu fop wasifa vantiyehn vapërën had atëh nte lëwëd vantëwël vapërën do njëtëdunëha Wënu ña gë hawary.

¹¹ Tëyëdëfunëha kwëlëkwël njawënu hnë fop gë fanka samah falëwu fa ñanko awëkañu fop gë ñuñëna.

¹² Camehnëryina g'uhnatah Wënu ña Rëm ña, ale lik aholu ahnuñawu sah hnapul va vëfacah hn'ile kwëtëhnëku humpen hna.

¹³ Ankëcëkëfu hnë fanka imëhwëry hna do pakëtëfu hnë naw Ajë aýahnik alëwu;

¹⁴ hnë umë apëhëtinëkëfu, wameh fu ña tavëhñinëkëfu.

Ahnë gë antiyehn Këris

¹⁵ Aju ale nuđe Ƴa ye aƳentələnta Wēn hunte woyik nudena, ale ryėnkwėk hnagik hnė fop vile liyik va.

¹⁶ Ha, g'umė Wėnu Ƴa ntik fop, hnė mbin hna do hnė nkal li, vile hnuđe gė vile woyik nudena: wafanka wale ye mbin hna, vėsankaf vėle lafiak tinki unaƳ ntėƳ hni, do vėvė haryėnkw gė vėle hwėhnaƳ ucankaf. Umė liyėhnėk fop do soƳe lėƳu,

¹⁷ do umė ye haryėnkw fop; fop pėlalėk hnė umė

¹⁸ do umė ye anƳaf cery sali, nte ye mbahn ntėƳu. Umė ye wapėgwala, aryėnkw nagi fagant vėsėm, đanko nkehahn avė haryėnkw hnė fop,

¹⁹ kaƳi nėƳėka Wėnu Ƴa ile nke Ƴa fop ntėđ hnė Aju hna.

²⁰ Gė fere Aju Ƴa, Wėnu Ƴa fiak konjėndėlehn fop g'umė hnė nkal li do hnė mbin hna. Antik yam Ƴa gė sat Aju Ƴa hnė kėrėwa hna.

²¹ Wuhnė, koƳėri Ƴa gelunohna gė Wėnu Ƴa, vėƳėƳ vėlėƳu yerunėho soƳe fop wameh wante hnahađunėho do liđunėho Ƴa.

²² Bare gaki, Wėnu Ƴa gė umė gė icėm Aju Ƴa, ale sėmėk hnė mbahn ntėƳu ahnė hna đanko mėk tufahnu vėfacah konjėndėlehnėku fo haryėnkw lėƳu đėnk, ale wok kwėhnana dahėse wėh, do ile keyande kėm.

²³ Bare tėfėka awoƳu vėƳaƳah hnė ikwėtahn hna, soƳe antė aƳaƳėtaƳu hnė tama Wanės Wakasėk hna wante wėryėrun, wante pėyayini vahnė vėvė đuniƳa vi fop do, ami Pol, yehahnėfu aryokuƳėhn.

UƳėt afayik Pol

²⁴ Tame natėko ile horotėđėfu soƳe hun Ƴi, kaƳi padėnėđėfu aki mbahn mėn hna ile woyėk hnė wahorot Kėris hna, soƳe cery sali nte ye mbahn ntėƳu.

²⁵ Wėnu Ƴa ntiko aryokunėhn cery sali. Ha, akwėtahnėko iƳi đoku soƳe hun: tėfėka fėƳaƳu Wanės Wėnu Ƴa fop.

²⁶ WaƳi Wanės yabahnėđ vile coƳiniho koƳėri Ƴa fop vanjeh, bare tame tufėkėhni vėfacah vėlėƳu va.

²⁷ Afiak njėtėndanėhni gante naƳėk ka uvetak viƳė vile soƳik, vile ye hnė ile pėhwėtanėhnėkėhni vėle wok vėyena wasėwif: Kėris hnė wuhnė. Hnė umė nke tama hun Ƴa ayentahniƳu NaƳ Wėn hna.

²⁸ Awa, Kėris fėƳađėfunėhėhni vahnė va fop. Niradėfunėhėhni do karaƳėđėfunėhėhni gė fop yasery, đanko nkehahnėni vėhnaƳah hnė iđėmėnkėl dėƳ hni gė Kėris.

²⁹ SoƳe idi iƳin fop Ƴa liđėfu đoku hambah đus do wėtėđėfu gė fanka samah ile Ƴatik hnė Kėris do hn'ami dokujėđ.

2

¹ Nađėfu ayėtu gante kambėk ka iƳi Ƴėt ile wėtėđėfu soƳe hun, soƳe vėvė Lawodise, do soƳe vėhaƳary, Ƴuhnė fop vėle wok nulunohna muk gė vinkėr vidėƳ hni va.

² Ntiđėfu aki đanko kamėnaƳėhnahni wasakahn walėƳ hni hna, mbėmėnkėlėhnėni hn'injahn hna. Do koyėna, pėbahnėhni g'itama nte njėđahnėđ hakili paryi, hnė uvetak lėƳu hna fop, do koyėna njėtahnėni ile nkoko maƳėryalohna Wėn koƳėri Ƴa njėti: ile soƳiko, rac ye Kėris.

³ Hnė umė coƳik fop hnapul yasery gė uyėt.

⁴ Nėsėđėfu waƳi soƳe ahnė antė tokawu gė wanės wanėƳah.

⁵ Lakėnde gentila gė Ƴuhnė, ntaƳary mėn a gė Ƴuhnė nkok. Anatėko gė Ƴuhnė gante mėnkwėrun g'aferėn ndampo fo do nkorun aƳaƳu hnė kwėtahn hun Kėris hna.

Uwám paryi hnė iđėmėnkėl gė Kėris

⁶ Aki, kaƳi maƳarunėha Yesu Kėris had Ahwėhn, yasėryin ndampo fo gė umė.

⁷ Pėlėryin vėnkahn hun va hnė umė do yėrėryin fop uwám hun Ƴa hnė umė. Goryin ayawėntiwu g'ahaƳary hn'ikwėtahn gante fianjėndirun ka do asamehnėnduna kantėm Wėnu Ƴa.

⁸ Kwėtėryin hakili ahnė antė pėlayehnu hnė warėnd wanės wante rokađ do wok kwėhnana nafa do hwėhnaƳ yasery ahnė fo: wante Ƴatik hnė wėnamu vahnė, wante Ƴatik hnė wafanka wavė đuniƳa, do wok matina hnė Kėris.

⁹ Fop ile ye hnė Wėn hna ntėđėk mbahn Kėris hna

¹⁰ do hnė iđėmėnkėl hun gė Kėris hna padėku fop, umė ale ye anƳaf ucankaf do fop wafanka.

¹¹ Akácirun hnė iđėmėnkėl hun gė umė, háci ile wok diyina gė Ƴak ahnė bare háci ile Ƴatik hnė Kėris Ƴa ye ile lihėtėđėfu ikihn vahnė nte Ƴatik mbahn hna.

¹² Ha, gė yary Ƴa, ambafiirunėho gė Kėris, do fėna gė umė, amatėntirunėho hnė icėm hna kaƳi akwėtahnėrun hnė fanka Wėnu fa fale watėndėka Kėris cėm hna.

¹³ Do wuhñé, véle yeho vésém soje wameh hun ña do ile worun káciluhna mbahn hna ma hné Këris hna, Wënu ña njëđaku uwám ndampo fo gë Këris. Atavëhnëkéfu wameh wadëw fu ña fop,

¹⁴ apëhwëcëk kayëte hn'ile kerik wahnaw fu do yiryeryëkéfu gë sariya. Antihëtëk wati nte pakëk kayëte wahnaw fu hné kërëwa Këris.

¹⁵ Ntihëtëk ucankaf wayir do gë wafanka wayir wañeh, acëfëhnañëhnëkëhni tase vahnë fop, akahëkëhni had wëfëlayik hné ambënt soje imëk Aju.

¹⁶ Aki, anté awwáwu ahné kitinju soje vile rokëđun ma seđun, soje vambënt sali, soje ulepera hasëk ma fac ntawëla.

¹⁷ İyin fop ye cën ile rëfëka tëki, bare ile ye toña ña wätid gë Këris.

¹⁸ Anté awwáwu vahnë véle ñahnëk ßana dëcët, do icëmb wamëleka, vahnë véle hwëtëk dús hakili hné hudakery hudëw hni, ntehnënihu ntëntërun. Vahnë vérac nañënadëni gë vinahan ahné fo.

¹⁹ Vëhni, wëwona mbëmënkëlëni gë Këris, ale ye ankaf cery sali, nte ryavëđ do wëmënkëlehnëk fop mbahn gë wasokël do g'ile sokëndëlehnëk wañëc, do Wënu ña hnañëñëđ mbahn tac.

Uwám hasëk gë Këris

²⁰ Kabi cëmërun gë Këris, pitëlërun gë wafanka wawë duniya. Bare, antidun had uwám hun wá nokok hné wafanka wawë duniya. Soje ye wawëhnërun wañi wasariya:

²¹ «Anté ahnuf İyin! Anté aryah İyin! Anté aýak İyin!»?

²² Vëyin fop apud g'ibalëtahn: vëyin dënk ye vakwëda do akarëña vahnë!

²³ Toña ye, wañi wasariya mëntëlëk gë yasery: cëmbinëhna Wënu ña gante ñaden ka, mbanayin do koroteyehnin mbahn. Bare, wañi wasariya gena iñë, soje natëndan ikihn vahnë nte wätik mbahn hna fo ye.

3

¹ Mbëhnëntirun gë Këris, awa yëkélehnëryin viyë wëvë mbin va, hn'ile nke Këris hna, ntañak farëhw Wën hna;

² naharyin viyë vile ye ambin va hara gena wëvë nkal vi.

³ Ha, acëmërun, do uwám hun wá cowik gë Këris hné Wën hna:

⁴ fac le cahnahniđ Këris ña, umé ale ye uwám hun wá, tac wuhñé fëna, cahñëntëđerun gë umé hné cëmb ntëwu hna.

⁵ Dañëhnëryin vile ye hné wuhñé kwëhnëk nkal ñi: ndakëntal meh, ile wok pacëna, iña nte sëfëhnëk, wiña vimëh mbahn do íbal dëcët ña, ile ye icëmb wamën wamër.

⁶ Wëlin vëyin ryojëđ untawah Wënu ña,

⁷ wëli hak njasëđunëho kobëri ña, wati nte nkerunëho koyëna ña.

⁸ Bare dol İyi, tavëtaryin vëyin fop: untavah, yab sakahn, wasifa wayap, wayewë, wanës wacamah wante sahnid hné wës hun.

⁹ Anté awërhënlëndu, kabi acudëtarunëha ahné asër a, gë vantiyehn vantëwu va,

¹⁰ do cudarunëha ahné ahasëk a. Wënu ña, ale ñahanëk a, kwëlëkwël nëmpëtëđëha mëntëlëni, gante njëtandëha paryi.

¹¹ Gaki, wëwona wasëwif ma véle wok wëyena wasëwif, véle hácik do véle woyik wëhácina, wëhneh, véle wok wëhnëgana, wëramp, véle ye afaya, bare Këris ye fop do hné fop.

¹² Awa, wuhñé, vahnë véle tëhñak, pacënëk, ñahnëk Wënu ña, cudaryin vintawary vipëbah kayëhnahn do iguk, íbana, ipërëna do g'íđuñëna;

¹³ mëkëhnëlëryin do, ge ahné kwëhñanëka aýëntaw vile curandëha, tavëhnëlëryin; had gante tavëhnëku Ahwëhn ki, wuhñé fëna, diryin koyëna.

¹⁴ Do kas, ñahnëlëryin: inahn ña ye ile wëmënkëlehnëđ paryi.

¹⁵ Arabi yam va Këris ña naw hné vintawary hun hna; Wënu ña macëku hné mbahn ndampo fo soje İyi yam. Camehnëryindëna kwëlëkwël.

¹⁶ Arabi unës Këris wá ntëđ fagant hun hné fop uvetak lëwu wá: karanëlëryin do niralëryin gë wëyënta hun va g'ufëbah usery; yëwëhnëryina Wënu ña, gë fop sakahn hun ha, icamehn hun gë wahnëw wale wätik hné Vikerëh hna, gë wahnëw sali wasëvah, do gë wahnëw wale njëđaku İyir inja; yëwëhnëryina do cëmbëryina Wënu ña gë fop ntawary hun ña.

¹⁷ Fop vile hođun ahñësu ma aliwu, diryin g'uwac Ahwëhn a Yesu, asamehñatënduna Wënu ña Rëm ña gë fere Yesu.

Vankeya soje watere

¹⁸ Vësëval, mañëhnëryinëhni vësan hun, had gante tëfëka ka hn'íßëmënkël hun gë Ahwëhn hna.

¹⁹ Vësan, ñahnëryinëhni vësëval hun do antë ayapënanëhnuni.

²⁰ Vutah, mawëhnëryinëhni hnë fop warëmun gë wahnëmun, wëli ile hnëjêdëha Ahwëhn a.

²¹ Warëm, antë alavëndanuni vutah hun, g'antë tesani.

²² Vëramp, mawëhnëryinëhni hnë fop vële hwëhnëku va nkal li. Dokujëhnëryindënëhni, hara gena had vële yëkélehnëd vahnë va nëjëhni gë vëhni ma kabî njëkadërun, bare ðokujëhnëryindënëhni gë vintaŵary vipacah kabî ntënënerunëha Ahwëhn a.

²³ Gante-wo nke ðoku hun ka, diryin g'intawary përen, had soje Ahwëhn a, hara gena soje vahnë,

²⁴ ayëtatü nuŵadun Ahwëhn hna, had cos, intëw nte kwëtëhnëkëhni bulunda Wëñ. Ale hwëhnëkëfu ÿa, Këris ye; umë ryokujëhnëdun.

²⁵ Ale rufëhnak catëna ÿa, acosahnëd soje rumpak lëwu wã, Wënu ña dëbëndëlehnëdilihna vahnë va.

4

¹ Wuhnë, vëhwëhn vëramp, pëlaryinëhni vëramp hun va gante catëk ka do gante canëk ka. Dënkwëtaryin wuhnë fëna kwëhnarunëha ale hwëhnëku ambin hna.

Wanira

² Kahnëndaryin uyëfa hna; kwëtëryin hakili hnë uyëfa hna do camehnëryina Wënu ña. ³ Ndampo fo, yëfaryin fëna soje fu gante pidëtëhnahnëdëhëfu Wënu ña rënka ÿa ðanko fëyahnéfu viyë vile soŵik vëva Këris va, soje ile sëdahniŵi ÿi.

⁴ Yëfaryin fëyahnu wapacëk had gante tëfëka hnësu ka.

⁵ Yasëryin gë yasery cape gë vële wok vëhwëtahnëlahna Këris; balëtahnëryin mpëd nte njëdaku Wënu ña.

⁶ Araŵi wanës hun ña ntapëhnaŵi kwëlëkwël g'ufërën, nëj had wãñiry liyik, do aholu idëkwa ale-wo-le gante tëfëka ka.

Simpaŵi rëkwa

⁷ Tisik, aŵënta fu ale ŷahnik, aryokujëhn do aramp Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdëhu fop soje mën a.

⁸ Soje umë fayëryidëfuha pëyawu bi hak nkoŵun do mbosëvosehnu.

⁹ Onesim, aŵënta fu ahahnëndak do aŷahnik fu, lapëhnaryidëha; avë ŷal hun ye. Anjëtëndaŵëhnëdënihu fop wante ryëcëtaf ani ña.

¹⁰ Arisëtarëk, ale sëdëlahniŵun ÿa, nkaŵëryidëhu, tac gë Marëk, alintëra Barëñabas. Tëkërun ahnuŵawu wayab soje Marëk: ge njirik ŷal hun hna, kacaryina g'afërën.

¹¹ Yesu, ale wacëde Yusëtis, nkaŵëryiku fëna. Fagant vële ryokujëd g'ami va soje Inaŵ Wënu ña, vëhni fo ye wasëwif; vëhni mbosëvosehnëniho ðus.

¹² Epafëras avë ŷalënta hun ÿa nkaŵëryiku; aŵi ayohal Yesu Këris tavëdina uŵët uyëfa soje hun ÿa, ðanko awoŵu vëŷaŵah, vële lafëk hn'ikwëtahn, vële ramahnëd paryi fop vile ñad Wëñ va.

¹³ Ambësadëfuha unji cedëya, ðokujëhnëdëhu ðus, soje vële hwëtahnëk vëvë Lawodise do soje vëvë Iyerapolis.

¹⁴ Lik, lawo fu ayen, do gë Demas nkaŵënihu.

¹⁵ Gaŵëryinëhni vëŷënta fu vëvë Lawodise va do gë Nimëfa do bulunda ile varëpëlëd cery ntëwu hna soje iyëfa.

¹⁶ Ge karañërun anji kayëte, diryin fere karañi fëna hnë cery sali mbë Lawodise. Karañëgëryin, ŷal hun hna, kayëte nte herëhnëbuhëhni vëvë Lawodise va.

¹⁷ Pëyaryina Arësip kwët hakili hnë doku ile nuŷak hnë Ahwëhn hna, ðanko padënahñ g'afërën.

¹⁸ Ami, Pol, kerëhnëdëmu gë vák mën iŷi simpaŵi: Dënkwëtaryin vankënca mën va. Araŵi Wënu ña ndëwaŵu.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol, gë Silas do gë Timote, Korent hna kerëni anji kayëte mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah gë imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52) ga ndëcëc hnagi Yesu ya.

Pol yankëtahnekë Tesalonik wati yas higëna lëwu ya. Nkol na Masedëwan hna nke nte kwëhnëko naw mbë Rom na, tëfary wov, nkol gwafa. Bulunda wasëwif wë njabëniho. Wasëwif wayabah vëwawëlohna karaj Pol na do antaniha nkol hna (Vantiyehn 17.1-9). Bare Cery Sali na pëlëk vënkahn va do njawënak. Timote njankëtahnekëhni vële hwëtahnekë va, mbarëpëla vële wok vëyena wasëwif do gë wasëwif wale hnëmpëtak nkeni vële hwëtahnekë Këris.

Timote wadëw hni na njonëhnika Pol Korent hna do hnam kerëhnënihëhni anji kayëte. Hnë anji kayëte Pol njëtëndanëkëhni hnatah lëwu soje ikahnënda nte tufahnëni vële hwëtahnekë Tesalonik va hnë njasa ntëw hni gë Këris. Wëlakënde horot hna nkok njawëni.

Pol kamënaÿehnedëhëhni. Atac ikaraj njëdand pañare vësëm do iboka Këris na (4.13-5.11). Njëdahnëd simpaÿi do wahnira watëkwa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: wanës, ikwëtah, injahn, uhorot, fac, vëÿënta, vësëm, yam.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Gante kwëtahneni vëvë Tesalonik va (1.2-3.13)

Ankeya nte ñad Wën (4.1-12)

Ibëhn vësëm gë fac Ahwëhn a (4.13-5.11)

Siyab rëkwa gë simpaÿi (5.12-28)

Simpaÿi

¹ Ami Pol gë Silas do gë Timote herëhnëryidëhu, wuhnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëkë Wën Rëm ya do gë Ahwëhn a Yesu Këris: Arabi ipërëna gë yam ya nke gë wuhnë.

Ikwëtah vëvë Tesalonik

² Kwëlekëwël camehnëdëfunëha Wënu na soje hun fop ya do njëfanëderun nte-wo-nte njëfadëfun na.

³ Ndënkwëtaðëfun kwëlekëwël haryënkë Wënu Rëm fu hna vantiyehn vante wëtik hn'ikwëtah hna, wadoku wante wëtik hn'injahn hna do gë iduñëna nte wëtik hn'itamahn hun paß g'Ahwëhn fu Yesu Këris.

⁴ Vëÿënta mën, vële ñahnëkë Wën, njëtënëkë Wënu na rëhnaku

⁵ kabi Wanës Wakasëk na pëyayiluhna gë wanës inji fo, bare gë fanka fa, g'Iyir Ipacah na do g'ikwëtah ipadah na. Njëtërun gante nkeho vankeya fu va fagant hun hna; soje ufërën hun yeho.

⁶ Wuhnë vëréfëtalahn fu yerun do gë vëréfëtalahn Ahwëhn a yerun; nuÿarun wanës na hnë wati horot hna, gë uhnatah ule wëtik hn'Iyir Ipacah hna.

⁷ Koyëna nkerun vële tëfëtalahnëdëni vahnë vële hwëtahnekë Këris va Masedëwan hna gë Akayi hna.

⁸ Ýal hun hna wanës Ahwëhn a campik gena Masedëwan hna gë Akayi hna fo, bare ikwëtah hun Wënu na njëtik gante-wo-gante. Awa, balëléfuhna hnësëfu watac.

⁹ Vahnë va fop tëfëtaðëni gante kacarunëhëfuno ka ante njiryibunëho ýal hun hna do gante taverunëho waravahn aryokunëhnënduna umë ale ye Wën paryi,

¹⁰ do ahnapënduna Aju ale wëtid g'ambin ya. Ajë arac, umë ye, Yesu nte mbëhnëndanëkë Wën hnë vësëm hna, do fehëtëkëfu hn'ikitij Wën nte yejëk inji.

2

Doku Pol Tesalonik hna

¹ Vëÿënta mën, njëtërun, wuhnë dënk, ante njiryibunëho ýal hun hna gelohna uhnëfak këm!

² Njëtërun, Filip hna korotehñibunëho ten do njejëdëfubunëho rëkahnindëfu ýal hun hna. Bare Wënu ña njawënekëfuno wasakahn wá soje ahnësëhnahñiwu Wanës Wakasëk ña mama mëtaryandëfubunëho d'us.

³ Wac ule wacëbunëhëhni vahñë va matina hn'idënt, ma hnë vinahan vide wok pacëna, do yëkëlehnëd'ilëfuhna rokafuna ahñë!

⁴ Hali! Gante ñad Wën ka nësëdëfun. Wënu ña catahnëka gë fuhnë, umë hwëtëhahnëkëfu fëyahñëfu Wanës Wakasëk ña. Yëkëlehnëd'ilëfuhna vahñë nëñahnëhni gë fuhnë, Wënu ña nëña gë fuhnë ýadëfun, umë ale fëcëtað walawary fu wá.

⁵ Njëtërun kobëri dehnëd'ilëfuhna wanës wapëren ahñëñënahñiwu, do ñhahn fu ña gelohna soje hnuýahnëfu hnapul, Wënu ña sedë ye.

⁶ Yëkëlehnëd'ilëfuhna icëkwary ahñë, icëkwary hun ma icëkwary vëýëntaŵ.

⁷ Kokëndëbunëho arufiwu ucankaf fu ña, fuhnë wëfayik Këris va, bare nëñëñabunëho fagant hun, had hnëm nte fabëkëhni vutah vuntëwu.

⁸ Soje ñhahn nte hwëhñabun ýal hun hna, kahnëndañunëho, gena ayëfayiwu Wanës Wakasëk Wënu ña fo, ayëfayiwu fëna vintaŵary fu va. Ha, ñhahn dëw fu soje hun ña nkwenako d'us!

⁹ Vëýënta mën, ndënkwëtaðun doku ýakah fu ýa gë ambër fu ña. Ndokunëdëfubunëho g'umëd gë g'anent, soje antë yefu warib hun ga karanëdërunëho Wanës Wakasëk Wënu ña.

¹⁰ Nkeya catah do cañah hwëhñabunëho hnë wuhnë vële hwëtahnëk hna. Nõñ gena ile hodebun hñirayifu, wasedë warac yerun do Wënu ña fëna sedë ye.

¹¹ Njëtërun fëna, (ale-wo-le hnë wuhnë) ntiyirunëho ndampo fo gante nkeð rëm gë vutah vuntëwu ka.

¹² Kamëñaýehñirun do njawëñaýehñirun, tëyirun gë fanka ayewu gante ñad Wën ka umë ale wacëdëhu hn'Inaŵ dëwu do gë hnë icëmb dëwu hna.

¹³ Do fëna, soje rac samehnëdëfubunëha Wënu ña kwëlëkwël soje iyin: ante karanëdërunëho wanës Wënu ña, nëpaðunëho do had wanës Wën mawërunëho; mawërunohna had wanës vahñë. Ha, paryi nke Wën hna matik do ndokunëd hñë wuhnë, vële hwëtahnëk vi.

¹⁴ Ha, vëýënta mën, tëfëtalahnërunëhëhni vëvë vacery sali Yude va, vële kwëhñëk Wën hwëtahnëka Yesu Këris va. Vahnë vëvë nkal hun va korotehñënihu, had gante korotehñënihëhni wasëwif wá vëvë vacery sali vatac.

¹⁵ Wasëwif wí ryawëka Ahwëhn a Yesu gë wakila ña, do fuhnë korotehñënihëfu. Vëlidina ile hnëñëdëha Wënu ña do vëýëw vahñë va fop nkeni,

¹⁶ kabí memaýehñëdënihëfu antë hnësëhñëfuni vële wok vëyena wasëwif va wante fehëtëdëhëhni ña. Koyëna padëñëña padëñëdëni wameh wante ntidëniho kobëri ña. Bare ntavah Wënu ña tëk njohahnëhni.

Iña Pol mbok nuhni vëvë Tesalonik

¹⁷ Vëýënta mën, ge fuhnë ye, tëfëkawo aravëtayiwu fampëd; paryi nke goyilëñëhna nulënden, bare wasakahn fu hna tavëlilëñëhna! Përëkëfu d'us gë wuhnë do ntibun fop soje avok ahnuhahñiwu.

¹⁸ Awa pëhñabunëho yiryifu ayëkijiwu, do ami dënk Pol, pëhñabuho wahwënta wayabañ, bare Sintani memaýehñëkëfu.

¹⁹ Ye ye itamahñ fu ña, uhnatah fu wá, dahëse imëk idëw fu ña ge gena wuhnë? Do soje hun ýa cëkwadëfun haryënkŵ Ahwëhn fu Yesu ge mbokajëk.

²⁰ Ha, wuhnë ye icëmb fu ña g'uhnatah fu wá.

3

¹ Soje rac ye, kabí cilëtabunëho napi ña, umë cañahnëkëfu wofu fuhnë fo Aten hna, ² do cañëtëryibunëha Timote, aýënta fu ýa do ye aryokunënta Wën hn'ikarañ vahñë Wanës WakasëkKëris ña. Payëryibunëha soje njawëñaýehnu do kamëñaýehnu hn'ikwëtañ hun hna,

³ soje antë ahñë cilëta horot ile liderun ýa. Njëtërun wuhnë dënk, iýi sifa horot tëfëka nkefu.

⁴ Ante nkebunëho ýal hun ña pëyayirunëho nuýaden wahorot wasankaf, do umë yehu, njëtërun d'us.

⁵ Soje rac fayëryibuha Timote, kabí cilëtabuho nap ña, njiryi pëcëtaj soje ikwëtañ hun ña. Ntakëkoŵo Sintani njëkëhñahnu do doku sankaf fu ýa fop nke nafa këm.

⁶ Tame Timote mbokajëk, tëfëtanëkëfu wanës wakasëk wanëñah soje ikwëtahn hun ña g'ijahn hun ña. Ntehnëkëfu wapërën ryënkwëtafunëhëfu do përeku gë fuhnë had gante përekëfu gë wuhnë ka.

⁷ Soje rac ye, vëyënta fu, hnë uryëñah fu hna fop gë horot fu wä, ikwëtahn hun ña kamënañëhnëkëfu.

⁸ Tame tisëkëfu kabi nkorun ahambënwawu Ahwëhn hna.

⁹ Hak ga tëfëkëfu samehnëfuna Wënu ña, soje uhnatah sankaf ule yëdafunëhëfu haryënkw lëwu yi?

¹⁰ G'umëd gë g'anent njëfadëfunëha gë idëñan soje mawëryanëfu mbok nulin do fadëñëfu ile wojëk hn'ikwëtahn hun hna.

¹¹ Arabi Wënu ña umë dënk, Rëm fu ña, gë Ahwëhn fu Yesu pidëtëhnënihëfu nkaw ña paß gë ñal hun!

¹² Arabi Ahwëhn a nkwënëndu injahnël hun ña hafo kob do g'ijahn vahnë fop ña, gante nke injahn nte hwëhnaßun soje hun ña.

¹³ Arabi njawën koyëna wasakahn hun wä hnë icat nte wok kwëhnana ile hñiradërun haryënkw Wën Rëm fu ña, hnë fac le mbokahnid' Ahwëhn fu ña Yesu gë fop vëlëwu va!

4

Ankeya nte ñad' Wën

¹ Awa koyëna, vëyënta fu, ñëñarun hnë fuhnë ankeya nte rëfëka ahwëhnawu nëñahna Wënu ña gë wuhnë. Do tac dënk hwëhñarun. Bare tëyëdërun do nkabëdërun, g'uwäc Ahwëhn a Yesu, yiryin haryënkw fo!

² Kabi njëtërun siyab ule yabirun Ahwëhn Yesu hna matik.

³ Ile ñad' Wën ña, rac ye: ayëhahnu vëfacah do ahehawu fop ndakëntal meh ña.

⁴ Ale-wo-le hnë wuhnë njët mënkwa mbahn dëwu ña hn'ufacah, do hn'untënah.*

⁵ Ant'aawäwu iña meh ña mëku, had vële wok vëyëtëlahna Wën vi.

⁶ Hnë wanji, ahnë tëfëlahna nti ile wënëdëha ayëntawu ale hwëtahnëka Wën, ma tokahna. Tëkëßun ahnësëhniwu do pëyayirun g'afërën: Ahwëhn a korotëhnëdëhëhni vële lid' rac va.

⁷ Wënu ña macëlëfuhna soje ndëkarënden g'ale-wo-ale, bare soje nkeyin vëfacah macëkëfu.

⁸ Soje rac ye, ale wëyëk inji gab ña, gena ahnë ñwëyëhnëk, Wënu ña ñwëyëhnëk, umë ale yëdadëhu Iyir Ipacah ña.

⁹ Soje injahnël ña vëyënta mën, balëluhna aherëhniwu, kabi Wënu ña ñarjëndëku gante ñahnëldëfun ka.

¹⁰ Ha, injahn tac ye nte rufahnëdëfun hnë vëvë Masedëwan va fop, vële hwëtahnëka Wën. Bare vëyënta fu, kamënañëhnëdërun aliwu ntëbi koyëna.

¹¹ Yëkëlehñeryindën ayewu yam, paßëryin wadëwun fo do arokëndu ñacëñac hun ña fo, had gante ntehnirunëho ka.

¹² Koyëna vële wok vëhwëtahnëlahna Wën va ntënëndëdëni nkeya hun ña, do kat antë aramahnuni vëyënta hun.

Ibëhn vësëm gë fac Ahwëhn a

¹³ Vëyënta fu, ñadëfun ayëtu toña ña soje vële sëmëk va, soje antë ahwëhnawu yiwëhñah gë vëyëntaw ki vële wok vëramahnëna vi.

¹⁴ Age kwëtahnëßun Yesu cëmëko do mbëhn, kwëtahnëßun fëna Wënu ña mbarëdëhëhni gë Yesu fop vële hwëtahnëdëha do cëmatëni va.

¹⁵ Wëlin wante fëyadërun ye wanës wante karanjëkëhniwu Ahwëhn ña vahnë va: vële yeyinëk vi woß vësëmëna mbokahnind Ahwëhn a, vëryënkwehñëdëfilëhnihna vële sëmëk va.

¹⁶ Fac rac, cëlid' Ahwëhn a umë ndënkwa g'ambin, gë kopa le wäcëd, gë kopa asankaf wamëleka, do gë kopa lënkwa Wën ña. Vële sëmëk g'ikwëtahn Këris va ryënkweß mbëhnëni.

¹⁷ Tac fuhnë vële woyinëk cëmilënhëna wati rac va, nufëdenëhëfu gë vëhni hnë vëjar njiyin pankëlin g'Ahwëhn a g'ambin, do koyëna g'Ahwëhn a nkedën kwëlëkwël.

¹⁸ Awa ale-wo-le kamënañëhna ayëntawu ña gë wanji wanës.

5

Ikwët hakili hn'inap Ahwëhn hna

* 4:4 4.4 Ale-wo-le hnë wuhnë njët mënkwa mbahn dëwu ña hn'ufacah, do hn'untënah. Kode nkwëryi fëna ñëña ñëwëlahn gë asëvalu ma ñëña had gante ntidë ahnuñahn asëval.

¹ Vëÿënta fu, soŋe yamani ÿa gë wati ÿa, balëluhna aherëhniwu.

² Njëterun wapacëk wuhnë dënk fac Ahwëhn a tëkid had gante tëkid ale ÿa g'umëd.

³ Ge vahnë va ntehnëdëni: «Fop yam fo ye, ntakah gena!» Awa hnë wati rac ile vëvehnëdëhëhni ÿa nanjëtdëhëhni had lav d'onk hnag asëval, do la aryampo kodina peh.

⁴ Bare wuhnë, vëÿënta mën, geluhna hn'umëhwëry hna, do iÿi fac kodina nanjëtu had ale.

⁵ Wuhnë fop vutah humpen yerun, vutah fac. Gena umëd hwëhnëkëfu, ma umëhwëry.

⁶ Awa antë ndakin wakwëd had gë vëÿëntaŵ ki, bare nësënëfu do kwëtin hakili.

⁷ Vële ryakëd wakwëd va, g'umëd ga ndakëdëni do vële ryëwëd va, g'umëd ga ndëwëdëni.

⁸ Bare fuhnë, vëvë g'anent vi, kwëtënëfu hakili: cudanëfu g'ikwëtahn na do g'injahn na had gë viÿi viwëta, do g'apënk wëta nte ye itamahn ipëh inja.

⁹ Wënu na tëhnalëfuhna nuÿayin ntavah ntëwu na, bare nuÿayin ipëh inja gë Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

¹⁰ Soŋe fu ÿa cëmëk Këris nkehahnin gë umë, sëmënëk cëmilënëhna.

¹¹ Awa, kamënaÿehnelëryindën do yawënëlëryin hn'ikwëtahn hna, had gante rëkërun alindu ki dënk.

Siyab rëkwa gë simpaÿi

¹² Vëÿënta fu, tÿëderun waji: dënënëryinëhni vële ryokunëd, vële vërad dus soŋe hun, vële yëkadëhu do yabëdëhu hn'ibëmënkël hun g'Ahwëhn.

¹³ Dënënëryinëhni dus do aÿanduni dus soŋe d'oku le ntidëni ÿa. Geryin yam yëbëlan hun.

¹⁴ Vëÿënta fu, mbokëderun aŵuntayiwu iÿin: niraryindënëhni vële hëmak va. Kamënaÿehnerindënëhni vële yamëk va, demaryindënëhni vële nkok yabëna fanka hn'ikwëtahn va, ðuñënanëhnerindënëhni vahnë va fop.

¹⁵ Kwëtëryin hakili, antë ahnë nkwëcaga ale lika uwëh! Yëkëlehnëryindën kwëlëkwël alindu fërën, yëbëlan hun do gë vahnë va fop.

¹⁶ Geryin kwëlëkwël hn'uhnatah hna.

¹⁷ Yëfaryindëna Wënu na kwëlëkwël.

¹⁸ Camehnëryindëna fale-wo-fale fa. Rac ye le napëd hnë wuhnë vële vëmënkëlëk hnë Yesu Këris va.

¹⁹ Ant'aŵemaÿehnuna Iyir Ipacah d'oku lëwu hna;

²⁰ ant'ayafu wanës wakila na.

²¹ Pëcëtaryin fop watac do kwëtaryin ile fërënak ÿa;

²² keharyin wëh-wo-wëh.

²³ Arabi Wënu hwëhn yam ÿa nti ayewu vële padëk ufacah; arabi hakili hun ÿa gë ntawary hun na do gë vimbahn hun va nko pad, hara kwëhnana ile nirande hafo hnë fac le njjëd Ahwëhn fu Yesu Këris hna.

²⁴ Wën le wacëku ÿa kahnëndak: ntid rac.

²⁵ Vëÿënta fu, wuhnë fëna yëfanëhnerindënëfu.

²⁶ Gaÿëryinëhni vële hwëtahnëka Yesu va g'injahn nte rufande vëÿënta hna.

²⁷ Tÿëÿëdëmu g'uŵac Ahwëhn a, arabi anj kayëte karanëhni fop vëÿënta fu va.

²⁸ Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris na nke gë wuhnë!

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Kayëte kigëna mba vëvë Tesalonik va nëmpëlëna d'us gë ndënkwërënk'w n'a. Inji kayëte fëna vëhni Pol gë Silas do gë Timote matik wati nte nkeniho Korent hna mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52). Pol camehnëdëha Wënu n'a soj'e ile nkoni kahndani harënk'w wahorot hna. Kamëna'yëhnëdëhëhni tëfëni n'kaw nte tëhnani hnë Këris n'a do kamëna'yëhnëdëhëhni ntini fop vantiyeh'n vante w'atik hn'ikwëtahn hna.

Vële hwëtahnëk va fop boka Ahwëhn a napëdëni do Pol pacëhnëndëhëhni i'yn diyana ten. Pol ndëkwëtehnëdëhëhni wëdahëse wante ryënkwëhni'd i'boka Këris n'a. Ani g'umë, had fuhnë, macinëkëfu nufin n'kaf d'oku hnë d'uni'ya li.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: a'yënta, Pol, i'boka, kayëte, yam, ikwëtahn, fanka, satah, Ayapah, d'oku.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpa'yi (1.1-2)

Ahwëhn a njijëd kitin d'uni'ya yi (1.3-12)

Ile ryënkwëhni'dëha mbokahnind Ahwëhn a (2.1-12)

Iyaw hn'ikwëtahn (2.13-17)

Pol tëyëd wayëfa (3.1-5)

Imac d'oku'na had Pol (3.6-15)

Iyëfa gë simpa'yi (3.16-18)

Simpa'yi

¹ Ami Pol gë Silëve* do gë Timote herëhnëryidëhu, w'uhnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëk Wën Rëm fu ya do gë Ahwëhn a Yesu Këris.

² Arabi Wënu n'a Rëm fu ya do gë Ahwëhn a Yesu Këris njëdënihu ipërëna gë yam ya!

Ahwëhn a njijëd kitin d'uni'ya yi

³ Vëyënta fu, tëfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu n'a soj'e hun. Umë san'ah ye, kabi ikwëtahn hun n'a nayi'na nayëd, do i'jahnël nte hwëh'narun n'a gwëna n'a nkwenad.

⁴ Soj'e rac, cëkwaryëderun hnë vacery sali vakaw'ary vëmba Wën hna. Ha, n'jawënerun do kwëtarun ikwëtahn hun n'a la gante korotehnëderun ki do d'ufënadun hnë vambër vasiyamah.

⁵ Vëyin fop fëhnëtanëd kiti Wënu n'a satah ye, gante nuhanderun had vële tëfëk Inaw Wënu n'a, soj'e rac horotahnëdun.

⁶ Paryi nke, Wënu n'a catëk: horot cosëdëhëhni vële horotehnëdëhu va

⁷ do njinëgehndëhëhu w'uhnë vële horotëd vi, do fuhnë fëna. Watac n'ked ge Ahwëhn a Yesu matini g'ambin gë wamëleka wadëwu wakwëhn fanka n'a;

⁸ hnë fagant hwëdëh hucankaf njijëd, do pini'jëdëhëhni vële wok vëyëtëd'ilahna Wën va do wok vëwawëhnëdëfina Wanës Wakasëk Ahwëhn fu Yesu n'a.

⁹ Ibëv kwëlëkwël n'a yed'icos dëw hni n'a gë n'awëta Ahwëhn n'a do gë n'awëta icëmb fanka falëwu fa,

¹⁰ ge njijëk hnë fac rac soj'e cëmbëniha do na'yëneniha vële kwëhnëk do hwëtahnëka umë va. Wuhnë dënk gë vëhni nkentëderun, kabi kwëtahnërun wante rëfëtanëhnirun n'a.

¹¹ Soj'e rac ye, yinëgadilëfuhna iyëfan hun n'a. Njëfadëfunëha Wën fu n'a gante ntihandëhu vële tëfëk u'wac lëwu w'a ile macëku. Njëfadëfunëha arab'i, gë fanka falëwu fa, ndemawu aliwu fop i'na përen n'a gë fop n'tiyeh'n nte w'atik hn'ikwëtahn hna.

¹² Koyëna, u'wac Ahwëhn fu ya Yesu ntënëndëde soj'e hun ya do w'uhnë ntënëndëderun soj'e lëwu ya gante nke ipërëna Wën fu gë Ahwëhn a Yesu Këris.

2

Ile ryënkwëhni'dëha i'boka Ahwëhn a

¹ Awa, vëyënta fu, soj'e i'boka Ahwëhn fu ya Yesu Këris, g'ibarël fu darël lëwu, muntaderun:

* **1:1 1.1 Silëve:** Ale w'acik Silëve ya w'acik fëna Silas hnë kayëte 1 Vëvë Tesalonik hna.

² ge ahnë ntehnëku fac Ahwëhn a tükik, nt'awawu ahnë mpaÿëmpaÿehn wahakili hun wä ma ntakënwawu gë wante wätik hn'iyir ma hnë wanës ma hnë kayëte, lakënde ntehnëhni ÿal fu matik.

³ Antë awawu ahnë tokawu gë sifa wamër-wo; kabi ani gë tükahnind ÿa afo iyahëta cankaf Wënu ña nke ten do Ayapah a tufëhnaç, Ajë ibëv ña,

⁴ ale humaç ntehn umë lëbëk fop ile wacik wën ÿa ma sëmbëde ÿa. Ndëkënaç dënk umë ntaña hnë Acery Wën Cankaf hna mëca ntehn umë ye Wënu ña.

⁵ Dënkwëtaçiluhna bi nësëhnëmuno waji ante nkoßuho hnë wuhnë ña?

⁶ Do tame njëtërun d'us ile wëmaÿehnëka gante nkoç tufëhnana hafo ge tükëk wati le hahnëdik ÿa.

⁷ Fanka Ayapah le sowak ÿa çoku ÿa nkehahnëk; bare ale wëmaÿehnëka ÿa nkoç memaÿehn hafo ge çähëtik.

⁸ Awa, Ayapah a tufëhnaç, umë ale ndawëç Ahwëhn a Yesu gë sël wës lëwu ÿa, g'icëmb nte lapëhnajëka itëk dëwu ña.

⁹ Fanka Sintani fa yiyehnidëha Ayapah a Mbëvehnëçdëha; tufahnëç vantiya wante-wo-wante vakwëhn fanka, viÿë vifëmpëhnahnah gë wëdahëse soje tokahnëhni wahnë va.

¹⁰ Gë sifa vankeya vameh va fop, tokaçdëhëhni vële sëvëç va. Cëvëçeni kabi vëhacana injahñ toña le fehëtakëndëhëhni ÿa.

¹¹ Soje rac, Wënu ña njëçanahnikëhni fanka fale rokaç, umë feñëçdëhëhni kwëtahnëni wamër ña.

¹² Awa, fop vële wok vëhwëtahnëna toña va, bare ÿaç wameh va, kitiñëçeni menëni.

Iyaw hn'ikwëtahn

¹³ Vëÿënta fu, ge fuhnë ye, tëfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu ña soje hun ÿa, wuhnë vële ñahnëk Ahwëhn. Wënu ña tëhnaku ayewu vëryënkwëryënk wële fehëtëde gë Iyir nte facënëç do gë ikwëtahn hnë toña hna.

¹⁴ Wënu ña macëku hn'inji peh gë Wanës Wakasëk wante haranjirun ña; soje ahnuÿahnu icëmb Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Awa, vëÿënta fu, yawënyarin do kwëtaryin ikarañ nte haranjirun gë wanës ña ma gë wante herëhnirun ña.

¹⁶ Arabi Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris umë dënk do gë Wënu ña Rëm fu ÿa ale ÿahnëkëfu do yëçakëfu g'ipërëna dëwu ña, ikamënaÿehn nte wok pudina do g'itamahn gwamah soje ile përenak,

¹⁷ njawënyahn wasakahn wä do njëçawu fanka aholahnu alindu do ahnësendu kwëlëkwël ile nëfak.

3

Pol tëyëç wayëfa

¹ Awa vëÿënta fu, watëkwala ña, yëfanëhnëryindënëfu, soje wanës Ahwëhn ña camp ñap do ntënëni, had gante nkeho hnë wuhnë ki.

² Yëfaryindëna fëna Wënu ña pehëtëfu gë wahnë vëwëh do gë viyapah va, kabi gena wahnë va fop wawëç kwëtahnëni.

³ Bare Ahwëhn a kahnëndak. Njawënedëhu do keryëçdëhuna Awëh.

⁴ Wëlin itamahñ nte hwëhnabun hn'Ahwëhn hna soje wuhnë: ntidun le lehnirun ÿa do nkorun alindu.

⁵ Arabi Ahwëhn a paßary wasakahn hun wä g'injahñ Wënu ña do g'iduñëna nte njëçahnëç Këris ña.

Imac çokuja had Pol

⁶ Vëÿënta fu, ntehnëçerun, g'uwaç Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris, njawëtaryinëhni fop vëÿënta fu vële hëmak va do hwëhnak nkeya nte wok tëfëlëna gë ikarañ nte harañëßunëhëhni ña.

⁷ Wuhnë njëtërun d'us gante tëfëku arëfëtalahnunëfu ka: këmalëfunohna ante nkebunëho gë wuhnë ña;

⁸ ahnë-wo muntalëfunawohna ile rokëçdëfun, bare hnë horot hna do gë hn'ambër hna, g'umëç gë g'anent, ndokujëßun soje antë yefu idib ahnë hnë wuhnë.

⁹ Age ntibun waji, gena kabi tëfëlëfuhna aryemawunëfu, bare ntibun koyëna aharañahniwu nkeya nte rëfëku arëfëtalahnëndu.

¹⁰ Ha, ante nkebunëho ÿal hun ña, ntehnirunëho: «Ale wok ñaçina ndokuj ÿa tëfëlahna tok fëna.»

¹¹ Ntehnëçdëfun waji kabi nkwëryëçdëfun ga nësëde, nkeni hnë wuhnë vëhëmak, ñoñ vëlidina ge gena le wok gena wadëw hni.

¹² Vële ye koyëna va, ntehnëdëfunëhëhni do kamënaŷendëfunëhëhni g'uŷac Ahwëhn Yesu Këris: tēfëka ndokuŷëndëni yam do tokëndëni ŷacëŷac ntëŷ hni ŷa.

¹³ Bare ŷuhnë, vēŷënta mën, antë njambu uli ufërën ŷa.

¹⁴ Age ahnë ŷwëŷëk wante herëbun hn'aŷi kayëte ŷa, kamahnëryina do aŷaŷëtawuna, soŷe cëfëhnahna.

¹⁵ Antë aliwuna aŷëŷ, bare ahnirawuna had aŷënta hun.

Iyëfa gë simpaŷi

¹⁶ Arabi Ahwëhn yam ŷa, njëdëndu umë dënk yam ŷa kwëlëkwël do fale-wo-fale nke fa! Arabi Ahwëhn a nke gë ŷuhnë fop!

¹⁷ Ami Pol, gë wëbäk mën ŷa dënk kerëhnëryidëmu iŷi simpaŷi. Aki kerëdëfu ŷac mën ge puhnaŷu vēkayëte mën va fop do aki nke kerëh mën.

¹⁸ Arabi ipërëna Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris nke gë ŷuhnë fop!

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëka

Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka Timote vëkayëte vaki do anji ye ndënkwëryënkw ña. Pol kerëk inji kayëte mpëdara hnë bëhn wafëhw mbëcf g'iryaw g'imbëcf (65) ga ndëcëc hnagi Yesu ña, Masedëwan hna.

Timote asan ale hwëtahnëka Yesu Këris yeho. Hnëmu ña Gërek yeho do rëmu ña sëwif yeho. Matiko hnë nkol Lisëter hna (Vantiyehn 16.1) do nke lawo paryi Pol hnë doku lëwu vacery sali hna. Atëko njasëndëni gë Pol do Pol macëdëhaaju hn'ikwëtahn hna. Umë wogëko gë Pol bare Pol tamahnëkawo d'us. Pol tavëka Timote Efes hna soñe karanëhni vëvë cery sali va.

Soñe ile kerëhnanëka inji kayëte ña umë ye, kabi nkeni vëryampo vële harañëdëhëhni vile wok gena toña va. Anahadëni viyë vile ye d'uniya vi mek do kodena njiyi g'ambin afo gë uyët ile so'wik do g'ikeha inëlël gë virokëtok viryampo. Pol ntehnëk, fop vile ntik Wën va nkwamëk do ndënkwëtehnëdëha Timote karanëdëhni watac vacery sali va.

Kayëte ntëwu ña nësëcf viyë vërar: wahnira vële hwëtahnëk va, vëvë haryënk wële hwëtahnëk va gë Timote dënk.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ikwëtahn, cery sali, d'uniya, ikarañ, Sintani, doku, vësëval, vësan, toña.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpa'yi (1.1-2)

Kwëtëryin hakili gë vële harañëdëhëhni vahné wamër va (1.3-20)

Ikarañ soñe iyëfa do vëvë haryënk wële cery sali (2.1-4.16)

Ile rëfëka ntini vële hwëtahnëk va (5.1-6.2)

Uwët fëren (6.3-19)

Simpa'yi rëkwa (6.20-21)

¹⁻² Timote, ami Pol herëhnëryidëhi. Wënu ña Afëhët fu ña gë Yesu Këris itamahndëw fu ña vëhni lehnëko yewu afayik Yesu Këris ña do wëjë ye fatah mën paryi hnë ikwëtahn hna. Arabi Wën Rëm ña gë Yesu Këris Ahwëhn fu ña njëdënihi ipërëna, ikayëhnahn gë yam ña!

Kwëtëryin hakili gë vële harañëdëhëhni vahné wamër va

³ Gory Efes hna, had gante ntehnëmino ani gë yihahnëryindu gë Masedëwan ka, kabi nkeni hnam vële harañëdëhëhni vahné wamër ña; dehnëryihni tavëni.

⁴ Dehnëryihni tavëni itëfëta wëhnantul wahwëhn nafa këm g'idëkw vimba'ñ vacërakëlo vële wok vëfudina. Umë gwajëtël fo njojëd, yiryeryëdina gë ikarañ Wën ile liyañ hn'ikwëtahn hna.

⁵ Ge ntehnëmi ali koyëna soñe na'yëni ina nte w'atik hnë sakahn facah hna gë inahan ipërën do g'ikwëtahn paryi ye.

⁶ Vëryampo tavëni nka'w tac do tëfëni vankwajëla vakwëhn nafa këm.

⁷ Vëharañ sariya Wën ñadëni nkeni, bare vëyëtëna ile nësëdëni ña, vëyëtëna fëna inë ile njawëneni paryi yi.

⁸ Ha, njëtëbun sariya ña përenak, ge ntiyinëk gante tëfëka ka.

⁹ Tëfëka njëti iyin: sariya ña gena vësatah linëhnik. Soñe vële wok vëwawëhnëdina gë vële wok vëlënëdëdina sariya ña, vële wok vëhwëhnana ikwëtahn gë vële wënëf va, vële wok vëlënëdëdilahna Wën gë vile facëk va, vële rya'wëdëhëhni warëm hni ma wahnëm hni, vëryaw vahné vëhawary fëna,

¹⁰ vële lid ndakëntal nte ñëwëk Wën gë vësan vële ryakëcf gë vësanëntahni, vële wafëdëhëhni vëramp, vële wërëcf, vële ye wasede hnë wamër do gë fop vële hwëhnak nkeya meh, vile hnëmpëlëk gë ikarañ catah ña linëhnik.

¹¹ Ikarañ tac tëfëlëk gë Wanës Wakasëk wante hwëtahnani'bu, wante w'atik hnë Wën hunte lënënik, hunte sëmbik.

Icamehn soñe ipërëna Wën

¹² Camehnëbuha Yesu Këris Ahwëhn fu ña, umë ale yëdako fanka fa: ha, Ahwëhn a nuko kahnënda'bu, umë tëhnako liwu d'oku lëwu ña,

¹³ mama nkehahnëbuho kobëri ña a'yëw alëwu, ahorotehn do ayapah. Bare kayëhnahnëkawo g'am, kabi kwëtahnëlëwawohna do yëtëlëwohna ile lidëfuhu ña.

¹⁴ Ha, ipërëna Ahwëhn fu ña njabëkowo, nuÿabuho ikwëtahn ña do gë ñahñ nte hwëhnayinëk, vankinëk gë Yesu Këris.

¹⁵ Wëlin wanës toña wante rëfëka kacahnini vahnë fop: Yesu Këris nijjëk duniÿa li soñe pehëtëhni vëwen. Do ami aŵen asankaf yeſu.

¹⁶ Bare wëli soñe ile kaÿëhnahnëka g'ami: Yesu Këris ŵawëk tufahn hn'ami, aŵen asankaf a, iduñëna ipadah idëwu ña. Koyëna dahëse iduñëna dëwu yeſu soñe vële hwëtahnëdëha va, gante nuÿahnëdëni uwám usër ŵa.

¹⁷ Arafi untënah gë icëmb nke g'ahnaŵ avë kantëm, gë Wën hunte wok cëmëdina, hunte wok nuçena, hunte wok mëntëlëntina, dol gë kantëm! Amina.

¹⁸ Timote, ajë mën, ntehnëmi ali fop wanës watac wante hwëtëhnahnëmi, rëfëlëk gë wanës wante fëyahniko kobëri ña soñe lëw hu ÿa. Wanj wanës njawëñëdëhi do kodu aŵët uwët fërën ŵa;

¹⁹ kwëtary ikwëtahn hu ña do g'inahan ipërën hu ña. Vëryampo tavëni watac do koyëna përekanëni ikwëtahn dëw hni ña.

²⁰ Hnë vahnë vërac nkentiniho Imene gë Alekësandër; vëhni njëdahnëbuhëhni gë Sintani. Koyëna, ñëñadëni antë mbok njewëniha Wënu ña.

2

Ikaraj soñe iyëfa

¹ Awa ryënkwëryënkŵ ÿa ten, ntehnëmu aŵuntanduna Wënu ña, ayëfanduna, ahëlanduna soñe vëÿënta hun va do asamehnënduna soñe vahnë va fop.

² Tëfëka ayëfanëhnënduni vële hnaŵëk gë fop vësankaf va gante nkohahnëdën yam, tana këm, kahnëndahñin hnë Wën gë njasa ntënah.

³ Irac ye ile fërënak do hnëñëdëha Wënu ña, Afëhët fu,

⁴ ale ÿađ vahnë va fop pehëtini do njëtëntini toña ÿa.

⁵ Ha, Wën huçampo fo ye, do fëna aryampo fo ye yëbëlan Wënu ña gë vahnë va:

asan ye, Yesu Këris,

⁶ umë ale yëdahnëk ntaŵary dëwu had icos soñe pehëtëhni vahnë va fop.

Rac ye ucedeya nte liyiko wati le pëhnayiko hna

⁷ do soñe rac, Wënu ña hahnëndëko had afëyahn gë afayik harañdëwuhni, vële wok vëyena wasëwif, ikwëtahn ña gë toña ÿa. Toña ÿa nësëdëfu, mërëda.

⁸ Awa ñadëfu vësan va fop njëfandëni gante-wo-gante, njëlëndëni wëbák wapacah g'ambin, ntavah këm gë sonko këm.

Ikaraj soñe vësëval hnë cery sali

⁹ Koyëna soñe vësëval va fëna, ñadëfu cuçandëni gante cañëk ka, hara vëryëcëtahnëna, tëfëlahna ntiyandëni viÿi soñe tufëhnahnëndëni. Antë ndayëndëni vandaÿa vantakah, do antë kayëtandëni gë sanu, ma wanjere, ma viÿi vile hambëka ntaŵ.

¹⁰ Bare tëfëka tufahnëndëni iyiv dëw hni ña hnë vantiyehn vapërën gante cañëkëhni vësëval vële lehnëd Wën tëfalëdëni.

¹¹ Asëval a tëfëka ñëñand yam fo do gë imawëhn padah.

¹² Maŵëryanëlëwähna asëval karaña, ma mëka asan; tëfëka ñëw yam.

¹³ Kafi Adam ryënkwiko ñahani, tac Ev.

¹⁴ Do fëna gena Adam tokako Sintani, bare asëval a yeho, afo nti ile mbañëko Wënu ña.

¹⁵ Bare pehëtëde hn'uhnag hna, ge njawëñëk ikwëtahn ña, gë iña ña, g'ufacah ŵa, ge ntid g'useryah.

3

Vësankaf cery sali

¹ Wëlin wanës toña: ge ahnë njëkëlehnëd nke avë karyënkŵ cery sali, doku fërën ye ile njëkëlehnëd ÿi.

² Awa umë tëfëka nke ahnë asatah, nke asan asëval aryampo fo, ale fëlak nkaf ntëwu do seryëk, ale lënëñëde, holëk kaca vahnë do hoç karañëhni vahnë.

³ Tëfëlahna nke aryëw ma ale wëtëntëde bare tëfëka nke ale nkukëk sakahn do wok yëkëlehnëdina sonko; antë ñahn dëcët kori.

4 Tëfëka nke ale holëk mënkwi tere lëwu ya do mënkwehni vutah vuntëwu hn'imawëhn, g'untënah fop.

5 Age ahné a kodina mënkwi tere lëwu ya dënk, hak kod paß cery sali Wënu na?

6 Tëfëlahna nke ale hwëtahnëk takan, soje antë pëba inayëna do njo hn'ikitij tac fo gë Sintani.

7 Tëfëka kwëhna untënah gë vële wok vëyentina cery sali soje antë njafini do antë njoni hnë warënd Sintani hna.

Vëyohal cery sali

8 Vëyohal hnë cery sali va fëna tëfëkëhni nkeni vësan vële lënënik do wok vëhwëhnana wanës waki. Tëfëlehnihna d'ëcëtandëni uñen na ma njëkëlehnëndëni koryi gë wafere wawëh wa fop.

9 Tëfëkëhni vahnë vërac kwëtani, gë hakili facah, toña le yëtëndanik hn'ikwëtahn hna.

10 Tëfëka pëcëtayi fëna wapacëk soje njëtahni bi vëhwëhnana ile nirandeni, tac kodëni nkeni vëyohal cery sali.

11 Vësëval va* fëna tëfëkëhni nkeni vële lënënik do tëfëlahna nëwëndënihëhni viyëntahni, vële yëtëk nkaf ntëw hni do hahnëndak hn'ile-wo-le hna.

12 Vëyohal cery sali va tëfëkëhni ale-wo-le nke asan asëval aryampo fo do tëfëkëhni nkeni vële holëk mënkwi vutah vuntëw hni va gë tere lëw hni ya.

13 Vële lid g'afërën doku lëw hni hnë cery sali hna ntënëndëni do nuÿadëni itama cankaf hn'ikwëtahn nte ye hnë Yesu Këris.

Gante naÿëk ikwëtahn ka

14 Kerëndidëmi waji, mama nahandëbu yiryiwu yëkiyi hara biÿëna.

15 Koyëna, ge yinkaryila, njëtëdu gante tëfëka nke njasa hu na hnë tere Wën hna. Iyi tere, cery sali mba Wën paryi ye nte hagëtëd do famëtëd toña ya.

16 Ha, pacëk, ufëmpëhna ile yëtik hn'ikwëtahn hna naÿëk:
Tufëhnako hn'imbahn,

tufëhnako asatah g'Iyir,

nuniha wamëleka na,

pëyahniko hnë vële wok vëyena wasëwif,

kwëtahniko duniya li,

do kayëndiko yan gë icëmb.

4

Vëharan wamër

1 Iyir na nësëk wapacëk: hnë vampëd vatëkwa hna, vëryampo tavëdëni ikwëtahn na. Wayine wade rokadëhëhni tëfëdëni gë ikaran nte watik hnë Sintani.

2 Vahnë vële hurubak, vëwër, vële yëtëdu vintawary vidëw hni va gona këncëtëlehnënd yivah gë wëh, wënehndëhëhni gë wanës wadëw hni na.

3 Mbañdënihëhni vahnë va antë nëlëlëndëni, do antë tokëndëni viÿë viryampo. Bare Wënu na ye ale lik a vëÿin fop soje vële hwëtahnëk, yëtëk toña va, tokëdëni camehnatëndëniha Wënu na.

4 Ha, fop ile ntik Wën ya përenak do ñoñ gena ile sanëde ge tebaden camehnatëndënhna.

5 Wanës Wënu na gë wayëfa wa pacënëd vëÿin fop.

Ayohal afërën

6 Karañeryindëhni waji fop vële hwëtahnëk va. Koyëna nkeðu ayohal afërën ava Yesu Këris ale ryavik gë wanës ikwëtahn do gë ikaran catah nte rëfëru gë ikahnënda.

7 Bare cañëtary wëhnanutl wakwëhn toña këm, wale hnëmpëlëk g'ikwëtahn. Nëgary awo ale hahnëndak hn'ikwëtahn Wën hna.

8 Yakën imbahn nëfak bare gena hnë vile-wo-vile; bare ikahnënda hn'ikwëtahn Wënu na nëfak soje fop. Kabi hnam nke ile ntehnëk Wën ntinëndëhëfu ya hnë iyi duniya gë ile yejëk per.

9 Wëlin wanës toña wante rëfëka kacani vahnë fop:

10 Ndokujëden dus do mëtëden, kabi ale ye Wënu paryi na ramahninëk, umë ale ye Afëhët vahnë fop ya, do kas vële hwëtahnëka va.

11 Iÿin ye ile rëfëka aharanëndëhni do alehnëhni vahnë va ntindëni.

* 3:11 3.11 Vësëval va: Kode nkwëryi fëna «vësëval hni va» ye.

¹² Ahnë tëfëlahna njafi kabi fatah woru; bare wëjë gery ale tëfëtalandëni vële hwëtahnëk, gë wanës hu ña, gë nkeya hu ña, gë iñahn hu ña, gë ikwëtahn hu ña do gë ufacah hu wã.

¹³ Rëkahnëryindu ña, pabëry ikarañ Wanës Wënu ña hnë bulunda hna, ahamënañyëhnëndëhni do aharañëndëhni.

¹⁴ Antë aryënk wavalëtahn uyëf va Iyir Ipacah le ye hnë wëjë hna. Nuñaruho rac ante nësëniho wakila do tindënihino vicër wëbák ña.

¹⁵ Ya wëñëry iñin fop, pabëry gë fanka hu fa fop iñi ðoku gante kodëni vahnë va fop nuni unji karyënk hu ña.

¹⁶ Keryëry nkaf hu do g'ile harañëduhëhni vahnë ña. Kahnëndary hnë vëyin fop. Ge koyëna ntiru, pehëtaðu wëjë dënk gë vële hnëpaðëhi per.

5

¹ Antë ahnirahna g'injañëna acër. Gabëryinda had rëmuh, vëjar va had vëhery hu,

² vanëm va had wahnëmuh, vucëval va fëna had vëhery hu, g'ipacëna padah.

Vësëval vële cëmaryëk vësan

³ Pabëryihni g'untënah vële cëmaryëk vësan, vële ye paryi vëhni fo va.

⁴ Ge ale cëmaryëk asan a kwëhna këhni vutah ma vutah vunte nagëni vërahu, tëfëkëhni vutah vutac ñëñani gante tufahnëdëni ten ikwëtahn dëw hni ña hnë watere wadëw hni hna, cosënihëhni vële hna gëkëhni va, kabi umë ye ile hnëñëdëha Wënu ña.

⁵ Ale cëmaryëk asan a, ale ye minu fo ña, Wën hna kwëtëk itama dëwu ña fop; hnë iyëfa gë ikëla hna nkef, g'umëd gë g'anent.

⁶ Bare ale cëmaryëk asan a ale yëkëlend ile hnëñëdëha fo asëm ale wok yasëd ye.

⁷ Wañi fëna tëfëka aharañëndëhni soñe ahnë antë kwëhna ile niraðëhëhni.

⁸ Age ahnë pabëlëhni hna hnënk lëwu ña, do kas vëvë tere lëwu va, njahëtak ikwëtahn ña. Ahnë arac mek ntëbi dënk ale wok kwëtahnëna.

⁹ Mawëry ahera asëval ale cëmaryëk asan a hnë kayëte vësay hna ge tëkëka wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw (60) do ñëliko hwënta ryampo fo.

¹⁰ Tëfëka njëtëhni viferën vile ntif va: kwëda përen nte kwëdëkëhniwo vutah vuntëwu, kaca ntënah nte kacadëhëhniwo vëhneh, igwiyët wakwër wante nkwiytëdëhëhniwo vële hwëtahnëk, idëma nte ndemadëhëhniwo vële yiwëhnëk do lidëho gë uyoh fop vantiyehñ vapëren va.

¹¹ Bare antë aherëhni vësëval vële cëmaryëk vësan, vële wok vëryag fo va; kabi ge iña dëw hni ña kumpëtëkëhni g'ile kwëtëlëntiniho gë Këris, rëkëdëni ñandëni ñëlini.

¹² Awa koyëna kitiñëdëni menëni, kabi vëya wëñëna wante ntehnënihawo Këris ña.

¹³ Do kat, ñëñaðëni nkeni vëhëmak, njasëdëni tere gë tere. Gena vëhëmak fo nkeni bare nësënkëni do pabëdëni ile wok gena wadëw hni; vëhodina pëlani wawës walëw hni.

¹⁴ Soñe rac ñadëfu mbok ñëlini vësay vëryag va, nagënihëhni vutah, pabëni watere wadëw hni ña soñe vëyëw fu va antë nuñani wameh wante ntehnëdëni hëfu.

¹⁵ Kabi vësay vëryamoh tavëni nka w catah tëfëniha Sintani.

¹⁶ Age asëval ale hwëtahnëk kwëhna këhni vële cëmaryëk vësan tere lëwu hna, tëfëka ndemandëhni antë nkeni d'ib cery sali ña. Koyëna cery sali ña kod ndemandëhni vële ye paryi minëhni va.

Vële ye haryënk w cery sali

¹⁷ Vële ye haryënk w cery sali do wënk wëd g'afërën ðoku lëw hni ña, tëfëkëhni wasos wahi, do kas vële hwëhna wadoku wadënah hn'ipëyahñ wanës gë ikarañ vëyënta hni.

¹⁸ Kabi Vikerëh va më lehnëk: «Ge yihni ña ndokuñëd ant'arëmpuna wës ña soñe antë tokënd roka ña.»^{*} Do kat: «Aryokuñ a tëfëka cosi.»^{*}

¹⁹ Antë awawëhñ ahnë nësënd wameh soñe ale ye ankaf cery sali, ge vëhi ma vërar vëyena waseðe soñe watac.

²⁰ Niraryehna tase vahnë fop ale wëñëd a soñe vëyëntaw va ntakahnëhni antë ntigëni koyëna.

²¹ Wëlin ile wuntadëmi ña haryënk w Wën hna gë Yesu Këris do gë haryënk wamëleka Wënu ña: mawëhñëry wañi fop, diriyihni fop ndampo fo hara dëbëndëlendilihëhni hna vahnë va.

²² Antë ñankahni arinda ahnë wëbák ña, alihna avë haryënk w cery sali. Antë ayañtahn wameh vëyëntaw ña. Gory afacah.

²³ Tavéry ice wënka fo bare ceryind fëna uñen toye soje lav ðonk hu yi do gë itesënk hu ñi.

²⁴ Wameh véryampo nuđe wapacëk ani gë kitiñahnëndeni ya ðenk; wëba vëyëntaŵ ña nuđe ge kitiñini.

²⁵ Do fëna, vantiyehn vapërën va nuđe wapacëk, do vante wok nuyina tañ va kođina nko coŵa.

6

Vëramp

¹ Vële ye hn'utamp va, tēfēkēhni njēđanihēhni ntēnah padah vële hwēhnkēhni va, soje antē ahnē njeŵ uwac Wënu ña g'ile harañēdenēhēhni vahné ya.

² Vële hwēhnakēhni vēsankaf vële kwētahnēka Wënu ña, vahné vërac tēfēlēhniha njafēni cankañ ntēŵ hni ña kabi vëyēnta hni ye. Bare tēfēkēhni ndokunēhndēhnihēhni ntēbi kabi vële hnuyađ ufērën ŵa hnē ðoku lēŵ hni vële hwētahnēk ye do vëyahnik Wënu ña. Watac rēfēka aharañēndēhni vahné va do alehnēndēhni ntindēni.

³ Age ahnē karañēđēhēhni vahné wakawary, ge maŵëna wanēs wapacah wëba Ahwēhn fu Yesu Kēris ña do ge maŵëna ikarañ nte rēfēlēk gë ikwētahn ña,

⁴ ahnē arac inaŷëna ña fēbēka, ñoñ yētëna. Iña ña kobēka gwajētēl gë sonko soje wanēs. Hnam matidēha iñewary gë wasonko do gë nēs wameh soje vëyëntaŵ, vikamahna vimeh,

⁵ wasonko wale wok puđina yēbēlan vahné vële tumpak wahakili, wok vëyētëna toña. Ntiyahnkēhni ikwētahn Wënu ña fere fale hnuŷahnēde hnapul ye.

⁶ Paryi nke, ikwētahn Wënu ña hnapul sankaf ye ge nēñkēfu g'ile hwēhnayinēk ya.

⁷ Ñoñ yojilēnēhna hnē iyi ðuniŷa, do fëna ñoñ kodēlēnēhna njoyin.

⁸ Awa ge kwēhnayinēk ile rokēden gë viyi vile liyađen, umē gwēr nkedēhēfu.

⁹ Vële yēkēlend uvetak va njēkēhnahnēdeni, warēnd ŵa pēladēhēhni, viña wanēnkwah do wadakēmak ntabēđēhēhni vahné gë iñēv do janāma hna.

¹⁰ Ha, ankahn wameh wayaŵah, iña ðēcēt koryi ña ye. Véryampo njēkēlehnēni rac ðēcēt, soje rac ñaŵētani ikwētahn ña do njoyajēni vēhni ðenk wahorot wayaŵah.

Uwēt fērën

¹¹ Awa, wējē ale kwēhnēk Wën, garyéry vëyin fop. Yēkēlehnēry usatah, ikahnēnda gë Wënu ña, ikwētahn ña, inahn ña, idufëna ña, do gë iguk sakahn.

¹² Mētēry uwēt fērën ikwētahn ña. Pēlary uwám usēr ule ŵacahniru ŵa, ule yavētēru hale ntiru ipēyahn pērën ikwētahn hu ña tase wasedēk wayaŵah.

¹³ Tase Wën ale yēđahnēđ uwám hnē fop do gë tase Yesu Kēris ale rufahnēko ucedeya g'ipēyahn pērën haryēnkŵ Pos Pilat, kwētehahnēđēmi:

¹⁴ yaŵēnēry akwēđa, nte hnuŷaru ña, g'ufacah, idēt kēm, hafo mbokaj Ahwēhn fu Yesu Kēris.

¹⁵ Mbokajēđ hnē wati le kahnēndēk Wën hna,

ale lēnēnik,

ale wēkēk fop,

Ahnaŵ vēhnaŵ ya do Ahwēhn vēhwēhn ya.

¹⁶ Umē fo ye ale wok cēmēđina ya.

Hnē humpen hunte woyinēk tēkēnēđēlēnēhna ntēđēk.

Ahnē nulahna do ahnē kođina nuhna.

G'umē nke ntēnah ña gë fanka fa kantēm! Amina.

Ile nkabini vēvetak

¹⁷ Awa wëba vēvetak hnē ðuniŷa li, dehnēryihni antē naŷēnandēni do antē kwētēni itamahñ dēŵ hni ña hnē wavetak le fuđ, bare hnē Wën hna, umē ale vetēndayehñēđēhēfu hnē ile-wo-le ya, soje natahnēfu.

¹⁸ Kwētehahnēryihni ntindēni vantiyehn vapërën le yeđ hnapul lēŵ hni, kwēhnani nēf, cahēlēndēni gë vëyēnta hni ile kwēhnani ya.

¹⁹ Koyēna kwētađēni hnapul fērën le viyēđ soje acahn lēŵ hni gante kođēni kwēhnani uwám paryi ŵa.

Simpaŷi rēkwa

²⁰ Awa, wējē Timote, yaŵēnēry ðus ile hwētehahniru ya. Kehary fop wanēs wakwēhn nafa kēm do wok tēfēlëna g'ikwētahn ña do gë wasonko wanēnkwah wale watik hn'ile macēđēni vēryaŵ «Uyēt».

²¹ Vële hnahak kwēhnani uyēt rac, tavēni nkaŵ ikwētahn ña.

Arabi ipērëna Wënu ña nke gë wūhnē.

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëka Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka kayëte kigëna Timote, «ajë mën ale ÿahnëbu hn'ikwëtahn». Mpëd Pol cëdik Rom hna (1.8, 17), yëbëlan bëhn wafëhw mbëd g'iryaw g'imbëd g'iryaw gë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbëd gë warar (66 gë 68) ga ndécëk hnagi Yesu ÿa. Kayëte nte hamënayend ye. Pol njëtëk gojëlahna d'us cëmahn. Ñad kamënaÿehna Timote nko kahnënda hnë vakaraÿ Vikerëh hna, lakënde haryënkw hambah hna do horot hna do vakaraÿ wamër. Andënkwëtehnëdëha uyëd Wënu ÿa nte nuÿak ÿa wati le tindëkawo Pol wëbák ÿa, uyëd ule réfëka mbalëtahn soje d'oku lëwu ÿa hnë vacery sali hna. Pol njëdaka fëna Timote siyab lëwu ÿa dënk hnë wapuhnala kayëte hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: d'oku, ikahnënda, fanka, uyëd, toña, dënkwëta, wanës, ayohal.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ikamënaÿehh hn'ikahnënda (1.3-18)

Soďadë Këris (2.1-13)

Ayohal afërën, ayohal Ahwëhn (2.14-26)

Wafac warëkwa (3.1-17)

Pëyahh Wanës Wën (4.1-8)

Wanira watëkwa do gë simpaÿi rëkwa (4.9-22)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ÿa ÿak koyëna, soje pëyahh uwám ule ntehnëko Wën njëďadëhëhni vahné vële hwëtahnëka Yesu Këris va,

² kerëhnëryidëmi Timote, fatah mën fante ÿahnëbu hn'ikwëtahn. Arabi Wën Rëm ÿa do gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa njëďënihi ipërëna gë ikayëhnahn do gë yam.

Ikamënaÿehh hnë kahnënda

³ Camehnëdëfuha Wën hunte ryokuñëhnëdëfu g'inahan pacah, had vacërakëlo mën, nahadëmi g'umëď gë g'anent nte-wo-nte njëďadëfu ÿa.

⁴ Ndënkwëtadëfu wankwën hu ÿa, do ñankahnëko d'us vok hnuÿi pëbahno uhnatah wã.*

⁵ Ndënkwëtadëfu ikwëtahn hu paryi nte kwëhnanihö ten vëhni hnëmuh sankaf Lewis gë hnëmuh Ènis ÿa.

⁶ Soje rac ryënkwëtëhnahnëdëmi wanji: yawënerÿ d'us uyëd Wën le hnuÿaru ante tindëmino wëbák ÿa.

⁷ Kabi Iyir ante njëďakëfu Wënu ÿa nambëna fanka, Iyir nte yabënedëhëfu fanka ye gë injahn do gë iyët vankaf fu.

⁸ Awa antë cëfëhni soje aye seďe Ahwëhn fu ÿa, ma ami ale sëdik soje lëwu ÿi. Bare korotëntëryi g'ami soje Wanës Wakasëk ÿa alihahnënd fanka fale njëďaki Wënu ÿa,

⁹ umë ale fehëtëkëfu do wacëkëfu nkeyin wëfach. Gena soje ifërën ile licfen ÿa, bare ipëhna dëwu ÿa dënk ye gë ipërëna dëwu ÿa. Ipërëna tac, nte yëďayinëkëfuno hnë Yesu Këris kobëri wapëgwa hna,

¹⁰ tame tufahniko g'icahn Afëhët fu ÿa, Yesu Këris. Umë rëkwehnek fanka icëm fa do, gë Wanës Wakasëk ÿa, njëtëdanëk uwám paryi g'uuwám usër.

¹¹ Do soje iÿi d'oku Wanës Wakasëk tëhnako Wën yewu afëyahh, afayik do aharaÿ,

¹² do soje rac horotahnëdëfu aki. Bare cëfëhnëlohna, kabi njëtëbu hnë ale kwëtëbu ikwëtahn mën ÿa do pacëko kwëhna fanka njawën ile kwëtëhnahnëko ÿa hafo hnë Fac Kiti hna.

¹³ Yawënerÿ d'us wanës toña wante wëryëru hnë ÿal mën ÿi, hnë ikwëtahn do gë hn'injahn nte ye hn'ifëmënkël gë Yesu Këris hna.

¹⁴ Keryëru d'us, gë idëma Iyir Ipacah nte ye hnë fuhnë ÿa, wapërën wante hwëtëhnahniru ÿi.

¹⁵ Njëtëru wëvë Asi va fop tavëniho, hnë vërac nkentiniho Fijel gë Erëmojen.

¹⁶ Arabi Ahwëhn a kayëhnahna gë tere Onesifor ÿa, kabi umë njawënehnëdëhowo wati-wo-wati, do cëfëhnëlawohna g'ami ale sëdiko ÿa;

¹⁷ ðare ante njijëko Rom ÿa, njëkëlehnëkowo gante-wo-gante hafo nuwo.

* 1:4 1.4: Vantiyehh 20.37

¹⁸ Arabi Ahwëhn a ndemahna nuŷa ikaŷëhnahn Wënu ŋa hnë Fac Kiti hna. Njëtëru alëbëhni vahnë va fop gante ndemako ka hnë nkol Efes hna.

2

Sofade Këris

¹ Awa wëjë, ajë mën hn'ikwëtahn, njëkëlehnëryind ayawënanand g'ipërëna nte ye hn'ibëmënkël gë Yesu Këris.

² Do wante harañëmi tase wasede wayabah, kwëtehnanhëryihni vahnë vële hahnëndak, vële seryëk do hoŷ vëhni dënk karanënihëhni vëhawary.

³ Korotëntëryi g'ami had sofade fërën va Yesu Këris.

⁴ Sofade le ye hnë ðoku, ge ñaŷ nuŷa icamehn asankaf alëwu ŷa, kwëtahnëdëfina nëf viŷë vivë ðuniŷa vi.

⁵ Ale lobëlëŷ kodina nuŷa ge dënënëna sariya dobël ŋa.

⁶ Ayam ale horotëk ðoku ŋa rëfëka tok ten le njamëk hna.

⁷ Nahary ðus wante hnësëhnëmi ŋi, do Ahwëhn a ntic' awëry fop.

⁸ Dënkwëtaryehna Yesu Këris avë hnënk Ahnaŷ David, ale vëhnëndaniko hnë vësëm, had gante karanëŷ Wanës Wakasëk wante fëyahnedëfu ŋi.

⁹ Soŋe waŋi Wanës Wakasëk horotëdëfu do ñabibu dënk gë vankënca had aŷen. Bare wanës Wënu ŋa ñabina!

¹⁰ Soŋe rac ryuñëhnedëfu fop, nuŷahnëmi vële tëhnaŷ Wën va fëna ipëh nte ye hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ŋa gë icëmb nte wok puŷina ŋa.

¹¹ Wëlin wanës toña ŋa:

«Age cëmëntinëkëfu hn'ikwëtahn Këris hna,
kwëhnantëdenëhëfu fëna uwám wá g'umë.

¹² Ge nduñënyinëk,
nawëntëdenëhëfu g'umë.

Ge njahëtayinëka
umë fëna njahëtaŷdëhëfu.

¹³ Ge fuhnë kahnëndayilënëhna,
umë nkod kahnënda
kabi kodina njahëta umë dënk.»

Ayohal afërën

¹⁴ Dënkwëtehnhëryindëhni vahnë va waŋi fop do gabëryihni gë fanka haryënk Wën hna antë conkëndëni soŋe wanës. Wasonko warac kwëhnana nafa, ge gena mbëvehnëhni vële hnëpaŷ va.

¹⁵ Kamënary aye ahnë ale lid fërën do cëkwa Wënu ŋa, ale wok cëfëhnëdilahna gë ðoku lëwu ŷa do fëyahned' g'usatah toña wanës Wënu ŋa.

¹⁶ Kehary fop wanës wakwëhn nafa këm do wok tëfëlëna g'ikwëtahn ŋa, kabi vële yehahnëk watac ŋa ŋawëtadëniha g'ahawary Wënu ŋa.

¹⁷ Wanës wadëw hni ŋa had hajëhn hacër nkeŷ. Hnë vahnë vërac nkentini Imene gë Filet.

¹⁸ Naŷëtani toña ŷa. Vëhni lehnëŷ Wënu ŋa tëk mbëhnëndanëfu vësëm hna do koyëna, tavëtehnedënihëhni vëryampo ikwëtahn dëw hni ŋa.

¹⁹ Bare Wënu ŋa njawënekëhni vahnë vëlëwu va had sah ryënkwëryënk wery nte njëryëk. Waŋi wanës herik hnë rac: «Ahwëhn a njëtëkëhni vëlëwu va», do kat: «Alewo-le fëyahnek Ahwëhn a hwëhnëka, tëfëka tav wameh ŋa.»

²⁰ Hn'acery nkamamah hna, gena viliyara vante ryëhwarik gë sanu ma gë koryi fo ye hnam, nke fëna vante fërik wadëhwa ma ŷahanik g'intil. Vëndampo soŋe vële lënënik va ye, vëŷëntaŷ soŋe vële wok vëlënëhna va ye. ²¹ Awa ge ahn'a pacënak gë fop wameh ŋa, gë viliyara vële lënënik mëntëndëlehnëdëni. Apacënik, nëfa soŋe Ahwëhn a, pëhwëtik nti fop ðoku fërën.

Ayohal Ahwëhn

²² Garyëry fop iña meh nte ye hn'ujar hna; yëkëlehnëryind usatah wá gë ikwëtahn ŋa gë inahn ŋa do gë yam ŷa, aye gë fop vële wëcadëha Ahwëhn g'intawary pacah va.

²³ Bare kehary vankwajëla vante wok kwëhnana nafa va. Njëtëru sonko fo nagëŷ.

²⁴ Ayohal Ahwëhn a tëfëlahna nke ale sonkëntëde, tëfëka nke ale ŷahnëkëhni vahnë va fop, do kwëhna uyëŷ ikaraŋ vahnë do nke ale ryuñënaŷ wameh wante ntehnëde ŋa.

²⁵ Tëfëka karanëndëhni wajira vële wajëtendëha va, mpëd Wënu ŋa gwëcëtëŷ wahakili walëw hni wá soŋe njëtahnëni toña ŷa.

²⁶ Koyëna wahakili walëw hni wã mbokaf cat do cahnëdëni hnë urënd Sintani nte likëhni vëramp, ntihañëni iña dëwu.

3

Wafac warëkwa

¹ Yëtëry waji: hnë wapuya duniya hna, nkef uhorot usankaf.
² Vahnë va vankaf vantëw hni fo ñadëni, ñandëni koryi, mbëntandëni, nañëandëni do njewëndëniha Wënu ña, vëwawëhñëdñilëliha vële hnagëkëhni va, vësamehñëdñilëhniha, vëlënëñëdñilaha Wënu ña.

³ Njapëdëni, vëhwëhñadina kañëhñahn, nësëndëni wameh vahnë, vëwëkëdina wankaf vantëw hni, mbahnëdëhëhni walawary do ñewëdëni uferën ya.

⁴ Nkefëni vëroka vëyënta hni, rëkëdëni ntiyarëndëni ile-wo-le do nañëna ña kwëyëñandëdëhëhni. Uhnatah lëw hni fo rëkëdëni ñandëni gena Wënu ña.

⁵ Ntiyehñadëni had vële hahnëndak soje Wënu ña, bare njahëtadëni fanka ikwëtahn fa. Nañëtaryihni vële ye koyëna va.

⁶ Vëryampo hnë vëhni ntiðëni fere hafo tënkëni hnë watere do mañëhñëdënihëhni vësëval vële pëbëk wameh do wasifa iña meh fop hahëdëhëhni.

⁷ Kwëlëkwël njëkëlehnëdëni ñëjani bare vëhodina tëkëñëni muk uyët toña wã.

⁸ Had gante nkwañëtehnënihawo Moyis, gë Sambëres, koyëna vëyi vahnë nkwañëtehnëni toña ya. Vahnë vëhwëhñ hakili rumpak ye do ikwëtahn dëw hni ña yawëna.

⁹ Bare vëyiðina ñawët, kabi vahnë va fop kamahnëdëni hnamb hakili lëw hni wã, had gante nkeho soje vëhni Sanes gë Sambëres ka.

¹⁰ Bare wëjë, njëtëru dñs ikaraj mën ña, njasa mën ña, vile fëhñabu va, ikwëtahn mën ña, iduñëna mën ña, iñahn mën ña, ikahnënda mën ña.

¹¹ Njëtëru dñs gante mbërehniñu ka do gante korotëñu ka Antiyos hna gë Ikoniyum hna do gë Lisëtër hna. Ha, paryi nke mbërehniñu dñs, bare Ahwëhñ a pëhëtëko hnë waji fop.*

¹² Fop vële yað tëfalëndëniha Yesu Këris va korotëndëni.

¹³ Bare vahnë vëwëh va gë vësihna va nkodëni tëwadëni kwëlëkwël hnë wameh hna. Tokaðënihëhni viyëntaw va do tokaðeni vëhni fëna.

¹⁴ Awa wëjë, yawëñëry dñs ile yëñaru ya gë ile wawëru g'ipacahn. Njëtëruha ale ñañëndëki ya.

¹⁵ Ha, njëtëru Vikerëh Vipacah va kobëri hn'utah hu hna; koð njëðaayi yasery le yodëhi g'ipeh g'ikwëtahn hnë Yesu Këris.

¹⁶ Wënu ña lik hafo fop Vikerëh va nke wanës wadëwu. Nëfak soje karañahñini vahnë va, nirahñini, catënahñini do kwëdahnini hn'usatah.

¹⁷ Koyëna vahnë vëva Wën va kwëhñadëni wëka fadah soje ntihañëni fop vantiyehñ vapërën.

4

Pëyahn Wanës Wën

¹ Tëyëdëmi gë fanka fa, haryëñkw Wën hna do haryëñkw Yesu Këris ale hitijëdëhëhni vële wok vesëmëna gë vële sëmëk per, ge mbokajëk kahnënd inaw dëwu ña:

² pëyahnëry wanës Wënu ña, pëyahnëry lakënde gena wati ile tëfëka hna; niraryind, ñañëñaryind, kamëñañëhñëryind do karañëryindëhni g'iduñëna cankaf.

³ Wati rëkid, vahnë va vëwodina ñandëni nëpa karaj pacah ña. Iña dëw hni ña fo paðëdëni. Mëcaðënihëhni kore vëharañ vële rëkëd nësëndëni wante hnëjëdëhëhni fo.

⁴ Ciñadëni vanëf va soje antë nkwëryëni toña ya do ciñëtani nkwëryahnëni wamër ña.

⁵ Bare wëjë, kwëtëry hakili hnë vile-wo-vile hna. Duñëñary horot wã, diry doku afëyahn Wanës Wakasëk ña, paðëñëry dñs doku le njëðaki Wënu ña.

⁶ Kabi ami yëdahnëña yebu ntañary mën ña had sadëha do biyëdina cëmëdëfu.

⁷ Mëtëñu uwët fërën wã, puhñabu idobël iña, njawëñëñu kwëtahn ña.

⁸ Tame ñuña imëk iña napëdëho: apëñkw imëk nte njëðaðëho Ahwëhñ hnë Fac Kitiñ hna ye do gena ami fo, bare soje fop vële ñahnëd iboka dëwu ña ye.

Wanira watëkwa

⁹ Diry fere ayij ñap arëkato.

* 3:11 3.11: Vantiyehñ 13.1-14.28

¹⁰ Demas tavëko, kabi iyî d'uniya tēfēk; Tesalonik njik. Këresen umë Galasi njik do Tit Dalëmasi njik.

¹¹ Lik fo wolahnëbun. Yoja Marëk, kabi koç ndemawo hnë d'oku Wën hna.

¹² Tisik, umë Efes sañëtëb'uh.

¹³ Ge njijëdu yonëhne cud kwëhn huji nte ravëhëbuho Tërowas hna vëhni Karëpus hna; yoryaj fëna vëkayëte va, do dënk vante herik hnë wayand va.

¹⁴ Alekësandër aryëhwar a ntikowo ntavah yabah. Bare Ahwëhn a cosëdëha d'oku vantiyehn vantëwu va.

¹⁵ Keharyehna wëjë fëna umë! Kabi nkwajëdëho dus wanës fu ña.

¹⁶ Ahnë d'emalowohna ante nësadëfuho hnë kitiña hna, fop tavënihowo. Arabi Wënu ña antë cosëhni d'oku vantiyehn vantëw hni va!

¹⁷ Bare Ahwëhn a ryemakowo do njëdakowo fanka falëwu fa. Awa koyëna kolëbuho fëyahndu Wanës Wakasëk ña gë fanka, do fop vële wok vëyena wasëwif va nkwëryëdëni. Do Ahwëhn a pehëtëko hnë wës vësëhn hna.

¹⁸ Ahwëhn a fehëtëko hnë wameh hna fop do pehëtëdëho ndëno hn'inaw dëwu ibë g'ambin hna; cëmbëndënëfuna kwëlëkwël! Amina.

Simpa'yi rëkwa

¹⁹ Gayëhëhni Përisëka gë Akilas do gë tere Onesifor ya.

²⁰ Erasët Korent hna nkok. Do tavëbuha Tërofim Mile hna kabi tesëko.

²¹ Yij ñap ani gë tëkahnind wati wëh ya. Ebul gë Pudën gë Linus gë Këlodiya do gë fop vëyënta fu va nka'yëridënihi.

²² Arabi Ahwëhn a nkenti gë wëjë! Arabi ipërëna dëwu ña nke gë wühnë fop! Amina.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Tit Wade yehëhna hnë inji kayëte

Tit, ale wok gena sëwif, arëfëlënta Afayik Pol hnë ðoku hna yeho. Pol kerëk inji kayëte ndampo fo gë kayëte ndënkwëryënkw mba Timote ña, mpëd hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbed (65) hna ga ndécëk hnagi Yesu ña. Mpëd Masedëwan hna nkeho do Tit hnë tinti mbë wov le ñak nañëk do wacik Këret vé Gëres hna, nkeho. Pol hnam tavëkawo soñe téhnahni vëvë haryënk w fagant véle hwëtahnëk. Had kayëte ndënkwëryënkw mba Timote hna, Pol ankeya nte rëfëka soñe ayehahn avë haryënkw nësëd. Ankaband gante tëfëka ntiyini véharaj wamër va. Do nësëd hak tëfëka karajini anech-wo-nceh hnë cery sali hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïni kayëte: toña, tëfëka, ikaraj, wanës, ikwëtahn, nkeya, satah, Afëhët, ipërëna.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pol Tit kerëhnëd (1.1-4)

Doku Tit hnë Tinti Këret hna (1.5-9)

Vëharaj vëwër va (1.10-16)

Ikaraj anech-wo-nceh hnë cery sali (2.1-16)

Ankeya véle hwëtahnëk (3.1-15)

Pol Tit kerëhnëd

¹ Ami Pol, ayohal Wën do afayik Yesu Këris herëd anji kayëte. Wënu ña hwëtahnëkë yojëwëhni hnë kwëtahn hna véle téhna va do yëtëdanëwëhni toña le rëfëlëk gë ankeya nte nëñëdëha.

² Toña rac njëtëdanëdëhëhni nuñani uwám usër. Wënu ña, ale wok mërëdina, ntehnëk njëdadëhëfu uwi wám usër kobëri wapëgwa hna.

³ Wën Afëhët alëw fu gë wanës wadëwu ña njëtëdanëk, hnë wati le tëfëkawo hna, hnë wafay wale hwëtahnëhuo wä pëyahnébuho gante ntehnëko wo ka.

⁴ Tit, wëjë herëhnëryidëfu, ajë mën paryi hnë ikwëtahn nte varëlehnëkëfu hna: Arafi Wënu ña Rëm ña gë Yesu Këris Afëhët fu ña ndëwanihi do njëdënihi yam ña.

Doku Tit Tinti Këret hna

⁵ Tavëmi Këret hna soñe afadën ðoku le wojëk ña. Hnë cery sali-wo, kwëtëryihni vicër had gante ntehnëmino ka.

⁶ Avë haryënk w a tëfëka cat do ñëla asëval aryampo fo, vutahu va tëfëkëhni nkeni véle hwëtahnëk, do tëfëlahna njëtahnini had véle hwëhna nkeya meh, ma ñwëyëhnëndënihëhni véle hnagëkëhni va.

⁷ Kabi ale ye ankaf hnë cery sali hna, umë hwëtahnëk viyë Wën va, tëfëlahna kwëhna ile niraðe, tëfëlahna njafëhni vëyëntaw va, antë njanca ntavah, antë nke aryëw, antë njap, antë njëkëlehnënd hnapul gë rumpak.

⁸ Tëfëka kol kaca vëhneh ña do ñand ile yivëk ña, kwëhna hakili, cat, do pac, njët nkaf ntëwu ña.

⁹ Tëfëka njawën ðus wanës wacatah ikwëtahn ña, wante rëfëlëk gë wante karajëdëni vahnë ña. Koyëna koð kamënayëhnëndëhni vëyëntaw va gë ikaraj pacah nte karajëdëhëhni ña do tufëhni véle wajëdëha va idënt dëw hni ña.

Vëharaj vëwër

¹⁰ Ha, vahnë vëyabah vlënenëdina, do dënk hnë wasëwif vëryaw véle hwëtahnëka Këris va. Tokadënihëhni vahnë va gë wanës wadëw hni wakwëhn nafa këm ña.

¹¹ Afo aryemëhnyehnéhni, kabi fop cëvëd ikwëtahn dëw hni hnë watere wadaw. Ile wok canëna ña karajëdënihëhni soñe nuñahni hnapul le wok pacëna.

¹² Aryampo hnë vëhni, kila lëw hni, lehnëk: «Vëvë Këret va vëwër kwëlëkwël ye, wulaw wuyapah, vëhëmak véle hnahað roka fo ye.»

¹³ Do fop ile nësëd ña toña ye. Soñe umë ye niraryihni g'injañëhahn, kwëhnanhëni ikwëtahn catah,

¹⁴ soñe antë nko tëfëni wëhnantul wasëwif wale wok gena toña do gë vakwëdä vahnë véle ravëk toña.

¹⁵ Ge walawary hni wä gë vinahan hni va pacëk ile-wo-le ntidëni ña ifacah yed; bare ñoñ pacëna hnë véle wok vëfacëna va do wok vëhwëtahnëna va. Wahakili walëw hni wä gë vinahan vidëw va ni va përékak.

¹⁶ Ntehnědění njětěniha Wěnu ŋa, bare gante ntiđeni ki gwajětěhněděníha. Vahně vėweh ye do vėle wěyěnděha do kodina ntini iñě fěrėn.

2

Ikaraj anceh-wo-nceh hně cery sali

- ¹ Bare wějě, karajeryind g'ile rėfėlėk gė ikaraj catah ŋa.
² Dehnėryihni vicėr va njětėni vankaf vantėw hni va, nkeni vėle lėnėnik, vėle seryėk, vėle yawėk hn'ikwėtahn hna, hn'ıjahn hna do hn'ıduñėna hna.
³ Vanėm va fėna, dehnėryihni kwėhnani vankeya vahnė vėfacah. Tėfėlėhnhna nėwėndėni do antė đėcėtandėni uñen ŋa. Tėfėlėkėhni njėdfahnėndėni siyab fěrėn;
⁴ tėfėlėkėhni ŋanjėndėnihėhni vėsėval va ŋahnėnihėhni vėsan hni gė vutah hni,
⁵ nkeni vėle seryėk do facėk, paβėni watere wadėw hni ŋa; nkeni vėle fěrėnak do mawėhnėnihėhni vėsan hni, soŋe antė ahnė kol njew wanės Wėnu ŋa.
⁶ Vėjar va fėna gabėryihni gante nkehandėni vėseryah.
⁷ Hnė ile-wo-le, gery wějě đėnk ale rėfėtalahnėde gė viyė vifėrėn vile liđu va. Afo nke ikaraj toña do iceryah,
⁸ wanės hu ŋa nke wacatah wante wok kodena nkwaji, soŋe cėfėhnahnėhni vėle wajětěhnědėhi va kabı vėhnuŋana wėla uwėh ule nėsėdėni soŋe lėw fu.
⁹ Vėramp va tėfėlėkėhni mawėhnėnihėhni vėle rampėkėhni va hnė ile-wo-le hna, njėkėlėhnėni ntindėni vile hnėjėđfėhėhni. Tėfėlėhnhna nkwajětěhnėndėnihėhni
¹⁰ ma ntehnėnihėhni. Afo tufahnėndėni kwėlėkwėl ikahnėnda padah, gante ntėnėnahnědėni fop ikaraj Wėn Afėhėt fu ŋa.
¹¹ Ha, Wėnu ŋa tufahnėk ipėrėna dėwu, hn'ile matik ufėh soŋe vahnė fop.
¹² Inı pėrėna karajėđėhėfu tavin ile wok dėnėnėđina Wėn do iña viyė vėweh đuniŋa, mė hodėn njasėndėn, hnė wati vė gaki ŋı, uwám hwėhn toña, g'usatah, do hahnėndak haryėnkW Wėn hna,
¹³ napatėndėn g'ıtama fac le ryėwayik, do cahnahniŋu icėmb Wėn sankaf fu, Afėhėt fu, Yesu Kėris.
¹⁴ Njėdfahnėk ntawary dėwu ŋa soŋe fu, pėhėtahnėfu hnė fop wameh hna. Ňadėho ntifu bulunda facah, bulunda le kwėhnėk umė, le hahnėndađ kwėlėkwėl soŋe idi viyė vifėrėn.
¹⁵ Watac ye wante rėfėka aharaŋėhni vahnė va, soŋe ayabėhni ma ahnirahni g'untėnah hu ŋa fop. Wėla aryampo antė njafani.

3

Ankeya vėle hwėtahnėk

- ¹ Đėnkwėtěhnėryihni vahnė vėle hwėtahnėk va fop tėfėlėkėhni mawėhnėnihėhni vėvė haryėnkW va do gė vėsankaf nkal va. Tėfėlėkėhni mawėhnėnihėhni do kėbėnani ntindėni fop vile ye vifėrėn va.
² Antė njewėndėni do kehani antė conkėndėni, bare pėrėnani do tufahnėndėni kwėlėkwėl sakahn hagukah gė cape vėyėnta hni fop.
³ Fuhnė fėna, kobėri ŋa wadėhn yeyinėko, mawėhnėđėlėnawəhna Wėnu ŋa, hn'ıđėnt hna nkeyinėko do vėramp iña meh ŋa fop. Nkeyinėko hn'ankeya meh do hnė uñėwary. Vahnė va ŋėwėnihėfu do ŋėwėlinėko fuhnė đėnk.
⁴ Bare, ante tufėhnako ipėrėna g'ıjahn Wėn Afėhėt fu ŋa,
⁵ pėhėtėkėfuno, gena soŋe vifėrėn visatah vile liyinėko va, bare soŋe kaŋėhnahn dėwu ŋa ye. Pėhėtėkėfu gė yarya hnagi hasėk ŋa do g'Iyir İpacah nte yėđakėfu ankeya kasėk ŋa.
⁶ Wėnu ŋa, gė uhwėhna nėf lėwu wə, njėđėkėfuna inı Yir Pacah gė fere Yesu Kėris Afėhėt fu ŋa;
⁷ koyėna, catėnėkėfuno gė ipėrėna dėwu ŋa đanko nuŋayin uwám usėr ule hnapėđėn wə had idėw.
⁸ Waŋı wanės toña ye do ŋadėfu ayawėn đus mė kahnėndađėni fop vėle hwėtahnėka Wėn va hnė vantiyehn vapėrėn hna. Umė ye ile fěrėnak do hwėhnak nafa ŋa soŋe vahnė fop.
⁹ Bare kehary vankwajėla vanėnkWah gė idėkw vacėrakėlo gė wasonko do gė vankwajėla soŋe sariya, kabı watac wanėsar fo ye do kwėhnana nafa.
¹⁰ Ale fitėndėlėhnėđfėhėhni vahnė ŋa, yėđaryehna uhnira ryėnkWėryėnkW, ge mawėna, nıraryehna higėna, ge ŋwėyėk, daryehna.
¹¹ Njėtėru, iŋı sifa ahnė arumpak ye do ge nkok menėnd, tufand umė đėnk wėnađ.

¹² Wati nte payendiċċemina Arċtemas ma Tisik, yij ñap arċkato Nikopolis hna, kaċi hnam pċhnaċu liwu aryaf a.

¹³ Pċhwċtanċhnrċyihni ċus uyas wā vċhni Senas ahitiŋ a gċ Apolos, soŋe antċ nkojċhni iñċ.

¹⁴ Tċċċka vċlċw fu va fċna kahnċndani hnċ uli fċrċn wā, soŋe paċċni wċċbal wante nċfahnċċċċhni vahċnċ va do koyċna vċyodċna uwām uheyah.

¹⁵ Fop vċle yeċun g'ami va nkaċċryidċnihi. Gaċċhċhni vċle ŋadċċċfu hn'ikwċtahn hna. Arabi ipċrċna Wċnu ŋa nke hnċ wċuhnċ fop.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Filemon Wade yehëhna kayëte Pol

Afayik Pol herëhnëka Filemon inji kayëte mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd' gë warar gë bëhn wafëhw imbëd' g'imbëd' gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ya) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd' gë ryaw' gë bëhn wafëhw imbëd' gë ryaw' gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ya). Filemon ahnë afërën yeho Kolos hna, do vële hwëtahnëk va mbarëpëlëdëniho yalu hna (yëb 2). Kwëhnakëhniwo vëramp, had gante nkeho vankeya vantëw' hni kobëri ka, do aryampo ya Onesim maciko.

Onesim nkaryëkawo ale hwëhnëkawo ya (do mpëd ntenëhnëkawo fëna, yëkëryin yëb 8) do ga mbiyëk pankëlëni gë Pol kaso hna. Kwëtahnëlehn Wanës Wakasëk do ndokuñhënda Pol. Pol ñahnëkawo d'us bare cañahnëlahna kwëtahna, kabï gante nke sarya ka, Filemon hwëhnëka.

Atac umë mbokënanëka Filemon g'inji kayëte, gë Tisik fëna ale yiryeryëd' kayëte ñi gë Kolos, do atëyëka Filemon tebahna had' a'yëntaw' hnë Këris hna. Age gena umë kokënd' njëdahna uhorot sankaf kabï nkaryëka ale hwëhnëka ya. Pol wajira fo nësëhnëdëha Filemon, hara porosinjëlahna ñoñ, bare akamëna'yëhnëdëha Filemon ma'wa Onesim g'injahn, umë ntehnëka kwët' wac lëwu hna age Onesim nkonëhnahnëka inë cosëdëha, tac ndënkwëtehnata Filemon nkonëhnahnëka Pol uwám lëwu wá, umë ale yëdaka Wanës Wëkasëk ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Këris, Onesim, a'yënta, Ahwëhn, wanës, injahn.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpa'yi 1-3

Pol kerëhnëka Filemon 4-7

Uryëy Pol soñe Onesim 8-21

Simpa'yi rëkwa 22-25.

Pol kerëhnëka Filemon

¹ Ami Pol herëhnëdëhi wëjë Filemon. Cëdïbu kabï doku Yesu Këris lidëfu. Gë a'yënta fu Timote nkebun. Nka'yëderu wëjë, lawo fu a'yahnik do aryokëñëntal fu,

² gë a'yënta fu, asëval ale w'acik Apiya, gë Arësip arëfëlënta fu wët hna, do gë cery sali nte varëpëlëd' hnë tere hu hna.

³ Arabi Wënu ña, Rëm fu ya g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ya!

⁴ Age nahami, Filemon, wayëfa mën hna, camehnëdëfuha kwëlëkwël Wën mën ña,

⁵ kabï nkweyëdëfu ga nësëde soñe injahn hu ña do soñe ikwëtahn nte hwëhnaru paß gë Ahwëhn Yesu do paß gë fop wëfacah.

⁶ Njëfadëfuha Wënu ña nti ikwëtahn hu, nte vankëntiru gë fuhnë ña, kwëhna vantëwel vapërën d'anko ayëtëntahn viyë viferën vile hwëhnayinëk hnë uwám fu hna gë Këris.

⁷ A'yënta mën, injahn hu ña njëdako uhnatah yabah do kamëna'yëhn, kabï mbosëvosehneru wasakahn wëfacah.

Uryëy Pol soñe Onesim

⁸⁻⁹ Soñe injahn tac, mama kwëhnahnëbu, hnë Këris, fop afaya lehni ile rëfëka ali, pecehnëko rëyi rac g'untënah. Had gante nkebu ki, ami Pol, acër, do kas gaki fëna asëdik kabï doku Yesu Këris lidëfu,

¹⁰ muntadëmi soñe ajë mën, ale hnagëbu hnë kaso hna, Onesim*.

¹¹ Umë ale woko yohëna kobëri ña, njohalëkëfu gaki, wëjë g'ami.

¹² Mbokaryëryidëfuha, umë ale ye had nta'wary mën dënk.

¹³ Ami, ñakëndëbu hwëta'wa d'arël mën, soñe ndemando gë w'ac hu hnë kaso hn'ile nkebu soñe Wanës Wakasëk.

¹⁴ Bare ñoñ ñala liwu hara ma'wëlihna, d'anko ufërën hu wá paß g'ami antë mëntël g'ile forosinjik, bare nke afaya fo.

¹⁵ Mpëd Onesim fëna gontilohna gë wëjë soñe wati ryampo d'anko avësahniha soñe kantëm,

* 1:10 1.10 Onesim fëhnëtanëk «ayohah».

¹⁶ bokēdfeliya avēsaiyhna had aramp, bare pecehna aramp, had aḃēnta aḃahnik. Aḃahnēbuha dʒus, bare wējē, tēfēka aḃahna ntēbi: aḃahna had ahnē do aḃahna had ale hwētahnēka Kēris!

¹⁷ Awa, age pēlaruho had aḃēnta hu hn'ikwētahn hna, kacaryehna had ami ye.

¹⁸ Do ge ntētahnēki ma ge nkonēhnahnēki iñē, kwētēry wac mēn.

¹⁹ Ami, Pol, akerēbu gē vāk mēn dēnk: ambēsadēmi ami dēnk; ñada ryēnkwēntehni wējē fēna nkonēhnahnēruho iñē do wējē dēnk ye iñē rac!

²⁰ Ha, aḃēnta mēn, dinēhnērye iḃin hnē Ahwēhn hna; bosēvosehnēry ntaḃary mēn hnē iḃēmēnkēl fu gē Kēris!

²¹ Apacahnēko ntidu ile rēyēmi ḃa hnē iḃi kayēte, anjētēbu ntidu ntēbi rac.

²² Gē waḃi, pēhwētahnēhnērye ḃēḃwa, kabi tamaḃu, soḃe wayēfa hun ḃa, mbēsahnēdēbu.

²³ Epafēras, ale sēdēlahnibun soḃe doku Yesu Kēris ḃa, nkaḃēki.

²⁴ Marēk, Arisētārēk, Demas do Lik, vēryokuḃēntal mēn fēna, nkaḃēnihi.

²⁵ Arabi Ahwēhn fu ḃa Yesu Kēris ndēwaḃu.

Kayëte soje vë-ebëre Wade yehëhna hnë inji kayëte

Inji kayëte wasëwif vële hwëtahnëka Yesu Këris herëhnik. Ale herëk a yëtina, bare njëtëk d'us Vikerëh va kabî nësahnëk d'us Vikerëh vi soje nkabahn bi mo ye Këris. Inji kayëte kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryaw gë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd (60 gë 95) ga ndëcëk hnagi Yesu ya.

Vële ryënkwëko kwëtahnëni va mbërehnëniho hafo njëkëlehnëni co'wani. Soje rac kerëhnanëkëhni a'yi ahnë inji kayëte d'anko gante kamënahnedëni nko njawënenani, antë tavëni nka'w ikwëtahn ja.

Wati vacërakëlo va, Wënu ja ntik ikwëtëla gë bulunda lëwu ja. Tëhnakëhni vësëna wasadëha do tëyëk wasadëha. Antëhnëkëhni ge ahnë ntik u'wëh, tëfëka njëd'ahn intaw soje sadëha ja, do Wënu ja tavëhnëdëha ahnë arac. Inji kayëte nësëk panjare ikwëtëla kasëk ja nte ntik Wën gë vahnë vële hwëtahnëka Aju va. Ntëbëk ndënkwëryënkwa ja. Kabî ile ntinëhnëkëhni Yesu Këris vahnë va had Ajë Wën, ntëbëk ile ntini vëhni Moyis, gë vacërakëlo vëyëntaw va. Yesu ye fape Wën fa ale sënayik soje fop wameh vahnë ja. Umë ye fëna asëna wasadëha asankaf ale rënkëk hnë wayëwa wasëvah wa ambin hna. Ale-wo-le hwëtahnëk ja bokëna mbala cëna nta'w sadëha soje wameh wadëwu. Wënu ja tavëhnëdëha wameh wadëwu ja.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Wën, sadëha, wameh, Këris, Asëna wasadëha asankaf, wanës, kwëtëla, sariya, Ahwëhn, Abëraham, d'oku, ikwëry, Ajë, ikwëtahn, wayëwa wasëvah wa.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu ja nësëhnëkëfu pa'b g'Aju (1.1-4)

Yesu cëpëkëhni wamëleka ja gë Moyis (1.5-3.6)

Wënu ja njinëgend bulunda lëwu ja (3.7-4.13)

Yesu, Asëna Wasadëha Asankaf a (4.14-8.13)

Kwëtëla cër gë kasëk (9-12)

Nkeya nte nëjëdëha Wën (13.1-19)

Iyëfa gë simpa'yi (13.20-25)

Wënu ja nësëhnëkëfu pa'b g'Aju

¹ Kobëri ja, Wënu ja nësëhnëkëhniwo wahwënta wayabah gë sifa gë wasifa vacërakëlo va pa'b gë wakila ja.

² Bare gaki, hnë wafac warëkwa li, gë fere Aju nësëhnëkëfu. Gë fere umë Wënu ja ntik duniya yi, do umë tëhnak Wënu ja kwëhn vijë vi fop.

³ A'yi Ajë ye idanc cëmb Wënu ja do hnë fop vijë hna tufahnëd paryi ile nke Wënu ja. Pëlad duniya yi d'us gë fanka uhnës lëwu wa. Ante ntinëhnëkëhni vahnë va sadëha soje tavëhnahnini wameh ja, nta'nak mbin hna farëhw Wën hwëhn fanka hna.

Aju ja cëpëkëhni wamëleka

⁴ Koyëna Wënu ja ntik Aju cëpëhni wamëleka ja, had wac le njëd'aka ja cëpëk walëw hni wa.

⁵ Gena bi Wënu ja dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu ye'bu.»^{*}

Dehnëlahna fëna la mëleka ryampo:

«Rëm yenëhnëdëfuhä do Ajë yenëhnëdëho.»^{*}

⁶ Bare nte payika Wënu ja duniya li aryënkwik nagi ja, ntehnëk:

«Fop wamëleka Wënu ja tëfëka cëmbëniha.»^{*}

⁷ Soje wamëleka ja Wënu ja ntehnëk:

«Ntidëfuhëhni wamëleka ja sëla,

ha, wale ryokunëhnëdëho wa humpen hwëdëh.»^{*}

⁸ Bare soje Aju ja ntehnëk:

«Wën, ucankaf hu ja mbiyëd kwëlëkwël.

Anawëhnëdëfuhëhni bulunda hu ja g'ucatah,

⁹ a'jahneru ile satëk ja, anëwëru wëh wa.

Soje umë ye Wënu ja, Wën hu ha,

tëhnaki do natëndanëki ante turëki wagu ja nkaf li.

Pecehnëka gë wëjë gë vëréfal hu va.»*

¹⁰ Wënu ña ntehnëk fëna:

«Wapëgwalahna, wëjë, Ahwëhn, ÿahanëk nkal ña,
wëbák hu ña lik mbin ña.

¹¹ Vëÿin fop mbëvëd, bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël.

Ambin ña g'inkal ña përékad had viÿi vësër,

¹² apiÿëdühëhni had cuđ cankaf;

ha, ankwëcëtëdëni had vëÿi.

Bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël arac fo,

do uwám hu wá puđina.»*

¹³ Wënu ña dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Yÿj alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële ÿewëki va haryënkwa hu.»*

¹⁴ Wamëleka ña wayena bi fop wayir wale yohalëdëha Wënu ña? Wënu ña fayëkëhni ndemanihëhni vële rëfëka nuÿani ipeh ña had ntëw.

2

Wanës wante hod' pehëtëfu

¹ Soje umë ye tëfëka kwëtin hakili gë haŵary hnë wanës wante wëryinëk ña danko antë kërënannden toye toye.

² Wanës wante njëdahnik Wënu ña paß gë wamëleka ña tufëhna toña. Vële wok vëlënëna do wok vëŵawëhnëna va nuÿadëni ile rëfëkëhni ÿa fop.

³ Awa, fuhnë, hak tëfëka kehaÿin iÿi horot age ñwëyinëk ñi peh cankaf? Ñi peh, Ahwëhn a ryënkwek pëyah. Tac vële wëryëk ga nësëde va tufënihëfu paryi toña ye.

⁴ Wënu ña nkwenëk cedeya ntëw hni ña gë wëdahëse, fop wasifa vifëmpëhnahna, do gë wayëd Iyir Ipacah wante cahëdëhëhni vahnë had gante ñad ka.

Alë yiryeryëdëhëfu g'ipeh

⁵ Soje duniÿa le yejëk ÿi hnësëdëfun. Gena wamëleka njëdak Wënu ña ucankaf hnë duniÿa rac.

⁶ Sëñ ryampo hnë Vikerëh hna ahnë yëdahnëk unji cedeya:

«Ye nke ahn'a soje aryënkwehahna?

Ma ajë ahn'a soje afabahna?

⁷ Kwëtëruha gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo,

cankëruha icëmb g'untënah,

⁸ kwëtëru fop gëd wakwer wadëwu hna.»*

Gante kwëtëd fop Wënu ña gëd ucankaf ahnë hna, rac fëhnëtanëk ñoñ tavëna ile wok gena gëd ucankaf ntëwu hna. Bare fuhnë nuyinëhna ten fop maŵëhnëka.

⁹ Bare kamahnëbun wañi: Yesu kwëtiko gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo, bare gaki, acankik icëmb g'untënah kabi korotëk hafo cëm. Aki paß g'ipërëna Wënu ña, cëmëk soje vahnë va fop.

¹⁰ Wënu ña lik duniÿa ÿi, do fop umë hwëhnëk. Ñak vërahu vëyabah nkentahnini hnë icëmb ntëwu hna. Cañahnëka padëna paß gë uhorot wá, umë rëfëka pidëtëhnëhni vutah vuntëwu va nkaw ipeh ña.

¹¹ Yesu facënëdëhëhni vahnë va wameh wadëw hni hna do vële facëhnik va fop Rëm ryampo nkeni g'umë. Soje umë ye Yesu cëfëhnëlahna macëhni vëheryu gë vicëru.

¹² Ntehnëk:

«Pëyadëfuhëhni vëhery mën va wac hu wá;

fagant vële hwëtahnëk hna cëmbëdëmi.»*

¹³ Do fëna:

«Kwëtëdëfu tama mën ña hnë Wën hna.»

Do kat:

«Bëlihëfu, ami gë vutah vunte njëdakowëhni Wënu ña.»*

¹⁴ Kabi vutah vutac iÿin kwëhnani ndampo fo —mbahn gë sat— Yesu, umë fëna, ntiyak ahnë had vëhni. Koyëna, g'icëm dëwu ña, mëk përékan fanka Sintani fa, umë ale wënkwek fanka icëm ña,

¹⁵ do mëk pehëtëhni vële yeho vëramp hnë uwám lëw hni hna fop kabi ntakëkëhniwo g'icëm ña.

¹⁶ Ha, pacëk gena wamëleka ndemađ, bare vutah Abëraham gë vërah hni.

* 1:9 1:9: Wahnëw 45.7-8 * 1:12 1:12: Wahnëw 102.26-28 * 1:13 1:13: Wahnëw 110.1 * 2:8 2:8: Wahnëw 8.5-7 * 2:12 2:12: Wahnëw 22.23 * 2:13 2:13: Esayi 8.18

¹⁷ Soje rac ye tëfëkawo mëntëlënti gë vëheryu va hnë fop, d'anko nkehahn asëna wasadëha asankaf ale pëbëk kaÿëhnahn do hahnëndak d'oku Wën hna, do kod njëd'ahn sadëha le tavëhnahnëdeni bulunda ÿa wameh wadëw hni.

¹⁸ Ha, kabi Yesu korotëk umë dënk yëkëhnahn hna, kod ndemahni vële yëkëhnahnik va.

3

Yesu ntëbëka Moyis

¹ Awa, vëyënta mën vëfacah, yëkëryina Yesu, wüahn vële macëk Wën. Umë ye ale payik Wën do ye asëna wasadëha asankaf hn'ikwëtahn nte fëyahnëden.

² Wënu ña tëhnaka soje iÿi d'oku do kahnëndako, had gante nkeho Moyis hnë cery Wën hna fop.*

³ Ale yëryëk cery ntënënik ntëbi cery ña dënk. Aki Yesu rëfëka nuÿa untënah ntëba Moyis.

⁴ Cery-wo-cery ahnë yëryëk, bare Wënu ña ye ale yëryëk fop ÿa.

⁵ Moyis, cape ntëwu ña, kahnëndako hnë fop cery Wën hna, gante nkeho aryokuj ale hwëtehahnik cedeyahn ile ntehnëd Wënu ña hnë wati le yejëk.

⁶ Bare Këris, cape ntëwu ña, kahnëndak hnë cery Wën hna, gante nke Ajë ale hwëtik nkaf. Do cery ntëwu ña yeyinëk, ge kwëtayinëk idëkëna dëw fu ña do mbëntaryin itama fu ña.

Wënu ña njinëgehnëd bulunda lëwu

⁷ Soje umë ye, had gante ntehnëk Iyir Ipacah ka:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,

⁸ antë afidü sakahn hun ha, had kobëri ka ante ntancëntirunëho ña, wati rac, wula hna, njëkëhnahnërunëhawo.»*

⁹ Do Wënu ña nokok ntehnënd:

«Hnam njëkëhnahnëniho vacërakëlo hun va do nuni ile libuho ÿa

¹⁰ hnë wabëhn wafëhw wanah hna (40).

Soje rac ntavëko gë vëhni do ntehnëbu:

“Ntaŵary ntëw hni ña pitad g'ami kwëlëkwël.

Vëyëtëna nkaw mën ña.”

¹¹ Hnë ntavah mën hna, akwëryëbu:

“Vëyëtëdëfina muk yinëga mën ña!”*»

¹² Vëyënta mën, kwëtëryin hakili fagant hun ahnë ntë kwëhna ntaŵary meh nte wok kwëtahn hna, nte liyehnédëha tav a Wën hunte wok cëmëdëfina.

¹³ Bare, fac-wo-fac, kamënaÿëhnëläryin wati le nokok mbiÿëd ile macëk Vikerëh vi «dol», d'anko ahnë-wo-ahnë antë pid sakahn lëwu kabi tavëk wameh ña tokahna.

¹⁴ Ha, vërfäl Këris yeyinëk ge kwëtayinëk paryi hafo wapuyala hna tama nte hwëhnayinëko wapëgwalahna.

¹⁵ Had gante ntehnëk ki:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,

antë afidü sakahn hun ha, had kobëri ka ante ndancëntirunëho ña.»*

¹⁶ Mo wëryëk do ryancëntik? Vële canëko Moyis Esipët va ye.

¹⁷ Mo lavëndanëka Wënu ña wabëhn wafëhw wanah (40)? Vële wënëk va do sëmëk hnë wula hna ye.

¹⁸ Wënu ña nkwëryëk: «Vëyëtëdëfina muk yinëga ntëwu ña.» Vëhni mo kwëryëhnëk? Vële ñwëÿëhnëkawo va ye.

¹⁹ Tac kamahnëbun vëÿin: vëwëkëna njëtëni yinëga Wënu ña kabi vëhwëtahnëna.

4

¹ Awa, kwëtëryin hakili, hnë wati le kodën njëtën yinëga nte njëdëdëhëfu Wënu ña, ahnë antë tak!

² Pëyayinëkëfu uwi hnës hasëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, had gante pëyayiniho vacërakëlo fu va. Bare uhnës ule nkwëryëni wä nëfali hna kabi vëvëmënkëlëna hn'ikwëtahn gë vële hnëpak va.

³ Fuhnë vële hwëtahninëk va njëtëden yinëga ña, had gante ntehnëk Wën ka:

«Kwëryëbu hnë ntavah mën hna:

“Vëyëtëdina muk yinëga mën ña!”*³

Aki nësëk Wënu ña ayëkat puhnako ðoku lewu ña kobëri wapëgwala ðuniya hna,
⁴ kabi nësik hnë Vikerëh hna soje fac hwëhn mbëd' gë wahi ña: «Awa hnë fac hwëhn mbëd' gë wahi hna Wënu ña tiwako.»*⁴

⁵ Do ani fëna nësëk kat: «Vëyëtëdina muk yinëga mën ña.»*⁵

⁶ Awa, nkoyik maŵëryanini vëryampo njëtëni yinëga ña do vële ryënkwek hnuÿak Wanës Wakasëk wä vëyëtëna yinëga ña kabi vëwawëhnëna.

⁷ Soje umë ye Wënu ña mbok kwëtëhnëhni fac, do macëka «Dol». Ga mbiÿëk ðus, nësëk rac gë wës David ña, had gante rëk kerik ki:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,
 antë afiðu sakahn hun ha.»*⁶

⁸ Paryi, ge Yosuwe njokëndëhëniwo bulunda ña hnë inji yinëga, Wënu ña nësakëndilohna soje fac haŵary kamëhni rac.

⁹ Awa, umë fëhnëtanëk tiwa bulunda Wënu ña nok.

¹⁰ Ale yëtëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, njinëgak umë fëna ðoku lewu hna had gante njinëgak Wënu ka hnë ðoku lewu.

¹¹ Kamënanëfu njëtini yinëga tac ðanko ahnë antë njo soje injwëÿ maŵëhn had vacërakëlo fu ka.

¹² Ha, Wanës Wënu ña kwëhnak uwám wä do pëbëka fanka fa. Ntëpëtëd ntëbi sëlame hwëhn wañëkan wahi. Tënkëdëhëfu hafo pitëndëlehn ntaŵary ña gë yir ña, wasokël wä gë sewul wayëc wä. Kitiñëd vinahan gë wiña wasakahn fu wä.

¹³ Wënu ña nuð fop. Fop vile ntik va cowëtak haryënk wëwu, umë rëfëka pëyayin fop ile liyinëk ña.

Yesu, Asëna Wasaðëha Asankaf

¹⁴ Koyëna, kabi kwëhnayinëka asëna wasaðëha asankaf ale ryëcëtak vambin va, Yesu, Aju Wënu ña, yaŵënenëfu ile hwëtahnënik ña.

¹⁵ Asëna wasaðëha asankaf ale hwëhnayinëk a njëtëk ðus kihn dëw fu ña. Njëkëhnahnik had fuhnë, hnë fop viÿë vi, bare umë menëna.

¹⁶ Pëñanëfu g'idekëna tinki Wën hn'ile nke ipërëna ña ðanko nuÿahnin kohnëcan do tëkatini ipërëna nte ryemaðëhëfu wati nte mbalëdëhëfu ña.

5

¹ Asëna wasaðëha asankaf-wo tëhnayik fagant vahnë va, akwëtehnahtnik nëmpëtëhni vahnë va haryënk wëwu ña. Njëdahnëd wayëd walëw hni wä gë wasaðëha walew hni wä soje wameh ña.

² Kabi kihnek umë ðënk koð tufëhni iguk sakahn vële wok vëyëtëna ñoñ do sëvëd.

³ Soje ikihn tac, tëfëka cëna wasaðëha soje wameh wadëwu ña ndampo fo gë wameh bulunda ña.

⁴ Ahnë kodina njëdëhna untënah nke asëna wasaðëha asankaf. Wënu ña wäcëd soje rac, had gante macëka Aron.

⁵ Ndampo fo nke soje Këris ña. Gena umë yëdëhnahtnik untënah nke asëna wasaðëha asankaf. Nuÿak gë Wënu ña ale lehnëk:

«Ajë mën yeru.

Pëgw dol Rëmuŵ yeŵu.»*⁵

⁶ Ntehnëk señ ryaw:

«Asëna wasaðëha yeru soje kantëm,
 had Melëkisedëk.»*⁶

⁷ Hnë wati nte nkeho nkal li, gë kopa sankaf do gë wankwën Yesu njëdëka ale hod pëhëta icëm ña wayëfa do waŵunta. Wënu ña nkwëryëhëka soje maŵëhn ntëwu ña.

⁸ Ajë Wënu ña ye, toña ye, bare hnë wahorot walëwu hna fop mëkëk njët maŵëhn ña.

⁹ Do aki, ante tëkëk fadah hna nkenëhnëkëhni vële wäwëhëka va hayalin ipëh kantëm.

¹⁰ Ha, Wënu ña wäcëka nke asëna wasaðëha asankaf had Melëkisedëk.

Këhanëfu antë tavin ikwëtahn fu ña

¹¹ Kwëhnayinëk yabah ile hnësëdën soje rac, bare ntakëk nkabahn, kabi nkwëryëdëluhna ñap.

* 4:3 4.3: Wahnëw 95.11 * 4:4 4.4: Wapëgwala 2.2 * 4:5 4.5: Wahnëw 95.11 * 4:7 4.7: Wahnëw 95.7-8

* 5:5 5.5: Wahnëw 2.7 * 5:6 5.6: Wahnëw 110.4

¹² Wati ÿa gwërënkehuno ile yehahnakëndunëho vëharan! Bare doliÿi, mbalëku aharanjwu g'ahawary karëña ndënkwëryënkW Wanës Wënu ña. Kodiluhna aroku roka yawah, wambël valëku.

¹³ Ale wok sef wambël fo nke had fanul. Yëtëna ten ile satëk hn'uwám hna.

¹⁴ Vicër va roka yawah tokëdëni, njëtëni këncëtëlehn ile yivëk g'ile wëk kabi ntidëni rac kwëlëkwël.

6

¹⁻² Aki, antë nkohahnin karëña nte ryënkwhinëk ÿëñayinëk soñe Këris: rac ye ikwëtahn Wënu ña do itav nkeya nte yodf g'icëm; karëña wayaryi gë tind wëbák ña; ibëhn vësëm gë kiti Wën le wok puđina. Ha, antë mbokahnin inÿi karëña ndënkwëryënkW, bare yinëfu cape g'ikarëña nte rëfëka acër.

³ Wëlin ile liden ÿa, age Wënu ña mawëryanëkëfu.

⁴⁻⁶ Gena bi kodena mbok njoyini g'igwëcët higëna nkeya ntëw hni, vële hnuÿak fac ryampo humpen Wën ha, do ryahëk uyëcf ambın, hnuÿak sah hnë Iyir Ipacah, rëkatëk gante njivëk Wanës Wën do yëtëk fëna fanka duniÿa le yejëk ÿi, bare mbokanëni nkeya cër ntëw hni ña? Nke had, soñe lëw hni dënk, mbokaryëdëniha Ajë Wënu ña kërëwa hna do cëfëhnaÿehëniha bulunda hna.

⁷ Ante cek nkal inÿa wënka rëv le rëk rëvëdëha ÿa do pëhnëndan wanëda wante nëfadëhëhni vëyam va, nuÿad dëwara Wënu ña.

⁸ Bare ge pëhnëndanëk wadëmpëhn do dël meh, kitiñik kwëhnana nafa, këbënanik dëwara wëh, do patand gë hwëdëh.

⁹ Bare wuhnë, vëyahnik mën, age nësëbun aki, apacahnëkëfu gë cape përen nkerun, rac ye ipëh ña.

¹⁰ Wënu ña catëk; dënkwëdëna vantiyëhn hun va do inÿahn nte rufahnërun cape wac lëwu ga ndokunëhnedunëhëniwo kobëri ña wëfacah va, do iÿi wati fëna.

¹¹ Nadëfun paryi ale-wo-le tufahn ikamëna tac fo hafo pu d'anko fop itamahn hun ña ntiya.

¹² Nadilëfuna ayewu vëhëmak, bare tëfëtalahnëryinëhni vële hnuÿad, g'ikwëtahn do g'iduñëna, had ntëw ile ntehnëk Wën njëdadëhëhni ÿa.

Ile ntehnëk Wënu ña njëdadëhëhni vahnë va tokadilëhniha

¹³ Ante ntehnëko Wënu ña inë ntinëhnedëha Abëraham, kwëhnalaŵohna ahnë ale ÿak naÿëk ale kwëryahnëcf, awa, më kwëryahnëk umë dënk

¹⁴ ntehn: «Ha, pëbënëdëmi idëwara do njabënëdëmi.»*

¹⁵ Abëraham nduñënako nap do nuÿako ile ntehnëkawo Wënu ña.

¹⁶ Vahnë va kwëryahnëdëni wac ale lëbëkëhni vëhni dënk. Kwëry ña tëkwenëcf gwajëtël ña fop.

¹⁷ Fëna Wënu ña, pacënëhnekëhni g'ikwëry vële lëwëcf ile ntehnëkëhniwo ÿa; ñak tufëhni ipëhna tac gwëcëtađina muk.

¹⁸ Aki, gë vantiyëhn vaki vatac vante wok gwëcëtađina nkok kodëna mër Wënu ña, njonëhnikëfu kamënaÿëhn camah, fuhnë vële rënkayinëka va, soñe pëlahnin d'us tamahn nte ye haryënkW fu.

¹⁹ Tamahn tac nkenëhnekëfu had nkahn uwám lëw fu; njawëk d'us, kodëna nkëci, do tamahn tac ndëcëk pand d'ëndah* mbë rënka ña hafo hn'ile cëvak hna,

²⁰ hn'ile ndënkwëhnekëfu Yesu hna, umë ale ye gaki asëna wasadëha asankaf soñe kantëm had Melëkisedek.

7

Melëkisedek, Ahnaŵ do Asëna Wasadëha

¹ Aÿi Melëkisedek, ahnaŵ avë nkol Salem do asëna wasadëha Wën Hunte Sëpëk Fop ÿa ye. Njik pankëlëni gë Abëraham, nte mëncidëho gë wët le mbëvehnekëhniwo vënaŵ, do Melëkisedek ndëwaka.

² Do fëna, Abëraham më njëđaka ryampo hnë pëhw fop ile nuÿako wët hna. Melëkisedek fëhnetanëk «ahnaŵ usatah», do fëna ahnaŵ Salem yeho, umë fëhnetanëk «ahnaŵ yam».

³ Kwëhnana rëm, kwëhnana hnëm, kwëhnana hnënk, kwëhnana wapëgwala soñe wafac walëwu, kwëhnana puyala soñe uwám lëwu. Had Aju Wënu ña, nkod asëna wasadëha soñe kantëm.*

* 6:14 6.14: Wapëgwala 22.16-17

* 6:19 6.19: Soñe Walevi 16.2; Lik 23.45

* 7:3 7.3: Wapëgwala 14.18-20

⁴ Yëkëryin inaÿ Melëkisedek ña! Lakënde Abëraham acërakëlo alëw fu ÿa, njëdaka ryampo hnë ipëhw ile nuÿako wët hna.

⁵ Sariya Moyis ÿa ntehnëkëhni vële ye vësëna wasadëha va hnënk Levi hna tebani ryampo hnë ipëhw vile nuÿadëni vëÿënta hni va, vële yentahnik hnënk Abëraham hna fëna.

⁶ Bare Melëkisedek, ale wok gentahnina hnë hnënk Levi hna, nuÿak vák Abëraham hna ryampo hn'ipëhw ile nuÿak ÿa do ndëwaka Abëraham, ale ntehnëko Wën njëdaf iñë.*

⁷ Do nkwaÿëla këm, ale hnaÿëk a ryëwadëha ale vak a.

⁸ Cape ndampo, vutah Levi vële hnuÿad ryampo hn'ipëhw vijë va, vële sëmëd ye; cape ñëntaÿ ña, Melëkisedek, ale hnuÿak sah rac ÿa, cëmëna, had gante cedëyahnik ki.

⁹⁻¹⁰ Gena bi Levi mbahn Abëraham hna nkoko, wati nte pankëlëniho Abëraham gë Melëkisedek ña? Awa, kodë nësi, lakënde Levi, ale hnuÿad ryampo hn'ipëhw hna, njëdaka Melëkisedek ryampo hn'ipëhw hna.

Yesu had Melëkisedek

¹¹ Sariya le njëdafayik bulunda ÿa pëlalëk gë doku sadëha mba hnënk Levi ÿa. Age ufadah wa ntikënde gë doku hnënk Levi ÿa, iyihne uval yekënd fëna ntiyi asëna wasadëha ahaÿary hnë hnënk Melëkisedek hna, hara gena hnënk Aron ÿa?

¹² Do ge sifa ile nke asëna wasadëha ÿa nkwëcëtak sariya ÿa fëna tëfëka nkwëcëti.

¹³ Kabi Ahwëhn fu ÿa, ale hnësahnik waÿi ña, hnënk haÿary nkentahnik, do ahnë hnë hnënk rac dokuÿëna muk had asëna wasadëha.

¹⁴ Njëtinëk fuhnë fop, Ahwëhn fu ÿa hnënk Yuca matik, do muk Moyis dehnëna asëna wasadëha nked hnë iÿi hnënk.

¹⁵ Wëlin ile facënëk wante rëk hnësihnëk ñi: asëna wasadëha ale yijëk ÿi mëntëlëni gë Melëkisedek.

¹⁶ Gena asëna wasadëha had gante ntehnëk sariya ÿa soÿe vutah Levi bare kabi kwëhnak fanka uwám ule wok kodëna mbëvehni.

¹⁷ Uÿi cedëya mbësayik:

«Nkeru asëna wasadëha soÿe kantëm,
had Melëkisedek.»*

¹⁸ Cape ndampo, sariya sër ÿa ntihëtik kabi kwëhnalohna fanka do kodilohna ntinënëfu ile valëkëfu

¹⁹ kabi sariya ÿa ñoñ yona hnë ufadah hna. Gë cape ñëntaÿ, tufinëkëfu tamahn nte fecehnëka ñëntaÿ, nte fëÿahnëdenëha Wënu ña.

²⁰ Ntëbi umë, nkehëhna ikwëry. Vëÿëntaÿ va nkeni vësëna wasadëha ikwëry këm.

²¹ Bare ale hnësahnëden ÿa ye asëna wasadëha g'ikwëry kabi Wënu ña ntehnëka:
«Ahwëhn a Wënu ña nkwëryëk,

do gwëcëtëdëfina nahan ntëwu ña:

“Nkeru asëna wasadëha
soÿe kantëm.”*

²² Soÿe rac, Yesu ye ale lik kwëtëla nte ye fagant Wënu ña gë fuhnë; tac fecek gë ñëntaÿ.

²³ Njafëniho vësëna wasadëha va kabi cëm inÿa memaÿehnekëhni nkohahnëni doku lëw hni hna;

²⁴ Bare Yesu, kabi nkod soÿe kantëm, nke asëna wasadëha avë kantëm.

²⁵ Soÿe umë ye kod pehëtëhni dol gë kantëm vële fëÿadëha Wënu ña paß g'umë. Kabi uwám lewu wa puçina, nkod soÿe kantëm njëfanëhni.

²⁶ Aki Yesu ye asëna wasadëha ale rëfëkëfu ÿa: afacah, dënt këm, ale wok menëna, ale fitik gë wëwen va, ale hayëndik yaÿ cëp ambin.

²⁷ Balëlahna njëdahn fac-wo-fac wasadëha, had vësankaf vësëna wasadëha vëÿëntaÿ ka, ten soÿe wameh wadëwu, tac soÿe wameh bulunda ÿa ntik rac hwënta ryampo fo gë yëdëhna dëwu ña dënk do rac gwër nke soÿe kantëm.

²⁸ Sariya ÿa tëhnakëhni vësankaf vësëna wasadëha fagant vahnë vële hihnëk; bare ale ntik Wën asëna wasadëha asankaf g'ikwëry nte rëfëdëha sariya ÿa, Aju ÿa dënk ye, apadënik soÿe kantëm.

8

Yesu, asankaf vësëna wasadëha fu

¹ Wëlin ile ÿak nëfak ÿa hn'ile ÿadëfun hnësëfu ÿa: iÿi sifa asëna wasadëha asankaf hwëhnayinek. Ntañak mbin hna, farëhw tinki Wën hwëhn fanka hna.

² Ntid' doku lëwu ÿa hn'ile cëvak hna, hn'usank paryi nte kahnëndëk Ahwëhn a, gena gë wëbák vahnë.

³ Asëna wasadëha asankaf-wo tëhnayik soje njëdahnënd wayëf wã gë wasadëha vahnë; afo alëw fu ÿa fëna kwëhna ile njëdahnënd.

⁴ Age Këris nkal hna nkokënd, gekëndina asëna wasadëha, kabi nkeni vësëna vële yëdahnënd wayëf had gante tÿyëk sariya Moyis ka.

⁵ Usank le ndokunëhnëndëni ÿa iwëntëlënta do cën usank vë ambin ÿa ye. Ante ñadëho Moyis pëgw yëry sank wã, Wënu ña pëyaka: «Yëkëry, ntidu fop had gante nke sifa vile rufiru kunj vi.»*

⁶ Bare gaki, doku le nuÿak Yesu ÿa cëpëk doku lëw hni ÿa, kabi umë ye arëkëtëlehn kwëtëla nte lëbëk d'us ñëntaŵ ña, nte hahnëndik hnë ile ntëhnëkëhniwo Wën ntid' ÿa kabi rac lëbëk fop. Bare gaki, ile ntehnëk Wën ntid' ÿa fecek. Rac lik doku asëna wasadëha le nuÿak Këris ÿa cëpëk fop wayëntaŵ wã had gante nke ikwëtëla, le nke Këris arëkëtëlehn hna, nte lëbëk ndënkwëryënk wã.

⁷ Age kwëtëla ndënkwëryënk wã ña kwëhnakëndina ile keyande, ñalakëndilëfuhna nëmpëti gë hawary.

⁸ Bare soje walënt bulunda lëwu ÿa keyahnëndëhëhni Wënu ña do ntehn: «Ami Ahwëhn a ntehnëfu:

«Wafac wã nkejëk hn'ile ntidëfu kwëtëla kasëk

gë bulunda Isërayel ÿa
do gë bulunda Yuda ÿa.

⁹ Gefina had kwëtëla
nte libuho ña gë warëm hni
fac le hnuñibuhëhniwo ÿa
yiryeryëwëhni ñawët nkal mbë Esipët ña.

Kabi vëlënëna
kwëtëla mën ña,
ami fëna tavëbuhëhni.»

¹⁰ Ahwëhn a nkwënëk:
«Wëlin kwëtëla nte hwëtëlahnëndëfun

gë bulunda Isërayel ÿa
ga ndëcëk wafac warac;
kwëtëdëfu sariya mën ÿa
hnë vinahan vidëw hni hna
do kerëdëfu hnë vintaŵary vidëw hni hna.

Nkedëfu Wën hudëw hni,
do nkedëni bulunda mën.

¹¹ Ahnë ñokëdina karaj a avë yalëntaŵ
ma aÿëntaŵu, ntehn: “Yëtëryehna Ahwëhn a!”

kabi fop njëtëdëniho,
pëgw vutoy hafo vëhnaÿah.

¹² Tavëhnëndëfuhëhni ile ntidëni wok catëna ÿa
do ñokëda ryënkwëtaŵ wameh wadëw hni ña.»*

¹³ Ante macëf Wënu ña inji kwëtëla «kasëk», ntik ndënkwëryënk wã goryeryëna nafa. Do ile sërëk ÿa do wok goryeryëna nafa ÿa, godina.

9

Kwëtëla cër gë kasëk

¹ Kwëtëla ndënkwëryënk wã kwëhnako wasariya gante tëfëka njëfaniha Wënu ña do kwëhnako fëna hn'ile ñak cëvak nkal li.

² Usank wã pëhwëtiko ñambery; cape ndënkwëryënk wã wacik Yëwa Sëvah, hn'ile nkeho iyul walampu, tabali ÿa gë vamburu hwëhn sadëha ÿa per.

³ Tac, hamëhni ipand dëndah kigëna hna nke cape higëna nte wacëde Yëwa le Yæk Sëvak,

⁴ ile hwëhnako tabali hn'ile pëdëde iduf inji do ipër inji sanu fo yehawo gë kwëni kwëtëla nte yehawo ipër inji sanu ña; hnë umë peya sanu nte hwëtahnik mburu nte wacik man, gë ryoko Aron nte hnëpëdëho ña do wëraka hn'ile kerik kwëtëla ña.*

* 8:5 8.5: Icahn 25.40 ✧ 8:12 8.12: Seremi 31.31-34 ✧ 9:4 9.4: Icahn 16.13-15,31

⁵ Yarj kwëni hna nkeniho wamëleka wante wacik waseruben wante rufahnëf Wënu na hnam nke. Kuvëniho g'icën vampaŵ vantëw hni va hn'ile tavëhnëdeho wameh hna. Bare gena gaki tëfëka nkabahni.

⁶ Ga pëhwëtik fop, vësëna wasadëha va tënkëdëniho kwëlëkwël hnë cape ndënkwëryënk w hna soŋe padënahnéni doku lëw hni ya.

⁷ Bare, hnë cape higëna hna, asëna wasadëha asankaf a fo rënkëd hnam hwënta ryampo fo bëhn hna. Afo njo sat ntaŵ cënahñ sadëha soŋe wadënt wadëwu na gë wadënt bulunda ya wante ntini hara vëyëtëna.

⁸ Iyir Ipacah na tufahnëk aki nkaŵ nte rënkahnëde wayëwa wasëvah hna tufahnina, wati le nkok dihëtina usank ryënkwëryënk wä.

⁹ Virac rufahnëf ile ryëcëtaf gaki yi. Wayëf gë wasadëha wale njëdadëniha Wën kodina pacën hakili vële yijëf cëmbëniha koyëna va.

¹⁰ Wasariya soŋe mbahn fo ye: virokëtok, visece, do igwiyëta wëbák ge wakwer. Vëyin fop nkod hafo Wënu na nkwëcët.

Sadëha Këris ya

¹¹ Bare Këris njijëk had asëna wasadëha asankaf viyivah vile rëk yijëk vi. Njijëk paŵ g'usank ile yak fadëk do lëbëka nafa yëntaŵ na do le nkok dina vák ahnë. Umë fëhnëtanëk kwëhnëna d'uniya le liyik yi.

¹² Gena gë sat va wahotohn gë vuñihni, bare gë sat lëwu wä dënk tënkahnëk hwënta ryampo fo hnë wayëwa wasëvah hna, do nuyahñkëfu ipëh soŋe kantëm.

¹³ Kaŋi ge sat wahotohn wä, wëdahnä na nte cëlëvini vahnë va ma ibëhn yank nte pihini vële ronkëk va pacënëdëhëni vimbahn va,

¹⁴ wahwënta wayëhw ga sat Këris ya ntëbëk rac! Këris, paŵ g'Iyir kwëhn kantëm na, njëdëhñak umë dënk gë Wën had sadëha le wok kwëhnana dahëse wëh, pacënëf hakili lëw fu ya danko vantiyëhn fu antë njofu g'icëm soŋe njohalahñinëhna Wën hunte wok cëmëdina.

¹⁵ Wëlin ile nkehahnëk Këris, umë fo, arëkëtëlehn fagant fu gë kwëtëla kasëk na, danko vële macëk Wën va nuyani ntëw vë kantëm nte ntehnëk njëdadëhëni vëlewü va. Icëm ile valëkëfu ya ntiyak. Icëm ntëwu na pehëtëkëhni vahnë va wameh wante ntini wati kwëtëla ndënkwëryënk na.

¹⁶ Hn'ile-wo-le nke wanës watëkwa hna tëfëka tufahni ale liyëhnëk a cëmëk.

¹⁷ Wanës watëkwa na maŵik-wo hara icëm liyak; kwëhnana fanka age ahwëhnu ya cëmëna.

¹⁸ Tac fëna akwëtëla ndënkwëryënk na dënk cëbilohna bi hara turina gë sat.

¹⁹ Moyis pëyakëhniwo ten fop bulunda ya vakwëcfa va fop hnë sariya hna. Tac nufëk sat vuni va gë wahotohn wä, gë wënka, gë fani atëh nte wacik isop, gë wuñahn ife wante vëntënik. Cëlëvëk kayëte sariya na do fop bulunda ya

²⁰ do ntehnatënd: «Iyin ye sat kwëtëla nte ntehnëku Wënu na alënënu.»*

²¹ Moyis cëlëvëko fëna gë sat sank wä do fop viyë vile valëtahnëk soŋe wasadëha gë wayëfa vahnë.

²² Gante nke sariya ka, viyë viyabah gë sat pacënëde, do wameh na tavëhnëde afo ge sat rurayik.

²³ Koyëna tëfëka pacëni viwëntëlënta vile ye ambin va gë wasadëha bare tëfëka vile ye ambin va dënk pacëni gë wasadëha wale yak fecëk.

Itënk Këris g'ambin

²⁴ Këris tënkëna hnë wayëwa wasëvah wale ntini vahnë, wale ye wëntëlënta wavë paryi wä. Hnë mbin hna dënk tënkëk, hn'ile tufëhñak gaki haryënk w Wënu na soŋe lëw fu.

²⁵ Do tënkëna njëdëhna umë dënk wahwënta wayabah, had asëna wasadëha asankaf ale rënkëd bëhn-wo-bëhn hnë Yëwa le Ñak Cëvak hna gë sat le wok gena lëwu.

²⁶ Ge gena umë, tëfakëndëha korot wahwënta wayabah kobëri wapëgwala d'uniya hna. Toña ya, gaki karyëtajëk hwënta ryampo fo, wapuya wati hna, soŋe tëkwëhn wameh na gë yëdëhna dëwu na had sadëha.

²⁷ Fop vahnë vi tëfëkëhni cëmëni hwënta ryampo fo, do kitiñëhni Wënu na.

²⁸ Koyëna fëna, Këris ya njëdahnëk sadëha hwënta ryampo fo soŋe ntiñët wameh vahnë. Mbokëd karyëtaj higëna, gena mbok ntiñët wameh, bare pehëtëhni vële hnapëdëha g'iduñëna këm.

10

Sadëha ryamboli le fehëtëd

¹ Sariya Moyis ýa cën viferën vile yejëk vi fo ye; gena paryi vijë virac. Soje rac wasadëha wale yëdahnëde bëhn-wo-bëhn wã, wale ye kwëlëkwël warac fo wã, mëkëdina padën ipacën vële fëjadëha Wën va.

² Age vële yëdadëha iýi sifa wasadëha Wënu ña pacënakëndeni soje kantëm wameh wadëw hni ña, vëvokakëndina ndëñeni soje wameh wadëw hni ña, do vëvokakëndina cënanani sadëha soje wameh ña.

³ Bare bëhn-wo-bëhn, waýi wasadëha ryënkwëtehnëdëhëhni vahñë va wameh wadëw hni ña,

⁴ kabi sat wëdahni ña gë wahotohn wã kodina ntihtë wameh ña.

⁵ Soje rac, ante tënkëk Këris duniýa hna, ntehnëk:

«Ñalihna wasadëha do wayëd,
bare ntinëhñëruho mbahn.

⁶ Nëjahnëlihna sadëha wulaw wale fëdik cëna sadëha hna do wasadëha soje wameh ña.

⁷ Tac ntehnëbù: “Wëli, Wën mën, njijëbu ami dënk,
soje liwu iña hu ña, gante kerik ka pañare mën ýa
hnë Kayëte Pacah hna.”[✧]»

⁸ Më ntehnëk ten: «Ñalihna do nëjahnëlihna wasadëha, la wayëd, la wulaw wale fëdik cëna sadëha hna, la sadëha soje wameh ña.» Bare waýi wasadëha cënayik gante ntehnëk sariya ka.

⁹ Do mbok nkwën: «Wëli, Wën mën, njijëbu ami dënk, liwu ile ýadu ýa.» Ntihtëk ryënkwëryënk wã soje kahnëndahn higëna ýa.

¹⁰ Yesu Këris ntik iña Wënu ña; njëdahnëk mbahn dëwu ña hwënta ryampo soje fop, do aki pacëninëkëfu wameh ña.

¹¹ Asëna wasadëha-wo kahnëd fac-wo-fac soje doku lëwu ya; njëdahnëd kwëlëkwël wasadëha warac fo, wante wok kodina ntihtë muk wameh ña.

¹² Bare Këris njëdahnëk sadëha ryampo fo soje wameh ña, do rac soje kantëm, tac ntañak farëhw Wën hna.

¹³ Kobëri wati rac, napëd Wënu ña këfëhni vëyëw vëlëwu va haryënk w lëwu.[✧]

¹⁴ Gë sadëha ryampo ntik nkeni vahñë vëfadah soje kantëm vële ye nkaw pacën.

¹⁵ Rac ye ile cedeyahnëdëhëfu Iyir Ipacah ña, umë fëna. Ntehnëk ten:

¹⁶ «Ahwëhn a pëyahñëk: “Wëlin akwëtëla nte hwëtëlahñëdëfun gë vëhni
hnë wafac wale yejëk,
kwëtëdëfu wasariya mën
hnë wasakahn walëw hni hna
do kerëdëfu vinahan vidëw hni hna.”»

¹⁷ Nkwënëk fëna:

«Bokëda ryënkwëta wameh wadëw hni ña
g'ile nkoni vëlënëna sariya ýa.»[✧]

¹⁸ Age itavëhn wameh ña nkehëhna bokëdëna ntiyi sadëha soje wameh.

Pëjanëfuna Wënu ña

¹⁹ Vëyënta mën, aki, gë sat Yesu ýa koden tënkin g'idëkëna hnë wayëwa wasëvah hna.

²⁰ Pidëtëhnëkëfu nka w kasëk nte yiryeryëd g'u wám paß g'ipand dëndah nte ye rënka hna, rac ye mbahn ntëwu ña dënk.

²¹ Kwëhnayinëka asëna wasadëha asankaf ale hwëtik nkaf cery Wën hna.

²² Awa, pëjanëfuna Wënu ña gë ntawary catah do g'ikwëtahn padah, g'idëñ soje wameh wadëw fu ña pacënik do g'imbahn nte yaryik gë wënka wapacah.

²³ Njawënenëfu dús tama nte sedeyanden ña, kabi Wënu ña nkok kahnënda hnë ile ntehnëkëfu hna.

²⁴ Yëkënéfu dús hak tëfëka kamënaýehñëlin d'anko tufahnin injahn do ntiyin ufërën.

²⁵ Antë tavin vambara vantëw fu va had gante tük ntindëni vëryampo. Hali! Kamënaýehñëlénefu do fëna gë ha wary ante nudun pëjajëd Fac Ahwëhn a.

²⁶ Ge nkoyihñëk menënden wakwëhna mpër njëtatan toña ýa, sadëha ile hoç ntihtë wameh watac godina.

²⁷ Ile wojëdëhëfu ýa napin g'untakah kiti Wënu ña do hwëdëh hucankaf hunte vëvend vëyëw vëlëwu va.

²⁸ Ale wok maŵëhnëna sariya Moyis ŷa ndawik kayëhnahn këm ge nkeni vēhi ma vērar vēle sedeyahnëk idënt ntëŵu ŷa.*

²⁹ Ale yafëka Aju Wënu ŷa tēfëka uhorot ule hambëk ntëbi ryënkwëryënkw ŷi, umë ale yafëk sat kwëtëla nte pacënahnik ŷa, do yewëk Iyir nte ye hayalin ipërëna.

³⁰ Anjëtina ale lehnëk a: «Ami hwëhnëk igwëcan ŷa! Ami sosëd», do lehnëk kat: «Ahwëhn a hitinjëd ßulunda lëŵu ŷa».*

³¹ Age Wën hukantëm ŷa pëlaka ahnë, antakëmak ßus!

³² Dënkwëtaryin wafac waryënkwëryënkw ŷa, nte nuŷarunëho humpen Wën hunte fehnëkuno ha: akorotërunëho ßus, mëkarunëho wët hambah.

³³ Mpëd ampëd njewëdërunëho do ntiyirunëho këm fo tase ßulunda fop, mpëd ampëd ankantahnirun uhorot ale liyiko koyëna ŷa.

³⁴ Korotëntirun had cëdäfirun wühnë fëna do, wati nte tëbirun viyë hun va maŵërun gë hnatah, kabï njëtërun kwëhnarun hnapul le fecëk do vēyëd kwëlëkwël.

³⁵ Awa, antë aravu itama hun ŷa: kwëhnak ßuŷa sankaf.

³⁶ Iduñëna valëku ßanko aliahnu ile ñad Wënu ŷa tac nuŷadun ile ntehnëku ŷa.

³⁷ Ha, akerik hnë Vikerëh hna:

«Hnë wati ryoy,

ale yijëd ŷa ani nkeç, ßiyëdina.

³⁸ Ale satëk g'ikwëtahn nkoç kwëlëkwël,

ßare ge mbokak kamëhni, nējëdïlohna g'umë.»*

³⁹ Geŷilënëhna vēle vokaç hamëhni do vēvehnëdë. Vële hwëtahnëk yeyihnëk, do pehëtëdënëhëfu.

11

Antiyehn Ikwëtahn

¹ Ye ga ye ikwëtahn ŷa? Umë fëhnëtanëd tamarun nuŷadun ile hnapëdun ŷa, tamahnërun paryi ile worun nudiluhna.

² Soŷe ikwëtahn vacërakëlo va, Wënu ŷa nësëk wapërën paŷare lëŵ hni.

³ G'ikwëtahn ŷa, njëtina Wënu ŷa, gë wanës wadëŵu ŷa, ntik ßuniŷa ŷi, aki vile huuden vi watik hnë vile woyik nudëna.

⁴ G'ikwëtahn ŷa, Abel cënaka Wënu ŷa sadëha fërën ile lëbëk va Kaŷe ŷa. Soŷe rac, nuŷak ucedëya nte lehnëk acatëk, do Wënu ŷa nësëk wapërën paŷare uyëd lëŵu ŷa. G'ikwëtahn ŷa, Abel nkok nësënd lakënde gante cëmëk ki.*

⁵ G'ikwëtahn ŷa, Enok nufik antë njët cëm inŷa do bokina nuyi, kabï Wënu ŷa nufëka; ani gë nufahnënda ŷa, nuŷako ucedëya Wënu ŷa nējahnëka g'umë.*

⁶ Do ahnë kodina nējahna gë Wënu ŷa ge kwëhnana ikwëtahn. Ale fëŷadëha Wënu ŷa tēfëka kwëtahn iŷin: Wënu ŷa nke do mbuñadëhëhni vēle yëkëlehnëdëha va.

⁷ G'ikwëtahn ŷa, Nowe ntik sisikulu ŷa soŷe pehëtahn tere lëŵu ŷa. Ntakëkawo gë Wën ŷa ante njëtëdanëkawo ile woko nuyina ten ŷa. Koyëna Nowe tufahnëk ßuniŷa ŷa tēfëka mbëv do tac umë ye ale lëŵëd usatah ule hnuŷadë soŷe ikwëtahn.*

⁸ G'ikwëtahn ŷa, Abëraham maŵëhnëk imac inŷa do njik cape nkal nte rëfëka nuŷa had ntëŵ ŷa, do njiko hara yëtëna bi ne njid.

⁹ G'ikwëtahn ŷa, ñëwëko had ahnë hnë nkal nte ntehnëkawo Wën njëdadëha. Ntëdëniho hnë wasank, umë gë Isak gë Sakob, vēhni vēle ntehnëko Wën njëdadëhëhni ile njëdadëha Abëraham ŷa.

¹⁰ Kabï Abëraham napëdëho nkol nte yëryik hn'ile njawëk ßus, nte njëryëk Wënu ŷa dënk had gante ñad ka.*

¹¹ G'ikwëtahn ŷa Abëraham g'asëvalu Sara mëkëniho nuŷaniha fatah, mama ndëcahnëkëhniwo wabëhn ŷa do Sara mëkëna nag. Apacahnëkawo Wënu ŷa ntid ile ntehnëkawo ŷa.*

¹² Aki pëgw asan aryampo fo, ale rëk tëkëk cëm inŷa, nagëhni kore wahnënk had wahol hnë ambin, ma had nkërëyal mbë tëfary wov.*

¹³ Hnë ikwëtahn hna, acëmëni vēhni fop, hara vēhnuŷana ile ntehnëkëhniwo Wënu ŷa njëdadëhëhni ŷa, ßare nuni ŷawët do natëkëhniwo, pëyahneni vēhni dënk vēhneh do vēyas nkeni hnë ßuniŷa li.

¹⁴ Vële hnësëd koyëna va tufahnëni wapacëk nkal njëkëlehnadëni soŷe lëŵ hni.

* 10:28 10:28: Divëta Sariya 19.15 * 10:30 10:30: Divëta Sariya 32.35-36 * 10:38 10:38: Abakuk 2.3-4 * 11:4 11:4: Wapëgwala 4.3-10 * 11:5 11:5: Wapëgwala 5.24 * 11:7 11:7: Wapëgwala 6.13-22 * 11:10 11:10: Wapëgwala 12.1-5; 23.4; 35.12,27 * 11:11 11:11: Wapëgwala 18.11-14; 21.2 * 11:12 11:12: Wapëgwala 22.17

¹⁵ Age rëkakëndëniho nahandëni hn'ile matiniho hna, nuŷakëndëniho wati le mbokahnëdëni hnam.

¹⁶ Bare, nkal nte yak nëfak njëkëlehnëdëniho, nkal mbë g'ambin. Soŷe umë ye Wënu ŷa cëfëhnëlahna maci Wën hudëw hni; akëbënanëkëhni nkol.

¹⁷ G'ikwëtahn ŷa, Abëraham, këbënaکو njëdëfahna aju Isak sadëha nte njëkëhnëkëkawo Wënu ŷa. Abëraham, ale ntehnëk Wën njëdëf iñë, këbënaکو njëdëfahna aju ryamboli ŷa. ¹⁸ Soŷe lëwu ŷa ntehnëka Wënu ŷa: «Gë Isak nuŷafuhëhni vutah vunte lehnëmi yëdëfëmini va.»*

¹⁹ Bare nahadëho, lakënde aju cëm, Wënu ŷa mëkëd mbëhnëdana; Wënu ŷa mbësaka aju ŷa, had ale vëhnik do rac ye dahëse ile yijëd ŷi.*

²⁰ G'ikwëtahn ŷa, Isak ndëwakëhni Sakob gë Esawu soŷe ile yijëd ŷa.*

²¹ G'ikwëtahn ŷa, Sakob, nte ñadëho cëm ŷa, ndëwakëhni fop vutah Yosef va. Ryoko lëwu ŷa ñayëlahnëko do cëmba Wënu ŷa.*

²² G'ikwëtahn ŷa, Yosef, ga pëŷako g'icëm, nësëko soŷe icahn bulunda Isërayel ŷa Esipët hna do nkabahn paŷare waŷëc walëwu wë.*

²³ G'ikwëtahn ŷa, rëmu gë hnëmu Moyis cowënihawo wadepera watar nte nagiko ŷa, kabi nuniho igwam fatah fa do dakëlëliwöhna gë sariya ahnaŷ a.*

²⁴ G'ikwëtahn ŷa, Moyis, ga nayëk, koŷahnëko antë nko macënde fatah aryagu Faraŷo ŷa.

²⁵ Atëhnako korotënti ndampo fo gë bulunda Wënu ŷa g'ile nkef hnë uhnatah wameh ile wok biŷëdëna.*

²⁶ Nahadëho ge ñëwëk had Këris, rac fecek gë hnapul Esipët ŷa fop, kabi vinkër vidëwu va ile mbuñadë ŷa fo nudëho.

²⁷ G'ikwëtahn ŷa, kërënaکو Esipët hna hara dakëlana g'intavah ahnaŷ a do nkoko kahnënda had asan ale hnuðëha Wën hunte wok nudëna ŷa.

²⁸ G'ikwëtahn ŷa, ntiŷëhnëk Pak ŷa do cëlëven sat ŷa warëнка vacery hna ðanko Avëvehn a antë ñakëhni vutah vucan vundënkwëryënk wëva Isërayel va.*

²⁹ G'ikwëtahn ŷa, bulunda Isërayel ŷa ndanëtako wov vëntah ŷa had nkal kankah; vëvë Esipët va, nte njëbajëniho ŷa, kohnëkëhniwo wënka ŷa.*

³⁰ G'ikwëtahn ŷa, vëva Isërayel va nkwayaniho wafac mbëf gë wahi kece Seriko ŷa do njoko.*

³¹ G'ikwëtahn ŷa, Rahab ale wafad a, cëmëntina gë vële wëŷëhnëkawo Wën va, kabi njotoŷëhnëkëhniwo yam fo vëŷëkëtehna vëva Isërayel va.*

³² Do ye hodëfu hnësu kat? Wati ŷa nkojëdëho soŷe hnësahnu woba Sedëwo gë Barak gë Samëson gë Sefëte gë David gë Samiyel do gë wakila wakaŷary.

³³ G'ikwëtahn ŷa, vëhni mëkëni wahnaw wë, ntiŷëhnëni usatah, nuŷani ile ntehnëko Wënu ŷa ntid, ñabëni waŷës waðësëhn,

³⁴ ndipehnëni fanka hwëdëh fa, pehëni yëkan sëlame ŷa, kihnëniho bare njawëni, ntakëmaniho wët hna, ntanihëhni wasoðadë wahneh wë.

³⁵ G'ikwëtahn ŷa, vësëval va mbësayinihëhni vësëm vëlëw hni va pað g'ibëhn ŷa. Vëryampo korotëŷëhniniho hafo cëm hna, anŷwëŷëni pehët ŷa ðanko tëkëntahnini hnë bëhn nte fecek hna.

³⁶ Vëryampo fëna mëkani waryas do idaf gë wus, vëŷëntaw va ñabiniho do ntoŷëni gë kaso.

³⁷ Andawëni gë wëraka, acapini gë haha; acëmëni gë wataŷ wasëlame; njasarëdëniho cudatëni vacuð wayand wape gë wahnankal, akaŷëhnëniho, korotëŷëhniniho, ntiŷiniho këm fo;

³⁸ ðuniŷa ŷa tëfëlana iŷi sifa vahnë! Anjasarëdëniho gë wula do gë wahuŷ, hnë wakary do vankëd vambë nkal.

³⁹ Vëhni fop, mama nuŷani uceðeya përen soŷe ikwëtahn dëw hni ŷa, vëhnuŷana ile ntehniniho nuŷadëni ŷa.

⁴⁰ Kabi Wënu ŷa këbënanëkëfu ile ŷak fecek, tëfakilahna padëhnini hamehni fu.

12

Wënu ŷa Rëm fu ŷa

* 11:18 11:18: Wapëgwala 21.12 * 11:19 11:19: Wapëgwala 22.1-10 * 11:20 11:20: Wapëgwala 27.27-29

* 11:21 11:21: Wapëgwala 27.39-40 * 11:22 11:22: Wapëgwala 50.24-25; Icahn 13.19 * 11:23 11:23: Icahn

2.1-2 * 11:25 11:25: Icahn 2.11-15 * 11:28 11:28: Icahn 12.1-42 * 11:29 11:29: Icahn 14.21-31 * 11:30

11:30: Yosuwe 6.1-20 * 11:31 11:31: Yosuwe 2.1-23

¹ Aki, kabi iÿi kore wasefe wasankaf kwërënihëfu, dihëtanëfu, fuhnë fëna, fop vile lënëk vi do wameh wante wëmayëhnëdëhëfu njihahnin haryënkw ñi! Kamënanëfu nkaryin igary nte hwëtëhnhinëkëfu ña.

² Yëkëndënéfuna Yesu, umë ale ye hayalin ikwëtahn ña do fadënéd rac. Nduñënak korot kërëwa hna hara yëkëna usëfëhna soje uhnatah ule kwëtëhniko wã, do gaki, ntañak farëhw Wën hna.

³ Ha, naharyëndëna Yesu ðanko imbër ña g'icilëta ña antë mëku. Vëwen va ñewënihawo, bare nduñënak hnë fop.

⁴ Hnë imëтары hun wameh hna, cëvehñëluhna ten sat lëw hun.

⁵ Ndënkwërun bi uhnira ule njëdaku Wënu ña had vutah vuntëwu:

«Ajë mën, age Ahwëhn a kwëdëki, kwëtëry hakili!
antë asilëta age curëdëhi!

⁶ Kabi Ahwëhn a kwëdëdëha ale ñahnëk a,
ndafëdëha ale njavëtëk had aju.»*

⁷ Soje ahwëdahnihu tëfëka aryuñëhawo hnë wahorot hna. Wënu ña paβëdëhu had vijë. Nke bi ajë ale nkok kwëdëdëna rëm ÿa?

⁸ Age kwëdëluhna had gante kwëdëni fop vutah vuntëwu va, vutah inca yerun gena vijë paryi.

⁹ Nuÿayinëkëhni warëm nkal li soje kwëdënihëfu, do ntëneninëkëhni. Tëfëlefu hna bi ma wëhnhinëhna g'ahawary Rëm wayir wã nuÿahnin uwám wã?

¹⁰ Warëm fu soje wati kwëdënihëfu, gante nke vinahan vidëw hni ka. Bare Wënu ña, soje uhnëfak lëw fu ÿa, kwëdëdëhëfu ðanko nketahninëfu fuhnë fëna hnë ufacah lëwu hna.

¹¹ Paryi, wati nte kwëdëderu ña, nëñëdëli hna, bare njiwëhñëdu. Bare ge ndëcëk rac, vële hnuÿad uwi sifa kwëda do lið gante tëfëka ka nuÿadëni usatah gë yam ÿa.

¹² Soje rac, nja wëñëryin wëβák hun wante vërak ñi do waho hun wale valëd wï!

¹³ «Soje wakwër hun ña, ndiryin vankaw vacatah,»* ðanko vëreyah va antë teyëni g'ahawary bare njerëni.

Uhnira vële wok vëhwëtahnëna

¹⁴ Yëkëlehnëryin ayewu yam gë vahñë va fop, do ayewu vëfacah; ufacah këm ahñë nudëlahna Wënu ña.

¹⁵ Kwëtëryin hakili, ahñë antë tak ipërëna Wënu ña, antë pëhn nkahn gunkah nte wayëmpaÿehñëd bulunda ÿa gë wanto wadëwu ña.

¹⁶ Antë nkeni vële lið ndakëntal meh ma vële yafëk ile sëvak ÿa, had Esawu, umë ale, soje hnëhët ryampo fo, wafëk carani ntëwu ña.

¹⁷ Njëtërun ðus, ga ndëcëk rac, ante ñadëho nuÿa dëwara le rëfëkawo nuÿa vëhni rëmu hna, acañëtayiko. Nuÿalohna fere nkwëcëtah ile ntiko ÿa, lakënde gante njëkëlehnëko gë wako ki.*

¹⁸ Pëñaluhna kuñ nte hoðe ñaki had bulunda Isërayel. Nuni hnam, Kuñ Sinayi, hwëdëh hunte hëvëd, umëhwëry ucamah, vijar vëmëhwëryah, gë sël sankaf.

¹⁹ Nkwëryëni kopa lënk, do kopa wanës. Bulunda Isërayel le wëryëko iÿi kopa ÿa muntani antë mbok nësëhñëni iÿi kopa.

²⁰ Vëwëkana iÿi sariya: «Ale ÿakëk iñi kuñ, lakënde nke intaw, ndawëde gë wëraka.»*

²¹ Ile hnuðeho ÿa nta këmako hafo Moyis ntehn: «Antakëko do mbalëdëfu.»*

²² Bare Kuñ Siÿo* ña fëjarun do gë nkol Wën hunte wok cëmëdëna, Yerusalem mbë ambin gë mbara wawuli wamëleka wadëwu wale natëk.

²³ Pëjarun hn'ile mbarëpëllëni vutah Wën vële ryënkwik hñagik do herik wamac ambin hna. Pëjarunëha Wënu ña, ale hitiñëd ðuniÿa ÿi fop. Pëjarunëhëhni wayir vahñë vësatah vële fadënik.

²⁴ Pëjarunëha Yesu, ale ye arëkëtëlehn yëbëlan Wënu ña gë fuhnë soje cëbahn kwëtëla kasëk, do pëjarun sat le sëlëvik ÿa nësëd ile fecëk g'iva Abel ÿa*.

²⁵ Kwëtëryin hakili soje antë awëÿu ahñëpa wuna ale hnësëd a! Nirakëhniwo bulunda Isërayel ÿa, bare ñwëyëni vëhñëpadëlahna, vëfehëlohna uhorot ule rëfëkëhni wã. Do fuhnë, pëhëdëlenëhna g'ahawary ge niyahniñëka ale hñiradëhëfu ambin hna.

²⁶ Kobëri ña, kopa lëwu ÿa mbalehnëko nkal iñi. Dol, ntehnëkëfu wani: «Hwënta ryampo kat mbokëdëfu valehnu gena nkal iñi fo bare ambin ñi fëna.»*

* 12:6 12.6: Wanira 3.11-12 * 12:13 12.13: Wanira 4.26 * 12:17 12.17: Wapëgwala 25.29-34; 27.30-40 * 12:20 12.20: Icahn 19.12-13 * 12:21 12.21: Divëta Sariya 9.19 * 12:22 12.22 Siÿo fakun ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wën Cankaf hna. * 12:24 12.24: Wapëgwala 4.10 * 12:26 12.26: Ase 2.6

²⁷ Wanj wanës «hwënta ryampo kat» fëhnëtanëk viyë vile yahanik vi, hođe mbalehni vi godina ďanko nkohahn viyë vile wok kođena mbalehni vi.

²⁸ Koyëna, kabi nuřaden inaw nte wok kođena mbalehni, camehnënefuna Wënu ęa do đokunëhnënefuna gante nëņđëđha ka, g'untënah do g'untakah.

²⁹ Kabi Wën fu ha hwëđëh hunte vēvehněđ ye.

13

Nkeya nte nëņđëđha Wën

¹ Goryin ařahnëlu gë vēyënta hun va.

² Antë aryënkwu yotoyehn vēhneh va, kabi vēryampo, ge ntini rac, njo-toyëhnënihëhni wameleka ęa hara vēyëtëna.

³ Dënkwëtaryinëhni vēle sëđik va, had wuhnë fëna cëđaryirun gë vēhni, do gë vēle horotëntëde va fëna, kabi wuhnë fëna, kwëhnarun mbahn.

⁴ Vahnë va fop tēfëkëhni ntënëni inël ęa do ipad vēle yëlëlek va fëna pac. Wënu ęa kitinëđëhëhni vēle liđ ndakëntal meh gë vēsan vēyëlah ma vēsëval vēyëlik vēle yëkëlehnëđëhëhni vēhařary.

⁵ Antë inahn koryi ęa ndënkwary vanjasa hun va; natëryiřwu g'ile hwëhnarun yęa, kabi Wënu ęa ntehnek umë dënk:

«Hali, tavëđila,
đënkwëđila!»*

⁶ Soņe umë ye kođen nësin gë tama:

«Ahwëhn a yijëđ ndemařo, ñoņ dakëđilohna.

Ye kođëni ntiniho vahnë va?»*

⁷ Dënkwëtaryinëhni vēle yenëhnëkuno haryënkwa va, fëyakuno wanës Wënu ęa. Naharyin gante nkeniho ka do vile watik hnë uwám lëw hni hna do tēfëtalehnëryin ikwëtahn ntëw hni ęa.

⁸ Yesu Këris arac fo ye yëhno gë dol, do nkođ koyëna kantëm.

⁹ Antë aravu arokayiwu gë fop wasifa vakaręęa vanëmpëlah. Njivëk vambery va njawëninëfu g'ipërëna Wënu ęa; bare sariya soņe uryav wā ndemadiluhna vēle rëfëđëha va.

¹⁰ Kwëhnařihnek hn'ile cënađe sadëha, do vēsëna vēle ryokunëđ sank hna tēfëlihna tokëni ile watik hnam yęa.

¹¹ Ani, asëna wasađëha asankaf yojëđ sat wulař hnë wařëřwa wasëvah hna soņe tavëhn wameh ęa, do vimbahn wulař warac pëđëde kamëhni ryaha hna.

¹² Soņe rac ye Yesu fëna cëmëk kamëhni nkol hna, đanko pacënah bulunda yęa gë sat lëwu yęa dënk.

¹³ Awa, cahnënefu pankëlin g'umë hamëhni ryaha hna, do đibënefu usëfënahnah ryampo fo g'umë.

¹⁴ Kabi kwëhnařilënehnna gëđ ani nkol nte viyëđ kwëlëkwël; nte yijëđ ęa yëkëlehnëđën.

¹⁵ Pař gë Yesu, yëđanëfuna Wënu ęa kwëlëkwël icëmb had sadëha, umë fëhnëtanëk wanës vēle yavëtëđëha g'Ahwëhn.

¹⁶ Antë aryënkwu idi ufërën wā gë cahël ile hwëhnarun yęa, wëli sadëha le hnëņđëđëha Wënu ęa.

¹⁷ Mařwëhnëryinëhni vēvë haryënkwa hun va do dënëneřyinëhni. Njëkadëni vintařary hun nketëni vahnë vēle rëfëka tēfëtanëniha Wënu ęa đoku lëw hni yęa. Tac, age mařwëhnërunëhëhni, ntidëni đoku lëw hni yęa g'uhnatah, genëhnëđiluhna idib, rac đemadiluhna.

¹⁸ Yëfaryindëna Wënu ęa soņe fu. Apacahnëkëfu ñoņ kwëhnařëfuhna ile hëyandëfun. Njëkëlehnëđëfun lifu fop g'afërën.

¹⁹ Ile rëyëđëmu ntëbi yęa ayëfařwu đanko yiju ñap yal hun.

Iyëfa gë simpaři

²⁰ Wën hwëhn yam yęa kayëndëka fagant vēsëm hna Ahwëhn fu yęa Yesu Këris, umë ale ye aheryëherya asankaf wape ęa. Do sat sadëha lëwu yęa nuřanëkëfu kwëtëla nte viyëđ soņe kantëm.

²¹ Arabi unj Wën nti mëkin ntiyin fop ile fërënak đanko padënin iņa dëwu ęa! Arabi nti hnë fuhnë, pař gë Yesu Këris, ile hnëņđëđëha yęa! Cëmb inja nke gë Yesu Këris soņe kantëm! Amina!

²² Vëyënta mën, tÿyëdëmu, maŵeryin g'iduñëna wanj wanës wante hamënaŷehned; yaβena.

²³ Yëtëryin, aŷënta fu ŷa Timote tavik. Age njijek ñap, njiryidëfun gë ami ayëkijiwu.

²⁴ Gaŷëryinëhni vëvë haryënkŵ hun va gë vëfacah va fop. Vëyënta fu vëvë Itali va nkaŷënihu.

²⁵ Arabi ipërëna Wënu ña nke gë wuhnë fop!

Kayëte mba Sak Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu cery sãli ña ntehnëk Sak, aheryu Yesu, herëhnëkëhni vële hwëtahnëk sampëk ðuniya li. Akerëk mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (50 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ya. Hnë kayëte hna, wanira wayabah njëdahnëd gante nkehahnëdëni vële hwëtahnëk haryënk Wënu ña gë vëyëntaw va. Yëb le hnëfak ye iyï: «Ahnë ntehnëd mpëd: “Wëjë, kwëhnaru ikwëtahn, ami viyë vifërën lidëfu. Tufërye bi hak kodu ahwëhna ikwëtahn hara didila fërën! Ge ami ye, gë ile lidëfu ya tufëdëmi ikwëtahn mën inja.”»

Sak wëdahëse hnë uwám vë fac-wô-fac mbalëtahnëd soje karanjahnëhni karanj nte wok dakëna nkwëry: Sisikulu, pahnac, hwëdëh.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kwëtahn, vëyënta, sariya, iña ðuniya, hakili, hwëdëh, wameh, vëvetak/vëhahyëhna, ryëw.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Yawënaryin hnë hayëhna g'uvetak (1.2-11)

Ile wätik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë (1.12-3.18)

Iña ðuniya, iñew Wën (4.1-17)

Unira vëvetak (5.1-6)

Duñëna gë iyëfa (5.7-20)

Simpaÿi

¹ Vëyënta mën, nkaÿëdëmu ðus. Ami Sak, aryokunëhn Wën do gë Ahwëhn a Yesu Këris, herëhnëryidëhu, wühnë, bulunda Wën le sampëk hnë ðuniya yi fop*.

Yawënaryin

² Ntehnëdëmu, ge nkedëhu sifa uryënah wã fop, pëlaryin had uhnatah sankaf;

³ njëtërun, ge ikwëtahn hun ña njawënad hn'uryënah le yedëhu hna nkwënedëhu kamëna ña.

⁴ Age kamëna hun ña padëk nkedun vësatah ðus, vëhwëhn wëh këm, do ñoñ gojëdiluha.

⁵ Age ahnë hnë wühnë nkojëka hakili ya, tëfëka tëya Wënu ña, do umë njëdadëha, kabi njëdadëhëhni vahnë va fop gë uhwëhna nëf hara nahalehna.

⁶ Bare ahnë arac tëfëka tëy g'ikwëtahn Wën hara gwajëlehna, kabi ale wajëlehna gë ibonkëlo wënka wov nte matëndëk sël do peñëhnëd gante-wo-gante mëntëlini.

⁷ Sifa ahnë arac antë mbëra naha nuÿad iñë Ahwëhn hna.

⁸ Ale wajëlehna ye do kahnëdadina kwëlëkwël hn'ile ntif hna fop.

Hayëhna g'uvetak

⁹ Arabi ayënta mën ale hayëhnik a nata kabi matëndik haryënk Wën hna,

¹⁰ do avetak a nata ge Wënu ña ñoyëka. Ndëcëd gante cawëd wapëtel ki.

¹¹ Ulav wã pëhni, yakah lëwu wã hankënd; ufëtel wã njod do idël inja godina nkwan. Koyëna nked soje avetak a fëna, nambëde fagant doku lëwu hna.

Ile wätik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë

¹² Mbetak ale hamënak hn'uryënah hna, kabi ge mëkak, nuÿad uwám usër ule ntehnëk Wën njëdadëhëhni vële yahnëka va.

¹³ Ge ahnë njëkëhna, antë ntehn Wënu ña yëkëhna, kabi Wënu ña kodëna njëkëhna, do umë dënk yëkëhna, do umë dënk yëkëhna.

¹⁴ Ale-wo-le njëkëhna ge mbënakëfu do pëlayinëkëfu g'iña fu ña dënk.

¹⁵ Tac iña ña nked had idonk asëval, do wëh nagëd; do ge wëh wã nayëk hafo pad, icëm nagëd.

¹⁶ Vëyënta mën, vële yahnëbu ðus, antë mpaÿëmpaÿawu:

¹⁷ fop uyëd yivah wã, fop buña wamah ya g'ambin matik; hnë Wënu le ye Rëm Wahumpen hna matik. Umë gwëcëdadina had icën nte pakëtëhnëd ulav.

¹⁸ Wënu ña ntik naginëfu g'ahawary gë wanës toña wadëwu ña, nkehahni vëryënkëwëryënkë hnë ile ntik hna fop.

* **1:1 1.1** *Bulunda Wën le sampëk hnë ðuniya yi fop:* Sak ntehnëk, vële rëfëdëha Ahwëhn a ye wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel.

Idi wanēs Wēn

¹⁹ Vëyēnta mēn, vēle ŷahnēbu dūs, tēfēku ayētu iyin: ale-wo-le tēfēka njanc nēpa ŷa, bare antē njanc nēs ija do dav ija;

²⁰ kabi ntavah ahnē nagēdīna le satēk haryēnkW Wēn hna.

²¹ Soŷe mē ye, tavēryin fop ile ronkēnēd ŷa do gē fop le wēnēdēha ahnē ŷa. Kacaryin g'uhnatah wanēs wante tawēk Wēn hnē wūhnē ŷa, kabi kwēhnak fanka soŷe pehēt vintaŷary hun va.

²² Antē nēŷu nēpani fo, bare diryin le nēsēd ŷa, ge gena umē wūhnē dēnk rokad vankaf hun va.

²³ Ale hnēpad wanēs ŷa do didil ile nkwēryēd ŷa, nke had ale yēkad hnē njēka:

²⁴ ge puhnak yēka ŷa, njiđ do ndēnkwēd taŷ gante nke ka.

²⁵ Bare ale fēcētađ gē yasery sariya satah le yēdađēhēfu ipeh ŷa, natēlahna soŷe nēpa tac ndēnkW taŷ, bare ntid le nēsēd ŷa. Awa, ahnē arac nēfađēha hnē ile ntid hna fop.

²⁶ Age ahnē ntiyahnekā Wēnu ŷa nēŷēka gē umē do mēkēna pēla wēs lēwu ŷa, tokak nkaf ntēwu ŷa dēnk: ile liyahnekā kwēhnana nafa.

²⁷ Wēlin ile hnēŷēdēha dūs Wēnu ŷa, Rēm ŷa: ipađ vukēryēm gē vēsēval vēle cēmaryēk vēsan hnē uyiwēhnah lēw hni hna do kehayi viyē vivē dūniya vi antē tonkēnēfu.

2*Idēbēndēlehn vah*

¹ Vëyēnta mēn, wūhnē vēle hwētahnēka Ahwēhn fu asēmbik a, Yesu Kēris, antē alēbēndēlehnēnduni vahnē va.

² Mēntēk had iŷi tēfēta: asan avetak, ale liyak anēnk sanu gē viyi viwamah, njijēk hn'ile mbarērun hna do ahaŷēhnah ale liyak viyē viwēh fēna njintēlehniji hnē mbara tac.

³ Ge kacarunēha ale sudak viyi viwamah ayi do alehnuna: «Daŷary ani, laŷa lēnah li», do haŷēhnaha ntehnēdunēha: «Wējē, gory ahahn» ma «Daŷary nkal li»,

⁴ awa ge koyēna ntidun, ntēbēndēlehnēdunēhēhni vahnē va do g'intaŷary meh kitiŷēdunēhēhni.

⁵ Nēparyin, vēyēnta mēn, vēle ŷahnēbu dūs: gena bi Wēnu ŷa tēhnakēhni vēhaŷēhnah vēvē dūniya vi soŷe mbetahnēni kwētahn hna do nuŷani sah Inaw nte ntehnēk njēdađēhēhni vēle ŷahnēka va.

⁶ Bare wūhnē, mbanēdunēhēhni vēhaŷēhnah va! Gena bi vēvetak va vērehnēdēhu do yodēhu vakitiŷa hna?

⁷ Vēvetak va yewēd wac fērēn le njēdaku Wēnu ŷa.

⁸ Awa, ntidun le saŷēk ge maŷēhnērun sariya Inaw Wēnu ŷa gante kerik ka: «Ijahnēryehna aŷēnta hu ŷa had wējē dēnk.»

⁹ Bare ge ntēbēndēlehnēdunēhēhni vahnē va, uŷeh lidun, maŷēhnēluhna iyi sariya, awa ntavah Wēnu ŷa cēlahnidēhu.

¹⁰ Ge ahnē maŷēhnēna akwēda ndampo sariya ŷa, lakēnde maŷēhn vaŷēntaŷ va, ntētahnēk sariya ŷa fop.

¹¹ Gena bi Wēnu ŷa umē lehnēk: «ant'ayēkēlehna asēval ahaŷary.» Ntehnēk fēna: «Ant'aryaŷa ahnē.» Awa wēla yēkēluhna asēval ahaŷary, ayaŷata ahnē, maŷēhnēlihna sariya ŷa.

¹² Awa, ile-wo-le hnēsēdun ŷa do lidun ŷa yētēryin kitiŷēderun gē sariya ile fehētēd vēle wawēhnēka va.

¹³ Hnē fac kiti hna, Wēnu ŷa kaŷēhnahnēdīlahna gē ale wok kaŷēhnahnēdīlahna gē vēyēntaŷ va; kaŷēhnahn ŷa yawēk gē ikiti ŷa.

Ikwētahn gē ile liđe

¹⁴ Vëyēnta mēn, ye nēfađēha ahnē ge ntehnēk: «Kwēhnaŷu ikwētahn», ge tufahnēdīna gē ile ntid ŷa? Sifa ikwētahn tac, kod bi pehēta?

¹⁵ Age ntehnēk aŷēnta fu aryampo wok kwēhnana viyi vile ntiyađ ma le tokēd wafac ŷa fop.

¹⁶ ye hnēfađēha ge ntehnērunēha: «Yiryeyi yam; cuŷary do tokēry afo afih», ge yēdalunahna ile valēka ŷa?

¹⁷ Koyēna nke soŷe kwētahn ija: ge tufahnina g'ile liđe ŷa, ikwētahn cēmah ye.

¹⁸ Ahnē ntehnēd mpēd: «Wējē, kwēhnaru ikwētahn, ami viyē vifērēn lidēfu».

Tufērye bi hak kodu ahwēhna ikwētahn hara didīla fērēn! Ge ami ye, gē ile lidēfu ŷa tufēdēmi ikwētahn mēn ija.

¹⁹ Kwětahnëru Wën hudampo fo yehëhna? Caņëk đus! Wayine ŋa fëna kwětahnëni hafo mbalëndëni.

²⁰ Wëjë iņi ntëhn! Nãdila bi ayët toña ŋa? Ikwëtahn ŋa kwëhnađina nafa ge diyina ile rufahnëđ!

²¹ Wënu ŋa hak njavëtëka acërakëlo fu ŋa Abëraham catëk? Gena bi soņe ile ntiko ŋa ye, ante njëđahnëkawo aju Isak hn'ile cënađe sadëha hna?*

²² Nuru, ikwëtahn dëwu ŋa gë ile ntik ŋa tëtëlëni do ile ntid ŋa fadëndanëk ikwëtahn dëwu ŋa.

²³ Koyëna ntiyako ile nësëko Vikerëh va: «Abëraham kwëtahnëkawo Wënu ŋa do soņe rac Wënu ŋa pëlakawo umë catëk.» Do lawo macëkawo.

²⁴ Awa nurun, Wënu ŋa gë ile ntid ahnë ŋa njavëtëđëha ahnë arac catëk, gena g'ikwëtahn iņi fo.

²⁵ Koyëna nkeho soņe Rahab ŋa fëna, asëval ale wafëđëho nkaf ntëwu ŋa. Wënu ŋa njavëtëkawo catëk soņe ile ntiko ŋa ante kacakëhniwo vahnë vëva Isërayel vële fayiko va do ndemahni tëtëni nkaw kawary.*

²⁶ Awa, ge ahn'a gona njënënd cëmëk, ndampo fo nke, ikwëtahn nte wok tufëhnađina ŋa cëmëk.

3

Ipëla wës

¹ Vëyënta mën, antë ayađu vëharan vahnë, kabi njëtërun fuhnë vële haraņëđëhëhni vahnë vi, yapënahneđe kitin hna ntëbini vëyëntađ vi.

² Fuhnë fop ntëntëđfun đus. Age ahnë nësëđ hara dëntëđina, ahnë arac catëk, mëkëđ pëla nkaf ntëwu ŋa hnë le-wo-le hna.

³ Gena bi karafe lidënëhëhni wafahnac wã soņe maŵëhnañëndënihefu? Koyëna kodën njërëkëtëlehniñ vimbahn vidëw hni va fop. ⁴ Ma kat, naharyin wakulu ŋi: la naŵ đus do sël hwëhn fanka peñëndëhni, gë fandëhwëra fatoy njiryeryëđe gante ñađe ka, do njid hn'ile ñađ ale yaryaryëđ hna.

⁵ Ndampo fo nke soņe ryëw ŋa fëna; iñë ile vak đus ye hn'imbahn hna, ßare naŷënađ do canëđ wanëš wacankaf. Yëkëryin, fakwëđëh toye kod pëđ fëk sankaf!

⁶ Awa, ryëw ŋa gë hwëđëh mëntëlëni. Duniŷa wameh ye hn'imbahn fu hna, tonkënëđ imbahn ŋa fop. Pëđëđ đuniŷa lëw fu ŋa fop gë hwëđëh hunte watik janáma hna.

⁷ Vahnë va kodëni ntini maŵëhniñëhëhni wulaw wã gë wusëry wã gë ile huhad do gë ile ye wov hna.

⁸ Bare ryëw ŋa, ahnë kodina nti maŵëhn! Iñë wëh le wok ñëwëđina muk yam ye, do pëbëka wanto.

⁹ Gë ryëw ŋa njëwëđen icëmb Ahwëhn a, Rëm fu ŋa, ßare fënali gë umë ndëwanëđënëhëhni wameh ŋa vahnë vële ntik Wën mëntëlëni gë umë va.

¹⁰ Wanëš icëmb do idëwan wëh sahnëđ hnë wës ryampo fo. Vëyënta mën, tëtëlahna nke koyëna.

¹¹ Hayalin hante sanëđ wënka wanëņah gë waņaňah gena.

¹² Vëyënta mën, anuŷ kod bi ntëw wacalav? Acalav fëna kod bi ntëw wanuŷ? Ndampo fo nke, hayalin wënka waņaňah fëna kodina njalën wënka wanëņah.

Soņe hakili

¹³ Nke bi hnë wuhnë ale liyahnëka kwëhnađ hakili? Arabi tufahnënd hakili lëwu ŋa gë viŷë viferën vile ntid g'ibana va.

¹⁴ Bare ge iñëwary gë iña dëb vëyëntađ ŋa fëbëku wasakahn hun hna, ßokawo ahnaŷënanđu, ahnëšëndu koyëna ile hnëmpëlëk gë toña ŋa.

¹⁵ Iŷi sifa hakili cëlidina g'ambin; ißë nkal ye, ißa vahnë, gë Sintani dënk.

¹⁶ Toña ye le nke iñëwary gë iña dëb vëyëntađ ŋa, hnam nkeđ fop vankeya wameh va do yam godina.

¹⁷ Bare ahnë ale hwëhnađ hakili vë g'ambin ŋa ahnë afacah ye ryënkwëryënk wã, tac ñađ yam ŋa do nëņëk nkenti, pëbëka kaŷëhnahn gë viŷë viferën, dëbëndëlehncilëlihna vahnë va, do tokadilëlihna.

¹⁸ Vële ŷađ yam va, gë yam ŋa campehneđëni usatah wã caharaß lëw hni, had uhnëđa, do satah wã mbarëpëđëni.

4

Iña đuniŷa, iñëw Wën

¹ Ne matid wasonko wā gē wamēt ŋa yēbēlan hun? Iña nte wētēd hn'imbahn hun hna matid.

² Ŋadun iñē, bare kodiluhna ahnuŋawu, awa pēhwētaḍun aryaŋwuna ahnē; pēreku g'iñē ahnē, bare kodiluhna ahwēhnawu, awa afēgwēlehnū sonko do gē uŋwēt. Nuŋaluhna ile ŋadun ŋa, kabi muntalunahna Wēnu ŋa.

³ Do la aŋuntawu, nuŋadiluhna, kabi kēm fo muntadun: alihahnu iña hun ŋa fo rēyēḍun.

⁴ Tavērūnēha Wēnu ŋa! Yētēluhna bi iña viyē iyi ḍuniŋa yi iyeŋ Wēn ye? Ale ŋad nke lawo ḍuniŋa ŋa aŋeŋ Wēn ntiyaḍ.

⁵ Gena aki fo nēsārēd Vikerēh vi: «Wēnu ŋa ŋad ḍus iyir nte ntik hnē fuhnē ŋa.»

⁶ Tac Wēnu ŋa njiwēk ḍus hnē fuhnē. Soŋe umē Vikerēh va mē lehnēk: «Wēnu ŋa ŋewēkēhni vēle hnaŋēnaḍ va, bare tufēdēhēhni ipērēna dēwu ŋa vēle vanaḍ va.»*

⁷ Awa, ḍanaryin Wēn hna; ŋwēŋēhnēryina Sintani do nkaryēdēhu.

⁸ Tēharyina Wēnu ŋa do tēhādēhu. Pacēnaryin wēbāk ŋa, wūhnē vēwen vi; pacēnaryin vinahan hun va, wūhnē vēle wajēlehnad vi!

⁹ Yahnaryin, geryin hnē wakwēy, do koryin; arabi waryas hun wā mbaca wako, do hnatah hun wā mbaca yiŋwēhnah.

¹⁰ Banaryin haryēnkw Ahwēhn hna do naŋēnēdēhu.

Soŋe ikitiŋ aŋēntaŋu

¹¹ Vēyēnta mēn, ant'alehnēlēndu wameh. Ale lehnēka wameh aŋēntaŋu ma hitiŋēka ŋa, ahnē arac sariya Wēnu ŋa ntehnēk do kitiŋēk. Wati rac, ahitiŋ sariya ŋa ntiyak, gena ale wawēhnēk.

¹² Wēnu ŋa yēdahnēk sariya ŋa do umē fo ye ahitiŋ a; umē fo hoḍ pehēta ahnē ma mbēvehna. Awa wējē ale hitiŋēdēha aŋēnta hu yi, mo liyahnēki yeru?

Soŋe inaŋēna

¹³ Tame, nēparyino, wūhnē vēle lehnēd: «Dol ma acahn njiḍēfun hnē iŋi naŋ, bēhn liḍēfun hnam, igwaf rēkēdēfun wafēndēfu do nuŋadēfun koryi.»

¹⁴ Wūhnē, yētēluhna bi hak nkeḍ ḍuniŋa hun ŋa acahn! Had fēcahnunt fante sahnēd do ndēcēlehn taŋ nkerun.

¹⁵ Wēlin ile rēfēku ahnēsu ŋa: «Ge Ahwēhn a maŋwēk, cēmēdilēfuhna do ntiḍēfun iŋin gē ŋin.»

¹⁶ Bare hali, wūhnē naŋēnaḍun gē wanēs wacankaf. Iyi sifa naŋēna fop yivēna wēla toye.

¹⁷ Awa ge ahnē njētēk gante ntiḍe ufērēn ka do dil, wameh ntik.

5

Unira vēvetak

¹ Tame, nēparyino, wūhnē vēvetak vi! Koryin do yahnaryindēn soŋe wameh wante ŋad njohahnu ŋa!

² Paryi nke hnapul hun ŋa nkēlēd do viyi hun va tokēdēni vamaŋ.

³ Sanu hun ŋa gē koryi hun ŋa nkal fērēkanēd do nkal tac rēkendēhu; tokēd vimbahn hun va had hwēdēh. Hnē wapuya ḍuniŋa hna mbarēparun hnapul.*

⁴ Ŋwēŋērun cosēḍilunihna vēle ryokunjēhnēku wēhaŋ hun va. Rumpah sankaf ye! Waḍeka vēvarēp roka hun va tēkēk hafo vanēf Wēn Ahwēhn Fanka hna.

⁵ Hnē uvetak sankaf gē fop ile hnēḡēdēhu nkerun nkal li. Konēnarun had wusaŋ soŋe fac ile ndaŋahnēdēni ŋa.

⁶ Kitiŋērūnēhēhni vēle wok vēlina iñē va do ndaŋwēhnērūnēhēhni; vēyaŋwēnanēluhna.

Duñēna gē iyēfa

⁷ Awa, vēyēnta mēn, ḍuñēnaryin hafo Ahwēhn a mbokaj. Yēkēryina ayama gante nduñēnaḍ ka napatēnd nkal iŋa njiwēnēhna uhnēḍa wā do nuŋa roka yabah le mbarēpēd: njētēk tēfēka tēv hafo sama ŋa pu.

⁸ Duñēnaryin wūhnē fēna; yaŋwēnaryin ḍus, kabi Ahwēhn a mbokajēd biŋyēḍina!

⁹ Vēyēnta mēn, antē aŋwēhnandu soŋe Wēnu ŋa antē kitiŋu. Tēkik, rēnka hun hna nke!

¹⁰ Vēyēnta mēn, ḍēnkwētaryinēhni wakila wante hnēsēdēho g'uŋwac Ahwēhn ŋa: tēfētalahnēryin iduñēna dēw hni hnē horot hna.

¹¹ Ntehnik nëfakëhni vële yawënak horot hna. Nkwëryërun ga nësëde soṇe iduñëna yaryah iba Sob ṇa^o, do njëtërun le njëd'aka ṽa Ahwëhn a wapëta hna. Ahwëhn a kaṽëhnahnëdëḥa d'us do kwëhnak nëf.

¹² Dënkwëtaryindën waṇi, vëṽënta mën: antë alëkëndu gë ambin ṇi ma g'inkal iṇi, ma gë sifa ntëka-wo. Ge ha ye, dehnëryin, «Ha» ge hali ye, dehnëryin «Hali» fo, soṇe antë kitiṇu Wënu ṇa.

¹³ Nke bi hnë ṽuhnë ale horotëd? Arabi muntand. Nke bi ale natëk? Arabi njëwënd icëmb Wënu ṇa.

¹⁴ Nke bi ale resëk hnë ṽuhnë? Arabi macëhni vëvë haryënkw cery sali va; vërac njëfanëdëniha turatëndëniha wagu nkaf hna g'uṽac Ahwëhn a.

¹⁵ Iṽi sifa njëfa nte liyik g'ikwëtahn ṇa, peḥëtëdëḥa ares a: Ahwëhn a matëndëdëḥa, do wameh wante ntik ṇa tavëhnëde.

¹⁶ Awa putaryin wameh hun ṇa yëbëlan hun, do yëfanëhnëlëryindën, soṇe ayërenahniwu. Iyëfa ahnë asatah a kwëhnak fanka d'us.

¹⁷ Eli ahnë gë fuhnë ki yeho: njëfako g'ikwëtahn soṇe antë tøv, do tøvëlohna hnë wabëhn watar gë fagant bëhn.

¹⁸ Tac më mbok njëfa kat; awa më tøvëk do sama ṽa më njivëk d'us.

¹⁹ Vëṽënta mën, ge aryampo hnë ṽuhnë tavëk nkaṽ toña ṇa do ahaṽary mbokaryeta,

²⁰ yëtëryin iṽin: ale vokaryika aṽen hnë nkaṽ përen hna, peḥëtëdëḥa icëm iṇa do tavëhnëde wameh wayabah.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Piyer Wade yehëhna kayëte Piyer

Piyer afayik Yesu Këris yeho. Yesu macëkawo wati nte pëladëhëhniwo wëyis ña. (Lik 5.1-11; Matiye 4.18-22) Wati rac Simo macëdëho. Ahwëhn a Yesu nkwëcëtëkawo wac ÿa Simo maca Sefas (San 1.42), umë fëhnëtanëk taka (gë watëvav ña, «pierre»).

Wati nte ndokunjëdëho Yesu ña, Piyer darël lëwu nkeho kwëlëkwël. Mama nkehahnëko rac, anjahëtakawo Ahwëhn a wahwënta warar, gante ntehnëkawo Yesu ka ani gë pëlahnënde ÿa. Ankantahniko hnë viyary vëryënkwëryënkw g'iyag nte pëyayiniho ibëhn Yesu ña do, ga ndëcëk watac, nkoko kahnënda hnë pëyahn Wanës Wakasëk hna.

Ntiyahnëkëfu paryi Piyer Rom hna nkeho ga cëmëk Afayik Pol hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw gë warar ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahnah (63 gë 64) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Piyer kerëhnëkëhniwo kayëte ntëwu ña vële hwëtahnëk ye hnë vankol imbëd vambë Asi Toy hn'ile macik gaki Tirëki hna. Andënkwëtëhnëdëhëhni wayëhw nuñani hnë Këris hna do kamëna'yëhnëhni fëna ma'wëhnëniha Wënu ña paß gë wahorot do ibërehn soje ikwëtahn ntëw hni Këris ña.

Piyer tëyëdëhëhni fëna ntënënëleni: ale-wo-ale paß gë vësankaf va, vëryonkuñ va paß gë vële hwëhnëkëhni, vësëval va paß gë vësan hni, do vësan va paß gë vësëval hni.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ini kayëte: uhorot, imawëhn, wameh, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-2)

Itama g'imac njasa pacah (1.3-2.3)

Itaka nte yënëd gë ßulunda le rëhnayik (2.4-12)

Imawëhn (2.13-3.7)

Uhorot lakënde alind ufërën (3.8-22)

Itav wameh do ðemal (4.1-11)

Mbetani vële horotëd had Këris (4.12-19)

Vicër gë vële hahnëndak va (5.1-11)

Simpayi rëkwa (5.12-14)

Simpayi

¹ Ami Piyer, afayik Yesu Këris ÿa, herëhnëryidëhu wuhne vële tëhnak do ye vëhneh sampëk hnë waya! Pon gë Galasi gë Kapadoc gë Asi do gë Bitini vi.

² Wënu ña Rëm ÿa tëhnaku had gante njëtëko kobëri ka; gë Iyir Ipacah ña pitirun soje lëwu. Ha, tëhnaku ðanko a'wawëhnahnuna Yesu Këris do pacënahnu g'icëlëvahn sat lëwu ÿa.

Arabi ipërëna ña gë yam ÿa nkwënawu ðus!

Itama nte wok cëmëdina

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris: hnë ika'yëhnahn cankap ntëwu hna, anagëkëfu g'ahawary g'imat Yesu Këris fagant vësëm, soje nuñayin itama nte wok cëmëdina,

⁴ do soje nuñayin intëw inte wok bëvëdina muk, tonkëdina, do igwam ntëwu ña cëvëdina. Irac kwëtëhnëku mbin hna,

⁵ wuhne vële keryëd gë fanka falëwu fa, gë fere ikwëtahn soje ipëh nte fëhwëtak tufëhna wati rëkwa hna.

⁶ Soje umë pëbëryi'wu uhnatah wã, lakënde soje wati roy tëfëka ahoroteyehniwu gë fop wasifa wayëkëhnahn.

⁷ Iyi horot tufahnëd ikwëtahn hun ña paryi nke. Sanu ÿa kodë përekani, bare hwëdëh hna nude bi nkwamëk. Aki fëna ikwëtahn hun ña le ÿak hnëfak gë sanu yi njëkëhnahnik hnë fop wasifa wahorot hna, soje njëtahni njawëk. Tac fac le mbokajëd Yesu Këris ÿa, gë fere ikwëtahn hun ña nked idëwan, icëmb do idënë.

⁸ Nahnërunëha hara nulunahna, gaki kwëtahnërunëha hara nulunahna, do uhnatah hun wã camëk hafo le nkoyik kodëna tëfëtayi gë wanës,

⁹ kabi tëkën ña rëkënëdun ile njëkëhnëd ikwëtahn hun ña: umë ye ipëh walawary hun wã.

¹⁰ Kobëri ña, wakila Wënu ña njëkëlehnëni paryi nuni hak Wënu ña pehëtëdëhëhni vahnë va. Apëyahnnëniho soje ñji peh nte njëdädëhu Wën.

¹¹ Wakila watac njëkëlehnëni njëtëni guve do hak ntiyađ irac. Iyir Këris ña hnë vëhni nkeho, do pëyahnnëko kobëri ña wahorot wale rëfëkawo nuña Këris ña do g'icëmb inte rëfidëha ña.

¹² Wënu ña njëtëndanëkëhni wañi wanës gena soje lëw hni dënk, bare soje hun yëdahnik. Doliyi vëfëyahnnë Wanës Wakasëk ña nësëhnënihu watac gë Iyir Ipacah nte yëdahnijik ambin ña. Do wamëleka ña dënk ñadëni d'us njëtëni rac.

Imac njasa pacah

¹³ Soje umë ye, naharyin ile rëfëka aliwu ña, nëgaryin do kwëtëryin fop tama hun ña hnë uyëd' ipëh nte yëdaderun fac le mbokajëd' Yesu Këris ña.

¹⁴ Ma wëhnnëryina Wënu ña had vutah vupërën: Ant'arëfu viña vimeh wabë kobëri ña, wati nte nkorunëho yëtëluhna toña ña.

¹⁵ Bare had gante pacëk ale wacëku ka, wuhnnë fëna geryin vëfacah hnë fop vankeya hun hna,

¹⁶ kabi kerik: «Geryin vëfacah, kabi ami pacëbu.»*

¹⁷ Hnë wayëfa hun hna, macëdunëha «Apa» ale hitinjëd' ale-wo-le ile ntik ña hara dëbëndëlehnëlihëhnhina vahnë va. Soje rac ye, geryin vëlënën Wën, wati le yëhahnërun nkal li.

¹⁸ Ankeya nte hnuyarun gë vacërakëlo hun vi yiryeryëd'ina karyënk. Bare njëtërun, Wënu ña cosahnëk icos cankaf soje pehëtahnu hnë anji sifa nkeya. Dinahna gë viyë vile fërëkad, had sanu ma kori.

¹⁹ Bare pehëtëku gë sat fërën Këris ña, umë ale ye had fape fante wok kwëhnana dahëse wëh do ñoñ nuđena ile wek.

²⁰ Wënu ña tëhnakawo ani gë ntihahnënd duniya ñi, atufahnëka gaki hnë wañi wawati wale ye warëkwa, soje hun.

²¹ Wuhnnë, paß gë Këris kwëtahnërunëha Wënu ña, umë ale vëhnnëndanëka fagant vësëm do yëdaka icëmb; aki kwëtëdun ikwëtahn hun ña do itama hun ña Wën hna.

²² Ma wëhnnërun toña ña do koyëna pacënërun vinta wary hun va, aliahnu ñjahnnë catah vëyënta hun. Njahnëlëryin d'us gë vëyënta hun gë nta wary hun fop.

²³ Nagirun hnë uwam hasëk, ule wok matina hnë uhnëda ule fuđ bare ule watik hnë uhnëda ule wok cëmëd'ina: Wanës Wën wabë kantëm.

²⁴ Kabi,

«Mbahn ñi nke had dël,

do fop icëmb dëwu ña had ufëtël dël;

dël ña kankëd' do ufëtël ulëwu wa njod';

²⁵ bare unës Ahwëhn a nkod' kantëm.»*

Uwi nës, Wanës Wakasëk wante fëyayirun ye.

2

¹ Doliyi cañëtaryin fop ile wëk; antë aroka wuna ahnë, antë ayewu vëhurubak, antë ayewu vëyëwary, antë ahnësu wameh vëyëntawu.

² Had fanul, balëryiwu wambël wapacah wante ryavëd' nta wary d'anko, g'umë, ahnañëntiwu hn'ipëh hna,

³ kabi, had gante nësëk vikerëh ka: «andahërun gante nënjëk Ahwëhn ka.»*

Itaka nte yënëd' gë bulunda le rëhnayik

⁴ Pëharyina Ahwëhn a Yesu. Umë ye itaka inte yënëd'. Vahnë va cañëtaniha, bare Wënu ña tëhnaka, do nkwamahnëkawo.

⁵ Wuhnnë fëna, nkerun had wëraka wale yënëd' wale yëryahnik cery nte nkehahnëk Iyir Ipacah, soje ayëhahnu bulunda facah vësëna wasadëha, soje asënahnu wasadëha gante ntehnëku Iyir ka, do Wënu ña tebađ soje Yesu Këris.

⁶ Ha, ntehnik hnë Vikerëh hna:

«Wëli, atëhna bu itaka nte hnëfak

do kwëtëbu hn'inaw' Sijo hna taka ndënk wëryënk.

Ale hwëtëk ikwëtahn ntëwu ña hnë ñalu

yëtëd'ina hna muk usëfëhna.»*

⁷ Soje wuhnnë vële hwëtahnëk, untënah. Bare soje vële wok vëhwëtahnëna va,

«Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña

vacac ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.»*

* 1:16 1.16: Soje Walewi 19.2

* 1:25 1.25: Esayi 40.6-8

* 2:3 2.3: Wahnëw' 34.9

* 2:6 2.6: Esayi 28.16

* 2:7 2.7: Wahnëw' 118.22

⁸ Do fëna ntehnik:

«Taka nte nkëwëdëni vahnë,
taka nte hëfëd.»[✧]

Nkëwëdëni vahnë vërac kabi vëwawëhnëna wanës Wënu ña do koyëna nuñadëni ile pëhwëtaniniho ÿa.

⁹ Bare wuhnë, bulunda ile rëhnayik yerun, vësëna wasadëha ahnañ, bulunda facah, vahnë vële kwëhnëk Wën. Atëhnaku soje afëyahnu vantiyehn vacamah vante ntik, umë ale wacëku asahnu mëhwëry hna, arëнку humpen hucamah hudëwu.

¹⁰ Kobëri ña, gelunohna bulunda, bare gaki bulunda Wën yerun; kobëri ña yëtëlundohna ikayëhnahn Wën, bare gaki nuñarun ikayëhnahn ntëwu.[✧]

¹¹ Vëyënta mën, wuhnë vële ÿahnëbu ðus, wuhnë vële ye vëhneh nkal li, vële ryëcalëd, nkayëtamu, tavëryin viña vimeh mbahn vinte wëtaryëd ntañary hun.

¹² Kwëhnaryin njasa përen fagant vële wok vëhwëtahnlëhna Këris; koyëna, lakënde mërahndëniho, ntehnëdëni vëwen yerun, afo njavëtëni vantiyehn vapëren hun va do cëmbëdëniho Wënu ña fac le njijëd hna.

Imawëhn vësankaf

¹³ Soje Ahwëhn a, mañwëhnëryina asankaf-wo-asankaf: ahnañ ale ye nkaf vësankaf fop,

¹⁴ do waguverëner vële payëk va soje korotehnëhni vële wëneñd va do cëkwarÿënihëhni vële lid ufërën va.

¹⁵ Kabi ile ñad Wënu ña ye, vantiyehn hun vapëren va remënayëhnëkëhni vëhnënkwah vële wok vëyëtëna iñë.

¹⁶ Geryin vahnë vële ye afaya, bare paya hun ña antë coñ wameh wante lidun ña; geryin vëramp Wën.

¹⁷ Dënënyinëhni vahnë va fop, ñahnëryinëhni vëyënta hun hn'ikwëtah hna, mañwëhnëryina Wënu ña, dënënyinëryina ahnañ a.

Imawëhn vëryokuñ

¹⁸ Vëryokuñ, mañwëhnëryinëhni vahnë vële ryokunëhnëdëhu, do dënënyinëhni, gena vële ferënak do ryuñënanëdëhu fo, bare gë vële fërëkak per.

¹⁹ Toña ye, ge mëkarun wahorot wale wok tëfëluhna, do ryuñënarun soje idënën Wën, rac ye nëfak paryi ÿa.

²⁰ Inëhne cëmb yehëhna ge ðuñënarun ðaf soje ile wënerun ya? Bare ge ðuñënarun wadaf ña soje ufërën ile lirun ÿa, nëfak paryi ye haryënk Wën hna.

²¹ Gena bi rac macëku Wënu ña? Kabi Këris fëna korotëk soje hun; atufëku nkaw ña ðanko arëfu vacëbëtel vantëwu va.

²² «Umë dina la uwëh ryampo,
wëla hwënta ryampo tokana ahnë.»[✧]

²³ Umë ale ÿewëk, mañwëna njewëg, hnë horot lëwu hna nësëna ntini wëh, bare kwëtëk tama ntëwu ña hnë Ahitiñ asatah hna;

²⁴ umë ale, hnë mbahn dëwu hna, ndibëk wameh wadëw fu ña kërëwa hna, ðanko tavahnin wameh fu ña, do nkehahnin hnë uwám satah; umë ye ale sërehnik soje njërahnin.

²⁵ Akwëyërunëho had wape, bare gaki mbokajërun gë cape aheryëherya, ayaw walañary hun.

3

Vësëval va gë vësan va

¹ Wuhnë vësëval va fëna, tëfëka añwawëhnënduni vësan hun. Ge ntirun koyëna, vëryampo hnë vëhni, lakënde vëhwëtahnlëhna Wanës Wënu ña, ge njëkëni vankeya hun va, akwëtahndëni. Do fop iñin wëla nësëluhna,

² kabi nuñëni gante pacëk vankeya hun ka do tufahnëd untënah.

³ Ant'aryëñu igwamëna mbahn, had ryañ mul, ma liya wëkayët sanu, do cuña viñi vëhambah ntañi.

⁴ Hali, gwam hun ña tëfëka nke mbë ðambëry ntañary hun hna, mbë hakili hnëñah do hwëhn yam. Iñi sifa gwam përekadina muk, do kwëhna vëhni Wën hna nafa sankaf.

⁵ Kobëri ña aki kayëtañëniho vësëval vëfacah vële hwëtëko tama dëw hni ña Wën hna: ntëñëdëñihëhniwo vësan hni.

⁶ Aki nkeho Sara. Ntëñëkëkwo Abëraham; macëdëhawo Ahwëhnu. Wuhnë fëna nkeñun had Sara ge ntirun ufërën hara ñoñ dakëluhna.

⁷ Wuhnë wësan va fëna, paßëryinëhni ðus wësëval hun va do geryin ndampo fo, ðënkwëtaryindën fanka hun fa këñëlahnëna gë fanka falëw hni fa. Dënëñëryinëhni, nuñadëni had wuhnë uwám sër le njëcfand Wën. Diryin koyëna ðanko wayëfa hun wa antë mbok memaýehni.

Uhorot lakënde alind ufërën

⁸ Wëlin uhnës rëkwa lëmën: kwëhnaryin fop nahan ndampo fo, do gwëryëlëryin fëna. Nahnëlëryin ntëwëlëwun had vahnë hun; geryin vahnë vëhnëñah, do banaryin haryënk wëyënta hun va.

⁹ Ge ahnë ntiku uweh, antë aliguna uweh; ge ahnë njewëku antë ayewëguna. Dëwanëñëryindëna kwëlëkwël, kabi soñe rac macahnëku Wënu ña, ðanko ndëwahnu.

¹⁰ «Ale ýad ñahn uwám

do nuýa wafac wafërën

tëfëka mëk ryëw lëwu hnë inës wameh

do wës lëwu gë wanës wante rokað,

¹¹ ndarënd uweh wa do ntind ufërën,

njëkëlehn yam ýa do tëfëlehn g'intaýary ntëwu fop.

¹² Ahwëhn a keryëðëhëhni wësatah va,

do vanëf wantëwu va hnëpað wayëfa walëw hni wa;

bare yëka Ahwëhn a niýahnëkëhni vële lid wëh soñe antë nke aýew alëw hni.»*

¹³ Mo lidëhu uweh ge kahnëndarun idi ufërën wa?

¹⁴ Lakënde ahnuýawu wahorot kabi ufërën lidun, mbetaðun. Antë ntaku gë ahnë, do antë pëmpëhnanhu.

¹⁵ Bare ntëñëñëryina hnë wasakahn hun hna Këris had Ahwëhn a. Ge ahnë tëyëku, këbëñaryin ayabahnu itamahn nte hwëhñarun ña.

¹⁶ Bare diryin wajira fo do g'untënah, g'ikwëhna nahan përen, ðanko vële hnësëð uweh soñe nkeya përen hun gë Këris ña cëfëhñëhni soñe ile njewëñihu ýa.

¹⁷ Ha, ge Wënu ña ñað, apecek ahorot hnë wapëren wante lidu ña g'ile horotëdu hnë wameh wante lidu ña.

¹⁸ Këris umë ðënk korotëk hafo cëm hwënta ryampo fo soñe wameh ña fop; umë ale wok menëna, acëmëk soñe vahnë wëwen va. Ntiko koyëna ðanko njiryeryahnu gë Wën. Paß g'imbahn ntëwu ña ndawiko bare paß g'iyir ña mbokaryijik wám hna.

¹⁹ Do njiko had iyir pëyahni imëk ntëwu ña wayir wale sëðiko kaso hna,

²⁰ vële woko wëwawëhñëlahna Wënu ña kobëri ña, ante tufahnëðëho ðuñëna ntëwu ña wati nte ntidëho Nowe sisikulu ña. Vahnë vële fehëntiko wënka va wëyabëlohna, mbëð gë wërar fo nkeniho.

²¹ Wanji wënka yeho had yarya le fehëtëðëhu gaki ýa. Iýi yarya, gena idag ronk mbahn. Hali, dahëse ye le rufahnëð mëta imac Wën g'inahan përen. Rac fop ntiyað gë fere bëhn Yesu Këris,

²² umë ale hayëk ambin do lañak farëhw Wën hna. Wamëleka ña, gë wësankaf va, gë fop wëyi wëyëntaw vële hwëhñak fanka ambin hna mawëhñëniha.

4

Itav wameh

¹ Atac, kabi Këris korotëk mbahn ntëwu hna, wuhnë fëna, kwëhnaryin nahan ndampo fo gë umë. Gena bi ale horotëk mbahn ntëwu hna ravëk wameh ña

² ðanko, hnë wafac wale wojëka wa nkal li, uwám lëwu wa nke gante ñað Wënu ka, do tav wëbal wameh wëña vahnë?

³ Gwërenkehu wati idi had gante ñaðëni ntini vahnë vële wok wëyëtëlahna Këris va: aki fo nkeyarëðëni, tëfëðëni wëbal wameh, andëwëðëni, atokëðëni ðëcët do cëðëni ðëcët uñen bulunda hna, cëmbëðëni waravahn wasëfëhñah.

⁴ Gaki, kabi goluhna arëfëlëndu, gë vële wok wëhwëtahnëna va, hnë vankeya wameh ðëcët hna, apëmpëhñahñëkëhni, do anjewëðënihu.

⁵ Bare afo nkabahnëni haryënk Wën hna wante ntini ña. Akëbënak kitiñëhni vële wok gë vële sëmëk per.

⁶ Soñe umë ye wësëm va fëna pëyayini Wanës Wakasëk ña. Akitiñini paß g'imbahn ña had vahnë va fop, bare gaki kodëni nkeni paß g'Iyir ña had Wënu ña.

Gante tëfëka ndemalëndëni vële hwëtahnëk va

* 3:12 3.12: Wahnëw 34.13-17

⁷ Wapuya duniya ŋa pɛŋajɛk! Soŋe rac, tɛfɛka ayewu wɛseryah, do nɛgɛtɛryin wahakili hun wɔ dɛnko aholu ayɛfahnɛndu.

⁸ Ile ŋak nɛfak ŋa, ŋahnɛlɛryin dɛs, kabi iŋahn ŋa tavɛhnɛd wameh wayabah.

⁹ Yotoyehnɛlɛryin hnɛ watere hun hna g'uhnatah.

¹⁰ Wɛnu ŋa njɛdaku wafere aryemalɛndu gɛ vɛyɛnta hun va. Geryin had vɛryokun vɛfɛrɛn vɛle hoɔ paɓɛni wayɛd wanɛmpɛlah Wɛn.

¹¹ Age ahnɛ nɛsɛd, wanɛs wadɛwu ŋa nke wɛɓa Wɛn; ge ahnɛ ndemadɛha aɛɛntaɔ, uryema lɛwu wɔ nke gɛ fop fanka fale njɛdaka Wɛn fa, dɛnko, paɓ gɛ Yesu Kɛris, Wɛnu ŋa cɛmbi hnɛ fop, umɛ ale hwɛhnɛk icɛmb do imɛk soŋe kantɛm. Nke koyɛna!

Mbetani vɛle horotɛd had Kɛris

¹² Vɛyahnɛk mɛn, antɛ pɛmpɛhnahnu gante njɛkɛhnahnɛderun gɛ wahorot wahambah ki. Antɛ ahnahaɔ wɔŋi tɛfɛlahna tɛki.

¹³ Bare natɛryiɔ wɔ kabi nkentahnirun uhorot Kɛris hna, dɛnko fac le nuhandɛni vahnɛ icɛmb ntɛwu ŋa natahnu paryi.

¹⁴ Mbetarun ge njwɛderun kabi vɛrɛfal Kɛris yerun, kabi Iyir icɛmb, Iyir Wɛnu ŋa, hnɛ wɔhnɛ nke.

¹⁵ Ahnɛ-wo-ahnɛ hnɛ wɔhnɛ antɛ korot kabi aryaɔ vahnɛ, ale ma aɔwɛn ye, ma kabi ale yentahnɛk wɛɓa vɛyɛntaɔ ye.

¹⁶ Bare ge ahnɛ korotɛd kabi kwɛtahnkɛ Kɛris, antɛ cɛfɛhna; hali, camehna Wɛnu ŋa fo had gante ntehnɛdɛni vahnɛ ka ava Kɛris ye.*

¹⁷ Wati kitij ŋa tɛkik, do pɛgwɛhnahnɛkɛhni vahnɛ Wɛn va. Do ge pɛgwɛhnahnɛkɛfu, hak puhnadɛhɛhni vɛle wɛyɛk vɛhwɛtahnkɛna Wanɛs Wakasɛk Wɛnu ŋa?

¹⁸ Had gante nɛsɛk Vikɛrɛh ka:
«Ge ipɛh vɛsatah va ntakɛk,
hak nkɛdɛhɛhni vɛyapah va
do vɛwɛn va?»*

¹⁹ Koyɛna, vɛle horotɛd kabi maɔwɛhnɛni iɛna Wɛnu ŋa njɛdaniha aɔyahan ahahnɛndak a vintawary vidɛw hni va, do nkof ntindɛni ufɛrɛn wɔ.

5

Vicɛr gɛ vɛle hahnɛndak

¹ Doliyi vicɛr vile ye fagant hun va hnɛsɛhnɛdɛfu. Ami dɛnk acɛr yɛbu had wɔhnɛ; sɛde yɛbu hnɛ wahorot Kɛris hna, do nkentahnɛdɛfu hnɛ icɛmb nte rufande. Wɛlin wante rɛyɛdɛmu ŋa:

² Keryɛryin ntega nte kwɛtehnahnɛku Wɛnu ŋa, ayɛkanduni hara gena forosima, bare afaya fo, had gante ñad Wɛnu ka, gena soŋe avetahnu, bare kabi ñadun paryi.

³ Antɛ aryɛcɛtahnni ucankaf hun ŋa vahnɛ vɛle hwɛtehnahnirunɛhɛhni va bare diryin gante tɛfɛtalahnɛdɛnihu ntega ka.

⁴ Do ge Asankaf vɛheryɛherya va karyɛtajɛk, njɛdadɛhu pɛnkɔ ahnaɔ, nte wok pɛrɛkadina, soŋe imɛk.

⁵ Koyɛna fɛna, vɛjar, dɛnɛnɛryinɛhni vicɛr va. Do wɔhnɛ fop, hnɛ nɛɔɛla hun hna, cudaryin ibana, kabi Vikɛrɛh va ntehnɛk:

«Wɛnu ŋa ñɛwɛkɛhni vɛle hnaɔnad va, bare tufɛdɛhɛhni pɛrɛna dɛwu ŋa vɛle vanad va.»*

⁶ Awa, banaryin haryɛnkɔ fanka sankaf Wɛnu ŋa, dɛnko naɔyɛnahnu hnɛ wati le tɛhnak hna.

⁷ Do tavɛryin gɛ umɛ fop wafɛmpɛhnahnah hun wɔ, kabi paɓɛku.

⁸ Nɛgaryin, do kwɛtɛryin hakili! Kabi aɔɛw hun a, Sintani ŋa, yasɛlehnɛd had vɛsɛhn ile ryekad, yɛkɛlehnɛd ale tokɛd.

⁹ Kahnɛndaryin, yaɔwɛnaryin hnɛ ikwɛtahɛ hna, kabi njɛtɛrun vɛle hwɛtahnkɛk nkal li fop va iyi horot nudɛni vɛhni fɛna.

¹⁰ Wahorot hun wɔ ñɛyɛdina. Wɛn, ale hwɛhnɛk vifɛrɛn fop, macɛku soŋe ayentahniɔ hn'icɛmb ntɛwu kantɛm hna kabi mbɛmɛnkɛlɛrun gɛ Yesu Kɛris. Umɛ dɛnk matɛndɛdɛhu, njawɛnɛdɛhu, njɛdadɛhu fanka fale hamɛhnaɔyɛhnɛdɛhu fa do kodɛluhna ahɛfiɔ.

¹¹ Arabi imɛk iɛna nke gɛ umɛ soŋe kantɛm! Nke koyɛna.

Simpaɔi rɛkwa

¹² Silëve* ryemako herëhnëryiŵu inji kayëte. Ge ami ye, aŷënta fu ahahnëndak ye. Kamënaŷehněmu, do pëyamu rac ye ipërëna paryi Wënu ŋa. Yaŷënnaryin hnë inji përeña.

¹³ Vële hwëtahnëk ye Babilon va nkaŷëryinihu, Wënu ŋa tēhnakēhni had ŵuhnë. Ajë mën hnë kwëtahn hna Marëk nkaŷëryiku fëna.

¹⁴ Gaŷëryinēhni vële hwëtahnëka Yesu va g'ijahn nte rufande vëŷënta hna. Nuŷaryin yam ŷa, ŵuhnë vële kwëhnëk Këris va fop!

* **5:12 5.12** *Silëve* wacik fëna Silas.

Kayëte kigëna mba Piyer Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Piyer ña herëk inji kayëte wati nte kobëko gë icëm ntëwu (mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbëd gë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbëd gë wahnah (65-69) ga ndëcëk hnagi Yesu ña). Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk va bare yëtëlëfuhna bi ne nkeniho. Niradëhëhni soñe vëharan wamër va. Andënkwëtehnëdëhëhni gante nkwënëdëni ikwëtahn dëw hni ka do ikwëtahn dëw hni ña kahnëk hn'ile njawëk. Yesu mbokajëd do atëfëkëhni kahnëndani hnë umë.

Wëlin wanës nkwëhn nafa hn'inji kayëte: gë fere, kila, vëharan wamër, iyët.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpañi (1.1-2)

Gante tëfëka nkeni vële kwëhnëk Këris va (1.3-11)

Kahnëndaryin hnë vile haranjirun hna (1.12-21)

Soñe vële haranjëd wamër va (2.1-22)

Paryi Yesu mbokajëd (3.1-18)

Simpañi

¹ Ami, Simo Piyer*, aryokunëhn do afayik Yesu Këris, herëhnëdëhëhni aki vahnë vële njëdak Wën ikwëtahn nte hëhëk gë ntëw fu ña. Usatah Yesu Këris, umë ale ye Wën fu do Afëhët, yëdaku inji kwëtahn.

² Arabi yam ña g'ipërëna Wënu ña nkwënawu d'us, gë fere iyët Wënu gë Yesu Ahwëhn fu ña.

Imac do itëhna Wën

³ Gë fanka falëwu fa Wënu ña njëdakëfu fop ile valëkëfu ña soñe nkehahnin gante ñad ka. Antik rac gë fere uyët ule hwëhnayinëk soñe lëwu, umë ale wacëkëfu gë icëmb do g'ipërëna camah ntëwu ña.

⁴ G'icëmb do g'ipërëna tac Wënu ña anjëdakëfu viyë vihnëfak gë vifërën had gante ntehnëko kobëri ka. Antik gë fere vëyin, soñe afëhëtahnihu hnë viña vimeh iyë d'uniya vile fërëkahnëdëhëhni vahnë, do ayentahnihu ile nke Wënu ña.

⁵ Soñe umë ye kamënyin awënu kwëtahn hun hna ipërëna camah; hnë ipërëna camah hna gwënëryin uyët Wënu ña;

⁶ hnë uyët Wënu hna gwënëryin imëk vankaf hun; hnë imëk vankaf hun hna gwënëryin iduñëna; soñe iduñëna ña gwënëryin nkeya nte ñad Wënu ña;

⁷ hnë nkeya nte ñad Wënu ña gwënëryin inahnël hun ña; hnë inahnël hun hna gwënëryin inahn Wënu ña.

⁸ Kabi, ge kwëhnarun vanji vankeya, do ge pëlëk vënkahn va hnë wuhnë, antëwëdun vifërën do ndokujëdun d'us do iyët hun Ahwëhn fu Yesu Këris nkwënad.

⁹ Bare ale wok kwëhnana vanji vankeya va, nke had ale wëpëk; nudina d'us. Andënkwëk Wënu ña njaryëka wameh wabë kobëri ña.

¹⁰ Soñe rac ye, vëyënta mën, kamënyin alihu imac gë itëhna Wënu ña njaw g'ahawary hnë wuhnë. Kabi ge nturun koyëna, yodiluhna muk hnë wameh hna.

¹¹ Aki Wënu ña kacadëhu g'afërën Naw nte wok pudina muk mba Ahwëhn fu do Afëhët fu Yesu Këris hna.

Vële hnuk icëmb Këris

¹² Soñe rac ye, lakënde ayëtü vëyin fop, do fëna ahahnëndawu hnë toña le wëryërun yi, nkodëfu ryënkwëtehnëndu kwëlëkwël.

¹³ Catanëko, age cëmëla, andënkwëtehnëdëmu soñe wowu vëhnëgak.

¹⁴ Kabi njëtëbu biyëdina cëmëdëfu, had gante tufëko Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Bare ntidëfu fop soñe wowu aryënkwëtahnëndu kwëlëkwël vëyin age cëmëbu.

¹⁶ Ante pëyañirunëho ña Ahwëhn fu ña Yesu Këris mbokajëd gë fanka, gena wëhnantul wahnahar nësëhnirunëho. Bare nubun ina'y ntëwu ña gë vinkër vintëw fu va.

¹⁷⁻¹⁸ G'umë nkebunëho kunj pacah hna, wati nte ntënënkawo do cëmbënkawo Wënu ña Rëm ña. Wati rac, hnë Icëmb Camah ntëwu hna, Wënu ña nkwëryëndanëka

* 1:1 1.1 Simo Piyer: hnë vëkayëte vënda'w Simo wacik Simeyo.

kopa lëwu ÿa, ntehn: «Aÿi ajë mën ye ale ÿahnëbu ðus. Hnë umë natëdëho.»* Do kopa rac, fuhnë dënk nkwëryëbun matind ambin.

¹⁹ Do fëna, tamahnëdëfun g'ahawäry wanës wakila Wënu ña. Anjivënëdun ge kwëtarun vintawäry hun hna, kabi nke had lampu le fëdik hnë umëhwëry hafo Fac ÿa tèki, do Këris, ikol sampërënkoli ña, pëtën wasakahn hun wä.

²⁰ Ani gë iÿin fop, njëtëryin ðus: wanës wakila hnë Vikerëh hna matina vinahan vidëw hni hna dënk.

²¹ Kabi pëgw kobëri ña, wanës Wënu ña matina hnë ahnë. Bare Iyir Ipacah ña lidëhëhni vahnë va nësëni wanës wante wätik Wën hna.

2

Vëharan wamër

¹ Kobëri ña, hnë ðulunda Isërayel hna nkeniho wakila wamër. Aki fëna, vëryampo matëdëni fagant hun, do ntehnëdëni vëharan ye, bare ile karanëdënihëhni vahnë va gena toña. Nësëhnëdënihu wajira fo wamër wante sëvehnëd vahnë, do ñwëyëdëniha Aharan ale sosahnëk wameh wadëw hni. Soñe umë ye icëv ntëw hni ña tèkid ñap, do vëhni lik.

² Vëyafah tëfëdënihëhni hnë ndakëntal meh, antidënihëhni vahnë va njewëni nkaw toña ña.

³ Do ijahn dëw hni kori ña ntid nësëndëni paß gë wuhnë wëhnantul wale ntini vëhni dënk, ðanko tokanihu. Bare ambiÿëk ga cëbik kiti lëw hni ÿa, napëdina, do biÿëdina bëv dëw hni ña tèkid!

⁴ Njëtërun, Wënu ña kaÿëhnahnëlahna gë wamëleka wante wënëk ña, bare ntabëkëhni hnë umëhwëry vë janáma*, ñabehnëkëhni gë vankëncä hafo fac kitij ña.

⁵ Kaÿëhnahnëlahna gë ðuniÿa sër ÿa, bare atëvehnëko wënka wacankaf hafo wac wä kohnëhni fop vële wok vëlënënelahna Wën va. Nowe, umë ale fëyadëhëhniwo vahnë ile satëk, gë vahnë mbëd gë vëhi vëÿëntaÿ fo fehëtiko.*

⁶ Akitijëk fëna vankol, Sodom gë Gomor; apëdëk vankol vatac hafo nko bëhn fo. Iÿi dahëse vahnë vële wok vëlënënelahna Wën va ye, soñe tufini ile hnapëdëhëhni ÿa.*

⁷ Bare pehëtëka Lot, umë ale yeho ahnë asatah. Lot nudëhëhniwo vahnë vëvë vankol vatac vële wok vëlënënelahna sariya ÿa do lidëho ndakëntal meh, do mbërehnëdëhawo ðus hnë ntawäry ntëwu hna.

⁸ Ha, aÿi asatah, ale yeho fagant lëw hni, nudëhëhniwo do nkwëryëdëhëhniwo fac-wo-fac, ntawäry catah ntëwu ña korotëdëho soñe vantiyehn meh wante nkok ñadina sariya va.*

⁹ Vëÿin rufahnëd Ahwëhn a njëtëk gante pehëtëdëhëhni hnë uhorot vële wawëhnëdëha va, do njëtëk gante tavëdëhëhni vële wok vësatëna va korotëÿehnahni fac kitij hna,

¹⁰ kas vële rëfëd viña vimeh mbahn vinte ronkënëdëhëhni, do ÿewëk ucankaf.

Vëharan wamër va tamani dëcët, dakëdëlëlihna njewënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

¹¹ Wëla wamëleka wante lëbëkëhni imëk gë fanka fa waryëkënalohna njewënihëhni haryënkwa Ahwëhn a.

¹² Bare vëÿi vahnë, had wulaw wahnënkwah nkeni, wale hnagik soñe pëlaÿini do ndawini fo. Njwëdëni ile nkonni vëyëtëna do had wulaw, vëhni fëna ndawëdëni;

¹³ aki uhorot cosëdëni soñe fop ile korotëÿehnehnihi viÿënta hni va. Rëk tëkatëdëni uhnatah lëw hni g'idi wabal wameh wadëw hni g'anent pir tase vahnë fop; g'uhnatah ntidëni ile rokaf ge njini vambënt hun hna; wëdahëse wawëh nkeni wale ronkënëd.

¹⁴ Fop vinahan vidëw hni va soñe vësëval ye. Vëravëdina idi wameh ña, do tokadënihëhni vële wok vëyawënëna nkaW Këris ña. Vësan vële rëk mbalëd dëcët ye. Vëhni Wënu ña ndëwanëhnëkëhni wëh!

¹⁵ Atavëni nkaW catah ña do cëvëni. NkaW Balam, ajë Bosor ÿa, tëfëni, umë ale ÿadëho cosi soñe ntihañ wameh ña.*

¹⁶ Bare curiko soñe wameh watac: fali fale wok kodina nës nësahnëkawo gë kopa ahnë, soñe tavëtëhna kila Balam waji wanënkwah wante ñadëho nti ñi.*

* 1:17-18 1.17-18: Matiye 17.1-5; Marëk 9.2-7; Lik 9.28-35 * 2:4 2.4 Janáma: Gë wagërek ña janáma wacik Tarëtar.

* 2:5 2.5: Wapëgwala 6.1-9.28 * 2:6 2.6: Wapëgwala 19.1-35 * 2:8 2.8: Wapëgwala 19.1-19 * 2:15 2.15:

Vaker 22 * 2:16 2.16: Vaker 22.4-35

¹⁷ Vêle harañëdëhëhni vahnë wamër va, had wahayalin waguah nkeni; had vinar vinte campehnëk sël wëh nkeni fëna. Wënu ña pëhwëtanëhnekëhni yëwa hn'ile mëhwëryëk ðus hna.

¹⁸ Nësëdëni wanës wante wok kwëhnana nafa, do mbalëtahnedëni viña vimeh vimbahn gë ndakëntal meh soje tokanihëhni vële sahnik takan va fagant vële wok lëdëk wameh hna.

¹⁹ Ntehnëdënihëhni kodëni nkeni afaya do vëhni dënk vëramp iña inte vëvehnedëhëhni nkeni. Kabi ale-wo-ale nke aramp iñë ile wëkëka.

²⁰ Vahnë va pehëtini hnë viyë vëvë nkal vile ronkëned vi kabi njëtëniha Afëhët a, Ahwëhn fu Yesu Këris. Bare, ge viña vimeh vimbahn vambë kobëri va mbok pëlahni do mëkëhni, wapuyala wadëw hni ña meď ntëbi gante nkeho wapëgwala ka.

²¹ Pecehnakëndëhëhniwo vëhni antë njëtëni nkaŵ catah iña, g'ile njëtëdëni do niyahnëni kwëfa pacah nte karajiniho ña.

²² Ile rëkatëkëhni yi tufahnëk ile nësëko yä toña ye: «Ive yä mbokëd tok ile nkurëk yä»; do iyin fëna: «Mpëhëmpëh ña ge njaryik mbokëd kërëñëta wadaŵ hna.»^{*}

3

Ahwëhn a njijëd

¹ Vëyahnik mën, wëlin kayëte kigëna nte herëhnëmu ña. Hnë vakitak, ndënkwëtehnëdëmu wante haranjirunëho ña ðanko hnëgët hnë wahakili hun hna nahan catah.

² Dënkwëtaryin wante nësëni kobëri ña wakila wapacah ña, gë kwëfa Ahwëhn a, Afëhët a inte karajëniho vëfayik hun va.

³ Yëtëryin ten wañi: hnë wafac warëkwa hna, vahnë yijëd ndasëni viyë vëva Wën va. Viña vimeh vidëw hni va liyehnedëhëhni rac.

⁴ Ndasëdëniho ntehnatëndëni: «Yesu dehnëna bi mbokajëd? Ne lë nkeha? Warëm fu wä cëmëni, ðare ñoñ gwëcëtana kobëri ga ntihahnik nkal ñi!»

⁵ Bare nkehëna ani iñë ile ndënkwëni wakwëhnampër: kobëri ña, Wënu ña g'uhnës lëwu ntik ambin ña g'inkal iña. Pitëndëlehnëk nkal ña gë wënka ña, do gë fere wënka ntik nkal iña.

⁶ Do fëna gë fere wënka watac macënek do mbëvehnëk nkal mbë kobëri ña.

⁷ Uwï hnës dënk va Wën penak ambin g'inkal mbë gaki ñi soje hwëdëh ha njij pëd vëyi vi. Ambin ña g'inkal ña kwëtik hafo fac kitin ña nte mbëvehnedëni vëyëw Wën va.

⁸ Bare, wuhnë, vëyahnik mën, nke iñë ryampo ile wok tëfëlahna aryënkwu: soje Ahwëhn a, fac ryampo nke had wabëhn wuli, do wabëhn wuli nke had fac ryampo.^{*}

⁹ Vëryampo ntehnëdëni Ahwëhn a ñapëk gë idi ile nësëk yä, ðare gena rac. Anduñënanëhnekëfu, kabi ñadina wëla aryampo mbëv. Hali, ile ñad yä ale-wo-ale tav wameh wadëwu ña.

¹⁰ Fac le mbokahniď Ahwëhn fu yä nanjëtëdëhëfu had ale. Fac rac, kopa samah wëryëde, ambin ña namb ña nambëde, do viyë vile yehëhna hnam va mbëvehnedë. Nkal ña gë fop vile yehëhna va kitinëdëni.

¹¹ Kabi aki mbëvehnedë fop viyë vi, awa doliyi yëkëryin ðus hak nkeď uwám hun wä! Tëfëka afacu do ahwëhnawu nkeya nte ñad Wënu ña,

¹² g'inap fac Wënu ña, g'idi fëna fop soje tëki kobëri fo. Fac rac hwëdëh ha mbëvehnedë ambin ña, do fop viyë vëvë yan vi casëd.

¹³ Bare Wënu ña nësëk mbiyëk antiď ambin kasëk, nkal kasëk, do usatah fo yed hnam. Rac hnapëden.

¹⁴ Awa, vëyahnik mën, soje umë ye, kabi fac rac napëdun, diryin fop soje ayewu haryënk Wën hna vahnë vële wok vëhwëhnana dahëse wëh, vahnë vële wok vëhwëhnana ile niraďeni, vahnë vële hwëhna yam.

¹⁵ Kwëtaryin iyin vankaf hun hna: soje iduñëna Ahwëhn a hoďerun afëhëtaryiwu, had ayənta fu Pol, g'usery ule njëdaka Wënu ña, nësëhnekü vëkayëte vantëwu hna.

¹⁶ Koyëna nësëk fëna hnë fop vëkayëte vantëwu hna. Nke viyë vële lakëk gwëry vëkayëte vantëwu hna, do vahnë vële wok vëyëtëna iñë, do ikwëtahn dëw hni ña yaŵëna, kumpëtëdëhëhni, had gante ntidëni ka hnë Vikerëh viñëntaŵ ka. Aki mbëvëdëni vëhni dënk.

¹⁷ Vëyahnik mën, wuhnë dënk, tame njëtërun wañi. Awa, soje umë kwëtëryin hakili, ðanko antë ayentahniwu hnë idënt vëyëw Wënu va do aki do ðanko antë cëvaryu iyaw ikwëtahn hun ña.

¹⁸ Bare naŷëryin g'ahaŷary hnë ipërëna g'iyët Ahwëhn a, Afehët fu Yesu Këris hna. Arafi kwëhn icëmb ɲa gaki do gë kantëm! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu cery sali ña ntehnëk Afayik San herëk. Kerëk yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë wahi do gë bëhn keme (70 gë 100) ga ndëcëk hnagi Yesu. Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk do wayëmpayehnik gë vakaraña vakawary, ñad ñawëtëhni gë ikwëtahn paryi Këris ña. Kerëhnëkëhni soje kamëna yëhnëhni do nko mbëmënkëlëni vëhni do nkoni kahnëndani gë Yesu Këris. Rac tëfëka ntini g'ïña vëyëntaŵ. Tëfëka fëna njolaryëni vinahan vinte wok gena toña do kehani wameh ña.

Inji kayëte nësëd soje bëmënkël nte rëfëka kwëhnani vële hwëtahnëk va gë Yesu Këris, do gë bëmënkël ntëw lëw hni; nke hnë humpen hna kabi Wënu ña humpen ye. Ge ñadëni ntini rac tëfëkëhni njasëni hnë ikwëda injahn hna. Vëyëw Këris va ye vëwër vële yahëtak Yesu ye Këris ña do paryi njijëko hn'imbahn. Bare vële hwëtahnëk va tëfëka kwëhnani nkeya vutah Wën paryi injahn hna. Afo mëkëni këncëtëlehnëni dënt ña gë toña ña. Ikwëhn Wënu ña fëhnëtanëk ñahnihnëk, kabi Wënu ña injahn ye. Ikwëtahn ye imëk ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Toña, ðuniya, vutah, injahn, humpen, wameh, akwëda, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu ña humpen ye (1.1-2.6)

Akwëda kasëk (2.7-17)

Vële yëwëka Këris va gë vutah Wën va (2.18-3.10)

Injahnël ntëw lëw fu (3.11-24)

Gante njavëtëde Iyir Wën (4.1-6)

Wënu ña injahn ye (4.7-21)

Imëk fu hnë ðuniya li (5.1-21)

Kayëte ndënkwëryënkw nte njëdahnëk San

¹ Kerëhnëryiderun soje Wanës, wante yëdahnëd uwám paryi. Ani nkeho kobëri hnë wapëgwa hna. Nkwëryëbun do nuſun gë vinkër vidëw fu va dënk, njëkëbun wapacëk do ñakëbun gë wëbák wadëw fu ña.

² Ha, uwám rac tufëhnak. Nuſun, waseſe walëwu ŵa yebun do pëyaderun uwám usër ule yeho gë Rëm ña do ule rufëhnakëfu.

³ Ile huſun do wëryëbun ña umë ye ile fëyaderun yi gante koſen mbëmënkëlin hn'ikwëtahn hna, ndanko fo; do ibëmënkël fu ña ibëmënkël gë Rëm ña ye do gë Aju Yesu Këris.

⁴ Kerëhnëryiderun waji soje uhnatah fu ŵa padahn.

Wënu ña humpen ye

⁵ Wëlin wante pëyahnik Yesu Këris, wante wëryëbun do fëyaderun ña: Wënu ña humpen ye do iwëhëryah gena hnë umë.

⁶ Ge ntehnëdën gë umë mbëmënkëlinëk do njasatënden hn'umëhwëry hna, mërëdën do didënëhna gante nke toña ka.

⁷ Wënu ña humpen hna nke. Ge fuhnë fëna, hnë humpen hna njasëdën, awa mbëmënkëlinëk. Do sat Yesu Aju ña pacënëdëhëfu wameh ña fop.

⁸ Ge ntehnëdën kwëhnayilënëhna wameh, vankaf vantëw fu va dënk rokadën do toña ña gena hnë fuhnë.

⁹ Wënu ña ahahnëndak do asatah ye. Ge putayinëk wameh fu ña, koſen tamahniina umë: tavëhnëdëhëfu wameh fu ña do pacënëdëhëfu hnë urumpak hna fop.

¹⁰ Ge ntehnëdën menilënëhna, awër lidënëha Wënu ña do wanës wadëwu ña gena hnë fuhnë.

2

¹ Vutah mën hn'ikwëtahn hna, kerëhnëryidëmu waji soje ahnë antë nti wameh. Bare ge ahnë ntik, kwëhnayinëka ale hnësëhnëdëhëfu ðarël Rëm hna: umë ye Yesu Këris, asatah a.

² Umë ye sadëha soje itavëhn wameh fu ña, gena soje wadëw fu fo bare fëna wëbë vëvë ðuniya vi fop.

³ Ge mawëhnikëk vakwëda vantëwu va, koſ pacëfu njëtinëka.

⁴ Ge ahnë ntehnëk: «Njëtëbuha», hara dënëndëdina vakwëda vantëwu va, ahnë arac awër ye, toña ña gena hnë umë.

⁵ Bare ale wāwēk wanēs wadēwu ŋa, iŋahn Wēnu ŋa padēk hnē umē. Koyēna njetēden gē umē nkeyinēk.

⁶ Ale hnēsēk gē umē nkeni kwēlēkwēl tēfēka kwēhna ankeya nte kwēhnako umē ŋa.

Akwēda kasēk

⁷ Wuhnē vēle ŋahnēbu dūs, gena akwēda kasēk herēhnēdēmu, akwēda cēr nte hnuŋarun kobēri ŋa ye. Anj kwēda cēr ye wanēs wante rēkērun awēryu ŋa.

⁸ Gē cape ndaŋ, akwēda nte herēhnēdēmu kasēk ye: toŋa akwēda tac hnuyk hnē Yesu do hnē wuhnē fēna. Ha, umēhwēry ŋa yinŋa njid do humpen paryi ha tēk pēt.

⁹ Ge ahnē ntehnek: «Humpen hna nkebu», ŋēwata aŋēntaŋu ŋa ale mbankēni hn'ikwētahn hna, ahnē arac hnē umēhwēry hna nkok.

¹⁰ Ale ŋahnēka aŋēntaŋu ŋa hnē humpen hna nkok, do ŋoŋ gena hnē umē ile yojēd wameh.

¹¹ Bare ale ŋēwēka aŋēntaŋu ŋa hn'umēhwēry hna nkok; hn'umēhwēry hna njasēd, njetēna hn'ile njid kabi umēhwēry ŋa mēpēdanēka.

¹² Vutah mēn, kerēhnēdēmu waŋi, kabi wameh hun ŋa tavēhnirun soŋe uŋac lēwu ŋa.

¹³ Vicēr, kerēhnēdēmu waŋi, kabi njetērunēha ale yeho kobēri wapēgwa hna.

Vējar, kerēhnēdēmu waŋi kabi kēfērunēha Sintani.

¹⁴ Vutah mēn, kerēhnēdēmu waŋi, kabi njetērunēha Rēm ŋa.

Warēm, kerēhnēdēmu waŋi, kabi njetērunēha ale yeho kobēri hnē wapēgwa hna.

Vējar, kerēhnēdēmu waŋi, kabi njawērun: wanēs Wēnu ŋa hnē wuhnē ntēdēk do kēfērunēha Sintani.

Antē aŋahnu duniŋa ŋi

¹⁵ Antē aŋahnu duniŋa ŋi ma ile ye duniŋa li. Ge ahnē ŋahnēk duniŋa ŋi, iŋahn nte wātik Rēm hna gena hn'umē.

¹⁶ Wēlin ile ye duniŋa ŋa: viŋa vimeh vimbahn ale-wo-le ŋa, iŋahn kwēhn ile hnuŋe ŋa, do inaŋēna nte wātik hnē hnapul hna. Awa iŋin fop matidina Rēm hna, duniŋa hna matid.

¹⁷ Duniŋa ŋa ndēcēd do gē fop iŋa meh nte ye hnam ŋa; bare ale lid ile ŋad Wēnu ŋa nkod kwēlēkwēl.

Vēle ŋēwēka Kēris

¹⁸ Vutah mēn, wati watēkwa duniŋa ŋa tēhajēk! Nkwēryerun ga nēsēde, aŋēw Kēris ŋa tēkid; do toŋa ye, vēŋēw vēyaŋah tēkini do koyēna njetinēk wapuya duniŋa ŋa tēhajēk.

¹⁹ Vēŋēw Kēris vērac, hnē fuhnē cahnēni, bare vēyelohna vēlēw fu paryi; kabi ge vēlēw fu yekēnd, gē fuhnē nkontakēndeni. Bare cahnēnihēfu soŋe pacahn wēla aryampo hnē vēhni gelohna alēw fu paryi.

²⁰ Bare wuhnē, Afacah a rēhnakuno do njetērun toŋa ŋa.

²¹ Ge kerēhnēdēmu, gena kabi yētēluhna toŋa ŋa, kerēhnēryidēmu kabi njetērun do kabi njetērun fēna wēla uŋēr matidina gē toŋa.

²² Mo ye aŋēr? Ale wajēk Yesu gena Kēris ŋa. Ahnē arac ye aŋēw Kēris ŋa: ŋwēŋekēhni Rēm ŋa gē Aj'a.

²³ Fop vēle wēŋēdēha Ajē va, ŋwēŋēniha Rēm ŋa fēna. Ale wāwēka Ajē ŋa maŋēdēha Rēm ŋa fēna.

²⁴ Soŋe hun, kwētaryin hnē wuhnē ile wēryerunēho wapēgwa hna. Ge nkorun hnē ile wēryerun wapēgwa hna, nkontēderun kwēlēkwēl wuhnē fēna gē Aj'a do gē Rēm ŋa.

²⁵ Ha, wēli ile ntehnēkēfuno Kēris ŋa njēdācēhēfu: uwām usēr.

²⁶ Watac ŋakēndēbu herēhnu soŋe vēle yēkēlehnēd tokanihu va.

²⁷ Wuhnē ŋanti, wagu wante turēkuno Wēnu ŋa soŋe tēhnahnu worryeryerun; awa ŋalēluhna aharaŋiwu, kabi wagu watac karaŋēdēhu fop*. Toŋa ŋa ye, gena wamēr. Soŋe rac ye, diryin le karaŋēdēhu ŋa: geryin kwēlēkwēl gē umē.

Vutah Wēn

²⁸ Ha, vutah mēn, geryin kwēlēkwēl gē Kēris ŋa, pēbāhnēfu itama haryēnkwa lēwu do antē cēfēhnēfu hnē fac le njijēd hna.

²⁹ Njetērun Kēris ŋa catēk; awa tēfēka ayētu fēna ale-wo-le lid ile satēk ŋa fatah Wēn ye.

* 2:27 2.27 Wagu watac karaŋēdēhu fop: Vēryampo nahādēni paŋare Iyir Ipacah iŋa nēsēd, vēhaŋary ntehnēni paŋare wayēd ye do vēhaŋary kat paŋare Wanēs Wēn.

3

¹ Yëkëryin injahn can kaf nte ñahnëkéfu Rëm ÿa! Injahn dëwü ña ntik hafo macëndenëfu vutah vuntëwü! Do paryi vutah vuntëwü yeyinëk. Soje umë ye duniya ÿi yëtëléfuhna, kabi yëtëlahna Wënu ña.

² Wuhnë vële ÿadëfu d'us, tame vutah Wën yeyinëk, bare ile yeden ÿa tufëhnana ten wapacëk. Bare njëtinëk iÿin: ante tufëhna d' ña, gë umë mëntëledën, kabi nudenëha gante nke ka.

³ Ale-wo-le hwëhna k'wëtahn tac hnë umë hna ahnë arac pacëna d', had gante pacëk umë dënk ka.

⁴ Ale-wo-le wënëka nk'wajëk sariya Wënu ña; ha, wameh ña ig'waj sariya ÿa ye.

⁵ Njëterun, umë tufëhna soje nti hët wameh ña do wameh ña gena hnë umë.

⁶ Koyëna, ale-wo-le ye kwëlékwëlé g'umë bokëd'ina nti wameh; bare ale-wo-le wok lid nulawohna do yëtëlawohna.

⁷ Vutah mën, kwëtëryin hakili antë ahnë tokawu! Ale lid ile satëk ÿa, ahnë arac catëk, had gante catëk umë ka.

⁸ Ale wok lid wameh ña ahnë arac Sintani hwëhna, kabi Sintani awën ye kobëri hnë wapëgwa hna. Aju Wënu ña tufëhna soje mbëvehn vantiyehn Sintani va.

⁹ Fop vële ye vutah Wën va vëyëd'ëhna d'ina hnë wameh hna, kabi vëhni ye hnag Wënu ña. Vëhod'ina mbok ntini wameh, kabi vutah Wën ye.

¹⁰ Wëlin ile hnëmpëndëlehnëkëhni vutah Wën gë vutah Sintani va: Ale-wo-le wok did'ina ile satëk, ahnë arac gena fatah Wën had ale wok ñahnëlahna aÿëntawü hnë ikwëtahn hna.

Ñahnëlin gë vëÿënta fu hnë ikwëtahn hna

¹¹ Wëlin wante wëryërunëho kobëri hnë wapëgwa hna: tëfëka ñahnëlin.

¹² Antë ntiyin had Kaÿe: umë ale kwëhna k' Sintani do ndaw'a aheryu. Soje ye ndawëk'awo? Kabi nkeya Kaÿe ña meko, bare mba aheryu ña catëko.*

¹³ Vëÿënta mën, ge vahnë vëvë d'uniya vi ñewënihu antë pëmpëhna hnu.

¹⁴ Fuhnë njëtinëk tavinëk icëm inja tëkin hnë uwám hna kabi ñahnëlinëk. Ale wok ñahnëna vëÿëntawü hnë icëm hna nk'ok.

¹⁵ Ale-wo-le ÿewëka aÿëntawü ÿa, ahnë arac aryaaw vahnë ye, do njëterun wëla aryaaw vahnë aryampo kwëhna hnë umë uwám usër.

¹⁶ Wëlin gante njëtinëk tame injahn ña: Yesu Këris njëd'ahnëk nta'wary dëwü ña soje lëw fu. Awa fuhnë fëna tëfëkéfu njëd'ahnin walawary fu wa soje vëÿënta fu va.

¹⁷ Ge ahnë kwëhna hnapul yabah nutënda aÿëntawü ÿa ga kwëhna uval do ñwëÿ d'ema d'ilahna, ahnë arac kod' bi ntehn injahn Wënu ña hnë umë nke?

¹⁸ Vutah mën, antë kwëhnaÿin injahn gë wanës ma gë kaca hnëÿah fo, bare gë vantiya do gë toña.

¹⁹ Koyëna njëtëden hnë toña hna nkeyinëk, do haryënk'w Wënu hna njamënedën wasakahn fu wa.

²⁰ Ge sakahn fu ha ntehnëk meninëk, njëtinëk Wënu ña hnaÿëk lëbëk wasakahn fu wï do njëtëk fop.

²¹ Vëÿahnik mën, ge wasakahn fu wa dehnëna meninëk, kwëhna d'ën itama padah haryënk'w Wën hna.

²² Rëkëden nuÿanden fop ile rëyëdenëha ÿa, kabi ma'wëhnedënëha vakwëda vantëwü va do ntiden ile ñad ÿa.

²³ Wëlin le tëyëkéfu ntiyin Wënu ña: kwëtahnin w'ac Aju ÿa Yesu Këris do ñahnëlin had gante ntehnëkéfu Këris ka.

²⁴ Ale w'awëhna vakwëda Wën va, hnë Wën hna nke do Wënu ña hnë umë nke. Wëlin gante njëtëden Wënu ña hnë fuhnë nke: gë Iyir nte njëd'akëfu ña.

4

Gante njavëtëde Iyir Wën

¹ Vëÿahnik mën, antë ahwëtahnuna iyir nte-wo-nte, bare yëkëhna hneriyinëhni soje afëcëtanu bi Wën hna matik iyir tac; wakila vëwër vëyabah campëni d'uniya li.

² Wëlin gante njavëtandunëha Iyir Wënu ña: iyir nte-wo-nte lehnëd' Yesu Këris njijëko d'uniya li nke ahnë, iyir tac Wënu hna matik.

³ Bare iyir nte-wo-nte wëÿëk njavëta Yesu matina hnë Wën hna, iyir tac aÿew Këris ÿa ye. Njëterunëho aÿew arac njijëd' do tame tëk tëki d'uniya li.

* 3:12 3:12: Wapëgwala 4.3-10

⁴ Bare wuhñé, vutah mën, Wënu ña hwëhnëku do mëkërunëhëhni wakila vëwër va; kabi Ale ye hnë wuhñé ÿa lëbëka ale ye hnë vële kwëhnëk d'uniÿa vi.

⁵ Wakila vëwër va, vëhni, d'uniÿa ÿi hwëhnëkëhni. Awa gë anësa d'uniÿa ña nësëdëni do d'uniÿa ÿi hnëpadëhëhni.

⁶ Bare fuhñé Wënu ña hwëhnëkëfu. Ale yëtëka Wënu ña nëpadëhëfu; ale nkok kwëhnëna Wënu ña, ahñé arac nëpadilëfuhna. Koyëna koden njëtïn ile nke Iyir toña ÿa do ile nke iyir wamër ña.

Wënu ña ñahñ ye

⁷ Vëÿahnik mën, ñahnëlënëfu, kabi ñahñ ña Wën hna matik. Ale-wo-le ÿahnëka aÿëntaŵu ÿa, ahñé arac fatah Wën ye do njëtëka Wënu ña.

⁸ Ale-wo-le wok ñahnëlëhniha vëÿëntaŵ va, ahñé arac yëtëlahna Wënu ña, kabi Wënu ña ñahñ ye.

⁹ Wëlin gante tufëkëfu Wënu ña ñahñ dëwu ka: payika Aju ryamboli lëwu ÿa d'uniÿa li, soñe nuÿahñin uwám paryi wá gë umë.

¹⁰ Wëlin ile ye ñahñ ña: gena kabi fuhñé ÿahñinëka Wënu ña, bare kabi umë ÿahnëkëfu. Paryi ñahnëkëfu, soñe rac payahnika Aju d'uniÿa li njëdahn ntaŵary dëwu ña had sadëha soñe itavëhn wameh wadëw fu ña.

¹¹ Vëÿahnik mën, kabi aki ñahnëkëfu Wënu ña, fuhñé fëna tëfëkëfu ñahnëlin.

¹² Ahñé kobëri nulahna Wënu ña, bare ge ñahnëlinëk, Wënu ña hnë fuhñé nkef, do ñahñ dëwu ña padëdëhëfu d'us.

¹³ Wëlin gante njavëtëden hnë Wën hna nkeyinëk do umë hnë fuhñé nke: njëdäkëfu Iyir dëwu ña.

¹⁴ Nuyinëk do wasedë yeyinëk Rëm ÿa cañëtika Aju gante nkehand afehët avë d'uniÿa.

¹⁵ Ge ahñé njavëtëk Yesu ye Aju Wënu ña, Wënu ña hnë umë nke do umë hnë Wën hna nke.

¹⁶ Do fuhñé tëkinëk njëtïn do kwëtahñinëk Wënu ña ñahnëkëfu. Wënu ña ñahñ ye; ale ye hn'ñahñ hna Wën hna nke do Wënu ña hnë umë nke.

¹⁷ Wëli, gante padëk ñahñ ña hnë fuhñé, gante koden tamayin hnë fac kiti hna: gante nke umë ka, fuhñé fëna koyëna nkeyinëk d'uniÿa li.

¹⁸ Ntakah gena hnë ñahñ hna; ñahñ padah ña ntaf ntaf. Ge ahñ'a ntakëdëha kabi uhorot hnapëdëha; ale ntakëk ÿa kwëhnana ñahñ padah.

¹⁹ Fuhñé ñahñinëk kabi Wënu ña ryënkwek ÿahnëkëfu.

²⁰ Ge ahñé ntehnëk: «ñahnëbuhna Wënu ña», do hara ñahnëlahna aÿëntaŵu ÿa, ahñé arac aŵër ye. Kabi ale wok ñahnëlahna aÿëntaŵu ale nuñ ÿa, ahñé arac kodina ñahna Wën le nkok nuñina.

²¹ Do wëli akwëda nte hnuÿaÿinëk hnë Wën hna: ale ÿahnëka Wën ña tëfëka ñahna aÿëntaŵu ÿa fëna.

5

Imëk fu hnë d'uniÿa li

¹ Ale-wo-le hwëtahnëk Yesu ye Këris ÿa ahñé arac fatah Wën ye; do ale-wo-le ÿahnëka rëm ÿa ñahnëdëhëhni fëna vutah vuntëwu va.

² Ile yavëtahnëde ñahñinëkëhni vutah Wën va, umë ye: ñahñinëhna Wënu ña do maŵëhñin vakwëda vantëwu va.

³ ñahñ Wënu ña, umë ye maŵëhñin vakwëda vantëwu va. Do vakwëda vantëwu va dënëna.

⁴ Fop vutah Wën va mëkëni d'uniÿa ÿi, do fere fale wëkahnëden fa, ikwëtahn fu ña ye.

⁵ Mo ye awa, ale wëkëk d'uniÿa ÿi? Umë ye, ale hwëtahnëk Yesu ye Aju Wënu ña.

⁶ Yesu Këris yijëk gë wënka do gë sat. Yijëna gë wënka fo bare gë wënka do gë sat; do Iyir ña ye sedë watac, kabi Iyir ña ye toña ÿa.

⁷ Wasedë warar hnësëk soñe watac:

⁸ Iyir ña, wënka ña do gë sat ÿa, do vérar vérac nkwëryëlëni.

⁹ Maŵëde ile nësëni vahnë vële ye wasedë va, bare ucedëya Wënu ña ÿak hwëhñak nafa. Ucedëya tac, umë ye wante nësëk Wënu ña soñe Aju ÿa.

¹⁰ Ale hwëtahnëka Aju Wënu ña kwëtahnëk hnë intaŵary dëwu hna cedëya tac. Ale wok kwëtahnëlahna Wënu ña ntika aŵër, kabi kwëtahnëna ucedëya nte ntik Wënu ña soñe Aju ÿa.

¹¹ Do wëli ucedëya tac: Wënu ña njëdäkëfu uwám usër wá, do uwám rac hnë Aju hna nke.

¹² Ale wawëka Aja nuřad uwám rac; ale wok mawëlahna Aju Wënu ęa nuřadına uwám rac.

Uwám usër

¹³ Waęi kerëhnëmu, wühně vële hwëtahnëka Aju Wën va, gante njëtahnëdun nuřarun uwám usër wã.

¹⁴ Wëlin tama nte hwëhnayinëk hnë Wën hna: ge tëyinëk inë gante ñad umë ka, nëpadëhëfu.

¹⁵ Do ge njëtinëk Wënu ęa nëpad urëy fu wã, ile-wo-le rëyëdenëha ýa, njëtinëk nuřayinëk inë rac.

¹⁶ Age ahně nuđëha aýëntawu hn'ikwëtahn hna ga ntid uweh le wok yodına gë icëm, tëfëka njëfa do Wënu ęa njëđëđëha ahně arac uwám wã. Umë soęe vële lid wameh wante wok njodına g'icëm ęa lehnëbu njëfande. Nkehëhna wameh wade yod g'icëm. Dehnëla njëfande soęe rac.

¹⁷ Ankeýa meh ęa fop wameh ye, bare nkehëhna wameh wante wok yodına g'icëm.

¹⁸ Njëtinëk fop vële ye vutah Wën va vëwodına menëndëni; kabi ale nagëk Wënu ęa keryëđëhëhni do Sintani kodına ntihni inë weh.

¹⁹ Njëtinëk Wënu ęa hwëhnëkëfu, do đuniýa ýi fop hn'imëk Sintani hna nke.

²⁰ Njëtinëk fëna Aju Wënu ęa njijëko do njëđakëfu uyët soęe njëtina, umë ale ye Toña ýa. Hně umë nkeyinëk ale ye Toña, Yesu Këris, Aju Wënu ęa. Umë ye Wën paryi ýa, umë ye uwám usër.

²¹ Vutah mën keharyinëhni wamën wamër.

Kayëte kigëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña wacik umë dënk «Acër». Rac rufahnëd avë haryënkw nkentiko hnë acery sali hna. Kerëhnëka «Asëval, ale tëhnaK Wën, gë vërahu», rac fëhnëtanëk cery sali nte ye hnam ña do gë ßulunda lëwu. Had hnë kayëte ndënkwëryënkw mba San, inji kayëte tëyëkëhni vële harañëd va nkeni vële fëcëtaf do ðuñënani hnë kwëtahn paryi hna. Tëyëkëhni nkoni hnë toña hna do hnë injahn hna. Inji kayëte nësëhnëdëhëhni vahñë va antë mawëni vakaraña wamër vante ye sifa watac fo gë vakaraña wamër vante tavëtehniini hn'ikayëte ndënkwëryënkw San.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kayëte, cery sali, toña, Rëm, akwëda.

¹ Ami, acër avë cery sali ña, kerëhnëryidëmu wuhñë, Asëval, ale tëhnaK Wën, gë vërahu, vële ñahnëbu wapacëk. Gena ami fo ñahnëku bare fëna fop vële yëtëk toña va ñahnënihu.

² Ñahnirun kafi toña ña gë fuhnë nke do gë fuhnë nkoð kwëlëkwël.

³ Arabi ipërëna ña do ikayëhnahn ña gë yam ña, le watik hnë Wën Rëm ña gë Yesu Këris, Aju Rëm ña, nke gë fuhnë hnë toña hna do hnë injahn hna.

⁴ Nëñëkowo ðus ante tëkatëßuhëhniwo vërah hu ga tëfëni toña ña, gante nke akwëda nte hnuñayinëk hnë Rëm ña.

⁵ Awa tame, këlami, Asëval, gena akwëda kasëk ile herëhnëryidëmi ñi, bare ante hnuñayinëk kobëri wapëgwa ña fo ye: tëfëka ñahnëlin.

⁶ Injahn ña, umë ye imawëhn vakwëda Wën va. Do akwëda ña, had nte wëryërun kobëri wapëgwa hna, umë ye ayasahnëndu hnë watac.

⁷ Njëtërun ðus, vëwër vëyabah campëni ðuniña li, do vëhni vëwawëna Yesu Këris njijëko nke ahñë. Sifa ahñë arac ye awër do añëw Këris ña.

⁸ Awa, kwëtëryin hakili, soñe antë përekan ntëwël ðoku lëw fu, bare ahnuñawu fop ile rëfëka ña.

⁹ Ale-wo-le wënëk iñë hnë ikarañ Këris hna do wok yañëñëna rac, ahñë arac gena Wën hna. Ale hahnëndak hnë ikarañ tac, ahñë arac gë Rëm ña nkeni do gë Aju per.

¹⁰ Ge ahñë njijëk fagant hun njojat karañ kawary, antë ahacawuna do wëla simpañi antë ayañuna.

¹¹ Ale hacaka ña ahñë arac nkentahnik hnë vantiyëhn wameh wante ntif ahñë arac ña.

Watëkwa

¹² Kwëhnaßu yabah ile herëhnëdëmu, bare pecehnëko antë yëfanahnëryiñu hnë kayëte; bare nahabu yiryiñu ñal hun hna do hnësëhnu ami dënk soñe uhnatah fu wa padahn.

¹³ Vërah ahery hu Asëval a ale tëhnaK Wënu ña nkañëryidënihi.

Kayëte tarëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña wacik umë dënk «Acër». Rac rufahnëd avë haryënk w nkentiko hnë sery sali hna. Gayiyus kerëhnëd. Hnë kayëte tac, nuce gante nke uryema do kaca nte pehnahnini vëyëntaŵ va, cedeyahnëd injahn ña do g'ikahnënda soje toña ÿa. Kerëk pañare: icëkwary Gayiyus soje yaŵëna ntëwu ña do gë wadoku wante ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëka Yesu va; nkeya meh Diyotëref ña; gë njasa përen Demetërius.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: toña, kayëte, aÿahnik, cery sali, kaca.

¹ Ami, acër avë cery sali ÿa, kerëhëryidëmi wëjë aÿahnik mën Gayiyus, wëjë ale ÿahnëbu wapacëk.

² Aÿahnik mën, arabi Wënu ña njëdï urisah hnë ile-wo-le hna do ahwëhna mbahn kenden, gante nke intaŵary hu ki.

³ Natëko d'us ante tëkiniho vëyënta fu hn'ikwëtahn hna do nësëni soje toña le ye hnë wëjë hna, do gante njasëdu hnë toña ka.

⁴ Uhnatah mën sankaf ŵa umë ye, wëryawu vërah mën va hnë toña hna njasëdëni.

⁵ Aÿahnik mën, g'ikahnënda ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëk va fop, lakënde ntehni vëhneh ye.

⁶ Nësëni soje ipërëna hu ña hnë cery sali hna. Age kokëndu aryemahni hnë uyas lëw hni hna, uryema nte hnëñëdëha Wënu ña ye.

⁷ Soje uŵac Ahwëhn njasëdëni, hara ñoñ vëhnuÿana hnë vële wok vëhwëtahnëna.

⁸ Awa, fuhnë tëfëkëfu ndemaÿënëhni iÿi sifa vahnë, nkehahnin gë vëhni vëryokunjëhn toña.

Diyotëref gë Demetërius

⁹ Kerëhnëbuhëhni vëvë cery sali va; bare Diyotëref, ale nëñahnëk ge haryënk w mawëna ntënëñëfu.

¹⁰ Soje rac, ge njiryibu pëyahnedëfu wameh wante ntid' ña, wanës wanënkwhah wante nësëd' soje lëw fu ña. Do watac gelahna gwër! Nwëyëd kacadilëhnhna vële hwëtahnëk vëyëntaŵ va do vële ÿad kacanihëhni va, memaÿëndëhëhni do ntadëhëhni hnë cery sali hna.

¹¹ Aÿahnik mën, antë arëfëtalahnu iwëh bare ile yivëk. Ale lid' ufëren a ahnë arac Wënu ña hwëhnëka; ale lid' wameh ña ahnë arac yëtëlahna Wënu ña.

¹² Vahnë va fop wapëren tëfëtaðëni soje Demetërius ÿa, toña ÿa dënk soje lëwu ÿa cedeyahnëd. Fuhnë fëna, wasede walëwu yeyinëk, do njëtëru ucedeya ntëw fu ña toña ye.

¹³ Kwëhnabu yabah ile rëfëka hnësëhni, bare ñada liwu fop hnë kayëte.

Watëkwa

¹⁴ Ñadëfu yiryiwu wafac ŵi, do nësëlede fuhnë vëhi.

¹⁵ Arabi yam ÿa nke gë wëjë. Wëlawo ŵa fop nkaÿëryidënihi. Gaÿëryihni wëlawo ŵa, ale-wo-le g'uŵac lëwu ŵa.

Kayëte mba Yud Wade yehëhna hnë inji kayëte

Yud aheryu Yesu, do gë Sak, herëk anj kayëte. Nädëho kerëhnëhni vile hwëtahnëk duniya va kamëna'yehnehni soje ipeh dëw hni nte mbankëni ja. Bare apecehnëka nësëhnëhni soje vëharan wamër va vële rënkëd vacery sali hna. Vëharan wamër va wok vëlënëndilahn Wënu ja. Yud nësëd soje rac gë wëdahëse wayafah wafë vikerëh vicër hna. Puhnađ g'inira vële hwëtahnëk va gante tëfëka kahnëndani hn'ikwëtahn do gante tëfëka ntini pađ gë vahnë vërac.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: vëharan wamër, dahëse, kitinj, vële wok vëlënënlahn Wën.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpa'yi (1-2)

Vëharan wamër va (3-16)

Uhnira vële hwëtahnëk va (17-23)

Dëwara (24-25)

Simpa'yi

¹ Ami, Yud, aryokujëhn Yesu Këris, aheryu Sak*, herëhnëdëhëhni aki vële macëk Wënu ja Rëm ya. Anahnëku do kwëtirun soje Yesu Këris.

² Arabi ipërëna ja, yam ya, do gë injahn ja nkwëna'wu.

Vëharan wamër va rëk kitinjini

³ Vëyahnik mën, ñadëfuho d'us herëhnu soje ipeh inte vankinëk. Bare doliyi tëkatëbu afo herëhnu inë hawary soje hamëhna'yehnu uwët soje ikwëtahn inte njëdäkëhni Wënu ja soje kantëm fop vële hwëtahnëk va.

⁴ Kerëhnëdëmu kabi ankeni vahnë vële wok vëlënënlahn Wën, vële yëbaku, hara yëtëluhna. Acahëtëdëni ipërëna Wën fu ja soje catënahneni ndakëntal meh dëw hni. Njahëtaniha asankaf do Ahwëhn fu ryamboli, Yesu Këris. Mbiyëk ga kerik hnë Vikerëh hna gante kitinjëdëhëhni Wën ka.

⁵ Andënkwëtehnëdëmu, mama njëtahnërun wante yadëfu hnësu ni, Ahwëhn a pehëtëkëhni bulunda Isërayel nkal Espët hna, bare, ge ndëcëk umë, vële wëyëk kwëtahnëni va fagant lëw hni, mbëvehnëkëhni.*

⁶ Dënkwëtaryinëhni wamëleka wante nkok gena gwër ucankaf nte njëdäkëhni Wën ja do ravëtak dëd dëw hni ja.* Wënu ja ñabehnëkëhni gë vankëncä soje kantëm, do kwëtëni hnë mëhwëry mbë gëd hafo fac sankaf kitinj hna.

⁷ Antë aryënkwu fëna Sodom gë Gomor gë vankol vante hwërëkëhni va vante yëdëhna had wamëleka watac hnë ndakëntal meh ntëw hni do yëkëlehnëko ndakëni gë vële nëmpëlëntik mbahn. Nkeni had dahëse, vile rufëdëhëfu bi hak nke horot hwëdëh vë kantëm.*

⁸ Vëharan wamër vële ye yal hun vi kwëhnani vankeya ndampo fo gë vëhni. Hudakery hudëw hni ha liyëhnëdëhëhni vëyin: tonkënadëni vëhni dënk vimbahn vidëw hni, njwëyëdëni ucankaf Ahwëhn ja, do njwëdënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

⁹ Wëlakënde Misel, asankaf wamëleka ja, dina rac. Wati le conkëdëniho gë Sintani ya soje mbahn Moyis ja, dëkënalohna njëwa kitinjatënda. Aki fo ntehnëka'wo: «Tavëlehnëmu gë Wënu ja!»

¹⁰ Bare vëyi vahnë njwëdëni ile nkoni vëyëtëna, do viyë vile ntidëni had wulaw, ile njëtëni kobëri hnagi lëw hni, rac ye ile vëvehnëdëhëhni.

¹¹ Mekëhni! Nkaw Kayë* tëfëni! Njëdëhnani hnë idënt Balam soje nu'yahnëni kori. Ambëvëntini kabi njwëyëntini had Kore*.

¹² Vahnë vërac wëdahëse wafëh nkeni wante ronkëned watoka wante vankërun gë vële hwëtahnëk va. Atokëntëdëni gë usëfëhna hëm do soje vëhni fo nahadëni. Nkeni had vënar vahnënak, bare sël ya pitëndëlehnëk vënar va do tëvëna. Nkeni had vatëh vante wok dëwëdina, wëlakënde wati lëw hni ja tëki, ankëcikëhni: wahwënta wahi cëmëhni.

* 1:1 1.1: Matiye 13.55; Marëk 6.3 * 1:5 1.5: Icahn 12.51 * 1:6 1.6: Wapëgwala 6.2 * 1:7 1.7: Wapëgwala 19.1-35 * 1:11 1.11: Wapëgwala 4 * 1:11 1.11: Vaker 16.1-35

¹³ Nkeni had wavonkëlo wënka wov, wante ryehëtëd waronk walëw hni, rac ye vantiyehn vantëw hni vacëfëhnah, nkal li. Nkeni had wahal wale yasaryëd pëhwëtanëhnëk Wënu ña yëwä mëhwëryah ðus soje kantëm.

¹⁴ Enok, ale ye ahwëhn mbëd gë vëhi hnë warëm fu hna, pëgw Adam, pëyahnéko kobëri fo wanj soje lëw hni: «Nëparyin! Ahwëhn a njijëk gë wawuli wawuli wamëleka wafacah,

¹⁵ soje kitiñahn fop nkal inji. Koroteyëhnëdëhëhni fop vahnë vële wok vëlënënelahna soje vantiyehn vantëw hni vante wok kwëhnahna untënah vante ntini gë untënah këm. Koroteyëhnëdëhëhni vëyi vëwen vële wok vëlënënelahna kabi njewëniha këm fo. Vële wënek va korotehnëdëni. Koroteyëhnëdëhëhni vëyi vëwen kabi njewëniha.»

¹⁶ Vëyi vahnë rëkéðëni ñakëñakëndëni; nkeýëndëni kwëlëkwël; wabal wameh wadëw hni tëfëdëni; wanës wakuman fo nësëdëni do cëkwëdënihëhni vahnë soje nuñahnëni ile ñadëni fo.

Uhnira vële hwëtahnëk

¹⁷ Vëyahnik mën, ge wuhnë ye, dënkwëtaryin wante ntehnëniho kobëri ña vëfayik Ahwëhn fu Yesu Këris va.

¹⁸ Ntëhnënihu: «Hnë wafac warëkwa li, nkeðëni vahnë vële ryasëd viyë vëva Wën va, do tëfëdëni wëbal wadëw hni wante wok dënënëna Wën.»

¹⁹ Vëhni fitëndëlehnëdëhëhni vële hwëtahnëk va. Vinahan vimb nkal kwëhnani; Iyir Wënu ña gena hnë vëhni.

²⁰ Bare wuhnë, vëyahnik mën, yëryëryin uwám hun wá hnë ikwëtahn hun pacah ðus hna. Yëfaryin gë fanka Iyir Ipacah ña.

²¹ Goryin kwëlëkwël hnë injahn Wën hna, këbënyin ahnuñahnu ipërëna Ahwëhn fu ña Yesu Këris le yiryeryëdëhëfu g'uwám ule wok puðina.

²² Kaýëhnahnéryiwu gë vële nkok yawëna ikwëtahn va;

²³ pëhëtëryinëhni vëyëntaw va gë dabët hnë hwëdëh; soje vëyëntaw va, kaýëhnanëryiwu gë vëhni, bare diyaryin wajira gë ntakah: ha, hafo ahehawu viyi vilëw hni va vile tonkënek wameh wadëw hni ña.

Dëwara

²⁴⁻²⁵ Cëmbënëfuna Wën ryamboli, ale fehëtëdëhëfu gë fere Yesu Këris, Ahwëhn fu ña! Kof nti antë aýowu, do antë ahwëhnawu ile nirahnëderun, tufahnu g'uhnatah fëbah, haryënkwalëw hnë icëmb ntëwu hna. Icëmb ña, icamah ña, inaw ña do ucankaf ña, umë hwëhnëk ani gë wapëgwala, gaki do kantëm! Amina!

Kayëte Wapuyala ña Wade yehëhna hnë ñni kayëte

Hnë anj kayëte Wënu ña njëtëdanëka ale herëk a, mpëdara Afayik San, viyë vile réfëka tèki ryënkwëhniđ íboka Këris. Kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëđ gë wahi gë bëhn wafëhw imbëđ gë wahnah g'imbëđ (70 gë 95) ga ndécëk nagi Yesu ña hnë wati nte korotehnëdeho cery sali ña.

Anj kayëte nësëđ viyi viyařbah vile fëhnëtanëk viyë vihawary soje bulunda wasëwif. Mbëđ gë wahi fëhnëtanëk ile fadëk ña. Nëm̄p yah ña fëhnëtanëk imëk ñja do fëna ufacah wã. Nkol Babilon ña fëhnëtanëk Rom; hnë vañi vankol nke ucankaf meh.

Kayëte ña pëgwëhnanik gë wanës soje vacery sali mbëđ gë vaki hnë vacery sali vambë Asi hna. Ile réfëka ña kayëte hna, San njojik ambin hna hn'ile nuk toye fo ile liyađ ña hnë wapuyala ðuniya li ante mbokajëđ Yesu ña: ðuniya yi pëřëkanëde, Sintani ña këfëde, kitij tëkwa ña nkeđ, do Yesu ntañad tinki ahnañ hnë Yerusalem kasëk hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ini kayëte: mëleka, ahnañ, kayëte, fape, hwëdëh, ambin, kopa, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpañi (1.1-8)

Yesu cahnanika San (1.9-20)

Kayëte soje vële hwëtahnik ye hnë vankol mbëđ gë wahi hna (2.1-3.22)

Icëmb ña ambin hna (4.1-11)

Fape fa gë kayëte nte ñamëndëlehnik wahwënta imbëđ gë wahi (5.1-8.2)

Walënk mbëđ gë wahi gë wahitij walëw hni (8.3-11.19)

Vëyëw Wën mëkëden (12.1-14.20)

Wamëleka mbëđ gë wahi gë wëkata wã (15.1-16.21)

Iyo Babilon (17.1-18.24)

Imëk gë kitij tëkwa (19.1-21.8)

Yerusalem kasëk (21.9-22.21)

Uyëtëdan: ile njëtëdanëka Wënu ña San

¹ Hn'anji kayëte nke viyë vile cowëtëk Yesu Këris. Wënu ña njëđakawo soje njëtëdanëhni vëyohal vëléwu va vile réfëka tèki hara ðiyëna ña. Këris ña payëkawo mëleka lëwu ña ñal mën, ami San ayohal alëwu, soje njëtëdanano virac.

² Sede yeđu hnë fop vile hnuřbuho: rac ye wanës Wën g'ucedeya Yesu Këris ña.

³ Ndëwayik ale haraņëhnëđëhëhni vahnë wanës wante kerëhnëko Wënu ña hn'anji kayëte do ndëwayini vële wëryëđ va do hwëtađ wante herik ña! Yëtëryin, wati le hahnëndik soje vañi fop ña tëhajëk.

Simpañi le kerëhnini vacery sali Asi

⁴ Ami San herëhnëryidëhu, wuhnë vacery sali mbëđ gë vaki vambë Asi vi. Arabi ipëřëna wã gë yam ña ahnuřařwu hnë Wën hna, umë ale ye, yeho do yijëđ, hnë wayir mbëđ gë wahi hna wale ye haryënkw hnë tinki nañ ntëwu hna,

⁵ do fëna hnë Yesu Këris hna, sedë hahnëndak ña, ale ryënkwik vëhnëndëhnik hnë vësëm hna do ye ahnañ vëhnañ ña nkal li fop! Umë ale ñahnëkëfu do fehëtëkëfu hnë wameh fu hna gë sat lëwu ña,

⁶ ntikëfu inaw vësëna wasađëha soje ndokunëhnëndenëhna Wënu ña, Rëmu. Arabi kwëhn icëmb ñja gë fanka fa kwëlëkwël! Amina.

⁷ Yëkëryin, vënar hna njijëđ! Vahnë va fop nuđëniha, wëla vële sëhëka va;* do fop wabulunda wađë nkal ñi njahnadëni soje lëwu ña. Ha! Amina!

⁸ Ahwëhn a Wënu ña ntehnëk: «Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkwëryënkw a gë Arëkwa ña, ale ye, yeho do yijëđ, Ahwëhn Fanka Fop.»

Hudakery San soje Ajë Ahnë

⁹ Ami San, ařënta hun yeđu; mbankinëk had wuhnë gë Yesu hnë horot hna, hn'imëk hna do hn'íđuñëna hna. Ntařibuho hnë tinti mbë wov le wacik Patëmös hna, kabi pëyahnéđëfuho wanës Wënu ña do sedë yeđuho wëřa Yesu.

¹⁰ Hnë fac Ahwëhn hna, Iyir Ipacah ña tënkëkořo do hamëhni mën nkwëryëđu kopa sankaf had lënkw,

* 1:7 1.7: San 19.37

¹¹ më lehnédëho: «Kerëry hnë kayëte ile hnuđu ÿa, do yëđanahnëryihni vacery sali mbëđ gë vaki vante ye hnë: Efes, Sëmirën, Perëgam, Tiyatir, Sarëdes, Filadelëfi do Lawodise.»

¹² Njëkadëfuho soņe hnuđuwa ale hnësëndëhowo ÿa. Ga njëkabu, më hnuđu wayul wasanu mbëđ gë wahi wakwëhn walampu, ¹³ do fagant wayul walampu warac, kahnëko ile mëntëlëni g'ahnë. Acuđ cankaf nte rëkëkawo hafo wapary hna cuđako do ñëba ryl yankah sanu sakahn lëwu hna.

¹⁴ Njerëkawo mul inja had perëkal. Vinkër va had hwëđëh pëtëđëhawo,

¹⁵ wapary ña had ryëhwëra vēntēvēnt facënik hnë hwëđëh nkehawo do kopa lëwu ÿa had uwac wënka wov ñënkadëhawo.

¹⁶ Hnë vák rëhw lëwu hna, wahal mbëđ gë wahi mënkweko. Wës lëwu hna sëlame ÿakënik hwëhn waņëkan waki sahnédëho, do yëka lëwu ÿa ntancëko had ulav g'anent.

¹⁷ Ga nuđuha, njobuho haryënkw lëwu had cëmëbu. Më tindëko vák rëhw lëwu ÿa do nteho: «Antë ntaki! Ami ye Aryënkweyënkwa a gë Arëkwa ÿa,

¹⁸ Ale yënëđ a. Cëmëbuho, do wëli tame ale yënëđ kwëlëkwël yeđu. Visëđëta icëm va wënkëbu do gë viva ÿëwa vësëm ÿa.

¹⁹ «Awa kerëry vile hnuru va: vile ye gaki va do vile yejëk va.

²⁰ Wëli ile pëhnëtanëk wahal mbëđ gë wahi wale hnuru hnë vák rëhw mën ÿi do gë wayul sanu mbëđ gë wahi wahwëhn walampu: wahal mbëđ gë wahi wi wamëleka vacery sali mbëđ gë vaki vi ye, do gë wayul mbëđ gë wahi wahwëhn lampu wa, vacery sali mbëđ gë vaki vi ye.»

2

Soņe ile kerëhnëkëhni San vacery sali mbëđ gë vaki

Soņe acery sali mbë Efes

¹ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Efes ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale wënkëk wahal mbëđ gë wahi hnë vák rëhw lëwu do yasëđ fagant hnë wayul sanu mbëđ gë wahi wahwëhn walampu wa:

² Njëtëbu vantiyehn hun va, ikamëna hun ña do gë iduñëna hun ña. Njëtëbu kodiluhna aryuñënanëhnuni vēle lid wëh va, njëkëhnahnërunëhëhni vēle wëcad vēfayik wok vēyena paryi va do tëkatërun vēwër ye.

³ Nduñënarun, korotërun soņe wac mën wa do cilëtaluhna.

⁴ «Bare nke ile surëđëmu: goluhna aňanduno gë kobëri ka.

⁵ Awa, dënkweťaryin le njojërun hna, gwëcëťaryin vankeya va do avokanu anjasa ndënkweťaryënkwa hun ña. Ge ñwëjërun gwëcëťadiluhna vankeya va, njiryidëfu ÿal hun hna do ntihëtëđëfu wayul walampu hun wa.

⁶ Bare nkehëhna ile fërenak hnë wuhnë: had ami, ñewëđun vënjasa vēva Nikolayit va.

⁷ Ale hwëhñak vanëđ nkwëry wante ntehnëđëhëhni Iyir ña vacery sali va. Ale wëkëk a mawëryanëđëfuha tok atëh uwám nte ye hnë arayen Wënu hna.»

Soņe cery sali mbë Sëmirën

⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Sëmirën ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale ye Aryënkweyënkwa a do Arëkwa ÿa, ale sëmëko do mbokaj wám li:

⁹ Njëtëbu horot hun ÿa do gë haýëhñah hun wa, bare ile ye toña ÿa, mbetarun! Njëtëbu wameh wante nësëđëni vēryampo soņe hun ÿa. Vërac ntehnëđëni wasëwif nkeni bare gena toña: calinja mba Sintani nkeni!

¹⁰ Antë ntaku gë horot le ÿađ nkewu ÿa. Wëli, Sintani njëkëhnahnëđëhu ntojatëhni vēyañah hnë wuhnë kaso hna, do wafac pëhw horotëđun. Kahnëndaryin hafo hn'icëm hna do njëđadëmu apënkwa imëk, uwám sër wa.

¹¹ Ale hwëhñak vanëđ nkwëry wante ntehnëđëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a cëmëđina cëm kigëna ña.»

Soņe cery sali mbë Perëgam

¹² «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Perëgam ña:

«Wëli wante ntehnëk ale hwëhñak sëlame ÿakënik hwëhn waņëkan waki ña:

¹³ Njëtëbu hn'ile ntëđërun hna, hn'ile nke inaw Sintani hna nke. Ha, ÿal hun hna ntëđëk Sintani ÿa, bare nkorun ayawënu uwac mën wa, gwajëluhna ikwëťahn hun ña ÿal mën hna wëla fac le ndawiko Antipas, seđë hahnëndak mën a.

¹⁴ «Bare nke vile surëdëmu: kwëhnarunëhëhni hnam vahnë vële rëfëd ikaraj Balam inja; nkabëka Balak tëndëhnhëni urënd vëva Isërayel soje tokehnëhni faÿar fale sënahnik sadëha wamën wawër do nkwapandëni.*

¹⁵ ÿal hun hna fëna, kwëhnarunëhëhni vahnë vële rëfëd ikaraj vëva Nikolayit va.

¹⁶ Awa, gwëcëtëryin vankeya hun va! Ge gwëcëtëluhna vankeya hun va tame njiryidëfu gë ÿal hun, do mëtaryëdëfuhëhni vahnë vi gë sëlame wës mën ÿi.

¹⁷ Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a njëdadëfuhä tok man* le soÿik ÿa do g'itaka yerah; hnë itaka tac kerik uÿac hasëk ule nkok yëtëna ahnë, ge gena ale hnuÿad ÿa.»

Soje cery sali mbë Tiyatir

¹⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Tiyatir ña:

«Wëli ile ntehnëk Aju Wënu ña, ale fëtëdëhaÿo vinkër vi had hwëdëh do wapary ña had ryëhwëra vëntëvënt facënik hnë hwëdëh nkehaÿo.

¹⁹ Njëtëbu vantiyehn hun va gë inahn hun ña gë ikwëtahn hun ña g'iyoh hun ña g'iduñëna hun ña. Iyoh hun nte yabëk ntëbi mbë kobëri ña.

²⁰ «Bare nke ile surëdëmu: memaÿehneluÿahna asëval a, Yesabel, ale liyak ahnësëhn Wën, tokahni vëyohal mën va ñanjëndëdëhëhni nkwapandëni do tokëndëni faÿar fale sënahnik sadëha wamën wamër.

²¹ Njëdabuha ampëd soje gante kod nkwëcëtahn ankeya ntëÿu ña, bare ñadëfina tav igwafa dëÿu ña.

²² Soje rac ntonjëdëfuhä hn'ipad, umë gë vële gwafalandëni va, hn'ile korotëdëni dëf. Ntidëfu rac ge vëravëna viwëh vile ntidëniho g'asëval arac.

²³ Ndaÿëdëfuhëhni vële rëfëdëha va. Koyëna fop vacery sali va njëtëdëni ami ye ale yëtëd ile yehëhni vankaf hni hna wasakahn hni hna. Ale-wo-le hnë ÿuhnë, ile ntik ÿa, sosëdëfuhä.

²⁴ «Bare ÿuhnë vëvë acery sali mbë Tiyatir, vële wok vërfëfëna ikaraj viÿë vahnë, ÿuhnë vële wok ñëjaluhna ile macëdëni watëÿwah wante cowëk Sintani, ntehnëdëmu: dëfëndëdëfiluhna idëb kawäry.

²⁵ Bare yaÿwënyin ile hwëhnarun ÿa hafo yiryiwu.

²⁶ «Vële woÿ ndokujëhnhëndëniho hafo hn'ile tëkwëk hna, vëhni yeÿ vële wëkëk va. Njëdadëfuhëhni imëk hnë wayal hna.

²⁷ «Naÿwëhnhëndëhëhni gë ryoko ryëhwëra: nihëdënihëhni had gante nihëde vapeya intil.*

²⁸ Inji mëk ndampo fo nke g'inte hnuÿabu gë Rëm mën ÿa. Njëdadëfuhëhni fëna ikol mbë g'acahnëfëd ña.

²⁹ Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va!»

3

Soje cery sali mbë Sarëdes

¹ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Sarëdes ña:

«Wëli ile ntehnëk ale wënkëk wayir mbëd gë wahi Wënu ña gë wahol mbëd gë wahi wä: “Njëtëbu vantiyehn hun va. Njëtëbu vahnë va ntiyahnëkëhni vëfëren fo worun, bare cëm ña yerun.

² Kwëtëryin hakili do yaÿwënyin ile wok hnë ÿuhnë soje antë cëm kabë kamahnëbu wëla doku hun ryampo padëna haryënkW Wën mën hna.

³ Awa dënkwëtaryin wanës Wën wante haranjirun do wëryërun ña; yaÿwënyin do gwëcëtaryin vankeya va. Age kwëtëluhna hakili, njiryidëfu had ale; yëtëdëluhna hnë watë li njiryidëfu hnanjëtü ÿa.

⁴ Bare nkeni vëryampo Sarëdes hna vële wok vëronkënéna viÿi vilëÿ hni va. Vërac viyerah cuÿadëni do tëfëledëfun g'ami, kabë tëfahnëkëhni rac.

⁵ Vële wëkëk va vacuÿ vajerah cuÿadëni; pëhwëcëda muk wamac hni hnë kayëte uwám hna. Tase Rëm mën gë wamëleka wadëÿu pëyahndëfu ami hwëhnhëhni.

⁶ Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va.”»

Soje cery sali mbë Filadelëfi

⁷ Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Filadelëfi ña: «Wëli ile ntehnëk Afacah a, ale ye toña ÿa, umë wënkëk sëdëta Ahnaÿ David ÿa, umë fidëtëd do ahnë kodëna mbokary pid, umë fidëf do ahnë kodëna pidët:

⁸ Njëtëbu vantiyehn hun va. Wëli kwëtëhnëmu haryënkw hun rënka fidëtik le nkok kodina pid ahnë. Njëtëbu toye fo kwëhnarun fanka fa, bare njawënerun wanës mën ña do yahëtalunohna alehnu yëtëluhna.

⁹ Wëli, njëdafëmuni vahnë vëvë hnë calina mba Sintani, vële lehnëf wasëwif nkeni vi, bare wayena. Ha, ntidëfu njiryini ndëkwëhnëni haryënkw hun, do njavëtëdëni ñahnëmu.

¹⁰ Kabi njawënerun wapacëk wanës mën ña, awa ami fëna njawënedëmu hnë wati horot sankaf le yijëd hnë duniya li fop soje tējini vële lëdëk nkal vi.

¹¹ Biyëdina njiryidëfu. Yawëneryin ile hwëhnarun ña, soje antë ahnë nuf apënk nte fënkwirun kabi mëkërun.

¹² Ale wëkëk a, ntidëfuha ryoko sank hnë Cery Cankaf Wën mën hna do bokëdina cahn muk. Kerëdëfuha uwac Wën mën wa do uva inaw Wën mën ña, Yerusalem hasëk, le sëlid g'ambin darël Wën mën hna. Kerëdëfuha fëna uwac hasëk mën wa.

¹³ Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëni Iyir ña vacery sali va.»

Soje cery sali mbë Lawodise

¹⁴ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Lawodise ña:

«Wëli wante ntehnëk ale wacëde Amina ña, sedë hahnëndak do ye toña ña, ale ye sankaf hnë fop vile ntik Wënu ña:

¹⁵ «Njëtëbu vantiyehn hun va: yamëluhna yakëluhna. Bare ñakëndëbu ayamu ma ayaku!

¹⁶ Awa, kabi yakëluhna do yamëluhna, fagant fo nkerun, nkurëdëmu.

¹⁷ Ntehnëdun, mbetarun, nuñarun hnapul yabah do ñon gojëluhna. Bare yëtëluhna meku, njiwëhnërun, kayëhnërun, mëpërun do ñas fo yerun.

¹⁸ Soje rac yabahnëdëmu alawu ñal mën li sanu le facënik hnë hwëdëh yi, soje avetahnu paryi. Dëwaryin fëna viyi viyerah asudandu, antë mbok cëfëhnu ige ñas fo ña. Dëwaryin kat vëlo soje ayehnahnu vinkër hun vi ahnundu wapacëk.

¹⁹ Ami, niradëfuhëhni do catënëdëfuhëhni fop vële ñahnëbu va. Awa yohëryin, gwëcëtarin vankeya hun va!

²⁰ Wëli, rënka hna kahnëbu do mbankëdëfu. Age ahnë nkwëryëk kopa mën ña do pidët rënka ña, tënëdëfu ñalu hna do tokëlahnëdëfu.

²¹ Ale wëkëk a ntañëndëdëfuha darël mën hnë tinki naw mën hna, had gante mëkëbu ka, ami fëna, do lañantiwu gë Rëm mën ña hnë tinki naw lëwu hna.

²² Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëni Iyir ña vacery sali va.»

4

İcëmb ña Ambin hna

¹ Ga ndëcëk watac, më hnuvu rënka le fidëtik ambin hna. Kopa ryënkwëryënkw le wëryëbuho hnësëhnëdëhowo had lënkwa ña, më ntehnëko: «Kayi ani, rufi ile rëfëka tēki haryënkwa ña.»

² Iyir İpacah ña tënëkëleho tañ. Hnulehnu nkeho tinki ahnaw mbin hna, do hnë tinki ahnaw tac ahnë lañako.

³ Ale lañako ña pëtëdëho had wëraka wanëfak, wale wacik jasëp gë sarëdëwan. Tinki ahnaw ña icar ulaw hwërëkawo nte fëtëd had itaka nte wacik emerod.

⁴ Caharañ hnë tinki ahnaw tac, watinki ahnaw wafëhw wahi gë wahnah (24) yeho. Hnë watinki ahnaw watac, vicër wafëhw wahi gë vëhnah (24) lañako. Viyi viyah cudaniho, do pënkwanı vapënkwa sanu ahnaw.

⁵ Tinki ahnaw hna cahnidëho wabilëbil do wakopa do gë waparar. Haryënkwa tinki hna warëh lampu mbëd gë wahi fëtëdëho: wayir mbëd gë wahi Wënu ña yeho.

⁶ Haryënkwa tinki ahnaw hna nkeho had wov lancah, le wëntëlëk gë ancëka. Darël tinki ahnaw hna caharañ, nkeniwo wulaw wahnah wale hwëhnak kore vinkër haryënkwa gë kamëhni.

⁷ Ntañ dënkwëryënkwa ña gë vësëhn mëntëlëniho, kigëna ña gë fëndahni mëntëlëniho, tarëna ña yëka ahnë kwëhnako do inahëna ña gë jaro nte wayëd yan mëntëlëniho.

⁸ Wulaw wahnah wa, ntañ-wo-ntañ, vampañ imbëd g'andaw kwëhnako, do kore vinkër kwëhnaniho yan gë gëd per. G'anent gë g'umëd njëwëdëniho kwëlëkwël:

«Pacëru! Pacëru! Pacëru!
Ahnëhn, Wën Hwëhn Fanka Fop,
wëjë ale yeho, ye do yijëd!»

⁹ Do nte-wo-nte njëwëdëniho wulaw wahnah wa icëmb g'untënah do g'icamehn soje ale lañak hnë tinki ahnaw ña, Ale yënëf avë kantëm a,

¹⁰ vicër wafëhw wahi gë vëhnah va (24) ndënkwëhñëdëfëniho haryënkw hnë ale lañak tinki ahnaŵ ŷa, cëmbëdëfënihawo Ale yënëd avë kantëm a, ntonjëdëfëniho vapënk w sanu vantëŵ hni va, ntehnatëndëni:

¹¹ «Ahwëhn, Wën fu, tëfëki ahnuŷa
icëmb inja g'untënah ŷa do gë fanka fa,
kabi wëjë lik fop,
wëjë ŷadëho nke koyëna rac, nkelehn.»

5

Kayëte ŷa gë Fape fa

¹ Tac më hnuhu hnë vák rëhw ale lañako hnë tinki ahnaŵ hna kayëte nte fëŷik, keru bambery gë ipër per do ñamëndëlehni gë wuya wahwënta mbëd gë wahi.

² Tac më hnuŷuha mëleka hwëhn fanka le rëy gë kopa sankaf: «Mo tëfahnëk nke aŷamët ile ŷamëndëlehnik ŷi do pëŷët kayëte ŷi?» ³ Wëla aryampo gelohna mbin hna, nkal li ma kwëŷët nkal li janama hna, ale holëko pëŷët kayëte ŷa, njëk ile herik bambery ŷa.

⁴ Do rac koyehñëdëho d'us kabi ahnë gena ale rëfëkawo nke afëŷët kayëte ŷa, njëk bambery.

⁵ Awa aryampo hnë vicër hna më ntehnëko: «Boka ho! Yëkëryehna, ivësëhn vë hnënk Yuda ŷa,* ale hnagik hnë hnënk Ahnaŵ a David, umë ale wëkëk a lihëtëd ile ŷamëndëlehnahnik kayëte ŷa do fëŷëtëd.»

⁶ Tac më hnuŷuha Fape ga kahnëk fagant tinki ahnaŵ, kwëratëniha wulaŵ wahnah do gë vicër. Mëntëko had kácik. Wamiry imbëd gë waki kwëhnako gë vinkër mbëd gë viki, vinte ye wayir mbëd gë waki Wën vinte sañëtik hnë nkal hna fop.

⁷ Fape fa pëŷako soŷe tëbahn kayëte hnë vák rëhw ale lañako hnë tinki ahnaŵ hna.

⁸ Ante tëbak kayëte ŷa, wulaŵ wahnah ŷa gë vicër wafëhw wahi gë vëhnah va (24) njonihonkal hna haryënkw lëŵu. Ale-wo-le hnë vëhni itëmp mënk wëko do gë vañërya sanu tëm pah idud, inte yeho wayëfa vëfacah wale hayëndadëho g'ambin.

⁹ Hnëŵ hasëk njëwëdëfëniho:

«Tëfëki ahnuŷa kayëte ŷi,
ayamët ile ŷamëndëlehnik ŷa,
kabi káciruhon,
do ntaŷëtëruhëhni soŷe Wënu ŷa,
vahnë hnë wahnënk hna fop
gë vanësa hna fop gë wabulunda hna fop
do gë wayal hna fop;
gë sat hu ŷa,

¹⁰ ntiruhëhni inaw vësëna wasadëha Wën fu ŷa,
do nawëdëfëni nkal li.»

¹¹ Tac më yëkëbu do wëryëbu kopa wamëleka wayabah, wawuli wawuli, kodelohna ndëkwini. Caharaŷ tinki ahnaŵ hna, wulaŵ wuhnah hna do gë vicër hna kahnëniho.

¹² Njëwëdëfëniho gë kopa sankaf:

«Fape fante haciko fa,
umë ye ale rëfëka nuŷa fanka fa, gë hnapul ŷa, g'uyët ŷa, g'imëk inja,
g'untënah ŷa, gë icëmb ŷa do gë cëkwary ŷa.»

¹³ Do nk wëryëdëfuhëhniwo fëna fop vile ntik Wën va ambin hna, gë nkal hna, gë kwëŷët nkal li janama hna, gë wov hna do gë fop le yehëhna hnam ŷa, ga ntehnëdëni: «Ale lañak tinki ahnaŵ ŷa gë Fape fa nke icëkwary, g'idënen, g'icëmb do gë fanka, kwëlékwëll!»

¹⁴ Do wulaŵ wahnah ŷa ntehnëdëfëniho: «Amina!» Do vicër va njonihonkal li soŷe cëmbahnënihëhni Ale lañak tinki ahnaŵ ŷa gë Fape fa.

6

Soŷe ipëŷët kayëte

Soŷe ñamëndëlehn idënk wëryënk w

¹ Awa, nuŷuha Fape fa ga nihëk ñamëndëlehn dënk wëryënk w hnë mbëd gë wahi hna, wëryëlehnëŷa intaw dënk wëryënk w hnë wahnah hna ga ndekaŷ had farat, nësätënd: «ŷij!»

² Hnulehnëwa ipahnac yerah. Ale hayëkawo ya unwary mënkwëko. Më njëdayik apënk wëwëk, tèk nke awëk do njilehn mbok mëk kat.

Kigëna

³ Ga nihëk ñamëndëlehn kigëna ña, wëryëlehnëwa intaw kigëna ña ga ndekaf, nësätënd: «Yij!»

⁴ Hnulehnëwa pahnac kawary bëntah had hwëdëh. Ale hayëkawo ya hnuÿako imëk soje ntihët yam ya nkal li, soje ndawëlahnëndëni vahnë. Më njëdayik sëlame sankaf, njilehn.

Tarëna

⁵ Ga nihëk ñamëndëlehn tarëna ña, wëryëlehnëwa intaw itarëna ña ga ndekaf, nësätënd: «Yij!» Hnulehnëwa pahnac bahnah. Ale hayëkawo ya ile yanjande mënkwëko.

⁶ Wëryëlehnü had kopa fagant wulaw wahnah hna ga nësëd: «Ile ryokuñahnik fac ryampo ya, yanjeh vantimp fo ntawahnëd, ile ryokuñahnik fac ryampo ya wayanjeh warar wëmalu fo ntawahnëk. Ge wagu ña ye, g'uñen uña, nko koyëna.»

Nahëna

⁷ Ga nihëk ñamëndëlehn nahëna ña, wëryëlehnëwa ntaw nahëna ña ga ndekaf, nësätënd: «Yij!»

⁸ Hnulehnëwa pahnac ñunënkah. Ale hayëkawo ya, Icëm maciko, do yëwa wësëm ya rëfëlehnëdëhawo. Njëdayiniho mëk inja hnë sah ryampo hnë wasah wahnah ñuniya li, soje ndawënihëhni vahnë va gë sëlame ya, gë inte ña, gë wates ña do gë wulaw wuyapah wa.

Bëryëna

⁹ Ga nihëk ñamëndëlehn bëryëna ña hnulehnuwëhni, kwëyët le cënafe sadëha hna, walaŵary wële ryawiko soje ikahnënda dëw hni ña wanës Wën do kabi wasefe lëwu nkeniho.

¹⁰ Ndekadëniho ñus: «Wëjë, Ahwëhn a, ale ye Afacah a, ale ye toña ya, hafo guve napëdu ahitiñëhni vahnë wëwë nkal vi awëcagëhni soje sat fu le ndehëtëni yi?

¹¹ Awa më njëdayini ale-wo-le acud jerah cankaf, tac ntehnini nduñënani toye, hafo padëni fop wële ryokuñëhnëdëha Wën va, rëfëka ndawini had gë wëhni ka.»

Kwëhn mbëd gë ryaw

¹² Ga nihëk ñamëndëlehn ikwëhn mbëd gë ryaw inja, inkal ña ñënkako ñus gë fanka, hnulehnu ulaw wa mbahnëlehn had waÿehni do ulepera wa mbëntëlehn had wasat.

¹³ Wahol wa njolehni nkal li, had gante njojëd wanuÿ ka ge sël sankaf ya ñënkëka.

¹⁴ Ambin ña më njik had kayëte fëÿëde, do fop wahuÿ wa gë watinti ña kërëniko hn'ile nkeho hna.

¹⁵ Wati rac, wëhnaŵ wëwë nkal vi, gë wakamari ña, gë wësankaf wasodafe wa, gë wëwetak va, gë wëhwëhn fanka va, gë wëramp va do gë vahnë wële ye afaya va, fop cowaniho hnë wakary hna do gë hnë wëraka wahuÿ hna.

¹⁶ Ntehnëdënihëhniwo wahuÿ wa gë wëraka wa: «Yohahniëfu, do cowëryinëfu ñawët yëka ale lañak hnë tinki ahnaŵ aÿi do gë antawah Fape ña!

¹⁷ Fac sankaf ntawah ntëw hni ña tëkik: mo hof mëkanti?»

7

Bulunda gë yavëta Wën

¹ Ga ndëcëk rac, më hnuñuhëhni wamëleka wanah ga kahnëni hnë wahëd wahnah wavë nkal wï. Pëläni wasël wahnah wavë nkal wï, soje sël ya antë mbok cël nkal li, wov hna do fëna wëla hnë atëh ndampo.

² Do më hnuñuha mëleka haŵary ga kayëd gë cape pëhna lav. Mënkwëko ile lihande iyavëta mba Wën paryi. Ndekandëhëhni ñus wamëleka wanah wante yëdayiko imëk mbëwehñëni nkal inji gë wov yi:

³ «Antë avëwehnu nkal inji, wov yi, watëh vi, hafo lifuni yavëta wayëka hna wëyohal Wën va.»

⁴ Tac nkwëryëbu vahnë wële hnuÿak yavëta ya tëkëni wawuli keme gë wafëhw wahnah gë wënah (144,000). Wëhni wahnënk vijë Isërayel hna fop matiniho:

⁵ hnë hnënk Yuða hna: vahnë wawuli pëhw gë wëhi (12,000) liyiko yavëta ya;

hnë hnënk Riben hna: vahnë wawuli pëhw gë wëhi (12,000);

hnë hnënk Gad hna: vahnë wawuli pëhw gë wëhi (12,000);

⁶ hnë hnënk Aser hna, vahnë wawuli pëhw gë wëhi (12,000);

hnë hnënk Nefëтали hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
 hnë hnënk Manase hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
⁷ hnë hnënk Simeyfo hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
 hnë hnënk Levi hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
 hnë hnënk Isakar hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
⁸ hnë hnënk Sabilon hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
 hnë hnënk Yosef hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);
 hnë hnënk Besame hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi ntiyiniho yavëta (12,000).

Wabulunda mbin hna

⁹ Ga ndëcëk rac, më hnuhëhni kore vahnë vële wok kodena ndëkwini. Vahnë vëvë wayal fop yeho gë wahnënk wã fop gë wabulunda ña fop do gë vanësa va fop. Haryënkw tinki ahnañ hna kahnëniho do gë haryënkw Fape fa, viyï viyah ntiyaniho do mënkweni wayund.

¹⁰ Ndekadëniho ñus:

«Ipeh iña hnë Wën fu, le lañaak hnë tinki ahnañ hna, matik do gë Fape hna.»

¹¹ Wamëleka ña fop caharañ tinki ahnañ hna kahnëniho, gë vicër va do gë wulaw wahnah wã. Ga nkwëryëdëniho ile nësëdëniho vahnë ya, ndëkwëhnedëniho hafo wayëka wã ñak nkal ña do cëmbëdënihawo Wënu ña.

¹² Ntehnëdëniho: «Amina! Arabi idëwan ña, gë icëmb ña, g'usery wã, g'icamehn iña, g'untënah ña, g'imëk iña do gë fanka fa kwëhn Wën fu ña kantëm! Amina.»

¹³ Awa, acër aryampo më tëyëko: «Vële liyak viyï viyah vi, vëhni mo ye do ne matini?»

¹⁴ Më lëkwabuha: «Ahwëhn mën, njëtëru!»

Tac më ntehnëko: «Vële wãtik horot sankaf va ye. Ndagëni viyï vilëw hni va do njerënëni hnë sat Fape hna.

¹⁵ Soje rac nkeni haryënkw tinki Wën hna do ndokuñëhnedëniha g'anent gë g'umëd Cery Cankaf ntëwu hna. Ale lañaak hnë tinki ya keryëdëhëni.

¹⁶ Bokëdina njohni inte, bokëdina njohni wënka, do ulav wã bokëdina njahni, ma yakah hañary,

¹⁷ kañi Fape fante ye tinki ahnañ hna yed ahekery alëw hni ya, do njiryeryëdëhëni gë wahayalin wënka uwám ka. Do Wënu ña pëhwëcëdëhëni fop wankwën ña vinkër vidëw hni hna.»

8

Soje ñamëndëlehn ikwëhn imbëd gë wahi

¹ Fape fa, ga nihëk ñamëndëlehn kayëte ikwëhn mbëd gë wahi ña, ambin ña ndemëhnahehn mpëd.

Soje walënkw mbëd gë wahi

² Tac më hnuhëhni wamëleka mbëd gë wahi hahnëko haryënkw Wën hna; walënkw mbëd gë wahi njëdäyiniho.

³ Mëleka hañary më njijëk ñëw haryënkw le cënade sadëha hna; ile fëdande iduf mënkwëko, gë sanu ntiyiko. Më njëdäyik ñuf yabah soje pëd hn'ile ntide sadëha hna gante kayahned hwëcic ha gë wayëfa wëfacah va fop g'ambin. Hn'ile ntide sadëha hna, gë sanu ntiyiko do haryënkw tinki ahnañ hna nke.

⁴ Hwëcic iduf ña gë wayëfa wëfacah na hnë vák mëleka hna matëko kay hafo Wën hna.

⁵ Tac mëleka ya më nufëk ile fëdande iduf ña, pëbënëk hwëdëh hn'ile cënade sadëha hna, nton ñuniya hna. Awa pëgwëlehn tan wakopa waparar, wakopa, wabilëbil, do nkal iña ñënkalehn.

⁶ Wamëleka mbëd gë wahi wante wënkëko walënkw mbëd gë wahi ña pëhwëtalehnëni soje ntënkweni.

Soje icël lënkw ryënkwëryënkw

⁷ Mëleka ryënkwëryënkw ya cëlëko lënkw lëwu ya: wënka wagurye gë hwëdëh, hnañwëlëk gë sat, ndehëtik ñuniya hna. Cape ndampo hnë vatar ñuniya hna ñagëko, do tëh ndampo hnë vatar vante ye ñuniya hna fëna ñagëko do fop idël ña ñagëko.

Soje icël lënkw higëna

⁸ Mëleka higëna ya cëlëko lënkw lëwu ya: ile wëntëlëk g'ikuñ cankaf nte yagëd lonjik wov hna. Cape ndampo hnë vacape vatar wov hna mbacako wasat,

⁹ sah ryampo hnë wasah warar le-wo-le yënëd wov hna mbëvehniko. Do hnë fop wakulu wavë ñuniya wi, sah ryampo hnë warar hna mbëvehniko.

Soje icël lënkw rarëna

¹⁰ Mëleka rarëna ya cëlëko lënkw ya: më njojëk g'ambin ikol cankaf nte yagëdëho had hwëdëh hucankaf. Sah ryampo hnë wasah warar wasën wasankaf hna fop do hnë wahayalin hna fop njojëko kol inja.

¹¹ Ikol tac, Wunkah maciko. Wënka wante njohahnëko ña mbacako wunkah do vëyabäh cëmëniho kabi wënka watac ceniho.

Soje icël lënkw nahëna

¹² Mëleka hnahëna ya cëlëko lënkw ya: cape ndampo hnë vacape vatar lav hna ndafiko gë cape ndampo hnë vatar lepera hna do gë kol ndampo hnë wahol warar hna, soje antë nkoryary idanc dëwu ña. Koyëna, fac ya nkoryeryina idanc dëwu ña do umëd ña fëna.

¹³ Awa tac më hnuëbuha do wëryëbuha jaro nte wayëdëho yan do ryekadëho dus: Kata! Kata! Kata fëladëhëhni vële lëdëk nkal vi soje wamëleka watar wañëntaŵ wante fëhwëtaf cëlëni walënkw walëw hni wa!

9

Soje icël lënkw vëryëna

¹ Mëleka vëryëna ya cëlëko lënkw ya: më hnuëbu ikol ga njojëko nkal li mati g'ambin. Ikol ña njëdayik sëdëta hatëh hatëwah.

² Ikol ña më picëtëk rënka vë hnam ya do hwëcic cahnëlehni had hwëcic nkula cankaf. Rac huyëndanëk ulav wa g'ambin ña fop.

³ Do hnë hwëcic hutac cahnëdëniho vampul campëndëni nkal li. Njëdayiniho imëk ile wëntëlëk g'imëk wafawëry wa.

⁴ Mbañëhniho antë përekänëni idël mbë nkal ni, ma vatëh, ma vatëh rëhël vi. Tëfëkëhni tonihëhni vahnë vële wok vëliyina yavëta Wën fo hnë wayëka walëw hni hna.

⁵ Vëwawëryanilohna ndawënihëhni, bare korotehnhëhni hnë wadepëra imbëd. Horot le ntidënihëhniwo ya mëntëlëko had gante korotehndëf ito fawëry ka.

⁶ Hnë wafac warac vahnë va njëkëlehnëdëni icëm ña bare vëhnuëdina. Përdëdëhëhni cëmëni, bare icëm ña ñawëtafëhëhni.

⁷ Vampul va gë wafahnac wale fëhwëtak uwët mëntëlëniho. Iñë le ye had apënk w sanu ahnaŵ yehëniwo vankaf hna, do wayëka walëw hni wa had wëva vahnë nkehëhniwo.

⁸ Imul dëw hni ña had ifa vësëval nkehëhniwo, do wabeñ wadëw hni ña had wëba wabësëh nkehëhniwo.

⁹ Wasakahn walëw hni wa had wajand waryëhwëra ntiyani nkehëhniwo, do wënaŵ vampaŵ vantëw hni va had wënaŵ saret hwëhn wafahnac wayabäh wale yaryëd gë uwët nkeho.

¹⁰ Wasavët wa had wafawëry nkehëhniwo g'ile tohahnëdëni. Hnë wasavët walëw hni hna nkeho fanka falëw hni fale koroteyehnahndëfëhniho vahnë hnë wadepëra mbëd hna.

¹¹ Ahnaŵ alëw hni ya, mëleka hatëh hatëwah yeho. Uwac lëwu gë Wa-ebëre ña Abadon yeho, do gë wagërek ña, Apoliyo, umë fëhnëtanëk Avëvehn.

¹² Kata ryënkwerëyënk w ya ndëcëk. Wëli, wakata waki vokëd tëki.

Soje icël lënkw hwëhn mbëd gë ryaw

¹³ Mëleka hwëhn mbëd gë ryaw ya cëlëko lënkw ya: më wëryëbu kopa le wätiko hnë wamiry wahnah wavë tabali sanu hn'ile cënafe sadëha hna, ile yeho haryënk w Wënu ña.

¹⁴ Ntehnëdëhaŵo mëleka hwëhn mbëd gë ryaw le wënkëko lënkw ya: «Pëtëryihni wamëleka wanah wante yabik vambëj sën sankaf le wacëde Efërat.»

¹⁵ Awa wamëleka wanah wante fëhwëtako soje wati ya, gë fac ya, gë lepera ya do gë bëhn ya, pëtiniho soje ndawëniha aryampo hnë vërar hna.

¹⁶ Nkwëryëbu ga ntehnëde, wasodafe wahwëhn wafahnac wa, wawuli wuli wakeme waki nkeniho (200,000,000).

¹⁷ Awa nuëbuhëhniwo wafahnac wa gë vële hayëkëhniwo va: cuëfaniho wayand waryëhwëra wavëntah had hwëdëh, bulu do yalëwaye. Vankaf wafahnac wa had vankaf wabësëh nkeho. Hwëdëh nkusëdëniho gë hwëcic do gë vëd le fëdëd.

¹⁸ Aryampo hnë vahnë vërar hna mbëvëko gë hwëdëh, gë hwëcic do gë ivëd le fëdëd.

¹⁹ Fanka wafahnac wa hnë wawës walëw hni hna nkeho do gë wasavët walëw hni hna; wasavët walëw hni wa gë walën mëntëlëni, kwëhna n vankaf do gë rac mbërehnahndëfëni.

²⁰ Vahnë vële woko vëvëvëna va, vëravëlohna icëmb wayine ña gë vile përeni gë wëbák wadëw hni: wamën wamër sanu, gë koryi, gë waryëhwëra, gë wëraka, do gë wadëhwa; wamën wale wok kodina nu ma nkwëry ma njas.

²¹ Fëna vëravëlohna idaw vahnë, gë kavëla ntëw hni ña, gë ndakëntal meh ntëw hni ña do gë ule lëw hni wã.

10

Mëleka ÿa gë fëkayëte fapëyik fa

¹ Më hnuëbuha mëleka hawary hwëhn fanka sëlidëho g'ambin. Añar fëryëkawo do car ulaw yehawo ÿan nkaf ntëwu hna; yëka lëwu ÿa had ulav nkehawo, do wapary wadëwu ña had sahnunt hwëdëh nkehawo.

² Fëkayëte fante fidëtik mënkwëko. Tindëko fary rëhw lëwu ÿa wov hna do rahahn ÿa nkal hna,

³ tac ndeka gë fanka, had vësëhn yërëlak. Ga ndekak, waparar mbëd gë waki yëmëko.

⁴ Ga nëmëk waparar mbëd gë wahi wã, ñadëfuho heru, bare kopa wëryëbuho g'ambin ga ntehndëfo: «Antë aher ile nëmëk waparar mbëd gë wahi wï, tavëry cowã.»

⁵ Tac mëleka le hnuëbuho ga tindëko fary rëhw lëwu wov hna do rahahn ÿa nkal hna, më njelëk vák rëhw lëwu ÿa g'ambin,

⁶ më ntëkëk g'u'wac ale ye kwëlëkwël ÿa, ale lik ambin gë ile ye hnam ÿa fop, gë nkal inja gë le ye hnam ÿa fop, gë wov ÿa gë le ye hnam ÿa fop ntehn: «Ñoñ bokëdena napi:

⁷ hale ntënkwe'd mëleka hwëhn mbëd gë waki ÿa lënk w lëwu ÿa, awa Wënu ña padëndëf viyë visiyamah, gante pëyakëhniwo ka vëyohal vëlëwu wakila ña.»

⁸ Do kopa le wëryëbuho ga nësëhndëfo g'ambin ÿa mboko nësëhne kat: «Yiry ahnuf kayëte nte fidëtik hnë vák mëleka le rindëk fary ryampo hnë wov do yëntaw ÿa nkal hna.»

⁹ Gë vëhni mëleka njidëfuho rëyëwã njëdawo fëkayëte fa. Më ntehnëko: «Tebary do tokëry. Nkunkëd ñonk hu hna bare wës hu hna ntëmëd had wadëj.»

¹⁰ Më rebabu fëkayëte fa hnë vák mëleka hna do rokëbu. Wës mën hna ntëmëko had wadëj, bare ga kohnëbu nkunkëko ñonk mën hna.

¹¹ Tac më lehnibu: «Afo avok afëyahh ile pëhnanëhnikëhni Wënu ña wabulunda wayabah, gë wayal wayabah, gë vanësa vajabah do gë vëhnaw vëyabah.»

11

Wasede wahi wã

¹ Tac ahnë më njëdako uriry le ÿañande, do nteho: «Yiry ayan Cery Wën Cankaf ñi gë hn'ile cënade sadëha hna do dëkwëryihni vële sëmbëdëha Wënu ña hnam.

² Bare selete vë pë Cery ÿa, tavëry, antë ayan, kañi vële wok vëyëtëlahna Wën va ma'wëryanëdëni nkëhëni nkol naw cëvah ña hnë wadepera wafëhw wahnah gë wahi (42).

³ Ma'wëryanëdëfuhëhni wasede wahi mën wã, vële sudak viyi icëm va, imëk pëyahndëni wanës Wënu ña hnë wa'yi wafac wuli gë wakeme waki gë wafëhw mbëd gë ryaw (1,260).»

⁴ Wa'yi wasede wahi ye vatëh oliv vaki va do gë wayul walampu wahi wale ye haryënk Ahwëhn nkal ña.

⁵ Ge ahnë ñad ntihi uweh, hwëdëh sahnëd wawës walëw hni hna do mbëvehndëhëhni vële yëwëkëhni va. Ha, ale ÿad ntihi wëh wã tëfëka ndawï koyëna.

⁶ Wa'yi wasede wahi kwëhnani imëk soje pidëni ambin, mema'jehnahndëni antë mbok tëv hnë wati le pëyahndëni wanës Wën hna fop. Kwëhnani fëna imëk soje nkwëcëtëni wënka ña nke wasat do cëlëndi nkal li sifa uweh fop, nte-wo-nte ñadëni ña.

⁷ Ge puhnani wafac ucedëya ntëw hni ña, intaw yapah ña ndanid hnë hatëh hatëwãh hna mëтарыdëhëhni, mëkëdëhëhni do ndawëdëhëhni.

⁸ Do wa'as walëw hni wã hnë yëwã bulunda nkol canka'f hna nko'd, nkol canka'f nte ye had Sodom gë Esipët*, hn'ile pakiko Ahwëhn hni hna dënk nke.

⁹ Vahnë hnë wabulunda hna fop, wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop njijëdëni njëkëndëni wa'as walëw hni wã hnë wafac warar gë fagant fac, do vëwawëlohna mbañini.

¹⁰ Vëvë duniya vi nëjëdëhëhni soje icëm wakila waki watac kañi korotehndëhëhni dus vële lëdëk nkal vi. Awa natëdëhëhni do nkwëcëtëlëdëni wabuña.

* **11:8 11:8 Sodom gë Esipët:** Wënu ña hitijëk vani vacape vaki ntëbi wa'yëntaw wã. (Wapëgwala 19.24-25; Icahn 14.23-28)

¹¹ Ga ndécèk wafac warar gè fagant fac ÿa, iyèn uwám le wátik Wèn njij ténkèhni wakila waki ña, matèlehnèni. Awa véle yékèdèhèhniwo va mè ntakekèhni ðus.

¹² Tac wakila waki ña mè nkwèryèni kopa sankaf le wátik g'ambin, ga ntehnédèhèhni: «Kayin ani!» Kayèlehnèni g'ambin, hn'ajar, tase véle yèwèkèhni va.

¹³ Hnè wati rac dènk, ñenkalehn nkal iña gè fanka, cape ndampo hnè ipèhw nañ hna njolehn. Vahnè wawuli mbéd gè véhi cémèniho hnè iñenka nkal tac. Véle woko va ntakekèhniwo do ntènèndèñihawo Wèn hunte ye g'ambin ña.

¹⁴ Kata higèna ÿa ndécèk. Wèlin kata rarèna ÿa biyédina tèkid.

Soje lènk wèhn mbéd gè wahi

¹⁵ Mèleka hwèhn mbéd gè wahi ÿa mè ntènk wèk lènk wè ÿa: wakopa wacankaf ntehnédèho ambin hna:

«Inaw mbè ðuniya ñi nke gaki hnè wèbák Ahwèhn fu ÿa gè Arèhnayik alèwu ÿa. Nawéd kwèlèkwèl!»

¹⁶ Vicèr wafèhw wahi gè véhnah, véle lañako hnè watinki ahnañ hna haryènk Wèn hna, ndèkwèhnèniho wayèka wa nkal hna do cèmbédèñihawo Wènu ña nésatèndèni:

¹⁷ «Camehnédèru, Ahwèhn Wèn Hwèhn Fanka Fop,
ale ye do ale yeho,

kañi fanka fasankaf hu fa rufahnèru

ahahnèndahn inaw hu ña.

¹⁸ Wayal wa ntavèkèhni,

bare tame ntavah ntèw hu ña rufèhna.

Wati le hitiñahnédèhèhni vèsèm va tèkèk

gè le vuñahnédèhèhni véyohal hu va, wakila ña,

gè véfacah va do gè fop véle lènèndè wac hu wa,

vèroy gè véhnañah

do gè le vévehnédèhèhni véle vévehnédè nkal va.»

¹⁹ Do Cery Wèn Cankaf g'ambin ña piðètalehn, hnulehnu kwèni akwètèla ña. Awa nkelehn wabilèbil, wakopa, waparar, iñenka nkal do gè rév wagurye wayabah.

12

Soje wèdahèse mbéd gè wahi

Soje Asèval a gè fato fa

¹ Ga ndécèk watac, dahèse fèmpèhnañah sankaf sahnèk ambin hna: asèval yeho ale sudako ulav, ulepera wa wapary hna nkehawo do pènk wako apènk w ahnañ hwèhn wahal pèhw gè véhi.

² Ndonkèko do ndekadèho ulav ðonk hnag wa.

³ Dahèse hañary mbok cahnèlehn ambin hna: fato vèntah sankaf yeho le hwèhna vankaf mbéd gè vaki gè wamiry ipèhw do gè apènk w ahnañ hnè nkaf-wo-nkaf. ⁴ Savèt lèwu ÿa pahécèko sah ryampo hnè wasah warar wahal wavè g'ambin hna ntonji nkal li. Fato fa mè kahnèk haryènk w asèval ale ÿad nag ÿa, soje kohna fatah fa gè rèk nagi.

⁵ Asèval a mè nagèka facan, fante hna wèndèhèhni do heryéd wayal wi fop gè ryoko ryèhwèra. Fatah fa njoyiko tan darèl Wèn hna do gè darèl tinki unaw ntèwu hna.

⁶ Awa asèval a nkaryèlehn gè wula, yèwa le pèhwètèhèkañ Wènu hna, soje pabahna hnam hnè wafac wuli gè wakeme waki gè wafèhw mbéd gè ryaw (1,260).

⁷ Tac nkelehn uwèt ambin hna: Misel gè wamèleka wadèwu ña mètaryènihañ fato fa. Fato fa umè fèna mètaryédèhèhniwo gè wamèleka wadèwu ña,

⁸ bare fato fa wèkiko, do umè gè wamèleka wadèwu ña ntayiniho ambin hna.

⁹ Fato fa ntonjiko gè pèr; umè ye lèn sér ÿa, le wacik Ayeñ wahnè ma Sintani, ale rokar ðuniya fop. Ntonjiko nkal hna, do gè wamèleka wadèwu ña per.

¹⁰ Tac mè wèryèbu kopa sankaf mbin hna, mè lehnédèho:

«Tame ipèh ña do fanka fa

do Inaw Wènu fu ña

do gè ucankaf Arèhnayik alèwu ÿa tèkik!

Fato fa, ale hnèsédèho wameh vèyènta fu va

haryènk Wèn fu

g'anent gè g'uméd, ntonjiko ntayiko ambin.

¹¹ Do vèyènta fu va mèkèniha

gè sat Fape fa

do gè wanès Wèn wante cedeyahnédèhni ña;

vèwèyèryalohna njédahnèni uwám walèw hni wa, kèbènanioho soje cémèni.

12 Soŋe umë ye natëryiŋi, ambin,
do gë wuhnë vële lëdëk hnam va!
Kata yehu wuhnë, nkal gë wov,
kabi Sintani cëlëryik darël hun.

Antavëka dus

kabi njëtëk wati le nkoryaryëk ŋa yaŋëna.»

13 Fato fa, ga kamahnëk ntonjiko g'inkal, më tēfēlendēha asēval ale hnagëkawo facan fa.

14 Bare asēval a më njëcfayik vampaŋ jaro cankaŋ va soŋe matahn nji gë wula ŋëŋa le pëhwëtanëhnik hna, hn'ile paŋëdëhna wabëhn watar gë fagant bëhn, ŋawët lën * rac.

15 Awa lën ŋa më nkurëk wënka wante ye had garyëla hamëhni asēval a, soŋe wënka ŋa njohna.

16 Bare nkal ŋa ndemakawo asēval a; pidëtako do kohn sën le nkurëko fato fa.

17 Fato fa ntaŋëkawo dus g'asēval a, do më njik mëtaryëhni vutah vuñëntaŋ vumba asēval a, vële wawëhnëd vakwëda Wën do sedëyahnëdëha Yesu va.

18 Tac më kahnëk tēfary wov hna.

13

Ntaŋ yapah ndampo nte sahnik wov hna

1 Awa nuŋuha ntaŋ yapah ndampo ga cahnid wov hna. Kwëhnako wamiry pëhw gë vankaf mbëd gë waki. Hnë wiry-wo, apënk w ahnaŋ pënk wako do hn'ankaf-wo nkeho uŋac le yewëdëha Wënu ŋa.

2 Intaŋ nte hnuŋuho ŋa gë gërëm mëntëlëniho, wakwër wadëwu ŋa njëwëko do kwëhnako wakarehn wayaryah, do wës ŋa had va wësëhn. Fato fa më njëdaka fanka falëwu fa, tinki ihnaŋ dëwu ŋa do g'ucankaf camah.

3 Ankaf ndampo ntaŋ ntiyako cërëk had cëm, bare tame sër lëwu ŋa njërëk. Awa duniŋa ŋi fop pëmpëhnahnëkawo gë watac do tēfēlehnëniha intaŋ ŋa.

4 Vahnë va fato fa cëmbëdëniho kabi intaŋ ŋa njëdako ucankaf ŋa do intaŋ ŋa cëmbëdëniho ntehnëdëni: «Mo këñëlahnëni g'intaw ŋi do mo hoŋ mëtarya?»

5 Intaŋ ŋa maŋëryaniko soŋe kol naŋënan do nësënd wante yewëdëha Wënu ŋa. Njëcfayiko imëk ntind cankaŋ ntëwu ŋa soŋe wadepera wafëhw wahnah gë waki (42).

6 Nësëdëho wameh njewënda Wënu ŋa: uŋac Wënu ŋa njewëdëho gë ŋëŋa le ntëdahnëk ŋa do gë fop vële lëdëk ambin va.

7 Njëcfayiko ucankaf soŋe kol mëtaryëhni vëfacah va do mëkëhni. Njëcfayiko ucankaf ŋa hnë wahnëk fop gë wafulunda hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop.

8 Fop vële lëdëko nkal vi, vële woyiko kerina wamac wadëw hni wapëgwa duniŋa hna hnë kayête uwam Fape fante hácik fa, cëmbëdëniha ntaŋ ŋa.

9 Ge ahnë kwëhnak vanëf, nkwëry!

10 Ge ahnë tēfëka nke aramp,

aramp yed;

ge ahnë tēfëka ndawī gë sëlame,

gë sëlame ndawëde.

Wati ŋa ye le tēfahnëkëhni kwëhnani vëfacah va iduñëna ŋa do ikwëtahn ŋa.

Ntaŋ nte sahnik nkal hna

11 Tac më vokëbu hnuŋa intaŋ yapah kaŋary ga cahnid nkal hna. Wamiry waki kwëhnako had fape, bare had fato nësëdëho.

12 Kwëhnako fop ucankaf ntaŋ nte sahniko wov hna do ucankaf tac ndokunahnëdëho tase ntëwu. Intaŋ bë nkal ŋa porosjehnédëho nkal ŋa gë vële lëdahnëk va njëfandëniha intaŋ bë wov ŋa nte yërëniko usër le ryawëd.

13 Intaŋ bë nkal ŋa ntiko viŋë vifëmpëhnahnah dus afo cëlëndi hwëdëh g'ambin, tase vahnë fop.

14 Gë vifëmpëhnahnah vile maŋëryahniko nti tase intaŋ bë wov ŋa tokakëhniŋo vële lëdëk nkal va. Më ntehnëkëhni vële lëdëko nkal va mbëryëni ile wëntëlëk g'intaw bë wov nte sërëhniko do vokajëk uwam hna.

15 Njëcfayiko fëna imëk njënëndahn ile liyiko mëntëlëni g'intaw bë wov ŋa gante kolahnëd nësënd do ndawëhnëdëhni fop vële wok vëyëfadilahnah va.

16 Ntiko fëna hafo vahnë va fop, vutoy gë vëhnaŋah, vëvetak gë vëhaŋëhnah, vële ye afaya gë vëramp, maŋëni ntiyini yavëta vák rëhw hna ma yëka hna.

* 12:14 12.14 Lën wacik fëna fato ma Sintani.

¹⁷ Do ahné anté kol ntaŵ ma nkwaŵ iñë ge kwëhnana yavëta ŷa, umë ye uŵac intaŵ bë wov ŷa ma idëkw nte rëfëlëk gë uŵac rac ŷa.

¹⁸ Wati ikwëhna uyët ŷa ye. Arabi ale hwëhna hakili ŷa nkwëry ile pëhnëtanëd vïñi vidëkw intaŵ vi, kabi idëkw tac soŷe vahnë va ye, do idëkw tac ye wakeme imbëd gë ryaŵ gë wafëhw imbëd gë ryaŵ gë imbëd gë ryaŵ (666).

14

Fape fa gë vële ntaŵëtëk va

¹ Tac nubuha hnë Ikuŷ Siŷo* hna Fape fa ga kahnëni gë vahnë wawuli keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000), vële heriko ŷac lëŷu gë ŷac Rëmu hnë wayëka hna.

² Do më wëryëbu kopa le watik g'ambin ŷawëdëho had wawonkëlo wënka wov, had farat sankaf. Kopa le wëryëdëfuho ŷa mëntëlëniho fëna g'itëmp nte rëmpëde.

³ Vahnë vërac hnëw hasëk nŷëwëdëniho haryënkwi tinki ahnaŵ hna gë haryënkwi wulaŵ wahnah hna do gë vicër hna. Ahné kodilohna ñëŷa hnëw rac ge gena vahnë wawuli keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000), vëhni vële laŵëtiko nkal va.

⁴ Vële wok vëronkënana gë vësëval va ye, vëyëtëna vësëval. Fape fa tëfëlehnëdëni fop le nŷid hna. Ntaŵëtini hnë vahnë hna soŷe nkeni vëryënkwi vëryënkwi vële sënayik had sadëha Wënu ŷa gë Fape fa.

⁵ Kobëri vëwëreña; vëhwëhnana ile nirađeni.

Ipëyahni kiti

⁶ Tac më hnuubuha mëleka haŵary nkwayëdëho yaŷ. Gë Wanës Wakasëk wante wok dëcëdëna, wante rëfëkawo pëyahni vële lëdëk nkal va, nŷijëk: vahnë hnë wayal hna fop gë wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wabulunda hna fop.

⁷ Gë kopa sankaf ntehnëk: «Dënëryina Wënu ŷa do cëmbëryina, kabi wati kitiŷi dëŷu ŷa tëkik. Cëmbëryina ale lik ambin gë inkal ŷi, gë wov ŷi do gë wahayalin ŷi.»

⁸ Tac, mëleka higëna më tëfika do ntehnë: «Njok! Babilon Samah ŷa njok! Umë ye ale yëđakëhni wayal ŷi fop cenii uñen nte liyehnédëhëhniwo kwëlëkwël le ñëwëk Wënu ŷa!»

⁹ Mëleka rarëna më tëfikëhni waŷëntaŵ ŷa do gë kopa sankaf ntehnëk: «Ge ahné sëmbëdëha intaŵ ŷa gë ile liyik mëntëlëni g'umë ŷa, ge nuŷak yavëta ŷa yëka hna ma vák hna,

¹⁰ cëd' umë fëna uñen antavah Wënu ŷa, unte hotayik hara cutina gë wënka hnë nkëlëŷa tëmpah ntavah ntëŷu hna. Sifa vahnë vërac korotëdëni d'us hwëdëh hna do gë hn'ivëd' le fëc'ed' hna haryënkwi wamëleka wapacah hna do gë Fape hna.

¹¹ Hwëcic hwëdëh hunte horoteyehnédëhëhni vële sëmbëdëha intaŵ gë ile liyik mëntëlëni ŷa, vële hwëhnaŵ yavëta uŵac lëŷu va, cëhnëd' kwëlëkwël do vëhwëhnađina iyinëga g'anent g'umëd'»

¹² Wati ŷa ye le tëfahnëkëhni kwëhnani vëfacah va iduñëna ŷa, maŵëhnëni vakwëda vantëŷu va do nko kahnëndani hnë Yesu.

¹³ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnidëho g'ambin: «Kerëry aki: Mbetani vële ye g'Ahwëhn a hafo cëm hna!»

Iyir Ipacah ŷa ntehnëk, «Ha, nŷinëgađëni wađoku wađëŵ hni ŷa, kabi ile ntini ŷa tëfëlehnëdëhëhni.»

Soŷe ikitiŷa tëkwa

¹⁴ Ante nŷekëdëfuho ŷa, nuubuho aŷar jah, do hnë ŷar tac ale wëntëlëk g'ahnë lañako. Apënkwi sanu ahnaŵ pënkwako do mënkwi ikáca ŷakah.

¹⁵ Tac mëleka haŵary më cahnik Cery Wën Cankaf hna do ndekahna ale yeho hn'aŷar hna: «Dokuŷahnëry ikáca hu ŷi ahácahn, kabi uhác vë nkal ŷa mbëntëk.»

¹⁶ Awa, ale yeho hn'aŷar ŷa më nkwësirëk káca ŷa nkal hna, do uhác vë nkal ŷa fop káciko.

¹⁷ Tac mëleka haŵary më cahnegik hnë cery Wën cankaŵ mbë g'ambin hna; umë fëna ikáca ŷakah mënkwëko.

¹⁸ Tac mëleka haŵary kat, le hwëhnako imëk hnë hwëdëh ŷa, më cahnegik hn'ile cënađe sadëha hna do ndekahna ale wënkëko ikáca ŷakah ŷa: «Nufëry ikáca hu ŷi alëpëtahn wađëŵel atëh resen nkal ŷi, kabi mbëntëk.»

¹⁹ Mëleka ŷa më nkwësirëk ikáca dëŷu ŷa nkal li. Më mbarëpëk waresen waŵë nkal ŷi, do ntoŷ ile mbarëpëko ŷa hnë tank camah ntavah Wën hna le nŷëŷehnéde.

* 14:1 14.1 Siŷo fakun ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wën Cankaf hna.

²⁰ Më ñwëyehnik wadëwel ña hnë tank camah le ye hamëhni nkol hna; wasat më cahñëk hnë tank camah hna ñji had uwac hafo tèk wawës wafahnac hna do campëko hnë wakilometër wakeme watar (300).

15

Soje vahnë vële nkok mëkëna ntaŵ ña

¹ Ga ndëcëk rac, më wokëbu hnuwu ambin hna dahëse haŵary samah do wënak: wamëleka mbëd gë waki wënkëk wëkata wacankaf mbëd gë waki. Wanji ye watëkwa ña kaŵi gë vëhni padënëd ntaŵah Wënu ña.

² Më hnuŵu ile ye had wov lancah ile hnaŵëlëk gë hwëdëh, do vële wok vësembëlahna ntaŵ ña g'ile fëriko mëntëlëni ÿa, gë vële wëyëk yavëta lëwu ÿa, ðarël hnë wov lancah rac kahñëniho. Warëmp wale njëdäkëhniŵo Wënu ña mënkwëniho.

³ Njëwëdëniho hnëw Fape fa gë Moyis, ayohal Wënu ña:

«Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop,
Vantiyehn hu va camëk do mbënak!
Ahnaw̄ wayal,

Vankaŵ hu va catëk do toña ye!

⁴ Mo wok dënënëdilihna, Ahwëhn?

Mo wok cëmbëdëfina uŵac hu wã?

Wëjë fo ye afacah.

Fop wayal wï njijëdëni do cëmbëdëhniho,

kaŵi nuni kitiña hu ña.»

⁵ Tac nuŵu ambin Acery Wën Cankaf, rac ye usank* ule ryënkwëtehnëdëho kwëtëla ña, ga piðëtak,

⁶ do wamëleka mbëd gë waki ña wante wënkëko wakata mbëd gë waki cahnahñëni hnam. Vacud vacankaf vapacah vanjerah vante fëtëd vante rëkëdëhëniŵo hafo wapary hna cuðaniho do ñëbani waryl sanu wayankah wasakah walëw hni hna.

⁷ Ryampo hnë wëlaŵ wahnah hna njëdäkëhniŵo wamëleka mbëd gë waki ñi ñërya sanu nte rëmpëhnik untawah Wën ale wok kantëm.

⁸ Idanc Wënu ña do gë fanka falëwu fa pëbënëko Cery ñi gë hwëcic. Ahnë kodilohna ténk hnam hafo pad wakata mbëd gë waki mba wamëleka mbëd gë waki ñi.

16

Soje wakata mbëd gë waki ña

¹ Ga ndëcëk watac, nkwëryëbu kopa sankaf hnë Cery Wën, le lehnëdëhëniŵo wamëleka mbëd gë waki ñi: «Yiryin do campehñëryin fop nkal li vañërya mbëd gë waki ntaŵah mba Wën.»

Kata ryënkwëryënk

² Aryënkwëryënk a ñjik campehñ ñërya ntëwu ña nkal hna: wahajën waŵeh do walawah ryafëkëhniŵo vahnë vële hwëhnako dahëse ntaŵ yapah do sëmbëdëho ile liyiko mëntëlëni g'umë ÿa.

Kata higëna

³ Ahigëna ÿa campehñëk ñërya ntëwu ña wov hna: wënka ña mbacalehn had sat asëm, do fop vile yehëhna wov hna hwëhñak sël uwám wã cëmëni.

Kata rarëna

⁴ Ararëna ÿa campehñëk ñërya ntëwu ña hnë garyëla hna do wahayalin hna: wënka mbacalehn sat.

⁵ Do nkwëryëbuhu mëleka le hwëhnako imëk hnë wënka ga ntehnëd:

«Catëru, wëjë ale ye do yeho,

kaŵi wakiti wante liru ña acatëk;

⁶ Vahnë va campehñëni sat wëfacah do wakila,

sat ye fëna ile yëðaruhëhni ceni.

Rac sañëkëhni!»

⁷ Do nkwëryëbu kopa le watik hn'ile cënadë sadëha hna ga ntëkwad:

«Ha, Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop, wakiti wadëw hu ña pëbëka toña do usatah.»

Kata hnahëna

⁸ Ahnahëna ÿa campehñëk ñërya ntëwu ña lav hna, do maŵëryanik pëdëni vahnë va gë hwëdëh lëwu wã.

* 15:5 15.5: Vantiyehn 7.44

⁹ Vahnë va pëdëlehnini gë uyakah samah; njewëdëni uŵac Wënu ɲa ale hwëhnak uŵëka hnë wanj wakata, ßare vëwëcëtana vankeya vantëw hni soje cëmbahnëniha.

Kata vëryëna

¹⁰ Avëryëna ɲa campehnëk ñërya ntëwu ɲa hn'itinki naw ntaŵ yapah hna: inaw ntëwu ɲa pëbëlehna umëhwëry. Vahnë va ɲëradëniho ryëw ɲa kabi korotëdëniho ðus;

¹¹ njewëdëniha Wën mbë ambin ɲa soje wahorot walëw hni wi do soje vanjag vantëw hni vi, ßare vëwëcëtana vankeya vantëw hni vi.

Kata hwëhn mbëd g'iryaw

¹² Ahwëhn mbëd gë aryaw a campehnëk ñërya ntëwu ɲa hnë sën sankaf le wacik Efërat: wënkã ɲa më nkuhënik pëhwëtani nkaŵ vëhnaŵ vële wätid ipëhna lav.

¹³ Tac, hnë wës fato, hnë wës ntaŵ yapah do hnë wës kila wamër; nuɓu ga canëd wahakili warar waŵeh had wafor wasanjink.

¹⁴ Vëyin ye wahakili Sintani, wale lid wafëmpëhnañah. Njidëni cap vëhnaŵ vëwë nkal fop, ndanko mbarëpëlahnëni soje wët fac sankaf Wën Hwëhn Fanka Fop.

¹⁵ Ahwëhn a ntehnëk: «Wëlin nkeryiɓu had ale. Mbetak ale heryëk do woryerik yiɲi vilëwu va, g'antë nji wëtata fo soje antë tav nuɲi usëfëhñah lëwu wã.»

¹⁶ Wahakili Sintani wã mbarëpënihehni vëhnaŵ va hn'ile macik gë Wa-ebëre ɲa Arëmagëdon.

Kata hwëhn mbëd gë wahi

¹⁷ Ahwëhn mbëd gë vëhi ɲa campehnëk ñërya ntëwu ɲa sël hna do cahnëk hnë Cery Wën hna kopa sankaf le wätik tinki ahnaŵ hna ntehn: «Antiyak!»

¹⁸ Tac pëgwëlehn tañ mbiliñëtënd, wakopa, wakopa waparar, do nkal ija ñënkalehn ðus g'ante nok diyahna koßëri ga nkehahnëk ahnë nkal li.

¹⁹ Nkol cankañ ɲa capëko warar do vankol wayal wã fop mbëwëko. Wënu ɲa ndënkwëtajëko nkol cankañ nte wacëde Babilon njëdahnã ñërya ñen ntawah cankañ ntëwu.

²⁰ Fop watinti ɲa nambiko do wahuñ wã njoko.

²¹ Wagurye wante rëkëhnëd wakilo wafëhw wahnah g'imbëd (45) g'ambin njohahnidëhëhniwo vahnë va do vahnë va njewëdënihawo Wënu ɲa soje kata wagurye kabi iɲi kata nkeho ulakëmak.

17

Intaw yapah g'ale wafad

¹ Tac, aryampo hnë wamëleka mbëd gë waki hna wante wënkëk vañërya mbëd gë vaki va njiɲëk nteho: «Yij, tufëdëmi kitija asëval ale yëtahnik igwafa cankañ, umë ye Babilon, ale lañak tëfary wasën hna.

² Vëhnaŵ vëwë nkal va g'umë nkwañadëni do vële ye nkal va ndëwëni uñen nte nkwañadëni.»

³ Tac Iyir Ipacah njihahniko do mëleka ɲa njoko hnë wula hna. Hnam nuɓuha asëval kayëka ntaŵ ßentëvëntak nte herik fop mbahn ntëwu hna wac wayëw Wënu do hwëhnak vankañ mbëd gë waki do wamiry pëhw.

⁴ Asëval a cuðak yiɲi vële ye had ßulu gë vëntëvënt, kayëtak sanu, wëraka wafëren do wanjere. Mënkwek vák hna ñërya sanu, nte fëßëka wëh do ronk nkwañ ntëwu.

⁵ Yëka lëwu hna keriko wac ile hwëhnak ufëhñëtañ soŵik:

«Babilon Cankañ,
hnëm vële wafad
do vankeya vakayah
vante ye nkal vi.»

⁶ Do nuɓuha asëval a ndëwëk sat vëfacah, rac ye sat wasëde vële sëmëk soje Yesu. Ga nuɓuha apëmpëhnañëkowo.

⁷ Tac mëleka ɲa ntehnëko: «Soje ye pëmpëhnañëki? Apëyañëmi ile pëhñëtañëk asëval a do ntaŵ nte ryiðëka ɲi nte hwëhnak vankañ mbëd gë vaki do wamiry pëhw.

⁸ Ntaŵ tac nte nuru ɲi nkeho, ßare gona. Cahnid hatëh hatëwah hna do njid gante mbëwëd. Do vëwë nkal va, vële wok vëherihna wac koßëri wapëgwala ðuniya hna, hnë kayëte uwam, vahnë vërac pëmpëhnañëdëhëni ge nuniha intaw ija, umë ale yeho, wok gona, do vokajëd.

⁹ «Wati ɲa ye le rëfëka kwëhnañin wasery gë hakili facah nkweyahnañin wanj: vankañ mbëd gë vaki vi ye wahuñ mbëd gë wahi le ndahëk asëval hna. Vërac ye fëna vëhnaŵ mbëd gë vëhi.

¹⁰ Imbëd fagant lëw hni njoni, ahwëhn mbëd g'aryaw ŷa nkok naw, ahwëhn mbëd gë vëhi ŷa wok tēkina ten, ßare ante tēkid ŷa ßiŷëdina.

¹¹ Ntaw ante yeho ŷi do wok gona, nke umë dënk ahnaŷ ahwëhn mbëd gë vërar. Umë ye fëna aryampo hnë mbëd gë vëhi hna do njiđ gante mbëvëd ka.

¹² «Wamiry pëhw wante hnuru ŷi ye vëhnaŷ pëhw vële wok vëhnaŷëna ten, ßare wati ryampo, vëhni gë ntaŷ ŷa nuŷadëni uwëka ahnaŷ.

¹³ Vëhni fop nkwüryëla ndampo fo kwëhnani: njëdaniha ntaŷ ŷa fanka do wëka lëw hni.

¹⁴ Vëhni wëtarëdëha Fape fa, do Fape fa mëkëdëhëhni, kabi umë ye Ahwëhn vëhwëhn, do Ahnaŷ vëhnaŷ, do g'umë vële wacik va, vërhënyayik va, vële hahnëndak va, mëkëdënihëhni.»

¹⁵ Tac mëleka ŷa mbok nteho: «Wasën wale hnuru wï, wale ntañahnëk asëval ale wafad ŷi, vëhni ye wafulunda, wakore wayaßah, wayal do vanësa va.

¹⁶ Wamiry pëhw wante hnuru ŷi do ntaŷ ŷi ñëwëdëniha asëval ale wafad, atëbëdëniha fop do tavëdëniha wëtata fo; tokëdëni mbahn ntëwu do mbëvendëniha gë hwëdëh.

¹⁷ Ha, Wënu ŷa kwëtëk hnë ntaŷary ntëw hni ntihahnëni vile pëhna k nti va: njëdädëniha unaw ntëw hni ŷa ntaŷ ŷi, hafo pad wanës Wënu ŷa.

¹⁸ Awa, asëval ale hnuru ŷi, ankol cankaŷ ŷi ye nte hnaŷëhnëkëhni vëhnaŷ vëvë nkal vi.»

18

Iyo Babilon

¹ Ga ndëcëk watac, nußuha mëleka haŷary ga cëlid g'ambin. Kwëhnako uwëka sankaf do humpen hudëwu ha pëtehnëko nkal ŷa.

² Ndekako gë kopa sankaf:

«Njok! Babilon Samah ŷa njok!

Ambacak ryaha wayine,
ryaha wahakili waŷeh,
ryaha wasëry waŷeh do waŷëwik.

³ Ha, fop wayal wa cen i uñen ntëwu nte liyehndëhëhniwo kwëlëkwël le ñëwëk Wën: vëhnaŷ vëvë nkal va nkwaŷani g'umë, do vëwaf vëvë nkal va mbetani soje hnapul sankaf lëwu.»

⁴ Do fëna nkwüryëßu kopa haŷary le watik ambin hna ga ntehnëd:

«Cahnëryin aŷi nkol, ßulunda mën,
danko antë ayentahniwu wameh wadëwu,
do antë ahnuŷantiwu wakata wante rëfëka ŷi.

⁵ Wameh wadëwu ŷa ndivëlëk hafo g'ambin do Wënu ŷa ndënkwëtajëk vantiyehn vameh vambë inji nkol.

⁶ Diryina had gante ntikëhni vëŷëntaŷ ka, ßësaryina wahwënta wahi ile ntik ŷa. Hnë ñërya uñen nte nkwentëlehnëhnahnëkëhni vëŷëntaŷ va, nkwentëlehnehnëryin uñen nte yaŷëk wahwënta wahi.

⁷ Nahnëk d'us icëmb gë hnapul. Nësëd ntaŷary ntëwu hna: "Ami, ahnaŷ, ntañahnëßu tinki ahnaŷ. Gela asëval ale cëmaryëk asan a do nuđa muk ucay." Soje rac, ßësaryina uhorot do uŷëwëhnah sankaf!

⁸ Soje watac, fac ryampo fo njohahnëdëha waŷi wakata: icëmb, ucay, inte. Do mbëvëd gë hwëdëh. Njaŷëk Ahwëhn a Wën hunte hitinjëdëha.

⁹ «Fop vëhnaŷ vëvë nkal vële wafak g'umë do ŷahëlëk hnapul lëwu ŷa, akodëni do njahnadëni soje lëwu ŷa, ge nuni hwëcic hwëdëh hunte mbëvand ŷa.

¹⁰ Añëwëdëni ŷaŷët soje ntakah iŷi horot do ntehnëdëni:

«"Kata! Kata! Babilon, nkol camah! Nkol yaŷah!

Wati ryampo fo nijjëk kitiŷa hu ŷa!"

¹¹ «Do vëwaf vëvë nkal va kodëni do njahnadëni soje lëwu ŷa, kabi ahnë ßokëdina ntaŷ viŷë vilëw hni va:

¹² vijë sanu, kori, wëraka walakèlah, wanjere, wafand wahihnah gë wawëntah, wadèhwa wadakèlah do fop vile fèrik gë beñ iñi, gë wadèhwa wapèrèn, ile vudik, gë ryèhwëra do gë wëraka wawamah,

¹³ upih nte hnèjènéd rokètok, wadatikola do gë iduf, uñen, wagu, pih do watoka, wuhni gë wape, wafahnac gë wasaret, vèramp gë vèle fèlayik.

¹⁴ «Wadèwel wafèntah wante valèkino ña ñawètaki, fop vèle wamahnéki vi do fètéd vi cèvaryiki do bokèdena nuyi.

¹⁵ Vèwaf vèle mbetèndanék wa ñawètiniho, soje ntakah uhorot lèwu wã; kodèni do njahnadèni.

¹⁶ Ntehnédèni:

«Kata! Kata! Nkol camah ña
cudak wafand wahihnah fo
do gë pand bulu gë mbèntah nte hambëka ntaw
do kayètak sanu gë wëraka walakèlah gë wanjere!

¹⁷ Wati ryampo fo pèrèkanik iji hnapul fop!»

«Do vèyaryary Sisikulu va fop, fop vèryokun hnè wënka va, añèwèni ñawèt.

¹⁸ Ante nuhni hwècic hwèdèh hunte mbèvahnéf ña ndekaniho: “Añèhne nkol ga kèñèlahnéni aji nkol canka!”

¹⁹ Pihani vèd hnè vankaf vantèw hni, koni, do njahnani:

«Kata! Kata, nkol camah
ante vetèndanèkèhni fop vèle hwèhna wasisikulu hnè wov hna!
Wati ryampo fo pèrèkanik fop!»

²⁰ Kopa ya mè mbok ntehnèk: «Ambin, natèryi yi soje ile pèrèkanik nkol ñi!
Natèryiwu, wuhné fèna, vèfacah, vèfayik do wakila,
kabi Wènu ña kitiñèka soje wèh ile ntiku ya.»

²¹ Awa mèleka hwèhn fanka ryampo nufèk taka dènah, mè ntonèk wov hna ntehnatènd:

«Koyèna, gë fanka pèrèkanède Babilon nkol camah
do mbokèdena nuyi.

²² Do mbokèdena nkwèryi ñal hu
kopa nkaw vèrèmp tèm,
vèsèl takèralu do vèlènk,
fèna wèla aseryah aryampo gedina ñal hu hna.

Do fèna kopa tank gë hont bokèdena nkwèryi ñal hu hna.

²³ Humpen lampu ya bokèdina pèt ñal hu hna.

Kopa aýèlah ahasèk gë asèvalu bokèdena nkwèryi ñal hu hna.
Vèyin fop koyèna nkef kabi vèwaf vèlèw hu va yeho vèhnañah vèvè nkal va, do kavèla hu ña tokakèhni fop wayamani ña.

²⁴ Mbèvehnéderu kabi ñal hu hna tèkatik sat wakila gë vèfacah fop, vèle ryawik nkal li.»

19

Hnèw wèka ambin

¹ Ga ndécèk watac, nkwèryèfèbu had kopa bulunda samah mbin hna le ryekadèho:
«Aleluya!

Ipeh ña, icèmb inja do gë fanka fa vèhni Wèn fu hna nke.

² Wakitiña vantèwu va catèk do toña ye.

Kitiñèka asèval ale yètanik gwafa ntèwu,
ale ronkènédèho nkal gë gwafa ntèwu,
koroteyehnéhneka soje sat vèryokun vèlèwu va.»

³ Mbok nèsèni kat:

«Aleluya! Hwècic hwèdèh hunte mbèvahnéf Babilon Samah ña kayèndaf dol do gë kantèm!»

⁴ Tac vacèrakèlo wafèhw wahi gë vèhna (24) do wulaw wahnah (4) wã ndèkwèhnéniho, cèmbèniha Wènu ña ga ntañak tinki ahnañ hna nésatèndèni: «Nke koyèna! Aleluya!»

⁵ Tac cahnik kopa mbè tinki ahnañ hna ntehn:
«Cèmbèryina Wèn fu ña, wuhné fop vèryokun lèwu,
wuhné, vèhinnah gë vèryindah, vèle ntakéd g'umè!»

⁶ Do nkwèryèfèbu had kopa bulunda yañah, had kopa wawonkèlo wënka wacankaf, do had wakopa waparaf, nésatèndèni:

«Aleluya! Ahwèhn Wèn fu ña Ahwèhn Fanka Fop ya

tufahnëk inaw ntëwu ña.

⁷ Natëfu, nëjëfu,
cëmbënëfuna kabi ambënt ñël Fape fa tëkik,
do ale tëhnak a këbënak.

⁸ Mawëryahnik cuña viyi vihihna vëfëtëpët
do wëfacah, viyi vihihna vi ye vantiyehna vacatah mba wëfacah.»

⁹ Mëleka ña më ntehnëko: «Kerëry: Mbetani vële wacik hnë mbënt Fape fa!» Më mbok ntehnëko: «Wañi ye wanës paryi Wënu ña.»

¹⁰ Tac ndëkwëhnëbu hnë wapary mëleka hna sëmbahnëwa, bare umë ntehnëko: «Kehary antë ali wañi! Ami ye arëfëlënta hun ña ñoku hna, wëjë gë wëyënta hu, vële ye wasedë Yesu. Ha, fop wante pëyahnedëni wakila ña, wëba Yesu ye had gante tufëkëhni Iyir Wën ka. Awa cëmbëryehna Wënu ña fo!»

Soje viyë mbëd' gë wahi vile ryëcëtaf

1. Soje ale hayëka pahnac yah

¹¹ Tac nuBU ambin ña pidëtak do wëlinëha pahnac yah. Ale hayëka ña wacëde Ahahnëndak do Toña. Kitijëf do mëtaryëf g'usatah.

¹² Vinkër vidëwu va nkeho had humpen hwëdëh; pënkwo vapënkwo ahna; akwëhnako wac ile herik hnë mbahn dëwu hna do wok yëtina afo umë.

¹³ Acudako cud nte hoyik hnë sat. Wacik: «Wanës Wën».

¹⁴ Wasodafe wawë ambin tëfalëdëniha wo hnë wafahnac wayah, vëhni fop viyë vëyah do wëfacah cudaniho.

¹⁵ Hnë wës lëwu hna canëdëho sëlame ñakah soje ndafahnëhni wayal wa. Keryëdëhëhni gë ryoko ryëhwëra, ñwëyëhned waresen hnë tank camah ntavah mba Wën Hwëhn Fanka Fop.

¹⁶ Hnë cud ntëwu hna do hnë mbuf ntëwu hna kerik wac: «Ahnañ vëhnañ do Ahwëhn vëhwëhn».

2. Ambënt Wën soje wasëry

¹⁷ Tac nuBUha mëleka ryampo ga kahnëk lav hna. Ndekahnëkëhni gë kopa sankaf fop wasëry wale watëf cëmët ambin hna: «Yijën, ñarëpëlin soje ambënt cankaf mba Wën,

¹⁸ soje aroku mbahn vëhnañ, mbahn vësankaf wasodafe, mbahn vëhwëhn fanka, mbahn wafahnac do gë vële hayëkëhni va, mbahn fop vële ye vëramp gë vële wok vëyena vëramp, vëhihna gë vëryëndah.»

3. Soje ntañ ña gë kila wamër

¹⁹ Do nuBUha ntañ ña, vëhnañ vëvë nkal va gë wasodafe walëw hni. Mbarëpëlini mëtaryëniha ale hayëka pahnac yah ña gë wasodafe walëwu wa.

²⁰ Pëlania ntañ ña gë kila lëwu ña vële liko haryënkwo lëwu viwëmpëhnahna wante tokahnëkëhniwo vële hwëhnak yavëta ntañ ña do sëmbëdëho wëntëlënta lëwu. Fop vëhni vëhi tak ntonjini vëfërën fo hnë lant hwëdëh hni ñagëf uvëf.

²¹ Vëyëntañ va fop mbëvëni gë sëlame le sanidëho hnë wës ale hayëka pahnac ña, do fop wasëry wa pihënëho vimbahn vidëw hni va.

20

Wabëhn wuli

4. Soje pëla Sintani

¹ Tac, nuBUha mëleka ryampo ga cëlid g'ambin. Amënkwo hnë vák lëwu hna sëdëta hatëh hatëwah gë vankëna vantënah.

² Më pëlaka fato fa, lën sër ile ye yine do Sintani, do ñaba soje wabëhn wuli.

³ Më ntabëka hnë hatëh hatëwah, pidëk gë sëdëta hatëh ha, g'antë mbok tokahni wayal wa, hafo pad wabëhn wuli wa. Ge ndëcëk watac, tēfëka tavi soje toye fo.

⁴ Do nuBU watinki vëhnañ. Vële yijëf ntañani va, njëdayini fanka kitiñahnëni. NuBU fëna wayiry vële lëpëtik vankaf va soje ucedëya ntëw hni wëba Yesu do wanës Wën, do fop vële wok vësëmbëlahna ntañ ña g'ile wëntëlëk g'umë do wok vëhwëhnana yavëta lëwu yëka lëw hni hna ma vák lëw hni hna. Mbokajëniho hnë uwám hna do nawëniho gë Këris ña hafo wabëhn wuli.

⁵ Umë ye ibëhn ndënkwoyënkwo ña. Vësëm vëyëntañ va vëvokajëna hnë uwám hna ani gë padahn wabëhn wuli ña.

⁶ Mbetani do věyahnik Wēn nkeni vēle yentahnik hn'ibēhn ndēnkwēryēnk w hna. Hnē vēhni icēm kigēna ŋa kwēhnana fanka; vēhni yed vēsēna vēva Wēn do gē Kēris ŋa, do nawēdēni g'umē wati wabēhn wuli ŋi.

5. Soje itav Sintani

⁷ Wati nte padēd wabēhn wuli ŋa, Sintani ŋa tavēde gē kaso lēwu,
⁸ do njič tokahni waya, wale wacik Gog gē Magog, hnē vacape vanah hnē duniya li. Umē varēpēdēhēhni soje wēt: iyaβ ntēw hni ŋa nke had nkērēyal mbē wov.
⁹ Mē campēni duniya li fop do kwēlēhnēni sary vēfach, nkol nte ŋahnēk dūs Wēnu ŋa. Bare cēliko ambin hna hwēdēh mbēvehnēlehnēhni fop.
¹⁰ Do Sintani ile rokādēhēhniwo ŋa, ntabiko hnē lant hwēdēh gē vēd le fēdēd, darēl ntaw ŋa gē kila wamēr. Korotēdēni dūs g'anent gē g'umēd soje kantēm.

6. Soje ikitij

¹¹ Tac nubu tinki yah sankaf ahnaŋ a do ale laŋak. Haryēnk w lēwu nkal ŋa gē ambin ŋa nkaryēni hara vēravēna dahēse,
¹² do nubuhēhni vēsēm va, vēryēndah gē vēhinhah, kahnēni haryēnk w tinki hna, do vakayēte va pidētiko. Kayēte kawary fēna pidētiko: kayēte uwām wā, do vēsēm va kitiŋiniho gante ntiniho ka, gante kerik hnē kayēte ka.
¹³ Wov ŋa mbēsahnēkēhni vēsēm vēlēwu va, icēm ŋa gē ŋēwa vēsēm ŋa mbēsahnēkēhni vēsēm vēlēwu va, do ale-wo-ale kitiŋiko gante ntiko ka.
¹⁴ Tac icēm ŋa do ŋēwa vēsēm ŋa ntonjiko hnē lant hwēdēh hna. Lant hwēdēh ye icēm kigēna ŋa!
¹⁵ Do ale-wo-le woko kerina hnē kayēte uwām hna ntonjiko hnē lant hwēdēh hna.

21

7. Soje ambin kasēk gē nkal kasēk

¹ Tac nubu ambin kasēk do gē nkal kasēk. Ambin ndēnkwēryēnk w ŋa do g'inkal ndēnkwēryēnk w ŋa nambiko, do wov ŋa golohna.
² Do nubu ga cēlēd hnē ambin hna, darēl Wēn hna, nkol pacah, Yerusalem kasēk, had asēval ale hēbēnak soje asanu fac ŋēl hna.
³ Do nkwrēyēbu kopa sankaf le watik tinki ahnaŋ ntehnatēnd: «Yēkēry: idēd Wēnu ŋa gē vahnē va nke. Antēdēd gē vēhni, nkedēni bulunda lēwu. Umē dēnk gē vēhni nked, Wēn hudēw hni yed.
⁴ Apēhwēcēdēhēhni fop wagwēn vinkēr vidēw hni hna. Cēm ŋa godina, ma usay, ma wako, ma horot; duniya sēr ŋa nambik.»
⁵ Ale laŋak tinki ahnaŋ hna ntehnēk: «Wēlin g'antidēfu fop viyē vēhasēk.» Do mbok ntehn: «Kerēry: Wanj wanēs ye wante hođe kwētahni do ye toŋa.»
⁶ Do mbok nteho: «Antiyak. Ami ye Alēfa gē Omega, Wapēgwala do gē Wapuyala. Ale njok wēnka njēdādēfuha aki fo hayalin wēnka uwām.
⁷ Ale wēkēk a nujad intēw, nkedēfu Wēn hudēwu do umē yed fatah mēn.
⁸ Bare soje vēhēmak va, vēle wok vēhahnēndana va, vēwēh va, vēryaŋ vahnē va, vēle wafad va, vēhav va, vēle yēfad wasank va, do fop vēwēr va, sah lēw hni ŋa hnē lant le hēvēd hwēdēh nke; umē ye icēm kigēna ŋa.»

Soje Yerusalem hasēk

⁹ Tac aryampo hnē wamēleka mbēd gē vēhi hna ale wēnkēko vaŋērya mbēd gē waki va tēmpah wēkata mbēd gē waki ŋa njijēk do ntehnēko: «Yij, tufēdēmina ale hwēhnik a, ale ŋēlēd Fape fa.»
¹⁰ Awa, Iyir Ipacah ŋa njijēk hnē ŋal mēn do njoko yaŋ hnē kuŋ cankaf, do tufēko Yerusalem, nkol pacah ŋa, nte sēlid ambin darēl Wēn hna.
¹¹ Pētēdēho gē icēm b Wēnu ŋa. Mpen ntēwu ŋa mēntēléko gē taka dakēlah, had taka nte ravēd nuyi kamēhni lēwu ŋa.
¹² Akwēhnako kece ryindah do hnaŋah. Kwēhnako warēnka pēhw gē wahi (12) do haryēnk w rēnka-wo nkeho mēleka ryampo do hnē rēnka-wo keriko uŋac: uŋac wahnēnk pēhw gē wahi (12) vutah Isērayel va.
¹³ Nkeho gē pēhna lav warēnka warar, gē farēhw warēnka warar, gē farahahn warēnka warar, gē njoya lav warēnka warar.
¹⁴ Kece vankol ŋa njeryiko hnē wēraka pēhw gē wahi (12) do hnē itaka-wo keriko uŋac vēfayik pēhw gē wahi (12) Fape fa.
¹⁵ Mēleka le hnēsēhnēdēho ŋa mēnk wēko ŋēŋa sanu soje ŋaŋahn nkol ŋa, warēnka wā do gē kece lēwu ŋa.

¹⁶ Nkol ña këñëlahnëko vacape vi fop: yary ña këñëlahnëko gë yank ña. Añañëko gë yëña ile mënkwëko ÿa, ndëkwëk waÿëña wawuli pëhw gë wahi (12,000). Yary ña, yank ña do gë yihñ ña këñëlahnëko.

¹⁷ Ñañëk kece ÿa, ndëkwëk waÿëña keme gë wafëhw wahnah gë wahnah (144), yëña wahnë mbalëtahnédëho.

¹⁸ Kece nkol ña njëryiko gë wëraka walakëlah waryunënkah do nkol ña nkeho sanu facah fo ile wëntëlëk gë sëleku facah.

¹⁹ Hnë wëraka wale njëryahniko kece vë nkol ÿa nkeho fop wasifa wëraka walakëlah. Taka dakëlah ndënkwëryënkw ña yasëp yeho, kigëna ña safir, tarëna ña nkeho kalësedëwan, nahëna ña emërod,

²⁰ Bëryëna ña sarëdëwan, kwëhn mbëd g'iryaw ña wakorënalín, kwëhn mbëd gë wahi ña wakërisolit, kwëhn mbëd gë warar ña waberil, kwëhn mbëd gë wahnah ña watopas, kwëhn pëhw ña kërísopëras, kwëhn pëhw gë ryampo ña iyasent, kwëhn pëhw gë wahi ña ametisët.

²¹ Warënká pëhw gë wahi (12) wá yeho wanjere pëhw gë wahi (12). Rënká-wo uyere ryampo fo ye. Do ankaw hnëm mbë nkol ña nkeho sanu facah had sëleku lancah ile ravëd nuyi hamëhni lëwu.

²² Bare Cery Wën Cankaf gelohna hnë nkol tac kabi Ahwëhn a Wën Hwëhn Fanka Fop fa ye Cery tac, ndampo fo gë Fape fa.

²³ Nkol ña balëlahna lav ma lepera soñe penënda, kabi idanc Wënu ña penëka, do Fape fa humpen hudëwu ha ye.

²⁴ Wabulunda njasëdëni hnë mpen ntëwu hna, do vëhnañ wëvë nkal va njojëdëni wahnapul walëw hni wá.

²⁵ Warënká walëwu wá bokëdina picfa kabi umëd ña bokëdina nke.

²⁶ Njojëde hnapul gë untënah wabulunda ña.

²⁷ Ñoñ ile wok pacëna bokëdina ténk hnë nkol tac, lakënde vële lif ile wok catëna ÿa do wëwër va; vële herik wác hnë kayète uwám mba Fape fa fo rënkëd.

22

¹ Tac, mëleka ÿa tufëko garyëla sankaf wënka uwám wá ile yalidëho hnë tinki Wën hna do Fape hna, pëtatënd had sëleku.

² Fagant yëwa vë nkol ÿa do cant garyëla hna nke atëh uwám nte lëwëd wahwënta pëhw gë wahi (12) bëhn hna. Lepera-wo-lepera antëwëd, do yaryef lëwu ÿa njehnahnédëniho wabulunda ña.

³ Ntavah Wënu ña njamënik, kata godina. Tinki Wënu ña do gë Fape fa yed nkol hna, do vëryokunëhn Wën va ndokunëhnédeñiha g'icëmb.

⁴ Anudëni yëka lëwu ÿa do wac lëwu ÿa nkef hnë yëw lëw hni hna.

⁵ Bokëdina nke umëd, vahnë va vëvokëdina mbalëhni humpen lampu, ma humpen lav, kabi Ahwëhn Wënu ña campehnëhnédeñëhni humpen hudëwu ha, do nawëdëni kantëm.

⁶ Tac mëleka mbok nteho: «Wañi wanës ye wante hofë kwëtahni do ye toña. Ahwëhn a, Wën wahakili wakila, payika mëleka lëwu ÿa tufëhni vëryokun vëlëwu va ile rëfëka tèki biyëdina.»

⁷ Yesu më ntehnëk: «Njijëdëfu biyëdina. Mbetak ale wawëhnëk wanës Wënu ña wante ye kayète li.»

⁸ Ami, San, nkwëryëbu do nuwu watac. Ante nkwëryëbuho do nuwuho ña, ndëkwëhnëbuho wapary mëleka le rufahnédeho watac ña, sëmbahnëwa.

⁹ Bare ntehnëko: «Antë ali wañi! Arëfëlënta hu doku hna yëbu, gë wëjë do gë wëyënta hu wakila ña, do gë vële hwëtaf wanës wade herik kayète hna. Wënu ña fo rëfëka asëmbënd.»

¹⁰ Mbok nteho: «Antë asowëhni vahnë va wanës wante ye kayète li, kabi wati le hahnëndik soñe wëyin va tēhajëk.

¹¹ Ale rumpak a nko ntind watumpak, ale wok pacëna ÿa nkonti hnë roncah hna, bare asatah a nko ntind usatah do afacah a pacëna kat.»

¹² «Wëli, njijëdëfu biyëdina. Njonëhnédeñifuha ami dënk ale-wo-le ile rëfëka nuÿa ÿa, vësaña gante ntik ka.

¹³ Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkwëryënkw a gë Arëkwa ÿa, Wapëgwala gë Apuyala ña.

¹⁴ «Mbetani vële ryagëd vacuf vantëw hni: tēnkëdëni gë warënká vë nkol wá do tokëdëni atëh uwám wá.

¹⁵ G'ipër nkeni wabe ña do gë vëhav va, vile wafad do vëryaŵ, vële sëmbëd' wamën wamër, ale-wo-le ñahnëk ma lid' wamër!

¹⁶ «Ami, Yesu, payëbuha mëleka mën ña njonëhniŵu inji cedeya sonje vacery sali. Ami ye hnënk David, ikol nte fëtëd' nkëhnëfacëd' a.»

¹⁷ Iyir ña gë aÿëlik a nësëni: «Yij!» Ale-wo-le wëryëk ña nës: «Yij!» Ale-wo-le njok wënka ña njij. Ale-wo-le ñad' wënka uwám ña, njij centi aki fo.

¹⁸ Ale-wo-le wëryëk wanës wante kerehnëko Wënu ña hn'ani kayëte, paryi pëyadëmu: ge ahnë nkwenëk iñë, Wënu ña nkwenëhnëdëha wakata wante herik hnë kayëte tac.

¹⁹ Do ge ahnë ñayëtëk wanës inji kayëte, Wënu ña ñwanjëdëha sah lëŵu ña hnë atëh uwám do hnë nkol pacah hna.

²⁰ Yesu pëyahnëk wani fop toña ye do ntehn: «Ha, njijëdëfu biyëdina.» Nke koyëna. Yij, Ahwëhn Yesu!

²¹ Arabi ipërëna Ahwëhn a Yesu nke gë wuhnë fop!